

Sammanträde med kommunstyrelsen

Datum: Onsdag den 17 januari 2024

Tid: Klockan 13:00

Plats: Ryttarsalen, Lärcenter

Ledamöter

Adam Johansson (M), Ordförande
Karola Svensson (C), 1:e vice ordförande
Johanna Svensson (S), 2:e vice ordförande
Jonas Larsson (SD)
Johan Eriksson (M)
Niclas Hillestrand (S)
Martin Johansson (L)
Ingvor Bergman (S)
Göran Gynnemo (KD)
Albin Gilbertsson (SD)
Erik Kyrkander (V)
Fredy Neuman (S)
Anders Blom (MP)

Ersättare

Pema Malmgren (M)
Heléne Svensson (S)
Stefan Lennartsson (C)
Gerhard Karlsson (SD)
Christina Jorméus (M)
Hassan Hussein (S)
Annika Carp (L)
Maria Henriksson (S)
Maria Bruckshaw (KD)
Johanna Johansson (SD)
Emil Estébanez (V)
Patrik Andersson (S)
Mats Svanteman (MP)

Tjänstepersoner

Lars Svensson, kommundirektör
Linda Karelid, kanslichef
Sara Cronholm, kommunjurist
Jenny Trygg, kommunsekreterare

Föredragningslista

Formalia

- Mötets öppnande
- Upprop
- Val av protokolljusterare
- Närvarorätt
- Anmälan om jäv
- Eventuella ärenden som tillkommer eller utgår

Ärenden

1. Utbildning för kommunstyrelsen i upphandlingsfrågor

Dnr 2024/00032

Tid: 13:00–14:00

Föredragande:

Tommy Klang, upphandlingschef

Karin Samuelsson, upphandlare

Magnus Fleischer, ekonomichef

Catrine Berger, inköpssamordnare

Nina Ramsauer, utvecklingsledare

2. Information om avtalet gällande Mössebergs camping

Dnr 2024/00031

Tid: 14:00–14:15 (10+5 min)

Föredragande:

Carl-Olov Holmström, näringslivschef

Dina Ebbeson, biträdande kommundirektör

Marcus Boström, verksamhetschef

3. Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser

Dnr 2023/01157

Tid: 14:15–14:35 (15+5 min)

Föredragande:

Emilie Andersson, säkerhetssamordnare

Paus 14:35–14:50 (15 min)

4. Ansökan om dispens för arbetstider inom räddningstjänst

Dnr 2023/01316

Tid: 14:50–15:05 (10+5 min)

Föredragande:

Roger Almgren, räddningschef

Maria Axelsson, HR-chef

5. Beslut gällande undantag inom personlig assistans och ledsagare avseende arbetspassens längd

Dnr 2023/01410

Tid: 15:05–15:20 (10+5 min)

Föredragande:

Maria Axelsson, HR-chef

John Wallberg, verksamhetschef

6. Kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024–2026 med budget för år 2024

Dnr 2023/01162

Tid: 15:20–15:50 (20+10 min)

Föredragande:

Dina Ebbeson, biträdande kommundirektör

Tina Gustavsson, förvaltningsekonom

Edvin Ekholm, utvecklingschef

Ärenden

7. **Kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024**
Dnr 2023/01312
8. **Antagande av detaljplan för del av fastigheten Gamla Stan 2:26 med flera (Skola vid gamla kalkbrottet)**
Dnr 2022/00087
Tid: 15:50–16:00 (5+5 min)
Föredragande:
Josef Ydeskog, planstrateg
9. **Samarbetsavtal om gemensam energi- och klimatrådgivning i östra Skaraborg**
Dnr 2023/01321
10. **Fastighets AB Mössebergs investering i fastigheten Domkraften 7 i Floby**
Dnr 2023/01411
11. **Omfördelning av låne- och borgensram för kommunala bolag**
Dnr 2023/01392
12. **Uppföljning av kommunens ekonomi år 2024 - extra månadsrapport februari**
Dnr 2024/00046
Tid: 16:00–16:15 (10+5 min)
Föredragande:
Magnus Fleischer, ekonomichef
13. **Yttrande gällande kommunrevisionens granskning av långsiktig ekonomisk och finansiell planering**
Dnr 2023/01134
14. **Bullervallar vid skjutbanor inom fastigheten Falköpings-Gunnestorp 5:4**
Dnr 2023/01166
Tid: 16:15–16:30 (10+5 min)
Föredragande:
Amelie Sandström, stadsbyggnadschef
15. **Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt**
Dnr 2023/01233
16. **Riktlinje för mediekontakter**
Dnr 2023/01028
Tid: 16:45–17:00 (10+5 min)
Föredragande:
Niclas Beerman, kommunikationschef
17. **Riktlinje för flaggning på kommunala fastigheter i Falköpings kommun**
Dnr 2023/00945
18. **Uppdrag om översyn av uppvärmningskällor i kommunala byggnader**
Dnr 2023/01322
19. **Återrapportering av uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan**
Dnr 2023/00768
Tid: 16:30–16:45 (10+5 min)
Föredragande:
Marcus Boström, verksamhetschef
Amelie Sandström, stadsbyggnadschef

Ärenden

20. **Återrapportering av uppdrag om utredning av behov och eventuella former för ett föreningarnas hus**
Dnr 2023/01256
Tid: 17:00–17:15 (10+5 min)
Föredragande:
Hampus Haga, kultur- och fritidschef
21. **Återrapportering av uppdrag om klimatpolitiskt råd**
Dnr 2023/01281
Tid: 17:15–17:30 (10+5 min)
Föredragande:
Sara Lehman Svensson, utvecklingsledare
22. **Återrapportering av uppdrag om att utreda förutsättningar för solceller på deponi**
Dnr 2023/01209
Tid: 17:30–17:45 (10+5 min)
Föredragande:
Erna Pezic, verksamhetschef
23. **Bildande av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker, del av fastigheten Alvared 4:164**
Dnr 2023/00484
24. **Samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete i Falköpings kommun för år 2024**
Dnr 2023/01352
25. **Uppdrag om strategi för kommunens övergripande förebyggande arbete för barn och unga**
Dnr 2023/01314
26. **Förvärv av fastigheten Friggeråker 25:10**
Dnr 2023/01298
27. **Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar 2024**
Dnr 2023/01320
28. **Taxa för distanstentamen**
Dnr 2023/01308
29. **Delegationsbestämmelser för kommunstyrelsen**
Dnr 2023/01242
30. **Besvarande av motion från Albin Gilbertsson (SD) om att erbjuda skolfrukost till grundskoleelever i Falköping**
Dnr 2023/01123
31. **Nominering av styrelseledamöter till den ideella föreningen Daléniums årsstämma 2024**
Dnr 2023/01304
32. **Val av representanter till Luft i Västs årsmöte 2024**
Dnr 2023/01305
33. **Val av ägarrepresentant till ägarsamråd för samordningsförbundet Skaraborg för år 2024**
Dnr 2023/01294

Ärenden

34. **Val av ombud vid Falbygdens Bredbands AB:s bolagsstämmor år 2024**
Dnr 2023/01295
35. **Val av ombud vid Falköpings Hyresbostäder AB:s bolagsstämmor år 2024**
Dnr 2023/01296
36. **Val av ombud vid Hotellfastigheter i Falköping AB:s bolagsstämmor år 2024**
Dnr 2023/01301
37. **Val av ombud vid Inera AB:s ägarråd**
Dnr 2023/01302
38. **Val av ombud vid den ekonomiska föreningen Kommuninvests föreningsstämmor år 2024**
Dnr 2023/01303
39. **Val av ombud vid Mularps Vind AB:s bolagsstämmor för år 2024**
Dnr 2024/00048
40. **Delårsrapport för Skaraborgs kommunalförbund per den 31 augusti 2023**
Dnr 2023/01251
41. **Delårsrapport för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg per den 31 augusti 2023**
Dnr 2023/01244
42. **Delårsrapport för kommunalförbundet Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023**
Dnr 2023/01227
43. **Delårsrapport för kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg per den 30 juni 2023**
Dnr 2023/01214
44. **Delårsrapport för Samordningsförbundet Skaraborg per den 31 augusti 2023**
Dnr 2023/01158
45. **Delårsrapport för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst per den 31 augusti 2023**
Dnr 2023/01375
46. **Kommunstyrelsens delegationsbeslut år 2024**
Dnr 2024/00002
47. **Kommunstyrelsens anmälningsärenden år 2024**
Dnr 2024/00001
48. **Rapportering från arbetet i kommunalförbunden år 2024**
Dnr 2023/01420

Adam Johansson (M)
Ordförande

§ 137

Dnr 2023/01157

Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser att gälla från och med den 15 februari 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 24 februari 2020, § 50.

Sammanfattning

Falköpings kommuns målsättning och arbete med krishantering regleras genom kommunöverenskommelsen mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten via Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB).

Kommunens arbete inom krisberedskapsområdet utgår från denna överenskommelse och regleras genom lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Policyn syftar till att skapa en strategisk inriktning för arbetet med krisberedskap.

Policyn följer de direktiv som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) kräver. Aktuell policy följer i stort samma innehåll som tidigare år men är uppdaterad enligt de lagkrav och de överenskommelser som gäller för mandatperioden. I aktuell policy har även mål och övergripande planering för mandatperioden lyfts in, enligt lagkrav och kommunöverenskommelsen.

Förslaget till policy har stämts av med förvaltningschefer vid KLG den 30 november 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-11
- Förslag till policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser
- Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser, KF 24 februari 2020, § 50

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser att gälla från och med den 15 februari 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 24 februari 2020, § 50.

Sammanfattning

Falköpings kommuns målsättning och arbete med krishantering regleras genom kommunöverenskommelsen mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten via Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB).

Kommunens arbete inom krisberedskapsområdet utgår från denna överenskommelse och regleras genom lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Policyn syftar till att skapa en strategisk inriktning för arbetet med krisberedskap.

Policyn följer de direktiv som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) kräver. Aktuell policy följer i stort samma innehåll som tidigare år men är uppdaterad enligt de lagkrav och de överenskommelser som gäller för mandatperioden. I aktuell policy har även mål och övergripande planering för mandatperioden lyfts in, enligt lagkrav och kommunöverenskommelsen.

Förslaget till policy har stämts av med förvaltningschefer vid KLG den 30 november 2023.

Bakgrund

Policyn är ett krav enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022 mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten via Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB).

Kommunöverenskommelsen gällde ursprungligen under åren 2018–2020, men har förlängts till att gälla även under 2023.

Uppgifterna utgår från:

- Lag (2006:554) om kommuners och landsting åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)
- Förordning (SFS 2006:637) om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och beredskap.
- Kommunallag (2017:725)

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har reviderat policyn enligt befintliga lagkrav och överenskommelser och föreslår att denna antas av kommunfullmäktige.

De mål som lyfts i policyn är krav enligt lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt kommunöverenskommelsen. I policyn hänvisas endast åtgärder som antas och beslutas i andra beslutsdokument såsom övnings- och utbildningsplan, samt handlingsplan för RSA.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder därmed inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-11
- Förslag till policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser
- Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser, KF 24 februari 2020, § 50

Beslutet ska skickas till

Samtliga förvaltningschefer och samtliga nämnder

Emilie Andersson, säkerhetssamordnare

Anna-Karin Linder, administratör

Emilie Andersson

Säkerhetssamordnare skydd/säkerhet

Samhällsstörningar och extraordinära händelser

POLICY

Typ av styrdokument	Policy
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Diarienummer	2023/1157
Giltighetstid	Fr.o.m.
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och förvaltningar i kommunen
Fastställd	
Ersätter	KF 2020-02-24, § 50
Dokumentansvarig	Säkerhetssamordnare
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Revideras varje mandatperiod

Innehåll

- Inledning och syfte**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
1. Mål och inriktning**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 2. Övergripande organisation och ansvar**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 3. Krav på kommunens krisberedskap.....**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 - 3.1. Risk- och sårbarhetsanalys ...**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 - 3.2. Krisledning och krisberedskapsplanering**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 - 3.3. Geografiskt områdesansvar och samverkan ...**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 - 3.4. Utbildning och övning.....**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 - 3.5. Rapportering.....**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 - 3.6. Höjd beredskap och civilt försvar**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 4. Ekonomi**Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Inledning och syfte

Detta dokument beskriver kommunens övergripande viljeinriktningar och prioriteringar för kommunens arbete inom risk- och krishantering.

Dokumentet baseras på krav enligt *överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022*¹ (kommunöverenskommelsen) mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten via Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Kommunöverenskommelsen gällde ursprungligen under åren 2018–2020, men har förlängts till att gälla även under 2023. Överenskommelse för 2024 och framåt har vid framtagande av detta dokument ännu inte antagits.

Enligt kommunöverenskommelsen ska kommuner anta styrdokument som beskriver kommunens arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden och ska antas av kommunfullmäktige under den nya mandatperiodens första år.

Uppgifterna utgår från:

- Lag (2006:554) om kommuners och landsting åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)²
- Förordning (SFS 2006:637) om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och beredskap (FEH)³.
- Kommunallag (2017:725)⁴

¹ MSB & SKL. (2018). *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022 och Förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023*.

² SFS 2006:544. *Lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*. Forsvarsdepartementet.

³ SFS 2006:637. *Förordningen om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*. Forsvarsdepartementet.

⁴ SFS 2017:725. *Kommunallag*. Finansdepartementet.

1. Mål och inriktning

Kommunen har ett ansvar för att värna liv och hälsa, trygga livsnödvändig försörjning samt verka för att grundläggande värden och samhällsviktiga funktioner upprätthålls.

Kommunen ska arbeta för att minska risken för att oönskade händelser inträffar, för att reducera konsekvenserna om något ändå inträffar och för att ha en god förmåga att hantera "krissituationer i fred". Kommunen ska även uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

De övergripande inriktningarna inom trygghet, säkerhet och beredskap är att kommunen ska:

- Trygga människors liv och hälsa, samt hindra och begränsa skador på miljö och egendom;
- Verka för ett hållbart, robust och motståndskraftigt samhälle;
- Ha en god förmåga att snabbt och effektivt hantera händelser och genomföra stödjande insatser.

2. Övergripande organisation och ansvar

Kommunfullmäktige fastställer kommunens policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Kommundirektören har ett övergripande ansvar för den civila beredskapen inom kommunen och leder kommunens krisledningsgrupp.

Kommundirektören antar även kommunens handlingsplan för samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Säkerhetssamordnaren har på kommundirektörens uppdrag planerings- och samordningsansvar för planer, övning, utbildning och extern samverkan. Förvaltningschefer ansvarar för att inom respektive verksamhet tillse att det finns en övad och utbildad organisation och planering för att hantera samhällsstörningar och extraordinär händelse.

Respektive nämnd/bolag fastställer planering inom sitt eget ansvarsområde.

3. Krav på kommunens krisberedskap

Kommunens arbete med krisberedskap styrs av lag (SFS 2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap⁵ (LEH). Lagen fastställer att kommunens krisberedskap ska utgöras av följande områden:

- Risk och sårbarhetsanalyser
- Planering inför kriser
- Geografiskt områdesansvar

⁵ SFS 2006:544. *Lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*. Försvarsdepartementet.

- Utbildning och övning
- Rapportering

Under respektive område finns mål som är fastställda i kommunöverenskommelsen och prioriteringar som är specifika för Falköpings kommun.

3.1. Risk- och sårbarhetsanalys

Enligt 2 kap 1 § LEH (SFS 2006:544) ska kommuner och regioner analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen respektive regionen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk och sårbarhetsanalys.

Risk- och sårbarhetsanalys (RSA) är en sammanställning av kommunens identifierade samhällsviktiga verksamheter och en analys av de risker som kan leda till allvarlig samhällsstörning eller extraordinär händelse. Kommunens arbete med RSA följer Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) föreskrifter och allmänna råd (MSBFS 2015:5)⁶ om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser, samt kommunöverenskommelsen som säger att kommunen ska bedriva ett arbete med RSA som avser det geografiska områdesansvaret, kommunens organisation, samt berörda kommunala bolag och kommunalförbund.

I arbetet ingår bland annat att identifiera verksamheter som upprätthåller viktiga samhällsfunktioner, så kallade samhällsviktiga verksamheter. Dessutom ska händelser som kan hota upprätthållandet av funktionerna och kritiska beroenden för kommunens samhällsviktiga verksamheter identifieras. Arbetet ska ge en samlad bild av risker, sårbarheter och förmåga inom kommunen samt utgöra ett bra underlag för planering och genomförande av åtgärder som minskar risker och sårbarheter och stärker förmågan att hantera extraordinära händelser. Kommunen tar även fram och antar en handlingsplan där planering och genomförande av åtgärder specificeras. Handlingsplanens följs upp årligen.

Enligt kommunöverenskommelsen ska kommunen även efter en inträffad kris utvärdera kommunens hantering, utifrån både verksamhetsansvaret och det geografiska områdesansvaret. Underlaget ska användas i arbetet med RSA. I Falköpings kommun finns en rutin för utvärdering av händelse som syftar till att bidra med kunskapsunderlag till kommunens RSA.

Falköpings kommuns mål med RSA är att den ska:

- ge underlag för planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet,

⁶ MSBFS 2015:5. *Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om kommuners risk och sårbarhetsanalyser*. MSB.

- ge beslutsstöd för beslutsfattare och verksamhetsansvariga,
- ge underlag för information om samhällets risker och sårbarheter till allmänheten samt
- bidra till att ge en bild över de risker och sårbarheter som finns i samhället i stort, som kan påverka kommunens verksamhet och samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.

3.1.1. Prioritering för mandatperioden 2023–2026

Under mandatperioden avser kommunen prioritera följande områden i arbetet med RSA:

- Ta fram, anta och årligen följa upp åtgärdsplan med planering och genomförande av åtgärder.
- Fortsatt identifiera samhällsviktiga verksamheter som upprätthåller viktiga samhällsfunktioner, så kallade samhällsviktiga verksamheter.
- Utöka samverkan med kommunala bolag, kommunalförbund och andra externa aktörer.
- Utvärdera inträffade händelser med syfte att bidra med kunskapsunderlag till kommunens RSA.

3.2. Krisledning och krisberedskapsplanering

Enligt 2 kap 1 § LEH (SFS 2006:544) ska kommuner och regioner med beaktande av risk och sårbarhetsanalysen för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser.

Enligt 6 kap. 44 § kommunallag (SFS 2017:725) ska fullmäktige anta reglemente om nämndernas verksamhet och arbetsformer.

Enligt 7 kap. 2 § kommunallag (SFS 2017:725) ska kommunstyrelsen i en instruktion fastställa hur kommundirektören ska leda förvaltningen under kommunstyrelsen. Instruktionen ska också fastställa kommundirektörens övriga uppgifter

Nationellt framtagna mål för kommuners arbete med planering enligt kommunöverenskommelsen är att:

- Kommunen ska ta fram ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden
- Kommunen ska ta fram ett reglemente för krisledningsnämnden.
- Kommunstyrelsen bör i instruktionen för kommundirektören ange vilka uppgifter som kommundirektören ska ha avseende krisberedskap.

- Kommunen ska ta fram en plan för hantering av extraordinära händelser. Planen ska innehålla:
 - hur kommunen ska organisera sig under extraordinära händelser.
 - hur kommunens organisation för krisledning ska bedriva samverkan och ledning i syfte att uppnå inriktning och samordning.
- Kommunen ska ta fram en utbildnings- och övningsplan.

I Falköpings kommun benämns styrdokumentet för *Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser*. Policyn antas av kommunfullmäktigen under den nya mandatperiodens första år.

I Falköpings kommun benämns planen för hantering av extraordinära händelser för *Handlingsplan för samhällsstörningar och extraordinära händelser*. Handlingsplanen antas av kommundirektören under den nya mandatperiodens första år.

Kommunens förvaltningar har även handlingsplaner som ligger till grund för effektiv ledning och samordning av kommunens hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser. Bland annat finns plan för kommunalt krisstöd, handlingsplan med åtgärder kopplat till RSA, övnings- och utbildningsplan, samt beredskapsplaner för socialförvaltningen liksom för kompetens- och arbetslivsförvaltningen.

En sammanställning av kommunens befintliga dokument finns nedan i tabell 1.

Vid extraordinära händelser kan kommunens krisledningsnämnd träda i kraft och överta hela eller delar av övriga nämnders ansvarsområden. Nämndens förutsättningar och arbete regleras i krisledningsnämndens reglemente.

Tabell 1. Dokumentöversikt för krisberedskap, Falköpings kommun

Styrdokument	Syfte
Reglemente för krisledningsnämnden	Reglerar krisledningsnämndens sammansättning, ordförandeskap och mandat.
Policy samhällsstörningar och extraordinära händelser	Anger mål och inriktning för arbetet med risk- och krishantering
Handlingsplan samhällsstörningar och extraordinära händelser	Beskriver kommunens organisation och arbetssätt för hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Risk- och sårbarhetsanalys	Identifierar och analysera risker och sårbarheter avseende samhällsstörningar inom kommunens geografiska område
Åtgärdsplan kopplat till RSA	Beskriver kommunens organisation och arbetssätt för hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser.
Övnings- och utbildningsplan	Bidrar till att behålla och utveckla kommunens kunskap och förmåga vad gäller krisberedskap.
Instruktion för kommundirektören	Anger/tydliggör kommunchefens/kommundirektörens uppgifter i krisberedskapen.
Handlingsplan kommunalt krisstöd/POSOM-organisationen	Anger hur kommunen ska planera, leda, samordna och utföra psykosocialt omhändertagande vid olyckor och kriser.
Beredskapsplan vid allvarlig eller extraordinär händelse samt krisplan för kompetens- och arbetslivsförvaltningen	Specificerar ansvar, roller och uppgifter för att hantera allvarliga och extraordinära händelser.
Plan för beredskap och ledning vid krissituationer och extraordinära händelser inom socialförvaltningen	Specificerar ansvar, roller och uppgifter för de funktioner som ingår i socialnämndens organisation för att hantera särskilda och extraordinära händelser

3.2.1. Planering och prioritering för mandatperioden 2023–2026

Under mandatperioden avser kommunen uppdatera och ta fram följande planering:

- Arbeta med och uppdatera kommunens RSA
- Kontinuerligt arbeta med och följa upp åtgärder enligt handlingsplan för RSA, samt rapportera resultat till kommunstyrelsen. Följande områden ingår i handlingsplanen 2024–2027:
 - Elförsörjning
 - Dricksvattenförsörjning

- Personalförsörjning
- Information och kommunikation
- Livsmedelsförsörjning
- Transport och fordon
- Skydd av civilbefolkningen

3.3. Geografiskt områdesansvar och samverkan

Enligt 2 kap 7 § LEH (SFS 2006:544) ska kommuner inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att:

Olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet.

1. De krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas.
2. Informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.

Målet för kommunens arbete med geografiskt områdesansvar enligt kommunöverenskommelsen är att:

- Kommunen ska ge aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område möjlighet att samverka i syfte att uppnå samordning av förberedelser inför extraordinära händelser.
- Kommunen ska under en extraordinär händelse kunna stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) på lokal nivå, i syfte att verka för samordning av olika aktörers åtgärder.
- Kommunen ska ta initiativ till att en samlad lägesbild tas fram i samband med en extraordinär händelse.
- Kommunen ska verka för att information till allmänheten vid en extraordinär händelse samordnas.
- Kommunens förberedelser inför extraordinära händelser ska ske i samverkan med närliggande kommuner och relevanta aktörer utanför det egna geografiska området. En förutsättning för att samverkan ska ske är att de externa aktörerna vill och kan samverka med kommunen.
- Berörda kommuner ska säkerställa att Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändare underhålls.

För att nå framgång i arbete med geografiskt områdesansvar krävs en kontinuerlig samverkan internt inom kommunen och med andra aktörer, såväl inom offentlig verksamhet som privat näringsliv. Kommunen driver och ingår i en rad nätverk med syfte att stärka förmåga att samverka.

På regional nivå sker samverkan framför allt i Regionala rådet för samhällsskydd och beredskap, vilket sker i Länsstyrelsen i Västra Götalands regi och där samtliga kommuner i Västra Götaland, Västra Götalands Regionen, Polismyndigheten, samt övriga aktörer inom området ingår. Ovan nämnda nätverk underlättar samverkan genom att övriga krisaktörer identifieras så att kontakter och samverkansformer med dessa aktörer kan upprättas. Samverkan och nätverk skapar en förståelse för aktörernas organisationer, inneboende förutsättningar och möjligheter att göra insatser.

Inom ramen för kommunens geografiska områdesansvar finns det ett krishanteringsråd. Falköpings kommun tillhör Krishanteringsrådet Östra Skaraborg. I rådet ingår ett stort antal krisledningsaktörer såsom polismyndigheten, Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen, Försvarsmakten, näringslivsföreträdare, Svenska kyrkan, frivilliga försvarsorganisationer och sjöräddningssällskapet. Från de 11 deltagande kommunerna deltar säkerhetssamordnare, krisinformatörer och företrädare för respektive kommuns krisstödsgrupp (POSOM).

Samverkan med nationella och vissa regionala myndigheter sker vid länsstyrelsens årliga möten med säkerhetssamordnarna.

Säkerhetssamordnaren ska årligen eller när så begärs att informera kommunstyrelsen om krishanteringsrådets aktiviteter, erfarenheter och samverkan inom det geografiska området.

3.3.1. Inriktnings- och samordningsfunktion (ISF)

Enligt kommunöverenskommelsen ska kommunen under en extraordinär händelse kunna stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) på lokal nivå, i syfte att verka för samordning av olika aktörers åtgärder.

3.3.1.1. Prioritering för mandatperioden 2023–2026

Under mandatperioden avser Falköpings kommun utbilda och öva kommunens förmåga att stå värd för en ISF.

3.3.2. Kommunikation

Kommunen ska enligt kommunöverenskommelsen verka för att information till allmänheten vid en extraordinär händelse samordnas.

3.3.2.1. Prioritering för mandatperioden 2023–2026

Falköpings kommun planerar att utarbeta en plan för kriskommunikation under mandatperioden.

3.3.3. Viktigt meddelande till allmänheten (VMA)

Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) är ett system för att varna människor om att något allvarligt har hänt som omedelbart hotar liv, hälsa, egendom eller miljö. Enligt kommunöverenskommelsen ska berörda kommuner säkerställa att Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändare underhålls.

I Falköpings kommun underhålls ljudsändare av Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS).

3.4. Utbildning och övning

Enligt 2 kap. 8 § LEH (SFS 2006:544) ska kommuner och regioner ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid.

Kommunöverenskommelsen anger vidare att kommunen ska ta fram en utbildnings- och övningsplan. Falköpings kommun har tagit fram en övnings- och utbildningsplan som delvis baseras på kommunens RSA, planen finns listad i dokumentöversikten i tabell 1 i kapitel 3.2.

Målet med kommunens arbete med utbildning och övning enligt kommunöverenskommelsen är att:

- Det ska finnas en regelbundet utbildad och övad krisorganisation. Även beredskapsfunktioner inom kommunal teknisk försörjning, krisstöd med mera ska vara utbildade och övade.
- Kommunen ska bland annat utifrån de brister som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen, genomföra och utvärdera minst två övningar under en mandatperiod. Kommunens krisledningsnämnd ska övas minst en gång per mandatperiod.
- Varje övning ska utvärderas avseende såväl styrkor som svagheter när det gäller kommunens egen krisberedskap och förmåga att samverka med andra aktörer.

3.5. Rapportering

Enligt 2 kap 9 § LEH (SFS 2006:544) ska kommuner och regioner hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om vilka åtgärder som vidtagits enligt detta kapitel och hur åtgärderna påverkat krisberedskapsläget.

Kommuner och regioner ska vid en extraordinär händelse i fredstid ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder.

Mål för kommunens arbete med rapportering enligt kommunöverenskommelsen är att:

- Kommunen ska ha förmågan att ta emot och dela information med berörda krisberedskapsaktörer med stöd av den teknik och metodik som tillämpas nationellt och regionalt för samverkan och ledning vid samhällsstörningar.
- Kommunen ska ha förmåga att ge Länsstyrelsen en samlad rapport om läget i kommunen vid en extraordinär händelse.

Enligt kommunöverenskommelsen ska kommunen även ta initiativ till att en samlad lägesbild tas fram i samband med en extraordinär händelse.

Falköpings kommun rapporterar in resultat av sitt arbete med risk- och sårbarhetsanalysen senast den 31 oktober under första kalenderåret i mandatperioden. Årligen ska kommunen följa upp risk och sårbarhetsanalysen och med utgångspunkt i den bedöma sin generella krisberedskap. Denna rapportering sker i elektronisk form. Säkerhetssamordnare ansvarar för att initiera, sammanställa och genomföra rapporteringen.

För rapportering under en händelse ska kommunen främst använda sig av WIS vid rapportering av lägesbild.

3.6. Höjd beredskap och civilt försvar

Enligt regeringens försvarspolitiska inriktning 2016–2020 ska planeringen för civilt försvar återupptas. Det civila försvarets syfte är att säkerställa att samhället ska fungera vid höjd beredskap och krig i Sverige. Arbetet med civilt försvar bedrivs inom ramen för verksamheter i statliga myndigheter, kommuner, regioner, privata företag och frivilligorganisationer. Det civila försvaret bildar tillsammans med det militära försvaret Sveriges totalförsvar.

Uppgifter kopplat till civilt försvar och höjd beredskap utgår från lagen LEH och FEH. Även överenskommelsen om kommunernas arbete med civilt försvar⁷ styr uppgifter kopplat till det civila försvaret. Överenskommelsen avsåg ursprungligen perioden 2018–2020 men har förlängts till att gälla även under 2023. En ny överenskommelse för 2024 och framåt har vid framtagandet av detta dokument ännu inte antagits, varför mål och uppgifter baserats på den överenskommelse som är gällande vid tiden för dokumentets framtagande.

Målet för det civila försvaret är att⁸:

- värna civilbefolkningen,
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna,
- upprätthålla en nödvändig försörjning,
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld,
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan,
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred, och

⁷ MSB & SKR. (2022). *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar- 2018-2020 med revideringar till och med 2023*.

⁸ Regeringskansliet. *Mål för civilt försvar*. Tillgänglig: [Mål för civilt försvar - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/press/2023/09/06/mal-for-civilt-forsvar/) [Hämtad 2023-09-06]

- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

3.6.1. Prioriterade uppgifter för kommunerna enligt överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar är:

- Kompetenshöjning gällande totalförsvar. Nyckelpersoner i kommunens organisation ska genom utbildning ha givits kunskaper om höjd beredskap och totalförsvar.
- Säkerhetsskydd. Kommunen ska ha de förutsättningarna som behövs och som följer av säkerhetsskyddslagen för att kunna arbeta med uppgifterna enligt 3 kap. i LEH.
- Krigsorganisation och dess bemanning. Kommunen ska under fortsätta arbetet med sin krigsorganisation och dess bemanning.

4. Ekonomi

Det utgår årligen statlig ersättning för arbetet med civil beredskap, som anges i LEH och som preciseras i kommunöverenskommelserna⁹ ¹⁰.

Ersättningen utgår från den så kallade finansieringsprincipen som innebär att vissa åtgärder som staten ålägger kommunerna också ska finansieras av staten. Det är upp till kommunen själv att finansiera övriga förberedelser och åtgärder som kommunen bedömer nödvändiga för att åstadkomma trygghet och säkerhet för de invånare som bor eller vistas i kommunen.

⁹ MSB & SKL. (2018). *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022 och Förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023.*

¹⁰ MSB & SKR. (2022). *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar- 2018-2020 med revideringar till och med 2023.*

POLICY

samhällsstörningar och extraordinära händelser

Inledning	3
Risk- och sårbarhetsanalys.....	3
Krisledning och krisberedskapsplanering.....	4
Geografiskt områdesansvar och samverkan	4
Rapportering.....	5
Höjd beredskap och civilt försvar	5
Övergripande organisation och ansvar	6
Ekonomi	6

Dokumentansvarig: Säkerhetssamordnare
Giltighetstid: 2020-2022

Inledning

Detta dokument beskriver kommunens övergripande viljeinriktningar och prioriteringar för kommunens arbete inom risk- och krishantering för perioden 2020-2022.

Innehållet syftar även till att, tillsammans med kommunens ledningsplan, uppfylla krav enligt *Lag (2006:554) om kommuners och landsting åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* (LEH).

Kommunernas arbete med krishantering regleras genom den s.k. kommunöverenskommelsen¹ mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten via myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

De övergripande inriktningarna inom trygghet, säkerhet och beredskap är att vi ska:

- Trygga människors liv och hälsa, samt hindra och begränsa skador på miljö och egendom;
- Verka för ett hållbart, robust och motståndskraftigt samhälle;
- Ha en god förmåga att snabbt och effektivt hantera händelser och genomföra stödande insatser.

Kommunen har ett ansvar för att värna liv och hälsa, trygga livsnödvändig försörjning samt verka för att grundläggande värden och samhällsviktiga funktioner upprätthålls.

Kommunen ska arbeta för att minska risken för att oönskade händelser inträffar, för att reducera konsekvenserna om något ändå inträffar och för att ha en god förmåga att hantera "krissituationer i fred". Kommunen ska även uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

Risk- och sårbarhetsanalys

Risk- och sårbarhetsanalysen (RSA) är en sammanställning av kommunens identifierade samhällsviktiga verksamheter och analys av de risker som kan leda till allvarlig samhällsstörning eller extraordinär händelse.

Målet med risk- och sårbarhetsanalys är att den ska:

- ge underlag för planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet,
- ge beslutsstöd för beslutsfattare och verksamhetsansvariga,
- ge underlag för information om samhällets risker och sårbarheter till allmänheten samt
- bidra till att ge en bild över de risker och sårbarheter som finns i samhället i stort som kan påverka kommunens verksamhet och samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.

¹ Överenskommelse om kommunernas krisberedskap, MSB & SKL 2019-2022

Kommunens arbete med risk- och sårbarhetsanalys följer Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser (MSBFS 2015:5).

I arbetet ingår bland annat att identifiera verksamheter som upprätthåller viktiga samhällsfunktioner, så kallad samhällsviktig verksamhet. Dessutom ska händelser som kan hota upprätthållandet av funktionerna och kritiska beroenden för kommunens samhällsviktiga verksamheter identifieras.

Arbetet ska ge en samlad bild av risker, sårbarheter och förmåga inom kommunen samt utgöra ett bra underlag för planering och genomförande av åtgärder som minskar risker och sårbarheter.

Krisledning och krisberedskapsplanering

Kommunen ska, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en handlingsplan för hur de ska hantera extraordinära händelser. (SFS 2006:544). Denna handlingsplan kan antas av kommundirektör.

Kommunens förvaltningsområden har handlingsplaner som ligger till grund för effektivt ledning och samordning av kommunens hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Följande planer finns:

- Övergripande handlingsplan för att hantera samhällsstörningar och extraordinära händelser inkl. övningsplan.
- Kommunikationsplan Samhällsstörningar och extraordinära händelser
- Förvaltningsplaner
- Plan för kommunalt krisstöd/POSOM-organisationen

Vid extraordinära händelser kan kommunens krisledningsnämnd träda i kraft och överta hela eller delar av övriga nämnders ansvarsområden. Nämndens förutsättningar och arbete regleras i krisledningsnämndens reglemente.

Geografiskt områdesansvar och samverkan

Kommuner ska inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att (SFS 2006:544):

1. Olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet.
2. De krisanternas åtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas.
3. Informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.

För att nå framgång i detta arbete krävs en kontinuerlig samverkan internt inom kommunen och med andra aktörer, såväl inom offentlig verksamhet som privat näringsliv. Kommunen driver och ingår i en rad nätverk med syfte att stärka förmåga att samverka.

På regional nivå sker samverkan framförallt i Regionala rådet för samhällsskydd och beredskap, vilket sker i Länsstyrelsen i Västra Götalands regi och där samtliga kommuner i Västra Götaland, Västra Götalands Regionen, Polismyndigheten, samt övriga aktörer inom området ingår. Ovan nämnda nätverk underlättar samverkan genom att övriga krisaktörer identifieras så att kontakter och samverkansformer med dessa aktörer kan upprättas. Samverkan och nätverk skapar en förståelse för aktörernas organisationer, inneboende förutsättningar och möjligheter att göra insatser.

Inom ramen för kommunens geografiska områdesansvar finns det ett krishanteringsråd. Falköpings kommun tillhör Krishanteringsrådet Östra Skaraborg. I rådet ingår ett stort antal krisledningsaktörer såsom polismyndigheten, Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen, Försvarsmakten, näringslivsföreträdare, Svenska kyrkan, frivilliga försvarsorganisationer och sjöräddningssällskapet. Från de 11 deltagande kommunerna deltar säkerhetssamordnare, krisinformatorer och företrädare för respektive kommuns krisstödsgrupp (POSOM).

Samverkan med nationella och vissa regionala myndigheter sker vid länsstyrelsens årliga möten med säkerhetssamordnarna.

Säkerhetssamordnaren ska årligen eller när så begärs att informera kommunstyrelsen om krishanteringsrådets aktiviteter, erfarenheter och samverkan inom det geografiska området.

Rapportering

Kommuner ska hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om vilka åtgärder som vidtagits enligt detta kapitel (kap. 2 i SFS 2006:544) och hur åtgärderna påverkat krisberedskapen.

Kommunen ska vid en extraordinär händelse i fredstid ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder. (SFS 2006:544).

Höjd beredskap och civilt försvar

Enligt regeringens försvarspolitiska inriktning 2016-2020 ska planeringen för civilt försvar återupptas. Det civila försvaret syftar till att samhället ska fungera vid höjd beredskap och krig i Sverige. Civilt försvar bedrivs inom ramen för verksamheten i statliga myndigheter, kommuner, landsting, privata företag och frivilligorganisationer. Det civila och militära försvaret bildar tillsammans totalförsvaret.

Målet för civila försvaret är att:

- Värna civilbefolkningen

- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- Bidra till Försvarmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld

Övergripande organisation och ansvar

Kommunfullmäktige fastställer policy för krisberedskap.

Kommundirektören har ett övergripande ansvar krisberedskapen inom kommunen och leder kommunens krisledningsgrupp. Kommundirektören antar handlingsplan för samhällsstörningar och extraordinära händelser

Säkerhetssamordnaren har på kommunchefens uppdrag ansvar för samordning och planering av planer, övning, utbildning och extern samverkan.

Respektive nämnd/bolag fastställer planering inom eget ansvarsområde

Förvaltningschefer ansvarar för att inom respektive verksamhet tillse att det finns en övad och utbildad organisation och planering för att hantera samhällsstörningar och extraordinär händelse.

Ekonomi

Det utgår årligen statlig ersättning för arbetet med krisberedskap, som anges i lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse och höjd beredskap (2006:544) och som preciseras i kommunöverenskommelsen.

Ersättningen utgår från den så kallade finansieringsprincipen som innebär att vissa åtgärder som staten ålägger kommunerna också ska finansieras av staten. Det är upp till kommunen själv att finansiera övriga förberedelser och åtgärder som kommunen bedömer nödvändiga för att åstadkomma trygghet och säkerhet för de invånare som bor eller vistas i kommunen.

Kommunstyrelsen

Ansökan om dispens för arbetstider inom räddningstjänst

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att lämna in en dispensansökan från de nya arbetstidsreglerna i Allmänna bestämmelser (AB) enligt Bilaga R till den partsgemensamma arbetstidsnämnden, för personal som arbetar inom räddningstjänst.

Sammanfattning

Arbetstidslagen och EU:s arbetstidsdirektiv har omtolkats med direkt påverkan på avtalen på arbetsmarknaden via AB och bilagorna till AB. När det gäller personal inom räddningstjänstområdet gäller Bilaga R för heltidsanställd, skiftgående personal, som innebär 42 timmars arbetsvecka. Den nya Bilaga R medger arbetspass som maximalt är 20 timmar och efter varje arbetspass ska vilotiden alltid vara minst 11 timmar och lika lång som det genomförda arbetspasset. Detta medför stora problem med att skapa ett arbetstidsschema som fungerar för arbetsgivaren och är attraktivt för arbetstagaren. Dispensansökan ger möjlighet till att förlägga arbetspass som är 24 timmar, främst på helg och under semesterperioden juni-augusti. Ansökan gäller även att timanställd personal även omfattas av dispensen så att de tillåts arbeta på samma schema.

Bakgrund

Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) är en förvaltning i Falköpings kommun med ansvar för samhällsskyddsuppdraget i fyra kommuner genom avtal och en gemensam nämnd. I samhällsskyddsuppdraget ingår att ansvara för räddningstjänsten i Falköping, Götene, Skara och Tidaholms kommuner med sina knappt 80 000 innevånare. SMS finns fysiskt på fem brandstationer, varav fyra är bemannade med heltidspersonal dygnet runt. På tre av dessa fyra brandstationer finns en styrkeledare (SL) och två brandmän (Bm) i tjänst och på den fjärde finns en SL och fyra Bm i tjänst. I Falköping finns också en ledningscentral som bemannas av ett vakthavande befäl. Totalt arbetar cirka 70 personer i ett arbetsschema som följer bilaga R i AB. Nuvarande organisation har varit i drift sedan 28 augusti 2017, efter den

uppslitande konflikten med RiB-personalen efter RiB-17. Det avtalet orsakade att över 60 % av SMS RiB-personal lämnade in sin avskedsansökan och där det till slut var ungefär 50% av RiB-personalen som slutade.

Falköpings kommun arbetar aktivt med att vara en attraktiv arbetsgivare med delaktighet i arbete och beslut. Ledarskapet bygger på tillit och delaktighet där alla medarbetare ingår i utvecklings- och ansvarsområden som kräver flexibilitet i arbetstidsförläggningen för att kunna delta i möten, kompetensutveckling och övningar som skapar delaktighet och utvecklingsmöjligheter för enskilda och verksamheten. På arbetsplatsen finns ett lokalt timbanksavtal som skapar en flexibilitet i schemat där även visst dagtidsarbete kan förläggas så att fler får möjlighet att delta i utvecklingsarbetet.

Nuvarande arbetsschema för den heltidsanställda personalen är ett schema där man under veckan jobbar på ett delat schema med dagtidspass på 10 timmar och nattpass på 14 timmar, varav 7 timmar är jourtid på arbetsplatsen. På jourtiden läggs inget arbete ut utan endast larm. På helg och under sommarsemesterperioden planeras dygnspass, som då är på 24 timmar. Personalen är nöjd med dagens schema och det möjliggör också för arbetsgivaren att täcka semestrar och ledigheter med vikarier. För personalen möjliggör dagens schema även att de ”bara” jobbar varannan helg. Möjligheten till denna schemaläggning ger en god arbetsmiljö och skapar förutsättningar för ett familjeliv och ett socialt liv även utanför arbetet. Även om personalen jobbar varannan helg finns det möjlighet för dem att träffa familj och vänner.

Antal larm nattetid under jourtiden (klockan 23:00 till 06:00), under de år verksamheten haft nuvarande heltidsorganisation från 2018 till oktober 2023 (nästan sex år), är 2001 larm av totalt 9451 larm. Delas 2001 larm på fyra brandstationer med heltid, fyra skiftlag och med sex år blir det 20,84 larm/person. Detta är en konservativ siffra då det inte är säkert att alla i en styrka larmas, då vissa larmtyper endast medför utryckning av två brandmän eller av en styrkeledare och två brandmän. Några larm innebär också att två stationer larmas. Semester och annan ledighet är heller inte borträknad i exemplet. Om semester inte räknas bort så arbetar en brandman eller styrkeledare 91 nätter/år och får då i genomsnitt en störning drygt var femte nattpass. Under de dygnspass som genomförs på lördag och söndag är det totalt 600 nattlarm på sex år. Det innebär per person med ovan förutsättningar drygt 6 larm/år under jourtid på 26 helgpas, det vill säga knappt var fjärde natt med dygnspass som personalen blir väckt och måste rycka ut.

SMS söker dispens för följande avsteg från ATL och AB med bilaga R:

- Möjlighet för att planera schemalagda dygnspass, främst under helg.
- Möjlighet för att planera schemalagda dygnspass under hela sommarsemesterperioden juni, juli och augusti.
- Möjlighet att göra avsteg från skrivelsen i Bilaga R, att den endast kan tillämpas på heltidsanställd personal. Det vill säga att även vikarier får arbeta på samma schema som heltidsanställd personal.

Skäl för dispensansökan:

- För att kunna erbjuda personalen fasta start och stopptider på skiftet, för en god arbetsmiljö. Dygnstjänstgöring på helg främjar

familjelivet och bidrar till ett hälsosamt arbetsliv. Det ger också möjlighet att endast arbeta varannan helg och ett socialt liv även de helger som man arbetar.

- För att efterleva semesterlagen och upprätthålla rätt kompetens och förmåga under hela semesterperioden. Med förmåga menas rökdykare, utryckningschaufförer som får framföra tunga fordon och höjdfordon mm.
- Att vikarier och heltidspersonal ska jobba efter samma schema. Vikarier måste kunna ersätta heltidspersonalen under ett helt pass.
- Vakthavande befäl (VB) är en liten grupp med specialkompetens, som är svåra att ersätta. Det finns endast ett fåtal personer som kan ersätta dessa i samband med ledighet, sjukdom och semester. Uppdraget är dessutom organisationsspecifikt. Alla ersättare måste kunna jobba på samma schema för att kunna ersätta VB.
- Klara av att bemanna organisationen enligt beslutat handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att för att kunna garantera att personalen får rätt förutsättningar att utföra ett bra arbete, möjlighet till information och kompetensutveckling samt ett socialt liv vid sidan av arbetet som garanterar ett långt och hälsosamt arbetsliv, behöver det finnas en flexibilitet i schemalagningen. Det finns även en stor risk att personal på Samhällsskydd mellersta Skaraborg byter arbetsgivare om organisationen har ett arbetsschema som är betydligt ”sämre” än angränsande räddningstjänstorganisationer, då förvaltningen har ett flertal anställda brandmän och brandbefäl som pendlar in till medlemskommunerna.

Enligt SKR ska beslut om att begära dispens fattas av den högsta ledningen i kommun, region eller kommunalt företag. Med högsta ledning avses kommunstyrelse, regionstyrelse, bolagsstyrelse eller motsvarande. MBL-förhandling inklusive riskbedömning ska genomföras innan en begäran om dispens. Mot bakgrund av ovanstående föreslår förvaltningen att kommunstyrelsen beslutar att lämna in en dispensansökan från de nya arbetstidsreglerna i Allmänna bestämmelser (AB) enligt Bilaga R till den partsgemensamma arbetstidsnämnden, för personal som arbetar inom räddningstjänst.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Dispensansökan medför inga nya kostnader, utan kan snarare spara viss övertid vid sen frånvaro vid sjukdom eller VAB.

De nya arbetstidsreglerna kommer däremot att medföra ytterligare kostnader för förvaltningen, oavsett dispens eller ej. De nya reglerna är hårdare när det gäller dygnsvila och veckovila och försvårar/omöjliggör avsteg från dessa även vid sent anmäld frånvaro som sjukdom eller VAB. Arbetsschema måste ändå fylla upp schemaraden för att Samhällsskydd mellersta Skaraborg ska uppfylla lagstadgade krav på räddningstjänst och möjlighet att genomföra insats. För att klara detta måste större tillgång till personal säkerställas. Personalkostnaderna ryms inte inom dagens personalbudget på räddningstjänstavdelningen eller samhällsskyddsförvaltningen.

Beslutsunderlag

- Risk- och konsekvensanalys, 2023-11-21
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Dispensansökan till arbetstidsnämnden, 2023-10-26
- Svar i bilaga till dispensansökan, 2023-10-26

Beslutet ska skickas till

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg

Arbetstidsnämnden

Markus Wästefors, förvaltningschef SMS

Roger Almgren, räddningschef

Tomas Knapasjö, stf. Räddningschef

Roger Almgren
Räddningschef

Tomas Knapasjö
Stf. Räddningschef

§ 138

Dnr 2023/01316

Ansökan om dispens för arbetstider inom räddningstjänst

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att lämna in en dispensansökan från de nya arbetstidsreglerna i Allmänna bestämmelser (AB) enligt Bilaga R till den partsgemensamma arbetstidsnämnden, för personal som arbetar inom räddningstjänst.

Sammanfattning

Arbetstidslagen och EU:s arbetstidsdirektiv har omtolkats med direkt påverkan på avtalen på arbetsmarknaden via AB och bilagorna till AB. När det gäller personal inom räddningstjänstområdet gäller Bilaga R för heltidsanställd, skiftgående personal, som innebär 42 timmars arbetsvecka. Den nya Bilaga R medger arbetspass som maximalt är 20 timmar och efter varje arbetspass ska vilotiden alltid vara minst 11 timmar och lika lång som det genomförda arbetspasset. Detta medför stora problem med att skapa ett arbetstidsschema som fungerar för arbetsgivaren och är attraktivt för arbetstagaren. Dispensansökan ger möjlighet till att förlägga arbetspass som är 24 timmar, främst på helg och under semesterperioden juni-augusti. Ansökan gäller även att timanställd personal även omfattas av dispensen så att de tillåts arbeta på samma schema.

Beslutsunderlag

- Risk- och konsekvensanalys, 2023-11-21
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Dispensansökan till arbetstidsnämnden, 2023-10-26
- Svar i bilaga till dispensansökan, 2023-10-26

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Risk- och konsekvens-bedömning för arbetstidsförändring inom Samhällsskydd Mellersta Skaraborg

Riskbedömning och konsekvensanalys inför ändringar i verksamheten:

Precisera den planerade förändringen

1. Vad består förändringen av?

1-Ny tolkning av arbetstidslagen och det EU-direktiv som ligger till grund för lagen.

2-Införande av nytt arbetstidsschema som uppfyller kraven i lag, Allmänna bestämmelser (AB) och bilaga R till AB.

2. Var ska förändringen genomföras?

Förvaltning: Samhällsskydd mellersta Skaraborg

Enhet: Räddningstjänstavdelningen, operativa enheten samt Stöd och utveckling

Arbetsplats: Samhällsskydd mellersta Skaraborg

3. Vilka medarbetare eller grupper av medarbetare berörs av förändringarna?

Ange antal medarbetare:

Heltidsanställda brandmän 47 st

Heltidsanställda styrkeledare 16 st

Vakthavande befäl 5 st

Vikarierande brandmän, timanställda cirka 20 st

Samtliga av dessa är skiftgående personal som arbetar enligt Bilaga R

Riskbedömningen

1. Beskriv de risker för ohälsa och olycksfall som ändringarna kan innebära

<p>1. Då 24-timmarspass inte längre tillåts med den nya tolkningen av ATL, så kommer start och stopptider för arbetspassen att variera över dygnet. Varierande start och stopptider kan ge negativa hälsoeffekter.</p>
<p>2. Nytt arbetstidsschema kan innebära fler inställelser på arbetsplatsen som kan försämra möjlighet till återhämtning.</p>
<p>3. Med fler inställelser på arbetsplatsen så blir arbetet mindre attraktivt och kan innebära rekryteringsproblem av operativ personal. Detta i sin tur kan göra att medarbetarna inte kan beviljas ledighet och semester. Redan idag ligger sommarsemesteren utspridd från början på juni till slutet på augusti i tre semesterperioder på vardera fyra veckor. Detta leder till försämrad möjlighet till återhämtning.</p>
<p>4. Längre dagtidspass än dagens 10 timmar till minst 11 timmar kan försvåra eller omöjliggöra ett "normalt" familjeliv med barn till skola och förskola, med hämtning och lämning inom öppettider för förskola och fritids.</p>
<p>5. Begränsningar i att kunna kalla in ledig personal med rätt kompetens för uppdraget, det kan t.ex. vara chaufförer för tunga fordon och specialfordons som höjdfordon, rökdykledare, befäl/räddningsledare mm. Detta kan leda till ökad stress i arbetet då man får arbeta med arbetsuppgifter man inte är färdigutbildad för att lösa.</p>
<p>6. I dagens schema arbetar man varannan helg med ett dygnspass och är helt ledig varannan helg. I dagens schema finns utrymme för ett socialt liv och familjeliv även de helger då man jobbar i och med att man är ledig 24 timmar sammanhängande antingen på lördag eller söndag. I ett nytt schema med kortare återhämtning och olika start och stopptider försvåras ett "normalt" familjeliv, vilket kan leda till stress och ohälsa.</p>
<p>7. Nytt arbetstidsschema försvårar för att genomföra kompetensutveckling, lagstadgad APT och lagstadgade hälsoundersökningar utanför schemalagd arbetstid.</p>
<p>8. Vi ser en stor risk för att det på längre sikt leder till att det blir svår att rekrytera och bibehålla personalen. Då kommer belastningen att öka ytterligare på kvarvarande personal. Lägre attraktivitet kan leda till en brist på utbildade brandmän i Sverige.</p>

Hur allvarliga är riskerna?

Grön = ingen åtgärd för tillfället	Gul = åtgärdas vid tillfälle	Orange = Åtgärdas snarast	Röd = Åtgärdas omdelebart
------------------------------------	------------------------------	---------------------------	---------------------------

<p>1. Då 24-timmarspass inte längre tillåts med den nya tolkningen av ATL, så kommer start och stopptider för arbetspassen att variera över dygnet. Varierande start och stopptider kan ge negativa hälsoeffekter.</p>
<p>2. Nytt arbetstidsschema kan innebära fler inställelser på arbetsplatsen som kan försämra möjlighet till återhämtning.</p>
<p>3. Med fler inställelser på arbetsplatsen så blir arbetet mindre attraktivt och kan innebära rekryteringsproblem av operativ personal. Detta i sin tur kan göra att medarbetarna inte kan beviljas ledighet och semester. Redan idag ligger sommarsemester utspridd från början på juni till slutet på augusti i tre semesterperioder på vardera fyra veckor. Detta leder till försämrad möjlighet till återhämtning.</p>
<p>4. Längre dagtidspass än dagens 10 timmar till minst 11 timmar kan försvåra eller omöjliggöra ett " normalt " familjeliv med barn till skola och förskola, med hämtning och lämning inom öppettider för förskola och fritids.</p>
<p>5. Begränsningar i att kunna kalla in ledig personal med rätt kompetens för uppdraget, det kan t.ex. vara chaufförer för tunga fordon och specialfordons som höjdfordon, rökdykarledare, befäl/räddningsledare mm. Detta kan leda till ökad stress i arbetet då man får arbeta med arbetsuppgifter man inte är färdigutbildad för att lösa.</p>
<p>6. I dagens schema arbetar man varannan helg med ett dygnspass och är helt ledig varannan helg. I dagens schema finns utrymme för ett socialt liv och familjeliv även de helger då man jobbar i och med att man är ledig 24 timmar sammanhängande antingen på lördag eller söndag. I ett nytt schema med kortare återhämtning och olika start och stopptider försvåras ett " normalt " familjeliv, vilket kan leda till stress och ohälsa.</p>
<p>7. Nytt arbetstidsschema försvårar för att genomföra kompetensutveckling, lagstadgad APT och lagstadgade hälsoundersökningar utanför schemalagd arbetstid.</p>
<p>8. Vi ser en stor risk för att det på längre sikt leder till att det blir svår att rekrytera och bibehålla personalen. Då kommer belastningen att öka ytterligare på kvarvarande personal. Lägre attraktivitet kan leda till en brist på utbildade brandmän i Sverige.</p>
<p> </p>

Hur sannolikt är det att händelsen inträffar?

1.Sannolikt
2. Sannolikt
3. Sannolikt
4. Sannolikt
5. Sannolikt
6. Sannolikt
7. Sannolikt
8. Sannolikt

Handlingsplan för åtgärder

Handlingsplan för åtgärder är att lämna in en dispensansökan till den nyinrättade arbetstidsnämnden för samtliga punkter i ovanstående lista.

Dispensansökan kommer att omfatta möjligheten att jobba längre arbetspass än 20 timmar, men maximalt 24 timmar. Dispensansökan gäller även att vikarier tillåts arbeta på samma arbetsschema som heltidsanställd personal.

Datum 2023-11-21

Tomas Knapasjö
Underskrift
Chef

Pontus Gustavsson
Underskrift
Skyddsombud

Dispensansökan arbetsschema enligt Allmänna bestämmelser (AB), Bilaga R

Organisation

Ansökan gäller organisationen Samhällsskydd Mellersta Skaraborg.

Bakgrund

Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) är en förvaltning i Falköpingskommun med ansvar för samhällsskyddsuppdraget i fyra kommuner genom avtal och en gemensam nämnd. I samhällsskyddsuppdraget ingår att ansvara för räddningstjänsten i Falköping, Götene, Skara och Tidaholms kommuner med sina knappt 80 000 innevånare. SMS finns fysiskt på fem brandstationer, varav fyra är bemannade med heltidspersonal dygnet runt. På tre av dessa fyra brandstationer finns en styrkeledare (SL) och två brandmän (Bm) i tjänst och på den fjärde finns en SL och fyra Bm i tjänst. I Falköping finns också en ledningscentral som bemannas av ett vakthavande befäl. Totalt arbetar ca 70 personer i ett arbetsschema som följer bilaga R i AB. Nuvarande organisation har varit i drift sedan 28 augusti 2017, efter den uppslitande konflikten med RiB-personalen efter RiB-17, det avtalet som orsakade att över 60% av SMS RiB-personal lämnade in sin avskedsansökan, där det till slut blev så att ungefär 50% av RiB-personalen slutade.

Falköpings kommun arbetar aktivt med att vara en attraktiv arbetsgivare med delaktighet i arbete och beslut. Ledarskapet bygger på tillit och delaktighet där alla medarbetare ingår i utvecklings- och ansvarsområden som kräver flexibilitet i arbetstidsförläggningen för att kunna delta i möten, kompetensutveckling och övningar som skapar delaktighet och utvecklingsmöjligheter för enskilda och verksamheten. På arbetsplatsen finns ett lokalt timbanksavtal som skapar en flexibilitet i schemat där även visst dagtidsarbete kan förläggas så att fler får möjlighet att delta i utvecklingsarbetet.

Nuvarande arbetsschema för den heltidsanställda personalen är ett schema där man under veckan jobbar på ett delat schema med dagtidspass på 10 timmar och nattpass på 14 timmar, varav 7 timmar är jourtid på arbetsplatsen. På jourtiden läggs inget arbete ut utan endast larm. På helg och under sommarsemesterperioden planeras dygnspass, som då är på 24 timmar. Personalen är nöjd med dagens schema och det möjliggör också för arbetsgivaren att täcka semester och ledigheter med vikarier. För personalen möjliggör dagens schema även att man "bara" jobbar varannan helg. Möjligheten till denna schemaläggning ger en god arbetsmiljö och skapar förutsättningar för ett familjeliv och ett socialt liv även utanför arbetet. Även om man jobbar varannan helg finns det möjlighet att träffa familj och vänner.

Antal larm nattetid under jourtiden kl 23:00 till 06:00 under de år vi haft nuvarande heltidsorganisation från 2018 till oktober 2023 (nästan sex år) är 2001 larm av totalt 9451 larm. Delar man sedan 2001 larm på fyra brandstationer med heltid, fyra skiftlag och med sex år så blir det 20,84 larm/person. Detta är en konservativ siffra då det inte är säkert att alla i en styrka larmas då vissa larmtyper endast medför uttryckning av två brandmän eller av en styrkeledare och två brandmän. Några larm innebär också att två stationer larmas. Semester och annan ledighet är heller inte borträknad i exemplet. Men utgår vi från att man inte räknar bort semester så arbetar en brandman eller styrkeledare 91 nätter/år och får då i genomsnitt en störning drygt var femte nattpass. Under de

dygnspass som genomförs på lördag och söndag är det totalt 600 nattlarm på sex år. Det innebär per person med ovan förutsättningar drygt 6 larm/år under jourtid på 26 helgpas dvs knappt var fjärde natt med dygnspass som man blir väckt och måste rycka ut.

År	Nattlarm i SMS	Totalt larm SMS	Nattlarm dygnspass	Nattlarm/person/dygnspass/år
2018	282	1419	83	5,2
2019	253	1518	81	5,1
2020	283	1418	83	5,2
2021	409	1748	129	8,1
2022	403	1778	119	7,44
2023 tom okt	371	1570	105	6,6
Totalt:	2001	9451	600	6,25

Tabellen beskriver organisationens larmstatistik med totalt antal larm under sex år och larmfrekvensen nattetid under det som är jourtid, då inget arbete planeras. Då arbetar man endast i samband med larm. Då dygnarbete endast planeras på helger och under sommarsemesterperioden, presenteras också statistik för nattlarm under dygnspassen och genomsnittligt antal larm under dygnspassen/person under ett år.

Dispensansökan och skäl för dispens

SMS söker dispens för följande avsteg från ATL och AB med bilaga R.

- Möjlighet för att planera schemalagda dygnspass, främst under helg.
- Möjlighet för att planera schemalagda dygnspass under hela sommarsemesterperioden juni, juli och augusti.
- Möjlighet att göra avsteg från skrivelsen i Bilaga R, att den endast kan tillämpas på heltidsanställd personal. Det vill säga att även vikarier får arbeta på samma schema som heltidsanställd personal.

Skäl för dispensansökan.

- För att kunna erbjuda personalen fasta start och stopptider på skiftet, för en god arbetsmiljö. Dygnstjänstgöring på helg främjar familjelivet och bidrar till ett hälsosamt arbetsliv. Det ger också möjlighet att endast arbeta varannan helg och ett socialt liv även de helger som man arbetar.
- För att efterleva semesterlagen och upprätthålla rätt kompetens och förmåga under hela semesterperioden. Med förmåga menas rökdykare, utryckningschaufförer som får framföra tunga fordon och höjdfordon mm.
- Att vikarier och heltidspersonal ska jobba efter samma schema. Vikarier måste kunna ersätta heltidspersonalen under ett helt pass.
- Vakhavande befäl (VB) är en liten grupp med specialkompetens, som är svåra att ersätta. Det finns endast ett fåtal personer som kan ersätta dessa i samband med ledighet, sjukdom och semester. Uppdraget är dessutom organisationsspecifikt. Alla ersättare måste kunna jobba på samma schema för att kunna ersätta VB.

- Klara av att bemanna organisationen enligt beslutat handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor.

Uppgifter som ska lämnas i samband med begäran om
Dispens i samband med begäran om dispens ska arbetsgivaren besvara följande frågor.

1. Ange om begäran avser avvikelser från AB § 13 mom. 5 eller bilaga till AB och i så fall vilken.

Svar: Dispensansökan gäller både AB och Bilaga R

2. Vilken verksamhet och vilka delar av verksamheten är aktuell/aktuella för begäran av dispens?

Svar: Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS)

3. Vilken/vilka yrkesgrupp/yrkesgrupper är berörda av begäran om dispens och hur många arbetstagare i dessa grupper skulle beröras?

Svar: Brandmän, styrkeledare och vakthavande befäl.

4. Beskriv hur verksamheten är bemannad och hur belastningen ser ut. Ange om det saknas specifik kompetens eller dylikt. Om så är fallet vilken/vilka kompetenser saknas och vilka konsekvenser får det?

Svar: Ansökan omfattar ca 48 brandmän, 16 styrkeledare och 5 vakthavande befäl som alla jobbar på bilaga R. Dispensansökan omfattar även vikarier i samband med semester, ledighet och VAB/sjukdom. Arbetet är förlagt så att delat dygn tillämpas på måndag till fredag och dygnspass på helger och under semesterperioden. Statistiskt sett så får varje medarbetare 6-7 larm/år under nattetid, klockan 23:00-06:00, på dessa dygnspass.

5. Beskriv om det finns specifika faktorer kopplade till tredje man (till exempel patient, brukare, barn, civilsamhälle eller dylikt) som särskilt behöver beaktas när verksamheten bemannas.

Svar: SMS har haft historiska problem med att rekrytera RiB-personal för att bemanna våra brandstationer, så har SMS en relativt stor andel heltidsanställda brandmän och brandbefäl, i förhållande till kommunernas storlek. För att kunna rekrytera till denna heltidsorganisation blir upptagningsområdet för rekrytering stort och därmed restiderna relativt långa. För att kunna vara en attraktiv arbetsgivare måste SMS kunna erbjuda ett attraktivt arbetsschema med relativt få inställelser som också möjliggör ett fungerande familjeliv för våra medarbetare. Klarar vi inte

rekryteringen till heltidsorganisationen så kommer SMS inte att kunna upprätthålla bemanning och beredskap enligt de krav som Lag om skydd mot olyckor kräver.

6. Finns det andra faktorer som påverkar möjligheten att bemanna, såsom hög andel

deltidsarbete, frånvaro, svårigheter att rekrytera eller dylikt?

Svar: Svårigheter att rekrytera till deltidsorganisationen RiB, gör att vi behöver en hög andel heltidsbrandmän. För att täcka för sena vakanser, så som sjukdom och VAB mm, finns ett behov av att använda ledig personal och timvikarier. Med kommande skärpning av arbetstidsreglerna kommer det att bli svårt att täcka med ledig personal och behovet av timvikarier kommer att öka. Därför är det av vikt att vikarierna får jobba på Bilaga R även om de inte är heltidsanställda. I AB finns det idag en begränsning till maximalt 13 timmarspass för att tillgodose 11 timmars dygnsvila. Men för att få en fungerande schemaläggning måste vikarierna kunna jobba på samma schema som de heltidsanställda.

Medelåldern för den skiftgående personalen är relativt låg, 42 år, för hela personalgruppen med brandmän, styrkeledare och vakthavande befäl. Vilket innebär att många är småbarnsföräldrar och därmed även tar ut VAB, ökad sjukfrånvaro och även har möjlighet till föräldraledighet. 20% av våra heltidsanställda brandmän är kvinnor och därmed inte kan/får jobba som brandmän vid graviditet samt även ofta tar ut en längre föräldraledighet.

7. Beskriv verksamhetens geografiska förutsättningar, till exempel om det rör sig om

glesbygd med långa pendlingsavstånd eller dylikt?

Svar: Med SMS heltidsorganisation även i relativt små kommuner pga det breda uppdraget, finns en litet rekryteringsunderlag inom SMS-kommunerna. Därför måste SMS även kunna rekrytera från de större kommunerna som ligger på rimligt reseavstånd. Sådana kommuner är tex Jönköping, Borås och Göteborg. Särskilt under sommaren med många vikarier är restid direkt kopplat till möjligheten till rekrytering, då är få inställer extra viktigt. Om rekrytering av sommarvikarier försvåras så kommer SMS troligen inte att kunna uppfylla annan lagstiftning, så som Semesterlagen och Lag om skydd mot olyckor. Redan nu utnyttjas tre semesterperioder på fyra veckor under juni, juli och augusti.

8. Ange genomsnittlig andel aktivt arbete under jour för berörd/berörda

yrkesgrupp/yrkesgrupper. Bifoga statistik om sådan finns att tillgå.

Svar: Nedanstående tabell beskriver antalet larm totalt, larm under jourtid och larm/medarbetare under dygnspass. De allra flesta larm under nattetid är korta och ofta kortare än en timme.

År	Nattlarm i SMS	Totalt larm SMS	Nattlarm dygnspass	Nattlarm/person/dygnspass/år
2018	282	1419	83	5,2
2019	253	1518	81	5,1
2020	283	1418	83	5,2
2021	409	1748	129	8,1
2022	403	1778	119	7,44
2023 tom okt	371	1570	105	6,6
Totalt:	2001	9451	600	6,25

Tabellen beskriver organisationens larmstatistik med totalt antal larm under sex år och larmfrekvensen nattetid under det som är jourtid, då inget arbete planeras. Då arbetar man endast i samband med larm. Då dygnarbete endast planeras på helger och under sommarsemesterperioden, presenteras också statistik för nattlarm under dygnspassen och genomsnittligt antal larm under dygnspassen/person under ett år.

9. Beskriv förväntad utveckling och belastning på verksamheten under de kommande 12

månaderna.

Svar: Det finns en oro för att medarbetare avslutar sin anställning pga möjligheten att inte få ihop sitt familjeliv och att några väljer att ta en anställning närmare bostaden. För att en nyanställd brandman ska kunna användas inom alla funktioner, så som rökdykarledare, chaufför på tunga fordon och höjdfordon mm krävs oftast minst tre års erfarenhet på den nya räddningstjänsten. Vid ett stort tapp av erfarna medarbetare kan det vara svårt att klara räddningstjänstuppdraget.

Inför rekrytering av sommarvikarier till sommarschemat ser SMS stora svårigheter att täcka vårt behov i konkurrens med angränsande räddningstjänster. Bara i Skaraborg behövs ca 45 vikarier för att täcka behovet då ordinarie personal ska få ut sin lagstadgade semester och täcka föräldradigheter. På de sju heltidsstationerna i Skaraborg kommer det att krävas att rekryteringsområdet är betydligt större än Skaraborg. Detta blir svårt med ett delat arbetstidsschema med många inställelser. Ett delat schema kan innebära 14 inställelser istället för 7 under en fyraveckorsperiod. Restiden får stor betydelse med många inställelser.

10. Beskriv vilka åtgärder som har vidtagits för att arbetstid enligt AB eller tillämplig

bilaga till AB ska kunna förläggas.

Svar: SMS har genom en arbetsgrupp tagit fram alternativa scheman som uppfyller kraven enligt ATL. SMS ser svårigheter att införa något av dessa scheman.

11. Beskriv varför det krävs en dispens och utveckla varför arbetstid och jourtid, som sammantaget uppgår till 20 timmar, inte är tillräckligt för verksamheten. Beskriv också vilka konsekvenser en sådan schemaläggning skulle medföra för verksamheten.

Svar: Ur arbetsmiljösynpunkt för vår personal så kommer användandet av 20-timmarspass att generera olika start och stopptider på skiften. Detta medför att dygnsrytmen förändras kontinuerligt för personalen som är skiftgående. Vilket många studier påvisar är dåligt för ett långt och hälsosamt yrkesliv. Själva poängen med dygns och veckovila går då förlorad om ett ryckigt schema försämrar arbetsmiljön och leder till ökad sjukfrånvaro. Samhällsskydd mellersta Skaraborg har idag den lägsta sjukfrånvaron av alla förvaltningar inom Falköpings kommun. Under 2023 till och med oktober månad är sjukfrånvaron i genomsnitt endast 1,5 dagar/anställd, för skiftgående personal.

Många av den skiftgående personalen som har haft möjlighet att gå i pension vid 58 års ålder, har fortsatt att arbeta som brandmän eller befäl flera år efter 58. Detta är ett tecken på att dagens arbetstidsförläggning har gynnat ett långt och hälsosamt arbetsliv.

12. Ange för hur lång tidsperiod dispens krävs, och vad som ligger till grund för detta.

Svar: SMS begär dispens under 12 månader. Om dispens inte beviljas så kommer det troligen att krävas både rekrytering av ytterligare personal, om det ens finns att rekrytera, och en eventuell omorganisation.

Arbetstidslagstiftning 2023, undantag inom personlig assistans och ledsagare avseende arbetspassens längd

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att, i ärenden gällande personlig assistans, nyttja möjligheten att förlägga dygnspass (24 timmar) utifrån brukarens behov av att få goda levnadsvillkor uppfyllda.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att i ledsagning enligt LSS vid semesterresor nyttja möjligheten att förlägga dygnspass (24 timmar) utifrån brukarens behov av att få goda levnadsvillkor uppfyllda.
- 3 Kommunstyrelsen beslutar att tillsända detta beslut de centrala parterna, Sveriges kommuner och regioner samt svenska Kommunalarbetarförbundet.

Sammanfattning

Den nya tolkningen av ATL och paragraferna om dygnsvila 1 februari 2024 riskerar att mycket negativt påverka brukarnas möjligheter att kunna delta i samhället på samma villkor som vi andra.

Socialförvaltningens bedömning är att, för att tillse att brukaren får bästa möjlighet till flexibilitet rörande sitt liv och dess innehåll så krävs att det ges möjlighet till att schemalägga de personliga assistenterna och ledsagare 24 timmar i taget.

Beslutet innebär inga merkostnader och enda risken består i att arbetstidsnämnden kan överpröva beslutet.

Socialförvaltningen önskar därför att kommunstyrelsen fattar beslut om att nyttja möjligheten att förlägga dygnspass inom personlig assistans och ledsagning enligt LSS så att brukarna får möjlighet att få sina behov tillgodosedda i form av goda levnadsvillkor.

Bakgrund

1 februari 2024 inträder ny tolkning av arbetstidslagens paragrafer rörande dygnsvila och veckovila. De centrala parternas inställning är att i grunden skall verksamheterna förhålla sig till minst 11 timmars dygnsvila per 24 timmar, vilket begränsar varje arbetspass till 13 timmar maximalt.

För insatsen personlig assistans och ledsagning enligt LSS har de centrala parterna, för att beakta syftet med brukarens beviljade insats ”att leva som andra i gemenskap med andra” och ”goda levnadsvillkor”, gett möjlighet att längsta möjliga pass kan vara upp till 24 timmar om så erfordras.

Beslut om sådan avvikelse fattas på högsta nivå i organisationen. Varje enskilt beslut ska rapporteras till berörda centrala parter innan det kan verkställas. Centrala parter arbetsstidsnämnd har möjlighet att överpröva beslutet.

Förvaltningens bedömning

Personlig assistans är en av lagstiftarens mest omfattande insatser och ges enbart till de som har mycket stora behov som är stadigvarande. Insatsen ger den enskilde stora möjligheter att kunna vara yrkesverksam eller delta i annan sysselsättning, ha en fungerande och aktiv fritid och kunna delta i sociala aktiviteter med familj, vänner och övriga samhället.

Det är dock ofta så att den enskilde har en funktionsnedsättning som påverkar när, var och hur detta kan ske. Det kan vara beroende på fysisk och psykisk dagsform, behov av framförhållning och förutsägbarhet eller en sjukdomsbild såsom epilepsi, diabetes, kol, Multipel skleros etc. som snabbt kan förändra den tänkta planeringen av dagen.

Alternativet till att ha dygnspass som hittills är att dela dessa på 2, varav den maximala arbetstiden på ena passet i så fall kan utgöra 13 timmar i följd.

Detta skulle innebära att man byter av en kollega på morgonen och på kvällen. Den så kallade bryttiden som styr hur respektive dygn räknas skall vara samma under hela schemaperioden vilket begränsar möjligheterna till en flexibel förläggning då det krävs att det inte enbart räcker med att man får 11 timmars vila mellan arbetspassen utan att dessa timmar även skall inträffa inom två dygnsbryt.

Brukaren är ofta beroende av att ha olika brytpunkter på vardagar då man kanske ska iväg till arbete/sysselsättning respektive helger då man kanske är borta på kalas eller andra aktiviteter senare på kvällen, vilket inte är tillåtet.

Byte av personal är oftast inte möjligt att genomföra på andra platser än i brukarens hem då man annars blir utan det färdmedel som man använt till sin arbetsplats vilket gör brukarens liv och planering extremt begränsat då denne måste vara hemma på dessa tider.

Att istället kräva att brukaren minst 2-3 veckor innan meddelar att denne önskar en schemaförändring för en viss aktivitet är varken rimligt eller värdigt. Om varje enskilt tillfälle dessutom ska fattas ” på högsta nivå i organisationen” så innebär varje avsteg en planeringstid på minst 2 månader.

När det gäller ledsagning enligt LSS sker det oftast i närområdet och under ngr få begränsade timmar. Vid vissa tillfällen, när brukaren vill företa en resa

med övernattnig, så uppstår det problem om man ska förhålla sig till ATL och det kan omöjliggöra hela resan. Vid dessa enstaka tillfällen önskar förvaltningen att ha möjligheten att förlägga dygnspass (24 timmar) för att tillförsäkra brukarens behov av att uppnå goda levnadsvillkor.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande SN 2023/00204
- Protokoll MBL § 11

Beslutet ska skickas till

Kristina Rosenberg, Socialchef.

John Wallberg, Verksamhetschef funktionsnedsättning.

Maria Klarin, nämndsekreterare socialförvaltningen.

John Wallberg
Verksamhetschef

Protokoll – förhandling enligt MBL § 11

Tid: 08:30

Plats: Ranliden kontor

Parter: Falköpings kommun, Socialförvaltningen samt Kommunal

Närvarande: Verksamhetschef John Wallberg, Huvudskyddsombud Yvonne Dahlöf Andersson samt Oscar Persson, huvudförhandlare.

§ 1 Arbetsgivaren har kallat till facklig förhandling enligt MBL § 11 med anledning av möjliggörande av längre pass, 24 timmar, inom personlig assistans i vissa ärenden samt inom ledsagning vid resor.

Den nya tolkningen av ATL och paragraferna om dygnsvila 1 februari 2024 riskerar att mycket negativt påverka brukarnas möjligheter att kunna delta i samhället på samma villkor som vi andra.

Socialförvaltningens bedömning är att, för att tillse att brukaren får bästa möjlighet till flexibilitet rörande sitt eget liv och dess innehåll så krävs att det ges möjlighet till att schemalägga de personliga assistenterna och ledsagare 24 timmar i taget.

Mer information finns att tillgå i Tjänsteutlåtande SN 2023/00204, som bifogats detta protokoll.

De schemaförändringar som planeras i de ärenden där vi avser att behålla pass på 24 timmar är att den så kallade rapportkvarten tas bort. Detta påverkar inte den enskilde anställdes anställningsförhållande utan detta regleras i årsarbetstiden.

Arbetstidens förläggning följs upp regelbundet på arbetsplatsträffarna och eventuella justeringar sker fortlöpande.

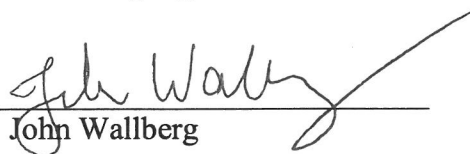
Detta protokoll och tjänsteutlåtandet med bilagor är det

underlag som kommunstyrelsen har att fatta beslut om. I det fall de tillstyrker förvaltningens förslag kommer detta att skyndsamt meddelas de centrala parterna varvid arbetstidsnämnden har möjlighet att i efterskott överpröva beslutet.

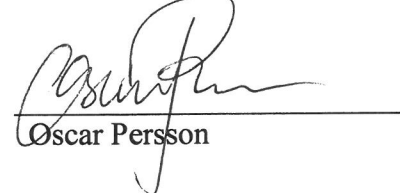
§ 2 Arbetstagarorganisationerna har ingen erinran men förutsätter att frågan följs upp arbetsplatsvis regelbundet.

§ 3 Förhandlingen förklaras avslutad i enighet.

För Falköpings kommun

John Wallberg

För kommunal

Oscar Persson

§ 141

Dnr 2023/01162

Kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024–2026 med budget för år 2024

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen fastställer kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024–2026 och budget för år 2024.

Deltar ej i beslutet

Johanna Svensson (S) och Jonas Larsson (SD) deltar ej i beslutet.

Sammanfattning

Utifrån flerårsplanen för år 2024–2026 beslutad av kommunfullmäktige den 30 oktober 2023, § 90 ska respektive nämnd ta fram en verksamhetsplan för år 2024–2026 med verksamhetsmål och verksamhetsbudget utifrån den fastställda budget- och investeringsramen.

I verksamhetsplanen beskrivs hur kommunstyrelsen ska arbeta med mål och delmål, samt vilka indikatorer som är relevanta att följa för att få en bild av måluppfyllelsen. Kommunstyrelsens driftsbudget för år 2024 är 334,0 mnkr. Denna nettobudgetram är fördelad mellan de olika verksamheterna. Kommunstyrelsens totala investeringsbudget är 279,8 mnkr för 2024.

Kommunstyrelsens budget behöver anpassas utifrån ny ram enligt flerårsplan för att få en budget i balans. Risker i budgeten beror bland annat på vikande konjunktur vilket har gett både prisökningar på livsmedel samt minskade intäkter för plan och bygglov. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med anpassningar för att få budgeten i balans under 2024.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen fastställer kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024–2026 och budget för år 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Kommunstyrelsen verksamhetsplan för åren 2024–2026 och budget för år 2024

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024–2026 och budget för år 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen fastställer kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024–2026 och budget för år 2024.

Sammanfattning

Utifrån flerårsplanen för år 2024–2026 beslutad av kommunfullmäktige den 30 oktober 2023, § 90 ska respektive nämnd ta fram en verksamhetsplan för år 2024–2026 med verksamhetsmål och verksamhetsbudget utifrån den fastställda budget- och investeringsramen.

I verksamhetsplanen beskrivs hur kommunstyrelsen ska arbeta med mål och delmål, samt vilka indikatorer som är relevanta att följa för att få en bild av måluppfyllelsen. Kommunstyrelsens driftsbudget för år 2024 är 334,0 mnkr. Denna nettobudgetram är fördelad mellan de olika verksamheterna. Kommunstyrelsens totala investeringsbudget är 279,8 mnkr för 2024.

Kommunstyrelsens budget behöver anpassas utifrån ny ram enligt flerårsplan för att få en budget i balans. Risker i budgeten beror bland annat på vikande konjunktur vilket har gett både prisökningar på livsmedel samt minskade intäkter för plan och bygglov. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med anpassningar för att få budgeten i balans under 2024.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen fastställer kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024–2026 och budget för år 2024.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 30 oktober 2023, § 90, om flerårsplan för åren 2024–2026 och budget för år 2024. I det beslutade dokumentet framgår de verksamhetsmässiga och ekonomiska ramar som ligger till grund för kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet. Budgetprocessen följer den process som finns beskriven i kommunallagen och i kommunens riktlinje för verksamhet- och ekonomistyrning. Utifrån flerårsplanen för år 2024–2026 ska respektive nämnd ta fram en verksamhetsplan för år 2024–2026 med

verksamhetsmål och verksamhetsbudget utifrån den fastställda budget- och investeringsramen.

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen fastställer kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024–2026 och budget för år 2024.

Mål

Den föreslagna verksamhetsplanen för kommunstyrelsen utgår från flerårsplanens övergripande mål. Utifrån dessa och tillhörande ledord föreslås två delmål för kommunstyrelsen per övergripande mål. I verksamhetsplanen beskrivs hur kommunstyrelsen ska arbeta med mål och delmål, samt vilka indikatorer som är relevanta att följa för att få en bild av måluppfyllelsen.

Driftsbudget

Kommunstyrelsens driftsbudget för år 2024 är 334,0 mnkr. Denna nettobudgetram är fördelad mellan de olika verksamheterna enligt nedanstående tabell.

Verksamhetsbudget (tkr)	Budget 2023	Budget 2024			Plan 2025	Plan 2026
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Netto
<i>Verksamhetsområden</i>						
Kommunövergripande	-35 931	655	-32 570	-31 915	-32 804	-33 578
Kommunledningsförvaltningen						
Kommunledningsstab	-49 886	9 649	-58 928	-49 279	-50 649	-51 843
Digitalisering och utveckling	-32 197	2 550	-37 450	-34 900	-35 872	-36 719
Fastighet och service	-113 600	345 672	-467 742	-122 070	-125 470	-128 431
Samhällsbyggnad	-83 636	148 525	-244 361	-95 836	-98 505	-100 830
varav VA	0	82 986	-82 986	0	0	0
varav Biogas	0	10 193	-10 193	0	0	0
Summa verksamhetsbudget	-315 250	507 051	-841 051	-334 000	-343 300	-351 400

I budgetarbetet har en justering av budget gjorts för måltidsavdelningen som kompenseras med 5 500 tkr för ökade livsmedelspriser, näringslivs-avdelningen har fått kompensation med 1 800 tkr för saknad budget för campingen, stadsbyggnadsavdelningen har kompenseras för minskade intäkter med 1 950 tkr. Även övriga budgetomfördelningar är gjorda för att varje verksamhet ska få en rimlig ram att förhålla sig till. Finansiering av denna omfördelning har gjorts genom att lägga in en ospecificerad central post på - 8 812 tkr. Denna post måste förvaltningen arbeta med fortlöpande under året med åtgärdsplaner för att balansera upp underskottet.

Investeringsbudget

Kommunstyrelsens totala investeringsbudget är 279,8 mnkr för 2024. Investeringar är uppdelade på förvaltande investeringar om 55,9 mnkr, större investeringsprojekt om 182,2 mnkr och 41,7 mnkr till investeringsprojekt inom VA. Taxefinansierade investeringsprojekt inom VA omfattar 41,7 mnkr.

Investeringsbudget (tkr)	Budget (FP) 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Förvaltande investeringar	-54 200	-55 900	-65 000	-66 100
Större projektinvesteringar	-274 500	-182 200	-132 900	-217 700
Taxefinansierade investeringar	-42 900	-41 700	-38 400	-38 100
Summa investeringsbudget	-371 600	-279 800	-236 300	-321 900

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Kommunstyrelsens budget behöver anpassas utifrån ny ram enligt flerårsplan för att få en budget i balans. Risker i budgeten beror bland annat på vikande konjunktur vilket har gett både prisökningar på livsmedel samt minskade intäkter för plan och bygglov. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med anpassningar för att få budgeten i balans under 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Kommunstyrelsen verksamhetsplan för åren 2024–2026 och budget för år 2024

Beslutet ska skickas till

Tina Gustavsson, förvaltningsekonom
Dina Ebbeson, biträdande kommundirektör
Anna-Karin Linder, administratör

Tina Gustavsson
Förvaltningsekonom

Dina Ebbeson
Biträdande kommundirektör

Verksamhetsplan

för år 2024-2026

Kommunstyrelsen

Nämndens ordförande: Adam Johansson
0515-88 52 79
adam.johansson@falkoping.se

Biträdande kommundirektör: Dina Ebbeson
0515-88 53 32
dina.eybeson@falkoping.se

Innehållsförteckning

Inledning	3
Omvärlds- och nulägesanalys	4
Vision, mål och styrning	5
Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping	6
Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping	8
Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning	13
Kommunens styrkedja	16
Verksamhetsplanering.....	17
Personalplanering.....	20
Ekonomiska förutsättningar	22
Ekonomiska underlag.....	25
Resultatbudget	26
Vatten och avlopp (VA).....	26
Biogas	26
Verksamhetsbudget.....	27
Enhetsbudget	28
Driftsprojekt.....	29
Investeringsbudget.....	29
Uppdrag till nämnd	34

Inledning

Syfte

Syftet med verksamhetsplanen är att vara ett verktyg för planering av verksamhet, tydliggöra mål och strategier samt vara ett stöd för uppföljning av verksamheten. Verksamhetsplanen syftar också till att mål och ambitioner ska samspela med de resurser som nämnden råder över. Likväl ska verksamhetsplanen bidra till en utvecklad framförhållning och beredskap för verksamhetsförändringar som kommer att bli nödvändiga. I samband med att kommunstyrelsen beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för internkontroll.

Planen ska ta sin utgångspunkt i kommunen som helhet, där varje nämnd har ansvar att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål och koppla till varje nämnds uppdrag och utvecklingsbehov. Det är viktigt att planen blir heltäckande och användbar i vardagen. Kommunen är inne i ett utvecklingsarbete som syftar till att sammanföra verksamhets- och ekonomistyrning. Nämnden följer kontinuerligt upp sin verksamhetsplan och budget bland annat i samband med kommunens gemensamma uppföljningar vid första tertialen, delårsbokslutet och vid årsbokslutet.

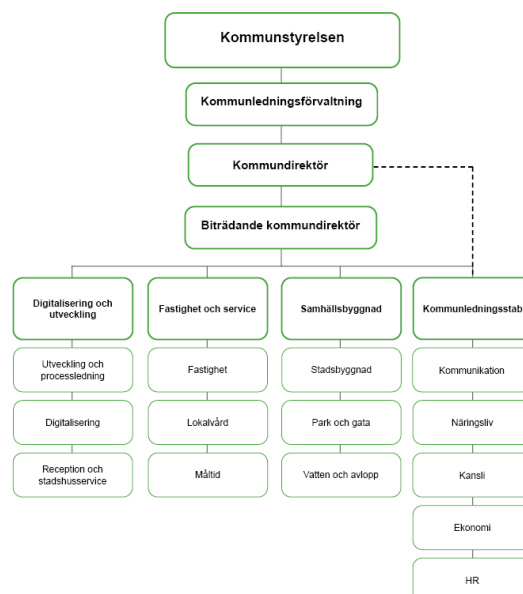
I framarbetandet av verksamhetsplanen behöver hänsyn till hela styrkedjan tas vilket innebär att nationell styrning måste ligga i linje med kommunens viljeriktning.

Nämndens uppdrag och ansvar

Kommunstyrelsen har till uppgift att leda och samordna den kommunala organisationen och ha överblick över nämndernas verksamhet samt den verksamhet som bedrivs i kommunala bolag. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för den ekonomiska förvaltningen samt beredning av ärenden till kommunfullmäktige och ansvarar även för att verkställa och följa upp kommunfullmäktiges beslut.

Organisation

Kommundirektören leder kommunledningsförvaltningen och är tillika chef för övriga nämndens förvaltningschefer och är länken till politikerna i kommunstyrelsen. Kommunledningsförvaltningen utgår från kommunens helhetsperspektiv och har därmed en tydlig roll som styrande och stödjande i de strategiska och kommungemensamma frågorna med syfte att uppnå maximalt resursutnyttjande och en god kvalitet. Biträdande kommundirektör ansvarar för verksamhet, ekonomi och personal inom kommunledningsförvaltningen som från och med 2023 hade en ny organisation. Förvaltningen är uppdelad i fyra verksamhetsområden; digitalisering och utveckling, fastighet och service, samhällsbyggnad och kommunledningsstab. Under hösten 2023 genomfördes en uppföljning av förvaltningens nya organisation. Detta kommer innebära mindre korrigeringar av organisationen som

planeras genomföras under första halvåret 2024 som bättre ska svara upp till förvaltningens uppdrag och framtida utmaningar.

Kommunal verksamhet via avtalssamverkan

Här återfinns de områden där kommunstyrelsen har gemensamt myndighetsansvar med andra kommuner. Falköpings kommun ingår i kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS) som har ett myndighetsansvar inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Skaraborgs Kommunalförbunds utgör plattformen för gemensamma delregionala utvecklingsarbeten i Skaraborgs 15 kommuner. Tillsammans med 12 andra kommuner ingår Falköpings kommun i kommunförbundet Avfall & återvinning Skaraborg (A&ÅS) som bland annat ansvarar för insamling och behandling av hushållsavfall.

Omvärlds- och nulägesanalys

Nämnden omvärldsanalys

Det nuvarande ekonomiska och säkerhetsläget påverkas av en mängd olika faktorer både globalt och nationellt. En omvärldsanalys av dessa faktorer är avgörande för att förstå och anpassa sig till de utmaningar och möjligheter som uppstår på dessa områden.

Förändringar i handelspolitiken mellan länder och regionala handelsavtal påverkar i hög grad den globala ekonomiska situationen. Tullar, handelshinder och protektionistiska åtgärder kan påverka export- och importverksamhet, vilket i sin tur kan påverka företagets intäkter och ekonomisk stabilitet.

Konflikter och spänningar mellan nationer och regioner kan ha en direkt inverkan på säkerheten. Vapenkapprustning, territoriella tvister, terrorism och andra säkerhetsproblem kan destabilisera länder och regioner samt påverka den globala stabiliteten.

Klimatförändringar och naturkatastrofer utgör allvarliga hot mot både människor och infrastruktur. Ökade stormar, översvämningar och extremt väder kan ha förödande ekonomiska och mänskliga konsekvenser och kräver adaptiva åtgärder för att minska deras påverkan.

Med den snabba utvecklingen av digital teknik och anslutna system ökar också hotet mot cybersäkerheten. Övergrepp, stöld av företagsinformation och sabotage i viktiga infrastruktursystem kan orsaka allvarliga ekonomiska och säkerhetsproblem.

Det är viktigt att komma ihåg att dessa faktorer är starkt sammanlänkade och att förändringar i en faktor kan få direkta eller indirekta konsekvenser för andra områden. En omvärldsanalys är avgörande för att kunna förutse och anpassa sig till de utmaningar och möjligheter som dessa faktorer innebär för det nuvarande ekonomiska och säkerhetsläget.

Nämndens nulägesanalys

Krigen i Europa pågår fortfarande och detta har lett till ökade priser på råvaror och material. Förvaltningen förväntar sig att denna kostnadsutveckling kommer att fortsätta i framtiden. En specifik konsekvens av detta är att livsmedelspriserna har ökat med cirka 20 % under år 2023. Det finns en oro för att denna trend kommer att fortsätta under 2024. Dessutom finns det osäkerhet gällande elpriserna på grund av rörligt elprisavtal. Konjunkturläget känns osäkert och flera av de lokala företagen i Falköping upplever en ökad inflation, brist på varor och komponenter samt en ökad oro för ränteläget. Detta kan leda till minskad investeringsvilja på sikt och i kombination med stigande räntor kan det påverka byggnationstakten. Nämnden har märkt av svårigheter att få fram vissa varor och står inför valet att antingen välja ett dyrare alternativ som kan levereras eller att avvakta, vilket kan innebära merkostnader. Elkostnaderna har ökat trots att förbrukningen inte har ökat. För att minska kostnaderna måste alla förvaltningar hjälpas åt för att minska förbrukningen och använda anläggningar och lokaler på ett energismart sätt.

Den nya lagen om allmänna vattentjänster kommer att tillämpas från och med 31 december 2023. Detta innebär att kommunen måste ta fram, samråda och besluta om en vattentjänstplan under år 2023. Kommunen måste även

omarbeta sin nuvarande VA-plan till en vattentjänstplan som inkluderar en förankrad plan för skyfallshanteringen.

Sammanfattningsvis står nämnden inför utmaningar relaterade till ökade priser på råvaror och material, osäkerhet i konjunkturen samt svårigheter att få fram vissa varor.

Vision, mål och styrning

Kommunens vision *Det Goda Livet*

Det Goda Livet är kommunens vision om det hållbara samhället, ett samhälle i balans och harmoni, även för kommande generationer. Det Goda Livet bygger på allas lika värde och på samhällsaktiva invånare. Livskvalitetsfrågorna värnas för att öka välbefinnandet och trivselen för invånarna i Falköpings kommun. Viljan är att driva en förändringsprocess där kommunen går före i utvecklingen av ett hållbart samhälle, där naturens och de mänskliga resurserna används medvetet och balanserat. Ekologin sätter ramarna och villkoren med planetens absoluta gränser, ekosystem och naturens resurser. Ekonomin är ett medel för att skapa social hållbarhet. Det är själva målsättningen med det dynamiska och rättvisa samhället där de mänskliga behoven uppfylls.

Kommunfullmäktiges övergripande mål och Agenda 2030

Kommunens vision om det goda livet, med de tre hållbarhetsdimensionerna, samt de prioriterade målen hänger tätt ihop med FN:s Agenda 2030. Agenda 2030 består av 17 globala mål för hållbar utveckling. Dessa syftar till att utrota fattigdomen, stoppa klimatförändringarna samt skapa trygga och fredliga samhällen. Genom att koppla de globala målen till kommunens övergripande mål stärks styrkedjan. Agendan ska tillsammans med kommunens övergripande mål, det lokala målet om fossilfrihet år 2030 samt kommunens klimatstrategi vara styrande för att kommunen långsiktigt ska kunna leverera välfärd till invånarna. Arbetet med att utveckla kommunens arbete med hjälp av Agenda 2030 fortsätter. Flera av de utmaningar kommunen ställs inför är komplexa och agendan kan vara ett verktyg för att sortera, prioritera hitta synergieffekter och följa upp resultatet av det arbete kommunen gör. Inom kommunstyrelsens verksamhetsområde återfinns sedan den 1 januari 2023 även de verksamheter som tidigare låg under tekniska nämnden. Arbetet med att "bryta ner" fullmäktiges mål till mer konkreta målformuleringar för respektive verksamhetsområde har utförts under hösten.

Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping

I Falköpings kommun skapas det goda livet tillsammans genom tron på att framtiden går att utveckla och förbättra.

Ledord

- Uppväxtvillkor
- Samverkan
- Delaktighet
- Trygghet

Kommunstyrelsens delmål:

- Stärka förutsättningar för inkludering, trygghet och social hållbarhet genom fysisk planering.
- Stärka demokrati och delaktighet genom kommunikation, medborgardialog och samarbete med civilsamhället.

En socialt hållbar kommun utgår från alla människors lika värde och mänskliga rättigheter. Verksamheterna i Falköpings kommun ska samverka för att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle tillsammans med kommuninvånarna.

I arbetet med social hållbarhet ska förebyggande och tidiga insatser prioriteras. Att arbeta förebyggande handlar om att minska riskfaktorer och stärka skyddsfaktorer. Genom ett innovativt kunskapsbaserat och strukturerat arbete skapar kommunens organisation förutsättningar för goda uppväxtvillkor och trygghet i samhället. Kunskapsbaserat innebär att arbetet grundar sig på evidens- och erfarenhetsbaserad kunskap om förutsättningarna i kommunen, där orsakerna bakom utmaningarna analyseras för att insatser ska riktas rätt och göras i rätt tid.

Utifrån detta ska kommunens verksamheter samarbeta med varandra för att skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping. Samverkan syftar till att skapa trygga och goda uppväxtvillkor för barn och unga, men även goda livsvillkor för kommuninvånarna genom hela livet. Samarbete och samverkan är en framgångsfaktor för att lyckas med det sociala hållbarhetsarbetet. Kommunstyrelsen samordnar det kommunövergripande arbetet både på tjänstepersonnivå samt på politisk nivå genom utskottet för social hållbarhet.

Samverkan kring de sociala hållbarhetsfrågorna sker även med externa aktörer, såsom exempelvis det samarbete kommunen genom kommunstyrelsen har tillsammans med Falköpings Hyresbostäder kring områdesutveckling.

Delmål: Stärka förutsättningar för inkludering, trygghet och social hållbarhet genom fysisk planering.

Genom en god samhällsplanering beaktas olika gruppers och individers behov utifrån olika aspekter. Ett exempel på detta är att barn som grupp kan behöva inkluderas i fysisk planering på ett annat sätt än vuxna. Barn har ett annat rörelsemönster och de upplever trygghet och tillgänglighet på andra sätt än vuxna. Det finns även skillnader mellan män och kvinnor bland annat genom nyttjande av allmänna platser och de har olika resvanor. Kvinnor upplever i högre grad otrygghet i offentliga miljöer än män, medan det samtidigt är män som i högre grad än kvinnor utsätts för fysiskt våld i offentliga miljöer. Vid fysisk planering är det väsentligt att väga samman de olika perspektiv som finns för att möjliggöra för miljöer och strukturer som verkar för inkludering och trygghet. Detta görs bland annat genom att skapa en blandad bebyggelse dels vid planläggning av nya områden men även vid förtätning av befintliga strukturer. Genom att använda handboken BoTryggt 2030 och

dess checklistor säkerställs att fysiska effekter på trygghet genomsyrar processerna för fysisk planering. Falköpings kommun har ansvar för att skapa förutsättningar för ett bra vardagsliv för alla genom den fysiska miljön. Genom att skapa mötesplatser så som gator, torg och parker som är inbjudande och främjar sociala möten mellan människor skapas förutsättningar för en ökad inkludering.

Delmål: Stärka demokrati och delaktighet genom kommunikation, medborgardialog och samarbete med civilsamhället.

Genom en god kommunikation skapas förståelse för hur kommunen fungerar samt de beslut som tas och val som görs. Detta bidrar även till att ge invånare förutsättningar till delaktighet. I utvecklingsarbeten och andra frågor involveras invånare genom medborgardialog i olika former för att ge kommunen så goda underlag som möjligt. Kommunstyrelsen ska vara skicklig på att involvera medborgare, civilsamhälle och andra externa aktörer när det är relevant.

Mätbarhet mål 1	Uppföljning, tidsperiod
Andel boende per upplåtelseform	Årligen
SCB medborgarundersökning:	Vartannat år
<ul style="list-style-type: none"> • Upplever du att kommunens politiker är lyhörda till invånarnas tankar och idéer kring kommunen och dess verksamheter? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Hur tycker du att kommunen informerar vid större förändringar i kommunen t.ex. stadsplanering och byggnationer? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vad tycker du om möjligheterna som kommunens invånare har att delta aktivt i arbetet med utveckling av kommunen t.ex. medborgardialoger och samråd? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Hur trygg känner du dig utomhus i området där du bor när det är ljus ute? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Hur trygg känner du dig utomhus i området där du bor när det är mörkt ute? 	
Valdeltagande	Vid allmänna val
Näringslivets påverkan av brottslighet/otrygghet enligt näringslivsrankingen	Årligen

Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping

Falköpings kommun ska vara en bra plats att bo, verka och leva på - en plats där invånare känner stolthet och trygghet

Ledord

- Kommunal service
- Livskraftig landsbygd
- Klimat
- Boendemiljö

Kommunstyrelsens delmål:

- Stärka landsbygden genom utveckling av platsvarumärket och arbete med landsbygdsstrategin.
- Minska klimatpåverkan inom verksamheter i enlighet med klimatstrategin och klimatlöftena.

För att stärka attraktiviteten är det avgörande att kommunen är en bra plats att bo, verka och leva på. En attraktiv kommun handlar om möjligheten att stärka sin position och bli intressant för invånare, näringsliv och civilsamhälle. Att öka kommunens attraktivitet innebär bland annat att skapa en egen identitet och stärka de lokala värden som behöver främjas och utvecklas. Detta arbetas med genom utveckling av Falköpings platsvarumärke, vilket kommunstyrelsen ansvarar för att leda och där hela kommunens organisation tillsammans med övriga delar av samhället är viktiga medspelare. En förutsättning för ett attraktivt Falköping är en god fungerande kommunal service och det utbud som kommunens verksamheter bistår med.

Det är platsens förutsättningar som styr tillväxtpöjligheterna. Tillgänglig infrastruktur, bostadsbyggande, bostadsmarknad och kommunal service är grundläggande förutsättningar för attraktionskraft. Kommunens verksamheter ska tillsammans arbeta och samverka för att stärka positionen och öka attraktiviteten.

Falköpings kommuns värden i form av naturskönt boende ska samspela med kommunal service, handel och kommunikationsmöjligheter. Naturvärden, den biologiska mångfalden och naturresurser skapar en livskraftig Falköpings kommun när de tas tillvara på och utvecklas. Genom den fysiska planeringen hanteras markanvändningen långsiktigt, med stor hänsyn till bland annat natur- och kulturmiljövärden så att nya etableringar och ny bebyggelse kan skapas utan att påverka andra värden i för stor utsträckning.

Ett prioriterat område för att stärka attraktiviteten är goda kommunikationer och väl utbyggd infrastruktur. Attraktiviteten för Falköpings kommun ska stärkas genom fortsatta satsningar på infrastrukturen i enlighet med kommunens trafikstrategi.

Falköpings kommun är relativt stor till ytan och det finns utöver centralorten ett flertal tätorter, likväl som många invånare som bor utanför dessa. Landsbygdsutvecklingen är viktig för kommunen och för att ha ett underlag att utveckla och skapa en livskraftig landsbygd ska en landsbygdsstrategi tas fram.

Falköpings kommun ska vara en bra plats att leva på både nu och i framtiden. Därför får utvecklingen idag inte skapa problem för kommande generationer. Målen i kommunens klimatstrategi handlar om att bli en klimatneutral kommun till år 2030. Utpekade fokusområden är:

- Hållbara transporter

- Klimatsmart och hälsosam mat
- Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster
- Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler
- Förstärkning av kolsänkor
- Lokal framställning av förnybar energi
- Hållbara finanser
- Utbildning och medskapande i klimatomställningen

Kommunstyrelsen leder och samordnar det kommunövergripande arbetet med klimatomställningen enligt kommunens klimatstrategi, både internt och externt. Kommunens verksamheter ska samverka för att uppfylla Falköpings kommuns åtaganden i den antagna klimatstrategin. Kommunstyrelsen arbetar både med frågor där verksamheterna har en direkt rådgivning och med att stärka hela kommunorganisationens kompetens och förmåga. Kommunstyrelsen arbetar dessutom med att inspirera och inspireras av näringsliv, civilsamhälle och invånare för att få till en samhällsutveckling där vi tillsammans utvecklas och bidra till omställningen utifrån vår samlade kunskap.

Nedan beskrivs kommunstyrelsens arbete utifrån fokusområdena i strategin. Där kopplas även de antagna kommunstyrelsens klimatlöften på, och anger vilka av de satsningar som kommunens verksamheter ställer sig bakom i Västra Götalands kraftsamling ”Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om”

HÅLLBARA TRANSPORTER

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens transportpool och arbetar därigenom för att ställa om till fossilfria transporter. Mötes- och resepolycyn vägleder, och transportpoolen ger förutsättningar för att följa policyn.

KLIMATSMART OCH HÄLSOSAM MAT

Kommunstyrelsen arbetar med att främja hållbart lantbruk genom avvägningar vid exploatering av jordbruksmark. Kommunstyrelsen arbetar även med att utveckla en lokal matkultur tillsammans med näringslivet.

FÖRNYBARA OCH RESURSEFFEKTIVA PRODUKTER OCH TJÄNSTER

Vid detaljplanering används checklistor för social hållbarhet, ekosystemtjänster samt grönytefaktor. På så sätt eftersträvas möjlighet till ett hållbart liv utifrån flera aspekter.

SUNDA OCH KLIMATSMARTA BOSTÄDER OCH LOKALER

Vid detaljplanering beaktas översvämningsrisk vid så kallade 100-års regn med beräknad klimatfaktor. Den framtagna skyfallskarteringen är ett stöd i detta arbete. Utifrån karteringen ska också ett förslag till åtgärdsplan tas fram. Till privatpersoner och andra externa aktörer erbjuds energirådgivning.

LOKAL FRAMSTÄLLNING AV FÖRNYBAR ENERGI

Biogassystemet är ett kretslopp där matavfall tas tillvara för att framställa energi. Kommunstyrelsen ansvarar för utvecklingen av biogasanläggningen i Falköping, inklusive att säkerställa inhämtning av substrat för att framställa biogasen samt försäljning av gasen.

HÅLLBARA FINANSER

Kommunstyrelsen arbetar med gröna lån och gröna placeringar, samt inköp och upphandling av klimatsmarta produkter.

UTBILDNING OCH MEDSKAPANDE I KLIMATOMSTÄLLNINGEN

Kommunstyrelsen leder arbetet med att skapa kunskap och delaktighet internt i organisationen genom workshops och utbildningsinsatser. Detta görs även med medborgarna genom klimatdialoger och framarbetandet av gemensamma klimatavtal som medborgare kan välja att vara en del utav för att bidra till klimatomställningen. Inom näringslivet används befintliga nätverk och kontaktytor för att ta del av och ta fram kreativa lösningar samt skapa kunskap om klimatomställningen.

Delmål: Stärka landsbygden genom utveckling av platsvarumärket och arbete med landsbygdsstrategin.

Landsbygdsutvecklingen är viktig för kommunen och det är viktigt att arbeta tillsammans med boende, föreningsliv och näringsliv för att åstadkomma både hållbar utveckling, känsla av delaktighet och engagemang. Under 2024 ska en landsbygdsstrategi för Falköpings kommun arbetas fram, i ett medskapande med människor

som bor och verkar på landsbygden. Detta arbete syftar till att ge landsbygdsutvecklingen i Falköpings kommun en riktning, samt peka ut prioriterade utvecklingsområden och insatser utifrån dessa.

Arbetet med att landsbygdsstrategin ska harmoniera med Falköpings kommuns platsvarumärke, vilket också är under framtagande, förankring och utveckling. Platsvarumärket ger ett underlag för att profilera kommunens landsbygd och skapa sammanhållning och stolthet över såväl sin ort eller sitt närområde som Falköping i stort.

Delmål: Att minska klimatpåverkan inom verksamheter i enlighet med klimatstrategin och klimatlöftena.

Kommunstyrelsens verksamheter ska utifrån klimatstrategin och klimatlöftena bidra till att minska klimatpåverkan. Det handlar om att vara skickliga på att aktivt arbeta med de delar där verksamheterna har en direkt rådgighet över klimatpåverkan, såsom exempelvis de egna transporter, inköp, återbruk, matsvinn, gröna lån med mera.

Ett exempel på åtgärd som genomförs årligen och rapporteras till livsmedelsverket är mängden matsvinn från de kommunala köken. Mätning sker i stort sett varje dag och mer ingående mätningar sker två gånger per år.

Rapport till livsmedelsverket sker en gång per år.

Mätbarhet mål 2	Uppföljning, tidsperiod
SCB medborgarundersökning:	Vartannat år
• Hur tycker du följande saker fungerar i din kommun: Kommunens arbete för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan i sina verksamheter?	
• Hur tycker du följande saker fungerar i din kommun: Kommunens information om vad du kan göra för att minska din miljö- och klimatpåverkan?	
• Rekommendation av Falköping som boendekommun som boende i "annan tätort"	
• Rekommendation av Falköping som boendekommun som boende "utanför tätort"	
• Rekommendation av Falköping som boendekommun som boende i centralorten	
KLF:s andel fossilfria fordon	Årligen
Andel personresor inom centralorten som görs med transportpoolbil	Årligen
Användandet av tjänstecyklar	Årligen
Kommunens nyttjande av fossil resp fossilfri energi	Årligen
Minskat matsvinn	Årligen
Andel gröna lån	Årligen
Antal försäljningar av bostadsmark	Årligen

Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas

Falköping – en drivande aktör

Ledord

- *Samarbete*
- *Kompetensförsörjning*
- *Näringsliv*

Kommunstyrelsens delmål:

- Skapa förutsättningar för kommunens organisation att matcha utbildning och andra insatser utifrån kartläggningen av näringslivets behov av kompetensförsörjning.
- Stärka näringsliv genom utveckling av platsvarumärket och arbete med uppdaterad näringslivsstrategi.

Falköpings kommun ska vara och upplevas som en kreativ och drivande kommun, som skapar goda förutsättningar för nya etableringar och utveckling för befintliga företag.

Falköpings kommun ska arbeta för att stimulera ett öppet företagsklimat. Kommunen ska agera som en aktiv och naturlig part i utvecklingsarbetet av näringslivet, genom ett gott bemötande och en hög kommunal servicekvalitet. Kommunstyrelsen arbetar med att skapa förutsättningar för etablering och tillväxt inom näringslivet i Falköpings kommun. Skaraborg Logistic Center är en väsentlig del i att skapa goda villkor för näringslivet och nya etableringar. Detta arbete bidrar också till god klimatnytta samt är en viktig del i klimatomställningen framåt. En ny överlämningsbangård är byggd. Utöver detta tillkommer nya företagsetableringar, byggnation av järnvägsspår och fortsatt arbete med nya planprogram. Vidare samarbetas det med Nyföretagarcentrum för stimulering av nyföretagandet i kommunen.

Förvaltningsövergripande samverkan är en förutsättning för att snabbt och effektivt kunna fånga upp frågeställningar, utbyta erfarenheter och finna lösningar i ett tidigt skede.

Kommunstyrelsen ska arbeta för att bidra till utveckling av näringar inom den gröna sektorn samt öka medvetenheten kring hållbarhetsfrågor. Genom framtagande av en landsbygdsstrategi, parallellt med näringslivsstrategiarbetet, förbättras möjligheterna till att skapa tillväxt och utveckling inom hela kommunen.

Kommunstyrelsen ska även främja och motivera näringslivet att stärka sitt ansvar i att bidra till ett ekonomiskt, ekologiskt och inte minst socialt hållbart Falköping.

Falköpings kommun ska vara en drivande aktör i Skaraborg som verkar för ökad samverkan med grannkommuner, där kommunstyrelsen bidrar till att tydliga strukturer utvecklas avseende Skaraborgs gemensamma tillväxtarbete.

En annan hörnsten i kommunens arbete för att möjliggöra etablering och tillväxt, är att utveckla och tillgodose en långsiktig plan- och markreserv.

Delmål: Skapa förutsättningar för kommunens organisation att matcha utbildning och andra insatser utifrån kartläggningen av näringslivets behov av kompetensförsörjning.

Falköpings kommun ska verka för att fler ska komma i arbete och nå egen försörjning utifrån kommunens arbetsmarknadsstrategi. Kompetensförsörjning är en viktig förutsättning för att utveckla arbetsmarknaden och skapa konkurrenskraft, därför krävs det att utbildningsmatchning till efterfrågat kompetensbehov sker. Kommunens verksamheter ska stödja varandra i samverkan med externa aktörer för att lokalisera kompetensbehovet och stimulera kompetensförsörjningen.

Kompetens- och arbetslivsnämnden ansvarar för arbetsmarknadsfrågor och genomförandet av arbetsmarknadsstrategin. Kommunstyrelsen bidrar genom att skapa förutsättningar. Bland annat ska kommunstyrelsen ta fram underlag för kommunens organisation att matcha utbildning och andra insatser med näringslivets behov av kompetensförsörjning genom att leda och samordna kartläggning och analys, tillsammans med det lokala näringslivet. Under 2023 inventerades behovet i tillverkningsindustrin och under 2024 ska motsvarande göras för logistikindustrin. Underlaget hanteras i kommunens organisation av en förvaltningsövergripande styrgrupp där barn- och utbildningsförvaltningen och kompetens- och arbetslivsförvaltningen deltar.

Delmål: Stärka näringsliv genom utveckling av platsvarumärket och arbete med uppdaterad näringslivsstrategi.

En platsvarumärkesstrategi för Falköping är framtagen, utifrån ett behov som lyfts av det lokala näringslivet. Platsvarumärket bidrar till en stärkt utveckling, profilering och marknadsföring av Falköpings kommun som plats, vilket i sin tur syftar till att attrahera arbetskraft, inflyttning, företagsetableringar med mera. Under 2024 ska platsvarumärkesarbetet förankras och förfinas tillsammans med näringsliv, föreningsliv, civilsamhälle och invånare. Uppdateringen av kommunens näringslivsstrategi 2024 ska harmoniera med platsvarumärket och bidra till ett skärpt fokus för utvecklingen av kommunens näringsliv.

Mätbarhet mål 3	Uppföljning, tidsperiod
Andelen invånare med minst 3 årig eftergymnasial utbildning (Kolada)	Årligen
Andelen människor i försörjning (Kolada)	Årligen
Förvärvsarbetande invånare (Kolada)	Årligen
Placering näringslivsranking (Svenskt Näringsliv)	Årligen
Insiktsmätning (SKR)	Årligen
Nystartade företag, antal per 1000 invånare (Kolada)	Årligen
Markreserv för näringsliv	Årligen
Antal m2 förvärvad mark	Årligen

Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning

Kommunens verksamheter är till för kommuninvånaren, tillsammans ska verksamheterna bidra till visionen Det goda livet.

Ledord

- Attraktiv arbetsgivare
- Bra arbetsmiljö
- Uppföljning

Kommunstyrelsens delmål:

- Stärka motivation och engagemang bland kommunens medarbetare genom kommunikation och delaktighet.
- Stärka kommunens effektivitet genom digitalisering inom kommunstyrelsens verksamhet samt ledning och samordning av övriga nämnders digitaliseringsutveckling.

Grundläggande är att Falköpings kommun ska vara en väl fungerande serviceorganisation med myndighetsansvar gentemot invånarna. Delar av kommunledningsförvaltningen har främst som uppdrag att stötta och styra organisationen i de interna processerna inom till exempel ekonomi, HR, kansli, kommunikation, IT, näringsliv, utveckling, fastighet och lokalvård. Andra delar av kommunledningsförvaltningen arbetar direkt riktat mot kommuninvånarna med de externa processerna inom till exempel stadsbyggnad, vatten och avlopp, park och gata samt måltid.

En god kvalitet skapas när kommunledningsförvaltningens verksamheter samverkar och för dialog för att möta kommuninvånarnas och organisationens behov med rätt förutsättningar på ett så resurseffektivt och kostnadsmedvetenhet sätt som möjligt. Värdegrunden präglar arbetet oavsett linjenivå och ska kännetecknas av rättvisa, öppenhet, engagemang, effektivitet och detta gör vi genom att bygga förtroendefulla relationer baserade på ömsesidig respekt och ett gott bemötande som bygger tillit. Kommunens verksamheter är till för kommuninvånaren.

En attraktiv arbetsgivare behöver kunna attrahera, rekrytera, utveckla och behålla sina medarbetare. Rekryteringsläget har blivit och kommer fortsätta att vara svårt gällande vissa yrkesgrupper. Därför är det nödvändigt att arbetsgivaren lägger fokus på att utveckla och behålla de medarbetare som finns i organisationen. Det görs bland annat genom att se till att organisationen är utvecklande och förnyande samt präglas av tillit. En sund arbetsmiljö är avgörande för att chefer och medarbetare ska trivas, känna engagemang för arbetsuppgifterna och uppdraget samt motiverade att leverera sitt bästa. Det är också grundläggande för att kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning. Chefen ansvarar för att både arbetsinsatser, målarbete och medarbetarnas arbetsmiljö följs upp på ett systematiskt vis för att säkerställa en bra arbetsmiljö.

Kommunledningsförvaltningen kommer införa en ny uppföljningsmetod under 2024 där månadsuppföljning, genom dialog, sker i linjeorganisationen via VEP-möten som står för uppföljning av verksamheter (V), ekonomi (E) och personal (P). Uppföljningen ska säkerställa ett lärande hos chefer och möjligheten att sprida goda exempel mellan verksamhetsområdena samt att skapa en gemensam helhetsbild kring verksamhetsmålen samt måluppfyllelsen. Uppföljningen säkerställer också att förvaltningen arbetar i linje med kommunens övergripande

fyra mål och politiskt givna uppdrag. Uppföljning sker av hur många uppdrag som getts samt hur många uppdrag som slutförts.

Alla kommunens verksamheter ska upprätthålla en organisation som genomsyras av en tillitsbaserad kultur. Tillitsklimatet förutsätter att förvaltningens och nämndens medarbetare, chefer och politiker, arbetar för verksamhetens och kommunens bästa gällande mål och uppdrag. Nyckelorden är dialog, delaktighet och god kommunikation mellan politiker, chefer och medarbetare. Det är också centralt att dra lärdom av det som inte blev som man önskade. Genom att identifiera och hantera eventuella nödvändiga förändringar av arbetssätt kan organisationens lärande utvecklas.

Forskare har funnit att organisationer med låg och stabil sjukfrånvaro har mycket gemensamt och en del av dessa kännetecken kallas friskfaktorer. När det finns organisatoriska förutsättningar för att friskfaktorer fungerar väl i vardagen, mår medarbetare bättre, utvecklas och har kraft att prestera. På så sätt kopplar friskfaktorerna ihop bra arbetsmiljö med att verksamheten når målen, och blir en attraktiv arbetsplats. Friskfaktorerna bidrar både till en bra arbetsmiljö och till att uppnå verksamhetsmålen.

Delmål: Stärka motivation och engagemang bland kommunens medarbetare genom kommunikation och delaktighet.

Medarbetarnas engagemang, hälsa och utveckling betyder mycket för organisationen. Engagerade medarbetare bidrar mer till verksamheten, är motiverade att göra ett bättre jobb och kan utveckla kvaliteten i verksamheten. I möten med människor är vikten av kommunikation och ett gott bemötande centralt. Arbeten inom offentlig sektor gör skillnad för många människor och för samhället i stort. Därför ska kommunledningsförvaltningen tillvarata och utveckla medarbetarnas engagemang och arbeta systematiskt med styrningen och arbetsmiljön. För att skapa delaktighet är kommunikation genom hela styrkedjan av stor vikt. En välfungerande intern och extern kommunikation är en grundförutsättning för att Falköpings kommun ska uppnå sina verksamhetsmål och visionen om "Det goda livet". Detta kräver i sin tur att vi inom organisationen har en gemensam syn på kommunikationsfrågorna och att alla medarbetare och förtroendevalda ser kommunikation som ett viktigt strategiskt och operativt verktyg. Mot denna bakgrund har en ny kommunikationspolicy tagits fram med tillhörande riktlinjer. Under 2024 kommer också arbetet med att implementera en ny intern webb för samtliga förvaltningar att pågå.

Delmål: Stärka kommunens effektivitet genom digitalisering inom kommunstyrelsens verksamhet samt ledning och samordning av övriga nämnders digitaliseringsutveckling.

Digitaliseringen är ett viktigt redskap för att möta framtida utmaningar. För att stärka kommunens effektivitet genom digitalisering krävs en tydlig strategi. En digitaliseringsstrategi är på plats och i den framgår vilka mål, utvecklingsområden och förmågor som är prioriterade. Där framgår också att kommunledningsförvaltningen ska medverka i framarbetandet och uppföljningen av övriga verksamheters digitaliseringsplaner.

Under 2024 kommer kommunledningsförvaltningen fokusera arbetet utifrån digitaliseringsstrategin framför allt på:

- Utveckla uppföljningen av kommunens gemensamma digitaliseringsplaner. I detta arbete ingår att tydligt formulera mätbara mål.
- Starta tjänstefieringsarbetet kring ett antal teknikplattformar. I det ingår att definiera mål för att kunna följa upp och utvärdera syftet med tjänstefieringen.
- Ta ytterligare steg in i M365-plattformen. För att få ytterligare utväxling i produktivitet så behöver vi nyttja fler av funktionerna som plattformen erbjuder.
- Utveckla samverkansformen och påbörja samarbete med Tidaholm inom IT och digitaliseringsområdet. Detta utifrån den beslutade avsiktsförklaringen med Tidaholms kommun.

Mätbarhet mål 4	Uppföljning, tidsperiod
Resultat – Utfall enligt budget	Årligen
Andel sjukfrånvaro av ordinarie tid (Mål: Minska) (KLF:s personal)	Delår och helår
Hållbart medarbetarengagemang, HME: (KLF:s personal)	Vartannat år
• Total (Mål: Öka)	
Medarbetarenkät: (KLF:s personal)	Vartannat år
• Hur upplever du dina förutsättningar för att göra ett bra och effektivt jobb?	
Nyttjad friskvård (KLF:s personal)	Årligen
Personalomsättning	Årligen
Antal givna politiska uppdrag	Årligen
Antal slutförda politiska uppdrag	Årligen
Digital mognad (DiMIOS)	Årligen

Kommunens styrkedja

Kommunens uppföljningsarbete

Kommunen ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet utifrån lagar, nationella och lokala politiska mål, kommunala styrdokument och ekonomisk tilldelning genom budget. Syftet är att få en så övergripande och trovärdig bild som möjligt av hur kommunen klarar sitt uppdrag och vilken effekt olika kommunala satsningar har. Vid resultatredovisning presenteras bedömning av måluppfyllelse följt av identifierade utvecklingsområden. Kommunen redovisar också viktiga förutsättningar som krävs för att bidra till utveckling. En framgångsfaktor är att skapa en fungerande styrkedja som binder ihop de olika nivåerna i den kommunala organisationen från kommunfullmäktiges vision till verksamheterna.

Detta kräver ett systematiskt arbete med mål- och resultatstyrning genom uppföljning utifrån helhet och analys av resultat. Kommunen har initierat och påbörjat ett utvecklingsarbete för att få en gemensam struktur i uppföljningsprocessen. Arbetet är långsiktigt och ska bidra till en ökad samsyn och systematik samt skapa förutsättningar för en helhetsbild och ökad delaktighet i arbetet. Uppföljning av kommunens fyra övergripande mål görs som en samlad bedömning av måluppfyllelse och baseras bland annat på nämndernas analyser av måluppfyllelse, trender och utfall för indikatorer, uppföljning av styrdokument och effekter av olika insatser. Syftet är att få en så övergripande och trovärdig bild som möjligt av hur kommunen klarar sitt uppdrag och vilken effekt olika kommunala satsningar har.

Vid resultatredovisning presenteras bedömning av måluppfyllelse följt av identifierade utvecklingsområden. Kommunen redovisar också viktiga förutsättningar som krävs för att bidra till utveckling. Genom att skapa tillit och förtroende i styrkedjan kvalitetssäkras uppföljning och analys så att bästa möjliga underlag finns inför kommande beslutsprocesser.

Nämndens uppföljningsarbete

Inför varje nytt år antas en verksamhetsplan för de kommande tre åren som bestämmer inriktning för verksamheterna inom förvaltningen.

Förvaltningens årsplanering med tillhörande processschema är strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet. Tre gånger om året; i mars, maj och i oktober, tar förvaltningen fram en månadsprognos, denna lämnas till ekonomiavdelningen som sedan redovisar uppföljningen för hela kommunen i kommunstyrelsen.

Delårsrapport per den 30 april och delårsbokslut per den 31 augusti avges med uppföljning av nämndens måluppfyllelse och ekonomiska resultat för drift och investeringar. Rapporterna innehåller också en prognos för helåret. Efter årets slut görs ett årsbokslut med bedömning av årets måluppföljning och ett sammanställt ekonomiskt resultat för året. Löpande under året återkopplas till nämnden olika specifika beslut fattade på delegation. En internkontrollplan beslutas för varje år och följs upp vid delårsbokslut och årsbokslut.

Kommunledningsförvaltningens styrkedja sker från kommunstyrelsen till kommundirektör vidare till kommunledningsförvaltningen. Kommunledningen leds av biträdande kommundirektör tillsammans med 8 chefer och vidare ut till varje verksamhetsområde, enhet och dess medarbetare.

Verksamhetsplanering

Digitalisering och utveckling

Digitalisering och utveckling kommer fortsatt att vara en av nycklarna för att möta framtida utmaningar när det gäller kompetensförsörjning och ekonomi. Genom samverkan har vi möjlighet att bygga vidare på våra förmågor att nyttja digitaliseringens möjligheter. Att stärka organisationens digitala mognad är ett strategiskt viktigt område som verksamheten ska arbeta med. Verksamheten ska också arbeta med att vidmakthålla och utveckla ledningen och stödet kopplat till processer, projekt och utredningar. Däri ingår att stärka förmågan att balansera mellan bred och djup kompetens. Receptionen och stadshusservicen ska fortsätta utvecklas och svara upp mot de behov som finns på kort och lång sikt.

Fastighet och service

Under perioden 2024–2026 kommer antalet nya byggnader att minska jämfört med tidigare år. Verksamheten kommer arbeta aktivt med att se över hur det totala fastighetsbeståndet av byggnader i syfte att ha rätt typ av byggnader för den kommunala verksamheten.

För att kunna upprätthålla en god kvalitet kommer fastighet och service att arbeta mer strategiskt mot en långsiktig planering gällande verksamheternas behov. Myndighetskrav inom verksamhetsområdet ökar för varje år och för att klara dessa krav innebär ett ökat fokus.

Kommunledningsförvaltningen har fått i uppdrag att ta fram ett förslag på pilotprojekt gällande frukost i skolan som ska presenteras under första kvartalet 2024. Underlaget tas fram tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen.

Utvecklingen följs med kontinuitet och kommunikation med övriga förvaltningar som möjliggör en plan för behovet kommande period.

Samhällsbyggnad

Under kommande åren kommer ett antal nya områden att exploateras och byggas ut. Detta innebär kommunala satsningar i form av utbyggnad av kommunal infrastruktur; nya vägar, VA-ledningar med mera. Detta leder till en markant utökning av ytor för drift och underhåll. Efter utbyggnaden tillkommer ca 16 000 kvm gatumark och 20 000 kvm park- och naturmark.

Vatten och avloppsförsörjning har kommit i fokus i samband med det förändrade geopolitiska läget i Europa. För att säkerställa vatten- och avloppsförsörjning som samhällsviktig funktion har ett antal nya EU-direktiv kopplat till detta område kommit fram. Nya EU-direktiv och förordningar styr mot strängare reningskrav och energineutralitet för avloppsreningsverk vilket kommer att påverka VA- och biogasverksamheten. Detta kommer att leda till större investerings- och resursbehov.

Biogasverksamheten har säkrat matavfall för minst två år framåt. Ett inriktningsbeslut gällande biogasverksamheten kommer att antas under 2024. Nya investeringar i anläggningen kommer att krävas oavsett inriktningen.

Sluttäckning av deponier förväntas vara klart år 2026. Kommunen kommer att bygga en ny återvinningscentral i Falköping. Driftsättning av återvinningscentral i Floby och Stenstorp förväntas under 2024.

Stora delar av stadsbyggnadsområdet är händelsestyrt och kan därför bara marginellt styras av verksamheten själv gällande exempelvis försäljning av mark och byggande. Eftersom lågkonjunkturen spås pågå även under 2024 är sannolikheten stor att det kommer att påverka både verksamheten och ekonomin för stadsbyggnadsavdelningen även under 2024. Det aktuella konjunkturläget och osäkerheten inom byggsektorn har resulterat i att antal inkomna bygglovsärenden har minskat och prognosen är att framförallt bostadsbyggandet kommer att minska kraftigt under 2024. Även markförsäljning kommer att påverkas av lågkonjunktur och allt detta innebär minskade intäkter för stadsbyggnadsverksamheten. Under perioden 2023–2025 kommer arbete med en ny översiktsplan att ta ytterligare resurser från stadsbyggnadsavdelningen liksom från andra berörda avdelningar och förvaltningar. För att återskapa en god planeringsberedskap framöver krävs att kommunen har en god framför-

hållning av förvärv av strategisk mark. Det behöver därför finnas budgetutrymme för markköp även under perioden 2024–2026. För att säkerställa kvaliteten vid inmätning och kartframställning behöver mätningssinstrumenten uppdateras.

På nationellt plan pågår arbete med att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen. För att åstadkomma detta krävs att kommunerna är alerta och arbetar aktivt med att digitalisera dessa processer. I linje med kommunens digitaliseringsstrategi strävar stadsbyggnadsavdelningen efter att digitalisera delar av sin verksamhet. För att kunna göra detta fullt ut, krävs dock ekonomiska resurser för att kunna digitalisera bland annat förrättningsarkiv och att tillgängliggöra bygglovarkivet digitalt för allmänheten.

Som en stor markägare har kommunen skyldighet att bekämpa och förhindra spridning av invasiva arter på sin mark. En bekämpning av dessa arter på den kommunägda marken kräver både långsiktighet och ekonomiska medel för att fungera effektivt.

Kommunledningsstab

Staben har uppdrag att stödja, styra och serva kommunens samtliga förvaltningar utifrån sitt kompetensområde. Avdelningarna som ingår är ekonomi, HR, kansli, kommunikation och näringsliv som ligger placerade under biträdande kommundirektör och ingår i kommunledningsförvaltningens ledningsgrupp. En ny kommunledningsförvaltning har organiserats under år 2023 och arbetet fortsätter under 2024 med att forma förvaltningen till en effektiv organisation.

Ekonomiavdelningen är en central funktion med ett övergripande ansvar för ekonomiprocesserna i Falköpings kommun samt att leda och stödja arbetet med Falköpings kommuns övergripande mål, ekonomisk uppföljning samt underlag till budget- och verksamhetsplanering. Vidare arbetar avdelningen med ärendehantering för ekonomiska frågor så att underlag till politiska beslut håller hög kvalitet gällande ekonomisk analys och gällande lagstiftning. Likviditets- och finansförvaltning av samtliga tillgångar i Falköpings kommun samt pensionskapital, lån- och skuldförvaltning är också en viktig del i avdelningens arbete. Arbetet har starkt fokus på ”grön ekonomi” och hållbarhet. Några andra delar som ligger i avdelningens ansvarsområde är, samordning och styrning i ekonomiska frågor gentemot Falköpings kommuns koncern och kommunala bolag, ledning och styrning av de kommunövergripande grupperna, analysgruppen samt internkontrollgruppen.

Ekonomiprocesser för de ekonomiska basfunktionerna är ett prioriterat område för 2024. Bytet av ekonomisystem under 2023 har varit en viktig förutsättning för detta arbete. Varje månad hanteras leverantörsfakturer, fakturering av kommunala avgifter, krav- och inkasso motsvarande ca 250 miljoner kronor.

Ekonomiavdelningen och alla förvaltningar behöver komma vidare och utveckla beslutsstödsystemet Hypergene, bland annat behöver möjlighet finnas att arbeta med prognoser. Vidare bör kommunen utreda möjligheterna att införa ett beslutsstödsystem som stöder och utvecklar kommunens planering, målstyrning och styrkedjan.

Samordning kommer att ske av upphandlings- och inköpsfrågor med målet att främja goda affärsrelationer, säkerställa en effektiv konkurrens, bidra till en hållbar utveckling samt säkerställa en effektiv resursanvändning i Falköpings kommuns verksamheter. Kommunledningsgruppen har beslutat att starta ett inköpsråd under 2024 med representanter från alla förvaltningar där frågor kring inköp, upphandling och avtalsuppföljning kan behandlas. Inköpsrådet kommer ha möten 3-4 ggr per år.

HR-avdelningen ska bidra till att Falköpings kommun är en stimulerande arbetsplats för nuvarande och framtida medarbetare. Vidare ska HR-avdelningen bidra till att ge förutsättningar för kommunens chefer att utöva ett tryggt ledarskap med hög grad av självförtroende.

HR-avdelningen planerar för:

- Att aktivt arbeta med våra chefer i att stärka friskfaktorerna på arbetsplatsen/avdelningen/verksamheten.
- Att fokusera på det proaktiva arbetsmiljöarbetet genom tidiga insatser kopplat till såväl motivation, engagemang som ohälsa.

Kansliavdelningens kärnuppdrag är registratur, ärendeberedning, sammanträdesadministration, dokumenthantering och arkiv, sammanfattningsvis administrativt och juridiskt stöd. Utvecklingsarbetet som avdelningen bedriver har som fokus att göra dessa processer enklare, säkrare, mer effektiva och digitala. Kansliavdelningen kommer fortsatt under kommande år att stödja och utbilda nya handläggare i Ciceron och jobba mot en likriktad hantering gäller registrering och hantering av handlingar för att skapa god kvalitet och effektivitet. Arbetet med att tillgängliggöra handlingar och underlag via modulen Ciceron Sök kommer att påbörjas i samverkan med digitaliseringsavdelningen. Kansliavdelningen planerar även ett arbete tillsammans med digitaliseringsavdelningen och HR-avdelningen gällande en effektiv process vid nyanställningar och för nya förtroendevalda. Detta gäller exempelvis systembehörigheter, teknikstöd och utbildningsinsatser. Detta gäller även när en medarbetare/förtroendevald lämnar eller byter arbete/uppdrag. Arbetet är även kopplat till dataskydd och informationssäkerhet. I takt med att digitaliseringen ökar ser kansliavdelningen att behovet av att satsa på informationssäkerhetsarbete och dataskydd växer.

Kommunikationsavdelningen ansvarar för att verkställa kommunstyrelsens kommunikationsuppdrag. Det innebär att avdelningen har till uppgift att leda och samordna men också att utveckla kommunens kommunikation. Kommunikationsavdelningen har ett övergripande ansvar för att innehållet i den nya kommunikationspolicyn samt riktlinjen blir känt i hela organisationen och att det blir vägledande för hur alla medarbetare och förtroendevalda kommunicerar i sitt dagliga arbete. Kommunikationsavdelningen förväntas få en viktig roll i genomförandefasen av det nya platsvarumärket för Falköpings kommun när det gäller kommunikation och marknadsföring.

Kommunikationsavdelningen planerar att tillsammans med Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS), och de kommuner som ingår i samarbetet, ta fram en kriskommunikationsplan. Syftet är att tydliggöra hur kommunikationsarbetet ska gå till och hur kommunikationsansvaret ser ut i samband med kriser och extraordinära händelser.

Näringslivsavdelningens fokus under 2024 är att med hjälp av digital plattform, etablera tydligare direktkontakt med kommunens över 4 200 företag samt slutföra uppdateringen av Näringslivsstrategin. Vidare fortsätter arbetet med att effektivisera kommunens näringslivserbjudande. Näringslivsavdelningen har samma nettobudgetram som föregående år. En liten ökning beror på personalkostnads uppräknings och den generella uppräknings.

Personalplanering

Personalplanering	VP 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
<i>Kommunledningsförvaltningen</i>				
Årsarbetare	408	410	412	413
Rekryteringsbehov				
Fyller 65 år		8	7	19

Digitalisering och utveckling

Övergripande finns inga förändringar planerade. Vid oplanerade personalförändringar ska det framtida behovet utvärderas.

Fastighet och service

Under kommande år kommer det ske pensionsavgångar inom verksamhetsområdet. Vid pensionsavgångar ses personalsammansättningar över, heltider möjliggörs och arbetsplatsbyten kan bli aktuella. Varje utökning av verksamhet kommer att kräva utökning av antal anställda så länge inte någon annan verksamhet läggs ned. Detta för att ha en bra arbetsmiljö och rätt förutsättningar för att utföra ett bra arbete.

Då politiken vill att verksamhetsområdet ska arbeta mer långsiktigt och strategiskt kommer det krävas utökning av resurser i någon form med fokus på fastighetsavdelningen.

Samhällsbyggnad

För att kunna utföra uppdraget med drift och underhåll av tillkommande ytor kommer park- och gatuavdelningen behöva rekrytera två nya tjänster till driftorganisationen. Fortsätter Falköping växa och driften utökas ytterligare kommer även arbetsledningen och beställarorganisationen att behöva utökas för att hantera organisationen på ett effektivt sätt.

För att möta morgondagens utmaningar och kunna jobba mer förebyggande och inte avhjälpande behöver VA-avdelningen utöka med en drifttjänst till 2024. Arbete med reserv- och nödvattenplanering och säkerhetsarbete samt vattentjänstplan tar mycket av resurser på avdelningen vilket gör att prioriteringar måste göras vilket innebär att visst arbete skjuts fram i tiden. Nytt avloppsdirektiv kan innebära att avdelningen måste utöka resurser för att möta krav som den nya lagstiftningen kräver, dock är det tidigt att veta om det blir så innan direktivet över-sätts till svensk lagstiftning.

Avfallsfrågor är omfattande och styrs av en tung lagstiftning, samtidigt som kommunen håller på med sluttäckning av deponi (projekt på totalt ca 40 miljoner kronor) och planering för byggande av återvinningscentral (projekt på ca 30 miljoner kronor). Avfallskollektivet köper en del av timmar från VA-avdelningen utöver den 1/3 del av tjänsten och här finns behov av utökning för kommande år tills arbete med återvinningscentralen och sluttäckningen är färdigt. VA avdelningen har egna utmaningar för att förbereda verksamhet för kontinuitetshantering och alla nya investeringar, vilket innebär att prioriteringen måste göras mellan verksamheter.

Stadsbyggnadsavdelningen kommer under 2024 ha två medarbetare som är föräldralediga och ersätts delvis av vikariatjänster. Detta kommer troligtvis påverka avdelningens förmåga att producera detaljplaner då arbete med en ny översiktsplan kommer pågå samtidigt. Det finns alltså en risk för ansträngd/hög arbetsbelastning inom delar av stadsbyggnadsavdelningen under 2024.

Kommunledningsstab

Varken HR- eller kommunikationsavdelningen har några planerade avgångar eller andra kända förändringar.

Ekonomiavdelningen har 11 tjänster efter sammanslagningen av kommunledningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. I dessa tjänster ingår ekonomifunktionen till SMS och kultur- och fritidsförvaltningen.

Kansliavdelningens timanställning med uppdrag i kommunarkivet är avslutad, dock kvarstår behovet av resurs. Avdelningen har inga övriga planerade avgångar eller andra kända förändringar.

Kompetensförsörjning (ARUBA)

Digitalisering och utveckling

Utveckla och behålla är huvudfokus framåt. I det ligger fortsatt systematiskt arbete med att upprätthålla en god arbetsmiljö. Verksamheten har ett behov att ha ett antal möjliga timvikarier knutna till sig. Timvikariat är ofta en förutsättning för gemensamma möten och kompetensutveckling men framför allt för att lösa semesterperioder. Verksamheten är positivt inställd till att ta emot praktikanter. Det är viktigt utifrån ett behov av att kunna rekrytera rätt kompetens.

Fastighet och service

Genom att erbjuda lärlingsplatser och praktikplatser inom verksamhetsområdet försöker vi att hitta presumtiva medarbetare då vi kommer att behöva rekrytera god kompetens under åren framöver. Utbildning internt sker löpande då verksamhetsområdet ständigt utvecklas och fokus går mer och mer mot tekniska lösningar. Certifiering sker där behov finns, exempel PRYL-certifiering inom lokalvården.

Verksamhetsområdet lägger stor vikt på att personalen ska ha en möjlighet att utvecklas samt att ha en god arbetsmiljö vilket är en grundförutsättning för att vara en attraktiv arbetsplats. I syfte att kunna öka kompetensen inom politisk instans för verksamhetsområdet kommer fastighet och service fokusera på att redovisa nyckeltal samt informera om respektive verksamhet.

Samhällsbyggnad

Det är av central vikt att alla medarbetare ska känna sig motiverade och ges förutsättningar att utvecklas. Att ha en effektiv och professionell organisation resulterar i förlängningen med nöjdare invånare/kunder. Den stora utmaningen är att rekrytera och behålla kompetent personal. En utmaning är även att fördela resurser och organisera verksamheten. Det är viktigt att personalen kontinuerligt får möjlighet till kompetensutveckling, för att följa utvecklingen inom området och förändringar på lagområden. Arbetsmarknaden är mycket rörlig, specialistkompetensen är efterfrågad på arbetsmarknaden och många yngre vill prova nya befattningar inom branschen, vilket gör att anställningsperioderna ibland blir korta.

Kommunledningsstab

Fokus under 2023 och 2024 är att säkerställa en god arbetsmiljö kring ekonomifunktionens basfunktioner efter bytet av ekonomisystem. Vidare kommer kompetens och resurser krävas vid utveckling av processer kring ekonomistyrning, beslutsstöd och kvalitetsarbete.

HR-avdelningen har fokus på den ömsesidiga relationen, att vi är varandras arbetsmiljö. Alla har ansvar för att göra sitt bästa och vi stämmer av löpande kopplat till krav och tillräckliga resurser samt möjlighet till återhämtning. Det är viktigt att det finns goda möjligheter till självbestämmande, kontroll och inflytande vilket i sin tur skapar hållbara och engagerade medarbetare.

Kansliavdelningens målsättning är bland annat att vara ett effektivt, professionellt och tillgängligt stöd för den politiska ledningen. För att uppnå detta är det av yttersta vikt att medarbetare är samsynkade och arbetar nära varandra och samtidigt med tydliga uppdrag och ansvarsområden. Tillit och förtroende är centrala byggstenar. Avdelningen lägger stor vikt vid att medarbetare ska få möjlighet till kompetensutveckling. Avdelningens arbete ska präglas av nyfikenhet och utvecklingsfokus balanserat med beaktande av vikten av kontinuitet och rättssäkerhet i offentlig förvaltning.

Kommunikationsavdelningen ser grupputveckling och tillitsbaserat ledarskap som två viktiga fokusområden för medarbetarnas trivsel, utveckling och prestation. Grupputvecklingen handlar om att skapa en kultur där medarbetarna känner sig trygga att dela idéer, uttrycka åsikter och våga utmana sig själva för att gruppen ska bli mer innovativ och produktiv. Det tillitsbaserade ledarskapet syftar till att främja medarbetarnas självständighet, och initiativtagande.

Ekonomiska förutsättningar

Ekonomiska förutsättningar (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Volym & verksamhetsförändring		-2 200		
Kostnader kopplat till nya lokaler		-6 750	-4 900	-2 400
Omställning		3 150	3 346	3 446
Politisk justering				
<i>Ev. riktade bidrag/intäkter (netto)</i>				
Påverkan budgetram	0	-5 800	-1 554	1 046
Generell intäkt/kostnadstäckning (inkl personal och vhtköp)		-12 900	-7 700	-9 100
Budgetram	-315 250	-334 000	-343 300	-351 400

Ekonomiska resurser för år 2024 - 2026 baserat på budgetförutsättningar

Enligt flerårsplan för år 2024–2026 tilldelas kommunstyrelsen 2 200 tkr genom budgetväxling mellan nämnderna till följd av ett nytt ekonomisystem och uppföljningssystemet Hypergene. Kompensation för drift och kapitalkostnader med 6 750 tkr har erhållits för färdigställda investeringsprojekt som Skaraborgs Logistic, Fåraberget, och delar av Stadshuset och projektet för delar av stadskärnan.

Nämnden ska under åren 2024 - 2026 ställa om med totalt 9 942 tkr. Omställningen för 2024 är 3 150 tkr och har procentuellt fördelats mellan avdelningarna och för 2024 innebär detta en procentuell minskning med 1 %.

Nämnden har kompenserats med 12 900 tkr baserat på SKR:s beräknade prisökningsindex för kommunal verksamhet (PKV) för ökade verksamhetskostnader samt arbetskraftskostnader.

Budgeterad ekonomisk reserv

Enligt beslut av kommunfullmäktige (KF § 34/2023) ska en ekonomisk reserv om 0,5 % av nämndens budgetram budgeteras hos varje nämnd för år 2024. För kommunstyrelsens del blir denna reserv 1 527 tkr och läggs centralt under kommunledningsförvaltningen.

Ramförändring per verksamhet till 2024

BUDGETRAMFÖRÄNDRING (tkr)	Budget 2023	Volym och verks	Nya ytor o lokaler	Omställning	K-nivå	Löner 2024 + nytt po	0,5 % reserv	Övriga justeringar	BUDGET 2024
<i>Verksamhetsområden</i>									
Kommunövergripande	-35 931			359	-416	502		3 570	-31 916
Kommunledningsstab	-49 886	-2 200	-1 046	503	-1 302	1 470	-1 576	4 759	-49 278
Digitalisering och utveckling	-32 197			322	-280	-2 748		3	-34 900
Fastighet och service	-113 600			1 136	-767	-3 060		-5 779	-122 070
Samhällsbyggnad	-83 636		-5 704	836	-1 194	-4 219		-1 919	-95 836
SUMMA BUDGET	-315 250	-2 200	-6 750	3 156	-3 959	-8 055	-1 576	634	-334 000

I tabellen framgår fördelning av budgetramen för 2024 för de olika verksamheterna. I kolumnen för övrig justering ingår justering av budget för exempelvis måltid som kompenserats med 5 500 tkr för ökade livsmedelspriser, näringsliv har fått kompensation med 1 800 tkr för saknad budget för campingen, stadsbyggnad har kompenserats för minskade intäkter med 1 950 tkr. Även övriga budgetomfördelningar är gjorda för att varje verksamhet ska få en rimlig ram att förhålla sig till.

Finansiering av denna omfördelning har gjorts genom att centralt lägga in en ospecificerad post på - 8 812 tkr. Denna post måste förvaltningen arbeta med fortlöpande under året genom åtgärdsplaner inom förvaltningen för att balansera upp underskottet.

Eventuella riktade statsbidrag eller externa medel som inte ingår i budgetförutsättningarna

Park- och gatuavdelningen söker riktade statsbidrag för trafiksäkerhetsprojekt för perioden 2024–2026. Projektens omfattning är beroende av bidragen och skulle inte bidragen beviljas anpassas projektens storlek efter förutsättningarna.

Stadsbyggnadsavdelningen har en halvtidstjänst som finansieras genom statsbidrag, energi- och klimatrådgivning. Inom stadsbyggnadsavdelningen finns flera pågående lokala naturvårdsprojekt som delvis finansieras av statliga medel (LONA). Under 2024 kommer följande projekt att fortlöpa i kommunalregi:

- Skydda och utveckla Store mosse på Mösseberg
- Utöka naturreservatet Gröna mad samt utveckla tillgängligheten

Under 2024 kommer även tre LONA-projekt som drivs av externa aktörer att fortlöpa:

- Damm vid Ryttarens mosse torvströfabrik
- Klimat- och mångfaldsvåtmark i Börstig i Falköpings kommun
- Våtmarker i Wrågården

Ekonomiska risker och osäkerheter i verksamhetsplan

En osäkerhet finns i att budgeterade intäkter inte får utfall som planerats och att verksamhetskostnaderna tenderar att bli högre än budgeterat. Till exempelvis olika kostnader kopplat till centrala IT-system och till konsulter samt ökande livsmedelspriser och osäkerheten kring fortsatt utveckling av elpriserna och hur dessa kommer slå mot verksamheterna.

Digitalisering och utveckling

Inflationen driver prisökningar inom de flesta området. Detta kan påverka budget eller påverka hur verksamhetens kan leva upp till uppdraget. Det är viktigt att noggrant övervaka och hantera kostnader och avtal för att minimera dessa risker och säkerställa en effektiv och hållbar verksamhet.

Fastighet och service

Inom fastighetsavdelningen finns ett stort underhållsbehov för kommunens byggnader. De är i behov av renovering, tak- och fasadunderhåll, fönsterbyten, byte av ventilations-anläggningar, belysningsarmaturer, utbyte/relining av rörledningar m.m. De budgetmedel som finns i plan räcker inte till för kommande behov vilket innebär att prioriteringar behöver göras.

Fastighetsavdelningen ser ett utökat behov av investeringsbudget med en post för mindre nyinvesteringar som inte är specificerade i flerårsplanen. Utökningen ska täcka kostnader för investeringar kopplat till förstudier samt myndighetskrav som exempelvis brandskydd, tillgänglighets- och trygghetsåtgärder i skolor och fritidslokaler. Behovet för denna post uppskattas till 10 000 tkr löpande varje år men har inte rymts i den tilldelade ramen i flerårsplanen 2024–2026.

Måltidsavdelningen går med underskott 2023 på grund av ökade livsmedelspriser. Det finns en risk att livsmedelspriserna ökar ytterligare under 2024 vilket kan riskera att måltidsavdelningen inte kan följa budget och samtidigt klara av de krav som finns på kvalitet.

Troligen ökar behovet av lokalvård när omställningar till F-6 skolor blir aktuellt. Kommande behovsförändringar har verksamheterna ekonomiskt ansvar för. Utvecklingen gällande kostnad för förbrukningsmaterial är en riskfaktor framöver.

Samhällsbyggnad

För park- och gatuavdelningen innebär det svåra konjunkturläget stora risker då stora externa kostnader består av drivmedel, energi och entreprenader kopplade till maskinintensiva verksamheter vilka alla är kopplade till kostnader som varit svåra att kalkylera och förutse de senaste åren.

Driftskostnader för biogasverksamheten innebär vissa ekonomiska risker. Minskade intäkter på matavfall och avsättningspris innebär att intäkter inte kan möta upp driftskostnader.

För stadsbyggnadsavdelningen finns de största riskerna i minskade intäkter vilka baseras på det osäkra omvärlds-läget och dess påverkan på byggbranschen. De minskade intäkterna kommer både från markförsäljningar och från plan- och bygglovsintäkter samt mätningssupdrag.

Ekonomiska underlag

Resultatbudget

Resultatbudget (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	441 294	413 872	419 956	427 725
Personalkostnader	-250 715	-255 872	-259 633	-264 437
Övriga kostnader	-475 662	-457 619	-464 342	-473 007
Avskrivningar/Finansiella kostnader	-30 167	-34 381	-39 281	-41 681
Summa resultatbudget	-315 250	-334 000	-343 300	-351 400

Kommunstyrelsens budget för år 2024 är 334 000 tkr.

Intäkterna för nämnden består till större del av interna intäkter, det vill säga hyror som debiteras till hyresgästerna, debitering av städkostnader, park- och gatuavdelningen debiterar fordonskostnader för de flesta av kommunens fordon samt rapporterar tid mot de verksamheter där arbete utförts.

För budget 2024 räknas personalkostnaderna upp med en lönenivå på 3,3 % och en ökning av personalomkostnadspålägget till 45,6 % på lönekostnaden. Verksamhetens kostnader räknas upp med kompensation för kostnadsnivåökning på 2,3 %. Den budget som tilldelats för nya exploateringsytor har fördelats mellan verksamhetens kostnader och kapitalkostnader.

Kapitalkostnaderna ökar då investeringsprojekt färdigställs och tas i bruk. Då redovisningen av reinvesteringsprojekt (större underhåll) numera redovisas som investeringsprojekt och aktiveras genererar detta ökade kapitalkostnader cirka 20 år framöver ända tills de första reinvesteringsprojekten blivit fullt avskrivna. I budgeten har hänsyn inte tagits till den fördubblade internräntan till 2024 då kapitalkostnaderna inte kunnat simuleras i det nya ekonomisystemet.

Vatten och avlopp (VA)

VA Resultatbudget (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	73 661	82 986	84 040	85 427
Personalkostnader	-15 497	-16 345	-16 553	-16 826
Övriga kostnader	-35 049	-36 556	-37 020	-37 631
Avskrivningar/Finansiella kostnader	-23 115	-30 085	-30 467	-30 970
Summa resultatbudget	0	0	0	0

Avskrivningar och finansiella kostnader ökar då internräntan fördubblas samt att stora investeringar görs i VA-nätet. Under 2024 planeras det att anställas drifttekniker. Taxan för 2024 har beslutats i kommunfullmäktige (KF § 70/2023), att höjas med 15 %.

Biogas

Biogas Resultatbudget (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	9 283	10 193	10 322	10 493
Personalkostnader	-1 480	-2 221	-2 249	-2 286
Övriga kostnader	-4 495	-4 040	-4 091	-4 159
Avskrivningar/Finansiella kostnader	-3 308	-3 932	-3 982	-4 048
Summa resultatbudget	0	0	0	0

Arbetet med åtgärder inom biogasen fortsätter. Styrgrupp och arbetsgrupp arbetar med att ta fram olika åtgärder för att skapa ökade intäkter och minskade kostnader. Kostnaderna för biogasen baseras från utfall från tidigare år

med tillägg att det har planerats att anställa en biogasstrateg under 2024. Då ingen driftsbudget tilldelats i flerårsplan innehåller intäkterna en post för att balansera budgeten.

Verksamhetsbudget

Verksamhetsbudget (tkr)	Budget 2023	Budget 2024			Plan 2025	Plan 2026
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Netto
<i>Verksamhetsområden</i>						
Kommunövergripande	-35 931	655	-32 570	-31 915	-32 804	-33 578
Kommunledningsförvaltningen						
Kommunledningsstab	-49 886	9 649	-58 928	-49 279	-50 649	-51 843
Digitalisering och utveckling	-32 197	2 550	-37 450	-34 900	-35 872	-36 719
Fastighet och service	-113 600	345 672	-467 742	-122 070	-125 470	-128 431
Samhällsbyggnad	-83 636	148 525	-244 361	-95 836	-98 505	-100 830
varav VA	0	82 986	-82 986	0	0	0
varav Biogas	0	10 193	-10 193	0	0	0
Summa verksamhetsbudget	-315 250	507 051	-841 051	-334 000	-343 300	-351 400

Kommunövergripande

Här ligger de kostnader som hänför sig till hela kommunen och inte bara förvaltningen. Budgetmedel för de kommunstrategiska medlen ligger här samt budget för politiken, kommunledningen, fackligt arbete och personalstrategiska medel.

Kommunledningsstab

Centralt hos kommunledningsstaben har den politiskt beslutade reserven om 0,5 % av förvaltningens ram lagts, totalt 1 576 tkr. För att finansiera tilldelning av ram till respektive verksamhet har en justeringspost på - 8 812 tkr lagts här. Denna justeringspost måste förvaltningen arbeta med fortlöpande under året genom åtgärdsplaner inom förvaltningen för att balansera upp underskottet. Förvaltningens avsättning i budget för klimatväxlingsavgiften har lagts här med 13 tkr.

Digitalisering och utveckling

Driftbudgeten täcker grunduppdragen i verksamheten. Olika projekt finansieras genom investeringar eller särskilda utvecklingsmedel.

Fastighet och service

Det är oklart hur den uppskjutna planen på byggnation av Platåskolan kommer att påverka verksamhetsområdet. Om förhyrningar av skol- och förskolelokaler tvingas fram utifrån brist på lokaler kan detta kräva fram flexibla lösningar, vilket i sin tur kan komma att generera krav på en utökad personalstyrka.

Det är svårt att ha en uppfattning om vad som sker med priser under åren framöver. Även prisstegringar på el, fjärrvärme, drivmedel och annat påverkar verksamheten utöver stigande livsmedelspriser. Kostnaderna för livsmedel ökade dramatiskt under 2023 och utveckling för 2024 är osäker. Måltidsavdelningen har fått utökad budgetram för att kunna hantera det underskottet 2023. Fastighetsavdelningen och lokalvårdsavdelningens kostnader ska täckas av intäkter från avdelningarnas kunder. Verksamheternas hittills kända behov av drift av byggnader är det som motsvarar avdelningens uppdrag. Framförhållning i beslut som tas av verksamheterna och som påverkar vilka behov som behövs är viktiga att de framgår.

Samhällsbyggnad

Budget för verksamhetsområde samhällsbyggnad består av följande delar:

- Skötsel och underhåll av alla kommunala gator, gång- och cykelvägar och grönytor i alla kommunens tätorter
- Drift och underhåll av kommunens vatten- och avloppsledningsnät

- Stadsbyggnadsverksamhet
- Renhållning.

Vatten- och avloppsverksamhet är taxefinansierade. Biogasen är en egen affärsverksamhet som redovisas på egen rad.

Enhetsbudget

Underlag till enhetsbudget (tkr)	Budget 2023	Budget 2024			Plan 2025	Plan 2026
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Netto
<i>Kommunövergripande</i>						
Kommundirektör	-14 460		-10 690	-10 690	-10 830	-11 008
Personalstrategi	-4 415	500	-4 940	-4 440	-4 497	-4 571
Facklig verksamhet	-3 700		-3 836	-3 836	-3 886	-3 950
KS Bidragsgivning	-4 930		-4 500	-4 500	-4 559	-4 634
Kommunstyrelsen	-5 526	155	-5 651	-5 496	-5 568	-5 660
Kommunfullmäktige	-2 900		-2 953	-2 953	-2 991	-3 041
Summa kommunövergripande	-35 931	655	-32 570	-31 915	-32 331	-32 864
<i>Kommunledningsstab</i>						
Gemensamt KLF	-3 610		7 236	7 236	7 284	7 358
Bitr kommundirektör		5 123	-8 690	-3 567	-5 273	-5 360
Övergripande kommunledningsstab	-7 381		-6 426	-6 426	-6 509	-6 617
Kommunikation	-3 214		-3 346	-3 346	-3 389	-3 445
Näringsliv	-7 900	2 807	-13 052	-10 245	-10 378	-10 549
Kansli	-5 792	329	-6 795	-6 466	-6 551	-6 659
Ekonomi	-11 144	715	-15 715	-15 000	-15 196	-15 446
HR	-10 845	675	-12 140	-11 465	-11 615	-11 805
Summa kommunledningsstab	-49 886	9 649	-58 928	-49 279	-51 627	-52 523
<i>Digitalisering och utveckling</i>						
Övergripande digitalisering o utveckling			-1 930	-1 930	-1 955	-1 987
Utveckling och processledning	-7 841	1 000	-8 985	-7 985	-8 089	-8 223
Digitalisering	-19 920	1 400	-22 475	-21 075	-21 350	-21 702
Reception o stadshusservice	-4 436	150	-4 060	-3 910	-3 961	-4 026
Summa digitalisering och utveckling	-32 197	2 550	-37 450	-34 900	-35 355	-35 938
<i>Fastighet och service</i>						
Övergripande fastighet och service		1 100	-2 200	-1 100	-1 114	-1 133
Fastighet	-12 034	293 000	-305 190	-12 190	-12 349	-12 553
Lokalvård	0	43 572	-43 572	0	0	0
Måltid	-101 566	8 000	-116 780	-108 780	-110 198	-112 012
Summa fastighet och service	-113 600	345 672	-467 742	-122 070	-123 661	-125 698
<i>Samhällsbyggnad</i>						
Övergripande samhällsbyggnad			-2 214	-2 214	-2 244	-2 281
Stadsbyggnad	-9 650	8 400	-20 887	-12 487	-12 649	-12 857
Park/gata	-73 516	45 301	-125 966	-80 665	-84 956	-88 756
VA	0	82 986	-82 986	0	0	0
Avfall	-470	1 645	-2 115	-470	-476	-484
Biogas	0	10 193	-10 193	0	0	0
Summa samhällsbyggnad	-83 636	148 525	-244 361	-95 836	-100 325	-104 377
Enhetsbudget	-315 250	507 051	-841 051	-334 000	-343 300	-351 400

Driftsprojekt

Stadsbyggnadsavdelningen har en halvtidstjänst som finansieras genom statsbidrag – Energi- och klimatrådgivning. Inom stadsbyggnadsavdelningen finns flera pågående lokala naturvårdsprojekt som delvis finansieras av statliga medel (LONA). Under 2024 kommer följande projekt att fortlöpa i kommunalregi:

- Skydda och utveckla Store mosse på Mösseberg
- Utöka naturreservatet Gröna mad samt utveckla tillgängligheten

Under 2024 kommer även tre LONA-projekt som drivs av externa aktörer att fortlöpa:

- Damm vid Ryttares mosse torvströfabrik
- Klimat- och mångfaldsvåtmark i Börstig i Falköpings kommun
- Våtmarker i Wrågården

Inom kommunstyrelsens strategiska utvecklingsarbete mot de fyra övergripande målen drivs flertalet projekt med extern finansiering från regional, nationell och EU-nivå. Kommunstyrelsen medfinansierar dessa projekt utifrån driftsbudgeten och är till största delen medfinansierad med arbetstid. Projekten löper över flera år och utfall för intäkter och kostnader hamnar inte alltid inom samma år.

Investeringsbudget

Investeringsbudget (tkr)	Budget (FP) 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
<i>Förvaltande investeringar</i>	-54200	-55 900	-65 000	-66 100	-67 200	-67 200
<i>Större projektinvesteringar</i>	-274500	-182 200	-132 900	-217 700	-145 200	-19 500
<i>Taxefinansierade investeringar</i>	-42900	-41 700	-38 400	-38 100	-34 800	-34 800
Summa investeringsbudget	-371 600	-279 800	-236 300	-321 900	-247 200	-121 500

Förvaltande investeringar

Förvaltande investeringar	Projekt budget	Ack 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Förvaltande investeringar							
<i>Kommunledningsstab</i>			-1 500	-1 900	-1 900	-2 000	-2 000
<i>Digitalisering och utveckling</i>			-3 500	-2 800	-2 800	-3 000	-2 800
<i>Fastighet och service</i>							
Fastighet			-23 000	-32 900	-30 700	-32 800	-31 700
Lokalvård			-300	-300	-400	-400	-400
Måltid			-400	-400	-800	-800	-800
<i>Samhällsbyggnad</i>							
Stadsbyggnad			-300	-300	-300	-500	-300
Park/gata			-26 500	-25 800	-28 800	-27 300	-28 800
Biogas			-400	-600	-400	-400	-400
Summa förvaltande investeringar	0	0	-55 900	-65 000	-66 100	-67 200	-67 200

Kommunledningsstab

Kommunledningsförvaltningen har en övergripande post där förvaltningens övergripande inventarier hanteras.

Digitalisering och utveckling

Kommunens IT-tekniska plattform behöver vidmakthållas och utvecklas. De 2 800 tkr som är avsatta in planen bedöms täcka behovet dock med reservation för prissökningar kopplat till inflation och valutakurser.

Fastighet och service

Fastighetsavdelningen kommer att arbeta för en mer dynamisk investeringsbudget i framtiden. Underlag för behov håller på att tas fram i nytt verksamhetssystem vilket kommer påvisa det faktiska underhållsbehovet kommunen har. I syfte att hitta en balans och arbeta med ekonomisk hushållning kommer även ett strategiskt arbete genomföras parallellt som syftar till att prioritera vilka byggnader som kommunen ska äga på lång sikt.

Passage och larm: Omfattar främst mindre nyinvesteringar i syfte att ha säkra och trygga system till våra byggnader.

Maskiner och inventarier: Omfattar primärt inköp av maskiner till ytterområdena i syfte att följa befintlig utbytesplan.

Reinvesteringar: När ett nytt verksamhetssystem är på plats och implementerat (år 2024) kommer detta innebära ett mer dynamiskt behov för kommande år. Det grundar sig i att kostnaderna för underhåll är beroende på vilken åtgärd som ska genomföras, exempelvis är kostnaden för ett byte av tak betydligt dyrare än att invändig målning. Fokus kommer även vara att exempelvis genomföra flera byten av tak under ett år i syfte att få ner totalkostnaden.

Mindre nyinvesteringar och verksamhetsanpassningar: För att klara av mindre anpassningar som krävs när verksamheten ändras i en lokal är det viktigt att det finns medel som kan nyttjas i syfte att skapa en bra arbetsmiljö och en fungerande verksamhet. Behoven ökar för varje år och önskemålen om tillgänglighetsanpassningar blir allt dyrare.

Måltidsavdelningen har näst intill 150 värmeskåp med en planerad utbytestakt om vart tionde år. Avdelningen arbetar aktivt för att skjuta upp investeringar och i stället satsa på att reparera.

Lokalvårdsavdelningen gör köp av effektiva maskiner och redskap fortlöpande. Framtida utveckling är införande av robotar och digital teknik i lokalvården.

Samhällsbyggnad

Stora investeringar på offentlig belysning har genomförts under de senaste åren. Utbyte mot LED har genomförts i den stora delen av kommunen (cirka 7 800 belysningspunkter). De närmaste åren är fokus här på att byta ut belysningsstolpar där underhållet är eftersatt.

Reinvestering broar: En besiktning av samtliga broar (20st) har genomförts under 2022 och åtgärder planeras under 2024–2026.

Trafiksäkerhetsåtgärder medfinansieras oftast av Trafikverket genom statsbidrag. Endast enklare investeringar av trafiksäkerhetsåtgärder finansieras i denna re/löpandeinvesteringsbudget och större investeringar får skrivas fram som enskilda objekt.

För att bibehålla befintlig standard på asfaltsbeläggningar i kommunen krävs en årlig budget om 8 000 tkr. Denna budget är alltså något underfinansierad och behöver öka framöver när ytorna ökar vid exploatering av nya gator i kommunen.

Marjarp som logistikområde växer. För att kunna behålla attraktionskraften för företag att etablera sig här måste reinvesteringar göras även i de delar som inte omfattas av gatuinvesteringar. Detta innefattar spår och växlar och andra anläggningar som kommunen äger.

Stora reinvesteringar behöver göras i parkmiljöerna som att återplantera träd och byta ut en del av parkmöbler där underhållet är eftersatt. De åtgärder som finns beskrivna i grönstrukturplanen ska genomföras och vid enklare reinvesteringar kan det genomföras med redan beslutad budget men vid större investeringar måste detta skrivas fram till egen budget.

Vid reinvestering av gatukropp är ambitionen att kunna genomföra reinvesteringar i samprojekt med framförallt VA för att kunna byta ut äldre anläggningar såsom dagvattenbrunnar och dåliga gatuöverbyggnader.

Park- och gatuavdelningens maskinpark har ett värde av cirka 42 000 tkr. För att bibehålla värdet och för att kunna genomföra det ålagda uppdraget beräknas att reinvesteringar bör göras om 5 800 tkr per år. Utökas uppdraget och fler ytor tillkommer så måste maskinparken utökas i samma takt.

Större investeringsprojekt

Större investeringsprojekt (tkr)	Projekt budget	Ack 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Barn- och utbildning							
Platåskolan*	-466 500	-56 500	-40 000	-90 000	-180 000	-100 000	
Gudhem & Vartofta skola, F-6	-66 000	-10 000	-45 000	-11 000			
Högstadium Odenvi, tätorten	-8 000	-7 000	-1 000				
Vård och omsorg							
Hjelmarörsgatan 20, daglig verksamhet (tidigare Fredrikbergs kyrkan)	-12 000	-7 000	-5 000				
Övriga Verksamheter							
Ishallen, inkl solceller	-38 900	-35 900	-3 000				
Stadshuset - etapp 2, konferensrum entréplan	-15 500	-10 000	-5 500				
SMS T22	-10 000	-1 000	-9 000				
Skolgårdar (10-årig inv.plan)	-20 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Samhällsplanering							
Stadskärnan, etapp 1 & 2	-46 400	-19 000	-27 400				
Stadskärnan, etapp 3 & 4	-9 000				-9 000		
Trafklösningar Wetterlinsgatan & Warodellsväg	-22 000				-11 000	-11 000	
Mark och exploatering							
Sikagårdsgatan östra delen, - gata, rondell och grönområde	-27 500	-10 300	-17 200				
Vintervägen, Stenstorp	-9 200		-9 200				
Fåraberget genomfartsgata, Fårbergsgatan	-19 400		-5 900	-12 300	-1 200		
Domkraften, Floby	-5 600			-5 600			
Fåraberget, etapp 3	-27 200				-12 500	-14 700	
Stenstorp 38:1	-31 000					-15 500	-15 500
Oförutsett MEX		-2000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Marjarp och Skaraborgs Logistic center							
Tillkomande spåranslutning	-20 000		-10 000	-10 000			
Planerade investeringar under Flerårsplansperioden							
Nytt kök och ev. matsal, Vartofta	8-12 mnkr						
ÅVC, Falköpings kommun	35-45 mnkr						
Biogas	8-13 mnkr						
Mark- och fastighetsförvärv							
SUMMA FLERÅRIGA PROJEKT	-854 200	-160 700	-182 200	-132 900	-217 700	-145 200	-19 500

*Inom projektet ingår investeringar fastighet, gata och inventarier, beräkning från 2022-08-31

Barn- och utbildning

Platåskolan

Nybyggnad av 7-9 skola samt ombyggnation av gator och trafikmiljön runt den tänkta 7-9 skolan. Upphandlad entreprenör (partneringentreprenad) och projektering är genomfört. Detaljplan och bygglov är överklagat och Mark- och miljööverdomstolen gav den klagande rätt. Detaljplanen får omarbetas. Beslut från Mark- och miljödomstolen godkänner dispens att flytta vattensalamander. Ny detaljplan beslutas i början av 2024 och därefter kan tidplan om byggnation fastställas.

Gudhem & Vartofta skola, F-6

Ombyggnationer omfattas av två befintliga skolor från årskurs F-9 till F-6. Entreprenör är upphandlad och projektet är i uppstartsfas. Byggnation är planerad att påbörjas under våren 2024 i Gudhem och hösten 2024 i Vartofta. Slutbesiktning är planerad för båda byggnaderna till sommaren 2025.

Högstadium Odenvi, tätorten

Etablering av ersättningslokaler i Falköping tätort för årskurs 7-9 i Vartofta och Gudhem. Arbete har pågått under hösten 2023 och verksamhet planeras vara igång under januari 2024. Ersättningslokalerna är placerade vid Ållebergsgymnasiets matsal och matsalen kommer att samnyttjas mellan grundskola och gymnasiet kommande år.

Vård- och omsorg

Hjelmarsrörsgatan 20, daglig verksamhet (tidigare Fredriksbergskyrkan)

Förvärv av byggnaden genomfördes 2023. Investeringsbudgeten omfattar köp om 5 000 tkr och beräknad kostnad för renovering, ombyggnation och verksamhetsanpassning av byggnaden är 7 000 tkr. Projektering genomförs under 2023 och byggnation beräknas vara färdigställd under sommaren 2024.

Övriga verksamheter

Ishallen, inklusive solceller

Ombyggnation av klimatskal pågår. Färdigställandetiden kommer att påverka verksamheten som bedrivs i ishallen under säsong 2023/2024. Lämplig lösning har skapats med Tidaholm kommun i syfte att minimera påverkan på verksamheten. Byggnationen beräknas vara färdigställd under våren 2024.

Stadshus – Etapp 2, Konferensrum entréplan

Ombyggnationen av del av Falköping kommuns Stadshus. Omfattar våningsplan 0, 2 samt 4 på grund av tekniska installationer. Byggnation pågår och beräknas vara klart februari 2024.

SMS T22

Projekt tillsammans med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Byggnation pågår under 2024 och planeras vara klar 2025.

Skolgårdar (10-årig investeringsplan)

I syfte att skapa trygga, säkra och funktionsdugliga lekplatser på kommunens skolor och förskolor har en utbytesplan tagits fram tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen.

Samhällsplanering

Stadskärnan, etapp 1 & 2

I projektet för Stora torget har en arkitekttävling genomförts under första delen av 2021 och avtal har tecknats med en arkitekt. I projektet fanns en budget avsatt om 25 000 tkr som sedan genom tilläggs beslut under 2023 och i flerårsplan för 2024–2026 nu har fastslagits till 46 400 tkr. Första etappen var entréplatsen vid Östertullsgatan som är färdigställd och under 2023 har upphandling genomförts och produktionen på etapp två, som innefattar Stora torget och Dotorpsgatan, har startat efter sommaren och förväntas färdigställas under hösten 2024.

För att genomföra etapp 3 och 4 som innefattades i arkitekttävlingen saknas finansieringsbeslut inom befintlig flerårsplan 2023–2025 om 25 000 tkr.

Stadskärnan, etapp 3 & 4

För etapp 3 och 4 finns det 9 000 tkr avsatta i beslutad plan på år 2026. Denna etapp skulle innefatta Kyrkbacken och ytorna runt Kötorget men under gällande budgetförutsättningar behöver omprioriteringar göras då avsatt budget inte räcker till de åtgärder som beskrivs i arkitektförslaget.

Trafiklösningar Wetterlinsgatan & Warodellsväg

Större trafikåtgärder kommer på sikt bli nödvändiga på Wetterlinsgatan och vid Warodellsväg. Detta har prognosticerats i de trafikmodeller som tagits fram för kommande och pågående utbyggnationer där man även räknar med den indexuppräknings av trafiken som förutspås från Trafikverket etc. Trafikåtgärderna syftar främst till att säkerställa framkomligheten men kan också bidra till att öka trafiksäkerheten. Budgetmedel om totalt 22 000 tkr finns avsatta 2026 och 2027 men den exakta utformningen för åtgärderna är ännu inte fastslagen.

Mark- och exploatering

Sikagården östra delen – gata, rondell och grönområde

För att exploatera området på Fåraberget finns totalt 27 500 tkr avsatta för utbyggnad av Sikagårdsgatan inklusive tillhörande rondell och grönområdet under 2024. Exploateringen medför att större tomter om totalt 90 000 kvm för verksamhet blir tillgängligt till försäljning samt att Sikagårdsgatan kan fungera som en inre ringled för att försörja området trafikmässigt genom en utbyggnad av ca 510 meter gata.

Vintervägen, Stenstorp

Resterande del av Vintervägen i Stenstorp byggs ut. Exploateringen syftar till att bygga klart området för att möjliggöra försäljning av ytterligare 9 småhusomter. I budget finns 9 200 tkr avsatta för projektet under 2024 som förväntas att färdigställas till halvårsskiftet 2024.

Fåraberget genomfartsgata, Fårabergsgatan

Investeringsplanen lägger fokus på fortsatt utbyggnad inom Fåraberget i form av iordningställande av Sikagårdsgatan men även av Fårabergets genomfartsgata. Genomfartsgatan behövs för etapp 3 med nya tomter för bostäder inom Fåraberget. Denna etapp är beräknad att påbörjas under år 2026.

Domkraften 10 m fl, Floby

Arbete med detaljplanen för att möjliggöra en expansion av industri, teknisk anläggning och räddningstjänst pågår och beräknas vara klar vid årsskiftet 2023/2024.

Fåraberget, etapp 3

Arbete med detaljplanen kommer att starta under 2024.

Stenstorp 38:1

För att tillgängliggöra ytterligare industrimark i Stenstorp görs arbete med detaljplanen för del av Stenstorp 38:1.

Oförutsett MEX

Medel avsatta för oförutsedda behov kopplade till mark- och exploateringsprojekt.

Marjarp och Skaraborgs Logistic center

Tillkommande spåranslutning

I investeringsplanen för 2024 har ytterligare en spåranslutning prioriterats eftersom flera spårrelaterade investeringar slutförs under 2023 och som möjliggör denna anslutning. Det innebär att ytterligare en fastighet kan anslutas med spår in på fastigheten där kommunen bekostar anslutningen och fastighetsägaren spår inne på egen fastighet. Projektet är budgeterat till totalt 20 000 tkr under 2024 och 2025 och förväntas kunna starta med projektering när befintliga projekt på Marjarp är avslutade.

Planerade investeringar under flerårsplanperioden

Nytt kök och ev. matsal, Vartofta

Lokaliseringsutredning som ska se över var ett nytt kök är lämpligast att placera. De två alternativ som utreds är Elvagårdens äldreboende samt Vartofta skola. Utredningen sker under våren 2024.

ÅVC, Falköpings kommun

Arbete med detaljplanen för ny återvinningscentral i Falköping har startat under hösten 2023. Detaljplanen beräknas vara färdigt under 2025. Parallellt med detaljplanarbete planerar kommunen att göra förberedelser och upphandling av entreprenör för utförande av återvinningscentralen.

Biogas

Biogasanläggningen producerar idag fordonsgas, genom uppgradering av rågas i en uppgraderingsanläggning. Uppgraderingsanläggningen är fysiskt snart utjämt varför det finns ett framtida investeringsbehov. Utredning

pågår kring den strategiska frågan om anläggningen i stället för att uppgradera rågasen till fordonsgas ska producera el via elmotorer. Detta kräver då nyinvesteringar. Tidigare beräkningar visar att investeringsbehovet oavsett alternativ ligger mellan 10 000 - 13 000 tkr.

Mark- och fastighetsförvärv

Falköpings kommun har inga årliga budgetmedel för mark- och fastighetsförvärv utan alla större förvärv kräver att varje ärende lyfts till kommunfullmäktige för beslut av förvärvet samt finansiering

Taxefinansierade investeringar VA

Taxefinansierade investeringar VA (tkr)	Projekt budget	Ack 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Större investeringsprojekt							
Utbygg VA-nät Torrevalla Floby	-4 000		-4 000				
Reservvattenåtgärder	-15 000	-1 000	-5 000	-5 000	-4 000		
Re- och nyinvesteringar							
Ledningsnät			-27 300	-27 900	-28 500	-29 100	-29 100
Övriga VA-anläggningar			-5 400	-5 500	-5 600	-5 700	-5 700
Summa taxefinansierade investeringar	-19 000	-1 000	-41 700	-38 400	-38 100	-34 800	-34 800

Re- och nyinvesteringar i VA-anläggningar säkrar dricksvatten- och avloppsförsörjning i kommunen. Just nu pågår arbete med en överföringsledning mellan Axvall och Broddetorp som ska säkra framtida spillvattenförsörjning i Broddetorps område. Som fortsättningen på projektet kommer en del av befintliga ledningar i Broddetorp att byts ut och renoveras.

Politiken har tagit inriktning för reserv- och nödvattenförsörjning i kommunen som VA-avdelningen kommer att arbeta vidare med. Under 2024 planeras beslut på både reservvattenplan och nödvattenplan.

Med omvärldsförändringar och krig i Europa står Sverige inför utmaning att kontinuitets säkra dricksvattenförsörjning. För att säkra reservvattenförsörjning i händelse av kris eller krig krävs åtgärder på reservvatten. Investeringarna går till att rusta upp grundvattentäkter som kan användas för vattenförsörjning ifall ordinarie vattenförsörjning upphör.

Förebyggande åtgärder mot konsekvenser av stora mängder nederbörd kopplat till skyfallskartering åligger inte VA-kollektivet och belastar skattekollektivet. Åtgärderna krävs för att säkra fastigheter och verksamheter mot översvämningar.

Uppdrag till nämnd

Beslutade tillägg i verksamhetsplan 2023-2025 för Kommunstyrelsen som löper fortsatt under 2024. Det pågår ett arbete med de uppdrag som kommunstyrelsen gett kommundirektören i tillägg i verksamhetsplanen för 2023–2025.

- att ta fram förslag på en landsbygdsstrategi. Kommundirektören ska ta fram förslag på processplan och upplägg för arbetet, detta har delredovisats till KSAU. Uppdraget som helhet ska redovisas för kommunstyrelsen under år 2024. Avdelningarna näringsliv och utvecklings- och processledning har arbetat fram en process- och tidsplan för fortsatt arbete kring uppdaterad näringslivsstrategi samt ny landsbygdsstrategi.
- att genomföra en översyn kring arbetskläder inklusive skor i den kommunala verksamheten. Översynen ska innefatta hur arbetskläder används i dag och hur ett framtida behov ser ut, detta ska även belysas ur jämställdhets- och ekonomiskt perspektiv. Uppdraget återredovisas till kommunstyrelsen under februari år 2024. HR-avdelningen tillsammans med berörda förvaltningar arbetar med att göra en översyn kring arbetskläder inkl. skor inom respektive förvaltning i Falköpings kommun.
- att ta fram ett underlag som utreder och klargör förutsättningarna för framtida etableringar av vindkraft i kommunen. Underlaget ska innefatta en analys kring vad de senaste årens utveckling och forskning

inom vindteknik har för påverkan på naturvärden, närboende samt andra samhällliga värden. Även den miljönytta som vindkraften ger ska belysas. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen under år 2024 och underlaget ska ligga till grund för en reviderad vindkraftsplan i samband med antagande av en uppdaterad översiktsplan under mandatperioden. Verksamhetsområde samhällsbyggnad har fått uppdraget att samordna arbetet med att utreda förutsättningarna för framtida vindkraftsetablering. Detta arbete ingår nu i ordinarie process kring att uppdatera översiktsplan där arbetet startat upp hösten 2023 och beräknas vara klar 2025.

Falköpings kommun

521 81 Falköpings

0515-88 50 00

www.falkoping.se

§ 142

Dnr 2023/01312

Kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen antar kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024.

Sammanfattning

Internkontroll handlar främst om att säkerställa att verksamheten når de mål som kommunfullmäktige beslutat om. Internkontrollen ska vara ett verktyg som används för att kunna skapa goda rutiner, ökad effektivitet, säkerställa att lagar och andra regelverk efterlevs samt att minimera de risker som finns i verksamheten. Den ska också skydda medarbetare från ooberättigade misstankar om oegentligheter.

Kommunstyrelsen ska bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet med fokus på kvalitet för dem som verksamheten riktar sig till. De ska även följa kommunfullmäktiges långsiktiga inriktning för god ekonomisk hushållning, så att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och bidrar till en hållbar utveckling utifrån ett helhetsperspektiv.

Det är kommunledningsförvaltningens bedömning att föreslagna internkontrollplan för kommunstyrelsen är i linje med Falköpings kommuns riktlinje för den interna kontrollen. Kommunledningsförvaltningen föreslår därför kommunstyrelsen att godkänna kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Internkontrollplan för kommunstyrelsen år 2024
- Risklistor

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen antar kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024.

Sammanfattning

Internkontroll handlar främst om att säkerställa att verksamheten når de mål som kommunfullmäktige beslutat om. Internkontrollen ska vara ett verktyg som används för att kunna skapa goda rutiner, ökad effektivitet, säkerställa att lagar och andra regelverk efterlevs samt att minimera de risker som finns i verksamheten. Den ska också skydda medarbetare från oberättigade misstankar om oegentligheter.

Kommunstyrelsen ska bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet med fokus på kvalitet för dem som verksamheten riktar sig till. De ska även följa kommunfullmäktiges långsiktiga inriktning för god ekonomisk hushållning, så att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och bidrar till en hållbar utveckling utifrån ett helhetsperspektiv.

Det är kommunledningsförvaltningens bedömning att föreslagna internkontrollplan för kommunstyrelsen är i linje med Falköpings kommuns riktlinje för den interna kontrollen. Kommunledningsförvaltningen föreslår därför kommunstyrelsen att godkänna kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024.

Bakgrund

Internkontroll handlar främst om att säkerställa att verksamheten når de mål som kommunfullmäktige beslutat om. Internkontrollen ska vara ett verktyg som används för att kunna skapa goda rutiner, ökad effektivitet, säkerställa att lagar och andra regelverk efterlevs samt att minimera de risker som finns i verksamheten. Den ska också skydda medarbetare från oberättigade misstankar om oegentligheter.

Riskanalyser syftar till att föregripa riskerna innan någon negativ händelse inträffar, men den syftar även till att kommunen och verksamheterna ska kunna ta medvetna risker för att öppna upp för nya möjligheter.

Kommunledningsförvaltningen har därför under året arbetat fram risklistor för varje verksamhetsområde inom förvaltningen. Från dessa risklistor väljs sedan specifika punkter ut för särskild uppföljning under det kommande året. Dessa punkter kommer att utgöra kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024.

Kommunledningsförvaltningen har valt ut 14 punkter som förvaltningens förslag till en internkontrollplan för år 2024. I stort sett har varje avdelning fått en punkt vardera med i detta förslag. Planen innehåller dessutom de två kommunövergripande kontrollpunkter som kommunstyrelsen tidigare beslutat om att ska ingå i varje förvaltnings internkontrollplan för år 2024.

Förvaltningens bedömning

Det är kommunledningsförvaltningens bedömning att upprättad internkontrollplan för kommunstyrelsen är i linje med Falköpings kommuns riktlinje för den interna kontrollen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att godkänna kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Internkontrollplan för kommunstyrelsen år 2024
- Risklistor

Beslutet ska skickas till

Samtliga verksamhetschefer inom kommunledningsförvaltningen

Lars Svensson, kommundirektör

Dina Ebbeson, biträdande kommundirektör

Magnus Fleischer, ekonomichef

Monica Busk, controller KLF

Monica Busk

Controller

Risklistor per verksamhetsområde inom kommunstyrelsen

Detta är de, till den föreslagna kontrollplanen för år 2024, bakomliggande risklistorna. De punkter som verksamheterna föreslagit att ingå i en internkontrollplan för år 2024 har gulmarkerade radnummer.

Risklista Kommunledningsstab

Löpnr	Avdelning	Kontrollpunkt (rubrik)	Kort beskrivning av kontrollpunkten (bakgrund)	Riskformulering skrivs på formeln: Risken att...(händelse) på grund av....(orsak) kan leda till.....(konsekvens)	Riskvärde Beräknas på formeln: (Ekonomisk konsekvens + förtroendekonsekvens)* (Sannolikhet)=Riskvärde	Vad är det som ska kontrolleras? Beskriv kontrollen	Hur ska kontrollen göras? Kontrollmetod	Hur ofta ska kontrollen genomföras? Bestäm frekvens och ange tidpunkter. (tex halvårsvis/april och okt)	Ansvarig person för att kontrollen genomförs (titel)
1	Kommun-övergripande	Verkställighet av KF beslut	Har KF beslut genomförts?	Risken att besluten inte genomförs/följs på grund av upplevda svårigheter kan leda till minskad trovärdighet för den demokratiska processen.	21	Att uppdrag och beslut från KF har genomförts/åtgärdats i respektive förvaltning.	Kansliets åtgärdlistor, riktade uppdrag och beslut från KF, skickas till förvaltningarna för uppföljning.	En gång om året.	KLF kansli
2	Kommun-övergripande	Synpunkter från medborgare	Kontroll att medborgarens synpunkter hanteras och beaktas enligt rutin.	Risken att synpunkter från medborgare lämnas obesvarade/utan åtgärd på grund av bristfälliga rutiner kan leda till minskat förtroende för kommunen.	12	Att inkomna synpunkter i DF Respons hanteras i enlighet med kommunens rutin.	Genom rapporter i systemet kontrolleras att mottagningsbekräftelse och svar från handläggare skickats i rätt tid samt att vidtagen åtgärd är registrerad.	En gång om året.	Systemansvarig DF Respons (receptionen stadshuset)
3	Ekonomiavdelningen.	Elektroniska fakturor till kommunen	Sedan april 2019 är det lag på att alla inköp i offentlig sektor ska faktureras med elektronisk faktura. Det gör hanteringen av leverantörsfakturor effektivare, snabbare och säkrare.	<i>Risken att fakturor inte registreras i ekonomisystemet i tid på grund av inkommande manuella fakturor via mail/brev till resp förvaltning /enhet/avd/person kan leda till ökade dröjsmålskostnader, lagkrav om arkivering av original, samt obetalda/dubbelbetalda leverantörsfakturor.</i>	15	Kontrollera att andelen leverantörer som skickar elektronisk faktura ökar.	Utdrag från ERP	2 gånger per år, höst/vår	Redovisningsansvarig

Risklistor per verksamhetsområde inom kommunstyrelsen

4	Ekonomiavdelningen.	Riktlinje för exploateringsredovisning	I uppdragsbeskrivningen för att åstadkomma en smidig och effektiv mark- och exploateringsprocess som håller hög kvalitet och följer god redovisningssed och som det beslutats om (KS2023/32) står det bland annat att en riktlinje för exploateringsredovisning ska tas fram.	Risk finns för att exploateringsprojekt genomförs utan tillräcklig ekonomisk styrning på grund av att riktlinje för hur exploateringsredovisningen ska göras saknas, kan leda till att god redovisningssed inte kan följas samt att den ekonomiska uppföljningen kan bli otydlig med negativa konsekvenser till följd.	18	Hur fortgår arbetet med framtagandet av en riktlinje?	Intervjua de i processen inblandade personerna för att utröna vad som gjorts och hur arbetet fortskrider.	Varannan månad	Ekonomichef
5	Kansliavdelningen	Bevakning av avtalstid	Leverantörsavtal ska ha en bevakningstid	Risken att leverantörsavtalens giltighetstid inte bevakas, förlängs eller sägs upp i tid, på grund av bristande rutiner kan leda till avsaknad av avtal eller oönskade åtaganden.	18	Kontrollera att leverantörsavtal är under bevakning.	Stickprov	Löpande under året	Kanslichef
6	Kansliavdelningen	Undertecknande av handlingar/avtal	Handlingar/avtal ska undertecknas av rätt funktion/person	Risken att fel delegat undertecknar handlingar på grund av bristande rutiner och/eller bristande kännedom om delegationsbestämmelserna kan leda till ogiltiga avtal/beslut.	18	Kontrollera att rätt person/funktion undertecknat handlingar/avtal	Stickprov	Löpande under året	Kanslichef
7	Kansliavdelningen	Kommunstyrelsens beslut	Har beslut fattade av kommunstyrelsen verkställts?	Risken att fattade beslut inte verkställs pga försumlighet vilket leder till att politiska intentioner inte uppfylls.	12	Kontrollera att beslut fattade av kommunstyrelsen är verkställda.	Stickprov	Löpande under året	Kanslichef
8	Kommunikationsavdelning	Allmänhetens kommentarer till inlägg som görs på kommunens övergripande Facebookkonto.	Alla kommentarer ska följa gällande lagar och regler.	Risken att följare till kommunens Facebookkonto publicerar brottsligt material eller material som strider mot kommunens regler på grund av uppsåt eller okunskap kan leda till att allmänhetens förtroende för kommunen skadas.	12	Kontrollera att alla kommentarer följer lagar och regler.	Löpande kontroll av de kommentarer som görs till varje inlägg.	Arbetsdagar minst en gång om dygnet.	Kommunikationschefen

Risklistor per verksamhetsområde inom kommunstyrelsen

9	HR-avdelning	Uppföljning av avtal	Säkerställa att det finns bevakningsdatum inlagt på alla avtal som ska ha det.	Risk finns för att ett bevakningsdatum inte finns inlagt på avtalen på grund av att det inte finns en upparbetad rutin. Detta kan leda till att vi kan missa att förlänga eller avsluta avtalen i tid.	18	Att bevakningsdatum behöver finnas på alla avtal som ska ha det.	Genom bevakningslista i Ciceron	Årsvis. Senast november månad	HR-chef och HR-konsult
10	HR-avdelningen	Styrdokument i Ciceron	Säkerställa att HR-avdelningens styrdokument finns inlagda i Ciceron	Risken att ett styrdokument inte finns inlagt i ciceron på grund av ej upparbetad rutin kan leda till att vi missar att uppdatera eller revidera dokumenten.	18	Att våra styrdokument finns inlagda i Ciceron	Genom stickprov	Årsvis. Senast november månad	HR-chef och HR-konsult
11	HR-avdelning	Bevakning av styrdokument	Säkerställa att det finns ett uppföljningsdatum på de styrdokument som HR-avdelningen ansvarar för.	Risk att bevakningsdatum i ciceron inte blivit inlagt på styrdokumenterna på grund av en miss i registreringen kan leda till att dokumenten inte uppdateras/revideras enligt plan.	12	Att bevakningsdatum finns på alla våra styrdokument.	Ta ut en bevakningslista från Ciceron och kontrollera att det finns korrekta bevakningsdatum inlagda på styrdokumenterna.	Årsvis. Senast september månad	HR-chef och HR-konsult
12	HR-avdelning	Uppföljning av styrdokument	Säkerställa att det finns ett uppföljningsdatum på de styrdokument som HR-avdelningen ansvarar för.	Risk att bevakningsdatum i ciceron inte blivit inlagt på styrdokumenterna på grund av en miss i registreringen kan leda till att dokumenten inte uppdateras/revideras enligt plan.	8	Våra styrdokument behöver vara uppdaterade så att inte medarbetare får/sprider felaktig information och till följd av detta ger upphov till felaktiga handlingar.	Ta ut en bevakningslista från Ciceron och kontrollera att dokumenten blivit uppdaterade/reviderade enligt plan.	Årsvis. Senast juli månad	HR-chef och HR-konsult

Risklistor per verksamhetsområde inom kommunstyrelsen

Risklista Fastighet och service

Löpnr	Avdelning	Kontrollpunkt (rubrik)	Kort beskrivning av kontrollpunkten (bakgrund)	Riskformulering skrivs på formeln: Risken att...(händelse) på grund av....(orsak) kan leda till.....(konsekvens)	Riskvärde Beräknas på formeln: (Ekonomisk konsekvens + förtroendekonsekvens)* (Sannolikhet)=Riskvärde	Vad är det som ska kontrolleras? Beskriv kontrollen	Hur ska kontrollen göras? Kontrollmetod	Hur ofta ska kontrollen genomföras? Bestäm frekvens och ange tidpunkter. (tex halvårsvis/april och okt)	Ansvarig person för att kontrollen genomförs (titel)
1	Kommun- övergripande	Leverantörstrohet	Inköp av varor och tjänster ska göras från korrekt avtalsleverantör	Risken att verksamheten gör inköp utanför tecknade avtal på grund av att styrande dokument inte är kända i organisationen, eller inte tillämpas, kan leda till avtalsbrott.	18	Kontrollera att inköp har gjorts enligt gällande leverantörsavtal	Kontroll av genomförda inköp	Årsvis	Inköpssamordnaren
2	Kommun- övergripande	Uppföljning strategier för klimat och digitalisering	Hur arbetar nämnderna med strategierna för klimat och digitalisering.	Arbete med dessa strategier skall genomsyra nämndernas verksamhet. Vad syns i nämnderna verksamhetsplaner och uppföljning.	9	Hur väl syns dessa strategier i nämnderna VP. Hur sker uppföljning.	Genomgång av VP och uppföljning.	Rapporttillfällena ex tertial och helår.	Förvaltning och nämnder
3	Alla	Checklista över vad som ska diarieföras avseende förvaltningens olika projekt	Det bör finnas checklistor till förvaltningens olika projekt över vad som bör diarieföras i olika skeenden	Risk att handlingar inte kan lämnas ut på grund av att de inte är sökbara i diariet kan leda till exempelvis stämningar.	12	Finns rutin för egenkontroll av att vissa saker ska diarieföras	Stickprov av varje avdelnings aktuella projekt under året.	Före delårsbokslut och årsbokslut	Avdelningschefer
4	Fastighet	Värmeförsörjning	Våra lokaler värmeförsörjs genom vatten eller elburen värme.	Risken för kalla lokaler sker pga avbrott i värmeförsörjning kan leda till stora konsekvenser för kommunens verksamheter/hyresgäster.	9	Säkerställa att reservkraft och värmeaggregat fungerar.	Provköra reservkraftaggregat (årsvis), kontrollera el- och värmeanläggningar.	En gång per år	Driftchef
5	Fastighet	Nyckelhantering	Nycklar finns för tillfällig utlåning till hantverkare för att de ska kunna göra åtgärder i våra fastigheter.	Risken att nycklar försvinner eller tappas bort pga bristande rutiner och okunskap kan leda till ekonomisk skada om låssystem måste bytas ut, samt otrygghet för verksamheter/hyresgäster.	5	Kontrollera vilka nycklar som finns utlånade/saknas i nyckelskåpet.	Stämma av att de fysiska nycklarna i skåpet stämmer överens med utlåningsförteckningen.	Kvartalsvis	Handläggare

Risklistor per verksamhetsområde inom kommunstyrelsen

6	Fastighet	Nyckelhantering	Verksamheterna har kvitterat ut nycklar till sina berörda fastigheter.	Risken att nycklar försvinner eller tappas bort pga bristande rutiner och okunskap kan leda till ekonomisk skada om låssystem måste bytas ut, samt otrygghet för verksamheter/hyresgäster.	5	Kontrollera vilka nycklar som verksamheten kvitterat ut och säkerställa att dessa finns kvar i verksamheten.	Begära in en förteckning från verksamheten på vilka nycklar de har.	Stickprov årsvis.	Handläggare
7	Fastighet	Ronderingar	Ronderingsplaner finns för varje fastighet med fastställd frekvens.	Risken att anläggningar inte sköts som de ska pga att ronderingar inte utförs enligt plan kan leda till höga drifts- och underhållskostnader.	15	Kontroller av att regelbundna ronderingar utförs.	Stickprovskontroller i DeDu	Kvartalsvis	Driftchef
8	Måltid	Rätt kost till rätt person	Rutiner kring hanteringen av specialkost finns och behöver följas upp.	Risken att en allergisk/överkänslig matgäst kan få fel mat pga att rutienerna kring hanteringen av specialkost inte följs kan leda till att personer reagerar med allt från svag klåda till anafylaktisk chock.	10	Kontroll av att rutinen kring hanteringen av specialkost följs.	Genomgång av rutiner på plats i kök och samtal/frågeställningar till kökspersonalen avseende rutiner	En gång per år	Måltidsutvecklare
9	Måltid	Livsmedelshygien	Efterlevnad av rutinen "rutin för tid- och temperaturprocesser" i HACCP-planen.	Risk finns att livsmedel inte hettas upp tillräckligt snabbt eller i tillräcklig hög grad pga att rutiner inte följs/efterlevs vilket skulle kunna leda till att sjukdomsframkallande mikroorganismer inte avdödas tillräckligt eller att sporbildare kan aktiveras och växa till - bilda toxin.	6	Kontroll av dokumentation, både gällande återupphettning och kalibrering av termometer.	Gå igenom dokumentationen och analysera den.	Kvartalsvis	Kökschef
10	Måltid	Avtalstrohet	Köptrohet gentemot ingångna livsmedelsavtal	Risk finns att varor köps in som ej finns upphandlade pga okunskap och slarv. Detta kan leda till bristande förtroende för oss som avtalspartner och ekonomiska förluster.	8	Att inköp görs enligt gällande avtal.	Uppföljning av avtalsefterlevnad via systemet Hantera.	Kvartalsvis	Kökschef

Risklistor per verksamhetsområde inom kommunstyrelsen

11	Lokalvård	Produktpärmar kemikalier	Finns uppdaterade produkt-/säkerhetsblad i pärmarna i verksamheten	Risken med att produktpärmar inte är uppdaterade pga att blad saknas eller är felaktiga kan leda till personskador, material/golv förstörs samt onödig miljöbelastning.	6	Kontrollera att pärmarna är uppdaterade och stämmer överens med städtrummet/städavdelningens faktiska kemikalier.	Stickprovsinventering görs på 16 arbetsplatser	En gång per år	Avdelningschef och arbetsledare.
12	Lokalvård	Nyckelhantering för vikarier	Vikarier måste vid utkvittering av nycklar få kunskap om nyckels värde och betydelse.	Risken att nycklar tappas, försvinner eller stjäls pga ovarsamhet eller okunskap kan leda till att nyckelsystem måste bytas ut vilket är en stor ekonomisk kostnad.	10	Har utkvitterade nycklar återlämnats?	Inventering av att nyckelskåpets nycklar stämmer överens med utkvitteringslistan.	Två gånger om året	Avdelningschef
13	Lokalvård	Egenkontroll av städkvalitén	Städning ska utföras enligt lokalvårdsinformationen för respektive plats	Risken för att undermålig städning utförts på grund av försumlighet och/eller okunskap kan leda till otrivsel och/eller bistande underhåll.	15	Ut på plats och granska	Stickprov med okulär besiktning som ska dokumenteras Antal 16 st	Löpande under året	Avdelningschef

Risklista Digitalisering och Utveckling

Löpnr	Avdelning	Kontrollpunkt (rubrik)	Kort beskrivning av kontrollpunkten (bakgrund)	Riskformulering skrivs på formeln: Risken att...(händelse) på grund av....(orsak) kan leda till.....(konsekvens)	Riskvärde Beräknas på formeln: (Ekonomisk konsekvens + förtroendekonsekvens)* (Sannolikhet)=Riskvärde	Vad är det som ska kontrolleras? Beskriv kontrollen	Hur ska kontrollen göras? Kontrollmetod	Hur ofta ska kontrollen genomföras? Bestäm frekvens och ange tidpunkter. (tex halvårsvis/april och okt)	Ansvarig person för att kontrollen genomförs (titel)
1	Digitalisering	Säkerhetskopiering	Säkerhetskopiering av data ska ske med hög tillförlitlighet	Risken att data försvinner vid någon form av IT-haveri kan leda till fara för hälsa och minskat förtroende för kommunen.	12	Kontroll sker genom att återläsningstesta våra säkerhetskopior enligt uppsatt rutin.	Enligt rutin	Enligt rutin	Driftchef
2	Digitalisering	Ordning och reda på avdelningens avtal	Ordning och reda på avtalen är en av förutsättningarna för verksamhetsutveckling	Risken att vi t ex automatiskt förlänger ett avtal som inte behövs förlängas leder till onödiga kostnader och hämmar på så vis utvecklingen	8	Vilka av avdelningens avtal finns med i Ciceron eller i avdelningen egna system "IT-system"	Manuell kontroll	En gång per år	Avdelningschef

Risklistor per verksamhetsområde inom kommunstyrelsen

3	Reception och stadshusservice	Receptionens öppettider	Receptionens planerade öppettider är viktiga utifrån ett medborgar- och demokratiperspektiv	Risken att de planerade öppettiderna i stadshusets reception inte kan upprätthållas på grund av oförutsedda händelser kan påverka förtroende från medborgare och andra besökare	16	Att receptionens planerade öppettider kunde upprätthållas	Manuell kontroll	En gång per år	Avdelningschef
4	Utveckling	Uppdrag har beställare och beställning	Har våra uppdrag en beställare och tydlighet i vad som förväntas?	Risk att utredningar, rapporter, styrdokument med mera som produceras och levereras inte har förutsättningar att leda till önskad effekt om det saknas tydlig beställare och idé om hur leveransen ska tas tillvara	20	Kontrollera att våra (större) uppdrag har en beställning där det framgår tidplan, vem det ska rapporteras till (beställare) samt hur leveransen ska tas vidare.	Genomgång av våra större uppdrag	Halvårsvis	Utvecklingschef

Risklista Samhällsbyggnad

Löpnr	Avdelning	Kontrollpunkt (rubrik)	Kort beskrivning av kontrollpunkten (bakgrund)	Riskformulering skrivs på formeln: Risken att...(händelse) på grund av....(orsak) kan leda till.....(konsekvens)	Riskvärde Beräknas på formeln: (Ekonomisk konsekvens + förtroendekonsekvens)* (Sannolikhet)=Riskvärde	Vad är det som ska kontrolleras? Beskriv kontrollen	Hur ska kontrollen göras? Kontrollmetod	Hur ofta ska kontrollen genomföras? Bestäm frekvens och ange tidpunkter. (tex halvårsvis/april och okt)	Ansvarig person för att kontrollen genomförs (titel)
1	Kommun-övergripande	Leverantörstrohet	Inköp av varor och tjänster ska göras från korrekt avtalsleverantör	Risken att verksamheten gör inköp utanför tecknade avtal på grund av att styrande dokument inte är kända i organisationen, eller inte tillämpas, kan leda till avtalsbrott.	18	Kontrollera att inköp har gjorts enligt gällande leverantörsavtal	Kontroll av genomförda inköp	Årsvi	Inköpssamordnaren
2	Kommun-övergripande	Uppföljning strategier för klimat och digitalisering	Hur arbetar nämnderna med strategierna för klimat och digitalisering.	Arbete med dessa strategier skall genomsyra nämndernas verksamhet. Vad syns i nämnderna verksamhetsplaner och uppföljning.	9	Hur väl syns dessa strategier i nämnderna VP. Hur sker uppföljning.	Genomgång av VP och uppföljning.	Rapporttillfällena ex tertial och helår.	Förvaltning och nämnder
3	Stadsbyggnad	Checklista för blåljuskollen	Risk att checklista för blåljuskollen inte följs	Risken att checklistan för blåljuskollen inte följs på grund av dess omfattning kan leda till att blåljusverksamhet inte har rätt information.	12	Kontrollera att korrekt information läggs in i blåljuskollen (kommunkarta).	Stickprov 10 adresser, 10 byggnader och 10 gatulänkar	1 gång per kvartal	1:e mätningingenjör

Risklistor per verksamhetsområde inom kommunstyrelsen

4	Stadsbyggnad	Invasiva arter	Att handlingsplan för bekämpning av invasiva arter följs	Risk att invasiva arter inte bekämpas enligt handlingsplan på grund av bristande resurser kan leda till att kommunen inte följer lagen och riskerar vite.	18	Att åtgärder i handlingsplanen genomförs	Platsbesök på 3 utvalda områden	maj och augusti	Kommunekolog
5	VA	Processuppföljning på reningsverken	Att rutiner och egenkontroller utförs i enlighet med tillståndsvillkor.	Risk att egenkontroll inte följs upp kan resultera i att verksamheten inte uppfyller tillståndsvillkor. Detta kan leda till att kommunen blir åtalsanmäld och få vite.	18	Att rutiner och egenkontroller utförs i enlighet med tillståndsvillkor för reningsverken.	Uppföljning av driftdata i övervakningssystem, journalföring och Excelfil för egenkontroll.	mars och september	Driftchef
6	VA	Kontroll av dricksvattenkvalitet	Att dricksvattnet uppfyller krav enligt den gällande lagstiftningen	Risk att inte uppfylla krav enligt den gällande lagstiftningen vilket kan leda till att vattnet inte kan levereras till abonnenterna.	21	Kontroll av dricksvattnets kvalitet uppfyller gränsvärden enligt gällande lagstiftning samt att antal uttagna prov följer schemat för fastställt provtagningsprogram.	Utvärdering och uppföljning av analysdata med avseende på dricksvattnets kvalitet genom sammanställning i Excel samt avstämning att antal provtagningspunkter överensstämmer med provtagningsprogrammet.	1 gång per kvartal	Driftcontroller
7	Park/gata	Vinterväghållning	Entreprenörens fordon förses med GPS-registrering som jämförs med faktureringsuppgifter och snöplan.	Risken att entreprenören debiterar felaktigt pga felaktig tidsredovisning eller snöröjer fel ytor. Detta kan leda till ökade kostnader och/eller missnöjda invånare.	20	En kontinuerlig kontrollplan finns för kontroll av olika områden.	Stickprov	En gång per månad under säsong.	Biträdande gatu chef
8	Park/gata	Kontroll av väghållaransvar	Genomgång och uppdatering av NVDB ska ske årligen med rullande 5-årsintervall för bestämda områden.	Risken att kommunen utövar väghållning där kommunen inte är väghållare eller missar väghållning pga att vägdatan är inaktuell. Detta kan innebära ökade kostnader och minskat förtroende.	20	Kontroll att genomgång har utförts på valt område under året.	Avstämning av väghållaransvar i NVDB och mot gällande detaljplan.	En gång per år	Trafikingenjör

Internkontrollplan för Kommunstyrelsens verksamhetsområden år 2024

Radnr	Verksamhet/Avdelning	Kontrollpunkt (rubrik)	Kort beskrivning av kontrollpunkten (bakgrund)	Riskformulering Skriven på formeln: Risken att (händelse) på grund av (orsak) kan leda till (konsekvens)	Beskrivning av vad är det som ska kontrolleras	Hur ska kontrollen göras? Kontrollmetod	Kontrollfrekvens	Ansvarig person för att kontrollen genomförs (titel)
1	Kommunövergripande	Verkställighet av KF beslut	Har KF beslut genomförts?	Risken att besluten inte genomförs/följs på grund av upplevda svårigheter kan leda till minskad trovärdighet för den demokratiska processen.	Att uppdrag och beslut från KF har genomförts/åtgärdats i respektive förvaltning.	Kansliets åtgärdslistor, riktade uppdrag och beslut från KF, skickas till förvaltningarna för uppföljning.	En gång om året.	KLF kansli
2	Kommunövergripande	Synpunkter från medborgare	Kontroll att medborgarens synpunkter hanteras och beaktas enligt rutin.	Risken att synpunkter från medborgare lämnas obesvarade/utan åtgärd på grund av bristfälliga rutiner kan leda till minskat förtroende för kommunen.	Att inkomna synpunkter i DF Respons hanteras i enlighet med kommunens rutin.	Genom rapporter i systemet kontrolleras att mottagningsbekräftelse och svar från handläggare skickats i rätt tid samt att vidtagen åtgärd är registrerad.	En gång om året.	Systemansvarig DF Respons (receptionen stadshuset)
3	Digitalisering och Utveckling/ Digitalisering	Säkerhetskopiering	Säkerhetskopiering av data ska ske med hög tillförlitlighet	Risken att data försvinner vid någon form av IT-haveri kan leda till fara för hälsa och minskat förtroende för kommunen.	Kontroll sker genom att återläsningstesta våra säkerhetskopior enligt uppsatt rutin.	Enligt skriftlig rutin som förvaras i systemet för teknisk dokumentation	En gång per år	Driftchef
4	Digitalisering och Utveckling/ Reception och stadshusservice	Receptionens öppettider	Receptionens planerade öppettider är viktiga utifrån ett medborgar- och demokratiperspektiv	Risken att de planerade öppettiderna i stadshusets reception inte kan upprätthållas på grund av oförutsedda händelser kan påverka förtroende från medborgare och andra besökare.	Att receptionens planerade öppettider kunde upprätthållas.	Manuell kontroll	En gång per år	Avdelningschef

Internkontrollplan för Kommunstyrelsens verksamhetsområden år 2024

Radnr	Verksamhet/Avdelning	Kontrollpunkt (rubrik)	Kort beskrivning av kontrollpunkten (bakgrund)	Riskformulering Skriven på formeln: Risken att (händelse) på grund av (orsak) kan leda till (konsekvens)	Beskrivning av vad är det som ska kontrolleras	Hur ska kontrollen göras? Kontrollmetod	Kontrollfrekvens	Ansvarig person för att kontrollen genomförs (titel)
5	Digitalisering och Utveckling/ Utveckling	Uppdrag har beställare och beställning	Har våra uppdrag en beställare och tydlighet i vad som förväntas?	Risk att utredningar, rapporter, styrdokument med mera som produceras och levereras inte har förutsättningar att leda till önskad effekt om det saknas tydlig beställare och idé om hur leveransen ska tas tillvara.	Kontrollera att våra (större) uppdrag har en beställning där det framgår tidplan, vem det ska rapporteras till (beställare) samt hur leveransen ska tas vidare.	Genomgång av våra större uppdrag	Halvårsvis	Utvecklingschef
6	Samhällsbyggnad/ VA	Kontroll av dricksvattenkvalitet	Att dricksvatten uppfyller krav enligt den gällande lagstiftningen	Risk att inte uppfylla krav enligt den gällande lagstiftningen vilket kan leda till att vattnet inte kan levereras till abonnenterna.	Kontroll av dricksvattnets kvalitet uppfyller gränsvärden enligt gällande lagstiftning samt att antal uttagna prov följer schemat för fastställt provtagningsprogram.	Utvärdering och uppföljning av analysdata med avseende på dricksvattnets kvalitet genom sammanställning i Excel samt avstämning att antal provtagningspunkter överensstämmer med provtagningsprogrammet.	1 gång per kvartal	Driftcontroller
7	Samhällsbyggnad/ Park/gata	Vinterväghållning	Entreprenörens fordon förses med GPS-registrering som jämförs med faktureringsuppgifter och snöplan.	Risken att entreprenören debiterar felaktigt pga felaktig tidsredovisning eller snöröjer fel ytor. Detta kan leda till ökade kostnader och/eller missnöjda invånare.	En kontinuerlig kontrollplan finns för kontroll av olika områden.	Stickprov	En gång per månad under säsong.	Biträdande gatuchef

Internkontrollplan för Kommunstyrelsens verksamhetsområden år 2024

Radnr	Verksamhet/Avdelning	Kontrollpunkt (rubrik)	Kort beskrivning av kontrollpunkten (bakgrund)	Riskformulering Skriven på formeln: Risken att (händelse) på grund av (orsak) kan leda till (konsekvens)	Beskrivning av vad är det som ska kontrolleras	Hur ska kontrollen göras? Kontrollmetod	Kontrollfrekvens	Ansvarig person för att kontrollen genomförs (titel)
8	Kommunledningsstab/ Ekonomiavdelningen.	Elektroniska fakturor till kommunen	Sedan april 2019 är det lag på att alla inköp i offentlig sektor ska faktureras med elektronisk faktura. Det gör hanteringen av leverantörsfakturor effektivare, snabbare och säkrare.	Risken att fakturor inte registreras i ekonomisystemet i tid på grund av inkommande manuella fakturor via mail/brev till resp förvaltning /enhet/avd/person kan leda till ökade dröjsmålskostnader , lagkrav om arkivering av original, samt obetalda/dubbelbetalda leverantörsfakturor.	Kontrollera att andelen leverantörer som skickar elektronisk faktura ökar.	Utdrag från ERP	2 gånger per år, höst/vår	Redovisningsansvarig
9	Kommunledningsstab/ Kansliavdelningen	Bevakning av avtalstid	Leverantörsavtal ska ha en bevakningstid	Risken att leverantörsavtalens giltighetstid inte bevakas, förlängs eller sägs upp i tid, på grund av bristande rutiner kan leda till avsaknad av avtal eller oönskade åtaganden.	Kontrollera att leverantörsavtal är under bevakning.	Stickprov	Löpande under året	Kanslichef
10	Kommunledningsstab/ Kommunikationsavdelning	Allmänhetens kommentarer till inlägg som görs på kommunens övergripande Facebookkonto.	Alla kommentarer ska följa gällande lagar och regler.	Risken att följare till kommunens Facebookkonto publicerar brottsligt material eller material som strider mot kommunens regler på grund av uppsåt eller okunskap kan leda till att allmänhetens förtroende för kommunen skadas.	Kontrollera att alla kommentarer följer lagar och regler.	Löpande kontroll av de kommentarer som görs till varje inlägg.	Arbetsdagar minst en gång om dygnet.	Kommunikationschefen

Internkontrollplan för Kommunstyrelsens verksamhetsområden år 2024

Radnr	Verksamhet/Avdelning	Kontrollpunkt (rubrik)	Kort beskrivning av kontrollpunkten (bakgrund)	Riskformulering Skriven på formeln: Risken att (händelse) på grund av (orsak) kan leda till (konsekvens)	Beskrivning av vad är det som ska kontrolleras	Hur ska kontrollen göras? Kontrollmetod	Kontrollfrekvens	Ansvarig person för att kontrollen genomförs (titel)
11	Kommunledningsstab/ HR-avdelningen	Styrdokument i Ciceron	Säkerställa att HR-avdelningens styrdokument finns inlagda i Ciceron	Risken att ett styrdokument inte finns inlagt i ciceron på grund av ej upparbetad rutin kan leda till att vi missar att uppdatera eller revidera dokumenten.	Att våra styrdokument finns inlagda i Ciceron	Genom stickprov	Årsvis. Senast november månad	HR-chef och HR-konsult
12	Fastighet och service/ Fastighet	Ronderingar	Ronderingsplaner finns för varje fastighet med fastställd frekvens.	Risken att anläggningar inte sköts som de ska pga att ronderingar inte utförs enligt plan kan leda till höga drifts- och underhållskostnader.	Kontroller av att regelbundna ronderingar utförs.	Stickprovskontroller i DeDu	Kvartalsvis	Driftchef
13	Fastighet och service/ Måltid	Rätt kost till rätt person	Rutiner kring hanteringen av specialkost finns och behöver följas upp.	Risken att en allergisk/överkänslig matgäst kan få fel mat pga att rutinierna kring hanteringen av specialkost inte följs kan leda till att personer reagerar med allt från svag klåda till anafylaktisk chock.	Kontroll av att rutinen kring hanteringen av specialkost följs.	Genomgång av rutiner på plats i kök och samtal/frågeställningar till kökspersonalen avseende rutiner	En gång per år	Måltidsutvecklare
14	Fastighet och service/ Lokalvård	Egenkontroll av städ kvalitén	Städning ska utföras enligt lokalvårdsinformationen för respektive plats	Risken för att undermålig städning utförts på grund av försumlighet och/eller okunskap kan leda till otrivsel och/eller bistande underhåll.	Ut på plats och granska.	Stickprov med okulär besiktning som ska dokumenteras Antal 16 st	Löpande under året	Avdelningschef

Antagande av detaljplan för del av fastigheten Gamla Stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet)

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta detaljplan för del av fastigheten Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet)
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att upphäva tidigare beslut om antagande den 24 juni 2019, § 65.

Sammanfattning

Detaljplanen för en ny skola vid det gamla kalkbrottet är en del av den nya skolorganisationen som beslutades av kommunfullmäktige den 27 mars 2017, § 33. Under våren 2017 gjordes en lokaliseringsstudie som rekommenderade den aktuella platsen för planläggning. Efter genomförd planprocess beslutade kommunfullmäktige den 24 juni 2019, § 65, att anta detaljplan för del av Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet). Beslutet överklagades och upphävdes i Mark- och miljööverdomstolen på grund av förekomsten av den skyddade arten mindre vattensalamander.

Byggnadsnämnden och kommunstyrelsen beslutade under första halvan av 2021 om fortsatt planläggning av området. Med anledning av den skyddade arten inledde kommunen samråd enligt miljöbalken med Länsstyrelsen i Västra Götaland vari det framkom att en dispensansökan krävdes. Ansökan om dispens för flytt av arten mindre vattensalamander lämnades in den 25 november 2021. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari 2022 men överklagades och återförvisades till Länsstyrelsen för ytterligare handläggning. Dispens beviljades igen den 7 mars 2023 men överklagades till mark- och miljödomstolen tillika mark- och miljööverdomstolen. Mark- och miljödomstolen avslog överklagan den 22 juni 2023 och den 27 oktober 2023 fastslogs domen av mark- och miljööverdomstolen som inte lämnade prövningstillstånd. Flytten av arten enligt dispensen innebär att ett antagande av detaljplanen och dess genomförande inte medför någon negativ påverkan på arten.

Ett planförslag var utställt på en andra granskning från den 24 februari till och med den 17 mars 2022 och under perioden kunde synpunkter lämnas på förslaget.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Därutöver ska skyddsvärda träd och alléer bevaras.

Byggnadsnämnden beslutade den 20 december 2023, § 146, att godkänna granskningsutlåtandet samt att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige antar detaljplanen för del av fastigheten Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet).

Bakgrund

Detaljplanen för en ny skola vid det gamla kalkbrottet är en del av den nya skolorganisationen som beslutades av kommunfullmäktige den 27 mars 2017, § 33. Under våren 2017 gjordes en lokaliseringsstudie som visade på den nu aktuella platsens strategiska läge i Falköpings tätort för en ny skola. Värden som vägdes in i lokaliseringen var bland annat trafiklösningar, pågående markanvändning, centrumutveckling och förtätning, kultur- och naturvärden samt närhet till gymnasiet och idrottsanläggningar. Genom detaljplanering av platsen utredes lämpligheten av en skola på den av kommunfullmäktige utpekade platsen.

Kommunfullmäktige beslutade den 24 juni 2019, § 65, att anta detaljplan för del av Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet). Detaljplanen syftade till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Därutöver skulle skyddsvärda träd och alléer bevaras. Beslutet överklagades och handlingarna sändes till Mark- och miljödomstolen som avslog överklagandena. Domen överklagades till Mark- och miljööverdomstolen som beviljade anstånd och upphävde kommunfullmäktiges beslut om antagande den 29 april 2021. Antagandebeslutet upphävdes eftersom detaljplanens konsekvenser för den fridlysta arten mindre vattensalamander inte utretts.

Kommunstyrelsen beslutade den 19 maj 2021, § 86, att fortsätta detaljplanering för del av fastigheten Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet). Den 20 maj 2021, § 81, beslutade även byggnadsnämnden att fortsätta planläggningen. Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken inleddes med Länsstyrelsen i Västra Götaland under hösten 2021. Under samrådet framgick att en dispensansökan krävs för att hantera förekomsten av mindre vattensalamander. Byggnadsnämnden beslutade via ett ordförandebeslut daterat den 25 november 2021 att ansöka om dispens från artskyddsförordningen för att flytta arten från området. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari. Eftersom dispens erhållits kan detaljplanen antas.

Eftersom Mark- och miljööverdomstolen upphävde kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplanen krävs ett nytt beslut om antagande. Detta nya beslut om antagande har föregåtts av en ny granskning av planförslaget. Under granskningen inkom yttranden från statliga myndigheter, regionen,

kommunalförbund, ledningsägare, Falbygdens naturskyddsförening samt från nio privatpersoner. Synpunkterna berörde främst platsens lämplighet utifrån olika parametrar så som parkering, naturvärden och buller, men även planprocessen. De inkommande yttrandena tillsammans med kommentarer har sammanställts i granskningsutlåtande 2. Därefter har planbeskrivningen justerats med information om skyddade arter.

Förvaltningens bedömning

Under detaljplaneprocessens gång har flera utredningar tagits fram som sammantaget, i det framtagna planförslaget, visar på att platsen lämpar sig för en ny skola. Flera avvägningar mellan olika allmänna och enskilda intressen har behövt göras för att platsen både ska fungera som en god skol- och lärmiljö samtidigt som omgivningspåverkan och påverkan på befintliga värden på platsen begränsas. För att den fridlysta arten mindre vattensalamander inte ska riskeras påverkas negativt har dispens beviljats för att flytta arten till en mer gynnsam lokal. Det innebär att detaljplanen och dess genomförande inte innebär någon negativ påverkan på arten.

Detaljplanen överensstämmer med översiktsplan 2017–2030, antagen av kommunfullmäktige den 26 februari 2018, § 44.

Med anledning av ovanstående föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige antar detaljplanen för del av fastigheten Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet).

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Antagandebeslutet innebär inte några kostnader för kommunen. Kommunala kostnader uppstår först vid ett genomförande av detaljplanen och hanteras i framtida separata beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-03
- Byggnadsnämnden, § 146/2023
- Plankarta Antagande, 2023-11-27
- Planbeskrivning Antagande, 2023-11-27
- Granskningsutlåtande 2, 2023-11-27
- Mark- och miljööverdomstolens dom, 2023-10-27
- Mark- och miljödomstolens dom, 2023-06-22
- Byggnadsnämnden, § 35/2022
- Beslut om dispens från artskyddsförordningen, 2022-03-07
- Komplettering angående dispensärende, 2022-02-07
- Komplettering till ansökan om artskyddsdispens, 2021-12-10
- Ansökan om dispens från artskyddsförordningen, 2021-11-25
- Artskyddsutredning för mindre vattensalamander, 2021-09-09
- PM Utlåtande angående övervintringslokaler för mindre vattensalamander, 2020-10-18
- PM Uttalande angående vattensalamander, 2020-09-07
- Granskningsutlåtande, 2019-03-26
- Samrådsredogörelse, 2019-01-25
- Illustrationer, 2019-01-22
- Skuggstudie, 2019-01-21

- Trafikbullerutredning, 2018-08-30
- Trafikanalys, 2018-08-30
- PM Påverkan på naturvärden, 2018-08-24
- Dagvattenanalys, 2018-08-23
- Geoteknisk utredning, 2018-05-04
- Beläggningsstudie av Odenområdet, 2018-01-30
- Länsstyrelsen yttrande angående behovsbedömning, 2017-11-21
- Behovsbedömning, 2017-11-02
- Miljöteknisk undersökning, 2017-09-04
- Naturvärdesinventering, 2017-06-30

Beslutet ska skickas till

Ange vem eller vilka som behöver veta vad nämnden beslutat och som ska få beslutet skickat till sig. Du som handlägger ärendet ska alltid anges. Skriv ut namn och titel eller i förekommande fall extern organisation.

Josef Ydeskog
Planstrateg

§ 146

Dnr 2017/00094214

Antagande av detaljplan för del av fastigheten Gamla Stan 2:26 med flera (Skola vid gamla kalkbrottet)

Byggnadsnämndens beslut

- 1 Byggnadsnämnden beslutar att godkänna granskningsutlåtandet och stadsbyggnadsavdelningens bemötande av inkomna synpunkter.
- 2 Byggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen för Gamla stan 2:26 med flera (Skola vid gamla kalkbrottet).
- 3 Byggnadsnämnden beslutar att upphäva beslutspunkt 1 och 2 i byggnadsnämndens beslut den 30 mars 2022, § 35.

Protokollsanteckning

Malte Svensson (SD) och Christer Carlsson (SD) lämnar följande protokollsanteckning: ”Vi Sverigedemokrater anser att Boverkets rekommendation på 30 m² per elev inte följs i det lagda detaljplaneförslaget. Beräkningen utifrån tjänsteutlåtandet är istället 16 m², det vill säga ungefär hälften av rekommendationen.

Vi anser att Boverkets rekommendationer bör tas på större allvar och föreslår en riktning mellan kommunens och Boverkets förslag på 23 m² per elev. Detta möjliggör för 750 elever på skolan.”

Sammanfattning

Detaljplanen för en ny skola vid det gamla kalkbrottet är en del av den nya skolorganisationen som beslutades av kommunfullmäktige den 27 mars 2017, § 33. Under våren 2017 gjordes en lokaliseringsstudie som rekommenderade den aktuella platsen för planläggning. Efter genomförd planprocess beslutade kommunfullmäktige den 24 juni 2019, § 65, att anta detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet). Beslutet överklagades och upphävdes i Mark- och miljööverdomstolen på grund av förekomsten av den skyddade arten mindre vattensalamander.

Byggnadsnämnden och kommunstyrelsen beslutade under första halvan av 2021 om fortsatt planläggning av området. Med anledning av den skyddade arten inledde kommunen samråd enligt miljöbalken med Länsstyrelsen i Västra Götaland varvid det framkom att en dispensansökan krävdes. Ansökan om dispens för flytt av arten mindre vattensalamander lämnades in den 25 november 2021. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari 2022 men överklagades och återförvisades till Länsstyrelsen för ytterligare handläggning. Dispens beviljades igen den 7 mars 2023 men överklagades till mark- och miljödomstolen tillika mark- och miljööverdomstolen. Mark- och miljödomstolen avslag överklagan den 22

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

juni 2023 och den 27 oktober 2023 fastslogs domen av mark- och miljööverdomstolen som inte lämnade prövningstillstånd. Flytten av arten enligt dispens innebär att ett antagande av detaljplanen och dess genomförande inte medför någon negativ påverkan på arten.

Ett planförslag var utställt på en andra granskning från den 24 februari till och med den 17 mars 2022 och under perioden kunde synpunkter lämnas på förslaget.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Därutöver ska skyddsvärda träd och alléer bevaras.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att byggnadsnämnden godkänner granskningsutlåtandet och stadsbyggnadsavdelningens bemötande av inkomna synpunkter.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att byggnadsnämnden beslutar att överlämna detaljplanen för Gamla stan 2:26 med flera (Skola vid gamla kalkbrottet) till kommunfullmäktige för antagande.

Byggnadsnämnden beslutar att upphäva beslutspunkt 1 och 2 i byggnadsnämndens beslut den 30 mars 2022, § 35.

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 113/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-27
- Plankarta Antagande, 2023-11-27
- Planbeskrivning Antagande, 2023-11-27
- Granskningsutlåtande 2, 2023-11-27
- Mark- och miljööverdomstolens dom, 2023-10-26
- Mark- och miljödomstolens dom, 2023-06-22
- Beslut om dispens från artskyddsförordningen, 2022-02-17
- Komplettering angående dispensärende, 2022-02-07
- Komplettering till ansökan om artskyddsdispens, 2021-12-10
- Ansökan om dispens från artskyddsförordningen, 2021-11-25
- Artskyddsutredning för mindre vattensalamander, 2021-09-09
- PM Utlåtande angående övervintringslokaler för mindre vattensalamander, 2020-10-18
- PM Uttalande angående vattensalamander, 2020-09-07
- Granskningsutlåtande, 2019-03-26
- Samrådsredogörelse, 2019-01-25
- Illustrationer, 2019-01-22
- Skuggstudie, 2019-01-21

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Byggnadsnämnden

Sammanträdesdatum
2023-12-20

- Trafikbulerutredning, 2018-08-30
- Trafikanalys, 2018-08-30
- PM Påverkan på naturvärden, 2018-08-24
- Dagvattenanalys, 2018-08-23
- Geoteknisk utredning, 2018-05-04
- Beläggningsstudie av Odenområdet, 2018-01-30
- Länsstyrelsen yttrande angående behovsbedömning, 2017-11-21
- Behovsbedömning, 2017-11-02
- Miljöteknisk undersökning, 2017-09-04
- Naturvärdesinventering, 2017-06-30

Paragrafen skickas tillKommunstyrelsen
Josef Ydeskog, planstrateg

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

UPPLYSNING
Riktvärden för buller ska uppfyllas på skolgården.

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ gräns
- Administrativ och egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap 4 kap 5 § 1 a 1 p.

- GATA Gata.
- PARK Park.

Kvartersmark 4 kap 5 § 1 a 2 p.

- E Tekniska anläggningar.
- S Skola.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS MED KOMMUNALT HUVUDMANNASKAP

Skydd

- Bullerskydd, 1,5 Bullerskydd med en minsta höjd av 1,5 meter över anslutande gatunivå och en minsta längd av 180 meter ska uppföras. 4 kap. 12 § 1 st 2 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning 4 kap 11 § 1 a 1 p.

Största tillåtna byggnadsarea per användningsområde är 6400 kvadratmeter inklusive mindre byggnader, exempelvis förråd

- Marken får inte förses med byggnad
- Marken får endast förses med byggnader eller byggnadsdelar som har en byggnadsarea om 60 kvadratmeter eller mindre
- Högsta nockhöjd över angivet nollplan är 252,5 meter, förutom 150 kvadratmeter som får uppföras med en nockhöjd om 256,5 meter över angivet nollplan och ska placeras minst 4 meter innanför fasadiv
- Högsta byggnadshöjd är 3 meter

Utförande 4 kap 10 § 1 a 1 p.

- b₁ Källare får inte anordnas
- b₂ Lägsta golvnivå på bottenplan är 231 meter över nollplanet

Markens anordnande och vegetation 4 kap 10 § 2

- n₁ Allé ska bevaras
- n₂ Träd med stamdiameter om minst 1 meter på det smalaste stället under brösthöjd får inte fällas
- n₃ Huggna stenvägg ska bevaras och får inte fyllas igen

Skydd mot störningar 4 kap 12 § 1 a 1 p.

- m₁ Byggnader ska uppföras radonsäkert

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid 4 kap 21 §

Genomförandetiden är 5 år från det datum planen fått laga kraft

Ändrad lovplikt 4 kap 10 § 1 a 2 p.

- a₁ Marklov krävs även för fällning av träd

Markreservat 4 kap 6 §

- u Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar
- x Markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik

Till planen hör:

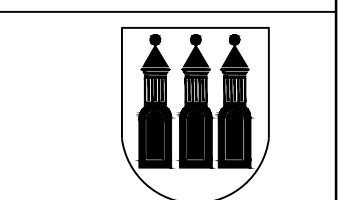
- Planprogram
- Planbeskrivning
- Genomförandebeskrivning
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Illustrationsplan
- Fastighetsförteckning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

**Del av Gamla stan 2:26 M. FL.
Skola vid gamla kalkbrottet
ÖSTERTULL, FALKÖPINGS STAD
FALKÖPINGS KOMMUN
DETALJPLAN**

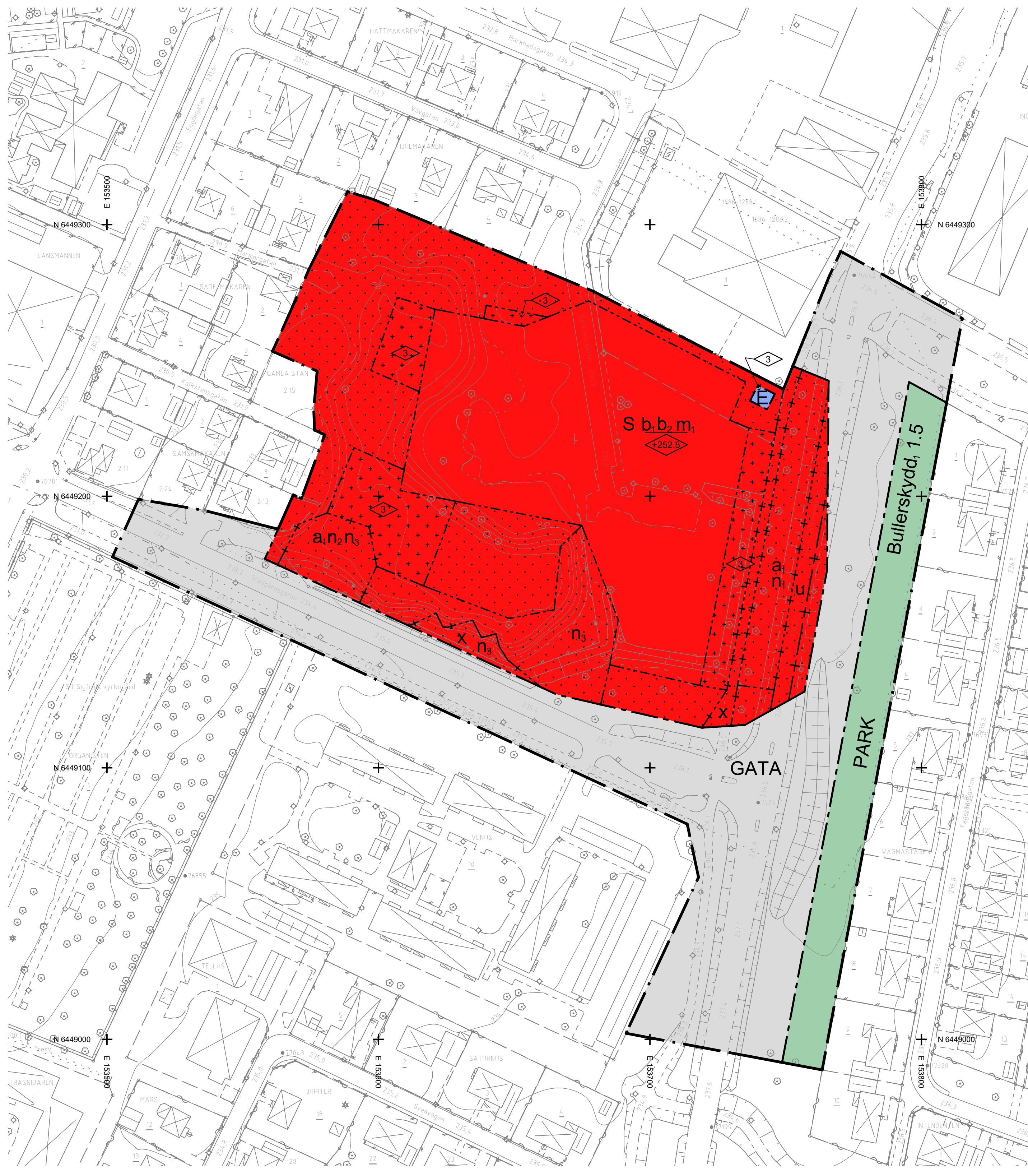
STADSBYGGNADSAVDELNINGEN, mars 2022

Josef Ydeskog
Planarkitekt

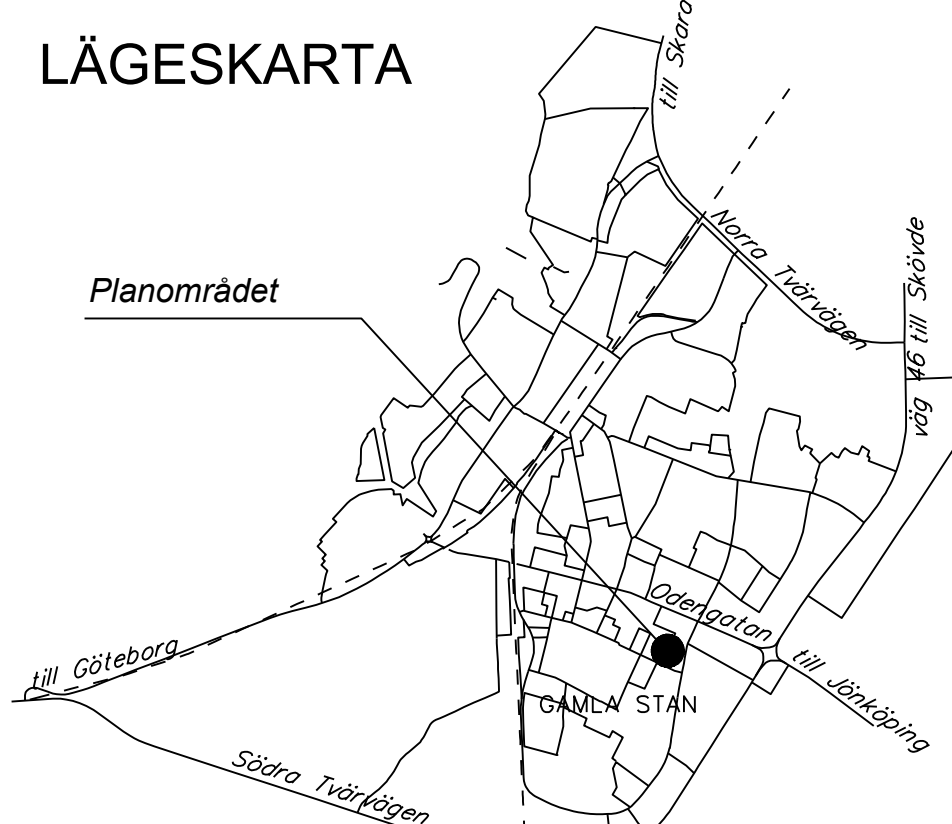
LAGA KRAFT
x
PLANNUMMER
A

UTÖKAT FÖRFARANDE	
BESLUT SAMRÅD	BN § 121, 2018-09-25
BESLUT GRANSKNING	BN § 23, 2019-02-27
BESLUT GRANSKNING 2	BN § 20, 2022-02-23
BESLUT GRANSKNING 3	BN § 20, 2022-02-23
ANTAGANDE	PF § 16, XXX-XX-XX
LAGA KRAFT	x
PLANNUMMER	A

LÄGESKARTA

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

Grundkarta över del av Falköpings stad
Skala 1:1000 (A1) (A3 1:2000)
Registerområde: Falköpings kommun
Standardklass: II
Koordinatsystem: SWEREF 99 13 30
Höjdsystem: RH 2000

- Fastighetsgräns
- Kvartersstråkgräns
- Traktgräns
- Belysningsstolpe
- Häck
- Staket
- Södnur
- Stenmur
- Stant
- Kantsten
- Vägkant
- Vägkant, tomt
- Höjd, Vägmet
- Höjdkurva Sm
- Höjdkurva Sm
- Lövsid / Årsmäsk
- Servitut / Ledningsgräns
- Agrosgräns
- Lövsid
- Polisgräns
- Trappa
- Lek och idrott
- Kvartersnamn
- Registernummer för fastighet med kvartersnamn
- Traktnamn
- Registernummer för fastighet med traktnamn
- Gemensamhetsanläggning
- Servitutets aktbeteckning
- Ledningsströms aktbeteckning
- Koordinatskryss
- Boishus
- Uthus/Garage
- Skrämmak/Carport
- Verksamhetsbyggnad

Som grundkarta har använts utdrag ur primärkartan med komplettering av fastighetsredovisning. Stadsbyggnadsavdelningen 2023-11-14

Planbeskrivning

Detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl.
Skola vid gamla kalkbrottet

ANTAGANDEHANDLING
2023-11-15
DIARIENUMMER 2017/00094
ANTAGEN 2022-00-00
LAGA KRAFT 2018-00-00

Om detaljplan

En detaljplan är ett juridiskt bindande instrument som styr mark- och vattenanvändningen inom ett geografiskt område. En detaljplan reglerar vad en fastighet ska användas till, så som industri eller bostäder. Beroende på platsens förutsättningar och möjligheter görs även regleringar på mer detaljerad nivå, exempelvis gällande hur hög och stor bebyggelsen kan tillåtas vara. Däremot får inte planen reglera mer än nödvändigt. Genom detaljplaneprocessen prövas platsens lämplighet för ändamålet genom olika avvägningar. Samtidigt är det en demokratisk process där berörda ges tillfälle att yttra sig. En detaljplan består av en plankarta med tillhörande planbeskrivning.

Handlingar som ingår i detaljplanen:

- Plankarta
- Planbeskrivning
- Behovsbedömning, 2017-11-02
- Länsstyrelsen yttrande angående behovsbedömning, 2017-11-21
- Naturvärdesinventering, 2017-06-30
- Miljöteknisk undersökning, 2017-09-04
- Beläggningsstudie av Odenområdet, 2018-01-30
- Dagvattenanalys, 2018-08-23
- Trafikbullenutredning, 2018-08-30
- Geoteknisk utredning, 2018-05-04
- Trafikanalys, 2018-06-29
- PM påverkan på naturvärden, 2018-08-24
- Illustrationer, 2019-01-22
- Skuggstudie, 2019-01-21
- Samrådsredogörelse, 2019-01-23
- Granskningsutlåtande, 2019-03-26
- PM Uttalande angående vattensalamander, 2020-09-07
- PM Övervintringslokaler för mindre vattensalamander, 2020-10-18
- Artskyddsutredning för mindre vattensalamander, 2021-09-09
- Ansökan om dispens från artskyddsförordningen, 2021-11-25
- Kompletterande underlag till artskyddsutredning, 2021-12-10
- Komplettering angående dispensärende, 2022-02-07
- Dispens från artskyddsförordningen, 2023-03-07
- Granskningsutlåtande 2, 2023-11-27
- Mark- och miljödomstolens dom, 2023-06-22
- Mark- och miljööverdomstolens dom, 2023-10-27

Justeringar efter samrådet

Plankarta

- Nockhöjden ändras från + 256,5 meter över angivet nollplan till + 252,5 meter över angivet nollplan förutom 150 kvadratmeter som får uppföras med en nockhöjd om + 256,5 meter över angivet nollplan och ska placeras minst 4 meter från fasadliv.
- Exploateringsgraden ändras från 25 % av fastigheten, ca 6 900 kvadratmeter, till högst 6 400 kvadratmeter per användningsområde, fortsatt inklusive mindre byggnader som förråd.
- Kompletteras med bestämmelse om att huggna stenväggar i kalkbrottet ska bevaras och inte får fyllas igen.
- Gräns för x-område (område som ska vara tillgänglig för allmän gång- och cykeltrafik) norr om Trädgårdsgatan ändras i enlighet med gällande grundkarta.
- Kompletteras med en upplysningstext om att bullerkraven ska uppfyllas på skolgården.
- Exploateringsgrad för E-område (område för tekniska anläggningar) tas bort.
- Prickad mark kring E-området ändras till prickad mark inom användningsområde skola.
- E-området har fått en något ändrad placering.
- Område väster om gång- och cykelvägen längs Hollendergatan ändras från prickmark till kryssmark.
- Bestämmelsen om att allé ska finnas ändras till allé ska bevaras.
- Största bebyggelse som får uppföras på kryssmark ändras från 20 till 60 kvadratmeter. Även byggnadsdelar tillåts uppföras och får därför byggas samman med skolbyggnaden.

Planbeskrivningen:

- Kompletteras med en beskrivning av dagvattenhanteringen med avseende på vattenkvalitet.
- Kompletteras med en redovisning av Miljösamverkan Östra Skaraborgs krav på åtgärder gällande rensning av avfallsmassor.
- Kompletteras med beskrivning om hur verkställningen av skrotning av lösa block säkerställs.
- Kompletteras med ett förtydligande om att exploateringsavtal inte ska tecknas.
- Kompletteras med en mer ingående beskrivning om påverkan på miljökvalitetsnormer för vatten.
- Kompletteras med ett förslag om att korsningen Fogdegatan – Trädgårdsgatan bör förändras för att underlätta för samtliga trafikanter. Konsekvenser för trafikflödet på resterande gator bör utredas innan några ytterligare åtgärder görs på Fogdegatan.
- Kompletteras med en mer detaljerad beskrivning av den befintliga bebyggelsen.
- Kompletteras med information om skuggning på vår- och höstdagjämning.
- Kompletteras med förklaring av ekvivalenta och maximala bullernivåer.

Justeringar efter granskning

Planbeskrivningen:

- Kompletteras med en beskrivning av en eventuell positiv inverkan på grundvattenförekomsten av borttagande av fyllnadsmassor.
- Ändras så att beskrivningen av grundvattenförekomsterna stämmer.
- Förtydligas så att det framgår att avstyckning sker för bildande av ny fastighet.
- Förtydligas med information om att gång- och cykelvägen som går längs Hollendergatan ingår i kvartersmarken men regleras med x-område i plankartan så att allmänheten har tillgång till den, likaså en del av den nya gång- och cykelvägen längs Trädgårdsgatans norra sida.
- Förtydligas med information om att kommunen initierar fastighetsbildningen.

Justeringar efter beslut om fortsatt planläggning

Plankartan

- Markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik utökas inom kvartersmarkens sydöstra del.

Planbeskrivningen

- Kapitel 2.6 har kompletterats med beskrivning av förekomsten av arten mindre vattensalamander samt beskrivning av erhållen dispens för flytt av arten till annan plats.
- Kapitel 4.2 har kompletterats med en illustration som visar att servitut för allmännyttig gång- och cykeltrafik kan bildas inom markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik samt att ledningsrätt kan bildas inom markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Justeringar efter granskning 2

Plankartan

- Inga justeringar har genomförts.

Planbeskrivningen

- Kapitel 2.6 Skyddade områden har uppdaterats angående dispen från artskyddsförordningen för flytt av arten mindre vattensalamander. Kapitlet har också uppdaterats avseende förekomst av fågelarter som är skyddade enligt artskyddsförordningen.

1. BAKGRUND, SYFTE & HUVUDDRAG	6
1.1 BAKGRUND	6
1.2 SYFTE & HUVUDDRAG	8
1.3 PLANFÖRFARANDE	8
1.4 PLANDATA.....	8
2. FÖRUTSÄTTNINGAR, PLANFÖRSLAG & KONSEKVENSER	10
2.1 SAMMANFATTNING AV PLANFÖRSLAGET	10
2.2 BEBYGGELSE.....	12
2.3 GATOR & TRAFIK.....	17
2.4 GRÖNSTRUKTUR.....	23
2.5 SOCIAL STRUKTUR	27
2.6 SKYDDADE OMRÅDEN	27
2.7 TEKNISK FÖRSÖRJNING	32
2.8 OFFENTLIG & KOMMERSIELL SERVICE.....	36
2.9 HÄLSA & SÄKERHET	36
2.10 PLANKARTA & PLANBESTÄMMELSER	42
3. KONSEKVENSER.....	45
3.1 BEHOVSBEDÖMNING.....	45
3.2 MILJÖKVALITETSNORMER	46
3.3 RIKSINTRESSEN	46
4. PLANENS GENOMFÖRANDE.....	47
4.1 ORGANISATORISKA FRÅGOR.....	47
4.2 FASTIGHETSFRÅGOR	48
4.3 EKONOMISKA FRÅGOR.....	51

1. Bakgrund, syfte & huvuddrag

1.1 Bakgrund

Kommunfullmäktige fattade den 27 mars 2017 § 33 beslut om en ny skolorganisation i Falköpings kommun. Den nya skolorganisationen innebär att kommunen i framtiden kommer omfatta tre högstadieskolor och elva F-6-skolor med fritidshem.

En rapport om högstadieskolans placering inom Falköpings centralort togs fram under våren 2017 som undersökte lämpliga platser för högstadieskolan utifrån ett antal kriterier.

Den 25 september 2017, § 96, gav kommunfullmäktige i uppdrag till byggnadsnämnden att låta stadsbyggnadsavdelningen ta fram en ny detaljplan för en del av Gamla Stan 2:26 m.fl.

Ett detaljplaneförslag ställdes ut för samråd från den 2 oktober till den 30 oktober 2018, och under perioden kunde synpunkter lämnas på förslaget. Ett reviderat förslag ställdes ut för granskning från den 4 mars till den 24 mars 2019, och under perioden kunde synpunkter lämnas på förslaget.

Planförslaget antogs av Kommunfullmäktige den 24 juni 2019 men beslutet överklagades till Mark- och miljödomstolen som avlog överklagandena. Domen överklagades till Mark- och miljööverdomstolen som beviljade anstånd och upphävde antagandebeslutet på grund av förekomsten av den skyddade arten mindre vattensalamander.

Kommunstyrelsen beslutade den 19 maj 2021, § 86, att fortsätta detaljplanering för del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet). Den 20 maj 2021, § 81, beslutade även byggnadsnämnden att fortsätta planläggningen. Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken inleddes med Länsstyrelsen i Västra Götaland under hösten 2021. Under samrådet framgick att en dispensansökan krävs för att hantera förekomsten av mindre vattensalamander. Byggnadsnämnden beslutade den 25 november 2021 att ansöka om dispens från artskyddsförordningen för att flytta arten från området. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari 2022 men överklagades och återförvisades till Länsstyrelsen för ytterligare handläggning. Dispens beviljades igen den 7 mars 2023 men överklagades till mark- och miljödomstolen tillika mark- och miljööverdomstolen. Mark- och miljödomstolen avlog överklagan den 22 juni 2023 och mark- och miljööverdomstolen lämnade inte prövningstillstånd den 27 oktober 2023 utan fastslog mark- och miljödomstolens avgörande.

Ett planförslag var utställt på granskning från den 24 februari till och med den 17 mars 2022 och under perioden kunde synpunkter lämnas på förslaget.

Figur 1. Översiktsbild med detaljplanens placering markerad.

1.2 Syfte & huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Skyddsvärda träd och alléer ska bevaras.

Huvuddraget är att området vid det gamla kalkbrottet blir plats för en ny skola. Väster om den blivande skolbyggnaden finns ett före detta kalkbrott som inrymmer växtlighet med naturvärden. Detta område ska göras tillgängligt så att det blir användbart för såväl skolans elever som för allmänheten. Med anledning av trafiksäkerheten och kapaciteten i korsningen föreslås en ny trafiklösning skapas i anslutningen Trädgårdsgatan-Hollendergatan, och av denna anledning måste Hollendergatan dras om och anläggas längre österut. För att inte bullernivåerna ska bli för höga vid bostadsbebyggelsen, öster om Hollendergatan, uppförs ett bullerskydd.

1.3 Planförfarande

Arbetet med detaljplanen följer processen för **utökat förfarande**, enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900). Detta förfarande har valts eftersom detaljplanen anses vara av betydande allmänt intresse.

Utökat förfarande

1.4 Plandata

Läge

Planområdet ligger i stadsdelen Östertull i sydöstra Falköpings tätort. Området ligger ungefär 400 meter öster om Stora torget och cirka 300 meter söder om Odenområdet.

Areal

Planområdet omfattar ungefär 48 000 kvadratmeter, varav den nya skolfastigheten omfattar cirka 27 500 kvadratmeter.

Markägförhållanden

Planområdet består av fastigheten Gamla Stan 2:26 som ägs av Falköpings kommun samt södra delen av fastigheten Tillskäraren 3 som är privatägd.

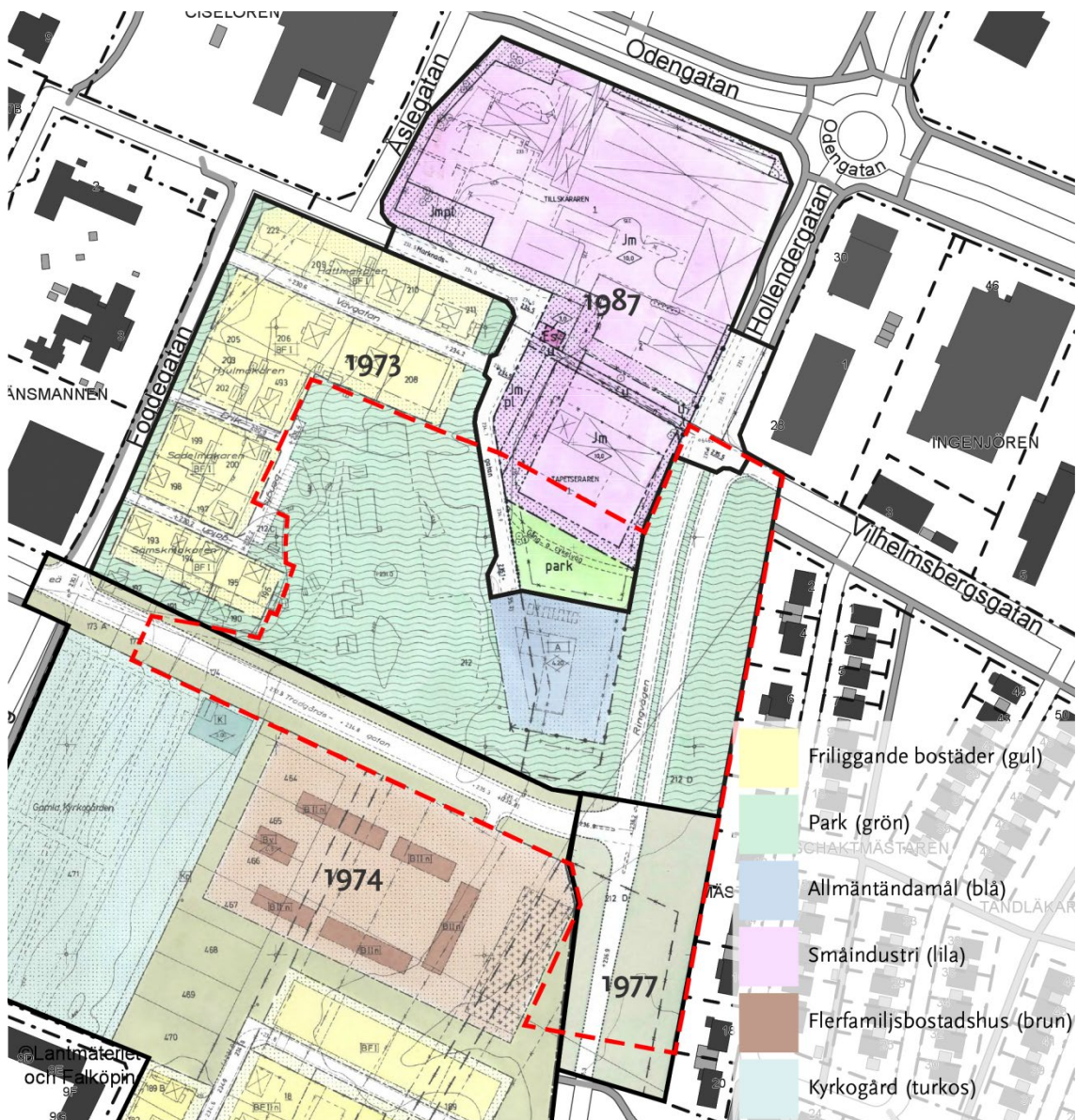
Befintlig plansituation

Översiktsplan

Översiktsplanen som antogs 2018 visar kommunens långsiktiga vision för hur marken och vattnet ska användas och hur bebyggelsen ska utvecklas. I översiktsplanen omfattas det aktuella planområdet av markanvändningen "tätort". Begreppet tätort innefattar bostäder, samt de markanvändningsslag som är förenliga med bostäder. Förslaget till ny detaljplan stämmer därför överens med översiktsplanens intentioner.

Detaljplan

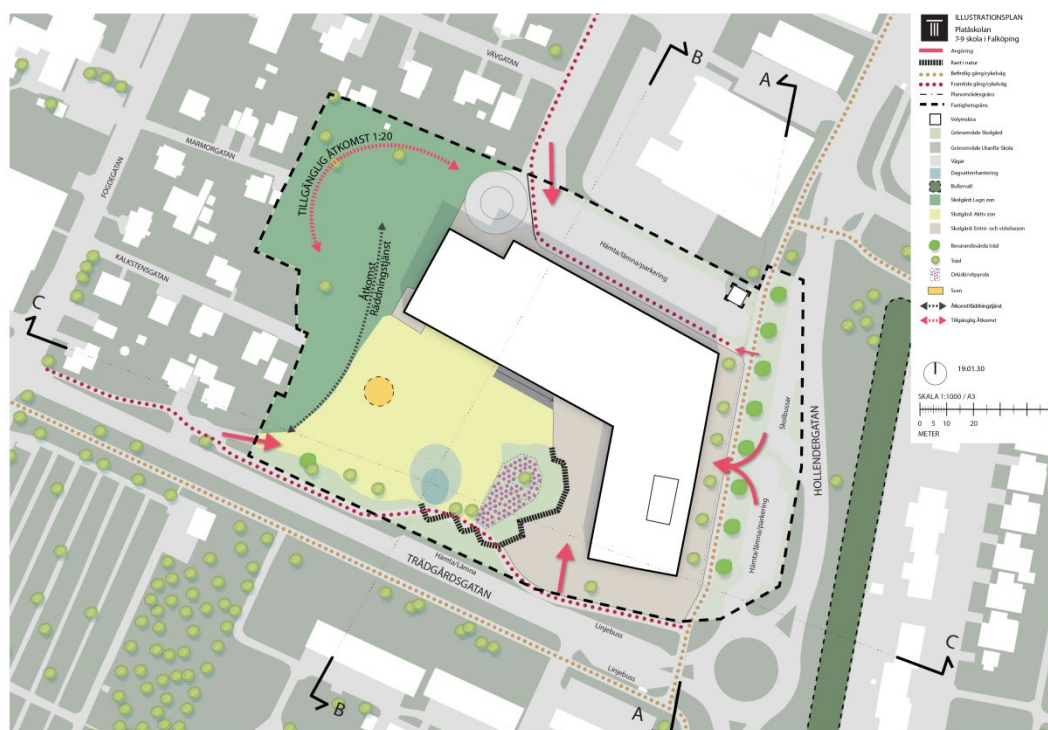
Planområdet regleras idag av fyra detaljplaner, antagna år 1973, 1974, 1977 samt 1987. Markanvändningen inom planen från 1973 anger fristående bostäder, park, och allmänt ändamål. Med allmänt ändamål menas att området är avsett för verksamheter där stat, kommun eller landsting är huvudman. Planerna från 1974 och 1977 omfattar gatumark med tillhörande grönområden. Planen från 1987 reglerar småindustri och park med gång- och cykelväg.

Figur 2. Bilden visar den reglering av mark som gäller idag för planområdet (Rödmarkerat område).

2. Förutsättningar, planförslag & konsekvenser

2.1 Sammanfattning av planförslaget

Figur 3. Illustrationsplan som visar de övergripande intentionerna och ett möjligt scenario av byggnation.

Planen tillåter som mest byggnation på 6 400 kvadratmeter på den blivande skolfastigheten. Ytan som får bebyggas begränsas av så kallad ”prickmark”, detta begränsar bebyggelsen till fastighetens östra och centrala delar, dels på grund av de naturvärden som finns på den västra sidan och för att skapa en sammanhängande och tillgänglig kvalitativ friyta för eleverna. Reglering av bebyggelsens höjd tillåter en nockhöjd på + 252,5 meter över angivet nollplan, vilket motsvarar ungefär fyra våningsplan å fyra meter över omgivande mark, förutsatt ett platt tak. Utöver detta får 150 kvadratmeter på taket byggas med en nockhöjd på 256,5 meter över angivet nollplan, alltså fyra meter högre än resterande byggnad. Dessa 150 kvadratmeter ska dock placeras minst 4 meter från fasadliv, alltså mot mitten av byggnaden för att minska dess intryck och påverkan. Detta illustreras i både illustrationsplan och sektioner, se bilaga.

För att skapa en tillgänglig och kvalitativ friyta för eleverna föreslås skolgården innehålla tre huvudzoner med olika karaktärer. Exakt utformning och vilket innehåll de olika zonerna får avgörs i ett senare skede tillsammans med elever och personal. Zonerna kan bland annat innehålla platser för umgänge, lek, spel, grönska samt ytor för utomhuspedagogik och kultur. För att möjliggöra detta måste naturvärden som en torräng försvinna och områden med

rödlistade träd kommer troligtvis påverkas. Ett så kallat jätteträd och den ensidiga allén längs Hollendergatan bevaras och skyddas från fällning. Allén hjälper till att minska upplevelsen av byggnationen från det perspektivet samt minskar upplevelsen av trafikbuller på skolfastigheten.

Parkeringsplatser för besökare samt ytor för att hämta och lämna ska uppföras på ett sätt som är i linje med Falköpings kommuns Parkeringspolicy och parkeringsnorm. Det innebär att parkeringsplatser kan ordnas inom fastigheten men för att elevernas friytor ska bli så stora som möjligt rekommenderas att parkering för personal hänvisas till Odenområdets parkering där det finns gott om parkeringsplatser under verksamhetstiderna. Ytor för transport till och från skolan ska ordnas med elevernas säkerhet i åtanke.

För att skapa möjlighet till så stor friyta som möjligt samt trafiksäkra lösningar med god kapacitet, ändras Hollendergatans dragning och möjlighet till att skapa en cirkulationsplats finns. Hollendergatan placeras som närmast 15 meter från fastighetsgräns till villaområdet öster om gatan. Hållplatser för bussar ska ordnas inom skolans fastighet om de endast är till för upphandlade skolskjutsbussar, annars inom gatumark.

Ett bullerskydd som är minst 1,5 meter högre än gatan och minst 180 meter långt föreslås i parkmarken öster om Hollendergatan för att minska effekterna av buller för bostadsbebyggelsen öster om planområdet.

Mindre byggnader med area om högst 60 kvadratmeter och tre meters byggnadshöjd tillåts uppföras inom tre områden, så kallad kryssmark, utanför byggrätten. Ett område i det sydvästra hörnet av den blivande skolfastigheten, två i det nordvästra hörnet samt väster om gång- och cykelvägen längs Hollendergatan. Byggnader som uppförs inom dessa områden ingår i de 6 400 kvadratmeter av skolfastigheten som får bebyggas.

En lägsta golvhöjd om 231 meter över angivet nollplan och ett förbud mot att skapa källare regleras för att minska risken för skador på bebyggelse vid översvämning.

Gång- och cykelvägen som går längs Hollendergatan ingår i kvartersmarken men regleras med x-område i plankartan så att allmänheten har tillgång till den, likaså en del av den nya gång- och cykelvägen längs Trädgårdsgatans norra sida.

För att bevara det kulturvärde kalkbrottet innehar regleras att huggna stenväggar ska bevaras och inte får fyllas igen i ett område inom föreslagen skolfastighet, främst längs Trädgårdsgatan.

Planen reglerar ett område för tekniska anläggningar i det nordöstra hörnet av delen av planområdet. Den tekniska anläggningens höjd regleras till 3 meter i byggnadshöjd.

Ett så kallat u-område anger ett område med markreservat för underjordiska ledningar som i detta fall är en vattenledning under Hollendergatans nuvarande sträckning.

2.2 Bebyggelse

Förutsättningar

Befintlig bebyggelse

Den byggnad som tidigare fanns inom planområdet revs år 2020.

Kulturmiljövården

Det före detta kalkbrottet kan antas ha ett kulturmiljövärde då det ger en bild av platsens och stadens historia. Det är dock inte skyddat eller klassat som ett kulturmiljövärde enligt kulturmiljölagen.

Inom och i närheten av planområdet finns det inga registrerade byggnadsminnen.

Planområdet, i likhet med stora delar av Falköpings kommun, ingår i ett område av riksintresse för kulturmiljövården. Riksintresseområdet beskrivs som en kulturhistorisk region kring de västgötska platåbergen vars breda innehåll speglar väsentliga skeden i landets agrara och förindustriella landsbygdshistoria från jordbrukande stenålderskulturer till 1700- och 1800-talets agrara revolution, och där gynnsamma naturgeografiska förhållanden bidragit till en landskapsutveckling av rent kontinentala mått, exempelvis ovanligt stora byar. Detta utgjorde också basen för en medeltida stadsbildning vars fortsatta utveckling präglades av järnvägens tillkomst. Området, som har sin tyngdpunkt på Falbygden, har mycket höga pedagogiska och vetenskapliga värden som genom landskapets öppenhet och speciella topografiska egenskaper tydligt kan avläsas. För Falköpings stad är specifika uttryck för riksintresset de två stadskärnorna, dels den medeltida staden med delvis bevarat gatunät och medeltida kyrka, dels stationssamhället vid Ranten ett par kilometer norrut.

Stads- & landskapsbild

På fastigheten Tillskäraren 3 i norr finns bebyggelse från sent 60-tal. Husen på kvarteret Vägmästaren öster om Hollendergatan är uppskattningsvis byggda på 70-talet. I söder på kvarteret Venus finns flerbostadshus uppförda på 80-talet. Väster om planområdet finns ett villaområde med bebyggelse från tidigt 1900-tal med inslag av något yngre byggnader.

Hollendergatan går genom området i nord-sydlig riktning och bildar en trevägskorsning med Trädgårdsgatan som fortsätter västerut mot centrum. De båda präglas av ett brett gaturum med körfält på ungefär 10 respektive 8 meter. Det är också generellt mycket brett mellan bebyggelsen på båda sidorna av gatorna.

Höjden på bebyggelsen inom och runt planområdet varierar något. Villabebyggelsen öster om området är så kallade 1,5-plans hus med en ungefärlig högsta höjd mellan 5 och 7 meter. Flerbostadshusen söder om planområdet med två våningar och en högsta höjd på 8 meter. Verksamheterna i norr har en blandad höjd på som högst 5,8 och lägst 4 meter. Slutligen har villabebyggelsen väster om planområdet en högsta höjd mellan 6,5 och 7,1 meter.

Planområdet ligger i skärningspunkten mellan två olika skalor av byggnader. Villor och annan mindre bostadsbebyggelse finns söder, öster och väster om planområdet som möter bebyggelse av större skala i norr med diverse verksamheter.

Skyddsrum

Det finns inget skyddsrum inom planområdet. Ett flertal skyddsrum finns dock i närheten.

Planförslag & konsekvenser

Placering

Byggnation får endast uppföras i den östra och mittersta delen av den nya skolfastigheten, inom den yta i plankartan som inte är så kallad ”prickad mark”. Denna yta har valts för att tillgängliggöra samtliga friytor för alla elever samtidigt som en tillräckligt stor byggnad kan uppföras. Ytan har också valts med tanke på skuggningseffekten på omkringliggande bostadsbebyggelse. Byggnation enligt detaljplanen kan förtydliga gaturummet mot främst Hollendergatan.

Kulturmiljövärden

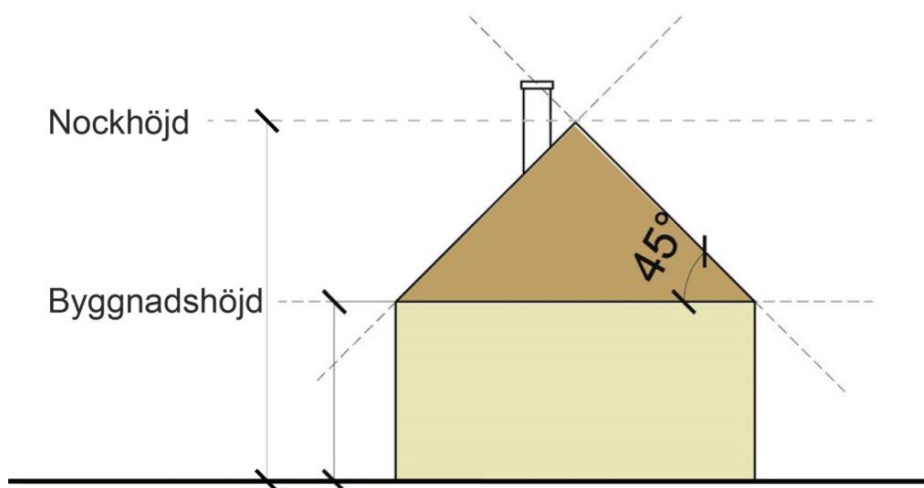
Kommunen bedömer att ett genomförande av planen kan tillgängliggöra det före detta kalkbrottet och dess historia för fler. För att skydda dessa kulturmiljövärden i kalkbrottet har planbestämmelse föreslagits som reglerar att huggna stenväggar ska bevaras och inte får fyllas igen. Bestämmelsen föreslås i delar av blivande skolfastighet längs Trädgårdsgatan, nere i kalkbrottet och mark ovanför brottet.

Kommunen bedömer att riksintresse för kulturmiljövården påverkas i liten utsträckning. Den påverkan som uppstår består främst i en något förändrad stadsbild i anslutning till centrum och ändrad utsikt från vägarna i området på grund av byggnadens höjd. Denna påverkan har ansetts acceptabel för att tillgodose en så stor friyta som möjligt för eleverna samtidigt som byggnaden blir tillräckligt stor för verksamheten samt för att förtäta istället för att utvidga staden och tydligare koppla befintlig omkringliggande bebyggelse med centrum.

Exploateringsgrad & volymer

För att skapa så mycket sammanhängande utomhusyta som möjligt inom fastigheten har det ansetts viktigt att yteffektivisera och bygga den nya skolan på höjden. En låg byggnad skulle ta större markytor i anspråk. I detaljplaneförslaget regleras därför bebyggelsens *nockhöjd* till +252,5 meter över angivet nollplan förutom 150 kvadratmeter som får uppföras med en nockhöjd om 256,5 meter över angivet nollplan och ska placeras som närmast fyra meter från fasadlivet. Det motsvarar ungefär fyra våningsplan, där varje våningsplan är fyra meter högt och taket är platt, de 150 kvadratmeterna överstiger den höjden med fyra meter. Eftersom de 150 kvadratmeterna ska placeras minst fyra meter från fasadliv blir den visuella påverkan liten.

Hur stor markyta som får tas i anspråk regleras med bestämmelsen *utnyttjandegrad* till som mest 6 400 kvadratmeter, inklusive mindre byggnader på så kallad kryssmark. Sådana mindre byggnader eller byggnadsdelar får ha en area om maximalt 60 kvadratmeter och regleras till tre meter i byggnadshöjd. Den föreslagna fastigheten har en area på cirka 27 500 kvadratmeter, vilket innebär att ungefär 23,3 % av den kan bebyggas.

Figur 4. Förklaring av nockhöjd respektive byggnadshöjd.

Utformning

Den slutliga utformningen av skolbyggnaden är i detta skede inte bestämd. Utformningen kommer avgöras inför bygglovsansökan.

Stads- & landskapsbild

Stadsbilden kommer påverkas av ett genomförande av planen främst eftersom högre höjd tillåts än närmast omgivande bebyggelse. De breda gatorna och avstånden till befintlig bebyggelse minskar dock upplevelsen av påverkan även om avståndet till bebyggelsen tillåts minska enligt förslaget, se bilaga sektioner. Den förändrade stadsbilden accepteras för att möjliggöra för en tillräckligt stor byggnad och skolgård. En bebyggelse enligt planen förtätar staden och knyter samman omgivande bebyggelse med centrum. Området tillgängliggörs och har potential att bli en plats för såväl skolverksamheten och närboende som resterande allmänhet. Eftersom det finns byggnader med stor area i närheten är skalan på bebyggelsen som föreslås inte helt främmande i området.

Skuggning

Skuggstudien visar skuggningseffekten av en byggnad som upptar hela det område som får bebyggas, alltså mer yta på marken än vad som är möjligt enligt förslaget. Detta har gjorts eftersom byggnation kan placeras var som helst inom området, alltså är inte all skuggning möjlig samtidigt.

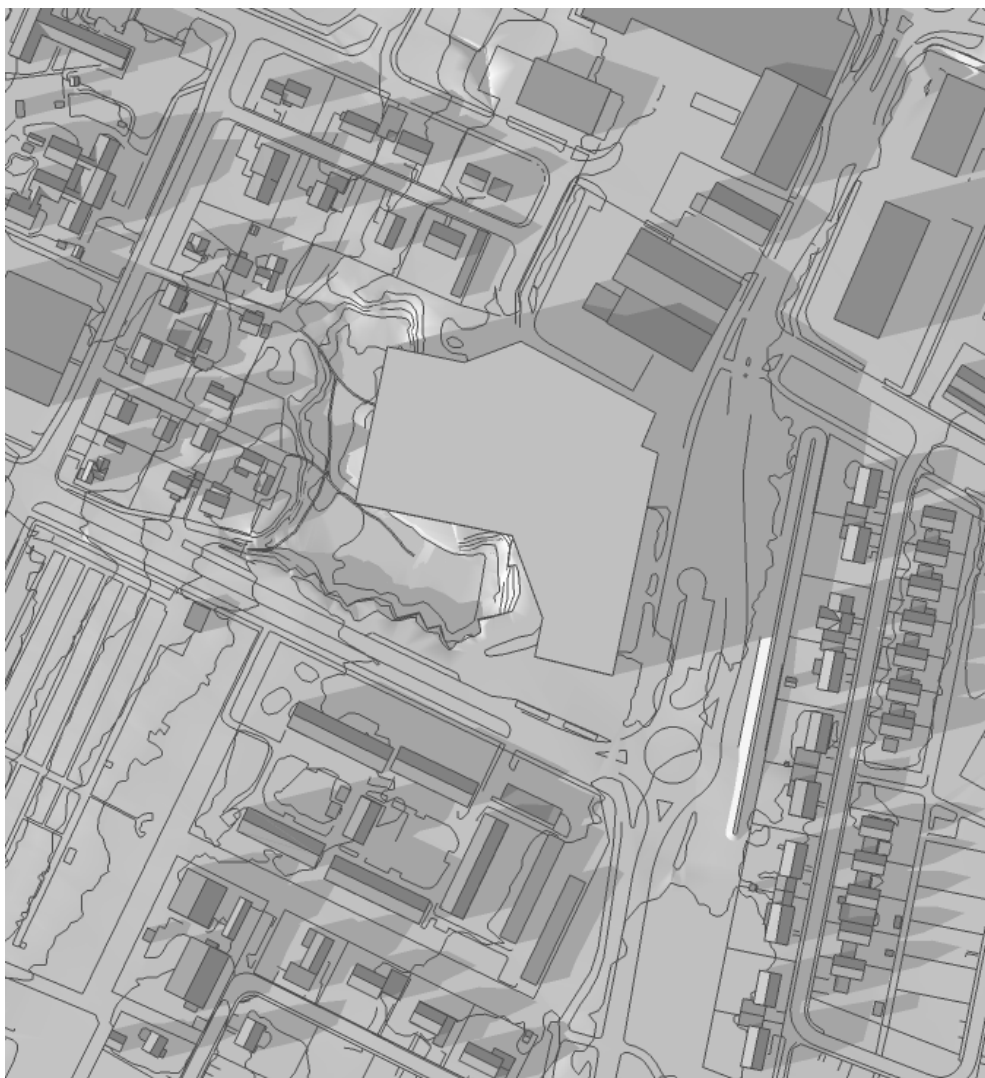
Skuggstudien visar att delar av fastigheterna i villaområdet väster om planområdet kan påverkas av skuggning under förmiddagarna medan villaområdet norr om planområdet, längs Marknadsgatan och Vävsgatan, delvis kan skuggas både på både för- och eftermiddagar förutom i juni då nästan ingen skuggning kan ske. Del av fastigheten söder om planområdet med flerbostadsbebyggelse kan endast påverkas av skuggning tidiga morgnar i juni. Delar av fastigheterna i villabebyggelsen öster om planområdet kan påverkas av skuggning på eftermiddagar och kvällar i mars och juni men inte alls december. Verksamhetsfastigheten Tillskäraren 3, norr om planområdet, påverkas till viss del av skuggning, främst på eftermiddagar.

Skuggningen anses acceptabel med tanke på planområdets centrala läge och för att möjliggöra byggnation av en skola för 1100 elever samtidigt som friytan beaktas. För att inte för stora ytor tas i anspråk av byggnaden har det ansetts viktigt att skolan byggs på höjden. Byggnation av en skola anses vara av betydande allmänt intresse.

I Boverkets skrivelse Solklart från 1991 rekommenderas att det i bostaden bör finnas tillgång till sol under minst fem timmar mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning då solen står i samma läge och skuggningseffekten blir samma. Skuggstudien visar att denna rekommendation uppfylls med marginal vid alla bostadshus i närheten av planområdet. Figur 5 visar skuggning vid 09:00 på vårdagjämning och figur 6 visar skuggning klockan 17 samma dag.

Figur 5 visar maximal skuggningseffekt som skulle kunna inträffa vid 09:00 den 20 mars, vårdagjämning. Byggnation enligt figuren är inte möjlig eftersom byggnationen upptar större yta på marken än 6 400 kvadratmeter.

Figur 6 visar maximal skuggningseffekt som skulle kunna inträffa vid 17:00 den 20 mars, vårdagjämning. Byggnation enligt figuren är inte möjlig eftersom byggnationen upptar större yta på marken än 6 400 kvadratmeter.

2.3 Gator & trafik

Förutsättningar

Gång- & cykeltrafik

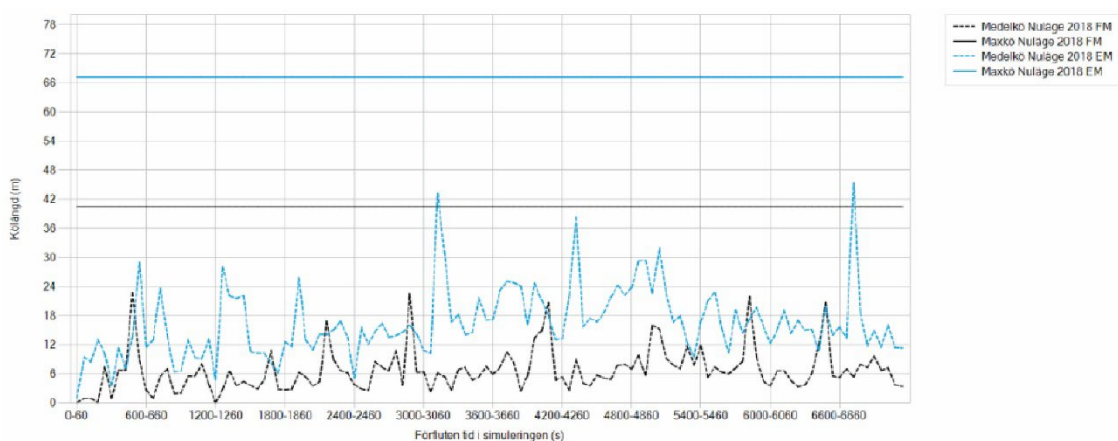
Gång- och cykelvägnätet runtom planområdet är sammanhängande med övrigt gång- och cykelnät i Falköping.

Kollektivtrafik

Det finns två busshållplatser i närområdet. Den ena är belägen 150 meter norrut vid Hollendergatan som är stopp för stadsbussar, och den andra finns i söder vid Trädgårdsgatan där både stadsbussar och landsbyggsbussar stannar. Turtätheten är hög.

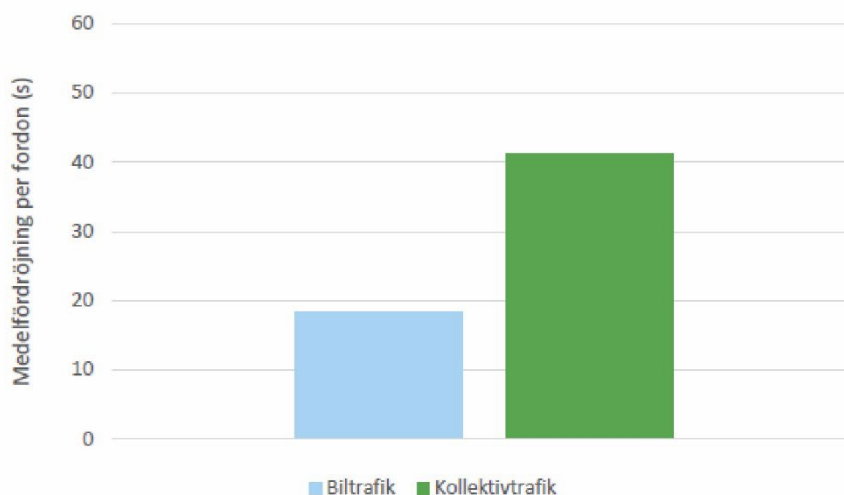
Biltrafik

Planområdet kan i dagsläget nås med bil via Marknadsgatan. En trafikanalys som genomförts, se bilaga, visar att korsningen mellan Trädgårdsgatan och Hollendergatan inte har några betydande kapacitetsproblem varken under för- eller eftermiddag. För Trädgårdsgatans anslutning västerifrån kan stundtals köer på cirka 70 meter uppstå, detta tyder på att trafiken stundtals upplever en viss fördröjning. De korta köerna visar dock att eventuella köer snabbt avvecklas.

Figur 7 visar maximal och medelköbildning i korsningen Trädgårdsgatan – Hollendergatan under för- och eftermiddag i nuläget.

I trafikanalysen undersöktes trafiken i rondellen vid Odengatan, korsningen Odengatan och Åslegatan, Trädgårdsgatan och Fogdegatan, Trädgårdsgatan och Hollendergatan samt Hollendergatan och Vilhelmsbergsgatan. För samtliga korsningar är medelfördröjningen per fordon under eftermiddagen i den mest belastade perioden för biltrafiken strax under 20 sekunder och för kollektivtrafiken strax över 40 sekunder.

Figur 8 visar medelfördröjning per fordon i den mest belastade perioden under eftermiddagen.

Parkeringsplatser

Inom planområdet finns idag inga parkeringsplatser.

Planförslag & konsekvenser

Gång- & cykeltrafik

Förutsättningar att gå och cykla till och inom planområdet ska förbättras i samband med den nya byggnationen, bland annat genom att närliggande gång- och cykelvägar och övergångsställen görs säkrare. Enligt Falköpings kommuns Parkeringspolicy och parkeringsnorm, fastställd av kommunfullmäktige den 25 juni 2018 § 107, behöver totalt 602 cykelparkeringar ordnas inom skolans område eller i dess närhet, förutsatt att skolan får största möjliga bruttoarea (BTA) på ungefär 29 050 kvadratmeter. Denna BTA förutsätter att ungefär 3 450 kvadratmeter byggs ned i brottet där det idag finns fyllnadsmassor samt att 6 400 kvadratmeter uppförs i fyra våningar.

Parkeringsnorm Cykel	
P-tal verksamma/1000 kvm BTA: 2,7	29,05 x 2,7 \approx 79 parkeringsplatser för verksamma
P-tal besökande/1000 kvm BTA: 18	29,05 x 18 \approx 523 parkeringsplatser för besökande
Totalt	602

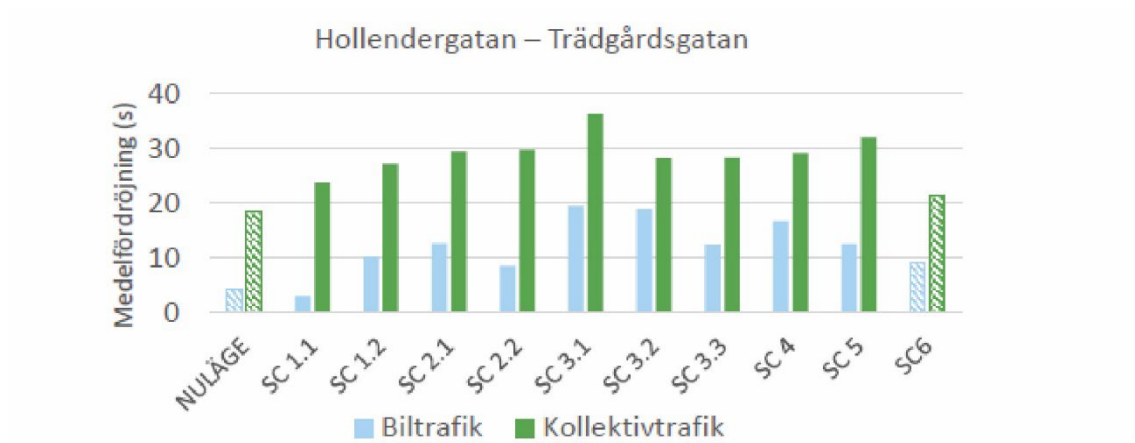
Inom plankartans två x-områden kommer kommunen, där så inte redan är fallet, anlägga och sköta gång- och cykelvägar. Gång- och cykelvägar kan också anläggas inom områden med användning gata, där så anses lämpligt. Vid exploatering enligt planförslaget får eventuella konstruktioner över kanten utanför x-området norr om Trädgårdsgatan anses vara en del av skolgårdens utformning och inte en del av en gång- och cykelvägen.

Kollektivtrafik

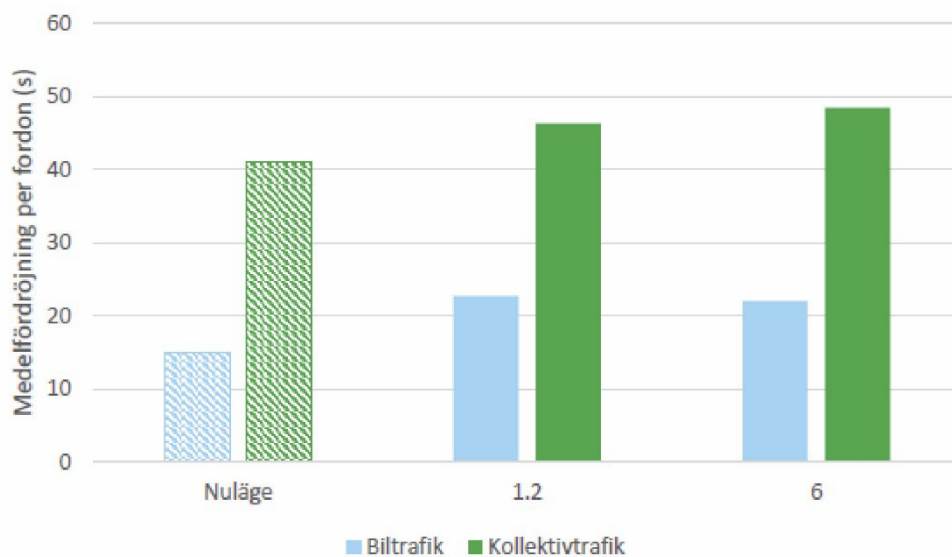
Eftersom ett stort antal elever kommer att resa med buss krävs nya busshållplatser, avsedda för de skolbussar som kommunen upphandlar. Kommunen uppskattar att ungefär 300 elever kommer att resa kollektivt till skolan, varav 100 med linjebuss och 200 med upphandlade skolbussar. Skolbussarna beräknas bli totalt 6 stycken, och dessa anländer ungefär samtidigt till skolan. Även vid hemresan är det troligt att samma antal bussar avgår vid ungefär samma tidpunkt. Kommunens bedömning är att busshållplatser för kommunens upphandlade bussar kan skapas inom skolfastigheten, förslagsvis längs Hollendergatans västra sida.

Biltrafik

In- och utfart för besökare med personbil kan fortsatt ske i områdets norra del via Marknadsgatan. Det finns möjlighet att skapa en zon för att hämta och lämna elever med anslutning till korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan. Enligt trafikanalysen (se bilaga) blir fördröjningen längs stråket Hollendergatan - Trädgårdsgatan högre om en cirkulationsplats inte skapas. Med en cirkulationsplats och busshållplatser samt hämta och lämna zon längs Hollendergatan förväntas medelfördröjningen under eftermiddagen bli under 10 sekunder för biltrafiken och strax över 20 sekunder för kollektivtrafiken längs det stråket. I motsatt riktning blir medelfördröjningen under eftermiddagen vid samma scenario strax under 20 sekunder för biltrafiken.

Figur 9 visar medelfördröjningen under eftermiddagen längs stråket Hollendergatan – Trädgårdsgatan vid olika scenarier.

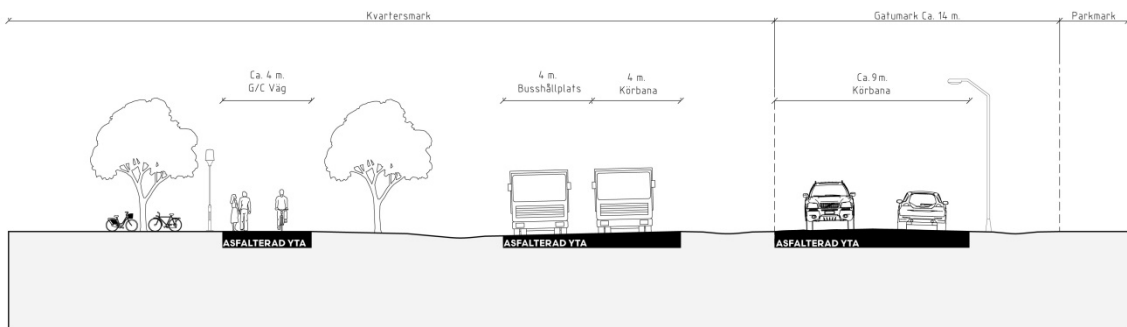
Figur 10 visar medelfördröjningen per fordon i den mest belastade perioden under eftermiddagen.

Genom att ändra Hollendergatans sträckning österut inom planområdet kan exempelvis en cirkulationsplats skapas samtidigt som det finns ytor för exempelvis busshållplatser samt att hämta och lämna inom den blivande skolfastigheten.

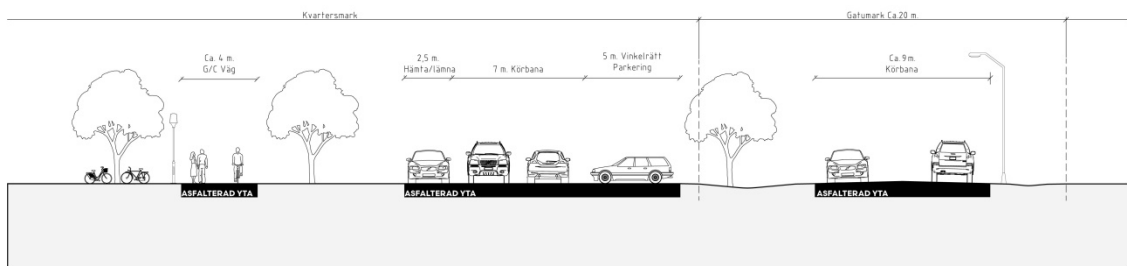
ORIENTERINGSFIGUR

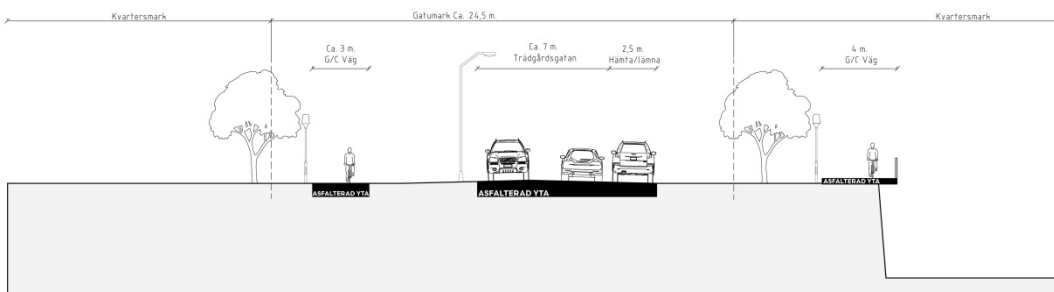
Sektion 1 Hollendergatan

Sektion 2 Hollendergatan

Sektion 3 Trädgårdsgatan

Figur 11 visar gatusektioner baserade på illustrationsplan.

Korsningen mellan Fogdegatan och Trädgårdsgatan ligger utanför planområdet men bör förändras för att underlätta för samtliga trafikanter. Om ytterligare åtgärder genomförs på Fogdegatan ska de föregås av utredning om effekter på resterande gatunät.

Parkeringsplatser

Parkeringsplatser för besökare, så som hämtning och lämning av elever ska ordnas i enlighet med Falköpings kommuns Parkeringspolicy och parkeringsnorm fastställd av Kommunfullmäktige den 25 juni 2018 § 107. Med hänsyn till att skolan ska innehålla grundsärskola och träningsverksamhet är det viktigt att de önskemål som finns gällande utformning och avstånd till hämtnings- och lämningsplatser, samt antal handikapparkeringar, tillgodoses. Vad gäller parkeringsplatser för personal hänvisas främst till parkeringsplatserna på Odenområdet cirka 300 meter bort vilket är förenligt med Falköpings kommuns gällande Parkeringspolicy och parkeringsnorm. Parkeringsplatser för verksamma som inte kan huseras på Odenområdet ska iordningställas i enlighet med parkeringspolicyn.

Enligt Falköpings kommuns Parkeringspolicy och parkeringsnorm behöver totalt 300 parkeringsplatser tillgodoses för den nya högstadieskolan, förutsatt att skolan får största möjliga bruttototalarea (BTA) på ungefär 29 050 kvadratmeter. Parkeringsplatser för rörelsehindrade ska enligt gällande policyn utgöra 2-5 % av antalet bilparkeringsplatser, och dessa parkeringsplatser är inkluderade i parkeringstalet.

Kommunens bedömning är att parkeringsplatserna på Odenområdet inte utnyttjas i så stor utsträckning idag, varför det anses lämpligt att i detta fall bruka dessa. En utredning (se Beläggning vid Odenområdet) visar att beläggningen på Odenområdet under skolans verksamhetstider är under 10 %. Det innebär att det finns ca 150 parkeringsplatser tillgängliga under de tiderna.

Dagvatten från parkeringsytor ska tas om hand om på ett sätt som är i linje med *Dagvattenstrategi för Falköpings kommun*.

Parkeringsnorm Bil	
P-tal verksamma/1000 kvm BTA: 5,3	29,05 x 5,3 ≈ 154 parkeringsplatser för verksamma
P-tal besökande/1000 kvm BTA: 5	29,05 x 5 ≈ 146 parkeringsplatser för besökande
Totalt	300

Parkeringsplatser för besökande, så som föräldrar som hämtar och lämnar elever, kan även delvis tillgodoses genom en zon för att hämta och lämna, en sådan får dock inte ersätta alla platser. För att beräkna hur många parkeringsplatser som kan tillgodoses genom en sådan zon kan en ekvation användas.

$X * Z/Y =$ antal parkeringsplatser som kan tillgodoses.

Där X är antalet bilar som får plats inom zonen, y är tiden det tar att hämta eller lämna och z är tidsperioden som det sker under.

Om antalet parkeringsplatser står i konflikt med storleken och kvaliteten på elevernas friyta ska friytan prioriteras framför antalet parkeringsplatser. Ett lägre antal parkeringsplatser kan anses acceptabelt eftersom skolan primärt planeras för äldre elever som har lättare för att cykla eller

gå till skolan samt eftersom gång- och cykelvägnätet förväntas bli bättre och säkrare i området. Ett lägre antal parkeringsplatser kan också anses godtagbart eftersom skolan ligger nära goda kollektivtrafikförbindelser och bostadsbebyggelse. För elever som bor utanför staden kommer det finnas skolskjuts.

2.4 Grönstruktur

Förutsättningar

Naturområden

I planområdets västra del finns ett före detta kalkbrott som omges av natur med naturvärden. Sommartid är det svårt att ta sig fram i området, eftersom det snabbt blir igenvuxet. Inför arbetet med detaljplanen genomfördes en naturvärdesinventering, (se bilaga). Inventeringen visar att området i anslutning till kalkbrottet har påtagliga naturvärden medan övriga delar av planområdet bedöms ha lägre värden. Bilden nedan visar bland annat det område som enligt naturvärdesinventeringen ansetts lämpligt att bebygga.

figur 12 visar de viktigaste utpekade naturvärdena samt det område som enligt naturvärdesinventeringen är lämpligt för exploatering (Gult) och det område där planen medger

exploatering (Svart). Det skrafferade området är avvikelser mellan planförslaget och naturvärdesinventeringen.

Lek & rekreation

En del av området används idag av en närliggande förskola och i en annan del förekommer rekreation i form av graffitimålning. Omkring 300 meter norr om planområdet finns Odenområdet med möjlighet till spontanidrott. Enligt Boverket rekommenderas 30 kvadratmeter utomhusyta per elev och att den totala ytan överstiger 3 000 kvadratmeter.

Avstånd till närmsta grönyta

Enligt översiktsplanen ska nya bostäder samt skolor inte placeras längre än 300 meter från en grönyta. Kalkbrottet med omgivande natur räknas som en sådan grönyta.

Ekosystemtjänster

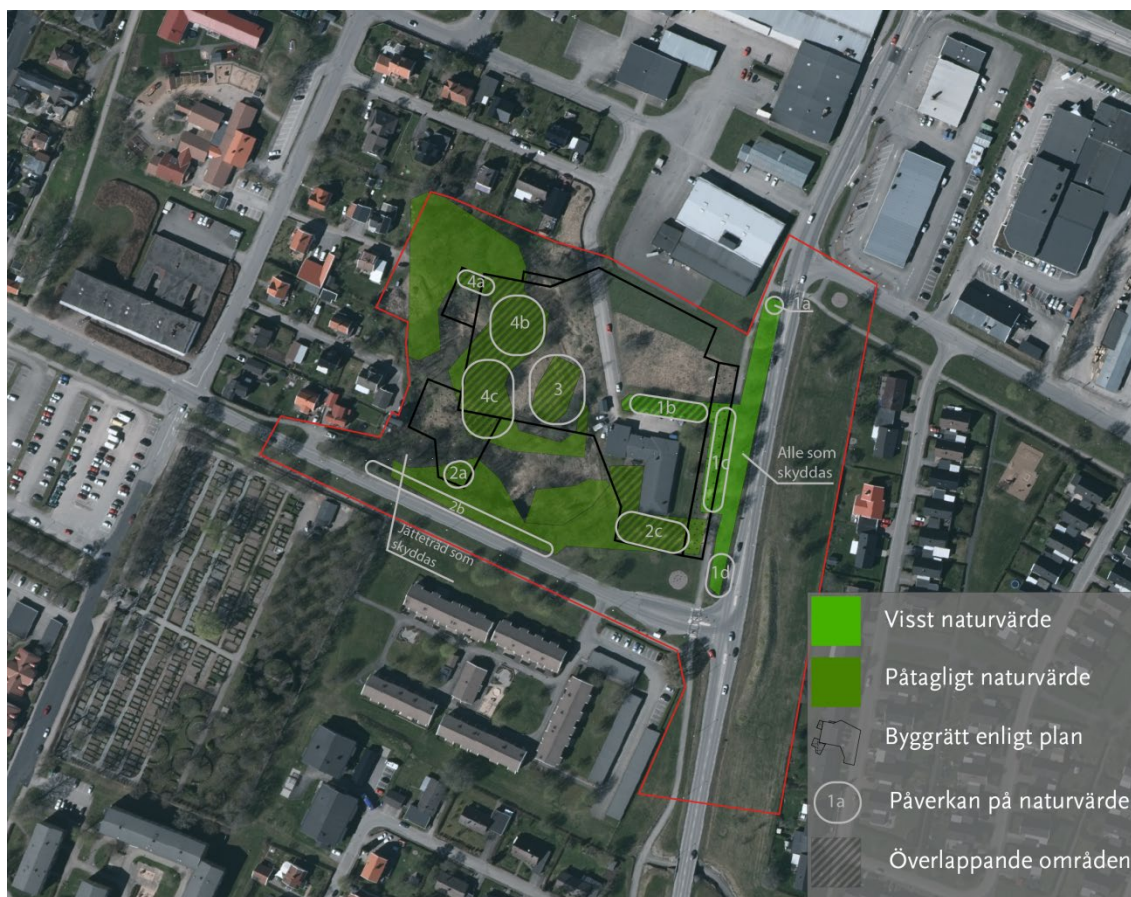
Ekosystemtjänster är de produkter och tjänster samt deras koppling till det mänskliga välbefinnandet som kommer från naturens ekosystem. Det finns fyra olika kategorier av ekosystemtjänster: försörjande, reglerande, kulturella och stödjande. De försörjande tjänsterna är de som ger varor som exempelvis spannmål. De reglerande tjänsterna påverkar eller styr ekosystemens naturliga processer som exempelvis pollinering. De kulturella tjänsterna är de som ger upplevelsevärden och de stödjande tjänsterna är de som skapar förutsättningarna för att alla de andra ekosystemtjänsterna ska fungera, exempelvis fotosyntesen eller bildande av jordmån.

Inom området finns främst ekosystemtjänster kopplat till de naturvärden som identifierades i inventeringen. Försörjande-, reglerande-, kulturella- och stödjande ekosystemtjänster identifierades. Korallroten anses vara en genetisk resurs, som en del av värdefulla naturtyper samt fridlysta eller rödlistade arter. De många träd och buskar som finns i området renar luften och binder koldioxid. Området bidrar också till människors hälsa eftersom det finns en närliggande förskola som använder området. Torrängen, sälgen samt bärande träd och buskar i området bidrar till pollinerare. I området finns en biologisk mångfald, kulturhistoriska värden och ytor som används för lek. Området fungerar också som en spridningskorridor för olika arter. De flesta ekosystemtjänster har ansetts vara av låg betydelse på grund av områdets begränsade yta och hur vanligt förekommande de är i Falköping. De av artskyddsförordningen skyddade arterna orkidén korallrot och mindre vattensalamander har ett högre värde som inslag av genetisk resurs, skyddad art, värdefull naturtyp och den biologiska mångfalden. Områdets funktion som spridningskorridor, dess estetiska värden samt rening av luften har också ett högt värde. Rening av dagvatten och klimatreglering anses vara av stort värde.

Planförslag & konsekvenser

Naturområden

I kalkbrottet och dess omgivning finns naturvärden samtidigt som området är kuperat, vilket ställer höga krav på framtida förändring. Området behöver göras tillgängligt och till en kvalitativ friyta, samtidigt som befintliga naturvärden beaktas och om möjligt förstärks. Av denna anledning har en utredning tagits fram som beskriver naturvärden som kan bevaras och påverkas av ett genomförande av planen (se bilaga). Områden som kan påverkas illustreras i figur 13.

Figur 13 visar områden där naturvärden kan påverkas av detaljplanen enligt utredning om påverkan på naturvärden samt naturvärden som skyddas med specifika planbestämmelser.

Utredningen visar att torrängen, område 3, som utpekats av naturvårdsinventeringen kan komma att försvinna som ett resultat av byggnation av skolan. Området är delvis beläget på mark utfylld med schaktmassor som eventuellt bör schaktas bort av anläggningstekniska samt eventuellt miljötekniska skäl. I område 1a-1d påverkas troligtvis träden av byggnation av skola och trafikområden samt slitage från elevernas användning av ytorna. Område 2b består av buskage som försvinner om en gång- och cykelväg anläggs där. Även större träd kan påverkas av anläggandet av gång- och cykelvägen men en effekt blir ökad insyn och trygghet i kalkbrottet. Om möjligt kan mossrika jordlager grävas bort uppe på kalkstensplatån för att återskapa de tidigare kalkstensformationerna, vilket skulle gynna den kalkanpassade floran. Äldre ädellövsbestånd i område 2c kan komma att påverkas av byggnation. Yngre ädellövsbestånd i område 2a kan påverkas av byggnation av komplementbyggnader. I område 4b och 4c kan träd försvinna på grund av byggnation av skola men också schaktning av fyllnadsmassor. I område 4a kan byggnation av komplementbyggnader eventuellt kräva avverkning av äldre träd. Vid hantering av skyddsvärda träd ska Rutiner för skyddsvärda träd i Falköpings kommun tillämpas.

Lek & rekreation

Elevernas behov av friyta tillgodoses i första hand inom skolans fastighet, men även Odenområdet som ligger 300 meter bort kan nyttjas av eleverna. Inom skolans fastighet finns det möjlighet att skapa friytor på omkring 16 kvadratmeter per elev. Det förutsätter att hela byggrätten utnyttjas och att parkeringsplatser konstrueras enligt kommunens Parkeringspolicy och parkeringsnorm för den BTA planförslaget medger. Vid beräkning av friytan får inte

parkeringsplatser, eller andra ytor för transport inkluderas. Friytans slutgiltiga storlek beror på hur stora ytor som tas i anspråk för den kommande bebyggelsen samt för transporter och parkering. Boverket beskriver att ett rimligt mått på friyta kan vara 30 m² per elev eller en minsta totala yta om 3000 m². Den totala friytan kommer kunna överstiga Boverkets rekommendation men med hänsyn till att 30 m² per elev inte kan tillgodoses, är det särskilt viktigt att de friytor som skapas kan användas för att bedriva ändamålsenlig verksamhet. Det vill säga att friytan kan användas till lek och rekreation samt till den pedagogiska verksamhet som den är avsedd för. Friytan anses vara tillräckligt stor eftersom det finns möjlighet till goda ljus- och skuggmiljöer, skillnader i terräng och vegetation. Platsen har speciella kvaliteter som kan tillvaratas och tillgängliggöras av skolan. Dessa kan nyttjas både i den pedagogiska verksamheten samt för rast med avkoppling och återhämtning. Platsen bildar naturligt flera varierade uterum.

Friytan kan delas in i tre huvudzoner med olika karaktärer men exakt utformning och vilket innehåll de olika zonerna regleras inte i detaljplanen utan bestäms efter detaljplaneprocessen tillsammans med elever och personal.

En aktiv entrézon med delvis hårdgjorda ytor och ”hängplatser” kan skapas runt huset mot norr, söder och öster (längs Hollendergatan). Ytor för lek och spel blandas med ”hängplatser” och entrédelar med cykelparkering. Nere i kalkbrottet finns möjlighet till en delvis aktiv zon med till exempel scen, sitttrappa och spänger/utemöbler som både skyddar och tillgängliggör de naturvärden som finns i brottets inre delar. Denna zon är bland annat lämplig för utomhuspedagogik och kulturaktiviteter. Kalkbrottet har en speciell karaktär som är viktig att tillvarata. Den kan fungera både som skolans vardagsrum och ett av stadens offentliga uterum. En lugn zon med bevarad natur och grönska kan skapas i brottets norra del. Här är skalan mer intim och användningen friare men även här finns utrymme för utomhuspedagogik.

Skolan är främst för högstadieelever vars lekytor kan utformas på ett tätare sätt än yngre barns ytor. Skolan har ett relativt stort elevantal och det är rimligt att minska ytan per barn för att kunna ha uppsikt över skolans område. Det är också rimligt att väga in skolgårdens kvaliteter. Skolans läge i nära anslutning till Falköpings centrum gör att skolan och skolgården kan bli ett tillskott för hela staden med plats för kultur och föreningsliv. Skolan planeras för åldersgruppen 13-16 år, en grupp som efterfrågar sociala platser som kombinerar aktivitets- och ”hängytor”, något som platsen passar mycket bra för.¹ Skolgårdens brist på stora ytor för aktiviteter som till exempel fotboll och brännboll kompenseras av skolans närhet till Odenområdet samt gymnasieområdets idrottsplaner. Kommunen har genomfört en dialog med elever från lågstadiet till högstadiet. Dialogen genomfördes som en workshop som berörde klassrum, generell skolmiljö samt utomhusmiljö. De förslag och önskemål som framkom, främst vad gäller utomhusmiljön, beaktas i en avvägning mot forskning, inspel från pedagoger samt kommunala riktlinjer och andra värden i skapandet av dessa miljöer.

¹ *Secondary school students' perspectives and use of three school grounds of varying size, content and design*, 2018 Märit Jansson, professor SLU Alnarp.

Ekosystemtjänster

All påverkan utom den på korallroten, biologisk mångfald, naturpedagogik samt spridningskorridorer har ansetts vara liten eftersom deras värden som ekosystemtjänster är små och påverkan blir begränsad sett ur ett större perspektiv. Den påverkan på ekosystemtjänster som ansetts vara högre hänger ihop med de naturvärden som påverkas av exploateringen. De flesta ekosystemtjänster har dock bedömts påverkas i liten utsträckning av ett genomförande av planen, vissa positivt andra negativt. Vid exploatering ska naturvärden beaktas, skada minimeras och kompenseras om så möjligt.

2.5 Social struktur

Förutsättningar

I närområdet finns idag till största del bostäder samt ett verksamhetsområde. Trädgårdsgatan och Hollendergatan fungerar som barriärer i området. Möjlighet finns att gå, cykla och åka kollektivt till och från området. Det före detta kalkbrottet används ibland av en närliggande förskola samt som inofficiell plats för graffitimålning. Platsen är inte tillgänglighetsanpassad utan svåråtkomlig på flera ställen på grund av vegetationen.

Planförslag & konsekvenser

Ett genomförande av planförslaget innebär att social hållbarhet kan ökas, bland annat eftersom den nya skolverksamheten lokaliseras nära Falköpings centrum i anslutning till bostäder, Odenområdet och eftersom förutsättningarna att gå, cykla och åka kollektivt ska förbättras. Dessa förbättringar väntas minska vägarnas barriäreffekt inom området. Trafiken på närliggande vägar ökar något men ska göras trafiksäkra. Skolorområdet har potential att bli en ny mötesplats i staden med tillgång till natur, lek, rekreation och kultur. Kalkbrottet och resterande friytor kan göras tillgängliga genom att skolan konstrueras med en entré nere i brottet men det är också möjligt att skapa ramper. Området kommer troligtvis inte i samma utsträckning längre kunna användas av närliggande förskola under skolans verksamhetstider.

2.6 Skyddade områden

Förutsättningar

Alléer

Väster om Hollendergatan finns en enkelsidig lönnallé. Allén omfattas av ett så kallat generellt biotopskydd, vilket betyder att allén på grund av sina särskilda egenskaper omfattas av ett skydd som gäller för samtliga trädalléer i landet. I naturvärdesinventeringen klassas allén till naturvärdesklass 4, det vill säga den lägsta av de fyra naturvärdesklasserna.

Skyddade arter

Växtligheten runt kalkbrottet bör enligt naturvärdesinventeringen undantas från exploatering eftersom de värden som finns här främjar den biologiska mångfalden. Området bedöms dock ha potential som plats för rekreation och lärande. De naturvärden som finns består bland annat av ädellövskog med säl, alm och ask, samt öppna ytor med kalkkrävande arter så som den fridlysta orkidén korallrot, som skyddas av artskyddsförordningen med stöd av miljöbalken, och

signalarten vitpyrola. Almarna och askarna är rödlistade och kategoriserade som starkt hotad respektive sårbar. Detta innebär att arterna bedöms löpa mycket hög respektive extremt hög risk att dö ut i vilt tillstånd. Trädarterna saknar dock specifikt lagstiftat skydd och varje träds bevarandevärde får vägas mot skapandet av en ändamålsenlig skola och skolgård.

figur 14 visar korallrot t.v. och vitpyrola t.h. Bilden till vänster är tagen av kommunekolog Carin Franson och bilden till höger är tagen från naturvärdesinventeringen.

Under behandling av detaljplaneärendet i Mark- och miljööverdomstolen framkom uppgifter om förekomst av arten mindre vattensalamander i anslutning till kalkbrottet, utanför planområdet. Arten är fridlyst enligt 6 § Artskyddsförordningen och en utredning om levnadsmiljöer för mindre vattensalamander visade att delar av kalkbrottet kan användas som övervintringslokal, se figur 15 nedan som visar potentiella övervintringslokaler. Under samråd enligt miljöbalken har länsstyrelsen understrukit att området troligen redan idag är för litet för att på sikt kunna hålla kvar en population av mindre vattensalamander. Det innebär att utgångspunkten för artens fortlevnad inom området är begränsad i dagsläget.

Figur 15 visar områden med potential som övervintringslokal för mindre vattensalamander samt naturvärdesobjekt.

Enligt artportalen har det noterats ett antal fågelarter i närheten av planområdet. Arterna är rödlistade samt omfattas av artskyddsförordningen. De arter som noterats är Mindre hackspett, stare, björktrast, duvhök, pilgrimsfalk, grönfink, tornseglare, tallbit, gråråka, fiskmås, kråka samt stranskata. Flera av observationerna har en noggrannhet om cirka 300 meter och det är därmed inte självklart att de har noterats i närheten av planområdet. Exempelvis anges för en av observationerna för Pilgrimsfalk att den observerats vid en Silo cirka 900 meter från planområdet. För observationen av Tornseglare anges även att den var förbiflygande och därmed inte stationär inom planområdet. Av observationerna som angetts med noggrannhet är inom eller vid planområdet finns arterna grönfink, mindre hackspett och stare. Dessa arter har sammanlagt noterats vid sex olika tillfällen mellan 2021 och 2022. Naturvärdesinventeringen noterade de rödlistade arterna stare, björktrast, grönfink och rödvingetrast.

Känsliga vattenmiljöer

I kalkbrottet finns en lågpunkt där marken är fuktig och täckt med mossa. Vid naturvärdesinventering påträffades inte några skyddade djurarter och därmed kan den inte klassas som känslig vattenmiljö.

Fornlämningar

Det finns inga fornlämningar i eller i närheten av planområdet.

Planförslag & konsekvenser

Alléer

Stora delar av lönnallén längst Hollendergatan bevaras enligt detaljplanen men det är troligt att trafiklösningar för skolan medför att några av träden behöver tas bort. Om träden ska tas bort, eller om arbete som kan skada trädens rötter utförs, behöver en ansökan om dispens sökas hos Länsstyrelsen. Om dispensen beviljas kan Länsstyrelsen ställa villkor på kompensationsåtgärder. Kompensationen kan exempelvis innebära att nya träd ska planteras. Nyplantering kan i så fall ske inom planområdet, exempelvis öster om Hollendergatans nya sträckning.

Skyddade arter

Det av naturvärdesinventeringen utpekade jätteträdet skyddas mot fällning genom en planbestämmelse, skulle trädet ändå fällas vid exempelvis sjukdom ska det kompenseras.

Figur 16 visar områden där naturvärden kan påverkas av detaljplanen enligt utredning om påverkan på naturvärden samt naturvärden som skyddas med specifika planbestämmelser.

För att kunna bygga en skola och skapa friytor med de kvaliteter som krävs och som är tillgänglig för samtliga elever måste vissa av, de i naturvärdesinventeringen utpekade, naturvärdena samt rödlistade träden avverkas för att ge plats åt en kvalitativ skolmiljö som dessutom är tillgänglig för samtliga elever, se figur 15. Vissa av lönnarna i område 1a – 1d riskerar att påverkas av slitage eller försvinna på grund av byggnation och anläggning av trafikytor. Äldre ädellövskog, främst bestående av alm, i område 2c kan komma att påverkas av byggnation. Yngre ädellövskog i område 2a, främst bestående av ask, kan påverkas av slitage och byggnation av komplementbyggnader. I område 2b försvinner troligtvis ett buskage bestående av oxel, lönn och ask. Även större träd kan komma att påverkas. I område 3 kan naturvårdsarter som prästkrage och vårarv samt andra arter som gynnas av en torrängskaraktär komma att försvinna från den specifika platsen. I område 4a – 4c finns ädellövskog främst bestående av ask och alm men också lönn, som delvis kan komma att försvinna eller påverkas av byggnation.

Korallroten skyddas av artskyddsförordningen samt i detaljplanen genom att inte tillåta att byggnader uppförs inom deras utbredningsområde. För att både skydda och tillgängliggöra korallroten som naturvärde kan till exempel spänger och sittplatser placeras i anslutning till platsen så att eleverna uppmuntras att använda dessa istället för att gå på marken där orkidén växer.

I enlighet med Länsstyrelsen i Västra Götalands beslut den 7 mars 2023 om beviljad dispens från artskyddsförordningen, se bilaga, får insamling och flytt av mindre vattensalamander genomföras. Djuren och eventuella ägg ska flyttas till en lokal knappt 3 kilometer norr om planområdet. De ekologiska förutsättningarna inom den nya lokalen bedöms vara goda och erbjuder livsmiljöer för groddjurens samtliga livsstadier. Där finns flertalet stenmurar som kan fungera som övervintringslokaler, födosöksområden i form av öppna gräsmarker samt skogsdungar och reproduktionslokal i form av dammar. Eftersom arten flyttas bedöms inga åtgärder vara nödvändiga inom planområdet och arten bedöms inte påverkas negativt av detaljplanen eller dess genomförande. Dispensbeslutet överklagades men den 27 oktober 2023 fastslog mark- och miljödomstolens att överklagan skulle avslås och fastslog därmed dispensbeslutet.

Av de rödlistade fågelarter som enligt artportalen noterats i området samt noterats i naturvärdesinventeringen är det staren, björktrast och grönfink som bedömts potentiellt häcka inom planområdet. Naturvärdesinventeringen anger att ungfåglar observerades inom naturvärdesobjekt 2 men stare noterades även inom objekt 4 och 5. Som framgår av utredningen påverkan på naturvärden är det delar av objekt 2, hela objekt 4 samt delar av objekt 5 som påverkas negativt. Alltså kan delar av områdena kvarstå och därmed också fågelarterna även om vissa delar av deras biotoper påverkas negativt. Även om dessa fågelarter är rödlistade är det inte ovanligt att de förekommer i städer och bedöms kunna fortsatt finnas kvar även vid ett genomförande av planförslaget. Övriga fågelarter som noterats enligt artportalen bedöms inte häcka inom planområdet eller på annat sätt vara beroende av området för fortlevnad.

2.7 Teknisk försörjning

Förutsättningar

El, värme & elektroniska kommunikationer

Öster om Marknadsgatan finns anslutning till tele. Ledningar för gatubelysning finns utmed Marknadsgatan, Trädgårdsgatan samt på båda sidor om Hollendergatan. Anslutning till fjärrvärme finns via ledningsdragning i öster. Anslutning till FEAB:s elnät finns i söder.

Dricksvatten & spillvatten

Fastigheten är ansluten till ledningar för dagvatten, spillvatten och vatten via ledningar dragna öster om Marknadsgatan. Motsvarande ledningar finns även dragna via Marmorgatan in mot kalkbrottet. I mitten av Hollendergatan och Trädgårdsgatan finns ledningar för vatten. Planområdet ligger inom kommunens verksamhetsområde för vatten, dagvatten och spillvatten.

Dagvatten

Inom planområdet finns idag två huvudsakliga dagvattenrecipienter. Dels ett dike som sträcker sig utmed Hollendergatan och dels kalkbrottets botten.

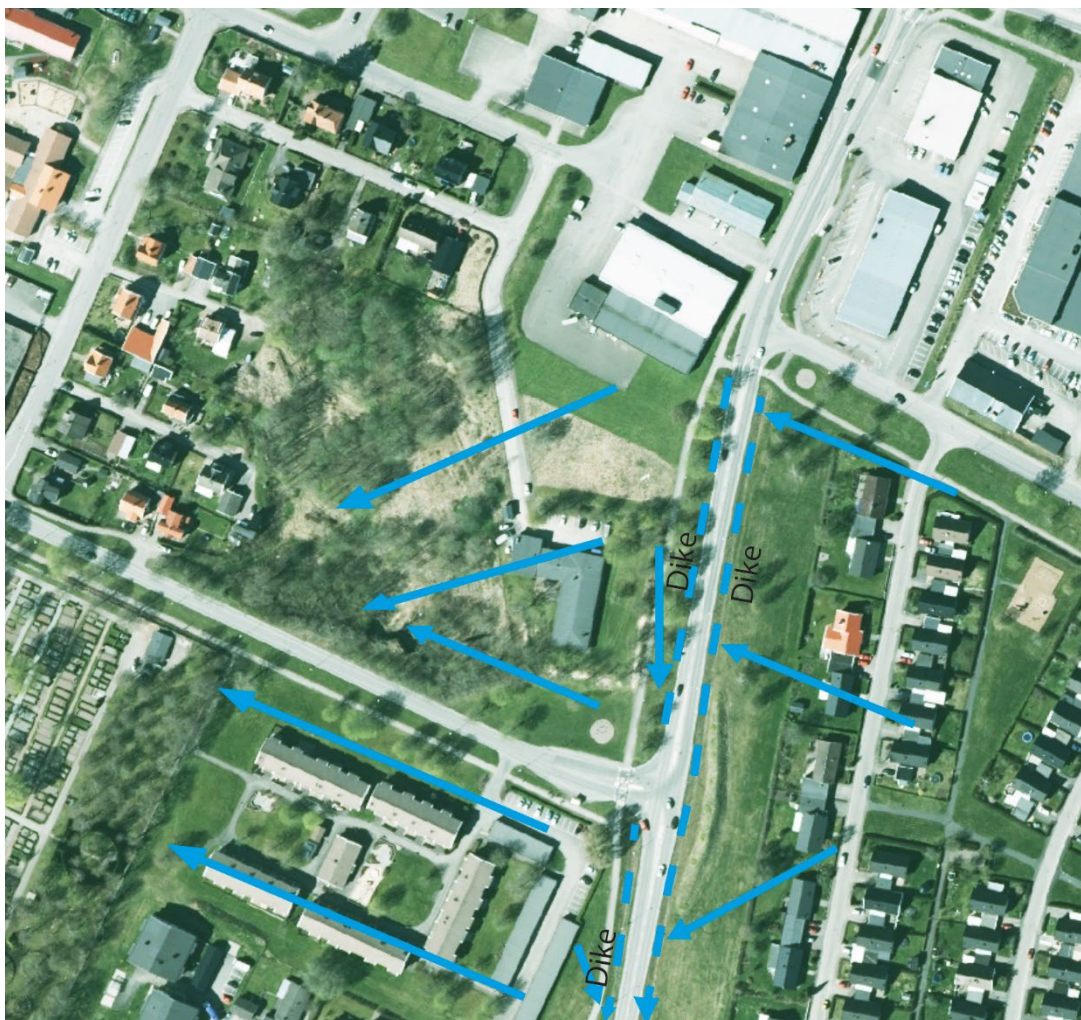
Delen av området som idag är exploaterat är kopplat till befintlig dagvattenledning vid Marknadsgatan med kapacitet för dagens användning. Dagvattennätet nedströms om planområdet är dock överbelastat redan idag och översvämmas vid 2-års regn. Alltså måste dagvatten hanteras lokalt utan att öka användningen av befintliga ledningar.

Planområdet består idag mest av naturmark med gamla kalkbrottet. Dagvattenavrinningen sker mot kalkbrottet från alla ytor som inte är kopplade till det kommunala dagvattensystemet. En asfalterad parkeringsyta på cirka 350 kvadratmeter är ansluten till det kommunala nätet. Ingen anslutning finns till det kommunala nätet från natuorytorna.

Ingen provtagning har gjorts på dagvattnets kvalitet inom planområdet. Vid undersökning av avloppsledningar (dag- och spillvattenledningar) i de kommunala systemen har inte några avvikelser i dagvattenkvalitet iakttagits.

Dagvatten från taket kan innehålla föroreningar beroende på takbeläggningen. Takbeläggning på befintlig byggnad är takpapp som kan bidra till förorening av dagvatten, dock spelar typ av takpapp och lokala förutsättningar stor roll i hur mycket föroreningar lakas ur.

Asfaltsytan belastar dagvatten med föroreningar som är knutna till trafik. Ytan användes av verksamheten som tidigare fanns på platsen. Trafiken är låg men dagvatten från trafikerade ytor kan innehålla suspenderat material, näringsämnen, olja, PAH (Polycykliska aromatiska kolväten) och tungmetaller. I dagsläge finns ingen oljeavskiljare på parkeringen och ytorna är direktanslutna via brunnar till dagvattennät.

Figur 17 visar ytvattenflöden (vattnet flödar enligt pilarna) och recipient där ytvattnet i den blivande

fastigheten samlas i kalkbrottet. Ytvatten öster om fastigheten fångas upp av diken på båda sidor av Hollendergatan.

Planförslag & konsekvenser

El, värme & elektroniska kommunikationer

Vid flytt av FEAB:s eller Skanovas ledningar ska dessa bolag informeras i förväg. Vad gäller kostnaderna för en eventuell flytt av befintliga ledningar ska befintligt avtal mellan kommunen och ledningsägaren följas. Teknisk anläggning kan konstrueras inom ett område i planområdets nordöstra hörn med en byggnadshöjd om maximalt 3 meter.

Dricksvatten & spillvatten

Vattenledningen under Hollendergatan ska ligga kvar i befintligt läge. Därför införs ett så kallat u-område för ledningens sträckning, på så sätt kan ledningsrätt bildas och underhåll utföras.

Dagvatten

Eftersom det finns värdefull natur inom planområdet har naturvärdesinventeringen delvis varit styrande för var och hur dagvattenhanteringen ska lösas. Ytan som i naturvärdesinventeringen beskrivs som ”möjlig exploateringsyta” (se naturvärdesinventering, bilaga C) har ansetts lämplig för dagvattenhantering. Även de områden som inte omfattas av ”påtagligt naturvärde” (se naturvärdesinventering, bilaga B) kan, enligt kommunens bedömning, vara lämpliga för dagvattenhantering.

Då delar av själva kalkbrottet tidigare varit vattenfyllt, finns det även naturvärdesmässiga motiv till att leda dagvattnet till detta område. Bilden nedan visar vilka områden som är lämpliga för dagvattenhantering.

Dagvattenutredningen som genomfördes i området visar att befintligt kommunalt dagvattensystem inte kan ta emot mer dagvatten från planområdet än vad det gör idag, vilket begränsar hårdgjorda ytor kopplade till dagvattennätet och förutsätter att överskott av dagvatten från fastigheten hanteras på fastighetsmark. Vid hantering av dagvatten ska de regler och policy som finns i kommunen tillämpas.

I denna detaljplan föreslås en mycket större hårdgjord yta än vad som finns idag. Eftersom kommunalt dagvattennät inte kan ta mer än vad som genereras idag måste resterande dagvatten hanteras på fastigheten. Bedömningen är att dagvattnets kvalitet inte kommer försämrans i det kommunala dagvattensystemet eftersom dagvatten från anslutande ytor inte kommer att öka, samt att det inte kommer tillkomma verksamhet som är annorlunda än den tidigare funnits på platsen (takytor, parkeringsytor och varutransport). Annan takbeklädnad vid byggnation av den nya skolan kan innebära att dagvattenkvalitet förbättras vad gäller dagvatten från takytor.

Vad gäller utformning av parkeringsytor, ska dagvattenpolicy och parkeringspolicy tillämpas så att hänsyn tas till dagvattenkvalitet.

Figur 18 visar de områden i kalkbrottet som är lämpliga för dagvattenhantering. I öster och mitten finns en yta (1) som visar exploateringsbar yta enligt planförslaget. I väster finns ytor (2) som enligt naturvärdesinventeringen inte innehar ett påtagligt naturvärde och därmed är lämpliga för dagvattenhantering.

Vad beträffar andelen hårdgjord yta, bestående av byggnader samt markbeläggning, kommer sådan att uppföras i skolfastighetens centrala, östra samt norra del. Detaljplaneförslaget gör det möjligt att bebygga som mest 6 400 kvadratmeter av fastigheten. Uppskattningsvis tillkommer ungefär 3 300 kvadratmeter hårdgjorda markytor, beroende på hur skolgården samt parkeringsplatserna utformas, vilket innebär att fastigheten totalt kan utgöras av omkring 9 700 kvadratmeter hårdgjord yta, vilket är mindre än vad som använts vid beräkningar i dagvattenanalysen. Val av tak samt beläggning på skolgård och eventuell parkering avgör hur stor avrinningen från dessa ytor blir. Enligt de beräkningar som genomförts i dagvattenanalysen (se bilaga) kan kalkbrottet hantera dagvatten från fastigheten även vid 100-års regn och risken för översvämning och skador vid större än 10-års regn kan anses som liten, förutsatt att byggnadens golvnivå placeras över markytan på fastigheten. Vid ett 10 års regn måste 100 kubikmeter vatten hanteras.

Avrinning av dagvatten från öster, utanför fastigheten, fångas upp av ett dike på östra sidan av fastigheten utmed Hollendergatan.

Avfall

Avfallshanteringen ska ske i enlighet med kommunens renhållningsordning.

2.8 Offentlig & kommersiell service

Förutsättningar

Området är beläget ungefär 400 meter från centrum (Stora torget) med både offentlig och kommersiell service. Norr om planområdet finns olika former av kommersiell service samt offentlig service på Odenområdet.

Planförslag & konsekvenser

Planområdet föreslås inrymma offentlig service i form av skolverksamhet.

2.9 Hälsa & säkerhet

Förutsättningar

Geoteknik

Den miljötekniska undersökning som togs fram (se bilaga) visar att jordlagret är tunt i botten av kalkbrottet. På vissa platser är jorddjupet endast ett par decimeter.

Den geotekniska undersökningen (se bilaga) visar att jordlagren består av eventuella fyllnadsmassor, mulljord och kalkberg. Undersökningen visar också att det inte råder några stabilitetsproblem inom området.

Radon

Berggrundskartan för Skaraborgs län visar att planområdet ligger inom ett område med alunskiffer, vilket innebär en hög risk för förekomst av radon. Radon har mätts i tre punkter inom området och visar att området klassas som normalradonmark. Geotekniska utredningen rekommenderar att samtliga byggnader som uppförs utförs radonskyddande, samt att fyllnadsmassorna som tillförs för grundläggning har minst samma eller mer fördelaktiga strålningsegenskaper.

Översvämningsrisk

Enligt dagvattenutredningen (se bilaga) bedöms risken som låg för översvämnning av byggnader inom området, förutsatt att husets golvnivå är över markytan på fastigheten. Den geotekniska utredningen (se bilaga) visar att vattennivåerna observerades mellan 0,4 till 1,0 meter under markytan, nivåerna kan dock skifta mellan årstiderna.

Kommunala fastigheter ska inte översvämmas vid 100-års regn. Vid sådana regnmängder uppnås en vattennivå om + 230 meter över angivet nollplan i kalkbrottet. Därför regleras att bebyggelse i eller nära kalkbrottet inte får uppföras med golvnivå lägre än + 231 meter över angivet nollplan.

Ras-, skred- & erosionsrisk

Den geotekniska undersökning som genomförts (se bilaga) visar att det potentiellt finns lösa block inom ett område i sydväst och rekommenderar att de tas bort, gärna under överinseende av bergsakkunnig. I övrigt föreligger ingen risk för ras och skred eller erosion.

Buller

Enligt infrastrukturproposition 1996/97: 53 finns riktvärden för ekvivalenta och maximala ljudnivåer från trafik vid befintlig bostadsbebyggelse. För skolgårdar finns rekommenderade riktvärden för buller meddelade av Naturvårdsverket i ett vägledande dokument som publicerades 2017. Riktvärdena redovisas i Ekvivalenta ljudnivåer (Leq^{24h}), som representerar ett medeltal över ett dygn, samt Maximala ljudnivåer (L_{max}), som representerar den högsta ljudnivån som förekommer.

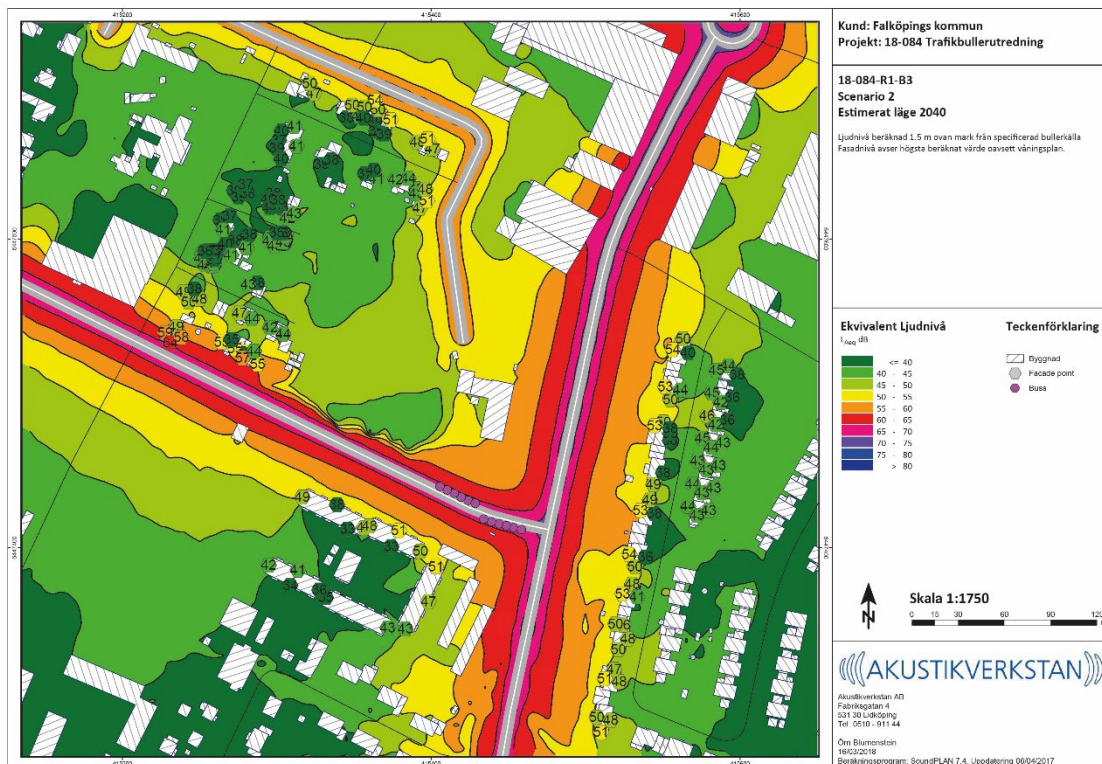
	Bostad Fasad (Leq^{24h})	Bostad Uteplats (Leq^{24h})	Bostad Uteplats (L_{max})
Buller från väg	55 dBA	~55 dBA	70 dBA

Tabell 1: Riktvärden för buller från väg- och spårtrafik vid befintlig bebyggelse.

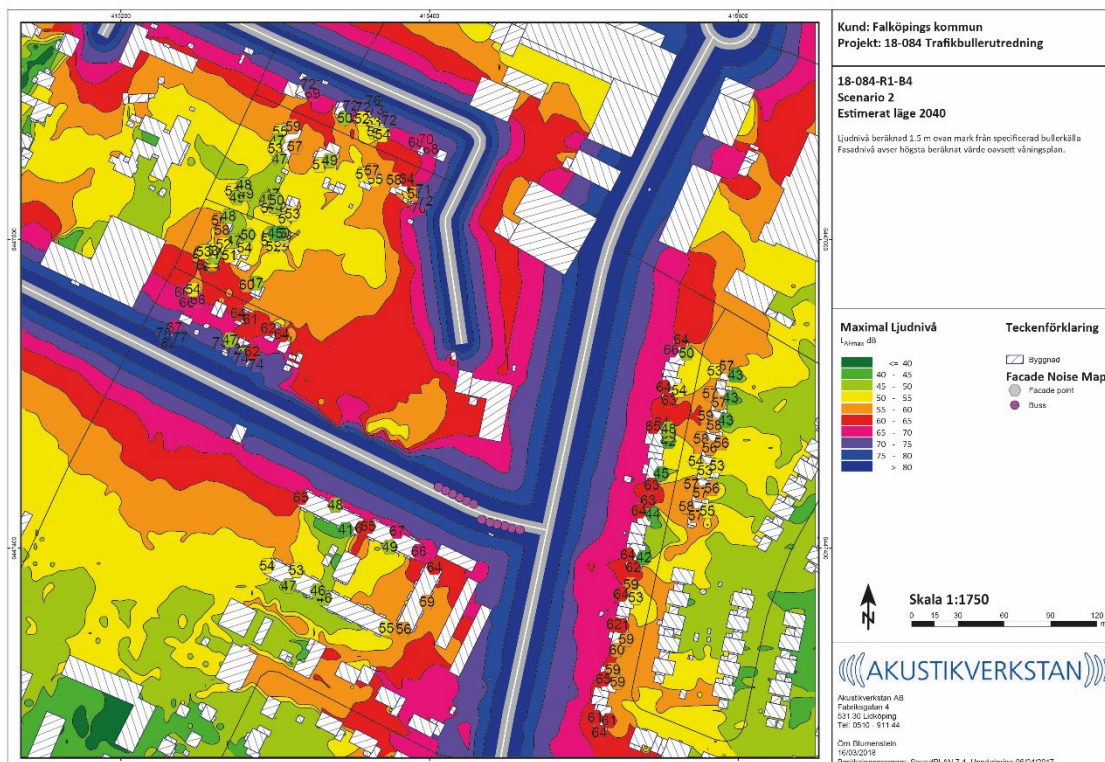
Del av skolgården	Ekvivalent ljudnivå för dygn (dBA)	Maximal ljudnivå (dBA, Fast)
De delar av skolgården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet	50	70
Övriga vistelseytor inom skolgården	55	70

Tabell 2: Riktvärden för buller på ny skolgård från väg- och spårtrafik.

Den bullerutredning som tagits fram (se Trafikbullerutredning, bilaga 1-4) visar att ekvivalenta ljudnivåer och maximala ljudnivåer överskrider gränsvärdena vid bostadsbebyggelsen närmast gatan på norra sidan av Trädgårdsgatan samt söder om Marknadsgatan. Gränsvärdena överskrids på dessa platser redan idag och år 2040, oavsett om planen genomförs eller inte.

Figur 19 visar ekvivalent ljudnivå vid estimerad trafikmängd år 2040 utan genomförande av detaljplanen.

Figur 20 visar maximal ljudnivå vid estimerad trafikmängd år 2040 utan genomförande av detaljplanen.

Farligt gods

Planområdet ligger mer än 150 meter från riksväg 46 där transport av farligt gods sker samt 900 meter från järnvägen.

Markföroreningar

Sedan täktverksamheten lades ned har schaktmassor av okänt ursprung deponerats i kalkbrottet. Schaktmassorna har visat sig vara heterogena och består av sand, mulljord, kalksten, stenblock, asfalt och byggavfall. Täktområdet har även använts som tipp för trädgårdsavfall. Den miljötekniska undersökningen (se bilaga) visar att det inte finns några indikationer på en omfattande föroreningssituation. Halterna av arsenik bedöms vara inom normalspannet med hänsyn till att det brukar finnas naturligt förhöjda halter av arsenik inom områden med platåberg.

Planförslag & konsekvenser

Geoteknik

Enligt den geotekniska utredningen (se bilaga) förekommer inga geotekniska stabilitetsproblem inom området för föreslagen markanvändning. För att undvika sättningar ska allt organiskt material schaktas bort innan byggnader grundläggs. Uppfyllnad ska sedan ske med krossmaterial som byggs i lager och packas väl. Grundläggning av kommande byggnad kan med fördel utföras med platta på mark eftersom bergnivån ligger grunt inom området.

Radon

Ny byggnation ska utformas radonsäkert med radonskyddande konstruktion eller motsvarande åtgärder enligt den geotekniska utredningen så att högsta tillåtna radonhalt inte överskrider i byggnaderna.

Översvämningsrisk

Stödfunktioner som underlättar dagvatteninfiltrationen rekommenderas inom skolans fastighet. För att minimera risken för skador på skolbyggnaden vid översvämning vid 100-års regn ska skolans golvnivå, enligt dagvattenanalysen, som lägst uppföras +231 meter över angivet nollplan för de delar som kan bebyggas där det idag är fyllnadsmassor. För övriga delar av exploateringsområdet regleras att källare inte får anläggas. Vid sådana nederbörds mängder krävs ledning eller pump som kan ta bort vattnet.

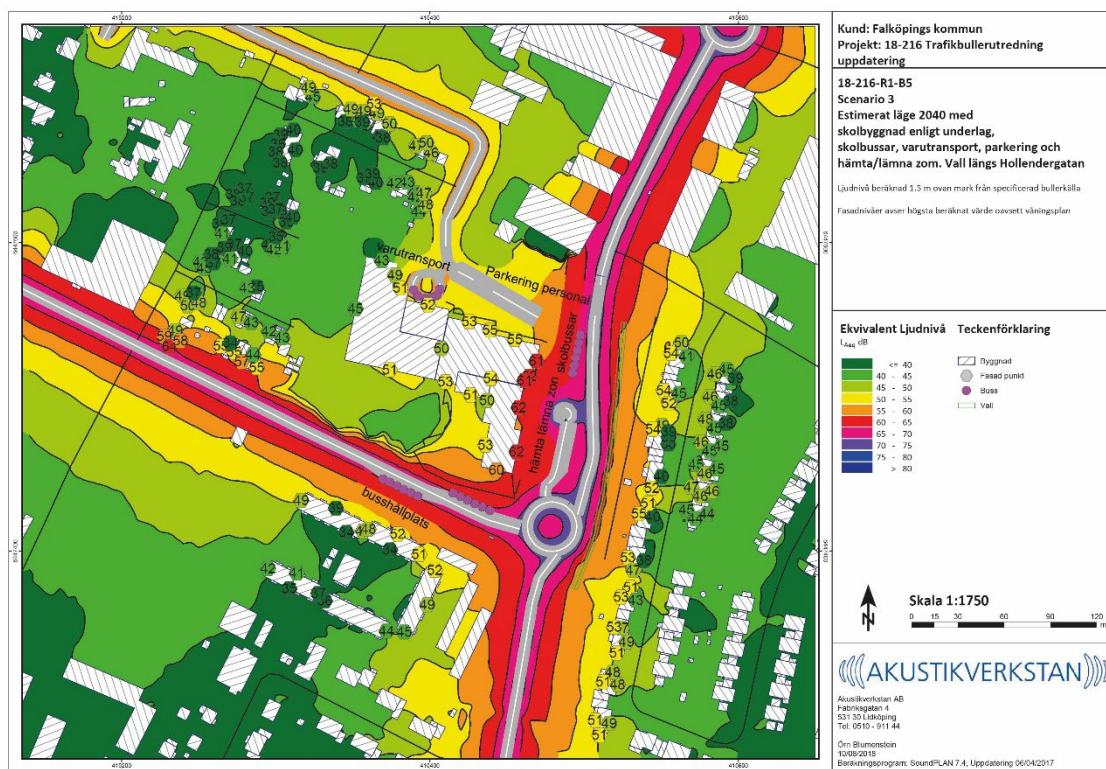
Ras-, skred- & erosionsrisk

Enligt den geotekniska undersökningen ska lösa block, där sådana finns, tas bort. Blocken bör tas bort under överinseende av bergsakkunnig. Om fyllnadsmassorna i före detta kalkbrottet tas bort ska en ny besiktning av block och bergras genomföras. Skrotningar av eventuella lösa block sker vid genomförande av detaljplanen. Enligt utredningen rekommenderas också att släntkrönen runt bergtäkten rensas från sly och löst material på ett avstånd av cirka 1 meter från släntkrönet. Rekommendationerna förutsätter att ingen sprängning utförs i samband med nybyggnation.

Buller

Vid flytt av Hollendergatan till 15 meter från fastighetsgränserna till öster överskrids riktvärdet för de ekvivalenta ljudnivåerna vid de bostadshus som ligger närmast. Bostadsbebyggelsen söder om planområdet påverkas varken av ekvivalenta eller maximala ljudnivåer som överstiger gränsvärdena, oavsett om planen genomförs eller inte.

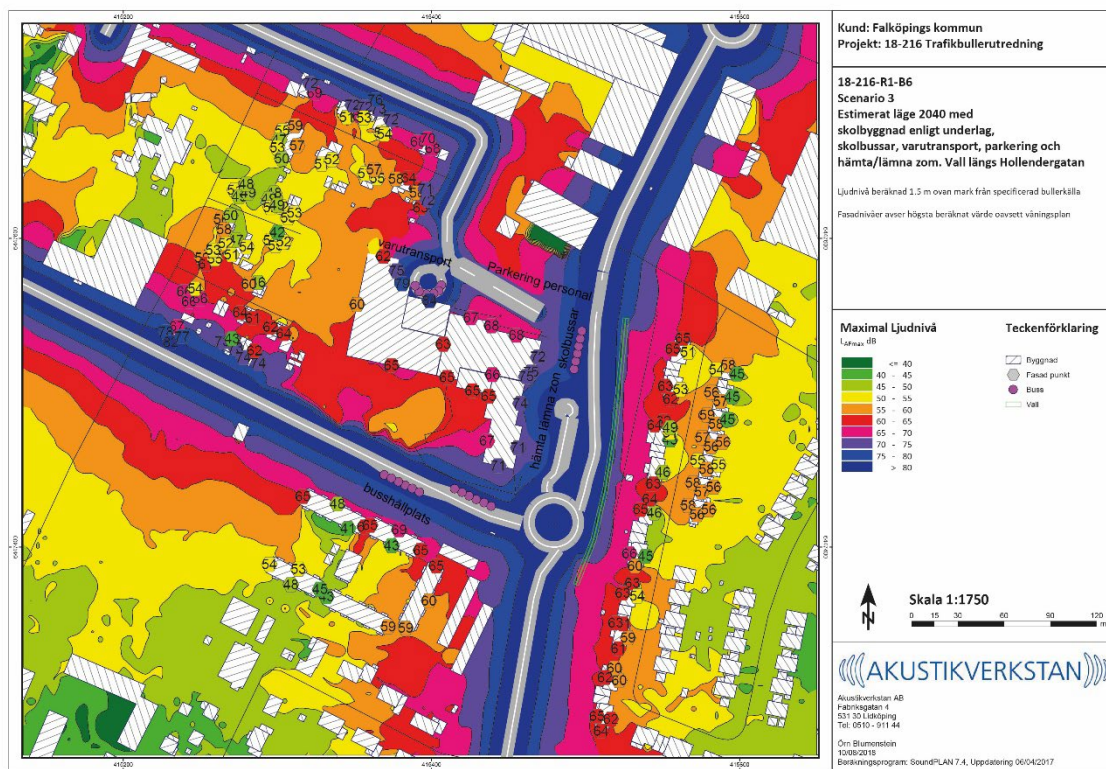
För att boende öster om Hollendergatan inte ska påverkas av bullernivåer som överstiger riktvärdena i och med gatans nya sträckning behöver ett bullerskydd uppföras. Detta regleras i plankartan med bestämmelsen bullerskydd om 1,5 meter över anslutande gatunivå. Bullerskyddets effektivitet avgörs av hur nära bullerkällan det placeras.

Figur 21 visar ekvivalenta ljudnivåer med estimerad trafikmängd år 2040 samt skola utbyggd enligt samrådsförslagets illustrationsplan och bullerskydd. Bullerutredningen genomfördes i samband med framtagande av samrådshandlingarna.

För att skolgården ska få en god ljudmiljö enligt riktlinjerna föreslås antingen att skolbyggnaden placeras och utformas så att bullernivåerna minskas eller att bullerskydd uppförs i anslutning till bullerkällorna, vilket finns möjlighet till i granskningsförslaget. (Se Trafikbullerutredning, bilaga 15-16) När skolgården utformas ska naturvårdsverkets riktvärden kring buller från väg- och spårtrafik på ny skolgård följas.

Buller kopplat till bussar är som störst vid start och stopp, dess placering blir därför avgörande för bullernivåerna i närheten. Om en hållplats endast används för kommunens upphandlade bussar ska de placeras inom skolfastigheten.

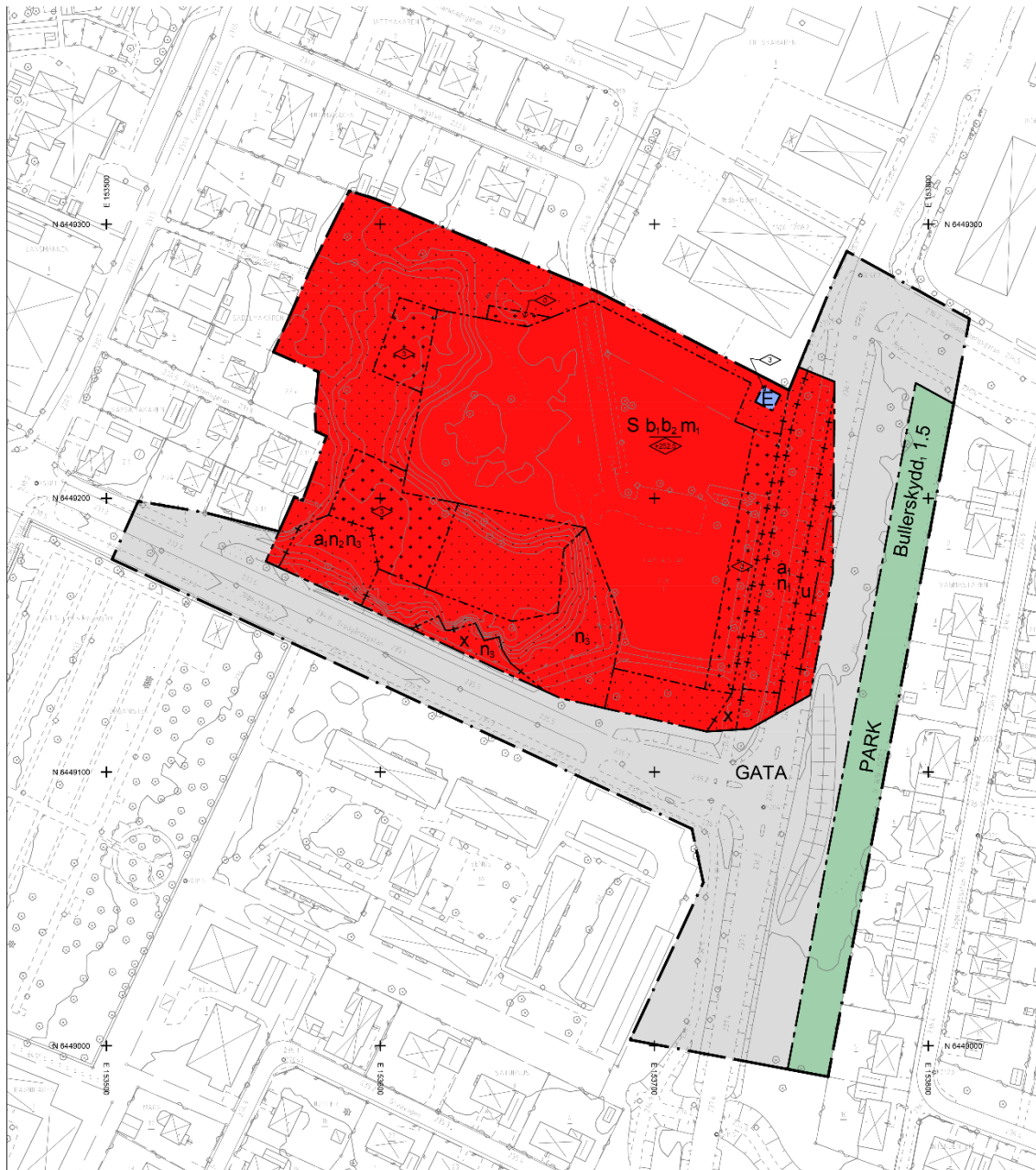

Figur 22 visar maximala ljudnivåer med estimerad trafikmängd år 2040 samt skola utbyggd enligt samrådsförslagets illustrationsplan och bullerskydd. Bullerutredningen genomfördes i samband med framtagande av samrådshandlingarna.

Markföroreningar

Det finns inga indikationer på en omfattande föroreningsituation inom området, men eftersom schaktmassorna i kalkbrottet är heterogena kan det ändå finnas risk för förekomst av föroreningar av andra ämnen än de som analyserats. Därför är rekommendationen, enligt den miljötekniska undersökningen (se bilaga), att de schaktmassor som innehåller byggavfall avlägsnas innan markens användande förändras. Vid avlägsnande av schaktmassorna ska även sådant som utgör en skaderisk för eleverna, så som metallskrot och glas, avlägsnas från platsen. Vid hantering av fyllnadsmassorna är det också viktigt att beakta risken för att det kan finnas stenkolstjära i asfalten. Den miljötekniska undersökningen ska användas som utgångspunkt vid avlägsnandet av schaktmassorna. Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) är tillsynsmyndighet och åtgärder i schaktmassorna ska anmälas till dem. Enligt MÖS ska generella riktvärden för känslig markanvändning användas för att bedöma markens lämplighet. Jordmassor som inte uppfyller det kravet ska efterbehandlas, antingen genom att transporteras bort eller på annat lämpligt sätt.

2.10 Plankarta & planbestämmelser

Figur 23 visar antagandeförslagets plankarta.

Allmänplatsmark

GATA

Bestämmelsen GATA tillämpas för områden avsedda för fordonstrafik och gång- och cykeltrafik inom en tätort. Det är även tillåtet att uppföra komplement till gatan, så som belysning, grönytor, planteringar samt busshållplatser för bussar i linjetrafik.

PARK

Bestämmelsen PARK används för grönområden som helt eller delvis är anlagda och som kräver skötsel.

Kvartersmark

S

Beteckningen S står för ”skola” och är en generell användningsbestämmelse alltså regleras inte årskurs eller dylikt i detaljplan.

E

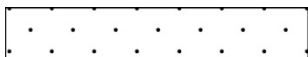
Beteckningen E står för ”teknisk anläggning” och är en generell användningsbestämmelse alltså regleras inte typen av anläggning.

Egenskapsbestämmelser

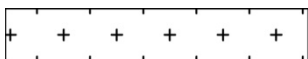
Bullerskydd 1,5

Bestämmelsen ”bullersskydd 1,5” är en skyddsbestämmelse som innebär att ett bullerskydd med en höjd av minst 1,5 meter över gatunivå ska uppföras med en längd av minst 180 meter.

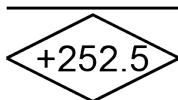
Avsikten är att skydda närliggande bostäder från buller. Gatan i närheten är mellan 236 och 237 meter över angivet nollplan. Utformning är inte specificerad.

Prickad mark medför att marken inte får förses med byggnader, alltså en konstruktion med tak och väggar som är varaktigt placerad, men exempelvis parkeringsytor, gångvägar och cykelställ får anläggas.

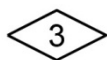
Plusprickad mark innebär att marken får förses med byggnader eller byggnadsdelar, som i detta fall inte får vara mer än 60 kvadratmeter stora till ytan per byggnad. På så vis tillåts cykelställ med tak, och mindre förrådsbyggnader. Byggnaderna ingår i den totala exploateringsgraden.

Bestämmelsen ”nockhöjd” anger högsta tillåtna nockhöjd i meter över angivet nollplan.

Begreppet ”nollplan” syftar till en specifik utgångspunkt som angetts med höjden noll, ungefär som meter över havet. Den angivna nockhöjden på +252,5 meter medför att fyra normalhögå våningsplan å fyra meter kan uppföras inom denna yta, förutsatt att taket blir platt.

Bestämmelsen reglerar dock att en yta om 150 kvadratmeter får uppföras med en nockhöjd om 256,5 meter över angivet nollplan. Det innebär fyra meter högre än resterande byggnad. Dessa kvadratmeter ska placeras fyra meter från fasadlivet, alltså in mot mitten av byggnaden.

Byggnadshöjd reglerar höjden på en byggnad upp till den punkt där väggarna möter taket vilket betyder att höjden på taket inte regleras och inte heller höjden på eventuella skorstenar eller liknande.

n_1

För att minska byggnadens upplevda storlek från Hollendergatan och för att bevara de naturvärden allén innehar, regleras att den ensidiga allén längst gång- och cykelvägen ska bevaras.

n_2

Ett så kallat jätteträd skyddas genom ett förbud mot trädfällning inom det området. Denna bestämmelse hör ihop med den administrativa bestämmelsen om ändrad lovplikt.

n_3

För att bevara kalkbrottet och dess kulturvärden har en bestämmelse införts som reglerar att stenväggarna ska bevaras och inte får fyllas igen. Det betyder att de huggna stenväggarna inte får täckas helt med jord.

b_1

b_2

Bestämmelser om utförande av byggnadsverk betecknas b i plankartan och reglerar byggnadsteknik. I detta fall att källare inte får anordnas samt att lägsta golvnivå är 231 meter över nollplanet. Båda bestämmelserna används för att minska risken för skador på byggnad vid översvämning.

Största tillåtna byggnadsarea per användningsområde är 6 400 kvadratmeter inklusive mindre byggnader, exempelvis förråd.

Denna bestämmelse reglerar hur mycket som får bebyggas inom ett område, så kallad exploateringsgrad. I detta fall får det som mest bebyggas på 6 400 kvadratmeter på marken. Inom de 6 400 kvadratmetrarna ska mindre byggnader, exempelvis förråd, ingå. Bestämmelsen är generell och gäller därför även området med användningsbestämmelsen ”teknisk anläggning” som dock endast är ungefär 45 kvadratmeter stor och får högst uppföras med en byggnadshöjd om 3 meter.

m_1

Denna bestämmelse är ett skydd mot störningar, i detta fall radon. Bestämmelsen reglerar att samtliga byggnader inom byggrätten ska uppföras radonsäkert. Denna bestämmelse används på grund av att planområdet ligger inom område med alunskiffer som generellt innebär att det finns en risk för höga radonhalter.

Administrativa bestämmelser

x

Med denna bestämmelse regleras markreservat för allmännyttigt ändamål. I den här planen gäller det gång- och cykelvägar. Gång- och cykelvägen som går längst med Hollendergatan inom kvartersmarken för skolan ska bevaras och vara tillgänglig för allmänheten genom ett servitut inom området. Detsamma gäller för del norr om Trädgårdsgatan.

a₁

En detaljplan kan reglera vad som kräver lov på en plats. I detta fall att marklov krävs för fällning av träd inom området med ett så kallat jätteträd och delar av den ensidiga allén längs Hollendergatan.

u

Denna planbestämmelse reglerar att det inom området ska gå att skapa en ledningsrätt för underjordiska ledningar, alltså en möjlighet att anlägga och sköta ledningar under marken. I detta fall för att kunna sköta redan befintliga ledningar.

Genomförandetiden är 5 år från det att planen vunnit laga kraft

Genomförandetiden anger den tidsrymd inom vilken detaljplanen är tänkt att genomföras. Under genomförandetiden har markägaren en ekonomisk garanti för att kunna utnyttja planens rättigheter. Under genomförandetiden upphävs eller ändras inte planen, om inte särskilda skäl finns. Den korta genomförandetiden motiveras av att ett genomförande av planen ingått i kommunens långsiktiga förändring av skolorganisationen. Om förändringar i verksamheten måste ske som kräver en förändring av detaljplanen underlättas det av en kort genomförandetid.

3. Konsekvenser

3.1 Behovsbedömning

Om genomförandet av detaljplanen kan antas få en betydande miljöpåverkan ska miljökonsekvenserna redovisas i en särskild miljökonsekvensbeskrivning, i enlighet med plan- och bygglagen 4 kap. 34 § och miljöbalken 6 kap. 11-12 §. För att kunna ta ställning till om planen medför en betydande miljöpåverkan görs en så kallad behovsbedömning (se bilaga). Baserat på behovsbedömningen som finns bifogad planhandlingarna, är slutsatsen att ett genomförande av planen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. I yttrande angående behovsbedömning, daterat den 21 november 2017, delar Länsstyrelsen i Västra Götalands län kommunens bedömning.

3.2 Miljökvalitetsnormer

Luftkvalitet

Risken för överskridande av miljökvalitetsnormerna för luft bedöms generellt som låg i Falköpings kommun. Enligt uppgifter från Luft i Väst ligger kväveoxidhalterna för de större vägarna i Falköping under den nedre utvärderingströskeln för miljökvalitetsnormen. En jämförelse mellan mätningar från 2010 respektive 2014 visar att årsmedelvärdet har sänkts från 15 mikrogram NO₂/m³ per år till 11,2 NO₂/m³ per år. Vad gäller partikelhalterna visar mätningar från Luft i Väst att årsmedelhalten, år 2017 för PM 10 och PM 2,5 på Järnvägsgatan i Falköping, ligger under riktlinjerna för både miljökvalitetsnorm och miljömål.

Vid byggnationen av en ny skola kommer trafiken till och från området att öka. Trafikökningen bedöms dock inte påtagligt påverka luftkvaliteten. Planen möjliggör även för en ny trafiklösning i korsningen Hollendergatan och Trädgårdsgatan, till exempel en cirkulationsplats, vilket är en fördel ur miljösynpunkt eftersom fordonen slipper stanna på grund av väjningsplikt.

Ytvattenkvalitet

Bedömningen är att ett genomförande av detaljplanen inte medför någon betydande påverkan på ytvattnets kvalitet, främst med hänsyn till att detaljplanen i första hand möjliggör för skolverksamhet. Enligt dagvattenutredningen ska extra flöden, utöver de som finns idag, som tillkommer vid ett genomförande av planen omhändertas inom fastigheten. Ytvattenförekomsten Lidan Tovarv som dagvattensystemet mynnar i bedöms därför inte påverkas negativt.

Grundvattenkvalitet

Stora delar av Falköpings kommun ligger inom område för två grundvattenförekomster; Falköping kalksten och Falköping-Skövde, så också planområdet. Den kvalitativa statusen är god i båda men den kemiska statusen är otillfredsställande i Falköping kalksten, främst på grund av miljögifter från jordbruk. Ett borttagande av de fyllnadsmassor som finns i kalkbrottet kan få en positiv effekt på grundvattenförekomsten. Bedömningen är att ett genomförande av detaljplanen inte medför någon betydande påverkan på grundvattnets kvalitet, eftersom detaljplanen i första hand möjliggör för skolverksamhet.

3.3 Riksintressen

Ett riksintresse är ett statligt utpekade område som från allmän synpunkt behöver värnas.

Kulturmiljövård

Planområdet ligger inom ett område som är av riksintresse för kulturmiljövården. Ny byggnation inom detta område kan påverka riksintresset negativt, exempelvis om landskapets öppenhet och speciella topografiska egenskaper inte längre kan avläsas. Kommunens bedömning är att bebyggelse enligt detaljplaneförslaget kan påverka stadslandskapet genom en något förändrad stadsbild i anslutning till centrum och ändrad utsikt från vägarna i området på grund av byggnadens höjd. Denna påverkan har ansetts acceptabel med hänsyn till friyta samt att byggnaden blir tillräckligt stor. Det har setts som en fördel att förtäta istället för att utvidga staden och tydligare koppla befintlig omkringliggande bebyggelse med centrum. Alltså bedöms inte riksintresset påverkas på ett betydande sätt.

4. Planens genomförande

4.1 Organisatoriska frågor

Tidplan

2018, tredje kvartalet, samråd om detaljplanen
2019, första kvartalet, granskning av detaljplanen
2022, första kvartalet, ny granskning av detaljplanen
2022, andra kvartalet, antagande av detaljplanen

Genomförandetid

Planens genomförandetid är fem år från den dag detaljplanen får laga kraft. Vald genomförandetid ger skälig tid för utbyggnad inom planområdet som avses påbörjas i anslutning till det att detaljplanen får laga kraft. Genomförandetiden har också valts för att inte förhindra en framtida förändring av plan om så är nödvändigt.

Under genomförandetiden har fastighetsägaren en garanterad rätt att efter ansökan om bygglov få bygga i enlighet med planen. Efter genomförandetidens slut är fastighetsägaren inte längre garanterad byggrätt. Kommunen kan då ändra eller upphäva planen.

Ansvarsfördelning

Ansvarstagare	Ansvarsområde
Falköpings kommun	<ul style="list-style-type: none">• Byggnation av skola med tillhörande trafiklösningar och belysningsarmatur.• Skötsel av gator och gång- och cykelvägar med tillhörande grönytor, diken och planteringar.• Skötsel av skolfastigheten.• Eventuell flytt av träd, samt ansökan om dispens hos Länsstyrelsen.• Flytt av arten mindre vattensalamander.• Eventuell flytt av ledningar, om kommunen och ledningsägaren inte har kommit överens eller kommer överens om något annat.• Det allmänna VA-nätet.• Initierar lantmäteriförrättningar.
Falbygdens Energi AB	<ul style="list-style-type: none">• Elförsörjning• Fjärrvärme

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän plats. Det innebär att kommunen ansvarar för utbyggnad samt framtida drift och underhåll av allmän plats inom planområdet.

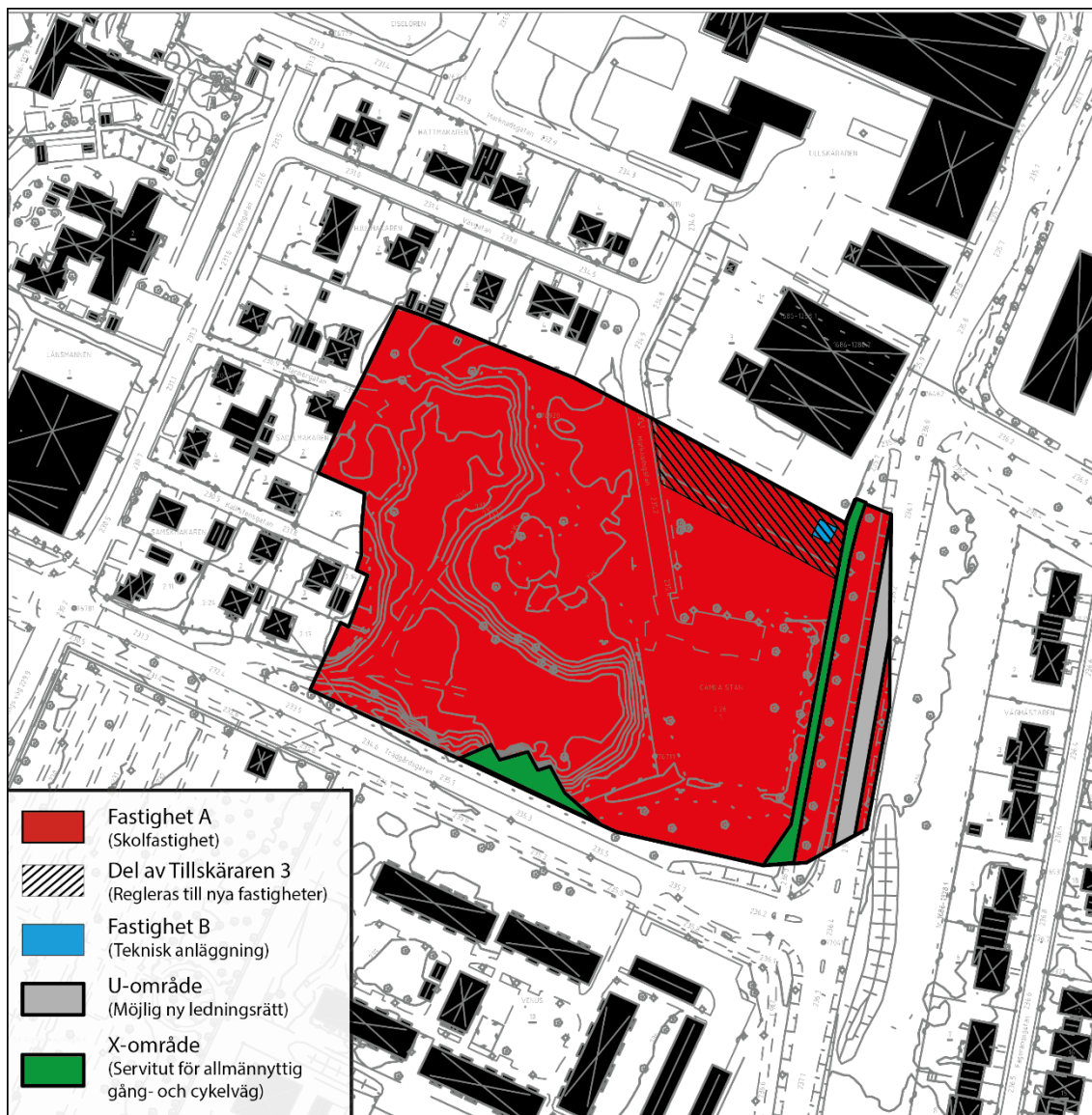
Avtal

Exploateringsavtal är inte aktuellt eftersom kommunen avser att äga marken och kommer vara byggherre. Det har dock upprättats avtal om markförvärv gällande del av fastigheten Tillskäraren 3 som omfattas av detaljplanen.

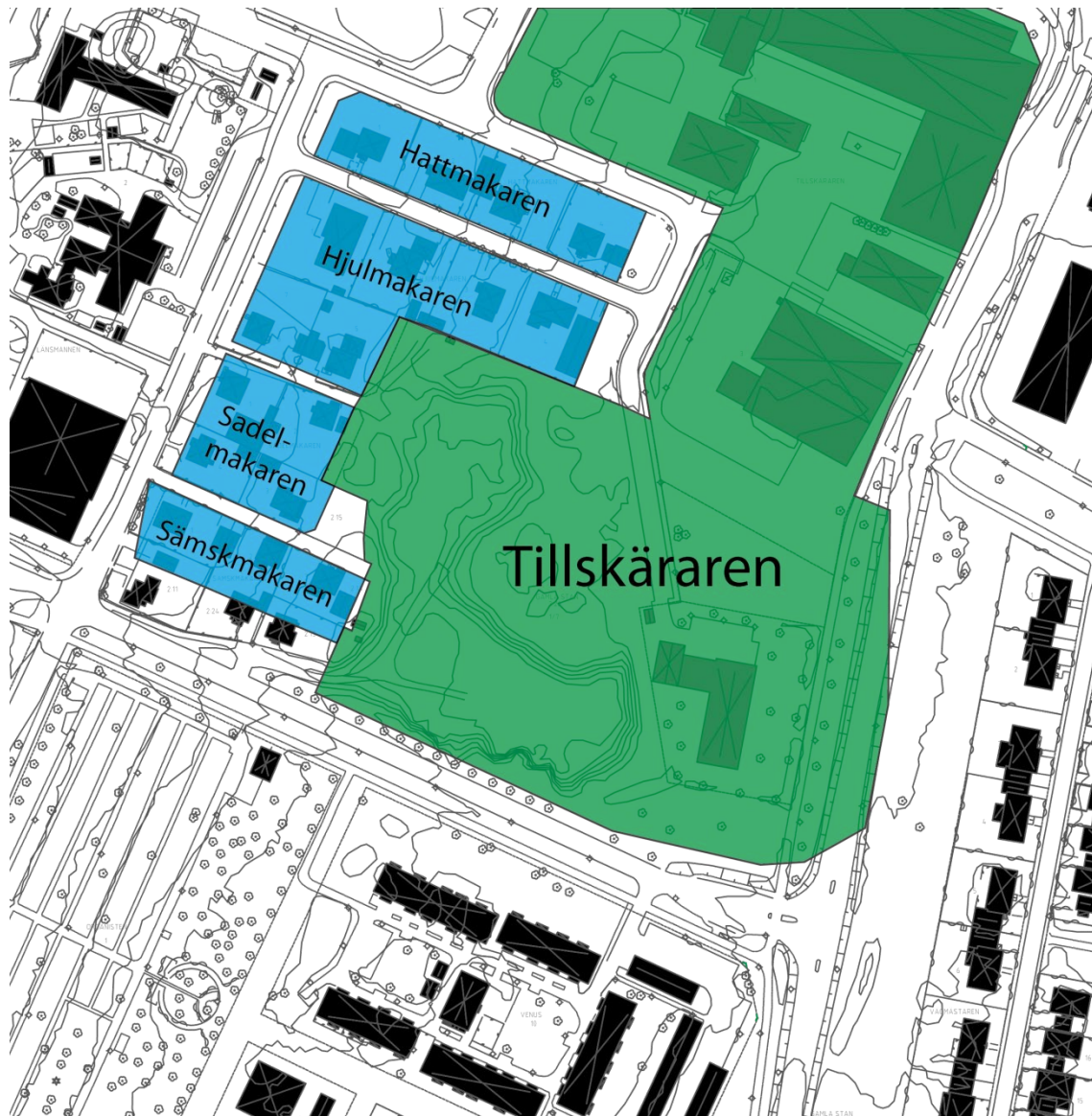
4.2 Fastighetsfrågor

Fastighetskonsekvenser

Fastighet/Servitut/Ledningsrätt	Förändringar & konsekvenser
Fastigheten Gamla Stan 2:26	Cirka 26 000 kvadratmeter avstyckas och bildar fastigheten A som införlivas i det befintliga kvarteret Tillskäraren. Till förmån för fastigheten kan servitut bildas för allmännyttig gång- och cykelväg inom x-områden i fastighet A.
Del av fastigheten Tillskäraren 3, med en area om ungefär 1500 kvadratmeter.	Cirka 1 455 kvadratmeter avstyckas till fastigheten A och knappt 45 kvadratmeter avstyckas till fastigheten B som bildas för teknisk anläggning.
Fastigheten A (Fastighet för skola)	Bildas genom att cirka 26 000 kvadratmeter avstyckas från fastigheten Gamla stan 2:26 och cirka 1 455 kvadratmeter från Tillskäraren 3. Fastigheten kan belastas med servitut för allmännyttig gång- och cykelväg inom x-områden. Ledningsrätt kan bildas för underjordiska ledningar inom u-område.
Fastigheten B (Fastighet för teknisk anläggning)	Bildas genom att knappt 45 kvadratmeter avstyckas från Tillskäraren 3.
Ledningsrätt 1686-1378.1 (tele)	Ledningsrätt för underjordisk teleledning. Ledningsrätten påverkas inte av planförslaget.

Figur 24 visar fastighetskonsekvenser av ett genomförande av planförslaget.

Figur 24 visar att den blivande skolfastigheten införlivas i det befintliga kvarteret Tillskäraren.

4.3 Ekonomiska frågor

Inlösen & ersättning

Inlösen av mark blir endast aktuellt om detaljplanen får laga kraft innan del av fastigheten Tillskäraren 3 har förvärvats av Falköpings kommun. Del av Tillskäraren 3 förvärvas enligt upprättad överenskommelse.

Exploateringskalkyl

Kommunens kostnader för planen utgörs av kostnader för utbyggnad av allmän plats och dess framtida drift samt förvärv av mark. Kommunala kostnader som uppstår i samband med planens genomförande beaktar anläggande och drift av ny infrastruktur eftersom befintlig infrastruktur redan sköts:

Utgifter

Förvärv av del av Tillskäraren 3: 375 000 kr.

Kostnader för anläggande av allmän plats inklusive moms.

Flytt av del av Hollendergatan med grönytor samt utbyggnad av rondell i korsningen med Trädgårdsgatan inklusive utsmyckning: 11 875 000 kr.

Anläggande av annan gatumark och grönytor (inklusive avgift för ansökan om dispens från biotopsskyddade träd i allé): 415 000 kr

Anläggande av bullerskydd: 638 000 kr.

Utbyggnad av gång- och cykelväg 788 000 kr.

Driftskostnader

Driftkostnaderna består av kommunala kostnader som uppstår samt är fortlöpande varje år för skötsel och underhåll av allmänna platserna.

Drift av gator, grönytor och gång- cykelvägar: 60 000 kr/år.

Avgifter

Planavgift, dvs. kostnad för framtagandet av detaljplanen, tas ut i samband med bygglov enligt taxa.

Vid ansökan om bygglov betalar sökande avgift för detaljplan, bygglov, nybyggnadskarta och utstakning.

Kommunens kostnader för utbyggnad av det allmänna VA-nätet finansieras genom att anslutningsavgift (anläggningsavgift) tas ut från den som behöver ansluta sig. Anslutningsavgift (anläggningsavgift) för vatten och avlopp tas ut enligt gällande taxa när avgiftsskyldighet inträder.

Kostnader i samband med avstyckning och fastighetsreglering samt eventuellt inrättande av ledningsrätter bekostas av exploitören.

Kostnaderna för en eventuell flytt av befintliga ledningar ska följa befintligt avtal mellan kommunen och ledningsägaren.

Granskningsutlåtande 2

Detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet)

Falköpings kommun

Hur granskningen har bedrivits

Rubricerat planförslag har enligt 5 kap 18 § Plan- och bygglagen (PBL) varit utställt för offentlig granskning på Falköpings kommuns webbplats under tiden 24 februari 2022 till och med den 17 mars 2022.

Den formella granskningen har föregåtts av samråd enligt 5 kap 18 § PBL under tiden 2 oktober 2018 till och med 30 oktober 2018. Den första granskningen pågick från den 4 till den 24 mars 2019.

Kända sakägare och myndigheter som har ett väsentligt intresse av detaljplanen har beretts tillfälle till samråd. Framförda synpunkter har redovisats i separat samrådsredogörelse och granskningsutlåtande.

En underrättelse med information om det nya granskningsförslaget, var det finns tillgängligt och förutsättningarna för att lämna synpunkter har anslagits på kommunens anslagstavla. Underrättelsen har också skickats till kända sakägare, organisationer och berörda myndigheter.

Inkomna yttranden

Följande yttranden har inkommit under granskningstiden:

Remissinstans	Ingen erinran	Synpunkter
Länsstyrelsen		X
Lantmäteriet	X	
Polismyndigheten	X	
Statens Geotekniska Institut (SGI)		X
Västtrafik	X	
Miljönämnden Östra Skaraborg (MÖS)	X	
Solör Bioenergi Falköping		X
Ellevio	X	
Falbygdens Naturskyddsförening		X
Privatperson 1 & 2		X
Privatperson 3 & 4		X
Privatperson 5 & 6		X
Privatperson 7 & 8		X
Privatperson 9		X
Privatperson 10 (Inkom efter granskningstiden slut)		X

Sammanfattning av inkomna yttranden med kommentarer

Yttrandena sammanfattas och kommenteras med kursiv stil.

Länsstyrelsen Västra Götaland

I sitt yttrande har myndigheten angett följande:

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att:

- Riksintresse kommer att skadas påtagligt
- Mellankommunal samordning blir olämplig.
- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs
- Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser
- Bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion

Synpunkter på granskningshandlingen i övrigt

Länsstyrelsen vill upplysa kommunen om att lösa block behöver skrotas ned innan planen antas, i enlighet med rekommendationen i underlaget till den geotekniska utredningen. Vidare hänvisas kommunen vidare till Statens geotekniska instituts yttrande i sin helhet (daterat 2022-03-17).

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Länsstyrelsen bedömer att planhandlingarna innehåller de uppgifter som krävs om hur bestämmelserna i artskyddsförordningen efterlevs.

Kommentar: Enligt den geotekniska utredningens rapport PM Geoteknisk utredning, framtagen av Norconsult AB 2018-05-04, finns ingen beskrivning om att några rekommenderade åtgärder ska genomföras innan detaljplanen antas. Det beskrivs att skrotning av lösa block ska ske inom område 3 samt att förnyad besiktning ska ske inom område 1 och 4 ifall de blottläggs.

Lantmäteriet

Ingen erinran.

Polismyndigheten

Ingen erinran.

Statens Geotekniska Institut (SGI)

I sitt yttrande har myndigheten angett följande punkter:

Lösa block behöver skrotas ned innan planen antas, i enlighet med rekommendationerna i underlaget. Övriga föreslagna åtgärder behöver säkerställas i planhandlingarna på ett godtagbart sätt. SGI har utöver detta inga synpunkter på fortsatt planläggning.

Kommentar: Se kommentar till yttrande från Länsstyrelsen Västra Götaland.

Västtrafik

Ingen erinran.

Miljönämnden Östra Skaraborg
Ingen erinran.

Solör Bioenergi Falköping
I sitt yttrande har följande angetts:

Det finns fjärrvärmeledningar längs med Hollendergatan där det ska uppföras bullerskydd. För att förse den nya skolan med fjärrvärme kommer ledningar behöva läggas i prickad mark.

Kommentar: Föreslagen markanvändning där ledningarna finns längs Hollendergatan är allmän plats vilket innebär att det är Falköpings kommun som äger och förvaltar marken. Det innebär att markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar inte krävs. Serviceledning för försörjning av den nya skolan kan placeras inom prickad mark.

Ellevio
Ingen erinran.

Falbygdens Naturskyddsförening
I sitt yttrande har föreningen angett följande punkter:

1. Generellt anser föreningen att förtätning av staden är viktigare än exploatering av åkermark och värdefulla natur- och kulturmiljöer. Samtidigt måste stadens invånare säkras god tillgång till grönstrukturer som dessutom medför ekosystemtjänster. Därutöver anser föreningen att ny bebyggelse ska medföra att fler värden skapas än de som går förlorade, exempelvis genom ekologisk kompensation.

Kommentar: Planförslaget innebär viss negativ påverkan på naturvärden som följd av ett genomförande men innehåller också krav på bevarande av såväl jätteträd som större delar av en allé. Bekämpning av den invasiva arten Parkslide är positivt för naturvärdena och den biologiska mångfalden men kan också till viss del påverka negativt. Tillgängliggörande av kalkbrottet för elever men även övriga allmänheten bidrar till viss negativ påverkan på befintliga naturvärden. Att möjliggöra för byggnation av skolan har bedömts vara av högre allmänt intresse än helt bevarande av samtliga naturvärden. Utformningen av skolgården och därmed ekologisk kompensation regleras inte i detaljplanen.

2. Föreningen anser att placeringen av skolan inom fastigheten Gamla stan 2:26 är en acceptabel lösning, om än inte optimal.

Kommentar: I en detaljplaneprocess undersöks inte olika placeringsalternativ för det som ska möjliggöras, sådana lokaliseringstuderingar genomförs ibland innan själva detaljplanen.

3. Föreningen anser att en flytt av salamandrarna är den bästa lösningen utifrån förutsättningarna men den nya lokalen bör utvärderas noggrannare. Den nu föreslagna platsen i Marjarp är inte optimal för arten med tanke på dammens storlek och det stora antalet fågelarter som noterats där, exempelvis Kanadagås, Knipa, Smetterand, Sothöna, Trana och Knölsvan. Föreningen föreslår därför att en mindre damm väljs, gärna i ett kalkbrott, då dessa brukar vara fisk- och fågelfria. En inventering av dammar genomfördes i kommunen 1997 med exempel på dammar med både större och

mindre vattensalamander. Föreningen erbjuder sig att samråda med kommunekolog angående val av bättre damm.

Kommentar: Den föreslagna nya lokalen har enligt underlag till ansökan om dispens bedömts inneha goda förutsättningar för mindre vattensalamander. Utöver den stora dammen finns också en mindre damm, stenmurar som erbjuder övervintningsplatser samt födosöksområden i form av öppna gräsytor och en skogsdunge. Eftersom dispens meddelats utifrån detta underlag kommer planförslaget förhålla sig till det.

Privatperson 1 & 2

I sitt yttrande har personerna angett följande punkter:

Privatpersonerna emotsätter sig placeringen av skolan och anser att den är för stor för platsen. Därutöver framförs att det blir stora trafikmängder till och från skolan vilket inte är bra för miljön eller bullernivåerna som anses vara höga redan idag. I yttrandet har följande punkter angetts:

Kommentar: Att denna platsens lämplighet för skola ska undersökas genom detaljplan är redan beslutat av kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96. Tillåten byggnation av skola bedöms inte vara för stor för platsen. Den genomförda bullerutredningen visar att båda förslagen är inom Naturvårdsverkets riktlinjer för ekvivalenta ljudnivåer och att de maximala ljudnivåerna inte försämrats. Alltså bidrar inte ett genomförande av planen till att riktlinjerna överskrids. Risken för överskridande av miljö kvalitetsnormerna för luft i Falköpings kommun bedöms som låg. Mätningar av luftkvaliteten i Falköping visar att kväveoxidhalterna är låga. Trafikökningen som planförslaget medger anses inte vara så stor att den kommer orsaka dålig luft.

Privatperson 3 & 4

I sitt yttrande har personerna angett följande:

1. Ett nytt samråd ska genomföras eftersom den tidigare detaljplanen upphävdes.

Kommentar: Enligt Mark- och miljööverdomstolens domslut i mål med nummer P 4084-20 upphävs beslutet om att anta detaljplanen. Det innebär att endast själva beslutet om antagande av planförslaget upphävdes. Planprocessen behöver därmed inte startas om från början med kungörelse, samråd och samrådsredogörelse eftersom det redan genomförts. Den nya granskningen genomfördes för att berörda myndigheter och sakägare ska kunna yttra sig över det justerade förslaget.

2. Detaljplanens syftar bland annat till att friytorna ska främja elevers hälsa och utveckling. Hur kan det främja elevernas hälsa när det endast möjliggörs för 16 kvadratmeter friyta per elev och boverket rekommenderar 30 kvadratmeter? Detaljplanen hänvisar också till att Odenområdet som ligger 300 meter bort kan nyttjas som friyta. Då måste eleverna korsa Odengatan som är starkt trafikerad.

Kommentar: Friytors möjlighet att främja elevers hälsa och utveckling är inte enbart kopplat till dess storlek utan också till stor del dess utformning, något som Boverkets rekommenderade storlek på friyta inte beaktar. Enligt rekommendationerna ska en friyta vara minst 3 000 kvadratmeter vilket planförslaget långt överstiger. Eftersom en yta om 30 kvadratmeter per elev inte kan uppnås vid uppförande av en skola för 1 100 elever framgår det av planbeskrivningen hur platsens speci-

fika kvaliteter kan tillvaratas för att skapa en kvalitativ friyta med varierade ytor. Det finns övergångsställen längs Odengatan där bland annat eleverna kan korsas gatan.

3. Det möjliggörs inte för någon idrottshall inom planområdet och eleverna hänvisas till att korsa Odengatan som är starkt trafikerad för att nå Odenhallen.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt 2 av yttrande från privatperson 3 & 4.

4. Det framgår av planbeskrivningen att naturvärden ska beaktas, skada minimeras och kompenseras om så är möjligt. I naturinventeringen som genomfördes står det att ungefär hälften av utredningsområdet kunde vara möjligt för exploatering samt att flera områden har påtagligt naturvärde. Ändå vill kommunen exploatera hela området trots att det finns fina naturvärden som främjar den biologiska mångfalden. Varför genomföra en naturvärdesinventering ifall den inte beaktas? Hur ska skadorna minimeras och kompenseras?

Kommentar: Att naturvärden ska beaktas innebär att de ska hanteras i detaljplanen. Om det är möjligt ska skada minimeras och kompenseras. Det är ett antal träd, buskage och en torräng som kan komma att påverkas vid ett genomförande av planen. Det har dock ansetts vara en rimlig avvägning för att möjliggöra byggnationen av en skola som anses vara ett betydande allmänt intresse. En naturvärdesinventering genomförs bland annat för att översiktligt undersöka vilka naturvärden som finns inom ett område så att dessa värden kan hanteras i detaljplanen.

5. Falköpings kommun har hela tiden verkat ovetande om att det ska finnas mindre vattensalamander i kalkbrottet. I ett brev från Länsstyrelsen från 2018 framgår att de tolkar kommunens handlingar som att det inte finns salamandrar eller förutsättningar för salamandrar inom planområdet idag. Kommunen ska alltså redan 2018 känt till att det fanns salamandrar men inte brytt sig om att söka dispens. Hade inte Mark- och miljööverdomstolen upphävt antagandet skulle kommunen brutit mot artskyddsförordningen.

Kommentar: I den behovsbedömning som översändes till länsstyrelsen mot slutet av 2017 framgick att det tidigare påträffats vattensalamander på platsen. För att arbeta fram en detaljplan krävs underlag som ofta består av olika utredningar. Dessa bygger på beprövade metoder för insamling av information. En naturvärdesinventering genomfördes för att översiktligt undersöka vilka naturvärden som fanns på platsen och inga vattensalamandrar identifierades. Det fanns inte heller kännedom om någon reproduktionslokal i planområdet eller dess närhet vid den tidpunkten och därmed ingen anledning att specifikt inventera förekomst av groddjur.

6. Kommunen har sökt dispens för att flytta salamandrarna från en damm som finns på privat mark utan att fråga ägaren om tillstånd.

Kommentar: Dispens för att flytta arten och rätt att beträda den privata fastigheten är två olika frågor som behandlas separat.

7. Dammen som finns på den privata marken anlades 2019 och frågan är därmed vara salamandrarna förökade tidigare eftersom de funnits i kalkbrottet i snart 100 år?

Kommentar: Under de senaste 100 åren har kalkbrottet förändrats kraftigt och området har växt igen. Det kan tidigare förekommit en reproduktionslokal inom planområdet men det gör det inte längre. Det har inte gjorts någon bedömning om populationen funnits i området tidigare eller inte, utan planförslaget förhåller sig till det dispensbeslut som Länsstyrelsen Västra Götaland meddelade den 17 februari 2022.

8. Kommunen vill flytta salamandern från sin livsmiljö i kalkbrottet till en damm på Marjarpsområdet som inte är lik den vid kalkbrottet. Att flytta vattensalamandrar har tidigare prövats utan goda resultat. I artportalen finns inga registrerade fynd av vattensalamandern efter att Marjarpsområdet färdigställdes 2017-2018.

Kommentar: Enligt den dispens som Länsstyrelsen Västra Götaland meddelade den 17 februari 2022 bedömer de att insamling och flytt till föreslagen plats är den lämpligaste lösningen och att arten har bättre möjlighet att fortleva långsiktigt på den nya platsen. På den nya platsen finns fortplantningsmöjligheter, gömslen och platser för övervintring och födosök.

9. En ny bullerutredning behöver genomföras eftersom Willys har flyttat. Den utredning som genomfördes togs fram till samrådshandlingarna för den detaljplan som upphävdes.

Kommentar: Förutsättningarna bedöms inte förändrats på sådant sätt att en ny bullerutredning behöver framarbetas. Se kommentar till synpunkt 1 tillhörande yttrande från privatperson 3 & 4 angående upphävd detaljplan.

10. På plankartan och i planbestämmelserna har storleken på byggnader ändrats från 20 kvadratmeter till 60 kvadratmeter. Varför då?

Kommentar: Inom den plusprickade marken får endast förses med byggnader eller byggnadsdelar som har en byggnadsarea om 60 kvadratmeter eller mindre. Ändringen genomfördes inför första granskningen, som ägde rum mellan 4 och 24 mars 2019, för att möjliggöra större och mer ändamålsenliga mindre byggnader eller delar av huvudbyggnaden.

11. Runt området ligger det bara hus med ett eller två plan. En skola på fyra våningar kommer med sin storlek och höjd skilja sig markant från omgivande bebyggelse om strider mot anpassningskravet i 2 kapitlet 6 § PBL.

Kommentar: Området kring planområdet inte är så homogent utformat och en skolbyggnad på platsen kan anses lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden. Att höjden på byggnaden avviker från den närmast omkringliggande bebyggelsen bedöms som acceptabelt med hänsyn till stads- och landskapsbilden. Det får också betraktas att planområdet är förhållandevis centralt beläget och att det i norr angränsar till ett verksamhetsområde med byggnader med stora volymer. Detaljplaneförslaget bedöms inte strida mot bestämmelsen i 2 kapitlet 6 § första stycket PBL.

12. Det kommer inte finnas parkeringsplatser i direkt anslutning till skolan så att det räcker till både besökare och personal. De anställda ska istället parkera på Odenområdet som ligger cirka 300 meter bort. Det kommer inte att fungera. Varför krävs det inte att parkeringar för både anställda och besökare ska finnas inom området.

Kommentar: Enligt parkeringspolicyn och parkeringsnormen kan verksamheter hänvisa till parkeringsplats på annan fastighet om det inte är en allmän parkering. Parkeringsplatserna vid Odenområdet är inom kvarteretsmark och alltså inte en allmän parkeringsplats. I planbeskrivningen framgår hur parkeringsbehovet som detaljplanen genererar är möjlig att tillgodose.

Privatperson 5 & 6

I sitt yttrande har personerna angett följande punkter:

1. Platsen är inte bra för en skola eftersom det finns både skyddade djur och växtarter även utöver mindre vattensalamander. Därutöver finns det bättre platser.

Kommentar: I arbetet med framtagandet av en detaljplan utreds förutsättningarna och möjligheterna för föreslagen användning på den specifika platsen. Avväganden görs mellan olika värden, däribland naturvärden. I en detaljplan utreds inte andra markområden för den föreslagna användningen och genom de avvägningar som gjorts i denna detaljplan har platsen bedömts som lämplig för en skola.

2. Det finns ingen avrinning från botten av kalkbrottet om det skulle bli skyfall och är därmed ingen bra plats för en skolgård.

Kommentar: Dagvatten från regn som faller inom delar av planområdet rinner mot kalkbrottet och vid skyfall ansamlas vattenmängder där. Det är helt rätt att ingen avrinning sker från kalkbrottet men vattnet avdunstar och försvinner till viss del ned i sprickor i kalkstenen. Det ska tilläggas att skyfall är ovanliga och sker ungefär en gång per hundra år. Planförslaget innehåller regleringar om förbud mot källare och att lägsta tillåtna golvnivå är +231 meter över angivet nollplan för att säkerställa att människors hälsa och säkerhet inte riskeras som en följd av planen.

Privatperson 7 & 8

I sitt yttrande har personerna angett följande punkter:

1. Det är synd att alla djur, insekter och växter kommer försvinna inom planområdet. Vi hjälper naturen genom att låta den vara och inte genom att exploatera och flytta den.

Kommentar: Alla djur och växter inom planområdet kommer inte att försvinna. Plankartan föreslår att exempelvis ett jätteträd ska bevaras och att allén längs Hollendergatan till största del ska vara kvar. Vissa åtgärder kommer krävas för att området ska bli lämpligt för skolverksamhet men även för att exempelvis behandla den invasiva arten Parkslide som finns inom området. Den påverkan på naturvärden som planförslaget innebär har bedömts som acceptabla för att möjliggöra för byggnation av skolan som bedöms vara av betydande allmänt intresse.

2. Dagsbarn kommer till platsen för att lära sig om naturen detta kommer inte längre kunna genomföras när platsen gjorts om till skola.

Kommentar: Den närliggande förskolan använder ibland kalkbrottet och de kommer troligen inte kunna använda området på samma sätt efter ett genomförande av planförslaget. Att möjliggöra för byggnation av högstadieskolan bedöms dock vara av högre allmänt intresse än fortsatt användning av marken för förskolan. I dagsläget används även kalkbrottet som inofficiell plats för graffitimålning men även eldning och nedskräpning. Skolgården kommer vara tillgänglig för allmänheten efter skolans verksamhetstider.

3. Platsen är för liten och det finns inte tillräckligt med ytor för exempelvis idrottshall och eleverna måste korsa Odengatan för idrottslektion.

Kommentar: Enligt planförslaget anses platsen vara lämplig för ändamålet och bedöms därmed inte vara för liten. Varken friytans storlek, antalet parkeringsplatser, trafiken, buller eller andra olägenheter eller anpassning till omgivningen bedöms vara hinder för ett antagande av detaljplaneförslaget. Det finns övergångsställen på Odengatan så att både elever och andra kan korsa gatan säkert.

4. Var ska de som arbetar parkera med tanke på alla cyklar, mopeder, a-traktorer etcetera som kommer behöva komma till skolan. Var ska alla företagare i närområdet parkera.

Kommentar: I planbeskrivningen finns information om hur parkeringsbehovet som uppstår vid ett maximalt genomförande av planförslaget hanteras. Det framgår av planbeskrivningen att parkeringsbehovet är möjligt att tillgodose.

Privatperson 9

I sitt yttrande har personen angett följande punkter:

1. Byggnadsnämndens beslut 2022-02-23 § 20 förutsätter att Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens uppfattning och medger dispens för flytt av salamandrarna.

Kommentar: Byggnadsnämndens beslut 2022-02-23 § 20 innebar att planförslaget inklusive tillhörande dokument sändes på ny granskning från den 24 februari till den 17 mars 2022. Detta beslut kräver inte ett avgörande angående dispensen.

2. Om Mark- och miljödomstolen medger tillstånd att flytta salamandrarna ska insamling ske vid minst fyra tillfällen av sakkunnig eller eventuell medhjälpare. Salamandrarna finns över hela området och även närliggande privata tomter. Hur ska insamling ske? Kommer hela kalkbrottet grävas upp? Kommer insamling ske på privata fastigheter? Har kommunen ingått avtal med någon eller några privata markägare?

Kommentar: All information om dispensens genomförande finns beskrivet i dispensbeslutet. Tillträde till privatägd mark är en separat process.

3. Inom planområdet finns ett betydande stort område med biologisk mångfald med omfattande djur och fågelliv. Det finns ädellövskog och den fridlysta arten korallrot. Almar och askar är rödlistade och området är känsligt för ingrepp, skadegörelse och slitage. Trots detta önskar kommunen ta området i anspråk för en skola med plats för 1 100 elever. Det kan också påpekas att området är viktigt som spridningskorridor för olika arter, rening av dagvatten, lagring av koldioxid, rening av luft med mera. Konsultföretaget Enviro planning har i två utredningar kommit till slutsatsen att hela kalkbrottet ska bevaras i orört skick och ej exploateras. Även kommunen kom till samma resultat i ett beslut från augusti 2017.

Kommentar: Som framgår av planbeskrivningen finns en biologisk mångfald i området och det förekommer de rödlistade arterna Alm och Ask samt vissa skyddade arter. Det förekommer också ett så kallat jätteträd som skyddas och en allé som delvis skyddas av planförslaget. Enligt planbeskrivningen finns ekosystemtjänster kopplade till platsen, såväl försörjande, reglerande, kulturella och stödjande. Vissa av dessa värden kommer påverkas negativt vid ett genomförande av planförslaget

men möjligheten att uppföra en skola med tillhörande friytor har bedömts vara av högre allmänt intresse än bevarande av samtliga naturvärden. Ett genomförande av planförslaget kräver bekämpning av den invasiva arten parkslide vilket bedöms vara positivt för naturvärdena och den biologiska mångfalden. Det finns också möjlighet att gynna den kalkanpassade florans genom återskapande av kalkstensformationer. Även kulturella ekosystemtjänsterna föreslås bevaras i form av de huggna klippväggarna i kalkbrottet och kan komma att framträda tydligare. Vissa avverkning skapar också möjlighet till insyn ned i kalkbrottet och en ökad trygghet. Eftersom vissa naturvärden kan påverkas negativt vid ett genomförande av planförslaget har också det utretts och beskrivits i planförslaget. Det är oklart vilket beslut från 2017 som yttrandet refererar till. De beslut som kommunen fattade under 2017 i detaljplaneärendet är Kommunfullmäktiges beslut om upprättande av detaljplan.

4. Vad gäller samråd har kommunen tidigare varit angelägen om och poängterat vikten av samarbete och dialog med fastighetsägare och alla kommunens invånare enligt beslut 2017. När det gäller platåskolan kallades till första och enda samrådet efter valet i oktober 2018. Då visade det sig att alla beslut var fattade och det fanns inget att samråd kring. Är detta ordningen framöver. Borde det inte kallas till samråd angående utformningen av nu presenterad detaljplan? Hade kommunen följt de egna besluten från 2017 angående samråd och dialog med medborgare hade vi med stor sannolikhet haft en ny skola på plats i kommunen. Nu har kommunen valt en annan väg och domstolarna får avgöra.

Kommentar: Det är återigen oklart vilket beslut som hänvisas till eftersom det enda beslut i detaljplaneärendet från 2017 är kommunfullmäktiges beslut om upprättande av detaljplan. Ett samrådsmöte genomfördes den 17 oktober 2018 där möjlighet gavs för berörda och intresserade att ta del av planförslaget, ställa frågor och komma med synpunkter. Ett dialogmöte genomfördes därutöver med närboende redan den 21 februari 2018. Det finns inga lagstadgade krav på att sådana samrådsmöten ska genomföras. Enligt plan- och bygglagen ska kommunen ge tillfälle till samråd, alltså en möjlighet att lämna synpunkter på ett framarbetat planförslag. Då måste beslut om planläggning också vara fattat. Valet av plats är inte en fråga som behandlas i själva framtagandet av detaljplanen men i detta fall föregicks det av en lokaliseringsutredning som också allmänheten kunde lämna synpunkter på. Se kommentar till synpunkt nr. 1 av privatperson 3 & 4 angående samråd av planförslaget.

5. Beträffande platåskolan är privatpersonen fortfarande starkt motståndare till kommunens önskemål att bygga en skola för 1 100 elever inom planområdet. Privatpersonen vidhåller att platsen är direkt olämplig samt att en stor skola inte är lösningen.

Kommentar: Utifrån arbetet med framtagande av planförslaget bedöms det inte föreligger några omständigheter som medför att platsen är olämplig för föreslagen bebyggelse. Det ingår inte i arbetet med framtagandet av detaljplanen att undersöka ifall en så kallad "Stor skola" är positivt eller negativt utan endast att undersöka möjligheten att möjliggöra för nödvändig bebyggelse. Detaljplanen reglerar därutöver enbart möjlig bebyggelse och inte vad som i slutändan faktiskt kommer uppföras.

Yttranden som inkommit efter granskningstidens slut.

Privatperson 10

I sitt yttrande har personen angett följande punkter:

1. Önskan har funnits att göra kalkbrottet till ett parkområde utan skola, något som saknas i denna del av Falköping.

Kommentar: Detaljplaneuppdraget har varit att undersöka platsens förutsättningar för en skola. Kalkbrottet med omgivning kommer bilda del av den till skolan tillhörande friytan. Det innebär också att området tillgängliggörs även för allmänheten efter skolans verksamhetstider.

2. Ett alternativt förslag för byggnation av skolan är den gamla gymnasieskolans område som har flera fördelar vad gäller trafik, närhet till sporthallar och längre avstånd till bostäder med mera. Än är det inte försent att bygga på den platsen som har betydligt färre nackdelar än området kring kalkbrottet där den fridlysta arten mindre vattensalamander finns och som bör vara deras permanenta område för all framtid.

Kommentar: Alternativa placeringar har utretts i separata lokaliseringstuderingar vars slutsatser är att området vid kalkbrottet är det mest lämpliga alternativet. Uppdraget att ta fram en detaljplan för området vid kalkbrottet kvarstår och det ingår inte att jämföra med byggnation på andra platser. Enligt beslut om dispens från artskyddsförordningen som meddelades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari 2022 framgår att mycket talar för att salamandrarna inte har något kontinuerligt individutbyte med andra populationer, att populationen är liten och svag samt löper risk att försvinna på sikt. Därutöver är artens förutsättningar för fortlevnad inom området begränsad som utgångspunkt.

Sammanfattande bedömning

Inga förändringar har skett i planhandlingarna och planförslaget kommer att skickas vidare för beslut om antagande.

Förslag till beslut

Med anledning av ovanstående föreslår Stadsbyggnadsavdelningen följande beslut:

- Byggnadsnämnden godkänner granskningsutlåtandet och stadsbyggnadsavdelningens bemötande av inkomna yttranden.
- Byggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen för del av Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet).

Josef Ydeskog

Planarkitekt

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060301

PROTOKOLL
2023-10-26
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 8
Mål nr M 9474-23

RÄTTEN

Hovrättsråden Lars Borg och Ulf Wickström, referent, samt tekniska rådet Torbjörn Johansson

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Amelia Möller Andréewitch

PARTER

Klagande

1. Anette Jacobsson
Vävgatan 8
521 41 Falköping

2. Kenneth Jacobsson
Vävgatan 8
521 41 Falköping

Motpart

1. Falköpings kommun
521 81 Falköping

2. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

SAKEN

Dispens enligt 15 § artskyddsförordningen på fastigheten Hjulmakaren 4 m.fl. i Falköpings kommun; nu fråga om prövningstillstånd

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, dom 2023-06-22 i mål nr M 1403-23

Efter föredragning fattar Mark- och miljööverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2023-10-27)

Mark- och miljööverdomstolen ger inte prövningstillstånd. Mark- och miljödomstolens avgörande står därför fast.

Dok.Id 1995423

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50		måndag – fredag 08:00–16:30
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

Skälen för beslutet

Det överklagade avgörandet får prövas av Mark- och miljööverdomstolen bara om Mark- och miljööverdomstolen har gett prövningstillstånd.

Prövningstillstånd ska ges om

- det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
- det inte går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till utan att prövningstillstånd ges,
- det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre domstol, eller
- det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Beslutet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

Amelia Möller Andréewitch

Protokollet uppvisat/

PARTER**Klagande**

1. Anita Helander
Kalkstensgatan 6
521 41 Falköping

2. Kjell Helander
Kalkstensgatan 6
521 41 Falköping

3. Anette Jacobsson
Vävgatan 8
521 41 Falköping

4. Kenneth Jacobsson
Vävgatan 8
521 41 Falköping

5. Marianne Svensson-Säll
Kalkstensgatan 4
521 41 Falköping

6. Stig Svensson-Säll
Kalkstensgatan 4
521 41 Falköping

Motparter

1. Falköpings kommun
521 81 Falköping

2. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut 2023-03-07 i ärende nr 52491-2022, se bilaga 1

SAKEN

Dispens att fånga och samla in ägg av mindre vattensalamander på fastigheten Hjulmakaren 4 m.fl. i Falköpings kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

BAKGRUND

Efter ansökan från Falköpings kommun beslutade Länsstyrelsen i Västra Götalands län den 7 mars 2023 att ge dispens från förbudet i artskyddsförordningen att fånga exemplar och ägg av mindre vattensalamander inom område som markerats på till beslutet hörande karta på fastigheten Hjulmakaren 4 m.fl.

YRKANDEN M.M.

Kenneth Jacobsson och Anette Jacobsson (ägare av fastigheten Hjulmakaren 4) har yrkat att länsstyrelsens beslut ska upphävas och att ansökan om dispens ska avslås.

De har anfört bl.a. följande.

Beslutet den 25 november 2021 om att ansöka om dispens var ett ordförandebeslut, fattat med stöd av delegationsbestämmelserna för byggnadsnämnden. Delegationsbeslutet anmäldes på byggnadsnämndens sammanträde den 30 mars 2022. Enligt 6 kap. 39 § kommunallagen, jämfört med byggnadsnämndens delegationsordning, skulle dispensansökan ha anmälts på nämndens sammanträde den 15 december 2021. Delegationsbeslutet, som anmäldes först den 30 mars 2022, hade vid länsstyrelsens första dispensbeslut den 17 februari 2022 således inte hunnit vinna laga kraft. Bestämmelser har alltså inte följts och dispensansökan borde då inte har beviljats.

Av länsstyrelsens hemsida framgår vilka uppgifter som en dispensansökan ska innehålla såväl generellt som när fråga är om fridlysta arter. Kommunens redogörelse i dispensansökan är bristfällig med avseende på dessa uppgifter. Bristerna kan bl.a. härledas till att kommunen inte gjort någon ordentlig undersökning med avseende på vattensalamanderpopulationens storlek. Av naturvärdesinventeringen framgår att ungefär hälften av utredningsområdet kan vara möjligt för exploatering; resterande område bör dock helt undantas från exploatering.

Kommunen har även gjort en utredning om eventuella övervintringsområden – dock har inte gjorts någon utredning om var de finns, hur många de är eller var de förökar sig. Med hänsyn till avsaknaden av ordentlig fältstudie är det ju inte så konstigt att några mindre vattensalamandrar inte syns till. Vattensalamanderns status av nattdjur och inventeringens utförande under dagtid är omständigheter som kan förklara avsaknaden av noterade exemplar.

Dispensens villkor säkerställer inte att personen som tar den i anspråk är sakkunnig. Enligt 15 § artskyddsförordningen krävs för dispens att det inte finns någon annan lämplig lösning och att den planerade åtgärden inte påverkar möjligheten att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för arten lokalt eller nationellt.

Kommunen har alltså att redovisa att den sökta åtgärden är det enda alternativet, vilket man inte kan anses ha gjort då kalkbrottet inte är enda möjliga platsen att bygga på. Nämnada slutsats bekräftas även av kommunstyrelsens protokoll från den 19 januari 2022 där uttalanden finns om andra alternativ om placeringen vid kalkbrottet inte skulle visa sig vara möjlig. Trots att Naturvårdsverket anser att det är viktigt med uppföljning och återrapportering av fridlysta arter har inte länsstyrelsen förskrivit om något sådant villkor i sitt beslut. I och med att dispensen tillåter insamling på fastigheten Hjulmakaren 4 omfattar den en rätt att begå hemfridsbrott. Det har inte getts något tillstånd för att ta sig in på tomten.

Det är Falbygdens Naturskyddsförening uppfattning att den för flytt av salamandrarna föreslagna platsen inte är optimal med tanke på dammens storlek och där noterade fågelarter. Majarpsområdets verksamhetsutövare har påtalat för länsstyrelsen att dammens vatten kan vara förorenat. Det har därför framförts förslag om en mindre damm, gärna i ett kalkbrott, då sådana brukar vara fisk- och fågelfria. Historien utvisar att en lyckad flytt av salamandrar är svår. En av de stora riskerna med arten är att den söker sig tillbaka till sin ursprungliga miljö när den väl flyttats. Såvitt länsstyrelsen känner till saknas andra fortplantningsmöjligheter inom rimligt spridningsavstånd inom närområdet. Deras damm är inte det enda fortplantningsstället, utan det finns minst en damm till i det gamla kalkbrottet. Det är svårt att förstå länsstyrelsens argumentation om att populationen är relativt liten då

den mindre vattensalamandern har levt och förökat sig i kalkbrottet i många år. Den mindre vattensalamandern är i huvudsak ett landlevande djur och återvänder inte till lekvatten förrän de är könsmogna, vilket för hanar sker vid två till tre års ålder och för honor vid tre till fyra års ålder. Detta innebär att sådana vattensalamandrar som inte blivit könsmogna kommer att dödas när det börjar byggas.

Marianne Svensson Säll och Stig Svensson Säll har yrkat att dispensen ska upphävas.

De har anfört bl.a. följande.

Det finns vattensamlingar, om än ganska små, i kalkbrottet där salamandern kan fortplanta sig. Den mindre vattensalamandern har alltid funnits på platsen och området bör därför bevaras för artens räkning, men även för igelkottar, fåglar etc. Det finns annan plats att uppföra skolan på; nämnda alternativ har många fördelar i jämförelse med kalkbrottet i form av bättre trafiklösningar, fler parkeringar och närmare till idrottsanläggningar m.m.

Anita Helander och Kjell Helander har yrkat att dispensen ska upphävas.

De har anfört bl.a. följande.

Ansökan om dispens har beviljats trots att länsstyrelsen inte gjort en fullständig utredning och enbart har angett att salamandrarna finns i en trädgårdsamm i närområdet. Enligt uppgift anlades dammen på Hjulmakararen 4 år 2019. Salamandrarna finns dock också på en stor yta i kalkbrottet och i flera trädgårdar, dammar och källare i hela området sedan de flyttade in i sin villa år 1987. Området är inte undersökt korrekt och en fullständig utredning är inte gjord. Det har överhuvudtaget inte tagits någon hänsyn till deras erfarenhet om salamandrarnas förekomst.

DOMSKÄL

Klagorätt

Genom Mark- och miljööverdomstolens avgörande den 16 december 2022 i mål nr 4093-22 är det avgjort att Anette Jacobsson och Kenneth Jacobsson har klagorätt. Det överklagade beslutet om dispens enligt artskyddsförordningen avser åtgärder som kan komma att utföras även på övriga klagandens bostadsfastigheter. Mark- och miljödomstolen anser att samtliga klagande har klagorätt.

Målet i sak

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen noterar att det finns en dom från domstolen avseende rätt till tillträde enligt 28 kap. 4 § miljöbalken till fastigheten Hjulmakaren 4 för insamlingsåtgärder gällande vattensalamandrar och dess ägg (mark- och miljödomstolens dom den 1 juni 2022 i mål nr M 2072-22 som är lagakraftvunnen genom beslut av Mark- och miljööverdomstolen att inte ge prövningstillstånd).

Domstolen anser inte att vad som anförts med avseende på formella brister i samband med Falköpings kommuns dispensansökan utgör grund för att upphäva det överklagade beslutet. Enligt domstolen är vidare ansökan och utredningen tillfyllest för att kunna pröva dispensfrågan.

Mark- och miljödomstolen, som har gått igenom handlingarna i målet, anser att förutsättningar föreligger för att ge artskyddsdispens med de villkor som föreskrivits och instämmer därvid i den bedömning som länsstyrelsen har gjort i sitt beslut. Vad klagandena har anfört föranleder ingen annan bedömning.

Av det anförda följer att överklagandena ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 13 juli 2023

Stefan Mattsson

Daniel Isaksson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Stefan Mattsson ordförande, och tekniska rådet Daniel Isaksson. Föredragande har varit beredningsjuristen Maria Aldegren.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

BESLUT
2023-03-07

Diarienummer
52491–2022

Sida
1(8)

E-delgivning

Falköping kommun
jenny.trygg@falkoping.se

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R11

INKOM: 2023-03-29
MÅLNR: M 1403-23
AKTBIL: 5

Dispens att fånga och samla in ägg av mindre vattensalamander i Falköpings kommun

Beslut

Länsstyrelsen ger dispens från förbudet mot att fånga exemplar och ägg av mindre vattensalamander (*Lissotriton vulgaris*) inom det område som markerats på bifogad karta, se bilaga 2, i Falköping kommun.

Villkor

1. Dispensen är giltig i fem år, räknat från den dag då beslutet har vunnit laga kraft.
2. Insamling på fastigheten Hjulmakaren 4 ska ske vid minst fyra tillfällen under ett och samma år under artens lekperiod (april-maj). Insamling ska ske under kvällstid. Hittas ägg av mindre vattensalamander ska dessa också samlas in.
3. Insamlade individer och eventuella ägg ska varsamt och utan onödiga dröjsmål flyttas till dammen vid Marjarps industriområde, se bilaga 4.
4. Påträffas exemplar eller ägg på andra platser inom det område som markerats på bilaga 2 ska dessa också samlas in och flyttas till dammen vid Marjarp.
5. Dispensen gäller för sakkunnig person och eventuella medhjälpare.

Bedömning

Bakgrunden till ansökan är att en högstadieskola föreslås byggas inom salamanderpopulationens hemområde. Det krävs dispens för att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar eller ägg av mindre vattensalamander. Om villkoren i 15 § artskyddsförordningen uppfylls får dispens ges av Länsstyrelsen. Falköpings kommun har hos Länsstyrelsen ansökt om dispens för att samla in salamandrar och ägg för att flytta dem till en annan plats inom kommunen.

Förekomsten av mindre vattensalamander i området

Ett mindre antal mindre vattensalamandrar har påträffats i en trädgårdsdamm precis intill planområdet. Såvitt Länsstyrelsen känner till saknas andra fortplantningsmöjligheter i närområdet, inom rimligt spridningsavstånd. Planområdet omges till övervägande del av bebyggelse och infrastruktur. Närmast kända salamanderförekomst finns drygt 2 km västerut, enligt äldre uppgifter i Artportalen. Under genomförda utredningar i planområdet har inga mindre vattensalamandrar observerats. Mycket talar därmed för att salamandrarna i planområdet inte har något kontinuerligt individutbyte med andra populationer, att populationen är relativt liten och svag och att den löper risk att försvinna på sikt. Inkomna yttranden från fastighetsägare i området visar inte heller på att det finns fler leklokaler än den på Hjulmakaren 4.

Finns annan lämplig lösning?

Frågan är om det finns andra lämpliga lösningar för att tillgodose planens syfte, med mindre påverkan på mindre vattensalamander.

Inledningsvis noterar Länsstyrelsen att planbeskrivningen anger att detaljplanen stämmer överens med översiktsplanens intentioner. Vidare noterar Länsstyrelsen att valet att föreslå en högstadieskola på den aktuella platsen har sin bakgrund dels i en ny skolorganisation, dels i en undersökning av lämpliga lokaliseringar inom Falköpings centralort. Sammantaget anser Länsstyrelsen att kommunen visat att det av flera skäl varit lämpligt att föreslå att högstadieskolan byggs på den aktuella platsen.

Kommunen har, efter det att förekomsten av mindre vattensalamander i området blivit känd, genomfört utredningar och åtagit sig att bevara vissa lämpliga övervintringsområden inom planområdet, samt också att förstärka kvaliteter i andra områden. Det övervintringsområde som bedöms ha störst betydelse för mindre vattensalamander i planområdet kan dock inte bevaras. Länsstyrelsen konstaterar att ett stort antal skolbarn kommer att uppehålla sig på skolområdet när skolan väl är i drift, vilket åtminstone på lite sikt bör innebära ett betydande markslitage.

Länsstyrelsen har mot ovan angiven bakgrund kommit fram till att även med de skyddsåtgärder som kommunen avser genomföra är det troligt att detaljplanen innebär en försämring för salamanderpopulationen i området. Att samla in och flytta populationen till en annan plats, som har bättre förutsättningar att långsiktigt erbjuda det salamandrarna behöver, bedömer Länsstyrelsen är en bättre lösning i det här fallet.

Länsstyrelsen anser i det här sammanhanget att kommunen har lokaliserat en lämplig plats att flytta salamandrar till; på den här platsen finns fortplantningsmöjligheter, gömslen och platser för övervintring och födosök. Här tycks också finnas bättre möjligheter till spridning till andra naturområden. Den föreslagna insamlingsmetoden är enligt Länsstyrelsen den bästa för att så många salamandrar som möjligt ska kunna samlas in. I syfte att minska

riskan för att dåliga väderförhållanden och liknande påverkar utfallet bör dock antalet insamlingsförsök vara fler än två (se villkor 2).

Länsstyrelsen instämmer således med kommunen i att det inte är rimligt att eftersträva insamling på andra platser än i fortplantningsområdet under lekperioden. Skulle däremot individer påträffas på andra platser, även under senare skeden, är det rimligt att dessa samlas in och flyttas till den nya platsen.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan är det Länsstyrelsens bedömning att lösningen att samla in exemplar och ägg i det här fallet är den lämpligaste, även med beaktande av att det finns en risk att samtliga individer i populationen inte lyckas samlas in.

Försvårar en dispens upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde?

Länsstyrelsen bedömer som sagt att mindre vattensalamander har bättre möjligheter att fortleva långsiktigt på den nya platsen än inom planområdet. Länsstyrelsens bedömning är således att dispens för insamling och flytt enligt det här beslutet kommer ha övervägande positiva effekter på mindre vattensalamander i Falköpingsregionen.

Länsstyrelsen bedömer också, mot bakgrund av vad som framgått ovan, att en förlust av den aktuella populationen borde få högst begränsade effekter på artens bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Det faktum att det kan vara svårt att samla in samtliga individer i populationen innebär enligt Länsstyrelsens bedömning inte att detaljplanen möter hinder av artskyddsbestämmelserna. Genomförs insamling enligt villkoren i det här beslutet bedömer dock Länsstyrelsen att så många salamandrar och ägg som möjligt kan samlas in.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen anser att det är möjligt att lämna dispens enligt 15 § artskyddsförordningen för att samla in exemplar och ägg av mindre vattensalamander. Efter att ha granskat inkomna yttranden bedömer länsstyrelsen att det inte finns anledning att rikta insamlingen till andra fastigheter än Hjulmakaren 4 eftersom det inte finns några kända leklokaler på de andra fastigheterna.

Bestämmelser

Artskyddet utgörs dels av de traditionella fridlysningsreglerna, dels av skydd för vissa arter och deras livsmiljöer med grund i EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektiv. Artskyddsbestämmelserna syftar till att förhindra att de skyddade arternas bevarandestatus försämras. Bestämmelser om artskydd finns i artskyddsförordningen (SFS 2007:845).

Skyddade arter

Genom 6 § artskyddsförordningen är mindre vattensalamander fridlyst.

Skyddets innebörd

Enligt 6 § artskyddsförordningen är det förbjudet att

1. döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och
2. ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

Dispens från förbuden

Enligt 15 § artskyddsförordningen får Länsstyrelsen ge dispens från förbuden i 6 § endast om

1. det inte finns någon annan lämplig lösning,
2. om dispensen inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Beskrivning av ärendet

Ni har ansökt om dispens från fridlysningsbestämmelserna för att fånga exemplar och samla in ägg av mindre vattensalamander (*Lissotriton vulgaris*) på fastigheterna Hjulmakaren 4 och Gamla Stan 2:26. På fastigheten Hjulmakaren 4 har arten observerats i en trädgårdsdamm (reproduktionslokal). På fastigheten Gamla Stan 2:26 finns potentiella landbaserade livsmiljöer och övervintringslokaler för arten. Ni avser att flytta populationen från Hjulmakaren 4 och Gamla Stan 2:26 till en damm vid Marjarps industriområde. Anledningen är att ni arbetar med en detaljplan för en ny skola i Falköpings tätort. Platsen är ett före detta kalkbrott. Byggnation av skolan bedöms vara av betydande allmänt intresse för att säkerställa en likvärdig skola för alla och goda utbildningslokaler i Falköping. I samband med planprocessen har det framkommit att mindre vattensalamander förekommer i en mindre damm i angränsande villatomt. Ni har låtit genomföra inventeringar av artens livsmiljöer inom området för ny detaljplan och funnit att det finns potentiella övervintringsmiljöer där. Inga individer av mindre vattensalamander har dock observerats inom planområdet. Ni bedömer det vara svårt att upprätthålla en population med mindre vattensalamander inom området givet att detaljplanen genomförs, då de kvarvarande naturmiljöerna sannolikt är för små för att på sikt hålla en livskraftig population.

Ni har utrett alternativa planjusteringar för att möjliggöra för mindre vattensalamander att finnas kvar i området där detaljplanen ska genomföras. Möjligheten att kombinera skolbyggnad, skolgård, god förbindelse med gång- och cykelvägar och bilvägar till skolan med de förutsättningar som mindre vattensalamander behöver för att finnas kvar i området har dock visat sig vara svårt. Det har bedömts osannolikt att mindre vattensalamander kommer kunna finnas kvar i området på sikt då dess livsmiljö marginaliseras än mer än vad den redan gjort i samband med tidigare exploateringar/bebyggelse runt kalkbrottet. Förutsättningarna för artens fortlevnad inom området är således begränsad som utgångspunkt.

Insamling och flytt ska utföras av sakkunnig ekolog/biolog. Då det aktuella vattnet är litet kommer insamling ske manuellt i och runt vattnet dit arten söker sig för reproduktion, genom att inventeraren försiktig lyfter upp djuret för hand eller med hjälp av näthåv och placerare djuret i en stor behållare som hanteras ytterst varsamt. Om ägg observeras på vattenväxter samlas dessa in och flyttas tillsammans med individerna av mindre vattensalamander.

Ni föreslår att insamling ska ske vid minst två tillfällen under artens lekperiod (april-maj). Insamling sker under kvällstid, mellan klockan 21.00-23.00.

Om individer observeras i närliggande mindre tillfälliga vattensamlingar i direkt anslutning till detaljplansområdet eller inom detaljplansområdet (på mark där åtkomst ges, exempelvis på allmän mark och på privat mark med markägarens tillstånd) samlas även dessa in för att på så vis kunna flytta så stor del av den lokala populationen som möjligt.

Om individer av mindre vattensalamander observeras under anläggnings- och byggtid inom detaljplaneområdet önskar ni att dessa får samlas in av biolog/ekolog och flyttas till samma livsmiljö som övriga insamlade individer.

Insamlade individer kommer direkt efter insamling att placeras ut på en ny lokal där förutsättningarna för individerna och artens fortlevnad är goda. Föreslagen lokal är den så kallade "Groddjursdammen" som ligger placerad i ett grönområde i Marjarps industriområde och som är säkerställd genom detaljplan. Lokalen ligger cirka 2,8 km norr om befintlig lokal. Förutsättningarna för mindre vattensalamander bedöms här vara goda då vattentillgången i dammen är beständig, dammen har sluttande strandkanter med vattenvegetation samt är fisk- och kräftfri. Ni har även byggt upp stenmurar inom området som erbjuder skyddade miljöer för arten samt övervintringsplatser då stenmurarna ligger på mjuk mark. I det direkta närområdet finns även mindre trädklädda partier.

Beskrivning av dammen

Befintliga höjddata visar att avrinningsområdet till dammen inte omfattar stora delar av befintliga verksamheter på Marjarps industriområde utan istället framförallt områden sydväst om dammen. Markytorna som avvattnas till dammen består till största del av obebyggd mark även om vissa delar omfattar planlagd mark som kan exploateras med främst bostäder men även till viss del verksamheter. Terminalerna inom Marjarps industriområde avvattnas norrut och därmed inte till dammen. Innan dagvattnet når dammen rinner det främst via öppna diken och ett antal fördröjningsdammar. Detta innebär att vattenflödet till dammen är förhållandevis jämnt även vid större regnmängder. Att vattnet färdas via öppna diken och fördröjningsdammar innebär också att eventuella föroreningar har möjlighet att antingen sjunka till botten när vattnet fördröjs eller tas upp av marken i diken.

Ett industrispår har tidigare passerat cirka 350 meter söder om dagvattendammen och undersökningar på andra platser i närområdet visar att marken precis vid spåret kan innehålla vissa föroreningar. Dessa föroreningar bedöms dock inte påverka dagvattendammen. Vid byggnation på den närliggande fastigheten Klacken 1 påträffades massor som var förorenade med arsenik och kolväte. När massorna sanerades genomfördes tester dagligen tills dess att föroreningen var borttagen. Sammanfattningsvis bedöms marken kring dagvattendammen med bakgrund av tillgängligt underlag inte vara förorenad av salt, sliperimpregnering eller kolväte.

I en artskyddsutredning som tog fram innan dispensansökan lämnades angavs ett antal förslag till skyddsåtgärder och förstärkningsåtgärder i syfte att vidta hänsyn till den lokala populationen av mindre vattensalamander. Ni vill dock, givet att dispens för flytt av mindre vattensalamander beviljas, återkalla dessa förslag. Eftersom förslagen tagits fram i syfte att bevara en population med mindre vattensalamander inom detaljplaneområdet bedöms dessa åtgärder ej vara relevanta om populationen flyttas från platsen.

Den ursprungliga dispensen länsstyrelsen beviljade med diarienummer 41676–2021 överklagades av fastighetsägarna till Hjulmakaren 4. Mark- och miljödomstolen avvisade överklagandet då de ansåg att de ej hade klagorätt. Beslutet överklagades och Mark- och miljööverdomstolen undanröjde Mark- och miljödomstolens samt länsstyrelsens beslut och återförvisade målet till länsstyrelsen för fortsatt handläggning. Mark- och miljööverdomstolen ansåg att fastighetsägarna skulle ha hanterats som parter redan vid länsstyrelsens handläggning. Det förhållandet att de inte fick möjlighet att yttra sig vid länsstyrelsens handläggning utgjorde ett sådant fel som kan antas ha inverkat på målets utgång.

Länsstyrelsen har sedan begärt yttrande från samtliga (21) fastighetsägare inom det område som markerats på bilaga 2. Det har inkommit åtta yttranden. Fyra fastighetsägare uppger att de sett till salamandrar på deras fastigheter, i bland annat trädgård och källare. Det framkommer inte att det skulle finnas några fler lekvatten än det på Hjulmakaren 4 inom området.

Upplysningar

Innan dispens från fridlysningsbestämmelserna söktes tog ni fram en rad skydds- och förstärkningsåtgärder i syfte att vidta hänsyn till den lokala populationen av mindre vattensalamander. Syftet var att bevara en population med mindre vattensalamander inom detaljplaneområdet. Dessa åtgärder bedöms ej vara relevanta om populationen flyttas från platsen.

Möjlighet att överklaga

Detta beslut kan du överklaga hos Vänersborgs tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, se ruta nedan.

Beslutande

Beslutet har fattats av enhetschef Eva Olsen med biolog Martin Svensson som föredragande. Länsjurist Anna Roslund, har också medverkat i beslutet.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Hantering av personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Detaljkarta med avgränsning
3. Detaljkarta med trädgårdsdamm markerad
4. Karta över damm dit salamandrarna flyttas

Kopia:

Naturvårdsverket
Samhällsbyggnadsenheten, Emma Ahlgren

Kopia + delgivning:

Hjulmakaren 1, Conny och Therese Broberg, Vävgatan 2, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 2, Linda och Rikard Götenmark, Vävgatan 4, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 3, Lisa Persson och Marcus Svensson, Vävgatan 6, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 4, Anette och Kenneth Jakobsson, Vävgatan 8, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 5, Magnus Ström, Marmorgatan 3, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 6 och 7, Kerstin och Sten-Åke Gustafsson, Fogdegatan 10, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 1, Claes Henric och Sofia Bendefors, Marmorgatan 2, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 2, Magnus Blomgren, Marmorgatan 4, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 3 och Gamla Stan 2:15, Asta Tranberg, Kalkstensgatan 3, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 4, Therese Clason och Thomas Johansson, Fogdegatan 6, 521 41 Falköping
Sämskmakaren 1, Bernt Fransson, Kalkstensgatan 2, 521 41 Falköping
Sämskmakaren 2, Marianne och Stig Svensson-Säll, Kalkstensgatan 4, 521 41 Falköping
Sämskmakaren 3 och Gamla Stan 2:14, Anita och Kjell Helander, Kalkstensgatan 6, 521 41 Falköping
Gamla Stan 2:11, Christophe Risenius och Monica Risenius, Östra Borgenvägen 5A, 681 41 Kiruna
Gamla Stan 2:24, Daniel Karlsson och Giny Brodin, Trädgårdsgatan 45, 521 41 Falköping
Gamla Stan 2:13, Feride och Hisni Shala, Trädgårdsgatan 47, 521 41 Falköping
Tillskäraren 3, FKGF Real Estate AB, Marknadsgatan 17, 521 41 Falköping

Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen.

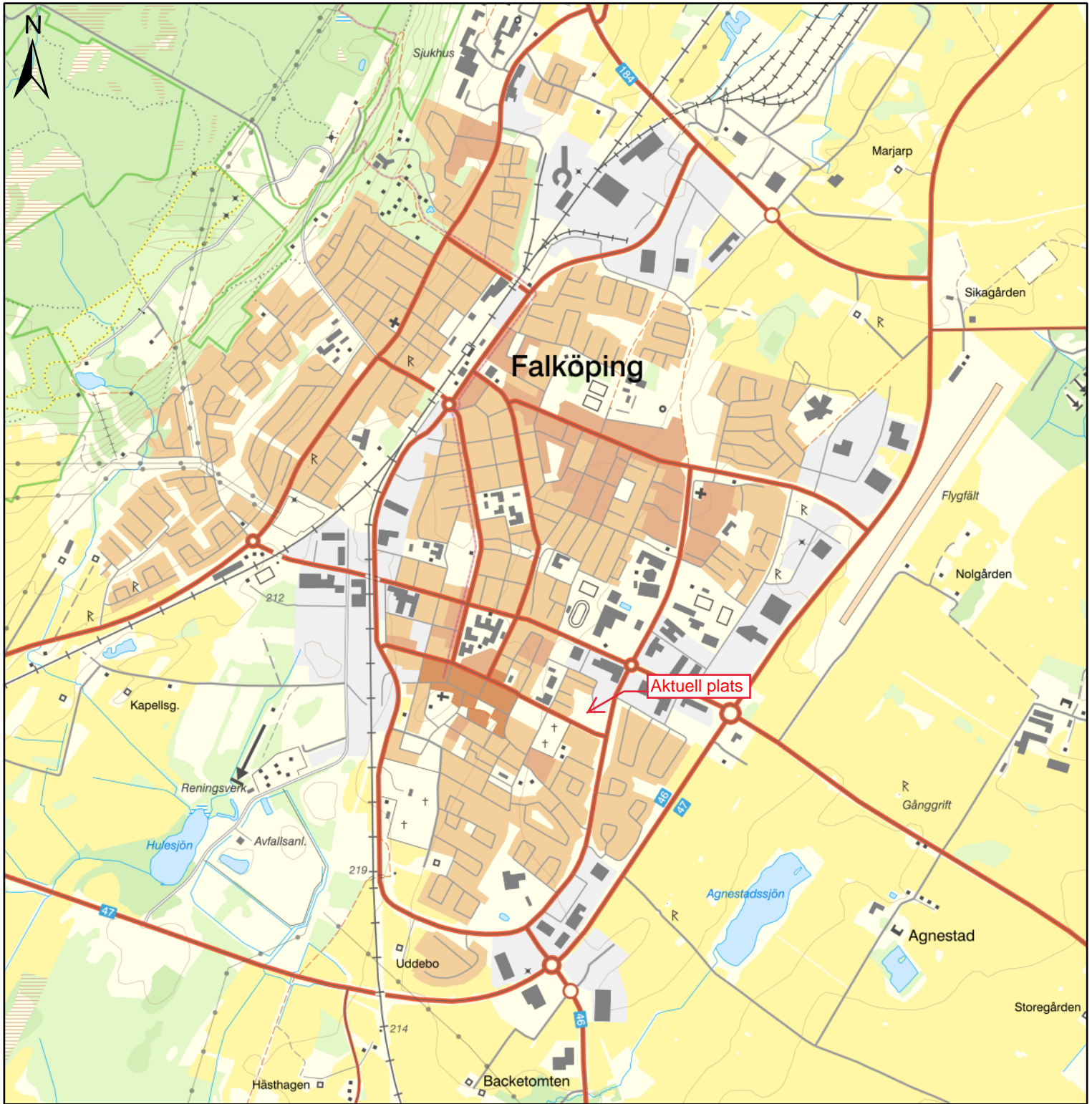
Om någon annan part som företräder det allmänna överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

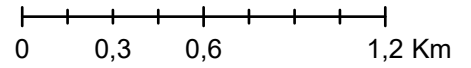
- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras

Viktigt! Om du skickar in överklagandet per e-post kan Länsstyrelsen inte ta emot mejl som inklusive bilagor är större än 11 megabyte.

Om du önskar skicka in e-post som är större än 11 megabyte måste du innan överklagandetiden går ut kontakta Länsstyrelsen ([vastragotaland@lansstyrel-](mailto:vastragotaland@lansstyrelsen.se)

1:25 000

1:2 500

0 0,03 0,06 0,12 Km

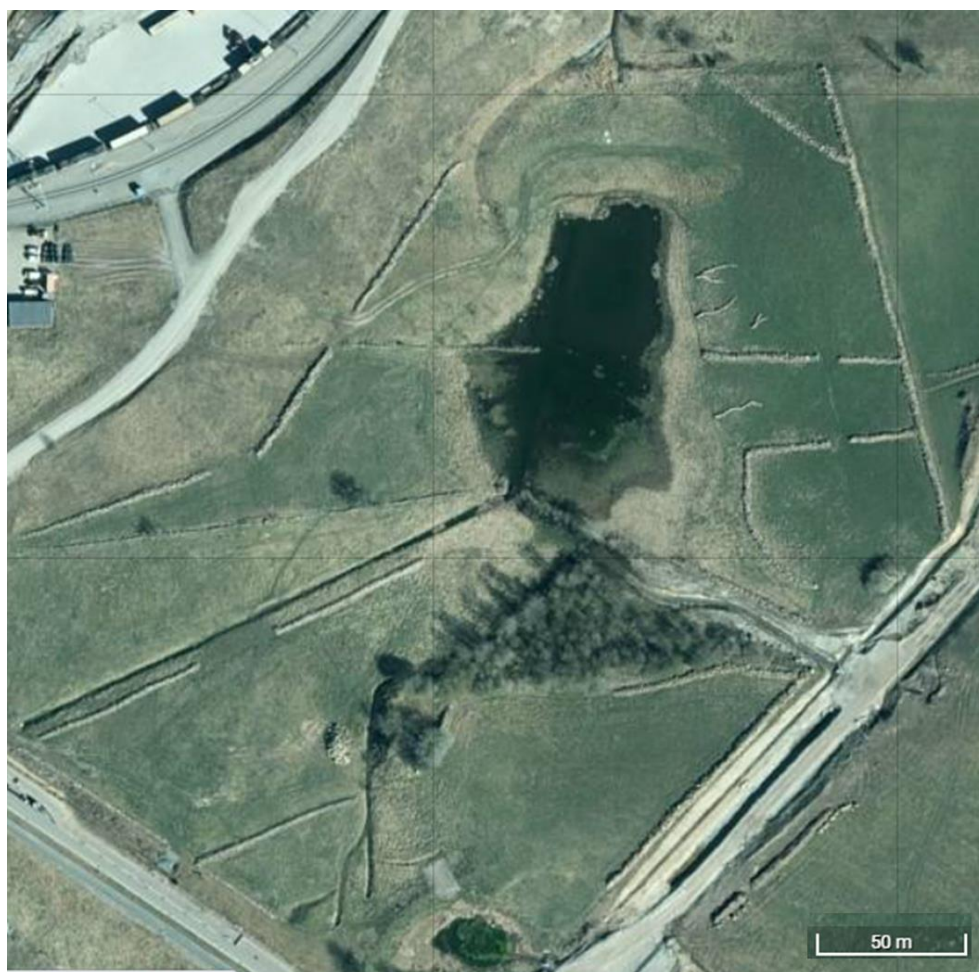

● Damm

Markering av dammen där mindre vattensalamander observerats. (Flygbildsfoto från Enrio.se)

Platsen för ny lokal (nr 2) dit mindre vatten- salamander planeras flyttas. Området ligger cirka 2,8 km norr om befintlig lokal (nr 1).

Figur 4. Flygbild över "Groddjursdammen". Bild från Eniro.se.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Byggnadsnämnden

Sammanträdesdatum
2022-03-30

Plats och tid	Falköpingsalen, Stadshuset klockan 13:15	
Beslutande	Dan Hovskär (KD), Ordförande Corry Thuresson (S), 1:e vice ordförande Johan Eriksson (M), 2:e vice ordförande Inga-Lill Bergsten (S) Göte Andersson (C) Börje Svensson (C)	Maria Bruckshaw (KD) Elias Assio (M) Milada Wurm (SD) Anette Larsson (SD) Lars Nordgren (MP) tjänstgör.ers.
Ersättare	Jan Erikson (KD) Ingvor Arnoldsson (S) Ingela Pettersson (C) Irene Almsparre (M) Matti Qvist (SD) Malte Svensson (SD)	
Övriga närvarande	Erna Pezic, stadsbyggnadschef Amelie Sandström, biträdande stadsbyggnadschef Josef Ydeskog, planarkitekt Märta Gahm, planarkitekt Martin Karlsson, planarkitekt Helbin Saad Ali, planarkitekt Stefan Tiverman, bygglovsingenjör David Karlsson, bygglovsingenjör Jenny Trygg, nämndsekreterare	
Justerare	Corry Thuresson (S)	
Underskrifter		
Sekreterare	Jenny Trygg	Paragrafer § 35
Ordförande	 Dan Hovskär	
Justerare	 Corry Thuresson	
Organ	ANSLAGSBEVIS Paragrafen är omedelbart justerad. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.	
Sammanträdesdatum	Byggnadsnämnden	
Justeringsdatum	2022-03-30	
Anslaget är uppsatt	2022-03-31 – 2022-04-21	
Förvaringsplats för protokollet	Stadsbyggnadsavdelningen	
Underskrift	 Jenny Trygg	

§ 35

Dnr 2017/00094 214

**Inför antagande av detaljplan för del av fastigheten
Gamla Stan 2:26 med flera (Skola vid gamla kalkbrottet)****Byggnadsnämndens beslut**

- 1 Byggnadsnämnden godkänner granskningsutlåtandet och stadsbyggandsavdelningens bemötande av inkomna synpunkter.
- 2 Byggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen för del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet).
- 3 Byggnadsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Sammanfattning

Detaljplanen för en ny skola vid det gamla kalkbrottet är en del av den nya skolorganisationen som beslutades av kommunfullmäktige den 27 mars 2017, § 33. Under våren 2017 gjordes en lokaliseringsstudie som rekommenderade den aktuella platsen för planläggning. Efter genomförd planprocess beslutade kommunfullmäktige den 24 juni 2019, § 65, att anta detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet). Beslutet överklagades och upphävdes i Mark- och miljööverdomstolen på grund av att detaljplanens konsekvenser för den fridlysta arten mindre vattensalamander inte utretts.

Byggnadsnämnden och kommunstyrelsen beslutade under första halvan av 2021 om fortsatt planläggning av området. Med anledning av den skyddade arten inledde kommunen samråd enligt miljöbalken med Länsstyrelsen i Västra Götaland vari det framkom att en dispensansökan krävdes. Ansökan om dispens för flytt av arten mindre vattensalamander lämnades in den 25 november 2021. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari 2022. Flytten av arten enligt dispensen innebär att ett antagande av detaljplanen och dess genomförande inte medför någon negativ påverkan på arten.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Därutöver ska skyddsvärda träd och alléer bevaras.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige antar detaljplanen för del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet).

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	---	---	-----------------------------

Bakgrund

Detaljplanen för en ny skola vid det gamla kalkbrottet är en del av den nya skolorganisationen som beslutades av kommunfullmäktige den 27 mars 2017, § 33. Under våren 2017 gjordes en lokaliseringsstudie som visade på den nu aktuella platsens strategiska läge i Falköpings tätort för en ny skola. Värden som vägdes in i lokaliseringen var bland annat trafiklösningar, pågående markanvändning, centrumutveckling och förtätning, kultur- och naturvärden samt närhet till gymnasiet och idrottsanläggningar. Genom detaljplanering av platsen utreddes lämpligheten av en skola på den av kommunfullmäktige utpekade platsen.

Kommunfullmäktige beslutade den 24 juni 2019, § 65 att anta detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet). Detaljplanen syftade till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Därutöver skulle skyddsvärda träd och alléer bevaras. Beslutet överklagades och handlingarna sändes till Mark- och miljödomstolen som avsåg överklagandena. Domen överklagades till Mark- och miljööverdomstolen som beviljade anstånd och upphävde kommunfullmäktiges beslut om antagande den 29 april 2021. Antagandebeslutet upphävdes eftersom detaljplanens konsekvenser för den fridlysta arten mindre vattensalamander inte utretts.

Kommunstyrelsen beslutade den 19 maj 2021, § 86 att fortsätta detaljplanering för del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet). Den 20 maj 2021, § 81 beslutade även byggnadsnämnden att fortsätta planläggningen. Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken inleddes med Länsstyrelsen i Västra Götaland under hösten 2021. Under samrådet framgick att en dispensansökan krävs för att hantera förekomsten av mindre vattensalamander. Byggnadsnämnden beslutade via ett ordförandebeslut daterat den 25 november 2021 att ansöka om dispens från artskyddsförordningen för att flytta arten från området. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari. Eftersom dispens erhållits kan detaljplanen antas.

Förvaltningens bedömning

Under detaljplaneprocessens gång har flera utredningar tagits fram som sammantaget, i det framtagna planförslaget, visar på att platsen lämpar sig för en ny skola. Flera avvägningar mellan olika allmänna och enskilda intressen har behövt göras för att platsen både ska fungera som en god skol- och lärmiljö samtidigt som omgivningspåverkan och påverkan på befintliga värden på platsen begränsas. För att den fridlysta arten mindre vattensalamander inte ska riskeras påverkas negativt har dispens beviljats för att flytta arten till en mer gynnsam lokal. Det innebär att detaljplanen och dess genomförande inte innebär någon negativ påverkan på arten.

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	---	---	-----------------------------

Detaljplanen överensstämmer med översiktsplan 2017–2030, antagen av kommunfullmäktige den 26 februari 2018, § 44.

Eftersom Mark- och miljööverdomstolen upphävde kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplanen krävs ett nytt beslut om antagande. Detta nya beslut om antagande har föregåtts av en ny granskning av planförslaget. Under granskningen inkom yttranden från statliga myndigheter, regionen, kommunalförbund, ledningsägare, Falbygdens naturskyddsförening samt från nio privatpersoner. Synpunkterna berörde främst platsens lämplighet utifrån olika parametrar så som parkering, naturvärden och buller men även planprocessen. De inkommande yttrandena tillsammans med kommentarer har sammanställts i granskningsutlåtande 2. Synpunkterna som inkom har inte resulterat i några ändringar i planförslaget.

Med anledning av ovanstående föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige antar detaljplanen för del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet)

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från stadsbyggnadsavdelningen, 2022-03-29
Plankarta Antagande, 2022-03-29
Planbeskrivning Antagande, 2022-03-29
Granskningsutlåtande 2, 2022-03-29
Beslut om dispens från artskyddsförordningen, 2022-02-17
Komplettering angående dispensärende, 2022-02-07
Komplettering till ansökan om artskyddsdispens, 2021-12-10
Ansökan om dispens från artskyddsförordningen, 2021-11-25
Artskyddsutredning för mindre vattensalamander, 2021-09-09
PM Utlåtande angående övervintringslokaler för mindre vattensalamander, 2020-10-18
PM Uttalande angående vattensalamander, 2020-09-07
Granskningsutlåtande, 2019-03-26
Samrådsredogörelse, 2019-01-25
Illustrationer, 2019-01-22
Skuggstudie, 2019-01-21
Trafikbullerutredning, 2018-08-30
Trafikanalys, 2018-08-30
PM Påverkan på naturvärden, 2018-08-24
Dagvattenanalys, 2018-08-23
Geoteknisk utredning, 2018-05-04
Beläggingsstudie av Odenområdet, 2018-01-30
Länsstyrelsen yttrande angående behovsbedömning, 2017-11-21
Behovsbedömning, 2017-11-02
Miljöteknisk undersökning, 2017-09-04
Naturvärdesinventering, 2017-06-30

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	---	---	-----------------------------

Paragrafen skickas till
Kommunstyrelsen
Josef Ydeskog, planarkitekt

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	---	---	-----------------------------

E-delgivning

Falköping kommun
jenny.trygg@falkoping.se

Dispens att fånga och samla in ägg av mindre vattensalamander i Falköpings kommun

Beslut

Länsstyrelsen ger dispens från förbudet mot att fånga exemplar och ägg av mindre vattensalamander (*Lissotriton vulgaris*) inom det område som markerats på bifogad karta, se bilaga 2, i Falköping kommun.

Villkor

1. Dispensen är giltig i fem år, räknat från den dag då beslutet har vunnit laga kraft.
2. Insamling på fastigheten Hjulmakaren 4 ska ske vid minst fyra tillfällen under ett och samma år under artens lekperiod (april-maj). Insamling ska ske under kvällstid. Hittas ägg av mindre vattensalamander ska dessa också samlas in.
3. Insamlade individer och eventuella ägg ska varsamt och utan onödiga dröjsmål flyttas till dammen vid Marjarps industriområde, se bilaga 4.
4. Påträffas exemplar eller ägg på andra platser inom det område som markerats på bilaga 2 ska dessa också samlas in och flyttas till dammen vid Marjarp.
5. Dispensen gäller för sakkunnig person och eventuella medhjälpare.

Bedömning

Bakgrunden till ansökan är att en högstadieskola föreslås byggas inom salamanderpopulationens hemområde. Det krävs dispens för att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar eller ägg av mindre vattensalamander. Om villkoren i 15 § artskyddsförordningen uppfylls får dispens ges av Länsstyrelsen. Falköpings kommun har hos Länsstyrelsen ansökt om dispens för att samla in salamandrar och ägg för att flytta dem till en annan plats inom kommunen.

Förekomsten av mindre vattensalamander i området

Ett mindre antal mindre vattensalamandrar har påträffats i en trädgårdsdamm precis intill planområdet. Såvitt Länsstyrelsen känner till saknas andra fortplantningsmöjligheter i närområdet, inom rimligt spridningsavstånd. Planområdet omges till övervägande del av bebyggelse och infrastruktur. Närmast kända salamanderförekomst finns drygt 2 km västerut, enligt äldre uppgifter i Artportalen. Under genomförda utredningar i planområdet har inga mindre vattensalamandrar observerats. Mycket talar därmed för att salamandrarna i planområdet inte har något kontinuerligt individutbyte med andra populationer, att populationen är relativt liten och svag och att den löper risk att försvinna på sikt. Inkomna yttranden från fastighetsägare i området visar inte heller på att det finns fler leklokaler än den på Hjulmakaren 4.

Finns annan lämplig lösning?

Frågan är om det finns andra lämpliga lösningar för att tillgodose planens syfte, med mindre påverkan på mindre vattensalamander.

Inledningsvis noterar Länsstyrelsen att planbeskrivningen anger att detaljplanen stämmer överens med översiktsplanens intentioner. Vidare noterar Länsstyrelsen att valet att föreslå en högstadieskola på den aktuella platsen har sin bakgrund dels i en ny skolorganisation, dels i en undersökning av lämpliga lokaliseringar inom Falköpings centralort. Sammantaget anser Länsstyrelsen att kommunen visat att det av flera skäl varit lämpligt att föreslå att högstadieskolan byggs på den aktuella platsen.

Kommunen har, efter det att förekomsten av mindre vattensalamander i området blivit känd, genomfört utredningar och åtagit sig att bevara vissa lämpliga övervintringsområden inom planområdet, samt också att förstärka kvaliteter i andra områden. Det övervintringsområde som bedöms ha störst betydelse för mindre vattensalamander i planområdet kan dock inte bevaras. Länsstyrelsen konstaterar att ett stort antal skolbarn kommer att uppehålla sig på skolområdet när skolan väl är i drift, vilket åtminstone på lite sikt bör innebära ett betydande markslitage.

Länsstyrelsen har mot ovan angiven bakgrund kommit fram till att även med de skyddsåtgärder som kommunen avser genomföra är det troligt att detaljplanen innebär en försämring för salamanderpopulationen i området. Att samla in och flytta populationen till en annan plats, som har bättre förutsättningar att långsiktigt erbjuda det salamandrarna behöver, bedömer Länsstyrelsen är en bättre lösning i det här fallet.

Länsstyrelsen anser i det här sammanhanget att kommunen har lokaliserat en lämplig plats att flytta salamandrar till; på den här platsen finns fortplantningsmöjligheter, gömslen och platser för övervintring och födosök. Här tycks också finnas bättre möjligheter till spridning till andra naturområden. Den föreslagna insamlingsmetoden är enligt Länsstyrelsen den bästa för att så många salamandrar som möjligt ska kunna samlas in. I syfte att minska

riskan för att dåliga väderförhållanden och liknande påverkar utfallet bör dock antalet insamlingsförsök vara fler än två (se villkor 2).

Länsstyrelsen instämmer således med kommunen i att det inte är rimligt att eftersträva insamling på andra platser än i fortplantningsområdet under lekperioden. Skulle däremot individer påträffas på andra platser, även under senare skeden, är det rimligt att dessa samlas in och flyttas till den nya platsen.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan är det Länsstyrelsens bedömning att lösningen att samla in exemplar och ägg i det här fallet är den lämpligaste, även med beaktande av att det finns en risk att samtliga individer i populationen inte lyckas samlas in.

Försvårar en dispens upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde?

Länsstyrelsen bedömer som sagt att mindre vattensalamander har bättre möjligheter att fortleva långsiktigt på den nya platsen än inom planområdet. Länsstyrelsens bedömning är således att dispens för insamling och flytt enligt det här beslutet kommer ha övervägande positiva effekter på mindre vattensalamander i Falköpingsregionen.

Länsstyrelsen bedömer också, mot bakgrund av vad som framgått ovan, att en förlust av den aktuella populationen borde få högst begränsade effekter på artens bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Det faktum att det kan vara svårt att samla in samtliga individer i populationen innebär enligt Länsstyrelsens bedömning inte att detaljplanen möter hinder av artskyddsbestämmelserna. Genomförs insamling enligt villkoren i det här beslutet bedömer dock Länsstyrelsen att så många salamandrar och ägg som möjligt kan samlas in.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen anser att det är möjligt att lämna dispens enligt 15 § artskyddsförordningen för att samla in exemplar och ägg av mindre vattensalamander. Efter att ha granskat inkomna yttranden bedömer länsstyrelsen att det inte finns anledning att rikta insamlingen till andra fastigheter än Hjulmakaren 4 eftersom det inte finns några kända leklokaler på de andra fastigheterna.

Bestämmelser

Artskyddet utgörs dels av de traditionella fridlysningsreglerna, dels av skydd för vissa arter och deras livsmiljöer med grund i EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektiv. Artskyddsbestämmelserna syftar till att förhindra att de skyddade arternas bevarandestatus försämras. Bestämmelser om artskydd finns i artskyddsförordningen (SFS 2007:845).

Skyddade arter

Genom 6 § artskyddsförordningen är mindre vattensalamander fridlyst.

Skyddets innebörd

Enligt 6 § artskyddsförordningen är det förbjudet att

1. döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och
2. ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

Dispens från förbuden

Enligt 15 § artskyddsförordningen får Länsstyrelsen ge dispens från förbuden i 6 § endast om

1. det inte finns någon annan lämplig lösning,
2. om dispensen inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Beskrivning av ärendet

Ni har ansökt om dispens från fridlysningsbestämmelserna för att fånga exemplar och samla in ägg av mindre vattensalamander (*Lissotriton vulgaris*) på fastigheterna Hjulmakaren 4 och Gamla Stan 2:26. På fastigheten Hjulmakaren 4 har arten observerats i en trädgårdsdamm (reproduktionslokal). På fastigheten Gamla Stan 2:26 finns potentiella landbaserade livsmiljöer och övervintringslokaler för arten. Ni avser att flytta populationen från Hjulmakaren 4 och Gamla Stan 2:26 till en damm vid Marjarps industriområde. Anledningen är att ni arbetar med en detaljplan för en ny skola i Falköpings tätort. Platsen är ett före detta kalkbrott. Byggnation av skolan bedöms vara av betydande allmänt intresse för att säkerställa en likvärdig skola för alla och goda utbildningslokaler i Falköping. I samband med planprocessen har det framkommit att mindre vattensalamander förekommer i en mindre damm i angränsande villatomt. Ni har låtit genomföra inventeringar av artens livsmiljöer inom området för ny detaljplan och funnit att det finns potentiella övervintringsmiljöer där. Inga individer av mindre vattensalamander har dock observerats inom planområdet. Ni bedömer det vara svårt att upprätthålla en population med mindre vattensalamander inom området givet att detaljplanen genomförs, då de kvarvarande naturmiljöerna sannolikt är för små för att på sikt hålla en livskraftig population.

Ni har utrett alternativa planjusteringar för att möjliggöra för mindre vattensalamander att finnas kvar i området där detaljplanen ska genomföras. Möjligheten att kombinera skolbyggnad, skolgård, god förbindelse med gång- och cykelvägar och bilvägar till skolan med de förutsättningar som mindre vattensalamander behöver för att finnas kvar i området har dock visat sig vara svårt. Det har bedömts osannolikt att mindre vattensalamander kommer kunna finnas kvar i området på sikt då dess livsmiljö marginaliseras än mer än vad den redan gjort i samband med tidigare exploateringar/bebyggelse runt kalkbrottet. Förutsättningarna för artens fortlevnad inom området är således begränsad som utgångspunkt.

Insamling och flytt ska utföras av sakkunnig ekolog/biolog. Då det aktuella vattnet är litet kommer insamling ske manuellt i och runt vattnet dit arten söker sig för reproduktion, genom att inventeraren försiktig lyfter upp djuret för hand eller med hjälp av näthåv och placerare djuret i en stor behållare som hanteras ytterst varsamt. Om ägg observeras på vattenväxter samlas dessa in och flyttas tillsammans med individerna av mindre vattensalamander.

Ni föreslår att insamling ska ske vid minst två tillfällen under artens lekperiod (april-maj). Insamling sker under kvällstid, mellan klockan 21.00-23.00.

Om individer observeras i närliggande mindre tillfälliga vattensamlingar i direkt anslutning till detaljplansområdet eller inom detaljplansområdet (på mark där åtkomst ges, exempelvis på allmän mark och på privat mark med markägarens tillstånd) samlas även dessa in för att på så vis kunna flytta så stor del av den lokala populationen som möjligt.

Om individer av mindre vattensalamander observeras under anläggnings- och byggtid inom detaljplaneområdet önskar ni att dessa får samlas in av biolog/ekolog och flyttas till samma livsmiljö som övriga insamlade individer.

Insamlade individer kommer direkt efter insamling att placeras ut på en ny lokal där förutsättningarna för individerna och artens fortlevnad är goda. Föreslagen lokal är den så kallade "Groddjursdammen" som ligger placerad i ett grönområde i Marjarps industriområde och som är säkerställd genom detaljplan. Lokalen ligger cirka 2,8 km norr om befintlig lokal. Förutsättningarna för mindre vattensalamander bedöms här vara goda då vattentillgången i dammen är beständig, dammen har sluttande strandkanter med vattenvegetation samt är fisk- och kräftfri. Ni har även byggt upp stenmurar inom området som erbjuder skyddade miljöer för arten samt övervintringsplatser då stenmurarna ligger på mjuk mark. I det direkta närområdet finns även mindre trädklädda partier.

Beskrivning av dammen

Befintliga höjddata visar att avrinningsområdet till dammen inte omfattar stora delar av befintliga verksamheter på Marjarps industriområde utan istället framförallt områden sydväst om dammen. Markytorna som avvattnas till dammen består till största del av obebyggd mark även om vissa delar omfattar planlagd mark som kan exploateras med främst bostäder men även till viss del verksamheter. Terminalerna inom Marjarps industriområde avvattnas norrut och därmed inte till dammen. Innan dagvattnet når dammen rinner det främst via öppna diken och ett antal fördröjningsdammar. Detta innebär att vattenflödet till dammen är förhållandevis jämnt även vid större regnmängder. Att vattnet färdas via öppna diken och fördröjningsdammar innebär också att eventuella föroreningar har möjlighet att antingen sjunka till botten när vattnet fördröjs eller tas upp av marken i diken.

Ett industrispår har tidigare passerat cirka 350 meter söder om dagvattendammen och undersökningar på andra platser i närområdet visar att marken precis vid spåret kan innehålla vissa föroreningar. Dessa föroreningar bedöms dock inte påverka dagvattendammen. Vid byggnation på den närliggande fastigheten Klacken 1 påträffades massor som var förorenade med arsenik och kolväte. När massorna sanerades genomfördes tester dagligen tills dess att föroreningen var borttagen. Sammanfattningsvis bedöms marken kring dagvattendammen med bakgrund av tillgängligt underlag inte vara förorenad av salt, sliperimpregnering eller kolväte.

I en artskyddsutredning som tog fram innan dispensansökan lämnades angavs ett antal förslag till skyddsåtgärder och förstärkningsåtgärder i syfte att vidta hänsyn till den lokala populationen av mindre vattensalamander. Ni vill dock, givet att dispens för flytt av mindre vattensalamander beviljas, återkalla dessa förslag. Eftersom förslagen tagits fram i syfte att bevara en population med mindre vattensalamander inom detaljplaneområdet bedöms dessa åtgärder ej vara relevanta om populationen flyttas från platsen.

Den ursprungliga dispensen länsstyrelsen beviljade med diarienummer 41676–2021 överklagades av fastighetsägarna till Hjulmakaren 4. Mark- och miljödomstolen avvisade överklagandet då de ansåg att de ej hade klagorätt. Beslutet överklagades och Mark- och miljööverdomstolen undanröjde Mark- och miljödomstolens samt länsstyrelsens beslut och återförvisade målet till länsstyrelsen för fortsatt handläggning. Mark- och miljööverdomstolen ansåg att fastighetsägarna skulle ha hanterats som parter redan vid länsstyrelsens handläggning. Det förhållandet att de inte fick möjlighet att yttra sig vid länsstyrelsens handläggning utgjorde ett sådant fel som kan antas ha inverkat på målets utgång.

Länsstyrelsen har sedan begärt yttrande från samtliga (21) fastighetsägare inom det område som markerats på bilaga 2. Det har inkommit åtta yttranden. Fyra fastighetsägare uppger att de sett till salamandrar på deras fastigheter, i bland annat trädgård och källare. Det framkommer inte att det skulle finnas några fler lekvatten än det på Hjulmakaren 4 inom området.

Upplysningar

Innan dispens från fridlysningsbestämmelserna söktes tog ni fram en rad skydds- och förstärkningsåtgärder i syfte att vidta hänsyn till den lokala populationen av mindre vattensalamander. Syftet var att bevara en population med mindre vattensalamander inom detaljplaneområdet. Dessa åtgärder bedöms ej vara relevanta om populationen flyttas från platsen.

Möjlighet att överklaga

Detta beslut kan du överklaga hos Vänersborgs tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, se ruta nedan.

Beslutande

Beslutet har fattats av enhetschef Eva Olsen med biolog Martin Svensson som föredragande. Länsjurist Anna Roslund, har också medverkat i beslutet.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Hantering av personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Detaljkarta med avgränsning
3. Detaljkarta med trädgårdsdamm markerad
4. Karta över damm dit salamandrarna flyttas

Kopia:

Naturvårdsverket
Samhällsbyggnadsenheten, Emma Ahlgren

Kopia + delgivning:

Hjulmakaren 1, Conny och Therese Broberg, Vävgatan 2, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 2, Linda och Rikard Götenmark, Vävgatan 4, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 3, Lisa Persson och Marcus Svensson, Vävgatan 6, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 4, Anette och Kenneth Jakobsson, Vävgatan 8, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 5, Magnus Ström, Marmorgatan 3, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 6 och 7, Kerstin och Sten-Åke Gustafsson, Fogdegatan 10, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 1, Claes Henric och Sofia Bendefors, Marmorgatan 2, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 2, Magnus Blomgren, Marmorgatan 4, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 3 och Gamla Stan 2:15, Asta Tranberg, Kalkstensgatan 3, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 4, Therese Clason och Thomas Johansson, Fogdegatan 6, 521 41 Falköping
Sämskmakaren 1, Bernt Fransson, Kalkstensgatan 2, 521 41 Falköping
Sämskmakaren 2, Marianne och Stig Svensson-Säll, Kalkstensgatan 4, 521 41 Falköping
Sämskmakaren 3 och Gamla Stan 2:14, Anita och Kjell Helander, Kalkstensgatan 6, 521 41 Falköping
Gamla Stan 2:11, Christophe Risenius och Monica Risenius, Östra Borgenvägen 5A, 681 41 Kiruna
Gamla Stan 2:24, Daniel Karlsson och Giny Brodin, Trädgårdsgatan 45, 521 41 Falköping
Gamla Stan 2:13, Feride och Hisni Shala, Trädgårdsgatan 47, 521 41 Falköping
Tillskäraren 3, FKGF Real Estate AB, Marknadsgatan 17, 521 41 Falköping

Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen.

Om någon annan part som företräder det allmänna överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

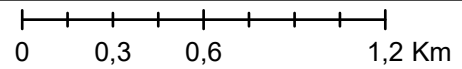
- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras

Viktigt! Om du skickar in överklagandet per e-post kan Länsstyrelsen inte ta emot mejl som inklusive bilagor är större än 11 megabyte.

Om du önskar skicka in e-post som är större än 11 megabyte måste du innan överklagandetiden går ut kontakta Länsstyrelsen ([vastragotaland@lansstyrel-](mailto:vastragotaland@lansstyrelsen.se)

1:25 000

1:2 500

0 0,03 0,06 0,12 Km

● Damm

Markering av dammen där mindre vattensalamander observerats. (Flygbildsfoto från Enrio.se)

Platsen för ny lokal (nr 2) dit mindre vatten- salamander planeras flyttas. Området ligger cirka 2,8 km norr om befintlig lokal (nr 1).

Figur 4. Flygbild över "Groddjursdammen". Bild från Eniro.se.

Länsstyrelsen i Västra Götaland

Komplettering angående dispensärende dnr 41676-2021

Bakgrund

Dagvattendammen som enligt dispensansökan eventuella individer av mindre vattensalamander som finns vid det före detta kalkbrottet föreslås flyttas till, ligger inom ett område som detaljplanelagts med användningen natur inom allmän plats. Genom utbyggnaden av Marjaps industriområde har flertalet biotoper tagits bort som omfattas av det generella biotopskyddet och kommunen har då placerat kompensationsåtgärder inom detta område. Det har placerats stenvägg, döda träd och ett småvatten inom området. I området finns också en naturlig lågpunkt och det tillskapades därför en dagvattendamm i området för att skapa en fördröjning.

Sedan området färdigställdes år 2017 och 2018 har enligt artportalen flertalet olika rödlistade fågelarter noterats i området.

Vattenkvalitet

Befintlig höjddata visar att avrinningsområdet till dammen inte omfattar stora delar av befintliga verksamheter på Marjarps industriområde utan istället framförallt områden sydväst om dammen, se nedanstående bild som visar ungefärligt vilka områden som bidrar med vatten till dammen.

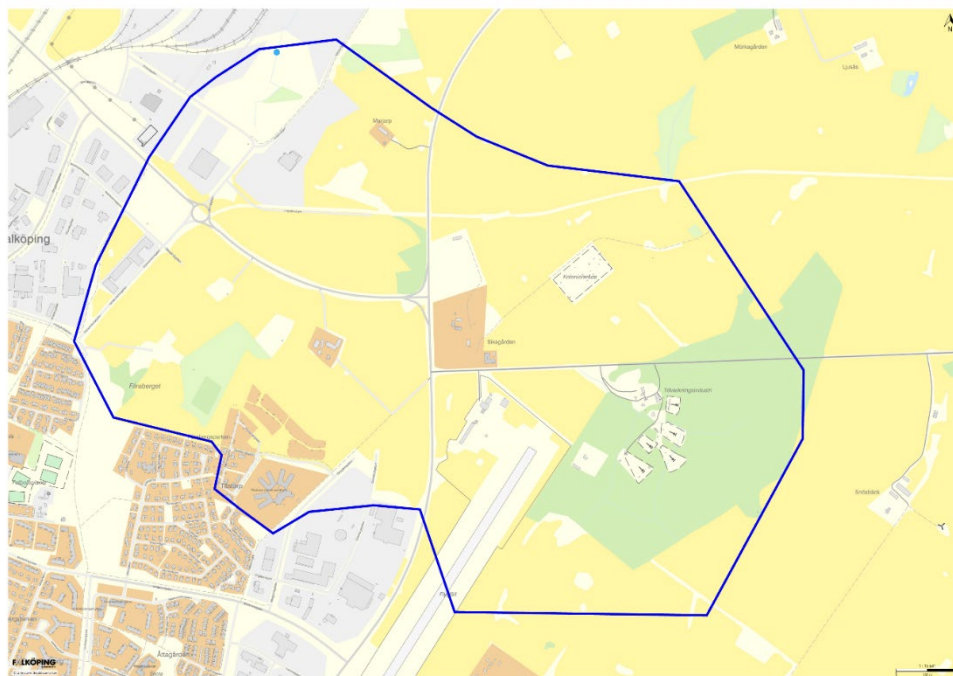

Bild 1 visar dammens avrinningsområde, alltså de marker som avvattnas till dammen.

Markytorna som avvattnas till dammen består till största del av obebyggd mark även om vissa delar omfattar planlagd mark som kan exploateras med främst bostäder men även till viss del verksamheter. Terminalerna inom Marjarps industriområde avvattnas norrut och därmed inte till dammen.

Innan dagvattnet når dammen rinner det främst via öppna diken och ett antal fördröjningsdammar. Detta innebär att vattenflödet till dammen är förhållandevis jämnt även vid större regnmängder. Att vattnet färdas via öppna diken och fördröjningsdammar innebär också att eventuella föroreningar har möjlighet att antingen sjunka till botten när vattnet fördröjs eller tas upp av marken i diken. Bilden nedan visar de större diken och fördröjningsdammarna inom avrinningsområdet.

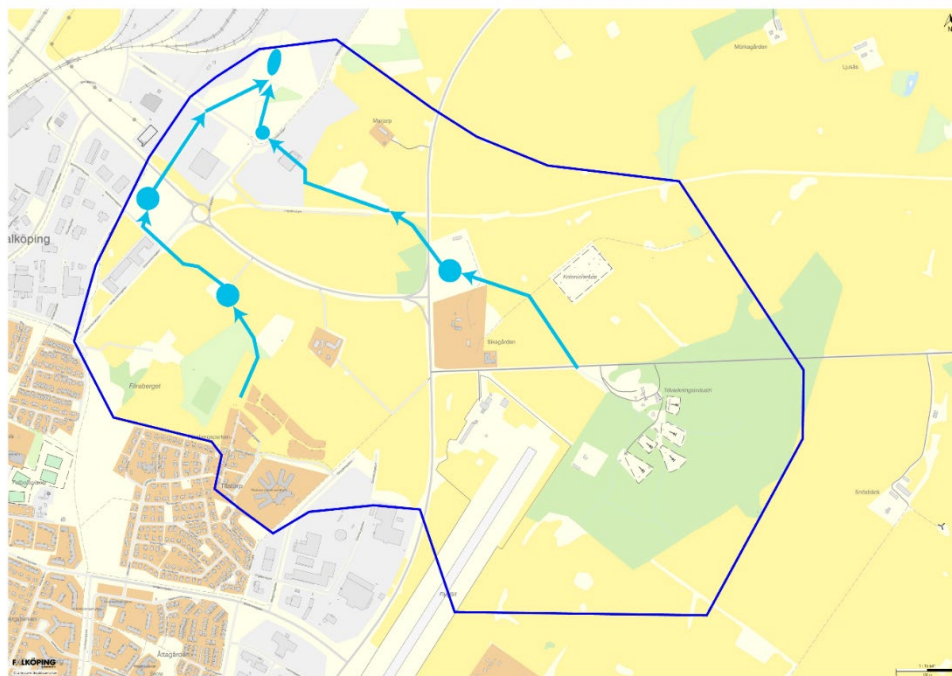

Bild 2 visar dammens avrinningsområde inklusive större diken och fördröjningsdammar. Blå cirklar illustrerar fördröjningsdammar och pilarna illustrerar diken.

Ett industrispår har tidigare passerat cirka 350 meter söder om dagvattendammen och undersökningar på andra platser i närområdet visar att marken precis vid spåret kan innehålla vissa föroreningar. Dessa föroreningar bedöms dock inte påverka dagvattendammen.

Vid byggnation på den närliggande fastigheten Klacken 1 påträffades massor som var förorenade med arsenik och kolväte. När massorna sanerades genomfördes tester dagligen tills dess att föroreningen var borttagen. Sammanfattningsvis bedöms marken kring dagvattendammen med bakgrund av tillgängligt underlag inte vara förorenad av salt, sliperimpregnering eller kolväte.

I den västra delen av Marjarps industriområde finns ytterligare en dagvattendamm vars avrinningsområde består av stora delar av Falköpings tätort. Området är till stor del exploaterad, hårdgjord och vattnet avleds via ledningar under mark utan fördröjning. Marken inom avrinningsområdet har varit exploaterad under lång tid och under tidsperioder där krav på fördröjning och rening av vatten inte fanns eller var lika kraftiga som idag. På grund av den höga graden av exploatering och hårdgjordhet tillsammans med att vattnet avleds via ledningar varierar vattenflödet till dammen kraftigt beroende på regnmängd. Föroreningshalten bedöms också vara värre än den östra dagvattendammen av samma anledningar.

Under 2016 genomförde Trafikverket en naturvärdesinventering i samband med planläggning för förbigångspår längs Västra Stambanan. Inventeringen omfattade bland annat den västra dammen och då noterades bland annat åkergröda, vanlig padda och mindre vattensalamander. Den västra

dagvattendammen bedöms därmed vara mer förorenad än den östra och det till trots har mindre vattensalamander inventerats där.

Bild 3 visar lokalisering av den östra och den västra dammen.

Befintliga groddjursarter & platsens lämplighet

Det har inte genomförts någon naturvärdesinventering som kartlagt vilka groddjursarter som finns i varken dagvattendammen eller det småvatten som finns i samma naturområde. Enligt platsbesök som har gjorts har det i småvattnet noterats ett stort antal ägg och yngel av något eller några groddjursarter.

De ekologiska förutsättningarna för mindre vattensalamander (samt andra groddjur) bedöms vara goda vid lokalen för föreslagen flytt. Området är recipient för dagvatten men så länge en god vattenkvalitet för groddjuren kan upprätthållas så erbjuder området livsmiljöer för groddjurens samtliga livsstadier samt tillgång på födosöksområden (öppna gräsmarker samt skogsdungar) och övervintringsområden (främst ett flertal stenmurar som kan erbjuda frostfria utrymmen då stenmurarna ligger på mjuk mark i vilken groddjuren gömmer sig). Möjligheten för reproduktion bedöms vidare som god med anledning av att vattentillgången i dammen är beständig, dammen har sluttande strandkanter med över- och undervattensvegetation samt är fisk- och kräftfri.

Dammen inklusive svämplanet är cirka 5 500 m² stort och området som angränsar med gräsmarker, diken och stenmurar är drygt 6,5 ha stort, se bild 4.

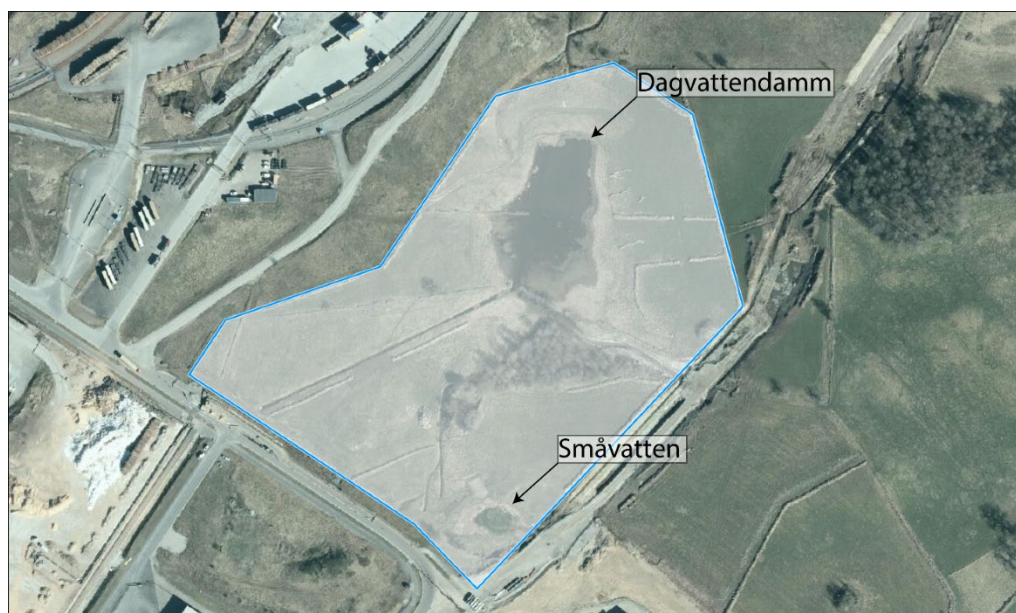

Bild 4 visar områdets/lokalens utbredning med dagvattendamm, småvatten, diken, skogsområde och stenvullar.

*Ledande experter
för en levande värld.*

Ansökan om artskyddsdispens - komplement
**Kompletterande underlag till artskyddsutredning och
ansökan om dispens att flytta mindre vattensalamander
för detaljplan Gamla Stan 2:26, Falköping
Falköpings kommun**

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	1
1.1	Kompletterande underlag.....	1
1.2	Mindre vattensalamander	1
1.2.1	Särskilda skäl till dispens	1
2	Ansökan om dispens från 6 § Artskyddsförordningen	2
2.1	Syfte med åtgärden.....	3
2.2	Finns någon annan lämplig lösning?	3
2.3	Påverkan på gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde?	3
2.4	Flytta individer av mindre vattensalamander	3
2.4.1	Flytt av mindre vattensalamander till ny lokal	4
2.5	Övriga ändringsförslag	6
	Referenser	7

Titel: Kompletterande underlag till artskyddsutredning och ansökan om dispens att flytta mindre vattensalamander för detaljplan Gamla Stan 2:26, Falköping

Version: 1

Datum: 2021-12-10

Uppdragsgivare: Josef Ydeskog, Falköpings kommun

Uppdragsnummer: 2030-05

Ansökan genomförd av: Sofia Berg, EnviroPlanning AB

1 Bakgrund

Falköping kommun arbetar med en ny detaljplan av ett före detta kalkbrott i de centrala delarna av Falköpings tätort. I samband med planprocessen har det framkommit att den fridlysta arten mindre vattensalamander (6§ Artskyddsförordningen) förekommer i en mindre damm i angränsande villatomt. Kommunen har låtit genomföra inventeringar av artens livsmiljöer inom området för ny detaljplan och funnit att det finns potentiella övervintringsmiljöer där. Inga individer av mindre vattensalamander har dock observerats inom planområdet. I samråd med länsstyrelsen har slutsatsen dragits att det kommer vara svårt att upprätthålla en population med mindre vattensalamander inom området givet att detaljplanen genomförs, då de kvarvarande naturmiljöerna sannolikt är för små för att på sikt hålla en livskraftig population.

1.1 Kompletterande underlag

Detta dokument utgör ett kompletterande underlag till följande artskyddsutredning som genomförts för mindre vattensalamander inom aktuellt detaljplaneområde:

- Berg S (2021). Artskyddsutredning för mindre vattensalamander inför detaljplan, Gamla Stan 2:26, Falköpings kommun. Version 2. Enviro-Planning AB, 2021-09-09.

1.2 Mindre vattensalamander

Mindre vattensalamander är fridlyst enligt 6§ Artskyddsförordningen vilket innebär att det är förbjudet att:

- 1. döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och
- 2. ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

1.2.1 Särskilda skäl till dispens

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet ge dispens från 6§ Artskyddsförordningen givet att följande punkter är uppfyllda (15§ Artskyddsförordningen):

- det finns ingen annan lämplig lösning för den åtgärd du vill göra
- dispensen försvårar inte upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde

2 Ansökan om dispens från 6§ Artskyddsförordningen

Falköpings kommun ansöker om dispens från 6 § artskyddsförordningen för mindre vattensalamander. Kommunen ansöker också om tillstånd att få flytta populationen av mindre vattensalamander från detaljplaneområdet Gamla Stan 2:26 samt från intilliggande villatomt där arten idag observerats (figur 1).

● Damm

Figur 1. Markering av dammen där mindre vattensalamander observerats. (Flygbildsfoto från Enrio.se)

2.1 Syfte med åtgärden

Detaljplanläggning av ny skola i Falköpings tätort. Byggnation av skolan bedöms vara av betydande allmänt intresse för att säkerställa en likvärdig skola för alla och goda utbildningslokaler i Falköping.

2.2 Finns någon annan lämplig lösning?

Falköpings kommun har utrett alternativa planjusteringar för att möjliggöra för mindre vattensalamander att finnas kvar i området för ny detaljplan (se kapitel 2 i Berg 2021). Möjligheten att kombinera skolbyggnad, skolgård, god förbindelse med gång- och cykelvägar och bilvägar till skolan med de förutsättningar som mindre vattensalamander behöver för att finnas kvar i området har dock visat sig vara svårt. Efter samråd med länsstyrelsen bedöms det osannolikt att mindre vattensalamander kommer kunna finnas kvar i området på sikt då dess livsmiljö marginaliseras än mer än vad den redan gjort i samband med tidigare exploateringar/bebyggelse runt kalkbrottet. Länsstyrelsen understryker under samråd att området troligen redan idag är för litet för att på sikt kunna hålla kvar en population av mindre vattensalamander. Förutsättningarna för artens fortlevnad inom området är således begränsad som utgångspunkt.

2.3 Påverkan på gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde?

Mindre vattensalamander bedöms idag vara livskraftig (LC) inom sitt utbredningsområde (Artfakta SLU 2021). Arten har en stor utbredning och är relativt vanlig. Utbredningsområdets storlek överskrider gränsvärdet för rödlistning. Det finns vidare inga tecken på betydande populationsförändring (Artfakta SLU 2021). Bedömningen är därför att påverkan från detaljplanen inte kommer att påverka artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

2.4 Flytta individer av mindre vattensalamander

För att inte riskera döda eller skada individer av mindre vattensalamander samt för att möjliggöra för den lokala populationen att fortleva på sikt, ansöker Falköpings kommun om att få flytta individer av mindre vattensalamander. Falköpings kommun ansöker om tillstånd för följande punkter:

1. Samla in och flytta individer av mindre vattensalamander från reproduktionsplatsen (mindre damm på privat villatomt, Hattmakaren 4 (se figur 1)). Insamling och flytt ska utföras av sakkunnig ekolog/biolog. Då det aktuella vattnet är litet kommer insamling ske manuellt i och runt vattnet dit arten söker sig för reproduktion, genom att inventeraren försiktig lyfter upp djuret för hand eller med hjälp av näthåv och placerare djuret i en stor behållare som hanteras ytterst varsamt. Om

ägg observeras på vattenväxter samlas dessa in och flyttas tillsammans med individerna av mindre vattensalamander.

2. Insamling ska ske vid minst två tillfällen under artens lekperiod (april-maj). Insamling sker under kvällstid, mellan 21.00-23.00.
3. Om individer observeras i närliggande mindre tillfälliga vattensamlingar i direkt anslutning till detaljplansområdet eller inom detaljplansområdet (på mark där åtkomst ges, exempelvis på allmän mark och på privat mark med markägarens tillstånd) samlas även dessa in för att på så vis kunna flytta så stor del av den lokala populationen som möjligt.
4. Individer flyttas till lämplig livsmiljö inom Falköpings kommun (se avsnitt 2.4.1)
5. Om individer av mindre vattensalamander observeras under anläggnings- och byggtid inom detaljplaneområdet får dessa samlas in av biolog/ekolog och flyttas till samma livsmiljö som övriga insamlade individer (se avsnitt 2.4.1).

2.4.1 Flytt av mindre vattensalamander till ny lokal

Insamlade individer av mindre vattensalamander kommer direkt efter insamling att placeras ut på en ny lokal där förutsättningarna för individerna och artens fortlevnad är goda. Föreslagen lokal är den så kallade "Groddjursdammen" som ligger placerad i ett grönområde i Majarps industriområde (figur 2) och som är säkerställd genom detaljplan. Lokalen ligger cirka 2,8 km norr om befintlig lokal (figur 2). Förutsättningarna för mindre vattensalamander bedöms här vara goda då vattentillgången i dammen är beständig, dammen har sluttande strandkanter med vattenvegetation samt är fisk- och kräftfri (figur 3 och 4). Falköpings kommun har även byggt upp stenmurar inom området som erbjuder skyddade miljöer för arten samt övervintringsplatser då stenmurarna ligger på mjuk mark. I det direkta närområdet finns även mindre trädklädda partier.

Figur 2. Platsen för ny lokal (nr 2) dit mindre vattensalamander planeras flyttas. Området ligger cirka 2,8 km norr om befintlig lokal (nr 1).

Figur 3. Dammen med omkringliggande mark där stenmurar och mindre trädklädda områden finns. Inom området finns även öppna diken.

Figur 4. Flygbild över "Groddjursdammen". Bild från Eniro.se.

2.5 Övriga ändringsförslag

I artskyddsutredningen, avsnitt 2.2.1, 2.2.2 och 2.2.3 i Berg (2021) anges ett antal förslag till skyddsåtgärder och förstärkningsåtgärder i syfte att vidta hänsyn till den lokala populationen av mindre vattensalamander inom Gamla Stan 2:26. Falköpings kommun vill dock, givet att dispens för flytt av mindre vattensalamander beviljas, återkalla dessa förslag. Eftersom förslagen tagits fram i syfte att bevara en population med mindre vattensalamander inom detaljplaneområdet bedöms dessa åtgärder ej vara relevanta om populationen flyttas från platsen.

Referenser

Artfakta SLU Artdatabanken (2021). Mindre vattensalamander. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/lissotriton-vulgaris-208242>

Artskyddsförordningen (2007:845). https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/artskyddsforordning-2007845_sfs-2007-845

Berg S (2021). Artskyddsutredning för mindre vattensalamander inför detaljplan, Gamla Stan 2:26, Falköpings kommun. Version 2. EnviroPlanning AB, 2021-09-09.

Ansökan om dispens från artskyddsförordningen

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Ansökan om dispens från artskyddsförordningen.pdf

Storlek: 56056 byte

Hashvärde SHA256:

921e3333b3b7e5a4fb22eefd31868453ffdc7e4058d0581872e49c059d0ef783

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 1:

DAN HOVSKÄR

Signerat med BankID 2021-11-25 16:21 Ref: 8d9f73af-bece-4ae3-9fb2-5f053cf46b34

Byggnadsnämnden

**Ansökan om dispens från artskyddsförordningen
(2007:845)****Ordförandebeslut**

- 1 Byggnadsnämnden beslutar att ansöka hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län om dispens från artskyddsförordningen (2007:845).

Ordförandebeslut enligt

Ordförandebeslutet fattas med stöd av delegationsbestämmelser för byggnadsnämnden, 2021-06-23, § 115.

Bakgrund

Byggnadsnämnden i Falköpings kommun har den 15 september 2021 begärt samråd med Länsstyrelsen i Västra Götalands län om artskyddsutredning inom detaljplan för del av fastigheten Gamla stan 2:26 med flera, ert dnr 41676-2021. Byggnadsnämnden vill härmed ändra begäran om samråd till ansökan om dispens från artskyddsförordningen (2007:845).

Beslutet ska skickas till

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Dan Hovskär
Byggnadsnämndens ordförande

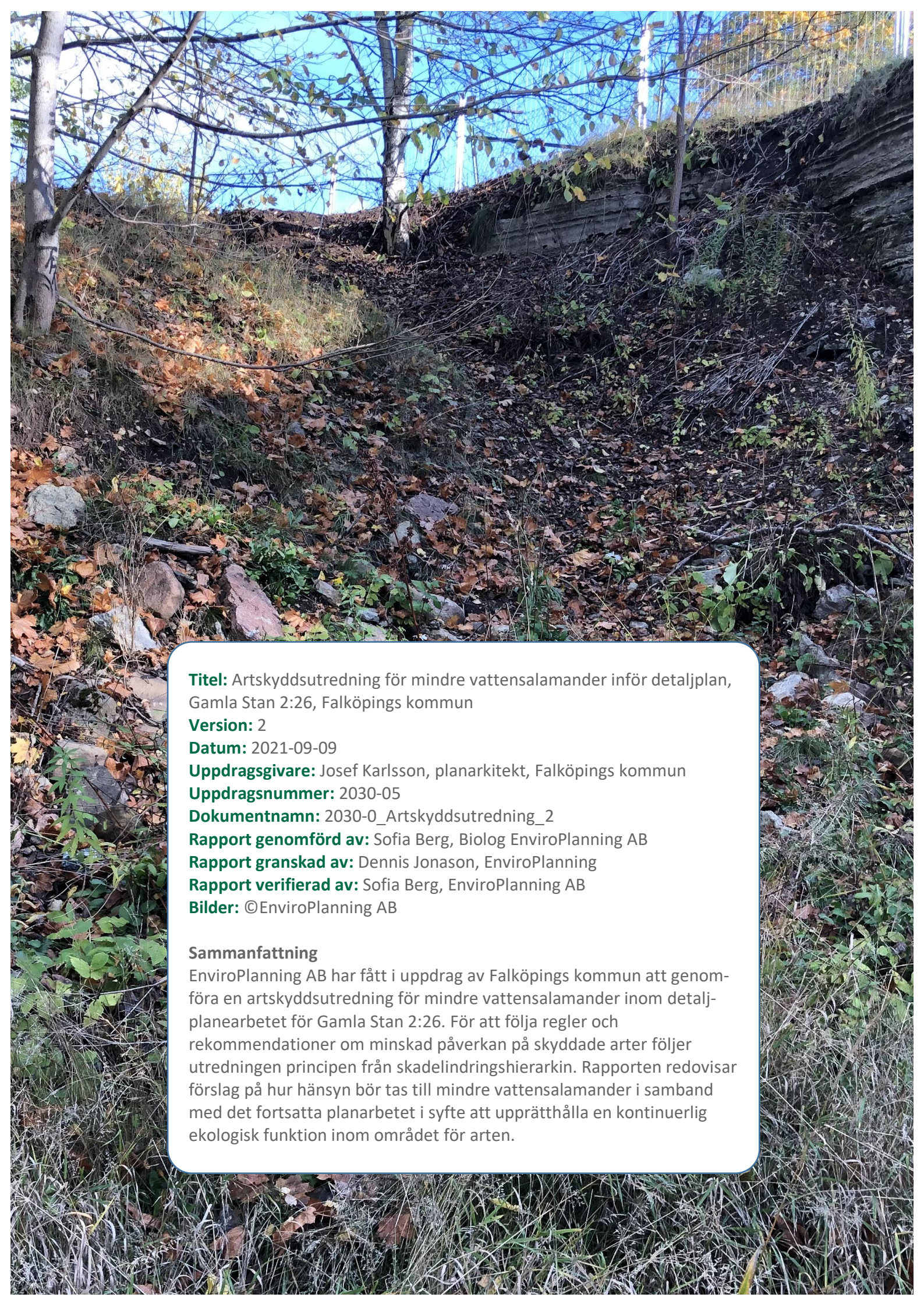

*Ledande experter
för en levande värld.*

Ekologisk utredning
**Artskyddsutredning för mindre vatten-
salamander inför detaljplan Gamla Stan 2:26**
Falköpings kommun

Titel: Artskyddsutredning för mindre vattensalamander inför detaljplan, Gamla Stan 2:26, Falköpings kommun

Version: 2

Datum: 2021-09-09

Uppdragsgivare: Josef Karlsson, planarkitekt, Falköpings kommun

Uppdragsnummer: 2030-05

Dokumentnamn: 2030-0_Artskyddsutredning_2

Rapport genomförd av: Sofia Berg, Biolog EnviroPlanning AB

Rapport granskad av: Dennis Jonason, EnviroPlanning

Rapport verifierad av: Sofia Berg, EnviroPlanning AB

Bilder: ©EnviroPlanning AB

Sammanfattning

EnviroPlanning AB har fått i uppdrag av Falköpings kommun att genomföra en artskyddsutredning för mindre vattensalamander inom detaljplanarbetet för Gamla Stan 2:26. För att följa regler och rekommendationer om minskad påverkan på skyddade arter följer utredningen principen från skadelindringshierarkin. Rapporten redovisar förslag på hur hänsyn bör tas till mindre vattensalamander i samband med det fortsatta planarbetet i syfte att upprätthålla en kontinuerlig ekologisk funktion inom området för arten.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	1
1.1	Uppdraget	2
1.2	Ekologisk kompensation och skadelindrings- hierarkin.....	3
2	Resultat	4
2.1	Påverkan på mindre vattensalamander.....	4
2.2	Skadelindringshierarkin	5
2.2.1	Undvika påverkan genom god planering - Förslag på planbestämmelser	6
2.2.2	Rekommenderade skyddsåtgärder	7
2.2.3	Rekommenderade förstärkningsåtgärder och återställande av naturmiljö.....	7
3	Bortvalda alternativ.....	10
4	Slutsats	10
5	Referenser	11

1 Bakgrund

Falköping kommun har i samband med planering inför ny detaljplan av ett före detta kalkbrott i de centrala delarna av Falköping genomfört en naturvärdesinventering 2017 (Dahlen 2017). Den fridlysta arten mindre vattensalamander (Artskyddsförordningen, Bilaga 2) har senare upptäckts i en damm i angränsande område. I samband med ett sakkunnigt utlåtande (Dahlén 2020) om detaljplaneområdet kan hysa lämpliga livsmiljöer för mindre vattensalamander var slutsatsen att området inte hyser några reproduktionslokaler för arten. Däremot kan området fungera som övervintringsområde för arten. Övervintringsområden karterades under 2020 (Berg 2020). Karteringen visade på tre områden där mindre vattensalamander kan övervintra. Två av dessa platser bedöms hysa ett måttligt värde för övervintring medan ett område hyser ett högt värde (figur 1).

Övervintringsområden Mindre vattensalamander

- Högt värde
- Måttligt värde

Naturvärdesobjekt

- Klass 3 - Påtagligt naturvärde
- Klass 4 - Visst naturvärde

0 25 50 100 Meter

Figur 1 Övervintringsområden för mindre vattensalamander i relation till avgränsade naturvärdesobjekt.

Området med högt värde (område 3 i figur 1) består av steniga och grusiga slänter i sydligt läge, med måttliga inslag av träd (figur 2). Områdets solvarma slänter tillsammans med stenrosen, död ved och rishögar erbjuder övervintringslokal för mindre vattensalamander. Övriga två områden hyser vissa förutsättningar för övervintring. Område 2 ligger dock i nordligt läge (mindre gynnsamt för mindre vattensalamander) och område 1 hyser sparsamt med de rätta markstrukturerna som medger övervintring på frostfritt djup.

Figur 2. Område 3 på karta i figur 1 som hyser goda förutsättningar som övervintringsområde för mindre vattensalamander.

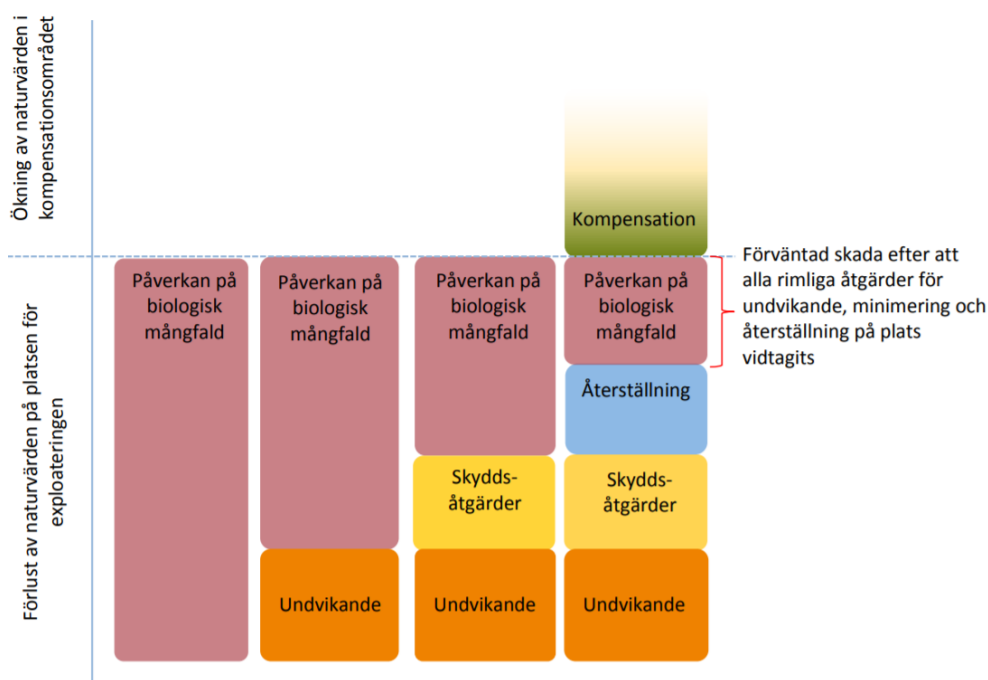
1.1 Uppdraget

EnviroPlanning AB har fått i uppdrag av Falköpings kommun att genomföra en artskyddsutredning för mindre vattensalamander i samband med detaljplanearbetet för området. Syftet är att genom att följa skadelindringshierarkin utvärdera hur detaljplanen är möjlig att genomföra utan att påverka den gynnsamma bevarandestatusen för mindre vattensalamander. Utredningen kommer utgöra underlag för ställningstaganden rörande bestämmelser i detaljplanen samt förslag på hänsyn och skyddsåtgärder.

1.2 Ekologisk kompensation och skadelindringshierarkin

Djur, natur och ekosystemtjänster kan komma att påverkas negativt av en exploatering. Ekologisk kompensation är ett verktyg för att avhjälpa detta genom att de värden som går förlorade skapas eller säkerställs på annan plats. Enligt skadelindringshierarkin ska dock kompensation ses som en allra sista utväg först när all tänkbar hänsyn har tagits (BBOP, 2012; Naturvårdsverket, 2016). Skadelindringshierarkin består av fyra steg (figur 3):

1. Skador ska undvikas genom god planering.
2. Risken för skador ska minimeras genom hänsynstagande och skyddsåtgärder.
3. Skador som uppkommit efter steg 1–2 ska återställas så långt det är möjligt.
4. Kvarstår skada efter steg 1–3 ska den kompenseras för på annan plats. Kompensationen ska minst leda till att naturvärdena som annars hade gått förlorade upprätthålls, men primärt bör kompensationen leda till positiv naturvårdsnytta (erhålls genom överkompensation).

Figur 3. Illustration över skadelindringshierarkin. Den vänstra stapeln visar potentiell skada på naturmiljön av en exploatering. Den potentiella skadan ska i första hand undvikas, i andra hand minimeras genom skyddsåtgärder, i tredje hand återställas på plats. Först därefter, om skada fortfarande kvarstår, blir kompensation aktuellt vilket bör ske med nettovinst för naturen. (figur från Naturvårdsverket, 2016).

2 Resultat

2.1 Påverkan på mindre vattensalamander

Genomförandet av detaljplanen inom området kommer påverka livsförutsättningarna för den fridlysta arten mindre vattensalamander genom att olika biotoper som den nyttjar inom sin livscykel delvis tas i anspråk (figur 4). Bland annat kommer övervintringsområden och viloplatser ianspråkta samt områden där arten idag födosöker. Inga reproduktionslokaler påverkas. Dock påverkas även möjligheten för spridning inom området, något som är av betydelse för att arten ska kunna ta sig till de livsmiljöer den är beroende av.

Figur 4. Förslag på utformning av skola och skolgård i relation till befintliga övervintringsområden för mindre vattensalamander.

Det område som idag hyser ett högt värde som övervintringsplats (område 3 i figur 4) kommer till stor del behöva tas i anspråk för att möjliggöra god konnektivitet till skolan samt handikappanpassning uppför den branta slänten (se även avsnitt 3 – bortvalda alternativ). Övervintringsområde 1 kommer delvis tas i anspråk för att primärt bekämpa den invasiva arten parkslide som växer här. För att parkslide inte ska få nytt fäste kommer samma yta anläggas till aktivitetsytor för skolans elever. På grund av just förekomsten av parkslide är ytan inte lämplig för naturmark då arten är mycket svår att bekämpa. Övervintringsområde 2 kommer till största del att bevaras genom planbestämmelser, likaså områden för spridning utmed den västra slänten.

För att kunna säkerställa en kontinuerlig ekologisk funktion för mindre vattensalamander inom området för detaljplan har utgångspunkten varit att tillgodose de behov arten för sin livscykel både under och efter avslutat byggskede. För att möjliggöra detta kommer utpekade områden fräntas exploatering, skyddsåtgärder kommer vidtas och förstärkningsåtgärder genomföras (innan befintliga livsmiljöer påverkas). Förstärkningsåtgärderna syftar till att säkerställa att miljöer för övervintring, födosök och spridning finns inom området, på ett sådant sätt som medger säker spridning till den damm där arten observerats (på privat tomt norr om området för detaljplan).

2.2 Skadelindringshierarkin

Tabell 1 redogör för hur skadelindringshierarkin har tillämpats inom arbetet med utformning av detaljplanen och beskriver föreslagna åtgärder för att undvika och minimera negativ påverkan som kan uppstå på mindre vattensalamander samt för att säkerställa den kontinuerliga ekologiska funktionen för mindre vattensalamander inom området.

Tabell 1. Redovisning över hur skadelindringshierarkin tillämpats inom artskyddsutredningen för mindre vattensalamander.

Steg enligt skadelindringshierarkin	Beskrivning
1. Undvika påverkan genom god planering	<p>Delar av övervintringsområdena för mindre vattensalamander kommer att bevaras inom den nya detaljplanen, specifikt område 2 och mindre del av område 3 (figur 5). Områden som lämpar sig för spridning kommer också bevaras (område B i figur 5).</p> <p>Detaljplanen kommer vidare föreslås med specifika planbestämmelser för att även framgent undvika negativ påverkan på de områden som bevaras vilka omfattas av område A, B och C i figur 5. Se avsnitt 2.2.1 om planbestämmelser som föreslås.</p>

<p>2. Minimera påverkan genom hänsyn och skyddsåtgärder</p>	<p>Undvikande av negativ påverkan på mindre vattensalamander från steg 1 ovan kommer delvis minimera påverkan på arten. Men för att inte riskera skada eller döda individer av mindre vattensalamander i samband med byggskedet kommer skyddsåtgärder att vidtas. Skyddsåtgärder vidtas även för att undvika oavsiktlig påverkan på övervintringsområden som ska bevaras. Skyddsåtgärder föreslås i avsnitt 2.2.2.</p>
<p>3. Minimera påverkan genom förstärkningsåtgärder och återställande</p>	<p>Förstärkningsåtgärder kommer vidtas för att säkerställa biotopkvalitéer inom naturmark för mindre vattensalamander, inom område B och C (se avsnitt 2.2.3).</p> <p>Naturmark inom områden A i figur 5 som riskerar påverkas anläggningsarbete av GC-väg kommer återställas till dess ursprungliga biotop.</p>
<p>4. Kompensera för påverkan som inte kan undvikas</p>	<p>Genom att via steg 1-3 ovan bevara och säkerställa en kontinuerlig ekologisk funktion för mindre vattensalamander inom området för detaljplan bedöms kompensationsåtgärder ej behöva vidtas. Den kontinuerliga ekologiska funktionen för arten kommer säkerställas genom undvikande av påverkan, skyddsåtgärder, återställande och förstärkningsåtgärder.</p>

2.2.1 Undvika påverkan genom god planering - Förslag på planbestämmelser

Område A, B och C i figur 5 föreslås bevaras i detaljplanen på ett sådant sätt som gynnar den mindre vattensalamandern. Område A hyser idag potentiella övervintringsplatser för mindre vattensalamander men fungerar även som födosöksplats och viloplats för densamma. Ytan mellan bergvägg och planerad GC-väg kommer vara cirka 7-10 meter bred. Område B utgörs idag av en västlig slänt med trädgårdsavfall, buskar och träd men som genom naturvårdande förstärkningsåtgärder kommer att utgöra spridningsmiljö, födosöksmiljö och övervintringsplats åt mindre vattensalamander. Område C kommer restaureras för att skapa goda förutsättningar för övervintringsområde samt födosöksområde. Område A, B och C kommer i den nya detaljplanen klassificeras som kvartersmark med följande planbestämmelser, eller motsvarande:

- Mark får ej hårdgöras
- Marken får inte förses med byggnad

2.2.2 Rekommenderade skyddsåtgärder

Tidsanpassa exploateringen

Anläggningsarbeten inom och i anslutning till övervintringsområden ska utföras utanför perioden för övervintring som är oktober-april. Exploatering av eventuella övervintringsplatser såsom högar med död ved eller stenrösen bör samtidigt ske varsamt så att djuren får möjlighet att flytta på sig då de kan använda samma områden som viloplats under sommarhalvåret.

Avskärma områden med övervintringsplatser

Befintliga övervintringsområden som ska bevaras ska avskärmade under byggtiden för att minska risken för oavsiktlig påverkan.

Färdigställ förstärkningsåtgärder i tid

Förstärkningsåtgärder som syftar till att säkerställa den kontinuerliga ekologiska funktionen hos mindre vattensalamander måste vara på plats och funktionsdugliga innan nuvarande övervintringsområden exploateras, detta för att säkerställa kontinuerlig tillgång till lika bra eller bättre livsmiljö. Detta innebär att område B och C i figur 5 ska restaureras inledningsvis för att projektet senare ska kunna ianspråka befintliga övervintringsområden.

Belysning

För groddjur men även andra djur är ljuset och dagslängden viktiga signaler för födosök, reproduktion och orienteringsförmåga. Tillskott av artificiell belysning kan påverka detta negativt (Jägerbrand, 2018). Genom att använda sig av en speciell sorts armatur kan man på platser som är särskilt känsliga avsevärt minska påverkan på nattlevande organismer. Exempel på sådant område är där GC-vägar går parallellt med spridningsstråk.

2.2.3 Rekommenderade förstärkningsåtgärder och återställande av naturmiljö

För att säkerställa god kontinuerlig ekologisk funktion för mindre vattensalamander rekommenderas följande naturvårdshöjande förstärkningsåtgärder att vidtas innan befintliga övervintringsområden påverkas.

Skapa övervintringsplatser och spridningsområden

Övervintringsområden kan tillskapas på ett flertal sätt (se exempelvis Trafikverket, 2016). Bland annat kan högar med sten eller död ved utgöra lämpliga miljöer på mjuk mark och med fördel även försänkas i marken, så arten lättare kan ta sig ner på frostfritt djup. Placering av övervintringsområden i syd- eller sydvästvänta områden är extra gynnsamt. Om träd tas bort i samband med exploateringen kan dessa med fördel nyttjas i detta syfte, likaså stenar i marken. Placeringen bör underlätta vandringsstråken från övervintringsplatser till lekvatten, vilket uppfylls om åtgärderna genomförs inom område B och C på karta i figur 5.

Områden som inte utgör partier med övervintringsområden inom område B kan anläggas med exempelvis frisk-torräng men inhemska ängsflora, dels för att skapa en örtrik miljö som lockar insekter (födosök för mindre vattensalamander), dels för dess estetiska utsmyckning men även för att gynna pollinerande insekter.

Anläggning av damm/våtmark

Anläggning av ny damm med omgivande svämplan inom del av område A eller område C på karta i figur 5. Marken vid område A är här fukthållande och enligt genomförd dagvattenhantering (Persson 2020; Kapetanovic 2018) så svämmas området över periodvis. En undersökning bör utföras huruvida det är möjligt utifrån berggrunden att anlägga en mindre damm här. Dammen bör ha en centrerad djuphåla som med sluttande slänter övergår till omgivande svämplan. Helheten blir ett våtmarkskomplex som ger livsmiljöer åt groddjur men även åt fåglar. Området ligger i anslutning till växtplatsen av den fridlysta korallroten, som dock gynnas av fukthållande mark. Område C lämpar sig för anläggning av mindre damm då dagvattenhanteringen inom detaljplanen medger det (Persson 2020; Kapetanovic 2018). Platsen är lämplig utifrån att dammen hamnar i sydligt läge samt direkt intill övervintringsområden och födosöksområden inom område C och B.

Reducera barriäreffekter

Exploateringen kommer att minska mindre vattensalamanders (och andra djurs) möjlighet till spridning. Spridning ut över det exploaterade området kan även leda till direkt fara genom risk att exempelvis bli överkörda eller att inte hitta tillbaka eller vidare till lämplig livsmiljö. Genom att strategiskt anlägga ledstrukturer såsom stenrösen, buskar och död ved, ökar förutsättningarna för att leda djuren rätt. Ledstrukturerna kan samtidigt utgöra miljöer för övervintring, viloplats och födosök. Ledstrukturer bör anläggas inom område A och B på karta i figur 5.

Figur 5. Områden som kommer bevaras inom området för ny detaljplan (område A, B och C) samt befintliga övervintringsområden. Inom område B och C föreslås vidtagande av förstärkningsåtgärder för att gynna den mindre vattensalamandern. Den damm som arten observerats i ligger utanför detaljplanen på privat tomt, strax norr om område C.

3 Bortvalda alternativ

Möjligheten att helt bevara övervintringsområde 3 för mindre vattensalamander har samråtts med berörda förvaltningar på kommunen. Dock utgör samma område en viktig plats för att koppla samman infartsvägar (GC-vägar och bilvägar) med skolområdet och är därför central för tillgängligheten till skolan. Av denna anledning har alternativet att helt bevara områden 3 frångåtts.

4 Slutsats

Genom att minimera påverkan på övervintringsområden, födosöksområden och spridningsområden för mindre vattensalamander, i kombination med föreslagna skyddsåtgärder och förstärkningsåtgärder som redovisas i avsnitt 2.2.1–2.2.3, bedöms detaljplanen kunna genomföras utan försämrade livsbetingelser för mindre vattensalamanders och dess möjlighet till fortlevnad inom området. Möjligheten att anlägga en damm inom område A eller C (se figur 5) bör utredas vidare. Anläggningen måste kunna utföras utan att försämra livsmiljön för korallroten som växer i närheten till föreslagen damm i område A.

Sammantaget resulterar åtgärderna som presenteras i denna rapport även i minskad påverkan på andra förekommande arter som insekter och viss fågelfauna då även dessa artgrupper gynnas av ledstrukturer och småbiotoper med död ved och stenrösen. Om våtmarken kan anläggas kan denna tillskapa förutsättningar som idag saknas som är direkt positivt för dessa artgrupper inklusive groddjur och kräldjur.

5 Referenser

- Artskyddsförordningen (2007:845). https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/artskyddsforordning-2007845_sfs-2007-845
- Berg S (2020). Övervintringslokaler för mindre vattensalamander vid f.d kalkbrott i Falköping. Uppdragsnr: 2030-01. EnviroPlanning AB 2020-10-18.
- Dahlén A (2017). Naturvärdesinventering i fd. kalkbrott i Falköping. Uppdragsnr: 2030-01. EnviroPlanning AB 2017-06-30
- Dahlén A (2020). Utlåtande angående vattensalamander inom området i fd. kalkbrott i Falköping. Uppdragsnr: 2030-01. EnviroPlanning AB 2020-09-07
- Jägerbrand, A.K., 2018. LED-belysningens effekter på djur och natur med rekommendationer: Fokus på nordiska förhållanden och känsliga arter och grupper. Calluna AB.
- Kapetanovic A (2018). Dagvattenanalys detaljplan Gamla Stan 2:26 Kalkbrottet - Skola 7-9. Falköpings kommun. Samhällsbyggnadsförvaltningen VA-avdelningen. 2018-08-23
- Person R (2020). Dagvattenhanteringsplan för del av Gamla Stan 2:26, ny skola 7-9, Falköpings kommun. Skanska 2020-03-27
- Trafikverket (2016). Groddjur, Temablad SKAPA

*Ledande experter
för en levande värld.*

PM

Övervintringslokaler för mindre vatten- salamander vid f.d kalkbrott i Falköping Falköping kommun

Titel: Övervintringslokaler för mindre vattensalamander vid f.d kalkbrott i Falköping

Version: 1

Datum: 2020-10-18

Uppdragsgivare: Falköping kommun

Uppdragsnummer: 2030-01

Dokumentnamn: 2030-01_Utlåtande_övervintring_mindreVattensalamander_Kalkbrott_ver1

PM genomförd av: Sofia Berg

Bilder: EnviroPlanning om ej annat anges

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Övervintringsplatser för mindre vattensalamander	2
2.1	Övervintringslokaler inom f.d. kalkbrottet	2
3	Lagstiftning mindre vattensalamander och större vattensalamander	5
	Referenser	6

1 Inledning

Falköping kommun har i samband med planering inför ny detaljplan av ett före detta kalkbrott i de centrala delarna av Falköping genomfört en naturvärdesinventering 2017 (Dahlen 2017). Den fridlysta arten mindre vattensalamander har senare upptäckts i en damm i angränsande område (figur 1). I samband med ett sakkunnigt utlåtande (Dahlén 2020) om detaljplaneområdet kan hysa lämpliga livsmiljöer för mindre vattensalamander var slutsatsen att området inte hyser några reproduktionslokaler för arten. Däremot kan området fungera som övervintringsområde för arten.

EnviroPlanning AB har fått ett kompletterande uppdrag av Falköping kommun att detaljerat utreda var eventuella övervintringslokaler för mindre vattensalamander kan finnas inom området för detaljplan, samt beskriva det formella skyddet som mindre vattensalamander har samt dess släkting större vattensalamander.

Figur 1. Arten på bilden har identifierats som mindre vattensalamander. Foto taget av privatperson på fastigheten Hjulmakaren 4 och som inkommit till Falköpings kommun den 31 augusti 2020 från Mark- och miljööverdomstolen.

2 Övervintringsplatser för mindre vattensalamander

Från det att mindre vattensalamander utvecklats till fullvuxna djur påbörjas deras landlevande fas, vilket ofta sker i augusti-september. De återvänder sedan inte till reproduktionslokalen i vatten förrän de är köns mogna (efter ca 2-4 år). Lämpliga livsmiljöer för arten på land utgörs av skiftande fuktiga biotoper som skogsbryn, skogar och trädgårdar. För övervintring krävs frostfria gömslen, exempelvis i stenrösen, hålror och skrevor (Artfakta 2020).

I samband med kartering av övervintringsplatser inom det före detta kalkbrottet har en bedömning gjord utifrån hur lämplig platsen är för övervintring. Bedömningen görs enligt följande:

- **Högt värde som övervintringslokal** – området hyser ett flertal lämpliga strukturer som möjliggör gömslen i frostfritt djup. Sydligt och västlig läge är mer gynnsamt än östligt och nordligt. Området är tillgängligt utan vandringsbarriärer till och från reproduktionslokaler (vattenförekomster).
- **Måttligt värde som övervintringslokal** – området hyser måttliga förekomster av lämpliga strukturer som möjliggör gömslen i frostfritt djup. Sydligt och västlig läge är mer gynnsamt än östligt och nordligt.
- **Visst värde som övervintringslokal** – området hyser sparsamma förekomster av lämpliga strukturer som möjliggör gömslen i frostfritt djup. Sydligt och västlig läge är mer gynnsamt än östligt och nordligt.

2.1 Övervintringslokaler inom f.d. kalkbrottet

Inom området av det före detta kalkbrottet finns tre avgränsade platser (figur 2), som kan fungera som övervintringslokal för mindre vattensalamander.

Område 1 hyser branta lövträdklädda slänter i östligt, sydligt och västlig läge, med strukturer som rishögar (trädgårdsavfall), sparsamt med död ved och måttligt med stenrösen varvat med tämligen tätt packad jord (figur 3). Området erbjuder övervintringsmöjligheter för den mindre vattensalamandern. Den måttliga tillgången på lämpliga strukturer för övervintring medför att området bedöms utgöra en möjlig övervintringslokal med ett måttligt värde för arten. Områdets branta slänt ligger delvis i sydligt läge vilket ökar chansen att de strukturer och frostfria platser som ändå finns här kan nyttjas av den mindre vattensalamandern.

Område 2 utgörs av lodytor av bergväggen av det gamla kalkbrottet. Området hyser rikligt med stenrösen samt skrevor in i bergets lodytor (figur 4). Även detta område erbjuder övervintringsmöjligheter för den mindre vattensalamandern. Trots att förekomsten av stenrösen är god på denna plats ligger majoriteten av området i ett nordligt läge vilket medför att bedömningen som övervintringslokal ger ett måttligt värde.

Område 3 utgörs av steniga och grusiga slänter i sydligt läge, med måttliga inslag av träd (figur 5). Områdets solvarma slänter tillsammans med stenrösen, död ved och rishögar erbjuder övervintringslokal för mindre vattensalamander och bedöms hysa ett högt värde.

Samtliga områden som presenteras som möjliga övervintringsmöjligheter åt mindre vattensalamander (område 1-3) ligger inom Falköpings centrala delar och området är tämligen isolerat från omgivande landskap som nyttjas av arten. Det är främst hårdgjorda ytor och vägar som medför vandringshinder som försvårar för arten att sprida sig till och från detta område. Givet att lämplig reproduktionslokal finns inom spridningsavstånd för mindre vattensalamander där denne ej behöver korsa trafikerade vägar så bör rimligen området i det före detta kalkbrottet fungera som övervintringslokal för arten.

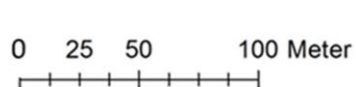

Övervintringsområden Mindre vattensalamander

- Högt värde
- Måttligt värde

Naturvärdesobjekt

- Klass 3 - Påtagligt naturvärde
- Klass 4 - Visst naturvärde

Figur 2. Möjliga övervintringslokaler för mindre vattensalamander samt ytor som hyser naturvärden.

Figur 3. Område 1 med måttligt värde som övervintringslokal.

Figur 5. Område 2 med måttligt värde som övervintringslokal.

Figur 4. Område 3 med högt värde som övervintringslokal.

3 Lagstiftning mindre vattensalamander och större vattensalamander

Större vattensalamander finns upptagen i EU:s Art- och habitatdirektivet bilaga 4 och är i Artskyddsförordningen (ASF) upptagen som en strikt skyddad art, bilaga 1. Arten omfattas av förbudet enligt 4 § ASF vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt fånga eller döda större vattensalamander, avsiktligt störa djuren, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Man får inte heller skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats, även om det sker oavsiktligt.

Mindre vattensalamander är fridlyst i hela landet och finns upptagen i bilaga 2 till artskyddsförordningen. Arten omfattas av förbudet enligt 6 § ASF vilket innebär att det är förbjudet att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar av arten samt ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

Skillnad i artskyddet mellan mindre och större vattensalamander

En skillnad i det formella skyddet mellan större- och mindre vattensalamander, dvs skillnad mellan 4 § ASF och 6 § ASF, är att mindre vattensalamanders livsmiljö inte är skyddad i sig. Detta innebär att livsmiljöer där arterna vistas som skyddas av 6 § inte har något skydd, även om dessa är av stor betydelse för arten (Naturvårdsverket 2009).

Vid exploateringar av olika slag krävs som regel dispens från artskyddsförordningen även för åtgärder som påverkar enstaka exemplar av arter upptagna i 6 § ASF. Till exempel för en detaljplan som, om den beslutas, kommer att innebära att det bebyggs så att fridlysta arter riskerar att exempelvis dödas (Naturvårdsverket 2009).

Generellt kan man säga att skyddet en art får genom 6 § ASF är något svagare jämfört med skyddet en art får genom 4 § ASF, genom att livsmiljöer där arterna vistas som skyddas av 6 § inte har något skydd.

Referenser

Artfakta (2020). Mindre vattensalamander. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/208242>

Artskyddsförordningen (2007:845). https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/artskyddsförordning-2007845_sfs-2007-845

Dahlén A (2020). Utlåtande angående vattensalamander inom området i fd. kalkbrott i Falköping. Uppdragsnr: 2030-01. EnviroPlanning AB 2020-09-07

Dahlén A (2014). Naturvärdesinventering i fd. kalkbrott i Falköping. Uppdragsnr: 2030-01. EnviroPlanning AB 2017-06-30.

Naturvårdsverket (2009). Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 – fridlysning och dispenser. Handbok 2009:2, utgåva 1, april 2009.

PM

Uttalande angående vattensalamander inom område för detaljplan i fd kalkbrott i Falköping

Falköpings kommun

Dokumentuppgifter

Titel	Uttalande angående vattensalamander inom område för detaljplan i fd kalkbrott i Falköping
Version	1
Datum	2020-09-07
Uppdragsgivare	Falköpings kommun. Amelie Sandström och Josef Karlsson
Uppdragsnummer	2030-01
Dokumentnummer	2030-01-PM-Uttalande vattensalander_ver1
PM genomfört av	Anna Dahlén

Sammanfattning

Detta PM beskriver ekologin för Sveriges två arter av vattensalamander samt utreder om området för ny detaljplan i det före detta kalkbrottet i Falköping kan fungera som livsmiljö för arterna. Den NVI som genomfördes 2017 visade inte på fynd av några salamandrar eller några vattensamlingar lämpliga som reproduktionslokal. Närområdet verkar sakna vattensamlingar. Dock finns en möjlighet att den flygbildstolkning som gjorts inte har kunnat lokalisera mindre dammar på t ex villatomter som kan fungera som livsmiljö för framförallt den mindre vattensalamandern. Om så är fallet kan delar av inventeringsområdet fungera som landmiljö/övervintringsområde för arten.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
2	Vattensalamanderns ekologi	3
2.1	Mindre vattensalamander	3
2.2	Större vattensalamander	3
2.3	Arternas känslighet för förändring	5
3	Genomförd NVI.....	5
3.1	Allmän beskrivning av inventeringsområdet.....	5
3.2	Livsmiljöer för vattensalamandrar inom området för genomförd NVI	6
4	Slutsats	9

1 Bakgrund

Falköpings kommun undersöker möjligheten att exploatera ett område i Falköpings centralort. Området är cirka 2,3 ha stort och består av ett nedlagt kalkbrott samt kringliggande område. Fastigheten ägs av Falköpings kommun. Detaljplanen är överklagad på grund av fynd av vattensalamander (större eller mindre) inom området. Vid den naturvärdesinventering som genomfördes i området i juni 2017 gjordes inga fynd av vattensalamander (EnviroPlanning AB 2017).

EnviroPlanning AB har fått i uppdraget av Falköpings kommun att redogöra för följande avseende större och mindre vattensalamander:

- Beskriva levnadsvillkor, rörelsemönster samt miljöer för övervintring och reproduktion.
- Beskriva arternas känslighet för förändring.
- Beskriva, med utgångspunkt från den NVI som är gjord, om det kan finnas livsmiljöer för vattensalamander inom området.

2 Vattensalamanderns ekologi

I Sverige finns två arter av vattensalamander, större (*Triturus cristatus*) och mindre (*Triturus vulgaris*). Här nedan görs en redovisning av dessa arters ekologi samt känslighet för förändring (källor: Artdatabanken 2020, Länsstyrelsen 2008).

2.1 Mindre vattensalamander

Mindre vattensalamander är i huvudsak ett landlevande djur, men håller sig gärna året runt i närheten av sina lekvatten. Dessa lekvatten kan vara av olika typer och bestå av såväl tillfälliga som permanenta småvatten. Efter övervintringen vandrar djuren i april-maj till lekvattnen där parning och äggläggning sker. Då leken avslutats går de tillbaka upp på land.

Äggen, som läggs ett och ett invirade i vattenvegetationen, kläcks efter 10 till 30 dagar. När salamanderlarverna vuxit till och utvecklats till fullvuxna djur (via metamorfos) påbörjas deras landlevande fas. Detta sker vanligtvis i augusti-september men under varma år redan i juli. Därefter stannar salamandrarna på land och återvänder inte till lekvattnen förrän de är könsmogna, vilket sker vid två till tre års ålder för hanar och tre till fyra år för honor.

Landmiljön/övervintringsområden består av skiftande fuktiga biotoper såsom skogsbryn, skogar och trädgårdar. Arten är nattaktiv och lever av insekter och andra småkryp. På dagen söker den gärna skydd under stenar, stockar, lövhögar eller på andra fuktiga platser. För övervintring krävs frostfria platser såsom i stenrösen, hålör, skrevor och liknande.

2.2 Större vattensalamander

Med undantag från lekperioden lever den större vattensalamandern på land. Djuren håller främst till i fuktig lövdominerad skog men påträffas sällsynt även på öppen mark som t ex i fuktiga hagar med högvuxet gräs eller på vägar under vandring. De söker de sig till murkna trädstammar och stubbar, i smågnagargångar, under mossbeklädda stenar och i blockterräng. Där hittar den också sin föda som består av bl.a. dagmaskar, sniglar och insekter. Individerna är bara aktiva på natten eller varma, regniga dagar.

Större vattensalamandern vandrar inte så långt från sin hemdamm som man tidigare trott. En majoritet av individerna i en population tycks exempelvis vandra endast mellan 10–100 m från det småvatten de reproducerar sig i, detta under förutsättning att lämpliga landmiljöer finns inom detta avstånd. Det finns även uppgifter på att den större vattensalamandern söker sig i en radie av 50–300 m från sina hemområden. Avståndet som individerna vandrar beror till stor del på det omkringliggande landskapets struktur och förekomsten av lämpliga vandringsvägar. Det är inte ovanligt att under denna period hitta individer på vägar, i trädgårdar, på industrimark, i gräsmarker och ibland på andra till synes rätt osannolika platser. Svenska studier har visat att såväl metamorfoserade ungar som vuxna orienterar sig mot till synes lämpliga landmiljöer när de lämnar den akvatiska miljön och går upp på land.

Större vattensalamander blir könsmogen vid 2–4 års ålder. Under dessa första levnadsår tillbringar salamandern på land och söker sig sedan till lekdammen för att para sig.

Djuren förökar sig under våren och försommaren. I södra Sverige inleds vandringen till en lekdamm i april, vanligen under de första regniga nätter då temperaturen håller sig mellan 0–5°C.

Den vanligaste typen av lekvatten är en damm eller ett kärr som ligger i betesmark eller annan öppen mark, men arten förekommer också i bl.a. vattenfyllda grus och sandtag, kalkbrott, skogskärr, diken eller små skogstjärnar. Ett bra småvatten för större vattensalamander har ofta långgrunda stränder och innehåller stora mängder vattenväxter utan att vara igenvuxet. Det har ofta en bra vattenkvalitet; inte för näringsrikt och inte för lågt pH. På grund av larvernans långa utvecklingstid så får vattnet inte vara så grunt att det torkar ut under sommaren. Det är ovanligt att vatten med mindre än 10 meters diameter utnyttjas och minimidjupet understiger sällan 0,5 meter. Det får heller inte innehålla fisk eller kräftor eftersom de kan äta upp både larver och ägg. Dammen bör vara solbelyst eftersom en hög temperatur ger en snabb utveckling av ägg och larver. Därför bör det inte finnas högväxt vegetation på dammens sydsida. På nordsidan kan det däremot vara bra med buskar som ger lä.

Leken når i södra Sverige sin kulmen under slutet av april och första hälften av maj. Honorna lägger omsorgsfullt äggen ett och ett, invikta i skydd av bladen på undervattensväxter. De parar sig kontinuerligt med hanar för att inte begränsas i fortplantningsframgång av brist på spermier, vilket medför att de vuxna djuren är

akvatiska fram till månadsskiftet juni-juli. En hona producerar mellan 200–500 ägg, i genomsnitt omkring 300, under en säsong.

2.3 Arternas känslighet för förändring

Både större och mindre vattensalamandern är känsliga för förändringar i deras livsmiljö, dvs. både den akvatiska lekmiljön och landmiljön för födosök uppehålle och övervintring. Exploatering kan medföra borttagande av småvatten, avverkning av lövskogar och lövbryn, borttagande av block, stenar, stenmurar och stenrösen och död ved. Det kan även finnas störningar i form av förändring av vattenkemin, dvs. övergödning så att lekvattnen växer igen, föroreningar som förgiftar eller pH förändringar. Att dammar och småvatten torkar ut är en annan faktor som starkt bidrar till att arterna försvinner.

3 Genomförd NVI

3.1 Allmän beskrivning av inventeringsområdet

Det cirka 2,3 ha stora inventeringsområdet utgörs av ett nedlagt kalkbrott samt kringliggande område i centrala Falköping. Området omgärdas av bostadsområden i norr och i väster, Trädgårdsgatan i söder och Hollendergatan i öster. Inom området finns en fastighet som i dagsläget nyttjas av socialförvaltningen. Kalkbrottet var aktivt mellan åren 1923–1947 och spår efter detta syns framförallt på de raka, huggna kalkstensväggarna i områdets södra del samt branta slänter i de norra och mellersta delarna. Under de 70 år som kalkbrottet legat obrukat har området växt igen och består idag huvudsakligen av ung ädellövsskog med dominans av alm, ask, lönn, och sälg. Området är kuperat med branta slänter och flackare delar med tydliga spår efter den tidigare täktverksamheten. Flera platser i området har spår av uttag och upplag av jordmassor. I nordost finns en platå med en torräng och i sydost nedanför kalkstenskanten finns ett öppet lite fuktigare område, delvis med trivial högrtsflora men även med inslag av kalkkrävande arter som orkidén korallrot och vitpyrola. Området korsas av några få diffusa stigar i de lite öppnare partierna mellan branter och flackare delar. Kalkstenskanten i söder är påverkad av graffiti och här är även ganska skräpigt. I norra delen vid torrängen finns spår av ett jordupplag och i den nordvästra delen stora upplag av trädgårdsavfall. Markskiktet i

de mer skuggiga skogspartierna är till stora delar täckt av kirskaål samt av parksallat. Området är fattig på död ved och det finns sparsamt med block och skrymslen.

3.2 Livsmiljöer för vattensalamandrar inom området för genomförd NVI

Vid naturvärdesinventeringen som genomfördes 2017 noterades inte någon vattensamling, damm eller annat småvatten inom inventeringsområdet som skulle kunna vara lämplig för vattensalamander (EnviroPlanning AB 2017). Det visar att inventeringsområdet inte hyser någon reproduktionslokal för varken större eller mindre vattensalamander.

En sökning i artportalen för inventeringsområdet 2020-09-06 visade att inga fynd av groddjur har rapporterats in i mellan åren 2000–2020 (Artportalen 2020). En sökning för hela Falköpings tätort för åren 2000–2020 visade fynd av mindre vattensalamander i en damm i maj 2010 på cirka 2 km avstånd från inventeringsområdet, samt en större vattensalamander födosökande vid vägen i augusti 2015 på cirka 1,5 km avstånd från inventeringsområdet. Finns det lekvatten på dessa avstånd bör man även ta i beaktande att detta är en urban miljö med många vägar och järnvägar som ska passeras. Sannolikheten för att vattensalamandrar har spridit sig från dessa områden till kalkbrottet är mycket liten.

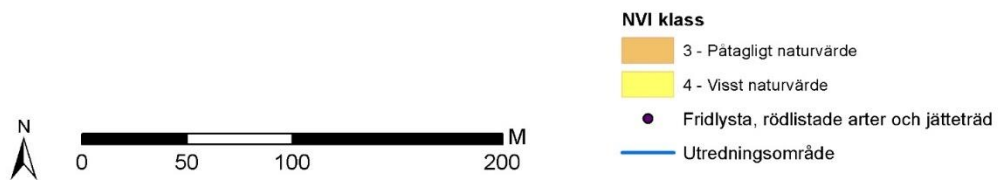
En översiktlig flygbildstolkning över området visar inte att det finns någon tydlig vattensamling i inventeringsområdets närhet, dock är det svårt att upptäcka mindre dammar på t ex angränsande villatomter. De närmsta dammarna till kalkbrottet som kan identifieras via flygbilder finns på cirka 1 km avstånd, vilket är i utkanten eller utanför Falköpings centralort. De centrala delarna av Falköping kan därför inte anses som en trolig reproduktionsmiljö för varken större eller mindre vattensalamander.

Om det ändå finns någon oupptäckt mindre vattensamling i inventeringsområdets närhet, på ett avstånd av högst 100 meter som kan vara lämplig för mindre vattensalamander, (i valet av livsmiljö förekommer den mindre vattensalamandern allmänt i småvatten av många olika typer, medan den större vattensalamandern förekommer mer restriktivt i särskilt gynnsamma miljöer) kan delar av inventeringsområdet fungera som landmiljö/övervintringslokal för denna art. Ingen del av området är dock optimal men här nedan görs en beskrivning av tre möjliga alternativa områden:

Naturvärdesobjekt 2, se figur 1. Ädellövsskog med skuggat markskikt, på sina ställen tämligen fattig på markflora och död ved. Sly förekommer samt skrymslen med bland annat stenar och block vid kalkbrottskanten.

Naturvärdesobjekt 3, se figur 1. En något fuktigare biotop observerades i den södra delen av området i trakten för det tidigare kalkbrottet. Naturtypen där är ”igenväxningsmark” och biotopen ”trädbevuxen äng/ruderatmark”. Markskiktet är delvis fuktigt med inslag av mossor och kärlväxter, buskar och träd. Död ved saknades men inslag av stenblock i rasbranterna har noterats.

Naturvärdesobjekt 5, se figur 1. En blandädellövskog som upptar stora delar av det före detta kalkbrottet i den nordvästra delen av utredningsområdet. Fältskiktet i skogen är kraftigt igenväxt av kirskål, parksallat och sly av framförallt ask och lönn. I det nordvästra hörnet av objektet, nära villaområdet, finns stora högar med trädgårdsavfall (möjligt att dessa kan gynna övervintring av vattensalamander). Objektet är kuperat, troligen av rester från kalkbrottstiden. Det förekommer rasbranter, blottad jord och stensamlingar här och där vilket ger variation. Död ved saknas.

Figur 1. Karta med naturvärdesobjekt samt fridlysta och rödlistade arter samt jätteträd inom inventeringsområdet (EnviroPlanning AB 2017).

4 Slutsats

Den naturvärdesinventering som genomfördes 2017 i det före detta kalkbrottet i Falköpings centrala delar, visar att området inte hyser någon reproduktionslokal för varken större eller mindre vattensalamander. Finns det vattensamlingar i närområdet till inventeringsområdet, t ex anlagda dammar i villaträdgårdar, kan det finnas en möjlighet att dessa hyser den mindre vattensalamandern. Delar av inventeringsområdet kan då fungera som landmiljö och övervintringsområde för arten.

Referenser

Artdatabanken (2020). Artfakta SLU Artdatabanken.

<https://artfakta.se/artbestamning>

EnviroPlanning AB (2017). *Rapport Naturvärdesinventering i fd kalkbrott i Falköping, Falköpings kommun*. 2017-06-30

Länsstyrelsen (2008). *Större vattensalamander, småvattens hotade drake*.

Länsstyrelsen i Örebro län: 2008:12

Granskningsutlåtande

Detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet

Falköpings kommun

Hur granskningen har bedrivits

Rubricerat planförslag har enligt 5 kap 18 § Plan- och bygglagen (PBL) varit utställt för offentlig granskning på Falköpings bibliotek och Falköpings stadshus och Falköpings kommuns webbplats under tiden 2019-03-04 till och med 2019-03-24.

Den formella granskningen har föregåtts av samråd enligt 5 kap 18 § PBL under tiden 2018-10-02 till och med 2018-10-30.

Kända sakägare och myndigheter som har ett väsentligt intresse av detaljplanen har beretts tillfälle till samråd. Framförda synpunkter har redovisats i separat samrådsredogörelse.

En underrättelse med information om granskningsförslaget, var det finns tillgängligt och förutsättningarna för att lämna synpunkter har anslagits på kommunens anslagstavla. Underrättelsen har också skickats till kända sakägare, organisationer och berörda myndigheter.

Inkomna yttranden

Följande yttranden har inkommit under granskningstiden:

Remissinstans	Ingen erinran	Synpunkter
Länsstyrelsen		X
Lantmäteriet		X
Västtrafik		X
Miljönämnden Östra Skaraborg		X
Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)		X
Falköpings Energi (FEAB)	X	
Moderaterna i Falköping		X
Centerpartiet i Falköping	X	
Sverigedemokraterna		X
Privatperson5-12		X
Privatperson 14-15		X
Privatperson 21-24		X
Privatperson 31-35		X
Privatperson 38		X
Privatperson 44-46		X

Privatpersoner som även yttrat sig i samrådet har fått samma nummer som i samrådsredogörelsen. Privatpersoner som endast yttrat sig i granskningen har fått eget nummer.

Sammanfattning av inkomna yttranden med kommentarer

Yttrandena sammanfattas och kommenteras med kursiv stil samt bifogas som bilagor. Länsstyrelsens yttrande återges i sin helhet. Yttranden utan erinran har inte kommenterats utan finns endast som bilaga.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att riksintresse kommer att skadas påtagligt (både MB kap 3 och 4), mellankommunal samordning blir olämplig, miljö kvalitetsnormer (MKN) inte följs (MB 5 kap, luft och vatten), strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser (MB 7 kap), bebyggelse blir olämplig för människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion (buller, strålning, risk för olyckor, översvämning, erosion)

Synpunkter på granskningshandlingen i övrigt

Det är positivt att kommunen har hörsammat Länsstyrelsens råd att bevara kalkbrottets väggar i syfte att bibehålla förståelsen och läsbarheten av det tidigare brottet. Planbestämmelserna reglerar bevarande av del av väggarna. Det hade dock varit önskvärt om större delar av brottet kunde bevaras och/eller illustreras i terrängen på lämpligt sätt. Då skulle förståelsen för brottets befintliga utbredning och form bli tydligare.

Arbetsnamnet verkar i dagsläget vara Platåskolan. Val av namn på skolan kunde med fördel väljas för att knyta an till kalkbrottet på ett tydligare sätt.

Kommentar: Det har inte setts som nödvändigt att mer av kalkbrottet än de huggna stenväggarna bevaras med planbestämmelse då det främst handlar om slänter ned och inte de mer karaktäriserande huggna stenväggarna. Namnet Platåskolan är redan bestämt.

Lantmäteriet

I sitt yttrande har följande synpunkter angetts:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras.

1. Det är oklart om kommunen ska ansvara för gång- och cykelvägen eller om tillgängligheten för allmänheten ska lösas med servitut. Om avsikten är att kommunen ska ansvara för anläggande och skötsel, så borde därför ett övervägande ske att istället för att lägga ut området för gång- och cykeltrafik som x-område, planlägga det som allmän plats.

Kommentar: Som framgår i planbeskrivningen ska kommunen ansvara för anläggande och skötsel av gång- och cykelvägarna inom x-områden och så sker eftersom servitut kan bildas till förmån för den kommunala fastigheten Gamla stan 2:26 om kommunen i framtiden avyttrar skolfastigheten. Detta framgår också i tabellen över fastighetskonsekvenser under kapitel 4.2 Fastighetsfrågor på sidan 44 i planbeskrivningen. I planbeskrivningen förtydligas att gång- och cykelvägen som går längs Hollendergatan ingår i kvartersmarken men regleras med x-område i plankartan så att allmänheten har tillgång till den, likaså en del av den nya gång- och cykelvägen längs Trädgårdsgatans norra sida.

Delar av planen som bör förbättras

2. Det anges inte något om vem som initierar den fastighetsbildning som behövs för genomförandet av detaljplanen.

Kommentar: Det förtydligas i planbeskrivningen att kommunen initierar fastighetsbildningen.

Delar av planen som skulle kunna förbättras

3. Lantmäteriet uppmärksamma att begreppet reglering inte används när en ny fastighet bildas utan föreslår att begreppet avstyckning används för att förtydliga.

Kommentar: Det förtydligas i planbeskrivningen att avstyckning sker för bildande av ny fastighet.

Västtrafik

I sitt yttrande har följande synpunkter angetts:

1. Inga ytterligare synpunkter på detaljplanen förutom att det är viktigt att kollektivtrafikens framkomlighet förbättras och prioriteras i den planerade cirkulationsplatsen, i nuvarande korsning Trädgårdsgatan/Hollendergatan.

Kommentar: Detta blir en fråga för samhällsbyggnadsförvaltningen vid ett genomförande av detaljplanen när den fått laga kraft. Yttrandet har skickats till samhällsbyggnadsförvaltningen.

Miljönämnden Östra Skaraborg

I sitt yttrande har följande synpunkter angetts:

1. Det är positivt att förslaget reviderats så att möjliga friytor ökat något till cirka 16 m² per elev, men det är fortfarande knappt hälften av vad Boverket rekommenderar. Det är vidare positivt att ambitionerna för att skapa högkvalitativa friytor är höga. Men för att uppnå målen måste det finnas kvantitativa förutsättningar för detta.

Kommentar: 16 kvadratmeter per elev är inte knappt hälften av Boverkets rekommendation, det är något över hälften som är 15 kvadratmeter. Boverket rekommenderar också att friytan ska överstiga minst 3 000 kvadratmeter vilket utan problem kommer kunna överskridas. Utöver friytan som kan iordningställas på fastigheten kan delar av Odenområdet också nyttjas. Det kan också tilläggas att eleverna på grund av schemaläggning troligtvis inte kommer nyttja friytorna samtidigt. Det bedöms inte rimligt att en friyta på 33 000 kvadratmeter ska säkerställas. Det är kommunen som beslutar vad som är tillräckligt stor friyta och om målet med kvalitativ friyta uppnåtts.

2. Av planbeskrivningen framgår det att dagvatten från planområdet kan tas om hand genom avrinning mot kalkbrottets botten. Det framgår även att jordlagret är tunt i botten av kalkbrottet. Det innebär att dagvatten kan nå grundvattenförekomsten Falköping kalksten efter en mycket kort uppehållstid. Det kan därför finnas anledning att fördröja dagvatten från till exempel parkeringsytor för att förhindra att föroreningar når vattenförekomsten. Andra åtgärder som beskrivs, som till exempel bortförsling av fyllnadsmassor, kan ha en positiv inverkan på grundvattenförekomsten. Detta behöver framgå tydligare av planbeskrivningen.

Kommentar: Hantering av dagvatten från parkeringar i kommunen regleras i dagvattenstrategi, det betyder att det måste beaktas vid genomförandet. Detta framgår i planbeskrivningen. Planbeskrivningen kompletteras med en eventuell positiv inverkan på grundvattenförekomsten av borttagande av fyllnadsmassor.

3. I beskrivningen har miljö kvalitetsnormerna för Falköping–Skövde förväxlats med miljö kvalitetsnormerna för Falköping kalksten.

Kommentar: Detta ändras i planbeskrivningen.

Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg

I sitt yttrande har följande angetts:

1. Ett antal punkter som behöver beaktas för att uppfylla reglerna i renhållningsföreskrifterna.

Kommentar: Punkterna berör inte utformningen av detaljplanen utan först vid ett genomförande av den. Yttrandet skickas därför till samhällsbyggnadsförvaltningen.

Falköpings Energi

Ingen erinran.

Moderaterna i Falköpings Kommun

I sitt yttrande har följande synpunkter angetts:

1. Frågan om en stängning av Vägatan för genomfartstrafik är fortsatt viktigt även om gatan inte ingår i planområdet. Ett genomförande av planförslaget kan medföra en ökad trafikbelastning då den ansluter till Marknadsgatan och eftersom parkeringsmöjligheter i området kring skolan är begränsade. Samhällsbyggnadsförvaltningen bör därför ta med denna fråga i framtiden.

Kommentar: Synpunkten vidarebefordras till samhällsbyggnadsförvaltningen.

2. I detaljplaneförslaget är Odenområdet utpekade som tilltänkt parkeringsyta samt att endast ett fåtal parkeringar byggs i anslutning till skolan. Distan-

sen mellan skolan och parkeringsytan är olika dokumenterad, men det rör sig om cirka 350 till 450 meter beroende på mätning. Då distansen är lång-befaras närliggande områden och gator nyttjas som parkering.

Kommentar: Enligt parkeringspolicy och parkeringsnorm, fastställd av Kommunfullmäktige den 25 juni 2018 § 107, ska avståndet till parkeringsplatser mätas som en radie kring planområdet. Enligt samma policy får det vara 300 meter till parkeringsplatser för skolverksamhet och parkeringsplatser utanför fastigheten får samnyttjas. I planbeskrivningen föreslås Odenområdets parkeringsplatser användas som personalparkering eftersom den ligger inom 300 meters radie från planområdet. Hur och var parkeringsplatser anordnas i slutändan avgörs i bygglovsskedet men i planförslaget beskrivs att det går att ordna parkeringsplatser till verksamma och besökare.

3. Moderaterna anser att principen om att verksamheter ska ta ansvar för parkeringsmöjligheter inte uppfylls till fullo. Vid annan byggnation ställer vi som kommun krav på att det ska finnas tillräckligt med parkeringar i anslutning till byggnaden för att begränsa inverkan på närliggande områden.

Kommentar: Enligt parkeringspolicy och parkeringsnormen kan verksamheter hänvisa till parkeringsplats på annan fastighet om det inte är en allmän parkering. I detta fallet tillhör parkeringsplatserna Odenområdet som är kvartersmark och alltså inte en allmän parkeringsplats.

4. Moderaterna är positiva till att byggnadens höjd har sänkts från samrådsförslaget men ser att det kommer ställas höga krav på utformning av byggnaden. Det är särskilt viktigt att byggnaden kan innehålla flera hemvister så att skolan inte upplevs som allt för stor och bibehåller den känslan av lugn och gemytlighet som en mindre skolan gör. Det är också viktigt med trygghetsaspekten i planeringen, både inomhus och utomhusmiljön ska inte upplevas som otrygga eller skapa andra typer av problem.

Kommentar: Byggnadens-, utemiljö- och skolverksamhetens utformning avgörs av Tekniska nämnden och Barn- och utbildningsnämnden och inte i en detaljplan.

Centerpartiet i Falköping

Ingen erinran.

Sverigedemokraterna i Falköping

Efter samrådet ändrades till lägre byggnadshöjd, men den är fortfarande för hög för en byggnad i den här miljön. Det är ett gemytligt område, som är präglad av småhus och radhus. Oavsett vilken byggnad som kommer att byggas på platsen borde en tilltalande stadsmiljö värnas och småskaligheten i denna delen av Falköping bevaras. Det har inte heller visats något fotomontage av den tilltänkta byggnaden. Den skulle avslöja orimligheten av den höga byggnadshöjden.

Kommentar: Verksamheterna norr om planområdet har också stor byggnadsarea och därmed är förslaget inte helt främmande i området. Den förändrade stadsbilden accepteras för att möjliggöra för en tillräckligt stor byggnad och skolgård nära centrum. En bebyggelse enligt planen förtätar staden och knyter samman omgivande bebyggelse med centrum. Området tillgängliggörs och har potential att bli en plats för såväl skolverksamheten och närboende som resterande allmänhet. Den föreslagna höjdregeringen accepteras också för att möjliggöra för en skolbyggnad för 1100 elever samtidigt som friytan beaktas. En skola som inte byggs på höjden skulle ta mycket större markytor i anspråk. De breda gatorna och avstånden till befintlig bebyggelse minskar också upplevelsen av påverkan på stadsbilden även om avståndet till bebyggelsen tillåts minska enligt förslaget. För byggnadens höjd i jämförelse till befintlig bebyggelse hänvisas i planbeskrivningen till bilagade sektioner bland illustrationerna.

Kenneth Jacobsson & Anette Jacobsson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Varför ska trafiken ledas in på marknadsgatan när man har Hollendergatan som en matarled i stan? Det kommer, vad ni än säger, innebära mer buller och avgaser eftersom det verkar som alla varuleveranser sker den vägen och även många föräldrar som lämnar sina barn. Vi har redan trafik till bowlinghallen, gymmet och Willys. Sedan tillkommer ju de lärare som ska parkera på de parkeringsplatser som skolan ska ha.

Kommentar: Detaljplaneförslaget anger inte att trafiken till skolan kommer att ledas in på någon specifik plats. Planbeskrivningen föreslår dock att skolområdet kan angöras via Marknadsgatan men det finns inget som hindrar att skolan angörs på något annat sätt eller på två eller flera sätt. Trafikbullerutredningen visar att de maximala ljudnivåerna idag överstigs längs Marknadsgatan. Trafikbuller har beräknats både för att all trafik angör via Marknadsgatan och ett förslag mer i linje med illustrationsplanen, där besöksrafiken leds in på två ställen. Bullerutredningen visar att båda förslagen är inom Naturvårdsverkets riktlinjer för ekvivalenta ljudnivåer och att de maximala ljudnivåerna inte försämrats. Alltså bidrar inte ett genomförande av planen till att riktlinjerna överskrids. Risken för överskridande av miljökvalitetsnormerna för luft i Falköpings kommun bedöms som låg. Mätningar av luftkvaliteten i Falköping visar att kväveoxidhalterna är låga. Trafikökningen som planförslaget medger anses inte vara så stor att den kommer orsaka dålig luft.

2. Skuggningen är fortfarande ett problem. Man ska ha 5 timmars sol mellan vårdagsjämning och höstdagsjämning enligt eran undersökning. Vad gäller övrig tid på året? Det är ju då man märker av skuggningen mest. Det är ju väldigt viktigt med sol för människans välmående då kroppen tar upp D-vitamin som man behöver.

Kommentar: Minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 på höst och vårdagsjämning är en rekommendation från en skrift som Boverket publicerade 1991 som skulle kunna ge en fingervisning om det skuggas för mycket, det är alltså ingen lag riktlinje som måste följas. Skuggning på övrig tid på året redovisas i skuggstudien, exempelvis ungefär vid sommar- och vintersolstånd. Det ska också tilläggas att skuggningspåverkan beskrivs från det att tomten påverkas, inte bostadshusen.

3. Det blir problem med mycket bilar och en stor risk att Vägatan blir en parkeringsplats. När Pingstkyrkan fick tillåtelse att bygga där gamla Ford låg resulterade det i att parkeringsplatserna inte räcker till på långa vägar.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 5 av Annette & Magnus Ekstrand.

4. Området är fortfarande för litet för att eleverna ska kunna få det utrymme de behöver.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljösamverkan Östra Skaraborg.

5. Privatpersonen föreslår en annan lösning som bygger på att särskoledelen av gymnasieskolan flyttas till befintliga lokaler i planområdet för att sedan bygga upp skolan vid gymnasieområdet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Ing-Marie Eklund & Elof Eklund.

6. Då en del av träden kommer försvinna påverkar detta fågellivet. Det verkar också som att det bor bin i kalkbrottet och försvinner de påverkar det frukt-träd och blommor.

Kommentar: Det är ett antal träd, buskage och en torräng som kan komma att påverkas vid ett genomförande av planen. Det har dock ansetts vara en rimlig avvägning för att möjliggöra byggnationen av en skola som anses vara ett betydande allmänt intresse. Det påträffades inte några bin boende i planområdet vid naturvärdesinventeringen.

7. Då kommunens mark inte räcker till har mark förvärvats av Tillskäraren 3. Hur stor är kostnaden för det?

Kommentar: Det framgår i planbeskrivningen att mark har förvärvats av Tillskäraren 3 för 375 000 kr.

8. Undrar om det hade gått igenom om en privat aktör hade velat bygga skolan med tanke på alla protester.

Kommentar: Det finns ingenting i planförslaget som förhindrar att en privat aktör bygger skolan eller tar över driften av skolan i framtiden. Det är en eventualitet som måste beaktas i planarbetet och planarbetet är inte beroende av vem som äger fastigheten eller vilken aktör som bygger skolan.

Kjell Helander & Anita Helander

Skolan borde inte byggas vid gamla kalkbrottet utan föreslår istället byggnation på konstgräsplanerna vid gymnasiet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 2 av Svante Gustafsson & Frida Tregub.

Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson
I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Ytan är för liten för bebyggelsen.

Kommentar: Enligt planförslaget anses platsen vara lämplig för ändamålet och bedöms därmed inte vara för liten. Platsens slutgiltiga lämplighet avgörs när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol.

2. Parkeringsplatser saknas.

Kommentar: Det finns plats för både parkering och friytor på fastigheten men för att friytorna ska få vara så stora som möjligt rekommenderas att lärare i så stor utsträckning som möjligt hänvisas till Odenområdets parkeringsplatser vilket är i enlighet med parkeringspolicy och parkeringsnorm fastställd av Kommunfullmäktige den 25 juni 2018 § 107. Hur många parkeringsplatser som skapas på skolfastigheten avgörs vid bygglovsskedet.

3. Trafiken och bullret ökar.

Kommentar: Det stämmer att trafiken kommer att öka något som en följd av ett genomförande av detaljplanen och därmed också bullernivåerna. Men som beskrivs i trafikbullerutredningen kommer inte ett genomförande av detaljplanen att medföra att bullernivåerna överstiger naturvårdsverkets riktvärden för trafikbuller vid bostäder.

4. Ventilationsanläggningar väsnas och som granne till Parker och billakeringen fruktar vi att situationen blir ännu värre, särskilt med anläggning på taket.

Kommentar: Ifall det blir ventilationsanläggningar på taket avgörs inte i detaljplanskedet utan först vid bygglovsskedet, när detaljplanen fått laga kraft. Skulle det bli ventilationsanläggningar på taket och de orsakar buller finns riktlinjer som ska följas och orsakar bullret besvär ska Miljösamverkan Östra Skaraborg kontaktas.

5. Flytten av Hollendergatan medför buller för oss som bor utmed gatan. Ett bullerskydd förfular hela området och tar inte bort ljudet tillräckligt för den ökade trafiken.

Kommentar: Flytten av Hollendergatan medför en något ökad bullernivå men inte att riktvärden för trafikbuller överskrids, på grund av bullerskyddet. Hur bullerskyddet utformas är inte bestämt i detaljplanen, mer än att det ska vara minst 1,5 meter över angränsade gatumark och minst 180 meter långt. Det kan alltså både bli högre och längre. Huruvida ett bullerskydd förfular ett område beror på dess utformning men är i slutändan något subjektivt.

6. Det stora bygget passar inte in i omgivningen.

Kommentar: Detaljplanen anger inte hur en framtida byggnad kommer utformas utan reglerar endast ramarna för bebyggelsen. En annan bedömning har gjorts eftersom närområdet delvis präglas av stora verksamhetsbyggnader. Att bebyggelse inom planområdet föreslås få uppföras högre än omkringliggande byggnader och den förändrade stadsbilden det medför accepteras för att möjliggöra för en tillräckligt stor byggnad och skolgård. En bebyggelse enligt planen är också en förtätning av staden som knyter samman omgivande bebyggelse med centrum. Riksintresse för kulturmiljön påverkas inte påtagligt av ett genomförande av planförslaget. Planförslaget bedöms som lämpligt för platsen.

7. Privatpersonerna hänvisar till en skrivelse som lämnades i oktober 2018 under samrådet.

Kommentar: Se kommentarerna till synpunkterna av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson i samrådsredogörelsen.

Ing-Marie Eklund & Elof Eklund

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Vad är det för fel på utkanten av staden?

Kommentar: Genom detaljplaneprocessen prövas en plats lämplighet för ett ändamål, alltså är inte valet av plats en fråga som behandlas. Kommunfullmäktige tog beslut den 25 september 2017 § 96 om att pröva denna platsens lämplighet genom detaljplaneprocessen. Att fråga om det beslutet skulle vara odemokratiskt. Vid förtätning av staden kan befintlig infrastruktur användas istället för att jungfrulig mark ska tas i anspråk och ny infrastruktur anläggas. En förtätning kan också innebära större kundunderlag för butiker och kollektivtrafiken.

2. Är det lämpligt med 1100 elever i samma ålder på samma plats?

Kommentar: Hur skolbyggnaden utformas inom de ramar som detaljplanen, om den får laga kraft, reglerar vet ingen idag. Inte heller exakt hur skolan kommer att forma verksamheten i den bebyggelsen. Detta avgörs under bygglovsskedet av tekniska nämnden och barn- och utbildningsnämnden. I planprocessen avgörs vad som är möjligt och om ändamålet, i detta fall skola, är lämpligt.

3. Är radonhalten kontrollerad?

Kommentar: Området har klassats som normalradonmark och enligt den geotekniska utredningen som genomförts rekommenderas att byggnader utförs radonskyddade. Därför har också det också reglerats i förslaget till detaljplan att byggnader ska uppföras med radonsäker grund.

4. Trafikmässigt blir det en väldig påfrestning i området. Trafiken är stor som den är nu.

Kommentar: Trafiken kommer att öka något i samband med ett genomförande av detaljplanen. Trafikutredningen visar att det i dagsläget är en medelfördröjning per fordon i den mest trafikerade perioden strax under 10 sekunder för biltrafik och strax över 40 sekunder för kollektivtrafik. Både Hollendergatan och Trädgårdsgatan är dimensionerade för höga trafikflöden men trafikmiljön kan bli bättre med en cirkulationsplats i korsningen mellan Trädgårdsgatan – Hollendergatan.

5. Det kvittar hur mycket man klagar, vi har ju ingen talan som medborgare i staden.

Kommentar: Vid all planläggning finns motstående intressen, såväl enskilda som allmänna. Det innebär att det alltid måste göras avvägningar mellan dem och att inte alla kan tillgodoses. Planprocessen är reglerad i plan- och bygglagen och ställer bland annat krav på att myndigheter och närboende ska samrådas med om planförslaget. Det innebär möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. I en planprocess hörs myndigheter och närboende två gånger, dels vid samrådet och dels vid granskning. Vid båda tillfällena har de möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Skulle det vara så att synpunkten inte tillgodoses har närboende som lämnat skriftligt yttrande innan granskningstidens slut möjlighet att överklaga ett beslut om att anta detaljplaneförslaget till Mark- och miljödomstolen. I denna planprocess har kommunen frivilligt arrangerat två möten med närboende med syfte att informera, svara på frågor och lyssna till synpunkter. Planförslaget ändrades från samrådet till granskningen delvis eftersom synpunkter lämnades.

6. Privatpersonerna hänvisar till ett antal artiklar i Falköpings Tidning.

Kommentar: Artiklarna berör inte frågor som rör detaljplanen eller dess utformning. Artiklar och insändare hanteras inte heller som formella synpunkter i planprocessen.

Magnus Blomgren

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Eftersom den tänkta byggnaden inte har någon fasadritning vill privatpersonen att insiktsskydd i form av växtlighet eller liknande uppförs för att minska effekt av buller och bebyggelsens närhet.

Kommentar: Det finns ingen fasadritning eftersom detaljplaneförslaget inte avgör hur byggnaden utformas utan endast utgör det ramverket som bebyggelsen på platsen måste förhålla sig till. Alltså avgörs byggnationens gestaltning först när detaljplaneförslaget fått laga kraft. Närmaste möjliga bebyggelse kan uppföras cirka 35 meter från fastighetsgräns i ett område med kryssmark där mindre byggnader får uppföras. En skolbyggnad kan som närmast uppföras cirka 50 meter från fastighetsgräns. Skolgårdens utformning, och därmed eventuellt uppförande av insiktsskydd, är inte heller något som regleras i detaljplaneförslaget utan fastslås först därefter. Önskemålet om insiktsskydd i form av växtlighet eller liknande vidarebefordras till ansvariga för utformningen av skolgården.

2. Trafiken ökar centralt vilket är negativt ur miljösynpunkt för en växande stad.

Kommentar: Trafiken kommer troligtvis öka något men det centrala läget och en förtätning av staden bedöms också uppmuntra fler att gå, cykla eller åka kollektivt på ett annat sätt än en etablering i utkanten av staden. Etableringen innebär också att en stor arbetsplats lokaliseras nära centrum vilket kan gynna centrumhandeln. Förtätningen kan också innebära större kundunderlag för kollektivtrafiken.

3. Privatpersonen hänvisar till synpunkter lämnade i samrådsskedet i oktober 2018.

Kommentar: Se kommentarer till synpunkter av Magnus Blomgren i samrådsredogörelsen.

Svante Gustafsson & Frida Tregub
I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Skolan blir för stor med 1100 elever på flera våningsplan blir inte bra.

Kommentar: Detta är inte en fråga för detaljplanen.

2. Skolan är placerad helt fel, bör inte ligga mitt i bostadsområden.

Kommentar: Att denna platsens lämplighet för skola ska undersökas genom detaljplan är redan beslutat av kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96. Skolor placeras ofta i nära anslutning till bostadsområden. Planen angränsar också till ett verksamhetsområde.

3. Fortfarande inte seriös lösning för de beräknade 383 parkeringarna.

Kommentar: Som framgår i planbeskrivningen i granskningshandlingarna behövs cirka 300 parkeringsplatser. Ungefär 150 av dessa kan återfinnas på Odenområde medan resterande kan skapas på fastigheten antingen genom vanliga parkeringsplatser eller genom hämta- och lämna zoner. Parkeringsplatser ska ordnas i linje med antagen parkeringspolicy och parkeringsnorm.

4. Skolan kommer ytterligare belasta den redan högt belastade Holländergatan där det redan idag är svårt att komma ut/fram.

Kommentar: Trafiken kommer öka något men både Holländergatan och Trädgårdsgatan är dimensionerade för sådana höga trafikflöden. Kapaciteten kommer öka ytterligare något om en cirkulationsplats skapas i korsningen mellan Trädgårdsgatan och Holländergatan.

Uno Hermansson & Elisabeth Hermansson
I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Det blir för trångt för eleverna och inte utrymme för en skolgård.

Kommentar: I granskningsförslaget framgår det i planbeskrivningen att en friyta om ungefär 16 kvadratmeter per elev kan skapas, cirka 17 600 kvadratmeter. Hur inomhusmiljön utformas avgörs efter planprocessen av samhällsbyggnadsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen i bygglovsprocessen.

2. Det blir långt för personalen att bära skolmaterial i ur och skur.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 2 av Moderaterna i Falköpings kommun.

3. Det blir än mer kaotiskt i trafiken i ett område där det redan nu är trångt och rörigt med bilar, bussar, mopeder, cyklister och gångtrafikanter på morgon och eftermiddag/kväll.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 4 av Svante Gustafsson & Frida Tregub. Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för hur gatuområdena utformas först om detaljplanen får laga kraft.

4. Boende på Fagerängsgatan får denna jättekoloss till byggnad, västerut, precis framför husen.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 6 och 7 av Annette & Magnus Ekstrand.

5. Fagerängsgatan riskerar att bli full av parkerade bilar, då det blir närmast för personal och föräldrar. Redan nu är det många som parkerar när det hålls stora föreläsningar och samlingar i Pingstkyrkan och Second Hand.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 5 av Annette & Magnus Ekstrand.

6. Det är inte rätt plats för en skola av den storleken varken för elever, personal eller de boende i närområdet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 9 av Annette & Magnus Ekstrand.

Daniel Johansson, Charlotta Klasson
I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Skolan bör ej byggas på denna tomt.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Ing-Marie Eklund & Elof Eklund.

2. Förflyttning av Hollendergatan kommer öka både buller och trafik som kommer orsaka oss mindre trevlig utemiljö.

Kommentar: Förflyttningen av Hollendergatan kommer inte i sig att medföra ökad trafik men ett genomförande av planförslaget ökar trafiken något. Med ökad trafik följer också ökat trafikbuller. Med det bullerskydd som föreslås, i enlighet med trafikbullerutredningen, kommer trafikbullernivåerna vara inom Naturvårdsverkets riktlinjer för trafikbuller vid befintlig bostadsbebyggelse.

3. Privatpersonens fastighet kommer skuggas för mycket.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 8 av Annette & Magnus Ekstrand.

4. Skolfastigheten är för liten för utevistelse för barnen.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson.

5. Bullrig trafikmiljö för barnen.

Kommentar: Vid ett visst genomförande av planförslaget utsätts vissa delar av skolgården för högt buller från exempelvis busshållplatser. På stora delar av skolgården kan en god ljudmiljö uppnås och det rekommenderas i planbeskrivningen att skolbyggnaden placeras på ett sådant sätt att bullret skärmas av eller att bullerskydd uppförs. Hur detta genomförs avgörs i bygglovsskedet. Trafikmiljön påverkas av hur många som väljer att hämta och lämna barn, om fler barn cyklar eller går till skolan blir trafikmiljön bättre. Att bullerkraven följs ses slutligen över innan byggnaden får tas i anspråk, då finns även en detaljstuderad byggnad och utformning av skolgård.

6. Parkeringskaos förväntas på Fagerängsgatan.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 5 av Annette & Magnus Ekstrand.

7. Som förälder till barn som kommer gå på skolan känns det skrämmande att i stor sett samtliga allmänna råd från Boverket inte kan tillgodoses med detta planförslag. Det finns gott om exempel i grannkommuner med stora skolor som det inte går så bra med.

Kommentar: Det är oklart vilka av Boverkets allmänna råd som hänvisas till men det antas vara boverkets allmänna råd (2015:1) om friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet. Där specificerar inte någon yta per elev eller total yta som en friyta bör vara. Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljösamverkan Östra Skaraborg. Det är inte en fråga för detaljplanen att avgöra om det är bra eller dåligt med en stora skolor. Kommunfullmäktige beslutad den 27 mars 2017 § 33 om hur skolorganisationen ska se ut.

Lennart Bandh, Gunnel Bandh, Birgith Johansson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Den befintliga bullervallen som finns vid korsningen Hollendergatan/Trädgårdsgatan skyddar inte bara mot buller utan även störande ljus. Vallen är högre än det föreslagna bullerskyddet i plankartan som är 1,5 meter högt. Bullervallen i förslaget bör därför vara högre.

Kommentar: Planförslaget reglerar inte att det kommer vara en vall, utan att det ska uppföras ett bullerskydd av något slag. Planförslaget reglerar inte heller att skyddet ska vara 1,5 meter högt över marken utan minst 1,5 meter över gatunivån. Det regleras också att skyddet ska vara minst 180 meter långt. Skyddet kan alltså bli både högre och längre.

2. Privatpersonerna hänvisar till det yttrandet som de lämnade i samrådsskedet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkter av Lennart Bandh, Gunnel Bandh, Birgith Johansson i samrådsredogörelsen.

Marianne Säll

Privatpersonen hänvisar till yttrande lämnat under samrådsskedet.

Kommentar: Se kommentarer till synpunkter av Marianne Säll & Stig Säll i samrådsredogörelsen.

Stig Säll

Privatpersonen hänvisar till yttrande lämnat under samrådsskedet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkter av Stig Säll i samrådsredogörelsen.

Lars-Olof Larsson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Privatpersonen hänvisar till yttrande lämnat under samrådsskedet.

Kommentar: Se kommentarer till synpunkter av Lars-Olof Larsson & Stig Gustafsson i samrådsredogörelsen.

2. Platsen är till ytan för liten och uppfyller inte de krav som måste ställas.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Annette & Magnus Ekstrand.

3. Enligt det senaste omarbetade detaljplaneförslaget har det getts plats för några parkeringsplatser vilket är bra men tyvärr för få.

Kommentar: Plankartan som är det juridiskt bindande dokumentet preciserar inte var eller hur många parkeringsplatser som skapas inom skolfastigheten. Antalet parkeringsplatser som krävs står i relation till tillåten bruttoarea, byggnadens sammanlagda area. Hur parkeringsmöjligheter tillskapas och var avgörs i bygglovsskedet, alltså efter att planen eventuellt får laga kraft. Det framgår dock i planbeskrivningen att parkering kan ordnas för ett genomförande av planen där byggrätten utnyttjas maximalt, alltså så stor bruttoarea som möjligt.

4. Problematiken vid korsningen Trädgårdsgatan – Hollendergatan kvarstår. Den planerade vändplanen för av och påstigning med anslutning till den föreslagna cirkulationsplatsen måste skrotas. Likaså måste planerad flytt av Hollendergatan närmare Fagerängsgatan utgå.

Kommentar: Hollendergatan och Trädgårdsgatan är utformade för att hantera höga trafikmängder. Kapaciteten kan öka om korsningen görs om till cirkulationsplats. För att möjliggöra en cirkulationsplats måste vägen delvis flyttas. Gatuområdena utformas och ansvaras för av samhällsbyggnadsförvaltningen. Det är alltså möjligt att utforma lösningar som är mer trafiksäkra.

5. Privatpersonen föreslår en egen trafiklösning som bygger på att trafiken leds in på Åslegatan vidare till Marknadsgatan som förlängs till Hollendergatan där den möter Vilhelsbergsgatan. Det betyder att Vilhelsbergsgatans träckning måste ändras något strax innan den möter Marknadsgatan. Marknadsgatan skulle kunna göras enkelriktad. Närmast Bowlinghallen kan parkeringsplatser anläggas. På Hollendergatans västra del kan, utöver befintlig busshållplats göras plats för ytterligare några platser för av och påstigning och motsvarande på östra sidan. Genom att inte flytta Hollendergatan sparas pengar och boende längs Fagerängsgatan behöver inte få ökat buller och avgaser.

Kommentar: Förslaget skulle innebära att gång- cykelvägen längs Hollendergata behöver korsas igen. Det skulle också innebära genomfartstrafik på Marknadsgatan, vilket kanske inte är önskvärt. Förslaget hade inneburit att en cirkulationsplats i korsningen Trädgårdsgatan-Hollendergatan inte kunde genomföras. Det skulle potentiellt innebära stora problem på Odengatan när all körtrafik ska in på Åslegatan.

6. Hur kommunen har tänkt att bevara och förvalta den värdefulla miljö som finns inom planområdet är tyvärr väldigt otydligt. Stor del av miljön kommer att gå förlorad. Detta får inte ske.

Kommentar: En utredning finns bifogad planhandlingarna som tydligt klargör vilka naturvärden som kan komma att skadas vid ett genomförande av detaljplane-förslaget. Detta finns även förklarat i planbeskrivningen. Det framgår också i både plankarta och planbeskrivning att ett jätteträd och den ensidiga allén längs Hol-lendergatan kommer att bevaras. Den värdefulla orkidéarten korallrot skyddas av annan lagstiftning och behöver därför inte skyddas i plan. Även de huggna sten-väggarna i kalkbrottet skyddas i planförslaget. För de naturvärden som kan komma att ta skada har uppförande av en skola på platsen ansetts som viktigare allmänt intresse. I denna avvägning har Länsstyrelsen i samrådet uttryckt att kom-munen har gjort rätt.

7. Även om takhöjden på skolan sänkts till högst 4 våningar kommer den inte att smälta in i området. Hur kommer byggnader västerut att påverkas av skuggor. Vilken hänsyn tas till elever och lärares säkerhet vid exempelvis brand eller andra tillbud?

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr.6 av Annette & Magnus Ekstrand samt kommentar till synpunkt från Sverigedemokraterna i Falköping angående påverkan på stadsbilden. Skuggningspåverkan beskrivs i både skuggstudien och planbeskriv-ningen. Bebyggelsen väster om planområdet påverkas främst på förmiddagar. Ele-vers och lärares säkerhet säkerställs i bygglovsskedet när det finns ritningar för en faktisk byggnad.

8. Privatpersonen har ett antal förslag på alternativa placeringar som bland annat bygger på en utbyggnad av Kinnarpskolan, byggnation kring gymna-siet, byggnation av en mindre skola på föreslagen plats eller byggnation i Tåstorpsparken.

Kommentar: Det är inte aktuellt att pröva någon annan plats för skola eftersom kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96 beslutade att denna platsens lämplighet för skola skulle undersökas genom detaljplaneprocessen.

9. Behovet av nya skolor beror på det stora antal nyanlända som kommit hit, under framförallt 2015. Hur ser det ut när dessa årskullar klarat av sin skolgång? Kommer elevantalet då att minska? Hur ser prognoserna ut? Hur ser svaret ut på dessa frågor?

Kommentar: Det är inte frågor som berör detaljplanen, dess utformning eller dess process. Bakgrunden till denna detaljplan är dock beslutet om ny skolorganisation och beslutet om att pröva denna platsens lämplighet.

Annette & Magnus Ekstrand

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. På många ställen lider skolor av ett ökat antal elever med en yta per elev som därmed blivit för liten. Det är fel beslut att satsa på en skola där ytan redan från början är för liten. Nya skolor ska inte ha mindre yta per elev utan större.

Kommentar: Beslutet om en ändrad skolorganisation togs av kommunfullmäktige den 27 mars 2017 § 33. En del av beslutet var att en högstadieskola skulle placeras i Falköpings tätort. Detta kräver en skola av denna storlek vilket har varit utgångspunkten sedan dess. Beslut om att pröva platsens lämplighet för denna skola togs i kommunfullmäktige den 25 september 2017. Dessa beslut fastslår de förutsättningar som finns för denna planprocess. Se även kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg.

2. Kommunen verkar ha svårare att tillsätta behöriga lärare i de större skolorna i tätorten, vad talar då för att denna skola kommer vara attraktiv? Finns det något underlag som visar att lärare förordar denna satsning på en stor skola med för liten plats för lärare och elever? Är det så att kommunen inte bryr sig om elevers hälsa och möjligheten att rekrytera lärare?

Kommentar: Detta är inte frågor som behandlas i en detaljplan. Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg samt kommentar till synpunkt nr. 1 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson.

3. Ett genomförande av detaljplanen innebär en ökad risk för olyckor. Privatpersonerna menar att det är omöjligt att skapa en säker miljö med så många elever på en så liten yta. Med uppskattningsvis stor gångtrafik mellan skolan och målpunkter som centrum, McDonalds och Odenområdet tillsammans med hög trafik på Hollendergatan och Trädgårdsgatan garanterar att olyckor kommer ske. Förslaget innehåller inte tillräckligt säkra lösningar.

Kommentar: Planförslaget avgör inte hur gatuområden kommer att utformas, detta avgörs av samhällsbyggnadsförvaltningen först efter planprocessen om planen får laga kraft. Det går inte heller att i en detaljplan reglera var människor går eller hur de kör bil.

4. Omgivande bostadskvarter kommer drabbas av skador i ännu okänd omfattning av buller från verksamheten, från den ökande trafiken samt avgas. Trafikbullerutredningen tar inte hänsyn till buller från verksamheten och det går inte att ifrågasätta att det planerade antalet högstadieungdomar kommer bidra till väsentligt ökat buller i området. Detta bör inkluderas i beräkningen av bullernivåerna för förslaget.

Kommentar: Hur buller från den tillkommande trafiken påverkar närboende har redovisats i trafikbullerutredningen och planbeskrivningen. Ifall och hur mycket eleverna kommer bullra är inte något som kan beskrivas, skattas eller regleras i en detaljplan. Ökningen av trafiken är marginell jämfört med den trafik som finns där redan idag därför har mängden ökade utsläpp också bedömts som marginella. Risken för att överskrida miljö kvalitetsnormerna för luft bedöms generellt som låg i Falköping kommun.

5. Lärare hänvisas att parkera på Odenområdets parkering men erfarenhet visar att lärare önskar parkera nära arbetet. I närheten av planområdet finns pingstkyrkan som Barn- och utbildningsförvaltningen använt flera gånger i samband med studiedagar. Vid samtliga av dessa tillfällen har villagator och gräsytor varit fulla av parkerade bilar, trots att Odenområdet då ligger precis lika nära som det blir i förslaget. Alltså föreligger stor risk att det samma sker om skolan byggs enligt förslaget utan egna parkeringsplatser. I förslaget nämns också att skolan och området kan komma att användas för kulturella evenemang, samma problem med parkering riskerar då att inträffa. Hur ska kommunen garantera att villagator och gräsmattor inte används för parkering i framtiden?

Kommentar: Det går inte att i en detaljplan reglera hur människor beter sig, det går bara att visa att det är möjligt att genomföra det som föreslås och att det är lämpligt. Att det inte finns tillräckligt med parkeringsplatser vid Pingstkyrkan är inte en fråga för denna detaljplaneprocess. I planbeskrivningen framgår att parkering för alla kan ordnas i enlighet med kommunens parkeringspolicy och parkeringsnorm.

6. För att kompensera för den otillräckliga ytan planeras bebyggelsen i fyra våningar i ett område som i övrigt har byggnader på max två våningar. Skolan kommer alltså dominera utsikten på ett, för boende, önskat sätt. En byggnad på fyra eller fem våningar på föreslagen plats är inte acceptabel för de boende i området.

Kommentar: Stadsbilden kommer påverkas men det har ansetts som rimligt med tanke på att detaljplanen föreslår en förtätning av staden och eftersom det finns storskalig bebyggelse i närheten av området. Riksintresse för kulturmiljövården påverkas inte heller påtagligt.

7. Skugganalyser formuleras på ett förskönande sätt. Varför beskriver kommunen påverkan på ett sätt som är avsett att vilseleda de berörda.

Kommentar: I yttrandet hänvisas till skuggstudien som var en del av samrådshandlingarna. I yttrandet föreslås en text som inte inkluderar några klockslag utan beskriver skuggningen enbart i ord. Bedömningen har gjorts att en beskrivning med klockslag ger en mer tydlig bild av skuggningen än en beskrivning enbart i ord. Det ska också tilläggas att påverkan beskrivs från det att tomten påverkas, inte bostadshusen.

8. Villaområdet öster om planområdet kommer enligt analysen att förlora i stort sett all kvällsol under sommar och höst.

Kommentar: Skuggstudien visar skuggningseffekten vid all möjlig placering och en maximalt utnyttjad byggrätt i förslaget, alltså kan inte all skuggning inträffa vid ett genomförande. Mellan mars och september kan kvällssolen påverkas av ett genomförande av förslaget för fastigheterna öster om planområdet. Som beskrivs i planbeskrivningen anger boverkets publikation Solklart från 1991 kan ge viss ledning och anger minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostad. Skuggstudien visar att minst detta uppfylls i förslaget vid samtliga närliggande bostäder. På grund av detta, planområdet centrala läge och för att en skola som inte byggs på höjden skulle ta större ytor i anspråk har det anses skuggningen acceptabel. Byggnation av skolan anses också vara av betydande allmänt intresse.

9. Det är nödvändigt att ompröva placering och utformning av ny skola. Alternativa lösningar måste hittas.

Kommentar: Genom detaljplaneprocessen prövas en plats lämplighet för ett ändamål, alltså är inte valet av plats en fråga som behandlas. Kommunfullmäktige tog beslut den 25 september 2017 § 96 om att pröva denna platsens lämplighet genom detaljplaneprocessen. Att fråga om det beslutet skulle vara odemokratiskt.

Sammanfattande bedömning

Efter granskningen har följande förändringar skett i planhandlingarna.

Planbeskrivningen:

- *Kompletteras en beskrivning av en eventuell positiv inverkan på grundvattenförekomsten av borttagande av fyllnadsmassor.*
- *Ändras så att beskrivningen av grundvattenförekomsterna stämmer.*
- *Det förtydligas att avstyckning sker för bildande av ny fastighet.*
- *Förtydligas med information om att gång- och cykelvägen som går längs Hollendergatan ingår i kvartersmarken men regleras med x-område i plankartan så att allmänheten har tillgång till den, likaså en del av den nya gång- och cykelvägen längs Trädgårdsgatans norra sida.*
- *Förtydligas med information om att kommunen initierar fastighetsbildningen.*

Förslag till beslut

Med anledning av ovanstående föreslår Stadsbyggnadsavdelningen följande beslut:

- Byggnadsnämnden godkänner granskningsutlåtandet och bemötandet av inkomna yttranden.
- Byggnadsnämnden överlämnar detaljplanen för Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet till kommunfullmäktige för antagande.

Josef Karlsson

Planarkitekt

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Samhällsbyggnadsenheten

Emma Ahlgren

Planhandläggare

010- 224 47 14

emma.ahlgren@lansstyrelsen.se

Granskningsyttrande
2019-03-21

Diarienummer
402-9694-2019

Sida
1(2)

Falköpings kommun

stadsbyggnad@falkoping.se

Granskningsyttrande över detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla Kalkbrottet, i Falköpings kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade februari 2019 för samråd enligt 5 kap 22 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att:

- Riksintresse kommer att skadas påtagligt (både MB kap 3 och 4)
- Mellankommunal samordning blir olämplig.
- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs (MB 5 kap, luft och vatten)
- Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser (MB 7 kap)
- Bebyggelse blir olämplig för människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion (buller, strålning, risk för olyckor, översvämning, erosion)

Synpunkter på granskningshandlingen i övrigt

Det är positivt att kommunen har hörsammat Länsstyrelsens råd att bevara kalkbrottets väggar i syfte att bibehålla förståelsen och läsbarheten av det tidigare brottet. Planbestämmelserna reglerar bevarande av del av väggarna. Det hade dock varit önskvärt om större delar av brottet kunde bevaras och/eller illustreras i terrängen på lämpligt sätt. Då skulle förståelsen för brottets befintliga utbredning och form bli tydligare.

Arbetsnamnet verkar i dagsläget vara Platåskolan. Val av namn på skolan kunde med fördel väljas för att knyta an till kalkbrottet på ett tydligare sätt.

Detta beslut har fattats av planhandläggare Emma Ahlgren. I den slutliga handläggningen har även naturavdelningen, vattenavdelningen och kulturmiljöenheten medverkat.

Emma Ahlgren

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:

Länsstyrelsen/
Naturavdelningen
Samhällsavdelningen
Vattenavdelningen

YTTRANDE
2019-03-20

Falköpings kommun
stadsbyggnad@falkoping.se

Dnr LM2019/003067

Detaljplan för Gamla Stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet) i Falköpings kommun

Ert ärende: 2017/00094

Vid genomgång av planförslagets granskningshandlingar (daterade 2019-02-01) har följande noterats:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras

Beskrivning av hur x-områden ska genomföras

I planbeskrivningen förekommer otydlighet kring x-områdena i plankartan. På s. 9 framgår " Gång- och cykelvägen som går längs Hollendergatan ingår i kvartersmarken men regleras så att allmänheten har tillgång till den, likaså en del av den nya gång- och cykelvägen längs Trädgårdsgatans norra sida."

På s. 17 under rubriken gång- & cykeltrafik framgår: "Inom plankartans två x-områden kommer kommunen, där så inte redan är fallet, anlägga och sköta gång- och cykelvägar.

På s. 41 Administrativa bestämmelser x framgår: "Med denna bestämmelse regleras markreservat för allmännyttigt ändamål. I den här planen gäller det gång- och cykelvägar. Gång- och cykelvägen som går längs med Hollendergatan inom kvartersmarken för skolan ska bevaras och vara tillgänglig för allmänheten genom ett servitut. Det samma gäller för del norr om Trädgårdsgatan.

Det är oklart om kommunen ska ha ansvar för gång- och cykelvägen eller om tillgängligheten för allmänheten ska lösas med servitut. Om avsikten är att kommunen ska ansvara för anläggande och skötsel, så borde därför ett övervägande ske att istället för att lägga ut området för gång- och cykeltrafik som x-område, planlägga det som allmän plats.

Sara Borneskär

Lantmäteriet, Fastighetsbildning POSTADRESS: 801 82 Gävle
BESÖKSADRESS: Kinnegatan 21, Lidköping TELEFON: 0771-63 63 63
E-POST lantmateriet@lm.se, INTERNET: www.lantmateriet.se

Delar av planen som bör förbättras

Initiativ till fastighetsbildning

Det anges inte något om vem som initierar den fastighetsbildning som behövs för genomförandet av detaljplanen.

Delar av planen som skulle kunna förbättras

Fastighetsfrågor, begrepp

I kapitel 4.2 anges bland annat " ... fastighet A bildas genom att cirka 26 000 kvadratmeter regleras från fastigheten Gamla Stan 2:26...." .

Lantmäteriet vill göra er uppmärksamma på att begreppet reglering (fastighetsreglering) innebär att:

- Mark överförs från en fastighet till en fastighet eller samfällighet till en annan sådan enhet
- Andelar i samfälligheter överförs från en fastighet till en annan
- Samfälligheter bildas
- Servitut bildas, ändras eller upphävs, och/eller
- Byggnader eller andra anläggningar som hör till en fastighet överförs till en annan fastighet.

När en ny fastighet bildas används förslagsvis begreppet *avstyckning* för att förtydliga åtgärden.

För Lantmäteriet

Sara Borneskär

Sara Borneskär
förrättningslantmätare

Kopia till:

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
vastragotland@lansstyrelsen.se

Från: [Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad](#)
Till: [Jenny Trygg](#)
Kopia: [Josef Karlsson](#)
Ärende: VB: Detaljplan Gamla Stan 2:26 m.fl. - Skola vid gamla kalkbrottet. Falköpings kommuns diarienummer 2017/00094.
Datum: den 21 mars 2019 09:56:16
Bilagor: [image001.png](#)
[image002.png](#)

Från: Christina Pilemarker [mailto:Christina.Pilemarker@vasttrafik.se]
Skickat: den 21 mars 2019 08:42
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Kopia: Registrator VTM; Irene Andersson
Ämne: Detaljplan Gamla Stan 2:26 m.fl. - Skola vid gamla kalkbrottet. Falköpings kommuns diarienummer 2017/00094.

Hej!

Västtrafik har tagit del av granskningshandlingen för det förslag till detaljplan som Falköpings kommun har upprättat för Gamla Stan 2:26 m.fl. - Skola vid gamla kalkbrottet. Falköpings kommuns diarienummer 2017/00094.

Kommunen har tagit till sig våra tidigare synpunkter och kommer att fortsätta dialogen med Västtrafik vid genomförande av planen.

Vi har inga ytterligare synpunkter på detaljplanen, förutom att det är viktigt att kollektivtrafikens framkomlighet förbättras och prioriteras i den planerade cirkulationsplatsen, i nuvarande korsning Trädgårdsgatan/Hollendergatan.

Till registrator, Västtrafik VTM-1-1426-18

Med vänlig hälsning

Christina Pilemarker

Samhällsutvecklare

Telefon/Mobil 0500-46 44 21

SMS 0709-49 35 47

Christina.Pilemarker@vasttrafik.se

Västtrafik AB / Box 123 / 541 23 Skövde
Besök: Stationsg 3 / Skövde
Vxl. 0500-46 44 00 / Fax. 0500-46 44 96
Styrelsens säte. Skövde / Org.nr. 556558-5873
www.vasttrafik.se
facebook.com/vasttrafik

Handläggare
Jan Ove Johansson
0500-49 82 81
janove.johansson@miljoskaraborg.se

Falköpings kommun
Byggnadsnämnden
stadsbyggnad@falkoping.se

Remiss om granskning av detaljplan, Gamla Stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet)

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att vidhålla de synpunkter angående friytor och miljö kvalitetsnormer för vatten som vi lämnade under samrådet-

Redogörelse för ärendet

En remiss om en detaljplan för en ny skola vid gamla kalkbrottet på fastigheten Gamla Stan 2:26 har kommit in från byggnadsnämnden i Falköpings kommun.

Byggnadsnämnden önskar svar senast den 24 mars 2019.

Skälen för miljönämndens beslut

Under samrådet lämnade miljönämnden bland annat följande synpunkter:

”Friytorna per elev är enligt planförslaget dock mindre än hälften av vad Boverket rekommenderar. Ska syftet uppfyllas bör planhandlingarna säkerställa att den föreslagna skolbyggnaden utformas och placeras på ett sådant sätt att friytorna uppfyller Boverkets rekommendationer.”

”Planförslagets påverkan på miljö kvalitetsnormer för vatten behöver beskrivas ytterligare.”

Det är positivt att förslaget reviderats så att möjliga friytor ökat något till cirka 16 m² per elev, men det är fortfarande knappt hälften av vad Boverket rekommenderar. Det är vidare positivt att ambitionerna för att skapa högkvalitativa friytor är höga. Men för att uppnå målen måste det finnas kvantitativa förutsättningar för detta.

Av planbeskrivningen framgår det att dagvatten från planområdet kan tas om hand genom avrinning mot kalkbrottets botten. Det framgår även att jordlagret är tunt i botten av kalkbrottet. Det innebär att dagvatten kan nå grundvattenförekomsten Falköping kalksten efter en mycket kort uppehållstid. Det kan därför finna anledning att fördröja dagvatten från till exempel parkeringsytor för att förhindra att föroreningar når vattenförekomsten. Andra åtgärder som beskrivs, som till exempel bortforsling av fyllnadsmassor, kan ha en positiv inverkan. Detta behöver framgå tydligare av planbeskrivningen.

I beskrivningen har miljö kvalitetsnormerna för Falköping–Skövde förväxlat med miljö kvalitetsnormerna för Falköping kalksten.

MILJÖNÄMNDEN ÖSTRA SKARABORG

Max Olsson
avdelningschef

Datum
2019-03-18

Byggnadsnämnden
521 81 Falköping

YTTRANDE DETALJPLAN

Del av Gamla stan 2:26 m.fl.

Gällande sophämtning för ovanstående vill vi framhålla följande för att uppfylla reglerna i renhållningsföreskrifterna.

För genomförande av sophämtning ska vägen till hämtningsplatsen ha en fri höjd på minst 3,65 meter, ha en fri bredd på minst 3 meter samt ha en bärighet för ett fordon på 18 ton.

Vid hämtningsplatsen ska yta finnas med en bredd på minst 4,5 meter, fri längd på minst 14 meter samt ha en fri höjd på minst 5 meter.

För återvändsgator ska det finnas en vändyta med diameter 18 meter samt en fri remsa på ca 1,5 meter utanför vändytan.

Säkerheten vid hämtning är ytterst viktigt och backning med hämtningsfordon ska inte förekomma.

Vi vill påpeka att sophämtning vid skolan inte bör ske på plats där barnen vistas. Sophämtningen bör ej heller ske på plats där barnen hämtas/lämnas vid skolan.

För ytterligare information kontakta, info@avfallskaraborg.se

Kommunalförbundet
AVFALLSHANTERING ÖSTRA SKARABORG

Jenny Pilkvist
Entreprenadansvarig

Från: Noona Grönlund <noona.gronlund@falbygdensenergi.se>
Skickat: den 6 mars 2019 08:35
Till: Jenny Trygg
Ämne: SV: Granskning detaljplan gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet)

Hej,

Tack för remissen, vi har ingenting att erinra vid detta skede.

Mvh
Noona

Med vänlig hälsning

Noona Grönlund

Marknadschef

Tel växel: 0515-77 75 00, direkt: 0515-77 75 21

Vi ger energi för en enkel vardag och en ljus framtid!

www.falbygdensenergi.se

Postadress: Falbygdens Energi AB, Box 684, 521 21 Falköping

Besöksadress: Åslegatan 1, Falköping

Falbygdens Energi AB värnar om din personliga integritet.
Läs mer om dina rättigheter i integritetspolicyen på vår hemsida:
<https://www.falbygdensenergi.se/integritetspolicy>

Från: Jenny Trygg <jenny.trygg@falkoping.se>

Skickat: den 4 mars 2019 10:28

Till: skanova-remisser-goteborg@skanova.se; vasttrafik@vasttrafik.se; registrator.vast@polisen.se;
Funktionsbrevlåda Barn- och Utbildningsfv <barn.utb@falkoping.se>; Funktionsbrevlåda Kultur och
Fritids fv <kultur.fritid@falkoping.se>; Funktionsbrevlåda Socialnämnden <social@falkoping.se>;
Funktionsbrevlåda Kommunstyrelsens kansli <kskansli@falkoping.se>; Funktionsbrevlåda
Samhällsbyggnadsfv SBF <samhallsbygg@falkoping.se>; info@miljoskaraborg.se; Funktionsbrevlåda
Samhällsskydd Mellersta Skbg <samhallsskydd@falkoping.se>; Stig Säll <Stig.Sall@falkoping.se>; Fredrik
Johansson <Fredrik.Johansson@falkoping.se>; Alexander Järkeborn
<alexander.jarkeborn@falkoping.se>; aosinfo@skovde.se; Noona Grönlund
<noona.gronlund@falbygdensenergi.se>; red.ft@vgt.se; Karola Svensson
<karola.svensson@falkoping.se>; Annika Carp <annika.carp@falkoping.se>; Dan Hovskär
<dan.hovskar@falkoping.se>; Anders Winlöf <anders.winlof@falkoping.se>; Camilla Funke
<camilla.funke@falkoping.se>; Ingvor Bergman <ingvor.bergman@falkoping.se>; Jonas Larsson
<jonas.larsson@falkoping.se>; Erik Kyrkander <erik.kyrkander@falkoping.se>

Ämne: Granskning detaljplan gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet)

Hej!

Översänder granskningshandlingar för detaljplan Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet). Granskningshandlingarna pågår från den 4 mars till den 24 mars 2019. Samtliga granskningshandlingar finns på kommunens hemsida:

<https://www.falkoping.se/byggabo/stadsutvecklingochdetaljplaner/pagaendedetaljplaner/gamlastan226mflskolavidgamlakalkbrottet.4.57811bcc165670d89f0f222.html>

Hälsningar Jenny Trygg

Jenny Trygg
Nämndsekreterare
jenny.trygg@falkoping.se
0515-88 53 92

Kommunledningsförvaltningen
Stadsbyggnadsavdelningen
Stadshuset, S:t Sigfridsgatan 9
521 81 Falköping

www.falkoping.se

FALKÖPING
KOMMUNEN

För miljöns skull – skriv inte ut detta meddelande i onödan

Moderaterna i Falköping

Granskningsutlåtande kring detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl.

Falköpings kommun har den 27 februari 2019 utsänt förslag till detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl. för granskning. Moderaterna lämnar med anledning av detta ett antal synpunkter nedan.

Trafiksituationen

I förslag till detaljplan redogörs det för ett antal tilltänkta förändringar kring trafiksituationen för området.

1. Parkering och zon för på och avstigning – I det reviderade förslaget föreslås det att vara två separata zoner för på och avstigning, en för skolbussar och en för hämta-lämna för privat trafik. Denna förändring ställer vi oss positiva till då det kan antas att påverkan på trafiken bör bli mer jämnt fördelad.
2. Cirkulationsplats korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan – I förslaget redogörs det för att en cirkulationsplats bör byggas i korsningen mellan Hollendergatan och Trädgårdsgatan. Detta ställer vi oss positiva till då en tillräckligt tilltagen cirkulationsplats ökar trafiksäkerheten då risken för korsningsolyckor minskar. Därtill blir trafikflödet mellan gatorna mer harmoniskt. Cirkulationsplatsen kan därutöver bidra till att miljön i området förbättras då färre bilar blir stillastående under längre tid och med det minskar även avgaserna. Därtill har det även positiva effekter på bullret, då antalet start-och stopp antas minska.
3. Vävgatan – Vi har förståelse för att vävgatan inte är en del av detaljplanen, men frågan är fortsatt viktigt och bör finnas med hos samhällsbyggnadsförvaltningen i framtiden. Särskilt då denna gatan kan tänkas få en ökad trafikbelastning då den ansluter till marknadsgatan och eftersom parkeringsmöjligheter i området kring skolan är begränsade kan den även bli föremål för detta. Därför föreslår vi att gatan bör stängas för genomfart och istället bli en återvändsgata.
4. Bullervall längs Hollendergatan – I det reviderade förslaget har bullervallens omfattning utökats vilket vi ställer oss positiva till. Att fler bostäder längs med gatan får ett funktionellt bullerskydd är glädjande.

Parkeringsmöjligheter

I förslag till detaljplan är det Odenområdet som efter utredningar pekats ut som tilltänkt parkeringsyta och att endast ett fåtal parkeringar byggs i anslutning till skolan. Distansen mellan skolan och parkeringsytan är olika dokumenterad, men det rör sig om ca 350-450m beroende på mätmetod. Då distansen till den föreslagna parkeringsytan blir lång, befärrar vi att andra närliggande områden och gator kan komma att nyttjas som parkering.

Därför är det viktigt att samhällsbyggnadsförvaltningen i framtiden är öppna för dialog med de boende i området och i de fall det behövs tillämpar parkeringsförbud i lämplig omfattning.

Därtill vill vi påpeka vikten av att det finns tillräckligt med parkering för både cykel och moped, då det kan antas att flera av ungdomarna bosatta i staden kommer att nyttja dessa färdmedel. Dessutom bör det finnas tillgång till el då flera cyklar och mopeder i dag drivs av detta.

Sammanfattningsvis anser vi att principen om att verksamheter ska ta ansvar för parkeringsmöjligheter inte uppfylls till fullo. Vid annan byggnation ställer vi som kommun krav på att det ska finnas tillräckligt med parkeringar i anslutning till byggnaden för att begränsa inverkan på närliggande områden.

Yta och byggnader

Ytan för detaljplanen är utmanande för den typ av verksamhet som kommer att bedrivas på tomten. Moderaterna ställer sig positiva till förslaget om sänkt höjd på byggnaden då det innebär att det inte kommer att bli ett "höghus" utan snarare en bredare byggnad. Däremot ställer detta än högre krav på utformningen av byggnaden och det är särskilt viktigt att det möjliggörs för att byggnaden innehåller flertalet hemvister. Detta för att skolan ska inte ska upplevas som allt för stor och bibehålla den känsla av lugn och gemytlighet som en mindre skola gör.

Därtill är det viktigt att såväl byggnaden som utemiljön har med sig trygghetsaspekten i planeringen. Både att inomhus skapa miljöer som inte upplevs som otrygga eller kan skapa andra typer av problem och att utemiljön följer samma principer med exempelvis god belysning och begränsat med buskage.

2019-03-18
Moderaterna i Falköping,

Anders Winlöf
Gruppledare

Remissvar från Centerpartiet ang. Gamla stan 2:26, Platåskolan

Centerpartiet ställer sig positiv till förslaget på detaljplan för Gamla stan 2:26, Platåskolan.

Under processen inför nuvarande förslag till detaljplan har medborgardialoger genomförts. I förslaget som nu är på samråd har man tagit hänsyn till synpunkter som kom fram under dialogen och justeringar har gjorts på bland annat mindre byggyta på tomten och bullervallen har ändrats för att möta närboendes önskemål.

Det är viktigt att vi kommer igång med byggnationen av Platåskolan för att kunna slutföra den beslutade skolorganisationen.

Centerpartiet tycker att processen har hanterats på ett bra sätt.

2019-03-14

Centerpartiet i Falköping genom

Karola Svensson

Karola Svensson

Granskning för detaljplan för Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet, Falköping inom Falköpings stad.

Yttrande från Sverigedemokrater i Falköping:

Detaljplanen ändrades till lägre byggnadshöjd, men den är fortfarande för hög för en byggnad i den här miljön. Det är ett gemytligt område, som är präglad av småhus och radhus.

Vi ville sänka den föreslagna byggnadshöjden ytterligare 4 m. Oavsett vilken byggnad som kommer att byggas på den här platsen, borde vi värna om tilltalande stadsmiljön och behålla småskalighet i den här delen av Falköping

Vi har inte sett fotomontage på den tilltänkta byggnaden. Den skulle avslöja orimlighet av den höga byggnationshöjden.

Milada Wurm, arkitekt SAR/MSA, (SD)

Ledamot i Byggnadsnämnden, Kultur och Fritidsnämnden och Kommunfullmäktige

Jonas Larsson (SD)

Gruppledare, ledamot i Barn och utbildningsnämnden och i Kommunfullmäktige.

Stenstorp 2019-03-22

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 25 mars 2019 08:56
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB:

Från: anette.jacobsson62@telia.com [<mailto:anette.jacobsson62@telia.com>]

Skickat: den 24 mars 2019 21:56

Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad

Ämne:

Synpunkter på detaljplanen angående byggande av en ny skola i gamla kalkbrottet

Frågan är om det är någon mening att framföra sina synpunkter till kommunen när det är kommunen ska planera, bygga och besluta om bygglov men vi gör det ändå.

1. Varför ska trafiken ledas in på marknadsgatan när man har Hollendergatan som är en matarled in i stan. Det kommer vad ni än säger innebära mer buller och avgaser eftersom det verkar som alla varuleveranser sker den vägen och även många föräldrar som lämnar sina barn. Vi har redan trafik till bowlinghallen, gymmet och willys. Sedan tillkommer ju de lärare som ska parkera på de parkeringsplatser som skolan ska ha.

2. Skuggningen är fortfarande ett problem. Man ska ha 5 timmars sol mellan vårdagsjämning och höstdagsjämning enligt eran undersökning. Vad gäller övrig tid på året? Det är ju då man märker av skuggningen mest. Det är ju väldigt viktigt med sol för människans välmående då kroppen tar upp D-vitamin som man behöver.

3. Problem med mycket bilar. Stor risk att Vävgatan blir en parkeringsplats. Kommunen har ju en viss förmåga att inte kunna planera in parkeringsplatser. Man ser ju hur det blev när pingskyrkan fick tillåtelse att bygga där gamla ford låg. Deras parkeringsplatser räcker inte till på långa vägar. Parkeringsplatser var väl något som byggnadsnämnden borde haft i åtanke när de gav bygglov till pingstkyrkan.
4. Området är fortfarande för litet för att eleverna ska kunna få det utrymmet de behöver.
5. Ett förslag är att flytta särskolan från gymnasieområdet till vävarens lokaler. Riv sedan särskolan och bygg sedan den nya skolan där gymnasieskolan låg. Där finns redan parkeringsplatser, busshållplatser, idrottshall och även matsal.
6. Då en del av träden kommer att försvinna påverkar detta fågellivet. Verkar även som att det bor bin i kalkbrottet och försvinner dom påverkar det fruktträd och blommor.
7. Då kommunens mark inte räcker till så är man ju tvungen att köpa en del mark av Göran Asp. Hur stor är kostnaden för det? Vet av erfarenhet att han värderar fastighet och mark långt över marknadsvärde.

Undrar hur det hade varit om en privat aktör hade velat bygga denna skola. Hade det gått igenom då tro med tanke på alla protester från de som bor runtomkring.

Kenneth & Anette Jacobsson

Vävgatan 8

521 41 FALKÖPING

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 25 mars 2019 10:21
Till: Jenny Trygg
Ämne: VB: Fråga om detaljplanen för området kring kalkbrottet, förslaget på placering av nya högstadieskolan

Från: Kjell Helander [mailto:kjell_helander@hotmail.com]
Skickat: den 24 mars 2019 12:55
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Re: Fråga om detaljplanen för området kring kalkbrottet, förslaget på placering av nya högstadieskolan

Hej jag och min fru har tagit del av förslaget till detaljplan och vi tycker inte att det gör någon skillnad på det här förslaget och det gamla. Vi tycker att det vore bättre att skippa att bygga i brottet och istället bygga på konstgräsplanen vid gymnasiet

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 18 mars 2019 13:34
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Platåskolan

Från: Bo&Elsbeth Carlsson [<mailto:elsbeth@telia.com>]

Skickat: den 18 mars 2019 13:01

Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad

Ämne: Platåskolan

Angående "Platåskolan"

Problemen kvarstår även efter er ändrade byggplan, en våning lägre förbättrar läget något. Men fortfarande är ytan för liten, parkeringsplatser saknas, trafiken och bullret ökar. Ang. buller så väsnas ventilationsanläggningar ordentligt. Som granne med Parker och billackeringen fruktar vi att det blir ännu värre, särskilt med anläggningen på taket. Det verkar som SD har en sund uppfattning när det gäller skolbygget.

Flytten av Hollendergatan medför mer buller för oss som bor utmed gatan. Ett bullerskydd förfular hela området och tar inte bort ljudet tillräckligt för den ökade trafiken. Det stora bygget passar inte in i omgivningen.

Se även vår tidigare skrivelse som lämnades in i januari.

Falköping 18 mars 2019

Elsbeth o Bo Carlsson
Fagerängsgatan 1

FALKÖPINGS KOMMUN	
Stadsbyggnadsavdelningen	
2019-03-18	
Diariernr.	Planbet.

FALKÖPINGS KOMMUN	
Receptionen	
2019-03-18	
Diariernr.	Planbet.

Överklagan.

12/3-2019

Härmed överklagar vi uppbyggnaden av Platåskolan vid gamla kalkbrottet.

Eul F-T. har ni pratat med grannarna till skolområdet. Vi är de närmsta grannarna när det gäller av- o påskivning för bussar o bilar. Vi har inte hört något. Men vi har väl varit för kritiska så det är väl inte aktuellt.

Det är ett starkt symbolvärde att placera ett högstadium mitt i stan, utöver att skolan bidrar till ett livligare centrum. Det visar att vi vågar satsa o ser möjligheter. Det kan inte en placering i utkanten av stan gjort. Eul. Edvin Ekholm.
Vad är det för fel på utkanten av stan?

Det är många lärare som är aversamma till att börja arbeta på den nya skolan. En del av oss har arbetat länge i kommunen börjar se oss om efter arbete i andra kommuner. Har kommun råd att tappa fler behöriga o duktiga lärare.
Skriver oroliga lärare o föräldrar i F-T.

Det som skrivs i insändare är ofta antagande & känslofyllda argument som inte bygger på fakta. ent. Ingvar Bergman
Känslofyllt skulle det vara något fel i det?

Vad bekräftar skolbyggnaden har vi en unik möjlighet att göra verklighet av det som många andra kommuner ser som en vision. Låt skolor bli smycken i den kommunala centrumledden. ent J. Bergman.

Det blir ett dyrt SMYCKE som skall kosta över 300 Miljoner.

Fack. ordf. Ingela Milton hävdar att det hjälper inte med en ny skola om den är tom på lärare när den står klar.

Slovskär skriver att detaljplanen ändrat karaktär. Det är inte så att alla som varit kritiska har ändrat sig.

Då undrar man hur många granuar man diskuterat med? Vi har inte fått någon förfrågan.

Man undrar om det är lämpligt med 1100 barn i samma ålder på samma plats?

Är radonhalten kollad?

Trafikmässigt blir det en väldig påfrestandning i området. Trafiken är stor som den är nu.

Det kvittar ju hur mycket man klagat vi har ju ingen talan, som medborgare i stan.

Ja ett förnuft tillfångas medan tid är och flytta skolan "SMYCKET" till en lämpligare plats.

Elof & Sogkovic Eklund
Fagerängsg. 2 52141 Falköping

Vi vill ha svar per brev eftersom vi inte har internet.

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 20 mars 2019 08:42
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Platåskolan

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Från: Magnus Blomgren [<mailto:Magnus.blomgren@flobyrescue.se>]
Skickat: den 20 mars 2019 07:42
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Kopia: 'mb_elegance@hotmail.com'; Jenny Strand
Ämne: Platåskolan

Hej.
Hänvisar till tidigare mejl 25 oktober 2018 ang synpunkter.

Den tänkta byggnaden har ingen fasadritning därför vill vi ha insikts skydd i form av växlighet eller liknade.

Anledning för detta buller närheten mm.

Trafiksituationen ökar centralt vilket är negativt tänkande i miljösynpunkt för en växande stad!?

Vänligen bekräfta att synpunkter är mottagna tack.

Magnus Blomgren
Marmorgatan 4
521 41 Falköping
Tele 0703668804
mb_elegance@hotmail.com

Från: Magnus Blomgren
Skickat: den 25 oktober 2018 12:40
Till: 'stadsbyggnad@falkoping.se' <stadsbyggnad@falkoping.se>
Kopia: 'mb_elegance@hotmail.com' <mb_elegance@hotmail.com>
Ämne: Platåskolan

Hej.

Jag lämnar in mina synpunkter gällande byggnation av Platåskolan i kalkbrottet med bif. fil Boverket angående buller och trafik mm.

<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/temadelar-detaljplan/buller-vid-detaljplanering/regler-och-riktvarden-for-buller/>.

*Negativt med ökad trafik centralt som annars bör minskas i en stadens centrum.

*Gunghästens barn förlorar sina utflykter till kalkbrottet med natur mm.

*Skola och Polis hör ej ihop med utryckning, mycket barn i rörelse i det tänkta område.

Magnus Blomgren
Marmorgatan 4
521 41 Falköping
Tele 0703668804

Från: [Svante Gustafsson](#)
Till: [Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad](#)
Ärende: överklagan / synpunkter 2:26 skola vid gamla kalkbrottet
Datum: den 21 mars 2019 19:52:30

Överklagan / synpunkter 2:26 skola vid gamla kalkbrottet

Vi överklagar / har synpunkter på skolbygget vid gamla kalkbrottet då vi tycker:

- *Skolan blir för stor, 1100 elever på flera våningsplan blir inte bra.**
- *Skolan är placerad helt fel, bör inte ligga mitt i bostadsområden**
- *Fortfarande ingen seriös lösning för de beräknade 383 parkeringarna**
- *Skolan kommer ytterligare belasta den redan högt belastade Holländargatan där det redan i dag är svårt att komma ut/fram.**

Lösning, hitta ny placering på skolan eller bygg två mindre skolor för 550 elever vardera där en av dessa evt kan ligga på tänkta kalkbrottet.

MVh Svante Gustafsson & Frida Tregub
Fagerängsgatan 20
52141 Falköping
Tel. 0739835063

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 25 mars 2019 08:50
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Synpunkter Platåskolan

Från: elisabeth hermansson [<mailto:elisah62@hotmail.com>]

Skickat: den 23 mars 2019 10:31

Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad

Ämne: Synpunkter Platåskolan

Hej!

Min man Uno och jag vill lämna synpunkter på läget av Platåskolan och allt negativt det medför för barnen, personalen och för oss som bor i närområdet.

Det blir alldeles för trångt för eleverna och inget utrymme för en skolgård.

Det blir långt för personalen att bära skolmaterial i ur och skur.

Framförallt tror vi att det blir ännu mer kaotiskt i trafiken i ett område där det redan nu är trångt och rörigt med bilar, bussar, mopeder, cyklister och gångtrafikanter på morgon och eftermiddag/kväll.

Vi som bor på Fagerängsgatan får denna jättekoloss till hög byggnad, västerut, precis framför vårt hus.

Vi befarar att vår villagata (Fagerängsgatan) kommer bli full av parkerade bilar, då det blir närmast för personal o föräldrar att parkera här. Redan nu är det många som parkerar här då det är närmast Pingstkyrkan och Second Hand och det hålls stora föreläsningar och samlingar i Pingstkyrkan.

SLUTSYNPUNKT: Det är inte rätt plats för en skola av den storleken varken för elever, personal eller de boende i närområdet.

Mvh Elisabeth och Uno Hermansson.

Vi bor på Fagerängsgatan 6. Vårt husbeteckning är "Vägmästaren 3",

Skaffa [Outlook för Android](#)

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 25 mars 2019 10:22
Till: Jenny Trygg
Ämne: VB: Platåskolan

Från: Lotta Claesson [<mailto:claessonlotta@hotmail.com>]
Skickat: den 24 mars 2019 21:37
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: VB: Platåskolan

Från: Lotta Claesson <claessonlotta@hotmail.com>
Skickat: den 29 oktober 2018 18:15:28
Till: Stadsbyggnad@falkoping.se
Ämne: Platåskolan

Som boende på fagerängsgatan 4 anser vi som grannar att skolan ej bör byggas på denna tomt och placering på grund av följande skäl:

- × förflyttning av hollendergatan kommer öka både buller och trafik som kommer orsaka oss mindre trevlig utemiljö.
- × skuggning av våran fastighet
- × för liten tomtplats för utevistelse för barnen.
- × bullrig trafikmiljö för barnen
- ×parkeringskaos förväntas på vår gata.

Framför allt som föräldrar till ett barn som kommer att gå på denna skola känns det skrämmande i stort sett samtliga allmänna från boverket inte kan tillgodoses med denna plan. Det finns gott om exempel i grannkommuner med stora skolor som det inte går så bra med.

Mvh
Charlotte Klasson
Daniel Johansson

Synpunkter på förslag om Platåskolan.

Hänvisningar till tidigare insänd protestskrivning mot bygget av Platåskolan på den nu angivna plats vid Hollendergatan - Trädgårdsgatan.

Bullervallen som nu är inritad på kartan endast 1,5 m hög.

Då den idag är betydligt högre vid korsningen Trädgårdsgatan - Hollendergatan, för oss stöddar inte bara från buller utan även ljus, som för oss är mycket störande kvällar och nätter.

Vi som bor på Vägmästaren 5 och 7,

Därför bör Vallen fortsättningsvis vara högre här än vad era normer säger.

Boendemiljön för oss bör inte försämrats i området.

Störande trafik även idag, men med ännu mer trafik mer buller ute och störande ljus inne, när vägen kommer närmare våra tomter, bör vallen vara hög som idag.

Falköping den 21 mars 2019

Lennart Bandh

Greger Bandh

Birgit Johansson

Datum	Planbet
FALKÖPINGSS KOMMUN	
Stadsbyggnadsavdelningen	
2019-03-21	

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 25 mars 2019 08:56
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: nyahögstadieskolan.

Från: Marianne Säll [<mailto:marianne.doglover@gmail.com>]
Skickat: den 24 mars 2019 23:05
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: nyahögstadieskolan.

Hänvisar till tidigare inlägg. 2018-10-29.

Mvh Marianne Säll
Kalkstensgatan 4
521 41 Falköping

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 25 mars 2019 08:57
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Nya högstadieskolan.

Från: Stig Svensson-Säll [<mailto:svensson-sall.stig@hotmail.com>]
Skickat: den 24 mars 2019 23:44
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Nya högstadieskolan.

Med anledning av detaljplanen till den nya högstadieskolan, hänvisar jag till mitt tidigare inlägg den 2018-10-31 som beskriver min och m. fleras syn på lämpligheten att placera en skola i detta f.d. kalkbrott, som är omgiven av mestadels bostäder och redan nu mycket störande trafik, med buller och tillhörande trafikproblem m.m.

MVH
Stig Säll
Kalkstensgatan 4
52141 Falköping

(Inflyttad till Kalkstensgatan 4
1975-12-01
från Hällestad söder om Floby)

Skickat från min Samsung Galaxy-smartphone.

Till Falköpings Kommun

FALKÖPINGSS KOMMUN	
Receptionen	
2019 -03- 21	
Diariernr.	Planbet.

Byggnadsnämnden

Sankt Sigfridsgatan 9

521 81 Falköping

Ang. byggnadsnämndens förslag till detaljplan, för del av Gamla Stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet.

Jag som är boende i bostadsrättsföreningen Falköpingshus 8 har i tidigare skrivelser från 2018-05-14 och 2018-10-29 delgivit nämnden mina och Stig Gustavssons synpunkter Ang. av nämnden presenterade förslag Ang. skolbygget. Tidigare av oss framförda synpunkter kvarstår men har av mig till viss del kompletterats vilket jag här nedan får redovisa.

Föreslagen plats

Platsen är till ytan alldeles för liten och uppfyller inte till någon del de berättigade krav som måste ställas.

Parkeringsplatser

Enligt den senaste omarbetade detaljplanen för Gamla Stan 2:26 m.fl. uppfattar jag att det beredts plats för några parkeringsplatser vilket är bra. Tyvärr är det alltför få.

Trafiksituationen

Problemen vid korsningen Trädgårdsgatan - Hollendergatan har inte åtgärdats. Den planerade vändplanen för av och påstigning finns kvar i direkt anslutning till korsningen. Detta förslag måste skrotas.

Likadå måste planerad flyttning av Hollendergatan närmare Fagerhultsgatan utgå från planen.

Mitt förslag till hur trafiken till skolan kan ske med minskade störningar för övrig trafik och även att bli säkrare.

Från Odengatan leds trafiken in på Åslegatan och vidare in på Marknadsgatan som förlängs ut till Hollendergatan där den möter Vilhelmsbergsgatan. Det betyder att Vilhelmsbergsgatans sträckning måste justeras något straks innan den möter Marknadsgatan. Möjlighet att göra del av Marknadsgatan enkelriktat kan övervägas. Närmast bowlinghallen kan anläggas en rad med parkeringsplatser.

På Hollendergatans västra del kan, utöver befintlig busshållsplats göras plats för ytterligare några platser för av och påstigning. Plats för detta finns mellan mellan Hollendergatan och befintlig gång och cykelväg. Motsvarande kan ske på gatans östra sida.

Genom att inte behöva flytta Hollendergatan sparas stora belopp. Och inte minst slipper de boende på Fagerhultsgatan utsättas för en ökad mängd buller och avgaser.

Beträffande Hollendergatan föreslås förbud att stanna i båda riktningarna mellan markerad plats för av och påstigning och korsningen Hollendergatan - Trädgårdsgatan.

Biologisk mångfald

Hur Kommunen har tänkt sig att bevara och förvalta den värdefulla miljön på den aktuella platsen är tyvärr väldigt otydlig. Min tolkning av de skrivelser som finns att tillgå är, att stor del av den värdefulla miljön kommer att gå till spillo. Detta får inte ske.

Skolbyggnaden

Öven om takhöjden på skolan säkert vill att bli högst 4 våningar hög så kommer den i varje fall inte att smälta in i området.

Och hur ^{kommer} byggnaderna väster ut att påverka av skuggor? Vilka hänsyn tas till elever och lärarnas säkerhet vid t. ex. brand eller andra tillbud?

Sammanfattning av ändringsförslagen

Understryker

Att planerad vändplan i korsningen - Trädgårdsgatan ~~utgår~~ Hollendergatan utgår

Att föreslagen flyttning av Hollendergatan ej genomförs

Att den huvudsakliga trafiken till skolan sker via Åslegatan - Marknadsgatan med anslutning till Hollendergatan.

Att vissa förändringar - kompletteringar görs för av och påstigning från buss eller bil enligt förslag ovan.

Särskilda yrkanden

- Att kommunalfullmäktige omprövar sitt beslut från september 2017 att en ny högstadieskola för 1.100 elever skall byggas kring Kalkbröktet. Skall den byggas där måste den i vart fall begränsas kraftigt till sin storlek och kunna ta emot allra högst 650 elever.
- Att Kinnarpskolan skall byggas ut och även fortsättningsvis vara en högstadieskola.

Alternativa lösningar

Finns det några alternativa lösningar? Svar ja.

Även om nedanstående synpunkter inte direkt berör detaljplanen för Gamla Stan 2:26 m.fl. På Kan man inte bortse från den ekonomiska sidan.

Som alla känner till står kommunen inför oerhört stora investeringar de närmaste åren och till följd härav ett enormt lånebehov. Bakgrunden är väl känd. Kommunens resultat är för närvarande väldigt svagt, vilket är ett bekymmer. En för mig och de flesta andra självklar fråga blir då, kan man genomföra önskade och behövda investeringar med behållen kvalitet till lägre kostnad än som från början var tänkt?

Några sådana diskussioner känner i varje fall jag inte till. Detta borde vara en självklarhet i rådande läge. Allt annat vore ansvarslöst. Det enda den politiska ledningen utropat ett stort antal gånger att någon plan B finns inte. Finns det ingen i ledningen som

Är beredd att ta ansvar för ekonomin eller som
åtminstone är beredd att diskutera alternativa lösningar?
Eller föredrar man att vänta tills ekonomin betinner
sig i fritt fall?

Att bygga den nya platåskolan enligt liggande förslag
måste vara det dyraste och mest olämpliga. Platsen
är för liten för att skolan skall leva upp till alla högt
berättigade krav.

Dessutom och inte minst den allvarligt försämrade
livsmiljön som drabbar alla närboende. Detta tycks
inte bekymra de styrande det minsta.

Slutligen den enda rimliga slutsatsen vad gäller
ekonomin blir, att stora skatte- och avgiftshöjningar
väntas Kommuninvånarna. Detta förnekar partierna,
bortsett från Dan Gabrielsson som fleggar för höjda
skatter och avgifter.

Vad gäller?

Alternativa förslag till skolbygget

Jag tar mig här friheten att presentera några
förslag som skulle sänka investeringskostnaderna
kraftigt med bibehållen hög kvalitet.

Kinnarpskolan

Spindeln i nätet är Kinnarpskolan. Den måste få vara
 kvar. Skolan har stor andel behöriga lärare, levererar
mycket goda resultat och har bra lokaler. Skolan
uppfyller också alla de formella krav som skollegan ställer.
Föreslår därför att skolan byggs till för att kunna ta emot
de elever som kommer från Vartofta. Mycket pengar

sparas genom att lokställe man finns på plats. Jämför med Mössebergsskolan vars tillbyggnad ber. kosta ca 16 mil. kr. Kan även tänka mig att med buss transportera ett 60-tal elever från Falköping till Kinnarp. Avser elever som inte har svenska som modersmål. Detta för att förbättra integrationen. Detta skulle även kunna ske till Floby och Stenstorp.

Att behålla Kinnarpskolan innebär såväl miljövinst som stor ekonomisk vinst.

Vill också påminna om de många framgångsrika företag som verkar i Kommunens södra del. Nämnas kan Kinnarps, Gyllensvans i Kåttilstorp. I Åsarp finns Frehdal, Gunnar Maskiner, Kommunens största byggföretag TC-Bygg m. fl. Nämnada och alla andra företag är otroligt viktiga för att kommun skall må bra. Det är dock att södra delen av kommunen får något även efter valet.

Alternativ 1. Absolut billigast.

Kinnarpskolan byggs till och förblir en högstadieskola. Den nya högstadieskolan uppförs på området kring gymnasiet. Skulle denna yta vara otillräcklig finns troligt någon godtagbar lösning.

Alternativ 2. Också billigare - mycket billigare

Kinnarpskolan blir kvar enligt förslag ovan.

Platåskolan byggs på området kring Kalkbrottet men bantas till max 650 elever. Ingen ombyggnad och flyttväg av Høllendergatan krävs. Se ovan under rubrik Trafiksitu.

Alternativ 3 Det absolut bästa alternativet.

Kinnarpsskolan blir kvar

Den nya skolan byggs vid Tåstorpsparken och kan skräddarsys betr storlek. Här finns alla möjligheter att bygga vidare när framtida ev. behov uppkommer. Hänvisar vidare till de två skrivelser som tidigare lämnats och där detta förslag har presenterats.

Även i detta alternativ spar kommunen pengar utan ge avkall på kvalitet.

Problemet?

Att behovet av nya skolor har exploderat beror till stor del på det stora antal nyanlända som kommit hit under framför allt 2015. Hur ser det ut när dessa årskullar klarat av sin skolgång? Kommer elevantalet då att minska? Hur ser prognoserna ut? Hur ser svaret ut på dessa frågor?

Stutligen

På sid 2, trafiksituationen, föreslås att trafiken till skolan sker från Odengatan via Åslegatan - Marknadsgatan. Lämpligare är kanske att den sker från Holländergatan - Marknadsgatan och ut via Åslegatan.

Falköping 2019-03-21

Lars-Olof Larsson

Trädgårdsgatan 56 D

Tel. 0515-43128

Falköping 2019-03-22

Synpunkter på:

Detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl

Lämnat till:

Byggnadsnämnden, Falköpings Kommun

521 81 FALKÖPING

Klagande:

Annette och Magnus Ekstrand

Vägmästaren 5.

Fagerängsgatan 10

521 41 FALKÖPING

070 603 16 72

magnus.ekstrand@monitor.se

Vänligen bekräfta att detta har diarieförts och skicka ärendenummer!

Yrkande:

Vi yrkar på att planen stoppas och att andra lösningar utreds och fullföljs.

Inledning

Platåskolan planeras bli en mycket stor skola som enligt förslaget placeras på en, enligt gällande rekommendationer, alldeles för liten yta. Omgivande bostadskvarter kommer att drabbas av skador i ännu okänd omfattning av buller från verksamheten och buller och avgaser från den kraftigt ökade trafiken.

Det är tråkigt att konstatera hur utredningen blundar för att planen långt ifrån uppfyller de krav som finns på yta per elev och förringar de störningar som utan tvekan kommer att uppstå för de boende i området.

Yta per elev

På många ställen lider skolor av att antalet elever ökat och ytan per elev därför blivit alltför litet. Detta i sin tur leder till att elever blir stillasittande och även till att bråk och slitningar ökar.

Det måste vara helt fel beslut att då satsa på en skola där man redan från början har för liten yta för ungdomarna att vistas på.

Tvärtom borde kommunen profilera sig som en kommun som satsar på sina invånare och ger dem möjlighet till ett hälsosamt liv. Nya skolor skall inte ha mindre yta per elev utan större! Det borde vara självklart och ett bra marknadsföringsargument för vår kommun för att locka nya invånare.

Om vi är rätt informerade är det också så att kommunen har betydligt svårare att tillsätta behöriga lärare i de större skolorna i tätorten än i de mindre skolorna.

Vad är det då som talar för att det kommer vara attraktivt att arbeta på en skola av denna storlek?

Har kommunen underlag som visar att lärare förordar denna satsning på en stor skola med för liten plats för elever och lärare?

Är det så att kommunen inte bryr sig om elevernas hälsa och möjligheten att rekrytera lärare?

Detta vill vi ha en mycket bättre förklaring på.

Ökad risk för olyckor

I behovsbedömningen noteras att det finns en ökad risk för olyckor inom området. Man konstaterar att en bra trafiklösning är en viktig fråga.

Vi ser inte att denna lösning presenteras. Med en så stor mängd ungdomar på en så liten yta är det enligt oss nästan omöjligt att skapa en säker miljö.

Det är mycket troligt att det kommer att bli en stor gångtrafik både mellan skolan och centrum och mellan skolan och McDonalds. Dessutom mellan skolan och Odenområdet där vi antar att elevernas idrottstimmar skall genomföras.

Det finns redan idag en betydande genomfartstrafik på Hollendergatan och Trädgårdsgatan och att blanda den med ett stort antal elever och många lärare garanterar att olyckor kommer att ske.

De enda säkra lösningarna skulle vara planskilda övergångar från skolan mot alla större vägar.

Vi ser inte att förslaget innehåller tillräckligt säkra lösningar för den stora mängden personer.

Även här ställer vi oss frågan, varför skall vi satsa på en lösning där vi kan förutse problem när det borde gå att hitta andra lösningar som skapar säkrare miljöer än eleverna har idag.

Hur kan kommunen motivera det?

Buller

Genom att placera en skola med så många elever på en liten yta i direkt anslutning till bostadskvarter garanterar man att de boende kommer att få utstå ökat buller.

Det finns ingen teknik som kan ta bort detta. Det enda man lyckas visa med simuleringar är att det inte kommer att bli "så farligt". Simuleringarna tar också bara hänsyn till trafikbuller.

Det går nog inte att ifrågasätta att det planerade antalet högstadieungdomar bidrar väsentligt till ökat buller i området.

Detta skulle vi vilja ha med i beräkningen av bullernivåer och förslag på lösningar.

Parkering

Eftersom ytan inte tillåter plats för parkeringar hänvisar man till att det under skoltid finns plats inom Odenområdet och att lärare hänvisas till att parkera där.

Erfarenhet visar dock att även lärare önskar parkera nära arbetet. Inom området ligger Pingstkyrkan som av skolan flera gånger använts i samband med studiedagar. Vid samtliga dessa tillfällen har villagator och gräsytor varit fulla av parkerade bilar trots att Odenområdet då legat precis lika nära som det kommer att göra framöver.

Vi ser en mycket stor risk för att detsamma kommer att ske om skolan byggs enligt plan utan egna parkeringsplatser.

I behovsbedömning nämns också att skolan och området kan komma att bli en social knutpunkt och användas för kulturella evenemang. Även vid dessa tillfällen är risken stor att olägenhet skapas för de boende i området tack vare att det inte finns ytor att anordna tillräckliga parkeringsplatser.

Hur skall kommunen garantera att detta inte sker?

Bygghöjd

För att kompensera för den otillräckliga ytan planeras 4 våningar. Detta i ett område som i övrigt har byggnader på max 2 våningar. Skolan kommer alltså att dominera utsikten på ett för oss boende oönskat sätt.

Skugganalyser formuleras på ett förskönande sätt.

“Villaområdet norr om planområdet, längst Marknadsgatan och Vävgatan, skuggas delvis från soluppgång till cirka 16:00 i mars, från cirka 09:00 till 17:20 i september, större delar av dagen i december samt inte alls i juni.”

Det låter inte lika illa som “Skuggad delvis mesta delen av dagen från september till mars och enbart i juni påverkas de inte alls” som är ett annat sätt att beskriva verkligheten.

Villaområde öster om planområdet kommer enligt analysen att förlora i stort sett all kvällssol under vår sommar och höst.

Vi vill ha en förklaring till varför kommunen väljer att beskriva påverkan på ett sätt som är avsett att vilseleda de berörda.

En byggnad på fyra eller fem våningar på föreslagen plats är inte acceptabel för de boende i området.

Slutsats

Vi anser att det är nödvändigt att ompröva placering och utformning av ny skola eftersom det är tydligt att liggande förslag vid genomförande kommer att leda till dålig skolmiljö och därmed dålig utbildning för en stor del av kommunens unga.

Det kommer att leda till dålig arbetsmiljö för en stor del av kommunens lärare. Vilket i sin tur kommer att leda till svårigheter att tillsätta behöriga lärare.

Risken för olyckor inom området kommer att öka markant på grund av den täta trafikmiljön som kommer att skapas.

Dessutom innebär förslaget påtaglig negativ inverkan på boendemiljön för alla boende i fastigheter i området. Detta framförallt genom ökat buller och försämrad luftkvalitet. Men också skuggning på grund av byggnadens planerade höjd.

Alternativa lösningar måste hittas för detta.

Hälsningar,

Annette och Magnus Ekstrand

Samrådsredogörelse

Detaljplan för Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet

Falköpings kommun

Hur samrådet har bedrivits

Byggnadsnämnden har vid sammanträde 25 september 2018, § 121 beslutat att genomföra samråd enligt 5 kap. § 11 Plan- och bygglagen (PBL) i rubricerat ärende.

Samrådet har ägt rum under tiden 2018-10-02 till och med 2018-10-30.

Planens syfte är att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Skyddsvärda träd och alléer ska bevaras.

Plankarta och planbeskrivning har skickats till berörda fastighetsägare enligt sändlista. Samtliga handlingar har under samrådstiden visats på Falköpings bibliotek och på Falköpings kommuns webbsida. Samrådet kungjordes i Falköpings tidning den 27 september 2018.

Ett allmänt samrådsmöte hölls på Ällebergsgymnasiet, den 17 oktober 2018. Inbjudan till samrådsmötet har skett genom brev till de berörda sakägarna och på Falköpings kommuns webbsida.

Mötet drevs av planarkitekt Josef Karlsson och byggnadsnämndens ordförande Dan Hovskär. Ett antal närboende närvarade mötet.

Mötesdeltagarna informerades om planens syfte och fick genomgång av planbestämmelser på plankarta och i planbeskrivningen. Frågor och synpunkter framhölls av närvarande personer. Frågorna och synpunkterna handlade framförallt om valet av plats.

Kommunen informerade mötesdeltagarna om att skicka in synpunkter skriftligt till adressen på samrådsmissiven innan samrådstiden gått ut.

Inkomna yttranden

Följande yttranden har inkommit under samrådstitiden:

Remissinstans (Daterat)	Ingen erinran	Synpunkter
Länsstyrelsen (2018-10-30)		X
Lantmäteriet (2018-10-23)		X
Luftfartsverket (2018-10-04)	X	
Svenska Kyrkan (2018-10-25)	X	
Västtrafik (2018-10-30)		X
Miljönämnden Östra Skaraborg (2018-10-12)		X
Kultur- och fritidsnämnden (2018-10-12)		X
Barn- och utbildningsnämnden (2018-10-30)		X
Moderaterna i Falköping (2018-10-26)		X
Centerpartiets fullmäktigegrupp (2018-10-30)	X	
Privatpersoner (2018-10-06)		X
Privatperson (2018-11-01)		X

Sammanfattning av inkomna yttranden med kommentarer

Yttrandena sammanfattas och kommenteras med kursiv stil samt bifogas som bilaga. Länsstyrelsens yttrande återges i sin helhet. Yttranden utan erinran har inte kommenterats utan finns endast som bilaga.

Länsstyrelsen

I yttrandet har följande angetts:

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygg-lagen (PBL 2010:900).

Länsstyrelsen anser att planförslaget medför en från allmän synpunkt långsiktigt god hushållning med mark och energi och bidrar till att miljömålen kan uppnås genom tillvaratagande och nyttjande av redan bebyggd och påverkad mark. Komplettering och förtätning inom tätbebyggelse med goda möjligheter att nyttja gång- och cykelvägar och kollektivtrafik ger goda förutsättningar för miljövänliga persontransporter. Länsstyrelsen bedömer vidare att marken är väl lämpad för ändamålet med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. De allmänna värden som har identifierats inom planområdet, har på ett bra sätt och så långt som möjligt, tagits till vara för att bland annat tillföra kvaliteter till en god utemiljö för skolverksamheten.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av en detaljplan enligt förslaget inte kommer att prövas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att riksintresse enligt miljöbalken (MB) påtagligt kommer att skadas, att mellankommunal samordning blir olämplig, att miljökvalitetsnormer enligt miljöbalken inte iakttas, att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser, eller att bebyggelse blir olämplig med

hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Följande råd enligt plan- och bygglagen och miljöbalken lämnades:

Kommunen bör beskriva hanteringen av dagvattnet från kalkbrottet tydligare med avseende på vattenkvalitet så att den föreslagna hanteringen inte medför en ökad belastning på befintligt dagvattensystem.

Kommunen kan överväga att i planbestämmelser reglera marknivåerna, så att kalkbrottets nuvarande terräng bevaras i möjligaste mån. I sammanhanget bör byggrätter som påverkar slänter och kalkbrottets botten studeras mer ingående. Som nämnts i behovsbedömningen kan detta med fördel göras genom volymstudier.

Länsstyrelsen anser generellt att det är positivt att stort fokus i planarbetet har legat på att bevara och ta tillvara platsens unika värden och förutsättningar. De inventerade naturvärdena inom området har beaktats och tillgodosetts på ett väl avvägt sätt och delvis integrerats som mervärden för den planerade skolan. Det är positivt att de särskilt värdefulla naturvärdena i form av förekomsten av korallrot, särskild skyddsvärt träd och allén skyddas i planen genom bland annat att inte medge byggrätter inom utbredningsområdet. För att minimera risken för påverkan på korallrot och vitpyrola är det bra att gångstråk anläggs på ett sådant sätt att växtplatserna inte påverkas. Avseende eventuell påverkan på den biotopsskyddade allén krävs dispens, vilken bör sökas innan ett antagande av detaljplanen sker.

När det gäller träd som avses att bevaras är det viktigt att i planeringsstadiet i möjligaste mån beakta att byggnaders placering inte i framtiden kommer i konflikt med trädet som ska bevaras. Dessa träd är både höga och har stora trädkronor. Schaktarbeten och körning med tunga maskiner inom 15 gånger trädets stamdiameter kan skada trädets rotsystem vilket kan påverka dess vitalitet. Avverkning av grövre träd bör inte göras vid tidpunkt när eventuell häckande fågel finns i området. Grövre stammar och grenar skulle kunna lämnas som död ved på lämplig plats.

Av planhandlingarna framgår att området ska rensas på avfallsmassor. Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) är tillsynsmyndighet och åtgärder i förorenade områden liksom anmälan av byggnation av skola ska göras till tillsynsmyndigheten. Omfattning av åtgärder behöver göras i samråd med MÖS. Till granskningsskedet av planen bör en redovisning av tillsynsmyndighetens krav på åtgärder beskrivas i planhandlingarna.

I den geotekniska utredningen framgår vissa rekommendationer för att åtgärda risker med avseende på bergras och blocknedfall. Bland annat rekommenderas att lösa block skrotas ned, gärna under överinseende av bergsakkunnig. Länsstyrelsen kan inte utläsa av planhandlingarna hur verkställigheten av dessa åtgärder säkerställs.

Kommentar: För att skydda kulturvärden i kalkbrottet kompletteras plankartan med bestämmelse som skyddar de huggna stenväggarna i kalkbrottet.

Planbeskrivningen kompletteras med:

- *En beskrivning av dagvattenhanteringen med avseende på vattenkvalitet.*
- *En redovisning av Miljösamverkan Östra Skaraborgs krav på åtgärder gällande rensning av avfallsmassor.*
- *En beskrivning om hur verkställningen av skrotning av lösa block säkerställs.*

Lantmäteriet

I yttrandet har följande punkter angetts:

1. I planen finns ett x-område utlagt, men det finns inget omnämnt i planbeskrivningen om x-området eller hur det är tänkt att genomföras.

Kommentar: Det finns två x-områden i planförslaget och de finns omnämnda i en tabell under kapitel 4.2 Fastighetsfrågor i planbeskrivningen. Där beskrivs också att servitut för allmännyttig gång- och cykelväg ska bildas inom dessa områden till förmån för den kommunala fastigheten Gamla Stan 2:26.

2. Det finns inget regelverk kring utbyggnad och underhåll av anläggningar på x-områden. Om ingen annan bygger ut anläggningar på området faller det därför rimligen på kommunen att ordna detta. Kommunen är också skyldig att sköta underhåll och renhållning inom x-områden sedan rättighet för området skapats.

Kommentar: Avsikten är att kommunen ska anlägga och underhålla allmänna gång- och cykelvägar inom x-områden. Detta förtydligas i planbeskrivningen. I det x-område som är placerat längs Hollendergatan finns redan anlagd gång- och cykelväg som underhålls av kommunen.

3. Om kommunen och markägaren inte skrivit något avtalsservitut kring x-området krävs det att det är av väsentlig betydelse för en kommunal fastighet för att det ska vara möjligt att bilda ett servitut på x-området i en lantmäteriförrättning.

Kommentar: Kommunen kommer vara ägare av skolfastigheten (Fastighet A). Servitut för allmännyttig gång- och cykelväg inom x-områden blir först aktuellt om kommunen skulle avyttra skolfastigheten.

4. Kommunen kanske borde överväga att lägga ut området för gång- och cykeltrafik som allmän plats istället för som x-område?

Kommentar: För att skapa en sammanhållen skolfastighet utan att behöva flytta en gång- och cykelväg har x-område införts. Det innebär också en större flexibilitet i genomförandet av detaljplanen med ett x-område norr om Trädgårdsgatan.

5. Vem initierar ansökan om lantmäteriförrättning och hur kommer avstyckning/fastighetsreglering från Tillskäraren 3 ske?

Kommentar: Tillskäraren 3 avses förvärvas genom avtal med fastighetsägare och kommunen initierar ansökan om lantmäteriförrättning.

6. Det framgår inte i planbeskrivningen om något exploateringsavtal ska tecknas.

Kommentar: Exploateringsavtal avses inte tecknas, därför har det inte inkluderats i planbeskrivningen. Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande om att exploateringsavtal inte ska tecknas.

Utöver deras synpunkter lämnar Lantmäteriet också råd.

1. X-område för gång- och cykelväg är i plankartan utformat med hänsyn till kant i natur. Den mjuka böjningen av gång- och cykelvägen rakt över kant i natur i illustrationen kanske inte är genomförbar. Det är plankartans utformning som gäller.

Kommentar: Plankartan är det juridiskt bindande dokumentet och illustrationen gäller inte. Vid exploatering enligt planförslaget får eventuella konstruktioner över kanten anses vara en del av skolgårdens utformning och inte en del av en gång- och cykelvägen. Detta förtydligas i planbeskrivningen.

2. Befintlig bebyggelse, dess användning och planförslagets påverkan på den beskrivs i liten utsträckning i planhandlingarna.

Kommentar: Det beskrivs i kapitel 1.2 Syfte & huvuddrag att befintlig bebyggelse inom planområdet ska tas bort. Planbeskrivningen kompletteras med en mer detaljerad beskrivning av den befintliga bebyggelsen.

Luftfartsverket
Ingen erinran.

Svenska Kyrkan
Ingen erinran.

Västtrafik
I yttrandet har följande angetts:

Västtrafik ser positivt på platsens nära anslutning till befintlig kollektivtrafik och att gång- och cykelvägar ansluter till befintliga gång- och cykelstråk.

De som inte kan gå eller cykla ska uppleva kollektivtrafiken som det bästa resalternativet. Därför bör det ges högsta prioritet att gångvägar till hållplatser utformas på ett trafiksäkert sätt och standarden på hållplatserna uppmuntrar till att välja kollektivtrafik före bilen.

Det är viktigt att det skapas trafiksäkra och tydliga gångstråk mellan skolan och hållplatser placerade utmed Odengatan. Det kan också finnas behov av att hållplatserna justeras i läge och höjs i standard jämfört med dagsläget.

Kommentar: Platsens närhet till befintlig kollektivtrafik och gång- och cykelstråk är en av anledningarna till att platsen anses lämplig. Angående gångvägar till hållplatser och hållplatsernas standard och lägen är det inte frågor som regleras i en detaljplan. Därför är det viktigt med en fortsatt dialog med Västtrafik vid ett genomförande av planförslaget.

Miljönämnden Östra Skaraborg (MÖS)

I remissen har följande synpunkter lämnats:

1. Det är positivt att syftet i detaljplanen lyfter fram vikten av friytor för att främja elevernas hälsa och utveckling. Friytorna per elev är enligt planförslaget mindre än hälften av Boverkets rekommendationer. Planhandlingarna bör säkerställa att den föreslagna skolbyggnaden utformas och placeras så att friytorna uppfyller Boverkets rekommendationer.

Kommentar: Boverket rekommenderar att vid bedömning av om friytan är tillräckligt stor bör hänsyn tas till både storleken per barn och den totala storleken. Den totala storleken på friytan i samrådsförslaget skattas till ungefär 15 400 kvadratmeter, trafikytor enligt illustrationsplan ej inkluderade. Enligt Boverkets skrift "Göra plats för barn och unga!" hänvisas till att en friyta bör överstiga 3 000 kvadratmeter, med det i åtanke anses den totala storleken vara tillräcklig. Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande om detta. Eftersom skolan planeras för ett relativt stort antal elever har det ansetts rimligt att minska ytan per barn för bättre uppsikt över området. Det är också rimligt att väga in skolgårdens möjlighet till goda sol- och skuggförhållanden och höjdskillnader. Skolan planeras också för åldersgruppen 13 -16 år, en grupp som efterfrågar sociala platser som kombinerar aktivitets- och "hängytor", något som platsen passar mycket bra för.

Boverkets allmänna råd FRI – BFS 2015:1 om friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamheter anger att friytans storlek, utformning, tillgänglighet, säkerhet och förutsättning att bedriva ändamålsenlig verksamhet särskilt bör beaktas. Även om friytans utformning inte är en fråga som regleras i en detaljplan beskrivs att friytan kan göras ändamålsenlig med ytor för lek, rekreation och pedagogisk verksamhet. Att det finns möjlighet att skapa ytor med varierande terräng- och vegetationsförhållanden samt goda ljus och skuggmiljöer.

Boverket hänvisar också till att det är rimligt i bedömningen av friytans storlek ta hänsyn till tillgång till närliggande lekområden, parker, grönområden, bollplaner, idrottsplaner, bad och naturområden etc. I planbeskrivningen har därför hänvisats till att delar av Odenområdet bör ingå i en sådan beaktning.

Exploateringsgraden som reglerar hur stor yta på marken som får bebyggas, ändras från 25 %, vilket motsvarar ungefär 6 900 kvadratmeter, till högst 6 400 kvadratmeter. Eftersom ytan som tillåts bebyggas blir mindre kan friytan bli större. En lägre exploateringsgrad innebär också, enligt kommunens parkeringspolicy, att färre parkeringsplatser krävs för både personal och besökare. Att färre parkeringsplatser behöver skapas bidrar också till att friytan kan bli större.

Om friytan är tillräckligt stor eller ej är något som slutligen bedöms av Byggnadsnämnden i samband med prövning av bygglov.

2. Planhandlingarna behöver utreda hur bullersituationen kan förbättras ytterligare, för tillkommande skolbyggnad, friytor och omkringliggande bostäder.

Kommentar: En trafikbullerutredning har genomförts och för att skapa en god ljudmiljö på skolgården rekommenderas i planbeskrivningen att antingen skolbyggnaden utformas så att bullernivåerna minskas eller att bullerskydd uppförs i anslutning till bullerkällorna. Vissa delar av skolgården är i förslaget mer bullerutsatta men det finns också ytor som har goda ljudförhållanden.

Bullernivåerna inuti skolbyggnaden är inte något som regleras i detaljplan utan beaktas i bygglovsfasen.

Trafikbullerutredningen visar att riktvärden enligt infrastrukturproposition 1996/97: 53 för trafikbuller vid befintliga bostäder inte överskrids, med undantag för ett antal fastigheter på Trädgårdsgatans norra sida och vid Marknadsgatan. Utredningen visar dock att riktvärdena överstigs redan idag på dessa fastigheter. Även om ett genomförande av planförslaget ökar ljudnivåerna något är det alltså inte på grund av planen som riktvärdena överskrids.

3. Planförslagets påverkan på miljö kvalitetsnormer för vatten behöver beskrivas ytterligare.

Kommentar: Planbeskrivningen kompletteras med en mer ingående beskrivning om påverkan på miljö kvalitetsnormer för vatten.

4. Planhandlingarna bör kompletteras med information om hur och var idrottsundervisningen kommer att bedrivas.

Kommentar: Var viss undervisning kommer ske är inte något som hanteras i detaljplanprocessen. Idrottsundervisning sker i dagsläget på flera platser i kommunen för flera av kommunens skolor. Det är idag inte ovanligt att elever i Falköpings kommun får gå eller åka för att komma till platsen där undervisningen äger rum, exempelvis Odenbadet för idrottslektioner i simning och Mösseberg för orientering. Samtliga högstadiel elever i Falköpings tätort har idrottsundervisning på Odenområdet, därmed innebär planförslaget ingen förändring vad gäller var idrottsundervisning sker.

Kultur- och fritidsnämnden

Kalkbrottet innehåller kulturhistoriska värden som kan berätta flera spännande historier om Falköping, därför är det av stort värde att synliggöra och bevara det.

Kommentar: För att skydda kulturvärden i kalkbrottet kompletteras plankartan med bestämmelse om markens anordnande och vegetation som reglerar att de huggna stenväggarna i delar av kalkbrottet ska bevaras och inte får fyllas igen.

Barn- och utbildningsnämnden

Den nya högstadieskolan är ett viktigt led för att utveckla kvaliteten och likvärdigheten i kommunens skolor. För elevernas skull är det därför angeläget att tidsplanen för byggnationen kan hållas. Barn- och utbildningsnämnden är övertygad om att planförslaget ger de förutsättningar som behövs för elevernas trygghet och studiero och att elevernas behov av utrymme för utevistelse tillgodoses.

Byggnation av en ny högstadieskola är en del av kommunfullmäktiges beslut om en ny skolorganisation för Falköpings kommun. Beslutet togs efter att skolinspektionens tillsyn visat att det fanns ett behov av att göra skolornas enheter mer likvärdiga och en genomlysning av skolorganisationen genomförts. Efter inventering av möjliga placeringar av den nya högstadieskolan beslutade kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96 att den skulle placeras vid det före detta kalkbrottet på fastigheten Gamla stan 2:26 med flera.

Kommentar: Genom kommunfullmäktiges beslut den 25 september 2017 § 96 ska platsens lämplighet för byggnation av skola prövas. Detaljplaneförslaget som har

varit tillgänglig för samråd beskriver att platsen anses vara lämplig men det avgörs slutgiltigen när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol.

Moderaterna i Falköping

I remissvaret har följande synpunkter angetts

1. I förslaget redogörs det för att Fogdegatan ska stängas för genomfartstrafik. Detta antar de får negativa konsekvenser då gatan redan i dag är trafikerad, inte minst då till förskolan och Willys. Moderaterna ställer sig därför negativa till att gatan stängs för genomfartstrafik.

Kommentar: Varken plankarta eller planbeskrivning föreslår att Fogdegatan ska stängas för genomfartstrafik och det är inte heller något som regleras i detaljplaneförslaget eftersom vägen är beläget utanför planområdet. En stängning av Fogdegatan för genomfartstrafik beskrivs endast i scenario 5 i trafikanalysen medan planhandlingarna främst refererar till scenario 6. Planbeskrivningen kompletteras med förslag om att korsningen Fogdegatan – Trädgårdsgatan bör förändras för att underlätta för samtliga trafikanter samt att konsekvenser för trafikflödet på resterande vägar bör utredas innan några åtgärder görs på Fogdegatan. En sådan utredning bör genomföras när en sådan lösning blir aktuell, eftersom trafikanalysen endast beaktat effekterna inom utredningsområdet.

2. I förslaget redogörs det för att det skulle finnas två zoner för på och avstigning vid skolan. Den ena zonen skulle ha en anslutning till Marknadsgatan och den andra till Hollendergatan. Här anser Moderaterna att en zon är fullt tillräcklig och att det bör vara den zon med anslutning till Marknadsgatan.

Kommentar: I planhandlingarna regleras inte var parkering och zon för på- och avstigning sker, även om det illustreras i illustrationsplanen. I trafikanalysens scenario 6 föreslås en mindre parkering och zon för på- och avstigning med anslutning till korsningen Hollendergatan – Trädgårdsgatan samt en större parkeringsplats med anslutning till Marknadsgatan. Att endast ha en anslutning via marknadsgatan medför att all besöks trafik, inklusive hämtning och lämning av elever, skulle behöva åka via Marknadsgatan. Marknadsgatan är inte konstruerad för sådan trafik på samma sätt som Hollendergatan, därför bedöms med utgångspunkt i trafikanalysen ett alternativ med två angöringar vara bättre.

3. Vägatan kan tänkas få en ökad trafikbelastning då den ansluter till Marknadsgatan och eftersom parkeringsmöjligheter i området kring skolan är begränsade kan den även bli föremål för detta. Därför föreslår Moderaterna att gatan bör stängas för genomfart och istället bli en återvändsgata.

Kommentar: En eventuell stängning av Vägatan är inte något som regleras i detta detaljplaneförslag utan är en fråga för Samhällsbyggnadsförvaltningen.

4. Övergången för gång- och cykelbana vid korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan måste vid byggnation av en cirkulationsplats byggas på ett trafiksäkert sätt.

Kommentar: Specifik utformning av övergång för gång- och cykeltrafik är inte något som regleras i en detaljplan utan är en fråga för Samhällsbyggnadsförvaltningen vid ett genomförande av en detaljplan.

5. Odenområdets parkeringsplatser anges som parkeringsyta för personal istället för fler parkeringsplatser inom skolfastigheten. I olika dokument beskrivs att det är olika distanser från planområdet till Odenområdets parkering vilket skapar osäkerhet kring vilket avstånd som är korrekt. I Tri-vectors rapport med förslag till riktlinjer anges 400 meter som nyckeltal för acceptabelt avstånd från parkering till arbetsplats. Då distansen till den föreslagna parkeringsytan blir lång befarar Moderaterna att andra närliggande områden kan komma att nyttjas som parkering.

Kommentar: I beläggningsstudien av Odenområdets parkeringsplats hänvisas till ett uppskattat gångavstånd vid en tänkt gångväg. Då det är omöjligt att veta hur personer väljer att gå är det också omöjligt att beräkna avståndet utifrån det. När beläggningsstudien togs fram fanns ännu ingen antagen parkeringsnorm eller policy. Parkeringsnorm och- policy, fastställd av Kommunfullmäktige 25 juni 2018 § 116, reglerar att parkeringsplatser ska vara 400 meter från ett område i en radie, eller fågelvägen. Odenområdets parkeringsplats är, utifrån det beräkningssätt som använts i gällande parkeringsnorm och policy 300 meter från skolområdet och därmed i enlighet med normen och policyn.

Det går inte i en detaljplan reglera hur personer kommer att bete sig inom eller kring ett planområde. Alltså kan inte en detaljplan reglera om personer väljer att parkera någon annanstans. Om det skulle bli problematik kring parkering utanför planområdet är det något som hanteras av Samhällsbyggnadsförvaltningen. En detaljplan ska dock visa att det som föreslås är möjligt och lämpligt, och att hänvisa personalen till Odenområdets parkeringsplatser bedöms som lämpligt och är möjligt enligt gällande norm och policy.

En ytterligare aspekt att beakta när det gäller parkeringar är att Boverket rekommenderar att friytan ska premieras framför parkeringsplatser, varför det har ansetts nödvändigt att hänvisa vissa parkeringsplatser till Odenområdets parkering.

De av personalens parkeringsplatser som inte får plats på Odenområdets parkering kan iordningställas inom fastigheten.

6. Moderaterna anser att ytan för detaljplanen inte är tillräckligt stor för att bygga en skola för cirka 1100 elever där känslan av småskalighet, ”Skola i skolan”, bibehålls. Därför kommer det att ställas stora krav på utformning av byggnaden.

Kommentar: Byggnadsnämndens politiker bedömde att samrådsförslaget var lämpligt på platsen eftersom beslut togs om samråd kring förslaget. Platsens lämplighet för ändamålet avgörs slutligen när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol. Utformningen av byggnaden är främst något som bestäms i bygglövs-skedet. Interören bestäms av Samhällsbyggnadsförvaltningen.

7. Moderaterna anser att ytan för spontanidrott är begränsad och det upplevs inte som realistiskt att Odenområdet, som pekats ut i förslaget till detaljplan, skulle kunna nyttjas. Detta då flera andra skolor använder Odenområdet för schemalagd idrott.

Kommentar: Exakt utformning av friytan regleras inte i en detaljplan utan avgörs efter planprocessen i samband med utformningen av skolan av Samhällsbyggnadsförvaltningen samt Barn- och utbildningsförvaltningen. Friytans beskaffenhet innebär dock att möjligheten till spontanidrott är begränsad. Det anses rimligt att hänvisa till Odenområdet som ett komplement till friytan vid skolbyggnaden på

grund av dess närhet. Det har också ansetts vara i enlighet med Boverkets rekommendationer om tillgång till närliggande bollplaner och idrottsplaner.

Centerpartiets fullmäktige-grupp

Ingen erinran.

Jörgen Sundh

I yttrandet har följande angetts:

1. Platsen är för liten.

Kommentar: Enligt planförslaget anses platsen vara lämplig för ändamålet och bedöms därmed inte vara för liten. Platsens slutgiltiga lämplighet avgörs när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol.

2. Parkering på Odenområdet är för långt från skolan och parkering kommer istället att ske vid bowlingens, gymmets, Mekonomens eller Pingstkyrkans parkeringsplatser. Alternativt på gator runt skolan.

Kommentar: Det går inte i en detaljplan reglera hur personer kommer att bete sig inom eller kring ett planområde. Alltså kan inte en detaljplan reglera om personer väljer att parkera någon annanstans. Om det skulle bli problematik kring parkering utanför planområdet är det något som hanteras av Samhällsbyggnadsförvaltningen. En detaljplan ska dock visa att det som föreslås är möjligt och lämpligt, och att hänvisa personalen till Odenområdets parkeringsplatser bedöms som lämpligt och är möjligt enligt gällande norm och policy.

3. Att skapa en skolgård på platsen kommer att vara mycket kostsamt.

Kommentar: Kostnaden för att anlägga skolgården är inte en detaljplane-fråga eftersom det avgörs i ett senare skede hur skolgården kommer utformas.

4. Skolan bör placeras på annan plats, exempelvis på fotbollsplanerna vid gymnasiet.

Kommentar: Genom detaljplaneprocessen prövas en plats lämplighet för ett ändamål, alltså är inte valet av plats en fråga som behandlas. Kommunfullmäktige tog beslut den 25 september 2017 § 96 om att pröva denna platsens lämplighet genom detaljplaneprocessen. Att frågå det beslutet skulle vara odemokratiskt.

Helene Fransson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Platsen är för liten, det finns inte plats för parkeringsytor, biytor eller idrottsaktiviteter utomhus.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt 1 av privatperson 1 samt kommentar till synpunkt nr. 4 av Miljönämnden Östra Skaraborg. Det finns plats för både parkering och friytor men för att friytorna ska få vara så stora som möjligt rekommenderas att lärare i så stor utsträckning som möjligt hänvisas till Odenområdets parkeringsplatser vilket är i enlighet med parkeringspolicy och parkeringsnorm fastställd av Kommunfullmäktige den 25 juni 2018 § 107. För schemalagda idrottsaktiviteter utomhus finns det gott om ytor i staden och det är inte ovanligt att sådan idrottsundervisning sker på andra platser än precis vid skolan. För idrottsaktiviteter på elevernas egna initiativ under raster anses delar av Odenområdet vara lämpliga och tillgängliga.

2. En plats runt Ällevi bör planeras istället.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr 4 av Jörgen Sundh.

Inga-Lill Lindén

Skolan bör inte planeras i Falköpings centralort.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr 4 av Jörgen Sundh.

Bengt-Olof Posth

Som en följd av ett genomförande av planförslaget kommer trafiken på Trädgårdsgatan att öka och därmed bullret. Privatpersonen vill därför att det ska uppföras bullerskydd av något slag utanför fastigheten, tex häckar som stoppar ljud eller bullerplank i glas som rymms inom gatuområdet.

Kommentar: En häck eller ett bullerplank skulle antagligen rymmas inom gatuområdet för Trädgårdsgatan vid fastigheten. Det stämmer att trafiken kommer att öka något som en följd av ett genomförande av detaljplanen och därmed också bullernivåerna. Enligt bullerutredningen är dock trafiknivåerna på Trädgårdsgatan redan idag på en sådan nivå att ökningen av buller blir förhållandevis liten. Bullerutredningen visar också att nivåerna på bullret vid fastigheten är inom naturvårdsverkets riktlinjer för trafikbuller vid befintlig bostadsbebyggelse. Ett bullerskydd planeras öster om Hollendergatan eftersom riktlinjerna annars skulle överskridas vid flytt av Hollendergatan.

Kenneth Jacobsson & Anette Jacobsson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Privatpersonernas fastighet ligger på Vägatan norr om planområdet och enligt skuggstudien kommer den under perioden september-april vara skuggad större delen av dagen. När huset köptes var området planerat som park och inte skola med fem våningar som skymmer solen. En effekt blir också att det inte blir aktuellt med solpaneler på taket.

Kommentar: Skuggstudien visar största skuggningseffekt vid byggnation av skolan vid all tänkbar placering av skolan inom byggrätten, alltså värsta tänkbara skuggning för alla. Skuggstudien visar att delar av fastigheten i fråga skuggas mellan september och april, främst under förmiddagarna. Studien visar också att skuggningseffekten påverkar bostadshuset endast i december.

Boverkets publikation Solklart från 1991, som ger riktlinjer för solinstrålning och skuggverkan, och anger minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostad. Skuggstudien visar att minst detta uppfylls i förslaget vid samtliga närliggande bostäder. Planbeskrivningen kompletteras med denna information.

Eftersom flera synpunkter lämnats på höjdregeringen i samrådsförslaget kommer det ändå sänkas med fyra meter, alltså ungefär ett våningsplan, i granskningsförslaget. Även exploateringsgraden, hur stor mark på ytan som får bebyggas, har ändrats från 25 % (ca 6 900 kvadratmeter) till högst 6 400 kvadratmeter. Att en viss höjd regleras i detaljplaneförslaget innebär inte automatiskt att en skola kom-

mer byggas som har den specifika höjden. Regleringen avgör att bebyggelsen inte får vara högre och därmed prövas vad som är möjligt på platsen.

2. Enligt planbeskrivningen ska Marknadsgatan användas för lämning och hämtning i skolområdet, varutransporter samt för att ta sig till parkeringen på skolområdet. Detta kommer innebära en kraftig ökning av trafiken mot i dagsläget. Mer trafik innebär buller och avgaser.

Kommentar: Planbeskrivningen föreslår att skolområdet kan angöras via Marknadsgatan men det finns inget som hindrar att skolan angörs på något annat sätt eller på två eller flera sätt. Trafikbullerutredningen visar att de maximala ljudnivåerna idag överstigs längs Marknadsgatan. Trafikbuller har beräknats både för att all trafik angör via Marknadsgatan och ett förslag mer i linje med illustrationsplanen, där besöksstrafiken leds in på två ställen. Bullerutredningen visar att båda förslagen är inom Naturvårdsverkets riktlinjer för ekvivalenta ljudnivåer och att de maximala ljudnivåerna inte försämras. Alltså bidrar inte ett genomförande av planen till att riktlinjerna överskrids. Risken för överskridande av miljö kvalitetsnormerna för luft i Falköpings kommun bedöms som låg. Mätningar av luftkvaliteten i Falköping visar att kväveoxidhalterna är låga. Trafikökningen som planförslaget medger anses inte vara så stor att den kommer orsaka dålig luft.

3. Parkeringsplatserna kommer inte räcka till, redan idag parkeras bilar utmed Marknadsgatan och risken är stor att lärare kommer parkera där då de inte kommer vilja parkera vid Odenområdet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Helene Fransson. Hur många parkeringsplatser som skapas på skolfastigheten avgörs vid bygglovsskedet.

4. Enligt planbeskrivningen finns det möjlighet att anlägga både parkeringsytor, gångvägar samt cykelställ utanför vår fastighet. Det är inte acceptabelt.

Kommentar: Var parkeringsytor och cykelställ placeras inom skolfastigheten specificeras inte av plankartan, det avgörs vid byggnation. Vad som är acceptabelt användning av marken avgörs när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol.

5. Det finns en risk för nedskräpning när 1100 elever rör sig i området och har möjlighet att handla på flera olika platser.

Kommentar: Hur människor väljer att bete sig inom och utanför planområdet är inget som en detaljplan kan reglera. Det är inte heller en faktor som kan tas i beaktning vid detaljplanering. Detaljplanen ska säkerställa att det är möjligt att ta sig till och från området på ett säkert sätt, skulle det visa sig att det uppstår problem med nedskräpning är det något som hanteras av Samhällsbyggnadsförvaltningen.

6. Vad händer med värdet på huset när fastigheten skuggas?

Kommentar: I vilken utsträckning ett genomförande faktiskt kommer att påverka värdet på kringliggande fastigheter är svårt att uttala sig om på förhand. Om fastigheter skulle minska i värde är det en följd av en förändring som ansetts vara av betydande allmänt intresse och som anses acceptabel vid bebyggelse inom tätorten. Det är även oklart vilken skuggning ett genomförande av detaljplanen faktiskt kommer att medföra och studien visar maximal skuggning vid alla möjliga placeringar. Alltså är inte all skuggning i studien möjlig samtidigt.

Boverkets publikation Solklart från 1991 kan ge viss ledning och anger minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostad. Skuggstudien visar att minst detta uppfylls i förslaget vid samtliga närliggande bostäder. Planbeskrivningen kompletteras med denna information.

Eftersom flera synpunkter lämnats på höjdregeringen i samrådsförslaget kommer det ändå sänkas med fyra meter, alltså ungefär ett våningsplan, i granskningsförslaget. Även exploateringsgraden, hur stor mark på ytan som får bebyggas, ändras från 25 % (ca 6 900 kvadratmeter) till högst 6 400 kvadratmeter.

Kjell Helander

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Platsen är inte lämplig för en skola.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Jörgen Sundh.

2. Det blir för lite plats för eleverna på raster och håltimmar, kuperingen gör att det inte finns så många möjligheter, om inte brottet fylls. Eftersom det skulle innebära att kulturvärden och skyddade arter skulle försvinna kommer det inte göras.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljösamverkan Östra Skaraborg. Platsen bedöms inte vara för liten för eleverna och kuperingen ses som en tillgång för att möjliggöra en spännande och intressant friyta med möjlighet till goda sol- och skuggmöjligheter och utrymmen med varierande användning. Se planbeskrivningen för mer detaljerad beskrivning av hur skolgården kan utformas. Den slutgiltiga utformningen av friytan avgörs inte i detaljplaneprocessen utan först i efterhand.

3. Ett genomförande av planen med trafik och buller från ungdomar som ska till och från skolan kommer påverka mitt och våra boende och fastigheten även om det är tänkt att eleverna ska ta andra vägar.

Kommentar: Detaljplanen ska avgöra om en plats är lämplig för ett ändamål, detta avgörs slutligen när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol. Hur människor kommer att agera och vilka vägar som kommer användas är inget som kan regleras i en detaljplan och det är inte heller något som kan tas hänsyn till i en detaljplan. Åtgärder för att dirigera trafik eller gående är en fråga för Samhällsbyggnadsförvaltningen.

4. Platsen bör vara ett område för rekreation för Falköpingsborna istället, barnen på Hästbackens förskola besöker ofta kalkbrottet.

Kommentar: Platsen används idag av förskolan Hästen men det förekommer också nedskräpning och otillåten eldning och platsen är förhållandevis otillgänglig. Samtliga skolgårdar i Falköpings kommun är öppna för allmänheten efter skolans verksamhetstimmar. Alltså kan området fortsätta fungera som en plats för rekreation för Falköpingsborna och därmed bli mer använd än i dagsläget. Det bidrar till att uppnå god hushållning med mark. Eftersom förslaget innebär att platsen iordningställs kommer den dessutom bli mer inbjudande och tillgänglig för fler än i dagsläget.

Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Området är för litet oavsett vad utredningarna visar.

Kommentar: När ett områdes lämplighet prövas genom detaljplan genomförs ofta ett antal utredningar för att visa områdets beskaffenheter men också planförslagets påverkan. Utredningarna utgår från fakta eller visar faktiska förhållanden, exempelvis markens stabilitet. Utan dessa utredningar och analyser finns endast åsikter och subjektiva bedömningar att utgå från. Utredningarna som genomförts inför samrådsförslaget visar att platsen är lämplig och möjligt att genomföra. Om platsen är lämplig eller inte avgörs dock när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol.

2. Det räcker med att det är en större aktivitet i Pingstkyrkan för att det ska bli kaos i trafiken. Bilar står parkerade hur som helst, inklusive på gräsmattor. Trafikmiljön skulle inte bli säker för eleverna.

Kommentar: Trafikutredningen visar att det i dagsläget är en medelfördröjning per fordon i den mest trafikerade perioden strax under 10 sekunder för biltrafik och strax över 40 sekunder för kollektivtrafik. Trafikmiljön kan bli bättre om en cirkulationsplats konstrueras i korsningen mellan Trädgårdsgatan – Hollendergatan. Vid ett genomförande av planförslaget finns möjligheten att göra övergångsställen säkrare för oskyddade trafikanter. Det går inte att i en detaljplan reglera hur människor ska bete sig, det går bara att visa att det är möjligt att genomföra det som föreslås och att det är lämpligt. Att det inte finns tillräckligt med parkeringsplatser vid Pingstkyrkan är inte en fråga för denna detaljplanprocess.

3. Hur påverkas våra fastigheter prismässigt av ökad trafik och buller? Bullerskydd förfular hela området.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nummer 6 av Kenneth Jacobsson, Anette Jacobsson. Huruvida bullerskydd är förfulande eller inte beror till viss del på utformning och skötsel men är i slutändan subjektivt och upp till betraktaren.

4. Beslutet är antagligen redan fattat och möten, skrivelser med mera antagligen ett spel för galleriet.

Kommentar: De beslut som fattats i detta detaljplaneärende är att platsens lämplighet ska prövas genom en detaljplanprocess samt Byggnadsnämndens beslut om att planförslaget skulle sändas på samråd. Samråds med närboende och myndigheter hålls som en del i planprocessen. Om platsen är lämplig avgörs slutligen när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol.

5. Av de tre alternativen i lokaliseringsstudien ter sig detta det sämsta.

Kommentar: Detaljplanprocessen syftar inte till att jämföra olika platser. Lokaliseringsstudien framhöll denna plats som lämpligast av de tre och Kommunfullmäktige beslutade den 25 september 2017 § 96 också att pröva denna platsens lämplighet genom en detaljplanprocess.

Ing-Marie Eklund, Elof Eklund

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Flyttningen av Hollendergatan kommer för nära privatpersonernas fastighet.

Kommentar: Hollendergatan flyttas, som närmast, 15 meter från fastighetsgränserna öster om Hollendergatan. Hollendergatan föreslås flyttas för att möjliggöra en bättre lösning i korsningen med Trädgårdsgatan samt för att möjliggöra större ytor för skola och friytor.

2. Minst hälften av föräldrarna kommer skjutsa sina barn, utöver den redan höga trafiken kommer det bli trafikchaos och höga bullernivåer.

Kommentar: Hur många av föräldrarna som kommer skjutsa sina barn går inte att veta och antalet kan givetvis variera. Barn- och utbildningsnämnden arbetar aktivt med att förebygga hämtning och lämning med bil vid skolor eftersom det skapar en mindre trygg miljö. Både Hollendergatan och Trädgårdsgatan är dimensionerade för höga trafikflöden, en rondell skulle dessutom öka framkomligheten i korsningen. Bullerskyddets dimensioner föreslås efter trafikbulerutredningens rekommendationer för att bullernivåerna ska vara inom naturvårdsverkets riktlinjer.

3. Lärarna kommer inte parkera på Odenområdets parkeringsplatser, de gör inte det idag när det är möte i Pingstkyrkan.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Helene Fransson.

4. Varför ska barnen ha nära till centrum när det är i skolan de ska vara.

Kommentar: När eleverna går i högstadiet tillåts de en större frihet att lämna skolområdet än i tidigare årskurser. Förslaget innebär även att en stor arbetsplats skapas med närhet till centrum. De som arbetar på skolan kan gynna handeln och bidra med liv och rörelse. Den centrala placeringen markerar också att barnen prioriteras i staden.

5. När det rivs i kalkbrottet blir det en invasion av råttor.

Kommentar: Det är inte en fråga som hanteras i en detaljplan. Skulle en byggnation skapa olägenheter är det byggherrens ansvar att hantera det.

6. Skolbygget kommer bli den största investeringen som genomförts av Falköpings kommun. Ska det finansieras genom höjd skatt?

Kommentar: Finansieringen av byggnationen är inte något som behandlas i en detaljplan.

7. Vilka har varit med och bestämt detta? Är det en tjänstemannaprodukt?

Kommentar: Som beskrivs i planbeskrivningen togs beslutet att pröva platsens lämplighet för en skola av Kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96, Även beslutet om att förändra skolorganisationen tog av Kommunfullmäktige den 27 mars 2017 § 33. Protokoll från besluten finns att tillgå, bland annat på kommunens webbplats. Som vid de flesta politiska beslut har tjänstepersoner berett ärendet inför beslutet samt verkställt de beslut som politikerna tagit.

8. Fastigheterna i villabebyggelsen öster om planområdet kan påverkas av skuggning på eftermiddagar och kvällar i mars och juni samt inte alls i december. Detta tycker inte vi är acceptabelt.

Kommentar: Skuggstudien visar all tänkbar skuggning vid all tänkbar placering av byggnad med högsta tillåtna höjd. En viss påverkan är oundviklig när staden utvecklas och speciellt när den förtätas. I detta fall har skuggningen ansetts acceptabel bland annat eftersom skolan behöver byggas på höjden.

Boverkets publikation Solklart från 1991 kan ge viss ledning och anger att bostadshus ska få minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostad. Skuggstudien visar att minst detta uppfylls i förslaget vid samtliga närliggande bostäder. Därför anses skuggningseffekten acceptabel och rimlig i förhållande till det allmänna intresset av att en skola byggs. Planbeskrivningen kompletteras med denna information.

För att ändå minska skuggningseffekten kommer höjdregeringen sänkas och motsvara ungefär fyra våningar å fyra meter.

9. Varför bygga 5 våningar om fastigheten är större än den upplevs.

Kommentar: Samrådsförslaget medgav bebyggelse i ungefär fem våningar där varje våning är fyra meter. Detta innebär inte att en skola kommer byggas i fem våningar utan föreslår att en skola inte får byggas högre. Genom planprocessen prövas ifall detta är lämpligt och eftersom flera personer lämnat synpunkter på höjden föreslås den sänkas i granskningsförslaget så att ungefär fyra våningar å fyra meter medges.

10. Andra områden borde undersökas.

Kommentar: I detaljplanprocessen undersöks ett område, inte flera, och området som undersöks beslutades av Kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96. Inför det beslutet undersöktes flera platser, dock inte i detalj. Att genom detaljplan undersöka flera platsers lämplighet samtidigt skulle vara mycket dyrt och tidskrävande.

11. Lös in samtliga fastigheter längs Fagerängsgatan för att ge mer utrymme för både parkering och gymnastiksal.

Kommentar: Det ses inte som nödvändigt för att området ska vara lämpligt för ändamålet.

12. Medborgare får inte vara med och påverka.

Kommentar: Planprocessen är reglerad i plan- och bygglagen och ställer bland annat krav på att myndigheter och närboende ska samrådas med om planförslaget. Detta innebär inblick i processen och möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Samtliga synpunkter kan kanske inte tillgodoses eftersom det, i varje planprocess, finns motstående intressen. I en planprocess hörs myndigheter och närboende två gånger, dels vid samrådet och dels vid granskning. Vid båda tillfällen har de möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Skulle det vara så att synpunkten inte tillgodoses har närboende som lämnat skriftligt yttrande innan granskningstidens slut möjlighet att överklaga ett beslut om att anta detaljplaneförslaget till Mark- och miljödomstolen. I denna planprocess har kommunen frivilligt arrangerat två möten med närboende med syfte att informera, svara på frågor och ta emot synpunkter.

13. Hur kan det beslutats om samråd på ett datum som inte ägt rum.

Kommentar: Det felaktiga beslutsdatumet var ett tryckfel och det rätta datumet är den 25 september som framgår i beslutsprotokoll och på plankartan.

Magnus Blomberg

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Negativt med ökad trafik centralt som annars bör minskas i en stadskärna.

Kommentar: Närheten till centrum är något som har setts som positivt, förhoppningen är att fler ska välja att gå eller cykla till skolan och att den kan innebära mer liv och rörelse i centrum. Det finns gång- och cykelvägar som kopplar planområdet till centrum och planförslaget möjliggör för en förbättring av dessa. En samhällsekonomisk fördel med att förtäta staden är möjligheten att nyttja befintlig infrastruktur istället för att anlägga ny.

2. Området kan inte fortsatt användas som utflyktsmål för barnen på Hästbackens förskola.

Kommentar: Det stämmer, även om skolgården kan användas av allmänheten utanför verksamhetens tider. Området föreslås också göras mer tillgängligt och säkrare än idag då det förekommer otillåten eldning och nedskräpning.

3. Det kan bli osäkert i området eftersom polisutryckning sker längs Trädgårdsgatan.

Kommentar: I samband med en byggnation av området är det samhällsbyggnadsförvaltningen som ansvarar för att gatorna och övergångsställen utformas på ett trafiksäkert sätt. Polismyndigheten har hörts i samband med samrådet.

Carl-Johan Fransson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. En hög skola belägen med skolgård i kalkbrottet skulle kunna medföra att eleverna upplever sig som fångar på en fängelsegård. En skola belägen på västgötaslätten borde kunna erbjuda större ytor.

Kommentar: Hur eleverna kommer att uppleva skolan och skolgården går inte att veta och beror troligen på utformning av skolgården samt utsmyckning av skolan men också på varje individs subjektiva uppfattning. Det måste alltså antas att varje individ kommer uppleva skolan och skolgården på olika sätt. Varken skolgårdens eller skolans specifika utformning regleras i detaljplanen utan blir upp till Samhällsbyggnadsförvaltningen att klargöra i bygglovsansökan. Detaljplanen avgränsar vad som tillåts i området och representerar därför inte nödvändigtvis vad som faktiskt kommer byggas. Eftersom flera yttranden lämnats angående höjddregleringen kommer den ändå sänkas med fyra meter. Det betyder att ungefär fyra våningar å fyra meter kan konstrueras.

2. Bygg skolan där Åttagårdsskolan ligger idag istället.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 4 av Jörgen Sundh.

3. Gör inga förhastade slutsatser.

Kommentar: Platsen beslutades om av Kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96 efter att en lokaliseringsstudie med medborgardialog samt ett antal utredningar genomförts. Under planarbetet inför samrådet har ytterligare utredningar genomförts som underlag till planförslaget som Byggnadsnämnden beslutat om att sända på samråd. Alltså har samtliga beslut varit underbyggda med faktaunderlag.

Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Kraftigt ökad trafik på Hollendergatan med risk för påfartsproblem från sidogator vid morgon och arbetsslut.

Kommentar: Trafiken kommer att öka något i samband med ett genomförande av detaljplanen, exakt hur mycket beror delvis på hur planen genomförs. En något ökad trafik blir alltid en följd av förtätning av en stad. Hollendergatan är dimensionerad för höga trafikmängder vilket är en av anledningarna till att platsen valdes. De goda möjligheterna att gå eller cykla till området och det centrala läget kan skapa incitament till att inte använda bilen i samma utsträckning som idag. Möjligheten att bygga en cirkulationsplats i korsningen mellan Hollendergatan och Trädgårdsgatan antas också underlätta för trafiken.

2. Ökad risk för trafikolyckor för ungdomar från skolan som exempelvis måste ta sig över Odengatan för att komma till tänkt gymnastikhall.

Kommentar: Trafiksäkerheten kommer beaktas vid exploateringen av området. Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för utbyggnaden av gatuområden samt att de är så säkra de kan vara. Se även kommentar till synpunkt nr. 4 av Miljönämnden Östra Skaraborg.

3. Risk för parkeringskaos runt området både för affärsverksamheter och boende eftersom det saknas parkeringsplatser i direkt anslutning till skolan.

Kommentar: Förslaget föreslår att personal hänvisas till Odenområdets parkeringsplatser. Platser för besökare, inklusive hämtning och lämning, ska ordnas inom skolfastigheten. Detaljplaneprocessen ska avgöra om föreslagen användning är lämplig och möjlig, hur människor väljer att agera kan inte regleras i en detaljplan. Om platsen är lämplig eller inte avgörs dock när planerna fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol. Se även kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg.

4. Kraftigt ökade bullernivåer för boende i närområdet trots planerad bullervall.

Kommentar: Trafikbullret kommer att öka något i samband med ett genomförande av detaljplanen. Bullerskyddet planläggs för att bullernivåerna inte ska överstiga Naturvårdsverkets riktlinjer om trafikbuller vid befintlig bebyggelse för fastigheterna direkt öster om Hollendergatan. Trafikbullerutredningen visar att bullernivåerna är inom riktlinjerna med ett bullerskydd med en höjd om 1,5 meter.

5. Kraftigt förändrad stadsbild med försämrad utsikt mot Mösseberg av både skolbyggnad och bullervall.

Kommentar: Stadsbilden kommer påverkas men det har ansetts som rimligt med tanke på att detaljplanen föreslår en förtätning av staden och eftersom det finns storskalig bebyggelse i närheten av området.

6. Kvällssolen kommer gå förlorad vid fastigheterna öster om Hollendergatan på grund av skolbyggnad.

Kommentar: Skuggstudien visar skuggningseffekten vid all möjlig placering och en maximalt utnyttjad byggrätt i förslaget. Främst kan skuggning på eftermiddag och kväll ske på fastigheterna öster om planområdet, mellan mars och september.

Boverkets publikation Solklart från 1991 kan ge viss ledning och anger minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostad. Skuggstudien visar att minst detta uppfylls i förslaget vid samtliga närliggande bostäder. Planbeskrivningen kompletteras med denna information.

Eftersom flera synpunkter lämnats på höjdregeringen i samrådsförslaget kommer det ändå sänkas med fyra meter, alltså ungefär ett våningsplan, i granskningsförslaget.

7. Det är absolut nödvändigt att ompröva förslag till plats för skolan eftersom nuvarande förslag påverkar boende i närområdet negativt. Ytan i nuvarande detaljplan är för liten för den tänkta storleken på skolan.

Kommentar: I detaljplaneprocessen prövas inte valet av plats utan platsens lämplighet för ett ändamål. I detaljplaneprocessen vägs olika intressen mot varandra, både allmänna och enskilda. Se kommentar till synpunkt nr. 3 av Carl-Johan Fransson samt kommentar till synpunkt nr 5 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson och kommentar till synpunkt nr. 6 av Moderaterna i Falköping

8. Odenområdet skulle vara en bättre plats för skolan.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr 4 av Jörgen Sundh.

Charlotte Klasson, Daniel Johansson
I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Förflyttning av Hollendergatan kommer öka både buller och trafik som kommer orsaka oss mindre trevlig utemiljö.

Kommentar: Förflyttningen av Hollendergatan kommer inte i sig att medföra ökad trafik men ett genomförande av planförslaget ökar trafiken något. Med ökad trafik följer också ökat trafikbuller. Med det bullerskydd som föreslås, i enlighet med trafikbullerutredningen, kommer trafikbullernivåerna vara inom Naturvårdsverkets riktlinjer för trafikbuller vid befintlig bostadsbebyggelse.

2. Det kommer att skugga för mycket på vår fastighet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 6 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund. Se också kommentar till synpunkt 8 av Marie Eklund & Elof Eklund.

3. Skolfastigheten är för liten för utvistelse för eleverna.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Jörgen Sundh, se kommentar till synpunkt nr. 1 av Helene Fransson samt se kommentar till synpunkt nr 2 av Kjell Helander.

4. Trafikmiljön blir för bullrig för barnen.

Kommentar: Vid ett visst genomförande av planförslaget utsätts vissa delar av skolgården för högt buller från exempelvis busshållplatser. På stora delar av skolgården kan en god ljudmiljö uppnås och det rekommenderas i planbeskrivningen att skolbyggnaden placeras på ett sådant sätt att bullret skärmas av eller att bullerskydd uppförs. Hur detta genomförs avgörs i bygglovsskedet. Trafikmiljön påverkas av hur många som väljer att hämta och lämna barn, om fler barn cyklar eller går till skolan blir trafikmiljön bättre. Att bullerkraven följs ses slutligen över innan byggnaden får tas i anspråk, då finns även en detaljstuderad byggnad och utformning av skolgård. Plankartan kompletteras med en upplysningstext om att riktvärden för buller ska uppfyllas på skolgården.

5. Det blir parkeringskaos på Fagerängsgatan.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr 5 av Miljönämnden Östra Skaraborg, se kommentar till Synpunkt nr 1 av Helene Fransson, se kommentar till synpunkt nr 5 av Moderaterna i Falköping samt se kommentar till synpunkt nummer 3 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elov Eklund.

6. Boverkets allmänna råd kan inte tillgodoses med planförslaget och det finns exempel med stora skolor som inte går bra i grannkommuner.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg samt kommentar till synpunkt nr. 7 av Moderaterna i Falköping. Det är inte en fråga för detaljplanen att avgöra om det är bra eller dåligt med en stora skolor. Kommunfullmäktige beslutadeden 27 mars 2017 § 33 om hur skolorganisationen ska se ut.

Anna Carin Medin

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Förläggningen av den nya skolan är alldeles förskräcklig med kaotisk trafiksituation både vid Hästbacken och Hollendergatan som följd.

Kommentar: Valet av plats prövas inte i en detaljplan utan det är platsens lämplighet för ett visst ändamål som prövas. Trafiken kommer att öka något på omkringliggande gator men trafikanalysen visar inte att det kommer bli någon kaotisk trafiksituation. Det är samhällsbyggnadsförvaltningen som i slutändan avgör hur trafiklösningarna kommer se ut, i detaljplanen avgörs endast om det som föreslås är lämpligt och möjligt.

2. Utrymmet är alldeles för litet för att rymma så många elever och skolans placering bör övervägas och planeras om.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr 1 av Jörgen Sundh, se kommentar till synpunkt nr. 1 av Helene Fransson och se kommentar till synpunkt nr. 2 av Kjell Helander.

Christer Pettersson, Sandra Lebedeva

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Den valda platsen är högst olämplig.

Kommentar: Detaljplaneprocessen ska utreda om en plats är lämplig för ett visst ändamål och vad som är möjligt på platsen. I detta fallet ska platsen prövas för ändamålet skola som den bedöms vara lämplig för. Om platsen är lämplig eller inte avgörs dock när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol. Detaljplaneprocessen undersöker alltså inte vad som faktiskt kommer att byggas.

2. Skolan behöver en större yta så att den kan byggas på bredden och längden och inte på höjden.

Kommentar: Området anses vara tillräckligt stort eftersom det föreslås vara möjligt att bygga på höjden. Hur hög skolan faktiskt blir avgörs efter detaljplaneprocessen, i bygglovshandlingar.

3. Friytan är inte tillräckligt stor och det saknas utrymme för personalen att parkera på.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg, se kommentar till synpunkt nr. 5 och 7 av Moderaterna i Falköping, se kommentar till synpunkt nr. 2 av Kjell Helander samt se kommentar till synpunkt nr. 3 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund.

4. Ljudnivåerna inomhus kommer att stiga på grund av trafikbuller.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 2 av Miljönämnden Östra Skaraborg, se kommentar till synpunkt nr. 2 av Ing-Marie Eklund & Elof Eklund, se kommentar till synpunkt nr. 4 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund. Se kommentar till synpunkt nr.1 av Charlotte Klasson, Daniel Johansson.

5. En stor femvånings byggnad kommer att förstöra utsikten och passar inte in i den centrala stadsmiljön.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 5 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund.

Gunnar Lindén

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Grunden för skolan måste vara trivsel och effektivitet för såväl elever som personal, detta kan inte uppnås i den framlagda planen.

Kommentar: Exakt utformning av såväl skolbyggnad som skolgård är inget som regleras i detaljplaneförslaget. Begreppet trivsel är subjektivt och därmed omöjligt att på förhand veta något om. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar tillsammans med lärarkåren fram hur de ska arbeta i framtiden och hur de kan göra det effektivt. Det ska inte heller avgöras i en detaljplaneprocess ifall en skola blir trivsam eller effektiv, detaljplaneprocessen ska utreda ifall en plats är lämplig för ett ändamål.

2. Området är olämpligt för en skola i denna storlek eftersom friytan blir för liten per elev och inte i enlighet med Boverkets rekommendationer.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg, Se kommentar till synpunkt nr. 5 & 7 av Moderaterna i Falköping och se kommentar till synpunkt nr. 2 av Kjell Helander.

3. Det är oklart hur många parkeringsplatser som behövs och det finns inga parkeringsutrymmen i närheten av skolan utan planförslaget hänvisar till Odenområdets parkering.

Kommentar: Enligt samrådsförslaget behövs totalt 383 parkeringsplatser för bilar enligt kommunens parkeringspolicy och –norm, 197 för personal och 186 för besökare. (inklusive hämtning och lämning av barn). Som framgår i planbeskrivningen korrelerar antalet parkeringsplatser med tillåten byggnadsarea. Det framgår att det finns ungefär 150 lediga parkeringsplatser på Odenområdets parkering under skolans verksamma timmar. Det finns möjlighet att skapa parkeringsplatser inom den föreslagna skolfastigheten, detta framgår av planbeskrivning, plankarta och illustrationsplan. Det är alltså endast personalen som hänvisas till Odenområdet. Eftersom det inkommit flera synpunkter om tillåten höjd i förslaget kommer höjden sänkas och byggrätten minskas. Denna minskning innebär också att antal parkeringsplatser som behövs för personalen och besökare också minskar. De parkeringsplatser som inte får plats på Odenområdet parkering enligt det behov som finns enligt Parkeringspolicy och parkeringsnormen, fastställd av Kommunfullmäktige 25 juni 2018 § 107, kan iordningställas inom fastigheten.

4. Enligt Tekniska nämndens ordförande är det 450 meter till Odenområdet och därmed inte i enlighet med kommunens parkeringspolicy och –norm. Det blir för långt för lärare att gå.

Kommentar: Tekniska nämndens ordförande uttalade sig i Falköpings tidning 2018-03-27 om en version av kommunens parkeringspolicy och –norm som ännu inte var antagen. Därefter förtydligades det i den antagna policyn att det acceptabla avståndet till en parkeringsplats för skolverksamhet är 400 meter i en radie från området, ”fågelvägen”. Odenområdets parkeringar är inom denna radie från planområdet och således förenlig med parkeringspolicy och parkeringsnorm fastställd av Kommunfullmäktige 25 juni 2018 § 107.

5. Det borde finnas högstadieskolor även i Kinnarp och då kunde elevantalet på en högstadieskola i Falköpings tätort bli mindre. Alternativt bör skolan planläggas någon annanstans.

Kommentar: Detaljplaneprocessen hanterar inte alternativa lokaliseringar eller skolorganisationens struktur, detta har redan arbetats fram och beslutats om av Kommunfullmäktige. Se även kommentar till synpunkt nr 4 av Jörgen Sundh.

Rickard Götenmark, Linda Götenmark

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Friytan är för liten eftersom det bara finns laglig friyta i gamla kalkbrottet och den får inte tas i anspråk för annat ändamål. För att räddningsfordon ska få åtkomst till kalkbrottet kommer det krävas en ramp som vid vintervägslag blir ofarbar eftersom stigningen på rampen blir för brant och blir därmed en säkerhetsrisk. Tillgängligheten till friytan i kalkbrottet kommer försvaras vid vinterklimat och kanske i vissa fall vara otillgänglig för handikappade och särskolan vilket är ett brott mot diskrimineringslagen.

Kommentar: Exakt storlek på friytan beror på skolans slutgiltiga utformning och placering av exempelvis parkeringsplatser. I planbeskrivningen har friytan uppskattats utan de i illustrationsplanen utpekade ytorna för parkering samt lastning och lossning. Det finns också friytor söder om och öster om byggrätten. Lutningen till brottet från Trädgårdsgatan i områdets västra del uppfyller kraven för att räddningstrafik ska få åtkomst utan att en ramp byggs. Det beskrivs också i planbeskrivningen att det finns möjlighet att konstruera en ramp för tillgängligheten men framförallt är det möjligt att genom byggnaden röra sig upp och ned från kalkbrottet.

2. Bullermätning har inte gjorts för ljud från skolgården, dels vad det skulle innebära i kalkbrottet men även för närboende. För höga ljudnivåer kommer ha negativa effekter på elevernas välbefinnande och resultat.

Kommentar: En bullermätning för skolgården har inte gjorts eftersom det är omöjligt att på förhand avgöra hur mycket barnen kommer bullra. Hur eleverna kommer bete sig på skolgården beror på flera faktorer som exempelvis skolgårdens utformning, vilka aktiviteter eleverna sysselsätter sig med, med mera. Varav samtliga inte är något som kan regleras i en detaljplan eller tas hänsyn till i en detaljplan.

3. Platsen där bussarna ska hämta och lämna är för liten eftersom det i texten kommer krävas 6 stycken bussar och det bara finns plats för 3.

Kommentar: I planbeskrivningen framgår att 6 bussar beräknas behövas och som anländer och avgår ungefär samtidigt. Illustrationsplanen som visar tre bussar stående vid busshållplats är bara en illustration och visar ett tänkbart genomförande. Det är alltså inte givet att utformningen blir sådan. Den utformningen tillåter dock att bussar kan hämta och lämna effektivt och att det finns kapacitet för 6 bussar som kommer ungefär samtidigt och inte exakt samtidigt. Att iordningställa sex separata hållplatser som används två gånger per dag är inte effektiv markanvändning eller hushållande av resurser.

4. Det beskrivs att en entré kan skapas i kalkbrottet, är det inte då rimligt med cykelparkeringsplatser där? Det skulle innebära att friytan blir ännu mindre. Det visas inte heller var de 770 stycken cykelparkeringsplatserna ska finnas.

Kommentar: En entré kan skapas i kalkbrottet och skulle kunna vara ett sätt att säkerställa att även friytan där är tillgänglig för alla elever. Yta för cykelparkering kan också skapas i kalkbrottet, eller någon annanstans. Det regleras inte i detaljplaneförslaget exakt var exempelvis parkering, cykelparkering eller område för hämtning och lämning ska ske. Detta innebär givetvis även att uppskattningen om friytans storlek har viss osäkerhet och påverkas av hur en plan som fått laga kraft genomförs. Hur många cykelplatser som behövs avgörs vid bygglovsskedet. Illustrationsplanen visar i grova drag ett möjligt genomförande av detaljplanen, inte hur det faktiskt kommer bli.

5. Ni räknar med att det kommer behövas 383 parkeringsplatser, och att Odenområdet är ett lämpligt parkeringsområde. Då denna parkering endast har 150 parkeringsplatser tillgängliga, enligt er utredning, måste ni svara på vart de resterande 233 bilarna ska stå.

Kommentar: 383 parkeringsplatser är det totala antalet som behövs enligt planförslaget, cirka 186 stycken för besökande och 197 för personal. Det är personalen som hänvisas till Odenområdets parkering. Som angetts i synpunkten finns det ungefär 150 parkeringsplatser lediga på Odenområdet. Kvarvarande platser får iordningställas inom fastigheten. I enlighet med kommunens parkeringspolicy och -norm står antalet parkeringsplatser som krävs vid en verksamhet i direkt korrelation till byggnadens totala area. (sammanlagd area per våningsplan) Eftersom det inkommit flera synpunkter på skuggpåverkan kommer den tillåtna höjden och exploateringsgraden ändras. Detta påverkar byggnadens totala area och därmed också hur många parkeringsplatser som behövs. Att antalet parkeringsplatser inte utgår från hur många som faktiskt behövs för en skola med så många elever och lärare beror på att det inte är exakt det som prövas i en detaljplan. I detaljplaneprocessen prövas om en plats är lämplig för ett ändamål och vad som är möjligt att göra på platsen.

6. Om skolan inte skulle byggas visar trafikbullerstudien att bullret på Marknadsgatan skulle öka med 20 decibel till år 2040. Varför skulle det göra det med bara en enda fastighetsägare?

Kommentar: Trafikbullerutredningen visar en ökning på cirka 1 decibel ekvivalenta ljudnivåer mellan idag och 2040 samt en ökning med mellan 1 och 2 decibel i maximala ljudnivåer. Eventuellt har det varit otydligt vad som visar ekvivalenta och maximala ljudnivåer samt skillnaden däremellan. Planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning av de båda. Att bullernivåerna ökar även utan byggnation av en skola beror på en generell prognos om ett ökat bilåkande till år 2040. Samtidigt arbetar kommunen aktivt med att försöka främja gång- och cykeltrafikanter.

7. Om skolan skulle byggas är Vägatan inte anpassad för den ökande trafik som det skulle innebära. Därför vill vi i sådana fall att Vägatan stängs för genomfart av motorfordon.

Kommentar: Vägatan ligger utanför planområdet och det är inte aktuellt att den ska ingå. Alltså blir en eventuell stängning av Vägatan för genomfartstrafik en fråga för Samhällsbyggnadsförvaltningen.

8. Vi vill skydda våra barn då biltrafikanter idag inte kan hålla ordentligt med uppsikt. Har personer då dessutom bråttom till skolan blir detta än värre och risken för olyckor ökar markant.

Kommentar: Ifall personer kör osäkert är inte något som kan tas hänsyn till i en detaljplan. Om en gata är osäkert utformad är det Samhällsbyggnadsförvaltningens ansvar att undersöka om den kan göras säkrare.

Gunnel Bandh, Lennart Bandh, Birgit Johansson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Skolan bör inte planeras vid en så trafikerad väg som Hollendergatan.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund.

2. Platsen är för liten och friytan endast hälften av vad som rekommenderas.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg, Se kommentar till synpunkt nr. 7 av Moderaterna i Falköping samt se kommentar till synpunkt 1 av Helena Fransson.

3. Eftersom en gymnastikhall inte planeras på plats måste elever dagligen ta sig till andra platser för sin gymnastik, ett stort antal elever dagligen.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 4 av Miljönämnden Östra Skaraborg.

4. Buller och avgaser från Hollendergatan kan bli besvärande för eleverna och skapa en dålig miljö.

Kommentar: Som framgår i planbeskrivningen är utsläppsnivåerna generellt låga i Falköpings tätort och risken för att miljö kvalitetsnormerna för luftkvalitet skulle överskridas. Bullernivåerna som framgår av Trafikbullerutredningen är främst höga där bussar angör men det finns goda ljudmiljöer i de flesta delarna av skolgården.

5. Det planeras inte för parkeringsplatser, endast ett fåtal för personalen. Då är risken stor att det parkeras överallt i närområdet.

Kommentar: Det rekommenderas att endast parkering för besökare, inklusive hämtning och lämning av elever, ska anläggas inom skolfastigheten. Lärare hänvisas till Odenområdets parkeringsplatser. Se även kommentar till synpunkt nr. 5 av Moderaterna i Falköping.

6. Känsliga arter som finns i området kommer bli svårt att skydda med denna hårda etablering.

Kommentar: Den art som finns i kalkbrottet som har lagstiftat skydd är orkidén Korallrot. Skolgården kan utformas så att elever inte uppmuntras till att vistas på det området så att orkidén tar skada. Se planbeskrivningen och utredningen om påverkan på naturvärden för mer ingående information om vilka naturvärden som kan ta skada vid genomförande av detaljplanen. Det har bedömts som rimligt att vissa naturvärden med lägre klassning kan ta skada vid ett genomförande av pla-

nen eftersom uppförande av en skola har bedömts vara av betydande allmänt intresse.

7. Hollendergatan som är mycket hårt trafikerad med mycket buller och avgaser redan idag ska flyttas närmare tomterna öster om gatan. Med mer trafik och gatan närmare blir det mer besvär än idag.

Kommentar: Hollendergatan är dimensionerad för höga trafikflöden. Bullernivåerna är idag och vid ett genomförande av planförslaget inom naturvårdsverkets riktlinjer för trafikbuller vid befintlig bostadsbebyggelse för fastigheterna öster om Hollendergatan. Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Charlotte Klasson & Daniel Johansson.

8. Bostadshuset närmast cirkulationsplatsen kommer få besvärande ljus in i privatpersonernas vardagsrum och sovrum. Nu finns en hög vall för detta då ljuset från Trädgårdsgatan var störande. Om gatan flyttas närmare dessa hus måste detta tas i beaktning. Bullerskyddet ska enligt utredningen placeras så när bullerkällan som möjligt, alltså nära vägen. En vall som är 1,5 meter hög kommer inte räcka. Bullervallen bör också förlängas upp till viadukten på Hollendergatan då folk ofta accelerera där. Även där bör vallen vara över 1,5 meter hög. Med ökad trafik och närmare tomterna kommer vi ändå få mer avgaser som inte syns, och störande buller.

Kommentar: Det bullerskydd som ingår i planförslaget anges endast en lägsta höjd om 1,5 meter, Skyddet kan konstrueras högre. Bullerskyddet bör placeras så nära bullerkällan som möjligt för bästa effekt. Planen föreslår ett bullerskydd, alltså är det inte självklart att det vid ett genomförande blir en bullervall. Att utöka planområdet för att förlänga ett bullerskydd är inte aktuellt eftersom bullerskyddet placeras där för att Hollendergatan föreslås få en annan sträckning. En fortsättning för bullerskyddet till viadukten är därför något som Samhällsbyggnadsförvaltningen får ta ställning till.

Marianne Säll & Stig Säll

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Platsen är inte lämplig och skolan bör placeras någon annanstans där utrymmet är större, exempelvis vid Gymnasieområdet där trafikbelastningen är lägre och färre berörs. I kalkbrottet föreslås istället en park och grönområde så nära centrum för att kunna ta del av natur och växtlighet i en stressad tillvaro.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 6 av Moderaterna i Falköping, se kommentar till synpunkt nr. 1 och 4 av Jörgen Sundh samt se kommentar till synpunkt nr. 7 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefs-son, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund.

2. Av hälsoskäl är det inte nyttigt för oss boende i området med den ökande trafiken och bullret det innebär. Trafiken har ökat betydligt på senare tid på Trädgårdsgatan och Fogdegatan. Emellanåt är det kaos vid tät trafik i korsningen.

Kommentar: Trafiken kommer öka något men procentuellt väldigt lite jämfört med trafiken idag. Trafikbullernivåerna ökar givetvis också med den ökande trafiken men även där är ökningen förhållandevis liten. Vid bostadsbebyggelsen längs

Marknadsgatan och norr om Trädgårdsgatan överstigs naturvårdsverkets riktlinjer redan idag och förändringen vid ett genomförande är en ökning på ungefär 1-2 decibel. Trädgårdsgatan och Hollendergatan är dimensionerade för höga trafikflöden. Om det förekommer kapacitetsproblem i korsningen Trädgårdsgatan och Fogdegatan är det något som hanteras av Samhällsbyggnadsförvaltningen eftersom det är utanför planområdet men planbeskrivningen kompletteras med förslag om att korsningen Fogdegatan – Trädgårdsgatan bör förändras för att underlätta för samtliga trafikanter. Konsekvenser för trafikflödet på resterande vägar bör utredas, när en sådan lösning blir aktuell, innan några åtgärder görs på Fogdegatan.

Ted Rosvall

Positionerna kring placeringen av den nya högstadieskolan i Falköping förefaller låsta. Skolan bör istället delas och placeras på den tilltänkta platsen och en placering på ”Mössebergssidan av staden”.

Kommentar: Att platsens lämplighet ska prövas genom detaljplanprocessen är beslutat av Kommunfullmäktige, andra alternativ beaktas därför inte i detta skedet. Se kommentar till Barn- och utbildningsnämndens remiss, se kommentar till synpunkt nr. 6 av Moderaterna i Falköping, se kommentar till synpunkt nr. 4 av Jörgen Sundh samt se kommentar till synpunkt nr. 5 av Gunnar Lindén.

Mojje Andersson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Att platsen valdes och skolan måste byggas på höjden för att husera samtliga elever är förkastligt med hänsyn till kringliggande fastigheter och boende. En fyrkantig, gigantisk kloss mitt i perspektivet mot Mösseberg är befängt.

Kommentar: Detaljplanprocessen utreder om platsen är lämplig och vad som är möjligt på platsen. Att det i detaljplaneförslaget regleras till en höjd som tillåter fem våningar å 4 meter betyder inte att skolan kommer byggas så högt. Att en skola på platsen bör byggas på höjden är dock självklart. Även på de andra områden som identifierades i lokaliseringsstudien hade skolan troligtvis byggts på höjden. På så sätt kan staden förtätas, resurser hushållas med och befintlig infrastruktur användas. Eftersom flera har lämnat synpunkter på höjdregeringen i samrådsförslaget kommer den i granskningsförslaget ändå sänkas med fyra meter, vilket innebär att ungefär fyra våningar å fyra meter medges. Även exploateringsgraden, hur stor yta på marken som får bebyggas, ändras från 25 % (ca 6 900 kvadratmeter) till högst 6 400 kvadratmeter. Även om ett genomförande av detaljplanen illustreras som ett stort block är det inte nödvändigtvis representativt för hur skolan faktiskt kommer att se ut, det regleras inte heller i detaljplanen. Att förtäta staden innebär att befintlig infrastruktur kan användas och att ny mark, exempelvis jordbruksmark, inte behöver tas i anspråk. Planförslaget innebär alltså god hushållning med mark.

2. Odenområdet är lämpligare ur trafiksäkerhetssynpunkt, transportsynpunkt och skolan kan göras lägre.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 6 av Moderaterna i Falköping, se synpunkt nr. 1 och 4 av Jörgen Sundh, se kommentar till synpunkt nr. 5 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson samt se kommentar till synpunkt nr. 3 av Marianne Säll & Stig Säll.

3. En lika skola för alla barn kan inte garanteras när det byggs en högstadieskola i Falköping som ersätter skolor på landsbyggden.

Kommentar: Detta är inte något som rör detaljplanen och inte heller något som beslutas om i detaljplaneprocessen. Se kommentar till synpunkt nr. 7 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson.

Lars-Olof Larsson, Stig Gustafsson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Platsen är för liten och friytan uppfyller inte Boverkets allmänna råd om storlek. Ytan blir endast 9,45 kvadrat meter per elev efter att ytor för trafik har tagits bort.

Kommentar: När friytan har uppskattats har ytor för parkering, hämtning och lämning samt transporter inte inkluderats i friytan. Alltså är det 14 kvadratmeter friyta per elev exklusive ytor för trafik, parkering, hämtning och lämning. Hur stor friytan blir beror i slutändan på hur skolan byggs och hur stora ytor som parkering och andra ytor för trafik tar i anspråk. Se kommentar till synpunkt nr: 1 av Jörgen Sundh samt kommentar till synpunkt nr. 2 av Kjell Helander.

2. Det finns inte mark avsatt till parkering och tillräckligt med yta för parkering till alla eller ytor för transport med mat och material.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 2 och 5 av Moderaterna i Falköping, se kommentar till synpunkt nr. 1 av Helene Fransson. Se kommentar till synpunkt nr. 3 av Kenneth Jacobsson & Anette Jacobsson, se kommentar till synpunkt nr 3 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund. Se kommentar till synpunkt nr. 3 och 4 av Gunnar Lindén samt se kommentar till synpunkt nr. 5 av Rickard Götenmark, Linda Götenmark.

3. På en betydande del av området finns värdefull biologisk mångfald, bestående av ädellövskog, fridlysta orkidén Korallrot, almar och askar som är rödlistade. Området är alltså väldigt känsligt för ingrepp eller skadegörelseslitage. Trots detta föreslås att stora delar av området exploateras för att ge plats för eleverna. För de områden som blir kvar är risken stor för slitage eller skada i samband med byggnation och exploatering. Området är också viktigt som spridningskorridor för olika arter, rening av luft, lagring av koldioxid samt rening av dagvatten med mera.

Kommentar: Att det finns naturvärden inom området stämmer, främsta naturvärden är orkidén korallrot och ett jätteträd. De flesta ekosystemtjänster som finns inom området har låga värden på grund av områdets storlek och hur vanligt de förekommer i Falköpings tätort. De ekosystemtjänster som ansetts vara av högre värde är kopplade till orkidén samt funktionen som spridningskorridor, det estetiska värdet samt rening av luft, vatten och klimat. Eftersom orkidén skyddas av artskyddsförordningen får den inte komma till skada. I detaljplanen uppnås detta främst genom att inte tillåta uppförande av byggnad där den växer. De andra ekosystemtjänsterna kan komma att påverkas, beroende på hur planen genomförs. Vid exploatering ska naturvärden beaktas, skada minimeras och kompenseras om så möjligt. Ifall detta förslag innebär för stort ingrepp på de naturvärden som finns avgörs av Länsstyrelsen.

4. Byggnaden beräknas blir fem våningar hög vilket kommer medföra betydande problem för en del villabebyggelse väster om skolan. De hus som råkar värst ut kommer i skugga cirka fyra månader under höst-vinter, detta kan inte tillåtas. Att sänka byggnadshöjden vore det naturliga men då räcker inte marken till för friytan.

Kommentar: För att undersöka ifall det är möjligt att uppföra en byggnad till den höjden föreslogs höjdregeringen i samrådsförslaget till cirka fem våningar. Skuggstudien visar skuggningseffekten av alla möjliga placeringar av byggnad som dessutom bebyggs så högt som är möjligt. All skuggning som studien visar är alltså inte möjlig samtidigt enligt planförslaget. Det stämmer inte att skuggstudien visar att några fastigheter hamnar i total skugga under fyra månader om året. Studien visar givetvis skuggning på olika fastigheter vid olika tider på dygnet och olika tider på året, alltså är det inga fastigheter som kan skuggas hela tiden. Givetvis skulle det inte tillåtas att en fastighet hamnar i konstant skugga.

Boverkets publikation Solklart från 1991 kan ge viss ledning och anger minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostad. Skuggstudien visar att minst detta uppfylls i förslaget vid samtliga närliggande bostäder. Planbeskrivningen kompletteras med denna information.

Det har lämnats flera synpunkter angående höjden och skuggningseffekten, därför kommer den ändå sänkas med fyra meter, vilket innebär att ungefär fyra våningar å fyra meter medges. Även exploateringsgraden ändras från 25 % (ca 6 900 kvadratmeter) till högst 6 400 kvadratmeter.

5. En annan viktig fråga är säkerheten i en byggnad som är fem våningar hög. Vad händer om det inträffar en svår brand eller ett attentat?

Kommentar: Säkerhet på insidan av byggnaden eller på skolgården är inte något som berörs i detaljplaneskedet utan säkerställs i bygglovsskedet.

6. Det är viktigt med fysisk aktivitet och det saknas möjlighet till sådan för eleverna på platsen och eleverna hänvisas till konstgräsplanerna vid gymnasiet. För schemalagd fysisk aktivitet hänvisas till Odenområdet som eleverna måste korsa en hårt trafikerad väg för att nå, det innebär risker.

Kommentar: Det finns utrymme att skapa friytan som ger möjlighet till lek inom förslaget skolområde. För annan, spontan, fysisk aktivitet anses det rimligt att hänvisa till Odenområdet. Angående schemalagd idrottsundervisning, se kommentar till synpunkt nr. 4 av Miljönämnden Östra Skaraborg. Övergångställen och liknande kan utformas säkert men det regleras inte i detaljplanen. Utformningen av gaturummet ansvarar Samhällsbyggnadsavdelningen för.

7. Jämfört med tidigare förslag bedömer vi att det omarbetade förslaget är en något bättre lösning. Hollendergatan ska flyttas 15 meter närmare villabyggelsen till öster. Detta för att ge plats åt en vändplan för bussar som framförallt kommer söderifrån. Bussar och bilar som kommer norrifrån får möjlighet att gå in på Hollendergatan för att sedan gå ut på den nya gatan. Enligt vår uppfattning kommer många föräldrar att skjutsa sina barn till skolan. De som kommer från centrum eller från söder torde släppa av barn på Trädgårdsgatan. Ett alternativ som tillkommit är att nå skolan via Marknadsgatan. Vi bedömer att relativt få väljer denna lösning. Alla andra måste genom korsningen Trädgårdsgatan-Hollendergatan. De som använder vändplanen kör i korsningen både vid infart och utfart. Vidare ska all trafik till Centrum genom korsningen. Boende på Trädgårdsgatan 48-56 har in och utfart nära korsningen och måste passera den för att komma till busshållsplats mot norr. Även hälsoslingan går över korsningen som är flitigt använd av barnfamiljer, springande och cyklande människor. Det är alltså många som ska använda korsningen, främst på förmiddagar och eftermiddagar.

Kommentar: Det har inte funnits något tidigare förslag till detaljplan under denna planprocess eventuellt hänvisas till en tidig illustration som användes som underlag vid upphandling av utredningar. Hollendergatan kommer vara belägen som närmast 15 meter från fastighetsgränserna öster om Hollendergatan, alltså flyttas den inte 15 meter. Plankartan, som är det juridiskt bindande dokumentet, specificerar inte att det ska bli hållplatser för bussar eller vändplan inom området. Illustrationsplanen visar ett möjligt genomförande av detaljplaneförslaget. Illustrationen visar att skolbussar, som alla kommer från norr, kan stanna i en bussficka väster om Hollendergatan. Illustrationen visar också att det skulle kunna skapas en zon för att hämta och lämna elever, dessa måste givetvis in och ut genom korsningen. Skolområdet skulle kunna nås från Marknadsgatan, vilket skulle kunna väljas av de som kommer från nordvästra delar av staden. Hur skolan, skolgården och tillhörande ytor för trafik i slutändan utformas avgörs av Samhällsbyggnadsavdelningen i samband med ansökan om bygglov. All trafik till centrum från Hollendergatan använder redan idag korsningen, skillnaden är att i planförslaget finns möjlighet att ändra den till en cirkulationsplats med högre kapacitet än dagens korsning. Troligtvis skapas en cirkulationsplats och ifall övergångstället vid korsningen är säkert eller ej avgörs vid genomförande av planen av samhällsbyggnadsförvaltningen.

8. Måste den nya högstadieskolan ligga i centrum? Vi förslår att den placeras i Tåstorpsparken.

Kommentar: Att platsens lämplighet för ändamålet ska prövas beslutades av kommunfullmäktige. Att pröva någon annan plats vore att frångå det beslutet vilket skulle vara odemokratiskt. Förslaget innebär även att en stor arbetsplats skapas med närhet till centrum, de som arbetar på skolan kan gynna handeln och bidra med liv och rörelse. Den centrala placeringen markerar också att barnen prioriteras i staden.

Eva Bitsjö

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Platsen som är tilltänkt medför att en skola endast kan byggas ut på höjden. Byggnadshöjden motsvarar ungefär 5 våningsplan, hur har ni tänkt sedan? Kommunen växer och då behövs utrymme för skolan att växa, platsen är alltså inte lämplig eftersom skolan inte kan växa utan att friytan per elev blir ännu mindre.

Kommentar: Skolan planeras för 1100 elever, idag finns ungefär 900 elever som skulle kunna flyttas till en färdig skola. Alltså är utgångspunkten från början att utrymme ska finnas för fler elever. Nockhöjden som regleras i samrådsförslaget tillät ungefär fem våningsplan, men det betyder inte att skolan nödvändigtvis kommer byggas i fem våningar. Detaljplaneprocessen ska utreda ifall platsen är lämplig och vad som är möjligt på platsen. I samrådsförslaget föreslogs möjliggöra en huskropp med fem våningar.

Eftersom flera synpunkter om skuggning inkommit kommer höjdregeringen i granskningsförslaget sänkas med fyra meter. Då medges ungefär fyra våningar å fyra meter. Exploateringsgraden minskas i granskningsförslaget till högst 6 400 kvadratmeter från de 25 % (ca 6 900 kvadratmeter) som föreslogs i samrådsförslaget.

2. Alla ska ha rätt till en likvärdig utbildning, men hur bra blir den ifall inte ens rekommendationer följs?

Kommentar: Storleken på friytan är inte given utan endast uppskattad till ca 14 kvadratmeter per elev. En skolgård som följer rekommendationerna är inte per definition en bättre skolgård. Rekommendationerna om 30 kvadratmeter per elev tar inte hänsyn till vilka kvaliteter som finns på den ytan. Skolgårdens utformning ska inte regleras i en detaljplan men i planbeskrivningen framgår hur en skolgård skulle kunna utformas på platsen. Se också kommentar till yttrande nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg.

3. Det finns inte möjlighet till någon parkering inom skolområdet vilket gör att personalen får gå en bra bit varje dag, släpandes på arbetsmaterial.

Kommentar: Det finns möjlighet att skapa parkeringsplatser på skolområdet, det finns inget i plankartan, det juridiskt bindande dokumentet, som reglerar att parkering inte får uppföras. Parkering för besökare, inklusive hämtning och lämning av barn, måste uppföras enligt med Parkeringspolicy och parkeringsnormen, fastställd av Kommunfullmäktige 25 juni 2018 § 107. I planbeskrivningen rekommenderas dock att parkering för personal sker på Odenområdets parkering också det i enlighet med parkeringspolicy och parkeringsnorm.

4. Hoppas ni ser över beslutet om platsen för skolan eller planera för två skolor.

Kommentar: Se kommentar till Barn- och utbildningsnämndens remiss.

Mats Hallman, Natsja Hallman

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. En stor skola med upp till fem våningar känns som en storstadsprodukt där arkitekten kraftigt begränsats av tillgången på mark. Falköping dras inte riktigt med dessa begränsningar. Den tänkta placeringen omöjliggör dock vissa viktiga aspekter och därför måste placeringen ses över igen.

Kommentar: Angående valet av plats; se kommentar till Barn- och utbildningsnämndens remiss, se kommentar till synpunkt nr. 4 av Jörgen Sundh samt se kommentar till synpunkt nr. 9 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson. Vad gäller vilka begränsningar som finns att bebygga i Falköping är det inte något som rör denna detaljplaneprocess, det finns andra värden att beakta vid exploatering av jungfrulig mark.

2. Skolan bör utformas med flera skepp så att klasser får egna utrymmen och eleverna större möjlighet att sprida sig. Inne- och utomhusmiljöerna bör också beaktas för en bra arbetsmiljö, föreligger det inte risker med att eleverna tillbringar raster i ett gammalt stenbrott. Skolan ska också anpassas efter elever med NPF eller annan problematik.

Kommentar: Skolans och skolgårdens exakta utformning avgörs i bygglovskedet och alltså inte under detaljplaneprocessen, det finns då också krav på att utformningen kan bli säker och tillgänglig. Hur skolan ska göras tillgänglig för alla elever och tillgodose alla elevers behov avgörs också i samband med bygglovets men även i hur skolan väljer att arbeta med dessa frågor. I samrådsförslaget beskrivs att utemiljön kan utformas kvalitativt och tillgängligt.

3. Vilka möjligheter till expansion finns på platsen?

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Eva Bitsjö. För att Falköping ska kunna fortsätta växa krävs också en förtätning av staden.

4. Att inte planera för en parkering för lärare kan leda till att Falköping som redan har svårt att rekrytera behörig personal även i fortsättningen kommer vara mindre intressant än grannkommunerna. Det är för långt att gå från Odenområdet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 5 av Moderaterna i Falköping samt kommentar till synpunkt nr. 5 av Gunnel Bandh, Lennart Bandh, Birgit Johansson.

5. En idrottshall borde ingå i planen och placeras i nära anslutning till skolan. Det skulle innebära stora förenklingar för bland annat schemaläggning och minskar risken för olyckor vid korsning av vägar. En högstadieskola ska absolut ha en fullstor idrottshall med tilltagna läktare i direkt anslutning till skolan.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 3 av Gunnel Bandh, Lennart Bandh, Birgit Johansson. Det finns inget krav på att en högstadieskola ska ha en fullstor idrottshall med tilltagna läktare i direkt anslutning till skolan.

Jonas Bromander

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Storleken på tomten lämpar sig inte för framtida utbyggnad och det är ett måste när Falköping har vision att växa.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Eva Bitsjö. För att Falköping ska kunna fortsätta växa krävs också en förtätning av staden.

2. Trafiken till och från skolan är ett stort problem med bussar, skjutsande föräldrar, epatraktorer och bilåkande lärare kombinerat med befintlig trafik.

Kommentar: Trafiken i området kommer enligt Trafikanalysen att öka något, bland annat beroende på hur skolområdet ansluts till vägnätet. Se kommentar till synpunkt nr. 3 av Kjell Helander, se kommentar till synpunkt nr. 2 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson, se kommentar till synpunkt nr. 1 av Magnus Blomberg, se kommentar till synpunkt nr. 1 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund. Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Anna Carin Medin.

3. Det blir inte trafiksäkert när elever ska gå från skolan till idrottsundervisning och passera Odengatan, stressade av schema som inte är anpassat för gångtid.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 2 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund angående trafiksäkerhet. Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Helene Fransson samt kommentar till synpunkt nr. 4 av Miljönämnden Östra Skaraborg, angående idrottsundervisning på annan plats. Hantering av scheman är inte en fråga för detaljplanen.

4. Oavsett hur väl en skola byggs går det inte att utesluta mobbing. Hur ska dessa individer separeras? Ska mobbade tvingas åka till skola i Stenstorp eller Floby? Det blir straff på straff.

Kommentar: Detta är inte en fråga som behandlas i en detaljplaneprocess. Hur mobbing hanteras är en fråga för personalen på skolan och Barn- och utbildningsförvaltningen. Förändringen av skolorganisationen beslutades om av Kommunfullmäktige. Hantering av mobbing är en fråga för Barn- och utbildningsförvaltningen.

5. Två högstadieskolor bör byggas, en i centralorten och kanske en i Kinnarp. Bygg två likadana skolor så behöver det bara projekteras en gång.

Kommentar: Att det ska byggas en skola i centralorten och att denna platsens lämplighet för det ändamålet ska prövas är beslut som är tagna av Kommunfullmäktige. Att frångå de besluten skulle vara odemokratiskt. Kanske skulle det gå fortare att projektera en gång än två men båda platsernas lämplighet för skola måste ändå prövas genom en detaljplaneprocess. Varje enskild byggnad måste anpassas efter den specifika platsens förutsättningar. Två skolor är dock inte aktuellt eftersom beslut redan tagits av Kommunfullmäktige att det är en skola som ska byggas och att den ska byggas i Falköpings tätort.

Stig Säll

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Trafiken har ökat på Fogdegatan och det blir problematiskt i korsningen vid polishuset. Hollendergatan från Odengatan och söderut är starkt trafikerad, om det är samlingar vid Pingstkyrkan som det ofta är blir det ganska trångt i trafiken och med parkeringar i området.

Kommentar: Problematik i korsningen Fogdegatan och Trädgårdsgatan är en fråga för Samhällsbyggnadsförvaltningen och hanteras inte i planprocessen eftersom det är utanför detaljplaneområdet. Planbeskrivningen kompletteras med förslag om att korsningen Fogdegatan – Trädgårdsgatan bör förändras för att underlätta för samtliga trafikanter. Konsekvenser för trafikflödet på resterande vägar bör utredas innan några åtgärder görs på Fogdegatan.

Hollendergatan och Trädgårdsgatan är dimensionerade för högre trafikflöden än flera andra gator och ökningen i trafik vid ett genomförande av planförslaget blir förhållandevis liten. Det är en av anledningarna till att platsen ansetts var lämplig.

2. Att bygga en skola för 1100 elever och dessutom i fem våningar på detta område verkar för mig med flera inte vara lämpligt när det finns större ytor att bygga på och där inte trafiken påverkas som det kommer att vara vid Kalkbrottet och att det finns gott om parkeringar. Till exempel vid gamla gymnasieområdet där det inte finns så många bostäder som berörs av ev. en ny högstadieskola.

Kommentar: Se kommentar till Barn- och utbildningsnämndens remiss.

Jonas Fällström (Inkom efter samrådstidens slut)

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Kanalisera eventuella gångstråk så att inte Vävgatan och Marmorgatan störs för mycket.

Kommentar: Var gångstråk placeras avgörs efter detaljplanprocessen av samhällsbyggnadsförvaltningen men troliga vägar till skolan för gående kommer vara längs Marknadsgatan, Trädgårdsgatan och Hollendergatan.

2. Platsen vore lämpligare för en förskola, lågstadieskola eller seniorboende. Högstadieskolan skulle med fördel kunna byggas på fältet norr om Aristo väster om Skövdevägen.

Kommentar: Kommunfullmäktige beslutade att denna platsens lämplighet för detta ändamålet ska prövas genom detaljplan. Alltså är inte andra placeringar eller andra ändamål aktuellt att pröva i detta sammanhang. Planförslaget reglerar inte specifikt vilka åldrar en skola på platsen ska var för. Det bestäms av Samhällsbyggnadsförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen-

Sammanfattande bedömning

Efter samrådet har följande förändringar skett i planhandlingarna.

Plankartan:

- Nockhöjden ändras till 252, 5 meter över angivet nollplan förutom 150 kvadratmeter på byggnaden som får överstiga nockhöjden med 4 meter i nockhöjd.
- Exploateringsgraden ändras till högst 6 400 kvadratmeter.
- Kompletteras med bestämmelse om att huggna stenväggar ska bevaras och inte får fyllas igen.
- Gräns för x-område ändras i enlighet med gällande grundkarta.
- Kompletteras med en upplysningstext om att riktlinjer för buller ska uppfyllas på skolgården.
- Exploateringsgrad för E-område tas bort.
- Prickad mark kring E-området ändras till prickad mark inom användningsområde skola.

Planbeskrivningen:

- Kompletteras med en beskrivning av dagvattenhanteringen med avseende på vattenkvalitet.
- Kompletteras med en redovisning av Miljösamverkan Östra Skaraborgs krav på åtgärder gällande rensning av avfallsmassor.
- Kompletteras med beskrivning om hur verkställningen av skrotning av lösa block säkerställs.
- Kompletteras med ett förtydligande om att exploateringsavtal inte ska tecknas.
- Kompletteras med en mer ingående beskrivning om påverkan på miljö kvalitetsnormer för vatten.
- Kompletteras med ett förslag om att korsningen Fogdegatan – Trädgårdsgatan bör förändras för att underlätta för samtliga trafikanter. Konsekvenser för trafikflödet på resterande gator bör utredas innan några ytterligare åtgärder görs på Fogdegatan.
- Kompletteras med en mer detaljerad beskrivning av den befintliga bebyggelsen inom planområdet.
- Kompletteras med information om skuggning på vår- och höstdagjämning samt rekommendationer.
- Kompletteras med förtydligande om att vid exploatering enligt planförslaget får eventuella konstruktioner över kanten vid x-området norr om Trädgårdsgatan anses vara en del av skolgårdens utformning och inte en del av en gång- och cykelvägen.
- Kompletteras med förklaring av ekvivalenta och maximala bullernivåer.

Förslag till beslut

Med anledning av ovanstående föreslår Stadsbyggnadsavdelningen följande beslut:

1. Byggnadsnämnden godkänner det reviderade förslaget till detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl., Skola vid gamla kalkbrottet.
2. Byggnadsnämnden godkänner samrådsredogörelsen och bemötandet av inkomna synpunkter.
3. Byggnadsnämnden beslutar ställa ut planförslaget inklusive tillhörande dokument för granskning från den 4 mars till den 24 mars 2019.

Josef Karlsson
Planarkitekt

Bilagor

Samtliga inkomna yttranden.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Samhällsbyggnadsenheten
Matti Lagerblad
Planhandläggare
010-224 54 21
matti.lagerblad@lansstyrelsen.se

Samrådsyttrande
2018-10-30

Diarienummer
402-35623-2018

Sida
1(3)

Falköpings kommun
stadsbyggnad@falkoping.se

Förslag till detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet, Falköpings kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade 2018-08-31 för samråd enligt 5 kap 11 plan- och bygglagen (PBL 2010:900), utökat förfarande

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Länsstyrelsen anser att planförslaget medför en från allmän synpunkt långsiktigt god hushållning med mark och energi och bidrar till att miljömålen kan uppnås genom tillvaratagande och nyttjande av redan bebyggd och påverkad mark. Komplettering och förtätning inom tätbebyggelse med goda möjligheter att nyttja gång- och cykelvägar och kollektivtrafik ger goda förutsättningar för miljövänliga persontransporter. Länsstyrelsen bedömer vidare att marken är väl lämpad för ändamålet med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. De allmänna värden som har identifierats inom planområdet, har på ett bra sätt och så långt som möjligt, tagits till vara för att bland annat tillföra kvaliteter till en god utemiljö för skolverksamheten.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av en detaljplan enligt förslaget inte kommer att prövas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att riksintresse enligt miljöbalken (MB) påtagligt kommer att skadas, att mellankommunal samordning blir olämplig, att miljökvalitetsnormer enligt miljöbalken inte iakttas, att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser, eller att bebyggelse blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Råd enligt PBL och MB

Förhållande till ÖP

Den föreslagna markanvändningen i detaljplanen är förenlig med översiktsplanens inriktning på tätortsfunktioner.

Allmänna intressen

Vatten

Kommunen planerar att kalkbrottet används som dagvattenmagasin. Det är positivt att de naturliga förutsättningarna på platsen utnyttjas för ändamål som de lämpliga för. Kommunen bör dock beskriva hanteringen av dagvattenet från kalkbrottet tydligare med avseende på vattenkvalitet så att den föreslagna hanteringen inte medför en ökad belastning på befintligt dagvattensystem.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen anser i likhet med kommunen att det finns ett kulturhistoriskt värde i att bevara och tillgängliggöra kalkbrottet. En möjlighet som kommunen kan överväga är att i planbestämmelser reglera marknivåerna, så att kalkbrottets nuvarande terräng bevaras i möjligaste mån. I sammanhanget bör byggrätter som påverkar slänter och kalkbrottets botten studeras mer ingående. Som nämnts i behovsbedömningen kan detta med fördel göras genom volymstudier.

Naturmiljö

Länsstyrelsen anser generellt att det är positivt att stort fokus i planarbetet har legat på att bevara och ta tillvara platsens unika värden och förutsättningar. De inventerade naturvärdena inom området har beaktats och tillgodosetts på ett väl avvägt sätt och delvis integrerats som mervärden för den planerade skolan. Det är positivt att de särskilt värdefulla naturvärdena i form av förekomsten av korallrot, särskild skyddsvärt träd och allén skyddas i planen genom bland annat att inte medge byggrätter inom utbredningsområdet. För att minimera risken för påverkan på korallrot och vitpyrola är det bra att gångstråk anläggs på ett sådant sätt att växtplatserna inte påverkas. Avseende eventuell påverkan på den biotopsskyddade allén krävs dispens, vilken bör sökas innan ett antagande av detaljplanen sker.

När det gäller träd som avses att bevaras är det viktigt att i planeringsstadiet i möjligaste mån beakta att byggnaders placering inte i framtiden kommer i konflikt med trädet som ska bevaras. Dessa träd är både höga och har stora trädkronor. Schaktarbeten och körning med tunga maskiner inom 15 gånger trädets stamdiameter kan skada trädets rotsystem vilket kan påverka dess vitalitet. Avverkning av grövre träd bör inte göras vid tidpunkt när eventuell häckande fågel finns i området. Grövre stammar och grenar skulle kunna lämnas som död ved på lämplig plats.

Miljöskydd

Av planhandlingarna framgår att området ska rensas på avfallsmassor. Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) är tillsynsmyndighet och åtgärder i förorenade områden liksom anmälan av byggnation av skola ska göras till tillsynsmyndigheten. Omfattning av åtgärder behöver göras i samråd med MÖS. Till granskningskedet av planen bör en redovisning av tillsynsmyndighetens krav på åtgärder beskrivas i planhandlingarna.

Bergras och blocknedfall

I den geotekniska utredningen framgår vissa rekommendationer för att åtgärda risker med avseende på bergras och blocknedfall. Bland annat rekommenderas att lösa block skrotas ned, gärna under överinseende av bergsakkunnig. Länsstyrelsen kan inte utläsa av planhandlingarna hur verkställigheten av dessa åtgärder säkerställs.

Behovsbedömning

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt, således behöver inte en miljökonsekvensbeskrivning tas fram.

Beredning

Detta yttrande har planhandläggare Matti Lagerblad beslutat. Vid beredningen av ärendet har synpunkter inhämtats från naturavdelningen, vattenavdelningen, miljöskyddsavdelningen och kulturmiljöenheten.

Matti Lagerblad

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:

Länsstyrelsen/
Naturavdelningen/Martin Svensson
Miljöskyddsavdelningen/Carina Nyhammer
Vattenavdelningen/David Berger
Kulturmiljöenheten/Madeleine Elisabethsdotter Gildenhuis, Elisabet Orebäck Krantz och Johan Apelman

YTTRANDE
2018-10-23

Falköpings kommun
stadsbyggnad@falkoping.se

Dnr 404-2018/8829

Detaljplan för Falköping del av Gamla stan 2:26 i Falköpings kommun

Ert ärende: 2017/00094

Vid genomgång av planförslagets samrådshandlingar (daterade 2018-08-31) har följande noterats:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras

Beskrivning av hur x-området ska genomföras och skötas

I planen finns ett x-område utlagt, men det finns inget omnämnt i planbeskrivningen om x-området eller hur det är tänkt att genomföras. Lantmäteriet vill här påpeka följande vad gäller x-områden:

- Det finns inget regelverk kring utbyggnad och underhåll av anläggningar på x-områden. Om ingen annan bygger ut anläggningar på området faller det därför rimligen på kommunen att ordna detta.
- Kommunen är skyldig att sköta underhåll och renhållning inom x-områden sedan man t.ex. skapat rättighet för området.
- Om kommunen och markägaren inte skrivit något avtalsservitut kring x-området krävs det att det är av väsentlig betydelse för en kommunal fastighet för att det ska vara möjligt att bilda ett servitut på x-området i en lantmäteriförrättning.

Dessa förhållanden behöver på något sätt beskrivas i planhandlingarna med anledning av att det finns x-områden utlagda i planförslaget. Kommunen kanske borde överväga att lägga ut området för gång- och cykeltrafik som allmän plats istället för som x-område?

«Handläggs_av»

Lantmäteriet, Fastighetsbildning POSTADRESS: 801 82 Gävle

E-POST lantmateriet@lm.se, INTERNET: www.lantmateriet.se

Fastighetsfrågor

Vem initierar ansökan om lantmäteriförrättning?

Ska avstyckning/fastighetsreglering från Tillskäraren 3 ske med avtal eller med tvång?

Ska exploateringsavtal tecknas?

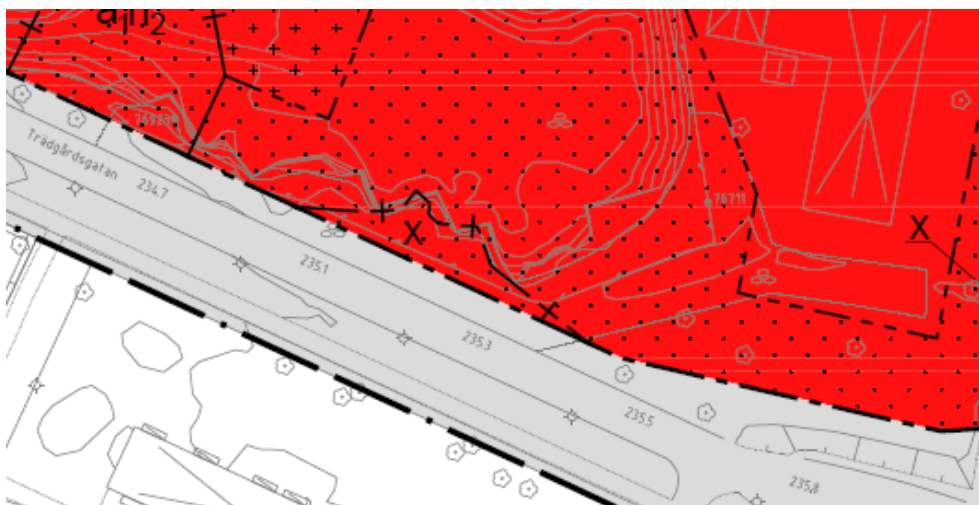
I planbeskrivningen framgår inte om något exploateringsavtal ska tecknas. Om avsikten är att sådant avtal ska tecknas ska kommunen enligt 5 kap. 13 § 3 st. PBL, redan i samrådsskedet redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen.

Ifall det är aktuellt, använd gärna handboken "[Lantmäterimyndighetens roll i planeringsprocessen, Handbok 5 kap. 15 och 22 a §§ PBL](#)" som stöd ang. lagstiftningens krav när ni kompletterar planhandlingarna ang. exploateringsavtal.

Delar av planen som bör förbättras

Illustration gång och cykelväg

X-området för gång- och cykelväg är i plankartan utformat med hänsyn till Kant i natur. Den mjuka böjning av gc-vägen rakt över Kant i natur i illustrationen kanske inte är genomförbar. Det är plankartans utformning som gäller.

Delar av planen som skulle kunna förbättras

(Under denna rubrik redovisas synpunkter som inte direkt ligger inom Lantmäteriets lagstadgade bevakningsområden, men som enligt Lantmäteriet skulle förbättra detaljplanen.)

Befintlig byggnad

Det står väldigt lite om den byggnads om idag står på området som planeras att bli skolfastighet. Vad används byggnaden till idag och hur ska rivningen gå till? Verksamhet som flyttas?

För Lantmäteriet

Christina Grönlund

Christina Grönlund
förrättningslantmätare

Kopia till:

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
vastragotaland@lansstyrelsen.se

2018-10-04

Falköpings kommun
Stadsbyggnadsavdelningen
Att. Josef Karlsson

LFV:s yttrande angående detaljplan för del av fastigheten Gamla Stan 2:26 med flera, Falköpings kommun.

Härmed överlämnas LFV/ANS yttrande över i rubriken nämnda remiss.

Med vänlig hälsning

för Johan Arvik
Operativa System

Dokumentnummer
D-2018-143001

Ärendenummer
Ä-2018-008509

Ert datum
2018-10-03

Er beteckning
Dnr YY501

Handläggare
Carlsson, Gert

Sekretess
OSL 18 kap 8 § Bevakning &
säkerhet

2018-10-04

Remissvar:

LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot etableringen.

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS-utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

Med CNS-utrustning menas utrustning för kommunikation, navigation och övervakning (Communication, Navigation, Surveillance). Analysen grundar sig på Svensk Standard 447 10 12 utgåva 1:1991 "Skyddsavstånd för luftfartsradiosystem mot aktiva och passiva störningar för elektrisk kraftöverföring och tågdrift", Standardiseringskommissionen i Sverige, samt på ICAO DOC 015.

VIKTIGT: I vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km ut från flygplatsen. MSA är den hinderyta som är störst och står för "Minimum Sector Altitude".

LFV erbjuder produkten Flyghinderanalys, där vi utför kontroll av flygvägar, luftrum och all tänkbar radioutrustning för luftfarten. För mer information, se www.lfv.se/flyghinderanalys.

Flyghinderanalys

Ska du uppföra mast, vindkraftverk, mobilkran eller byggnadsverk högre än 20 meter alternativt skicka in planhandlingar? Läs då detta!

Enligt Trafikverkets hemsida bör en lokaliseringsbedömning göras, på LFV kallar vi den för flyghinderanalys. Om du av någon anledning inte vill ha en flyghinderanalys utförd, men ändå efterhöra om LFV har något att erinra, kan du skicka in en **begäran om CNS-analys**. Kom ihåg att flygplatserna kräver en utförd flyghinderanalys för att de ska tillstyrka etablering av hinder högre än 20 meter. En flyghinderanalys är alltid avgiftsbelagd.

HUR GÅR MAN TILL VÄGA?

För att underlätta hanteringen och därmed förkorta handläggningstiden för flyghinderanalyser och CNS-analyser, vill vi göra er uppmärksamma på två mycket viktiga punkter:

1. RÄTT benämning av vad ni vill ha utfört

Använd endast formuleringen **Beställning av flyghinderanalys** om du önskar en komplett (avgiftsbelagd) analys av om byggnadsobjekt kommer att få någon påverkan på flygplatser, in- och utflygningvägar, luftrum, kommunikationsutrustning, navigationsutrustning och radarutrustning. I denna analys inkluderas CNS-analys av LFVs egna utrustning. Mer information och prislistor hittar du på länken angiven nederst i dokumentet.

Använd endast formuleringen **Remiss CNS-analys** om du enbart vill efterhöra om LFV har något att erinra mot etableringen med hänsyn tagen till LFVs egna utrustning. I denna analys finns ingen information om hur etableringen påverkar flygtrafiken.

Använd vår blankett för CNS-analys vid beställningen.

2. RÄTT inskickat elektroniskt format

Skicka i elektroniskt format med epost till: **lfvcentralregistratur@lfv.se**

I yttersta undantagsfall per post till: **LFV 601 79 Norrköping**

Skicka koordinatlistor i Excel- eller Wordformat. Resterande information i öppet format (ej scannade filer).

Ange objektets exakta position/koordinater i: RT 90 X 7, 2,5 gon V eller SWEREF 99 TM N, E eller SWEREF 99 (WGS 84). Undvik lokala koordinatsystem som SWEREF 99 18 00. **Se till att ni anger exakt koordinatsystem som är använt för objektet, gissa inte om ni är osäkra.**

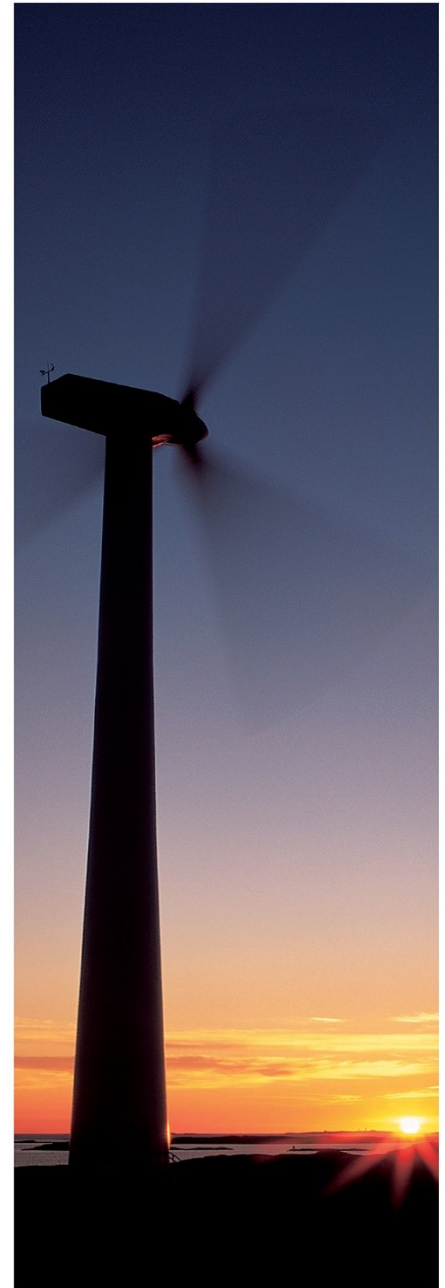
VIKTIGT! ANGE TERRÄNGHÖJD METER ÖVER HAVET (Z) FÖR HINDRETS PLACERING.

Möjlighet finns att beställa analys av ett område, såsom vindkraftpark. Som komplettering till koordinatlistor tar vi tacksamt emot shape-filer (.shp) för stora områden, vindkraftsparker, kraftledningar etc. Blanketter för beställning av flyghinderanalys hittar du via länken nedan. Om du inte använder LFVs blankett, var noga med att all information motsvarande den som finns på LFV-blankett, finns med i din ansökan.

Här hittar du blanketter för beställning av analyser under rubrik "Ladda ner":

www.lfv.se/tjanster/luftrumstjanster/flyghinderanalys/sa-har-gor-du

www.lfv.se/tjanster/luftrumstjanster/cns-analys

För betydligt mer utförlig information till dig som skickar in material avseende flyghinder, besök oss på:

www.lfv.se/tjanster/luftrumstjanster

KONTAKT: Flyghinderanalyser 011-19 25 22
CNS-analyser 011-19 22 13

KYRKOGRÄDSFÖRVALTNINGEN
Kyrkogårdschef Ola Friman
Tfn 0515-77 63 55 070-6912082
E-post ola.friman@svenskakyrkan.se

GAMLA STAN 2:26 m.fl.

Vi har inga synpunkter angående detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl.

Mvh Ola Friman

Skövde 30 oktober 2018

Handläggare
Christina Pilemarker

Falköpings kommun
Kommunledningsförvaltningen
Stadsbyggnadsavdelningen
Stadshuset, S:t Sigfridsgatan 9
521 81 FALKÖPING

Samrådsyttrande Gamla Stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet

Västtrafik har tagit del av det förslag till detaljplan som Falköpings kommun har upprättat för Gamla Stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet.

Falköpings kommuns diarienummer 2017/00094.

Planen syftar till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Skolan planeras för elever i ålder 13-16 år. Kommunen uppskattar att ungefär 300 av de totalt 1 100 eleverna kommer att resa med buss till skolan, varav 100 med linjebuss och 200 med upphandlade bussar.

Västtrafik ser positivt på att skolan byggs i nära anslutning till befintlig kollektivtrafik och att gång- och cykelvägar ansluter till befintliga gc-stråk. För att främja ett hållbart resande med gång och cykel till skolan, så är det viktigt med trafiksäkra, tydliga och attraktiva gång- och cykelvägar samt bra cykelparkeringar, både för eleverna och de anställda.

Det är också viktigt att kollektivtrafiken upplevs som det bästa alternativet att resa till skolan på, för de som inte kan gå eller cykla. Därför bör det ges högsta prioritet till att säkerställa att gångväg till hållplatser utformas på ett trafiksäkert sätt och att standarden på hållplatserna uppmuntrar till att välja kollektivtrafik före bilen, både för elever som annars skulle bli skjutsade till skolan och för skolans anställda.

Det är inte alla regionala linjer som har sin närmsta hållplats i direkt närhet till skolan, flera linjer har sin körväg och närmsta hållplats på Odengatan. Det är därför viktigt att det anordnas trafiksäkra och tydliga gångstråk mellan skolan och de hållplatser som är placerade utmed Odengatan, d.v.s. hållplats Odenhallen och hållplats Fredsgatan. Även passagera över Odengatan i anslutning till hållplatserna måste utformas på ett trafiksäkert sätt. Möjligen kan hållplatserna behöva justeras något i läge också, för att uppnå en så optimalt placering som möjligt utifrån resandeunderlaget inom hållplatsens upptagningsområde. Det kan också finnas behov av standardhöjning av befintliga hållplatser, när det blir ett större resande från dessa.

Västtrafik ser fram mot fortsatt samarbete, och delaktighet i det fortsatta arbetet med detaljutformningen av hållplatserna.

Med vänlig hälsning

Christina Pilemarker
Samhällsutvecklare

Remiss om samråd för detaljplan för skola vid gamla kalkbrottet på del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl. i Falköping

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att lämna följande synpunkter:

1. Det är positivt att syftet i detaljplanen lyfter fram vikten av friytor för att främja elevernas hälsa och utveckling.

Friytorna per elev är enligt planförslaget dock mindre än hälften av vad Boverket rekommenderar. Ska syftet uppfyllas bör planhandlingarna säkerställa att den föreslagna skolbyggnaden utformas och placeras på ett sådant sätt att friytorna uppfyller Boverkets rekommendationer.

2. Planhandlingarna behöver utreda hur bullersituationen kan förbättras ytterligare, för tillkommande skolbyggnad, friytor och omkringliggande bostäder.
3. Planförslagets påverkan på miljö kvalitetsnormer för vatten behöver beskrivas ytterligare.
4. Planhandlingarna bör kompletteras med information om hur och var idrottsundervisningen kommer att bedrivas.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden har fått en remiss om en detaljplan för en skola vid gamla kalkbrottet på del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl., Falköpings tätort, från Byggnadsnämnden i Falköpings kommun.

Planområdet ligger i stadsdelen Östertull i sydöstra delen av Falköpings tätort. Området ligger ungefär 400 meter öster om Stora torget och cirka 300 meter söder om Odenområdet.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Skyddsvärda träd och alléer ska bevaras. Väster om den blivande skolbyggnaden finns ett före detta kalkbrott som inrymmer växtlighet med naturvärden. Detta område ska göras tillgängligt, så att det blir användbart för såväl skolans elever som för allmänheten. Med anledning av trafiksäkerheten och kapaciteten i korsningen Trädgårdsgatan–Hollendergatan föreslås en ny trafiklösning. Därför måste Hollendergatan dras om och anläggas längre österut. För att inte bullernivåerna ska bli för höga vid bostadsbebyggelsen, öster om Hollendergatan, uppförs ett bullerskydd.

MN § 80 forts.

Byggnadsnämnden önskar svar senast den 30 oktober 2018.

Skälen för miljönämndens beslut

1. Att vikten av friytor framgår redan av syftet med detaljplanen är bra. Enligt planbeskrivningen föreslås skolgården innehålla tre huvudzoner med olika karaktärer. Ambitionen att involvera elever och personal i utformningen av friytorna är bra. Det gamla kalkbrottet kan innebära spännande friytor med koppling till historien och de naturvärden som finns där.

Tillgång till bra friytor i anslutning till skolan är viktigt både för folkhälsan och för elevernas fysiska utveckling. De äldre barnens utevistelse bygger på att det finns attraktiva mötesplatser i utemiljön som de kan skapa hemhörighet till. Skolgården är även viktig som plats för undervisning. Såväl forskning som beprövad erfarenhet visar att utemiljön går att använda för att skapa mening i skolarbetet och för att främja social kompetens, entreprenörskap och färdighetsträning i hållbar utveckling. Lärandeforskningen visar också positiva effekter och mer bestående kunskaper av undervisning som växlar mellan inomhus- och utomhusaktiviteter. Därför rekommenderas att friytorna för grundskolor är minst 30 m² per elev.

Enligt planförslaget kommer byggnadsförslaget innebära att friytorna blir cirka 14 m² per elev, vilket alltså innebär knappt hälften av den rekommenderade friytan. Åtgärder som föreslås i planhandlingarna, som till exempel att parkeringsplatser för personalen lokaliseras utanför planområdet, är bra, och fler sådana möjligheter behöver beaktas. Planförslaget behöver bearbetas och utvecklas ytterligare för att säkerställa att tillräckliga friytor går att ordna.

2. Av planhandlingarna framgår det att bullernivåerna överskrider Naturvårdsverkets riktvärden för buller från väg- och spårtrafik vid befintliga bostäder. Även bullernivåerna för delar av den planerade skolgården överskrider eller ligger mycket nära riktvärdena. Det bästa alternativet är scenario 8 där överskridandena är begränsade till sidan som vetter mot Hollendergatan. Elevernas utveckling och koncentrationsförmåga påverkas negativt när omgivningsbullret stiger, även utanför klassrummet. Påverkan är linjär, ju mer buller desto större påverkan. Planhandlingarna anger inte om det finns alternativa och bättre utformningar inom planområdet, till exempel om skolbyggnaden behöver kunna angöras både från Marknadsgatan och Odengatan, om busslägena är optimalt placerade, om varuintaget är lämpligt placerat, kan byggnaderna utformas så att bullernivåerna blir lägre i utomhusmiljön.

MN § 80 forts.

3. Planförslagets påverkan på grundvattenförekomsterna i området beskrivs översiktligt. I beskrivningen har miljökvalitetsnormerna för Falköping–Skövde förväxlats med miljökvalitetsnormerna för Falköping kalksten. Planförslagets eventuella påverkan på ytvattenförekomster, framför allt Lidan–Tovarp till Falköping, saknas i planbeskrivningen.
4. Det framgår inte av planhandlingarna hur eller var idrottsundervisningen kommer att bedrivas. Miljönämndens tidigare erfarenheter är att detta är lätt att missa och att det kan vara svårt att erbjuda alternativa lösningar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2018-10-10
Remiss från Byggnadsnämnden i Falköpings kommun

Beslutet skickas till

Falköpings kommun, byggnadsnämnden, stadsbyggnad@falkoping.se

Byggnadsnämnden

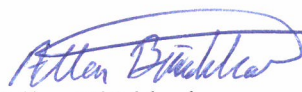
Detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl. (skola vid gamla kalkbrottet), Falköpings tätort

Bakgrund

Byggnadsnämnden har beslutat om samråd för detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl, skola vid gamla kalkbrottet i Falköpings tätort. Planförslaget har skickats ut för att ge möjlighet att lämna in synpunkter på förslaget.

Yttrande

Kultur- och fritidsnämnden vill understryka betydelsen av att hålla kalkbrottet besöksvänligt och tillgängligt för fler. Förutom naturvärdena är kalkbrottet en kulturmiljö som kan berätta om Falbygdens geologi med synliggjorda exempel på lagerföljder. Brottet berättar även om hur geologin präglat bygdens näringar genom att – förutom goda jordar – den gett möjlighet till stenbrott av olika slag. I just detta brott ska de fossilfyllda så kallade Falbygdsmarmorn, som bland annat kan skådas som golvsten i entrén på Falbygdens museum, ha brutits. Brottet berättar därmed flera spännande historier som är av stort värde att lyfta och synliggöra för Falköping, särskild då kommunen är part i projekt Platåbergens Geopark som just nu ansöker om att bli Sveriges första Unesco Global Geopark.

Allan Bjärkhed
Ordförande

Maria Wallengren
Kultur- och fritidschef

Staben

§ 108

Dnr 2018/01113 609

**Samråd detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl.
Skola vid gamla kalkbrottet, Falköpings tätort****Barn- och utbildningsnämndens beslut**

1. Barn- och utbildningsnämnden ställer sig positiv till planförslaget om ny högstadieskola.
2. Barn- och utbildningsnämnden vill lämna följande synpunkt:

Den nya högstadieskolan är ett viktigt led för att utveckla kvaliteten och likvärdigheten i kommunens skolor. För elevernas skull är det därför angeläget att tidsplanen för byggnationen kan hållas. Barn- och utbildningsnämnden är övertygad om att planförslaget ger de förutsättningar som behövs för elevernas trygghet och studiero och att elevernas behov av utrymme för utevistelse tillgodoses.

Bakgrund

Byggnadsnämnden har den 25 september 2018, § 121, beslutat om samråd för detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet, inom Falköpings tätort.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Skyddsvärda träd och alléer ska bevaras.

Samrådstiden pågår från den 2 till den 30 oktober 2018 och barn- och utbildningsnämnden har beretts tillfälle att yttra sig.

Barn- och utbildningsnämndens yttrande

Byggnationen av en ny högstadieskola är en del av kommunfullmäktiges beslut om en ny skolorganisation för Falköpings kommun som togs i mars 2017. Behovet av en ny skolorganisation för Falköpings kommun blev tydligt efter Skolinspektionens tillsyn 2014, då man konstaterade att det behövde skapas mer likvärdighet mellan enheterna. Kommunen uppdrog under 2015 till revisionsföretaget PwC att genomföra en genomlysning av kommunens verksamheter. Det fortsatta arbetet inom barn- och utbildningsförvaltningen utmynnade i att PwC fick i uppdrag att göra en genomlysning av kommunens grundskole- och förskoleorganisation. I oktober 2016 kom PwC:s slutrapport.

Målet med omorganisationen var och är att öka förutsättningarna för en likvärdig skola med hög kvalitet i Falköpings kommun. Genom att skapa större skolor ökar möjligheterna till kollegialt lärande, ändamålsenliga

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	---	---	-----------------------------

lokaler, en god elevhälsorganisation och elevernas möjlighet att finna sociala sammanhang. Ett funktionsprogram har tagits fram för att säkerställa likvärdiga lokaler.

Skolorna kommer efter omorganisationen med om- och nybyggnationer att erbjuda verksamhet från förskoleklass upp till och med årskurs 6, från förskoleklass till och med årskurs 9 eller från årskurs 7 till och med årskurs 9. För att tidsplanen för hela denna omorganisation ska kunna genomföras i sin helhet är det viktigt att byggnationen av högstadieskolan följer tidsplanen och skolan kan stå klar höstterminen 2021.

Efter inventering av möjliga placeringar av den nya högstadie-skolan beslutade kommunfullmäktige i september 2017 att den skulle placeras i före detta kalkbrottet på fastigheten Gamla Stan 2:26.

Barn- och utbildningsförvaltningen har sedan hösten 2017 arbetat tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen för att forma den nya högstadieskolan och framtidens lärmiljöer. En arkitektfirma är upphandlad och arbetar tillsammans med kommunen för att ta fram en programhandling med ritning på skola och skolområdet. Målet är att skolan ska ge bästa möjliga förutsättningar för lärande, trygghet och utevistelse för eleverna.

Tjänsteutlåtandet, daterat den 9 oktober 2018, har utarbetats av skolchef Karina Bronell.

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott har behandlat ärendet under § 88, 2018.

Adam Johansson (M) och Morgan Brissman (M) deltar inte i beslutet utan hänvisar till att Moderaterna har lämnat in ett separat svar på samrådet till byggnadsnämnden.

Paragrafen skickas till
Byggnadsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	---	---	-----------------------------

Moderaterna i Falköping

Yttrande över detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl.

Falköpings kommun har den 2 oktober 2018 utsänt förslag till detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl. för samråd. Moderaterna lämnar med anledning av detta ett antal synpunkter nedan.

Trafiksituationen

I förslag till detaljplan redogörs det för ett antal tilltänkta förändringar kring trafiksituationen för området.

1. Fogdegatan – I förslaget redogörs det för att Fogdegatan ska stängas för genomfartstrafik. Här tror vi att det skulle få negativa konsekvenser då gatan redan i dag är trafikerad, inte minst då till förskolan och Willys. Moderaterna ställer sig därför negativa till att gatan stängs för genomfartstrafik.
2. Parkering och zon för på och avstigning – I förslaget redogörs det för att det skulle finnas två zoner för på och avstigning vid skolan. Den ena zonen skulle ha en anslutning till Marknadsgatan och den andra till Hollendergatan. Här anser vi att en zon är fullt tillräcklig och att det bör vara den zon med anslutning till Marknadsgatan.
3. Cirkulationsplats korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan – I förslaget redogörs det för att en cirkulationsplats bör byggas i korsningen mellan Hollendergatan och Trädgårdsgatan. Detta ställer vi oss positiva till då en tillräckligt tilltagen cirkulationsplats ökar trafiksäkerheten då risken för korsningsolyckor minskar. Därtill blir trafikflödet mellan gatorna mer harmoniskt.
4. Vävgatan – Denna gatan kan tänkas få en ökad trafikbelastning då den ansluter till marknadsgatan och eftersom parkeringsmöjligheter i området kring skolan är begränsade kan den även bli föremål för detta. Därför föreslår vi att gatan bör stängas för genomfart och istället bli en återvändsgata.
5. Övergång för gång- och cykelbana – Övergången för gång- och cykelbana vid korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan måste vid byggnation av en cirkulationsplats byggas på ett trafiksäkert sätt.

Parkeringsmöjligheter

I förslag till detaljplan är det Odenområdet som efter utredningar pekas ut som tilltänkt parkeringsyta och att endast ett fåtal parkeringar byggs i anslutning till skolan. Distansen mellan skolan och parkeringsytan är olika dokumenterad, i planbeskrivningen framgår det att distansen är ca 300m medans det i beläggningsstudien anges vara 400-450m. Detta skapar osäkerhet om vilket avstånd som är korrekt.

I Trivectors rapport med förslag till riktlinjer anges 400m som nyckeltal för acceptabelt avstånd från parkering till arbetsplats. Då distansen till den föreslagna parkeringsytan blir lång, befarrar vi att andra närliggande områden kan komma att nyttjas som parkering.

Därtill vill vi påpeka vikten av att det finns tillräckligt med parkering för både cykel och moped, då det kan antas att flera av ungdomarna bosatta i staden kommer att nyttja dessa färdmedel. Dessutom bör det finnas tillgång till el då flera cyklar och mopeder i dag drivs av detta.

Sammanfattningsvis anser vi att den föreslagna parkeringslösningen inte är realistisk, och vi förutser problem i närområdet.

Yta

Ytan för detaljplanen anser vi inte vara tillräcklig för att bygga en skola för ca 1 100 elever där känslan av småskalighet, "skola i skolan", bibehålls. Därför kommer det att ställas stora krav på utformning av byggnaden.

Därtill anser vi att ytan för spontanidrott är begränsad och det upplevs inte som realistiskt att Odenområdet, som pekas ut i förslag till detaljplan, skulle kunna nyttjas. Detta då flera andra skolor använder Odenområdet för schemalagd idrott.

Slutsats

Vår samlade bedömning är att den föreslagna detaljplanen inte kan accepteras utan att stora förändringar av den genomförs.

2018-10-26

Moderaterna i Falköping,

Anders Winlöf
Gruppledare

Samråd detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl

Skola vid gamla kalkbrottet, Falköpings tätort

Centerpartiets fullmäktige i Falköping vill lämna följande synpunkt:

För att den beslutade skolorganisationen i Falköpings kommun ska kunna ge eleverna i hela kommunen en utbildning som är så likvärdig som möjligt och med hög kvalitet i undervisningen behövs den nya högstadieskolan, Platåskolan, inne i Falköping.

Av alla möjliga platser som undersökts för den nya högstadieskolan befanns Kalkbrottet som den bästa platsen sett ur framför allt elevernas perspektiv, men också ur kommunens som helhet.

Den framtagna detaljplanen ger de förutsättningar som krävs för att den nya skolan ska kunna inrymma en trygg och modern skola med tillräckligt utrymme, både utomhus och inomhus, där eleverna trivs och kan växa i mognad och nå förväntade, höga mål.

Med god samverkan mellan olika parter under planarbetet och byggnationen ser vi möjligheter att den nya skolan blir ett positivt inslag för stadsdelen, centrum, trafikflödet m.m.

Centerpartiet i Falköping

Falköping 2018-10-30

Karola Svensson

Gruppledare

FALKÖPINGS KOMMUN Stadsbyggnadsavdelningen	
2018 -10- 30	
Diarienumr	Planbet

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 8 oktober 2018 08:06
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Skolbygget!

Från: Jörgen Sundh [<mailto:jorgen.sundh44@gmail.com>]
Skickat: den 6 oktober 2018 11:31
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad; Dan Hovskär; Göte Andersson
Ämne: Skolbygget!

Hej!

Platsen är för liten.

Ingen vill gå 450meter till bil/parkering.

Inte ens en solig dag i maj.

Parkering kommer ske på Bowlingens, gymmets, Mekonomens,

Pingstkyrkansparingsplatser,gator runt skolan. Är berörda informerade?

Att göra iordning stenhålan till en skolgård, kommer att kosta oerhört mkt pengar.

Bygget bör ske på lämplig plats.

Finns plats runt gymnasiet. Fotbollsplanerna är perfekt plats.

Från: Göte Andersson
Skickat: den 18 oktober 2018 12:34
Till: Jenny Trygg
Ämne: VB: Nya skolan.

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Här kommer det.

Hälsningar Göte

Från: helene.fransson7 <helene.fransson7@gmail.com>
Skickat: den 6 oktober 2018 11:09
Till: stadsbyggnad@falkoping.se
Kopia: Dan Hovskär <dan.hovskar@falkoping.se>; Göte Andersson <gote.andersson@falkoping.se>
Ämne: Nya skolan.

Hej!

Vill att ni som planerar den nya fina skolan som ska byggas, tänka till en gång till.

En plats som är för liten redan från början!!

Parkeringsplatser!!!

Biytor!!

Idrottsaktiviteter utomhus?

Runt Ållevi bör en plats kunna finnas.

Ge nu denna satsning en relevant start.

Mvh Helene

18.01.05

Falköpings kommun
Kommunstyrelsen

FALKÖPINGS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2018 -10- 08	
Diariernr	Planbet

Nu har vi fått en detaljplan för hur den nya skolan skall vara. Vi skall svara på detaljer om skolbygget och planförslaget. Tack för det!

Jag vill ingen centralskola ha. Se till att landsbygden får leva. Tag pengarna till ordentliga löner för utbildade lärare och satsa på orterna runt stan!

Inga Lill Lindén

/Inga Lill Lindén/

centerpartist

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 19 oktober 2018 08:12
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Platåskolan

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: bengt olof posth [<mailto:benganposth@hotmail.com>]
Skickat: den 18 oktober 2018 22:06
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Platåskolan

Hej. Vi bor på Trädgårdsgatan 48. Vi tillhör en bostadsförening på 46 st lägenheter. På grund av skolan som planeras i kalkbrottet, så kommer trafiken och bullernivån att öka. Det kommer att öka med bilar, bussar och mopeder.

Vi vill ha bullerskydd mot hela Trädgårdsgatan utanför våra fastigheter. På samrådsmötet informerades vi om att Trädgårdsgatan var för smal för ett bullerskydd mot våra fastigheter. Det går att plantera häckar som stoppar ljud. Glas staket är också smala, så det skulle fungera.

Mvh Bengt-Olof Posth.

Skickat från min iPhone

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 22 oktober 2018 08:01
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Synpunkter
Bifogade filer: Synpunkter.odt

Prioritet: Hög

Från: anette.jacobsson62@telia.com [<mailto:anette.jacobsson62@telia.com>]
Skickat: den 19 oktober 2018 22:23
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Synpunkter
Prioritet: Hög

Synpunkter på detaljplanen angående byggande av en ny skola i gamla kalkbrottet

1. Skuggning

Vi bor på Vävgatan 8 som ligger norr om det tilltänkta området där skolan eventuellt ska byggas. Vi har studerat den skuggstudie som ni har gjort och ser att under perioden september – april kommer vår tomt befinna sig i skugga större delen av dagen. Detta kan vi inte acceptera. När vi köpte vårt hus var det planerat som parkområde och inte som skolområde med en skola på fem våningar som skymmer solen. Vi har också haft funderingar på att sätta solpaneler på taket när det ska bytas (har idag direktverkande el) men det kan man ju bara glömma om detta bygget blir av.

2. Trafik

Enligt planbeskrivningen ska Marknadsgatan användas för lämning och hämtning i skolområdet, varutransporter samt för att ta sig till parkeringen som ska ligga på skolområdet. Detta kommer innebära en kraftig ökning av trafiken mot i dagsläget. Mer trafik innebär buller och avgaser. Parkeringsplatserna kommer inte att räcka till. Det gör dom inte i dagsläget heller för det parkeras utmed hela Marknadsgatan idag. Risken att det kommer parkeras där även i framtiden är stor för hur många av lärarna vill parkera borta vid odenområdet för att sedan gå till skolan bärandes på allt skolmaterial de behöver. Enligt planbeskrivningen ser vi att ni även har möjlighet att anlägga både parkeringsytor, gångvägar samt cykelställ alldeles utanför vår tomt. Det är inte acceptabelt.

3. **Nedskräpning**

Risk för stor nedskräpning då 1100 ungdomar rör sig fram och tillbaka från skolan. Man ser ju hur det ser ut på gångvägarna upp till McDonalds och där är det ju mestadels ungdomar som går. Eftersom skolan nu ska ligga centralt så har ju ungdomarna många ställen där dom kan gå och handla på.

4. **Huspriset**

Vad händer med värdet på vårt hus. Troligtvis sjunker det för det är väl ingen som vill köpa ett hus där tomten större delen av året ligger i skuggan.

Kenneth & Anette Jacobsson

Vävgatan 8

521 41 FALKÖPING

Tfn 0735-189901 (Kenneth)

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 22 oktober 2018 12:54
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Skola i kalkbrottet

Från: Kjell Helander [mailto:kjell_helander@hotmail.com]
Skickat: den 22 oktober 2018 11:35
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Skola i kalkbrottet

Hej. Jag tycker inte att det blir bra med en skola på den här platsen. Det blir för liten plats för barnen att vara på raster och håltimar, kuperingen gör att det inte finns så många möjligheter ,om man inte fyller igen brottet vilket man inte skulle göra för då försvinner ju kulturarvet och de skyddade arter som finns där. Det kommer att påverka mitt och vårt boende och fastighet också, med trafik och buller från ungdomar som ska till och från skolan även om ni har tänkt att de ska ta andra vägar, vi vet ju att de tar ju närmaste vägen.Så ta och tänkom låt det vara en plats för rekreation för falköpingsborna istället.Jag vet att barnen på förskolan Hästbacken ofta besöker kalkbrottet och har väldigt roligt det tycker jag är mer betydelsefullt.

FALKÖPINGS KOMMUN Stadsbyggnadsavdelningen	
2018 -10- 23	
Dariernr	Planbet

Till ansvarig för Platåskolan!

Det tilltänkta området för skolan är som ni själva vet, alldeles för litet. Det spelar ingen roll vad era utredningar visar, vi som bor här i området vet att verkligheten är något helt annat. Det räcker med att det är någon större aktivitet i Pingstkyrkan för att det skall bli kaos i trafiken. Bilar står parkerade hur som helst inklusive på gräsmattor.

Vad händer om det blir en stor skola? Det borde ni kunna räkna ut. Anser ni att det är säkert att elever vistas i en sådan trafikmiljö!

Hur påverkas våra fastigheter prismässigt när en hårt trafikerad gata går alldeles intill? Till detta ökar också bullernivån som redan är hög. Bullerskydd förfular hela området.

Förmodligen är väl beslutet redan fattat och möten, skrivelser m.m. är antagligen ett spel för galleriet. Men det kanske finns en liten chans att sunt förnuft får råda.

Av de tre alternativ verkar detta att vara det sämsta.

Elsbeth och Bosse Carlsson

Fagerängsgatan 1

Elsbeth Carlsson
Bosse Carlsson

Synpunkter på Platåskolan

Flyttning av gatan in mot vår tomt kommer alldeles för nära.

6 Bussar, i den går det in ca: 300 barn, resten blir 900 barn, tror Ni att de går till skolan. Föräldrarna kommer skjutsa minst hälften av dessa. Då är det först den normala trafiken som är stor redan nu, plus dessa och det kommer vara före åtta på morgonen - Det blir en bullernivå utan dess like. Det blir kaos.

Vilken sida skall trafiken stanna på?

När lärarna har möte i Pingstkyrkan står de på gräset och så nära som möjligt. Skall lärarna parkera på Odenhallens parkering, varför gör de inte det nu då när de är på möte, det är ungefär lika lång sträcka.

Skolan skall ligga 400 meter från centrum. Varför skall barna ha nära till centrum? Det är väl i skolan de skall vara.

FALKÖPINGS KOMMUN	
Stadsbyggnadsavdelningen	
2018-10-24	
Diariernr	Planbet

När de kommer riva i kalkbrottet blir det invakion på råttor.

Skol bygget kommer att bli den största investeringen Falköpings kommun gjort. Totalkostnad ÖVER 300 MILJONER

Hur skall detta finansieras = Höjd skatt?

Vilka har varit med och bestämt detta, är den en tjänstemannaprodukt eller vilka partier står bakom detta?

Fastigheterna i villabebyggelsen öster om planområdet kan påverkas av skuggning, på eftermiddagar o kvällar i mars o juni och inte alls i december. Detta anser Ni är acceptabelt. Det är inte acceptabelt för OSS som bor här.

Området är större än man tror, säger Dan Hovskär. Jag undrar om det är samma somt vi menar?
Varför bygga 5 våningar då?

I Falköpings Tidning 17/10-18.

Har miljönämnden med representanter från andra orter ifrågasatt om det finns tillräckligt med plats runt skolan. Utor med mindre än hälften av Boverkets rekommendation, de vill se förtydligande kring hur förslaget kan påverka grundvattnen i området och hur det är tänkt att idrottsundervisningen ska ske.

Ni har ju ingen plats B.

Det förstår vi ju ni. Det är ju redan bestämt att Vävaren skall rivas.

Vareför löser Ni inte in alla fastigheter på Fagerängsg?² Då skulle Ni ju ha plats för båda parkering o gymnahall.

Alla frågor blev ju inte besvarade på mötet 17 okt 2018. Då undrar man var kompetensen finns, när det skall byggas en skola för
ÖVER 300 MILJONER.

Ni kör över medborgarna, det gjorde Ni ju när Ni beviljade fasadmålningen på bowlinghallen. Då börja de måla på morgonen, när posten kom på förmiddagen kom det brev från er att det var beviljat. Denna målning ser vi varje dag när vi rullar upp persiennerna. Den utsikten kan vi vara utarr.

Hur kan man ha beslutat på ett datum 25/10-18, som ännu inte har inträffat.

Blunda inte för verkligheten. Ta ert förnuft tillfång.

JugManie o Olof Eklund
Fagerängsgatan 2
52141 Falköping

Vi har inte internet
så vi hoppas på svar per brev.

Från: Magnus Blomgren <Magnus.blomgren@flobyrescue.se>
Skickat: den 25 oktober 2018 12:40
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Kopia: 'mb_elegance@hotmail.com'
Ämne: Platåskolan

Hej.

Jag lämnar in mina synpunkter gällande byggnation av Platåskolan i kalkbrottet med bif. fil Boverket angående buller och trafik mm.

<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/temadelar-detaljplan/buller-vid-detaljplanering/regler-och-riktvarden-for-buller/>.

- *Negativt med ökad trafik centralt som annars bör minskas i en stadens centrum.
- *Gunghästens barn förlorar sina utflykter till kalkbrottet med natur mm.
- *Skola och Polis hör ej ihop med utryckning, mycket barn i rörelse i det tänkta område.

Magnus Blomgren
Marmorgatan 4
521 41 Falköping
Tele 0703668804

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 29 oktober 2018 08:16
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Synpunkter på förslaget till detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Från: Carl-Johan Fransson [<mailto:carljohanf@gmail.com>]
Skickat: den 27 oktober 2018 00:03
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Synpunkter på förslaget till detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl

1. En så hög skola som det pratas om att det kommer att bli i samverkan med en skolgård belägen i ett kalkbrott nedanför skulle kunna göra att eleverna får en utsikt över en till synes överväldigande byggnad från deras perspektiv nere i gropan. Och de kanske (beroende på hur området i övrigt utformas) känner sig mer som fångar på en fängelsegård än elever i en härligt luftig miljö med öppna ytor, som ändå en skola belägen på västgötaslätten borde kunna skryta med. Elever borde känna att de klarar allt och inte att de är begränsade och instängda.

2. Använd området där Åttagårdsskolan ligger istället.
Om ändå Åttagårdsskolan ska läggas ned så finns det mer potential i det området.
Du har ett stort grönområde där skolan dessutom skulle kunna breda ut sig åtminstone en bit om den inte skulle få plats på den befintliga asfaltsytan som ändå är ganska stor.
Då skulle eleverna få tillgång till gräsplan i direkt anslutning till skolan vilket skulle gynna lek och fotboll på rasterna. Barn i rörelse är barn som mår bra.. Det finns även kullar de skulle kunna nyttja vid vinterlek (eller sommarlek), många är vi barn som gått på Åttagård och tyckt att detta har varit ett jättefint område att gå i skola på.

Gör inga förhastade slutsatser, detta går ut över våra och era barn. Och förhoppningsvis våra barns barn om de väljer att stanna kvar. Vilket är större chans om de vet att det finns fina skolor med bra utemiljöer.

Vänliga hälsningar!
Carl-Johan Fransson - Levande Falköping

Mössebergsgatan 13A
52132 Falköping
820130-5912

Synpunkter på detaljplanförslag

Vi vill härmed lämna synpunkter på detaljplaneförslag "Gamla Stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet)"

Vi motsätter oss nuvarande detaljplaneförslag på grund av följande:

1. Kraftigt ökad trafik på Hollendergatan. Risk för påfartsproblem från sidogator vid morgon och arbetslut.
2. Ökad risk för trafikolyckor för ungdomar från skolan som tex. måste ta sig över Odengatan för att komma till tänkt gymnastikhall.
3. Risk för parkeringskaos runt området både för affärsverksamheter och boende då det ej finns parkeringsplats i direkt anslutning till skolan.
4. De kraftigt ökade bullernivåerna för boende i närområdet trots en planerad bullervall.
5. Kraftigt förändrad stadsbild. Där utsikt mot Mössebergshället kommer påverkas negativt både av skolbyggnad och bullervall.
6. Kvällssol som kommer gå förlorad på grund av skolbyggnad.

Vi ser det som absolut nödvändigt att ompröva förslag av plats för vart skolan ska placeras då nuvarande förslag kraftigt kommer påverka boende i närområdet Negativt. Vi anser även att ytan i nuvarande detaljplan är alldeles för lite för den tänkta storleken på skolan.

Ett förslag på annan placering är Odenområdet som direkt skulle lösa många av de problem vi ser då man får direktanslutning till både gymnastikhall och parkeringsplats. Det finns inga boende i närområdet som kan störas och man delar ut trafikbelastningen både på Odengatan och Holländargatan.

Namn	Adress	Berörd
------	--------	--------

Svante Gustafsson	Fagerängsgatan 20	Ja
Frida Tregub	Fagerängsg. 20	Ja
Rebecka Johansson	Fagerängsg. 10	Ja
Oscar Josefsson	Fagerängsg. 18	Ja
Karl-Lene Bertilsson	Fagerängsg. 22	Ja
Monica Bertilsson	Fagerängsg. 22	Ja
Ingegerd Warrin	Fagerängsgatan 16	Ja
Urs Hermansson	— " — 6	Ja
Elisabeth Hermansson	— " —	Ja

DANIEL JOHANSSON	FAGERÄNGSGATAN 4	JA
Charlotte Ulanon	Fagerängsg. 4	JA
Stefhanie Eklund	Fagerängsg 2	Ja
Elof Eklund	-11-	Ja

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 30 oktober 2018 07:53
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Platåskolan

Från: Lotta Claesson [<mailto:claessonlotta@hotmail.com>]
Skickat: den 29 oktober 2018 19:15
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Platåskolan

Som boende på fagerängsgatan 4 anser vi som grannar att skolan ej bör byggas på denna tomt och placering på grund av följande skäl:

- × förflyttning av hollendergatan kommer öka både buller och trafik som kommer orsaka oss mindre trevlig utemiljö.
- × skuggning av våran fastighet
- × för liten tomtplats för utevistelse för barnen.
- × bullrig trafikmiljö för barnen
- × parkeringskaos förväntas på vår gata.

Framför allt som föräldrar till ett barn som kommer att gå på denna skola känns det skrämmande i stort sett samtliga allmänna från boverket inte kan tillgodoses med denna plan. Det finns gott om exempel i grannkommuner med stora skolor som det inte går så bra med.

Mvh
Charlotte Klasson
Daniel Johansson

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 30 oktober 2018 07:54
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Nya skolan

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Anna carina Medin [<mailto:annacarinamedin@icloud.com>]

Skickat: den 29 oktober 2018 20:57

Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad

Ämne: Nya skolan

Hejsan, jag tycker att förläggningen av den nya skolan är alldeles förskräcklig. Trafiksituationen kommer att bli kaotisk både vid Hästbacken och på Holländergatan, dessutom är utrymmet alldeles för litet för att rymma så många elever. Önskar verkligen att detta övervägs och planeras om till det bättre!

Mvh

Anna Carina Medin
Repslagaregatan 10
521 42 Falköping
Mobil +46 70 5601 522

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 30 oktober 2018 07:54
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Synpunkter om detaljplanen till den nya högstadieskolan

Från: Sandra Lebedeva [<mailto:sandra.lebedeva@hotmail.com>]
Skickat: den 29 oktober 2018 21:00
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Synpunkter om detaljplanen till den nya högstadieskolan

Hej!

NEJ till skola vid kalkbrottet!

Vi anser att den valda platsen vid kalkbrottet är högst olämpligt!

Skolan behöver en större yta så att den kan byggas på bredden och längden, inte på höjden.

Eleverna måste ha tillräckligt med utrymme för raster och fritid och det måste finnas parkeringsplatser till personalen

vilket kommer att saknas när man bygger på en alldeles för liten yta.

Även boende i Villhelmsbergs villaområdet kommer att påverkas negativt.

Enligt den nya trafiklösningen kring skolan, Hollendergatan kommer att flyttas närmare villorna vilket gör att ljudnivåer inomhus kommer att stiga på grund av trafikbuller. Trafikflödet kommer att ökas i området.

Av tidigare erfarenhet är känt att långvarig exponering för buller kan orsaka bland annat hörselproblem och ökad stress.

En stor femvånings byggnad kommer att förstöra utsikten och passar inte in i det centrala stadsmiljön.

Vem vill ha ett höghus precis utanför fönstret!

TÄNK OM!

MVH
Christer Pettersson
Sandra Lebedeva

Fagerängsgatan 3
52141 Falköping

181029

FALKÖPINGS KOMMUN Stadsbyggnadsavdelningen	
2018 -10- 29	
Diarie nr	Planbet

Till

Falköpings kommun
Byggnadsnämnd och Stadsbyggnadsavdelning

Synpunkter på planerade Platåskolan

Som boende å angränsande tomt får jag härmed lämna följande synpunkter:
Grunden för skolan måste vara trivsel och effektivitet för såväl elever som personal.
Dessa målsättningar kan inte uppfyllas på något sätt i den framlagda planen.

Elevernas utrymme:

En grund för skolans trivsel måste vara tillräckliga yttre utrymmen för raster, avkoppling och egna aktiviteter. Ungdomar i de åldrar som skolan skall vara till för är fulla av aktivitetslust. Det kräver väl tilltagna yttre utrymmen som skapar möjligheter för såväl kroppslig som mental god utveckling. Om så inte är fallet leder det erfarenhetsmässigt till mobbning och otrygghet och de svaga blir undanträngda.

Detta betonas starkt i Boverkets utredning tillsammans med bl.a. Skolverket och Sveriges Kommuner och Landsting. Där betonas detta med skärpa. Man anger att ytan för yttre aktiviteter bör i denna ålderskategori vara 30 kvm per elev. Den eniga utredningen framhåller att "förrådsbyggnader, bil- och cykelparkering samt ytor för lossning och lastning ingår inte i friytan för barnen" Den disponerade ytan för eleverna får i den framlagda planen inte ens hälften av denna yta, vilket ju framhålls i yttrande från kommunens miljönämnd.

Jag delar Boverkets och miljönämndens uppfattning. Området är olämpligt för en skola i denna storlek, 1100 elever.

Personalens parkering:

Behovet av parkeringsplatser för personalen är på ett ställe enligt kommunens parkeringsnorm 383 platser och några rader längre ned 150. Vad gäller? Oavsett detta finns inga parkeringsutrymme i anslutning till skolan.

För parkering avser man att använda Odenhallens parkering. Dit är det enligt Tekniska Nämndens ordförande 450 meter. Då är det väl det närmsta gränsen för denna plats. Låt oss jämna av till en halv kilometer! Kanske under vissa förutsättningar en uppfriskande morgonpromenad. Visst kan det vara så för den som är fysiskt stark och att det är vackert väder. Men dagar då det kanske spöregnar eller snöstormen rasar för fullt. Hur känns det då att vara i god vigör för att leda undervisningen? Inte tror jag att planförfattarna satt sig in i detta. Vem skall ha förtur på parkeringsutrymmena det gäller? Ofta är en stor del av platserna upptagna av de som nyttjar själva hallarna till därför avsett ändamål. Inte är det väl roligt för dem då de kommer om skolans personal redan då nyttjar platserna.

Det har också nämnts att man kan ju använda Hästbackens parkering. Hur skall det gå till? Vissa dagar är ju parkeringen helt utnyttjad av dem som den är avsedd för. Återigen upplagt för en konkurens om utrymmet.

Det finns ytterligare stjärn som kan stärka uppfattningen att området är direkt olämpligt men ovanstående är tillräckligt.

Alternativ Kinnarp:

Högstadieskolor kommer ju att finnas i Falköping samt för norra delen Stenstorp och i väster Floby. Varför inte söderut i Kinnarp? Där finns i dag en väl fungerande skola med bra undervisningsresultat och hög andel behöriga lärare. Jag ser ingen som helst anledning att

lägga ned denna skola och föra eleverna till den nya mastodontskolan i stan. Satsa istället på denna skola! Bygg ut den till 300 till 400 elever. Därigenom blir det inom detta upptagningsområde en närbelägen skola och man minskar i motsvarande grad elevantalet i Platåskolan.

Slutsats:

Den framlagda planen är direkt olämplig för sitt ändamål. Med denna skrivelse vill jag peka på att det finns två vägar att gå, antingen finna en ny plats för Platåskolan i föreslagen omfattning (kommunen är stor) eller att bygga ut Kinnarpsskolan till 300 – 400 platser och därigenom ge denna del av kommunen sitt rättmätiga krav tillgodosett samtidigt som elevantalet i Platåskolan minskas till en någorlunda godtagbar nivå.

Falköping 18-10-29

Gunnar Lindén

/Gunnar Lindén/

Trädgårdsgatan 48 F

521 41 Falköping

Vi har flera synpunkter på detaljplanen gällande nya Platåskolan.

En av synpunkterna gäller kvaliteten och storleken för elevernas friyta.

I Plan och bygglagen fastställs det att förrådsbyggnader, bil och cykelparkeringar samt lastning och lossning, inte ingår i friyta.

Då det i er detaljplan för Platåskolan planeras för lastning och lossning i norr, bilparkering i öst och nord, kommer det endast att finnas laglig friyta i väst.

Vilket är nere i brottet och anses vara alltför liten friyta och alldeles för otillgänglig för alla.

Eftersom ni planerar för att räddningsfordon ska kunna ha åtkomst till brottet från Trädgårdsgatan, kommer detta att medföra en ramp ner i brottet.

Denna ramp kommer att ta yta från den redan lilla friyta som finns planerad.

Då en bestämd och planerad friyta inte får tas i anspråk för annat ändamål, kommer ni att bryta mot lagen när en sådan ramp för räddningsfordon kommer att anläggas.

Vid vinterklimat kommer denna ramp för räddningsfordon att vara ofarbar eftersom stigningen på rampen blir för brant och kommer då också att utgöra en säkerhetsrisk för eleverna och personalen.

När friytan ligger i brottet kommer tillgängligheten vid vinterklimat att vara försvårade och kanske i vissa fall vara otillgänglig för handikappade och särskolan.

Det är ett lagbrott mot diskrimineringslagen.

En annan synpunkt är att ni inte har gjort någon bullermätning för vad skolgården kommer att generera.

Dels vad det blir för db i brottet och för dom boende i väst och nord.

En alltför hög ljudnivå för eleverna kommer att ha negativa effekter på deras välbefinnande och därmed deras resultat.

Då skolgården kommer att ligga nersänkt ifrån markplan kommer ljudet av eleverna att studsas runt bland alla väggar.

Platsen där bussar ska stanna för att lämna och hämta är för liten, då ni i er text skriver att det kommer behövas 6 st bussar och att de kommer att komma samtidigt.

I detaljplanen finns det bara plats för 3 st bussar, vilket kommer skapa trafikstörningar på en redan högt belastad gata.

Ni skriver att det kan komma att byggas en entre nere i brottet,

Är det inte rimligt att man har en cykelparkering i nära anslutning till entren?

Skulle en sådan cykelparkering hamna i brottet skulle friytan bli än mindre och ni skulle då återigen bryta mot lagen då friyta inte får användas för något sådant.

Det finns inte utritat var cykelparkering ska vara, vilket uppgår till 770 st platser.

Ni räknar med att det kommer behövas 383 parkeringsplatser, och att Odenområdet är ett lämpligt parkeringsområde.

Då denna parkering bara har 150 parkeringsplatser tillgängligt enligt er utredning, måste ni svara på vart de andra 233 bilarna ska kunna ställa sig.

Om ni inte skulle bygga en skola så visar er studie att marknadsgatan skulle öka med 20 db till år 2040. Varför skulle marknadsgatan med bara en enda fastighetsägare kunna öka med så mycket?

Om skolan skulle byggas så är Vägatan är inte anpassad för den ökande trafik som det skulle innebära. Därför vill vi i sådanafall att Vägatan blir avstängd för genomfart av motorfordon.

Dessutom vill vi skydda våra barn då biltrafikanter idag inte kan hålla ordentligt med uppsikt. Har man då bråttom till skolan blir detta än värre och risken för olyckor ökar markant.

Rikard Götenmark Linda Götenmark

29/10 2018 Falköping

Tanke om

Att planera en så stor skola vid en mycket trafikerad gata som Hollendergatan och samtidigt på en plats som är alldeles för litet område, en skolgård hälften av vad man förespråkar, enligt normen.

Dessutom utan gymnastikhall så att eleverna dagligen skall ta sig till andra platser för sin gymnastik, ett stort antal elever dagligen. Även buller och avgaser från Hollendergatan kan bli besvärande för eleverna. Dålig miljö för våra elever

Inte planera med parkeringsplatser, "endast ett fåtal", för personalen.

Då är risken stor att det parkeras överallt i närområdet.

Känsliga arter som finns i området kommer bli svårt att skydda, med denna hårda etablering.

Hollendergatan som är mycket hårt trafikerad med mycket buller och avgaser redan idag.

Skall dessutom flyttas närmare våra tomtgränser och med mer trafik och gatan närmare tomtgräns kommer det bli mer besvärande än idag.

FALKÖPINGS KOMMUN	
Stadsbyggnadsavdelningen	
2018-10-29	
Diariern	Planbet

Vi som hamna närmast rondellen kommer få besvärande ljus in i våra vardagsrum, sovrum.

Nu finns en hög vall för detta idag då ljuset från trädgårdsgatan var störande.

Så om vägen och rondellen som nu skall flyttas närmare våra tomtgränser, så måste det tas i beaktan.

Bullerskyddet skall ligga nära Gullerkeällan, för att bli så effektivt som möjligt. Enligt er utredning.

Alltså nära vägen.

1.5 m hög vall kommer inte att rätta här vid rondellen, då det inte kommer att ta det störande ljuset.

Bullervallen bör också förtängas upp till via duktan på Hollendergatan, då det oftast gasas på där.

En Gullervall som även här skall vara Högre än 1.5 m.

Med ökad trafik och närmare våra tomtgränser kommer vi ändå få mer Argarer, "som inte syns", och störande Buller.

Tänk nytt.

Arvid Bandh

Lennart Bandh

Fagerängsgatan 14

521 41 Falkeping

Birgit Johansson

Fagerängsgatan 12

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 30 oktober 2018 07:55
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Nya högstadieskolan

Från: Marianne Säll [<mailto:marianne.doglover@gmail.com>]
Skickat: den 29 oktober 2018 23:06
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Nya högstadieskolan

Vi har varit bosatta på Kalkstensgatan 4 i snart 43 år. Därför vädjar vi att Platåskolan inte blir placerad i kalkbrottet. Utan på en lämpligare plats där utrymmet är större. (Gymnasieområdet har inte den trafikbelastning som vid kalkbrottet och färre boende som berörs.)

I kalkbrottet föreslår vi istället en park och grönområde så nära centrum. Där man kan ta del av natur och växtlighet. I vår stressade tillvaro är detta behövt.

Av hälsoskäl är det inte heller nyttigt för oss boende i området med den ökande trafik och buller det kommer innebära. Trafiken har ökat betydligt på senare tid på Trädgårdsg. och Fogdeg. pga Willys. Emellanåt är det kaos vid tät trafik i korsningen.

Med vänlig hälsning

Marianne o. Stig Säll
Kalkstensgatan 4
521 41 Falköping

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 31 oktober 2018 08:04
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Nya Högstadieskolan.

00:56 i natt
/ Kristina

Från: Stig Svensson-S?ll [<mailto:svensson-sall.stig@hotmail.com>]
Skickat: den 31 oktober 2018 00:56
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Nya Högstadieskolan.

Flyttade in i fastigheten på Kalkstensgatan 4 den 1:a dec. 1975 och har upplevt genom åren att trafiken ökat väsentligt på Fogdegatan, Trädgårdsgatan dels p.g.a. Willys vilket gör att det blir problem i korsningen vid polishuset och man föredrar ibland att hellre köra Fogdegatan o. via Odengatan när man t. ex. handlar på ICA Maxi.

Det behöver knappast poängteras att Hollendergatan från Odengatan söderut är starkt trafikerad och är det samlingar i Pingstkyrkan, som det ofta är, blir det ganska trångt i trafiken och med parkeringar i området.

Att bygga en skola för 1100 elever och dessutom i fem våningar på detta område verkar för mig m.fl. inte vara lämpligt när det finns större ytor man kan bygga på och där inte trafiken påverkas som det kommer att vara vid Kalkbrottet och att det finns gott om parkeringar. Till ex. vid gamla gymnasieområdet där det inte finns så många bostäder som berörs av ev. en ny högstadieskola.

Önskemålet genom åren har varit att det gamla Kalkbrottet görs iordning till ett fint grönområde (som det inte finns mycket av i denna del av "stan") för Falköpingsbor m. fl. och att man kan upptäcka hur Kalkbrottet fungerade förr i tiden. Hoppas innerligt att den Nya Högstadieskolan inte byggs i detta område. Det var några tankar från en granne till Kalkbrottet som har trivts bra här - trots trafiken.

MVH
Stig Svensson-Säll
Kalkstensgatan 4
52141 Falköping

Skickades från [E-post](#) för Windows 10

Bergsängsskolan

Positionerna kring placeringen av den nya högstadieskolan i Falköping förefaller låsta. Kanske är det för sent men, snälla politiker och tjänstemän, ägna några minuter åt denna nya fräscha idé, och alla era problem löses som i ett trollslag ...

Dela på skolan!

Att pressa ihop 1100 elever på en så liten yta bäddar för trubbel. Dessutom blir avstånden för många elever alldeles för dryga. Gör i stället så här:

1. Bygg en skola för 500-600 elever på den tänkta platsen – **Platåskolan**.
2. Bygg en ny skola för 400-500 elever på Mössebergssidan av staden - **Bergsängsskolan**.

Placeringen är nästan given: Den ”lediga” marken mitt emot Mössebergsgården. Med omedelbar närhet till den befintliga Mössebergsskolan skulle såväl lokaler som personal kunna sambrukas mellan enheterna. Intressant är också närheten till EQ / Mössebergsgården, där kommunen kanske skulle kunna förhandla fram avtal kring parkering, aula, extra lokaler o.s.v. Även kring skolluncherna vore det med denna placering möjligt att hitta kostnadseffektiva lösningar, antingen tillsammans med Mössebergsskolan, Mössebergsgården eller det närliggande Bredablick. Närheten till friluftsområdet Mösseberg är också en bonus att ta med i kalkylen.

Inte minst skulle ”Bergsängsskolan” innebära ett lyft för stadsdelen Mösseberg som idag endast förfogar över en grundskoleenhet, när resten av staden kan stoltsera över minst sex.

Två lagom stora skolor till priset av en alldeles för stor!
Värt att fundera på?

Ted Rosvall

Slutarp den 30/10-2018

Synpunkter avseende nya Platåskolan i Falköping kommuns centralort.

Följande synpunkter baseras på lekmanakunskaper införskaffade med och under debatten kring den nya skolreformen i Falköpings Kommun.

Som en av de initierande krafterna till medborgardialog i Falköpings kommun finner jag det lämpligt att tillföra synpunkter och spekulationer till den översiktsplan som nu ligger ute på remiss.

Detta från grund av medverkan i Falköping kommuns samråd samt som representant för Kinnarpsskolans föräldraförening. Dessa synpunkter är dock privata och ej att ses som uttalande av Kinnarpsskolans föräldraförening.

Dessa synpunkter ska kunna ses som komplement till den avsaknade konsekvensanalys för den nya skolreformen och högstadieskolan i Falköpings kommun.

1. "Platåskolan"s placering.

Ur den analys som togs fram för placeringen av den nya högstadieskolan fanns endast tre ställen att kunna husera en så stor huskropp som den nya skolan upptager.

Av dessa tre, gamla gymnasiet, Oden och Kalkbrottet väljer kommunens representanter den minsta tomten till ytan.

Resultatet blir därför att huskroppen måste byggas på höjden för att få plats med alla de elever som ska huseras. Detta är helt förkastligt med hänsyn till kringvarande fastigheter och boende. En fyrkantig, gigantisk kloss mitt i perspektivet mot Mösseberg är befängt.

Jag anser, som jag även diskuterat i sociala medier att Odenområdet skulle utgöra den mest lämpade tomten för att bygga det nya högstadiet.

Här får en avsevärt större huskropp i takarea plats, förutsatt att man också väljer att förnya och ersätta den gamla Odenhallen.

Ur trafikmässig synpunkt så är Odenområdet betydligt lämpligare.

Barnen behöver ej korsa tungt trafikerad väg för att kunna utöva schemalagd idrottsverksamhet.

Skoltransporter får snabba och effektiva rutter i och med Odengatan - Hollendergatan Utan nämnvärda förändringar av befintliga gator.

Genom att placera "Platåskolan" på Odenområdet så kringås många olycksrisker samt att huskroppens takarea kan göras större och med det minska antalet våningar till tre mot nuvarande förslags, fem våningar.

Att riva och förnya den gamla Odenhallen blir en vinst i sig då denna huskropp troligen bör totalrenoveras inom loppet av 10 år?

Denna kan då förläggas i anslutning till både den nya skolbyggnaden och den relativt nya Frejahallen.

En av förutsättningarna för att bygga på Odenområdet är så klart att lösa Tennisklubbens kontrakt till 2026 om tennisbanorna som ytterst sällan används.

2. Debatten om nya skolans placering.

Falköping kommuns styrande hänvisar ofta till professionen som argument för att fortskrida med planerna kring placeringen av det nya högstadiet.

Kraftfulla är de yttringar som framställs på både samrådsmöten och i sociala medier.

Professionen anses vara ute och cyklar enligt uttalande från många medborgare.

Vi lekmän känner oss ofta förbisedda i debattens större frågor och att ingen i verkställande position verkligen tar till sig av åsikter annat än av "professionen".

Vill därför också påminna att professionen utgör en väldigt liten del av röstlängden för Falköpings kommun och bör beaktas även ur detta perspektiv.

Majoriteten av de medborgare jag pratar med, blandat profession och lekmän, anser sig överkörda i både debatten och beslutstagandet.

Att besluten fattas över deras huvud!

3. Den framtida skolan

"Platåskolan" är verkligen nödvändig ur mer synpunkter än det finns medborgare i kommunen.

Den lösning på logistiken för högstadieelever detta bygge medför är ett helt korrekt och naturligt steg i vår kommuns utveckling.

Den nya skolreformen är också mycket efterlängtdad bland både medborgare, profession och styrande och kanske då mest ur ekonomiska skäl.

Det är lätt att förstå de stora kostnader denna reform medför, lätt kan minskas med logik, insikt och långsiktigt planerande.

Att nyttja sina resurser är ett väl vägt uttalande av alla vettiga styrandeposter oavsett offentlig sektor eller privat sektor.

Många av kommunens medborgare uttalar sig också på detta sätt.

Använd befintliga resurser!

4. Och så var det detta med "lika skola för alla barn".

Ett offentligt uttalande med insikt om att vi med den nya skolreformen, ej kan garantera eller borga för fjärde rubrikens citat.

Våra högstadiesbarn på landsbygden kommer som allra värst, förlora upp till tio timmars fritid per vecka på grund av den nya skolans placering.

Detta är ej heller kostnadseffektivt och verkligen inte nyttjande av kommunens resurser.

Detta behöver medborgaren i Falköpings kommun förstå och inse som en absolut grund till någon som helst uttalande av vare sig profession eller lekmän.

Falköpings kommun kan inte borga och gå i god för åvanstående citat då det är lögn och därför ej bör användas som ledord i dialog med andra kommuner.

Sammanfattning.

Bygg den nya högstadieskolan på Odenområdet och säkra barnens transporter till och från idrottsaktiviteter samt skolskjutsfrågor.

Nyttja kommunens naturliga geografiska läge med att bibehålla Kinnarpskolan som F-9. Med detta minskad restid och kostnader för landsbygdsbarnen.

Minska "Platåskolans" upptagningsområde till max 800 elever om tre våningars huskropp på reglementsenslig yta.

Meborgardialogen är fortfarande i initierande stadie.

Utveckla snabbare och effektivare sätt att informera berörda parter för tidigare inverkan och utbyte av idéer kring samhällsfrågor.

Lyssna på medborgare i Falköpings kommun och tag hjälp från lekmän i samråd med professionen.

Med största respekt för ert arbete opponerar jag mig och motsätter mig "Platåskolans" tilltänkta placering samt takarea i förhållande till mängd elever huskroppen ska husera.

Med allra vänligaste hälsningar.

/Mojje Andersson

Bekymrad fader till Casper, 8 år

Slutarp

**Till Falköpings Kommun
Byggnadsnämnden
Sankt Sigfridsgatan 9
521 81 Falköping**

FALKÖPINGS KOMMUN Stadsbyggnadsavdelningen	
2018 -10- 3 0	
Diarienumr	Planbet

Angående byggnadsnämndens förslag till detaljplan, för del av Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalbrottet.

Vi som är boende i bostadsrättsföreningen Falköpingshus 8, med 46 st bostadsrätter, har tidigare i skrivelse daterad 2018-05-14 och registrerad hos byggnadsnämnden 2018-06-01 delgivet nämnden våra betänkligheter angående det förslag som då förelåg.

Våra nämnda skrivelse framförda synpunkter kvarstår, men har i några stycken kompletterats eller förändrats, vilket vi här får redovisa.

Förslagen plats

Vår åsikt att platsen till ytan är alldeles för liten kvarstår.

Enligt uppgift är området c:a 27500 m², varav planen tillåter som mest byggnation på 25% eller knappt 6900 m². Vidare att disponibel yta per elev är då 14 m² eller totalt (1100 x 14=) 15400 m². Återstående ytan 5200 m², har av oss antagits bestå av gatumark och eller mark som ej kan disponeras. Ovan framräknad yta till elevernas disposition har redan reducerats med 5000 m² till 10400 m² eller 9,45 m². Detta är då mindre än 1/3 av Boverkets m.fl. myndigheters rekommendation som är 30 m² per elev.(5000 m² har avsatts till parkering) se parkering.

Enligt en rapport från Boverket och SCB i juni 2018 fortsätter ytan som avsätts till skolgården att krympa. Trenden är tydlig. Samtidigt påpekas att det blir svårt att tillgodose barns behov av en bra utomhusmiljö. Vidare att lek, lärande och hälsa är lika viktiga för ett bra resultat.

Parkering

Av den redovisning vi har fått synes ingen mark avsatts till parkering för bilar, mopeder och cyklar. Enligt vår uppfattning måste minst 5000 m² avsättas till parkering. Det medför att elevernas disponibel yta reduceras till 10400 m².

Att sätta av 5000 m² för parkeringar helt nödvändigt och torde inte täcka verkligt behov. En del av ytan bör reserveras för besökande vid t.ex. studiebesök, föräldrar som måste hämta sjuka barn, hantverkare av olika slag, IT-konsulenter mm.

Även personal måste få tillgång till parkeringsplatser. Många arbetar även hemifrån och har därför studiematerial, dator och dylikt att bära. Se även tekniska nämndens uttalande ang. parkering.

Till skolan kommer också dagligen transporter med mat, material mm.

Biologiskt mångfald

På en betydande del av området finns värdefull biologisk mångfald. Består bl.a. av ädellövsskog, fridlysta orkidén korallroth. Almarana och askarna är rödlistade. Området är alltså väldigt känsligt för ingrepp eller skadegörelse-slitage. Trots detta föreslår utredarna att en stor del av området exploateras för att ge plats till eleverna. För de områden som blir kvar är risken stor för slitage eller kommer till skada i samband med byggnation-exploatering. Området är också viktigt som spridningskorridor för olika arter, rening av luft, lagring av koldioxid, rening av dagvatten mm. Det är uppseendeväckande att utredaren ändå förslår att en betydande del av området avverkas-förstörs att det så gott som möjligt uppfylla kraven på ytor till eleverna.

Överraskande är också att utredaren helt frankt föreslår så stora ingrepp i ett viktigt naturvårdsområde. Ett sådant beteende skulle vara helt omöjligt att genomföra för en privat ägare. Lagen skulle sätta stopp. Gäller inte lagen lika för alla?

Byggnaden

Byggnaden beräknas bli 5 våningar hög. Detta kommer att medföra betydande problem för en del villabebyggelse väster om skolan. De hus som råkar värst ut kommer i total skugga ca 4 månader under höst-vinter. Detta kan inte tillåtas. Hur det ska lösas återstår att se. Att sänka byggnadshöjden vore det naturliga men då räcker inte marken till. Barnen få då i princip ingen yta att vistas på under raster.

En annan viktig fråga som måste ställas är hur elevernas säkerhet skall kunna garanteras. I en byggnad som är 5 våningar hög? Vad händer om en svår brand inträffar eller vid ett attentat?

Beträffande bygghöjd kan nämnas att flerfamiljshuset på Trädgårdsgatan 48-56, endast fick byggas i 2 våningar, för att inte skugga träden på närliggande kyrkogård.

Fysisk träning

Vi blir ständigt påmind om hur viktigt det är med all fysisk träning vilket gäller alla åldrar. Vi instämmer helt i detta Vårt kommunalråd påpekar ofta detta och att kommunen behöver ta fram fler platser där spontanidrott blir möjligt att utföra.

Vad gäller Plataskolan så saknas alla sådana möjligheter utan eleverna hänvisas till konstgräsplanerna vid gymnasiet. Dessa ligger alldeles för långt bort för att detta skulle vara ett alternativ. Plats för en hall finns inte, utan eleverna får söka sig till Odenområdet för planerad fysiskt aktivitet. För att ta sig dit måste eleverna passera den hårt trafikerade Odengatan med vad allt det kan innebära vad gäller t.ex. risk för olyckor.

Trafiksituationen

Jämfört med tidigare förslag bedömer vi att det omarbetade förslaget är en något bättre lösning.

Bl.a. skall Hollendergatan 15 m närmare villabebyggelsen på Fagerängsgatan för att ge plats åt en vändplan för bussar som framförallt kommer söderifrån. Bussar och bilar som kommer norrifrån får möjlighet att gå in på Hollendergatan för att sedan gå ut på den nya gatan. Enligt vår uppfattning kommer många föräldrar att skjutsa sina barn till skolan De som kommer från centrum eller från söder torde släppa av sina barn på Trädgårdsgatan. Ett alternativ som tillkommit är att det blir möjligt att ta sig till skolan via Marknadsgatan. Vår bedömning är att det blir relativt få som väljer denna lösning p.g.a. den trängsel som uppkommer där. Alla andra måste genom korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan. De som väljer att gå in i den planerade vändplanen måste in i korsningen 2 ggr. Vidare skall all trafik till centrum in i korsningen.

Boende med adress Trädgårdsgatan 48-56 har in och utfart i nära anslutning till korsningen. De boende måste också passera korsningen för att komma till busshållsplats mot norr. Den s.k. hälsoslingan går också över korsningen. Den är flitigt använd av gående (ofta familjer med barnvagn) springande och cyklande människor.

Korsningen skall alltså svälja en mycket stor mängd trafikanter med olika mål. Värst torde det bli på morgonen och under eftermiddagar. Alltså skall ofta stressade förare av bussar, lastbilar, personbilar, epatraktorer, mopedister och cyklister genom korsningen samtidigt. Därtill kommer alla springande och gående människor.

Olyckstillbud torde bli vanligt förekommande och sannolikheten är stor att det blir stans farligaste trafikplats.

Skolan i centrum

Att den nya högstadieskolan måste ligga i centrum ställer vi oss frågande till. Vilken kunskap bygger denna uppfattning på? Vi tror inte att de affärer som nu verkar i centrum i första hand vänder sig till ungdomar i 15-årsåldern. Vill man från kommunen sida på allvar stärka centrum är det mycket bättre att bygga bostäder på området kring kalkbrottet. Vidare att handeln i centrum kan ett brett och intressant utbud av varor, restauranger och tjänster.

Tåstorpsparken

I den skrivelse vi tidigare lämnat och som registrerades hos

Byggnadsnämnden 2018-06-01 lämnade vi ett förslag som vi anser skulle vara en lämplig plats att bygga den nya skolan på. Vi redovisade där också våra skäl.

Vårt förslag att bygga den nya högstadieskolan i Tåstorpsparken kvarstår.

Sammanfattning

Vid samrådsmötet 2018-10-17 ställdes frågan.

Vad är det som gör att platsen kring kalkbrottet har ansetts vara den bästa platsen att uppföra den nya högstadieskola på? Frågan blev obesvarad.

Ingen kunde heller svara på vilka andra alternativen var.

Det finns alltså inget att jämföra med. Detta är högst anmärkningsvärt. Här skall kommunen genomföra sin hittills största investering någonsin och så finns inga alternativa förslag. Helt obegripligt åtminstone för den som jobbat inom privat sektor. Vi anser att vid varje stor investering skall finnas minst 2 eller 3 förslag som man får vända och vrida mot varandra för att få ett optimalt resultat såväl ekonomisk och funktionellt.

Vi har gått igenom det förslag som finns. Tyvärr måste vi konstatera att planförslaget inte uppfyller de krav som ställs för att bygga den nya högstadieskola kring kalkbrottet.

På punkt efter punkt brister det.

Vi pekar här på några.

Att platsen är för liten går inte att förneka. Detta är ett faktum.

Att framtida utveckling omöjliggörs.

Eleverna får inte tillgång till den yta de så väl behöver vid utevistelse.

Plats till parkering är helt otillräcklig enligt liggande förslag.

Otroligt viktiga är områden med biologisk mångfald måste exploateras.

5 våningar hög byggnad. Hur skall elevernas säkerhet garanteras?

Hur påverkas de närboende?

Skolan kommer att ha näraliggande boende på hela västra, södra och östra delen.

Dels villabebyggelse väster om kalkbrott kommer enligt uppgift att ligga i skugga 4 månader under höst, vinter.

Boende på Trädgårdsgatan har sin in-utfart nära korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan. De riskerar att mer eller mindre bli instängda framför allt på morgonen och eftermiddagar.

Öster om kalkbrott planeras flytt av Hollendergatan, 15 m närmare villabebyggelsen på Fagerängsgatan.

Utöver nämnda störningar får de närboende räkna med en kraftig ökning av buller, avgaser, nedskräpning mm.

Slutord

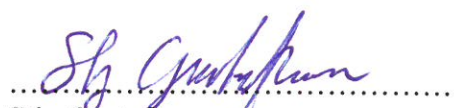
Det är hög tid att Ni politiker och tjänstemän tar ert ansvar och lämnar tanken på att bebygga kalkbrottet med en jättestor högstadieskola.

Tillräckligt med pengar har redan lagts ner på detta omöjliga projekt. Lägg all prestige åt sidan och ta fram en ny och lämplig plats. Det är ganska lätt att hitta ett område som med råge uppfyller alla nödvändiga och berättigade krav.

Falköping 2018-10-29

Lars-Olof Larsson
Trädgårdsgatan 56D
Tel 0515-43128

Stig Gustafsson
Trädgårdsgatan 48E

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 31 oktober 2018 08:02
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Synpunkter på detaljplan för den nya skolan

Inkom 22:05 igår
/ Kristina

Från: Eva [<mailto:ea861211@hotmail.com>]
Skickat: den 30 oktober 2018 22:05
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Synpunkter på detaljplan för den nya skolan

Hej,

Jag har varit med i skoldebatten sen vi i allmänheten tilläts delta. Ett väldigt stort beslut fattades utan att lyssna på medborgarna. Att något behövde göras åt vår skolorganisation var alla överens om, men att med en ångvält köra över medborgarna kanske var fel sätt.

Beslutet är taget men inte ristat i sten.

Under debatten (tiden när politikerna åkte runt och försvarade sitt beslut för debatt var det aldrig) så lovades det att det skulle bli skola i skola och enhet i enheter samt att det skulle finnas möjlighet till utbyggnad.

Platsen som nu är tilltänkt gör att det endast går att bygga ut på höjden. Vad finns att läsa så är byggnadshöjden +256 m vilket motsvarar 5 våningsplan. Hur har ni tänkt sen?

Falköpings kommun är glädjande nog en växande kommun där man borde ta ökade elevantal i beaktning. Därav är denna mark inte lämpad då den inte tillåter mer utbyggnad. Den skolbyggnaden som är tänkt att uppföras kommer vara maximalt antal kvm som man får plats med på denna areal. De kvm som kan uppföras är dessutom betydligt mindre per barn än vad som är rekommenderat. Vilket jag är väldigt förvånad över. Alla ska ha rätt till en likvärdig utbildning, men hur bra blir den ifall ni inte ens tar hänsyn till de rekommendationer som finns?

Det finns inte heller möjlighet till någon parkering inom skolområdet vilket gör att personalen kommer få gå en bra bit varje dag släpandes på en hel del arbetsmaterial. Det kanske inte ser så långt ut men när det snöar, regnar och man dessutom har att bära känns det betydligt längre. Ska man inte titta på en tomt att bygga på där vi även ser till att lärarna får det bra, så att de söker sig till vår nya skola istället för bort ifrån den?

Att få behöriga lärare är inte lätt vilket gör att man kanske ska tänka på helheten. Om jag var lärare, hur hade jag velat ha det? Hade jag velat gå i 10 cm snö samtidigt som det snöar mer släpandes på prov som jag fick rätta under gårdagskvällen hemma?

Jag hoppas ni ser över detta beslut om skolan verkligen ska ligga på denna platsen eller inte. Man kanske i så fall bör överväga att göra 2 skolor? Alternativt behålla ett par av de skolor på landsbygden som är i bra skick. Allt för att få ner elevantalet så att Falköping kan garantera en bra skola för alla även i framtiden när staden växt ännu mer.

Hälsningar

Eva Bistsjö

Skaffa [Outlook för Android](#)

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 31 oktober 2018 08:03
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Gamla Stan 2:26

19:15 igår
/ Kristina

Från: Mats Hallman [<mailto:mats.hallman1@gmail.com>]
Skickat: den 30 oktober 2018 19:15
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Gamla Stan 2:26

Angående placering av ny högstadieskola vid stenbrottet
Inför byggandet av en av kommunens största arbetsplatser med upp till 1100 elever och 200 personal önskar man att de styrande ska vara absolut angelägna om att skapa inte bara en bra, utan den bästa skolan för våra elever. Som förslaget ligger nu har vi några funderingar.

Storskolan med upp till fem våningar känns som en storstadsprodukt där arkitekten kraftigt begränsas av tillgången på mark. Falköping dras inte riktigt med dessa begränsningar, vi har stora möjligheter att få en fantastisk högstadieskola för våra ungdomar inom ett par år. Den tänkta placeringen omöjliggör dock vissa, mycket viktiga aspekter och därför måste placeringen ses över igen. Skolfrågan får inte handla om att klämma in ett så högt antal elever på minsta möjliga yta. Väljer man ändå den väg måste aspekterna nedan bemöts med en konsekvensutredning för följande punkter:

- Utformning skolbyggnad
- Avsaknad av parkering
- Avsaknad av idrottshall

-Utformning skolbyggnad

Ju högre antal elever desto större behov av att kunna sprida elever i olika lokaler. Ett jättebygge med upp till fem våningar med minst 1000 elever innebär att ett stort antal elever rör sig på en begränsad yta. Så många elever i en byggnad lik den föreslagna leder till att alla elever kommer att dras till samma mittpunkt och det medför risk för konflikter, stök och oljud. Det är önskvärt att tomten borde möjliggöra en skolbyggnad med flera skepp, och 2-3 våningar så att klasser och får egna utrymmen och eleverna får större möjlighet att sprida sig. Man undrar ju även vilka möjligheter som finns för skolan att i framtiden expandera på den tomt som nu är föreslagen. Hur elevkullarna ser ut om 15-20 år och framöver vet vi inte i nuläget.

Det är också värt att jämföra elevantalet på Ållebergsgymnasiets, gymnasiets tomtyta och lokalyta. Om man till viss del räknar bort de praktiska programmets hallar, kommer den nya högstadieskolan att vara i närheten av samma yta? Man bör också tänka in vilken åldersgrupp som har mest spring i benen, och vilka inne- och uteytor som åldersgruppen kräver för en bra arbetsmiljö. Vi konstaterar att utemiljön är snålt tilltagen, och undrar om det inte föreligger risker med att eleverna tillbringar sin rast i ett gammalt stenbrott?

En mycket viktig aspekt är att skolan ska passa och anpassas efter alla elever. En stor skola med upp till 1100 elever och 5 våningar i en sammanhållen skolbyggnad ger dåliga förutsättningar för elever med NPF eller annan problematik (ca 5%). Nu när Falköping satsar på en ny skola kan man inte bygga en skolbyggnad där man på förhand riskerar att slå ut många av dessa elever. Hur tänker och planerar man för elever med t ex autism, eller för de elever som nu går på Studiegården (en mycket bra verksamhet som fler elever har behov av)? Tänker man sig att allt ska lösas sig av sig inom Platåskolans fyra väggar? Det bästa för alla elever är dock inte att gå tillsammans med alla andra. Fysisk inkludering kan i vissa fall leda till exkludering.

-Avsaknad av parkering

Att inte planera för en parkering för lärarna kan leda till att Falköping som redan har svårt att rekrytera behörig personal till grundskolan även i fortsättningen kommer vara en mindre intressant arbetsplats än grannkommunerna. Lärare arbetar 10h/v förtroendetid och släpar dagligen med sig materiel och dator hem och sen åter till skolan. Innan synpunkten slås bort föreslår vi att förtroendevalda och anställda i stadshuset redan nu börjar parkera vid stadsteatern och går till arbetsplatsen i stadshuset, varje dag i alla väder under närmaste året. Utifrån de erfarenheterna kan behovet av parkering för anställda vid den nya skolan diskuteras.

-Avsaknad av idrottshall

Att inte anlägga en idrottshall i direkt anslutning till skolan kommer att få mycket negativa konsekvenser. Förflyttningstid måste planeras i schemat och gör skoldagen ineffektiv. Platåskolan blir mindre attraktiv som arbetsplats för lärare som även i fortsättningen måste förflytta sig mellan byggnader som ligger en bit ifrån varandra. Betänk antalet elever och att de ska till idrottshallar upp till tre ggr/vecka - ju fler gånger eleven behöver korsa vägar under skoldagen desto mer ökar risken för olyckor i trafiken. En idrottshall i absolut närhet till skolan underlättar för idrottslärare när de ska undervisa i sina andra skolämnen och återigen ger närheten möjlighet till bättre schemaläggning och bättre skoldagar. Närhet skola/idrottshall innebär också att idrottslärare hinner träffa sina klasser och kollegor i andra situationer under dagen. En idrottshall med läktarutrymme som är placerad vid skolan ger också möjligheten att samla elever för andra aktiviteter under skolåret utan onödig förflyttningstid och utan att personal ska möblera om och återställa i andra utrymmen. En ny högstadieskola ska absolut ha en fullstor idrottshall med tilltagna läktare i direkt anslutning till skolan.

Falköping 2018-10-30

Mats Hallman

Natsja Hallman

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 31 oktober 2018 08:03
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Synpunkter platåskolan

22:16 igår

/ Kristina

Från: Jonas Bromander [<mailto:jonas.bromander@medins.se>]
Skickat: den 30 oktober 2018 22:16
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Synpunkter platåskolan

Hej här kommer mina å många andras tankar. (säkert inte politiskt korrekt men från hjärtat)

Dags att vakna upp och svälja eran stolthet. Att bygga en skola där majoriteten av kommuninvånarna inte vill ha den med omtanke av sina barns säkerhet som ska gå på denna storskola. Storleken på tomten lämpar ju sig inte för framtida utbyggnad och det är ju ett måste då Falköping har visionen att växa.

Trafiken till och från är ett stort problem. Busstrafiken alla skjutsande föräldrar (ett växande problem) Epor bilåkande lärare, kombinerat med all övrig trafik. Sedan ska barnen ta sig från skolan till gymnastik mm över en av våra mest trafikerade vägar kanske stressade av att schemat inte är anpassat för gångtid.

Mobbare och mobbad, vart ska de ta vägen, Hur bra skola ni än bygger och gör så finns det ingen skola som är så underbar att även mobbning utesluts. Med en skola i centralorten finns det ju inte skola att separera dessa individer på, ska den mobbade tvingas åka buss/taxi till en skola i Floby eller Stenstorp för att få ro, Straff på straff.

Två Högstadieskolor i centralorten och kanske en i Kinnarp är vad som behövs. Bygg två lika dana så behöver det bara projekteras en gång. Satsa på en först så släpper trycket på många skolor, 1 mindre går avsevärt fortare att bygga än en stor skola.

Så kliv av era höga hästar å ta förnuftet till fånga, gör om gör rätt. Gör det Bäst inte halvbra.

H:Jonas Bromander

Med vänlig hälsning

Jonas Bromander

Direkt: 0515- 77 70 92

jonas.bromander@medins.se

Medins Ventilation AB

Sätunagatan 4
521 41 Falköping

Tel: 0515-77 70 90

www.medins.se

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 1 november 2018 13:10
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Platåskolan

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

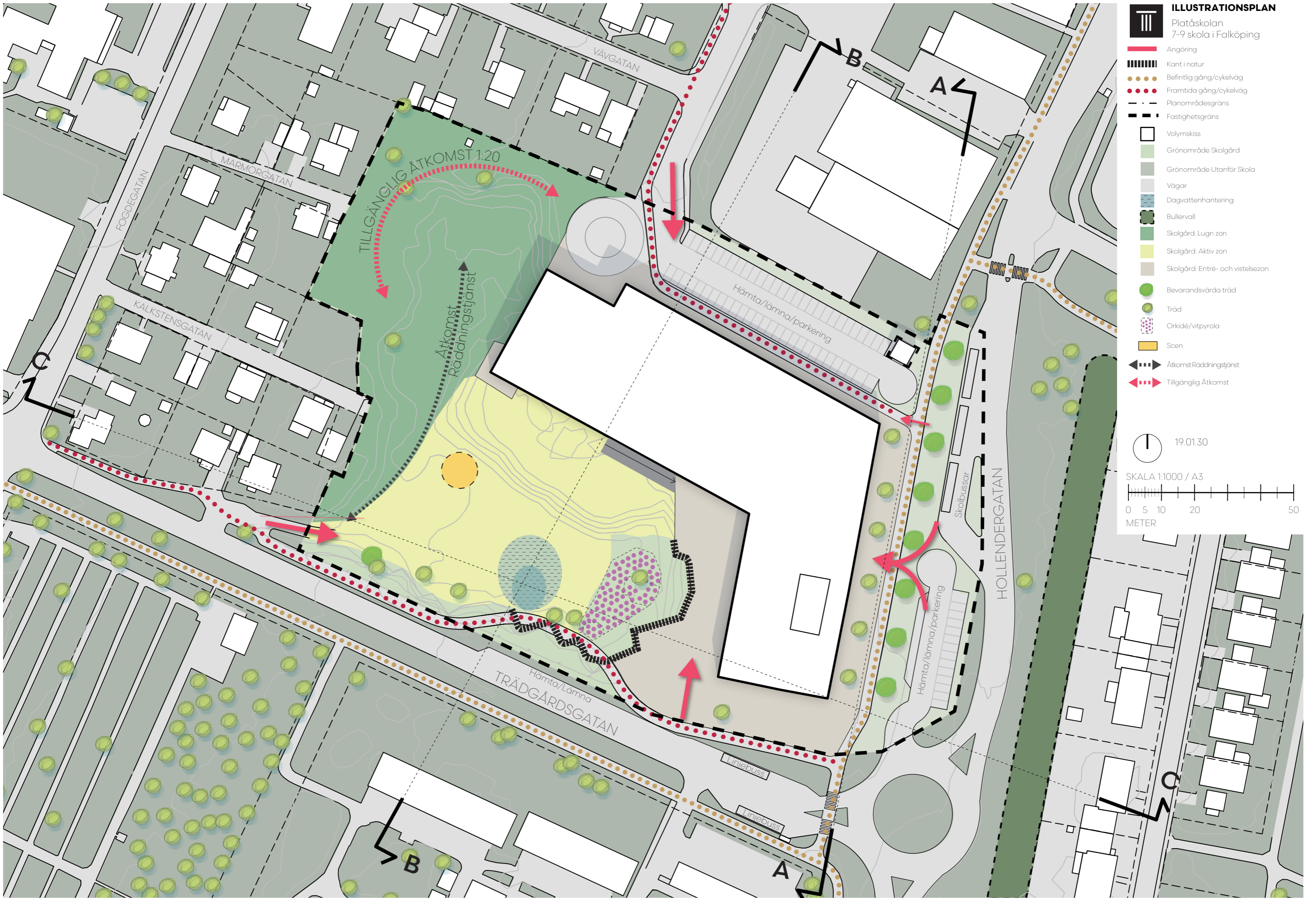
Från: kommunen@falkoping.se
Skickat: den 1 november 2018 12:08
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: VB: Platåskolan

Hälsningar Anna-Karin Linder

Från: vandrarhemmet [<mailto:vandrarhemmet@tatorp.se>]
Skickat: den 1 november 2018 11:29
Till: kommunen@falkoping.se
Ämne: Platåskolan

Hej
Vävgatan 6 ligger i anslutning till kalkbrottet och vi ser gärna att ev. gångstråk inte passerar direkt utanför vår fastighetsgräns.
Kanaliserar gångstråk till Centrum och Willys så att de ej stör för mycket på Vävgatan och Marmorgatan.
Kalkbrottet kan säkert bli en fin plats när det återställs i tidigare skick.
Det bästa bygget här vore en förskola alt. en mindre lågstadieskola.
Eller varför inte ett seniorboende byggt i limträ.
Högstadieskola skull med fördel kunna byggas på fälten norr om Aristo väster om Skövdevägen.
Jonas Fällström
0705308637

Skickat från min Samsung Galaxy-smartphone.

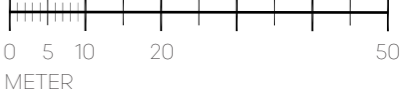
ILLUSTRATIONSPLAN

Platåskolan
7-9 skola i Falköping

- Angöring
- Kant i natur
- Befintlig gång/cykelväg
- Framtida gång/cykelväg
- Planområdesgräns
- Fastighetsgräns
- Volymskiss
- Grönområde Skolgård
- Grönområde Utanför Skola
- Vägar
- Dagvattenhantering
- Bullervall
- Skolgård: Lugn zon
- Skolgård: Aktiv zon
- Skolgård: Entré- och vistelsezon
- Bevarandvärda träd
- Träd
- Orkidé/vitpyrola
- Scen
- Åtkomst Rådningstjänst
- Tillgänglig Åtkomst

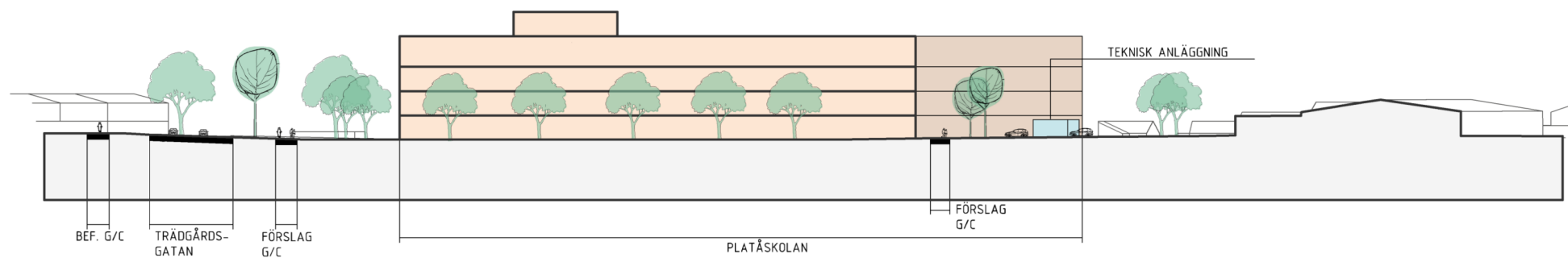
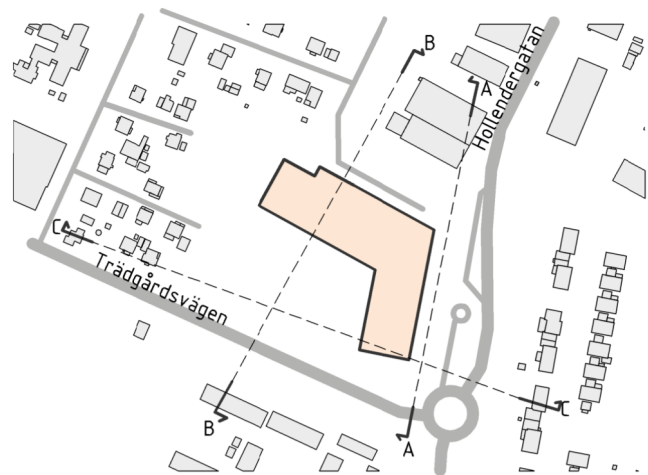
19.01.30

SKALA 1:1000 / A3

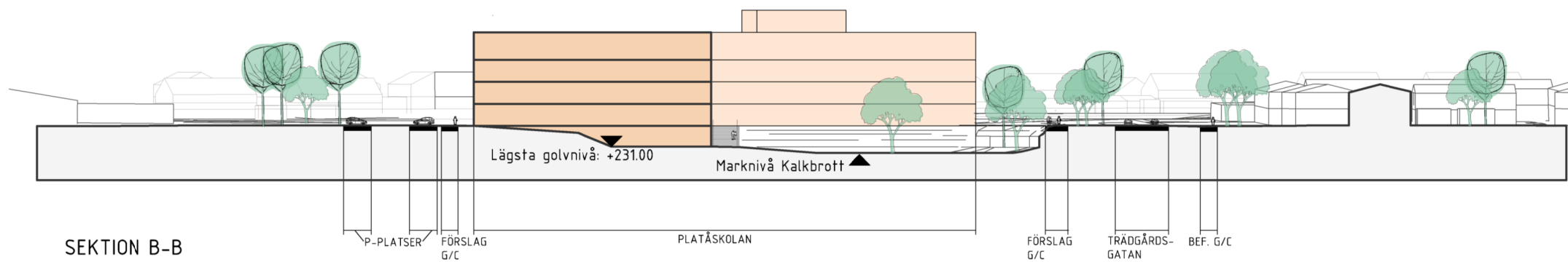

METER

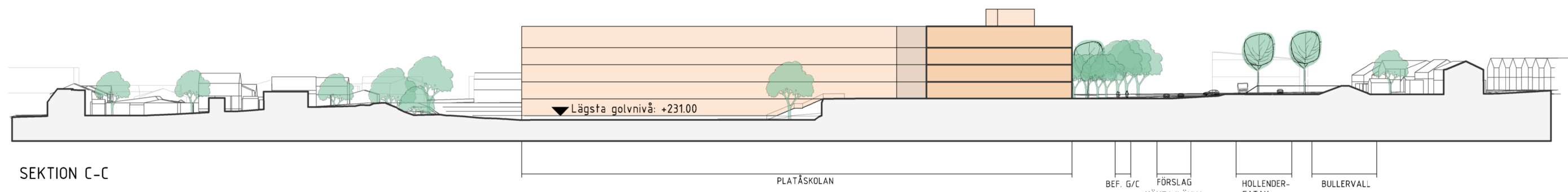
ORIENTERINGSFIGUR

SEKTION A-A

SEKTION B-B

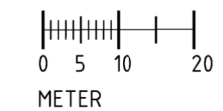

SEKTION C-C

PLATÅSKOLAN, FALKÖPING
SEKTIONER TILL ILLUSTRATIONSPLAN
2019-01-22

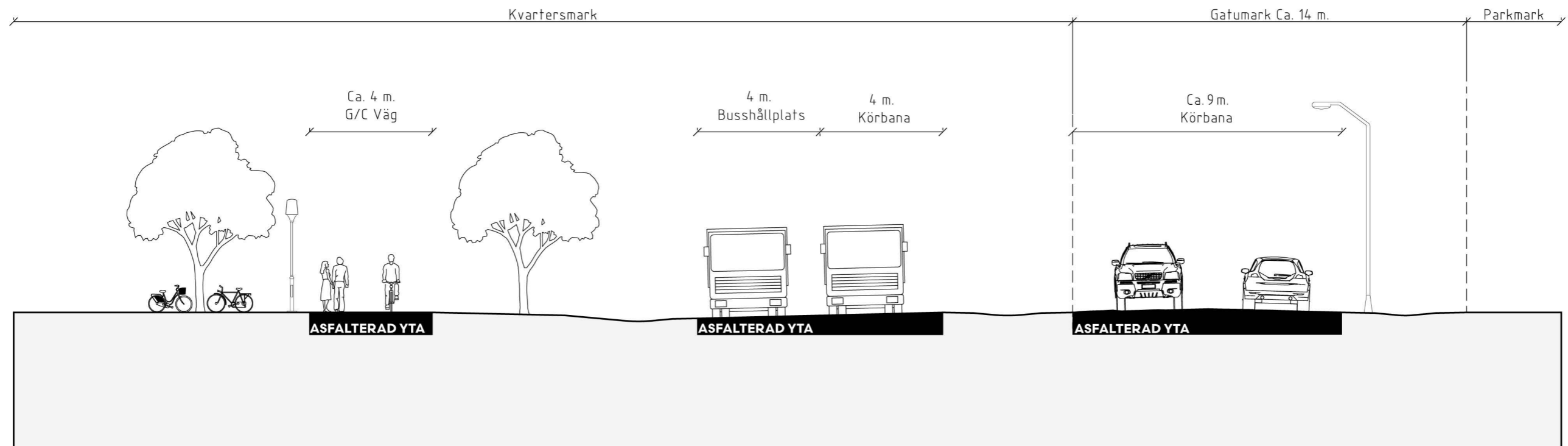
SKALA 1:1000 (A3)

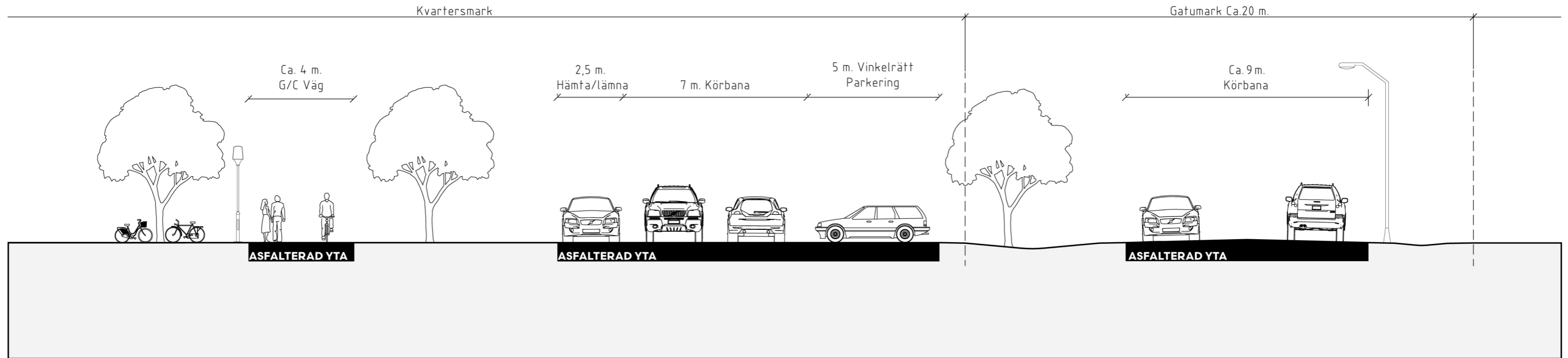
ORIENTERINGSFIGUR

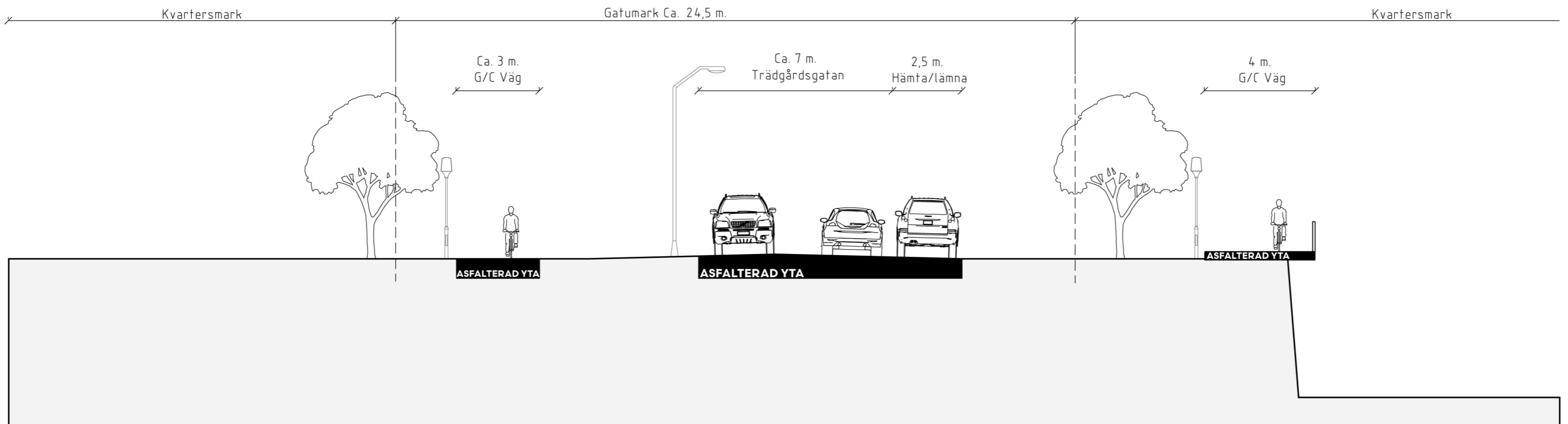
Sektion 1 Hollendergatan

Sektion 2 Hollendergatan

Sektion 3 Trädgårdsgatan

Skuggstudie:

Detaljplan gamla stan 2:26 m.fl, Skola vid gamla kalkbrottet

Syfte

Syftet med skuggstudien är att visa på största skuggningseffekt vid byggnation av en ny skola i Falköpings tätort, vid gamla kalkbrottet. För att visa skuggningseffekten vid all tänkbar placering av byggnation inom byggrätten har den fyllts.

Beskrivning

Enligt detaljplaneförslaget kan som mest 6 400 kvadratmeter bebyggas, alltså tillåter inte detaljplanen att hela byggrätten, området som får bebyggas, exploateras men bebyggelsen kan placeras fritt inom den. Alltså kan inte all skuggning som studien visar inträffa samtidigt vid ett genomförande av planen.

Skuggstudien visar skuggningseffekten på närliggande bostadsområden under olika tider på dygnet och året vid en nockhöjd på 252,5 meter över havet.

Träd har tagits bort för att förtydliga skuggningspåverkan av byggnation.

Datum och tid som redovisas i studien har valts för att visa skuggning när solen står som lägst och som högst på himmelen, vid vinter- och sommarsolstånd samt höst- och vårdagjämning för att visa när detaljplaneförslaget kan skugga som mest. Markhöjd och nivåskillnader har beaktats i studien.

Slutsats

Skuggstudien visar att någon del av fastigheterna i villaområdet väster om planområdet kan påverkas av skuggning från soluppgång till cirka 09:15 i mars, från soluppgång till cirka 08:15 i juni, från soluppgång till cirka 10:05 i september samt från soluppgång till cirka 12:00 i december.

Delar av fastigheterna i villaområdet norr om planområdet, längst Marknadsgatan och Vävgatan, kan delvis skuggas från soluppgång till cirka 16:00 i mars, från cirka 09:00 till 16:35 i september, större delar av dagen i december samt inte alls i juni.

Någon del av fastigheten med flerbostadsbebyggelse söder om planområdet kan påverkas av skuggning från soluppgång till ca 06:30 i juni.

Delar av fastigheterna med villabebyggelse öster om planområdet kan påverkas av skuggning från cirka 16:35 till solnedgång i mars, från cirka 19:50 till solnedgång i juni, från cirka 17:20 till solnedgång i september och inte alls i december.

Verksamhetsfastigheten Tillskäraren 3, norr om planområdet, kan påverkas till viss del av skuggning, främst på eftermiddagar.

Skuggstudie 20 mars 06:50

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 20 mars 09:00

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 20 mars 09:15

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

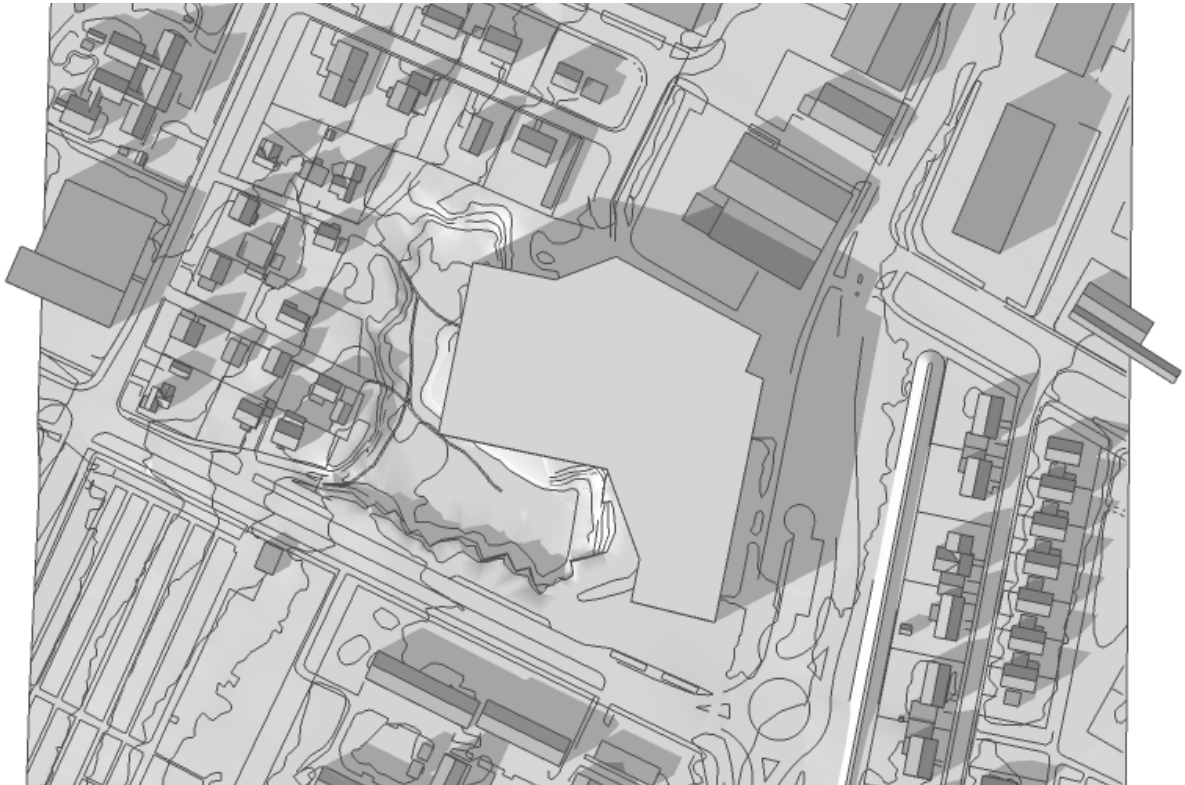
Skuggstudie 20 mars 12:00

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

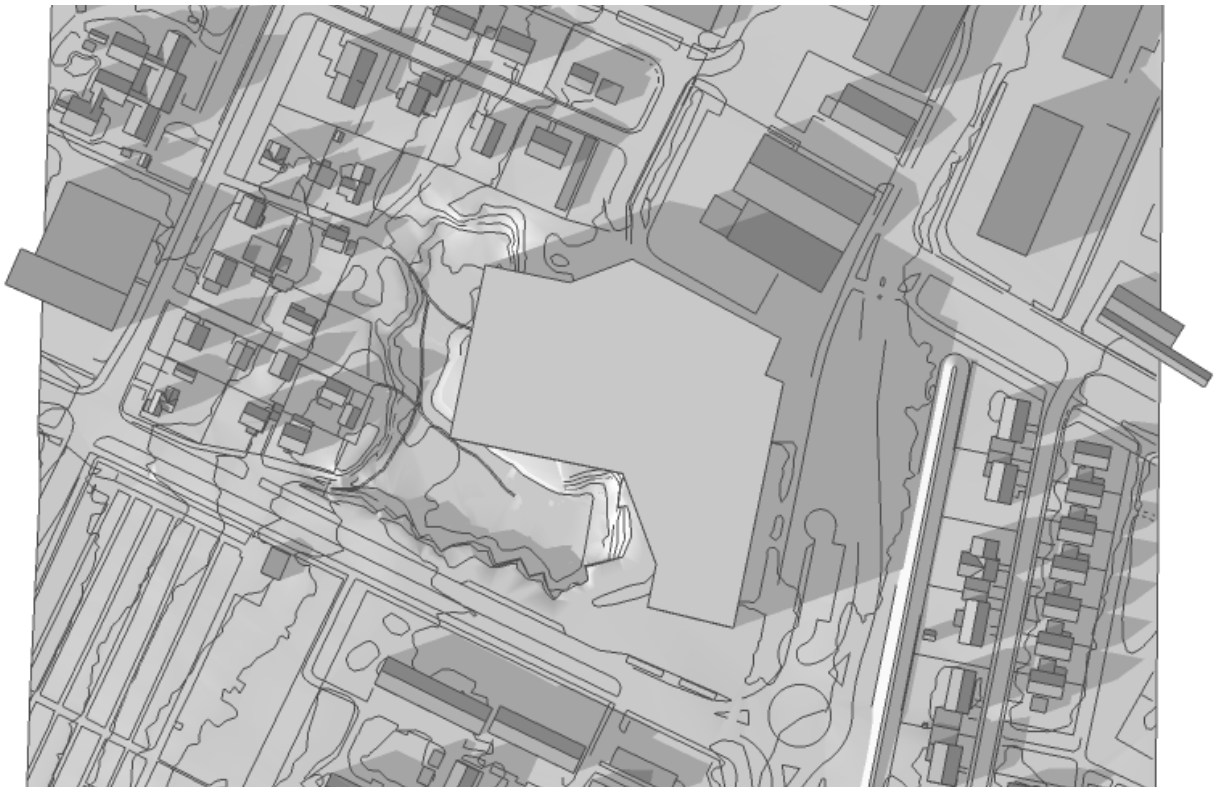
Skuggstudie 20 mars 16:00

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 20 mars 16:35

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 20 mars 17:00

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 20 mars 17:20

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 21 juni 06:30

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 21 juni 08:15

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 21 juni 09:00

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

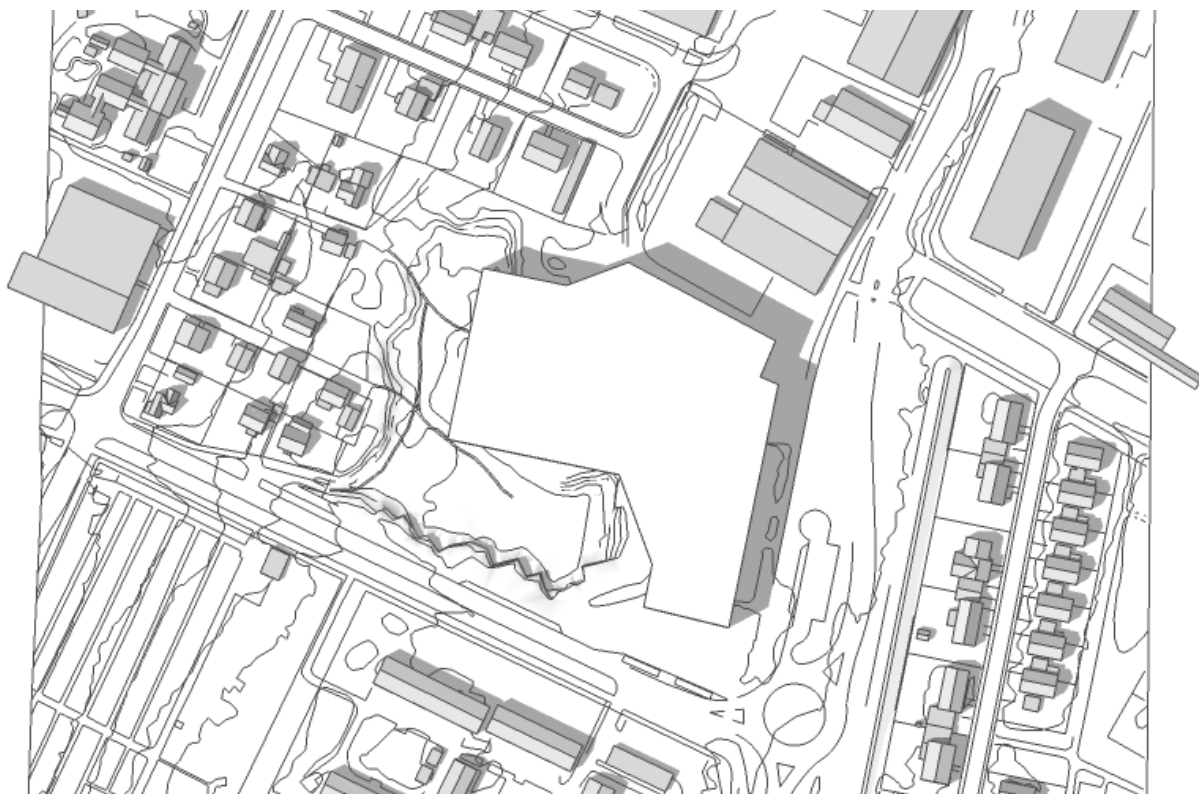
Skuggstudie 21 juni 12:00

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 21 juni 16:00

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 21 juni 18:00

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 21 juni 19:50

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 21 juni 20:40

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 23 September 08:00

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 23 september 09:00

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

Skuggstudie 23 september 10:05

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

Skuggstudie 23 september 12:00

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

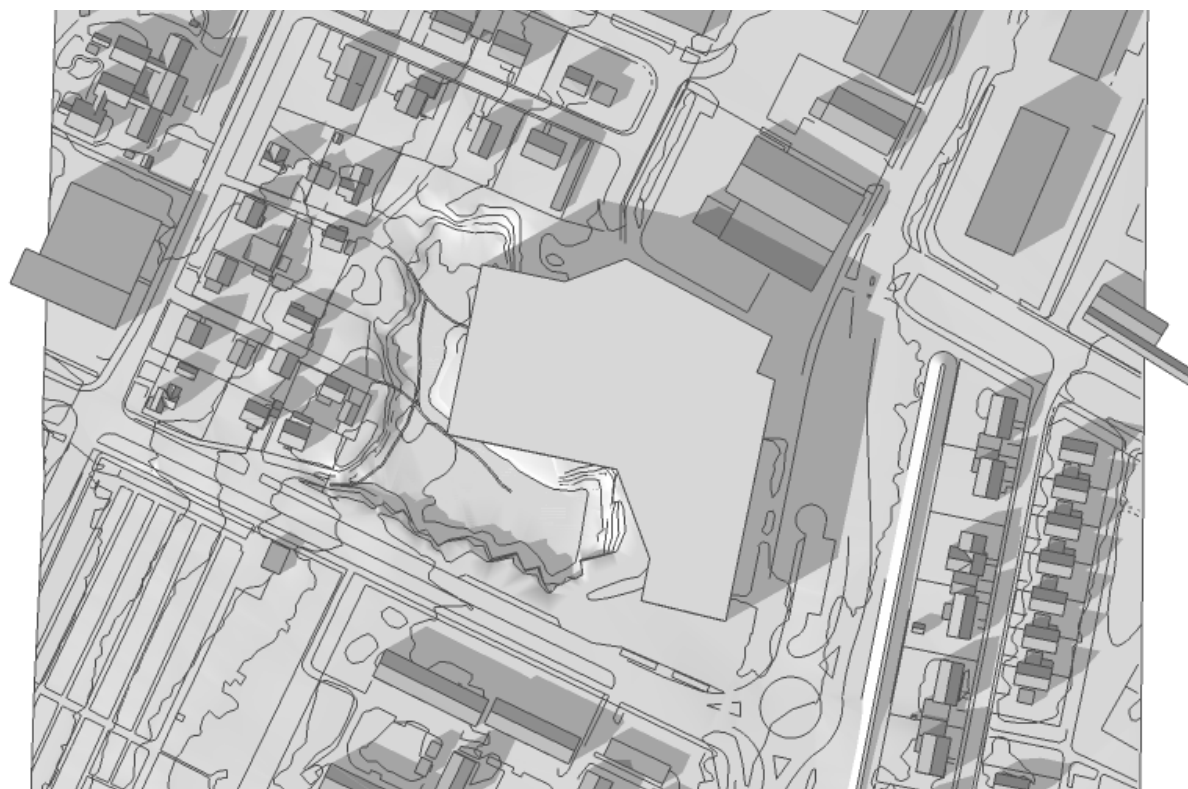
Skuggstudie 23 september 16:00

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

Skuggstudie 23 september 16:35

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

Skuggstudie 23 september 17:20

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

Skuggstudie 23 september 18:00

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

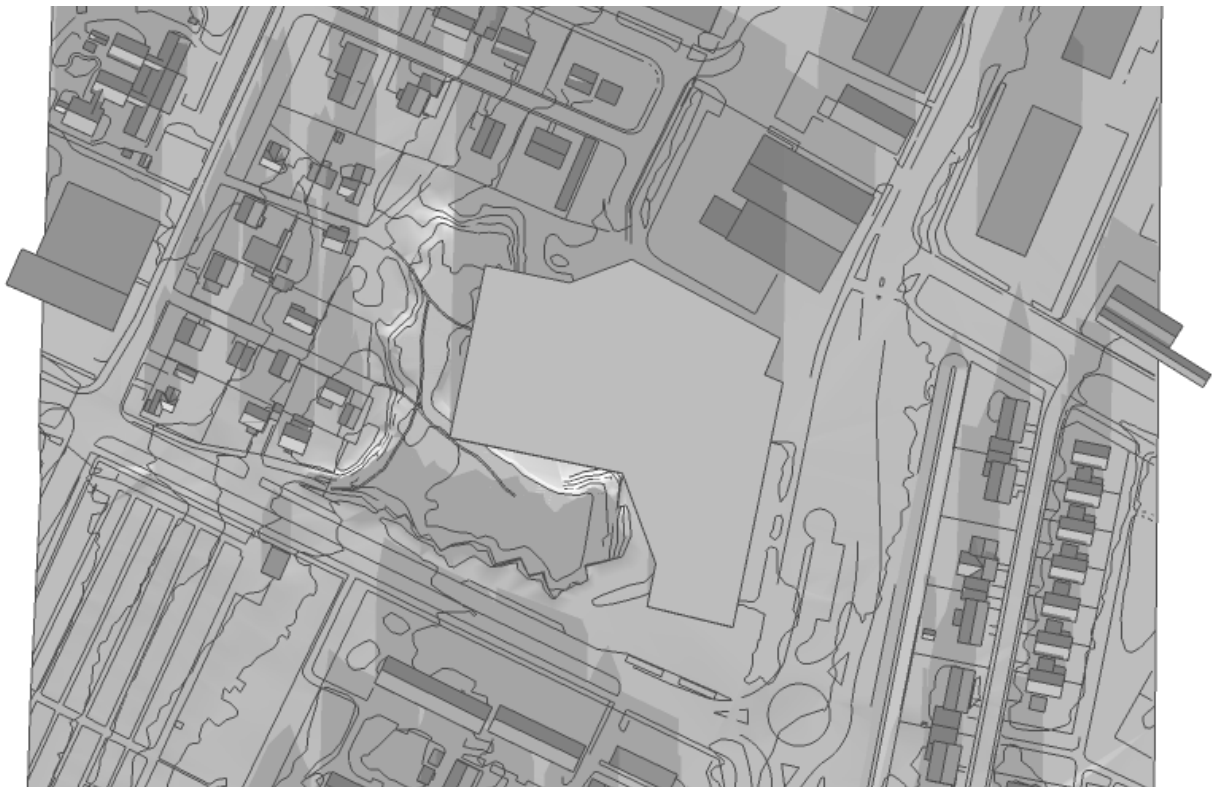
Skuggstudie 21 december 10:00

Soluppgång: 08:52
Solnedgång: 15:15

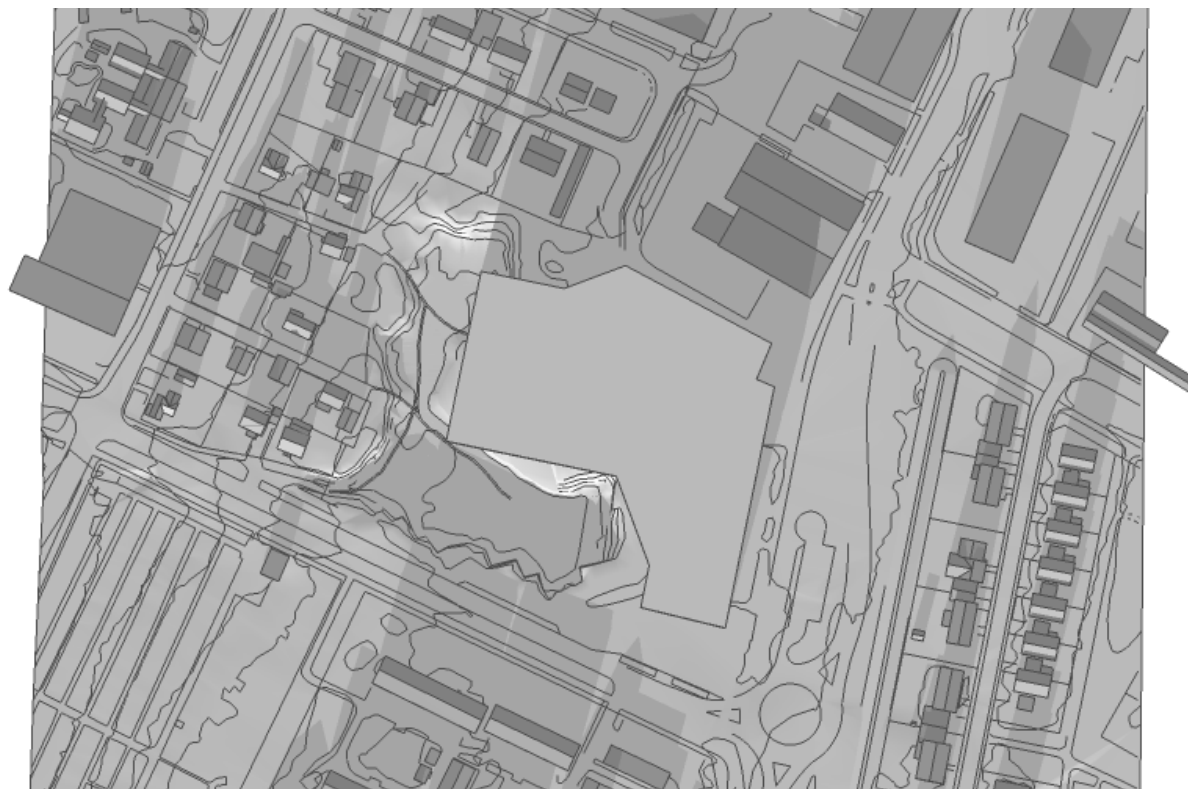
Skuggstudie 21 december 12:00

Soluppgång: 08:52
Solnedgång: 15:15

Skuggstudie 21 december 13:00

Soluppgång: 08:52
Solnedgång: 15:15

Skuggstudie 21 december 14:00

Soluppgång: 08:52
Solnedgång: 15:15

Samarbetsavtal för gemensam energi- och klimatrådgivning i östra Skaraborg

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att ingå samarbetsavtal om gemensam energi- och klimatrådgivning i östra Skaraborg.

Sammanfattning

Falköpings kommun har under de senaste åren haft en energi- och klimatrådgivare anställd på en 50 %-tjänst. Energi- och klimatrådgivningen har finansierats genom statligt stöd från Energimyndigheten. Det statliga stödet baseras på kommunens storlek vilket gör att tjänsten i Falköpings kommun enbart kan bestå av 50 % sysselsättningsgrad.

I samband med att den nuvarande energi- och klimatrådgivaren avslutar sin anställning i kommunen har samtal förts med grannkommuner då det anses svårt att kunna rekrytera och behålla kompetent personal på en tjänst som enbart är finansierad till 50 %. De kommuner som är aktuella för ett samarbete kring energi- och klimatrådgivning är Falköping, Skövde, Hjo, Karlsborg, Tibro och Tidaholm. Syftet med samarbetet är att kunna fortsätta erbjuda kommunal energi- och klimatrådgivning med en långsiktighet genom nödvändig kontinuitet, kompetens, kvalitet samt kostnadseffektivitet.

Bakgrund

Falköpings kommun har under de senaste åren haft en energi- och klimatrådgivare anställd på en 50 %-tjänst. Energi- och klimatrådgivningen har finansierats genom statligt stöd från Energimyndigheten. Det statliga stödet baseras på kommunens storlek vilket gör att tjänsten i Falköpings kommun enbart kan bestå av 50 % sysselsättningsgrad.

Den nuvarande energi- och klimatrådgivaren i Falköpings kommun kommer avsluta sin anställning i kommunen från och med 15 februari 2024.

Eftersom det statliga stödet varierar mellan olika kommuner så är det flera kommuner i närområdet som har svårt att bemanna en deltidstjänst som energi- och klimatrådgivare. Därför har ett samarbetsavtal tecknats mellan flera kommuner i närområdet.

Förvaltningens bedömning

I samtal med grannkommuner har det framkommit att flera kommuner är i samma situation som Falköping och ett samarbete kring tjänsten som energi- och klimatrådgivare anses vara en lösning med flera fördelar. De kommuner som är tänkta att ingå i samverkan är utöver Falköping även Skövde, Hjo, Karlsborg, Tibro och Tidaholm. Genom ett samarbete mellan dessa kommuner kan två tjänster rekryteras av Skövde kommun som är den kommun som kommer ansvara för personalen. Genom att kunna dela uppdraget på två personer kan kompetensen inom området öka jämfört med att sprida ut deltidstjänster över flera mindre kommuner.

Syftet med samarbetet är att kunna fortsätta erbjuda kommunal energi- och klimatrådgivning med en långsiktighet genom nödvändig kontinuitet, kompetens, kvalitet samt kostnadseffektivitet.

Kommunledningsförvaltningen föreslår därför kommunstyrelsen att besluta om att ingå samarbetsavtal om en gemensam energi- och klimatrådgivning i östra Skaraborg.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Eftersom dagens tjänst som energi- och klimatrådgivare bemannas fram till och med 15 februari 2024 kommer Falköpings kommun ansöka om det statliga bidraget från Energimyndigheten även för 2024. Det innebär att Falköpings kommun tillträder som part i samarbetet från och med 16 februari 2024 och finansieringen av Falköpings kommuns del av samarbetet överförs till Skövde kommun med 10,5/12 av det beviljade statliga stödet. Genom att göra på detta sätt finns finansiering av den nuvarande tjänsten fram till 15 februari 2024.

Eftersom Falköpings kommuns del av samarbetet helt kommer finansieras av statliga bidrag innebär detta beslut inga tillkommande kostnader för kommunen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-21
- Samarbetsavtal om gemensam energi- och klimatrådgivning, 2023-12-21

Beslutet ska skickas till

Amelie Sandström, stadsbyggnadschef
Viktor Bood Rijal, Skövde kommun
Ekonomiavdelningen

Amelie Sandström
Stadsbyggnadschef

Samarbetsavtal om gemensam energi- och klimatrådgivning i östra Skaraborg

Kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro och Tidaholm överenskommer härmed om att bedriva gemensam kommunal energi- och klimatrådgivning. Rådgivningen finansieras av statligt stöd från Energimyndigheten samt ett kommunbidrag från Skövde kommun.

Samarbetet är nödvändigt för att även mindre kommuner ska kunna fortsätta att erbjuda kommunal energi- och klimatrådgivning samtidigt som kraven i SFS 2016:385, eller motsvarande uppdatering, uppfylls. Strävan är att långsiktigt kunna upprätthålla nödvändig kontinuitet, kompetens och kvalitet samt att uppnå kostnadseffektivitet.

§1 Organisation

Skövde kommun åtar sig ansvaret att söka medel från, och ansvara gentemot, Energimyndigheten för alla kommuner i samarbetet. Skövde kommun ansvarar även för en rättvis fördelning av beviljade stöd i förhållande till varje kommuns del av totalsumman.

Falköpings kommun tillträder som part i avtalet 2024-02-16 och ansvarar därför själv för att söka medel. I samband med tillträdet i avtalet förs 10,5/12 av beviljat belopp (preliminärt $287\ 000 \times (10,5/12) = 251\ 125$ kr) över till Skövde kommun.

§2 Uppdrag och uppgifter

Skövde kommun ansvarar för att energi- och klimatrådgivningen bedrivs i enlighet med Energimyndighetens gällande föreskrifter. I uppdraget ingår energi- och klimatrådgivning mot företag, hushåll och organisationer samt övriga från Energimyndigheten obligatoriska arbetsuppgifter.

§3 Budget

Verksamheten finansieras av statliga bidrag samt ett kommunbidrag från Skövde kommun på 300 000 kr. Verksamhetens mål, inriktning och budget styrs av beslut

från Energimyndigheten.

§4 Statligt bidrag

Preliminärt (2023-11-27) gäller följande sökbara bidragssummor per år för energi- och klimatrådgivningen:

Falköping	287 000 kr som de ansöker om själva
Hjo	88 000 kr
Karlsborg	77 000 kr
Skövde	473 000 kr
Tibro	110 000 kr
Tidaholm	139 000 kr

Skövde kommun söker den sammanlagda stödsumman i enlighet med §1 och Energimyndighetens föreskrifter.

§5 Redovisning

Skövde kommun ansvarar för att redovisningen av energi- och klimatrådgivningen i alla kommuner i samarbetet sker i enlighet med förordningen, SFS 2016:385 eller motsvarande.

§6 Utökning eller minskning av samarbetskommuner

Om en utökning eller minskning av antalet samarbetskommuner aktualiseras ska samtliga befintliga samarbetskommuner kontaktas. Det är samarbetskommunerna som efter samråd har att besluta om ändring av antalet samarbetskommuner ska ske eller inte. I detta sammanhang måste det minst 50%-iga tjänstekravet beaktas.

§7 Tillägg/ändringar

Tillägg/ändringar av detta avtal ska ske skriftligen för att vara gällande. Om Energimyndigheten ändrar villkor under avtalstiden kan, om behov finns, omförhandling påkallas.

§8 Omförhandling

Omförhandling av avtalet kan påkallas av samarbetskommun efter skriftlig underrättelse till samtliga samarbetskommuner. Beslut om justering av avtalsvillkor kan endast tas av samtliga samarbetskommuner gemensamt och efter samråd dem emellan.

§9 Insyn i verksamheten/resursfördelning

Samarbetet ska bedrivas med full transparens och insyn för att på bästa sätt utbyta kunskaper,

erfarenheter och arbetsmetoder mellan kommunerna i samarbetet. Energi- och klimatrådgivningsresursen fördelas i förhållande till respektive kommuns storlek på det ekonomiska stödet från Energimyndigheten. Redovisning av resursfördelningen mellan samarbetande kommuner sker varje halvår på ett gemensamt Exceldokument.

§10 Avtalstid

Avtalet gäller från och med att Energimyndigheten beviljat sökta medel för tiden 2024-01-01 till tidpunkten då de beviljade medlen är förbrukade, preliminärt till och med den 31 december 2024. Avtalsperioden är kopplad till Energimyndighetens beslut om statligt bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning.

Falköpings kommun tillträder som part i avtalet 2024-02-16.

§11 Avtalets giltighet

Detta avtal gäller under förutsättning att respektive samarbetskommun undertecknar avtalet och att Energimyndigheten beviljar stöd enligt §4.

§12 Originalavtal

Avtalet upprättas med tre original med respektive samarbetskommun, varav parterna får var sitt och ett skickas till Energimyndigheten.

För **Falköping kommun:**

Datum/underskrift/namnförtydligande

Datum/underskrift/namnförtydligande

Adam Johansson

Ordf. Kommunstyrelsen

Lars Svensson

Kommundirektör

För **Skövde kommun:**

Datum/underskrift/namnförtydligande

Datum/underskrift/namnförtydligande

Projektledare

Firmatecknare

Fastighets AB Mössebergs investering i fastigheten Domkraften 7 i Floby

Förslag till beslut

- 1 På grund av ärendets principiella beskaffenhet och betydande lokalpolitiska karaktär så överlämnas förvaltningens underlag utan förslag till kommunstyrelsen för bedömning av vilket ställningstagande som ska lämnas till bolaget.

Sammanfattning

Fastighetsaktiebolaget Mösseberg, som är dotterbolag till Falköpings Hyresbostäder AB, inkom 2023-12-13 med en skrivelse till kommunfullmäktige. Bolaget avser investera 110–180 mnkr i utbyggnad och tillbyggnad av lokaler där Volvo Personvagnar AB kommer vara hyresgäst. Investeringen är av sådan väsentlig principiell betydelse, ekonomiska konsekvenser, att kommunfullmäktige ska fatta beslut.

Bakgrund

Fastighetsaktiebolaget Mösseberg, som är dotterbolag till Falköpings Hyresbostäder AB, inkom 2023-12-13 med en skrivelse till kommunfullmäktige. Av både bolagsordning och ägardirektivet till bolaget ska bolagets styrelse innan beslut av principiell beskaffenhet eller större vikt fattas låta kommunfullmäktige i Falköpings kommun ta ställning i frågan. Det som avses är bland annat investeringsbeslut av större omfattning och med långsiktig, väsentlig inverkan på bolagets och/eller koncernens ekonomi eller verksamhet.

Av skrivelsen från Fastighetsaktiebolaget Mösseberg framgår att bolaget under år 2024 planerar en väsentlig investering, 110–180 mnkr, i Domkraften 7 i Floby. Byggnaden på fastigheten hyrs ut till räddningstjänsten i Falköpings kommun och till Automotive Components Floby AB. Automotive Components Floby AB ska ställa om sin produktion och expandera sin verksamhet i Floby. Därför behöver bolaget hyra ytterligare industrilokal om cirka 11 500 kvadratmeter samt ytterligare mark om 10 000 kvadratmeter i anslutning till befintlig anläggning.

Bolaget avser att tillgodose hyresgästens önskemål och medverka till de fastighetsinvesteringar som krävs för omställningen av produktionen. Överenskommelsen med hyresgästen har skett om ett hyresavtal med marknadsmässig hyra och marknadsmässiga villkor. Mark som idag ägs av hyresgästen och av Falköpings kommun kommer att förvärfvas av bolaget för att kunna uppföra hela den tillkommande industrilokalen på egen fastighet. Volvo Personvagnar AB kommer att vara hyresgäst enligt det nya hyresavtalet som kommer innefatta både befintlig förhyrning samt tillkommande förhyrning.

Förvaltningens underlag

Av Fastighetsaktiebolaget Mössebergs bolagsordning framgår i § 3 följande om verksamhetsföremålet för bolaget.

”Bolaget, som är ett dotterbolag till Falköpings Hyresbostäder AB, har till föremål för sin verksamhet att förvärva eller uppföra samt förvalta industri-, hantverks-, lager-, kontors-, och affärslokaler.”

Av § 4 i Fastighetsaktiebolaget Mössebergs bolagsordning framgår följande om ändamålet med bolagets verksamhet.

”Bolagets syfte är att främja näringslivets och kommunens behov av lokaler...”

Ekonomiska förutsättningar

Bolaget har idag inga skulder. För kommande planer på investeringar i bolaget och därmed behov av ökad låne- och borgensram fattade kommunfullmäktige 2023-10-30 beslut om att bolagets låne- och borgensram skulle uppgå till 100 mnkr. För den nu planerade investeringen räcker inte detta utrymme utan det behöver utökas till 200 mnkr. Detta kan ske genom omfördelning inom bolagskoncernen så att låne- och borgensutrymmet för Hyresbostäder i Falköpings AB:s ramar sänks i motsvarande nivå. Denna fråga beslutas som ett eget ärende i kommunfullmäktige.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att det finns ekonomiska fördelar med förslaget, dels ur ett affärsmässigt perspektiv för bolaget med ökade intäkter och för ägaren, kommunen, med möjlighet till högre avkastning. Vidare också ur ett kommuneekonomiskt perspektiv med fler arbetstillfällen, fler kommuninvånare och högre skatteintäkter. Det finns fördelar med förslaget men kommunledningsförvaltningen vill även peka på att det finns risker vid stora investeringar som kräver finansiering via högre skuldsättning.

Juridiska förutsättningar

Kommunens befogenheter på området för lokaler finns bestämmelser i 3 kap. 6 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter (befogenhetslagen). Enligt nämnda lagrum får kommuner tillgodose små företags behov av lokaler i kommunen under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet. Endast om det finns särskilda skäl får kommuner tillgodose enskilda företags behov av lokaler i kommunen. Vad som utgör särskilda skäl får avgöras från fall till fall, men grundförutsättningarna enligt förarbeten är att den enskilde företagaren

bedöms sakna möjligheter att själv betala kostnaderna för lokalen och att det inte finns någon privat aktör som är villig att göra investeringen.

Då frågan är av principiell beskaffenhet och är av betydande lokalpolitisk karaktär så överlämnas till kommunstyrelsen för bedömning av vilket ställningstagande som ska lämnas.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför i sig inget behov till beslut om finansiering i kommunen. De ekonomiska konsekvenserna innebär dock att bolagens låneskulder ökar och marginalen mellan beslutad låne- och borgensram och verkliga skulder minskar. Investeringen i kommersiella lokaler innebär dock ökade hyresintäkter till bolagskoncernen och möjlighet till högre avkastning för kommunen som ägare. Investeringen innebär dock även högre risk då skuldsättningen ökar i kommunkoncernen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-22
- Skrivelse från Fastighets AB Mösseberg, 2023-12-13

Beslutet ska skickas till

Fastighets AB Mösseberg
Kommundirektör

Lars Svensson
Kommundirektör

Yrkande i ärende angående Fastighets AB Mössebergs investeringen i fastigheten domkraften 7 i Floby

Ordförande yrkar att

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ställa sig bakom Fastighetsaktiebolaget Mössebergs planerade investering i industrilokal på Domkraften 7 i Floby.
2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge ombudet i instruktion att ställa sig bakom beslutet om investeringen i punkten 1 på bolagsstämman.

Adam Johansson (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Till kommunfullmäktige i Falköpings kommun

Bakgrund

Fastighets AB Mösseberg (nedan kallat bolaget), dotterbolag till Falköpings Hyresbostäder AB, är ett indirekt kommunägt bolag som ska förvärva, uppföra och förvalta kommersiella lokaler i Falköpings kommun. Enligt kommunallagen samt av bolagets bolagsordning (§ 5) framgår att bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Falköpings kommun rätt att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas. Härmed avses bland annat investeringsbeslut av större omfattning och med långsiktig väsentlig inverkan på bolagets och/eller koncernens ekonomi eller verksamhet.

Bolaget planerar år 2024 en väsentlig investering enligt nedanstående beskrivning vilken kommunfullmäktige härmed bereds tillfälle att ta ställning till. I samband med investeringen erfordras också en höjning av bolagets borgensram och lånetak vilket kan ske genom omfördelning inom bolagskoncernen.

Beskrivning av investeringen

Bolaget äger fastigheten Domkraften 7 i Floby. Byggnaden på fastigheten hyrs ut till Falköpings kommun, Räddningstjänsten, (302+62 kvm) och Automotive Components Floby AB (8 255 kvm). Automotive Components Floby AB ställer om sin produktion och expanderar sin verksamhet i Floby och efterfrågar förhyrning av ytterligare industrilokal på cirka 11 500 kvm samt markanläggningar på cirka 10 000 kvm i anslutning till befintlig anläggning. Investeringsutgiften är inte känd i dagsläget men beräknas till 110–180 mkr.

Bolaget avser att tillgodose hyresgästens önskemål och medverka till de fastighetsinvesteringar som krävs för omställningen av produktionen. Överenskommelse med hyresgästen om ett hyresavtal med marknadsmässig hyra och marknadsmässiga villkor är dock en förutsättning för genomförande av investeringen. Mark som idag ägs av hyresgästen och av Falköpings kommun kommer att förvärfvas av bolaget för att kunna uppföra hela den tillkommande industrilokalen på egen fastighet. Volvo Personvagnar AB kommer att vara hyresgäst enligt det nya hyresavtalet som kommer att innefatta både befintlig förhyrning samt tillkommande förhyrning.

Omfördelning av borgensram och lånetak

Bolaget har tillsammans med Falköpings Hyresbostäder AB och Hotellfastigheter i Falköping AB en borgensram och lånetak på 900 mkr beslutad av kommunfullmäktige. I december 2023 uppgår bolagens totala låneskuld till 651 mkr. Den beskrivna investeringen medför att lån kommer att upptas i bolaget vilket innebär att 200 mkr av den totala borgensramen och lånetaket behöver fördelas till bolaget.

Falköping den 13 december 2023

Fredy Neüman
Styrelseordförande

Tomas Thiel
VD

Omfördelning av låne- och borgensramar för kommunala bolag

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att omfördela de kommunala bolagens låneramar så att det får högst uppgå till 690,0 miljoner kronor för Hyresbostäder i Falköping AB och 200,0 miljoner kronor för Fastighetsaktiebolaget Mösseberg för år 2024.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för Falköpings Hyresbostäder AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 690,0 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
- 3 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för Fastighetsaktiebolaget Mösseberg AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 200,0 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattar årligen i samband med beslut om flerårsplan och budget, beslut om låneramar och borgensutrymme för de kommunala bolagen. Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 30 oktober 2023 beslutades att låneram och borgensutrymme för kommunens bolag totalt skulle uppgå till 900 mnkr fördelat; Falköpings Hyresbostäder AB 790 mnkr, Fastighetsaktiebolaget Mösseberg AB 100 mnkr och Hotellfastigheter i Falköping AB 10 mnkr.

Fastighetsaktiebolaget Mösseberg AB har nu inkommit med en begäran om att utöka låne- och borgensutrymmet från 100 mnkr till 200 mnkr på grund av investering i fastigheten Domkraften 7 i Floby. För att inte öka bolagens totala låne- och borgensramar föreslås att en omfördelning görs så att Falköpings Hyresbostäder AB:s ram sänks med motsvande belopp, 100 mnkr, från 790 mnkr till 690 mnkr. Falköpings Hyresbostäder AB:s lån uppgår idag till 645 mnkr. Hotellfastigheter i Falköping AB:s låne- och borgensram ligger kvar på 10 mnkr.

Bakgrund

Fastighets AB Mösseberg, dotterbolag till Falköpings Hyresbostäder AB, är ett indirekt kommunägt bolag (100 %) som skall förvärva, uppföra och förvalta kommersiella lokaler i Falköpings kommun. Bolaget planerar år 2024 en väsentlig investering, särskilt ärende i kommunfullmäktige, vilket kräver en höjning av bolagets låne- och borgensram från 100 mnkr till 200 mnkr.

Förvaltningens bedömning

Fastighets AB Mösseberg begär en höjning av låne- och borgensramen från 100 mnkr till 200 mnkr. Förvaltningens bedömning är att det kan ske genom omfördelning inom bolagskoncernen så att Hyresbostäder AB:s låne- och borgensram sänks i motsvarande mån, från 790 mnkr till 690 mnkr. Nuvarande låneskuld i Hyresbostäder AB uppgår i nuläget till 645 mnkr.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför i sig inget behov till beslut om finansiering. De ekonomiska konsekvenserna av innebär dock att bolagens låneskulder ökar och marginalen mellan beslutad låne- och borgensram och verkliga skulder minskar. Investeringen i kommersiella lokaler innebär dock ökade hyresintäkter till bolagskoncernen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-13
- Skrivelse från Fastighets AB Mösseberg

Beslutet ska skickas till

Fastighets AB Mösseberg
Kommundirektör
Ekonomichef
Kommunjurist

Magnus Fleischer
Ekonomichef

§ 149

Dnr 2023/01134

Yttrande gällande kommunrevisionens granskning av långsiktig ekonomisk och finansiell planering

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att avge yttrande till kommunrevisionen enligt kommunledningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 november 2023.

Sammanfattning

Kommunrevisionens har genomfört en granskning av Falköpings kommun gällande långsiktig ekonomisk och finansiell planering. I rapporten finns ett antal iakttagelser och rekommendationer som kommunrevisionen önskar svar på från kommunstyrelsen. Bland annat lämnas en rekommendation om att stärka den långsiktiga planeringen och uppföljningen, att löpande se över de ekonomiska mål som tillämpas samt att säkerställa att nedskrivningar av anläggningstillgångar görs så snart behov konstaterats.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen 2023-11-22
- Skrivelse från revisorerna till kommunstyrelsen 2023-09-20
- Granskningsrapport från Deloitte, 2023-09-08

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Yttrande gällande kommunrevisionens granskning av långsiktig ekonomisk och finansiell planering

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att avge yttrande till kommunrevisionen enligt kommunledningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 november 2023.

Sammanfattning

Kommunrevisionens har genomfört en granskning av Falköpings kommun gällande långsiktig ekonomisk och finansiell planering. I rapporten finns ett antal iakttagelser och rekommendationer som kommunrevisionen önskar svar på från kommunstyrelsen. Bland annat lämnas en rekommendation om att stärka den långsiktiga planeringen och uppföljningen, att löpande se över de ekonomiska mål som tillämpas samt att säkerställa att nedskrivningar av anläggningstillgångar görs så snart behov konstaterats.

Bakgrund

På kommunrevisionens uppdrag har Deloitte genomfört en granskning av Falköpings kommun gällande långsiktig ekonomisk och finansiell planering. Revisionsrapporten är daterad den 8 september 2023.

I rapporten finns ett antal iakttagelser och rekommendationer som kommunrevisionen önskar svar på från kommunstyrelsen.

Utifrån granskningens slutsatser lämnas följande rekommendationer:

- att stärka den långsiktiga planeringen och uppföljningen så att kommunen har förutsättningar att säkerställa att de kostnader som en ökad investeringsvolym medför även kan bäras långsiktigt. Kommunen bör då även fortsatt verka för att genomföra de individuella investeringarna med så låga kostnader som möjligt.
- löpande se över de ekonomiska mål som tillämpas så att de ger lämplig styrkraft för kommunens verksamhet.

- att utreda hur den totala kostnaden för anläggningstillgångar påverkas på ackumulerad nivå över tid. Det vill säga inklusive räntekostnader, underhåll etc.
- att säkerställa att nedskrivningar av anläggningstillgångar görs så snart behov konstaterats.
- analysera och utvärdera vad bortprioriteringar av lokalförsörjningsbehov kan leda till för kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunen kan givetvis inte prioritera allt men effekten av bortprioritering bör klarläggas så långt möjligt.
- upprätta och arbeta med ekonomiska känslighets-scenario/analyser som sträcker sig över en längre tid (10–15 år).
- förtydliga om finansiell leasing också räknas in i kommunens lånetak (finansiellt mål).

Kommunrevisionen önskar synpunkter på gjorda iakttagelser och rekommendationer.

Förvaltningens yttrande

Nedan lämnas yttrande för respektive punkt i revisionsgranskningen.

Rekommendation

Att stärka den långsiktiga planeringen och uppföljningen så att kommunen har förutsättningar att säkerställa att de kostnader som en ökad investeringsvolym medför även kan bäras långsiktigt. Kommunen bör då även fortsatt verka för att genomföra de individuella investeringarna med så låga kostnader som möjligt.

Kommentar

Varje år görs först en bedömning och analys i samband med framtagandet av budgetförutsättningarna som beslutas enligt kommunens styrdokument av kommunstyrelsens arbetsutskott i mars. Under höstens budgetprocess görs ytterligare en analys och eventuell justering av de ekonomiska förutsättningarna och ekonomiska konsekvenser vilket sedan läggs in i Flerårsplanen och beslutas av kommunfullmäktige i oktober månad. I Flerårsplanen finns vad gäller investeringar en planering på 5 år framåt. Det kan vara av värde att göra analys och riskbedömningar och ekonomiska scenarier ytterligare längre tid ex 10 år. Osäkerheten blir dock då betydligt större vilken man får ta med i analysen. Genomförande av investeringar görs enligt reglerna om lagen om offentlig upphandling och med fokus på god ekonomisk hushållning. Uppföljning av projekten görs enligt kommunens fastställda styrdokument.

Rekommendation

Att löpande se över de ekonomiska mål som tillämpas så att de ger lämplig styrkraft för kommunens verksamhet.

Kommentar

Genomgång och analys av de ekonomiska målen görs årligen i samband med beslut om budgetförutsättningarna i mars och under höstens budgetberedning. De finansiella målen skrivs sedan in i Flerårsplanen som beslutas av kommunfullmäktige i mars. Målen justerades inför 2021 och har

sedan dess varit oförändrade. Revidering kommer att göras under 2024. Styrdokumentet; riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv kommer att ses över.

Rekommendation

Att utreda hur den totala kostnaden för anläggningstillgångar påverkas på ackumulerad nivå över tid. Det vill säga inklusive räntekostnader, underhåll etc.

Kommentar

Kommunens investeringar och anläggningstillgångar genererar i externredovisningen årliga avskrivningar och räntekostnader. I internredovisningen genererar det kapitalkostnader som består av avskrivningar och räntekostnader. Falköpings kommun följer SKR:s rekommendation för internränta, 2,5 % för 2024 och 3,25 % för 2025. Detta stämmer väl överens med kommunens ”verkliga räntekostnad”. Vad gäller långsiktig planering för fastighetsunderhåll pågår ett arbete på fastighetsavdelningen för att ta fram uppdaterade underhållsplaner och fokus på långsiktigt strategiska frågor kring lokalförsörjning.

Rekommendation

Att säkerställa att nedskrivningar av anläggningstillgångar görs så snart behov konstaterats.

Kommentar

Falköpings kommun följer gällande regler och rekommendation för när nedskrivning ska och får göras. Ekonomiavdelningen har utrett frågor gällande detta vad gäller pågående projekt, om Platåskolan skulle få en ny placering, och vad gäller Biogasanläggningen, marknadsvärdering. I båda fallen har utredningarna visat att vi inte kan/ska göra något under nuvarande förutsättningar och enligt gällande redovisningsregler.

Rekommendation

Att analysera och utvärdera vad bortprioriteringar av lokalförsörjningsbehov kan leda till för kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunen kan givetvis inte prioritera allt men effekten av bortprioritering bör klarläggas så långt möjligt.

Kommentar

I dokumentet budgetförutsättning 2024–2026 som beslutas av kommunstyrelsens arbetsutskott i mars finns inkomna behov beskrivna vad gäller investeringar. Detta för att tydliggöra och skapa transparens kring underlag till beslut. I beslutad Flerårsplan finns inte detta med som del i dokumentet. Prioriteringar har då gjorts utifrån prioriterade behov och ekonomiska förutsättningar.

Rekommendation

Att upprätta och arbeta med ekonomiska känslighets-scenario/analyser som sträcker sig över en längre tid (10–15 år).

Kommentar

I Flerårsplanen finns vad gäller investeringar en planering på 5 år framåt. Det kan vara av värde att göra analys och riskbedömningar och ekonomiska scenarier ytterligare längre tid ex 10 år. Osäkerheten blir dock då betydligt större vilken man får ta med i analysen. Frågorna kring god ekonomisk

hushållning och god kommunal hushållning av varit föremål för utredning kring krav på kommuner att ha program för god kommunal hushållning som omfattar minst 10 år för kommuner. Förslag i denna riktning har dock inte gått igenom vilket inte betyder att frågorna är av stor vikt. Falköpings kommuner kommer ta med långsiktiga finansiella och ekonomiska aspekter i kommande riskanalyser och olika ekonomiska scenarier.

Rekommendation

Att förtydliga om finansiell leasing också räknas in i kommunens lånetak (finansiellt mål).

Kommentar

Under 2021 gjordes en inventering av hyresavtal, främst fastigheter och avtal som har klassificerats som finansiell leasing har i enlighet med rekommendation lyfts in i balansräkningen på både tillgångs- och skuldsidan, ca 100 mnkr. Kriterier som använts vid klassificeringen är bland annat längd på avtalet. Frågan om detta ska räknas in i ”lånetaket” behöver förtydligas. Detta kommer att göras i samband med revidering av styrdokumentet, Riktlinje för God ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv och inför budgetförutsättningarna inför Flerårsplan 2025–2027.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut genererar i sig inga direkta kostnader varför beslut om finansiering ej behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen 2023-11-22
- Skrivelse från revisorerna till kommunstyrelsen 2023-09-20
- Granskningsrapport från Deloitte, 2023-09-08

Beslutet ska skickas till

Kommunrevisionen
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Magnus Fleischer
Ekonomichef

20 september 2023

Till:

Kommunstyrelsen

För kännedom

Kommunfullmäktige

Granskning av långsiktig ekonomisk och finansiell planering

Kommunens revisorer har i samarbete med Deloitte AB genomfört en granskning av kommunstyrelsens långsiktiga ekonomiska planering. Syftet med granskningen var att bedöma ifall kommunstyrelsen i Falköpings kommun har en ekonomisk och finansiell planering som ger förutsättningar för att upprätthålla god ekonomisk hushållning på både kort och lång sikt.

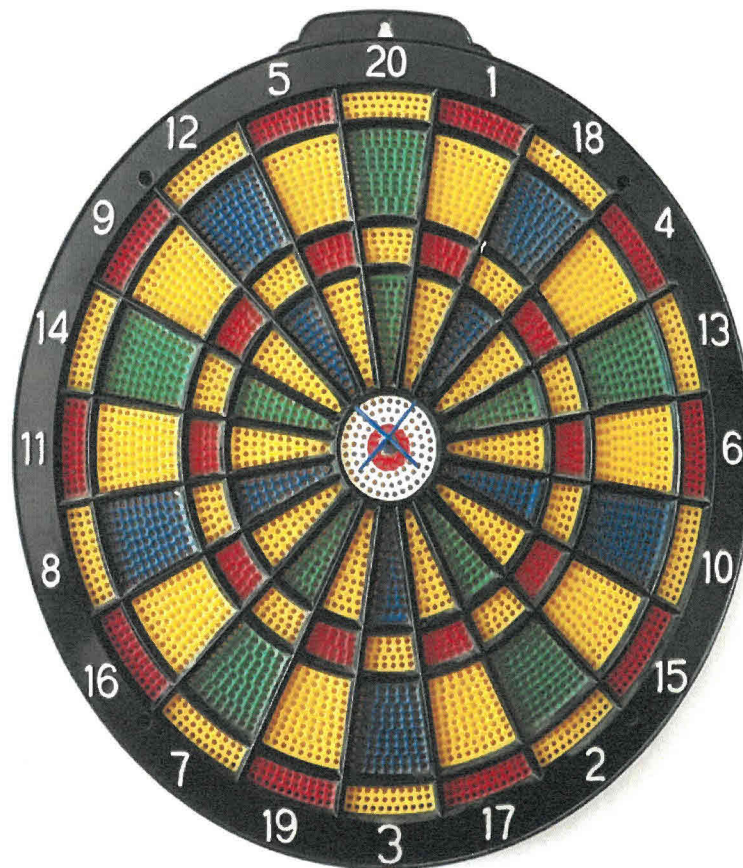
I samband med granskningen har en rapport upprättats. I rapportens sammanfattning finns iakttagelser och rekommendationer. Vår granskning bifogas detta brev.

Vi önskar få del av kommunstyrelsens synpunkter på rapportens iakttagelser och rekommendationer samt hur man avser att hantera rekommendationerna senast den 20 december 2023.

För kommunens revisorer

Ingrid Schwanborg, ordf. kommunrevisionen

Långsiktig ekonomisk och finansiell planering Falköpings kommun

September 2023

Innehåll

Innehåll	1
Sammanfattning	2
1. Inledning	4
2. Granskningsresultat	6
Bilagor	17

Sammanfattning

Deloitte AB har av de förtroendevalda revisorerna i Falköpings kommun fått uppdraget att genomföra en granskning avseende kommunstyrelsens arbete med långsiktig ekonomisk och finansiell planering.

Revisionsfråga

Har kommunstyrelsen i Falköpings kommun en ekonomisk och finansiell planering som ger förutsättningar att upprätthålla god ekonomisk hushållning på både kort och lång sikt?

Svar på revisionsfråga

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen **till stor del har** säkerställt en ekonomisk och finansiell planering som ger förutsättningar för att upprätthålla god ekonomisk hushållning på både kort och lång sikt.

Iakttagelser

- Falköpings kommun har i riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv definierat vad som avses med god ekonomisk hushållning på kort och lång sikt. Dessa utgår från kommunfullmäktiges två finansiella mål och fyra övergripande verksamhetsmål. Dessa mål anses som långsiktiga då de gäller till dess annat beslutats.
- Enligt kommunens budgetförutsättningar för år 2024-2026 uppfylls inte alla finansiella mål för år 2024 och 2025.
- På grund av förseningen av byggstarten för Platåskolan behöver den del i det finansiella målet om att investeringarna högst får uppgå till årets avskrivningar och resultat, det vill säga att kommunens låneskuld inte får öka, inte uppfyllas förrän år 2026. Detta kan innebära att riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hanteringen av resultatutjämningsreserven kan behöva justeras under kommande år.

Kommunen kan behöva se över vilka ekonomiska mål som är lämpliga för kommunen samt att de ger rätt styrkraft.

- Kommunen beräknas investera 1 366 mnkr fram till 2027, vilket kan innebära en utmaning att nå de finansiella målen då investeringarna även innebär ökade driftskostnader samt ökade finansiella kostnader pga. högre räntekostnader.
- Utöver kommande investeringar måste kommunen även underhålla befintliga fastigheter. Det är viktigt att kommunen verkar för att det inte arbetas upp en underhållsskuld. Dvs. att kommunen har en relevant underhållsplan för att fortsätta förhindra att underhållet blir eftersatt då detta skulle kunna leda till högre åtgärds kostnader om underhållet försenas. Vad som är relevant underhåll bör basera sig på en kommungemensam nivå för fastigheters skick.
- Kommunen har en ekonomisk planeringshorisont som sträcker sig 5 år framåt i tiden vilket innebär att man i dagsläget inte testat kommunens prognoser fullt ut långsiktigt avseende olika förutsättningar. Vi anser att en längre planeringshorisont om 10 år eller mer skulle kunna tillämpas. Då främst för att se hur olika scenarier rörande räntenivå, skatteintäkter, ekonomisk utveckling etc. påverkar kommunen över längre sikt. Detta skulle kunna stärka beredskapen för att hantera ev. förändrade förutsättningar för investeringar pga. ekonomi och/eller verksamhetens behov.
- Det är något oklart om kommunen genomför nedskrivningar av anläggningstillgångar som är tänkta att utrangera när det konstaterats att tillgången inte längre är användbar eller om tillgången inte tillför något värde till kommunens verksamhet. Kommunen inväntar beslut i nämnd innan nedskrivning sker för byggnader. Detta kan innebära försening i när kostnaden tas i kommunens resultaträkning. Dvs. det kan innebära att kommunen då tar kostnaden för nedskrivningen senare än vad som är strikt redovisningsmässigt korrekt.
- Vid en övergripande analys av förslaget till investeringsplan noteras det att vissa lokalförsörjningsbehov som kommunens verksamheter ser behöver prioriteras bort på grund av att det inte finns ekonomiska resurser att genomföra alla önskemål.

Vilka konsekvenser detta kan få på längre sikt är svårt att överblicka och någon sådan analys har heller inte genomförts av kommunen. Det är också av intresse att kommunen ser på vad som kan göras för att mildra ev. negativa effekter om sådana effekter antas uppstå pga. utebliven investering.

- Det är oklart om värdet av finansiella leasingkontrakt räknas in i kommunens lånetak (finansiellt mål).

Rekommendationer

Kommunstyrelsen rekommenderas:

- att stärka den långsiktiga planeringen och uppföljningen så att kommunen har förutsättningar att säkerställa att de kostnader som en ökad investeringsvolym medför även kan bäras långsiktigt. Kommunen bör då även fortsatt verka för att genomföra de individuella investeringarna med så låga kostnader som möjligt.
- löpande se över de ekonomiska mål som tillämpas så att de ger lämplig styrkraft för kommunens verksamhet.
- att utreda hur den totala kostnaden för anläggningstillgångar påverkas på ackumulerad nivå över tid. Dvs. inklusive räntekostnader, underhåll etc.
- att säkerställa att nedskrivningar av anläggningstillgångar görs så snart behov konstaterats.

- analysera och utvärdera vad bortprioriteringar av lokalförsörjningsbehov kan leda till för kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunen kan givetvis inte prioritera allt men effekten av bortprioritering bör klarläggas så långt möjligt.
- upprätta och arbeta med ekonomiska känslighets/scenarioanalyser som sträcker sig över en längre tid (10–15 år).
- förtydliga om finansiell leasing också räknas in i kommunens lånetak (finansiellt mål).

Jönköping den 2023-09-08

DELOITTE AB

Annika C. Karlsson
Projektledare

Sebastian Behrenz
Projektdeltagare

1. Inledning

Bakgrund

Tillväxten ställer stora krav på kommunerna gällande bland annat fysisk planering, bostadsbyggande, tillgång till kommunal service. Samtidigt påverkas kommunen av den demografiska utvecklingen med bland annat fler äldre med omsorgsbehov, fler barn med behov av skola och förskola som ska finansieras. Ökade investeringsbehov innebär sannolikt behov av nyupplåning och därmed ökade kapitalkostnader i form av räntor, avskrivningar och nedskrivningar av tillgångar som tas ur bruk.

En stor utmaning för en tillväxtkommun är att matcha ökat behov av service och investeringar mot ekonomiska och finansiella förutsättningar. En viktig förutsättning för att uppnå en god ekonomisk hushållning är att den ekonomiska flerårsplaneringen bygger på relevant underlag och att det finns långsiktighet samt ett ekonomiskt utrymme att hantera de effekter som ökad investering medför. Behovet av långsiktighet och framförhållning för de samlade ekonomiska konsekvenserna på lång sikt är därför stora, bla. vad avser underhållskostnader.

Utifrån ovanstående bedömer revisorerna i Falköpings kommun det angeläget att granska kommunstyrelsens arbete med långsiktig ekonomisk och finansiell planering.

Syfte och avgränsning

Granskningens syfte är kartlägga hur kommunen arbetar med långsiktig ekonomisk och finansiell planering. Granskningen har begränsats till kommunstyrelsen.

Revisionsfråga

Har kommunstyrelsen i Falköpings kommun en ekonomisk och finansiell planering som ger förutsättningar att upprätthålla god ekonomisk hushållning på både kort och lång sikt?

Underliggande frågeställningar

Har kommunstyrelsen:

- definierat vad god ekonomisk hushållning på kort och långt sikt innebär för Falköpings kommun? Finns tydliga och väl underbyggda finansiella (politiskt beslutade) mål?
- säkerställt att förutsättningar finns (organisation, ansvarsfördelning, kompetens, rutiner) för arbetet med långsiktig ekonomisk och finansiell planering och uppföljning?
- beaktat behovet av arbete med långsiktig ekonomisk och finansiell planering?

I vilket utsträckning beaktar kommunstyrelsen:

- demografiska förändringar, skatteintäkter, samt finansierings (räntor, inflation) - och koncernrisk (borgensåtagande, lägre rating, etcetera) i arbetet med långsiktig ekonomisk och finansiell planering?
- händelserna i omvärlden som kan medföra ökade kostnader för kommunen (krig, oroligheter, pandemin, etcetera)?
- att det finns en samfällid planering, strategi och uppföljning
- att det finns en beredskap för att hantera konsekvenserna som investeringar medför i form av ökade kostnader och underhållsbehov?
- långsiktig investeringsplanering som tydligt visar såväl kommande investeringsbehov som finansieringsplan, självfinansieringsgraden, belåningsgrad och påverkan på kommunens totala ekonomi?

Baseras den långsiktiga ekonomiska och finansiella planeringen på väl underbyggda ekonomiska analyser och bedömningar, inklusive känslighets- eller riskanalys?

I vilken utsträckning kommunstyrelsen:

- följer upp följsamhet och efterlevnad av den långsiktiga ekonomiska och finansiella planen.
- vidtar åtgärder vid ev. avvikelser mot den långsiktiga ekonomiska och finansiella planen.
- hanterar de ökade kostnader som investeringar medför?

Metod och granskningsinriktning

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, statistiska analyser samt genom intervjuer med följande befattningshavare:

- Kommunstyrelsens presidium
- Tillförordnad kommundirektör
- Ekonomichef
- Lokalsamordnare
- Verksamhetschef för samhällsbyggnadsnämnden

Granskningen har delats in i följande sju faser:

- Planering av intervjuer.
- Samla fakta/underlag genom intervjuer och dokumentgranskning.
- Genomgång, sammanställning och analys av insamlat material. Vid behov komplettering med mer material.
- Framtagning av viktiga iakttagelser och rekommendationer samt svar på revisionsfråga.
- Rapportskrivning inkl. sakavstämning.
- Presentation av granskning till revisorer.

- Godkänd rapport skickas till berörda nämnder & revisorer.

Revisionskriterier

Kommunallagen samt interna styrdokument så som strategidokument, riskanalyser, handlingsplaner, uppföljningar, budget- och flerårsplaner etc.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett genom Deloittes interna kvalitetssäkringssystem. Rapporten har även kvalitetssäkrats av de intervjuade personerna.

2. Granskningsresultat

Utifrån genomförda intervjuer och granskat material har en övergripande beskrivning av kommunstyrelsens arbete med långsiktig finansiell och ekonomisk planering gjorts nedan. De iakttagelser som framkommit till följd av intervjuer och dokumentstudier redogörs under den rubrik som ansetts mest lämplig.

2.1 Har kommunstyrelsen...

Definierat vad god ekonomisk hushållning på kort och långt sikt innebär för Falköpings kommun? Finns tydliga och väl underbyggda finansiella (politiskt beslutade) mål?

I riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv definieras vad god ekonomisk hushållning på kort och lång sikt innebär för Falköpings kommun. Detta styrdokument är beslutat av kommunfullmäktige 2022-08-29 och gäller för samtliga nämnder och förvaltningar i kommunen.

I riktlinjerna för god ekonomisk hushållning förtydligas det att ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. God ekonomisk hushållning i verksamheten innebär inte enbart en ekonomi i balans utan innefattar även ett krav på att resurserna används för rätt ändamål och på ett effektivt sätt.

I bedömningen av hur väl Falköpings kommun har uppnått god ekonomisk hushållning ska måluppfyllelsen av både uppsatta finansiella mål och verksamhetsmål vägas in. Under avsnitt "god ekonomisk hushållning" i riktlinjer för god ekonomisk hushållning presenteras kommunens två finansiella mål;

1. Resultatet ska över tid uppgå till minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag. Begreppet över tid avser en tioårsperiod. För perioden år 2023–2025 bör dock resultatet årligen uppgå till minst 45 miljoner kronor.

2. Kommunens lån får högst uppgå till 1 700 miljoner kronor vid utgången av perioden år 2023–2025. Från år 2024 får kommunens investeringar årligen högst uppgå till summan av avskrivningar och resultat, dvs låneskulden skall inte öka.

I kommunens årsredovisningar för 2020–2022 framgår det historiska utfallet för de finansiella målen. Samtliga finansiella mål har uppnåtts under de senaste verksamhetsåren. Vidare noteras det att Falköpings kommun haft ett högt resultat för verksamhetsåren 2020–2022, resultatet var totalt 378,7 mnkr för dessa år.

I flerårsplanen för 2023–2025 presenteras de verksamhetsmål som ska tas hänsyn till vid bedömning av hur väl Falköpings kommun har uppnått god ekonomisk hushållning. Kommunens verksamhetsmål illustreras nedan:

1. Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping.
2. Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping.
3. Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas.
4. Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning.

Utfallet för dessa mål framgår av kommunens årsredovisningar. Måluppfyllelsen för dessa verksamhetsmål har generellt ansetts som god för 2020–2022. Kommunen använder en mätskala med stegen mindre god, godtagbar, god och mycket god måluppfyllelse.

Har kommunstyrelsen säkerställt att förutsättningar finns (organisation, ansvarsfördelning, kompetens, rutiner) för arbetet med långsiktig ekonomisk och finansiell planering och uppföljning?

I Falköping kommuns policy för verksamhets- och ekonomistyrning fastslås organisation, ansvarsfördelning och rutiner för arbetet med långsiktig ekonomisk och finansiell planering och uppföljning. Detta styrdokument är beslutat av kommunfullmäktige 2022-02-28 och gäller för samtliga nämnder och förvaltningar i kommunen. Denna policy syftar till att säkerställa en tydlig, effektiv och ändamålsenlig verksamhets- och ekonomistyrning genom regler och struktur för beslut, samt genom att fastställa grundläggande processer för att nå uppsatta verksamhetsmål och finansiella mål.

Roller och ansvar

I kommunen är det kommunfullmäktige som har ansvaret att fastställa kommunens vision och övergripande mål. Dessutom beslutar kommunfullmäktige om budget och flerårsplan i enlighet med gällande lagstiftning. Utöver detta har kommunfullmäktige även ansvaret för att prioritera och besluta om nettoramarna för varje nämnd.

Kommunstyrelsen har som ansvar att övervaka att nämnder och andra juridiska personer, som bedriver verksamhet på uppdrag av kommunen, når upp till och följer de mål och riktlinjer som antagits av kommunfullmäktige. Dessutom är det kommunstyrelsens ansvar att följa upp att den budget och flerårsplan som antagits av kommunfullmäktige efterlevs.

Varje nämnd ansvarar för att bedriva sin verksamhet i enlighet med gällande lagstiftning, kommunfullmäktiges mål och beslut, inom den tilldelade nettoramerna. Om en nämnd vid uppföljning befarar att det kommer att bli en betydande avvikelse från budgeten, är det nämndens ansvar att informera kommunstyrelsen om hur avvikelsen ska hanteras. Dessa avvikelser och vidtagna åtgärder ska dokumenteras i både nämndens och kommunstyrelsens beslutsprotokoll.

Kommundirektören är den högsta tjänstepersonen i kommunen och har det övergripande ansvaret för att säkerställa rutiner, styra, leda och följa upp kommunens verksamheter.

Förvaltningschefen ansvarar gentemot nämnden för att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med det kommunala uppdraget, gällande lagstiftning, verksamhetsplan

och internbudget. Förvaltningschefen ansvarar också för att genomföra uppföljning av dessa områden. Förvaltningschefen rapporterar sedan till nämnden. Dessutom har förvaltningschefen ansvar för att genomföra en nulägesanalys, omvärldsanalys och målanalys inom nämndens verksamhetsområde.

Budgetprocessen

Kommunfullmäktige beslutar om budget och flerårsplan utifrån gällande lag. Falköpings kommuns budgetberedning lämnar ett förslag på flerårsplan till kommunstyrelsens arbetsutskott. Budgetberedningen sammanträder fem gånger per år och tar fram budgetförutsättningar till nämndernas budgetunderlag men även förslag till flerårsplan som beslutas av kommunfullmäktige. Budgetberedningens sammanträden föregås av partipolitiska möten som syftar till att formulera förslag som underlag till den formella beslutsprocessen för budgeten.

Falköpings kommuns budgetprocess sker i olika steg och omfattar följande delar:

1. Planeringsförutsättningar, nuläges- och omvärldsanalys (analys av demografi/befolkningsförändring, skatteunderlag, kostnad-/intäktsuppräknning, löneöversyn och kapital-/internhyreskostnader)
2. Planeringsdag
3. Falköpings kommuns budgetberednings antagande av budgetförutsättningar
4. Nämndernas budgetunderlag
5. Avstämningsdialog, budgetberedning och nämnder/bolag
6. Falköpings kommuns budgetberednings förslag till ny flerårsplan
7. Kommunstyrelsen beslutar om förslag till ny flerårsplan
8. Kommunfullmäktiges förslag till ny flerårsplan
9. Upprättande av nämndernas verksamhetsplaner
10. Summering och kommande budgetprocess

Uppföljning

För att nämnder och kommunfullmäktige ska kunna följa upp måluppfyllelse sker en kontinuerlig uppföljning av resultatet. Uppföljning och analys av ekonomiskt resultat samt mål görs utifrån gällande budget vid rapporttillfället och gäller helår.

Falköpings kommun genomför tertialuppföljningar per den 30 april, den 31 augusti och den 31 december. Vid dessa uppföljningar görs en samlad uppföljning av fullmäktigemål samt ekonomi, där nämnderna gör en verksamhets- och ekonomiuppföljning av eventuella delmål och budget. Av uppföljningen ska framgå i vilken utsträckning målen har uppnåtts.

Kommunstyrelsen har som del i sin uppsiktsplikt ansvar för att kontinuerligt följa upp nämndernas ekonomiska ställning och större förändringar i målarbetet. Detta gör kommunstyrelsen genom månadsrapporter från förvaltningarna med årsprognos tre gånger per år, mars, maj och oktober.

Har kommunstyrelsen beaktat behovet av arbete med långsiktig ekonomisk och finansiell planering?

Vi har tagit del av diverse långtidsprognoser och planer som har bäring på kommunens arbete med långsiktig ekonomisk och finansiell planering. Nedan presenteras de relevanta styrdokument som har en direkt påverkan på den långsiktiga ekonomiska och finansiella planeringen.

Flerårsplan 2023–2025 (antagen 2023-01-13)

I Falköping kommuns flerårsplan förtydligas kommunens vision, mål och styrning. Vidare presenteras en omvärldsanalys som tydliggör olika långsiktiga trender och förändringar som kan komma att påverka möjligheterna med att skapa det "Goda Livet" (vision) i Falköpings kommun. Utöver det tidigare nämnda konkretiseras långsiktiga planeringsförutsättningar, där man tar hänsyn till befolkningsutvecklingen, förutsättningar för personalplanering, ekonomiska förutsättningar och skatteprognoser. Slutligen presenteras diverse ekonomiska underlag (bland annat resultatbudget, finansieringsbudget, investeringsplan och driftsbudget). I bilaga 1 illustreras Falköping kommuns resultatbudget för år 2023–2025. Vidare presenteras Falköping kommuns finansieringsbudget för år 2023–2025 i bilaga 2.

Översiktsplan 2017–2030 (antagen av KF 2018-02-26)

Av framtagen översiktsplan framgår den tänkta framtida utvecklingen av Falköpings kommun. Planen syftar till att ge en beredskap för den långsiktiga utvecklingen. I planen

beskrivs att den övergripande visionen för kommunen är "alla ska kunna leva det goda livet". Övergripande mål, strategier och riktlinjer redovisas för att ge uttryck för kommunens ambitioner när det gäller den framtida utvecklingen och vägen dit.

Den övergripande strategin för Falköpings kommun till år 2030 är att förtäta de större orterna i kommunen. De större orterna är framför allt Falköping men även de så kallade stationsorterna Stenstorp och Floby som har goda pendlingsförutsättningar i och med tågstationerna. Samtliga tätorter i kommunen med fler än 200 invånare pekas ut som utvecklingsorter. Detta innebär att den huvudsakliga inriktningen för tätorterna är centrumutveckling och förtätning. Kommunen har enligt framtagna prognoserna en ökande befolkning med ca 360 personer/år fram till år 2030. Befolkningsmålet för översiktsplanen är 38 000 invånare år 2030. För att kunna nå detta befolkningsmål krävs fler bostäder i kommunen. Beräkningar visar på ett behov av ca 170 nya bostäder/år i kommunen som helhet till år 2030.

Riktlinjer för kommunägda fastigheter (antagen av KF 2023-05-10)

Det övergripande syftet med riktlinjerna är att samla information och förtydliga aktuell arbetsmetodik och gällande praxis kring kommunens långsiktiga förvaltning, förvärv, försäljning och förädling av kommunägd mark och kommunens bebyggda fastigheter. Riktlinjerna ska utgöra ett beslutsunderlag vid kommunal hantering av exploaterings- och fastighetsärenden och även ligga till grund för ansvarsfördelning i arbetet med dessa frågor.

Dokumentet är indelat i fem separata avsnitt:

- Riktlinjer för kommunens markinnehav
- Riktlinjer vid förvärv av mark och bebyggda fastigheter
- Riktlinjer vid försäljning av mark och bebyggda fastigheter
- Riktlinjer vid förvaltning av kommunägd mark
- Riktlinjer vid förädling av kommunägd mark

Policy för lokalförsörjning och projektinvestering (antagen av KF 2021-06-28)

Arbetet med Falköpings kommuns investeringar utgår från den av kommunfullmäktige beslutade investeringsplanen i flerårsplanen. I policyn för lokalförsörjning och projektinvestering presenteras Falköpings kommuns styrprinciper för lokalförsörjning och projektinvesteringar. Policyn fungerar som ett komplement till andra styrdokument och syftar också till att säkerställa att det finns tydliga processer för planering och samordning i lokalförsörjningsfrågor samt att det finns en tydlig struktur för beslut kring projektinvesteringar och lokalförsörjning.

Lokalförsörjningsprocess

Varje förvaltning inom kommunen lämnar sina lokalförsörjningsbehov till kommunens lokalstrateg. Vidare ger förvaltningschefen information om dessa behov till respektive nämnds arbetsutskott. Lokalförsörjningsbehoven ska lämnas i god tid, senast i september månad, två år innan behoven förväntas tillgodoses.

Kommundirektören ansvarar för att utse och leda en kommunövergripande lokalgrupp. Lokalgruppen har i uppgift att prioritera och förbereda underlag för förvaltningarnas projektinvesteringar. I februari, ett år före den aktuella flerårsplanen, överlämnar lokalgruppen ett förslag på underlag för investeringsplanen för projektinvesteringar till kommunstyrelsens arbetsutskott. I detta förslag på underlag till investeringsplan så visas samtliga lokalförsörjningsbehov som kommunen har samt en prioritering av investeringar. Det dras helt enkelt ett rött streck som visar vilka investeringar som kommunen bör prioritera, detta baserat på en analys av rådande ekonomiska situation. På detta sätt säkerställs att kommunens lokalbehov tas i beaktning och hanteras på ett strukturerat sätt inför kommande planeringsperioder. I bilaga 2 illustreras lokalgruppens förslag på investeringsplan 2024–2028.

Den kommunövergripande lokalgruppens förslag på underlag till investeringsplan avseende projektinvesteringar överlämnas till kommunstyrelsens arbetsutskott i februari året före aktuell flerårsplan. Avslutningsvis beslutar kommunfullmäktige i oktober om kommande flerårsplan. I flerårsplan framgår beslutade projektinvesteringar och prioriterade framtida

utredningar. Fd. tekniska nämnden/nu kommunstyrelsens utskott för stöd och service (KUSS) startar därefter projektinvesteringar.

Projektinvesteringsprocess

Inom fastighetsavdelningen samarbetar man med relevanta förvaltningar för att utarbeta projektdirektiv. Ett projektdirektiv är en tidig utredning som ger en helhetsbild av projektet och tydliggör de berörda nämndernas schablonberäknade kostnader samt de följande drifts- och kapitalkonsekvenserna.

Fd. tekniska nämnden/KUSS har ansvaret för att genomföra en förstudie och projektplanering för de investeringsprojekt som fastställts av kommunfullmäktige i flerårsplanen. Det är också fd. tekniska nämnden/numer KUSS som beslutar om startbesked för projektinvesteringar som beräknas uppgå till högst 30 miljoner kronor. För större projektinvesteringar, som bedöms överstiga 30 miljoner kronor, eller investeringar av principiell natur, lyfter fd. tekniska nämnden/KUSS för beslut om startbesked.

Fd. tekniska nämnden/KUSS ska regelbundet, tre gånger per år, rapportera statusrapporter för pågående projekt till kommunstyrelsen i samband med delårsrapporterna. Vid avslutade projekt som överstiger 30 miljoner kronor, samt investeringar som bedöms vara av principiell natur, ska en slutrapport anmälas till kommunfullmäktige som ett separat ärende för anmälan.

Policy för finansverksamheten (antagen av KF 2019-10-28)

Med beaktande av de riskbegränsningar som anges i policyn för finansverksamheten är målsättningen att uppnå bästa möjliga finansnetto. Kommunens och dess företags finansverksamhet ska drivas så att den medverkar till att säkerställa betalningsförmågan på kort och lång sikt.

Av policyn framgår att syftet med framtagandet är att:

- ange mål och riktlinjer för kommunens finansverksamhet
- ange hur ansvaret för finansverksamheten är fördelad
- identifiera vilka finansiella risker kommunen är exponerad för och hur riskerna ska hanteras.

Enligt policyn för finansverksamheten ska kommunens totala upplåning eftersträva en genomsnittlig kapitalbindning på 3 år med ett tillåtet intervall mellan 2 och 5 år. Dock får det vara maximalt 40% kapitalförfall inom 12 månader. Kommunens totala upplåning ska eftersträva en genomsnittlig räntebindning inklusive eventuella derivat på 3 år med ett tillåtet intervall mellan 2 och 5 år. Dock får det vara maximalt 60 % ränteförfall inom 12 månader. Låneportföljens andel med rörlig ränta får uppgå till högst 60 %. Räntebindningstiden för varje enskilt lån får inte överstiga 10 år.

Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen till stor del har definierat vad god ekonomisk hushållning på kort och långt sikt innebär i Falköpings kommun.

Falköpings kommun har definierat vad god ekonomisk hushållning på kort och lång sikt innebär, detta genom två finansiella mål och fyra övergripande verksamhetsmål som är beslutade av kommunfullmäktige. De finansiella målen som är framtagna syftar till att rusta kommunen för att hantera investeringar och ökade kostnader över tid. De beslut som fattas av kommunen idag i form av investeringar har en påverkan på lång sikt, 30 – 50 år. Detta i form av bland annat ökade avskrivningar, räntekostnader samt underhållskostnader. Även kostnader för nedskrivningar av de anläggningstillgångar som avvecklas kommer påverka kommunens resultaträkning.

Vid en analys av kommunens resultatbudget och finansieringsbudget för år 2023–2025 (se bilaga 1–2) går det att notera prognostiserad måluppfyllelse för de två finansiella målen. För åren 2023–2025 uppmärksammas det att resultatet inte kommer uppgå till 2 procent av skatter och generella statsbidrag. Enligt den finansieringsbudget som återfinns i flerårsplan för år 2023–2025 kommer inte kommunens låneskuld uppgå till mer än 1 500 miljoner kronor per år 2025. Vad som däremot noteras här är att det finansiella målet för hantering av lån enbart tar hänsyn till långfristiga skulder. Det förefaller inte tas hänsyn till kortfristiga skulder eller finansiell leasing. Att den del som definieras som kortfristig skuld eller finansiell leasing troligen inte ingår i beräkningen av det finansiella målet framgår inte tydligt i kommunens styrdokument. Detta innebär att det finns risk för att kommunen egentligen ligger över lånetaket om kortfristiga skulder och finansiell leasing inte räknas med. Med utgångspunkt i det ovan nämnda rekommenderar vi kommunstyrelsen att definiera hur det

finansiella målet för hantering av lån ska tolkas vad gäller långfristiga skulder, ingår finansiell leasing här eller inte?

På grund av förseningen av byggstarten för Platåskolan behöver den del i det finansiella målet om att investeringarna får uppgå högst till årets avskrivningar och resultat, det vill säga att kommunens låneskuld inte får öka, senareläggs till år 2026. Detta innebär att riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserven kommer att behöva justeras under kommande år. Under de tre senare åren har kommunens höga resultat samtidigt som investeringar fördröjts medfört att låneskulden inte ökat i den omfattning som beräknats i tidigare flerårsplan. Detta tillsammans med räntehöjningarna på lån som påverkar driftkostnaderna, kan en justering av lånetaket därför bli aktuell för kommande flerårsplan.

Utifrån prognoser för investeringsbudgeten ska kommunen investera 1 366 mnkr fram till år 2027 (se bilaga 4). När investeringarna aktiveras, dvs. tas i drift, kommer avskrivningarna att påverka kommunens resultat i form av ökade kostnader. Exempelvis blir den årliga snittkostnaden för dessa investeringar närmare 41 mnkr om de slås ut på 33 år och närmare 27 mnkr om avskrivningstiden är 50 år. Rimligen kommer avskrivningskostnaden vara högre i början av en avskrivningstid då tillgångens värde är som högst. Utöver ökade avskrivningskostnader, vilket kommunen tagit höjd för i prognosen, ser vi även att låneskulden prognosticeras öka till 1 500 mnkr till och med år 2025. Om vi antar att räntan är 3,5% så blir det en årlig räntekostnad på 52,5 mnkr. Utöver detta tillkommer eventuella nedskrivningar som gör en direkt påverkan på resultatet, samt även ett troligt ökat behov av underhåll då kommunen får en större anläggningsmassa.

Vi är medvetna om att detta är en prognos och att framtiden är osäker, men vi vill belysa de kraftiga investeringarnas påverkan på kommunens resultat över tid. Om intäkterna inte ökar som planerat eller om befolkningsökningen stannar av efter att investeringar gjorts kommer det ha stor inverkan på kommunens utrymme för övriga prioriteringar. Kostnaderna för avskrivningar och lån står kvar och måste betalas, vilket kommer påverka politikens utrymme att satsa i verksamheten.

Det är också av vikt att kommunen analyserar om de finansiella mål som tillämpas ger den styrkraft som behövs. Dvs. leder de ekonomiska mål som tillämpas till att kommunen har en så god situation som möjligt på både kort och lång sikt. Givetvis är det bra om de finansiella målen går att tillämpa under ett antal år, vi anser att dessa också behöver ses över för att säkerställa att målen leder rätt.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen till stor del säkerställt att förutsättningar finns för arbetet med långsiktig ekonomisk och finansiell planering och uppföljning.

I Falköping kommuns policy för verksamhets- och ekonomistyrning fastslås organisation, ansvarsfördelning och rutiner för arbetet med långsiktig ekonomisk och finansiell planering och uppföljning. Det finns inom kommunen en organisation som arbetar med att skapa underlag för politiken att fatta beslut på. Kommunen har till stor del en ändamålsenlig organisation, ansvarsfördelning och rutin för hantering av arbetet med långsiktig ekonomisk och finansiell planering. Falköpings kommuns arbete med långsiktig ekonomisk planering och uppföljning är däremot främst tillämpat för ca 5 år framåt i tiden vilket är betydligt kortare än livslängden på kommunens investeringar i lokaler samt gator och torg (se bilaga 4).

I dagens ekonomiska miljö med stigande räntor och kostnader blir det ännu viktigare för en kommun att noggrant följa sina investeringar och underhåll av dessa samt förstå de ekonomiska effekterna under investeringens livslängd. För att uppnå tillväxt behöver kommunen göra investeringar, men dessa investeringar påverkar också kommunens ekonomi på lång sikt genom kapitaltjänstkostnader, avskrivningar och underhållskostnader. För att undvika att en stor underhållsskuld uppstår bör kommunen säkerställa att tillräckligt underhåll genomförs av lokaler och övriga anläggningstillgångar. Om underhållet försummas kan det leda till att lokalerna och anläggningstillgångarna inte längre är i tillräckligt gott skick vilket kan kräva nedskrivningar av värdet samt öka kostnaderna för underhållet ytterligare. Det är viktigt att planera underhållet utifrån ett helhetsperspektiv för att kommunen ska kunna använda sina resurser på bästa sätt på lång sikt och därigenom uppnå de satta ekonomiska målen. Genom att ha en långsiktig strategi för underhåll kan kommunen undvika oplanerade kostnader och skapa en mer stabil och förutsägbar ekonomisk situation. Att följa investeringarna och deras underhåll noggrant innebär att ha

en kontinuerlig övervakning av tillgångarnas skick och att vidta åtgärder i tid för att undvika större kostnader och eventuell nedskrivning. Det kan innebära att ha en noggrann planering av underhållsåtgärder, genomföra regelbundna inspektioner och utvärderingar, samt ha en uppdaterad kunskap om tillgångarnas livslängd och förväntade underhållsbehov. Genom att ha en proaktiv strategi för investeringar och underhåll kan kommunen säkerställa att dess tillgångar är i gott skick, ändamålsenliga och långsiktigt hållbara. Detta bidrar till att minimera ekonomiska risker och bidrar till att skapa en grund för hållbar tillväxt och framgång för kommunen på lång sikt. Med utgångspunkt i det ovan nämnda rekommenderar vi kommunstyrelsen att utreda hur den totala kostnaden för anläggningstillgångar påverkas på ackumulerad nivå över tid.

När en tillgång inom kommunen konstateras vara i dåligt skick eller inte längre är användbar kan kommunen hamna i ett läge där tillgången inte bedöms ha något ekonomiskt värde eller inte kan användas för det tänkta ändamålet. Detta påverkar direkt resultaträkningen genom att det blir en kostnad för nedskrivningen. Detta betonar vikten av att göra välvägd bedömningar om investeringsbehov och ändamålsenlighet. Vidare understryks även värdet av att underhålla och anpassa lokaler och infrastruktur efter behoven. Detta för att kunna försörja kommunen med lokaler och infrastruktur som motsvarar behoven och göra det på ett ekonomiskt hållbart sätt. Genom att ha en god planering av lokal- och infrastrukturbehov samt genom att utföra regelbundet underhåll under tillgångens livslängd kan kommunen maximera värdet av sina investeringar. Med utgångspunkt i det ovan nämnda rekommenderar vi kommunstyrelsen att säkerställa att nedskrivningar av anläggningstillgångar görs när behov uppstår. Samt att styrelsen tillser att en uppdaterad och ändamålsenlig plan för underhåll finns.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen delvis beaktat behovet av arbete med långsiktig ekonomisk och finansiell planering.

Kommunen har en 5-årig investeringsplan som ligger till grund för beslut om investeringar (se bilaga 4). I kommunens planeringsprocess tas det hänsyn till påverkan på framtida lån och räntor samt avskrivningar. Det tas också hänsyn till ränteantaganden från Kommuninvest.

Det finns ekonomiska prognoser men främst sträcker sig dessa över 5 år vilket är betydligt kortare än tillgångens totala livslängd som ofta är över 30 år. Det är givetvis svårt att planera så långt fram men vi anser det relevant att kommunen även gör beräkningar på hur stora investeringar påverkar kommunens ekonomi under hela tillgångens livslängd. Detta för att se att det inte blir en för stor kostnadsmassa att hantera på grund av stor kontinuerlig investeringsvolym. Planeringen bör göras på längre sikt för att fullt ut sägas beakta långtidsprognoser och planer för kommunens ekonomi. Planer som görs på längre sikt än 5 år behöver givetvis underhållas löpande för att kunna ge ett gott beslutsunderlag. Dock är de nödvändiga då den ackumulerade effekten av alla kommunens investeringar är det som påverkar kommunens ekonomi på lång sikt. Kommunens ekonomi planeras mer på kort sikt pga. svårigheter att veta förutsättningarna över längre tid. Vi bedömer därför att kommunen delvis beaktar behovet av arbete på lång sikt. Med utgångspunkt i det ovan nämnda rekommenderar vi kommunstyrelsen att stärka den långsiktiga planeringen och uppföljningen så att kommunen tydligare kan bedöma om förutsättningar finns att långsiktigt bära de kostnader som en ökad investeringsvolym medför. Kommunen bör även arbeta för att genomföra investeringarna med så låg kostnad som möjligt.

Vad gäller selektering av kommande investeringar så har lokalgruppen ansvaret för att prioritera och förbereda underlag för förvaltningarnas projektinvesteringar. I februari, ett år före den aktuella flerårsplanen, överlämnar lokalgruppen ett förslag på underlag för investeringsplanen för projektinvesteringar till kommunstyrelsens arbetsutskott. I detta förslag på underlag till investeringsplan visas samtliga lokalförsörjningsbehov som kommunen har samt en prioritering av investeringar. I bilaga 2 illustreras lokalgruppens förslag på investeringsplan 2024–2028. Vid en övergripande analys av förslaget på investeringsplan noteras det att en hel del lokalförsörjningsbehov behöver prioriteras bort på grund av den ekonomiska situationen. Att prioritera bort lokalbehov kan få möjliga konsekvenser vilka i dagsläget är svåra att överblicka. Med utgångspunkt i detta rekommenderar vi kommunstyrelsen att på längre sikt analysera och utvärdera vilka effekter bortprioriteringar av lokalförsörjningsbehov kan leda till. Samt att om möjligt verka för att minimera eventuella negativa effekter som kan komma att uppstå.

2.2 I vilken utsträckning beaktar kommunstyrelsen...

Demografiska förändringar, skatteintäkter, samt finansierings (räntor, inflation) - och koncernrisk (borgensåtagande, lägre rating, etcetera) i arbetet med långsiktig ekonomisk och finansiell planering?

I Falköping kommuns flerårsplan 2023–2025 så tas hänsyn till demografiska förändringar. Falköpings kommun är inne i en positiv trend kring befolkningsutvecklingen. För att beräkna framtida befolkningsmängd har kommunen övergått till SCB:s befolkningsframskrivning. I SCB:s befolkningsutveckling kommer invånarantalet per år 2023 vara 33 380 personer för att sedan växa till 33 420 för år 2024 och 33 450 år 2025. Beräkning av befolkningsökning i flerårsplanen är viktiga för att ta fram prognoser för periodens skatteintäkter och statliga bidrag.

I Falköping kommuns flerårsplan 2023–2025 så tas hänsyn till skatteintäkter. Falköpings kommuns beräkning av skatteintäkter och generella statsbidrag under den kommande tre års perioden baseras på SKR:s skatteunderlagsprognos. Augusti prognosen för år 2022 visade på 29,3 miljoner kronor mer i skatter och generella statsbidrag för år 2023 än prognosen i budgetförutsättningarna för år 2023–2025. Skatteunderlagsprognosen visade även på ökade intäkter under år 2024 och år 2025. Utöver det tidigare nämnda tar Falköpings kommun hänsyn till ökade räntor och inflation i kommunens flerårsplan för 2023–2025.

I Falköping kommuns policy för finansverksamheten förtydligas riktlinjer för borgensåtagande. Kommunal borgen lämnas normalt endast till företag ingående i kommunkoncernen. Alla borgensåtaganden för investeringsändamål villkoras med ett förbehåll om att låntagaren ska hålla alla objekt försäkrade under hela den tid som borgen ska gälla.

Vid finansiering av investeringar förhåller sig kommunen till den riskbedömning som Kommuninvest gör varje år. Kommuninvest gör en analys av kommunens ekonomiska situation och ger kommunen en poäng baserat på lånevillighet. Vidare tas det fram ett belopp per invånare som kommunen får låna. Det noteras att Kommuninvest kan dra av 25% av låneutrymmet om de anser att kommunen tar för höga lån baserat på de ekonomiska förutsättningar som finns.

Händelser i omvärlden som kan medföra ökade kostnader för kommunen (krig, oroligheter, pandemin, etcetera)?

I Falköping kommuns flerårsplan 2023–2025 så presenteras en omvärldsanalys där kommunen tar hänsyn till händelser i omvärlden som kan medföra ökade kostnader för kommunen. I omvärldsanalysen diskuteras bland annat den påverkan som kriget i Ukraina har haft på kommunens verksamhet. Vidare diskuteras de av SKR fem definierade områdena där förändringar starkt påverkar både Sverige och övriga världen: globalisering, demografi, klimat, teknik och värderingar.

Av utförda intervjuer noteras det att Falköpings kommun hanterar riskerna för ökade kostnader på grund av makroekonomiska störningar genom att bevaka sina investeringsprojekt noga genom löpande uppföljning. Om något projekt eventuellt blir dyrare än tänkt går man till politiken och frågar om man eventuellt kan prioritera bort någon annan tänkt investering eller om man kan skjuta på projektet.

Vikten av att det finns en samfällid planering, strategi och uppföljning? Samt att det finns en beredskap för att hantera konsekvenserna som investeringar medför i form av ökade kostnader och underhållsbehov?

Kommunen har en 5-årig investeringsplan som ligger till grund för beslut om investeringar (se bilaga 4). Varje förvaltning inom kommunen lämnar in en skrivelse om sina lokalförsörjningsbehov till kommunens lokalstrateg. Vidare överlämnar lokalgruppen ett förslag på underlag för investeringsplanen för projektinvesteringar till kommunstyrelsens arbetsutskott (se bilaga 3). Inom fastighetsavdelningen samarbetar man med relevanta förvaltningar för att utarbeta projektdirektiv. Projektdirektivet tydliggör de berörda nämndernas schablonberäknade kostnader samt de följande drifts- och kapitalkonsekvenserna. I kommunens planeringsprocess tas det dessutom hänsyn till framtida lån och räntor samt avskrivningar. Vidare sker det en löpande uppföljning av investeringsprojekt samt slutredovisningar för större investeringsprojekt.

Vikten av att basera den långsiktiga ekonomiska och finansiella planeringen på väl underbyggda ekonomiska analyser och bedömningar, inklusive känslighets- eller riskanalys?

Enligt de underlag vi tagit del av presenteras en känslighetsanalys i samband med upprättande av Falköping kommuns flerårsplan 2023–2025. Det noteras däremot att känslighetsanalysen enbart består av de generella faktorer som anses påverka kommunens ekonomiska förutsättningar och är pga. detta inte kopplad till specifika investeringsprognoser. Vid intervjuer framgår det att kommunen inte arbetar med specifika scenarioanalyser för att testa hållbarheten i kommunens prognoser. Bedömningen är också att det är svårt att arbeta med längre framtidsprognoser än runt 5 år då framtiden är osäker.

Tidigare nämnd finanspolicy lyfter fram vilka risker som ska beaktas vid upplåning och tre olika risker har identifierats:

- Ränterisk
- Finansieringsrisk
- Motpartsrisk

Policyn beskriver där hur varje av dessa risker ska hanteras när kommunen ska låna medel. Bland annat ska lånens förfallotider spridas över tid för att minska ränterisker och att beroendet av en finansieringskälla inte får vara för stor.

Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen till stor del beaktat demografiska förändringar, skatteintäkter, pensionskostnader samt finansieringsrisk och koncernrisk i arbetet med långsiktig ekonomisk och finansiell planering.

Trots den höga inflationen och inbromsning av den svenska tillväxten har kommunen fortsatt en positiv prognos över Falköping kommuns skatteintäkter under hela planperioden år 2023–2025. Däremot beräknas skatteintäkterna öka med cirka 6 procent mellan år 2022 och år 2023, detta samtidigt som inflationen närmar sig 10 procent på årsbasis. Detta innebär att kommunens ökade intäkter inte motsvarar verksamhetens motsvarande kostnadsökningar. De kostnadsökningar som verksamhetens kostnader kan komma mötas av kan medföra att utrymmet för att investera blir lägre.

Vidare påverkas kommunen av ökade räntekostnader till följd av Riksbankens höjning av reporäntan för att motverka inflationen. Vilket har gjort att driftsschablonkostnaden för investeringar har justerats till 8 procent från år 2023. För ett år sedan låg kommunens snitt ränta för ett nytt lån på cirka 0,5–1,0 procent, där kommunen idag istället får lån med räntor om cirka 3,5 procent eller mer. Vilket gör att ett lån på 100 miljoner kronor för ett år sedan kostade 0,5 miljoner kronor i ränta, samma lån idag kostar kommunen 3,5 miljoner kronor. Den högre räntan medför att driftskostnaderna på flera kommande investeringarna sannolikt kommer att bli högre än de som angivits i projektdirektiven. Det budgeterade resultatet för år 2023 beräknas till 25,5 miljoner kronor och för år 2024 till 28,1 miljoner kronor vilket är lägre än det resultatmål som anges i det första finansiella målet om resultat på 45 mnkr. Det lägre budgeterade resultatet beror främst på kraftigt höjd kompensation till nämnderna för pension, räntor och inflation.

Vi ser det som positivt att kommunens analys av demografiska förändringar och skatteprognos baseras på analyser gjorda av SKR och SCB. Utöver det tidigare nämnda har kommunen även en framtagen finanspolicy där ansvar och metoder för att sprida finansieringsriskerna framgår. Slutligen förhåller sig kommunen till den riskbedömning som Kommuninvest gör varje år vid finansiering av investeringar. Det noteras att Kommuninvest kan dra av 25% av låneutrymmet om de anser att kommunen tar för höga lån baserat på de ekonomiska förutsättningar som finns. Av utförda intervjuer kan det noteras att Falköpings kommun ligger på gränsen här. Det finns därav en möjlighet att låneutrymmet kan bli lägre än planerat, vilket har förmedlats till politiken.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen till stor del har beaktat händelserna i omvärlden som kan medföra ökade kostnader för kommunen (krig, oroligheter, pandemin, etcetera).

Påtagligt är att det har skett en ökning av den allmänna prisnivån i samhället. Priser på produkter och tjänster stiger vilket innebär försämrade köpkraft. Samtidigt har energipriserna uppvisat en ökad volatilitet samt räntorna har gått upp kraftigt jämfört med tidigare nivåer. Dvs. att genomföra samma verksamhet/investeringstakt kostar mer jämfört med för något år sedan. Effekterna av det ekonomiska läget i Sverige kan givetvis komma att påverka skatteunderlaget liksom den volym av investeringar som kan genomföras.

I Falköping kommuns flerårsplan 2023–2025 presenteras en omvärldsanalys där kommunen tar hänsyn till händelser i omvärlden som kan medföra ökade kostnader för kommunen. Av utförda intervjuer noteras det att Falköpings kommun hanterar riskerna för ökade kostnader på grund av makroekonomiska störningar genom att bevaka sina investeringsprojekt noga genom löpande uppföljning. Dvs. kommunstyrelsen bedöms beakta händelserna i omvärlden vilket också behöver ske fortsatt.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen till viss del har beaktat vikten av att det finns en samfällad planering, strategi och uppföljning. Samt att det finns en beredskap för att hantera konsekvenserna som investeringar medför i form av ökade kostnader och underhållsbehov. Det är av yttersta vikt att Falköpings kommun beaktar de strategiska behoven av både investeringar och tillväxt. Dessa två faktorer är ömsesidigt beroende av varandra och en noggrann planering, strategi och uppföljning är avgörande för att uppnå en ändamålsenlig långsiktig finansiell planering. Vi bedömer att det finns behov av en utökad planering, strategi och uppföljning. Främst gäller detta en ökad hänsyn till långsiktiga underhållskostnader för investeringsprojekten samt att kommunen beaktar att ev. eftersatt underhåll kan leda till högre kostnader i ett senare skede. Falköpings kommun tar i dagsläget hänsyn till kostnader för fastighetsdrift i sina investeringskalkyler och det sker löpande underhåll av kommunens fastigheter. Vi vill däremot poängtera vikten av att i rådande ekonomiska situation upprätta en ändamålsenlig organisation för hantering av underhållskostnader som sträcker sig över en längre tid. Suboptimeringar rörande underhåll riskerar att öka kommunens kostnader på lång sikt vilket också påverkar tillgängligt investeringsutrymme på sikt. Vi anser att kommunen behöver utveckla sitt arbete med känslighets och scenarieanalys på längre sikt än 5 år. Vi anser att kommunen delvis beaktar dessa risker i dagsläget, men att det finns utvecklingsmöjligheter på detta område.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen till viss del beaktat vikten av att basera den långsiktiga ekonomiska och finansiella planeringen på väl underbyggda ekonomiska analyser och bedömningar, inklusive känslighets- eller riskanalys.

Den långsiktiga planering som görs är i form av beräkning av kapitalkostnader och driftskostnader. Dock är tidshorisonten för denna planering kortare än investeringarnas livslängd. En investering kan ha en livslängd på 30–80 år. Det är givetvis svårt att fullt ut ha

väl underbyggda analyser och bedömningar på så lång sikt. Dock bedömer vi att det vore värdefullt att se på hur en ackumulering av investeringar påverkar kommunens handlingsutrymme även på längre sikt än 5 år.

Underlagen vi tagit del av visar på att kommunen har en viss riskmedvetenhet beskriven i befintliga styrdokument som primärt utgår ifrån den ekonomiska situation kommunen befinner sig i. Vid intervjuer framgår det däremot att kommunen inte arbetar med scenarioanalyser för specifika investeringsprojekt, detta för att testa hållbarheten i kommunens prognoser. Vår bedömning är att kommunen kan utveckla känslighets- och riskanalysen på längre sikt. Att prognoser förändras är en naturlig del då kommunen inte är fri från omvärldspåverkan, vilket dagslägets lågkonjunktur är exempel på. Om exempelvis räntan ökar med bara 1 % påverkas kommunens resultat märkbart vilket kan leda till att de ekonomiska målen inte kan uppfyllas och att kommunen får svårare att klara av kommande investeringsbehov. Med utgångspunkt i det ovan nämnda rekommenderar vi kommunstyrelsen att upprätta och arbeta med känslighets/scenarioanalyser som sträcker sig över en längre tid (10–15 år). Detta bedömer vi skulle tillföra ytterligare en dimension för den ekonomiska planeringen.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen till viss delvis har beaktat långsiktig investeringsplanering som tydligt visar såväl kommande investeringsbehov som finansieringsplan, självfinansieringsgraden, belåningsgrad och påverkan på kommunens totala ekonomi.

Vi hänvisar här till bedömningen ovan.

2.3 I vilken utsträckning kommunstyrelsen...

Följer upp följsamhet och efterlevnad av den långsiktiga ekonomiska och finansiella planen?

Kommunen följer upp ekonomiska resultat och mål årligen, vilket också inkluderar budgetuppföljning samt viss uppföljning av enskilda projekts utförande. Dock noterar vi att det på längre sikt inte förefaller göras någon direkt uppföljning av hur investeringar slår på ekonomin långsiktigt när dessa ackumuleras över tid. Uppföljning och analys av ekonomiskt

resultat samt mål görs alltid ifrån gällande budget vid rapporttillfället och gäller helår. Falköpings kommun genomför tertialuppföljningar per den 30 april, den 31 augusti och den 31 december. Vid dessa uppföljningar görs en samlad uppföljning av fullmäktigemål samt ekonomi, där nämnderna gör en verksamhets- och ekonomiuppföljning av eventuella delmål och budget.

Vidare ska fd. tekniska nämnden/KUSS regelbundet, tre gånger per år, rapportera statusrapporter för pågående investeringsprojekt till kommunstyrelsen i samband med delårsrapporterna. Vid avslutade projekt som överstiger 30 miljoner kronor, samt investeringar som bedöms vara av principiell natur, ska en slutrapport anmälas till kommunfullmäktige som ett separat ärende för anmälan. Av utförda intervjuer noteras det att Falköpings kommun hanterar de ökade kostnader som investeringar medför genom att bevaka sina investeringsprojekt noga genom löpande uppföljning. Om något projekt eventuellt blir för dyrt går man till politiken och frågar om man eventuellt kan prioritera bort någon annan tänkt investering eller om man kan skjuta på projektet.

Av utförda intervjuer kan det noteras att kommunen anser det angeläget att underhålla de fastigheter som finns för att på längre sikt undvika investeringar som inte behövs göras om de hade tillräckligt med gott underhåll. Det finns däremot frågetecken kring hur kommunen säkerställer att underhåll av fastigheter och tillgångar sker på ett sådant sätt att investeringens värde bibehålls och att inte större åtgärder måste vidtas senare pga. att underhållet blivit eftersatt. Ett löpande, väl avvägt underhåll av en fastighet brukar förebygga större problem som ofta kan uppkomma om underhållet inte utförs i tid. Om detta blir resultatet av att underhållet prioriteras ned kan det för kommunen och dess invånare innebära högre kostnader över tid. Högre kostnader över tid påverkar också kommunens framtida investeringsutrymme.

Slutligen påpekar de intervjuade att Falköping haft bristande uppföljning och att investeringsprocessen löpande behöver förbättras. Vilket man också verkar för.

Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen till stor del följer upp följsamhet och efterlevnad av den långsiktiga ekonomiska och finansiella planen.

Som alltid är en god planering och uppföljning bra utgångspunkter för att få en väl fungerande investeringsprocess. Kommunen följer upp ekonomiska resultat och mål årligen, vilket också inkluderar budgetuppföljning. Det finns två finansiella mål framtagna kopplat till god ekonomisk hushållning. Dessa följs upp av kommunstyrelsen i samband med delårsrapport och årsredovisning. Vi kan även se att kommunstyrelsen följer upp investeringar och tar del av slutredovisningar i form av kostnader. Tidigare i rapporten har vi belyst vikten av att följa investeringarnas påverkan på den långsiktiga ekonomin. Vi bedömer därför att det är bra att kommunstyrelsen följer upp investeringarna på ett tydligt sätt. Bedömningen är därför att kommunstyrelsen följer de mål som fullmäktige satt upp. Under de senaste åren har de finansiella målen uppnåtts och agerande mot avvikelser har därför inte behövts genomföras.

Vad som däremot har uppmärksammats är att det på längre sikt inte förefaller göras någon direkt uppföljning av hur investeringar slår på ekonomin när dessa investeringar ackumuleras över tid. Vår bedömning är att det i dagsläget är hanterbart att kostnaderna ökar, men att det utifrån den investeringsplan som kommunen har kan bli tight om låneutrymme och medel för att driva och underhålla de lokaler som kommunen använder. Det har också noterats vid intervjuer att flera anser att det finns utvecklingsmöjligheter vad gäller hantering av mark- och exploateringsprojekt. Kommunens uppföljning av mark- och exploateringsprojekt har upplevts vara bristfällig. Dock anger flera att det vidtagits åtgärder för att förbättra kommunens uppföljning.

Bilagor

Bilaga 1 – Resultatbudget för år 2023-2025

RESULTATBUDGET (tkr)	KOMMUNEN			
	BUDGET 2022 (FP)	BUDGET 2023	PLAN 2024	PLAN 2025
Verksamhetens intäkter	476 657	524 900	537 800	512 600
Verksamhetens kostnader	-2 556 957	-2 727 900	-2 828 100	-2 847 800
Avskrivningar	-148 700	-165 000	-169 000	-177 000
Verksamhetens nettokostnader	-2 229 000	-2 368 000	-2 459 300	-2 512 200
Skatteintäkter	1 528 600	1 629 500	1 701 100	1 767 400
Generella statsbidrag och utjämning	757 100	793 700	824 300	837 200
Verksamhetens resultat	56 700	55 200	66 100	92 400
Finansiella intäkter	9 000	3 000	3 000	3 000
Finansiella kostnader	-16 000	-32 700	-41 000	-54 800
Resultat efter finansiella poster	-7 000	-29 700	-38 000	-51 800
Extraordinära poster	0	0	0	0
BUDGETERAT RESULTAT	49 700	25 500	28 100	40 600

Bilaga 2 – Finansieringsbudget för år 2023-2025

FINANSIERINGSBUDGET (tkr)	KOMMUNEN			
	BUDGET 2022	BUDGET 2023	PLAN 2024	PLAN 2025
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	49 800	25 500	28 100	40 600
Justering för avskrivningar	148 700	165 000	169 000	177 000
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0	0	0	0
Medel från den löpande verksamheten	198 500	190 500	197 100	217 600
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Förvärv av anläggningstillgångar	-270 200	-388 900	-361 600	-264 500
Försäljning av anläggningstillgångar	5 000	5 000	5 000	5 000
Medel från investeringsverksamheten	-265 200	-383 900	-356 600	-259 500
FINANSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån	100 000	160 000	160 000	65 000
Amortering lån	0	-10 000	-10 000	-15 000
Medel från finansverksamheten	100 000	150 000	150 000	50 000
Årets kassaflöde	33 300	-43 400	-9 500	8 100
<i>Likvidamedel vid årets början</i>	24 200	57 500	14 100	4 600
<i>Likvida medel vis årets slut</i>	57 500	14 100	4 600	12 700
Förändring likvida medel	33 300	-43 400	-9 500	8 100
KOMMUNENS LÅNESKULD PER 31 DECEMBER	1 350 000	1 300 000	1 450 000	1 500 000

Bilaga 3 – Lokalgruppens förslag på investeringsplan 2024-2028

Budgetförutsättningar 2024-2028	2023-2027	Status projektkalkyl	2024-2028	Noteringar		Ack. invest.	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Platåskolan	466,5	3 - Projektering	466,5	Oviss tidsplan	BU	56,5		40,0	90,0	180,0	100,0	
Odensbergs förskola och kök	47,5	5 - Byggnation		Avslutas 2023	BU	20,0	27,5					
Guðhem & Vartofta skola, F-6	40,0	2 - Förstudie	66,0	Inkl. Guðhemsskolans kök (varav 8 mkr reinvesteringar)	BU		10,0	45,0	11,0			
Jättenegatan LSS-boende	38,5	5 - Byggnation		Avslutas 2023	SOC	35,0	5,5					
Ishallen inkl. solceller	36,0	3 - Projektering	38,9		KoF	3,0	35,9					
Stadskärnan, etapp 1 & 2	25,0		30,4		KLF	10,9	8,1	11,4				
Stadshuset (etapp 2, konferensrum mm)	15,0	3 - Projektering			KLF		10,0	5,0				
Skidbacken	2,5	3 - Projektering		Artskyddsförordning	KLF		0,5	2,0				
Kök Vartofta (förstudie)	0,5	1 - Idéfas		Projektdirektiv & förstudie 2023	KLF		0,5					
Fredriksbergs kyrka	12,0			Anskaffning & ombyggnad	SOC		8,0	4,0				
Skolgårdar (20 mkr över en 10-årig investeringsperiod)	10,0		10,0		BU		2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
7-9 i tätorten				Ersättningslokaler Guðhem & Vartofta fram till Platå är klar	BU							
Summa investeringar	693,5	investeringar	617,8				106	109	103	182	102	2
Investeringsutrymme mkr/år							0	0	0	?	50	50

Lokalgruppens prioritering	Status projektkalkyl	Beräkning	Noteringar lokalgrupp 19/1			2023	2024	2025	2026	2027	2027
Vartofta kök (projekt)	1 - Idéfas	8-12	Förstudie 2023. Projektstart?	KLF							
Kyrkerörskolan - anpassning F-6	1 - Idéfas	15-50	Rytta till planerade investeringar för förstudie	BU							
Förskola Tästorps, 5 hemvister inkl. kök	1 - Idéfas	50-75	Kan påbörjas tidigast 2025	BU							
Gruppboende LSS (2024-2025)	1 - Idéfas	40-60		SOC							
Dotorsområdet			Förstudie 2023.	KoF							
Stadshuset etapp 3			Fönsterbyte högdal (reinvestering)	KLF							
Stadshuset etapp 4			Renovering högdal, ev. i etapper								
Roby skolas kök				KLF							
Förskolan Sörgårdens kök				KLF							
Dotorsskolan - anpassning F-6				BU							
Centralskolan - anpassning F-6				BU							
Odenbadet	1 - Idéfas	100-150	Utbyggnad & underhåll	KoF							
Inventarie- o materialförråd fastighetsavdelningen	1 - Idéfas	2-4	Vid avyttring av Aristo	KLF							

Utredningar & övriga lokalbehov											
Ersättningslokal Aristo - föremålsamling				Ersättning för yta i Aristo	KoF						
läroretshallar/yta i tätorten					BU						
Medborgarhuset (scenutrymme)					KoF						
Åttagårdsskolan					BU						
Kultur i centrum				Pågå	KoF						
Samlaa daglig verksamhet				Pågå. Fredriksbergskyrkan	SOC						
LSS-boende 2028-2029				Förstudie 2027	SOC						
Ej kommunala investeringar											
Extern intressent Nils Ericsonsgatan			43,0	Konsekvenser för KAF:S verksamhet behöver utredas							

Bilaga 4 – Investeringsplan för år 2023-2027

INVESTERINGSPLAN (tkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Barn och utbildningsnämnden	-4 300	-4 400	-4 500	-4 600	-4 700
Kommunstyrelsen	-371 700	-341 900	-250 600	-169 300	-153 000
- <i>Investering</i>	-54 300	-61 400	-62 500	-63 600	-64 700
- <i>Större investeringsprojekt</i>	-210 200	-210 500	-142 000	-43 400	-23 000
- <i>Mark- och exploateringsinvesteringar*</i>	-64 300	-31 300	-12 700	-28 200	-30 500
- <i>Taxefinansierade investeringar VA*</i>	-42 900	-38 700	-33 400	-34 100	-34 800
Kompetens- och arbetslivsnämnden	-700	-700	-700	-700	-700
Kultur- och fritidsnämnden	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Samhällsskydd mellersta Skaraborg	-6 300	-8 600	-2 600	-2 700	-2 800
Socialnämnden	-4 300	-4 400	-4 500	-4 600	-4 700
SUMMA INVESTERINGAR	-388 900	-361 600	-264 500	-183 500	-167 500

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

Deloitte provides industry-leading audit and assurance, tax and legal, consulting, financial advisory, and risk advisory services to nearly 90% of the Fortune Global 500® and thousands of private companies. Our professionals deliver measurable and lasting results that help reinforce public trust in capital markets, enable clients to transform and thrive, and lead the way toward a stronger economy, a more equitable society and a sustainable world. Building on its 175-plus year history, Deloitte spans more than 150 countries and territories. Learn how Deloitte's more than 415,000 people worldwide make an impact that matters at www.deloitte.com.

Our advice is prepared solely for the use of the client. You may not disclose it or its contents to any other person without our prior written consent. No other person may rely on the advice and we accept no responsibility to any other person.

© 2023 For more information, contact Deloitte AB.

§ 139

Dnr 2023/01166

Bullervallar vid skjutbanor inom fastigheten Falköpings-Gunnestorp 5:4

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att genomföra investeringsprojektet för bullerdämpande åtgärder om 1 150 000 kr. För 2024 används 150 000 kronor ur kommunstyrelsens investeringsmedel för oförutsett mark- och exploatering. Återstående projektmedel, 1 000 000 kr läggs för beslut till budgetberedningen, Flerårsplan 2025–2027.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att uppdra åt kommunledningsförvaltningen att genomföra bullerdämpande åtgärder för skjutbanor inom fastigheten Falköpings-Gunnestorp 5:4. Beslutspunkten gäller under förutsättning att punkt 1 får laga kraft.

Sammanfattning

Falköpings kommun äger fastigheten Falköpings-Gunnestorp 5:4, i anslutning till vägen mot Åsle (väg 2858) och flygplatsen. Falköpings kommun utarrenderar mark inom fastigheten till Falköpings jakt- och sportskytteklubb. Närboende öster om skjutbanorna har sedan sommaren 2010 inkommit med klagomål på buller till Miljösamverkan Östra Skaraborg. Skytteklubben har på grund av för höga bullernivåer vid bostadshusen i öster fått föreläggande om bulleråtgärder. Av genomförda bullerutredningar framgår att för att kunna dämpa bullret åt öster krävs anläggande av bullervallar med en höjd på 8 meter över marken samt en sammanlagd längd på cirka 310 meter.

Detta ärende innefattar flera komplexa frågor som behöver belysas både ur ett föreningsperspektiv, ett rättviseperspektiv, ett ekonomiskt perspektiv och ur ett strategiskt markanvändningsperspektiv. Utvecklingen av Falköpings tätort med både nya bostäder och verksamheter har de senaste åren skett i snabbare takt än förväntat. Det innebär att tätorten inom en relativt snar framtid troligtvis kommer behöva utvecklas även på östra sidan av riksvägarna. I denna kontext är skjutbanornas placering svårhanterad då det är en verksamhet som av sin natur låter mycket och är svår att kombinera med tätortsbebyggelse.

Normalt sett ansöker föreningar om olika slags föreningsbidrag hos kultur- och fritidsförvaltningen för att kunna genomföra större och kostsamma ombyggnationer. I detta fall är ett genomförande av de bullerdämpande åtgärderna av sådan art att det inte lämpar sig för en förening att ansvara för anläggandet. För att kunna anlägga bullervallarna krävs att tillstånd beviljas för både vattenverksamhet och artskyddet. Ansökan om dessa tillstånd blir därför första steget i genomförandet av bulleråtgärderna. Utöver tillstånden

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

krävs även tillgång på jordmassor, uppskattningsvis cirka 30 000 kubikmeter. I dagsläget har kommunen ett underskott på massor, men skulle genom pågående exploateringar inom Fåraberget och Sikagården kunna tillgodoräkna cirka 15 000 kubikmeter till bullervallarna. De återstående massorna om cirka 15 000 kubikmeter kommer behöva införskaffas från externa projekt. Dessa externa projekt råder inte kommunen över men tillgången finns idag säkrad under 2024 med förutsättning att konjunkturen inte helt viker.

Det finns inga ekonomiska medel avsatta för ett genomförande av de bullerdämpande åtgärderna. För att starta projektet krävs investeringsmedel för 2024 vilket tas från medel ur kommunstyrelsens budget för oförutsett mark- och exploatering, 150 000 kronor och resterande projektmedel, 1 000 000 kr läggs för beslut till budgetberedningen för Flerårsplan 2025–2027.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-18
- Bullerutredning, WSP, 2021-04-12
- Kompletterande bullerutredning, WSP, 2023-04-17
- Grod- och kräldjursinventering, EnviroPlanning AB, 2023-07-02

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Bullervallar vid skjutbanor inom fastigheten Falköpings-Gunnestorp 5:4

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att genomföra investeringsprojektet för bullerdämpande åtgärder om 1 150 000 kr. För 2024 används 150 000 kronor ur kommunstyrelsens investeringsmedel för oförutsett mark- och exploatering. Återstående projektmedel, 1 000 000 kr läggs för beslut till budgetberedningen, Flerårsplan 2025-2027.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att uppdra åt kommunledningsförvaltningen att genomföra bullerdämpande åtgärder för skjutbanor inom fastigheten Falköpings-Gunnestorp 5:4. Beslutspunkten gäller under förutsättning att punkt 1 får laga kraft.

Sammanfattning

Falköpings kommun äger fastigheten Falköpings-Gunnestorp 5:4, i anslutning till vägen mot Åsle (väg 2858) och flygplatsen. Falköpings kommun utarrenderar mark inom fastigheten till Falköpings jakt- och sportskytteklubb. Närboende öster om skjutbanorna har sedan sommaren 2010 inkommit med klagomål på buller till Miljösamverkan Östra Skaraborg. Skytteklubben har på grund av för höga bullernivåer vid bostadshusen i öster fått föreläggande om bulleråtgärder. Av genomförda bullerutredningar framgår att för att kunna dämpa bullret åt öster krävs anläggande av bullervallar med en höjd på 8 meter över marken samt en sammanlagd längd på cirka 310 meter.

Detta ärende innefattar flera komplexa frågor som behöver belysas både ur ett föreningsperspektiv, ett rättviseperspektiv, ett ekonomiskt perspektiv och ur ett strategiskt markanvändningsperspektiv. Utvecklingen av Falköpings tätort med både nya bostäder och verksamheter har de senaste åren skett i snabbare takt än förväntat. Det innebär att tätorten inom en relativt snar framtid troligtvis kommer behöva utvecklas även på östra sidan av riksvägarna. I denna kontext är skjutbanornas placering svårhanterad då det är en verksamhet som av sin natur låter mycket och är svår att kombinera med tätortsbebyggelse.

Normalt sett ansöker föreningar om olika slags föreningsbidrag hos kultur- och fritidsförvaltningen för att kunna genomföra större och kostsamma ombyggnationer. I detta fall är ett genomförande av de bullerdämpande åtgärderna av sådan art att det inte lämpar sig för en förening att ansvara för anläggandet. För att kunna anlägga bullervallarna krävs att tillstånd beviljas för både vattenverksamhet och artskyddet. Ansökan om dessa tillstånd blir därför första steget i genomförandet av bulleråtgärderna. Utöver tillstånden krävs även tillgång på jordmassor, uppskattningsvis cirka 30 000 kubikmeter. I dagsläget har kommunen ett underskott på massor, men skulle genom pågående exploateringar inom Fåraberget och Sikagården kunna tillgodoräkna cirka 15 000 kubikmeter till bullervallarna. De återstående massorna om cirka 15 000 kubikmeter kommer behöva införskaffas från externa projekt. Dessa externa projekt råder inte kommunen över men tillgången finns idag säkrad under 2024 med förutsättning att konjunkturen inte helt viker.

Det finns inga ekonomiska medel avsatta för ett genomförande av de bullerdämpande åtgärderna. För att starta projektet krävs investeringsmedel för 2024 vilket tas från medel ur kommunstyrelsens budget för oförutsett mark- och exploatering, 150 000 kronor och resterande projektmedel, 1 000 000 kr läggs för beslut till budgetberedningen för Flerårsplan 2025-2027.

Bakgrund

Falköpings kommun äger fastigheten Falköpings-Gunnestorp 5:4, i anslutning till vägen mot Åsle (väg 2858) och flygplatsen. Falköpings kommun utarrenderar mark inom fastigheten till Falköpings jakt- och sportskytteklubb.

Närboende öster om skjutbanorna har sedan sommaren 2010 inkommit med klagomål på buller till Miljösamverkn Östra Skaraborg. Skytteklubben har på grund av för höga bullernivåer vid bostadshusen i öster fått föreläggande om bulleråtgärder. Eftersom några bulleråtgärder inte genomförts har föreningen fått ett nytt skjutbanetillstånd där de tillåtna bullernivåerna från verksamheten är betydligt lägre än tidigare. Begränsningarna i verksamheten har medfört att föreningens medlemsantal nästan halverats.

Föreningen har byggt bullerdämpande tillbyggnader vid pistol- och kulvapenbanorna för att minska bullret från dessa skjutbanor. Bullerproblematiken gällande pistol- och kulvapenverksamheterna är därmed omhändertagna. För att kunna dämpa bullret från hagelskyttet måste bullervallar anläggas.

Föreningen har under 2021 beställt en bullerutredning som undersökt bullersituationen för bostadsbebyggelsen i öster. Under 2023 har Falköpings kommun genomfört en kompletterande bullerutredning som även tar hänsyn till framtida tätortutveckling i väster. Falköpings kommun har under våren 2023 även genomfört en grod- och kräldjursinventering eftersom det i området finns flertalet diken och vattendrag vilka skulle påverkas vid anläggande av bullervallar.

Av de två genomförda bullerutredningarna framgår att för att kunna dämpa bullret åt öster krävs bullervallar med en höjd på 8 meter över marken samt en sammanlagd längd på cirka 310 meter. Om bullret dessutom ska dämpas för framtida tätortutveckling i väster krävs därutöver även bullerplank på en höjd

mellan 2,5 till 4 meter över marken samt en sammanlagd längd om drygt 110 meter.

Av grod- och kräldjursinventeringen framgår att det inte föreligger någon risk för förekomst av kräldjur i någon större omfattning då inga kräldjur observerats under inventeringen. I diken och vattendrag förekommer dock populationer av fyra skyddade groddjur: mindre vattensalamander, större vattensalamander, vanlig groda och vanlig padda. De mindre diken har potential för viss reproduktion för vanlig groda och vanlig padda. De större diken utgör reproduktionslokal för båda salamanderarterna, där observerades över 25 individer vid inventeringen.

Förvaltningens bedömning

Detta ärende innefattar flera komplexa frågor och har därför samberetts av kommunledningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen.

Anledningen till ärendets komplexitet är att frågan behöver belysas både ur ett föreningsperspektiv, ett rättviseperspektiv, ett ekonomiskt perspektiv och ur ett strategiskt markanvändningsperspektiv.

Området där skjutbanorna är beläget idag är i nära anslutning till Falköpings tätort. Utvecklingen av Falköpings tätort med både nya bostäder och verksamheter har de senaste åren skett i snabbare takt än förväntat. Det innebär att tätorten inom en relativt snar framtid troligtvis kommer behöva utvecklas även på östra sidan av riksvägarna som idag utgör den huvudsakliga avgränsningen av tätortsbebyggelsen. I denna kontext är skjutbanornas placering svårhanterad då det är en verksamhet som av sin natur låter mycket och är svår att kombinera med tätortsbebyggelse. Att i detta skede anlägga bullerdämpande åtgärder som ytterligare permanentar placeringen av skjutbanorna kan försvåra den kommande utvecklingen av Falköpings tätort. Bedömningen är dock att utvecklingen av Falköpings tätort på östra sidan av riksvägen ligger några år fram i tiden, vilket innebär att om bullerdämpande åtgärder ska genomföras behöver planken i väster inte uppföras i nuläget. Dessa plank kan dock bli aktuella att uppföra i framtiden om tätorten ska kunna utvecklas åt öster.

Normalt sett ansöker föreningar om olika slags föreningsbidrag hos kultur- och fritidsförvaltningen för att kunna genomföra större och kostsamma ombyggnationer. I detta fall är ett genomförande av de bullerdämpande åtgärderna av sådan art att det inte lämpar sig för en förening att ansvara för det. För att kunna genomföra åtgärderna så krävs flera olika tillstånd från länsstyrelsen samt kunskap om anläggningens uppbyggnad för att den ska vara fungerande över tid.

För att kunna anlägga bullervallarna krävs att tillstånd beviljas för både vattenverksamhet och artskyddet. Ansökan om dessa tillstånd blir därför första steget i genomförandet av bulleråtgärderna. Utöver tillstånden krävs även tillgång på jordmassor, uppskattningsvis cirka 30 000 kubikmeter. I dagsläget har kommunen ett underskott på massor. Detta beror på att det finns ett stort behov av massor för sluttäckning av kommunens deponier. Uppskattningsvis kommer det totalt inom de pågående och kommande etapperna inom Sikagården och Fåraberget (i enlighet med flerårsplan 2024-2026) finnas cirka 15 000 kubikmeter massor att kunna nyttja till bullervallarna. De återstående massorna om cirka 15 000 kubikmeter kommer behöva införskaffas från externa projekt. Dessa externa projekt

råder inte kommunen över men tillgången finns idag säkrad under 2024 med förutsättning att konjunkturen inte helt viker. Detta innebär dock att etappen för genomförandet av Fårabergsgatan delvis behöver tidigareläggas så att matjorden för gatan kan schaktas av innan genomförandet av gatan kan komma i gång.

Genomförandet av bullervallarna bedöms kunna påbörjas under 2025, under förutsättning att alla tillstånd då finns på plats. Ett genomförande av detta uppdrag behöver dock ställas i relation till andra planerade och pågående projekt i kommunen. Om detta projekt ska kunna prioriteras för ett genomförande år 2025 kan andra projekt behöva förskjutas framåt.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Det finns inga ekonomiska medel avsatta för ett genomförande av de bullerdämpande åtgärderna. För att starta projektet krävs investeringsmedel för 2024 vilket tas från medel ur kommunstyrelsens budget för oförutsett mark- och exploatering, 150 000 kronor och resterande projektmedel, 1 000 000 kr läggs för beslut till budgetberedningen för Flerårsplan 2025-2027.

Av dessa medel är kostnad för kulvertering av diken beräknat till cirka 350 000 kronor. Kostnad för iordningsställande av vallar är beräknat till cirka 700 000 kronor. Det är dock svårt att förutse både tillgång och pris på köp av massor. Mottagningen av massorna belastas av projektet för bullervallarna och inte i projektet därifrån massorna kommer. Det innebär att det uppstår en kostnad för genomförandet av bullervallarna, även för den del där kommunen kan använda sig av massor från andra kommunala projekt.

Om det skulle krävas ytterligare utredningar i samband med tillstånd för vattenverksamhet eller om det krävs en dispens från artskyddet tillkommer en beräknad kostnad på cirka 100 000 kronor för dessa utredningar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-18
- Bullerutredning, WSP, 2021-04-12
- Kompletterande bullerutredning, WSP, 2023-04-17
- Grod- och kräldjursinventering, EnviroPlanning AB, 2023-07-02

Beslutet ska skickas till

Amelie Sandström, stadsbyggnadschef
Fredrik Johansson, gatuchef
Adela Kapetanovic, VA-chef
Hampus Haga, kultur- och fritidschef
Magnus Fleischer, ekonomichef
Falköpings sportskytteklubb

Amelie Sandström
Stadsbyggnadschef

BULLERUTREDNING FALKÖPINGS SPORTKYTTTEKLUBBS SKJUTBANOR KOMPLETTERING PLANK VID SKEET O TRAPBANOR

2023-04-14

wsp

BULLERUTREDNING FALKÖPINGS SPORTKYTTTEKLUBBS SKJUTBANOR KOMPLETTERING PLANK VID SKEET O TRAPBANOR

KUND

Falköpings kommun

KONSULT

WSP Environmental Sverige

WSP Sverige AB
121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10 7225000

wsp.com

KONTAKTPERSONER

Bengt Simonsson, bengt.simonsson@wsp.com,

UPPDRAGSNAMN
Falköpings SSK - skottbuller

UPPDRAGSNUMMER
10353170

FÖRFATTARE
Bengt Simonsson

DATUM
2023-04-14

SAMMANTATTNING

WSP Akustik har tidigare på uppdrag av Falköpings Sportskytteklubb gjort beräkningar av bullerspridningen från skjutverksamhet vid befintliga skjutbanor. Verksamheten vid skjutbanorna är skjutning med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 mm).

Falköpings kommun har två områden väster om skjutbanorna där man vill titta på möjligheten på åtgärder för att hantera bullret från skjutbanorna västerut och hur det kan påverka framtida utbyggnad av Falköpings tätort.

Resultaten visar att med de föreslagna åtgärderna är det möjligt att i det redovisade planeringsområdet väster om skjutbanorna att i stort sett inga delar erhåller över 65 dBA, I för det vanligast förekommande vapnen.

Innehåll

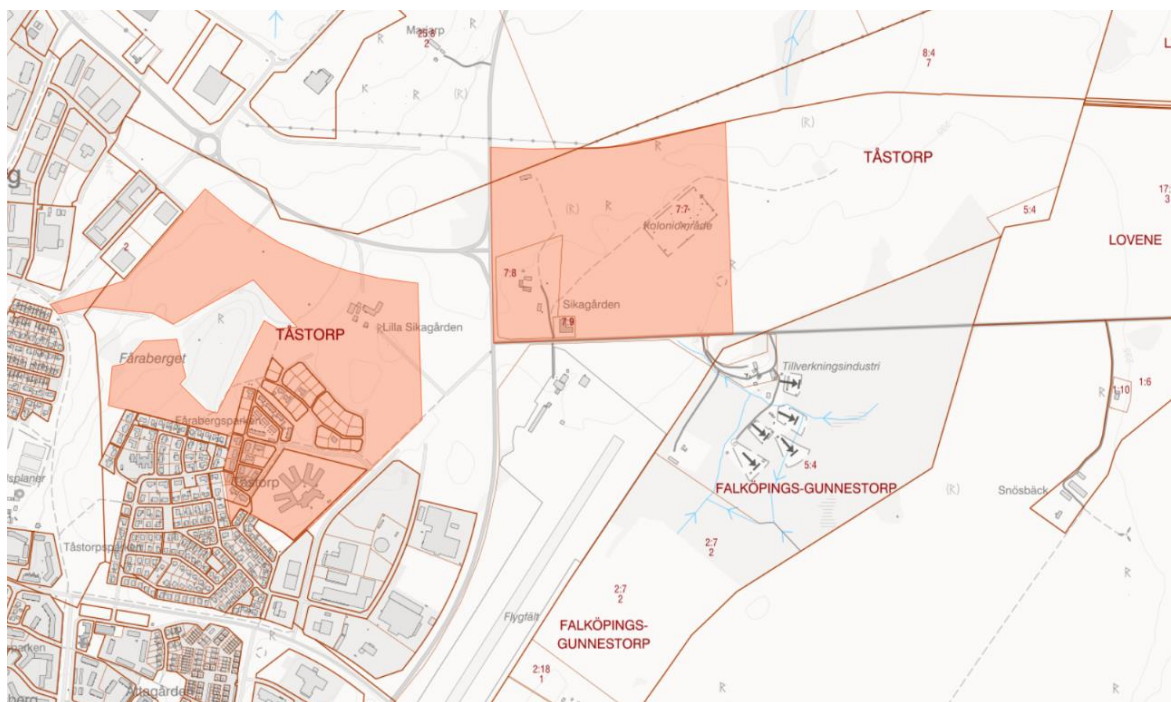
1	INLEDNING	4
2	OMFATTNING	4
3	UNDERLAG FALKÖPINGS SKYTTEKLUBBS SKJUTBANOR	5
3.1	UNDERLAG FÖR GENOMFÖRDA BERÄKNINGAR	6
4	BERÄKNINGAR	9
4.1	BERÄKNINGSALTERNATIV	9
4.1.1	Nya beräkningsalternativ	12
4.2	KOMMENTARER	14
5	ALLMÄNT OM BULLER	15
6	RIKTVÄRDEN UTOMHUS FÖR FINKALIBRIGA VAPEN	16

1 INLEDNING

WSP Akustik har tidigare på uppdrag av Falköpings Sportskytteklubb gjort beräkningar av bullerspridningen från skjutverksamhet vid befintliga skjutbanor. Verksamheten vid skjutbanorna är skjutning med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 mm).

Uppgiften var då att optimera bullerskyddsvallar för att innehålla beräknad ljudnivå 65 dBA, I vid närmaste bostäder 700 m öster om skjutbanorna.

Falköpings kommun har två områden väster om skjutbanorna där man vill titta på möjligheten på åtgärder för att hantera bullret från skjutbanorna västerut och hur det kan påverka framtida utbyggnad av Falköpings tätort, se Figur 1.

Figur 1 Karta med framtida bostadsområden från kommunen.

2 OMFATTNING

Ljudnivåberäkningarna har omfattat beräkning av 3 olika banor. Verksamheten omfattar pistolskytte med bland annat revolver .357 magnum och hagelgevär kaliber 12 med 24 gram stålhagelpatroner.

Beräkningarna har utförts för de fall i den tidigare utredning som medfört ljudnivåer över 65 dBA i de av kommunen planerade nya områdena för framtida utbyggnad av Falköpings tätort. Olika höjder på plank bakom skeet och trapbanorna har studerats.

Skyttet sker i huvudsak från fasta skjutplatser med fasta skjutavstånd. Ljudnivåberäkningarna skall normalt göras för den grövsta kalibern med den högsta ljudnivån som skjuts på de olika skjutplatserna men i vissa fall skall beräkningar även genomföras för klenare kalibrar om misstanke finns att gällande riktvärde för buller NFS 2005:15 kan överskridas.

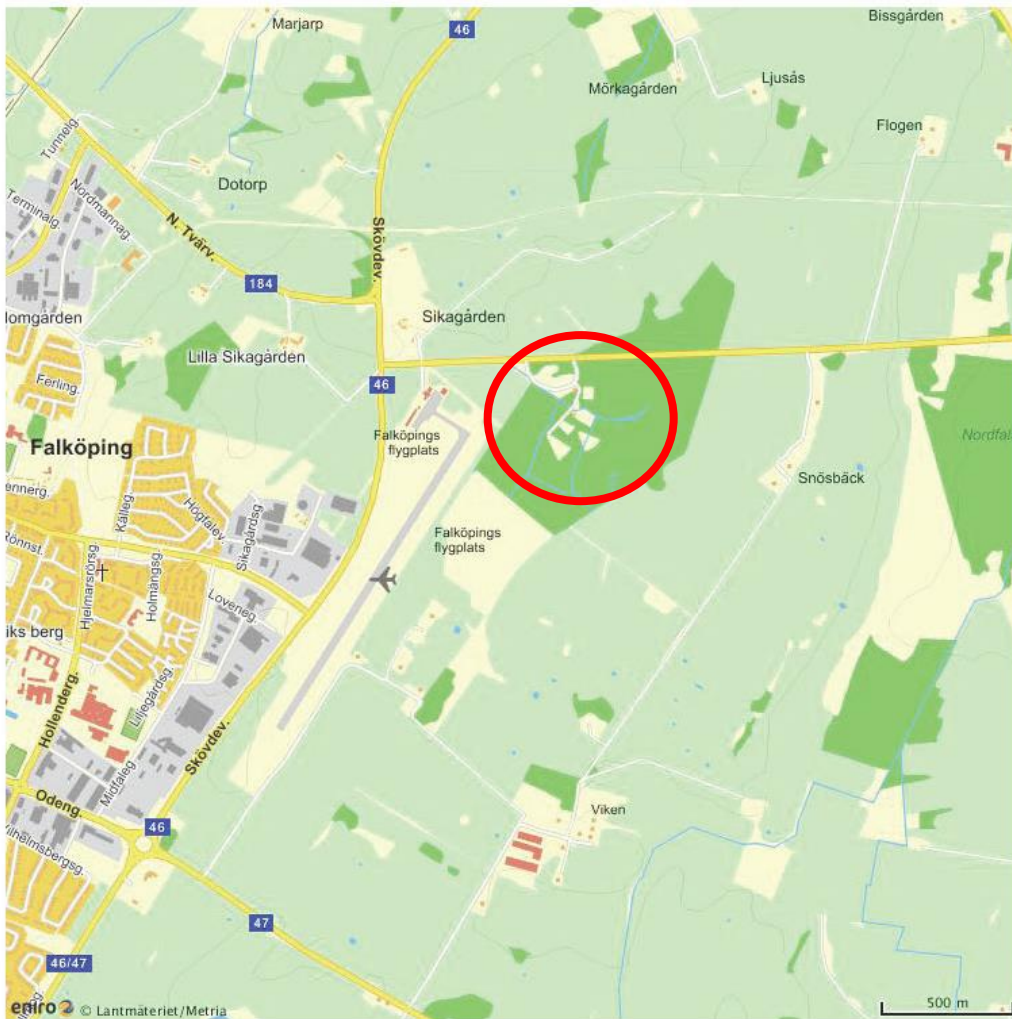
Beräkningarna för finkalibriga vapen har genomförts i enlighet med en beräkningsmodell som utvecklats i ett gemensamt nordiskt projekt med Fortifikationsverket som svensk representant. Till denna modell finns en källdatabas som bland annat är underlag till Naturvårdsverkets beräkningsmodell (Naturvårdsverket meddelande 7/1984, Buller från finkalibriga vapen, Beräkningsmodell). Beräkningsmodellen följer även i grunden en modell beskriven i Nordtest Metod NT ACOU 099 "Shooting Ranges, Prediction of Noise" med undantag av beräkning för projektilsljudet. Denna metod är i enlighet med Naturvårdsverkets beräkningsmodell. Ljudnivåberäkningarna skall uppfylla kraven enligt NV publikation "Buller från finkalibriga vapen – Beräkningsmodell" (NV meddelande 7/84). Naturvårdsverkets beräkningsmodell är en förenkling av ovanstående modell för att möjliggöra handberäkning av skottbuller.

Beräkningarna har genomförts för ett område av 10*10 km med ett rutnät på 25*25 m. För beskrivning av terrängens inverkan på ljudutbredningen har digitalt terrängunderlag använts.

Beräknade ljudnivåer avser frifältsvärden under medvindsförhållanden i alla riktningar eller därmed jämförbara meteorologiska förhållanden. Med medvind menas då en vindriktning från skjutplats till mottagaren inom en sektor av $\pm 45^\circ$. Vid motvindförhållanden blir därför ljudnivån lägre än det som presenteras i bullerkartorna.

3 UNDERLAG FALKÖPINGS SKYTTEKLUBBS SKJUTBANOR

Inom området finns flera skjutbanor. Av dessa har tidigare 7 olika banor studerats. Skjutbanorna ligger öster om Falköping. Utifrån resultat från den tidigare utredningen är det i första hand pistolbanan 25 m, skeetbanan och nordisk trapbana som medför ljudutbredning västerut över 65 dBAI mot de planerade områdena.

Figur 2 Redovisning läge av skjutbanorna.

3.1 UNDERLAG FÖR GENOMFÖRDA BERÄKNINGAR

Skytteanläggningen som studerats avser följande banor:

- 1 pistolbana 25 m huvudskjutriktning 98 grader med skjuthall
- 1 skeetbana med huvudskjutriktning 120 grader +/- 80 grader
- 1 nordisk trapbana huvudskjutriktning 130 grader +/- 30 grader

De vapen och ammunition som har ingått i beräkningarna och som är dimensionerande när det gäller skottbullen skall utgå ifrån tabell 1 i NV meddelande 7/1984:

- Hagelgevär kaliber 12 med 24 gram stålhagelpatroner
- Grovpistol kaliber .357,

1. Pistol 25 m Till största delen cal 22
2. Kombinerad Skeet, trap sporting
3. Trap
4. Viltmål 50m endast cal 22
5. Viltmål 80m

Figur 3 Beskrivning av skjutriktningar för Falköpings SSK

Utifrån kartor och underlag från skytteklubben samt erhållna bilder har en sammanställning gjorts för respektive skjutbana med beskrivning av vapen, skjutriktningar och bedömning av bullerskydd vid skjutplatserna. Flygbilder från Eniro och hitta.se samt underlag från skytteklubben har använts för bedömning av läge av skjutplatser och skjutriktningar.

Kulfångsvallarna för pistolbanan, viltmålsbanorna och inskjutningsbanan har uppskattats till 5 m höjd och lägen utifrån flygbilder.

Avseende skjuthallar finns flera alternativ som det finns dokumenterade data på och vilka avses att väljas utifrån de som stämmer bäst med hur hallarna ser ut idag.

De olika alternativen är öppen skjuthall och skjuthall med öppningsbara frambyggda dörrar (Figur 4).

Figur 4 Skjuthall vid pistolbana 25 m med framåtbyggda skärmväggar

4 BERÄKNINGAR

För beräkningarna har Naturvårdsverkets publikation "Buller från finkalibriga vapen – beräkningsmodell" (SNV meddelande 7/1984) använts. För beräkningarna har uppgifter på de olika vapentypernas akustiska emission erhållits från Naturvårdsverkets databas för skottbuller. Den akustiska emissionen avser ljudnivå i oktavband (16-8kHz) på ett avstånd av 10m med tidsvägning Impuls (35ms).

Som indata till beräkningen har vi använt en höjddatabas samt underlag i form av höjdkurvor från befintliga kartmaterial. Terrängbeskrivningen har kompletterats med befintliga vallar/plank som bedömts utifrån foton. Beräkningen tar därför hänsyn till terrängformationen i området. Beräkningen görs generellt för alternativ med medvind i alla riktningar från skjutplatserna. Generellt utgår beräkningen från hård markyta (reflekterande) vid utbredning över vatten. Övrig markyta betraktas som mjuk (ej fullständig reflekterande) i beräkning.

Skogsvegetation har i praktiken en dämpande effekt på ljudutbredningen. Dessa beräkningar har beräkningarna utförts utan hänsyn till förekomst vegetationsdämpning då bedömningen är att det i huvudsak är öppen terräng i området.

Beräkningar har genomförts för skjutning på de olika skjutbanorna. Vid beräkningarna har ljudnivån från flera skjutpositioner beräknats. Ljudnivån från dessa har dock inte adderats, i stället presenteras det största bidraget från respektive vapen/skjutbana. Detta är gjort för att ta hänsyn till skjutning från olika skjutplatser. Smällen från finkalibriga vapen har extremt kort förlopp och även om flera skyttar övar samtidigt är sannolikheten att två vapen avfyras exakt samtidigt så deras ljudtryck adderas försumbar. Beräkningen har därför utgått ifrån att man inte erhåller en höjning av den maximala ljudnivån på grund av att flera skjutplatser används samtidigt. Erfarenhet från mätningar har visat att man normalt ej får någon förhöjning av den maximala ljudnivån när flera skyttar samtidigt skjuter enkelskott. Detta förutsätter att man inte skjuter automateld på dessa skjutbanor.

4.1 BERÄKNINGSALTERNATIV

Från den tidigare utredningen har vi utgått ifrån följande alternativ:

Pistol skjutbanan

Skjutning från skjuthall med framåtbyggda skärmväggar

Skjutriktning 98 grader

Befintlig kulfångsvall höjd till 8,5 m, förlängd till 77 m, jfr Figur 6

Revolver .357 magnum

Kombinerad Skeet/Trap

Huvudskjutriktning 120 grader +/- 80 grader

Åtgärdssteg alternativ 4 för skeet och trapbanorna, jfr Figur 7

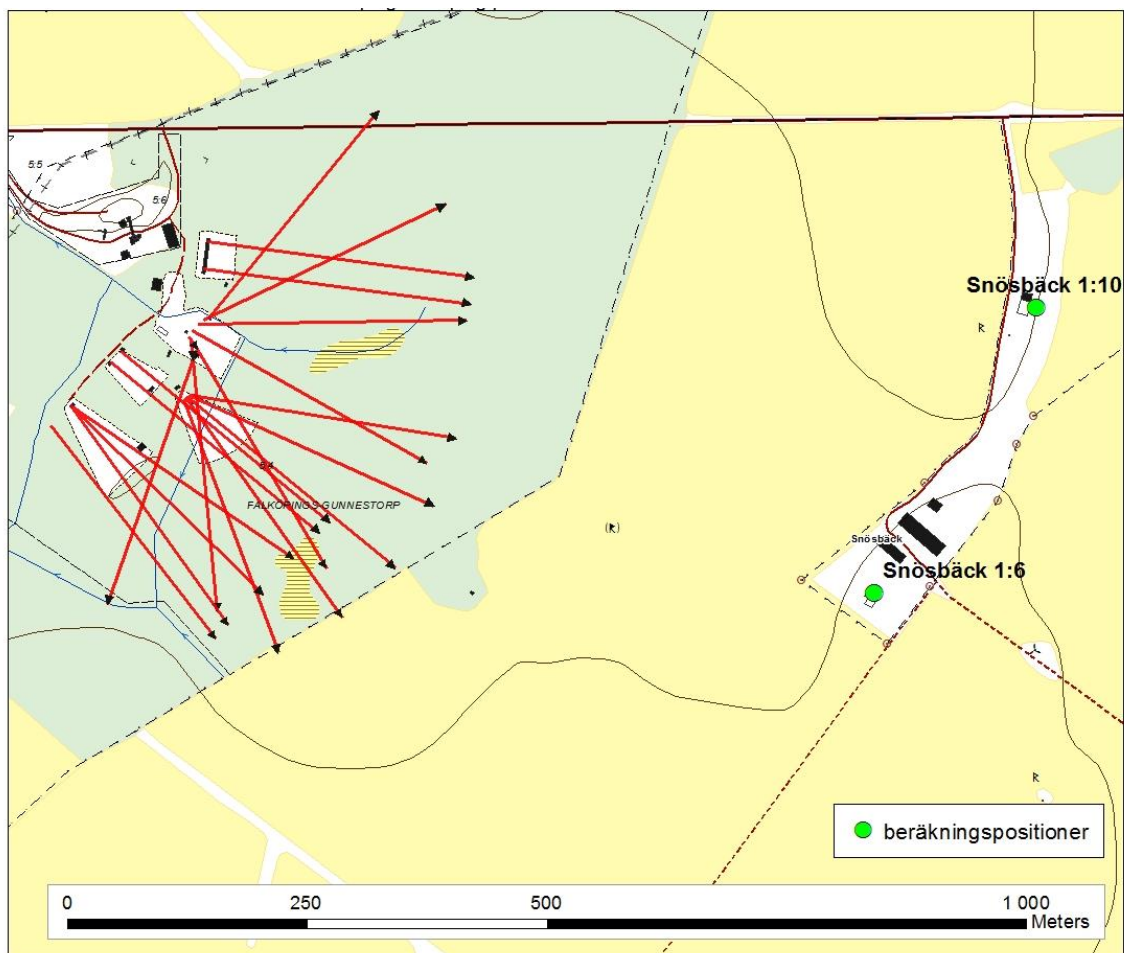
Hagelgevär kaliber 12 24 gr hagel

Trap

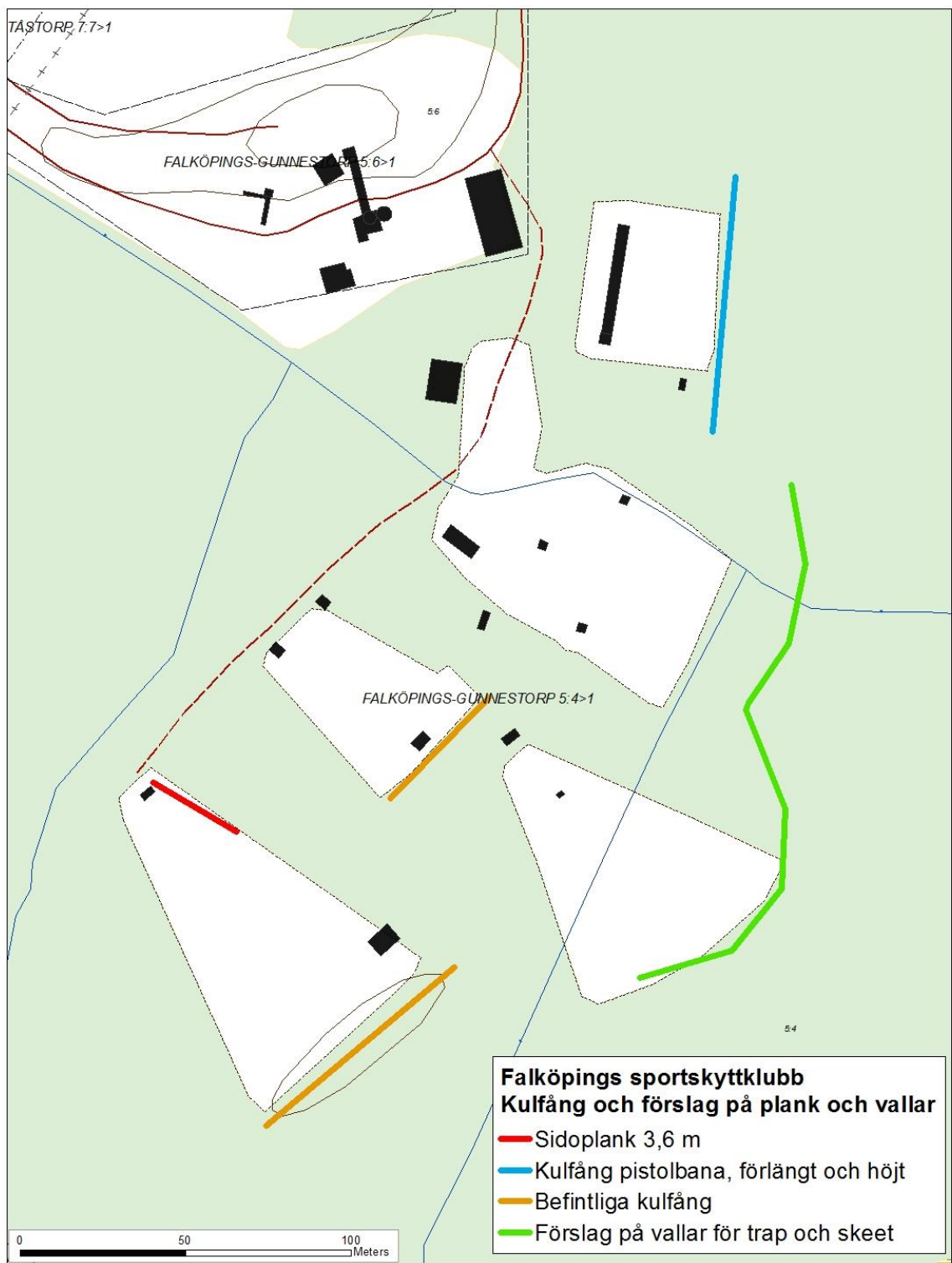
Huvudskjutriktning 130 grader +/- 30 grader

Åtgärdssteg alternativ 4 för skeet och trapbanorna, jfr Figur 7

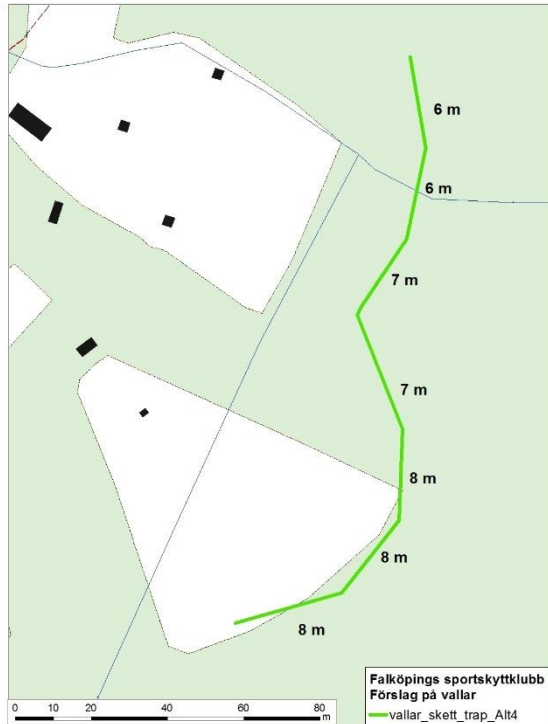
Hagelgevär kaliber 12 24 gr hagel

Figur 5 Skjutriktningar.

Figur 6 Beskrivning av befintliga kulfång och förslag på vallar och plank.

Figur 7 Beskrivning av förslag på vallar vid skeet och trapbanorna, alt 4.

4.1.1 Nya beräkningsalternativ

Denna studie avser att föreslå lämpliga avskärmning mot väster för att inte överskrida 65 dBAI i de från kommunen beskrivna områdena. I Figur 8 nedan redovisas de lägen av tänkbara placeringar av plank norr om pistolbanan 25 m. Lägena i Figur 8 har justerats utifrån dialog med verksamhetsutövarna.

För pistolskjutbanan har det utgått från följande:

Skjutning från skjuthall med framåtbyggda skärmväggar

Skjutriktning 98 grader

Befintlig kulfångsvall höjd till 8,5 m, förlängd till 77 m, jfr Figur 6

Revolver .357 magnum

Beräkningarna har skett utan plank norr om banan och plank enligt Figur 8 med höjderna 2,5 och 3 m.

Resultat redovisas i [bilaga 1, sid 1-2](#) i två olika skalor. Av resultatet framgår att planket inte påverkar ljudets utbredning över kommunens planerade område i öster. Endast en liten del i sydöstra delen av området påverkas av buller över 65 dBAI.

Figur 8 Beskrivning av förslag på plank norr om pistolbanan 25 m.

I Figur 9 nedan redovisas de lägen av tänkbara placeringar av plank bakom skeet och trapbanorna. Lägena i Figur 9 har justerats utifrån dialog med verksamhetsutövarna.

Kombinerad Skeet/Trap

Huvudskjutriktning 120 grader +/- 80 grader

Åtgärdssteg alternativ 4 för skeet och trapbanorna, jfr Figur 7

Hagelgevär kaliber 12 24 gr hagel

Beräkningarna har skett utan plank bakom banan och plank enligt Figur 9 med höjderna 2,5 m, 3 m, 3,5 m och 4 m.

Resultat redovisas i [bilaga 1, sid 3-4](#) i två olika skalor. Av resultatet framgår att först med plank med höjden 4 m hamnar ljudutbredning 65 dBAI utanför kommunens planerade område i öster.

Trap

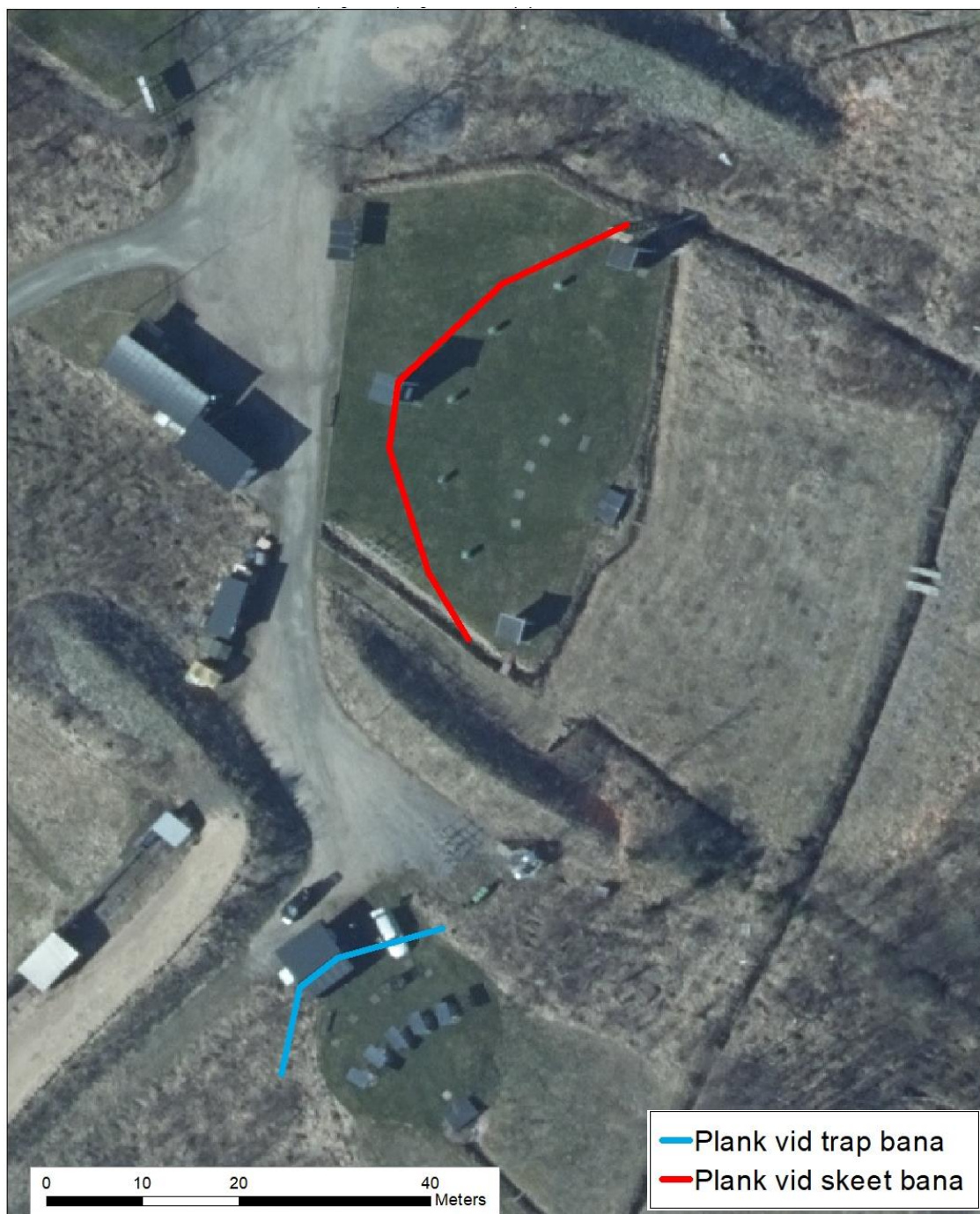
Huvudskjutriktning 130 grader +/- 30 grader

Åtgärdssteg alternativ 4 för skeet och trapbanorna, jfr Figur 7

Hagelgevär kaliber 12 24 gr hagel

Beräkningarna har skett utan plank bakom banan och plank enligt Figur 9 med höjderna 2,5 m och 3 m.

Resultat redovisas i bilaga 1, sid 5-6 i två olika skalor. Av resultatet framgår att först med plank med höjden 3 m hamnar ljudutbredning 65 dBA, I utanför kommunens planerade område i öster.

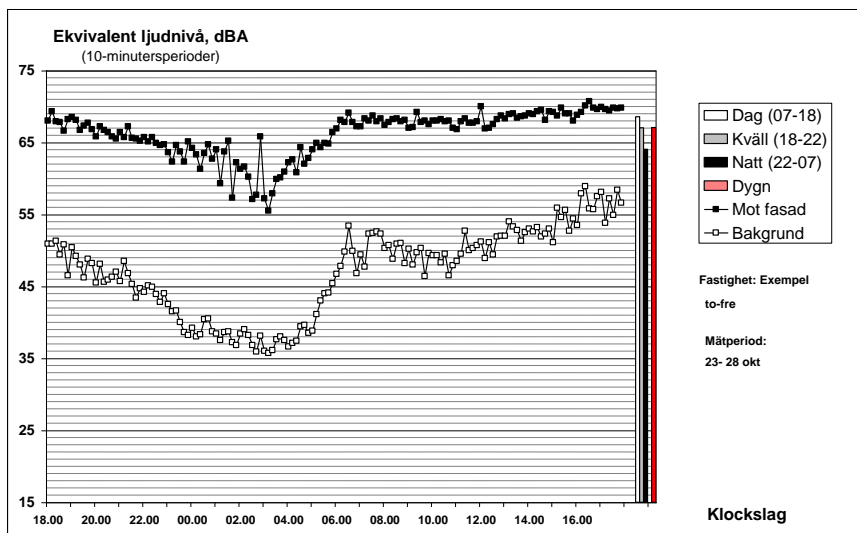
Figur 9 Beskrivning av förslag på plank bakom skeet och trap banorna mot väster.

4.2 KOMMENTARER

Resultaten visar att med de föreslagna åtgärderna är det möjligt att i det redovisade planeringsområdet väster om skjutbanorna att i stort sett inga delar erhåller över 65 dBA, I för det vanligast förekommande vapnen.

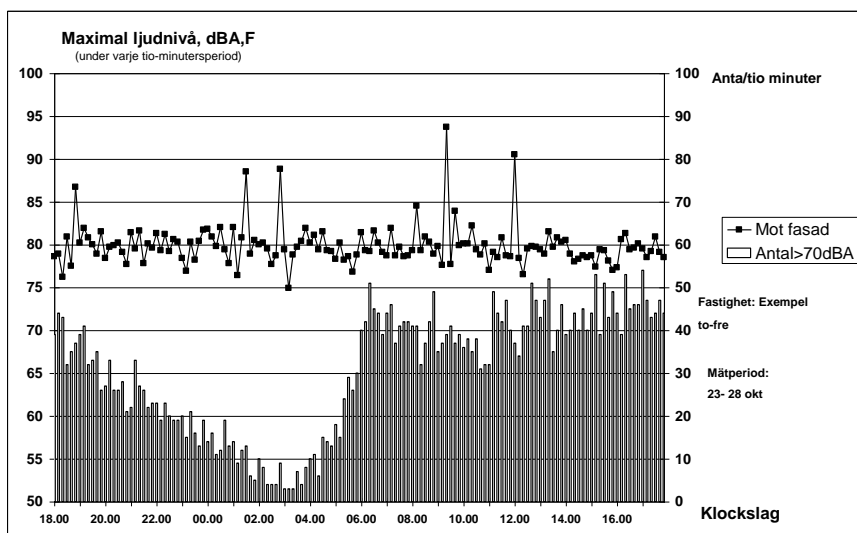
5 ALLMÄNT OM BULLER

För bedömning av bullerstörningar kan olika bullermått användas. Vanligtvis används ekvivalent eller maximal ljudnivå eller en kombination av båda. För vägtrafikbuller tillämpas exempelvis vanligen dygnsekvivalent ljudnivå för utomhusnivån. Exempel på ekvivalentnivåns variation redovisas i Figur 10 och avser förhållanden längs en hårt trafikerad genomfartsgata.

Figur 10 Exempel på ekvivalentnivåns variation under ett dygn

Den ekvivalenta ljudnivån beskriver emellertid ej tillfälliga toppar i ljudnivån, exempelvis från passerande fordon eller ljudet från skottbullen. Redovisning av maximala ljudnivåer har betydelse för bedömning av risk för exempelvis väckning. I Figur 11 redovisas den maximala ljudnivån för vägtrafik enligt exemplet ovan samt antalet tillfällen som den maximala ljudnivån överskrider 70 dBA under varje tiominutersperiod.

Figur 11 Exempel på maximalnivåns variation under ett dygn

Varje maximal ljudnivå orsakas då av ett passerande fordon på genomfartsgatan. På liknande sätt beskrivs den maximala ljudnivån från skottbullen. Detta betyder att skillnaden mellan den maximala ljudnivån och ekvivalenta ljudnivån ofta är stor. I vårt exempel är skillnaden 25-30 dBA-enheter mellan högsta maximala ljudnivå och dygnsekvivalent ljudnivå. Det är därför viktigt att man inte förväxlar olika bullermått för samma verksamhet.

I Sverige används endast maximal ljudnivå för att beskriva skottbuller.

Den maximala ljudnivån är ett medelvärde (rms-värde) under en viss tidsperiod. Storleken på medelvärdet beror därför av under hur lång tid som medelvärdet bildas. Ett medelvärde under kort tid får därför ett högre siffervärde än om medelvärdet tas under en längre tidsperiod för samma bullerhändelse. För skottbuller har man fastställt att den maximala ljudnivån skall medelvärdesbildas under 35 ms, vilket motsvarar inställning Impuls på en ljudnivåmätare. Därför anges ett tillägg efter dBA, exempelvis betyder 65 dBA, I att den maximala ljudnivån är 65 dBA med ljudnivåmätaren inställd på Impuls.

6 RIKTVÄRDEN UTOMHUS FÖR FINKALIBRIGA VAPEN

För skjutning med finkalibrig ammunition tillämpas riktvärden angivna i naturvårdsverkets allmänna råd om buller från skjutbanor, NFS 2005:15. Råden är avsedda att ge vägledning om skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått avseende störning av buller från skjutbanor inrättade för skjutning med finkalibrig ammunition (kaliber < 20 mm). Riktvärden är angivna som maximala ljudnivåer i dBA frifältsvärde (tidsvägning Impuls) (dBAI):

Tabell 1 Sammanställning riktvärden angivna i naturvårdsverkets allmänna råd om buller från skjutbanor, NFS 2005:15.

Område	Helgfri måndag- fredag	Lördag, söndag och helgdag		Natt ²⁾
	Dag och kväll kl. 07–22 dBAI	Dag kl. 09–19 dBAI	Kväll kl. 19–22 dBAI	Natt mot vardag kl. 22–07 samt mot lör-, sön- och helgdag kl. 22–09 dBAI
Bostäder för permanent boende och fritidshus				
Nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana	65–70	65–70	60–65	55–60
Banor byggda före 1982 som därefter inte väsentligt förändrat verksamheten	65–75	65–75	60–70	55–65
Banor byggda före 1982 med obetydlig störningspåverkan	65–80	65–80	60–75	55–65
Vårdlokaler				
Nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana	60–65	60–65	55–60	55–60
Banor byggda före 1982 som därefter inte väsentligt förändrat verksamheten	60–70	60–70	55–65	55–65
Banor byggda före 1982 med obetydlig störningspåverkan	60–75	60–75	55–70	55–65
Undervisningslokaler och friluftsområden¹⁾				
Nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana	60–65	60–65	60–65	-
Banor byggda före 1982 som därefter inte väsentligt förändrat verksamheten	60–70	60–70	60–70	-
Banor byggda före 1982 med obetydlig störningspåverkan	60–75	60–75	60–75	-

1) Med friluftsområde avses område i översiktsplan för det rörliga friluftslivet eller andra områden som nyttjas mer frekvent för friluftsliv där naturupplevelsen är en viktig faktor och där en låg bullernivå utgör en särskild kvalitet. Bakgrundsnivån är låg och inga andra störande aktiviteter förekommer som till exempel större trafikleder, motorsportbanor, fritidsbåtstrafik eller skoterleder.

2) Avser endast militär övningsverksamhet. Nattetid bör annan skjutverksamhet inte förekomma.

Värdena bör gälla i varje punkt utomhus vid de i tabellen angivna byggnaderna respektive inom friluftsområden. Värdena beräknas som frifältsvärden (ej påverkade av reflexer).

I de allmänna råden finns tillämpningsanvisningar till riktvärdena vid nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana, för banor byggda före 1982, för banor för hagelskytte, för tävlingar samt allmänt om skyddsåtgärder och försiktighetsmått.

VI ÄR WSP

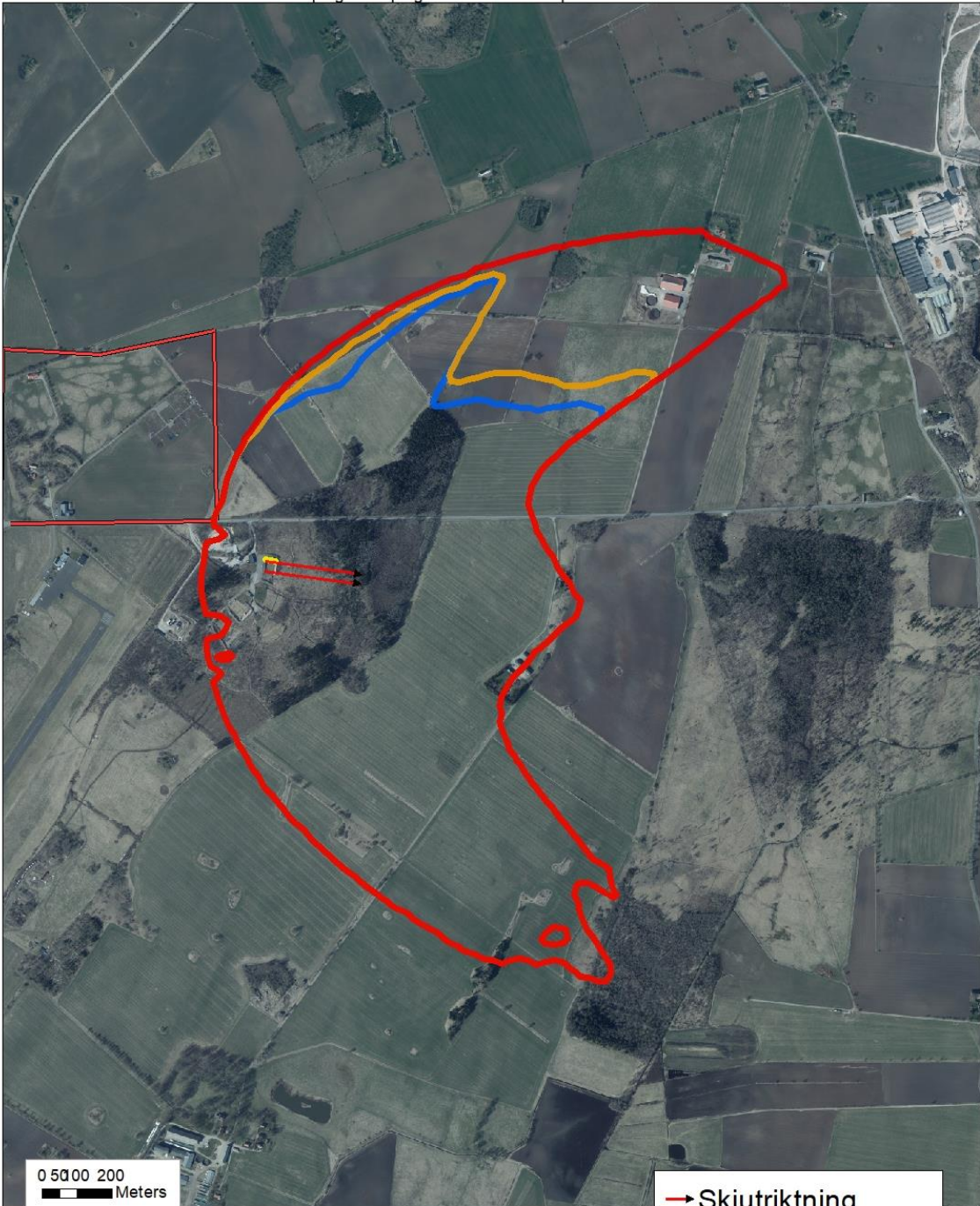
WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi verkar på våra lokala marknader med stöd av global expertis. Som tekniska experter och strategiska rådgivare har vi tillgång till ingenjörer, tekniker, naturvetare, planerare, utredare och miljöspecialister liksom professionella projektörer, konstruktörer och projektledare. Vi erbjuder hållbara lösningar inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Med drygt 39 000 medarbetare på 500 kontor i 40 länder medverkar vi till en hållbar samhällsutveckling. I Sverige har vi omkring 4 000 medarbetare. wsp.com

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7

T: +46 10 7225000
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
wsp.com

FalköpingSSK
Pistolbana 25 m med olika plankalternativ
65 dBAI

WSP WSP Akustik
uppdrag 10353170

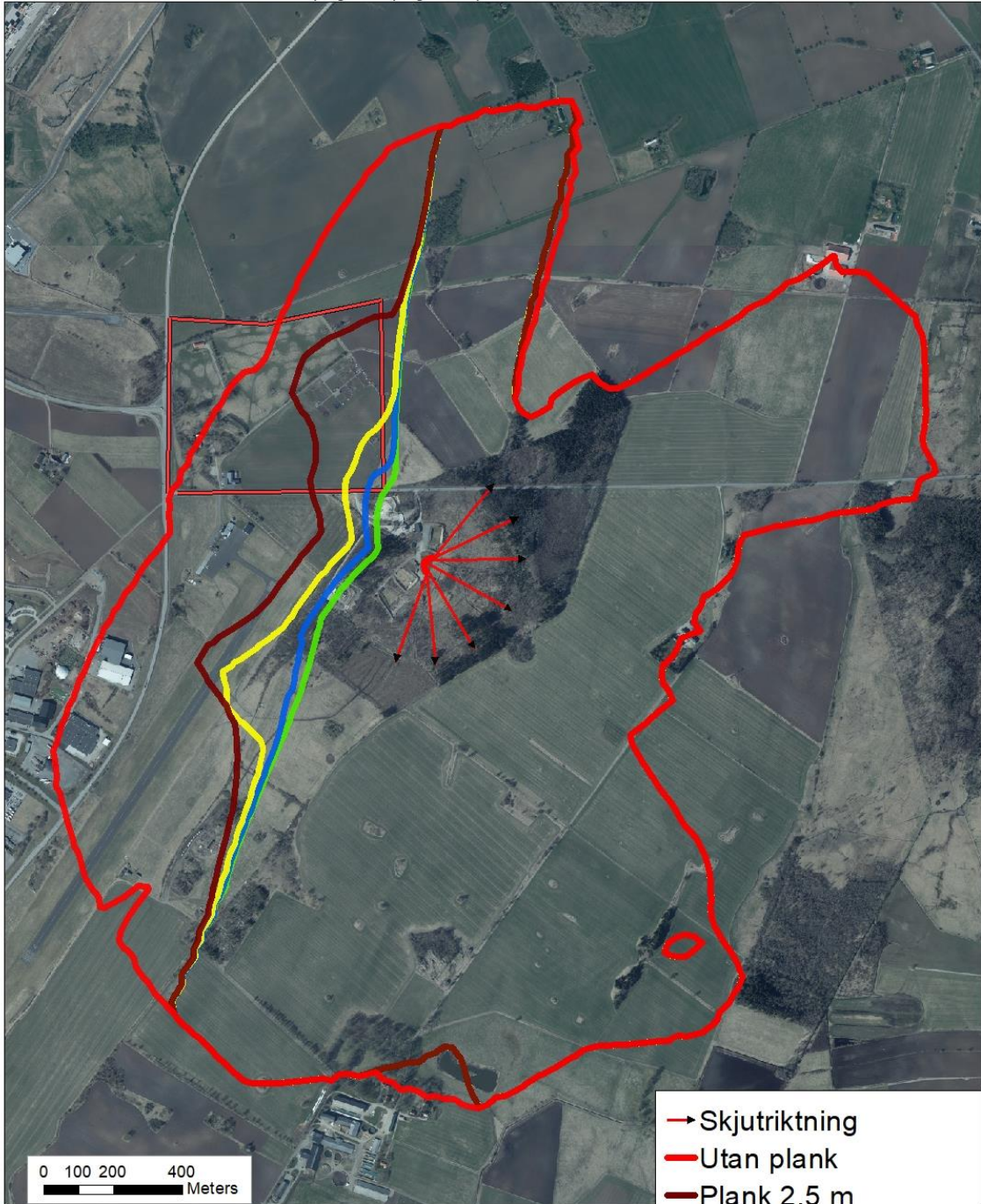
- Skjutriktning
- Utan plank
- Plank 2,5 m
- Plank 3 m
- Plank pistolbanan
- Område 1

**FalköpingSSK
Pistolbana 25 m med olika plankalternativ
65 dBAI**

WSP WSP Akustik
uppdrag 10353170

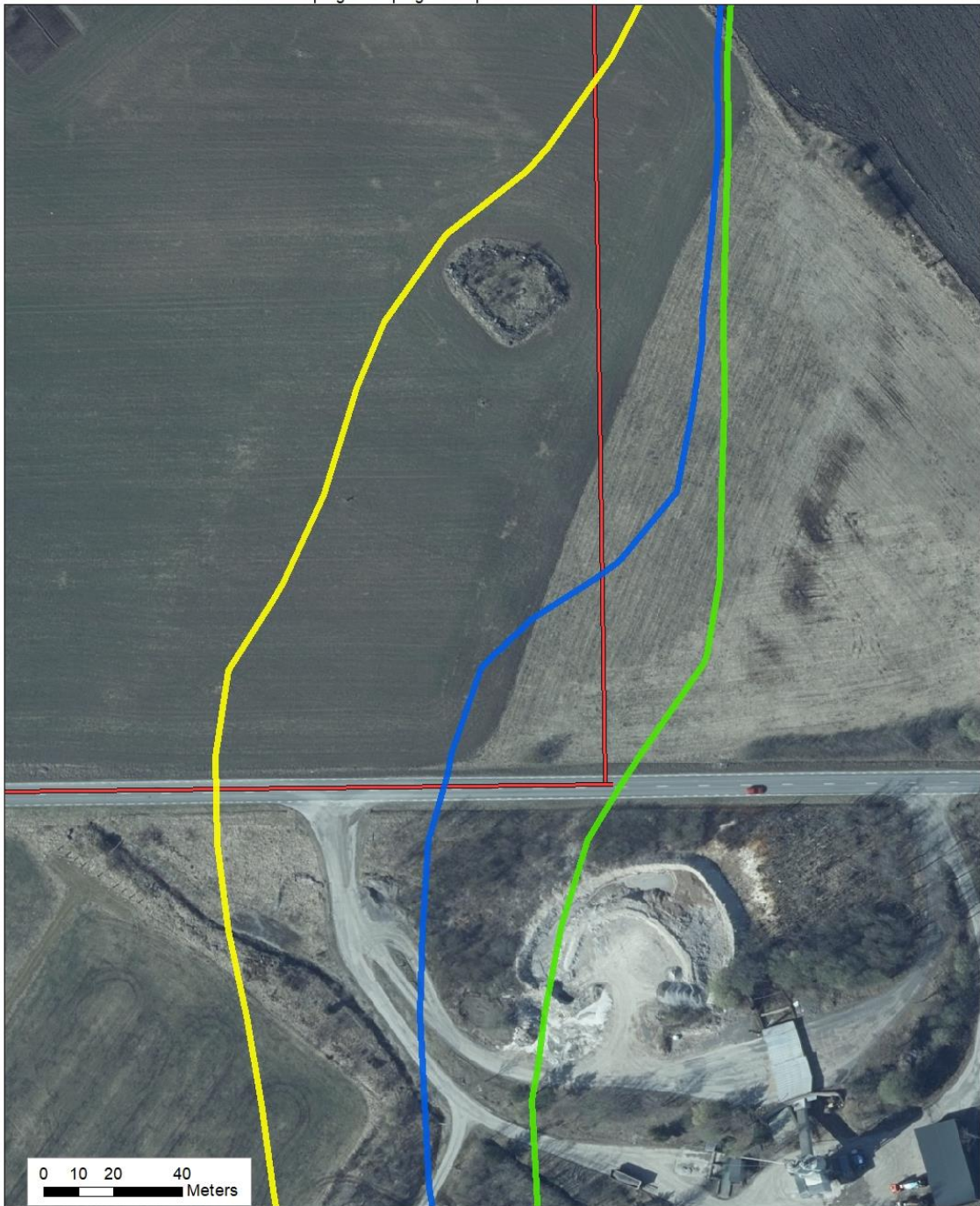
- Skjutriktning
- Utan plank
- Plank 2,5 m
- Plank 3 m
- Plank pistolbanan
- Område 1

FalköpingSSK
Skeetbana med olika plankalternativ
65 dBAI

WSP WSP Akustik
uppdrag 10353170

- Skjutriktning
- Utan plank
- Plank 2,5 m
- Plank 3 m
- Plank 3,5 m
- Plank 4 m
- Plank vid skeet bana
- Område 1

FalköpingSSK
Skeetbana med olika plankalternativ
65 dBAI

wsp WSP Akustik
uppdrag 10353170

- Plank 3 m
- Plank 3,5 m
- Plank 4 m
- Område 1

FalköpingSSK
Trap bana med olika plankalternativ
65 dBAI

WSP WSP Akustik
uppdrag 10353170

- Skjutriktning
- Trap utan plank
- Trap plank 2,5 m
- Trap plank 3 m
- Plank vid trap bana
- Område 1

FalköpingSSK
Trap bana med olika plankalternativ
65 dBAI

wsp WSP Akustik
uppdrag 10353170

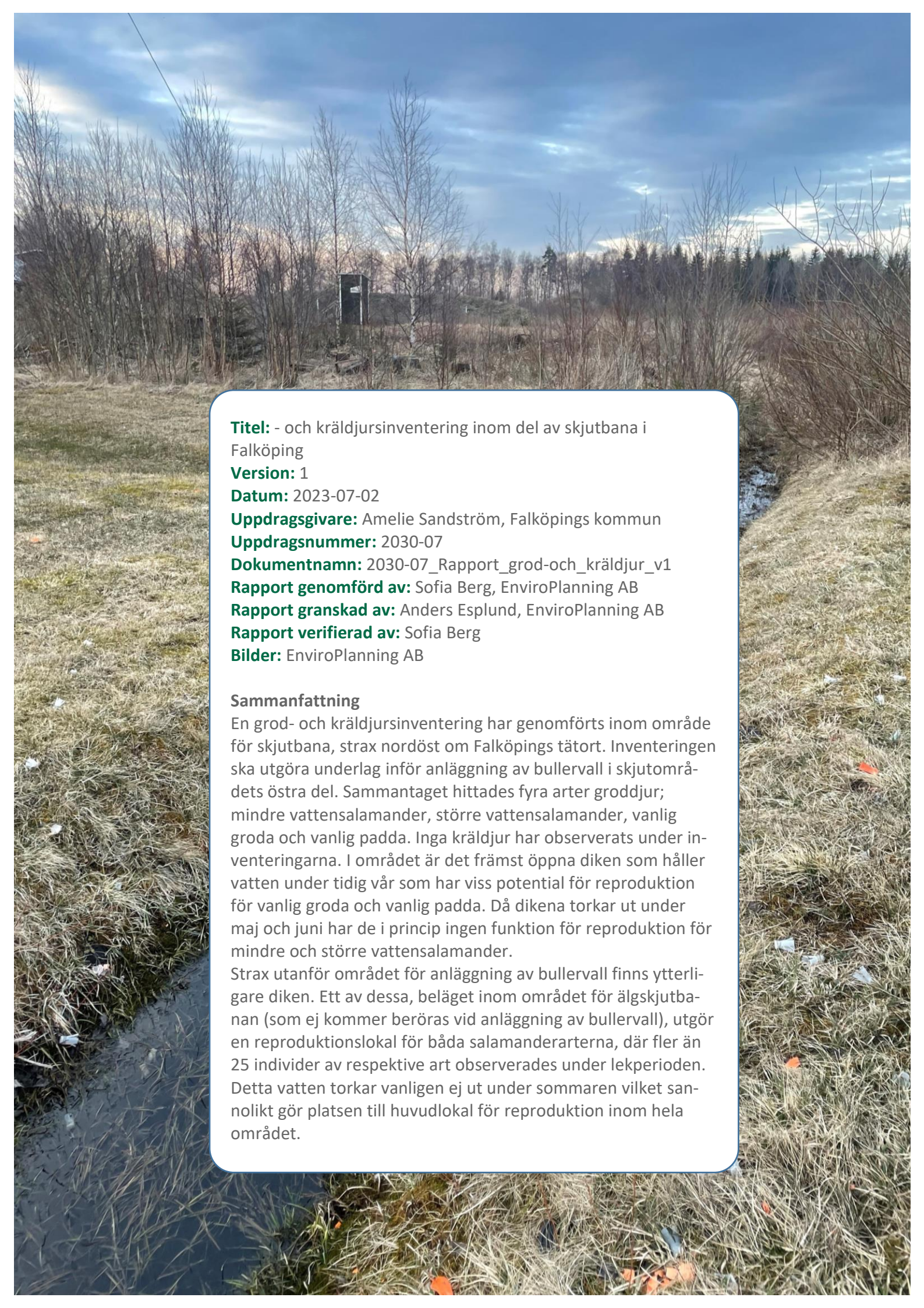
- Skjutriktning
- Trap utan plank
- Trap plank 2,5 m
- Trap plank 3 m
- Plank vid trap bana
- Område 1

*Ledande experter
för en levande värld.*

Rapport
**Grod- och kräldjursinventering inom del av
skjutbana i Falköping**
Falköpings kommun

Titel: - och kräldjursinventering inom del av skjutbana i Falköping

Version: 1

Datum: 2023-07-02

Uppdragsgivare: Amelie Sandström, Falköpings kommun

Uppdragsnummer: 2030-07

Dokumentnamn: 2030-07_Rapport_grod-och_kräldjur_v1

Rapport genomförd av: Sofia Berg, EnviroPlanning AB

Rapport granskad av: Anders Esplund, EnviroPlanning AB

Rapport verifierad av: Sofia Berg

Bilder: EnviroPlanning AB

Sammanfattning

En grod- och kräldjursinventering har genomförts inom område för skjutbana, strax nordöst om Falköpings tätort. Inventeringen ska utgöra underlag inför anläggning av bullervall i skjutområdets östra del. Sammantaget hittades fyra arter groddjur; mindre vattensalamander, större vattensalamander, vanlig groda och vanlig padda. Inga kräldjur har observerats under inventeringarna. I området är det främst öppna diken som håller vatten under tidig vår som har viss potential för reproduktion för vanlig groda och vanlig padda. Då diken torkar ut under maj och juni har de i princip ingen funktion för reproduktion för mindre och större vattensalamander.

Strax utanför området för anläggning av bullervall finns ytterligare diken. Ett av dessa, beläget inom området för älgskjutbanan (som ej kommer beröras vid anläggning av bullervall), utgör en reproduktionslokal för båda salamanderarterna, där fler än 25 individer av respektive art observerades under lekperioden. Detta vatten torkar vanligen ej ut under sommaren vilket sannolikt gör platsen till huvudlokal för reproduktion inom hela området.

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Artskyddsförordningen	1
2	Metod	2
2.1	Groddjursinventering.....	2
2.2	Kräldjursinventering.....	2
3	Resultat.....	4
3.1	Områdesbeskrivning	4
3.2	Fältinventering.....	4
3.3	Groddjur inom utredningsområde för bullervall	5
3.4	Kräldjur inom utredningsområde för bullervall	5
3.5	Objektbeskrivningar.....	7
3.6	Övriga groddjursobservationer.....	9
4	Slutsatser	11
5	Referenser.....	13

1 Inledning

EnviroPlanning har fått i uppdrag av Falköpings kommun att genomföra en grod- och kräldjursinventering inom del av skjutområde öster om Falköpings flygplats (figur 1). Syftet med inventeringen är att utgöra underlag för eventuella artskyddsdispenser för anläggning av bullervall i området.

1.1 Artskyddsförordningen

Samtliga groddjur och kräldjur i Sverige är nationellt fridlysta enligt 6§ artskyddsförordningen (ASF) och en antal arter är även strikt skyddade genom EU:s art- och habitatdirektiv, vilket är införd i den svenska artskyddsförordningens 4a§ (se box 1). För nationellt fridlysta arter är det förbjudet att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon. För strikt skyddade arter så är det förbjudet att avsiktligt fånga eller döda djur, störa djur (särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder), förstöra eller samla in ägg i naturen, och skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats.

Figur 1. Utredningsområde för anläggning av bullervall vid skjutbana i Falköping. Inom området har en fördjupad inventering av grod- och kräldjurs utförts.

Box 1a

Nationellt fridlysta grod- och kräldjursarter i Sverige (6 § ASF)

- Vanlig groda
- Vanlig padda
- Ätlig groda
- Mindre vattensalamander
- Skogsödla
- Vanlig snok
- Huggorm
- Kopparödla

Box 1b

Strikt skyddade grod- och kräldjursarter i Sverige (4a § ASF)

- Åkergroda
- Större vattensalamander
- Lövgroda
- Gölgroda
- Klockgroda
- Lökgroda
- Långbensgroda
- Grönfläckig padda
- Strandpadda
- Hasselsnok
- Sandödla

2 Metod

2.1 Groddjursinventering

Fältinventering av groddjur genomfördes kvällstid 15 april och 26 april 2023 av biologerna Sofia Berg, EnviroPlanning AB. Groddjur eftersöktes i och i anslutning till de diken och småvatten inom utredningsområdet för bullervall, som identifierades direkt i fält i samband med det första fältbesöket innan det blev mörkt (figur 2). Ett flertal diken finns även strax utanför utredningsområdet för bullervall. Dessa inventerades på groddjur vid andra fältbesöket i syfte att få en bättre bild över helheten av livsmiljöer för groddjur i området.

I samband med skymning startades groddjursinventeringen med att lyssna efter spelande grodor. Genom att sedan långsamt vandra runt de olika vattenförekomsternas strandlinje/kanter, eftersöktes vuxna individer och romklumpar med hjälp av pannlampa. Vattnen, även benämnda som lokaler, och den omgivande miljön dokumenterades genom textbeskrivningar och foto. Väderförhållanden (temperatur, molnighet, nederbörd) registrerades vid samtliga fältbesök. Vid eventuell groddjursförekomst noterades antalet arter och antalet individer av förekommande arter och vid förekomst av rom noterades antalet romklumpar och från vilken art de kom.

2.2 Kräldjursinventering

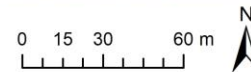
Kräldjursinventeringen utfördes 5 juni 2023 av biologen Sofia Berg, EnviroPlanning AB. Inventeringen utfördes enligt Naturvårdsverkets metod med visuell observation (Naturvårdsverket 2010) där hela området för bullervallsyta systematiskt genomsöktes efter kräldjur. Vid prassel i marken, men där djuret ej hinner ses, stannar inventeraren och avvaktar i upp till 10 minuter för att eventuellt kunna bekräfta vilken art som orsakade prasset. Kan djuret ej ses noteras ej förekomst. Gömslen, såsom under stock och sten, lyfts på och undersöks. Inventering äger ej rum vid temperaturer >30 grader i skuggan eller vid regn.

Utredningsområdet för bullervall

Inventeringslokaler

Öppna diken eller småvatten

Figur 2. Inom området för anläggning av bullervall finns ett flertal öppna diken samt enstaka mindre småvatten. Dessa vatten har inventerats på groddjur vid två tillfällen (15 och 26 april). Väster om utredningsområdet finns ytterligare diken vilka inventerades i samband med det andra fältbesöket (26 april) i syfte att få en bättre bild över hur livsmiljöer för groddjur ser ut även utanför utredningsområdet.

3 Resultat

3.1 Områdesbeskrivning

Området för skjutbanan (Falköpings Sportskytteklubb) är beläget strax öster om Falköpings tätort (figur 1) och angränsar mot betongindustri, igenväxningsmark och granplanteringar.

Ytan som omfattas av utredning för bullervall består av igenväxningsmark, hävdade näringsrika gräsmarker (som skapar sikt bakom skjutbanan) och nyligen utförd granplantering (figur 3). Området korsas av ett flertal öppna diken.

Figur 3. Vy över utredningsområdet för bullervall i östra delen av skjutbaneområdet.

3.2 Fältinventering

Sammantaget gjordes tre fältbesök till området. Tabell 1 visar väderförhållanden vid dessa fältbesök.

Tabell 1. Väderförhållandena vid de tre fältinventeringarna.

Väderförhållanden/datum	15 april	26 april	5 juni
Temperatur (°C)	2°C	6 °C	23 °C
Molnighet	Mulet	Mulet	Klart
Nederbörd	Lätt regn	-	-
Vind	Svag	Svag	Svag

3.3 Groddjur inom utredningsområde för bullervall

Sammantaget har fyra groddjursarter observerats inom området. Inom utredningsområdet för bullervall observerades 9 romklumpar av vanlig groda, en individ av vanlig padda, fem individer av mindre vattensalamander (figur 4) och en individ av större vattensalamander (se lokal A-E i figur 5). Tabell 2 visar förekomst av groddjuren fördelade på de olika lokalerna (A-E).

Tabell 2. Observerade groddjur (individer (ind) eller romklumpar) per vattenlokal (A-E) inom utredningsområdet för bullervall.

Lokal (id - på karta i figur 3)	Vanlig groda	Vanlig padda	Mindre vattensalamander	Större vattensalamander
A	-	1 ind	2 ind	-
B	-	-	1 ind	1 ind
C	-	-	-	-
D	9 romklumpar	-	2 ind	-
E	-	-	-	-

Figur 4. Mindre vattensalamander observerad i vattenförekomst A den 26 april.

3.4 Kräldjur inom utredningsområde för bullervall

Inga kräldjur observerades i samband med något av fältbesöken. Området som helhet kan dock sannolikt fungera som födosöksmarker för vanlig snok och livsmiljö för skogsödla och kopparödla. Dessa arter är vanligt förekommande i landskapet och utredningsområdet vid skjutbanan är inget undantag.

Figur 5. Förekomster av groddjur inom samt väster om utredningsområdet för bullervall. Bokstäver visar ID på vattenlokal och siffror visar antal observerade individer eller romklumpar per fyndplats.

3.5 Objektbeskrivningar

Lokaler för groddjur inom utredningsområdet för bullervall redovisas var för sig i tabell 3–7 nedan med kort beskrivning och foto.

Tabell 3. Beskrivning av groddjurslokal A.

Lokal A	Öppet dike
Groddjur	Förekomst av vanlig padda (1 ind) och mindre vattensalamander (2 ind).
Beskrivning av lokalen	Öppet dike genom igenväxningsmark och nyplanterad granskog. Vattenfåran är cirka 0,5 m bred, svagt strömmande till stillastående vatten under april månad. Vid besöket i juni var diket uttorkat (se foto i figur 7). Tämligen branta slänter. Sparsamt med undervattensvegetation.
Foto	

Tabell 4. Beskrivning av groddjurslokal B.

Lokal B	Öppet dike
Groddjur	Förekomst av större vattensalamander (1 ind) och mindre vattensalamander (1 ind).
Beskrivning av lokalen	Öppet dike genom igenväxningsmark och nyplanterad granskog. Österut tilltar buskage runt vattenfårans kanter och diket förgrenar sig i två riktningar. Vattenfåran är cirka 0,5 m bred, svagt strömmande till stillastående vatten under april månad. Vid besöket i juni var diket uttorkat. Sparsamt med undervattensvegetation.
Foto	

Tabell 5. Beskrivning av groddjurslokal C.

Lokal C	Öppet dike
Groddjur	Inga förekomster av groddjur.
Beskrivning av lokalen	Öppet dike genom hävdad gräsmark. Diket är tämligen smalt med en vattenfåra på cirka 2-3 dm, bitvis nästintill uttorkat. Slänter branta med bredbladigt gräs. Vid besöket i juni var diket uttorkat.
Foto	

Tabell 6. Beskrivning av groddjurslokal D.

Lokal D	Öppet dike
Groddjur	Förekomst av mindre vattensalamander (2 ind) och rom från vanlig groda (9 romklumpar).
Beskrivning av lokalen	Öppet dike genom klippta gräsytor. Vattenfåra cirka 0,5-0,7 m bred med svagt rinnande till stillastående vatten. Sparsamt med undervattensvegetation med rester av bredbladigt gräs från året innan. Vid besöket i juni var diket uttorkat (se foto i figur 7).
Foto	

Tabell 7. Beskrivning av groddjurslokal E.

Lokal D	Småvatten på cirka 3x3m
Groddjur	Inga förekomster av groddjur.
Beskrivning av lokalen	Litet småvatten beläget i igenväxningsmark. Vattnet cirka 1–2 dm djupt. Sparsamt med undervattensvegetation och skyddande strukturer. Vid fältbesöket den 5 juni var småvattnet uttorkat (se foto i figur 7).
Foto	

3.6 Övriga groddjursobservationer

Utanför området som omfattas av åtgärder för bullervall finns ytterligare diken och småvatten (figur 2 och 5). I samband med andra fältbesöket eftersöktes groddjur även i dessa vatten.

En större population av både mindre och större vattensalamander observerades i lokal H. Lokalen hyser bra biotopkvalitéer för arterna (lokalen är dock tämligen liten) och båda arterna hade ett större antal individer (>20) med speldräkt (figur 6). Lokalen bedöms hysa ett högt värde för mindre och större vattensalamander och är sannolikt "huvudlokalen" för reproduktion i området, tillsammans med vägdiken/småvatten utmed infartsvägen (lokal I och J) där ytterligare några individer av båda arterna observerades.

I samband med eftersök av kräddjur 2023-06-05 hyste lokalerna H, I och J fortfarande tillräckligt med vatten för att hålla yngel till salamanderarterna. Detta trots en torr vår och försommar.

Tabell 8. Observerade groddjur (individer (ind)) per vattenlokal väster om (utanför) utredningsområdet för bullervall.

Lokal (id - på karta i figur 5)	Vanlig groda	Vanlig padda	Mindre vattensalamander	Större vattensalamander
F	-	1 ind	-	-
G	-	-	-	2 ind
H	-	-	30 ind	25 ind
I	-	-	-	2 ind
J	-	-	3 ind	-

Figur 6. Vattenförekomst H med större och mindre vattensalamandrar.

4 Slutsatser

Utredningsområdet för bullervall hyser flera diken med varierande mängd vatten och förutsättningar som lokaler för groddjursreproduktion. Fyra arter av groddjur har observerats fördelat på vanlig groda, vanlig padda, mindre vattensalamander och större vattensalamander.

För vanlig groda och vanlig padda kan dikena hysa en vattenbeständighet, främst under regniga vårar, som håller under tiden för djurens reproduktion (mars-april). För mindre och större vattensalamander är vattenförekomsterna inte tillräckligt beständiga för att framgångsrik reproduktion bedöms kunna ske, då samtliga vatten inom området för bullervall (figur 5) vanligen torkar ut under maj och juni (figur 7). Framgångsrik reproduktion för salamanderarterna kräver vanligen vatten fram till och med augusti.

Strax utanför området för bullervall finns fler diken. Ett av dessa (dike H inom området för älgskjutbanan, se figur 5 och 6) håller en stor population av både större och mindre vattensalamander. Detta dike torkar vanligen ej ut vilket skapar gynnsamma förhållanden för framgångsrik reproduktion (figur 8).

De spridda förekomsterna av mindre och större vattensalamander som finns inom utredningsområdet för bullervall är sannolikt individer som sprider sig från huvudlokalen för reproduktion i området (främst lokal H), som ligger utanför ytan för bullervall (se avsnitt 3.6 övriga groddjursobservationer).

Figur 7. Vid fältbesöket den 5 juni var samtliga vattenförekomster inom utredningsområdet för bullervall torra. Bilden visar tre av vattenförekomsterna.

Figur 8. Vattenförekomst H (inne i området för älgskjutbana) håller vatten även vid fältbesöket 5 juni.

5 Referenser

Naturvårdsverket (2010). Manual för uppföljning i skyddade områden – Skyddsvärda däggdjur, samt grod- och kräldjur. Version 4.0.

enviro
planning

*Ledande experter
för en levande värld.*

BULLERUTREDNING FALKÖPINGS SPORTKYTTTEKLUBBS SKJUTBANOR

2021-04-12

wsp

BULLERUTREDNING FALKÖPINGS SPORTKYTTTEKLUBBS SKJUTBANOR

KUND

Falköpings sportskytteklubb

KONSULT

WSP Environmental Sverige

WSP Sverige AB
121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10 7225000

wsp.com

KONTAKTPERSONER

Bengt Simonsson, bengt.simonsson@wsp.com,

UPPDRAGSNAMN
Falköpings SSK - skottbuller

UPPDRAGSNUMMER
10316506

FÖRFATTARE
Bengt Simonsson

DATUM
2021-04-12

SAMMANTATTNING

WSP Akustik har på uppdrag av Falköpings Sportskytteklubb gjort beräkningar av bullerspridningen från skjutverksamhet vid befintliga skjutbanor. Verksamheten vid skjutbanorna är skjutning med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 mm).

Föreningen har fått ett föreläggande om att utföra en kompletterande skottbulerutredning med förslag om bullerdämpande åtgärder.

Uppgiften är att optimera bullerskyddsvallar för att innehålla beräknad ljudnivå 65 dBA, I vid närmaste bostäder 700 m öster om skjutbanorna.

Resultaten visar att de med de föreslagna åtgärderna är det möjligt att i de beskrivna beräkningspositionerna öster om skjutbanorna att inga värden erhåller över 65 dBA, I för det vanligast förekommande vapnen.

Innehåll

1	INLEDNING	4
2	OMFATTNING	4
3	UNDERLAG FALKÖPINGS SKYTTEKLUBBS SKJUTBANOR	4
3.1	UNDERLAG FÖR GENOMFÖRDA BERÄKNINGAR	5
4	BERÄKNINGAR	10
4.1	BERÄKNINGSALTERNATIV	11
5	REDOVISNING BULLERUTBREDNING PÅ KARTOR	18
5.1	KOMMENTARER	19
6	ALLMÄNT OM BULLER	20
7	RIKTVÄRDEN UTOMHUS FÖR FINKALIBRIGA VAPEN	21

1 INLEDNING

WSP Akustik har på uppdrag av Falköpings Sportskytteklubb gjort beräkningar av bullerspridningen från skjutverksamhet vid befintliga skjutbanor. Verksamheten vid skjutbanorna är skjutning med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 mm).

Föreningen har fått ett föreläggande om att utföra en kompletterande skottbulerutredning med förslag om bullerdämpande åtgärder

Uppgiften är att optimera bullerskyddsvallar för att innehålla beräknad ljudnivå 65 dBA, I vid närmaste bostäder 700 m öster om skjutbanorna.

Vallar som kan minska ljudnivån för viltmålsbana 80 m och inskjutningsbana kan bli omfattande. Alternativt kan förlängda skjuthallar göra nytta då den mest utsatt fastigheten inte befinner sig direkt i skjutriktningen.

2 OMFATTNING

Ljudnivåberäkningarna har omfattat beräkning av 7 olika banor. Verksamheten omfattar pistolskytte med bland annat pistol .22 LR, pistol 9 mm och revolver .357 magnum och jaktgevärsskytte. De vapen och ammunition som används och som är dimensionerande när det gäller skottbulet är enligt tabell 1 i NV meddelande 7/1984 och framgår nedan.

Skyttet sker i huvudsak från fasta skjutplatser med fasta skjutavstånd. Ljudnivåberäkningarna skall normalt göras för den grävsta kalibern med den högsta ljudnivån som skjuts på de olika skjutplatserna men i vissa fall skall beräkningar även genomföras för klenare kalibrar om misstanke finns att gällande riktvärde för buller NFS 2005:15 kan överskridas.

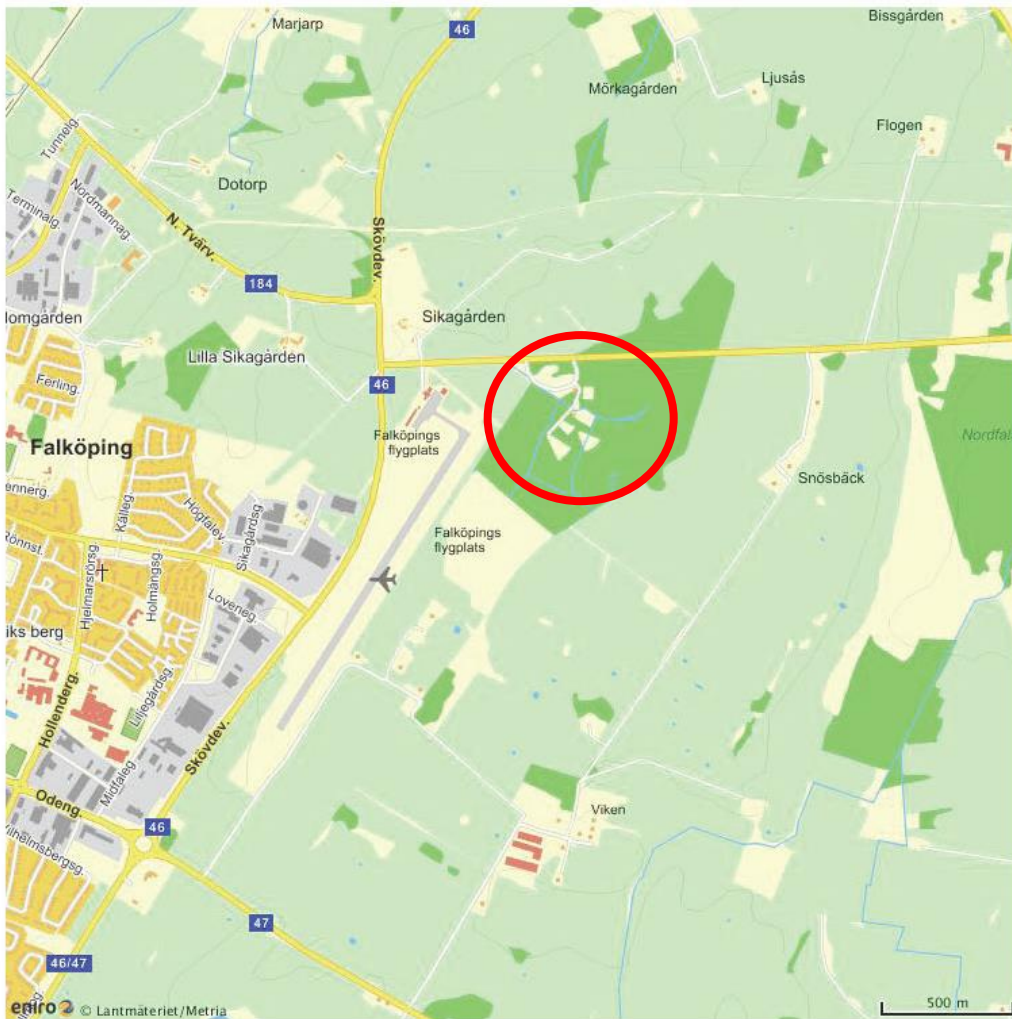
Beräkningarna för finkalibriga vapen har genomförts i enlighet med en beräkningsmodell som utvecklats i ett gemensamt nordiskt projekt med Fortifikationsverket som svensk representant. Till denna modell finns en källdatabas som bland annat är underlag till Naturvårdsverkets beräkningsmodell (Naturvårdsverket meddelande 7/1984, Buller från finkalibriga vapen, Beräkningsmodell). Beräkningsmodellen följer även i grunden en modell beskriven i Nordtest Metod NT ACOU 099 "Shooting Ranges, Prediction of Noise" med undantag av beräkning för projektilsljudet. Denna metod är i enlighet med Naturvårdsverkets beräkningsmodell. Ljudnivåberäkningarna skall uppfylla kraven enligt NV publikation "Buller från finkalibriga vapen – Beräkningsmodell" (NV meddelande 7/84). Naturvårdsverkets beräkningsmodell är en förenkling av ovanstående modell för att möjliggöra handberäkning av skottbuler.

Beräkningarna har genomförts för ett område av 10*10 km med ett rutnät på 50*50 m. För beskrivning av terrängens inverkan på ljudutbredningen har digitalt terrängunderlag använts.

Beräknade ljudnivåer avser frifältsvärden under medvindförhållanden i alla riktningar eller därmed jämförbara meteorologiska förhållanden. Med medvind menas då en vindriktning från skjutplats till mottagaren inom en sektor av $\pm 45^\circ$. Vid motvindförhållanden blir därför ljudnivån lägre än det som presenteras i bullerkartorna.

3 UNDERLAG FALKÖPINGS SKYTTEKLUBBS SKJUTBANOR

Inom området finns flera skjutbanor. Av dessa har 7 olika banor studerats. Skjutbanorna ligger öster om Falköping.

Figur 1 Redovisning läge av skjutbanorna.

3.1 UNDERLAG FÖR GENOMFÖRDA BERÄKNINGAR

Skytteanläggningen som studerats avser följande banor:

- 1 pistolbana 25 m huvudskjutriktning 98 grader med skjuthall
- 1 skeetbana med huvudskjutriktning 120 grader +/- 80 grader
- 1 nordisk trapbana huvudskjutriktning 130 grader +/- 30 grader
- 1 viltmålsbana 50 m huvudskjutriktning 130 grader utan skjuthall
- 1 viltmålsbana 80 m huvudskjutriktning 135 grader +/- 10 grader med skjuthall
- 1 inskjutningsbana 80 m huvudskjutriktning 143 grader med skjuthall

De vapen och ammunition som har ingått i beräkningarna och som är dimensionerande när det gäller skottbullret skall utgå ifrån tabell 1 i NV meddelande 7/1984:

- Hagelgevär kaliber 12 med 24 gram stålhagelpatroner
- Jaktgevär 30-06 och gevär .22 LR
- Pistol .22 long, pistol 9 mm och grovpistol kaliber .357,

1. Pistol 25 m Till största delen cal 22
2. Kombinerad Skeet, trap sportning
3. Trap
4. Viltmål 50m endast cal 22
5. Viltmål 80m

Figur 2 Beskrivning av skjutriktningar för Falköpings SSK

Utifrån kartor och underlag från skytteklubben samt erhållna bilder har en sammanställning gjorts för respektive skjutbana med beskrivning av vapen, skjutriktningar och bedömning av bullerskydd vid skjutplatserna. Flygbilder från Eniro och hitta.se samt underlag från skytteklubben har använts för bedömning av läge av skjutplatser och skjutriktningar.

Kulfångsvallarna för pistolbanan, viltmålsbanorna och inskjutningsbanan har uppskattats till 5 m höjd och lägen utifrån flygbilder.

Avseende skjuthallar finns fyra alternativ som det finns dokumenterade data på och vilka avses att väljas utifrån de som stämmer bäst med hur hallarna ser ut idag.

De olika alternativen är öppen skjuthall, skjuthall med öppningsbara frambyggda dörrar (*Figur 3*) och Dalgas 3 respektive 5 m från Nordtest metod NT ACOU 099 (*Figur 6*).

Figur 3 Skjuthall vid pistolbana 25 m med framåtbyggda skärmväggar

Figur 4 Skjuthall vid viltmålsbana 80 m med sidoväggar. Denna skjuthall har bedömts att uppfylla dimensionerna för skjuthall av typ "Dalgas 3 m", se Figur 6.

Figur 5 Skjuthall vid viltmålsbana 80 m med sidoväggar. Denna skjuthall har bedömts att uppfylla dimensionerna för skjuthall av typ "Dalgas 3 m" alternativt "Dalgas 5 m", se Figur 6.

B2. SHOOTING HALLS AND FIRING SHEDS, ΔL_{th}

The correction due to attenuation of a standard firing shed with extensions of 3 m and 5 m has been investigated at Dalgas Shooting Centre. The firing shed is made of 22 mm plywood with sound absorbing material on the walls and the ceiling. The roof is typically made of corrugated sheets of asbestos cement. The sides and the roof of the extension of the firing shed are made of 22 mm plywood with absorbing material; alternatively the roof can be made of corrugated sheets of asbestos cement. The absorbing material has an absorption coefficient of approx. 0.85 in the frequency range from 500 Hz to 2000 Hz. The distance between separations is 1.2 m.

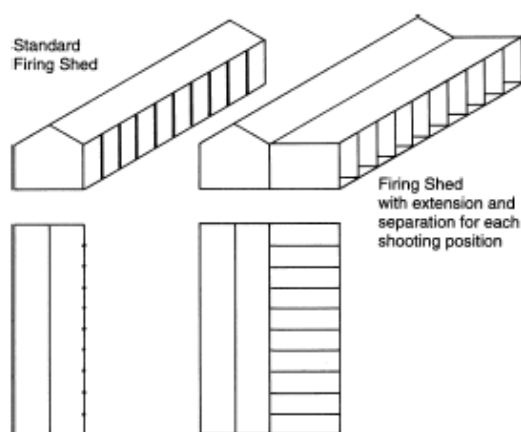

Figure B2. Sketches of the firing shed; main dimensions appear in Table B4.

Table B4. Main dimensions of the firing shed, where measured corrections appear in Table B5 and B6. Length $<90^\circ$ describes the length of the side walls (or interlane walls) in front of the firing stand. Roof $<90^\circ$ signifies whether the roof continues in front of the firing stand. Height is the height of the shed above the floor, in most cases the firing stand is elevated 0.5 m above the floor. The shed has absorbing material on walls and ceiling. The firing shed is illustrated in Figure B2.

	Length $<90^\circ$	Roof $<90^\circ$	Height m	Distance to wall m	Duct width m
Dalgas 5 m	5	yes	2.4	0.6	1.2
Dalgas 3 m	3	yes	2.4	0.6	1.2

Figur 6 Beskrivning av hallar typ Dalgas 3 och 5 m från NT ACOU 099 App B2 (inget krav att använda asbests cement, det går att använda andra material).

4 BERÄKNINGAR

För beräkningarna har Naturvårdsverkets publikation "Buller från finkalibriga vapen – beräkningsmodell" (SNV meddelande 7/1984) använts. För beräkningarna har uppgifter på de olika vapentypernas akustiska emission erhållits från Naturvårdsverkets databas för skottbuller. Den akustiska emissionen avser ljudnivå i oktavband (16-8kHz) på ett avstånd av 10m med tidsvägning Impuls (35ms).

Som indata till beräkningen har vi använt en höjddatabas samt underlag i form av höjdkurvor från befintliga kartmaterial. Terrängbeskrivningen har kompletterats med befintliga vallar/plank som bedömts utifrån foton. Beräkningen tar därför hänsyn till terrängformationen i området. Beräkningen görs generellt för alternativ med medvind i alla riktningar från skjutplatserna. Generellt utgår beräkningen från hård markyta (reflekterande) vid utbredning över vatten. Övrig markyta betraktas som mjuk (ej fullständig reflekterande) i beräkning.

Skogsvegetation har i praktiken en dämpande effekt på ljudutbredningen. Dessa beräkningar har beräkningarna utförts utan hänsyn till förekomst vegetationsdämpning då bedömningen är att det i huvudsak är öppen terräng i området.

Beräkningar har genomförts för skjutning på de olika skjutbanorna. Vid beräkningarna har ljudnivån från flera skjutpositioner beräknats. Ljudnivån från dessa har dock inte adderats, i stället presenteras det största bidraget från respektive vapen/skjutbana. Detta är gjort för att ta hänsyn till skjutning från olika skjutplatser. Smällen från finkalibriga vapen har extremt kort förlopp och även om flera skyttar övar samtidigt är sannolikheten att två vapen avfyras exakt samtidigt så deras ljudtryck adderas försumbar. Beräkningen har därför utgått ifrån att man inte erhåller en höjning av den maximala ljudnivån på grund av att flera skjutplatser används samtidigt. Erfarenhet från mätningar har visat att man normalt ej får någon förhöjning av den maximala ljudnivån när flera skyttar samtidigt skjuter enkelskott. Detta förutsätter att man inte skjuter automateld på dessa skjutbanor.

4.1 BERÄKNINGSALTERNATIV

Pistol skjutbanan

Skjutning från skjuthall med framåtbyggda skärmväggar samt med skjuthall Dalglas 3 m alternativt 5 m

Befintlig kulfångsvall höjd 5 m

Skjutriktning 98 grader

Beräkningar har utförts för pistol .22 LR, pistol 9 mm och revolver .357 magnum

Kombinerad Skeet/Trap

Huvudskjutriktning 120 grader +/- 80 grader

Hagelgevär kaliber 12 24 gr hagel

Trap

Huvudskjutriktning 130 grader +/- 30 grader

Hagelgevär kaliber 12 24 gr hagel

Viltmål 50 m

Huvudskjutriktning 130 grader utan skjuthall

Befintlig kulfångsvall höjd 5 m

Gevär .22 LR

Viltmål 80 m

Huvudskjutriktning 135 grader +/- 10 grader med skjuthall Dalglas 3 m alternativt 5 m

Befintlig kulfångsvall höjd 5 m

Jaktgevär kaliber 30-06

Inskjutningsbana

Huvudskjutriktning 143 grader med skjuthall Dalglas 3 m alternativt 5 m

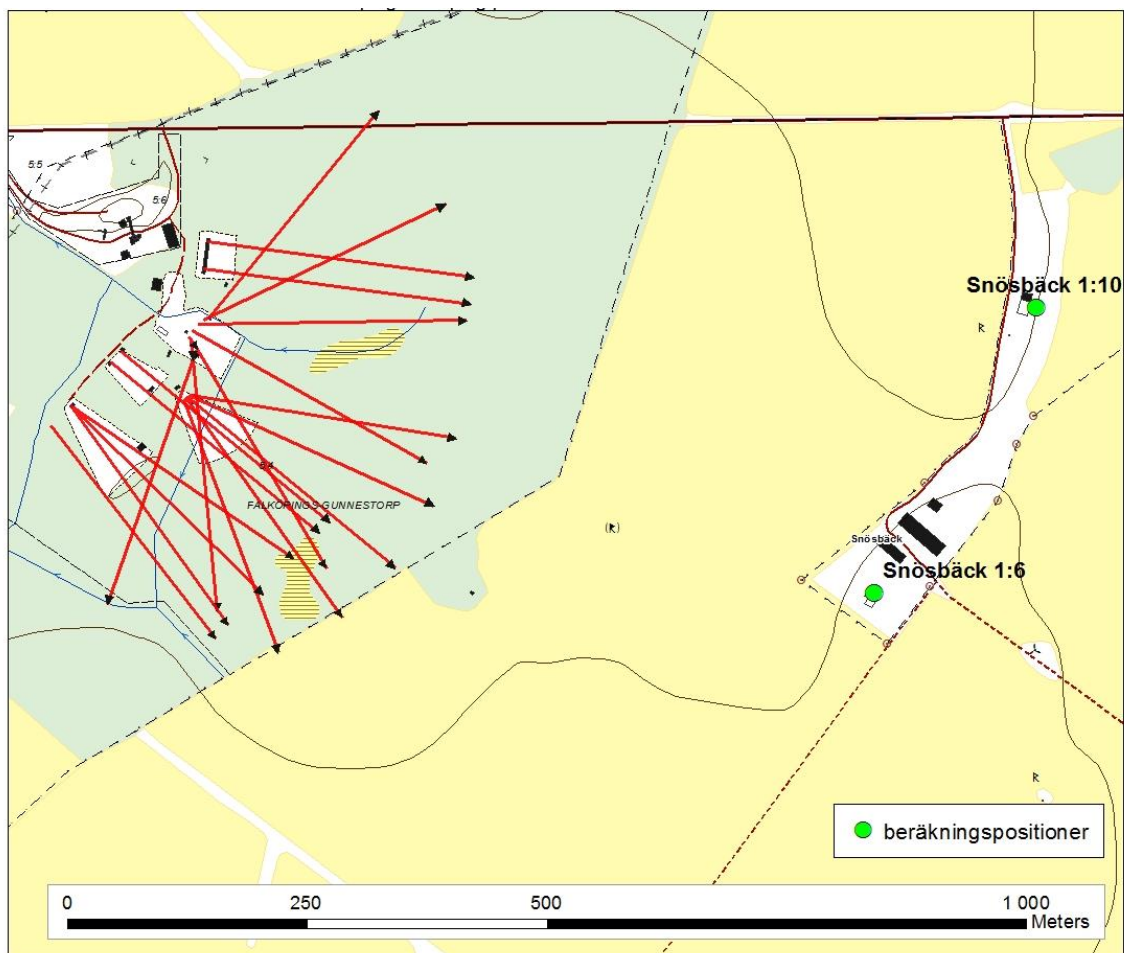
Befintlig kulfångsvall höjd 5 m

Jaktgevär kaliber 30-06

Beräkningar har genomfört för två fastigheter/platser, se Tabell 1 - Tabell 4, Figur 7 nedan.

Platserna har valts utifrån Lantmäteriets terrängkarta och bedömts vara de närmaste i omgivningen.

För dessa två beräkningpunkter har olika åtgärds förslag beräknats utifrån att nivån inte ska överstiga 65 dBA, I. Åtgärdsförslagen framgår av Tabell 1 - Tabell 4 där också beräknade ljudnivåer redovisas. Beräknade ljudnivåer har avrundats till "hela" dB.

Figur 7 Beräkningspunkter och skjutriktningar.

Tabell 1 Beräkningar av ljudnivå i dBA,l för olika åtgärdssteg för pistolbanan och vapen. Spannet i resultat beror på skjutplats vänster respektive höger. Läge av förlängd kulfångsvall framgår av Figur 8.

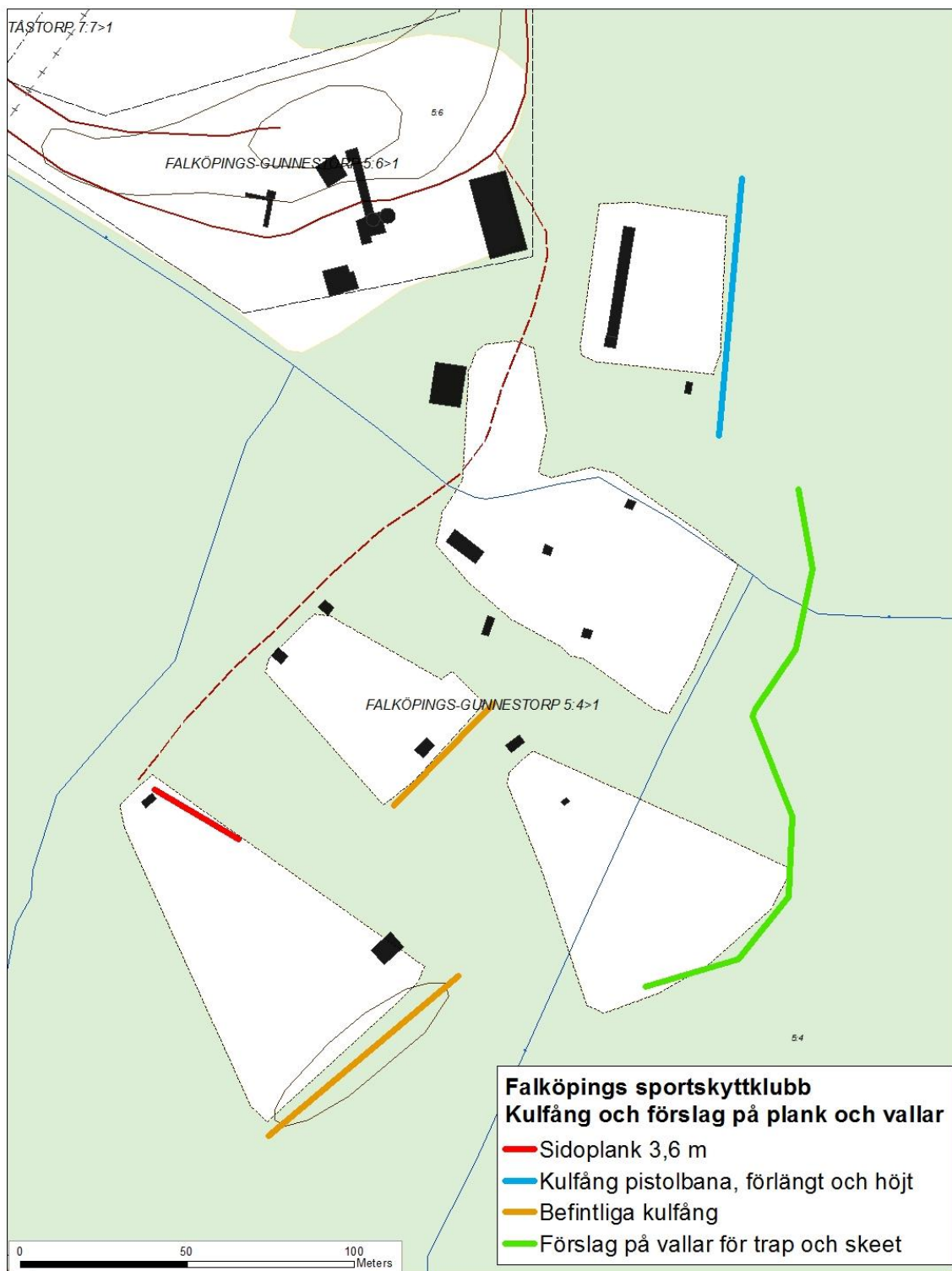
Vapen/beräkningspunkt	Befintlig kulfångsvall höjd 5 m, längd 46 m	Befintlig kulfångsvall höjd till 6 m, längd 46 m	Befintlig kulfångsvall höjd till 6 m, förlängd till 77 m	Befintlig kulfångsvall höjd till 8,5 m, förlängd till 77 m
Pistol 9 mm/Snösbäck 1:10 skjuthall med framåtbyggda skärmväggar	66 – 68 dBA,l	64 – 66 dBA,l	63 – 64 dBA,l	60 – 61 dBA,l
Pistol 9 mm/Snösbäck 1:10 skjuthall Dalglas 3 m	65 – 67 dBA,l	63 – 65 dBA,l	66 – 63 dBA,l	59 – 60 dBA,l
Pistol 9 mm/Snösbäck 1:10 skjuthall Dalglas 5 m	64 – 65 dBA,l	61 – 63 dBA,l	60 – 61 dBA,l	57 – 58 dBA,l
Pistol 9 mm/Snösbäck 1:6 skjuthall med framåtbyggda skärmväggar	66 – 77 dBA,l	63 – 77 dBA,l	63 – 64 dBA,l	59 – 60 dBA,l
Pistol 9 mm/Snösbäck 1:6 skjuthall Dalglas 3 m	61 – 73 dBA,l	59 – 73 dBA,l	58 – 59 dBA,l	54 – 56 dBA,l
Pistol 9 mm/Snösbäck 1:6 skjuthall Dalglas 5 m	61 – 72 dBA,l	58 – 72 dBA,l	58 – 59 dBA,l	54 – 55 dBA,l
Grovpistol .357/Snösbäck 1:10 skjuthall med framåtbyggda skärmväggar	71 – 72 dBA,l	68 – 69 dBA,l	68 dBA,l	65 dBA,l
Grovpistol .357/Snösbäck 1:10 skjuthall Dalglas 3 m	70 – 71 dBA,l	67 – 70 dBA,l	67 – 68 dBA,l	64 dBA,l
Grovpistol .357/Snösbäck 1:10 skjuthall Dalglas 5 m	67 – 69 dBA,l	65 – 67 dBA,l	64 – 65 dBA,l	61 – 62 dBA,l
Grovpistol .357/Snösbäck 1:6 skjuthall med framåtbyggda skärmväggar	70 – 79 dBA,l	71 – 79 dBA,l	67 – 68 dBA,l	64 – 65 dBA,l
Grovpistol .357/Snösbäck 1:6 skjuthall Dalglas 3 m	65 – 75 dBA,l	63 – 75 dBA,l	62 – 64 dBA,l	59 – 60 dBA,l
Grovpistol .357/Snösbäck 1:6 skjuthall Dalglas 5 m	65 – 74 dBA,l	63 – 74 dBA,l	62 – 63 dBA,l	59 – 60 dBA,l

Tabell 2 Beräkningar av ljudnivå i dBA,l för olika åtgärdssteg för viltmålsbanan 80 m. Spannet i resultat beror på skjutriktningar. Läge av kulfångsvall framgår av Figur 8.

Vapen/beräkningspunkt	Befintlig kulfångsvall höjd 5 m och längd 74 m	Befintlig kulfångsvall höjd 5 m och längd 74 m samt sidoplank höjd 3,6 m, längd 30 m
Jaktgevär kaliber 30-06 Skjuthall typ Dalgas 3 m Snösbäck 1:10	65 – 68 dBA,l	52 – 58 dBA,l
Jaktgevär kaliber 30-06 Skjuthall typ Dalgas 5 m Snösbäck 1:10	57 – 62 dBA,l	47 – 53 dBA,l
Jaktgevär kaliber 30-06 Skjuthall typ Dalgas 3 m Snösbäck 1:6	72 dBA,l	64 dBA,l
Jaktgevär kaliber 30-06 Skjuthall typ Dalgas 5 m Snösbäck 1:6	64 – 71 dBA,l	58 – 64 dBA,l

Tabell 3 Beräkningar av ljudnivå i dBA,l för olika åtgärdssteg för inskjutningsbanan 80 m.

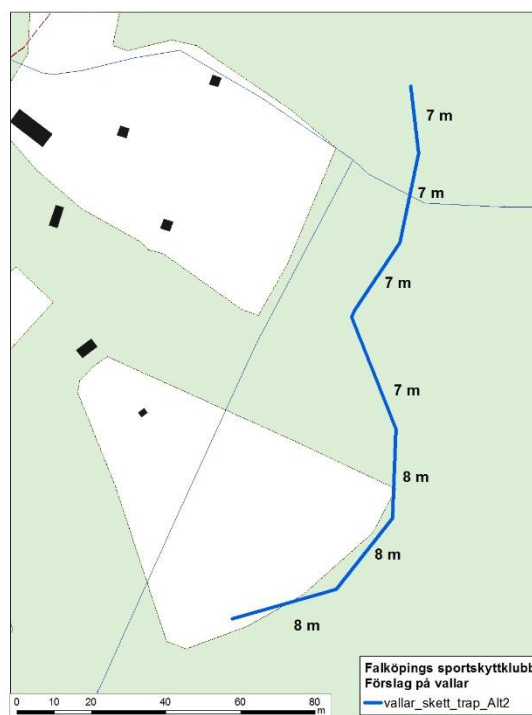
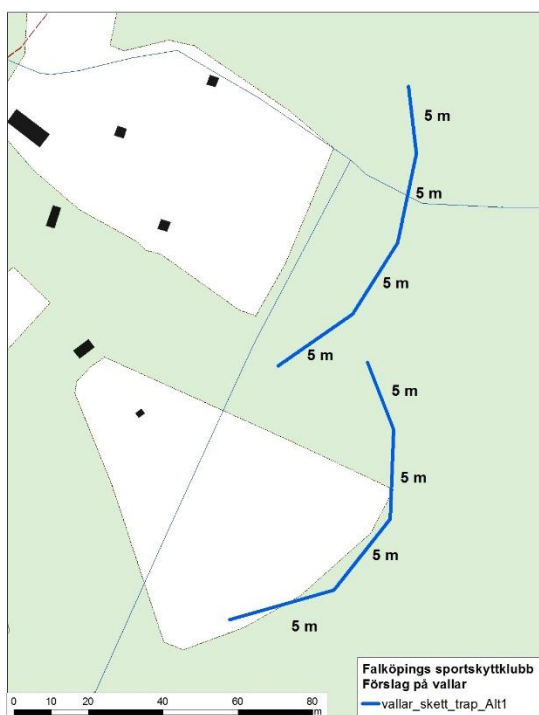
Vapen/beräkningspunkt	Befintlig kulfångsvall höjd 5 m, längd 74 m
Jaktgevär kaliber 30-06 Skjuthall typ Dalgas 3 m Snösbäck 1:10	64 dBA,l
Jaktgevär kaliber 30-06 Skjuthall typ Dalgas 5 m Snösbäck 1:10	57 dBA,l
Jaktgevär kaliber 30-06 Skjuthall typ Dalgas 3 m Snösbäck 1:6	72 dBA,l
Jaktgevär kaliber 30-06 Skjuthall typ Dalgas 5 m Snösbäck 1:6	64 dBA,l

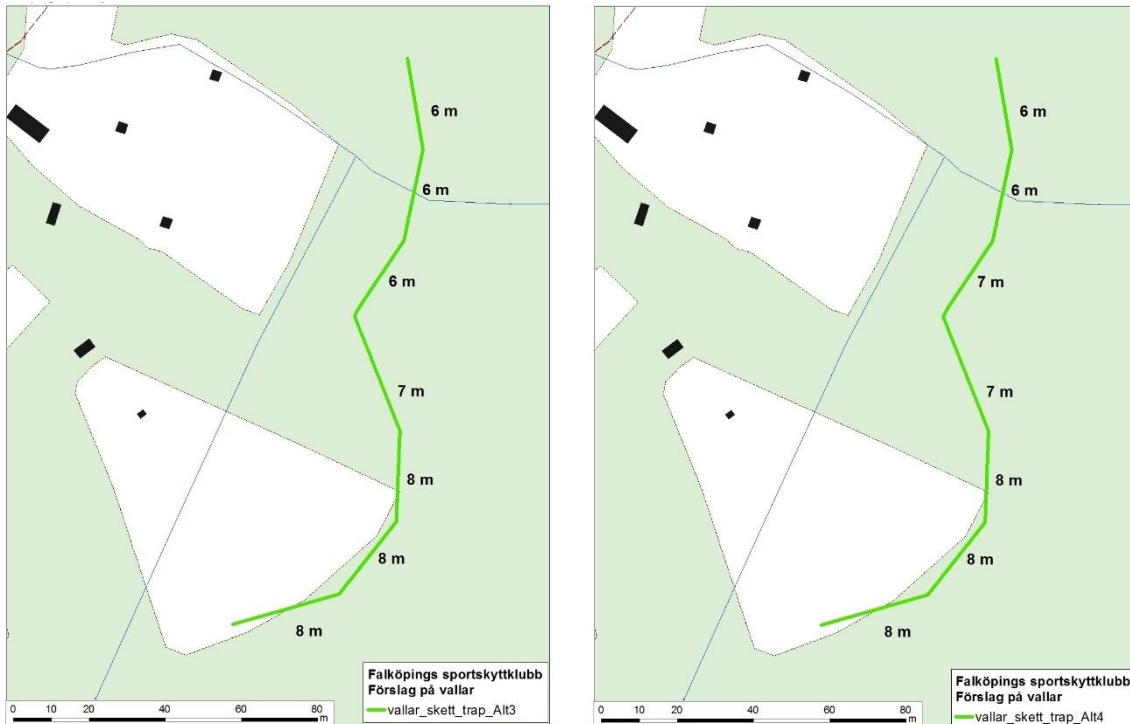
Figur 8 Beskrivning av befintliga kulfång och förslag på vallar och plank.

Tabell 4 Beräkningar av ljudnivå i dBA,l för olika åtgärdssteg för skeet och trapbanorna. Spannet i resultat beror på skjutriktningar.

Vapen/beräkningspunkt	Befintlig	Alt 1	Alt 2	Alt 3	Alt 4
Hagelgevär kaliber 12 24 gr Skeet/trap Snösbäck 1:10	61 – 74 dBA,l	61 – 74 dBA,l	50 – 71 dBA,l	53 – 65 dBA,l	51 – 65 dBA,l
Hagelgevär kaliber 12 24 gr Trap Snösbäck 1:10	63 – 72 dBA,l	63 – 69 dBA,l	50 – 59 dBA,l	50 – 59 dBA,l	50 – 59 dBA,l
Hagelgevär kaliber 12 24 gr Skeet/trap Snösbäck 1:6	63 - 75 dBA,l	63 - 75 dBA,l	50 - 64 dBA,l	51 – 69 dBA,l	50 - 65 dBA,l
Hagelgevär kaliber 12 24 gr Trap Snösbäck 1:6	70 – 75 dBA,l	70 – 75 dBA,l	58 - 64 dBA,l	58 - 64 dBA,l	58 – 64 dBA,l

Figur 9 Beskrivning av förslag på vallar vid skeet och trap banorna, alt 1 och alt 2.

Figur 10 Beskrivning av förslag på vallar vid skeet och trap banorna, alt 3 och alt 4.

5 REDOVISNING BULLERUTBREDNING PÅ KARTOR

I bilaga 1 redovisas valda delar av resultat av beräkningarna. Resultatet av beräkningsresultaten redovisas med i nivålinjer och färgfält i för 55, 60, 65, 70, 75 och 80 dBA, l.

Bilaga 1, sid 1-3

Pistol skjutbanan

Skjutning från skjuthall med framåtbyggda skärmväggar

Skjutriktning 98 grader

Befintlig kulfångsvall höjd till 8,5 m, förlängd till 77 m

Pistol .22 LR, pistol 9 mm och revolver .357 magnum

Bilaga 1, sid 4

Kombinerad Skeet/Trap

Huvudskjutriktning 120 grader +/- 80 grader

Åtgärdssteg alternativ 4 för skeet och trapbanorna

Hagelgevär kaliber 12 24 gr hagel

Bilaga 1, sid 5

Trap

Huvudskjutriktning 130 grader +/- 30 grader

Åtgärdssteg alternativ 4 för skeet och trapbanorna

Hagelgevär kaliber 12 24 gr hagel

Bilaga 1, sid 6

Viltmål 50 m

Huvudskjutriktning 130 grader utan skjuthall

Befintlig kulfångsvall höjd 5 m

Gevär .22 LR

Bilaga 1, sid 7-8

Viltmål 80 m

Huvudskjutriktning 135 grader +/- 10 grader med skjuthall Dalglas 3 m respektive 5 m

Befintlig kulfångsvall höjd 5 m och längd 74 m samt

sidoplank höjd 3,6 m, längd 30 m

Jaktgevär kaliber 30-06

Bilaga 1, sid 9-10

Inskjutningsbana

Huvudskjutriktning 143 grader med skjuthall Dalglas 3 m respektive 5 m

Jaktgevär kaliber 30-06

5.1 KOMMENTARER

Resultaten visar att de med de föreslagna åtgärderna är det möjligt att i de beskrivna beräkningspositionerna öster om skjutbanorna att inga värden erhåller över 65 dBA, I för det vanligast förekommande vapnen.

Höjden av kulfångsvallarna för pistolbanan, viltmålsbanan 50 m och viltmålsbana/inskjutningsbanan 80 m har som nämnts bedömts utifrån foton.

Kulfångsvallen vid pistolbanan behöver både höjas och förlängas för nå målet att beräknade värden ej överskrider 65 dBA, I vid de närmaste bostäderna i öster.

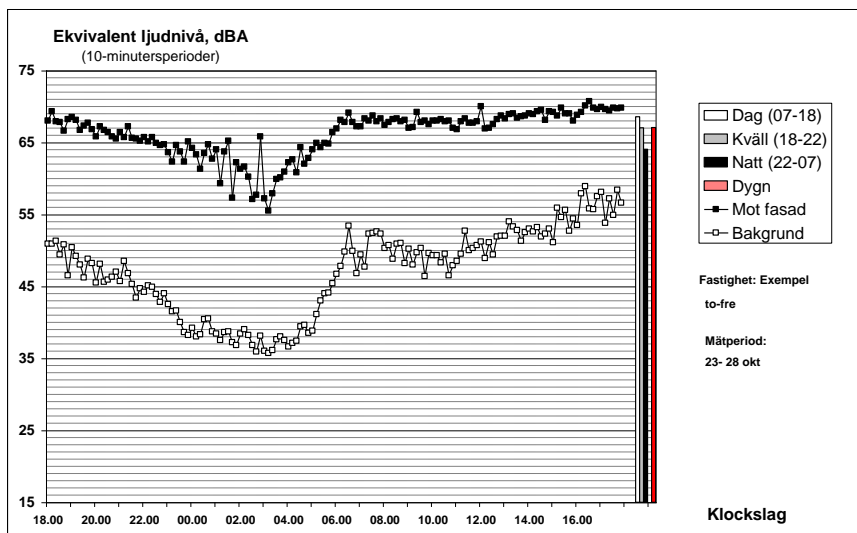
Kulfångsvallen på viltmålsbanan 50 m har effekt mot de närmaste bostäderna i öster och bör därför ha en höjd av ca 5 m.

Kulfångsvallen på viltmålsbana/inskjutningsbanan 80 m har ingen effekt mot de närmaste bostäderna i öster och bör därför inte åtgärdas. Däremot föreslås ett sidoplank till vänster på viltmålsbanan.

Skjuthallen på viltmålsbanan är det tillräckligt om den är likartad i utformning som exemplet Dalgas 3 m för att nå beräknade resultat. Skjuthallen på inskjutningsbanan bör ha likartad i utformning som exemplet Dalgas 5 m för att nå beräknade resultat.

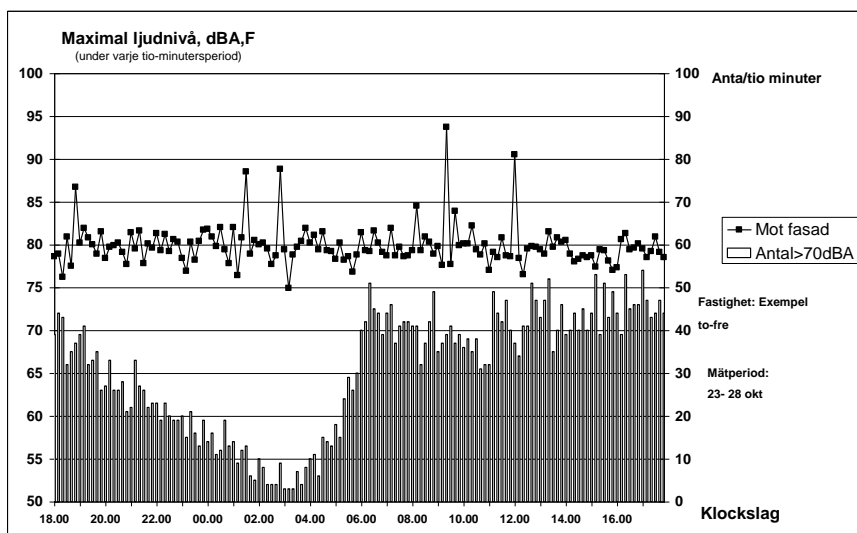
6 ALLMÄNT OM BULLER

För bedömning av bullerstörningar kan olika bullermått användas. Vanligtvis används ekvivalent eller maximal ljudnivå eller en kombination av båda. För vägtrafikbuller tillämpas exempelvis vanligen dygnsekvivalent ljudnivå för utomhusnivån. Exempel på ekvivalentnivåns variation redovisas i Figur 11 och avser förhållanden längs en hårt trafikerad genomfartsgata.

Figur 11 Exempel på ekvivalentnivåns variation under ett dygn

Den ekvivalenta ljudnivån beskriver emellertid ej tillfälliga toppar i ljudnivån, exempelvis från passerande fordon eller ljudet från skottbullen. Redovisning av maximala ljudnivåer har betydelse för bedömning av risk för exempelvis väckning. I Figur 12 redovisas den maximala ljudnivån för vägtrafik enligt exemplet ovan samt antalet tillfällen som den maximala ljudnivån överskrider 70 dBA under varje tiominutersperiod.

Figur 12 Exempel på maximalnivåns variation under ett dygn

Varje maximal ljudnivå orsakas då av ett passerande fordon på genomfartsgatan. På liknande sätt beskrivs den maximala ljudnivån från skottbullen. Detta betyder att skillnaden mellan den maximala ljudnivån och ekvivalenta ljudnivån ofta är stor. I vårt exempel är skillnaden 25-30 dBA-enheter mellan högsta maximala ljudnivå och dygnsekvivalent ljudnivå. Det är därför viktigt att man inte förväxlar olika bullermått för samma verksamhet.

I Sverige används endast maximal ljudnivå för att beskriva skottbuller.

Den maximala ljudnivån är ett medelvärde (rms-värde) under en viss tidsperiod. Storleken på medelvärdet beror därför av under hur lång tid som medelvärdet bildas. Ett medelvärde under kort tid får därför ett högre siffervärde än om medelvärdet tas under en längre tidsperiod för samma bullerhändelse. För skottbuller har man fastställt att den maximala ljudnivån skall medelvärdesbildas under 35 ms, vilket motsvarar inställning Impuls på en ljudnivåmätare. Därför anges ett tillägg efter dBA, exempelvis betyder 65 dBA, I att den maximala ljudnivån är 65 dBA med ljudnivåmätaren inställd på Impuls.

7 RIKTVÄRDEN UTOMHUS FÖR FINKALIBRIGA VAPEN

För skjutning med finkalibrig ammunition tillämpas riktvärden angivna i naturvårdsverkets allmänna råd om buller från skjutbanor, NFS 2005:15. Råden är avsedda att ge vägledning om skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått avseende störning av buller från skjutbanor inrättade för skjutning med finkalibrig ammunition (kaliber < 20 mm). Riktvärden är angivna som maximala ljudnivåer i dBA frifältsvärde (tidsvägning Impuls) (dBAI):

Tabell 5 Sammanställning riktvärden angivna i naturvårdsverkets allmänna råd om buller från skjutbanor, NFS 2005:15.

Område	Helgfri måndag- fredag	Lördag, söndag och helgdag		Natt ²⁾
	Dag och kväll kl. 07–22 dBAI	Dag kl. 09–19 dBAI	Kväll kl. 19–22 dBAI	Natt mot vardag kl. 22–07 samt mot lör-, sön- och helgdag kl. 22–09 dBAI
Bostäder för permanent boende och fritidshus				
Nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana	65–70	65–70	60–65	55–60
Banor byggda före 1982 som därefter inte väsentligt förändrat verksamheten	65–75	65–75	60–70	55–65
Banor byggda före 1982 med obetydlig störningspåverkan	65–80	65–80	60–75	55–65
Vårdlokaler				
Nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana	60–65	60–65	55–60	55–60
Banor byggda före 1982 som därefter inte väsentligt förändrat verksamheten	60–70	60–70	55–65	55–65
Banor byggda före 1982 med obetydlig störningspåverkan	60–75	60–75	55–70	55–65
Undervisningslokaler och friluftsområden¹⁾				
Nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana	60–65	60–65	60–65	-
Banor byggda före 1982 som därefter inte väsentligt förändrat verksamheten	60–70	60–70	60–70	-
Banor byggda före 1982 med obetydlig störningspåverkan	60–75	60–75	60–75	-

1) Med friluftsområde avses område i översiktsplan för det rörliga friluftslivet eller andra områden som nyttjas mer frekvent för friluftsliv där naturupplevelsen är en viktig faktor och där en låg bullernivå utgör en särskild kvalitet. Bakgrundsnivån är låg och inga andra störande aktiviteter förekommer som till exempel större trafikleder, motorsportbanor, fritidsbåtstrafik eller skoterleder.

2) Avser endast militär övningsverksamhet. Nattetid bör annan skjutverksamhet inte förekomma.

Värdena bör gälla i varje punkt utomhus vid de i tabellen angivna byggnaderna respektive inom friluftsområden. Värdena beräknas som frifältsvärden (ej påverkade av reflexer).

I de allmänna råden finns tillämpningsanvisningar till riktvärdena vid nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana, för banor byggda före 1982, för banor för hagelskytte, för tävlingar samt allmänt om skyddsåtgärder och försiktighetsmått.

VI ÄR WSP

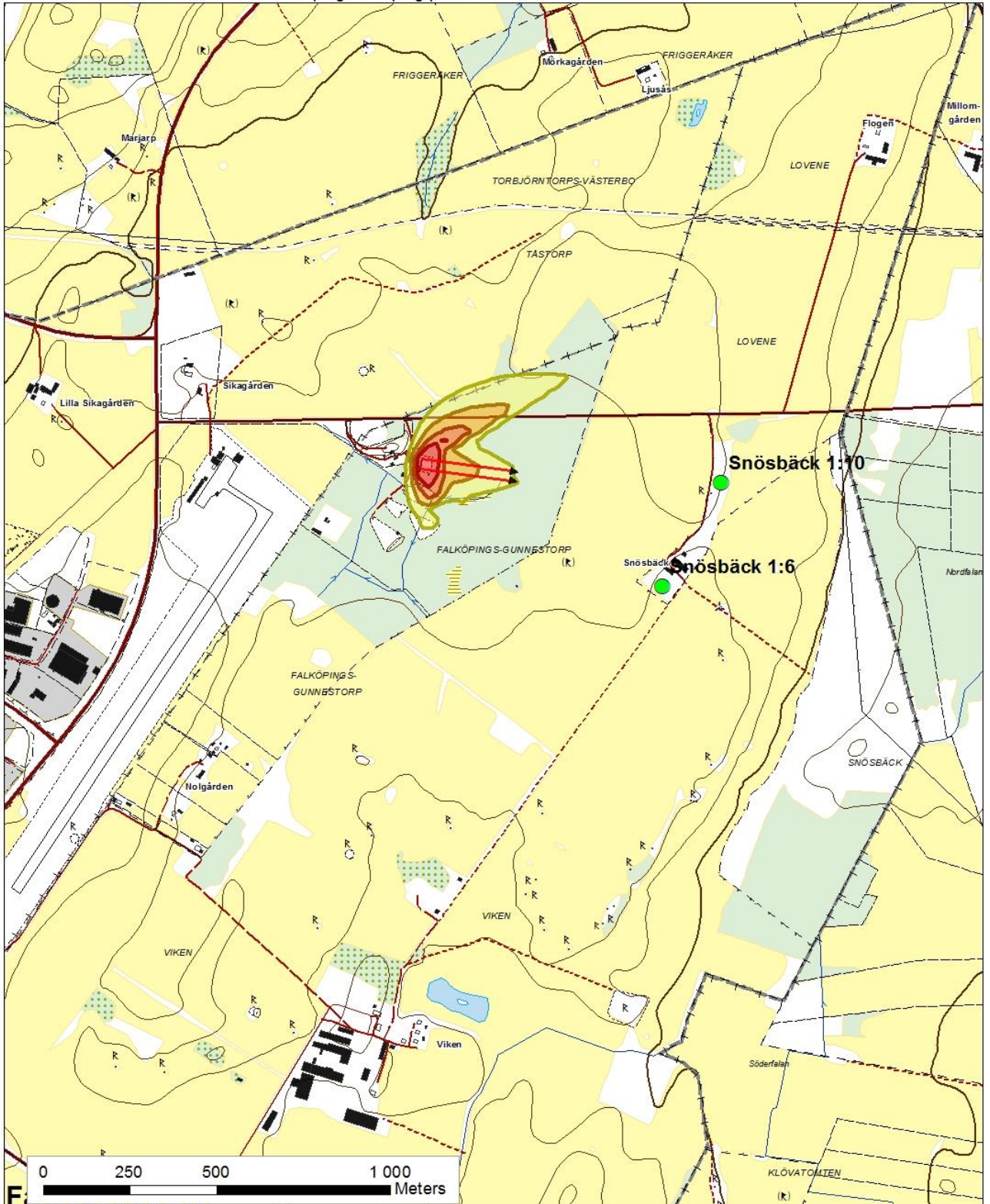
WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi verkar på våra lokala marknader med stöd av global expertis. Som tekniska experter och strategiska rådgivare har vi tillgång till ingenjörer, tekniker, naturvetare, planerare, utredare och miljöspecialister liksom professionella projektörer, konstruktörer och projektledare. Vi erbjuder hållbara lösningar inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Med drygt 39 000 medarbetare på 500 kontor i 40 länder medverkar vi till en hållbar samhällsutveckling. I Sverige har vi omkring 4 000 medarbetare. wsp.com

WSP Sverige AB

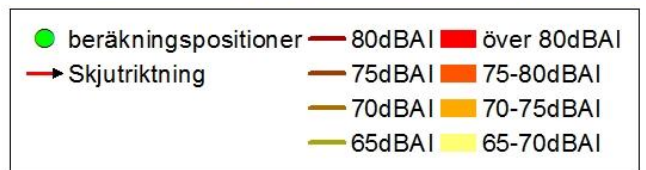
121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7

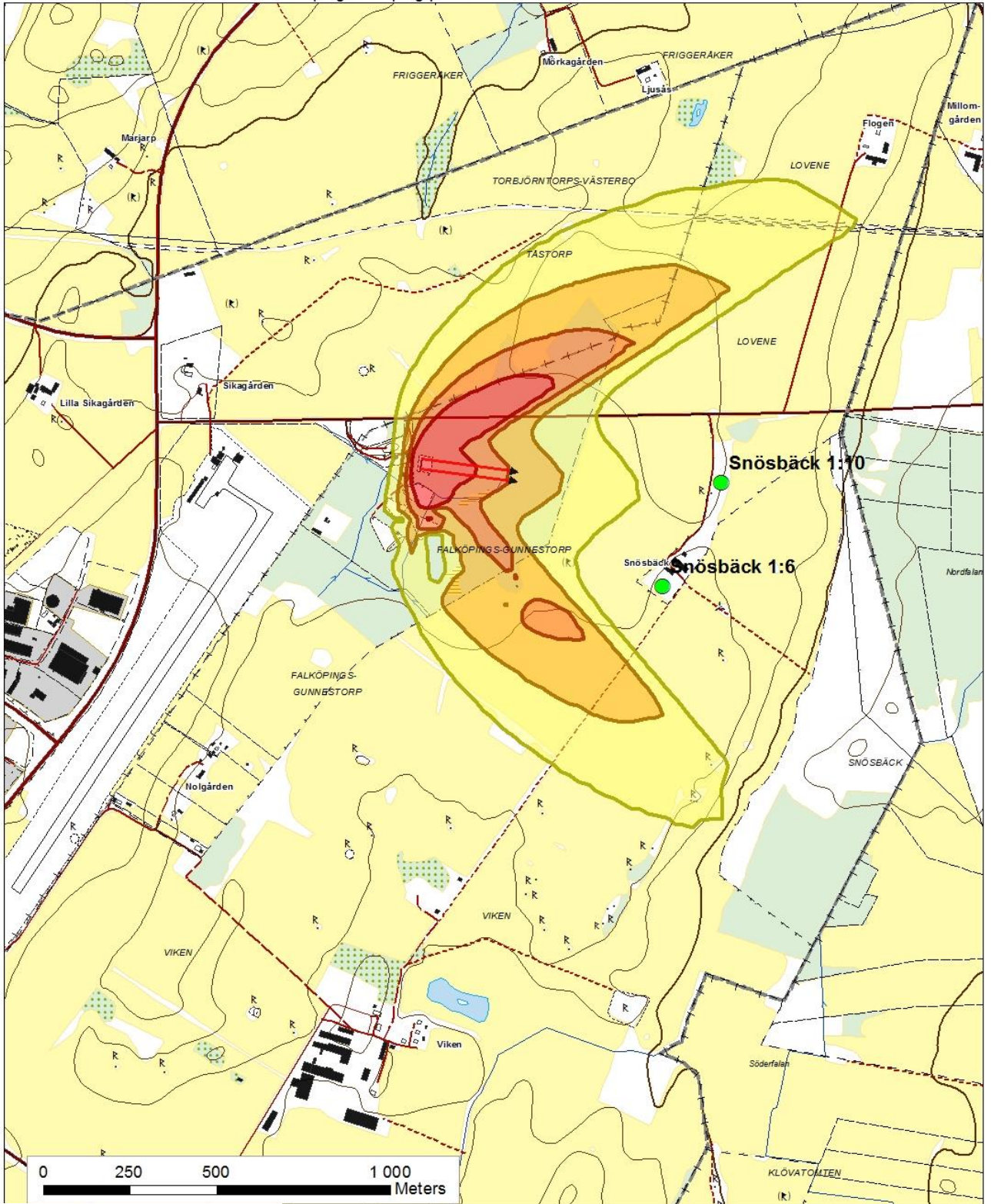
T: +46 10 7225000
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
wsp.com

**Pistolbana 25 m
pistol kaliber .22 LR
skjuthall**

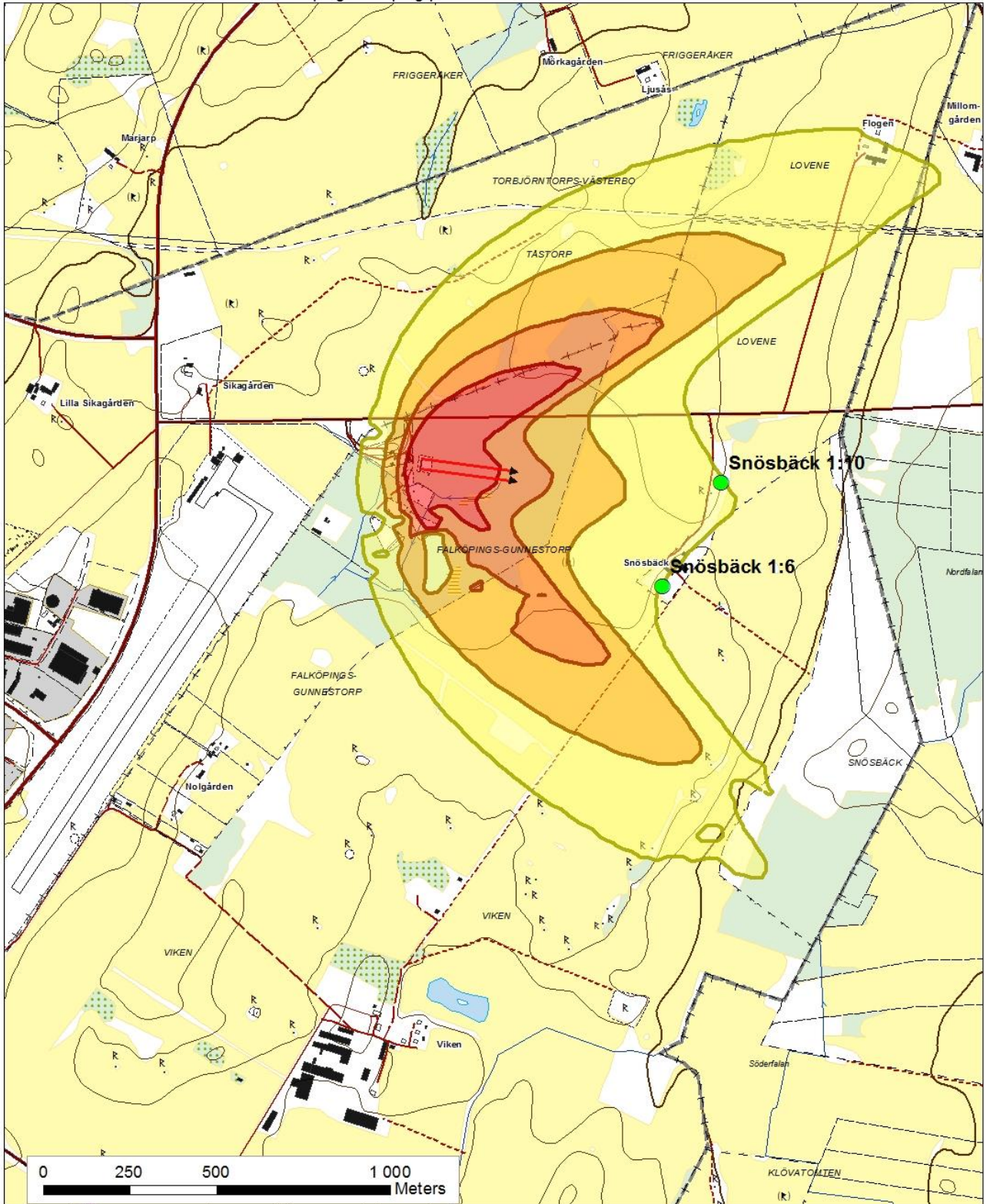

Falköpings SSK
Pistolbana 25 m
pistol kaliber 9 mm
skjuthall

WSP WSP Akustik
 uppdrag 10316507

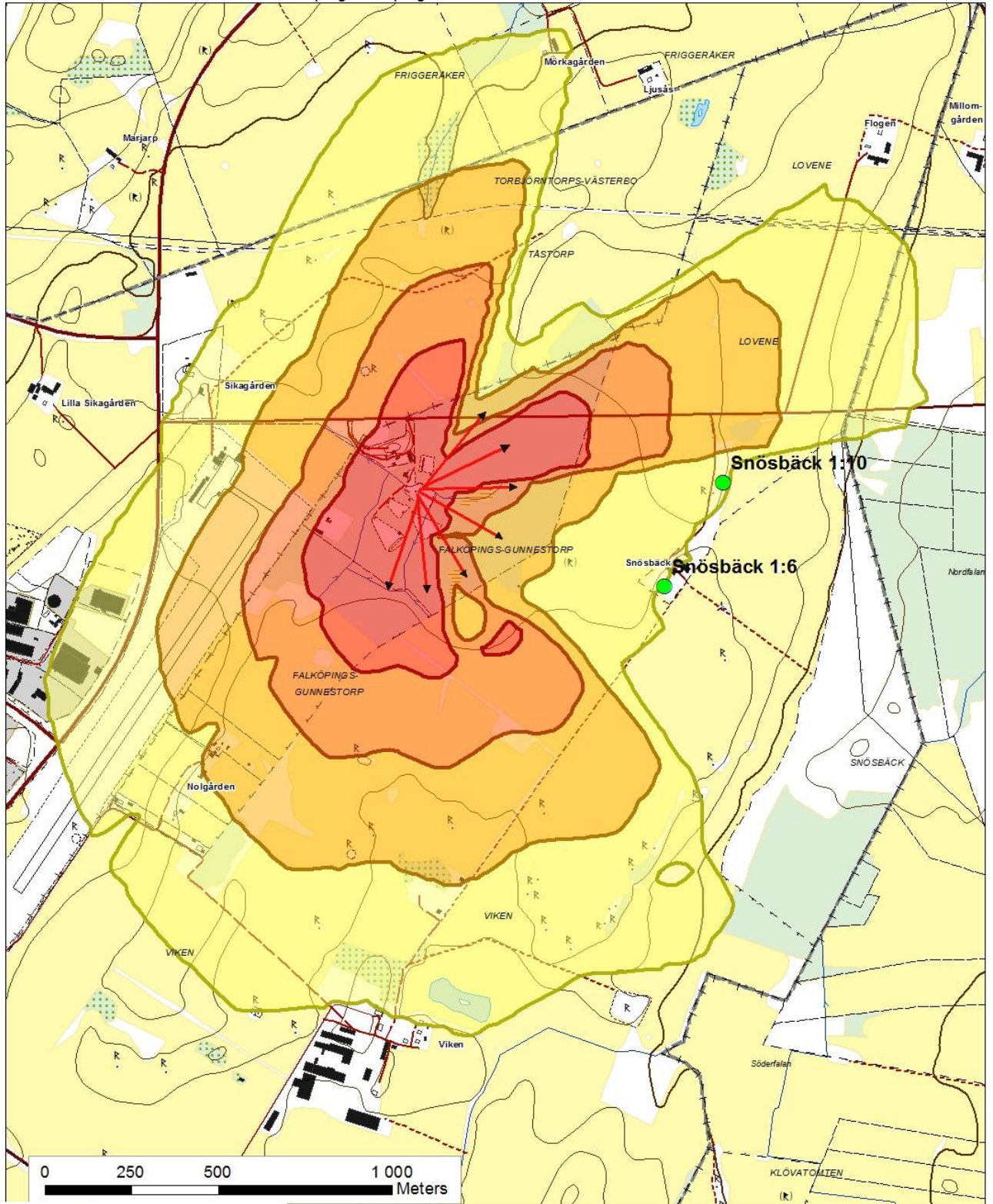
● beräkningspositioner	— 80dBAI	■ över 80dBAI
→ Skjutriktning	— 75dBAI	■ 75-80dBAI
	— 70dBAI	■ 70-75dBAI
	— 65dBAI	■ 65-70dBAI

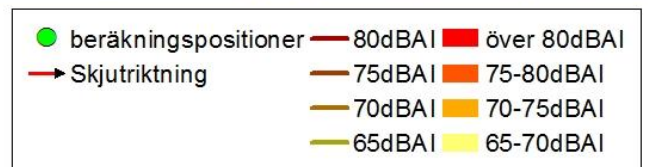
Falköpings SSK
Pistolbana 25 m
grovpistol kaliber .357
skjuthall

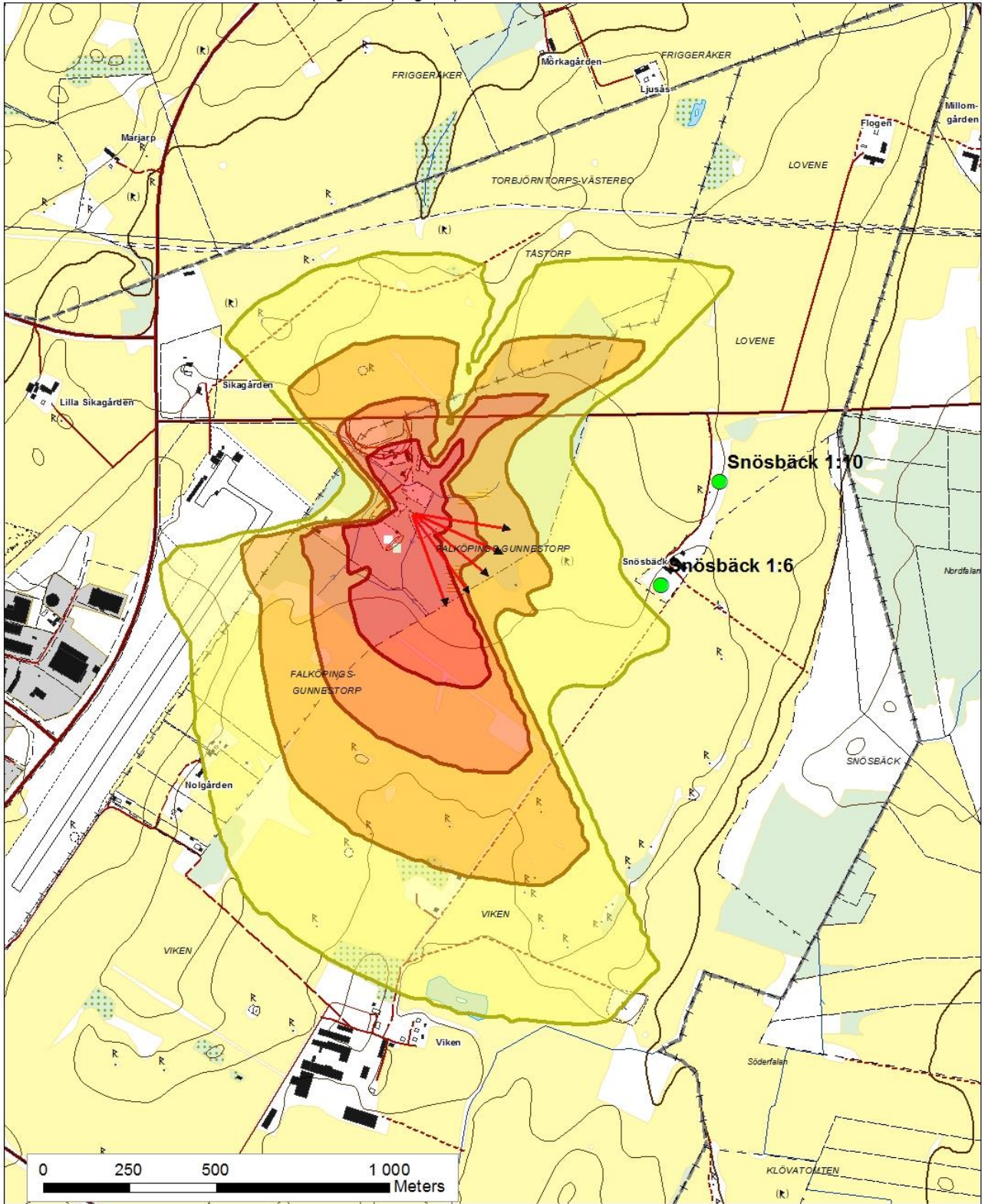
WSP WSP Akustik
 uppdrag 10316507

● beräkningspositioner	— 80dBAI	■ över 80dBAI
→ Skjutriktning	— 75dBAI	■ 75-80dBAI
	— 70dBAI	■ 70-75dBAI
	— 65dBAI	■ 65-70dBAI

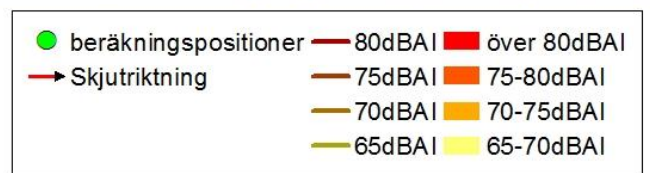

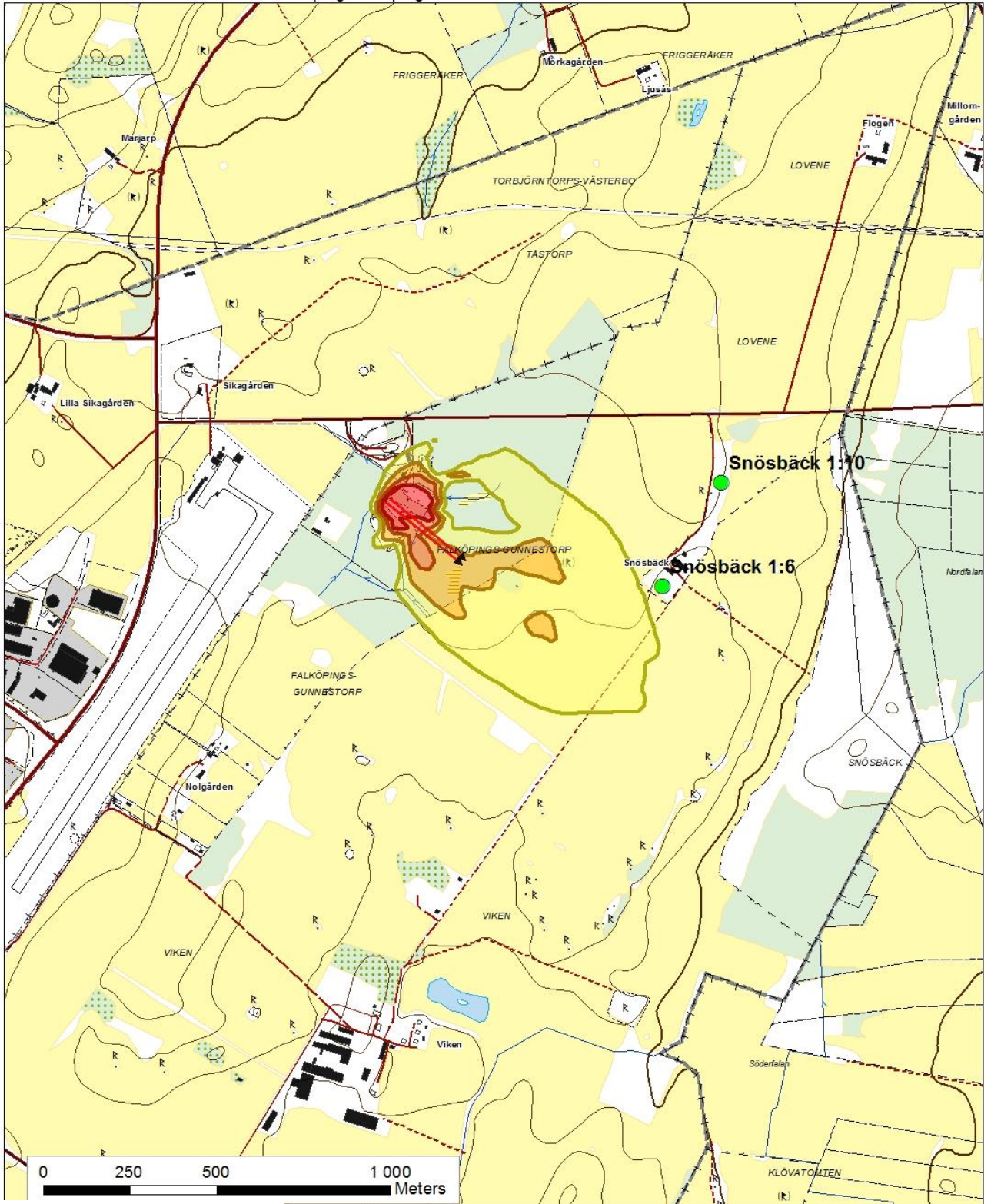
Falköpings SSK
Trap o skeet bana
Hagelgevär kaliber 12

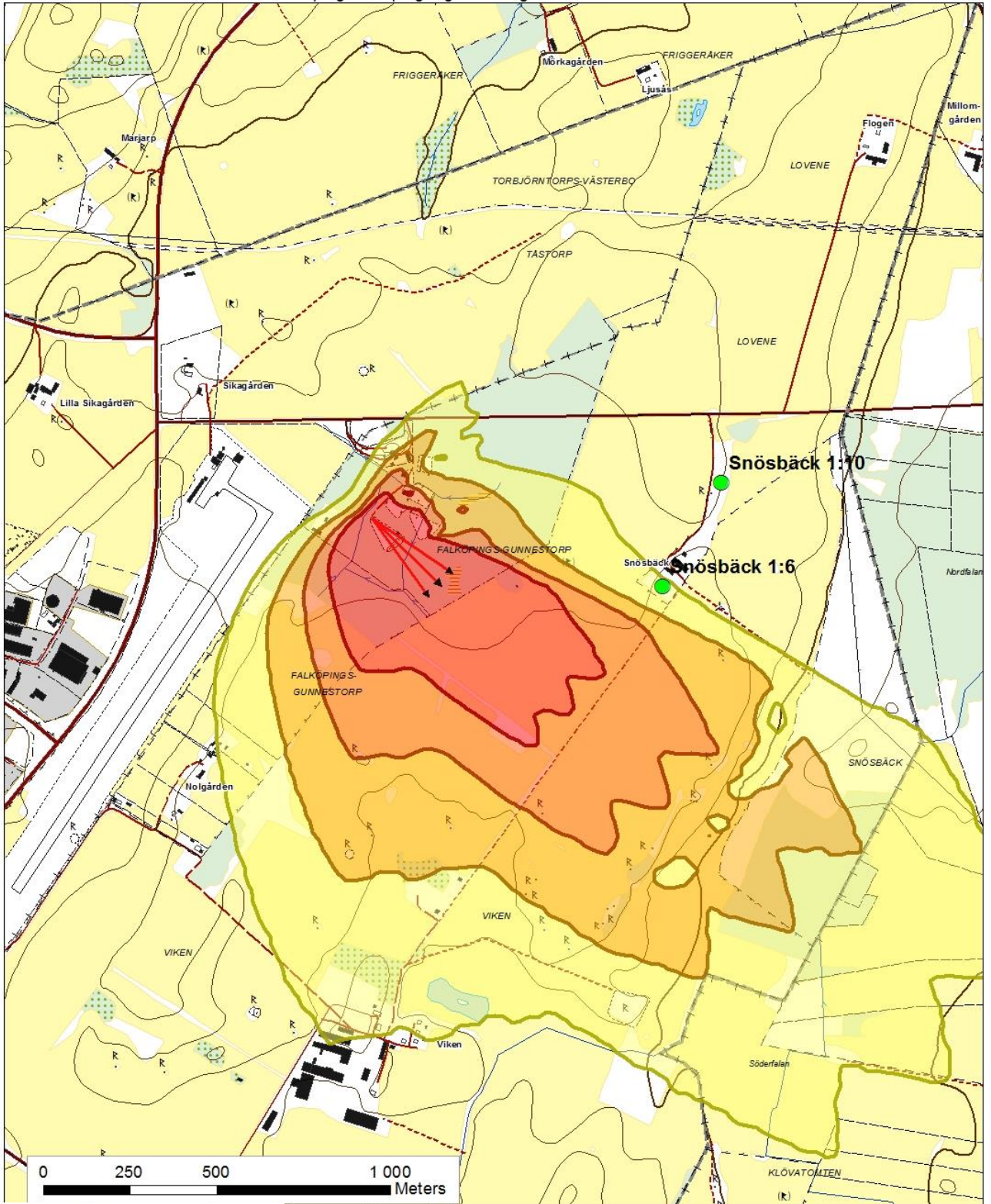
Falköpings SSK
Trap bana
Hagelgevär kaliber 12

Falköpings SSK
Viltmålsbana 50 m
gevär kaliber .22 LR

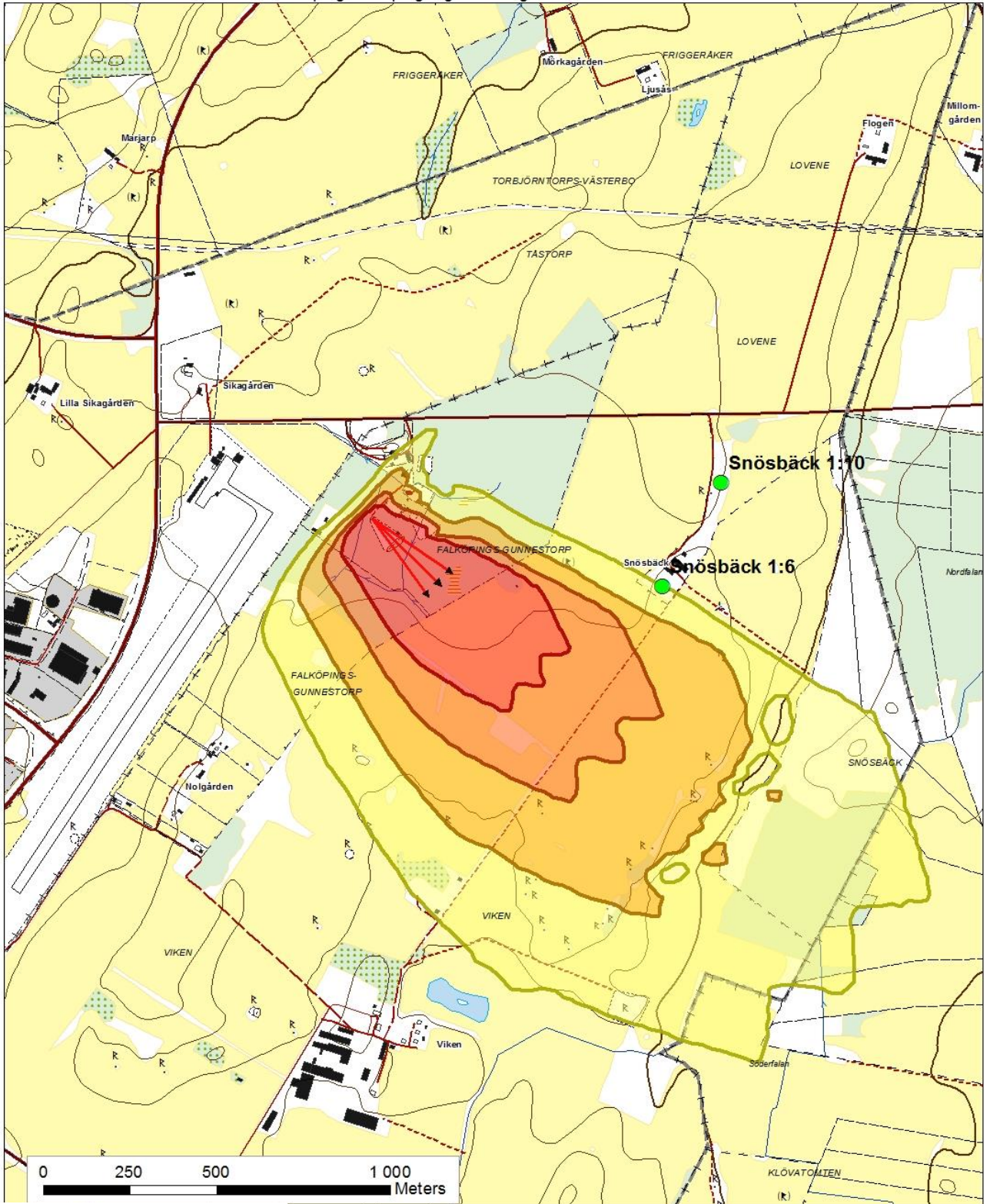
● beräkningspositioner	— 80dBAI	■ över 80dBAI
→ Skjutriktning	— 75dBAI	■ 75-80dBAI
	— 70dBAI	■ 70-75dBAI
	— 65dBAI	■ 65-70dBAI

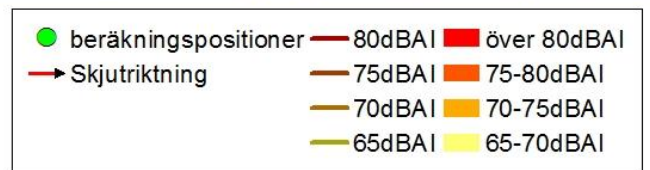
Falköpings SSK
Viltmålsbana 80 m
Gevär kaliber 30-06
Skjuthall 3m

● beräkningspositioner	— 80dBAI	■ över 80dBAI
→ Skjutriktning	— 75dBAI	■ 75-80dBAI
	— 70dBAI	■ 70-75dBAI
	— 65dBAI	■ 65-70dBAI

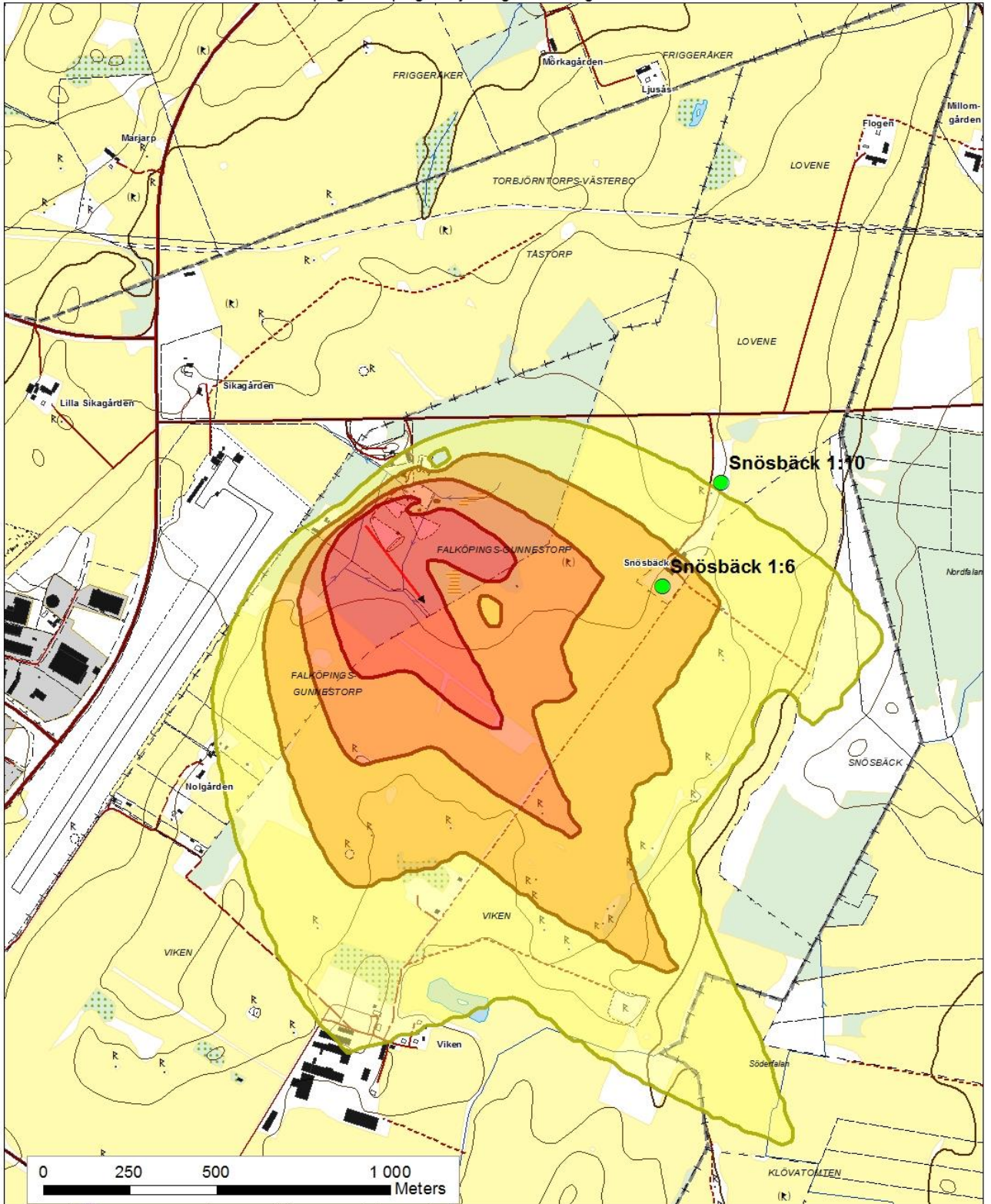
WSP WSP Akustik
 uppdrag 10316507

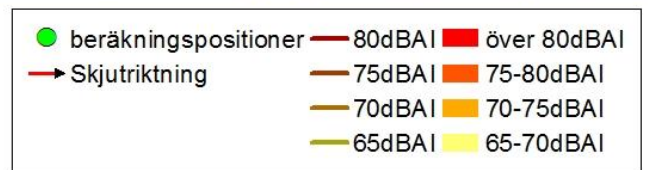
Falköpings SSK
Viltmålsbana 80 m
Gevär kaliber 30-06
Skjuthall 5m

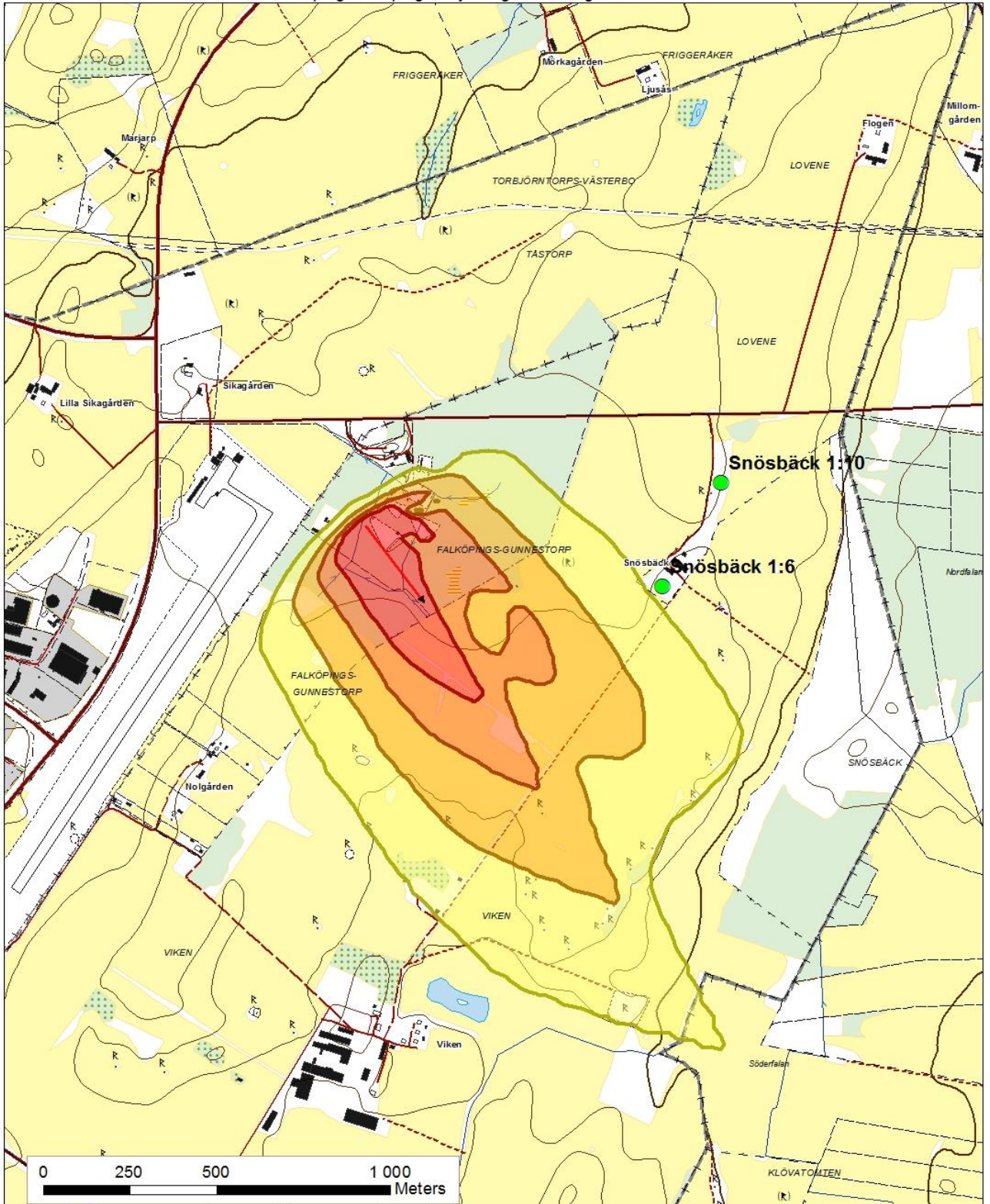
WSP WSP Akustik
 uppdrag 10316507

Falköpings SSK
Inskjutningsbana 80 m
Gevär kaliber 30-06
Skjuthall 3m

WSP WSP Akustik
 uppdrag 10316507

Falköpings SSK
Inskjutningsbana 80 m
Gevär kaliber 30-06
Skjuthall 5m

● beräkningspositioner	— 80dBAI	■ över 80dBAI
→ Skjutriktning	— 75dBAI	■ 75-80dBAI
	— 70dBAI	■ 70-75dBAI
	— 65dBAI	■ 65-70dBAI

WSP WSP Akustik
 uppdrag 10316507

§ 140

Dnr 2023/01233

Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande av data, för geospatiala data och jordobservation och miljö, fram till den 9 februari 2025.

Sammanfattning

Falköpings kommun tillhandahåller så kallade värdefulla data, vilka omfattar bland annat kartdata i form av geografiska namn, byggnader, adresser, fastigheter, höjddata och ortofoton. Nya direktiv har kommit från EU om att öppna data från den offentliga sektorn ska tillgängliggöras avgiftsfritt.

I dagsläget finns avtal tecknade mellan Falköpings kommun och olika aktörer som nyttjar de dataset som omfattas av de nya direktiven och därför ska tillgängliggöras avgiftsfritt. Detta kommer i förlängningen innebära att de intäkter kommunen har idag för inmätning och ajourhållning av kommunens geospatiala data och för jordobservation och miljö kommer att försvinna.

Enligt kap. 4 § 6 lag (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data finns det möjlighet för kommunen att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande i högst 2 år från den dag som förordningen träder i kraft, dvs till och med 9 februari 2025.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-16

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande av data, för geospatiala data och jordobservation och miljö, fram till den 9 februari 2025.

Sammanfattning

Falköpings kommun tillhandahåller så kallade värdefulla data, vilka omfattar bland annat kartdata i form av geografiska namn, byggnader, adresser, fastigheter, höjddata och ortofoton. Nya direktiv har kommit från EU om att öppna data från den offentliga sektorn ska tillgängliggöras avgiftsfritt.

I dagsläget finns avtal tecknade mellan Falköpings kommun och olika aktörer som nyttjar de dataset som omfattas av de nya direktiven och därför ska tillgängliggöras avgiftsfritt. Detta kommer i förlängningen innebära att de intäkter kommunen har idag för inmätning och ajourhållning av kommunens geospatiala data och för jordobservation och miljö kommer att försvinna.

Enligt kap. 4 § 6 lag (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data finns det möjlighet för kommunen att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande i högst 2 år från den dag som förordningen träder i kraft, dvs till och med 9 februari 2025.

Bakgrund

Falköpings kommun tillhandahåller så kallade värdefulla data, vilka omfattar bland annat kartdata i form av geografiska namn, byggnader, adresser, fastigheter, höjddata och ortofoton. Europaparlamentet och Europarådets direktiv (EU) 2019/1024 (20 juni 2019) anger att öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn samt europakommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/138 (21 december 2021) som anger att vissa utvalda dataset ska offentliggöras och tillgängliggöras avgiftsfritt. Av dessa beslut inom EU ingår en förteckning över vilka särskilt värdefulla dataset och arrangemang som ska offentliggöras

för att kunna vidareutnyttjas avgiftsfritt. Dessa beslut från EU trädde i kraft den 9 februari 2023 vilket innebär att EU:s medlemsländer i regel har 16 månader på sig att genomföra beslutet. Sveriges regering har beslutat att Lantmäterimyndigheten får fortsätta ta ut avgifter för sina geodata som längst till och med 9 februari 2025. Med anledning av detta finns möjlighet även för kommunerna i Sverige att fatta beslut om att fortsätta ta ut avgift för dessa geodata som längst fram till 9 februari 2025.

I dagsläget finns flera avtal tecknade mellan Falköpings kommun och privata aktörer samt myndigheter som reglerar vilken data som kommunen tillhandahåller åt respektive aktör och myndighet. För att få tillgång till dessa data tas en avgift ut i enlighet med upprättade avtal.

Förvaltningens bedömning

Direktiven om tillgängliggörande av särskilt värdefulla dataset behöver följas vilket innebär att det pågår arbete med att identifiera dessa dataset och att kunna tillgängliggöra dem på ett användarvänligt sätt. Mycket av den data som omfattas av direktiven är sådana som kommunen genom sin mät- och kartverksamhet är upphovsman till. Genom de befintliga avtalen som finns mellan Falköpings kommun och bland annat lantmäteriet får kommunen till viss del kostnadstäckning för arbetet som läggs ner på att ajourhålla datat och även inkomma med ny data.

Enligt kap. 4 § 6 lag (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data finns det möjlighet för kommunen att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande i högst 2 år från den dag som förordningen träder i kraft, dvs till och med 9 februari 2025.

Undantaget gäller enbart för nedan dataset:

Kategori	Dataset
Geospiala data	Geografiska namn, Adresser, Byggnader, Fastighetsområden
Jordobservation och miljö	Hydrografi, Höjd, Ortofoto

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta om undantag från kravet om avgiftsfritt tillgängliggörande av ovan dataset fram till 9 februari 2025.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Genom att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande av data fram till 9 februari 2025 så kommer kommunen fram till dess fortsätta få viss kostnadstäckning för det arbete som läggs ner inom kommunledningsförvaltningen för inmätning och ajourhållning av kommunens geospiala data och för jordobservation och miljö.

Förvaltningens förslag till beslut leder därför inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden i dagsläget, men de nya direktiven kommer på sikt innebära att kommunens mät- och kartverksamhet samt GIS-verksamhet behöver större kommunala anslag för att kunna finansieras.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-16

Beslutet ska skickas till

Amelie Sandström, stadsbyggnadschef

Mikael Carp, 1:e mättningsingenjör

Pär Owemyr, GIS-strateg

Amelie Sandström

Stadsbyggnadschef

§ 143

Dnr 2023/01028

Riktlinje för mediekontakter

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen antar riktlinje för mediekontakter, att gälla från den 1 februari 2024.

Sammanfattning

Riktlinjen för mediekontakter ska säkerställa en effektiv hantering av mediala frågor från kommunens sida. Nyhetsmedier utgör en viktig kanal till invånarna för kommunens kommunikation kring bland annat politiska förslag och beslut samt händelser och aktiviteter. Genom media kan kommunen förklara och öka förståelsen för det kommunala arbetet och skapa insyn i den demokratiska processen. Därför är det viktigt att kommunen aktivt arbetar för goda och professionella relationer med media och ger journalister tillgång till korrekt och saklig information. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar riktlinje för mediekontakter, att gälla från 1 februari 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-17
- Riktlinje för mediekontakter

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Riktlinje för mediekontakter

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen antar riktlinje för mediekontakter, att gälla från den 1 februari 2024.

Sammanfattning

Riktlinjen för mediekontakter ska säkerställa en effektiv hantering av mediala frågor från kommunens sida. Nyhetsmedier utgör en viktig kanal till invånarna för kommunens kommunikation kring bland annat politiska förslag och beslut samt händelser och aktiviteter. Genom media kan kommunen förklara och öka förståelsen för det kommunala arbetet och skapa insyn i den demokratiska processen. Därför är det viktigt att kommunen aktivt arbetar för goda och professionella relationer med media och ger journalister tillgång till korrekt och saklig information. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar riktlinje för mediekontakter, att gälla från 1 februari 2024.

Bakgrund

Kommunens verksamhet är medialt intressant och det mediala trycket är stundtals högt. En hög servicenivå och ett professionellt bemötande gentemot journalister är av största vikt för att stärka kommunens förtroende hos såväl journalister som invånare genom att vara transparent och bidra till en saklig och korrekt nyhetsrapportering.

Falköpings kommun har tidigare saknat riktlinje för mediekontakter. I och med att kommunfullmäktige nyligen har beslutat om en ny kommunikationspolicy ser kommunledningsförvaltningen ett behov av att samtidigt ta fram ett förslag till riktlinje för mediekontakter.

Förvaltningens bedömning

En riktlinje för mediekontakter är nödvändig för att tydliggöra hur kommunen ska förhålla sig till media, hur kontakterna ska gå till samt vilka som uttalar sig för kommunens räkning i olika situationer. Riktlinjen är en fördjupning av kommunens kommunikationspolicy.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar om att fastställa förslag till riktlinje för mediekontakter och att riktlinjen ska gälla från 1 februari 2024.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för kommunen, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-17
- Riktlinje för mediekontakter

Beslutet ska skickas till

Anna-Karin Linder, administratör
Samtliga nämnder
Verksamhetschefer

Niclas Beermann
Kommunikationschef

Mediekontakter

RIKTLINJE

ARBETSMATERIAL

ARBETSMATERIAL

Typ av styrdokument	"Ange t.ex. Strategi eller Policy etc"
Beslutsinstans	Kommunstyrelsen "Skriv vilken nämnd/styrelse som beslutat om dokumentet"
Fastställd	"Skriv t.ex. 2016-01-01, § 10"
Diarienummer	"Skriv t.ex. KS 2016/210"
Giltighetstid	"Skriv t.ex. Fr.o.m. 2016-01-01 och tills vidare"
Dokumentet gäller för	"Skriv t.ex. Samtliga nämnder och förvaltningar i kommunen"
Dokumentansvarig	"Ange ansvarig tjänstepersons titel t.ex. Kanslichefen"
Tidpunkt för aktualitetsprövning	"Ange tidpunkt när styrdokumentet ev. ska revideras"

Innehåll

Bakgrund	3
Syfte.....	3
Förhållningssätt	3
Var öppen och tillgänglig	3
Ta initiativet i debatten	3
Informera först internt sedan externt	3
Ge tydliga budskap	3
Presskonferenser och pressmeddelanden.....	4
Medias kontaktväg in i kommunen	4
Vem uttalar sig för kommunens räkning?	4
Medarbetare	4
Chef	4
Kommunikationschef	4
Förtroendevalda och kommundirektör	5
Särskild talesperson	5
Att tänka på vid mediekontakter.....	5
Meddelarfrihet	5
Arkivering och gallring	6

Bakgrund

Media utgör också en viktig kanal till invånarna för kommunens kommunikation kring bland annat politiska förslag och beslut samt händelser och aktiviteter. Genom media kan kommunen förklara och öka förståelsen för det kommunala arbetet och skapa insyn i den demokratiska processen. Därför är det viktigt att vi aktivt arbetar för goda relationer med media och ser till att de får tillgång till korrekt och saklig information.

Syfte

Syftet med riktlinjen är att tydliggöra hur kommunen ska förhålla sig till media, hur kontakterna ska gå till samt vilka som uttalar sig för kommunens räkning i olika situationer. Riktlinjen är en fördjupning av kommunikationspolicyn.

Förhållningssätt

Var öppen och tillgänglig

Informationen från Falköpings kommun ska vara lättillgänglig, tydlig och konsekvent. Vi ska ha en öppen attityd till media, hålla en hög servicenivå och vara beredda att sakligt och korrekt besvara frågor.

Ledande förtroendevalda ska på samma sätt vara beredda att svara på frågor från media som är av politisk karaktär.

Ta initiativet i debatten

Falköpings kommun ska aktivt förmedla information och nyheter om den egna verksamheten. Information i ett tidigt skede ger oss möjlighet att ge vår bild av en händelse eller ett beslut, vilket minskar riskerna för felaktigheter och missförstånd i nyhetsrapporteringen. Om en negativ händelse inträffar är det bättre att vi själva tar initiativ till att berätta om den, för att slippa hamna i försvarsställning och få onödig negativ publicitet.

Informera först internt sedan externt

Så långt det är möjligt ska information i viktiga frågor först gå till medarbetare och sedan till media. Medarbetare i Falköpings kommun ska inte behöva få veta vad som händer i den egna verksamheten via externa nyhetskanaler.

Ge tydliga budskap

När vi uttalar oss i media ska vi ha ett tydligt huvudbudskap. Vi ska också tänka på att tala till målgruppen som kommer ta del av det vi säger. För att så många som möjligt ska förstå ska vi använda ett enkelt språk och undvika fackspråk och interna förkortningar.

Presskonferenser och pressmeddelanden

Det är viktigt att vi alltid gör en bedömning av vilka händelser och beslut som kan ha ett allmänintresse och därmed intressera media. Planera därför i god tid för hur händelser och viktiga frågor ska kommuniceras.

Pressmeddelande passar bra för mindre kommunikationsinsatser. När det handlar om något större eller när många parter är inblandade kan det vara bättre att anordna en presskonferens.

Kontakta kommunikationsavdelningen innan utskick av pressmeddelande och vid inbjudan till presskonferens.

Medias kontaktväg in i kommunen

Det står media fritt att ta direktkontakt med kommunens medarbetare, chefer och förtroendevalda. För att hålla en hög servicenivå gentemot media och för att vi bättre ska kunna samordna kommunens externa kommunikation ska vi dock rekommendera journalister att i första hand ta kontakt med kommunikationschefen när de har frågor, vill få fram underlag eller har önskemål om att göra en intervju. Kommunikationschefen skaffar sig en bild av journalistens ärende och ansvarar för att ta nödvändiga interna kontakter så att journalisten snarast möjligt får återkoppling.

Vem uttalar sig för kommunens räkning?

Det ligger i journalistens och kommunens gemensamma intresse att kommuninvånarna får snabb, tydlig och korrekt information. Den person som är bäst lämpad att svara på frågor från media är normalt sett den som befinner sig nära verksamheten och är insatt i ämnet eller ärendet.

Medarbetare

Om du som medarbetare blir direkt kontaktad av en journalist kan du svara på journalistens frågor om du bedömer att ärendet är av enklare karaktär, att du är rätt person att svara och att du dessutom känner dig bekväm i kontakten med journalister. Annars hänvisar du vidare till chef eller kommunikationschef.

Chef

I din roll som chef ingår att vid behov ställa upp för intervju och kunna svara på frågor inom ditt ansvarsområde. Om du bedömer att ett ärende från en journalist spänner över fler ansvarsområden än ditt eget, är av extra känslig karaktär eller att du behöver rådgöra om vem som ska uttala sig, kontaktar du kommunikationschefen.

Kommunikationschef

Normalt sett uttalar sig kommunikationschefen endast inom det egna ansvarsområdet. Kommunikationschefens huvuduppgift är att vara

kontaktperson gentemot media, samordna kommunens mediearbete samt att vara ett strategiskt stöd i organisationen i mediefrågor.

Förtroendevalda och kommundirektör

Respektive ordförande uttalar sig i frågor som rör kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra nämnder/styrelser gällande frågor om politisk inriktning och beslut.

Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören uttalar sig i kommunövergripande frågor.

Särskild talesperson

Vid kriser, komplexa frågor eller frågor som riskerar att negativt påverka allmänhetens förtroende för kommunen, kan det finnas skäl att utse en särskild *talesperson* som är ansvarig för alla uttalanden i media i den specifika frågan. Detta görs i samråd mellan kommunikationschef, kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör.

I dessa situationer är kommunikationschefen alltid *kontaktperson* gentemot media och intern samordnare för att avlasta talesperson och medarbetare i organisationen. Det innebär att alla förfrågningar från media ska hänvisas till kommunikationschefen.

Att tänka på vid mediekontakter

Om du uttalar dig för Falköpings kommuns räkning ska du tänka på att du företräder hela organisationen. Ge inte uttryck för kommunens uppfattning och privata åsikter i samma intervju.

Kontaktas du av en journalist har du rätt till rimlig förberedelsestid innan du svarar på frågor. Du har också rätt att få frågorna i förväg om journalisten vill göra en intervju. Ge ditt huvudbudskap mest utrymme och håll dig kort om allt annat. Du är inte skyldig att svara på andra frågor eller ämnen än det du och journalisten i förväg har kommit överens om. Be annars att få återkomma eller hänvisa till någon annan person som kan svara.

Håll dig till fakta och det du med säkerhet vet. Undvik att svara på spekulativa och hypotetiska frågor och på frågor som ligger utanför ditt kunskaps- eller ansvarsområde. Var medveten om att allt du säger till en journalist innan och efter intervjun också kan bli återgivet.

Medarbetare och chefer kan alltid få stöd inför mediakontakter hos kommunikationsavdelningen.

Meddelarfrihet

Alla anställda och förtroendevalda omfattas av den grundlagsskyddade meddelarfriheten som innebär att den som lämnat ut uppgifter för publicering i en tryckt skrift, radio eller tv är fri från ansvar. Media får inte röja sin källa, utom i vissa speciella fall när det handlar om brottslig

verksamhet. Chefer, medarbetare och förtroendevalda i kommunen får inte heller efterforska vem som har lämnat information till media. Det finns dock områden där meddelarfrihet inte råder. Exempel är sekretesskyddade uppgifter inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten, förskola och skola.

Arkivering och gallring

Se dokumenthanteringsplan för kommunstyrelsen och respektive nämnd.

ARBETSMATERIAL

§ 40

Dnr 2023/00945

Riktlinje för flaggning på kommunala fastigheter i Falköpings kommun

Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att anta riktlinje för flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun, att gälla från och med den 1 februari 2024.

Sammanfattning

Flaggning är en tradition som syftar till att visa extra uppmärksamhet vid speciella tillfällen. En riktlinje är framtagen i syfte att underlätta samt tydliggöra för flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun. Riktlinjen omfattar hur, när och var flaggning får ske samt ansvarsfördelningen mellan hyresgäst och hyresvärd.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att anta riktlinjen om flaggning på kommunala fastigheter i Falköpings kommun.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Riktlinje för flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Riktlinje för flaggning på kommunala fastigheter i Falköpings kommun

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att anta riktlinje för flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun, att gälla från och med den 1 februari 2024.

Sammanfattning

Flaggning är en tradition som syftar till att visa extra uppmärksamhet vid speciella tillfällen. En riktlinje är framtagen i syfte att underlätta samt tydliggöra för flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun. Riktlinjen omfattar hur, när och var flaggning får ske samt ansvarsfördelningen mellan hyresgäst och hyresvärd. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att anta riktlinjen om flaggning på kommunala fastigheter i Falköpings kommun.

Bakgrund

Flaggning är en tradition som syftar till att visa extra uppmärksamhet vid speciella tillfällen. Riktlinjen är framtagen i syfte att underlätta samt tydliggöra för flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun. Det finns idag rutiner på hur man hanterar de vanligaste uppdragen för flaggning så som exempelvis Sveriges nationaldag men det finns inget dokument som hanterar helheten. Ett dokument som organisationen kan använda så att flaggning på kommunala fastigheter inte blir så individbundet utan kan hanteras av funktionen som helhet.

Riktlinjen omfattar hur, när och var flaggning får ske samt ansvarsfördelningen mellan hyresgäst och hyresvärd. Då denna tydlighet finns skapas även en likabehandlingsprincip och en helhetsbild över kommunens arbetssätt gällande flaggning.

Remiss på riktlinje har skickats till samtliga förvaltningar. Yttranden har inkommit och tagits i beaktande i framtagandet av riktlinjen.

Förvaltningens bedömning

I syfte att skapa en tydlighet för när flaggning ska ske på kommunal mark i Falköping kommun anser kommunledningsförvaltningen att en riktlinje behöver finnas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att anta riktlinjen om flaggning på kommunala fastigheter i Falköpings kommun.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

- Fastighetsavdelningen ansvarar för flaggstång och dess infästning på fastighetsmark och park- och gatuavdelningen för allmän platsmark.
- Kommunledningsförvaltningen ansvarar för förvaring samt inköp av flaggor till officiella flaggstänger.
- Respektive hyresgäst/verksamhet ansvarar för förvaring samt inköp av flaggor till inofficiella flaggstänger.

Kostnader kopplat till punkterna ovan ska hanteras inom tilldelad budgetram.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Riktlinje för flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun

Beslutet ska skickas till

Anna-Karin Linder, administratör
Niclas Beerman, kommunikationschef
Fredrik Johansson, gatuchef

Marcus Boström
Verksamhetschef fastighet och service

Flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun

RIKTLINJE

Typ av styrdokument	Riktlinje
Beslutsinstans	Kommunstyrelsen
Diarienummer	2023/945
Giltighetstid	Fr.o.m. 2024-02-01 och tillsvidare
Dokumentet gäller för	Samtliga förvaltningar och nämnder
Fastställt	KS XXXX/XXX §??
Ersätter	Finns ingen tidigare version av dokumentet
Dokumentansvarig	Biträdande kommundirektör
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Vid behov

Innehåll

Flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun.....	2
Flaggstänger	2
Officiella.....	2
Inofficiella	2
Flaggor.....	2
Godkända flaggor	3
Förvaring av flagga.....	3
Destruktion av flagga	3
Flaggning	3
Allmänna flaggdagar i Sverige	3
Flaggdagar utöver allmänna flaggdagar	4
Hissa och hala flagga.....	4
Flaggning med svensk vimpel	4
Flaggningstider	4
Internationell flaggning (Stadshuset)	5
Flaggning vid Dödsfall	5

Flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun

Flaggning är en tradition som syftar till att visa extra uppmärksamhet vid speciella tillfällen. Aktuell riktlinje är framtagen i syfte att underlätta samt tydliggöra för flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun.

Flaggstänger

Fastighetsavdelningen ansvarar för flaggstång och dess infästning på fastighetsmark och park- och gatuavdelningen för allmän platsmark.

Officiella

Följande flaggstänger är utpekade som officiella flaggstänger i Falköping kommun och där flaggning ska ske med svensk flagga enligt fastställda flaggdagar:

- Stadshuset
- Utsiktstornet
- Stora torget
- Plantis
- Dalénium
- Floby Kommunhus
- Medborgarhuset

Inofficiella

Det finns inget krav att flagga på de inofficiella flaggstängerna men om flaggning sker ska de utföras enligt denna riktlinje. Inofficiella flaggstänger finns på flertalet platser i kommunen, exempelvis skolor, förskolor, äldreboenden, idrottsanläggningar, parker med mera.

Flaggor

Kommunledningsförvaltningen ansvarar för förvaring samt inköp av flaggor till officiella flaggstänger.

Respektive hyresgäst/verksamhet ansvarar för förvaring samt inköp av flaggor till inofficiella flaggstänger.

Godkända flaggor

Typ av flagga	Officiell flaggstång	Inofficiell flaggstång	Vilka dagar får flaggning ske
Svensk flagga	JA	JA	Allmänna flaggdagar, internationellt besök och dödsfall
Svensk vimpel	JA	JA	Alla dagar
Falköping kommuns flagga	JA	JA	Alla dagar
Orange Day flagga	JA	JA	Under specifik period
PRIDE flagga	JA	JA	Under specifik period
EU-flagga	JA	NEJ	Under specifik period
Flagga tillhörande annan nation*	JA	NEJ	Under specifik period
Föreningsflaggor	NEJ	JA	Alla dagar
Evenemangsflaggor	NEJ	JA	Alla dagar

**Får flaggas på fastigheten vid internationellt besök oavsett flaggstång*

Förvaring av flagga

Flaggor ska förvaras mörkt, svalt och torrt. En flagga ska aldrig vikas ihop om den är blöt eller fuktig. Vid vikning av svensk flagga ska blå duk endast vara synlig när flaggan är färdigviken.

Destruktion av flagga

Om en flagga eller vimpel inte längre är i användbart skick, bör den värdigt brännas eller lämnas till flaggtillverkaren för destruktion. Flaggan får aldrig slängas i soporna.

Flaggning

Fastighetsavdelningen ansvarar för flaggning av officiella flaggstänger jämna år och park- och gatuavdelningen ojämna år.

Respektive hyresgäst/verksamhet ansvarar för flaggning av inofficiella flaggstänger.

Allmänna flaggdagar i Sverige

Enligt förordning 1982:270 om allmänna flaggdagar

- 1 januari: Nyårsdagen
- 28 januari: Kung Carl XVI Gustafs namnsdag

- 12 mars: Kronprinsessan Victorias namnsdag
- Påskdagen
- 30 april: Kung Carl XVI Gustafs födelsedag
- 1 maj: Första maj
- 49 dagar efter påsk: Pingstdagen
- 29 maj: Veterandagen
- 6 juni: Sveriges nationaldag och svenska flaggans dag
- Dag för Sveriges val till Europaparlamentet
- Midsommardagen
- 14 juni: Kronprinsessan Victorias födelsedag
- 8 augusti: Drottning Silvias namnsdag
- Andra söndagen i september (valår): Val i hela riket till riksdagen
- 24 oktober: FN-dagen
- 6 november: Gustav Adolfdagen
- 10 december: Nobeldagen
- 23 december: Drottning Silvias födelsedag
- 25 december: Juldagen

Flaggdagar utöver allmänna flaggdagar

- Skiftande datum: PRIDE
- Skiftande datum: Orange Day

Hissa och hala flagga

Flaggan ska behandlas med respekt. Den ska hissas ordentligt i topp mot flaggstångsknoppen med flagglinan sträckt. Endast en flagga får hissas på varje stång. Flaggan ska vara hel, ren samt med färgerna i behåll.

Flaggning med svensk vimpel

Den svenska vimpeln består av ett långsträckt band med ett blått och ett gult fält avsmalnande mot spetsen. Syftet med vimpeln är att pryda flaggstången då flaggning inte sker och får vara hissad dygnet runt.

När vimpeln är hissad ska det blåa fältet vara uppåt (mot himlen). En vimpel ersätter aldrig svensk flagga och får aldrig kombineras med en flagga.

Flaggningstider

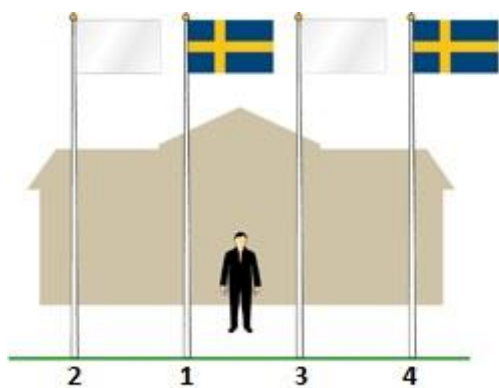
- Från 1 mars till och med 31 oktober hissas flaggan klockan 08:00.
- Från 1 november till och med 28 (29) februari hissas flaggan klockan 09:00.
- Samtliga årets dagar halas nationsflaggan ned vid solnedgången, senast klockan 21:00.
- Om flaggan är belyst får den vara hissad efter solens nedgång.

Formalismen ska dock inte gå så långt att flaggning uteblir. Att hala ned flaggan för natten visar respekt för vår nationella symbol.

Internationell flaggning (Stadshuset)

I Falköping kommun sker endast internationell flaggning på de fyra flaggstängerna utanför stadshuset.

Vid internationell flaggning intar svenska flaggan alltid hedersplatsen. Övriga nationsflaggor hissas i bokstavsordning från hedersplatsen och utåt enligt ländernas namn på svenska. För att veta vilken flaggstång som ska hissas med respektive flagga ska man placera sig mellan flaggstängerna och byggnaden med ryggen i ryggen.

En utländsk nation:

Svenska flaggan på hedersplatsen, utländsk nation på stång nr 2 och 3 samt svenska flaggan på stång nr 4.

Två utländska nationer:

Svenska flaggan på hedersplatsen och utländska nationer på stång nr 2 och 3 i bokstavsordning samt svenska flaggan på stång nr 4.

Flaggning vid Dödsfall

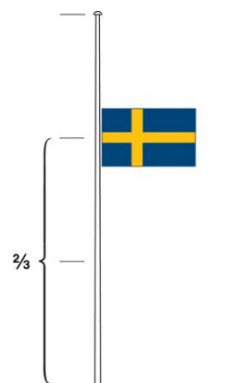
Vid flaggning på halv stång hissas flaggan i topp för att omedelbart sänkas till 2/3 delar av stångens höjd.

Om flaggning inträffar samma dag som allmän flaggdag äger flaggning på halv stång företräde.

Endast nationsflagga får hissas på halv stång.

Flaggning sker samma dag eller efterföljande dag vid dödsfall.

Flaggning på halv stång bör, när så är möjligt, ske efter samråd med närmaste anhöriga. I samtliga fall när flaggning på halv stång sker ska kontaktcenter informeras om flaggningen.

Flaggning officiella flaggstänger

Samtliga officiella flaggstänger hissas vid dödsfall av kunglighet samt nationell katastrof eller annan särskild händelse med stor påverkan på samhället kommunalt, regionalt eller nationellt.

Flaggning på halv stång vid Stadshusets offentliga flaggstång sker:

- Om förtroendevald avlider under tjänstgörande mandatperiod.
- Vid dödsfall som direkt eller indirekt berör en stor mängd människor.

Flaggning inofficiella flaggstänger

- Om en anställd avlider kan enheten flagga på halv stång vid den avlidnes arbetsplats efter beslut av chef.
- Om elev vid någon av kommunens skolor, brukare vid något av socialtjänstens boenden eller boende på äldreboende avlider, får verksamheten själva besluta om flaggning på halv stång.
- Finns ingen flaggstång på arbetsplatsen respektive bostadsplatsen eller om den avlidne inte har sin hemvist inom kommunen flaggas vid annan lämplig kommunal byggnad, exempelvis stadshuset. Om flaggningen ska ske på officiell flaggstång fattas beslut av kommundirektör.

Jenny Trygg

Från: Fredrik Johansson
Skickat: den 10 oktober 2023 13:26
Till: Marcus Boström
Ämne: SV: Synpunkter från förvaltningar "Riktlinje Flaggning kommunala fastigheter Falköping kommun"

Hej

Här kommer våra synpunkter från Park/gata:

-Flaggning vid "infartsvägarna (gamla mat och kultur)" ska inte ses som officiell flaggplats. Flaggstängerna ägs av Mat och kultur och används fortfarande av dem vid enstaka tillfällen per år. Dock står de på kommunägd mark utan något känt skriftligt avtal. Skulle det ändå beslutas att dessa ska ses som officiell flaggplats så behöver flaggstolparna bytas ut och eventuellt minska något i antal.

-Flaggning vid Medborgarhuset har tidigare setts som en inofficiell flaggstång där hyresgästen har skött flaggning och bör fortsätta vara så.

I övrigt inga synpunkter på riktlinjen.

Med vänlig hälsning
//Fredrik Johansson

Fredrik Johansson
Gatuchef
fredrik.johansson@falkoping.se
0515-88 51 73

Park/gata
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Stadshuset, St:Sigfridsgatan 9
521 81 Falköping

www.falkoping.se

FALKÖPING
KOMMUN

Så här behandlar Falköpings kommun dina personuppgifter www.falkoping.se/gdpr

Från: Marcus Boström <marcus.bostrom@falkoping.se>
Skickat: den 26 september 2023 08:37
Till: Fredrik Johansson <Fredrik.Johansson@falkoping.se>
Ämne: VB: Synpunkter från förvaltningar "Riktlinje Flaggning kommunala fastigheter Falköping kommun"

För kännedom.

//Marcus

Från: Marcus Boström
Skickat: den 26 september 2023 08:22
Till: Dina Ebbeson <dina.abbeson@falkoping.se>; Hampus Haga <hampus.haga@falkoping.se>; Karina Bronell <Karina.Bronell@falkoping.se>; Eva Olofsson <eva.olofsson@falkoping.se>; Markus Wästefors <markus.wastefors@falkoping.se>

Flaggning av kommunala fastigheter Falköping kommun

RIKTLINJE

Typ av styrdokument	Riktlinje
Beslutsinstans	Kommunstyrelsen
Diarienummer	2023/945
Giltighetstid	Fr.o.m. 2024-01-01 och tillsvidare
Dokumentet gäller för	Kommunledningsförvaltningen
Fastställt	KS XXXX/XXX §??
Ersätter	Finns ingen tidigare version av dokumentet
Dokumentansvarig	Biträdande kommundirektör
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Vid behov

Innehåll

Flaggning av kommunala fastigheter i Falköping kommun.....	2
Flaggstänger	2
Officiella.....	2
Inofficiella	2
Flaggor.....	3
Godkända flaggor	3
Förvaring av flagga.....	3
Destruktion av flagga	3
Flaggning	4
Allmänna flaggdagar i Sverige	4
Flaggdagar utöver allmänna flaggdagar	4
Hissa och hala flagga.....	4
Flaggning med svensk vimpel	4
Flaggningstider	5
Internationell flaggning (Stadshuset)	5
Flaggning vid Dödsfall	5

Flaggning av kommunala fastigheter i Falköping kommun

Flaggning är en tradition som syftar till att visa extra uppmärksamhet vid speciella tillfällen. Aktuell riktlinje är framtagen i syfte att underlätta samt tydliggöra för flaggning av kommunala fastigheter i Falköping kommun.

Flaggstänger

Fastighetsavdelningen ansvarar för flaggstång och dess infästning på fastighetsmark och Park & Gata för allmän platsmark.

Officiella

Följande flaggstänger är utpekade som officiella flaggstänger i Falköping kommun och där flaggning ska ske med svensk flagga enligt fastställda flaggdagar:

Stadshuset

Utsiktstornet

Stora torget

Plantis

Dalénium

Floby Kommunhus

Medborgarhuset

Infartsvägar (gamla mat och kultur)

Inofficiella

Det finns inget krav att flagga på de inofficiella flaggstängerna men om flaggning sker ska de utföras enligt denna riktlinje. Inofficiella flaggstänger finns på flertalet platser i kommunen, exempelvis skolor, förskolor, äldreboenden, idrottsanläggningar, parker med mera.

Flaggor

Kommunledningsförvaltningen ansvarar för förvaring samt inköp av flaggor till officiella flaggstänger.

Respektive hyresgäst/verksamhet ansvarar för förvaring samt inköp av flaggor till inofficiella flaggstänger.

Godkända flaggor

Typ av flagga	Officiell flaggstång	Inofficiell flaggstång
Svensk flagga	JA	JA
Svensk vimpel	JA	JA
Falköping kommuns flagga	JA	JA
Orange Day flagga	JA	JA
PRIDE flagga	JA	JA
EU-flagga	JA	NEJ
Flagga tillhörande annan nation	JA	NEJ
Föreningsflaggor	NEJ	JA
Evenemangsflaggor	NEJ	JA

Förvaring av flagga

Flaggor ska förvaras mörkt, svalt och torrt. En flagga ska aldrig vikas ihop om den är blöt eller fuktig. Vid vikning av svensk flagga ska blå duk endast vara synlig när flaggan är färdigviken.

Destruktion av flagga

Om en flagga inte längre är i användbar skick, bör den värdigt brännas eller lämnas till flaggtillverkaren för destruktion. Får aldrig slängas i soporna.

Flaggning

Fastighetsavdelningen ansvarar för flaggning av officiella flaggstänger jämna år och Park & Gata ojämna år.

Respektive hyresgäst/verksamhet ansvarar för flaggning av inofficiella flaggstänger.

Allmänna flaggdagar i Sverige

Enligt förordning 1982:270 om allmänna flaggdagar

- 1 januari: Nyårsdagen
- 28 januari: Kung Carl XVI Gustafs namnsdag
- 12 mars: Kronprinsessan Victorias namnsdag
- Påskdagen
- 30 april: Kung Carl XVI Gustafs födelsedag
- 1 maj: Första maj
- 49 dagar efter påsk: Pingstdagen
- 29 maj: Veterandagen
- 6 juni: Sveriges nationaldag och svenska flaggans dag
- Dag för Sveriges val till Europaparlamentet
- Midsommardagen
- 14 juni: Kronprinsessan Victorias födelsedag
- 8 augusti: Drottning Silvias namnsdag
- Andra söndagen i september (valår): Val i hela riket till riksdagen
- 24 oktober: FN-dagen
- 6 november: Gustav Adolfsdagen
- 10 december: Nobeldagen
- 23 december: Drottning Silvias födelsedag
- 25 december: Juldagen

Flaggdagar utöver allmänna flaggdagar

- Skiftande datum: PRIDE
- Skiftande datum: Orange Day

Hissa och hala flagga

Flaggan ska behandlas med respekt. Den ska hissas ordentligt i topp mot flaggstångsknoppen med flagglinan sträckt. Endast en flagga får hissas på varje stång. Flaggan ska vara hel, ren samt med färgerna i behåll.

Flaggning med svensk vimpel

Den svenska vimpeln består av ett långsträckt band med ett blått och ett gult fält avsmalnande mot spetsen. Syftet med vimpeln är att pryda flaggstången då flaggning inte sker och får vara hissad dygnet runt.

När vimpeln är hissad ska det blåa fältet vara uppåt (mot himlen). En vimpel ersätter aldrig svensk flagga och får aldrig kombineras med en flagga.

Flaggningstider

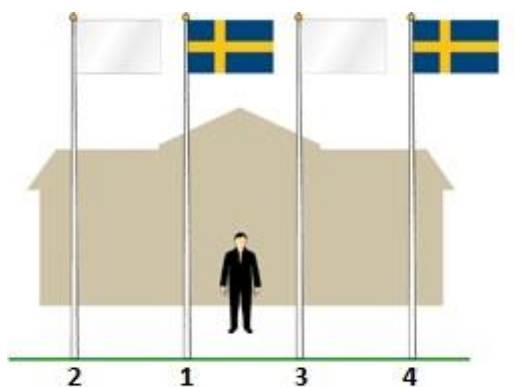
- Från 1 mars till och med 31 oktober hissas flaggan klockan 08:00.
- Från 1 november till och med 28 (29) februari hissas flaggan klockan 09:00.
- Samtliga årets dagar halas flaggan ned vid solnedgången, senast klockan 21:00.
- Om flaggan är belyst får den vara hissad efter solens nedgång.

Formalismen ska dock inte gå så långt att flaggning uteblir. Att hala ned flaggan för natten visar respekt för vår nationella symbol.

Internationell flaggning (Stadshuset)

I Falköping kommun sker endast internationell flaggning på de fyra flaggstängerna utanför stadshuset.

Vid internationell flaggning intar svenska flaggan alltid hedersplatsen. Övriga nationsflaggor hissas i bokstavsordning från hedersplatsen och utåt enligt ländernas namn på svenska. För att veta vilken flaggstång som ska hissas med respektive flagga ska man placera sig mellan flaggstängerna och byggnaden med ryggen i ryggen.

En utländsk nation:

Svenska flaggan på hedersplatsen, utländsk nation på stång nr 2 och 3 samt svenska flaggan på stång nr 4.

Två utländska nationer:

Svenska flaggan på hedersplatsen och utländska nationer på stång nr 2 och 3 i bokstavsordning samt svenska flaggan på stång nr 4.

Flaggning vid dödsfall

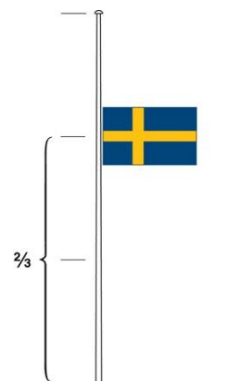
Vid flaggning på halv stång hissas flaggan i topp för att omedelbart sänkas till 2/3 delar av stångens höjd.

Om flaggning inträffar samma dag som allmän flaggdag äger flaggning på halv stång företräde.

Endast nationsflagga får hissas på halv stång.

Flaggning på halv stång [på officiella flaggstänger](#) beslutas av kommundirektör [i samråd med kommunikationschef](#).

Flaggning sker samma dag eller efterföljande dag vid dödsfall.

Flaggning samtliga officiella flaggstänger

Samtliga officiella flaggstänger hissas vid dödsfall av kunglighet samt nationell katastrof eller annan särskild händelse med stor påverkan på samhället kommunalt, regionalt eller nationellt.

Flaggning stadshuset

Flaggning på halv stång vid stadshuset sker:

- Om förtroendevald avlider under tjänstgörande mandatperiod.
- Vid dödsfall som direkt eller indirekt berör en stor mängd människor.

Flaggning andra enskilda flaggstänger

- Om en anställd avlider kan enheten flagga på halv stång vid den avlidnes arbetsplats efter beslut av chef.
- Om elev vid någon av kommunens skolor, brukare vid något av socialtjänstens boenden eller boende på äldreboende avlider, får verksamheten själva besluta om flaggning på halv stång.
- Finns ingen flaggstång på arbetsplatsen respektive bostadsplatsen eller om den avlidne inte har sin hemvist inom kommunen flaggas vid annan lämplig kommunal byggnad - exempelvis stadshuset. Om flaggningen ska ske på officiell flaggstång fattas beslut av kommundirektör.

Flaggning på halv stång bör, när så är möjligt, ske efter samråd med närmaste anhöriga. I samtliga fall när flaggning på halv stång sker ska kontaktcenter informeras om flaggningen.

Jenny Trygg

Från: Eva Olofsson
Skickat: den 2 oktober 2023 13:33
Till: Marcus Boström
Ämne: SV: Synpunkter från förvaltningar "Riktlinje Flaggning kommunala fastigheter Falköping kommun"

Hej!

Jag har stämt av med verksamhetscheferna hos oss och ingen har några synpunkter på riktlinjen. Vi ser det som positivt att de flaggstänger vi har ses som inofficiella och att vi kan fortsätta att flagga på samma sätt som idag.

Hälsningar
Eva

Eva Olofsson
Biträdande socialchef
eva.olofsson@falkoping.se
0515-88 53 46

Socialförvaltningen
Stadshuset, S:t Sigfridsgatan 9
521 81 Falköping

www.falkoping.se

Så här behandlar Falköpings kommun dina personuppgifter www.falkoping.se/gdpr

Från: Marcus Boström <marcus.bostrom@falkoping.se>
Skickat: den 26 september 2023 08:22
Till: Dina Ebbeson <dina.ebbeson@falkoping.se>; Hampus Haga <hampus.haga@falkoping.se>; Karina Bronell <Karina.Bronell@falkoping.se>; Eva Olofsson <eva.olofsson@falkoping.se>; Markus Wästefors <markus.wastefors@falkoping.se>
Kopia: Lars Svensson <lars.svensson@falkoping.se>; Linda Karelid <linda.karelid@falkoping.se>
Ämne: Synpunkter från förvaltningar "Riktlinje Flaggning kommunala fastigheter Falköping kommun"

Hej.

Hör av mig till er i syfte att få in synpunkter gällande riktlinje "flaggning kommunala fastigheter Falköping kommun". Det är Kommunstyrelsen som kommer fastställa riktlinjen men då det indirekt påverkar er som hyresgäst önskar vi att ta del av era åsikter.

Önskar ett svar från respektive förvaltning med synpunkter senast 10/10

Representanter:
KLF: Dina Ebbeson
KoF: Hampus Haga
KAF: Karina Bronell
BU: Karina Bronell
SOC: Eva Olofsson
SMS: Markus Wästefors

§ 38

Dnr 2023/01322

Uppdrag om översyn av uppvärmningskällor i kommunala byggnader

Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att ge kommundirektören i uppdrag att genomföra en översyn av uppvärmningskällor i kommunala byggnader.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att uppdraget återrapporteras under kvartal 2 år 2024.

Sammanfattning

Hösten 2022 aviserade fjärrvärmebolaget en höjning på 27,9 %. Anledningen till höjningen grundade sig i kriget i Ukraina samt elkrisen i Europa.

Hösten 2023 aviserar fjärrvärmebolaget en höjning på 15,5 % vilket innebär en höjning på cirka 43 % under två års tid. Höjningen inför 2024 är enligt fjärrvärmebolaget Solör bioenergi Falköping AB kopplat till höga bränslepriser.

Kommunledningsförvaltningen anser att höjningen med cirka 43 % på två år inte är en rimlig höjning och att fjärrvärmeleverantören Solör bioenergi Falköping AB inte har motiverat höjningen på ett tydligt sätt.

Kommunledningsförvaltningen anser att konsekvensen av prisutvecklingen och de höga taxorna medför en risk att framtida etableringar i kommunen påverkas negativt. Befintliga etableringar får svårt att välja hållbara alternativ när fjärrvärmerna inte blir kostnadseffektiva.

Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att genomföra en översyn av uppvärmningskällor i kommunala byggnader.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- 2023 Priser Skaraborg - Nils Holgerssons rapport

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Uppdrag om översyn av uppvärmningskällor i kommunala byggnader

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att ge kommundirektören i uppdrag att genomföra en översyn av uppvärmningskällor i kommunala byggnader.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att uppdraget återrapporteras under kvartal 2 år 2024.

Sammanfattning

Hösten 2022 aviserade fjärrvärmebolaget en höjning på 27,9 %. Anledningen till höjningen grundade sig i kriget i Ukraina samt elkrisen i Europa.

Hösten 2023 aviserar fjärrvärmebolaget en höjning på 15,5 % vilket innebär en höjning på cirka 43 % under två års tid. Höjningen inför 2024 är enligt fjärrvärmebolaget Solör bioenergi Falköping AB kopplat till höga bränslepriser.

Kommunledningsförvaltningen anser att höjningen med cirka 43 % på två år inte är en rimlig höjning och att fjärrvärmeleverantören Solör bioenergi Falköping AB inte har motiverat höjningen på ett tydligt sätt.

Kommunledningsförvaltningen anser att konsekvensen av prisutvecklingen och de höga taxorna medför en risk att framtida etableringar i kommunen påverkas negativt. Befintliga etableringar får svårt att välja hållbara alternativ när fjärrvärmens inte blir kostnadseffektiv.

Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att genomföra en översyn av uppvärmningskällor i kommunala byggnader.

Bakgrund

Hösten 2022 aviserade fjärrvärmebolaget en höjning på 27,9 %. Anledningen till höjningen grundade sig i kriget i Ukraina samt elkrisen i Europa.

Hösten 2023 aviserar fjärrvärmebolaget en höjning på 15,5 % vilket innebär en höjning på cirka 43 % under två års tid. Höjningen inför 2024 är enligt

fjärrvärmebolaget Solör bioenergi Falköping AB kopplat till höga bränslepriser.

Enligt Nils Holgerssonsrapporten som är en sammanställd lista över priser på el, fjärrvärme och vatten i Sveriges kommuner så är 275 kommuner anslutna till fjärrvärme. Av dessa 275 kommuner är Falköping på plats 265 vilket innebär den tionde dyraste kommunen i Sverige när det gäller fjärrvärme. I Skaraborg är Falköping kommun i snitt cirka 50 kr dyrare per kvadratmeter inklusive moms jämfört med övriga kommuner.

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen anser att höjningen med cirka 43 % på två år inte är en rimlig höjning och att fjärrvärmeleverantören Solör bioenergi Falköping AB inte har motiverat höjningen på ett tydligt sätt.

Kommunledningsförvaltningen anser att konsekvensen av prisutvecklingen och de höga taxorna medför en risk att framtida etableringar i kommunen påverkas negativt. Befintliga etableringar får svårt att välja hållbara alternativ när fjärrvärmerna inte blir kostnadseffektiva.

Kommunledningsförvaltningen anser att det är av högsta vikt att se över vilka anläggningar som kan kopplas bort från fjärrvärmenätet och ersättas med annan energikälla.

Åtgärder om hur kommunala byggnader ska värmas upp anses vara en verkställighetsfråga som förvaltningen förfogar över.

Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att genomföra en översyn av uppvärmningskällor i kommunala byggnader.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- 2023 Priser Skaraborg - Nils Holgerssons rapport

Beslutet ska skickas till

Kommunledningsförvaltningen

Marcus Boström
Verksamhetschef fastighet och service

Nils Holgersson rapporten 2023			I tabellen redovisas kostnaden för fjärrvärme uttryckt i kr/kvm inkl moms (Källa: Energiföretagen Sverige samt kompletteringar av kommuner som ej rapporterat till Energiföretagen Sverige)						
Kommuner i Skaraborg									
Län	Kommun	Fjärrvärmeföretag	Befolkning	Fjv 2022	Fjv 2023	Prisökning [%]	kr/lgh o mån	Rang 2023	Aviserad höjning 2024
Västra Götaland	Falköping	Solör Bioenergi Falköping AB	33 252	173,42	221,86	27,9	1233	265	15,5%
Västra Götaland	Grästorp	Solör Bioenergi Agrovärme AB	5 646	180,43	216,33	19,9	1202	249	20%
Västra Götaland	Tibro	Nevel AB	11 399	168,37	182,80	8,6	1016	114	20%
Västra Götaland	Lidköping	Lidköping Energi AB	40 457	167,05	173,76	4	965	80	12%
Västra Götaland	Mariestad	VänerEnergi AB	24 768	159,09	166,92	4,9	927	44	19%
Västra Götaland	Töreboda	VänerEnergi AB	9 186	159,09	166,92	4,9	927	44	19%
Västra Götaland	Vara	Vara Energi Värme AB	16 163	151,35	166,49	10	925	40	Ej aviserat
Västra Götaland	Karlsborg	Karlsborgs Värme AB	7 057	154,36	166,30	7,7	924	38	15%
Västra Götaland	Hjo	Hjo Energi AB	9 243	156,57	164,19	4,9	912	31	12%
Västra Götaland	Götene	Götene Vatten & Värme AB	13 275	153,10	162,04	5,8	900	27	6,5%
Västra Götaland	Tidaholm	Tidaholms Energi AB	12 839	155,94	155,94	0	866	16	6%
Västra Götaland	Skara	Skara Energi AB	18 755	145,46	155,11	6,6	862	14	6,5%
Västra Götaland	Skövde	Skövde Energi AB	57 463	143,77	146,52	1,9	814	9	10%
Västra Götaland	Essunga	-	5 717	0,00	0,00	0	0	0	0
Västra Götaland	Gullspång	-	5 194	0,00	0,00	0	0	0	0

§ 146

Dnr 2023/00768

Återrapportering av uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Sammanfattning

Den 29 maj 2023, § 51, beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning kring de fysiska förutsättningarna för en byggnation av en högstadieskola på fotbollsplanerna vid Allebergsgymnasiet. En arbetsgrupp bestående av personal från kommunledningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, samhällsskydd mellersta Skaraborg, kultur- och fritidsförvaltningen, samt extern arkitekt har under hösten arbetat med utredningen.

Förvaltningen bedömer att det är möjligt att bygga en högstadieskola enligt alternativ 2 och 3 på fastigheten Väduren 1. Dock bedömer förvaltningen att en byggnation enligt alternativ 2 och 3 utifrån ett ekonomiskt perspektiv inte är lämpligt då budgeterade medel inte kommer att räcka till.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen 2023-11-22
- Återrapportering ”Uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan, Dnr 2023/768”.

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Återrapportering av uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Sammanfattning

Den 29 maj 2023, § 51, beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning kring de fysiska förutsättningarna för en byggnation av en högstadieskola på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet. En arbetsgrupp bestående av personal från kommunledningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, samhällsskydd mellersta Skaraborg, kultur- och fritidsförvaltningen, samt extern arkitekt har under hösten arbetat med utredningen.

Förvaltningen bedömer att det är möjligt att bygga en högstadieskola enligt alternativ 2 och 3 på fastigheten Väduren 1. Dock bedömer förvaltningen att en byggnation enligt alternativ 2 och 3 utifrån ett ekonomiskt perspektiv inte är lämpligt då budgeterade medel inte kommer att räcka till.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Bakgrund

Den 29 maj 2023, § 51, beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning kring de fysiska förutsättningarna för en byggnation av en högstadieskola på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet på fastigheten Väduren 1.

I tidigare arbete om alternativ placering togs tre alternativ fram:

Alternativ 1

En ny högstadieskola byggs med befintlig ritning för Platåskolan på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet. Skolan planeras för att rymma 900-1100

elever. Den nuvarande detaljplanen tillåter skolbyggnad på området men höjden för byggnaden strider mot detaljplanen.

Alternativ 2

En ny högstadieskola byggs på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet. Ny ritning (alt. omgjord ritning) tas fram. Skolan planeras för att rymma 900-1100 elever. Den nuvarande detaljplanen tillåter skolbyggnad på området men byggnaden behöver anpassas till en lägre byggnadshöjd så att den följer befintlig detaljplan.

Alternativ 3

En ny mindre högstadieskola byggs på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet, den nya skolan beräknas rymma ca 500-600 elever. Byggnaden anpassas till befintlig detaljplan. Kyrkerörsskolan/Centralskolan renoveras och används även som en högstadieskola för cirka 400-500 elever. Dessa två skolor utgör en högstaideenhet även om de är lokaliserade på två geografiskt skilda platser.

Efter beslut om uppdrag sammankallades en arbetsgrupp bestående av personal ur kommunledningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, samhällsskydd mellersta Skaraborg, kultur- och fritidsförvaltningen samt extern arkitekt.

Arbetsgruppen fokuserade på alternativ 2 och 3 som innebär byggnation enligt gällande detaljplan.

Några av de frågor/områden arbetsgruppen jobbat med är:

Detaljplanen

Fastställande av begränsningar av utformning av byggnad enligt befintlig detaljplan. Frågan är viktig för att extern arkitekt ska kunna arbeta med sina frågor.

Trafik

Analys av alla flöden som en högstadieskola genererar i form av gång-, cykel-, bil- och busstrafik och leveranser, samt alla flöden som redan existerar med kringliggande verksamheter och de två stora genomfartslederna Hollendergatan och Midfalegatan.

Befintlig infrastruktur

Närhet till omgivande infrastruktur som vägar, vatten- och avloppssystem, och elnät, samt hur dessa påverkas av en skola.

Byggnadens placering

Var byggnaden placeras påverkar utemiljö, kringliggande verksamheter och möjliga angöringar av trafik/flöden till skolan. Även Midfalegatan och Hollendergatan påverkas av detta.

Yt- och volymstudie

Sammanfattar en grov bild av hur stort avtryck en byggnad ger i m² utifrån detaljplanens förutsättningar, tänkbara trafikflöden/angöringar till skolan samt friyta med mera.

Riskbedömning

Potentiella risker och utmaningar som kan uppstå i samband med byggandet av en skola på området.

Ekonomi

Kostnader kopplat till ny placering både geografiskt och entreprenadmässigt.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det är möjligt att bygga en högstadieskola enligt alternativ 2 och 3 på fastigheten Väduren 1. Det finns inget hinder att lösa frågor som gäller trafikförsörjning, vatten- och avloppsförsörjning och andra tekniska aspekter.

Dock bedömer förvaltningen att en byggnation enligt alternativ 2 och 3 utifrån ett ekonomiskt perspektiv inte är lämpligt då budgeterade medel inte kommer att räcka till.

Förvaltningens förslag är att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Byggnation av en högstadieskola på fastigheten Väduren 1 kommer att medföra kostnader utöver de budgeterade medel som är avsatta för Platåskolan. Detta främst i form av infrastrukturlösningar utanför fastigheten. Det skulle också medföra kostnader att ta bort och omlokalisera de två fotbollsplanerna med tillhörande omklädningsrum och förråd.

Bygghandlingar som idag är framtagna för Platåskolan kommer inte kunna nyttjas vid en byggnation enligt alternativ 2 eller 3. Det medför ökade kostnader i form av framtagande av nya bygghandlingar, ansökan om bygglov samt upphandling av entreprenör och projektörer.

Kapacitets- och trafiksäkerhetsanalys för korsningen Fredsgatan, Odengatan och Midfalegatan samt parkeringsutredning för området kommer kräva ytterligare externa utredningar med kostnader som följd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen 2023-11-22
- Återrapportering ”Uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan, Dnr 2023/768”.

Beslutet ska skickas till

Lars Svensson, kommundirektör

Dina Ebbeson, biträdande kommundirektör

Karina Bronell, skolchef

Marcus Boström, verksamhetschef för fastighet och service

Marcus Boström

Verksamhetschef fastighet och service

Återrapportering

UPPDRAG OM FÖRDJUPAD UTREDNING KRING
ALTERNATIV FÖR PLATÅSKOLAN, DNR 2023/768

DATERAD: 2023-11-08

Innehåll

Uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan, Dnr 2023/768	2
Kommunfullmäktiges beslut.....	2
Alternativ 1	2
Alternativ 2.....	2
Alternativ 3.....	2
Organisation - Arbetsgrupp	3
Nuvarande situation.....	4
Placering av nya byggnad.....	5
Yt- och volymstudie	6
Bedömning	9
Slutsats.....	12

Uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan, Dnr 2023/768

Kommunfullmäktiges beslut

”att genomföra en fördjupad utredning kring de fysiska förutsättningarna för en byggnation av en högstadieskola på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet”.

Alternativ 1

En ny högstadieskola byggs med befintlig ritning för Platåskolan på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet. Skolan planeras för att rymma 900-1100 elever. Den nuvarande detaljplanen tillåter skolbyggnad på området men höjden för byggnaden behöver prövas.

Alternativ 2

En ny högstadieskola byggs på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet. Ny ritning (alt. omgjord ritning) tas fram. Skolan planeras för att rymma 900-1100 elever. Den nuvarande detaljplanen tillåter skolbyggnad på området men byggnaden behöver anpassas till en lägre byggnadshöjd så att den följer befintlig detaljplan.

Alternativ 3

En ny mindre högstadieskola byggs på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet, den nya skolan beräknas rymma ca 500-600 elever.

Kyrkerörsskolan/Centralskolan renoveras och används även som en högstadieskola för cirka 400-500 elever. Dessa två skolor utgör en högstaideenhet även om de är lokaliserade på två geografiskt skilda platser. Den nuvarande detaljplanen tillåter en skolbyggnad på området.

Organisation - Arbetsgrupp

Arbetsgruppen för uppdraget består av personal ur kommunledningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, Samhällsskydd Mellersta Skaraborg, kultur och fritidsförvaltningen samt extern arkitekt.

Arbetsgruppen har vidare fått följande avgränsningar från kommunstyrelsen:

- Utredningen inkluderar hela fastigheten Väduren 1.
- Utformningen av skolbyggnaden ska hålla sig inom gällande detaljplan för området.
- Att endast granska utifrån alternativen 2 (900-1 100 elever) och 3 (500-600 elever).
- Att utreda och bedöma lämpligheten av plats för byggnation, det handlar bland annat om de geotekniska förutsättningarna, infrastruktur och trafik, angöring, vatten- och avloppsförsörjning etc.

Arbetsgruppens utgångspunkt har varit att först se om alternativ 2 med hela skolan, friyta och angöring m.m. kan få plats på fastighetens yta om detta inte ses som möjligt se om alternativ 3 är möjligt.

Om alternativ 2 ses som möjligt medför detta att alternativ 3 är möjligt. Det som bör nämnas utifrån ovanstående är att många av ytorna för funktioner som trafik/angöring, skolrestaurang, specialsalar m.m. inte per automatik medför att dessa halveras vid alternativ 3.

Nuvarande situation

Fastigheten Väduren 1 i Falköping, den grönmarkerade ytan, domineras idag av två större fotbollsplaner och är utpekad som en möjlig alternativ plats för Falköpings nya högstadieskola, med anpassad högstadieskola, som i den här volymstudien dimensioneras för alternativ 2 med 1 100 elever på en yta av ca 12 000 m². Skolan ingår i Falköpings kommuns stora satsning på förskolor och skolor som beslutats. Den här återrapporten är ett första steg som är tänkt att ge svar på om platsen kan rymma volymen på ett bra sätt och hur det skulle kunna komma att påverka fastigheten.

Inom fastigheten Pinjen 7, på andra sidan Hollendergatan, finns huvudbyggnaden för Ållebergsgymnasiet. Verksamheten har vissa funktioner som ligger på den aktuella fastigheten (Väduren 1) i form av gymnastikhall i Hus C, Matsal i Hus D och anpassat gymnasium i Hus E. På den södra delen av fastigheten ligger även ishallen Odenrinken.

På fastighetens östra sida, på andra sidan Midfalegatan, finns ett antal olika verksamheter. Här ligger Fonus, Samhällsskydd Mellersta Skaraborg, Park och Gata, Svevia. Dessa byggnader/verksamheter och deras funktioner kommer att finnas kvar även i framtiden och behöver tas hänsyn till.

Arbetsgruppen utgår från att förskolan Lilla Gunghästen som idag ligger på fastighetens norra del kommer att flytta sin verksamhet om en byggnation blir aktuell.

Utdrag ur kommunens grundkarta

Placering av nya byggnad

Arbetsgruppen har utgått från 2 lägen för hur den nya byggnadsvolymen kan placeras på fastigheten. Detta för att visa hur angöringar av de trafikflöden som verksamheten genererar till fastigheten kan variera beroende på byggnadens placering.

Hollendergatan och Midfalegatan är huvudgator med god kapacitet och framkomlighet som har goda förutsättningar att rymma tillkommande infrastruktur som exempelvis bussfickor och andra angöringar. Midfalegatan används idag som primär utryckningsväg men det finns också en utfart för utryckning mot väg 46/47.

Gång- och cykelbanor ansluter till fastigheten utmed norra, södra och västra sidan. Det finns även en befintlig gång- och cykelbana som går rakt igenom området. För att korsa Hollendergatan finns en tunnel i söder och ett övergångsställe i norr medan Midfalegatan varken har separerad gång- och cykelbana eller ordnade passager för att korsa den.

I anslutning till området finns en parkering med infart från Högstenagatan och en parkering med infart från Hollendergatan som totalt ger 240 platser. Cirka 500 meter bort finns också Odenhallens parkering med ytterligare cirka 170 platser. Rundslingor som kan användas för av- och påstigningsplatser finns i väster inom parkering med infart från Hollendergatan samt vid ishallen söder om området. Parkeringsytorna behöver samnyttjas med Allebergsgymnasiet som idag använder delar av dem.

Sedan tidigare finns dubbla hållplatslägen för linjelagd kollektivtrafik på Hollendergatan i anslutning till den tänkta skolgården. Angöring för upphandlad skolskjuts kommer behöva tillskapas vilket ska göras inom fastigheten. Detta är möjligt utmed Midfalegatan.

Yt- och volymstudie

Den nya byggnaden.

Utgångsläget för all dimensionering av byggnaden, verksamhetsytor, matsal, trafikflöden, specialsalar och angöring för elever, personal samt besökare med mera utgår från de förutsättningar som togs fram för att skapa Platåskolan.

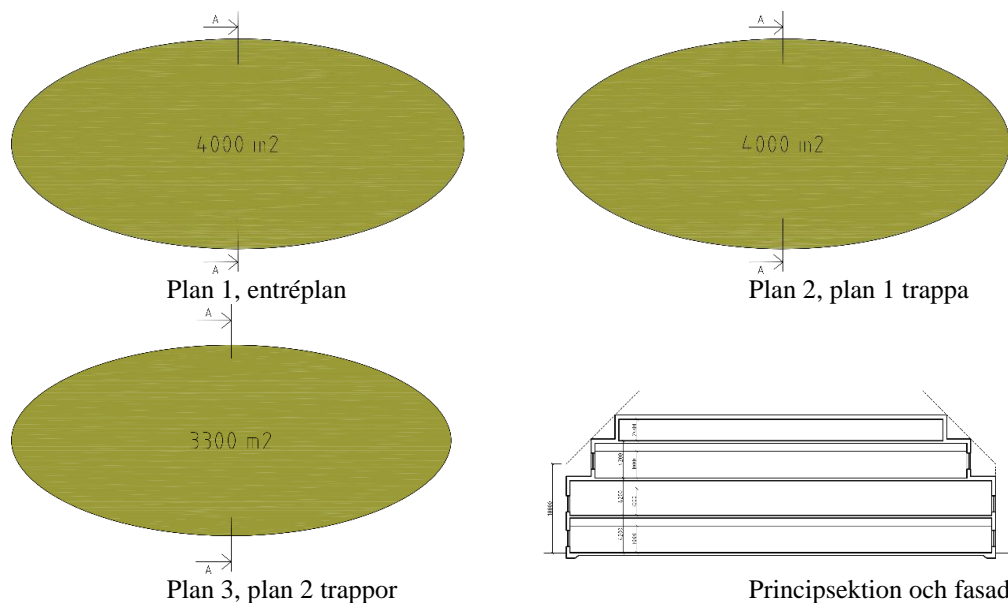
Den här volymstudien tar bara hänsyn till den minsta tänkbara yta som en ny byggnad skulle kräva enligt gällande detaljplan. Exemplet nedan visar således att 3 våningsplan ger minsta avtrycket på fastigheten. Vid en eventuell vidare analys är det troligt att byggnadens BTA bli större. BTA betyder bruttoarean som utgörs av den sammanlagda arean av våningsplan som begränsas av omslutande byggnadsdelars utsida.

Fastighetens detaljplan tillåter idag en byggnadshöjd på 10 meter och räknas från markhöjd till den punkt där fasaden möter taket. Därutöver får ett område inom en tänkt linje inom 45° från den punkten in mot byggnadens centrum bebyggas. Bilden nedan är en illustration av den byggbara volymen och hur denna skulle kunna delas in i två fullstora våningsplan samt ett indraget tredje plan.

Därutöver finns möjlighet till ytterligare ett våningsplan för tekniska installationer såsom fläktrum.

De fullstora våningsplanen har vardera en Bruttoareal = BTA på 4 000 m² och det indragna tredje planet har i exemplet 3 300 m² BTA. Tillsammans ger detta en total BTA på ungefär 11 300 m².

Förslaget innebär att tex. fläktrum placeras på ett eget fjärde plan och ingår därför inte i den presenterade våningsytan. Dessutom kan måtten på byggnaden justeras så att den yta som krävs kan skapas.

Läge 1

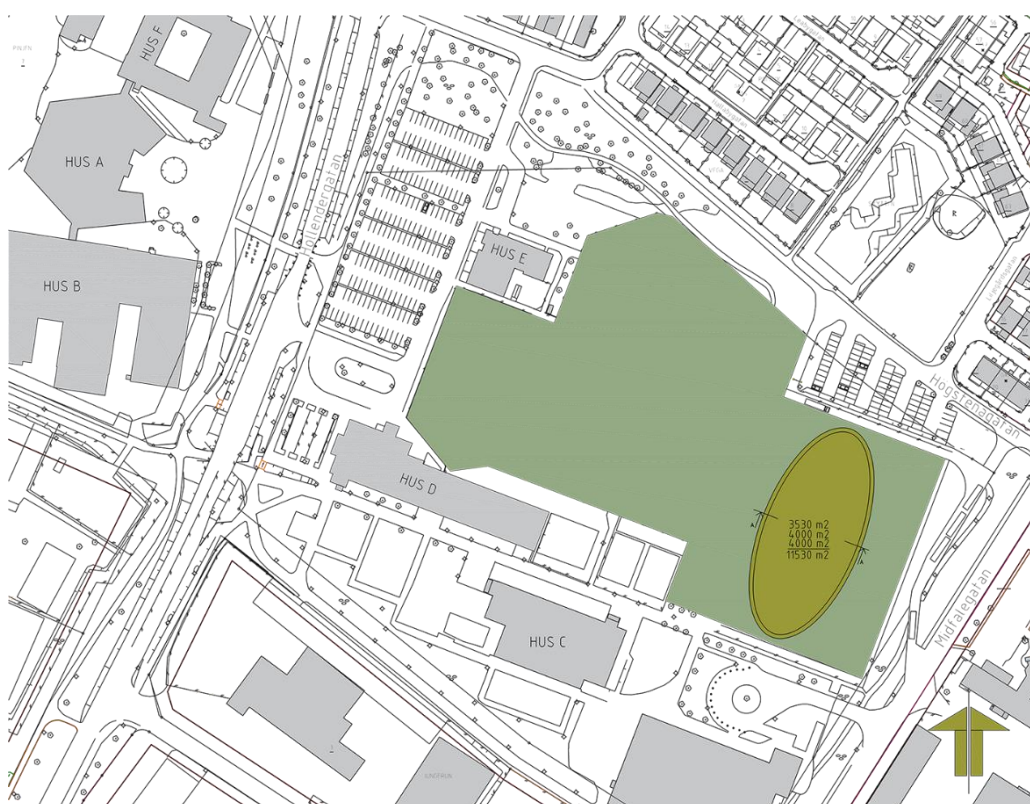
I det första läget placeras den nya byggnaden i den östra änden av den tillgängliga ytan och blir visuellt en avgränsning av den öppna ytan mot Midfalegatan och dess trafik.

Byggnaden blir en pendang till Allebergsgymnasiet i Väster och hjälper till att skapa ett avskärmat skolområde som ger ett skyddat läge för den nya utemiljön som är tänkt att sträcka sig västerut från den nya skolbyggnaden. Utemiljön, den ljusgröna markeringen på bilderna, är i båda placeringarna cirka 27 800 m² vilket ger en yta av cirka 21,5 m²/elev, att jämföra med 19 m² för Platåskolans utemiljö.

Storleken på friytan kommer precis som på Platå att minska ytterligare när de ytor som krävs på fastigheten för upphandlad skolskjuts, hämta/lämna zoner, cykelparkering, besöksparkering med mera räknas bort och som tidigare nämnts är det även troligt att byggnadens BTA blir större vilket också påverkar friytan.

Norrifrån finns utrymme för angöring av de flöden som exempelvis den anpassade delen av högstadiet genererar i form av taxi m.m. Här finns även tänkbar yta för placering av besöksparkering.

Söderifrån finns en möjlighet att använda befintlig angöring till ishallen för exempelvis hämta/lämna zon, bussangöring eller varutransporter.

Placering läge ett. - Utdrag ur kommunens grundkarta

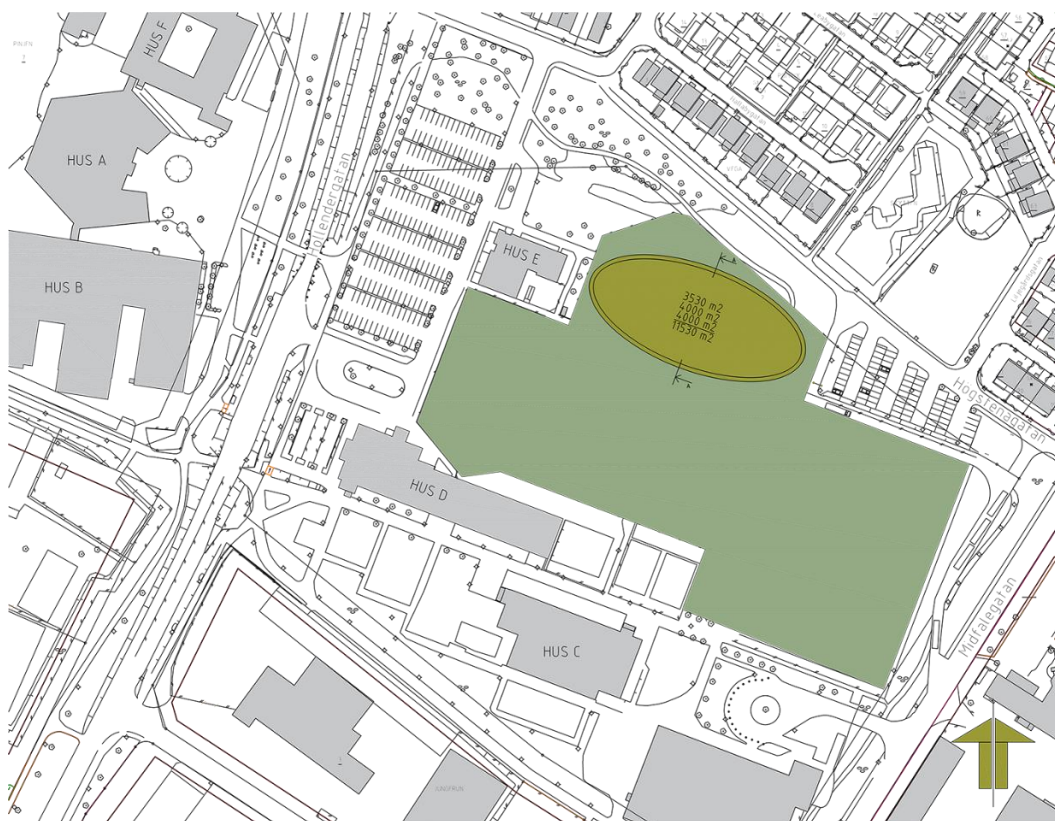
Läge 2

I det andra läget placeras byggnaden i fastighetens norra del och är orienterad i en öst-västlig riktning på det område där det idag finns en tillfällig förskola. Det finns en risk att byggnadshöjden påverkar ljusflödet till kringliggande fastigheter. Övriga förutsättningar gällande byggnad och friytor är desamma som i läge 1.

Angöring av elevflöden till fastigheten kan i det här läget till stor del ske från Hollendergatan. Avseende gång och cykeltrafik är förutsättningarna samma ytor som nämns i Läge 1.

Norrifrån finns utrymme för angöring av de flöden som exempelvis den anpassade delen av högstadiet genererar i form av taxi m.m. Här finns även tänkbar yta för placering av besöksparkering.

Söderifrån finns en möjlighet att använda befintlig angöring till ishallen i någon form.

Placering läge två. - Utdrag ur kommunens grundkarta

Bedömning

Fysiska förutsättningarna för byggnation av en högstadieskola

Byggnad och utemiljö

Utifrån ovanstående 2 valda lägen av en högstadieskola på fastigheten ser arbetsgruppen att en byggnad som motsvarar alternativ 2 (900-1 100 elever) skulle vara möjligt i relation till kvarvarande utemiljö i en jämförelse med Platåskolans utemiljö. Här bör nämnas att, precis som på Platå, kommer ytterligare friyta att tas i anspråk av trafikytor som ska placeras på fastigheten. Det är även troligt att byggnadens BTA bli större än vad exemplen anger. Friytan kan dock anses fullgod i en jämförelse med motsvarande för Platåskolan på Gamla stan 2:26 (kalkbrottet).

Trafik

Utan hänsyn tagen till omkringliggande verksamheter finns det olika möjliga lösningar för angöringspunkter för den trafik och de flöden som en högstadieskola genererar. Ytor som dessa angöringspunkter ansluter till är upphandlade bussar, hämta/lämna zon, cykelparkering, varutransporter och besöksparkering. Vi ser en utmaning i att hitta en lösning för övrig parkering/personalparkering om vi ska sträva efter att inte placeras på fastigheten för att spara friyta och även avlasta området från den trafiken. Viktigt att påpeka i sammanhanget är att all trafikinfrastruktur inte finns där idag, och att förutsättningarna för att skapa den måste utredas vidare. Samhällsskydd Mellersta Skaraborg har uttryckningsväg mot Midfalegatan vilket kan medföra kapacitetsproblem i korsningspunkter. Utmaningen här blir att skapa goda och säkra trafikförhållanden.

Det finns förutsättningar att hantera flöden och olika möjliga lösningar för angöring av den trafik och de flöden som en högstadieskola genererar oavsett om läge ett eller två väljs. Det är viktigt hur de olika trafikfunktionerna planeras inne på fastigheten.

Totalt kommer det finnas tillgång till 410 parkeringsplatser inom 500 meters avstånd varför parkeringsbehoven bör kunna tillgodoses. Möjligheten att samnyttja parkeringen för verksamheter krävs. En parkeringsutredning föreslås.

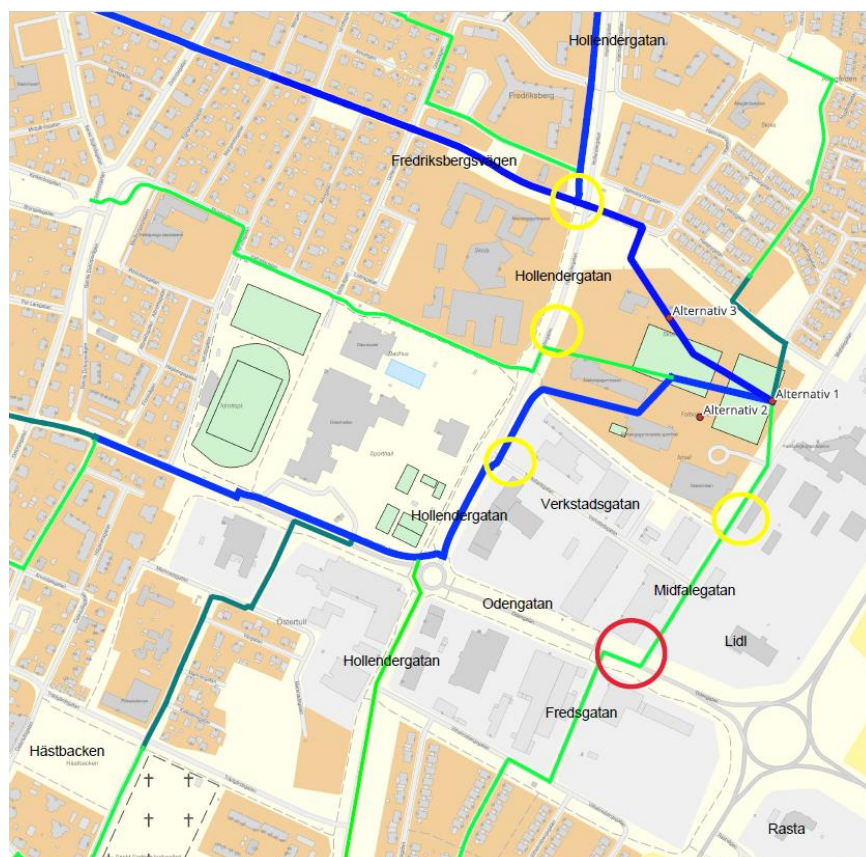
Framförallt kommer de två huvudgatorna Hollendergatan och Midfalegatan beröras av fler korsande rörelser som kräver trafiksäkra passager. Åtgärder för att reglera hastigheten måste genomföras i syfte att skapa säkra trafikförutsättningar.

Korsningspunkten Fredsgatan, Odengatan och Midfalegatan kräver en kapacitets- och trafiksäkerhetsutredning med föreslagna åtgärder. För de övriga utpekade korsningspunkterna krävs endast mindre åtgärder som faller inom ramen för den sedvanliga verksamheten.

En GIS-analys har gjorts för att identifiera flöden av gående och cyklister till och från den nya skolan. I analysen på bilden nedan syns vart stråk av gående och cyklister kommer uppstå. Detta bör tas i beaktning vid interna trafiklösningar inne på fastigheten planeras. I bilden visas även hur det externa vägnätet påverkas med riskpunkter markerade med röd eller gul färg, rött för krav på fortsatt utredning och åtgärd samt gult för hanterbara åtgärder. De risker som synes är:

- Korsningen mellan Fredsgatan, Odengatan och Midfalegatan riskerar få oskyddade som genar över korsningen på väg till McDonalds och Rasta samt en risk för fordonstrafiken vad gäller kapacitet och trafiksäkerhet och här kommer det krävas utredning och mer omfattande åtgärder. RÖD
- Midfalegatan utmed stråket mellan Högstenagatan och Odengatan passage på väg till Lidl för oskyddade trafikanter med hänsyn till utryckningstrafik. GUL
- Korsningen Hollendergatan och Verkstadsgatan passage på väg till Odenhallen eller på väg till och från skolan för oskyddade trafikanter. GUL
- Korsningen Hollendergatan och Fredriksbergsvägen passage på väg till och från skolan för oskyddade trafikanter. GUL
- Hollendergatan vid hållplatserna om passagera ökar över Hollendergatan. GUL

En annan viktig punkt vad gäller elevers trafiksäkerhet under skoltid är att minimera behovet av att ha lektioner på andra skolor då det skapar flöden som är svårare att kontrollera ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Övrig infrastruktur

Det finns goda förutsättningar att angöra byggnaden med digital infrastruktur (IT). Förhållandena är även goda för såväl elförsörjning som värme via fjärrvärme. I Hus D har kommunen en egen högspänningsstation vilket är en tillgång vid ett eventuellt projekt. När det gäller vatten och avloppsförsörjning är det främst dagvattenhanteringen som kan komma att bli en utmaning.

Vi klarar idag aktuella funktionskrav i dagvattennätet nedströms. Dock finns det redan nu behov av skyfallsvägar inom området, och om en byggnad med tillhörande hårdgjorda ytor med snabbare avrinning byggs kommer detta behov att öka och kräva anläggning av vattenmagasin och liknande infrastruktur. Utmaningen här inkluderar särskilt närheten till berg, vilket kan påverka både placeringen av byggnaden och höjdsättningen av mark och byggnad.

Ekonomi

Placeringen av en högstadieskola på Väduren 1, oavsett om det är enligt alternativ 2 eller alternativ 3 kommer att medföra kostnader utöver de budgeterade medel som är avsatta för Platåskolan. Detta främst i form av infrastrukturlösningar utanför fastigheten. Dessutom kommer det att uppstå ytterligare kostnader när två fotbollsplaner tas bort på fastigheten, som i dag används av såväl Ållebergsgymnasiet som Kultur och Fritid. Samt att det vid omlokalisering av fotbollsplaner tillkommer behov och kostnader för omklädningsrum, förråd för utbildningsverksamheten och kultur och fritid som idag finns inom fastigheten om politik fattar beslut att ersätta dessa.

Bygghandlingar som idag är framtagna för Platåskolan kommer inte kunna nyttjas vid en byggnation enligt alternativ 2 eller alternativ 3. Detta medför ökade kostnader i form av framtagande av nya bygghandlingar, myndighetskostnader för exempelvis bygglov samt upphandling av entreprenör och projektörer.

Kapacitets- och trafiksäkerhetsanalys för korsningen Fredsgatan, Odengatan och Midfalegatan samt Parkeringsutredning för området kommer kräva ytterligare externa utredningar med kostnader som följd.

Annan verksamhet på fastigheten

Intilliggande Ållebergsgymnasiet har idag verksamhet i form av matsal, idrott och anpassad gymnasieskola på fastigheten som på olika sätt kommer att behöva tas hänsyn till vid ett genomförande, oavsett läge på byggnaden. I denna rapport har arbetsgruppen inte studerat risker och möjligheter av att ha en gymnasieskola i direkt anslutning till en högstadieskola.

Slutsats

Det anses vara möjligt att placera en byggnad för en högstadieskola inom fastigheten Väduren 1 oavsett alternativ 2 eller 3.

Det anses vara möjligt att lösa frågor som gäller trafikförsörjning, vatten- och avloppsförsörjning och andra tekniska aspekter.

Utifrån ett ekonomiskt perspektiv anses det inte lämpligt att bygga en högstadieskola inom fastigheten Väduren 1 då budgeterade medel inte kommer att räcka till.

§ 144

Dnr 2023/01256

Återrapportering av uppdrag om utredning av behov och eventuella former för ett föreningarnas hus

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

- 1 Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

I Flerårsplan för 2023–2025 Falköpings kommun gav kommunfullmäktige kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att:

”... utreda behovet och eventuella former för ett föreningarnas hus.

Uppdraget ska redovisas för kultur- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen under kvartal 3 år 2023.”

Kultur- och fritidsförvaltningen satte samman en särskild arbetsgrupp för uppdraget. Under utredningstiden har arbetsgruppen genomfört en enkätundersökning, erfarenhetsinhämtning hos andra liknande verksamheter, gjort en inventering av nuvarande lokalutbud för föreningar samt haft ett flertal interna analyssamtal.

I utredningen presenterar kultur- och fritidsförvaltningen följande slutsatser och rekommendationer:

Det finns både sociala och ekonomiska fördelar med föreningshusliknande verksamheter vilket gör frågan om ett föreningarnas hus angelägen. Förvaltningen gör dock bedömningen att kommunens föreningsliv inte upplever ett behov av ett stort föreningarnas hus i kommunen.

Kultur- och fritidsförvaltningen ser geografiska, ekonomiska och verksamhetsmässiga svårigheter med ett skapa ett större föreningarnas hus i kommunen. Förvaltningens slutsats är i stället att det vore mer gynnsamt att vidareutveckla några av de befintliga föreningskluster som finns runt om i kommunen till föreningshus-liknande verksamheter. Förvaltningen ser också möjligheter att knyta kommunal föreningssservice och det områdesbaserade arbetet till dessa. Kultur- och fritidsförvaltningen bör fokusera mer på föreningskluster i sitt fortsatta strategiska utvecklingsarbete kopplat till föreningslivet och dess lokaler.

Ett starkt underifrånperspektiv där föreningslivet aktivt samarbetar kring lokalkluster och löpande fyller dem med verksamhet är enligt förvaltningen en viktig förutsättning för att lyckas med en föreningshus-liknande verksamhet. Kommunen bör därför aktivt stötta eventuella initiativ från föreningslivet som gäller föreningshus-liknande verksamheter.

Parallellt med denna utredning arbetar kultur- och fritidsförvaltningen med att ta fram förslag på en ny modell för kommunens stöd- och bidrag till

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

civilsamhället. Där är bidragen till verksamhetslokaler och anläggningar en viktig pusselbit. Resultaten av utredningen gällande ett föreningarnas hus bör implementeras i arbetet med framtagandet av den nya stöd- och bidragsmodellen.

Slutligen bör kommunen skapa bättre förutsättningar för att föreningslivet ska kunna nyttja de delar av kommunens lokaler som står tomma på kvällen och helger. Detta skulle bidra till ett mer effektivt lokalnyttjande för lokalsamhället som helhet.

Utredningens resultat presenterades för kultur- och fritidsnämnden den 24 oktober 2023, § 9, som beslutade att godkänna utredningen.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Kultur- och fritidsnämnden § 93/2023
- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2023-09-27
- Kultur- och fritidsförvaltningens utredning
- Sammanställning av enkät

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Återrapportering av uppdrag om utredning av behov och eventuella former för ett föreningarnas hus

Information

I Flerårsplan för 2023–2025 Falköpings kommun gav kommunfullmäktige kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att:

”... utreda behovet och eventuella former för ett föreningarnas hus. Uppdraget ska redovisas för kultur- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen under kvartal 3 år 2023.”

Kultur- och fritidsförvaltningen satte samman en särskild arbetsgrupp för uppdraget. Under utredningstiden har arbetsgruppen genomfört en enkätundersökning, erfarenhetsinhämtning hos andra liknande verksamheter, gjort en inventering av nuvarande lokalutbud för föreningar samt haft ett flertal interna analyssamtal.

I utredningen presenterar kultur- och fritidsförvaltningen följande slutsatser och rekommendationer:

Det finns både sociala och ekonomiska fördelar med föreningshusliknande verksamheter vilket gör frågan om ett föreningarnas hus angelägen. Förvaltningen gör dock bedömningen att kommunens föreningsliv inte upplever ett behov av ett stort föreningarnas hus i kommunen.

Kultur- och fritidsförvaltningen ser geografiska, ekonomiska och verksamhetsmässiga svårigheter med ett skapa ett större föreningarnas hus i kommunen. Förvaltningens slutsats är i stället att det vore mer gynnsamt att vidareutveckla några av de befintliga föreningskluster som finns runt om i kommunen till föreningshus-liknande verksamheter. Förvaltningen ser också möjligheter att knyta kommunal föreningservice och det områdesbaserade arbetet till dessa. Kultur- och fritidsförvaltningen bör fokusera mer på föreningskluster i sitt fortsatta strategiska utvecklingsarbete kopplat till föreningslivet och dess lokaler.

Ett starkt underifrånperspektiv där föreningslivet aktivt samarbetar kring lokalkluster och löpande fyller dem med verksamhet är enligt förvaltningen en viktig förutsättning för att lyckas med en föreningshus-liknande

verksamhet. Kommunen bör därför aktivt stötta eventuella initiativ från föreningslivet som gäller föreningshus-liknande verksamheter.

Parallellt med denna utredning arbetar kultur- och fritidsförvaltningen med att ta fram förslag på en ny modell för kommunens stöd- och bidrag till civilsamhället. Där är bidragen till verksamhetslokaler och anläggningar en viktig pusselbit. Resultaten av utredningen gällande ett föreningarnas hus bör implementeras i arbetet med framtagandet av den nya stöd- och bidragsmodellen.

Slutligen bör kommunen skapa bättre förutsättningar för att föreningslivet ska kunna nyttja de delar av kommunens lokaler som står tomma på kvällen och helger. Detta skulle bidra till ett mer effektivt lokalnyttjande för lokalsamhället som helhet.

Utredningens resultat presenterades för kultur- och fritidsnämnden den 24 oktober 2023, § 9, som beslutade att godkänna utredningen.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Kultur- och fritidsnämnden § 93/2023
- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2023-09-27
- Kultur- och fritidsförvaltningens utredning
- Sammanställning av enkät

Linda Karelid
Kanslichef

§ 93

Dnr 2023/00095

Återrapportering av uppdraget att utreda behovet av och eventuella former för ett föreningarnas hus

Kultur- och fritidsnämndens beslut

1 Kultur- och fritidsnämnden godkänner utredning om behov och eventuella förutsättningar för ett föreningarnas hus i Falköpings kommun.

2 Kultur- och fritidsnämnden beslutar att utredningsuppdraget att utreda behovet och eventuella former för ett föreningarnas hus som formulerats i Flerårsplan för 2023-2025 Falköpings kommun är fullgjort.

Sammanfattning

I Flerårsplan för 2023-2025 Falköpings kommun ger kommunfullmäktige kultur- och fritidsnämnden ett särskilt uppdrag att utreda behovet och eventuella former för ett föreningarnas hus.

Det finns både sociala och ekonomiska fördelar med föreningshus-liknande verksamheter vilket gör frågan om ett föreningarnas hus angelägen.

Förvaltningen gör dock bedömningen att kommunens föreningsliv inte upplever ett behov av ett stort föreningarnas hus i kommunen.

Förvaltningens slutsats är istället att det vore mer gynnsamt att vidareutveckla några av de befintliga föreningskluster som finns runt om i kommunen till föreningshus-liknande verksamheter.

Beslutsunderlag

- Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott § 51
- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2023-09-27
- Bilaga 1: Utredning av behov och eventuella förutsättningar för ett Föreningarnas hus i Falköpings kommun
- Bilaga 2: Föreningarnas hus sammanställning av enkät

Paragrafen skickas till

Hampus Haga, kultur- och fritidschef
Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signering			

Kultur- och fritidsnämnden

Återrapportering av uppdraget att utreda behovet av och eventuella former för ett föreningarnas hus

Förslag till beslut

- 1 Kultur- och fritidsnämnden godkänner utredning om behov och eventuella förutsättningar för ett föreningarnas hus i Falköpings kommun.
- 2 Kultur- och fritidsnämnden beslutar att utredningsuppdraget att utreda behovet och eventuella former för ett föreningarnas hus som formulerats i *Flerårsplan för 2023-2025 Falköpings kommun* är fullgjort.

Sammanfattning

I *Flerårsplan för 2023-2025 Falköpings kommun* ger kommunfullmäktige kultur- och fritidsnämnden ett särskilt uppdrag att utreda behovet och eventuella former för ett föreningarnas hus.

Det finns både sociala och ekonomiska fördelar med föreningshus-liknande verksamheter vilket gör frågan om ett föreningarnas hus angelägen. Förvaltningen gör dock bedömningen att kommunens föreningsliv inte upplever ett behov av ett stort föreningarnas hus i kommunen.

Förvaltningens slutsats är istället att det vore mer gynnsamt att vidareutveckla några av de befintliga föreningskluster som finns runt om i kommunen till föreningshus-liknande verksamheter.

Bakgrund

I *Flerårsplan för 2023-2025 Falköpings kommun* ger kommunfullmäktige kultur- och fritidsnämnden ett särskilt uppdrag att:

”... utreda behovet och eventuella former för ett föreningarnas hus.

Uppdraget ska redovisas för kultur- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen under kvartal 3 år 2023.”

God tillgång till ändamålsenliga lokaler är en viktig förutsättning för att kommunens föreningsliv ska kunna bedriva sin viktiga verksamhet. Här har i många fall stöd ifrån kommunen en avgörande roll. Kommunen har en stor mångfald av föreningar och behoven av lokaler varierar därför kraftigt bland föreningarna. Föreningarna är geografiskt utspridda över hela kommunen.

Kommunen tillhandahåller flera olika anläggningar, runt om i kommunen, där vissa föreningar bedriver sin verksamhet. Andra föreningar hyr- eller äger egna anläggningar/lokaler som i många fall berättigar till kommunala driftbidrag. Förutom rena verksamhetslokaler så har kommunens föreningar i varierande grad behov av lokaler för möten, sociala aktiviteter, administration eller förråd.

Av tradition har många föreningar en egen föreningslokal med allt ansvar som det innebär. Det är känt att nyttjandegraden av många föreningslokaler är låg och att lokalerna står tomma under stora delar av veckan eller året. I takt med kostnadsökningar på el, värme och underhåll är det av vikt att föreningslivet och kommunen arbetar tillsammans för att skapa förutsättningar för ett effektivt nyttjande av lokaler för föreningslivet.

Förutom de ekonomiska fördelarna som ett effektivt föreningslokalnyttjande kan tänkas ha så har det också varit intressant för förvaltningen att undersöka vilka sociala effekter som exempelvis ett samnyttjande av lokaler kan tänkas generera för föreningarna och dess medlemmar.

Kultur- och fritidsförvaltningen har satt samman en särskild arbetsgrupp för uppdraget. Under utredningstiden har arbetsgruppen genomfört en enkätundersökning, erfarenhetsinhämtning hos andra liknande verksamheter, gjort en inventering av nuvarande lokalutbud för föreningar samt haft ett flertal interna analyssamtal.

Under utredningstiden har kultur- och fritidsförvaltningen löpande rapporterat till kultur- och fritidsnämnden samt dess arbetsutskott.

Förvaltningens bedömning

I utredningen presenterar förvaltningen följande slutsatser och rekommendationer:

Det finns både sociala och ekonomiska fördelar med föreningshus-liknande verksamheter vilket gör frågan om ett föreningarnas hus angelägen. Förvaltningen gör dock bedömningen att kommunens föreningsliv inte upplever ett behov av ett stort föreningarnas hus i kommunen.

Förvaltningen ser geografiska, ekonomiska och verksamhetsmässiga svårigheter med ett skapa ett större föreningarnas hus i kommunen. Förvaltningens slutsats är istället att det vore mer gynnsamt att vidareutveckla några av de befintliga föreningskluster som finns runt om i kommunen till föreningshus-liknande verksamheter. Förvaltningen ser också möjligheter att knyta kommunal föreningservice och det områdesbaserade arbetet till dessa. Kultur- och fritidsförvaltningen bör fokusera mer på föreningskluster i sitt fortsatta strategiska utvecklingsarbete kopplat till föreningslivet och dess lokaler.

Ett starkt underifrånperspektiv där föreningslivet aktivt samarbetar kring lokalkluster och löpande fyller dem med verksamhet är enligt förvaltningen en viktig förutsättning för att lyckas med en föreningshus-liknande verksamhet. Kommunen bör därför aktivt stötta eventuella initiativ från föreningslivet som gäller föreningshus-liknande verksamheter.

Parallellt med denna utredning arbetar kultur- och fritidsförvaltningen med att ta fram förslag på en ny modell för kommunens stöd- och bidrag till civilsamhället. Där är bidragen till verksamhetslokaler och anläggningar en viktig pusselbit. Resultaten av utredningen gällande ett föreningarnas hus bör implementeras i arbetet med framtagandet av den nya stöd- och bidragsmodellen.

Slutligen bör kommunen skapa bättre förutsättningar för att föreningslivet ska kunna nyttja de delar av kommunens lokaler som står tomma på kvällar och helger. Detta skulle bidra till ett mer effektivt lokalnyttjande för lokalsamhället som helhet.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Ett fortsatt arbete med föreningskluster och ett effektivare lokalnyttjande kan leda till att både kommun och föreningar minskar sina kostnader för lokaler och bidrag till lokaler.

Barnkonsekvensanalys

Genom ett effektivt lokalnyttjande kan mer resurser läggas på verksamhet istället för på lokalkostnader. Det ger kommun och civilsamhälle bättre förutsättningar att skapa en meningsfull fritid och goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar. Förvaltningens bedömning är att förslaget har positiva effekter för barn och ungdomar. Förslaget bidrar bland annat till arbetet med artikel 15 och 31 i barnkonventionen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2023-09-27
- Bilaga 1: Utredning av behov och eventuella förutsättningar för ett Föreningarnas hus i Falköpings kommun
- Bilaga 2: Föreningarnas hus sammanställning av enkät

Beslutet ska skickas till

Hampus Haga, kultur- och fritidschef
Kommunstyrelsen

Hampus Haga
Kultur- och fritidschef

Utredning av behov och eventuella förutsättningar för ett Föreningarnas hus i Falköpings kommun

KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN

Innehåll

1.	Inledning och bakgrund.....	2
2.	Uppdrag och metod	3
3.	Beskrivning av utredningsunderlag.....	4
3.1	Enkät.....	4
3.2	Erfarenhetsinhämtning av liknande verksamheter	6
3.3	Inventering av nuvarande lokalutbud	9
4.	Analys och tolkning	15
5.	Slutsatser och rekommendationer	18

1. Inledning och bakgrund

Föreningslivet är en viktig samhällsresurs som i stor utsträckning bidrar till att göra Falköping till en socialt hållbar- och attraktiv kommun. God tillgång till ändamålsenliga lokaler är en viktig förutsättning för att föreningslivet ska kunna bedriva sin viktiga verksamhet. Här har i många fall stöd ifrån kommunen en avgörande roll. Kommunen har en stor mångfald av föreningar och behoven av lokaler varierar därför kraftigt bland föreningarna. Föreningarna är geografiskt utspridda över hela kommunen. Kommunen tillhandahåller flera olika anläggningar, runt om i kommunen, där vissa föreningar bedriver sin verksamhet. Andra föreningar hyr- eller äger egna anläggningar/lokaler som i många fall berättigar till kommunala driftbidrag. Förutom rena verksamhetslokaler så har kommunens föreningar i varierande grad behov av lokaler för möten, sociala aktiviteter, administration eller förråd.

Av tradition har många föreningar en egen föreningslokal. I vissa fall är det nödvändigt då föreningsverksamheten kräver speciella fysiska förutsättningar. Det kan också vara värdefullt för att bygga/upprätthålla en positiv föreningskänsla och det bidrar till en frihet för föreningen att kunna nyttja lokalen när den själv önskar. Samtidigt så krävs det resurser för att finansiera, driva och underhålla en egen föreningslokal. För varje förening är det nödvändigt att ständigt reflektera över hur dess ekonomiska och ideella resurser används. I de fall en förening har en anställd kanslist med arbetsplats i föreningslokalen, kan det ensamma arbetet tänkas vara en utmaning.

Det är känt att nyttjandegraden av många föreningslokaler är låg och att lokalerna står tomma under stora delar av veckan eller året. Detsamma gäller flertalet kommunala lokaler som står oanvända under kvällar och helger. I takt med kostnadsökningar på el, värme och underhåll är det av vikt att föreningslivet och kommunen arbetar tillsammans för att skapa förutsättningar för ett effektivt nyttjande av lokaler för föreningslivet.

Förutom de ekonomiska fördelarna som ett effektivt föreningslokalnyttjande kan tänkas ha så är det också intressant att undersöka vilka sociala effekter som exempelvis ett samnyttjande av lokaler kan tänkas generera för föreningarna och dess medlemmar.

2. Uppdrag och metod

I *Flerårsplan för 2023-2025 Falköpings kommun* ger Kommunfullmäktige Kultur- och fritidsnämnden ett särskilt uppdrag att:

”... utreda behovet och eventuella former för ett föreningarnas hus. Uppdraget ska redovisas för kultur- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen under kvartal 3 år 2023.”

I detta dokument presenteras Kultur- och fritidsförvaltningens utredning med analyser, slutsatser och rekommendationer.

Kultur- och fritidsförvaltningen har satt samman en särskild arbetsgrupp för uppdraget. Gruppen har bestått av följande tjänstepersoner:

Ida Johansson, idrottsstrateg
Violeta Kazic´, samordnare inkludering
Karin Hermansson, verksamhetschef kultur
Stefan Andersson, verksamhetsutvecklare fritid
Torbjörn Lindgren, verksamhetschef bad & fritid
Hampus Haga, förvaltningschef kultur- och fritid

Under utredningstiden har arbetsgruppen genomfört en enkätundersökning, erfarenhetsinhämtning hos andra liknande verksamheter, gjort en inventering av nuvarande lokalutbud för föreningar samt haft ett flertal interna analyssamtal.

Under utredningstiden har Kultur- och fritidsförvaltningen löpande rapporterat till Kultur- och fritidsnämnden samt dess arbetsutskott.

3. Beskrivning av utredningsunderlag

3.1 Enkät

För att få en bred bild av behoven och eventuella önskemål hos föreningslivet av ett föreningarnas hus valde förvaltningen att genomföra en enkätundersökning. Enkäten skickades ut till drygt 350 föreningar i kommunen. Enkäten skickades även ut till ett antal föreningsliknande nätverk och studieförbund.

Förvaltningen erhöll 44 svar på enkäten.

	Antal	%
Kulturförening	10	22,7
Idrottsförening	9	20,5
Annan förening	23	52,3
Ej förening	2	4,5
Total	44	100

Av dessa föreningar svarade 84,1 procent av föreningarna att de är ”nöjda” eller ”till viss del nöjda” med de lokaler som de har idag.

Är er förening nöjd med lokalerna ni har idag?	Kulturförening		Idrottsförening		Annan förening		Ej förening		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	4	40	6	66,7	11	47,8	1	50	22	50
Nej	2	20	1	11,1	4	17,4	0	0	7	15,9
Till viss del	4	40	2	22,2	8	34,8	1	50	15	34,1
Total	10	100	9	100	23	100	2	100	44	100

De föreningar som svarat att de är nöjda eller till viss del nöjda, lyfter att de har behov av renovering och andra åtgärder, att de saknar faciliteter som kök och toalett och att de efterfrågar bättre teknisk utrustning.

De som svarar att de inte är nöjda lyfter behov av plats för styrelsesammanträden, plats för större grupper, bättre parkeringsmöjligheter, lägre hyresnivåer, större förrådsmöjligheter och behov ett "eget kryp-in".

I enkäten svarade 50 procent av föreningarna "ja" eller "kanske" på frågan om de var intresserade av att ta plats i ett föreningarnas hus.

Skulle det vara intressant för er förening att ta plats i ett föreningarnas hus?	Kulturförening		Idrottsförening		Annan förening		Ej förening		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	4	40	0	0	6	26,1	0	0	10	22,7
Nej, ange varför	6	60	5	55,6	11	47,8	0	0	22	50
Kanske	0	0	4	44,4	6	26,1	2	100	12	27,3
Total	10	100	9	100	23	100	2	100	44	100

De föreningar som svarat "ja" eller "kanske" fick också följande frågor där svaren redovisas under varje fråga:

I ett föreningarnas hus: Vad ser du framför dig? Hur ser det ut, vilka är där, vad händer där?

- Föreningar samlas på en och samma plats
- Dela teknik, kök, toa etc med andra
- En plats att ha större samlingar
- Stödfunktioner
- Aktivitetslokal
- Kulturhus/arrangemanglokal

De fyra första punkterna lyfts fram av flest. De två sista av ett fåtal.

Tänk kring ort, område och placering av huset. Är en särskild placering av huset avgörande för att det ska vara intressant för er förening? Om ja, vilken/vilka platser?

- Centralt i Falköping
- Centralt i Stenstorp
- Centralt i Floby
- Ållebergs platå
- Nära kommunikationer
- Parkeringsplatser

Centralt i Falköping angavs av flest. Två svaranden lyfter Odenområdet specifikt.

Hur ser du på att dela lokaler med andra? Vilka fördelar eller nackdelar ser du?

Fördelar:

- Bättre förutsättningar för samverkan med andra
- Samutnyttjande av lokaler och funktioner
- Krävs samordning, styrning, bokning på smidigt sätt
- Ekonomiskt fördelaktigt

Två första punkterna lyftes fram av flest.

Nackdelar

- Måste anpassa sig till andras tider, flexibilitet, egenmakt över lokalerna osv.
- Kostnader

Enkäten och dess svar redovisas i sin helhet i bilaga 1.

3.2 Erfarenhetsinhämtning av liknande verksamheter

Förvaltningen har i sin utredning inte lyckats få fram någon fullständig listning över alla föreningarnas hus i landet. Via en sökning på nätet går det att uppskatta att det finns ett 10-tal andra föreningarnas hus i landet men informationen om dessa är i de flesta fall väldigt knapphändig. I utredningen har förvaltningen valt att kontakta föreningarnas hus i Örebro för erfarenhetsinhämtning då de via sin hemsida ger intrycket av att ha den mest omfattande och välorganiserade föreningarnas hus-verksamheten i landet. Förvaltningen har också valt att kontakta föreningarnas hus i Trelleborg då det är den enda verksamheten i landet som förvaltningen kunnat finna, som bedrivs i kommunal regi.

3.2.1 Föreningarnas Hus Örebro

Föreningarnas hus i Örebro drivs av Örebro föreningsråd. Föreningsrådet är en paraplyorganisation för alla demokratiska föreningar i Örebro kommun och stöttar föreningslivet i diverse frågor. Organisationen är också en remissinstans till Örebro kommun i frågor som rör den ideella sektorn och driver gemensamma föreningsfrågor direkt mot tjänstepersoner och ledande politiker i kommunen. Föreningsrådet har som motto att *"bygga broar mellan föreningar"*.

Örebro Föreningsråd driver föreningarnas hus sedan våren 2015. Föreningarnas hus i Örebro ligger centralt i stadskärnan och huserar i Försäkringskassans tidigare lokaler. Det gjorde att lokalerna redan från start var inredda med kontor och sammanträdesrum.

Föreningar erbjuds att hyra tre olika typer av kontorslokaler i olika prisklasser:

Mikrokontor är ett koncept som riktar sig främst till mindre föreningar utan anställd personal, men som vill ha en central lokal för sin administration och möten. Här får hyresgästen vara en del av ett kontorslandskap där hyresgästen har tillgång till ett eget skåp för förvaring av materiel. Här finns ett antal skrivbordsplatser som delas mellan hyresgästerna.

Minikontor erbjuder hyresgästerna egna arbetsplatser i rum som delas av flera hyresgäster. Här får hyresgästerna ett eget skrivbord, skrivbordslådor och bokhylla.

Enskilda kontor finns i varierande storlekar och i ett stort antal där varje förening har sitt eget rum. Vissa kontor saknar inläpp av dagsljus

I samtliga hyresavtal ingår tillgång till sammanträdesrum, pentry, wifi och kopiering/skrivare

Även mötesrummen i huset är i varierande storlek. Mötesrummen kan även bokas av föreningar som inte hyr kontorsplatser i huset. Vissa av rummen är avgiftsfria att boka medan andra är avgiftsbelagda. Flera av rummen har utrustning för digitala möten och är anpassade med exempelvis hörslinga.

Huset har en gemensam expedition med en anställd medarbetare.

I huset finns även ett café från vilket hyresgästerna kan boka mat och fika. Caféverksamheten bär sig inte ekonomiskt men bidrar i stor utsträckning till att göra huset levande.

Föreningsrådet arbetar aktivt med att fylla huset med verksamhet. Exempel på aktiviteter är föreningsutbildningar, seminarier, rådgivningsverksamhet och rundabordssamtal med lokalpolitiker.

Även om föreningarnas hus har anställd personal i café och expedition, bygger verksamheten i stor utsträckning på ideellt engagemang.

Föreningsrådets ordförande arbetar ideellt i ett uppdrag som går att jämföra med en verksamhetsledarroll. Ordförandens roll för föreningarnas hus i Örebro ska inte underskattas. Hennes personlighet och breda nätverk har haft en avgörande roll för verksamhetens framgång.

I dagsläget har föreningarnas hus i Örebro cirka 50 hyresgäster. Verksamheten hyr också ut lokaler till ett mindre antal företag. Omsättningen på hyresgäster är relativt hög och en del kontorslokaler står outhyrda. Verksamheten har kommunala driftsbidrag på 2,6 mkr per år. Kommunen kräver att verksamheten har marknadsmässiga hyresnivåer för att inte bidra till snedvriden konkurrens. Föreningarnas hus betalar årligen cirka 2,1 mkr till fastighetsägaren i hyra. Föreningarnas hus ekonomi är i viss mån ansträngd och inför verksamhetsåret 2024 befarar verksamheten ett underskott på flera hundra tusen kronor.

3.2.2 Föreningarnas Hus Trelleborg

Föreningarnas hus i Trelleborg drivs av Trelleborgs kommun sedan 2008. Lokalen består av två delar. Den östra delen är indelad i sex olika lokaler som hyrs ut till Friskis och Sveltis, Bridgeklubben Zonen och Athletic kraftklubb. Den västra delen består av totalt 14 kontorsutrymmen, fyra mindre förrådsutrymmen, en större samlingslokal samt kök och matsal. Även föreningar som inte är hyresgäster i föreningarnas hus får boka köket och matsalen.

Från start var syftet med föreningarnas hus att samla föreningar som hade anställd personal. När verksamheten startade fanns det ett stort tryck från föreningslivet att hyra denna typ av lokaler. Över tid har det blivit färre föreningar som har anställd personal. Fritidsbanken har sin verksamhet i huset och dess verksamhet driftas i samarbete med lokala föreningar. I kommunen finns inget föreningsråd eller idrottsallians. Redan från start var kommunal drift av verksamheten en förutsättning för att föreningarnas hus skulle förverkligas. Kommunen bedriver dock ingen verksamhet i lokalerna utan agerar endast hyresvärd.

Verksamheten har aldrig haft brist på hyresgäster och kommunen har en lång lista på föreningar som önskar hyra lokal i huset. Omsättningen på hyresgäster är låg. Hyresnivåerna är subventionerade och ligger på 400 kr per kvm/år. Det gör att föreningar sällan säger upp sina hyreskontrakt även om de har en liten verksamhet. Delar av lokalerna i huset nyttjas sällan och för de som är verksamma i huset blir det en ensam arbetsmiljö. 2-3 föreningar har anställda som arbetar i huset i dagsläget. Med tiden har det inte blivit ett levande hus som var tanken från start.

Trelleborgs kommun planerar att utveckla verksamheten i huset då de känner att nuvarande form att driva verksamheten inte är hållbar över tid. En lösning som de diskuterar är att ställa större krav på föreningarna som hyr lokal i huset. Trelleborgs kommun överväger också att bygga om lokalerna och gå från små rum till större rum för andra typer av verksamhet med ett mer flexibelt nyttjande. De vill även skapa fler gemenskapsytor. I nuvarande

lokaler är just köket och matsalen den plats som blivit populärast att vistas i. Deras tanke är att få fler föreningar att samnyttja lokalerna så kommunen kan få in fler föreningar i huset där ytor inte ockuperas på samma sätt som idag.

Driftskostnaden för kommunen är ca 1 mkr per år. Verksamheten har intäkter på 400 tkr per år.

3.3 Inventering av nuvarande lokalutbud

Som en del av utredningsuppdraget har förvaltningen också gjort en inventering av nuvarande lokalutbud för kommunens föreningar. I inventeringen har förvaltningen valt att titta på lokaler/anläggningar med verksamhet som kan liknas vid ett föreningarnas hus eller har potential att utvecklas till ett föreningarnas hus.

3.3.1 Odenhallen/Frejahallen

Odenhallen (OH) och Frejahallen (FH) är två idrottshallskomplex i centrala Falköping. Här finns ett flertal olika verksamhetslokaler samt ytor för möten, café, klubbrum/kansli och liknande. Nedan beskrivs föreningar som inte enbart har verksamhet i de stora hallarna utan har en egen verksamhets- och/eller klubbrum och kansli.

Föreningar/verksamheter med egen verksamhetslokal och eller klubbrum/kansli:

Falköpings AIK handboll	(OH) Kansli/klubbrum
IFK Falköping BTK	(OH) Kansli/klubbrum
Idrottshistoriska sällskapet	(OH) Verksamhetslokal
Korpen	(OH) Kansli
FK Falken	(OH) Kansli/klubbrum
Falköpings tyngdlyftningsklubb	(OH) Egen verksamhetslokal
Falköpings Atlet- och brottarklubb	(OH) Egen verksamhetslokal + kansli/klubbrum
Falköpings skyttegille Falköpings sportskytteklubb Oden Bågskytteklubb	(OH) Gemensam verksamhetslokal+kansli/klubbrum
Öppen ungdomsverksamhet	(OH) Egen verksamhetslokal + kontor

Riksidrottsgymnasiet – Volleyboll	(FH) Egna kontor och kontorslandskap.
-----------------------------------	---------------------------------------

Ägare:

Falköpings kommun

Finns det plats/utvecklingsmöjlighet mer verksamhet?

Just nu är det näst intill fullt men det kan finnas öppningar för fler lokaliteter i både Frejhallen (genom tillbyggnad eller omdisponering av våning 2) samt med en direkt koppling till Falköpings tennisklubb's tennishall i och med att anläggningarna är sammanbyggda. Det kan finnas anledning att revidera dispositionen av framförallt kansli/klubbrum och verksamhetslokaler.

3.3.2 Falköpings tennisklubb – Tennishallen

Här finns tre tennisbanor, en padelbana, omklädningsrum, kiosk, tennisshop, kanslilokal och mötesrum

Verksamma föreningar:

Falköpings tennisklubb

Ägare:

Falköpings tennisklubb äger byggnaden som står på ofri grund. Anläggningsarrande reglerar förhållandet. Falköpings kommun äger marken som hallen står på.

Finns det plats/utvecklingsmöjligheter för mer verksamhet?

Det finns ytor som kan vara lämpliga till kontorsrum och liknande som idag står outnyttjade. Viss ombyggnation/anpassning måste dock ske. Lokalerna kan också ha koppling till andra användningsområden ex större mässor och idrottsevenemang kopplade direkt till Oden- och Frejhallen.

3.3.3 Bangatan 4 – RELFA (Spelens Hus)

Lokalen är en allmän samlingslokal och som innehåller olika rum med olika storlek. Några kan hyras för permanent verksamhet och några hyrs ut styckvis. Idag utövas t.ex. rollspel, schack, forntida stridstekniker m.m.

Verksamma föreningar:

Relfa
Falköpings schacksällskap
Västgöta hird

Ägare:

Privat
Relfa har hyreskontraktet på lokalen

Finns det plats/utvecklingsmöjligheter för mer verksamhet?

Lokalen är främst inriktad på styckuthyrning/tillfällig uthyrning men det kan finnas något mindre rum för fast uthyrning

3.3.4 S:t Olofsgatan 50 – Kurdistans kulturförening

Huset innehåller några rum för kontor/möten och någon större yta för verksamhet

Verksamma föreningar:

Kurdistans kulturförening

Ägare:

Falköpings kommun
Kurdistans kulturförening hyr lokalen.

Finns det plats/utvecklingsmöjligheter för mer verksamhet?

Husets ytor borde kunna disponeras så att fler kan använda det eller att verksamheten ändrar karaktär så att den passar in. Huset är inte tillgänglighetsanpassat. Fleranvändning av huset är problematisk då huset har en ingång och de hyresgäster som förfogar över lokalerna måste vara överens om hur verksamheterna ska förhålla sig till varandra.

3.3.5 Botvidsgatan (g:a Församlingshemmet)

I huset finns idag kontor, mötesrum, verksamhetsytor m.m.

Verksamheter:

Offentlig förvaltning (SOC 65+, SPC, CFF)
Fackförbund

Ägare: Falköpings kommun

Finns det plats/utvecklingsmöjligheter för mer verksamhet?

Det finns potential och efterfrågan att utveckla verksamhet i huset, framförallt att nyttja stora samlingslokalen.

3.3.6 Bangatan 6 (kampsportslokaler)

Här utövas idag kampsport av två föreningar. Kommunen hyr tre verksamhetslokaler på ett våningsplan. I dagsläget är 2 av 3 lokaler uthyrda. I den här fastigheten finns även ett flertal andra hyresgäster med dans, kultur, hunddagis etc som verksamheter.

Verksamma föreningar:

Wing Tsun
Falköpings Jiujitsu

Ägare:

Privat
Falköpings kommun står som hyresgäst på tre verksamhetslokaler för kampsportsföreningarna, kommunen hyr sedan ut i andra hand.

Finns det plats/utvecklingsmöjligheter för mer verksamhet?

I dagsläget är en lokal outhyrd.

3.3.7 Bildkällan – Falköpings kulturhusförening

Lokalen är belägen vid Stora torget i Falköping. Verksamheten drivs av Falköpings kulturhusförening som arrangerar utställningar. Verksamheten är att likna vid en offentlig konsthall. I direkt anslutning till Bildkällan finns Galleri Rizoma, en föreningsdriven mötesplats för konst. Föreningarna samverkar ibland kring utställningar. Samverkan sker även med Falbygdens konstförening, som arrangerar aktiviteter i lokalen.

Verksamma föreningar:

Falköpings kulturhusförening – utställningsverksamhet
Falbygdens konstförening – föreläsningar, aktiviteter och förråd
Galleri Rizoma – närliggande lokal med utställningsrum

Ägare:

Privat
Kulturhusföreningen handhar hyreskontraktet.

Finns det plats/utvecklingsmöjligheter för mer verksamhet?

En bedömning är att lokalen skulle kunna användas av fler till olika former av utställningsverksamhet/ konstaktiviteter. Det är dock osäkert om verksamhetslokaler, ”verkstäder” och liknande kan utökas på platsen.

3.3.8 Kommunhuset Floby

Gamla kommunhuset i Floby innehåller ett flertal lokaler. Biblioteket är beläget här, något mindre företag och några samlingslokaler. Byggnaden är sammanbyggd med Vårdcentralsbyggnaden.

Verksamma föreningar:

Floby Marknadsförening
Sörby-Floby hembygdsförening

Ägare:

Falköpings kommun

Finns det plats/utvecklingsmöjligheter för mer verksamhet?

Det finns lokaler i huset som inte är uthyrda. Här finns potential och önskemål/idéer från framförallt Marknadsföreningen kring hur lokalerna kan nyttjas bättre.

3.3.9 Hjorten eller Träffpunkt Ranten

Lokalen innehåller större och mindre samlingsrum och en cafédel. Lokalerna kan hyras av föreningar och stiftelser, dock ej till privatpersoner.

Verksamma föreningar:

Frivilligföreningen

Ägare:

Privat
Lokalerna hyrs av socialförvaltningen

Finns det plats / utvecklingsmöjligheter för mer verksamhet?

Troligen. Dock är kunskapen om lokalen begränsad. Informationen om möjligheterna att hyra lokalen behöver förbättras.

3.3.10 Studieförbunden i Falköping med egen lokal är ABF, Studieförbundet, Vuxenskolan

Några studieförbund i Falköping med egna lokaler finns i kommunen. På några platser finns det också föreningslokaler som hyrs ut på långtidskontrakt och på andra så är det tillfällig uthyrning som gäller, alltså styckvis.

Finns det plats/utvecklingsmöjligheter för mer verksamhet?

Inte i någon större utsträckning när det gäller fast uthyrning men här måste också en fördjupning ske i förekommande fall med respektive studieförbund.

3.3.11 FFK-huset (Falköpings fotbollklubb)

Föreningen äger en lokal på Gamla Dotorpsvägen och förutom ett kansli och samlingsrum så finns Falköpings innebandyklubb som hyresgäst för kansli och mötesrum. I huset finns också en samlingslokal som hyrs ut till allmänhet och föreningar. Denna lokal är lämplig för mindre sammankomster, fester och liknande.

Verksamma föreningar:

Falköpings fotbollklubb, hyresgäst Falköpings innebandyklubb.

Ägare:

Falköpings fotbollsklubb

Finns det plats/utvecklingsmöjligheter

Oklart om det finns fria ytor att hyra. Samlingslokalen är förstås en tillgång för alla. Diskussion med föreningen.

4. Analys och tolkning

Av de föreningar som svarat på förvaltningens enkät har 22,7 procent svarat att de är intresserade av att ta plats i ett föreningarnas hus. Ytterligare 27,3 procent har svarat att de kanske är intresserade av att ta plats i ett föreningarnas hus. Även om hälften av de som svarat på enkäten är positiva till att eventuellt ta plats i ett föreningarnas hus så ser önskemålen om vad ett sådant skulle innehålla olika ut. Önskemålen om lokalisering skiljer sig också mellan de svarande. Enkätens svarsfrekvens ligger på cirka 12 procent. Att 88 procent av föreningarna som fått enkäten valt att inte svara kan bero på flera olika faktorer. Det är generellt svårt för förvaltningen att få en hög svarsfrekvens på utskickade enkäter till föreningslivet. Det bör ändå lyftas att en av flera orsaker till den låga svarsfrekvensen kan vara att detta är en fråga som inte engagerar föreningslivet i stort och att de inte finns ett så stort intresse av ett föreningarnas hus.

En fungerande föreningshus-liknande verksamhet kan generera både sociala och ekonomiska mervärden. Falköpings kommun måste ständigt reflektera över hur den på bästa sätt kan stötta det lokala föreningslivet. Ett viktigt verktyg för kommunen att stötta föreningslivet är genom ekonomiska föreningsbidrag. En stor del av kommunens föreningsbidrag går till anläggningar och andra föreningslokaler. Det är också känt för förvaltningen att nyttjandegraden av dessa lokaler många gånger är låg. För ett effektivt lokalnyttjande är idén om ett föreningarnas hus god och angelägen. I ett föreningarnas hus skulle flera föreningar kunna samnyttja lokaler. Kostnaden för att iordningställa- och driva ett föreningarnas hus måste ställas mot de värden som ett föreningarnas hus genererar. Där är också eventuella sociala mervärden att beakta.

På samma sätt som nyttjandegraden i föreningslokaler ofta är låg, står delar av kommunorganisationens lokaler oanvända på kvällar och helger. Om kommunen på ett bättre sätt kunde tillgängliggöra dessa lokaler för föreningslivet skulle det bidra till ett effektivare lokalnyttjande för kommunen som helhet.

Parallellt med utredningen om ett föreningarnas hus bedriver kultur- och fritidsförvaltningen ett arbete med att ta fram en ny modell för kommunens stöd och bidrag till civilsamhället. Arbetet baseras på en rapport som är sammanställd av Kennert Orlenius, professor emeritus i pedagogiskt arbete, som anlitas av kommunen för att utreda- och föreslå former för framtidens stöd till föreningslivet. I det samlade arbetet med en ny modell för kommunens föreningsbidrag är just bidragen till verksamhetslokaler och anläggningar en viktig del. Utredningen kring ett föreningarnas hus genererar resultat som kan vara av stor vikt att beakta i arbetet med den nya modellen för framtidens föreningsbidrag.

För att få ett levande föreningarnas hus som genererar sociala mervärden räcker det inte med att iordningställa lokaler. Det krävs också att lokalerna fylls med verksamhet. För det är föreningslivets engagemang och inkludering en viktig förutsättning. Förvaltningen gör denna analys baserat på erfarenheterna från Örebro och Trelleborg.

Förvaltningen kan konstatera att det främst är lokaler för möten, aktiviteter och gemenskap som efterfrågats i de föreningarnas hus som förvaltningen varit i kontakt med under utredningen. Föreningar med anställda kanslisters är inte lika många som för ett par år sedan och behovet av samla dem i en gemensam kontorsmiljö är sekundärt. Det visar inte minst erfarenheterna från Trelleborgs kommun.

Falköpings kommun har en stor levande landsbygd och flera mindre orter utöver Falköpings stad. Den lokala föreningsrörelsen är geografiskt utsprid över hela kommunen. Att finna en geografisk placering för ett föreningarnas hus som gynnar kommunens alla föreningar bedöms bli en utmaning.

Det är i sammanhanget också viktigt att fundera över driftsformen för ett eventuellt föreningarnas hus. I förvaltningens utredning så har vi endast funnit ett föreningarnas hus i landet som är i kommunal regi, övriga föreningarnas hus är i föreningsdrift. Ett hus i föreningsregi kräver ett mycket stort engagemang från föreningen som agerar hyresvärd. Det visar inte minst erfarenheterna från Örebro. Ett starkt underifrånperspektiv är en förutsättning för ett föreningarnas hus som drivs i föreningsform.

Förvaltningen gör bedömningen att det runt om i staden och i övriga kommunen finns kluster av föreningar/föreningslokaler som har goda förutsättningar att vidareutvecklas för att kunna generera samma positiva värden som ett föreningarnas hus förväntas göra. Ett exempel på det är Odenhallen/Frejahallen/Tennishallen. Detta är huskroppar som sitter samman och där många föreningar har verksamhet. Genom kloka anpassningar skulle gemensamhetsytorna kunna skapas och ändamålsenliga lokaler för fler föreningar skulle eventuellt kunna iordningställas. Det gamla kommunalhuset i Floby är ett annat exempel på en lokal som har stort potential att vidareutvecklas till ett föreningshus-liknande kluster.

Förvaltningens analys är att det vore mest gynnsamt för kommunen och dess föreningsliv att vidareutveckla föreningskluster utifrån föreningslivets behov, innehåll och geografiska förutsättningar. I dessa kluster finns redan ett ideellt engagemang och en förankring att bygga vidare på. Bedömningen är att det ur ekonomisk synvinkel också vore mer gynnsamt att utveckla de kluster/lokaler som finns idag än att iordningställa ett större föreningarnas hus.

För att lyckas med en föreningshus-liknande verksamhet är förvaltningens bedömning att det bör finnas en god tillgång till möteslokaler, sällskapsytor och kök med möjlighet till servering, för att verksamheten ska generera sociala mervärden. Om kommunen väljer att arbeta vidare med föreningshus-liknande verksamheter gör förvaltningen bedömningen att det också är av vikt att kommunen stärker sin närvaro i dessa verksamheter för att erbjuda föreningslivet en bättre service. Till dessa kluster skulle också förvaltningens områdesbaserade arbete kunna knytas.

5. Slutsatser och rekommendationer

Utredningsuppdraget var att ”...utreda behovet och eventuella former för ett föreningarnas hus”.

Det finns både sociala och ekonomiska fördelar med föreningshus-liknande verksamheter vilket gör frågan om ett föreningarnas hus angelägen. Förvaltningen gör dock bedömningen att kommunens föreningsliv inte upplever ett behov av ett stort föreningarnas hus i kommunen.

Förvaltningen ser geografiska, ekonomiska och verksamhetsmässiga svårigheter med att skapa ett större föreningarnas hus i kommunen. Förvaltningens slutsats är istället att det vore mer gynnsamt att vidareutveckla några av de befintliga föreningskluster som finns runt om i kommunen till föreningshus-liknande verksamheter. Förvaltningen ser också möjligheter att knyta kommunal föreningservice och det områdesbaserade arbetet till dessa. Kultur- och fritidsförvaltningen bör fokusera mer på föreningskluster i sitt fortsatta strategiska utvecklingsarbete kopplat till föreningslivet och dess lokaler.

Ett starkt underifrånperspektiv där föreningslivet aktivt samarbetar kring lokalkluster och löpande fyller dem med verksamhet är enligt förvaltningen en viktig förutsättning för att lyckas med en föreningshus-liknande verksamhet. Kommunen bör därför aktivt stötta eventuella initiativ från föreningslivet som gäller föreningshus-liknande verksamheter.

Parallellt med denna utredning arbetar kultur- och fritidsförvaltningen med att ta fram förslag på en ny modell för kommunens stöd- och bidrag till civilsamhället. Där är bidragen till verksamhetslokaler och anläggningar en viktig pusselbit. Resultaten av vår utredning gällande ett föreningarnas hus bör implementeras i arbetet med framtagandet av den nya stöd- och bidragsmodellen.

Slutligen bör kommunen skapa bättre förutsättningar för att föreningslivet ska kunna nyttja de delar av kommunens lokaler som står tomma på kvällen och helger. Detta skulle bidra till ett mer effektivt lokalnyttjande för lokalsamhället som helhet.

Föreningarnas hus 2.0

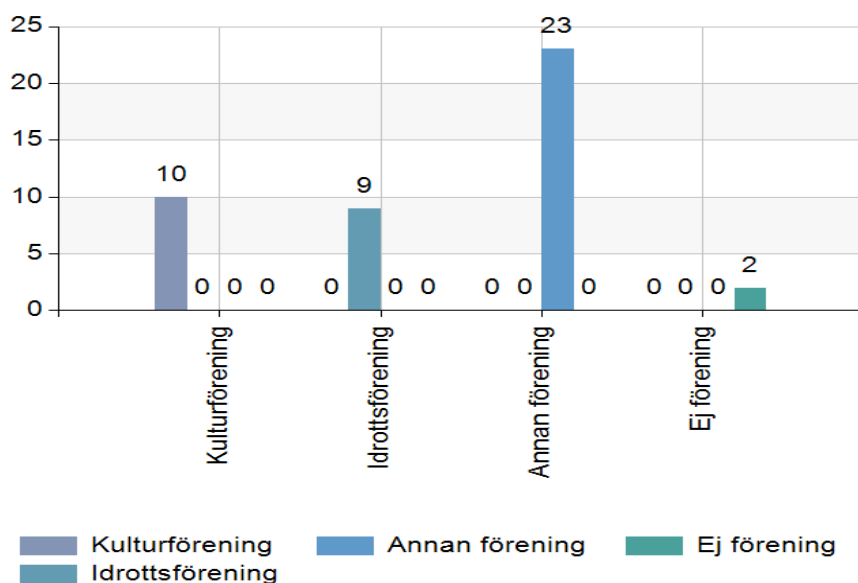
Föreningens namn

Saknar:

Etniska kulturföreningar, arrangerande kulturföreningar, endast en bygdegård.

Vad stämmer bäst in för er förening?

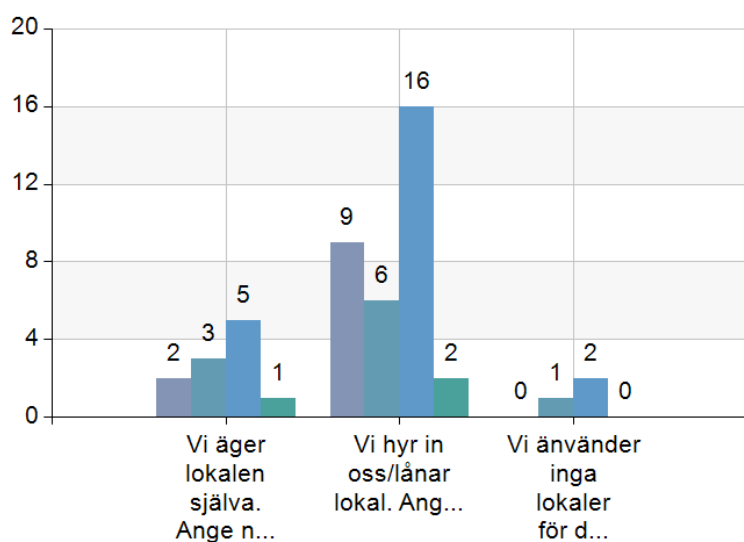
Namn	Kulturförening		Idrottsförening		Annan förening		Ej förening		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Kulturförening	10	100	0	0	0	0	0	0	10	22,7
Idrottsförening	0	0	9	100	0	0	0	0	9	20,5
Annan förening	0	0	0	0	23	100	0	0	23	52,3
Ej förening	0	0	0	0	0	0	2	100	2	4,5
Total	10	100	9	100	23	100	2	100	44	100

Svarsfrekvens			
Kulturförening	Idrottsförening	Annan förening	Ej förening
100% (10/10)	100% (9/9)	100% (23/23)	100% (2/2)

Lokaler för föreningens verksamhet

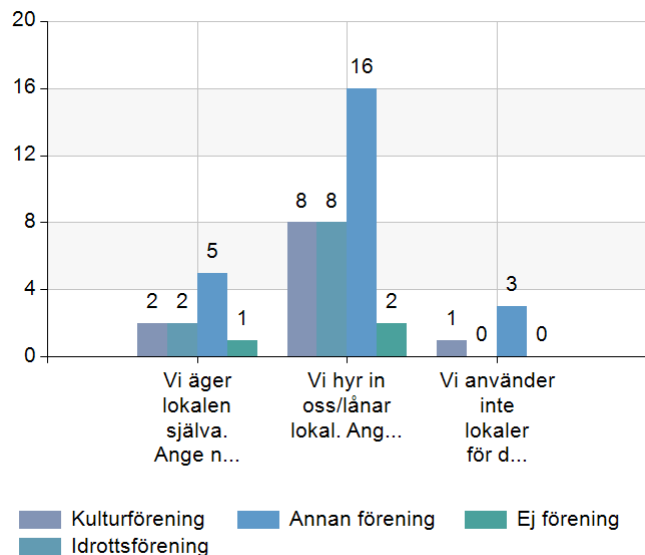
Namn	Kulturförening		Idrottsförening		Annan förening		Ej förening		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Vi äger lokalen själva.	2	20	3	33,3	5	21,7	1	50	11	25
Vi hyr in oss/lånar lokal.	9	90	6	66,7	16	69,6	2	100	33	75
Vi använder inga lokaler för detta ändamål	0	0	1	11,1	2	8,7	0	0	3	6,8
Total	11	110	10	111,1	23	100	3	150	47	106,8

■ Kulturförening
 ■ Idrottsförening
 ■ Annan förening
 ■ Ej förening

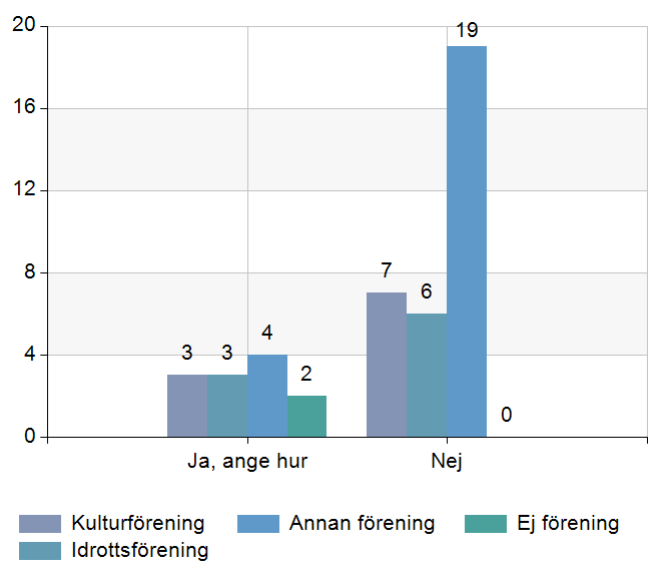
Lokaler för möten, kontor, förråd och övrigt

Namn	Kulturförening		Idrottsförening		Annan förening		Ej förening		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Vi äger lokalen själva. Ange namn på lokal eller adress	2	20	2	22,2	5	21,7	1	50	10	22,7
Vi hyr in oss/lånar lokal.	8	80	8	88,9	16	69,6	2	100	34	77,3
Vi använder inte lokaler för detta ändamål	1	10	0	0	3	13	0	0	4	9,1
Total	11	110	10	111,1	24	104,3	3	150	48	109,1

Är lokalen/lokalerna bemannad av anställd personal på något sätt? Hur?

Namn	Kulturförening		Idrottsförening		Annan förening		Ej förening		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja, ange hur	3	30	3	33,3	4	17,4	2	100	12	27,3
Nej	7	70	6	66,7	19	82,6	0	0	32	72,7
Total	10	100	9	100	23	100	2	100	44	100

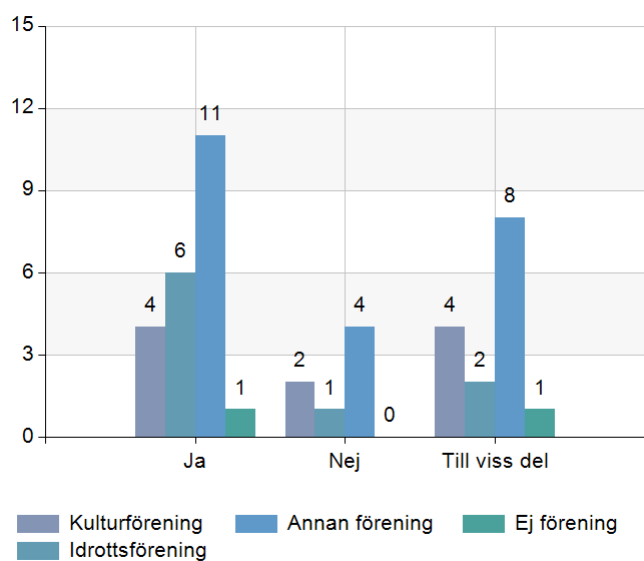

Bemannad:

Studieförbund, kyrka, vaktmästare (kommunens)

Är er förening nöjd med lokalerna ni har idag?

Namn	Kulturförening		Idrottsförening		Annan förening		Ej förening		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	4	40	6	66,7	11	47,8	1	50	22	50
Nej	2	20	1	11,1	4	17,4	0	0	7	15,9
Till viss del	4	40	2	22,2	8	34,8	1	50	15	34,1
Total	10	100	9	100	23	100	2	100	44	100

Varför/varför inte? Utveckla gärna utifrån närhet till andra med liknande verksamhet/utbud, tillgänglighet, geografisk placering, faciliteter, teknik, service, kostnad osv.

Nöjdhet:

Ja: 13 utanför falköping, 9 i falköping

Nej: 2 utanför falköping, 5 i falköping

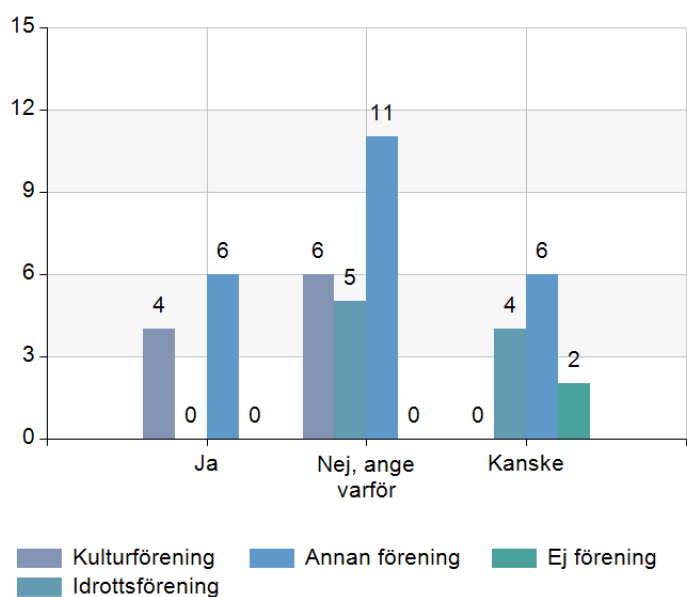
Till viss del: 7 utanför falköping, 8 i falköping

Ja och till viss del: Många anger att de är nöjda eller till viss del nöjda, men lyfter samtidigt ett behov av renovering och andra åtgärder, att de saknas kök och toalett, behövs bättre teknik.

Nej: Saknas plats för styrelsemötet, plats för större sammanhang, önskar bättre parkering, billigare hyra, större förråd, eget kryp in.

Skulle det vara intressant för er förening att ta plats i ett föreningarnas hus?

Namn	Kulturförening		Idrottsförening		Annan förening		Ej förening		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	4	40	0	0	6	26,1	0	0	10	22,7
Nej, ange varför	6	60	5	55,6	11	47,8	0	0	22	50
Kanske	0	0	4	44,4	6	26,1	2	100	12	27,3
Total	10	100	9	100	23	100	2	100	44	100

Ja: 2 föreningar från Stenstorp, 8 från Falköpings tätort.

Nej: 13 utanför Falköping, 9 i Falköping

Kanske: 5 utanför Falköping, 7 i Falköping

Nej, ange varför:

- Vi har lokaler som funkar för vår verksamhet idag
- Vi är bundna till en specifik plats (ex mösseberg, utanför falköpings tätort)

De som svarat JA eller KANSKE har fått följande frågor.

I ett föreningarnas hus: Vad ser du framför dig? Hur ser det ut, vilka är där, vad händer där?

- Föreningar samlas på en och samma plats
- Dela teknik, kök, toa etc med andra
- En plats att ha större samlingar
- Stödfunktioner
- Aktivitetslokal
- Kulturhus/arrangemangslokal

De fyra första punkterna lyfts fram av flest. De två sista är ett fåtal.

Tänk kring ort, område och placering av huset. Är en särskild placering av huset avgörande för att det ska vara intressant för er förening? Om ja, vilken/vilka platser?

- Centralt i Falköping (två lyfter Odenområdet specifikt)
- Centralt i Stenstorp
- Centralt i Floby
- Ålleberg
- Nära kommunikationer
- Parkeringsplatser

Centralt i Falköping anges av flest

Hur ser du på att dela lokaler med andra? Vilka fördelar eller nackdelar ser du?

Fördelar:

- Bättre förutsättningar för samverkan med andra
- Samutnyttjande av lokaler och funktioner
- Krävs samordning, styrning, bokning på smidigt sätt
- Ekonomiskt fördelaktigt (2 pers)

Två första punkterna lyfts fram av flest.

Nackdelar

- Måste anpassa sig till andras tider, när det finns plats osv. (vi är många i vår förening, vi nyttjar lokaler över hela veckan, kommer alla få plats? Hur flexibelt blir det, behöver vi ge upp vår egenmakt)
- Kostnader (1 pers)

Fördel om det är ”rätt” föreningar som befinner sig i huset. Någon som vi kan ha nytta/samverkan med. Helst inte för lik oss – risk för konkurrens.

Svarat ej nöjda med lokal – är intresserad av föreningarnas hus

Stenstorps samhällsförening

Stenstorps hembygdsförening

Falbygdens hembygds- och fornminnesförening

Falköpings radioklubb

SPF Falköping

Till viss del nöjda – är intresserade av föreningarnas hus

Falköpings orkesterförening

Aktiva seniorer Falköping

Socialdemokraterna

SKPF Avd 19 falköping/tidaholm

Till viss del nöjda – Kanske intresserade föreningarnas hus

Dalenum

Ryttarens torvströfabrik

Sätuna bygdegård

HV-dans

Falköpings kik

Studieförbundet Skaraborg

Finns även föreningar som är nöjda med sina lokaler idag som anger att de är intresserade eller kanske intresserade av ett föreningarnas hus.

§ 145

Dnr 2023/01281

Återrapportering av uppdrag om klimatpolitiskt råd

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att arbeta enligt en modell där externa experter bjuds in för att ge feedback och fungera som stöd i utvecklingen av det lokala klimatarbetet.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att anse uppdraget om klimatpolitiskt råd slutfört.

Deltar ej i beslutet

Jonas Larsson (SD) deltar ej i beslutet.

Sammanfattning

I kommunstyrelsens verksamhetsplan för år 2023–2025 finns uppdraget att ta fram förslag på hur ett klimatpolitiskt råd i Falköpings kommun kan utformas. Förvaltningen föreslår en modell där externa experter från Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om bjuds in att komma med feedback på genomförandet av Falköpings klimatstrategi och fungera som stöd för att utveckla det lokala klimatarbetet. Förslaget är att testa denna modell i samband med den årliga uppföljningen av klimatstrategin som görs våren 2024. Ett sådant samarbete med samordnarna inom Klimat 2030 ger möjlighet att skapa lärande både för den egna kommunen och för hela regionen. Falköping har en ambitiös och strukturerad klimatstrategi samt klimatuppföljning. Kommunen är långt framme i processer och arbetssätt och har som ambition att fortsätta vara skicklig på klimatområdet. För att ligga i framkant är det värdefullt att hitta sätt att få in vetenskapliga perspektiv på de klimatinsatser som görs.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-20

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Återrapportering av uppdrag om klimatpolitiskt råd

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att arbeta enligt en modell där externa experter bjuds in för att ge feedback och fungera som stöd i utvecklingen av det lokala klimatarbetet.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att anse uppdraget om klimatpolitiskt råd slutfört.

Sammanfattning

I kommunstyrelsens verksamhetsplan för år 2023–2025 finns uppdraget att ta fram förslag på hur ett klimatpolitiskt råd i Falköpings kommun kan utformas. Förvaltningen föreslår en modell där externa experter från *Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om* bjuds in att komma med feedback på genomförandet av Falköpings klimatstrategi och fungera som stöd för att utveckla det lokala klimatarbetet. Förslaget är att testa denna modell i samband med den årliga uppföljningen av klimatstrategin som görs våren 2024. Ett sådant samarbete med samordnarna inom *Klimat 2030* ger möjlighet att skapa lärande både för den egna kommunen och för hela regionen. Falköping har en ambitiös och strukturerad klimatstrategi samt klimatuppföljning. Kommunen är långt framme i processer och arbetssätt och har som ambition att fortsätta vara skicklig på klimatområdet. För att ligga i framkant är det värdefullt att hitta sätt att få in vetenskapliga perspektiv på de klimatinsatser som görs.

Bakgrund

I kommunstyrelsens verksamhetsplan för år 2023–2025 finns följande uppdrag: Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att ta fram förslag på hur ett klimatpolitiskt råd i Falköpings kommun kan utformas. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen under år 2023.

Klimatpolitiskt råd är ett koncept som skapats på nationell nivå i Sverige. År 2017 utsågs ett klimatpolitiskt råd av regeringen bestående av åtta ledamöter. Rådets ledamöter ska ha hög vetenskaplig kompetens inom ämnesområdena klimat, klimatpolitik, nationalekonomi, samhällsvetenskap och

beteendevetenskap. Rådets uppdrag är att utvärdera hur regeringens samlade politik är förenlig med de klimatmål som riksdagen och regeringen har beslutat.

Lunds kommun var 2018 först i Sverige med att bilda ett lokalt klimatpolitiskt råd. Rådet består av experter med kompetens inom olika vetenskaper från Lunds universitet och SLU Alnarp. Uppdraget för Lunds klimatpolitiska råd är att granska kommunens klimatarbete och varje år överlämna en rapport till kommunstyrelsen. Rapporten ska föreslå förbättringar som bidrar till att kommunen når sina klimatmål.

Förvaltningens bedömning

Falköpings kommun har en ambitiös klimatpolitik och strävar efter att vara i framkant på klimatområdet. För att fortsätta utvecklas är det relevant att samla in vetenskapliga perspektiv, tips och råd kring hur klimatarbetet kan förbättras. Konstruktiv feedback från experter inom olika sakområden ökar möjligheten att nå uppsatta mål. Detta görs redan på flera sätt i Falköping.

Ett klimatpolitiskt råd liknande det som finns på nationell nivå passar inte Falköpings kostym. Lunds kommun med sina 130 000 invånare är en stark akademisk hemvist och har helt andra förutsättningar för detta. I stället för att utforma ett klimatpolitiskt råd för Falköping har förvaltningen undersökt andra möjligheter att få till en funktion för extern feedback.

Klimatpolitiken i Falköping består av kommunens klimatstrategi 2021–2030 med målet Fossilfritt Falköping 2030. Klimatstrategins genomförande utgörs under 2024–2026 till stor del av arbetet med de 27 klimatlöften som kommunstyrelsen har antagit för perioden. Klimatpolitiken genomförs av nämnderna som beskriver i sina verksamhetsplaner hur de avser bidra till klimatstrategin. Varje nämnds verksamhetsredovisning ska rapportera hur det går.

Falköpings kommuns klimatarbete följs upp varje år. Klimatuppföljningen består av en sammanfattning och analys av hur nämndernas verksamhetsredovisning matchar deras verksamhetsplaner på klimatområdet, samt hur mycket utsläppsutrymme som finns kvar i kommunens koldioxidbudget för det geografiska området. Uppföljningen sammanställs av utvecklingsledare miljö/klimat och presenteras för kommunstyrelsen och kommunledningsgruppen under våren.

För att vidga perspektiven och få in vetenskaplig expertis i kommunens klimatarbete föreslår förvaltningen att externa experter ges möjlighet att kommentera uppföljningen och komma med feedback på hur klimatarbetet kan förbättras.

Falköpings klimatstrategi är helt i linje med den regionala kraftsamlingen *Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om* och innehåller samma fokusområden: 1) Hållbara transporter, 2) Klimatsmart och hälsosam mat, 3) Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster, samt 4) Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler. Kopplat till varje fokusområde i *Klimat 2030* finns 2–3 samordnare med expertkunskaper inom respektive område. Förvaltningen har fått bekräftat att dessa samordnare kan ge feedback på nästa uppföljning som görs av Falköpings klimatstrategi. Processledningen för *Klimat 2030* skriver: ”Vi kan motivera att göra denna insats för Falköpings kommun därför att ni har en ambitiös och strukturerad

klimatstrategi samt uppföljning och att det i detta kan finnas ett lärande för fler.”

Det förslag som läggs fram är att testa en modell där samordnarna för fokusområden i Klimat 2030 ger feedback på uppföljningen av 2023 års klimatarbete i Falköpings kommun. Resultatet presenteras för kommunstyrelsen och kommunledningsgruppen under våren 2024. Om det blir en positiv erfarenhet för alla inblandade kan modellen utvecklas vidare kommande år.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-20

Beslutet ska skickas till

Sara Lehman Svensson, utvecklingsledare inom hållbarhet
Nina Ramsauer, utvecklingsledare miljö/klimat
Edvin Ekholm, utvecklingschef

Sara Lehman Svensson
Utvecklingsledare

§ 37

Dnr 2023/01209

**Återrapportering av uppdrag om att utreda
förutsättningar för solceller på deponi****Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till
beslut**

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna utredningen om förutsättningar för etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att ett ställningstagande om lämplig markanvändning för området Falevi avgörs i framtagandet av den nya kommunövergripande översiktsplanen.

Sammanfattning

Utredning av förutsättningar för etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier visar att det finns möjligheter för etablering av nya verksamheter på en sluttäckt deponi som till exempel anläggning av solceller. Samtidigt poängterar både SGI (Statens geotekniska institut) och Avfall Sverige att det finns en oro att nyttjandet av deponierna kan äventyra själva sluttäckningen.

Eventuella projekt behöver utredas ordentligt och är beroende på förutsättningar på den specifika platsen.

I den pågående processen med en ny översiktsplan är framtida markanvändning för området Falevi föremål för diskussion. Av denna anledning behöver förutsättningar och olika intressen inom området vägas mot varandra innan ett slutligt ställningstagande om lämplig markanvändning för området.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-27
- Utredning - förutsättningar för etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Återrapportering av uppdrag om att utreda förutsättningar för solceller på deponi

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna utredningen om förutsättningar för etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att ett ställningstagande om lämplig markanvändning för området Falevi avgörs i framtagnandet av den nya kommunövergripande översiktsplanen.

Sammanfattning

Utredning av förutsättningar för etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier visar att det finns möjligheter för etablering av nya verksamheter på en sluttäckt deponi som till exempel anläggning av solceller. Samtidigt poängterar både SGI (Statens geotekniska institut) och Avfall Sverige att det finns en oro att nyttjandet av deponierna kan äventyra själva sluttäckningen.

Eventuella projekt behöver utredas ordentligt och är beroende på förutsättningar på den specifika platsen.

I den pågående processen med en ny översiktsplan är framtida markanvändning för området Falevi föremål för diskussion. Av denna anledning behöver förutsättningar och olika intressen inom området vägas mot varandra innan ett slutligt ställningstagande om lämplig markanvändning för området.

Bakgrund

Kommunfullmäktige fattade på sitt sammanträde den 27 mars 2023 beslut att bifalla motionerna och att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningar för möjlig etablering av solcellsparker i samband med sluttäckningen av avfallsanläggningar i Falköpings kommun.

Utredningen genomfördes av kommunledningsförvaltningen under hösten 2023.

Syftet med utredningen är att undersöka förutsättningar och möjligheter för etablering av solceller på sluttäckta deponier i Falköpings kommun.

Utredningen består av två delar:

- Del 1 – beskrivning av generella förutsättningar, möjligheter och utmaningar.
- Del 2 – redogörelse av anläggnings specifika förutsättningar för deponi på Falevi.

Utredningen relaterar inte till unika tekniska och markförhållanden som finns för den aktuella deponin.

Målet med utredningen är att kunna presentera om den aktuella platsen kan vara en tänkbar yta för etablering av solcellspark och vad den tänkbara etableringen skulle innebära för Falköpings kommun i rollen som både markägare och verksamhetsutövare.

Deponierna i Floby och Stenstorp är inte utredda med anledning av att sluttäckta deponier görs i ordning för etablering av nya återvinningscentraler.

Deponering på Falevi har pågått sedan 1910-talet och från och med 1960-talet har deponin byggts upp i olika delområden. Deponin är ca 20 ha och klassas som en deponi för icke-farligt avfall. I dagsläget finns det flera pågående verksamheter med olika verksamhetsutövare inom området.

Sluttäckningsarbete är i gång och utförs etappvis i enlighet med Sluttäckningsplan Falevi deponi, Falköpings kommun, 2023-09-13 och planeras vara klar den 31 december 2026.

Oavsett framtida markanvändning ska, enligt Förordning (2001:512) om deponering av avfall, verksamhetsutövaren under efterbehandlingsfasen (dvs efter godkänd sluttäckning) se till att det i minst 30 år eller den längre tid som tillsynsmyndigheten bestämmer vidtas de åtgärder för underhåll, övervakning och kontroll som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Utredningens slutsatser:

- Att installera solceller på deponin är ett bra användningsområde för en annars svårutnyttjad yta men det är en annorlunda process jämfört med vanlig mark. Det faktum att det föreligger en risk att skyddsskiktet skadas både vid installation och i senare skede, ska inte underskattas.
- Avstånd till infrastruktur i form av elnät och vägar, bedöms som rimligt men det är upp till varje aktör att göra den bedömningen utifrån sin egen affärsmodell.
- Falköpings kommun i egenskap av verksamhetsutövare och huvudman har det övergripande ansvaret för all verksamhet på Falevis avfallsanläggning.
- Falköpings kommun som verksamhetsutövare kommer ha fortsatt efterbehandlingsansvar för deponin i minst 30 år efter att den är avslutad och sluttäckt även om någon annan verksamhet etablerar sig på området.
- Sluttäckning av hela ytan inom deponiområdet planeras vara klar den 31 december 2026 men risken är att sluttäckningsarbete tar ännu längre tid.

- Det finns andra aktörer som är verksam inom området vilket ställer krav på samordning.
- Viktigt att vid en fortsatt arbete med etablering av solcellspark på Falevi, ta hänsyn till pågående processer inom deponin (gasbildning, vätsketryck, sättningar med mera).
- I dagsläget finns inte så mycket erfarenhet att bygga solcellsparker på en avslutad deponi i Sverige. Det finns två solcellsparker byggda på avslutade deponier.
- Utifrån det långtgående ansvaret som kommunen har i rollen som verksamhetsutövare och markägare, måste kommunens organisation förstärkas ifall kommunen vill gå vidare i processen med etablering av en solcellspark på Falevi.

Förvaltningens bedömning

Med beaktande av ovanstående rekommenderas att kommunen inte föregår översiktsplansarbete och att en lämplig markanvändning för området Falevi avgörs i den pågående översiktsplanprocessen. Att komma ut med en intresseanmälan för att fånga upp intresset för etablering av en solcellspark på deponin, bör ske i samband med översiktsplanens laga kraft.

Förvaltningen vill poängtera följande:

- Ansvarsfördelning och kommunens ansvar behöver utredas vidare utifrån risken att skyddsskiktet kan skadas både vid installation och vid senare skede.
- Tekniken som använts att bygga solcellsanläggningar på avslutade deponier är ny och det krävs mer kunskap om den.
- För att kunna arbeta vidare med dessa frågor krävs en specialistkompetens vilket behöver finansieras utanför kommunstyrelsens budgetram.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-27
- Utredning - förutsättningar för etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier

Beslutet ska skickas till

Amelie Sandström, stadsbyggnadschef
Adela Kapetanovic, VA- chef
Erna Pezic, verksamhetschef samhällsbyggnad

Erna Pezic
Verksamhetschef samhällsbyggnad

Utredning - förutsättningar för etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier

Innehållsförteckning

Bakgrund	2
Syfte och mål	2
Del 1- generella förutsättningar för etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier	3
Deponi	3
Solcellspark	4
Definition av solcellspark	4
Platskriterier	4
Anläggningens storlek och förväntad elproduktion	5
Affärsmodell	5
Tillstånd	5
Anslutning till elnätet	6
Ekonomisk uppskattning	7
Investeringskostnader	7
Driftkostnader	7
Intäkter	7
Etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier	8
Befintliga solcellsparker på avslutade deponier	9
Referenser:	10
Del 2 - förutsättningar för etablering av solcellspark på Falevi	11
Falevi, Falköpings kommun	12
Allmänt	12
Pågående markanvändning	12
Pågående verksamheter inom området	12
Planmässiga förutsättningar	14
Sluttäckning av deponi	15
Drift, skötsel och kontroll av avslutad deponi	17
Slutsatser	18
Förvaltningens rekommendation	19

Bakgrund

Kommunfullmäktige på sitt sammanträde den 27 mars 2023, fattade beslut att bifalla motionen och att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningar för möjlig etablering av solcellsparker i samband med sluttäckningen av avfallsanläggningar.

Utredningen genomfördes av kommunledningsförvaltningen under hösten 2023.

Syfte och mål

Syftet med utredningen är att undersöka förutsättningar och möjligheter för implementering av solceller på sluttäckta deponier i Falköpings kommun.

Utredningen består av två delar:

- Del 1 - där redovisas en beskrivning av generella förutsättningar, möjligheter och utmaningar.
- Del 2 – innehåller anläggningsspecifika förutsättningar för deponi på Falevi.

Utredningen relaterar inte till unika tekniska och markförhållanden som finns för den aktuella deponin.

Målet med utredningen är att kunna presentera om den aktuella platsen kan vara en tänkbar yta för etablering av solcellspark och vad den tänkbara etableringen skulle innebära för Falköpings kommun i rollen som både markägare och verksamhetsutövare.

Deponierna i Floby och Stenstorp är inte utredda med anledning av att sluttäckta deponier görs i ordning för etablering av nya återvinningscentraler.

Del 1- generella förutsättningar för etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier

Deponi

Deponering är en metod för att hantera avfall som inte kan behandlas på något annat sätt, eller material och ämnen som inte ska få återgå till naturens kretslopp. Deponering var den vanligaste typen av avfallshantering i Sverige fram till 1980-talet. Idag är återvinning den vanligaste metoden och endast 1 procent av det svenska hushållsavfallet deponeras numera.

En deponi kan påverka sin omgivning under mycket lång tid efter att man slutat att lägga dit avfall. För att minimera påverkan måste deponin sluttäckas när den inte längre används så att endast en begränsad mängd lakvatten läcker ut.

Kraven på sluttäckningen beskrivs i förordning (2001:512) om deponering av avfall. Sluttäckningen ska vara så konstruerad att mängden lakvatten som passerar genom täckningen inte överskrider en viss mängd. Olika material och konstruktioner kan användas, men konstruktionen ska godkännas av myndigheterna, och det är verksamhetsutövarens ansvar att den fungerar.

Täckningen består av flera lager, vanligtvis (nerifrån och upp) utjämnings-skikt, tätskikt, dräneringsskikt och skyddsskikt. Provnings- och dokumenterade resultat i fullskaleförsök ska visa att täckningsmaterialet har egenskaper som uppfyller uppställda krav på sluttäckningens genomströmningskriterium och beständighet över lång tid, flera hundra år. Materialet bör inte ha en negativ inverkan på täckningens funktion och bör inte medföra att ytvatten eller lakvatten genom täckningen orsakar risk för skada på människors hälsa eller miljön. I och med att alla föroreningar finns kvar under skyddstäckningen är det viktigt att ha fortsatt kontroll över deponin trots att den formellt har efterbehandlats. Då måste både tillsynsmyndigheten och allmänheten veta var dessa platser finns och vilka ingrepp som kan göras utan risk. Det är viktigt att täckningen förblir hel och inte utsätts för till exempel ledningsdragning, grävarbeten eller andra typer av fysiska ingrepp.

Begränsningar i markanvändningen innebär att marken inte går att använda till jordbruk, för bebyggelse eller liknande men en markanvändning som bedöms som mindre känslig, kan vara lämplig. En tänkbar markanvändning inom dessa områden kan vara uppförande av solcellsparker. Det finns flera ställen där deponier har används för solcellsparker, främst i USA men även i Tyskland. I Sverige finns det fåtal etablerade solcellsparker på sluttäckta deponier bland annat en anläggning i Skedala i Halmstad som varit i bruk sen 2014 och Karlskrona Solpark i Karlskrona.

Solcellspark

Definition av solcellspark

Solcellsparkar definieras som markbaserade solcellssystem med en installerad effekt på minst 1 MWp i syfte att producera elektricitet till försäljning.

En betydande fördel med solcellsparkar är deras minimala miljöpåverkan under energiproduktionen.

Platskriterier

Att välja en lämplig plats är en viktig del vid planeringen av solcellsparkar. Det är flera parametrar som påverkar valet av plats men de viktigaste parametrarna är kostnader och potentiell elproduktion.

De kriterier som ofta utpekats som viktiga att ta hänsyn till vid identifiering av lämpliga platser för solelproduktion är följande.

Solresurs

Solinstrålning är enligt flertalet studier ett av de viktigaste kriterierna att ta hänsyn till vid etablering av solcellsparkar. Detta eftersom solinstrålningen direkt påverkar mängden producerad el.

Tillgänglig yta

En utmaning med identifiering av lämplig mark är att den kan vara värdefull för andra användningsområden, exempelvis jordbruk eller utbyggnad av fastigheter. Marker nära bebyggelse och inom detaljplanerat område anses ofta som olämplig för solcellsparkar.

Markkostnad

För att få lönsamhet i en solcellspark gäller det att markkostnaden inte är för hög. Det är därför av vikt att välja mark som inte har något annat användningsområde, eller där solcellsparkar går att kombinera med andra aktiviteter. Mark som är billig och därför möjligen lämplig för solcellsparkar kan vara betesmark, mark vid vägar eller oanvända flygplatsområden.

Avstånd till infrastruktur (vägar, elnät etc.)

Tillgång till infrastruktur som elnät och vägar är viktigt att ta hänsyn till. Mindre behov av ny infrastruktur bidrar till högre tillgänglighet, lägre kostnader och mindre inverkan på miljö. Kortare avstånd till elnät och nätstationer minskar också förluster i distributionsledningar.

I IFC:s rapport nämns tre kriterier för elnätet som extra viktiga att ta hänsyn till vid upprättandet av en solcellspark. Det första är avståndet till elnätet eftersom det kan få stor inverkan på projektets ekonomi. Andra kriteriet är elnätets kapacitet att ta emot den levererade effekten från solcellsanläggningen. Tredje kriteriet är elnätets tillgänglighet, alltså andelen tid som elnätet kan ta emot levererad effekt från solcellsanläggningen.

Topografi (lutning, riktning, skuggning etc.)

För att marken ska lämpa sig för en solcellspark bör inte lutningen vara alltför hög. Vanligtvis anses en maximal lutning på 3–10 grader vara lämplig. Detta

eftersom högre lutningar leder till högre installationskostnader. Även riktning och skuggning bör tas i beaktning eftersom de påverkar mängden producerad el från anläggningen

Hänsyn till miljö-, lagmässiga- och sociala faktorer

Vid etablering av en solcellspark får kulturarv, naturreservat, biodiversitet med mera beaktas.

Risk för beläggning på moduler

Effektiviteten hos en solcellsanläggning kan minska avsevärt om modulerna blir täckta av partiklar från exempelvis trafik, aktiviteter kopplade till byggnader, jordbruk, snö etc.

Anläggningens storlek och förväntad elproduktion

En bra tumregel är att en solcellspark behöver 1.5 hektar markyta per installerad MW (megawatt). 1 MW motsvarar för närvarande cirka 5000 m² solpaneler.

Affärsmodell

Investeringar görs med förväntningar på framtida avkastning. Hur investeringen finansieras, organiseras, ägs och förvaltas utgör förenklat det som ofta benämns som en affärsmodell. De solcellsparker som hittills byggts i Sverige har dominerats av specialiserade projektörer vilka gör förarbetet för en solcellspark, oftast med stora finansiärer i ryggen.

Försäljning av el från vindkraft och solcellsparker sker ofta i så kallade PPA-avtal (Power Purchase Agreement) där en aktör som önskar köpa el från vind- och solkraft förbinder sig att köpa en viss mängd el till ett fast pris under avtalsperioder på 5 till 10 år.

Tillstånd

Solcellsanläggningar kräver olika typer av prövningar, det vanligaste är ett 12:6 samråd enligt miljöbalken om väsentlig ändring av naturmiljön.

Bygglov

Markanläggningar kräver inte bygglov. Transformatorstationer och teknikbodar kräver däremot bygglov och ansökan lämnas in till kommunen.

Samråd enligt 12:6 miljöbalken

I princip kräver alla storskaliga solcellsanläggningar i naturen ett 12:6-samråd (miljöbalken 12 kapitlet 6 §), men det kan även gälla mindre anläggningar. Undantaget är om anläggningen prövas enligt miljöbalken på något annat sätt.

För att Länsstyrelsen ska kunna fatta beslut behövs ett fullständigt underlag som beskriver anläggningens påverkan på naturmiljön. Länsstyrelsen kan be-

sluta om försiktighetsmått eller förbud mot verksamheten. Försiktighetsmåtten kan innehålla allt från anpassningar av anläggningens placering till framtida skötselkrav för marken. I prövningen ingår allt från påverkan på natur- och kulturmiljövärden till friluftsliv och landskapsbild.

Fornlämningar

I vissa fall krävs ansökan om samråd eller tillståndsansökan enligt 2 kapitlet i kulturmiljölagen. Vid större markingrepp kan det krävas utredningar även om det inte finns idag kända fornlämningar i området.

Skyddade områden

Att bygga en markanläggning inom ett skyddat område, enligt 7 kapitlet i miljöbalken, är normalt förbjudet. Det kan exempelvis vara inom en nationalpark, ett naturreservat, ett strandskyddsområde, ett generellt biotopskydd eller ett Natura 2000-område. Måste anläggningen av olika skäl ligga i skyddade områden krävs i princip alltid tillstånd eller dispens.

Artskydd

Solcellsanläggningen får inte skada fridlysta och skyddsvärda arter samt deras skyddade livsmiljöer. Därför kan det krävas en inventering av området.

Väglagen

Om solcellsanläggningen placeras inom en vägs skyddsområde kan det krävas tillstånd enligt väglagen. Skyddsområdet är oftast tolv meter från vägområdet, men kan vara upp till 50 meter.

Markavvattning och dikning

Om solcellsanläggningen kräver dikning kan det räknas som en ny markavvattning. Det innebär att det behövs tillstånd till markavvattning och dispens från förbud mot markavvattning.

Anslutning till elnätet

Det krävs en ansökan till elnätsbolaget om anslutning av elproduktionsanläggning. Kontakt med lokalnätsägare rekommenderas. Efter en förfrågan till nätägaren kommer de göra en nätutredning för att se om det är möjligt att till befintligt nät ansluta en solcellspark av den storlek (med den effekt) det planeras, om det krävs förstärkningar på något sätt, och vad det skulle kosta att ansluta solcellsparken.

Om befintligt nätsystem inte kan ta emot önskad anläggning så beror kostnaderna på vad det är som behöver förstärkas i det mottagande elnätet, eller byggas nytt, och hur dessa förstärkningar kommer andra till nytta. Alla anslutningar är unika och elnätbolaget behöver undersöka vilka åtgärder krävs för den aktuella anläggningen. Det är svårt att räkna på anslutningskostnaderna i förväg.

I vissa fall är det möjligt att ansluta en solcellspark utan upprustning av elnätet men problem kan uppstå när en senare aktör vill ansluta. En utmaning för elnätsbolagen är hur kostnaden ska fördelas för nätanslutningar över tid.

Ekonomisk uppskattning

Investeringskostnader

Investeringskostnader omfattar byggkostnader, anslutningsavgift och markförberedelser. Investeringskostnaden beror på lokala förhållanden där anläggningen ska byggas. Några exempel på förutsättningar som påverkar kostnaden är hur lättillgängligt markområdet är samt förutsättningarna för att ansluta aktuell anläggning till elnätet, markens beskaffenhet och aktuella marknadspriser med mera.

Driftkostnader

Driftkostnader inkluderar nätavgifter, drift, underhåll, balansansvar, arrende, säkerhet, försäkring med mera. För en 10 MW anläggning (ungefär 15 ha) på cirka 14 – 19 öre/kWh. För en mindre anläggning (dock större än 1.5 MW) bör det ligga lite högre per kWh och för en större anläggning lite lägre.

Intäkter

Elförsäljning

Den främsta intäkten från markbaserade solcellsanläggningar är ersättningen för den producerade elen. Priset för den producerade elen styrs via den nordiska marknadsplatsen för elhandel, Nordpool, där el handlas på timbasis. Intäkten för elen kan variera ganska mycket till exempel beroende på årstid, tid på dygnet, var i landet man befinner sig, hur mycket det blåser och vattenmagasinens fyllnadsgrad.

I de fall det är möjligt att ansluta solcellsparken direkt till en större elförbrukare (t.ex. industri eller elintensivt lantbruk) används den producerade solelen internt och verksamheten slipper köpa el från nätet, varvid de undviker vissa elnätskostnader och energiskatt. Detta ökar värdet på den producerade solelen.

Ett annat sätt att säkerställa och kanske öka den producerade elens värde är att ingå ett energiköpsavtal, vilka ofta kallas PPA (Power Purchase Agreement). I ett sådant avtal åtar sig en eller flera aktörer att köpa elen som solcellsanläggningen producerar till ett i förväg överenskommet pris, vilket ofta är högre än det genomsnittliga marknadspriset på el. Med ett PPA-avtal pris-säkrar både projektören och elköparen, vilket minskar bådars risker.

Nätnytta

Solcellsparken får nätnytta och ersättningen beror på anläggningens storlek och på vilket elnätbolag anläggningen ansluter till.

Arrendeavtal

Till skillnad från ett jordbruksarrende, vars utformning anges i Jordabalken, är ett så kallat anläggningsarrende mer dispositivt, vilket innebär att det står parterna fritt att avtala om regler och ersättning. Detta gör att det för markägarens räkning blir extra viktigt att ha juridisk kompetens om det blir aktuellt att ingå ett sådant avtal. Arrendet för en solcellspark skrivs i regel på minst 25 år med möjlighet att förlänga ytterligare 10 till 15 år. Många nuvarande arrenden består av ett fast pris per hektar och år, med eller utan indexuppräknings.

Etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier

I en deponi sker det flera olika processer. Avfallet bryts ner, det bildas gas och vätsketrycket kan förändras. Detta leder till stor risk att porositeten och stabiliteten av deponin påverkas. Det här tillsammans med tid, leder till att marken sätter sig. Detta är viktigt att ha i beaktning när det kommer till installation av solceller, eftersom det finns risk att det kan skada solcellssystemet när marken rör sig. Det finns också risken att sluttäckningen tar skada på grund av den extra tyngden som solcellerna placerar på deponin, speciellt om ett tungt installeringsystem används (Mårtensson & Skoglund, 2014).

Det säkraste sättet att minska risken för att sättning påverkar deponin eller solcellerna är att vänta minst 10 år tills majoriteten av sättningen har skett. I Sverige finns det krav på att mäta och beräkna sättningen, både före och efter stängningen av deponin. Det finns också metoder för att minska den potentiella sättningen till exempel genom att manuellt trycka ihop avfallet (Mårtensson & Skoglund, 2014).

SIG (Statens geotekniska institut) i sin vägledning i arbete med nedlagda deponier utesluter inte etablering av nya verksamheter på en sluttäckt deponi och bland annat anläggning av solceller på en avslutad deponi. Samtidigt poängterar SIG att möjligheterna är begränsade och pekar på osäkerheten i hur sluttäckning påverkas.

SIG anser att de geotekniska förutsättningar för det föreslagna projektet bör utredas grundligt. Utredningen bör innehålla kontroll av stabilitet och sättningar, och geotekniska parametrar till konstruktören av grundläggningen av solcellerna

Avfall Sverige har också publicerat en rapport som lyfter för- och nackdelar med olika användningsområden för nedlagda och sluttäckta deponier.

Generellt finns det en oro att nyttjandet av deponierna kan äventyra själva sluttäckningen. I rapporten framkommer att detta åberopande av försiktighetsprincipen till stor del beror på bristande kunskap, något som blir uppenbart när man blickar utåt i världen. Internationellt finns det många goda exempel på efterutnyttjande av sluttäckta deponier. USA har exempelvis uppvisat en hög innovationsgrad kring återbruk av marken för solcellsparker.

En deponi betraktas som en del av ett förorenat område enligt 10 kap. miljöbalken. Ansvarig för deponin är enligt 2 kap. 8§ miljöbalken, den verksamhetsutövare som har bedrivit huvudverksamheten inom vilket det deponerade avfallet har uppkommit.

Till följd av att finns vissa risker kopplade till installation av solcellsanläggning och även senare, får konventionella tekniker med grävning, pålning och schaktning inte användas. Detta innebär att nya unika lösningar måste använts vid byggnationen.

Befintliga solcellsparker på avslutade deponier

Enligt en egen faktainsamling kan konstaterats att idag finns det fåtal solcellsparker på avslutade deponier i Sverige.

Skedalahed solcellsanläggning - Skedala utanför Halmstad

- Total solcellsytta: 3 240 kvadratmeter
- Invigdes: 2014
- Produktion: Cirka 500 MWh/år, det motsvarar en årsförbrukning för 25 villor
- Ägande: Kommunalt bolag Halmstad energi och miljö (en del av deras verksamhet)

Karlskrona Solpark - Karlskrona

- Yta: 6 ha
- Beräknad produktion: 2 200 MWh/år
- Soltech Energy Solutions som totalentreprenör utvecklat en lösning som inte tidigare använts i Sverige och har ihop med .
- Ägande: Karlskrona Solpark är andelsägd. Större företag och organisationer investerar som direktägare, medan mindre företag och privatpersoner köper andelar genom den ekonomiska föreningen Solfördelarna i Karlskrona. Det som behövs för att utnyttja andelarna är ett elhandelsavtal med Affärsverken Karlskrona AB (kommunalt bolag).

Det finns också exempel på solcellsparker som är samlokaliserade med befintliga återvinningscentraler.

Solar Park i Helsingborg

Solar Park etapp 1 byggd intill sluttäckningen av en tidigare deponi. Planen var att så snart är sluttäckningen klar och godkänd av Länsstyrelsen kan arbetet med den andra etappen starta.

- Yta: 1 600 kvadratmeter
- Invigdes: 2017/ etapp 2 april 2021/etapp 3 feb 2023
- Ägande: Ekonomisk förening - stora delägare är bland annat Nordvästra Skånes Renhållnings AB, som upplåtit marken och Öresundskraft, som är det lokala elbolaget.

MegaSol området Mosseberg, Arvika

- Yta: 6 600 kvadratmeter
- Invigdes: 2017
- Produktion: 930 000 kWh/år / motsvara behovet av hushållsel i 450 lägenheter

- Ägande: Arvika Kraft AB (kommunalt bolag)

Referenser:

Publikation *Solcellsparker – Guide för markägare i norra Sverige som vill undersöka förutsättningarna för en solcellspark på sin mark*

Statens geotekniska institut – *Frågor och svar om byggande på deponier*

Energimyndigheten – *Solportalen*

Länsstyrelsernas publikation 2016-04-05 - *Vägledning om miljörettsligt ansvar för gamla deponier, avfallsupplag och tippor*

Examensarbete vid Lunds tekniska Högskola Institutionen för Energivetenskaper VT 2022 - *Solceller på Sysavs återvinningscentraler och avfallsanläggningar - en undersökning av potentialen för produktion av sol*

Examensarbete vid Uppsala universitet - *Solbruksplan för effektiv utbyggnad av solcellsparker (Alfred Birging, Oskar Lindberg)*

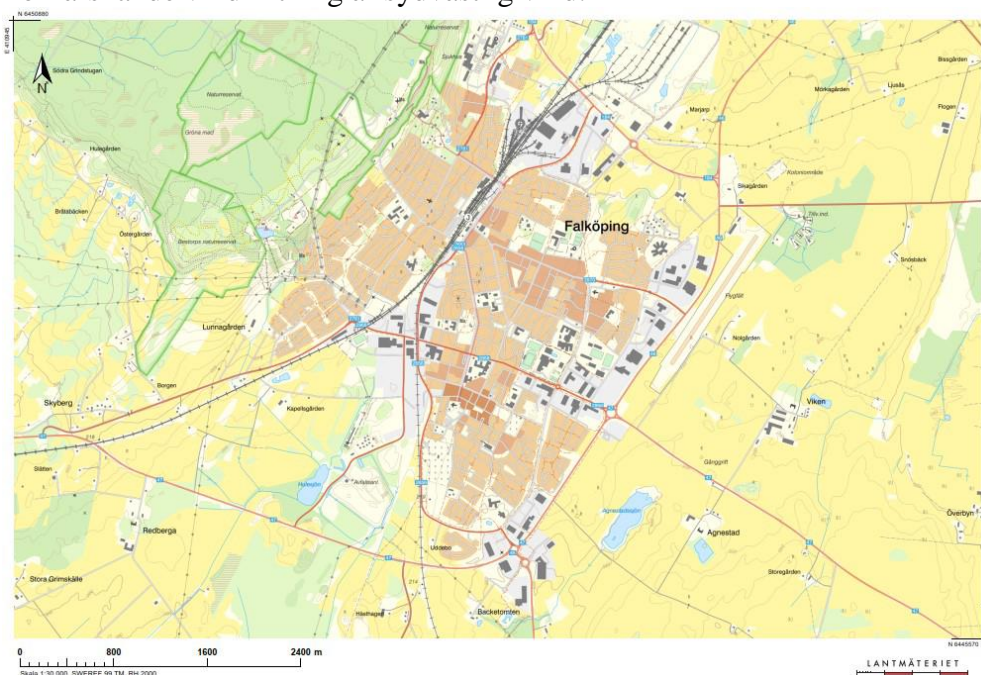
Del 2 - förutsättningar för etablering av solcellspark på Falevi

Falevi, Falköpings kommun

Allmänt

Avfallsanläggningen Falevi är belägen på fastigheten Falevi 8:14 sydost om Falköpings tätort, se Figur 1. Området avgränsas i öster av den nedlagda järnvägen mot Ulricehamn och i söder av Riksväg 47. Närmsta bebyggelse är ca 500 meter öster om järnvägen. Norr om området finns ett industriområde och nordväst om anläggningen ligger Hulesjöns avloppsreningsverk. I övrigt utgörs de närmaste omgivningarna av odlad mark och skogsmark. Förhärskande vindriktning är sydvästlig vind.

Figur 1

Pågående markanvändning

Deponering har pågått på platsen sedan 1910-talet och från och med 1960-talet har deponin byggts upp i olika delområden, se Figur 2. Deponin är ca 20 ha och klassas som en deponi för icke-farligt avfall. Deponin saknar botten-tätning.

Deponeringen upphörde inför årsskiftet 2008/2009. På deponin har deponerats icke-farligt avfall och asbestavfall.

Pågående verksamheter inom området

Verksamhetsutövare och huvudman är Falköpings kommun som har det övergripande ansvaret för all verksamhet på Falevis avfallsanläggning.

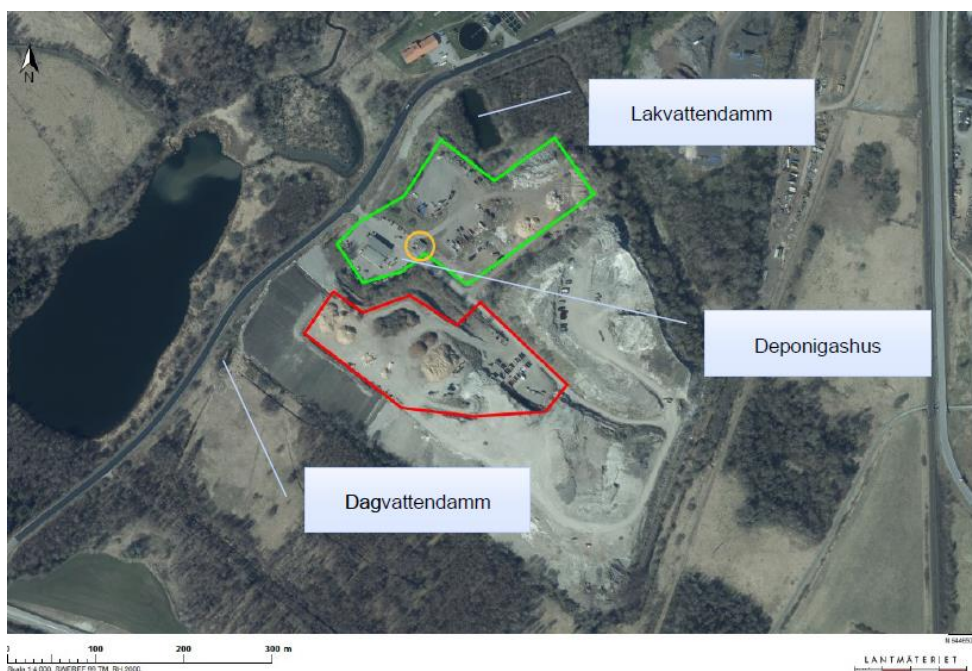
- Falköpings kommun ingår i kommunförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg 1 (AÅS). Kommunen har avtal med AÅS som innebär att AÅS svarar

för insamlingen av hushållsavfall i kommunen samt ansvarar för och har driften av ÅVC-verksamheten på anläggningen.

Återvinningscentral för hushållens avfall inklusive hushållens farliga avfall (AÅS)

- Hantering verksamhetsavfall, dvs mottagning, omlastning, mellanlagring, krossning/flisning och sortering av avfall. PR Slamsugning AB (PR) är kontrakterad entreprenör som hyr utrymme på anläggningen.
- Mottagning och lagring av massor inför planerad sluttäckning av deponin. PR har avtal med kommunen om att utföra sluttäckning av deponin till 2026. På uppdrag av PR hanterar Sortera Materials AB miljöfrågor och masshantering åt PR. Detta fr o m årsskiftet 2020/2021.
- Pågående sluttäkningsarbeten (PR)

På anläggningen finns också personalbyggnad och fordonsvåg System finns för insamling av lakvatten, dagvatten och deponigas, se figur 2.

Figur 2

Översiktskarta verksamheter (höst 2021): AÅS grön, PR röd, Våg gul. Källa: www.lantmateriet.se

Direkt nordost om deponin finns den s.k. ”ravinen” med ett dike som gränsar mot kommunens egna asfaltupplag norr om Falevi. I detta dike finns sedan cirka 2007-2008 två stycken gasledningar förlagda med anslutning till Hulesjöns avloppsreningsverk. Dels en rågasledning (4 bar), dels en fordonsgasledning (9 bar). Ledningarna är lagda med styrd borrhning varför såväl faktiska som inmätta lägen är en osäkerhetsfaktor.

Lakvatten

Lakvatten samlas in och avleds till en lakvattendamm norr om deponin, se Figur 3.

Från denna pumpas vatten till Hulesjöns ARV där det behandlas i en SBR anläggning. Årligen pumpas ca 70 000 m³ lakvatten till ARV.

Lakvattnet från deponin har ursprungligen samlats upp i yttre lakvattendiken runt deponin. I samband med genomförda arbeten har diken ersatts av dränering med tillhörande lertätning.

Dagvatten

En sedimenteringsdamm finns söder om deponin för att ta hand om dagvatten från aktiva verksamhetsytor på anläggningen, se Figur 3. Dammen togs i drift 2011 och det finns villkor som reglerar utsläppskrav för TOC, olja och totalkväve.

Deponigas

På anläggningen finns ett aktivt system med vertikala gasbrunnar som är kopplade till en reglerstation (deponigashus, se Figur 3) samt kompressor och fackla. Insamling av deponigas påbörjades 1989. Insamling av deponigas sker idag i huvudsak från 80- och 90-tals områdena av deponin. Under 2011 gjordes en ombyggnation av systemet. Under 2019 anslöts en ny horisontell gasdränering som anlagts under sluttäckningen av 70-talsområdet av deponin. Detta som en extra säkerhetsåtgärd eftersom gasbrunnarna inom 70-talsområdet tidigare (okänt när) kopplats bort. På 60-tals del har aldrig funnits ett aktivt gassystem.

Gasen har tidigare använts för uppvärmning av Hulesjöns ARV som även svarar för övervakning av systemet. Överskottet har facklats bort och under de senaste åren avfacklingen ökat. Idag facklas all gas.

Planmässiga förutsättningar

I Översiktsplan 2017-2030 Falköpings kommun pekats området för verksamheter som inte bör blandas med bostäder.

För området gäller detaljplan Falevi 5:1 med flera, Falköpings stad, antagen av KF 2015-01-26, §10. Markanvändning inom berört område redovisar industriändamål.

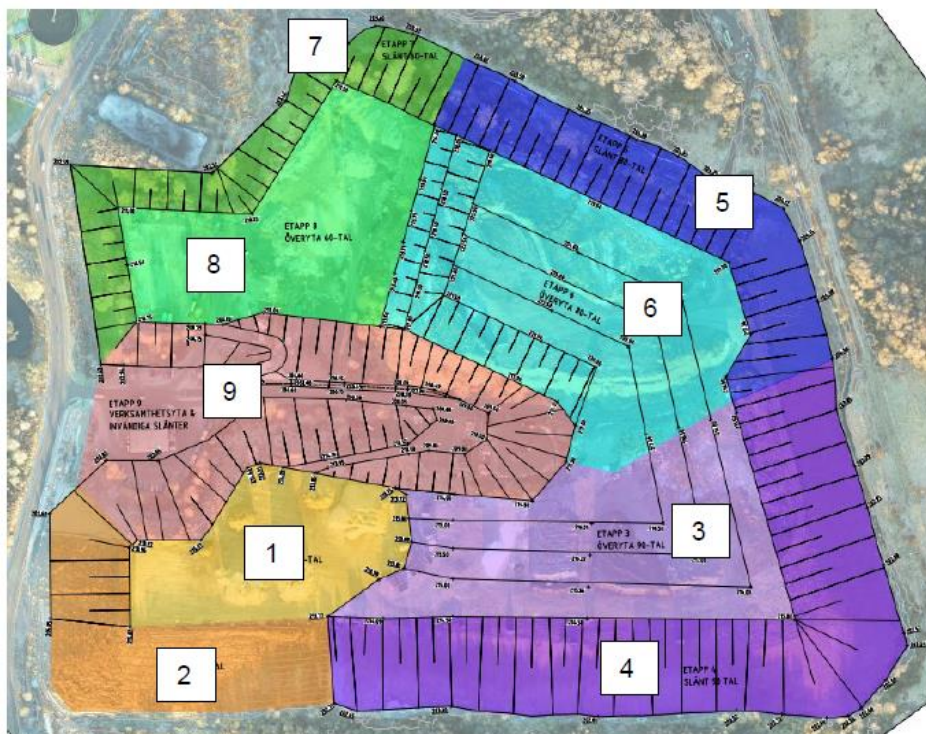
Området ligger inom riksintresse för kulturmiljövård.

Järnvägen öster om området är av riksintresse och transportled för farligt gods.

Sluttäckning av deponi

Allmänt

Sluttäckningsarbetet genomförs etappvis, se Figur 4.

Figur 3

Hela avfallsanläggningen är ca 20 ha inkl. området med lakvattendammen.
De nio etapper är totalt ca 18 ha.

Etapp	Area, ca m ²
1	12 900
2	13 000
3	22 800
4	32 300
5	14 300
6	28 000
7	10 400
8	17 700
9	29 000
Summa, ca	180 400

Tidplan

Sluttäkningsarbeten kommer att utföras i enlighet med Sluttäkningsplan Falevi deponi, Falköpings kommun, 2023-09-13.

Enligt Förordning (2001:512) om deponering av avfall ska en deponi, eller en del av den, anses avslutad först när sluttäckningen har inspekterats genom tillsynsmyndighetens försorg och tillsynsmyndigheten har godkänt den.

Sluttäckningen planeras vara klar senast den 31 december 2026.

Genomförda arbeten (nuläge)

70-talsområdet

Sluttäckning har genomförts av det s k 70-talsområdet uppdelat på etapperna 1 och 2, se Figur 4.

- Etapp 1 (ca 14 000 m²) har blivit en ny arbetsyta till PR med en beläggning av s k ECA ovan tätskikt. Ytan används framförallt för hantering av returträ. När ytan i framtiden upphör att vara en arbetsyta kommer övertäckning att ske med ett skyddsskikt.
- Etapp 2 (ca 15 000 m²) har omfattat de yttre slänterna i väst och sydväst samt omläggning av lakvattendräner i dike och justering av släntfot. Under hösten 2018 påbörjades sluttäckningen av hela etappen 2 som färdigställdes under våren 2020.

90-talsområdet

Sluttäckning pågår inom det s k 90-talsområdet som omfattar etapp 3 och 4, se Figur 4.

- Etapp 3 (ca 35 000 m²) omfattar nytt verksamhetsområde för PR med hårdgjorda ytor och sorteringsramp inkl. en ny ECA-yta.
- Etapp 4 (ca 15 000 m²) omfattar de yttre slänterna i söder och öster med tillhörande arbeten med omläggning av lakvattendräner i dike och justering av släntfot.

80-talsområdet

De högsta nivåerna på området finns inom 80-talsområdet och har maximalt varit + 224 m.ö.h. Detta eftersom stora mängder massor lagrats där som ska användas i kommande sluttäckning.

I samband med pågående arbeten inom etapp 3 och 4 har massor hämtats från 80-talsområdet vilket har resulterat i en nivåsenkning.

Planen är fortsatt att 80-talsdelen och nu även 90-talsdelen ska fungera som en framtida avskärmning mot stad och bebyggelse.

60-talsområdet

ÅVC-verksamhet pågår på området. Förutom arbeten med omläggningen av lakvattendikena har inga sluttäkningsarbeten genomförts inom området.

Figur 4

Drift, skötsel och kontroll av avslutad deponi

Enligt Förordning (2001:512) om deponering av avfall ska verksamhetsutövaren under efterbehandlingsfasen (dvs efter godkänd sluttäckning) se till att det i minst 30 år eller den längre tid som tillsynsmyndigheten bestämmer vidtas de åtgärder för underhåll, övervakning och kontroll som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Falköpings kommun ska säkerställa rutiner för skötsel och kontroll och dem ska ingå i gällande egenkontrollprogram för anläggningen.

Efter godkänd sluttäckning görs en översyn av kontrollprogrammet och en skötselplan upprättas för området, t ex:

- Gräsytor kommer att slås vid behov, ca 1-2 gånger per år
- Slänter och spolbrunnar kommer att kunna nås från deponiområdet. Den tillfälliga transportväg som anlagts vid släntfot i samband med sluttäckningsarbetena kommer att tas bort.
- Rökning eller grillplatser får inte förekomma på eller i anslutning till det avslutade deponiområdet med hänsyn till förekomst av deponigas.

Skötselplanen ska vara en del av kontrollprogrammet.

Slutsatser

- Att installera solceller på deponin är ett bra användningsområde för en annars svårutnyttjad yta men det är en annorlunda process jämfört med vanlig mark.
- Tillgång till infrastruktur som elnät och vägar bedöms som rimligt men det är upp till varje aktör att göra den bedömningen utifrån sin egen affärsmodell. Enligt dialog med nätleverantören Falbygdens Energi Nät AB, finns möjlighet att i dagsläget ansluta till befintligt nät ansluta en solcellspark med effekt på 10 MW. Detta gäller i dagsläget och kan ändras vid eventuell etablering i närområdet.
- Verksamhetsutövare och huvudman är Falköpings kommun som har det övergripande ansvaret för all verksamhet på Falevis avfallsanläggning.
- Falköpings kommun som verksamhetsutövare kommer ha fortsatt efterbehandlingsansvar för deponin i minst 30 år efter att den är avslutad och sluttäckt även om någon annan verksamhet etablerar sig på området.
- Det faktum att det föreligger en risk att skyddsskiktet skadas både vid installation och vid senare skede, ska inte underskattas.
- Enligt Sluttäkningsplan Falevi deponi, Falköpings kommun, planeras sluttäckning av hela ytan inom deponiområdet vara klar den 31 december 2026 men bedömningen är att arbetet kommer att ta ännu längre tid.
- Det finns andra aktörer som är verksamma inom området vilket ställer krav på samordning.
- Viktigt att vid fortsatt arbete med etablering av solcellspark på Falevi, ta hänsyn till pågående processer inom deponin (gasbildning, vätskestryck, sättningar m m).
- I dagsläget finns inte så mycket erfarenhet i Sverige. Två solcellsparker byggda på avslutade deponier - Skedalahed solcellsanläggning utanför Halmstad och Karlskrona Solpark i Karlskrona.
- Utifrån det långtgående ansvaret som kommunen har i rollen som verksamhetsutövare och markägare, måste kommunens organisation förstärkas i fall kommunen vill gå vidare i processen med etablering av en solcellspark på Falevi.

Förvaltningens rekommendation

Med beaktande av ovanstående rekommenderas att kommunen avvaktar med fortsatt process kring etablering av solcellspark på Falevi.

Med beaktande av ovanstående rekommenderas att kommunen inte föregår översiktsplansarbetet och att ställningstagande kring områdets användning avgörs i den pågående processen. Processen att komma ut med en intresseanmälan för att fånga upp intresset för etablering av en solcellspark på deponin, bör ske i samband med översiktsplanens laga kraft.

Förvaltningen vill poängtera följande:

- Utifrån kommunens ansvar i egenskap av verksamhetsutövare och risken att skyddsskiktet kan skadas vid markanvändning med inblandning av en annan aktör, behöver en ansvarsfördelning regleras genom ett avtal.
- Tekniken som använts att bygga solcellsanläggningar på avslutade deponier är ny och det krävs mer kunskap om den.
- För att kunna arbeta vidare med dessa frågor krävs en specialistkompetens vilket behöver finansieras utanför KS budgetram.

§ 147

Dnr 2023/00484

Bildande av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker, del av fastigheten Alvared 4:164**Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker.

Sammanfattning

Genom ett LONA-projekt har värdefulla betesmarker på kommunal mark i Åsarp restaurerats. Kommunen har för att säkerställa områdets naturvärden upphävt delar en byggnadsplan och ämnar skydda området genom att bilda ett biotopskyddsområde på ca 3,7 ha. Ett förslag till beslut för bildandet av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker har upprättats. Förslaget har skickats för yttrande eller synpunkter till myndigheter, ledningsägare, ägare till grannfastigheter, betesarrendator samt föreningar. Fem positiva eller neutrala yttranden har inkommit. Förvaltningen anser att kommunstyrelsen bör föreslå kommunfullmäktige att fastställa förslaget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Förslag till bildande av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker, inklusive bilaga 1 och 2, 2023-11-22

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Bildande av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker, del av fastigheten Alvared 4:164

Beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker.

Sammanfattning

Genom ett LONA-projekt har värdefulla betesmarker på kommunal mark i Åsarp restaurerats. Kommunen har för att säkerställa områdets naturvärden upphävt delar en byggnadsplan och ämnar skydda området genom att bilda ett biotopskyddsområde på ca 3,7 ha. Ett förslag till beslut för bildandet av biotopskyddet *Alvareds naturbetesmarker* har upprättats. Förslaget har skickats för yttrande eller synpunkter till myndigheter, ledningsägare, ägare till grannfastigheter, betesarrendator samt föreningar. Fem positiva eller neutrala yttranden har inkommit. Förvaltningen anser att kommunstyrelsen bör föreslå kommunfullmäktige att fastställa förslaget.

Bakgrund

2020 ansökte Falköpings kommun om bidrag till det lokala naturvårdsprojektet (LONA) *Restaurering av betesmarker på kommunägd mark*. Bidrag erhöles med 265 tkr. I projektet ingick att restaurera cirka 17 hektar betesmark på kommunägd mark samt att utföra åtgärder för att gynna pollinerande insekter i betesmarkerna och ängsmarker i anslutning till dessa. Markerna hyser förutom höga naturvärden även höga kulturvärden och erbjuder attraktiva miljöer för närboende. Projektet bidrar till att bevara betesmarkerna för framtiden. Betesmarkernas naturvärden och kulturvärden kommer att utvecklas genom återupptagen hävd och förbättrad skötsel och dessutom erbjuda attraktiva miljöer för pollinerande insekter och närboende. Samtliga marker är belägna i anslutning till tätorterna Stenstorp och Åsarp. En naturbetesmark på ca 3,7 ha i Åsarp föreslogs av kommunen att restaureras samt bli ett kommunalt bildat biotopskyddsområde. Inventering, restaurering samt upprättande av förslag till biotopskyddsområde har utförts 2020-2023. 2021 upphävdes en del av en byggnadsplan från 1944, vilken reglerade markanvändningen för det föreslagna biotopskyddsområdet till

småindustriändamål. Förslag till bildande av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker skickades till myndigheter, ledningsägare, kommunala nämnder och förvaltningar, föreningar samt angränsande fastighetsägare. Remisstiden var 22 augusti till 31 oktober 2023. Fem svar inkom från Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Miljösamverkan östra Skaraborg, Falbygdens Fågelklubb samt Kulturvägen Ekomuseum Västergötland. Samtliga yttranden var positiva eller neutrala till förslaget.

Förvaltningens bedömning

Betesmarken i Alvared i Åsarp har högsta naturvärde och var planlagd som industrimark. Byggnadsnämnden upphävde planen i den del som omfattas av betesmarken för att förhindra framtida exploatering av en värdefull naturbetesmark. Avsikten var att säkra områdets framtid som naturbetesmark vilket stärks ytterligare genom att bilda ett biotopskyddsområde för området.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa förslag till bildande samt förslag till avgränsning av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Finansiering av bildande av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker sker med hjälp av statliga bidrag för det lokala naturvårdsprojektet ”*Restaurering av betesmarker på kommunägd mark*” samt inom befintlig budgetram. Framtida förvaltning av biotopskyddsområdet sker inom kommunens ordinarie förvaltning av naturreservat.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Förslag till bildande av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker, inklusive bilaga 1 och 2, 2023-11-22

Beslutet ska skickas till

Dag Fredriksson, kommunekolog
Remissinstanser

Dag Fredriksson
Kommunekolog

Bildande av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker, del av fastigheten Alvared 4:164, Falköpings kommun

*Gullviva**Mandelblom*

Beslut

Falköpings kommun beslutar med stöd av 7 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd att den naturbetesmark, vars gräns har markerats på den till beslutet bifogade kartan (bilaga 1), ska utgöra ett biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § miljöbalken.

Den på kartan heldragna blå linjen utgör gränsen för det skyddade området *Alvareds naturbetesmarker*. När beslutet har vunnit laga kraft kommer gränsen att markeras i terrängen. Områdets areal är c:a 3,7 ha.

Verksamheter och åtgärder som kan skada naturmiljön får inte utföras inom biotopskyddsområdet.

Ordningsföreskrifter

Följande ordningsföreskrifter beslutas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken för detta biotopskyddsområde. Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att:

1. Skada eller bortföra vegetationen genom att exempelvis bryta grenar eller såga i träd eller buskar, gräva upp växter såsom ris och örter, eller ta bort mossor, lavar och vedlevande svampar.
2. Ta bort eller flytta död ved eller stenar i området.
3. Framföra motordrivet fordon.
4. Tippa trädgårdsavfall som gräsklipp, sly eller annat växtmaterial
5. Utplantera växt- eller djurart.
6. Tillföra naturliga eller kemiska växtnäringsämnen.
7. Stödutfodra med annat än mineralfoder.

Motiv för beslutet

Biotopskyddsområde är en skyddsform som kan användas för små mark- och vattenområden (biotoper) som genom sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter, eller som i övrigt är särskilt skyddsvärda.

De biotoper som kan skyddas av en kommun finns förtecknade i bilaga 3 till förordningen om områdesskydd. Alvareds naturbetesmarker tillhör den kategori områden som utgörs av

Naturbetesmarker – en sådan kännetecknas av en öppen karaktär, stor variation i sammansättningen av vegetationstyper, samt ett mycket rikt växt- och djurliv, vilket ofta innefattar rödlistade arter.

Syftet med att skydda sådana biotoper är att långsiktigt bevara och utveckla naturmiljöer som har särskilt stort värde för djur- och växtarter. Genom att skydda naturområden som biotopskyddsområde förbättras förutsättningarna för bevarandet av biologisk mångfald.

Skyddet bidrar också till uppfyllandet av FN:s konvention om biologisk mångfald, samt de nationella miljö kvalitetsmål som Sveriges riksdag har antagit, vilket innebär att det finns ett stort allmänt intresse av att bevara skyddsvärda mark- och vattenområden. I detta fall berörs särskilt miljö kvalitetsmålen Ett rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker, Ett rikt växt- och djurliv och en God bebyggd miljö.

För miljömålet Ett rikt odlingslandskap så anges att en viktig åtgärd för kommuner är att ”I mån av behov och möjlighet, utveckla kommunala reservat som omfattar odlingslandskapet så att de blir lättillgängliga för

allmänhet och för skolverksamhet.”. Ett biotopskydd beslutat enligt miljöbalken kan betraktas som en mindre och enklare form av naturreservat. Även miljömålet God bebyggd miljö har för ärendet relevanta förslag till kommuner: Utveckla parker, grönområden och tätortsnära natur och säkerställ ekosystemtjänster i den byggda miljön.

Beskrivning av området

Området är en trädklädd naturbetesmark som betas med nötkreatur. Den västra och södra delen är till stora delar helt öppen med en handfull skyddsvärda träd av sälg och vårtbjörk. Den östra delen som avdelas i nord-sydlig riktning av ett djupt och brett dike är till stora delar trädklädd med björk, sälg och enstaka ekar. I söder är den dock fuktig och i delar blöt.

Det finns ett antal naturvårdsarter* i de öppna betesmarkerna. Här har noterats ärenpris, ängsvädd, liten blåklocka, stor blåklocka, gökärt, prästkrage, svartkämpar, rödkämpar, brudbröd, käringtand, gulmåra, darrgräs och bockrot samt rödlistade arter i form av jordtistel (NT), backtimjan (NT) och entita (NT). Den fridlysta gullvivan finns också i betesmarken.

Biotopskyddet motiveras av att det är en varierad trädklädd naturbetesmark med stenar och enstaka hällar. Den har lång kontinuitet av bete och låg näringspåverkan av gödsling vilket gynnar den bitvis mycket fina betesgynnade floran.

Naturbetesmarkerna kan till delar klassas som Natura 2000-naturtypen Trädklädda betesmarker (9070) och målsättningen är att hela området på sikt ska kunna klassas in i denna kategori.

Syftet med biotopskyddsområdet

Syftet är att bevara och utveckla de naturvärden som är knutna till naturbetesmarkerna, och som på grund av sina särskilda egenskaper är en värdefull livsmiljö för hotade djur- och växtarter.

För att bevara naturvärdena och den biologiska mångfalden i biotopskyddsområdet behöver området framförallt skyddas mot exploatering och igenväxning.

Exempel på verksamheter och åtgärder som kan skada naturmiljön i biotopskyddsområdet

Inom ett biotopskyddsområde får man enligt 7 kap. 11 § miljöbalken inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Nedan anges exempel på verksamheter och åtgärder som kan skada naturmiljön i biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker. Observera att de angivna punkterna endast utgör exempel. Det kan finnas andra verksamheter och åtgärder som kan orsaka skada på naturmiljön i biotopskyddsområdet. Vid planering av en åtgärd behöver alltid en bedömning av om åtgärden kan skada naturmiljön ske.

* Naturvårdsarter: Begreppet naturvårdsarter är en samlingsterm för arter som är extra skyddsvärda, genom att de indikerar att ett område har höga naturvärden eller i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Idag omfattar detta begrepp juridiskt skyddade arter, typiska arter, rödlistade arter, ansvarsarter, signalarter och nyckelarter (Källa: SLU Artdatabanken).

Exempel på verksamheter och åtgärder som kan skada naturmiljön i biotopskyddsområdet:

- Anläggningar
- Bebyggelse
- Schaktning
- Tippning av sten, jord, trädgårdsavfall eller snömassor
- Avverkning/röjning av träd/buskar och/eller skog
- Borttagande av död ved

Falköpings kommuns bedömning är att åtgärder i samband med skötsel och underhållsåtgärder av befintliga anläggningar i området, som vattenledningar/diken och andra typer av ledningar, som el- och fiberledningar, samt grindar och stängsel i normalfallet inte riskerar att skada naturmiljön i biotopskyddsområdet. Det är tillåtet vid skötsel samt utförelse av fällt vilt att framföra motordrivna fordon. Nordion energi, Skanova och Solör Bioenergi Falköping har befintliga ledningar i området.

Förvaltare

Naturvårdsförvaltare för biotopskyddsområdet ska vara Falköpings kommun som också är markägare av området. Kommunen har avtal med arrendatorer för bete samt jakt.

Skötsel

Falköpings kommun får, enligt 7 kap. 11 § miljöbalken samt 7 § förordningen om områdesskydd, vidta de åtgärder som behövs för att restaurera och vårda området.

Området ska bestå av en öppen och välhävdad, naturbetesmark som ska hysa en hävdgynnad kärlväxt- och svampflora knuten till lång hävdkontinuitet. I västra och södra delen ska området vara ljusöppet och hysa näringsfattiga förhållanden. Övriga delar har karaktär av näringsrikare och trädklädda fuktängar. Betestrycket bör vara av sådan omfattning att ingen förna årligen ansamlas på marken.

Om vårdåtgärder utförs av någon annan part än Falköpings kommun, såsom arrendatorer av betesmark, regleras detta med särskilda avtal. Till dessa avtal kan även bifogas skötselinstruktioner.

Ärendets handläggning

Dokumentation

Naturbetesmarken hyser höga naturvärden och har dokumenterats genom LONA-projektet Inventering av naturvärden på kommunägd mark 2017-19 samt genom inventering av skyddsvärda träd 2022.

Falköpings kommun bedömer att för att de höga naturvärdena i området ska bevaras och utvecklas behöver området få ett formellt skydd. I detta fall bedöms biotopskyddsområde vara en lämplig skyddsform.

Användning av mark- och vattenområdet

Falköpings kommun har i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker, är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdet och överensstämmer med gällande översiktsplan, och andra gällande planer i området. Området var igenväxt och klassat som skogsmark. Därför har avverkningsanmälan till Skogsstyrelsen gjorts för omställning av skogsmark till betesmark.

Byggnadsplan för Åsarps stationssamhälle från 1944 reglerade markanvändningen för det föreslagna biotopskyddsområdet till småindustriändamål. Byggnadsplanens förslag för området genomfördes aldrig. Byggnadsplanen ändrades dock av kommunen 2021 genom upphävande av reglerad markanvändning för naturbetesmarkerna. Området omfattas därmed inte av någon plan.

Remissyttranden

Förslaget till biotopskyddsområde har remitterats till Falköpings kommun som markägare, Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen.

Förslaget har skickats för kännedom och eventuellt yttrande till politiska nämnder och förvaltningar inom Falköpings kommun, Miljösamverkan Östra Skaraborg MÖS, natur- och kulturföreningar, arrendator av betesmarken, ledningsägare samt ägare till grannfastigheter.

Fem yttranden har inkommit under remisstiden.

Skogsstyrelsen har inga synpunkter på presenterat underlag.

Länsstyrelsen ser positivt till bildandet av biotopskyddsområdet.

Länsstyrelsen har inga övriga synpunkter.

Falbygdens Fågelklubb tillstyrker förslaget fullt ut.

Miljösamverkan Östra Skaraborg avstår från att yttra sig i ärendet.

Kulturvägen Ekomuseum Västergötland ser utan tvekan positivt på förslaget.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer kommunen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Ett beslut om bildande av ett biotopskyddsområde ska gälla omedelbart även om det överklagas. Beslut om ordningsföreskrifter för ett område ska gälla omedelbart även om de överklagas.

Dispens för åtgärder

Om det finns särskilda skäl, får dispens från förbudet för åtgärder i biotopskyddsområdet ges i det enskilda fallet, enligt 7 kap. 11 § miljöbalken. En fråga om dispens ska prövas av Falköpings kommun.

Bilagor

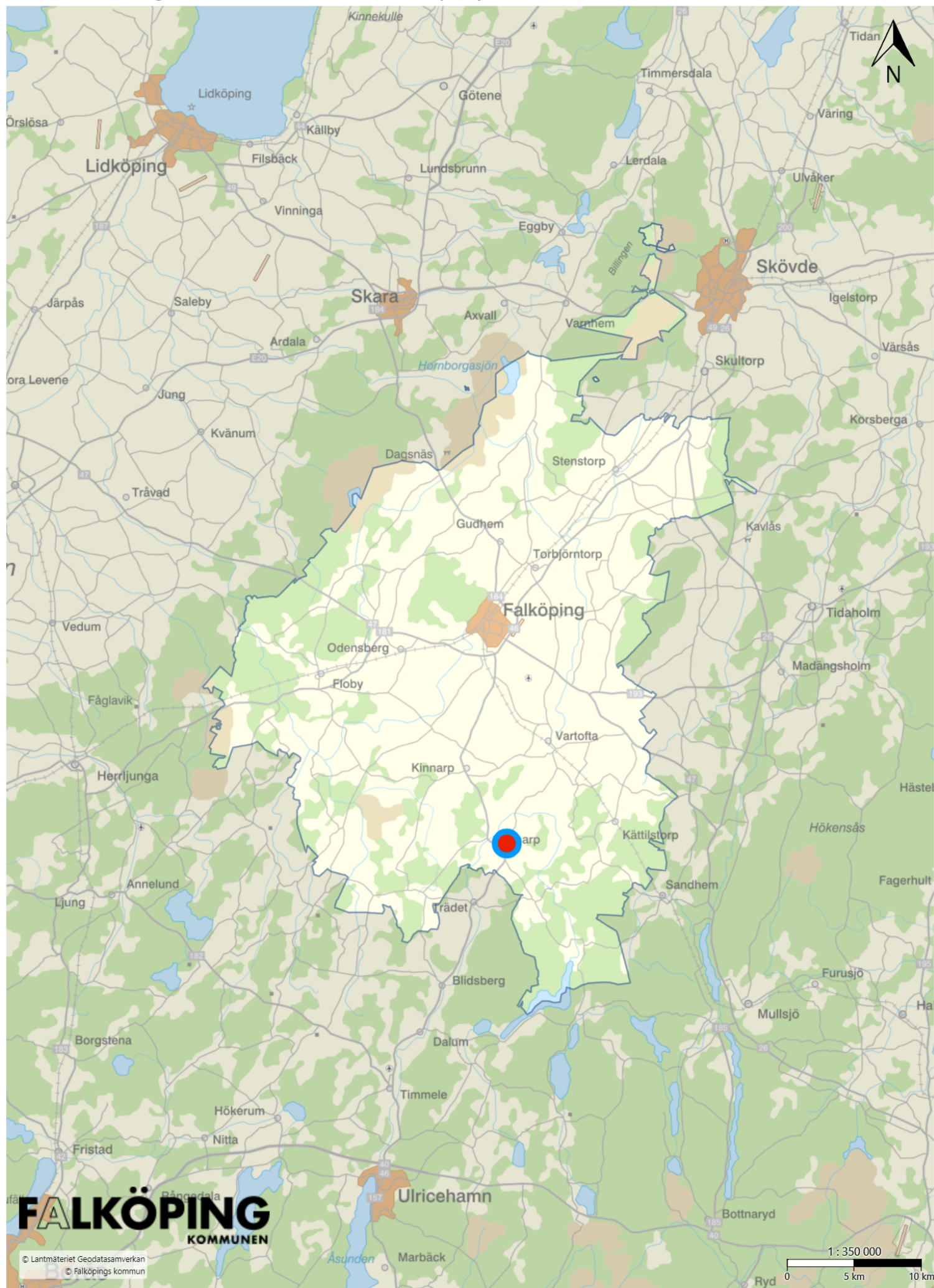
Bilaga 1. Beslutskarta (fastighetskarta)

Bilaga 2. Översiktskarta

Bilaga 3. Besvärshänvisning

Bilaga 4. Sändlista

Bilaga 2. Översigtskarta Biotopskydd Alvareds naturbetesmarker

OBS: Fastighetsgränser i kartan är inte rättsligt gällande.

Samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete i Falköpings kommun för år 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att anta förslag till samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete för 2024.

Sammanfattning

Falköpings kommun har ett samverkansavtal med Delregional nämnd östra (DRNÖ) om lokalt folkhälsoarbete, vilket gäller till och med 2023. Ansvarig tjänsteperson hos DRNÖ har tagit fram ett nytt samverkansavtal för 2024.

Följande är de nämnvärda skillnaderna:

- Strukturen på avtalet är tydligare.
- Det har tillkommit en gemensam målbild i en bilaga, vilken ska beaktas. Denna har en annan giltighetstid (tillsvidare) än avtalet.
- Uppräkning av folkhälsobudgeten har skett så att både region och kommun går in med ca 10 000 kr mer än tidigare, fortfarande enligt 50/50-principen.
- Det har tillkommit en punktlista över vad folkhälsostrategen förväntas göra.
- Det är specificerat att båda parter ska stödja undersökningar som är av gemensamt intresse för att få statistik på befolkningens hälsa och levnadsvanor.
- Om folkhälsobudgeten går med överskott som understiger 20 000 kr behöver dessa medel ej återbetalas.

Bakgrund

Folkhälsoavtalet reglerar samverkan avseende delregionalt folkhälsoarbete i form av koordinering, utveckling och uppföljning av delregionala folkhälsoinsatser i Skaraborg på delregional nivå. Nuvarande avtal går ut 2023 och ett förslag för avtal för 2024 har tagits fram av Delregional nämnd östra (DRNÖ).

Enligt avtalet samfinansierar Falköpings kommun och DRNÖ folkhälsoarbetet genom 50/50-principen. Detta innebär för 2024 att parterna avsätter 501 932 kr vardera. Dessa medel disponeras av samrådet för lokalt folkhälsoarbete där representanter för Falköpings kommun och DRNÖ sitter. Tjänsten som folkhälsostrateg finansieras av Västra Götalandsregionen som också är arbetsgivare. Folkhälsostrategen har dock sin placering i kommunen.

Samrådet för lokalt folkhälsoarbete tar årligen fram en verksamhetsplan där prioriterade områden och insatser pekas ut.

En nyhet i detta avtal är att folkhälsostrategens uppdrag beskrivs mer utförligt än tidigare.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att folkhälsoavtalet ska antas. Folkhälsoavtalets intentioner stämmer väl överens med det övergripande målet ”ett socialt hållbart Falköping”. Genom avtalet skapas viktiga förutsättningar för att jobba för en ökad jämlikhet i hälsa och för ett socialt hållbart samhälle där mänskliga rättigheter respekteras och inga grupper diskrimineras eller missgynnas.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Falköpings kommun och DRNÖ samfinansierar folkhälsoarbetet genom 50/50-principen. Detta innebär för 2024 att parterna avsätter 501 932 kr vardera, vilket är i paritet med tidigare år sånär som på en uppräkningsmedel på ca 10 000 kr.

Beslutsunderlag

- Förslag till samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete i Falköpings kommun för år 2024.
- Gemensam målbild för folkhälsoarbete i Skaraborg.
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-28

Beslutet ska skickas till

Delregional nämnd östra
Kommundirektör
Utvecklingschef
Folkhälsostrateg

Edvin Ekholm
Utvecklingschef

Samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete i Falköpings kommun för år 2024

1. Avtalsparter

Detta avtal är slutet mellan Falköpings kommun med organisationsnummer: 212000-1744 (nedan kallad kommunen) och delregional nämnd östra i Västra Götalandsregionen med organisationsnummer: 232100-0131 (nedan kallad DRNÖ).

2. Avtalets syfte

Avtalet syftar till att reglera samverkan och samfinansiering av gemensamma lokala folkhälsoinsatser i kommunen. (För definition av delregionalt respektive lokalt folkhälsoarbete, se *bilaga 1: gemensam målbild för folkhälsoarbete Skaraborg*.)

3. Avtalstid

Detta avtal gäller från och med 2024-01-01 till och med 2024-12-31.

4. Förutsättningar för samverkansavtalet och det gemensamma folkhälsoarbetet

Folkhälsoarbetet ska beakta den gemensamma målbilden för avtalsparterna (*Bilaga 1: Gemensam målbild för folkhälsoarbete i Skaraborg*).

Andra styrdokument som ligger till grund för det lokala folkhälsoarbetet är:

- Västra Götalandsregionens budget
- Kommunstyrelsens budget
- Färdplan – länsgemensam strategi för god och nära vård
- Kommunala styrdokument där folkhälsoarbetet ingår

Om ytterligare styrdokument för folkhälsoarbetet tillkommer under avtalsperioden ska även de beaktas i det lokala arbetet.

5. Organisering samverkan

5.1. Politiskt forum för lokala folkhälsofrågor

I kommunen ska det finnas ett för avtalsparterna gemensamt politiskt forum för folkhälsofrågor, där kommunens och nämndens ledamöter ska kunna mötas, här fortsättningsvis omnämnt som folkhälsoråd. Folkhälsorådet ska identifiera behov och prioritera lokala folkhälsoinsatser utifrån dessa samt verka för att folkhälsoarbetet bedrivs strategiskt inom kommunens ordinarie verksamheter.

Förtroendevalda för kommun och förtroendevalda för DRNÖ utses till folkhälsorådet av respektive part. Ordförande utses bland de förtroendevalda från kommunen och vice ordförande bland de förtroendevalda från DRNÖ. I folkhälsorådet kan med fördel även folkhälsostrategen samt kommundirektör eller annan av kommunen utsedd tjänsteperson i ledande befattning ingå för att underlätta strategisk höjd och integrera folkhälsofrågan i kommunens ordinarie arbete.

Politiska råd liknande det slag som här omnämns har som uppgift att vägleda och bereda underlag för beslut, i detta fall gällande de medel som är knutna till samverkansavtalet om lokalt folkhälsoarbete. Processen för beslut kring medlen som är knutna till samverkansavtalet beskrivs ytterligare under punkt 7.6.

Folkhälsorådet har möjlighet att bjuda in ytterligare tjänstepersoner till sina möten. De lokala behoven och förutsättningarna är styrande för deltagande på folkhälsorådets möten vid varje givet tillfälle.

Förtroendevalda samt tjänstepersoner som medverkar på folkhälsorådets möten ansvarar för att ta med sig inspel från sina respektive nämnder/styrelser/förvaltningar till folkhälsorådet samt att återföra folkhälsorådets prioriteringar kring folkhälsoinsatser tillbaka till dessa.

Kommunen ansvarar för ekonomiadministration gällande folkhälsorådet.

5.2. Folkhälsostateg

För folkhälsoarbetet på kommunnivå ska det finnas en heltidstjänst för folkhälsoarbetet som ska innehas av en strateg med folkhälsovetenskaplig utbildning eller likvärdig, här fortsättningsvis kallad folkhälsostateg. För finansieringen av folkhälsostategen, se punkt 7.2.

I folkhälsostategens uppdrag ingår att:

- verka för att folkhälsoarbetet bedrivs med beaktan av den gemensamma målbilden och detta avtal
- arbeta på uppdrag av folkhälsorådet
- ansvara för att det lokala folkhälsoarbetet i samverkan med relevanta aktörer och verksamheter bedrivs utifrån den inriktning och prioritering som beslutas
- analysera och tillgängliggöra aktuell statistik över hälsoläget i kommunen, samt i dialog utforska vilka i kommunen som kan omhänderta de identifierade behoven
- som en förlängning av det lokala folkhälsoarbetet med förankring i kommunen, även bidra till och delta i samverkan kring folkhälsofrågor på delregional nivå
- ansvara för att ta med sig inspel från sina respektive nätverk på delregional nivå till det lokala folkhälsoarbetet samt att återföra kommunens prioriteringar kring folkhälsoinsatser tillbaka till delregionala nätverk
- ansvara för verksamhetsplan, budget, uppföljning med verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning av medlen kopplade till detta avtal
- fortlöpande följa upp och rapportera eventuella avvikelser gällande planerade folkhälsoinsatser eller budget till folkhälsorådet.

6. Uppföljning

6.1. Uppföljning av det lokala folkhälsoarbetet

Parterna ska årligen följa upp folkhälsoarbetet med en ekonomisk redovisning av tilldelade medel och en verksamhetsberättelse som bygger på den beslutade planen och de prioriterade lokala folkhälsoinsatserna för perioden. DRNÖ ska motta den ekonomiska redovisningen senast 31 januari årligen. Verksamhetsberättelsen ska beslutas i kommunstyrelsen och förmedlas till DRNÖ för kännedom senast den 28 februari årligen. Mallar för uppföljning förmedlas av DRNÖ.

Ledamöter i DRNÖ och ledamöter i kommunen följer gemensamt upp avtalet under vårens kommundialog eller i annat mötesforum som parterna kommer överens om.

Ansvarig tjänsteperson för DRNÖ tar på DRNÖ:s uppdrag initiativ till möte med tjänsteperson i ledande befattning som kommunen utser, för uppföljning av det gemensamma arbetet under avtalsperioden.

6.2. Regiongemensam insamling av hälsodata

Parterna är överens om att tillsammans stödja de undersökningar som är av gemensamt intresse för att få statistik på befolkningens hälsa och levnadsvanor.

7. Ekonomi

7.1. Finansiering av folkhälsoråd och folkhälsoinsatser

Finansiering av detta avtal sker genom 50/50-principen. Det innebär att kommunen och DRNÖ står för var sin lika stor del av folkhälsomedlen i avtalet. Parterna ansvarar gemensamt för finansieringen av folkhälsoinsatser utifrån de gemensamma prioriteringarna.

Kommunen ansvarar för fortbildning (kurser, konferenser o dyl.) samt arvoden och reseersättningar till kommunens förtroendevalda representanter i folkhälsorådet.

DRNÖ ansvarar för fortbildning (kurser, konferenser o dyl.) samt arvoden och reseersättningar till nämndens förtroendevalda representanter i folkhälsorådet.

7.2. Finansiering av folkhälsostrateg

Västra Götalandsregionen är arbetsgivare för folkhälsostrategen via uppdrag från operativa hälso- och sjukvårdsnämnden till Regionhälsan om folkhälsoarbete i Skaraborg. Folkhälsostrategen ingår i avdelning Folkhälsa och social hållbarhet Skaraborg, med en särskild anställd chef som samordnar arbetet.

Västra Götalandsregionen svarar i egenskap av arbetsgivare för folkhälsostrategens lön och personalomkostnader (häri ingår sociala avgifter, traktamenten, arbetsledning samt reseersättning) samt kompetensutveckling. Folkhälsostrategen har sin placering i kommunen och kommunen ska där tillhandahålla en arbetsplats och nödvändiga redskap och teknisk utrustning för att folkhälsostrategen ska kunna utföra sitt arbete lokalt i kommunen samt att folkhälsostrategen ska åtnjuta samma förutsättningar som kommunalt anställd personal i sitt dagliga arbete.

Det åligger chefen för avdelning Folkhälsa och social hållbarhet Skaraborg på Regionhälsan att löpande informera kommunen samt ansvarig tjänsteperson för DRNÖ vid förändringar av tjänsten, till exempel vid nyanställning, förändrad tjänstgöringsgrad, omplacering, längre vikariat eller annan information av särskild betydelse.

7.3. Ersättning

Parterna avsätter vardera 501 932 kronor för helåret 2024, att disponeras av folkhälsorådet för prioriterade folkhälsoinsatser.

7.4. Ytterligare lokala folkhälsomedel

Utöver ersättningen som regleras i detta avtal kan kommunen låta det lokala folkhälsorådet disponera över ytterligare folkhälsomedel från kommunen. Dock ska redovisningen av medlen kopplat till detta avtal kunna särskiljas och ytterligare medel från kommunen ska ej ingå i redovisningen som DRNÖ mottar.

7.5. Utbetalning

Utbetalning av ersättning från DRNÖ till kommunen görs två gånger per år, i mars och september, med lika delar för första respektive andra utbetalningen.

7.6. Budget och verksamhetsplan för prioriterade insatser

Folkhälsorådet ska bereda en budget och en verksamhetsplan för innevarande års prioriterade insatser som ska ske med de medel som är knutna till samverkansavtalet. Budgeten och verksamhetsplanen ska senast 31 januari samma år beslutas i kommunen och skickas till DRNÖ för kännedom. Budgeten och verksamhetsplanen ska gälla från 1 januari-31 december innevarande år.

7.7. Återbetalning

Om det totala överskottet vid årets slut överstiger 20 000 kr och det saknas en plan för de disponibla medlen så ska hela överskottet återbetalas till respektive huvudman utifrån finansieringsgrad, senast 31 januari nästkommande år.

Om det totala överskottet vid årets slut understiger 20 000 kr behöver dessa ej återbetalas.

8. Hävning av avtal

Vardera parten äger rätten att häva avtalet om den andra parten i väsentligt hänseende inte utför sina åtaganden och rättelse inte sker utan dröjsmål efter skriftlig erinran.

9. Tvist

Vid eventuell tvist om tolkning och tillämpning av detta avtal löses frågan i första hand genom förhandlingar mellan parterna. I annat fall löses tvisten i allmän domstol.

10. Underskrifter

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar där parterna tagit var sitt original.

Ort och datum

Ort och datum

Underskrift

Underskrift

Namnförtydligande

Ordförande delregional nämnd östra

Namnförtydligande

Ordförande kommunstyrelsen

Ort och datum

Ort och datum

Underskrift

Underskrift

Namnförtydligande

Ansvarig tjänsteperson delregional nämnd östra

Namnförtydligande

Kommundirektör Falköpings kommun

Bilaga 1: Gemensam målbild för folkhälsoarbete i Skaraborg

Bakgrund till målbilden

Ansvar för folkhälsa och social hållbarhet är fördelat mellan aktörer på nationell, regional, delregional och lokal nivå. Ett framgångsrikt folkhälsoarbete bygger på tvärsektoriella samarbeten. En mängd aktörer behöver samverka för att hantera gemensamma utmaningar och bidra till det övergripande nationella folkhälsopolitiska målet *”att skapa samhällliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation”*.

I studier och genomlysningar som tidigare gjorts av befintlig samverkan kring folkhälsa i Skaraborg identifierades ett behov av en gemensam målbild i folkhälsoarbetet med förtydligande av aktörernas roller och ansvar. Denna målbild har tagits fram hösten 2023 utifrån tidigare insamlade underlag och som en del i att möta de identifierade behoven.

Målbildens parter

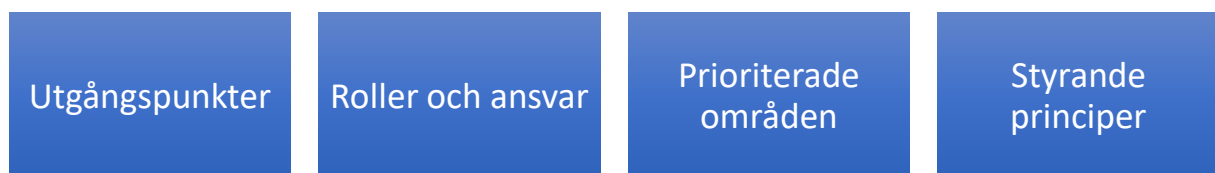
Målbilden fokuserar på samverkan mellan följande parter som alla på olika sätt arbetar hälsofrämjande och med folkhälsa i Skaraborg; delregional nämnd östra i Västra Götalandsregionen, kommunerna i Skaraborg: Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda, Vara samt Skaraborgs Kommunalförbund.

Syftet med målbilden

Syftet med målbilden är att etablera en gemensam riktning för folkhälsoarbetet i Skaraborg och vara ett konkret stöd för en långsiktig samverkan med positiva effekter för folkhälsan i Skaraborg på delregional och lokal nivå. Målbilden ska förtydliga rollfördelningen mellan parterna och stärka parternas möjligheter att använda sina befogenheter och ansvarsområden för att tillsammans arbeta för en god, jämlik och jämställd hälsa i befolkningen.

Målbildens beståndsdelar

Tillsammans utgör följande delar den gemensamma målbilden för folkhälsoarbetet i Skaraborg:

Målbildens utgångspunkter

Den gemensamma målbilden har som utgångspunkt att parterna grundar sin samverkan på gemensamma utmaningar och styrdokument:

- Nationella folkhälsomål och målområden, Folkhälsomyndigheten
- Det handlar om livet - Nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention, Folkhälsomyndigheten (förslag presenterat för regeringen 1 september 2023)
- Vision Västra Götaland – Det goda livet
- Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 (RUS)
- Delregional utvecklingsstrategi för Skaraborg 2030 (DRUS)
- Agenda 2030 – Globala mål för hållbar utveckling

Utöver detta ska hänsyn tas till delregionala och lokala förutsättningar, styrdokument och behov.

Parternas roller och ansvar i folkhälsoarbetet

Nedan beskrivs roller och ansvarsområden i folkhälsoarbetet med fokus på delregional nämnd östra i Västra Götalandsregionen, kommunerna i Skaraborg samt Skaraborgs Kommunalförbund. Samverkan inom folkhälsoområdet ska även ske med andra relevanta aktörer baserat på behoven.

Delregional nämnd östra i Västra Götalandsregionen ska

- teckna och följa upp samverkansavtal om lokalt folkhälsoarbete med respektive kommun i Skaraborg samt teckna och följa upp samverkansavtal om delregionalt folkhälsoarbete med Skaraborgs Kommunalförbund, i syfte att verka för en förbättring av befolkningens livsvillkor och levnadsvanor
- föra dialog inom området folkhälsa med kommuner, intresseorganisationer och civila samhället
- uppmärksamma och ta nödvändiga initiativ till förändringar i strategier och uppdrag genom att nominera ärenden till den strategiska och/eller den operativa nämnden i Västra Götalandsregionen, med utgångspunkt i lokala förhållanden
- stödja det lokala och det delregionala folkhälsoarbetet genom kunskapsstöd i form av till exempel arrangerande av Folkhälsokonferensen i samarbete med kommuner
- stödja det lokala och det delregionala folkhälsoarbetet bland annat genom att leverera hälsodata som bygger på hälsostatistik kring bland annat livsvillkor och levnadsvanor, till kommunalförbundet och kommunerna.

Kommunerna i Skaraborg: Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda, Vara ska

- göra lokala behovsanalyser inom folkhälsoområdet med hänsyn tagen till bland annat hälsodata från delregional nämnd östra
- ta fram verksamhetsplan med prioriterade lokala insatser
- initiera och driva lokala utvecklingsinsatser för att främja folkhälsa
- utveckla och stärka lokala samarbeten med civilsamhällets organisationer inom folkhälsoområdet
- följa upp och utvärdera det lokala folkhälsoarbetet inom ramen för kommunens ordinarie styrnings- och ledningssystem
- medverka i delregional samverkan inom folkhälsoområdet, med beaktan av framgångsfaktorer för samverkan, samt delta i delregionala nätverk för folkhälsa.

Skaraborgs Kommunalförbund ska

- göra delregionala behovsanalyser inom folkhälsoområdet med hänsyn tagen till bland annat hälsodata från delregional nämnd östra
- ta fram verksamhetsplan med prioriterade delregionala insatser
- utforma och leda nätverk för delregional samverkan inom folkhälsa, med beaktan av framgångsfaktorer för samverkan
- koordinera delregionala utvecklingsinsatser för att främja folkhälsa i samverkan
- stödja den delregionala kunskapspridningen inom folkhälsofrågor genom till exempel arrangerande av konferenser inom folkhälsoområdet
- följa upp och utvärdera det delregionala folkhälsoarbetet, detta inkluderar att säkerställa att den gemensamma målbilden är aktuell, relevant och känd
- utgöra en länk mellan lokala aktörer och statliga myndigheter med uppdrag av betydelse för folkhälsa och folkhälsoarbete, exempelvis Länsstyrelsen.

Prioriterade områden för folkhälsoarbetet i Skaraborg

Baserat på de gemensamma styrdokumenterna och för att kraftsamla folkhälsoarbetet i Skaraborg lyfter den gemensamma målbilden fram tre prioriterade områden:

- **En jämlik och jämställd hälsa**
En jämlik och jämställd hälsa är en nyckelfråga för att uppnå de nationella och delregionala målen inom folkhälsoområdet. Skillnader i livsvillkor mellan olika grupper har stor påverkan på hälsoklyftor. För att överbrygga dessa klyftor och/eller undanröja hinder krävs kompensatoriska insatser från samhället. Hälsan skiljer sig mellan grupper bland annat utifrån kön, ålder, födelseland, utbildningsnivå, funktionsvariation och ekonomiska förutsättningar. Hälsan skiljer sig också mellan olika geografiska områden, såväl mellan som inom kommuner.
- **God psykisk hälsa**
Psykisk hälsa är ett område där många aktörer ser ett ökat behov av insatser, särskilt kopplat till barn och unga, och där det presenterats en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention. Ojämlighet och ojämställdhet präglar den psykiska ohälsan och utsatta grupper bär en större del av sjukdomsburden. Ofrivillig ensamhet, våldsutsatthet, socialt utanförskap, arbetslöshet och ekonomisk sårbarhet är några av de villkor som kan påverka den psykiska hälsan negativt och frågan berör hela samhället.
- **Hälsosamma levnadsvanor**
Hälsosamma levnadsvanor vad gäller kost, fysisk aktivitet, alkohol, tobak, sömn och stress har stark koppling till hälsan i befolkningen. Insatser som kan göras för att skapa bättre förutsättningar för hälsosamma levnadsvanor kan röra allt från arbetsvillkor, fysisk miljö och normer och traditioner. Även vad gäller levnadsvanor finns stora skillnader mellan olika grupper i samhället.

Målbildens styrande principer

För att samverkansparternas arbete inom folkhälsoområdet ska ske på likartat sätt anammar målbilden tre styrande principer:

1. Beslutsfattande baserat på fakta

För att folkhälsoarbetet ska leda till en förbättrad folkhälsa betonar målbilden vikten av att fatta beslut om insatser baserade på evidens, beprövad erfarenhet, effektlogik och framtagna behovsanalyser. Det motverkar personberoende och skapar förutsättningar för positiva effekter, en förbättrad resursfördelning i folkhälsoarbetet, transparens och ansvarsutkrävande och en långsiktig planering.

2. Gemensamma prioriteringar och val av insatser

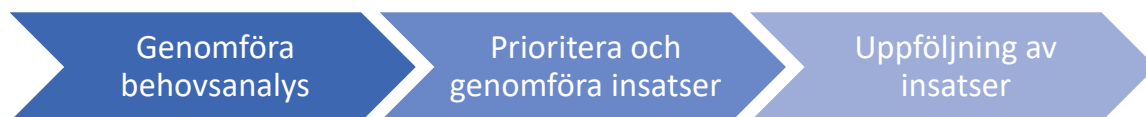
Utifrån de behovsanalyser och de stöd för beslut som tas fram ska prioriteringar göras. Processen ska beakta de gemensamma prioriterade områdena, så att folkhälsoarbetet går i den gemensamma riktningen och ökar sannolikheten för att arbetet som görs främjar den långsiktiga folkhälsan på ett mer effektivt sätt och bidrar till en bättre och mer jämlik hälsa i hela Skaraborg.

3. Strukturerad uppföljning

För att möta framtida utmaningar i hälsa och välfärd samt för att förstärka effekten av folkhälsoarbetet, är en utvecklad och tydlig uppföljning i samverkan av stort värde så att respektive parts insatser på ett tydligare sätt bidrar till helheten.

Parterna ska följa upp utfallet och förväntad effekt på kort och lång sikt utifrån lokala förutsättningar och behov. Parterna ska tillvarata de framgångsrika processer som redan finns och sträva efter att ha med uppföljning som en del i planeringen av arbetet för att effektivt integrera detta i processerna. Det gemensamma arbetet ska följa stödstrukturen för det statliga folkhälsoarbetet, inklusive uppföljning, samordning, djupgående analys och spridning av kunskap.

Tillämpningen av de styrande principerna kan sammanfattas i ett arbetssätt med tre generiska steg där respektive part behöver säkerställa att överföring av relevant information sker från ett steg till nästa, se bild nedan.

Långsiktig gemensam måluppfyllelse

I det hälsofrämjande och förebyggande arbetet med folkhälsa i Skaraborg ska parterna:

- beakta den gemensamma målbildens beståndsdelar: utgångspunkter, roller och ansvar, prioriterade områden och styrande principer
- avsätta resurser, enskilt eller genom särskilda överenskommelser, för såväl deltagande i som genomförande och uppföljning av prioriterade samverkansfrågor.

Definition delregionalt respektive lokalt folkhälsoarbete

Delregionalt folkhälsoarbete definieras i denna målbild som insatser och arbete av sådan karaktär att det ligger i en majoritet av Skaraborgs kommuners intresse för att främja folkhälsan på delregional nivå. Insatser och arbete som begränsas till att vara av enskild kommuns intresse och som förväntas ha främst lokal effekt betraktas som lokalt folkhälsoarbete.

Delregionala folkhälsofrågor är utifrån denna definition alltid också en lokal folkhälsofråga. Lokala folkhälsofrågor har däremot inte alltid bäring på det delregionala folkhälsoarbetet. Båda perspektiven är viktiga för den samlade folkhälsan i befolkningen.

Giltighetstid

Den gemensamma målbilden gäller från 1 januari 2024 och tills vidare så länge berörda parter inte anser att ändringar är nödvändiga. Revidering av målbilden ska ske på initiativ av endera av de berörda parterna och koordineras av Skaraborgs Kommunalförbund inom ramen för det delregionala folkhälsoarbetet.

Framgångsfaktorer för samverkan

Den gemensamma målbilden lyfter fram följande faktorer för en framgångsrik samverkan mellan parterna. Framgångsfaktorerna delas in i två områden: formella strukturer och kultur och samarbete, vilka identifierades och sammanställdes i en utredning av samverkan inom folkhälsa i Skaraborg genomförd hösten 2022. Tabellen nedan beskriver de olika framgångsfaktorerna och kan med fördel användas som konkret stöd i utformningen och utvecklingen av olika samarbeten inom folkhälsoområdet.

	FRAMGÅNGSFAKTOR	BESKRIVNING
FORMELLA STRUKTURER	Tydlig styrkedja	Det finns en röd tråd mellan styrningen i samverkan och styrning inom respektive samverkanspart. Exempelvis gällande mål, avtal, budget, verksamhetsplanering, aktiviteter och uppföljning av resultat.
	Tydlig målbild och ansvarsfördelning	Det finns formella överenskommelser som fastställer vad samverkan syftar till, vilka mål som finns och vem som ska göra vad.
	Relevanta forum för dialog och beslutsfattande	Aktörer från olika sektorer och nivåer träffas regelbundet för att utbyta erfarenheter samt fatta beslut i gemensamma frågor. Aktuella beredningar, råd och grupper är relevanta och bidrar till övergripande syften och mål.
	Folkhälsa och social hållbarhet är en del av ordinarie verksamhet	Perspektiv om folkhälsa och social hållbarhet ses inte som separata sakfrågor, utan som en naturlig del i all planering och beslutsfattande.
	Stabil finansieringsmodell	Tillräckligt med resurser avsätts för realiserande av samverkansmålen. Det finns formella överenskommelser om samfinansiering som tydligt beskriver vad parterna ska bidra med samt vilka prestationskrav som ställs.
	Uppföljning och resultatmätning	Det finns mätbara mål för vad samverkan ska resultera i. Det sker en löpande och systematisk uppföljning av resultatuppfyllnad på både kommunal och delregional nivå. Även samverkansstrukturen och överenskommelser följs upp och utvärderas kontinuerligt.
KULTUR OCH SAMARBETE	Engagerat ledarskap	Beslutsfattare deltar aktivt i möten, vill sätta folkhälsa på den politiska agendan (såväl i samverkan som i den egna organisationen) och efterfrågar resultat av arbetet.
	Professionell samordning	Det finns tjänstepersonsfunktioner med uppdrag att hålla samman samverkansprocesserna; kalla till möten, följa upp avtal och arbeta relationsskapande.
	God kunskap om folkhälsa och social hållbarhet	Parterna har god kompetens i sakfrågor samt god kännedom om aktuella styrdokument och regelverk. Kunskapshöjande insatser genomförs hos beslutsfattare och tjänstepersoner för att utveckla förutsättningarna för vad som är möjligt i lokalt och delregionalt folkhälsoarbete.
	Tillitsfulla relationer	Det finns ett ömsesidigt förtroende mellan berörda parter i samverkan.

§ 30

Dnr 2023/01314

Uppdrag om strategi för kommunens övergripande förebyggande arbete för barn och unga

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhets förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att under 2024 ta fram ett förslag till strategi för kommunens övergripande förebyggandearbete för barn och unga.

Sammanfattning

Deloitte AB har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av det förebyggande arbetet för barn och unga. I revisionens rekommendationer ingår att ” föreslå kommunfullmäktige att besluta om en övergripande strategi för kommunens arbete med förebyggande arbete kring barn och unga”. Socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden har alla i sina respektive revisionssvar bedömt detta vara en bra idé som skulle stärka förutsättningarna för kommunens övergripande förebyggande arbete för barn och unga i Falköpings kommun.

Framarbetandet av ett förslag till strategi kan göras med befintlig personal och kräver således ingen ytterligare finansiering än personalens arbetstid. Huruvida genomförandet av strategin sedan kräver finansiering eller prioritering på något sätt får framgå av själva strategidokumentet och tillhörande underlag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-06
- *Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21 (se KUSH § 29/2023)*
- *Kommunrevisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga (se KUSH § 29/2023)*

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsen

Uppdrag om strategi för kommunens övergripande förebyggande arbete för barn och unga

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att under 2024 ta fram ett förslag till strategi för kommunens övergripande förebyggandearbete för barn och unga.

Sammanfattning

Deloitte AB har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av det förebyggande arbetet för barn och unga. I revisionens rekommendationer ingår att ” föreslå kommunfullmäktige att besluta om en övergripande strategi för kommunens arbete med förebyggande arbete kring barn och unga”. Socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden har alla i sina respektive revisionsvar bedömt detta vara en bra idé som skulle stärka förutsättningarna för kommunens övergripande förebyggande arbete för barn och unga i Falköpings kommun.

Framarbetandet av ett förslag till strategi kan göras med befintlig personal och kräver således ingen ytterligare finansiering än personalens arbetstid. Huruvida genomförandet av strategin sedan kräver finansiering eller prioritering på något sätt får framgå av själva strategidokumentet och tillhörande underlag.

Bakgrund

Deloitte AB har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av det förebyggande arbetet för barn och unga. Syftet med granskningen var att bedöma om socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten. I samband med granskningen har en rapport upprättats.

I revisionens rekommendationer ingår att ” föreslå kommunfullmäktige att besluta om en övergripande strategi för kommunens arbete med förebyggande arbete kring barn och unga”. Socialnämnden, barn- och

utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden har alla i sina respektive revisionssvar bedömt detta vara en bra idé som skulle stärka förutsättningarna för kommunens övergripande förebyggande arbete för barn och unga i Falköpings kommun. Detta beskrivs mer i tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen 2023-10-06 i ärende 2023/01074.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att en övergripande strategi för kommunens förebyggande arbete för barn och unga kan bidra till att stärka förutsättningarna för det gemensamma arbetet genom att tydliggöra styrning, ledning och samordning samtidigt som det kan pekas ut en riktning för att fokusera och kraftsamla i arbetet framåt.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Framarbetandet av ett förslag till strategi kan göras med befintlig personal och kräver således ingen ytterligare finansiering än personalens arbetstid. Huruvida genomförandet av strategin sedan kräver finansiering eller prioritering på något sätt får framgå av själva strategidokumentet och tillhörande underlag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-06
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Kommunrevisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga

Beslutet ska skickas till

Kommundirektör
Kommunledningsgruppen
Barn- och utbildningsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Socialnämnden
Kompetens- och arbetslivsnämnden
Nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg

Edvin Ekholm

Utvecklingschef

16 augusti 2023

Till:

Socialnämnden
Barn- och utbildningsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden

För kännedom

Kommunfullmäktige

Granskning av förebyggande arbete för barn och unga

Kommunens revisorer har i samarbete med Deloitte AB genomfört en granskning av det förebyggande arbetet för barn och unga. Syftet med granskningen var att bedöma om socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten.

I samband med granskningen har en rapport upprättats. I rapportens sammanfattning finns iakttagelser och rekommendationer. Vår granskning bifogas detta brev.

Vi önskar få del av socialnämndens, barn- och utbildningsnämndens och kultur- och fritidsnämndens synpunkter på rapportens iakttagelser och rekommendationer samt hur nämnderna avser att hantera rekommendationerna (de delar som ligger inom respektive nämnds ansvarsområde) senast den 13 oktober 2023.

För kommunens revisorer

.....
Ingrid Schwanborg, ordf. kommunrevisionen

Förebyggande arbete för barn och unga

Falköpings kommun
Augusti 2023

Innehåll

Innehåll	1
Sammanfattning	2
1. Inledning	4
2. Granskningsresultat	8
Bilagor	24

Sammanfattning

Deloitte AB har av de förtroendevalda revisorerna i Falköpings kommun fått uppdraget att genomföra en granskning avseende kommunens förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att aktualiseras inom socialtjänsten.

Revisionsfråga

Bedriver kommunen ett ändamålsenligt förebyggande arbete kring barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten?

Svar på revisionsfråga

Vår sammanfattande bedömning är att kommunen (socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden) till stor del bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete kring barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten.

Iakttagelser

- Mellan åren 2015–2022 ökade kostnaden (kronor/invånare) för barn- och ungdomsverksamheten (BoU) i Falköping med ca 80%. Under samma period ökade kostnaderna i riket med 43%, i liknande kommuner med 57% och i Skaraborg med 50%. År 2022 låg Falköping bland de 30% av Sveriges kommuner som redovisat högst kostnad för BoU räknat i (kr/inv).
- Budgeten för BoU (barn och unga) har varit relativt oförändrad under de tre senaste åren, mellan 32,7–33,8 mnkr. Samtidigt har den totala kostnaden ökat från 37,8 mnkr till 55 mnkr och därmed även budgetavvikelsen, från -15% år 2020 till drygt -60% år 2021 och 2022.
- Enligt officiella uppgifter var kostnaden för både individuellt behovsprövade och övriga öppna insatser lägre i Falköping än i riket, liknande kommuner och Skaraborg. Skillnaden gäller framför allt "övriga öppna insatser".
- Antalet placeringar av barn och unga i Falköping har ökat kraftigt, från 50 till 79, de senaste fem åren. Den största ökningen skedde mellan 2021 och 2022, från 60 till 79, vilket är en ökning med 32%.
- De mest kostsamma placeringarna i Falköping under 2022 var HVB SoL samt HVB LVU som kostade i genomsnitt 2,7 mnkr resp. 2,4 mnkr per placering och år.
- Falköpings kommun saknar en kommunövergripande strategi för förebyggande arbete kring barn och unga.
- Ansvarsfördelningen för det förebyggande arbetet med barn och unga mellan berörda nämnder är otydlig. Däremot är ansvarsfördelningen inom respektive nämnd i huvudsak tydlig.
- Det finns relativt goda och väldokumenterade strukturer för samverkansarbete kring det förebyggande arbetet på tjänstemannanivå. Däremot saknas samverkansformer på politisk nivå.
- Falköpings kommun erbjuder ett stort antal förebyggande insatser. Insatserna börjar i förskolan och sträcker sig till elever i högstadiet. Dock saknas en tydlig processägare som ansvarar för och koordinerar arbetet.
- Huvuddelen av arbetet kring barn och unga sker i projektform och inte som en integrerad del av ordinarie verksamhet.

Förebyggande arbete för barn och unga

- Det förebyggande arbetet följs inte upp och utvärderas på ett strukturerat och systematiskt sätt. Detta medför svårigheter att bedöma huruvida insatserna är ändamålsenliga och uppnår önskade effekter.
- Återrapportering av det förebyggande arbetet kring barn och unga till respektive nämnd sker i liten skala. I sällsynta fall agerar nämnden (fattar beslut/ger uppdrag) med anledning av den erhållna informationen.

Rekommendationer

Vi rekommenderar socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden att:

- föreslå kommunfullmäktige att besluta om en övergripande strategi för kommunens arbete med förebyggande arbete kring barn och unga.
- utifrån den fastställda strategin, klargöra respektive nämnds roll och ansvarsområden samt utforma metoder för att stärka samarbete, koordination och gemensamt agerande inom kommunens förebyggande arbete för barn och unga.
- utvärdera och se över det totala utbudet av förebyggande åtgärder/insatser som tillhandahålls i dagsläget i förhållande till den fastställda målsättningen och strategin.
- överväga att integrera en större del av det förebyggande arbetet i den ordinarie verksamheten och därmed minska behovet av projektbaserat arbete.
- säkerställa att de resurser som tilldelas barn- och ungdomsverksamheten överensstämmer med de faktiska behoven och de fastlagda målen för det förebyggande arbetet kring barn och unga.

- utveckla uppföljning och utvärdering av det förebyggande arbetet kring barn och unga, på nämnds- och förvaltningsnivå.

Jönköping den 2023-08-16

DELOITTE AB

Revsul Dedic
Projektledare

Ghenoa Abbas
Verksamhetskonsult

1. Inledning

Bakgrund

Enligt Socialstyrelsen ökade orosanmälningar gällande barn som far illa med fem procent under coronapandemin i 56 undersökta kommuner. Andelen som varit placerade någon gång under uppväxten låg länge stabil, runt 4 procent av befolkningen, men har under senare år stigit till runt 5 procent av befolkningen till följd av att tonårsplaceringarna ökat.

Falköping följer trenden och en betydande ökning av barnplaceringar har skett bara senaste året. Under de senaste åren har stora volymökningar inom barn och unga skett från i snitt 50 placerade barn och unga 2019 till 79 för hela 2022. Dessa var placerade antingen i egna familjehem eller externa placeringar (boenden under perioden. Andelen placeringar i egna familjehem har minskat och därmed antalet externa placeringar med höga dygnskostnader har ökat. Prognosen för de närmsta åren visar på ytterligare volymökningar inom barn och unga.

Enligt Socialstyrelsen finns tydliga samband mellan att vara placerad och ha sämre studieresultat jämfört med barn som inte är placerade. Många barn som är placerade får inte fullständiga betyg när de går ur grundskolan. Därmed har placerade barn generellt sämre förutsättningar till ett gott och självständigt liv.

De förtroendevalda revisorerna i Falköpings kommun har med hänsyn till ovanstående bedömt det angeläget att genomföra en granskning av kommunens uppsökande och förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten.

Syfte och avgränsning

Granskningen avgränsas till socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden. Granskningen avser i första hand nämndernas arbete med uppsökande och förebyggande insatser för barn- och unga.

Revisionsfråga

Bedriver kommunen ett ändamålsenligt förebyggande arbete kring barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten?

Underliggande frågeställningar

- Ligger Falköpings kommun i linje med riket och jämförbara kommuner när det gäller omfattning (volym och kostnad) av barn och ungdomsverksamhet?
- Har nämnderna säkerställt att det finns en gemensam strategi och tydliga mål för det förebyggande arbetet kring barn och unga? Är respektive nämnds uppdrag och mål avseende det förebyggande arbetet för barn och unga tydligt?
- Är ansvarsfördelningen avseende barn och unga (inkl. förebyggande arbetet) tydlig och känd bland berörda nämnder?
- Är strukturer och rutiner för samverkan mellan berörda nämnder och externa aktörer avseende barn och unga tydliga och kända? Vilka samverkansformer finns?
- Har nämnderna säkerställt att det finns ändamålsenliga metoder och arbetssätt för uppsökande och förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att fara illa? Vilka åtgärder/insatser erbjuds och genomförs?

- Sker en strukturerad och systematisk uppföljning och utvärdering av planeringen och genomförandet av det uppsökande och förebyggande arbetet samt effekterna av genomfört arbete?
- Sker tillfredställande återrapportering till berörda nämnder gällande uppsökande och förebyggande arbete för barn och unga? Tillses nämnderna att aktiva åtgärder vidtas vid behov av utveckling av det förebyggande arbetet?

Metod och granskningsinriktning

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, statistiska analyser samt genom intervjuer med följande befattningshavare: Berörda nämnders presidium, förvaltningschef, verksamhetschef samt enhetschefer och medarbetare inom socialförvaltningen.

Granskningen har delats in i följande faser:

- Planering och genomförande av intervjuer.
- Insamling av övriga fakta och underlag.
- Genomgång, sammanställning och analys av insamlat material. Vid behov komplettering med mer material.
- Framtagning av viktiga iakttagelser och rekommendationer samt svar på revisionsfråga.
- Rapportskrivning inkl. sakavstämning.
- Presentation av granskning till revisorer.
- Godkänd rapport skickas till berörda nämnder och revisorer.

Revisionskriterier

Kommunallag, (2017:725 6 kap)

Nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för

verksamheten. Nämnderna ska även se till att arbetet med intern kontroll är tillräckligt och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Socialtjänstlag

3 kap. 3a - Vissa uppgifter inom socialtjänstlagen

Socialnämnden har ansvar för att etablera rutiner som förebygger, upptäcker och hanterar risker och missförhållanden inom socialtjänstens verksamhet för barn och unga. Socialnämnden ska utse handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på minst grundnivå i högskolan för att utföra uppgifter inom socialtjänsten rörande barn och unga, vilka inkluderar:

- bedömning av om utredning ska inledas,
- utredning och bedömning av behovet av insatser eller andra åtgärder, samt
- uppföljning av beslutade insatser.

Socialnämnden bär ansvaret för att handläggare som självständigt utför arbetsuppgifter som avses ovan, har tillräcklig erfarenhet för uppgiften. Lag (2016:147).

5 kap. 1-1a § Särskilda bestämmelser för barn och unga

Socialnämnden ska:

- arbeta för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden,
- främja en allsidig personlighetsutveckling och en gynnsam fysisk och social utveckling hos barn och unga i nära samarbete med hemmen,
- utföra uppsökande verksamhet och förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga far illa,
- proaktivt motarbeta missbruk bland barn och unga av alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel eller beroendeframkallande medel samt dopningsmedel,
- proaktivt motarbeta missbruk av spel om pengar bland barn och unga,

Förebyggande arbete för barn och unga

- verka för att barn och unga inte vistas i skadliga miljöer i samarbete med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs,
- följa utvecklingen hos barn och unga som har visat tecken till en ogynnsam utveckling med särskild uppmärksamhet,
- i nära samarbete med hemmen sörja för att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver och, om barnets eller den unges bästa motiverar det, vård och fostran utanför det egna hemmet,
- i sin omsorg om barn och unga tillgodose det särskilda behov av stöd och hjälp som kan finnas sedan ett mål eller ärende om vårdnad, boende, umgänge eller adoption har avgjorts, samt,
- i sin omsorg om barn och unga tillgodose det särskilda behov av stöd och hjälp som kan finnas sedan vård och fostran utanför det egna hemmet upphört eller sedan verkställighet av sluten ungdomsvård enligt lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård upphört.

Lag (2017:809). Socialnämnden ska i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa, samverka med samhällsorgan, organisationer och andra berörda parter. Angående utlämnande av uppgifter gäller de begränsningar som följer av 15 kap. denna lag och av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Nämnden ska aktivt verka för att samverkan kommer till stånd. Lag (2009:496).

Skollagen (2010:800) - 29 kap. 13 § Samverkan och anmälan till socialnämnden

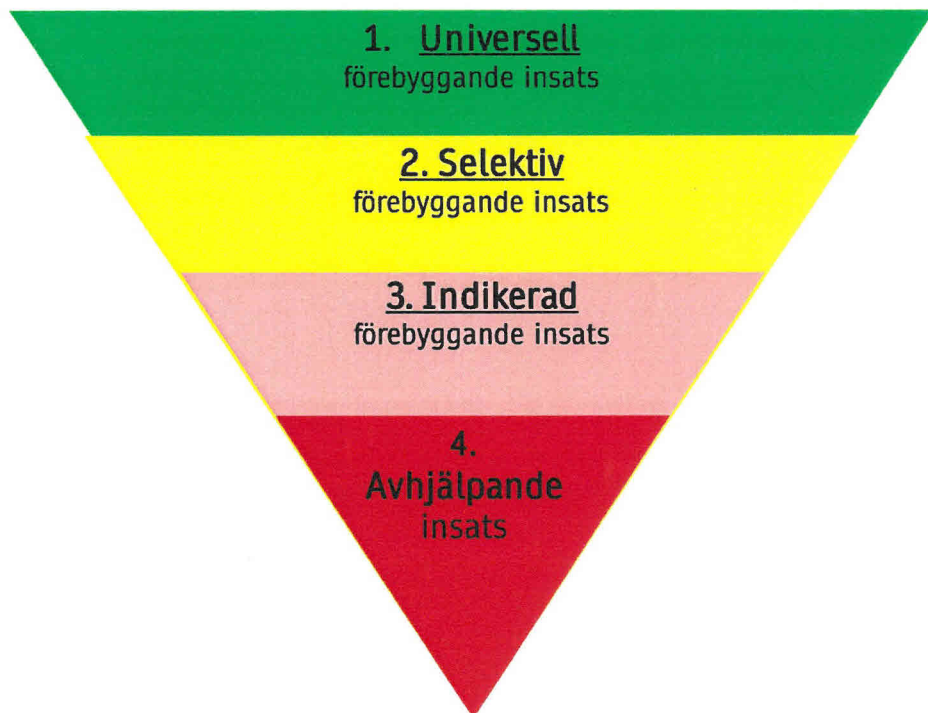
Huvudmannen för verksamhet som avses i denna lag och den som är anställd i sådan verksamhet, ska på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs.

I fråga om utlämnande av uppgifter gäller de begränsningar som följer av 14 § och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

Definition av förebyggande insatser

Definitionen av 'Förebyggande åtgärder för barn och ungdomar' kan skifta beroende på kontext. Generellt sett är syftet med sådana insatser att hindra eller minska riskerna för ohälsa, destruktiva beteenden eller livsproblem. Det finns flera sätt att definiera och kategorisera förebyggande åtgärder.

I denna granskning kommer vi att använda begreppen universell (även kallad primärförebyggande), selektiv (eller sekundärförebyggande) och indikerad (eller tertiärförebyggande) förebyggande insats.

Med **universella** (primärförebyggande) **insatser** menas insatser som riktar sig till alla i en population, utan någon gemensam riskfaktor. Dessa syftar till att förhindra problem innan de uppstår, att förhindra att problem uppstår från första början, bland annat genom att främja sunda beteenden och miljöer och förebygga riskfaktorer.

Selektiva (sekundärförebyggande) **insatser** riktar sig till individer eller grupper utifrån någon gemensam riskfaktor, dvs. de som visar tidiga tecken på problem eller riskbeteenden. Selektiva insatser syftar till att tidigt upptäcka och hantera problemen för att förhindra att de eskalerar.

Indikerade (tertiärförebyggande) **insatser** riktas till personer som har uppmärksammat problem eller redan har utvecklat ett allvarligt problem.

Syftet med dessa insatser är att hantera befintliga problem, minimera skadan och förhindra återfall eller ytterligare komplikationer.

Socialtjänstens insatser indelas i huvudfunktioner:

- **Strukturinriktade insatser** syftar till en god samhällsmiljö och inkluderar bland annat samhällsplanering.
- **Allmänt inriktade insatser** är generella sociala insatser för grupper som barn, funktionshindrade, missbrukare, äldre.
- **Individuellt inriktade insatser** anpassas till den enskildes behov, som ekonomisk hjälp, rådgivning etc.

Insatser på samhällsnivå syftar till en god samhällsmiljö och involverar samhällsplanering. Insatser på gruppnivå riktar sig till riskgrupper och kan inkludera rådgivning och gruppverksamheter. Insatser på individnivå är utformade för specifika individers behov, som tidiga insatser för barn med problem eller återfallsprevention för brottslingar.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett genom Deloittes interna kvalitetssäkringssystem. Rapporten har även kvalitetssäkrats av de intervjuade personerna.

2. Granskningsresultat

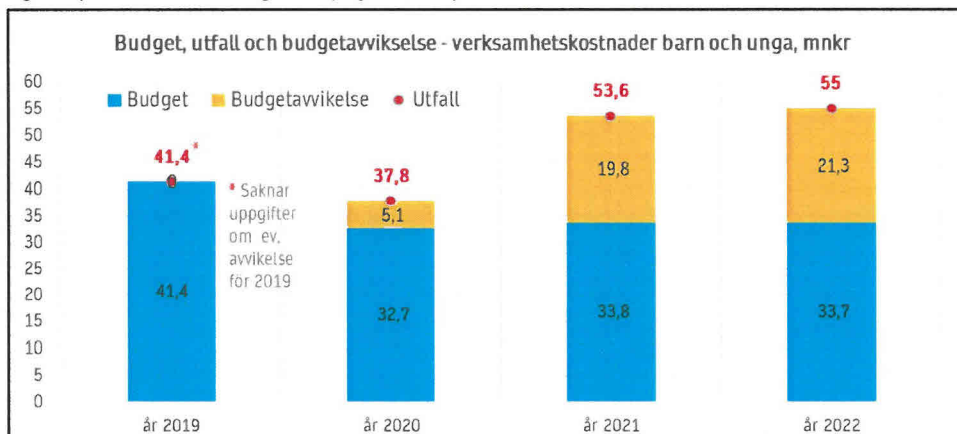
Utifrån genomförda intervjuer och granskat material har en övergripande beskrivning av kommunens förebyggande arbete kring barn och unga i Falköpings kommun gjorts nedan. De iakttagelser som framkommit till följd av undersökningen och dokumentstudier redogörs under respektive frågeställning.

2.1 Ligger Falköpings kommun i linje med riket och jämförbara kommuner när det gäller omfattning (volym och kostnad) av barn och ungdomsverksamhet?

Barn- och ungdomsverksamhet i Falköpings kommun

Figur 1 visar BoU:s budget, utfall och avvikelser i Falköpings kommun mellan 2019 och 2022. De totala kostnaderna har ökat från 37,8 till 55 mnkr mellan 2020 och 2022, medan den tilldelade budgeten för BoU har förblivit på samma nivå. Detta har resulterat i en ökning av negativ budgetavvikelse, från 15% år 2020 till över 60% år 2021 och år 2022. Ytterligare insatser som genomförts är riktade ungdomsinsatser (se Tabell 1), vilka har årligen genererat ett litet överskott (mindre än 0,5 mnkr).

Figur 1: (Källa: Socialförvaltning i Falköpings kommun)

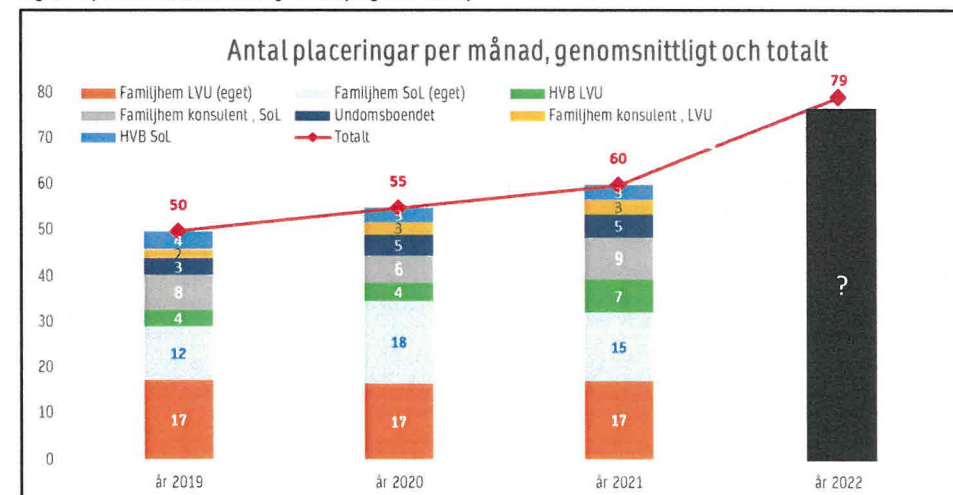

Tabell 1 (Källa: Socialförvaltningen i Falköpings kommun)

	år 2019	år 2020	år 2021	år 2022
Insatser riktade mot ungdomar	9,2	9,2	9,7	12,4

Figur 2 visar att antalet placeringar av barn och unga i Falköpings kommun har ökat 2019–2022.

Figur 2: (Källa: Socialförvaltning i Falköpings kommun)

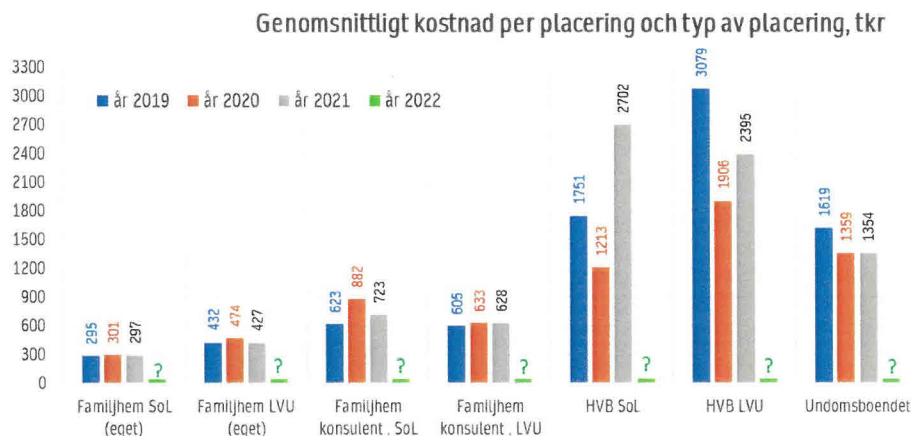

Förebyggande arbete för barn och unga

Antal placeringar i familjehem LVU (egen) har varit konstanta, medan de ökat i familjehem SoL (egen), HVB LVU, familjehem med konsulent, SoL och ungdomsverksamhet.

Kostnaderna för olika placeringar har varierat. Priset för familjehem SoL (egen) och familjehem med konsulent (LVU) har varit på samma nivå 2019–2021, medan kostnaden för HVB (SoL) och HVB (LVU) ökade 2021 jämfört med 2020 (Figur 3). Data för 2022 saknas.

Figur 3: (Källa: Socialförvaltning i Falköpings kommun)

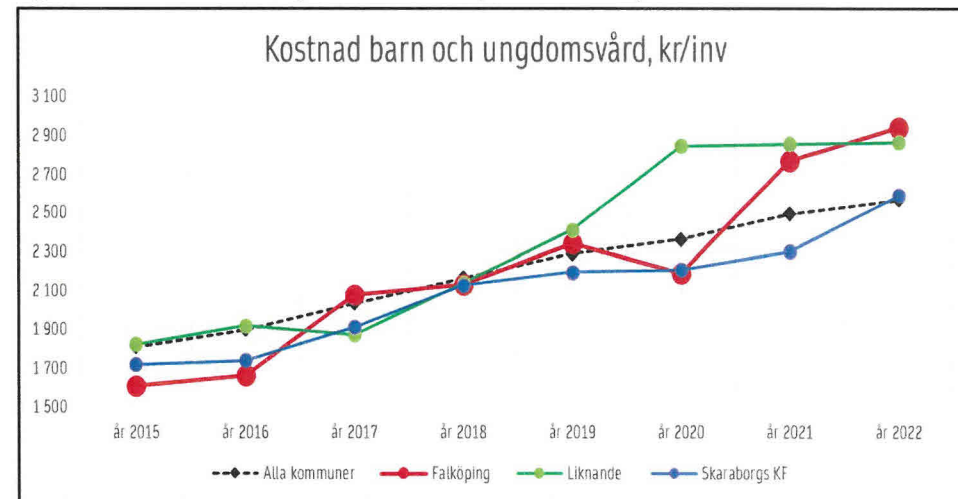
Jämförelser med riket och utvalda kommuner

Total kostnad per invånare

Vi har jämfört kostnader och statistik för barn- och ungdomsverksamhet mellan Falköpings kommun (nedan kallad 'Falköping'), genomsnittskommunen i Sverige (nedan kallad 'riket'), liknande kommuner (nedan kallad 'liknande') samt kommuner som ingår i Skaraborgs kommunalförbund (nedan kallad 'Skaraborg').

Figur 4 visar att den totala kostnaden per invånare för barn och unga har ökat för samtliga jämförda kommuner mellan 2015 och 2022. Ökningen har dock varit störst i Falköping.

Figur 4: Kostnad barn och ungdomsvård, kr/inv. (Källa: Kolada.se)

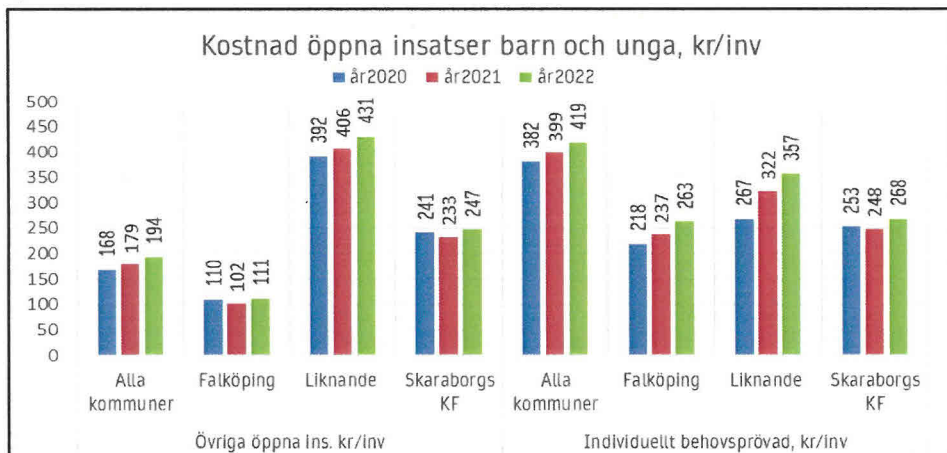
Öppna insatser för barn och unga

Med "Öppna insatser för barn och unga" avses förebyggande stöd till barn, ungdomar och deras familjer som inte omfattas av tvång eller institutionell vård. Det kan innebära stödaktiviteter, rådgivning och fritidsaktiviteter för barn, ungdomar och deras familjer. Insatserna kan vara antingen individuellt behovsprövade eller övriga öppna insatser.

Figur 5 visar att kostnaderna för båda insatsformerna var lägre i Falköping än i riket, i liknande och i Skaraborg. Denna skillnad är mest påtaglig för "övriga öppna insatser", som kostade 110 kr/invånare i Falköping jämfört med 431 kr/invånare i liknande och 1 247 kr/invånare i Skaraborg.

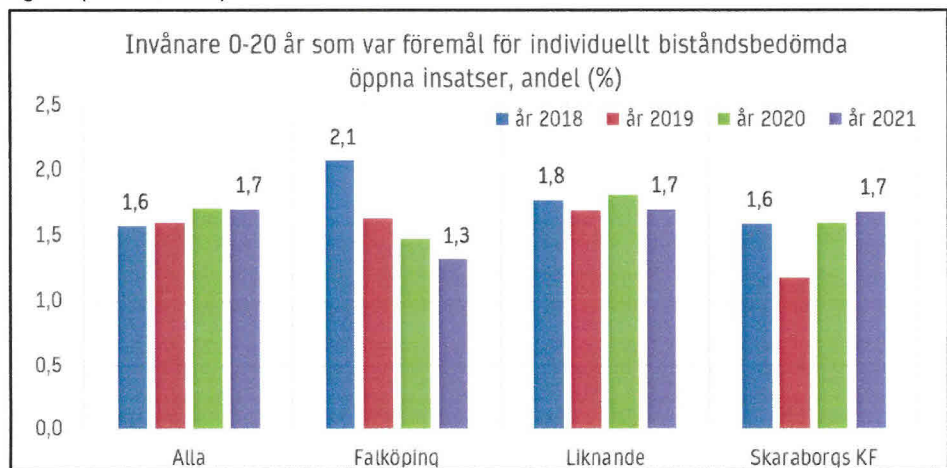
Även för individuellt behovsprövade insatser var kostnaderna i Falköping lägre.

Figur 5: Kostnad öppna insatser barn och unga, kr/inv. (Källa: Kolada.se)

Enligt officiella uppgifter hade Falköping år 2018 en betydligt högre andel invånare i åldern 0–20 år som varit föremål för individuellt biståndsbedömda öppna insatser än riket, liknande och Skaraborg, se figur 6.

Figur 6: (Källa: Kolada.se)

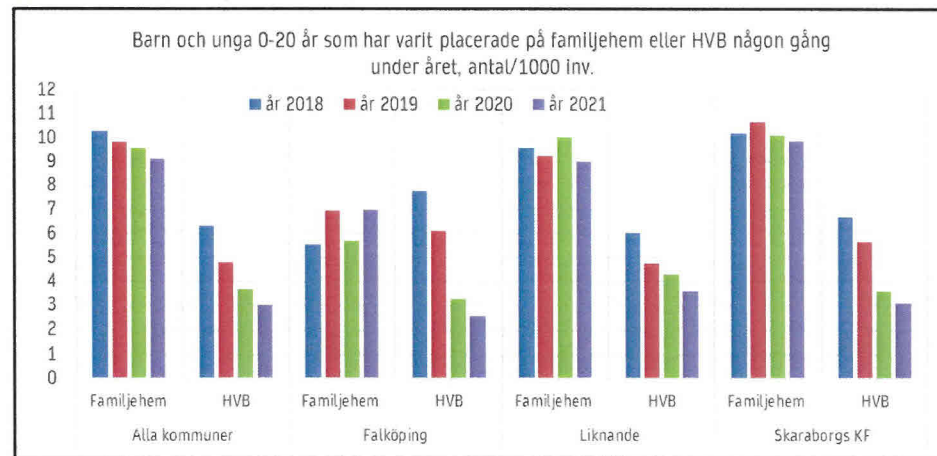
Därefter har andelen i Falköping minskat årligen samtidigt som andelen i jämförda kommuner, antingen har ökat eller legat på samma nivå. Detta ledde till

att år 2021 hade Falköping en betydligt lägre andel invånare i åldern 0–20 år som varit föremål för individuellt biståndsbedömda öppna insatser jämfört med de jämförda kommunerna.

Utveckling av antal placeringar och kostnad per placering

Figur 7 visar att Falköping hade färre barn och ungdomar (0–20 år) placerade på familjehem eller HVB någon gång under året (uttryckt i antal per 1000 invånare) jämfört med riket, liknande och Skaraborg år 2020–2021 (uppgifter för 2022 saknas). Noterbart är att antal placeringar på HVB i Falköping minskade kraftigt år 2020 jämfört med 2018/2019.

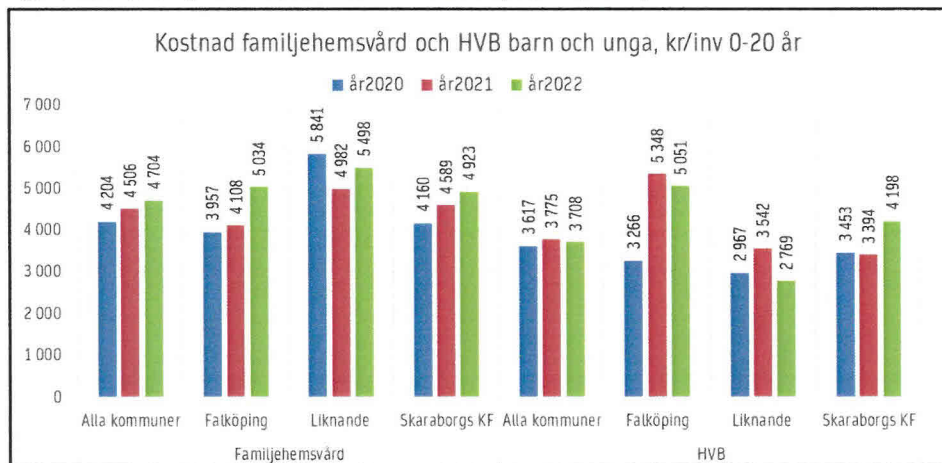
Figur 7: (Källa: Kolada.se)

Kostnaden för familjehemsvård ökade betydligt i Falköping under 2022 (se Figur 8), men var ändå lägre än i liknande kommuner dock högre än i riket.

Kostnaden för HVB ökade kraftigt i Falköping år 2021 jämfört med 2020, för att därefter minska något under 2022. Men den var fortfarande högre än riket, liknande kommuner och Skaraborg.

Figur 8: Kostnad familjehemsvård och HVB kr/inv. 0–20 år. (Källa: Kolada.se)

Övriga iakttagelser

Vi har utfört en översiktlig genomgång av nyckeltal som berör barn- och ungdomsverksamheten i Falköping och jämförda kommuner. Här nedan presenteras är en kort sammanfattning:

Antalet invånare 0–20 år av totalbefolkningen i Falköping har legat på samma nivå mellan 2018–2022 (drygt 26%). Andelen i riket är ca 24%, i Skaraborg ca 23% och i liknande ca 25%.

Andelen utrikes födda 0–19 år i Falköping har minskat från 13,8% år 2019 till 11,4% år 2022. Det är ca 1 procentenhet högre än i riket och 2,2 procentenheter högre än i Skaraborg, dock ca 1,5 procentenheter lägre än i liknande.

Andelen invånare 0–19 år i Falköping som lever i ekonomiskt utsatta hushåll har minskat mellan 2019 och 2021. Jämfört med riket, liknande kommuner och Skaraborg lever en större andel av invånarna 0–19 år i Falköping i ekonomiskt utsatta hushåll, framför allt jämfört med riket och Skaraborg.

Andelen invånare 0–19 år i Falköping vars föräldrar, som högsta utbildningsnivå, har grundskoleutbildning minskat mellan 2019 och 2022, men var fortfarande högre än i riket, i liknande kommuner och i Skaraborg.

Ginikoefficienten, som visar ojämlikheten i inkomstfördelningen (inkomstspridningen) inom kommunen, är högre i Falköping jämfört med riket, liknande och Skaraborg och har ökat sedan 2018.

Andel elever i Falköping som har avslutat ett treårigt gymnasium är lägre i Falköping än i riket, liknande och Skaraborg. Andelen har minskat årligen sedan 2018.

Andelen elever i Falköping som har fullföljt grundskolan var lägre i Falköping än i riket, i liknande kommuner och i Skaraborg. Andelen har minskat årligen sedan 2018.

Andelen 15–16-åringar i Falköping som har fått läkemedelsförskrivning av psykofarmaka har ökat årligen sedan 2018. Psykofarmaka-förskrivningen var högre i Falköping än riket och Skaraborg, men i linje med liknande kommuner.

Bedömning och kommentarer

Vår sammanlagda bedömning är att Falköpings kommun inte ligger i linje med jämförbara kommuner när det gäller volym och kostnad för barn- och ungdomsverksamhet (BoU).

Från 2015 till 2022 steg BoU-kostnaden per invånare i Falköping med 80%. Detta är högre än genomsnittet i Sverige (med 43%), liknande kommuner (med 57%) och Skaraborg (med 50%). 2022 var Falköping bland de 30% kommuner med högst BoU-kostnad per invånare.

Vi noterar att Falköping under 2021–2022 redovisat högre kostnader för barn- och ungdomsverksamhet (kronor/invånare) jämfört med riket, liknande kommuner och Skaraborg. Enligt officiella uppgifter har Falköping under samma period redovisat en lägre andel invånare 0–20 år som varit föremål för individuellt

biståndsbedömda öppna insatser och ett lägre antal barn och ungdomar 0–20 år som varit placerade på familjehem eller HVB någon gång under året (antal/1000 inv.).

Ovanstående indikerar att den högre kostnaden i Falköping troligtvis beror på att Falköping har en högre kostnad per individ. Det kan finnas många förklaringar till detta, bland annat kan Falköping skilja sig när det gäller lokala utmaningar, befolkningssammansättning, kostnadsstrukturer och beroendet av externa leverantörer.

De mest kostsamma placeringarna i Falköping under 2022 var HVB SoL samt HVB LVU som kostade i genomsnitt 2,7 mnkr resp. 2,4 mnkr per placering och år. Det är framför allt kostnader för HVB SoL som ökat kraftigt år 2021 jämfört med 2020 (drygt 1,5 mnkr).

Av socialförvaltningens uppgifter framgår att antalet placeringar i Falköping har ökat under de senaste åren, från 50 under 2019 till 79 för år 2022. Det kan finnas flera faktorer som bidragit till ökningen av placeringar i Falköping, såsom befolkningsökning, socioekonomiska faktorer, ändring av kommunens riktlinjer, ökad medvetenhet och ökad rapporteringsbenägenhet. Det krävs mer analys för att kunna peka ut den/de faktiska orsaken/orsakerna till ökningen av placeringar i Falköping.

Vi har översiktligt tittat på utvecklingen av några utvalda nyckeltal för Falköping som kan ha beröring på barn- och ungdomsverksamhet i en kommun. Dessa är; andelen invånare i åldrarna 0–20 år, andelen 15–16-åringar med läkemedelsförskrivning av psykofarmaka, andelen invånare i åldrarna 0–19 år med föräldrar som har högst grundskoleutbildning, andelen ungdomar som har avslutat gymnasiet, andelen unga som har fullföljt grundskolan, Andel invånare 0–19 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll samt inkomstfördelningen mellan invånarna i kommunen. Vår genomgång visar att under de senaste åren har:

- andel unga som har avslutat en gymnasieutbildning minskat.

- andel unga som har fullföljt grundskolan minskat.
- andel barn/unga med läkemedelsförskrivning av psykofarmaka ökat.
- andel invånare i åldrarna 0–20 år varit oförändrad.
- andel barn/unga vars föräldrar har högst grundskoleutbildning minskat.
- andel invånare 0–19 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll har minskat.
- ojämlikhet i inkomstfördelningen ökat.

Förändringar för samtliga nyckeltal är mätbara men inte tillräckligt stora för att de direkt ska kunna förklara ökningen av placeringar. Ovanstående indikerar ändå att det kan finnas en korrelation mellan utvecklingen av ett eller flera av de studerade nyckeltalen och placeringarna. Detta betyder dock inte att det faktiskt finns ett orsak-verkan samband. Mer analys krävs.

Vi noterar att Falköping har redovisat lägre kostnader för öppna insatser, både för insatser som kräver beslut och insatser som inte kräver beslut, under åren 2020–2022 jämfört med riket, jämförbara kommuner och Skaraborg. Huruvida detta beror på att Falköping satsar eller arbetar mindre med öppna insatser går dock inte att avgöra utan mer underlag. Skillnaden kan även bero på hur de jämförda kommunerna fördelar och redovisar kostnader för öppna insatser.

Det kan finnas en korrelation mellan hur mycket en kommun satsar på öppna insatser och de totala kostnaderna för barn- och ungdomsvård. Genom att investera i förebyggande och stödjande insatser, kan kommuner potentiellt minska behovet av dyrare, mer intensiva ingripanden som tvångsvård. Dock kräver denna typ av korrelation omfattande undersökning för att verifiera, och det kan vara svårt att isolera effekten av öppna insatser från andra faktorer (socioekonomiska förhållanden, tillgången till andra tjänster och resurser, samt individuella och familjemässiga faktorer) som påverkar barn och ungdomars välfärd och kostnaden för barn- och ungdomsvården.

Vi noterar även att andel invånare 0–20 år som varit föremål för individuellt biståndsbedömda öppna insatser i Falköpings kommun minskade kraftigt mellan 2018 och 2021. Om minskningen beror på att fler barn och unga blev föremål för

"övriga öppna insatser" så att behovet av individuellt biståndsbedömda insatser minskade eller att det totala behovet av öppna insatser minskade går inte att säga med det underlag vi tagit del av.

Vi noterar att budgeten för barn- och ungdomsverksamheten har legat på samma nivå under de senaste tre åren, samtidigt som verksamheten redovisat en betydligt högre kostnad. Vi har inte tillräckligt med underlag för att bedöma om en obalans mellan tilldelade ekonomiska resurser och det faktiska behovet/utfallet påverkar kommunens förebyggande arbete, och i så fall om detta kan vara en av förklaringarna till att antalet placeringar ökar. Det krävs mer underlag och analys för att kunna verifiera ett eventuellt orsak-verkan-samband mellan en snäv budgetram och ett ökat antal placeringar.

[2.2 Har nämnderna säkerställt att det finns en gemensam strategi och tydliga mål för det förebyggande arbetet kring barn och unga? Är respektive nämnds uppdrag och mål avseende det förebyggande arbetet för barn och unga tydlig?](#)

Kommunfullmäktiges övergivande mål

Kommunfullmäktige i Falköpings kommun antog en flerårsplan för år 2023–2025. Kommunens uppdrag, mål, visioner och styrning beskrivs utifrån de 4 övergripande målen. Kommunens vision är "Det Goda Livet", och de kommunövergripande målen grundar sig på Agenda 2030 samt de politiska prioriteringarna för innevarande mandatperiod.

Mål 1: Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping

Mål 2: Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping

Mål 3: Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas

Mål 4: Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning

Politiska prioriteringar 2023–2025:

- Barn och ungas uppväxtvillkor

- Landsbygdsutveckling
- Arbetsmarknad
- Klimat
- Trygghet.

Under mål 1 beskriver kommunen att det förebyggande arbetet med barn och unga ska prioriteras 2023–2025. De socioekonomiska faktorerna och det långsiktiga perspektivet är utgångspunkterna för att erbjuda insatser i ett tidigt skede.

För att bidra till mål 1 avser kommunen att skapa delaktighet och medansvar i samhällsutvecklingen. Detta går hand i hand med skola, utbildning och etablering på arbetsmarknaden. Därför ska kommunen verka för en framgångsrik och attraktiv utbildningsverksamhet som i sin tur leder till god etablering på arbetsmarknaden.

Socialnämnden

Socialnämnden antog en ny verksamhetsplan för perioden 2023–2025 som beskriver nämndens mål, fokusområden och ansvarsfördelning inom förvaltningen. Verksamhetsplanen inleds med en nulägesanalys av omvärldshändelser som påverkar socialförvaltningen. Ämnen som specifikt berör unga människors livssituation inkluderar psykisk ohälsa bland unga, ökning av orosanmälningar och försämrade studieprestation.

Socialnämnden utgår från mål 1 och mål 4, som fastställts av kommunfullmäktige, i nämndens verksamhetsplan. Mål 1 handlar om att skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping och är kopplat till Agenda 2030. Målet bryts ned i aktiviteter som är kopplade till socialförvaltningens verksamhet. Några av dessa aktiviteter, som speciellt berör unga människor, är att kommunen ska främja fler hemmaplanslösningar, öka samverkan kring barnnärenden och implementera första hjälpen för psykisk hälsa inom verksamheterna.

Barn- och utbildningsnämnden

Likt socialnämnden antog barn- och utbildningsnämnden en ny verksamhetsplan för 2023–2025 med formulerade mål, visioner och styrning. Barn- och utbildningsnämnden framhäver digitaliseringsstrategin och dess implementering inom skolverksamheten. Nämndens mål är att i större utsträckning digitalisera arbetsprocesser för att skapa flexibla och effektiva lösningar.

Arbetsmarknadsstrategin nämns också i nämndens verksamhetsplan, där fokus ligger på att erbjuda utbildning som möjliggör för eleverna att närma sig arbetsmarknaden genom bra matchning och rätt kompetensförsörjning.

Barn- och utbildningsnämnden berör samtliga fullmäktigemål där mål 1 fokuserar på förebyggande insatser för barn och unga. I målformuleringen beskriver nämnden att en kartläggning behöver genomföras för att belysa vilka föräldrar som väljer att inte skicka sina barn till skolan och vilka orsaker som finns. Kartläggningen ska fungera som underlag för nämnden att identifiera mer effektiva insatser för att främja högre skolnärvaro.

Brister i svenska språket redan i förskoleklasserna är ett identifierat område där nämnden avser att skapa bättre förutsättningar för att utveckla språkkunskaperna.

Nämnden konstaterar i sin verksamhetsplan att det ökande antalet barnplaceringar inom Falköpings kommun är en oroväckande trend. Därför betonar nämnden vikten av att bibehålla och stärka samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Nämnden framhåller vikten av pågående samverkansprojekt och dialogen mellan yrkeskategorierna i syfte att upptäcka och möta behoven hos föräldrar och barn för att skapa bra förutsättningar i ett tidigt skede.

Mål 2, 3 och 4 i nämndens verksamhetsplan beskriver hur organisationen och styrningen kan förbättras. För att skapa attraktiva skolor upprepas fokusområden "skapa trygghet och arbetsro" flera gånger i planen. Samverkan,

processbaserade arbetssätt och kvalitetsarbete inom skolverksamheterna är identifierade områden som nämnden belyser vikten av för att bidra till fullmäktiges mål.

Kultur- och fritidsnämnden

I kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan för 2023–2025 nämns barns och ungas psykiska ohälsa som en växande trend. I planen presenteras Rädda Barnens rapport där allt fler barn lever i fattigdom med anledning av omvärldsläget. Samhällsklyftorna i samhället ökar, vilket även återspeglas i Falköpings kommun. Nämnden uppmärksammar att fler tjejer än killar är aktiva i organiserade kulturaktiviteter. Däremot är killar i högre utsträckning aktiva inom föreningsidrotten. Samtidigt är det en växande trend att allt färre ungdomar motionerar.

Kultur- och fritidsnämnden utgår från samtliga fullmäktigemål. Vidare prioriterar nämnden följande identifierade fokusområden: barns och ungas uppväxtvillkor, landsbygdsutveckling, arbetsmarknad, klimat och trygghet. Några av aktiviteterna som nämnden har beslutat att arbeta efter är samverkan, stärkande av mötesplatser, demokratistärkande åtgärder samt hälsofrämjande insatser.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade bedömning är att nämnderna saknar en gemensam strategi och endast till viss del har tydliga mål för det förebyggande arbetet med barn och unga.

Det förebyggande arbetet faller huvudsakligen inom ramen för mål 1: ett socialt hållbart Falköping. En av de fem politiska prioriteringarna för 2023–2025 som lyfts fram i den kommunövergripande flerårsplanen rör barn och unga. Vi bedömer därför att kommunfullmäktige i Falköpings kommun, genom KF-mål 1 och politiska prioriteringar, har framhävt det förebyggande arbetet med barn och unga som ett viktigt område att fokusera på under perioden 2023–2025.

I det kommunövergripande styrdokumentet, godkänt av fullmäktige, om de övergripande målen och kommunens inriktning framgår det dock inte tydligt hur kommunen bör arbeta förebyggande med barn och unga. Eftersom det förebyggande arbetet är omfattande och innefattar flera områden, samt involverar flera av kommunens förvaltningar, saknas det enligt vår bedömning en gemensam nämnare. Styrdokumentet saknar beskrivning och definition av det förebyggande arbetet, samt vilka effekter som önskas uppnås. Syftet med det förebyggande arbetet saknar tydliga mål och mätbara indikatorer, vilket försvårar möjligheten att utvärdera effekterna av arbetet och bedömningen av måluppfyllelsen för KF-mål 1.

Vi noterar att de nämnder som på ett eller annat sätt berörs av det förebyggande arbetet med barn och unga (socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden) inte har brutit ner KF-mål 1 och konkretiserat det i några särskilda nämndmål med tillhörande målvärden och indikatorer. När flera nämnder har att förhålla sig till och arbeta mot KF-mål 1 blir det svårt att följa upp och utvärdera i vilken utsträckning varje nämnd har bidragit till måluppfyllelsen. Vi noterar dock att både socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden i sina verksamhetsplaner har lyft fram flera olika aktiviteter kopplade till KF-mål 1 och det förebyggande arbetet med barn och unga.

Trots att det finns en uttalad inriktning och politisk prioritering, och att kommunen samt berörda nämnder har tagit steg mot att utforma och arbeta med förebyggande insatser för barn och unga, saknas det enligt vår bedömning en kommunövergripande strategi för det förebyggande arbetet med barn och unga. Avsaknaden av en övergripande strategi och målsättning kan leda till att berörda nämnder, förvaltningar och enheter arbetar isolerat, drar åt olika håll och inte nyttjar potentiella synergier. Detta kan också innebära risk för dubbelarbete och ineffektiv användning av resurser.

Utan en övergripande strategi och målsättning riskerar resursallokering och prioritering av åtgärder och aktiviteter att ske utan ett helhetsperspektiv. Detta

kan i sin tur leda till att möjliga positiva effekter uteblir eller blir mindre än vad som kunnat förväntas. Avsaknad av en övergripande strategi och målsättning försvårar även samordning och samarbete, vilket kan minska effektiviteten i det förebyggande arbetet. I slutändan kan det bli svårt att utvärdera huruvida det förebyggande arbetet är framgångsrikt och att hålla alla ansvariga för resultaten.

2.3 Är ansvarsfördelningen avseende barn och unga (inkl. förbyggande arbetet) tydlig och känd bland berörda nämnder?

Respektive nämnds uppdrag, ansvar och uppgifter beskrivs i deras reglementen. Det framgår av SN:s och BUN:s reglementen att nämnderna inom sina respektive verksamheter ska följa det som anges i lag eller annan författning.

I reglementet för KFN framgår att nämnden ansvarar för att främja kultur- och fritidslivet samt skapa förutsättningar för en mångsidig, tillgänglig och inkluderande kultur- och fritidsverksamhet. Kultur- och fritidsnämnden ska också främja delaktighet och möjlighet till påverkan för dem som verksamheten riktar sig mot.

Ansvarsfördelning inom socialnämnden

Socialförvaltningen är en stor förvaltning med ansvar för flera områden såsom bland annat äldreomsorg, socialtjänst och sjukvård. Falköpings kommuns socialförvaltning är indelad i fyra verksamhetsområden, vilka illustreras i figur 9 nedan.

Avdelningen för myndighet och hälso- och sjukvård är det verksamhetsområde där det förebyggande arbetet med barn och unga tillhör. Ällagatans förebyggande team är en enhet som arbetar med barn och familjer i de yngre åldrarna och erbjuder både primära och sekundära insatser. Ällagatans förebyggande team presenteras mer utförligt under avsnitt 2.5.

Ungdomsenheten som också tillhör IFO (individ- och familjeomsorg) och där kommunens fältsekreterare ingår riktar sig mot ungdomar. Fältsekreterarna

arbetar främst med de äldre barnen/ungdomarna och har mer uppsökande arbetsuppgifter. Fältsekreterarnas arbete presenteras mer utförligt i avsnitt 2.5.

Figur 9 – Organisationsstruktur, Socialnämnden i Falköpings kommun.

I nämndernas verksamhetsplaner som presenterats ovan framgår ansvarsfördelningen för respektive verksamhetsområde. Olika samverkansformer som förvaltningarna har upparbetat, både internt och externt, framgår också i ansvarsfördelningen, dock enbart inom samverkansgruppen. Samverkansformerna presenteras i kommande avsnitt.

I intervjuer med de berörda presidierna som har tillfrågats för denna granskning råder en samstämmighet om att ansvarsfördelningen är otydlig. Presidierna menar att nämnderna naturligtvis ansvarar för respektive nämnds område, men när det gäller det förebyggande arbetet är ansvarsfördelningen otydlig.

Vid intervju med socialchefen framkom att det förebyggande arbetet kring barn och unga saknar en övergripande strategi. Socialchefen menar att en

övergripande strategi hade underlättat det nämndöverskridande arbetet samt reglerat ansvarsfördelningen.

Frågan kring ansvarsfördelningen har även undersökts bland de intervjuade tjänstepersonerna. Tjänstemännen upplever sitt uppdrag som tydligt och även att ansvarsfördelningen inom respektive enhet är tydlig. Samverkan mellan enheter och förvaltningar sker i mindre utsträckning när behovet uppstår.

Socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen är de förvaltningar som samverkar i störst utsträckning. Kultur- och fritidsnämnden är en del av samverkansarbetet i mindre utsträckning och vid gemensamma evenemang. Vid samverkansarbetet upplevs ansvarsfördelningen som tydlig.

Bedömning och kommentarer

Vår övergripande bedömning är att ansvarsfördelningen avseende barn och unga (inkl. förebyggande arbetet) är till viss del tydlig och känd bland berörda nämnder.

Respektive nämnds uppdrag, ansvar och uppgifter beskrivs i nämndernas reglemente. Förutom hänvisningar till gällande lagstiftning ger reglementena ingen specifik information om ansvaret för det förebyggande arbetet med barn och unga. Även övriga styrdokument saknar förtydliganden av ansvarsfördelningen. Av den anledningen anser vi att det saknas en tydlig definition av ansvarsfördelningen på övergripande nivå när det gäller det förebyggande arbetet med barn och unga. En möjlig förklaring kan vara att det inte finns en övergripande strategi för det förebyggande arbetet, vilket har resulterat i bristande ansvarsfördelning.

Vi bedömer emellertid att ansvarsfördelningen på enhetsnivå i huvudsak är tydlig. För att minska sårbarheten vid eventuella personalbyten krävs dock en tydligare och dokumenterad ansvarsfördelning på total/samlad nivå.

2.4 Är strukturer och rutiner för samverkan mellan berörda nämnder och externa aktörer avseende barn och unga tydlig och känd? Vilken samverkan finns?

I Falköpings kommun sker samverkan i olika former, både internt mellan förvaltningar och externt med andra aktörer såsom regionen, myndigheter och civilsamhället. Vikten av samverkan på övergripande nivå betonas genom fullmäktiges antagna mål.

Intern samverkan

SPC (Specialpedagogiskt centrum) är barn- och utbildningsförvaltningens eget samverkansorgan för barn- och elevhälsa. Samverkansgruppen består av olika specialkompetenser som stödjer förskolornas barnhälsa och skolornas elevhälsa. SPC har regelbundna möten med pedagogerna i förskolan för att diskutera utmaningar i verksamheten och barn med utmanande beteenden. På så sätt kan pedagogerna få stöd i sitt arbete. SPC är även med och stöttar Ällagatans verksamhet samt projektet KRAFT med sin specialkompetens vid behov. Både Ällagatans verksamhet och KRAFT-projektet presenteras mer utförligt nedan.

Kultur- och fritidsförvaltningen erbjuder öppen ungdomsverksamhet i förebyggande syfte för att tidigt identifiera ungdomar med avvikande beteende. När ett sådant beteende uppmärksammas behöver personalen samverka med olika förvaltningar för att kunna stötta ungdomen. Samverkan sker även vid planering av större aktiviteter, lovaktiviteter och tillställningar för ungdomar. Genom samverkan kan kultur- och fritidsförvaltningen säkerställa att flera kompetenser finns närvarande och att de samarbetar kring den enskilda ungdomen. Nämnden samverkar i större utsträckning med andra förvaltningar vid anordning av evenemang, som exempelvis lovaktiviteterna.

I intervjuer med berörda tjänstepersoner framkommer att informella samverkansinsatser sker löpande inom och mellan verksamheterna vid behov. Det uppges att den informella samverkan är mycket effektiv och nödvändig, då

tjänstepersoner kan samtala och rådgöra utan att behöva vänta på ett planerat möte. Denna typ av samverkan har utvecklats naturligt i det dagliga arbetet.

Samtidigt informerade de berörda presidierna att samverkan mellan nämnderna inte äger rum. Presidierna påpekar att det finns ett behov av att inrätta samverkan på politikernivå för att möjliggöra diskussioner.

Extern samverkan

Falköpings kommun har ett samverkansavtal med Närhälsan i Västra Götaland genom Mödrahälsovården, Barnhälsovården och vårdcentralen i Oden. Barn- och utbildningsförvaltningen samt socialtjänsten är också involverade i samarbetet för att kunna erbjuda barn och familjer stöd genom att utnyttja flera kompetenser. Inom ramen för detta samarbete fungerar familjecentralen som en central enhet, med fokus på barn i åldern 0–5 år. Syftet med samverkan är att skapa ett nätverk för barnfamiljer och fungera som ett kunskapscenter för målgruppen.

SSPF-samverkan är ett samarbete mellan skolan, socialtjänsten, polismyndigheten och fritidsverksamheten. Syftet är att erbjuda individuella insatser till ungdomar som exempelvis uppvisar kriminellt beteende och missbruk av narkotika. SSPF-samverkan bygger på att flera specialkompetenser samarbetar kring ungdomen, men förutsätter att ungdomens föräldrar ger sitt samtycke till informationsutbyte mellan aktörerna. Det operativa arbetet består av en modell där aktörerna regelbundet träffas, kartlägger beteenden och erbjuder insatser. Uppföljning av insatserna är en central del av modellen.

Part-samverkan är en samverkan som leds av kommunens folkhälsostrateg. I samverkansgruppen ingår socialförvaltningen, barn- och ungdomsförvaltningen, BUP samt regionen för att organisera det förebyggande arbetet kring barns och ungas hälsa. Dock är part-samverkan fortfarande i uppstartsfasen. Det pågår även en vårdssamverkan genom kommunalförbundet i Skaraborg, där syftet är att arbeta mer förebyggande tillsammans över kommungränserna.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade bedömning är att det till stor del finns strukturer och rutiner för samverkan mellan berörda nämnder och externa aktörer för barn och unga.

Det pågår många samverkansinsatser i Falköpings kommun när det gäller det förebyggande arbetet med barn och unga. Genom att granska kommunens samverkansarbete kan vi se att samverkan sker under hela barnets/ungdomens liv. Ett samverkansarbete pågår från förskoleåldern till mellanstadiet och även för äldre ungdomar. Tjänstepersoner anpassar sitt arbete utifrån målgruppens behov, utmaningar och ålder och tillämpar metod efter målgrupp.

Vi konstaterar att det pågår ett omfattande arbete med olika typer av åtgärder och insatser, och att det finns goda exempel på samverkan både på gruppnivå och individnivå, både inom och mellan kommunala verksamheter. De samverkansavtal, rutiner och dokument vi tagit del av är generellt sett välskrivna och tydliga. Det saknas dock i viss utsträckning en tydlig och gemensam styrning och samverkan mellan nämnderna som skulle kunna möjliggöra resursfördelning och prioritering av åtgärder och aktiviteter utifrån ett helhetsperspektiv.

Även om nämnderna tagit ett stort steg mot att utforma förebyggande insatser för barn och unga behöver målen förtydligas och en starkare styrning av samverkan utformas för att arbetet ska bli tydligt styrt, meningsfullt och motiverande. Detta gäller också samverkan och samarbete kring det förebyggande arbetet med barn och unga på politisk nivå. Berörda nämnder bör utveckla samverkan för det gemensamma arbetet kring barn och unga. På så sätt kan nämnderna diskutera politiska strategiska frågor och formalisera gemensamma mål och riktlinjer.

[2.5 Har nämnderna säkerställt att det finns ändamålsenliga metoder och arbetssätt för uppsökande och förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att fara illa? Vilka åtgärder/insatser erbjuds och genomförs?](#)

Ällagatan

Föräldraskapsstöd är en förebyggande insats som kommunen har arbetat med under en tid och som för 2023 har fått nya medel för att utöka arbetet. Tidigare har föräldraskapsstöd erbjudits och finansierats i projektform, men numera ingår det i den ordinarie verksamheten på Ällagatan. På Ällagatan arbetar medarbetare med olika kompetenser för att möta bland annat barns och familjers behov och utmaningar, och föräldraskapsstödet har varit en positiv insats med många deltagare. Insatsen erbjuds till familjer med barn upp till 12 år och får enbart bestå av upp till 5 stöttande samtal som sker utan journalföring. Om klienten bedöms ha ytterligare behov av stöttande samtal måste detta ske genom en biståndsbedömd utredning.

Förutom föräldraskapsstöd erbjuder teamet på Ällagatan olika kunskapshöjande insatser i form av aktivitetsgrupper, kurser och utbildningar. Teamet arbetar endast med att sprida information om sin verksamhet, medan kommunens fältsekreterare arbetar mer i uppsökande form. I samtal med medarbetare och enhetschef på Ällagatan uppges det att mätning och utvärdering av de erbjudna insatserna inte genomförs i den utsträckning som krävs för att påvisa effekterna av insatserna. Information om socialförvaltningens förebyggande arbete till socialnämnden sker enbart kvartalsvis genom verksamhetsberättelser.

Fältsekreterare - insatser riktade mot ungdomar

Kommunens fältsekreterare, som ingår i en annan enhet inom socialförvaltningen jämfört med Ällagatan, riktar sig mot målgrupperna 12–18 år. Fältsekreterarna arbetar uppsökande och proaktivt genom att vara synliga på fritidsgårdar, skolor och andra mötesplatser där målgruppen finns. Arbetstiderna för fältsekreterarna är flexibla med arbete på helgdagar och under obekväma arbetstider för att nå ungdomar i olika nätverk. Enligt en tjänsteperson från fältsekreterarteamet har verksamheten identifierat cirka 200 ungdomar som behöver stöd, men teamet arbetar för närvarande med cirka 30. Denna inriktning beror delvis på begränsade resurser men även på svårigheter att nå ut till ungdomarna.

Ett problem som framhålls av intervjuade tjänstepersoner är att både föräldrar och unga gärna undviker kommunala insatser av rädsla för att bli anmälda eller få andra konsekvenser. Teamets stora utmaning är att förklara uppdraget, deltagarnas anonymitet och att det inte finns några krav på journalföring.

Förutom att synliggöra fältsekreterarna och deras insatser, arbetar teamet med föräldrastödsgrupper kopplade till föräldrar i målgruppen. Klienter och uppdrag till teamet kommer in via av tips från myndigheter, skola och fritidsverksamheter. Teamet erbjuder även kunskapshöjande insatser i form av kampanjer, kurser och ungdomsgalor. Detta för att diskutera viktiga ämnen, lyfta goda exempel samt skapa förutsättningar för nätverk och dialog med fritids- och idrottsföreningar.

Projekt KRAFT

KRAFT är ett samverkansprojekt mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialtjänsten. Barnplaceringar och hög skolfrånvaro bland vissa elever har under de senaste åren i Falköping varit en växande trend. Forskning har påvisat ett samband mellan barnplaceringar och hög skolfrånvaro, med sämre studieresultat som följd. Falköpings kommun har genom projektet KRAFT skapat ett koncept där elever som behöver stöd erbjuds att gå i en särskild undervisningsgrupp i sex månader, samtidigt som deras familjer och föräldrar erbjuds familjestöd. Insatsen riktar sig till elever i årskurs 4–9. Projektets kapacitet tillåter högst åtta elever per omgång. Projektets kapacitet tillåter max 8 platser/elever per omgång.

Målet med projektet är att förbättra relationen och kommunikationen inom familjen samt att främja högre skolnärvaro. Projektets utvärdering baseras på avstämningar, dokumentation och analyser av genomförd verksamhet. Projektet förväntas avslutas och utvärderas i december 2023.

Projekt DOTORP

DOTORP är ett samverkansprojekt mellan kommunen och det kommunala bostadsbolaget Hyresbo. Syftet med projektet är att skapa ett tryggt, attraktivt och trivsamt Falköping med fokus på området Dotorp. Dotorp är ett område som på grund av olika socioekonomiska faktorer har problem med trygghet,

samhällsdeltagande och störningar som påverkar idrottsverksamheten. Genom kunskapshöjande insatser, föräldraengagemang, stöd till idrottsverksamheter och trivsam miljö strävar projektet efter att uppnå dess önskade effekter.

Projektet DOTORP syftar till att skapa trygghet, trivsel och aktiva invånare i samhället. Genom att motivera barn och ungdomar att delta i idrott, stödja civilsamhället och skapa trivsamma fysiska miljöer strävar man efter att skapa en känsla av tillhörighet bland invånarna i området.

SPC

Specialpedagogiskt centrum (SPC) i Falköpings kommun är ett team med olika specialkompetenser som genom tvärprofessionella insatser stöttar barn och elever med svårigheter i kommunens förskolor och skolor. Teamet erbjuder rådgivning, konsultation, utbildning och handledning till andra yrkesverksamma inom kommunens förskole- och skolverksamhet. SPC är en del av barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

SPC:s barnhälsoteam samverkar i stor utsträckning med BVC och kommunens förskolor. Genom regelbundna samverkansmöten diskuterar man yngre barn som uppvisar olika utmaningar och behov. Eftersom SPC har bred kompetens inom barns hälsa och utveckling kan specialpedagogerna stödja förskolans pedagoger utifrån barnens behov. Familjecentralen kan erbjuda småbarnsföräldrar kurser, utbildningar och olika former av stöd när de möter utmaningar i sitt föräldraskap. På så sätt arbetar barnhälsoteamet på SPC förebyggande för att tidigt identifiera barn som har behov och kan erbjuda insatser vid behov.

Teamet på SPC verkar för all kommunal skolverksamhet och har därför regelbundna möten med elevhälsoteamen på skolorna för konsultation och handledning. Tack vare SPC:s breda kompetensresurser kan de, tillsammans med verksamheten på Ällagatan och i projektet KRAFT, agera när behov uppstår.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade bedömning är att nämnderna till viss del har säkerställt ändamålsenliga arbetssätt och metoder för det förebyggande arbetet med barn och unga.

Genom att gå igenom de åtgärder och insatser som erbjuds inom kommunen, bedömer vi att det finns en mängd insatser att tillgå. Insatser i förebyggande syfte erbjuds redan i förskoleklasserna, vilket vi bedömer som positivt. Rutiner, arbetssätt och åtgärder finns framtagna för olika åldersgrupper att möta olika behov. Därmed anser vi att Falköpings kommun har en god verktygslåda med behovsanpassade åtgärder. Om insatserna är ändamålsenliga är svårt att säga då effekterna av insatserna utvärderas i väldigt liten utsträckning. Det pågående projektet som genomförs planeras att utvärderas i slutet av verksamhetsåret.

Vissa projekt är delfinansierade av olika förvaltningar, vilket ställer högre krav på samstämmighet och ekonomisk möjlighet. Detta kan äventyra projektets efterlevnad, vilket innebär att insatser som sker i projektform är sårbara om finansieringen upphör. Projekt är ofta begränsade på grund av finansiering, vilket exempelvis KRAFT har kritiserats för.

Som tidigare nämnts genomförs en relativt stor del av de förebyggande insatserna i projektform. Vår uppfattning är att det finns situationer där förebyggande arbete i projektform är mest lämpligt och effektivt, till exempel om man överväger att implementera en ny metod eller tillvägagångssätt. Det kan vara lämpligt att först testa det i form av ett projekt. På så sätt kan man utvärdera effektiviteten innan man skalar upp och integrerar det i den ordinarie verksamheten. Det kan även finnas specifika problem eller utmaningar som kräver koncentrerade insatser, till exempel ökning av ungdomsbrott i ett visst område. Det kan även finnas särskilda möjligheter som är tidsbegränsade, som tillgänglig finansiering för ett visst projekt, eller möjligheten att samarbeta med en specifik partnerorganisation. I alla dessa fall är det viktigt att planera för hur

framgångsrika projekt kan integreras i den ordinarie verksamheten efter att de har avslutats. Detta innebär att utvärdera projektets effektivitet, att sprida lärdomar och framgångar.

Att genomföra förebyggande arbete enbart i projektform har ett antal nackdelar jämfört med att integrera det i den ordinarie verksamheten. Projekt tenderar att vara tidsbegränsade, och det kan även vara svårt att upprätthålla de initiativ och program som startats. Projekt är ofta beroende av särskild finansiering, vilket kan vara osäkert och oförutsägbart. Det kan även bli svårare att planera för långsiktiga insatser och säkerställa kontinuitet i verksamheten. Projekt kan skapa kunskap och lärdomar som kan gå förlorade när projektet avslutas, om de inte integreras i den ordinarie verksamheten. Vi rekommenderar därför Falköpings kommun att sträva efter att integrera större delen av det förebyggande arbetet med barn och unga i den ordinarie verksamheten.

Enligt vår uppfattning är större delen av de förebyggande insatserna i Falköping av selektiv och/eller indikerad karaktär, även om det naturligtvis även förekommer universella förebyggande insatser. Det är framför allt barn- och utbildningsnämnden som står för de selektiva och indikerade insatserna. Även de projekt som presenteras tidigare i rapporten är flertalet av selektiv och/eller indikerad karaktär. Samtliga insatser är dock viktiga och uppfyller en viss funktion. Däremot är det viktigt att det förebyggande arbetet i Falköping har en tydlig strategi samt identifierar vilka insatser som ska prioriteras för att skapa effektivitet i arbetet.

[2.6 Sker en strukturerad och systematisk uppföljning och utvärdering av planeringen och genomförandet av det uppsökande och förebyggande arbetet samt effekterna av genomfört arbete?](#)

Socialnämnden utvecklade under 2021 en ny modell för uppföljningsarbete, vilken baseras på dialogbaserad uppföljning. Förvaltningens ekonomer och verksamhetsutvecklare träffar ledningsgrupperna för de olika verksamheterna tre gånger per år för att hålla en nära dialog kring verksamhetens utveckling.

Verksamhetsuppföljningen presenteras i en matris med aktiviteter som följs upp under året.

Under intervjuer med tjänstepersoner som operativt arbetar förebyggande för barn och unga framkommer att det inte görs någon mätning/utvärdering av uppnådda effekter. Anledningen är att effekterna är svåra att mäta eftersom det förebyggande arbetet är brett och resultatet kanske visar sig först senare i ungdomens liv. Däremot sker en systematisk uppföljning av insatserna för att säkerställa kontinuitet och identifiera om nya behov uppstår.

Personalen på Ällagatan uppger att uppföljning sker i de enskilda insatserna genom dialog med barn och föräldrar. Personalen frågar om familjesituationen, insatsens påverkan på situationen och ungdomens upplevelse. Vid intervjuer framkommer att klientens kommentarer om insatsen ofta är positiva och uppskattande. Insatser som kampanjer och kunskapshöjande evenemang är svåra att mäta effekterna av. Syftet med kunskapshöjande insatser är att skapa bredare förståelse för ett specifikt ämne.

Vid intervju med representanter från Specialpedagogiskt Centrum (SPC) framkommer det att uppföljning sker systematiskt genom samverkansmöten med den operativa personalen i skolväsendet. Vid dessa möten diskuteras bland annat individers beteenden, utmaningar och mönster. Det sker en löpande uppföljning för att undvika att problemområden faller mellan stolarna. Däremot sker ingen mätning av insatsernas effekter, men det framkommer vid intervjuer att om ett problem eller en individ inte omnämns vid samverkansmötena räknas det som att problemet är löst. Dock förs ingen statistik eller dokumentation över hur många "ärenden" som löses.

Under 2019 finansierade kommunstyrelsen projektet "uppsökande föräldraskapsstöd", vilket numera är en del av den ordinarie verksamheten som drivs av teamet på Ällagatan. När insatsen bedrevs i projektform gjordes en slutrapportering 2022 som beskrev projektets utförande och innehåll utifrån projektmålen. Slutrapporten framhävde att projektet lyckats skapa samverkan

mellan kommunen och etniska föreningar och att föräldrar med utomeuropeisk etnisk bakgrund fått bra stöd i sitt föräldraskap. Slutligen bedömdes projektet ha uppfyllt sina mål och skapat kontinuitet eftersom det nu är en del av den ordinarie verksamheten.

Familjecentralen grundades 2002 och har kontinuerligt utvärderat och sammanställt verksamheten i en rapport. Den senaste utvärderingen gjordes 2019. Rapporten beskrev verksamhetens syfte, utveckling och måluppfyllelse. Familjecentralen är en mötesplats där många olika kompetenser samlas för att möta barnfamiljers behov, eller helt enkelt vara en naturlig mötespunkt. Sammanfattningsvis bedöms Familjecentralen uppfylla sina mål och nå en bred målgrupp. Dock noterades att Familjecentralen på senare tid fått nya behov av integrationskaraktär och behöver utveckla verksamheten för att möta behoven.

KRAFT och DOTORP är pågående projekt som planeras slutredovisas december 2023. Delredovisningar har presenterats för berörda nämnder och visar att projekten ligger i fas med både budget och tidsplanering.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade bedömning är att uppföljning och utvärdering av planeringen och genomförandet av det uppsökande och förebyggande arbetet samt effekterna av genomfört arbete till viss del sker på ett strukturerat och systematiskt sätt.

Insatser som genomförs i projektform utvärderas mer utförligt och dokumenteras väl. Baserat på de utvärderingar och projektbeskrivningar vi granskat benämns utvärdering som en viktig del av arbetet, till skillnad från ordinarie verksamhet. Utvärdering av den genomförda verksamheten i det operativa arbetet utanför projekt sker i mindre utsträckning och på ett informellt sätt. Utvärderingen sker inom verksamhetsteamet och är ofta inte dokumenterad. Mätning av uppnådda verksamhetsmål genomförs inte eftersom målen formuleras på ett sätt som inte kan mätas.

Vi anser att det är mycket viktigt att följa upp resultaten av insatserna, både på individ- och gruppnivå, för att kunna bedöma om de har haft önskad effekt. Vidare anser vi att arbetet med uppföljning behöver utvecklas för att kunna erbjuda relevant underlag för analys och styrning. Det kan innebära att göra bedömningar av pågående verksamhet, specifika åtgärder eller insatser samt deras resultat och kostnadseffektivitet. Detta skulle också förbättra möjligheterna att sprida goda erfarenheter och lösningar.

Vi är fullt medvetna om att det kan vara svårt att mäta och utvärdera effekterna av förebyggande insatser, både på individ- och gruppnivå samt på samhällsnivå. Effekter kan variera beroende på en mängd faktorer, inklusive kvaliteten på det förebyggande arbetet, de specifika behoven och förhållandena hos den aktuella befolkningen samt andra samhälls- och miljöfaktorer. Dessutom kan det förebyggande arbetet ofta inte ge omedelbart mätbara effekter utan dess effekter kan visa sig på längre sikt och i olika former, till exempel bättre studieresultat, minskad brottslighet och mindre skadegörelse. Bara för att det är svårt att mäta något betyder det inte att det inte ska mätas.

Varje gång en verksamhet identifierar och beslutar om att genomföra en specifik insats eller åtgärd, utgår de från att det finns ett problem som behöver åtgärdas och genomförda insatser förväntas leda till en förändring. Utmaningen ligger i att hitta relevanta mått/indikatorer och en lämplig uppföljningsmetod.

För att bedöma kommunens förebyggande arbete för barn och unga kan ett antal nyckeltal och indikatorer vara användbara. Dessa bör återspegla vad verksamheterna gör (processmått/indikatorer) och de resultat som uppstår. Regelbunden analys av process- och resultatmått/indikatorer kan hjälpa verksamheten att bedöma effektiviteten i sitt förebyggande arbete, identifiera förbättringsområden samt förmedla den mest lämpliga metoden för hur resursfördelningen kan förbättras.

2.7 Sker tillfredställande återrapportering till berörda nämnder gällande uppsökande och förebyggande arbete för barn och unga? Tillser nämnderna att aktiva åtgärder vidtas vid behov av utveckling av det förebyggande arbetet?

Granskningen av socialnämndens sammanträdesprotokoll under 2022–2023 visar att ett antal återrapporteringar kopplade till det förebyggande arbetet har gjorts till nämnden. Återkopplingarna har handlat om samverkan från fältsekreterarna, utökning av personal samt tillsättning av en SSPF-koordinator. Av protokollen framgår det att projektet KRAFT erhöll ytterligare medel under 2022 för att säkra projektets kontinuitet under 2023. Löpande återkoppling sker även i delårsredovisningarna kvartalsvis. Nämnden har i övrigt lagt information kring återkoppling till handlingarna. Inga särskilda inriktnings- eller styrande beslut har tagits. Socialnämndens presidium uppgav i intervjun att de upplever återkopplingen kring barn och unga som tillfredsställande och tillräcklig.

I barn- och utbildningsnämndens sammanträdesprotokoll finns återkoppling kring föräldraskapssamverkan mellan skola och föräldrar. Liksom socialnämnden har barn- och utbildningsnämnden beslutat att tilldela medel till KRAFT-projektet under 2023. Det har också rapporterats om hur projektmedlen för 2022 har använts samt hur den fortsatta finansieringen under 2023 är tänkt att användas. Löpande återkoppling sker även i delårsredovisningarna kvartalsvis. Nämnden har i övrigt lagt information kring återkoppling till handlingarna. Inga särskilda inriktnings- eller styrande beslut har tagits. Barn- och utbildningsnämndens presidium uppgav i intervjun att de är nöjda med återkopplingen kring barn och unga. Av kultur- och fritidsnämndens sammanträdesprotokoll avseende perioden 2022–2023 går det inte att utläsa huruvida nämnden har fått återkoppling om det förebyggande arbetet med barn och unga.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade bedömning är att det till viss del sker tillfredsställande återrapportering till berörda nämnder gällande uppsökande och förebyggande

Förebyggande arbete för barn och unga

arbete för barn och unga. Vidare bedömer vi att nämnderna till viss del tillser att aktiva åtgärder vidtas vid behov av utveckling av det förebyggande arbetet.

Nämnderna har enligt kommunallagen och reglementet det yttersta ansvaret för styrning och ledning av nämndens verksamheter inklusive barn- och ungdomsverksamhet. Detta innebär bland annat att:

- fastställa tydliga mål, strategier och riktlinjer samt följa upp och utvärdera verksamhetens framsteg och effektivitet (tillsyn och styrning).
- ha ansvar för att kommunicera mål, strategier, aktiviteter och resultat med andra aktörer inom barn- och ungdomsverksamheten.
- säkerställa att verksamheterna, tilldelas tillräckliga resurser som behövs för att bedriva verksamheten i enlighet med lagstiftningen och interna styrdokument.
- säkerställa att det finns en ändamålsenlig och effektiv samordning med andra nämnder eller andra aktörer som är involverade i barn- och ungdomsverksamhet (samordning och samarbete).

För att nämnden ska kunna leda och styra en verksamhet på ett ändamålsenligt sätt behöver de tillgång till relevanta underlag/information från verksamheten. Genom tillgång till relevanta underlag kan politiker fatta informerade och effektiva beslut som stöder verksamhetens uppdrag och mål. För att säkerställa att underlaget är relevant och användbart bör nämnden vara delaktig i att definiera vilken information de behöver och hur ofta de ska erhålla den.

Utifrån granskning av de berörda nämndernas sammanträdesprotokoll i Falköpings kommun bedömer vi att det finns utvecklingspotential när det gäller återkoppling kring det förebyggande arbetet. Av det underlag vi tagit del av går inte utläsa att nämnderna agerat utifrån återkopplingen eller fattat styrande beslut. En möjlig förklaring kan vara att nämnderna inte dokumenterar tillräckligt och utförligt eventuella återkopplingar kring det förebyggande arbetet i sina protokoll.

Bilagor

Bilaga 1: Deloitte's bedömningskriterier

BEDÖMNING	KRITERIER	ÅTGÄRD
<p>Är ...</p> <ul style="list-style-type: none"> → ... ändamålsenlig → ... tillfredställande ur ekonomisk synpunkt → ... tillfredställande intern kontroll. 	Mer än <u>90 %</u> i granskningen använda revisionskriterier uppfyllda.	Åtgärder önskvärda.
<p>I huvudsak</p> <ul style="list-style-type: none"> → ... ändamålsenlig → ... tillfredställande ur ekonomisk synpunkt → ... tillfredställande intern kontroll 	Mellan <u>70-90 %</u> i granskningen använda revisionskriterier uppfyllda eller vid några få <u>lindriga avvikelser/brister</u> .	Åtgärder BÖR vidtas.
<p>Till stor del</p> <ul style="list-style-type: none"> → ... ändamålsenlig → ... tillfredställande ur ekonomisk synpunkt → ... tillfredställande intern kontroll 	Mellan <u>40-69 %</u> i granskningen använda revisionskriterier uppfyllda eller vid några få <u>kännbara avvikelser/brister</u> .	Åtgärder SKA vidtas.
<p>Till viss del</p> <ul style="list-style-type: none"> → ... ändamålsenlig → ... tillfredställande ur ekonomisk synpunkt → ... tillfredställande intern kontroll 	Mellan <u>20-39 %</u> i granskningen använda revisionskriterier uppfyllda eller vid några få <u>allvarliga avvikelser/brister</u> .	Åtgärder SKA vidtas.
<p>Ej</p> <ul style="list-style-type: none"> → ... ändamålsenlig → ... tillfredställande ur ekonomisk synpunkt → ... tillfredställande intern kontroll 	Mindre än <u>20 %</u> i granskningen använda revisionskriterier uppfyllda eller vid några få <u>mycket allvarliga avvikelser/brister</u> .	Åtgärder MÅSTE vidtas.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients’ most complex business challenges. To learn more about how Deloitte’s approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the “Deloitte network”) is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

§ 148

Dnr 2023/01298

Förvärv av fastigheten Friggeråker 25:10

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för år 2024 med 2 750 000 kronor.

Sammanfattning

Falköpings kommun arbetar med att ta fram ett planprogram för fortsatt utbyggnad av Marjarps industriområde. Fastigheten Friggeråker 25:10 ligger inom området som planeras som framtida industriområde väster om västra stambanan.

Det är olämpligt med en bostadsfastighet i ett industriområde och genom att Falköpings kommun förvärvar fastigheten underlättas även kommande detaljplaneprocess.

I och med detta förvärv äger Falköpings kommun den mark som omfattas av planprogrammet.

Medel avseende fastighetsförvärv budgeteras inte i kommunstyrelsens investeringsbudget. Beslut om tilläggsanslag till kommunstyrelsens budget för investeringar 2024 om 2 750 000 kronor, avseende köpeskilling och lagfartskostnad, behövs således för förvärvet.

Driftkostnaden för byggnaderna fram till att de ska rivas beräknas till 35 000 kronor per år.

Framtida rivningskostnad beräknas till cirka 300 000 kronor och hanteras enligt policy för lokalförsörjning och projektinvesteringar inom befintlig budgetram.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10 och att kommunfullmäktige ger tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för 2024 med 2 750 000 kronor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-17

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Förvärv av fastigheten Friggeråker 25:10

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för år 2024 med 2 750 000 kronor.

Sammanfattning

Falköpings kommun arbetar med att ta fram ett planprogram för fortsatt utbyggnad av Marjarps industriområde. Fastigheten Friggeråker 25:10 ligger inom området som planeras som framtida industriområde väster om västra stambanan.

Det är olämpligt med en bostadsfastighet i ett industriområde och genom att Falköpings kommun förvärvar fastigheten underlättas även kommande detaljplaneprocess.

I och med detta förvärv äger Falköpings kommun den mark som omfattas av planprogrammet.

Medel avseende fastighetsförvärv budgeteras inte i kommunstyrelsens investeringsbudget. Beslut om tilläggsanslag till kommunstyrelsens budget för investeringar 2024 om 2 750 000 kronor, avseende köpeskilling och lagfartskostnad, behövs således för förvärvet.

Driftkostnaden för byggnaderna fram till att de ska rivas beräknas till 35 000 kronor per år.

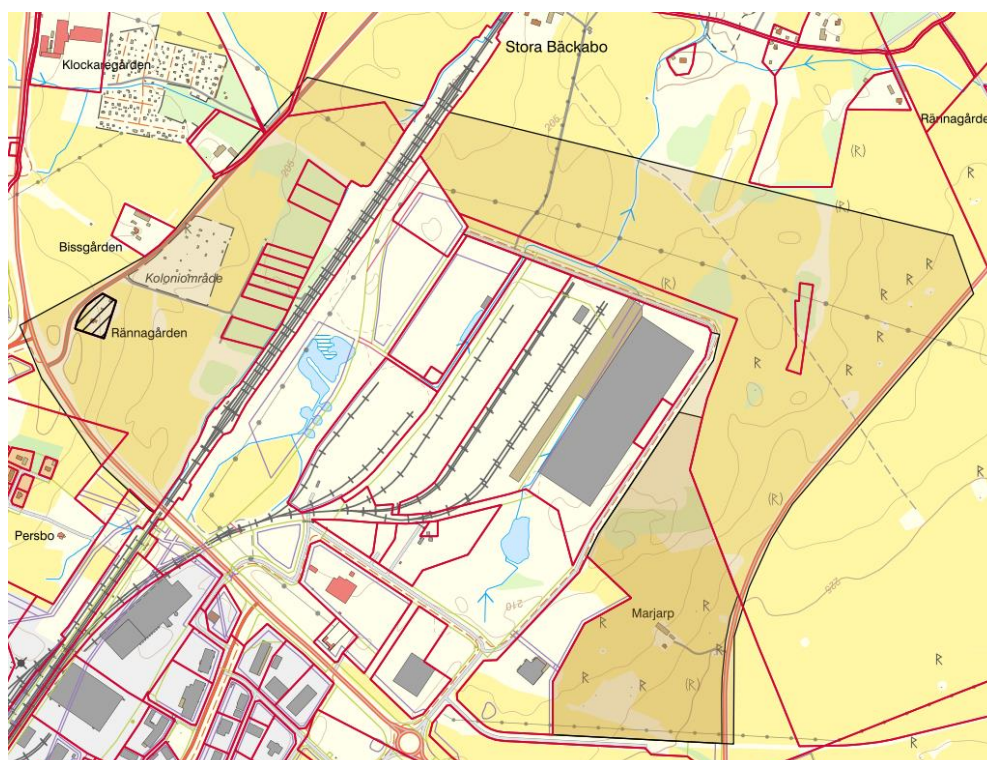
Framtida rivningskostnad beräknas till cirka 300 000 kronor och hanteras enligt policy för lokalförsörjning och projektinvesteringar inom befintlig budgetram.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10 och att kommunfullmäktige ger tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för 2024 med 2 750 000 kronor.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade den 6 november 2019 att uppdra åt stadsbyggnadsavdelningen att ta fram ett planprogram för utvecklingen av Marjarps industriområde.

Inom det område som ingår i planprogrammet för Marjarps industriområde ligger fastigheten Friggeråker 25:10 som utgör en bostadsfastighet, se figur 1 nedan. Under samrådet för planprogrammet yttrades önskemål från fastighetsägaren om att kommunen skulle förvärva fastigheten. Ett köpeavtal avseende fastigheten har tecknats mellan fastighetsägaren och Falköpings kommun.

Figur 1 - Friggeråker 25:10 markerad med svart skraffering

Förvaltningens bedömning

Fastigheten Friggeråker 25:10 som är cirka 5 900 kvadratmeter stor ligger inom det område som planeras för framtida industriområde. Det är inte möjligt att kombinera användningarna industri och bostäder i framtida detaljplan. Skulle någon annan förvärva fastigheten i detta läge kan det medföra en längre planprocess med ökad risk för överklagande av planprogrammet och den nya detaljplanen. Köpeskillingen utgår från en oberoende värdering som gjorts av fastigheten.

Mot bakgrund av tidigare fattade beslut samt det ovan anförda föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10 och att ge tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för 2024 med 2 750 000 kronor.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Finansiering av förvärf av fastigheter ska ske genom kommunens investeringsbudget. På grund av att det inte finns budgeterade medel för

fastighetsförvärv 2024 behöver finansiering ske genom utökad budgetram för kommunstyrelsens investeringsmedel. Kostnad för förvärv av fastigheten Friggeråker 25:10 omfattar köpeskilling om 2 700 000 kronor och lagfartskostnader om cirka 50 000 kronor.

Beräknad driftkostnad för byggnaderna på fastigheten är beräknad till 35 000 kronor per år. Några investeringar i byggnaderna bedöms inte behövas i närtid.

Beräknad rivningskostnad när byggnaderna inte längre kan användas inom kommunens egen verksamhet är 300 000 kronor. Framtida rivningskostnad hanteras enligt policy för lokalförsörjning och projektinvesteringar inom befintlig budgetram.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-17

Beslutet ska skickas till

Amelie Sandström, stadsbyggnadschef

Marcus Boström, verksamhets- och fastighetschef

Christoffer Fridolf Eriksson, biträdande ekonomichef

Tina Gustavsson, förvaltningsekonom

Alexander Järkeborn, mark- och exploateringsansvarig

Alexander Järkeborn

Mark- och exploateringsansvarig

Köpeavtal – Falköping Friggeråker 25:10

1 Avtalsparter

Namn & adress:	Organisations- /personnummer:	Andel:	Benämning i avtalet:
Falköpings kommun Stadshuset 521 81 FALKÖPING	212000-1744	1/1	Köparen
Christer Davidsson Friggeråker Rännagården 521 96 Falköping	530813-5952	1/2	Säljaren
Ann-Kristin Davidsson Friggeråker Rännagården 521 96 Falköping	520324-5922	1/2	

Mellan parterna träffas avtal om köp enligt nedan:

2 Villkor

Följande villkor gäller för detta avtals giltighet:

- att kommunfullmäktige i Falköpings kommun godkänner detta avtal senast den 28 februari 2024 och att beslutet vinner laga kraft.

Om denna förutsättning ej uppfylles är detta avtal till alla delar förfallet utan rätt för någondera parten att i anledning därav kräva den andra parten på ekonomisk ersättning. Förfaller avtalet skall vardera parter således bära sina egna kostnader.

3 Överlåtelseförklaring och fastighet

Säljaren överlåter härmed till köparen på nedanstående villkor följande fasta egendom (nedan benämnd fastigheten):
fastigheten Falköping Friggeråker 25:10 med adress Friggeråker Rännagården och en total areal om 5 861 m².

4 Köpeskilling

Köparen betalar till säljaren för fastigheten följande köpeskilling:
- 2 700 000 (TVÅMILJONERSJUHUNDRATUSEN) SEK.

5 Tillträde

Tillträde sker den 1 mars 2024 eller annat datum enligt överenskommelse (tillträdesdagen).

6 Äganderättens övergång

Parterna är överens om att äganderätten till fastigheten övergår först då säljaren överlämnat köpebrev till köparen.

7 Betalning av köpeskilling

Köparen betalar köpeskillingen kontant genom insättning på säljarens konto senast på tillträdesdagen. Beloppet uppgår till 2 700 000 kr.

8 Dröjsmål med betalning

Vid dröjsmål med betalning av köpeskilling utöver en (1) månad, som beror på köparen, äger säljaren rätt att häva köpet.

Dröjsmål som inte föranleder hävning berättigar säljaren till dröjsmålsränta enligt lag.

9 Köpebrev

När köparen betalat köpeskilling överlämnar säljaren ett kvitterat köpebrev.

10 Lagfart

Kvitterat köpebrev krävs för att köparen skall få lagfart. Köparen söker lagfart inom tre (3) månader från det att köpebrev har utfärdats.

11 Lagfartskostnader m.m.

Med köpet förenade lagfarts- och inteckningskostnader, såsom stämpelskatt m.m., betalas av köparen.

Kostnader vid lösen av säljarens eventuella lån ska betalas av säljaren.

12 Inteckningar

Säljaren garanterar att fastigheten på tillträdesdagen inte är intecknad till ett högre belopp än 900 000 kr och att fastigheten inte är pantsatt. Obelånade pantbrev ska på tillträdesdagen överlämnas till köparen.

13 Servitut, nyttjanderätter m.m.

Säljaren garanterar att fastigheten vid tillträdesdagen inte besväras av servitut, nyttjanderätt eller annan rätt än vad som framgår av fastighetsregistret.

Säljaren förbinder sig att från dagen för detta avtals undertecknande ej teckna nya avtal av nämnda slag.

14 Fördelning av utgifter och inkomster

Utgifter för och inkomster av fastigheten betalas av respektive tillfaller säljaren fram till tillträdesdagen. Köparen träder in vad avser tid därefter.

15 Försäkring

Säljaren garanterar att fastigheten är fullvärdesförsäkrad fram till tillträdesdagen. Skulle skada inträffa på fastigheten före tillträdesdagen skall köpet ändå stå fast och köparen vara berättigad att erhålla utfallande försäkringsersättning mot att köpeskilling betalas.

16 Faran för fastigheten

Säljaren står faran om fastigheten skadas eller försämras mellan kontraktsdagen och tidpunkten för tillträdesdagen. Faran övergår på köparen från och med tillträdesdagen även om fastigheten ej tillträtts på grund av köparens dröjsmål.

17 Fastighetens skick

Fastigheten överläts i det skick den är på kontraktsdagen om inte annat överenskommit.

Köparen har beretts tillfälle att själv eller genom sakkunnigt ombud undersöka fastigheten. Köparen är medveten om undersökningsplikten enligt 4 kap. 19 § jordabalken.

Säljaren ansvarar för att byggnaderna och tomten vid tillträdet är avstädade.

Säljaren får avlägsna laddbox för elbil samt den lekstuga som finns på fastigheten. Vid borttagande ska platsen där laddbox respektive lekstuga varit återställas.

Säljaren ska före tillträdesdagen ta bort lös egendom som inte ingår i köpet. Gör inte säljaren detta har köparen, om inte annat avtalats, rätt att göra sig av med egendomen på säljarens bekostnad.

18 Myndighetsbeslut, rådighetsinskränkning och anslutningsavgifter

Säljaren garanterar att på fastigheten belöpande gatukostnadsersättning, el-, fiber- och VA-anslutningsavgifter har erlagts om sådan ersättningsskyldighet inträtt.

Säljaren garanterar även att annat åläggande från miljö- och hälsoskyddsnämnd eller annan myndighet inte föreligger.

19 Överlämnande av handlingar

Säljaren ska på tillträdesdagen till köparen överlämna handlingar rörande fastigheten, vilka är av betydelse för köparen som ägare av denna.

20 Muntliga utfästelser

Detta avtal reglerar uttömmande allt som parterna överenskommit rörande överlåtelsen av fastigheten. Några muntliga utfästelser härutöver förekommer inte.

21 Avtalsbrott

Skulle någon part inte fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal, har motparten rätt till skälig ersättning. Är avtalsbrottet av väsentlig betydelse för part har denne dessutom rätt att häva köpet.

22 Ändringar och tillägg

Ändringar eller tillägg till detta avtal skall upprättas skriftligt och undertecknas av parterna för att kunna göras gällande.

23 Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

24 Underskrifter och bevittning

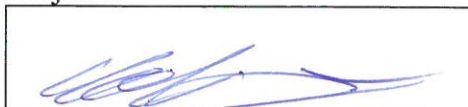
Falköping den 14/11 2023
Falköpings kommun,
kommunstyrelsen, köparen

Adam Johansson
Kommunstyrelsens ordförande

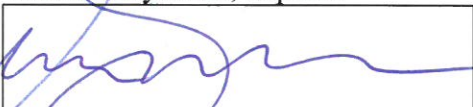
Falköping den 10/11 2023

Säljaren

Christer Davidsson

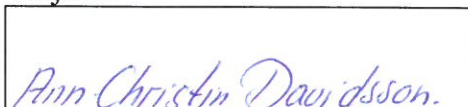
Falköping den 14/11 2023
Falköpings kommun,
kommunstyrelsen, köparen

Lars Svensson
Kommundirektör

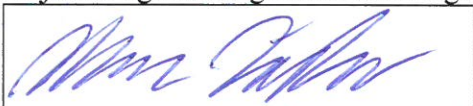
Falköping den 10/11 2023

Säljaren

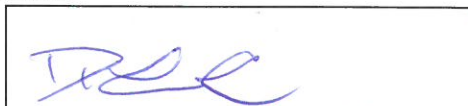
Ann-Kristin Davidsson

Säljarnas egenhändiga namnteckningar bevittnas:

Namnförtydligande

Alexander Järkeborn

Namnförtydligande

David Karlsson

Bilaga:

1. Utdrag ur fastighetsregistret

Fastighetsinformation

Bilaga 1 - Utdrag ur fastighetsregistret

SOKIGO
ADDNODE GROUP

Falköping Friggeråker 25:10	Status: Levande
Distrikt: Friggeråker	Ajourdatum IM: 2010-05-21
Internnyckel: 16180440	Ajourdatum FR: 1996-06-11
Riksnnyckel: 909a6a6b-1e04-90ec-e040-ed8f66444c3f	

Tidigare beteckning (Uppgifter saknas)

Ursprung

Fastighet

[Friggeråker 25:8](#) Falköping

Avregistrerad till (Uppgifter saknas)

Adress

Gata/väg	Distrikt	Kommundel
Friggeråker Rännagården	Friggeråker	Friggeråker

Areal

Totalt/Område	Landareal (Kvm)	Vattenareal (Kvm)	Totalareal (Kvm)
Totalt:	5861	0	5861

Koordinater

Område: 1

Koordinatpar	X-Koord	Y-Koord
Lokalt - SWEREF 99 13 30	6452501,0	153731,9
SWEREF 99 TM	6450818,1	415541,9
RT90 2,5 G Väst	6454062,1	1368158,2
Ajourhålls i:	SWEREF 99 TM	
Punkttyp:	Centralpunkt inom området	
Kvalitetsdatum:	0000-00-00	

Fiske (Uppgifter saknas)

Samfällighet/Gemensamhetsanläggning (Uppgifter saknas)

Samfällighetsförening (Uppgifter saknas)

Skattetal (Uppgifter saknas)

Åtgärder

Datum	Akt	Egen aktbeteckning	Littera
1996-06-11	1686-1877 (DjVu)		
Åtgärder:	Avstyckning		
Gäller i fastighet			
Friggeråker 25:10 Falköping			

Avskild mark (Uppgifter saknas)

Rättigheter

Län	Akt	Rättighetstyp	Status	Ändamål
-----	-----	---------------	--------	---------

O	1686-1877.1 (DjVu)	Officialservitut	Levande	Avlopp
Aktdetaljer				
<i>Åtgärd</i>	<i>Datum</i>	<i>Senast ändrad</i>	<i>Under ajourf</i>	<i>Karta och status</i>
AVST	1996-06-11		N	
Förmån				
Friggeråker 25:10 Falköping				
Last				
Friggeråker 25:8 Falköping				

Planer, bestämmelser och fornlämningar (Uppgifter saknas)

Taxering

Årtal/Taxår 2023/2022

Taxeringsenhet: 430328-4

Uppgiftsår:	2021	Skattemynd/kontor:	1423	Areal i kvm:	5861
Taxeringsvärde tkr:	809	Markvärde:	200	Byggnadsvärde:	609
Typkod:	220 Småhusenhet, bebyggd				
Beskrivning:	Utgör taxeringsenhet och omfattar hel registerfastighet				
Industritillbehör:	Uppgift saknas	Enhet:	Normal enhet (utan samtaxering)		
Taxerad ägare					
19520324-5922	Davidsson, Ann-Kristin Ingegerd	Friggeråker Rännagården			(FB)
		521 96 Falköping			
Juridisk form:	Fysisk person				
Ägandetyper:	Andel: 1/2				
19530813-5952	Davidsson, Christer Sven Roger	Friggeråker Rännagården			(FB)
		521 96 Falköping			
Juridisk form:	Fysisk person				
Ägandetyper:	Andel: 1/2				

Värderingsenheter

Typ: 41 Småhusmark	Markvärde (tkr): 200	VE id: 35115319
Markarea (kvm):	5861	
Typ av bebyggelse:	Friliggande	
Belägenhet:	Ej strand (eller strandnära mer än 150 m)	
Tillgång V/A:	Kommunalt vatten året om, enskilt avlopp	
Fastighetsrättsliga förhållanden:	Självständig	
Antal lika:	1	
Riktvärdeområde:	1499018	
Justeringsorsak:	Uppgift saknas	
Basvärde före justering (tkr):	200	
Basvärde (tkr):	Uppgift saknas	
Typ: 46 Småhusbyggnad	Byggnadsvärde (tkr): 609	VE id: 35116319
Årtal till grund för värdering:	1929	
Nybyggnadsår:	1929	
Till- eller ombyggnadsår:	Uppgift saknas	
Boyta (kvm):	117	
Till- eller ombyggnadsyta (kvm):	Uppgift saknas	
Biarea (kvm):	102	
Sammanlagd värdegrundande yta (kvm):	137	
Standardpoäng:	29	
Typ av bebyggelse:	Friliggande	
Fastighetsrättsliga förhållanden:	Självständig	
Antal lika:	1	
Under byggnad:	Nej	

Justeringsorsak:	Uppgift saknas
Basvärde före justering (tkr):	609
Basvärde (tkr):	Uppgift saknas
<i>Värderingsenheten gäller även för</i>	
FRIGGERÅKER 25:10 Hus 1	

Lagfaren ägare

19530813-5952 Davidsson, Christer Sven Roger	Friggeråker Rännagården 521 96 Falköping	(FB)
Namn enligt lagfart:	Davidsson, Christer Sven Roger	
Dagboksnummer:	96/10711	Inskrivningsdatum: 1996-10-31
Köp(även transportköp)	1996-10-01	331000 SEK
Juridisk form:	Fysisk person	
Andel:	1/2	
19520324-5922 Davidsson, Ann-Kristin Ingegerd	Friggeråker Rännagården 521 96 Falköping	(FB)
Namn enligt lagfart:	Davidsson, Ann-Kristin Ingegerd	
Dagboksnummer:	96/10712	Inskrivningsdatum: 1996-10-31
Köp(även transportköp)	1996-10-01	331000 SEK
Juridisk form:	Fysisk person	
Andel:	1/2	

Tomträttsupplåtelse

(Uppgifter saknas)

Inskrivningar

Inteckningar (RiksSök)			
Akt	Inskrivningsdatum	Beslut	
96/11798	1996-11-26	Beviljad	
Typ:	Datapantbrev		
Företrädesordning:	1		
Belopp:	525 000		
Akt	Inskrivningsdatum	Beslut	
03/7387	2003-04-16	Beviljad	
Typ:	Datapantbrev		
Företrädesordning:	2		
Belopp:	50 000		
Akt	Inskrivningsdatum	Beslut	
03/7388	2003-04-16	Beviljad	
Typ:	Datapantbrev		
Företrädesordning:	3		
Belopp:	175 000		
Akt	Inskrivningsdatum	Beslut	
10/8724	2010-05-21	Beviljad	
Typ:	Datapantbrev		
Företrädesordning:	4		
Belopp:	150 000		

Anteckningar

(Uppgifter saknas)

Noteringar (kommunspezifika)

(Uppgifter saknas)

Område

Typ	Område	Beskrivning	
Nyckelkodsområde 6-siffernivå	110000	Del av Friggeråker	
Ingår i			
<i>Typ</i>	<i>Område</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Nivå</i>
Biståndsområden	BI03	Gudhem/Torbjörntorp	2
Skola & barnomsorg	BU02	Mösseberg	2
Hälso- och sjukvårdsområden	HS02	Mösseberg inkl. Gudhem och Torbjörntorp	2
Hemtjänstområden	HT01	Mösseberg	2
Äldreomsorgsområden	ÄO01	Västra ÄO	3
Spatial områdestyp			
Kommunområde	1499	FALKÖPING	
Demografiskt statistikområde	1499C1090	DeSO 1499C1090	
Riskgruppsområde	1499C1090	1499C1090	
Regionalt statistikområde	1499R002	Falköping norra stad	

Byggnader

Husnr	Byggnadstyp	Byggnadsstatus	Senaste ajourföring
1	Bostad	Gällande	20140416
Adress			
<i>Gata/väg</i>		<i>Kommundel</i>	
Friggeråker Rännagården		Friggeråker	
Alternativnamn			
(Uppgifter saknas)			
Husnr Byggnadstyp Byggnadsstatus Senaste ajourföring			
2	Komplementbyggnad	Gällande	20140416
Adress			
(Uppgifter saknas)			
Alternativnamn			
(Uppgifter saknas)			
Husnr Byggnadstyp Byggnadsstatus Senaste ajourföring			
3	Komplementbyggnad	Gällande	20140416
Adress			
(Uppgifter saknas)			
Alternativnamn			
(Uppgifter saknas)			

--- Listan slut ---

§ 41

Dnr 2023/01320

Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar 2024

Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar, att gälla från och med den 1 mars 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 25 september 2023, § 70.

Sammanfattning

Nuvarande taxa för Falköpings kommun allmänna vatten och avloppsanläggningar följer version av Svenskt Vattens rekommendation om taxeuppbyggnad från 2007. Sedan 2007 har denna taxeuppbyggnation som följs av de flesta kommuner i Sverige prövats i domstolar och som följd av rättspraxis har Svenskt Vatten år 2021 kommit med en ny rekommendation för taxeuppbyggnad. Ändring av taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar tar hänsyn till en del av de rättsprövade ändringarna i taxeuppbyggnation. Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar, att gälla från och med den 1 mars 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 25 september 2023, § 70.

Sammanfattning

Nuvarande taxa för Falköpings kommun allmänna vatten och avloppsanläggningar följer version av Svenskt Vattens rekommendation om taxeuppbyggnad från 2007. Sedan 2007 har denna taxeuppbyggnation som följs av de flesta kommuner i Sverige prövats i domstolar och som följd av rättspraxis har Svenskt Vatten år 2021 kommit med en ny rekommendation för taxeuppbyggnad. Ändring av taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar tar hänsyn till en del av de rättsprövade ändringarna i taxeuppbyggnation. Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

Bakgrund

Den 25 september 2023, § 70 antog kommunfullmäktige taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten och avloppsanläggningar. Ändringen avsåg höjning av anslutnings- och brukningsavgifter för att kunna täcka prognosticerade kostnader för VA-kollektivet under 2024. Ingen ändring av taxekonstruktion beslutades.

Taxan överklagades till förvaltningsrätt i Jönköping. I samband med detta upptäcktes att brukningsavgifter och anläggningsavgifter inte följer den nya rekommendationen för taxeuppbyggnad som Svenskt Vatten har kommit med under 2021 (Svenskt Vattens publikation P120 – VA-taxa). Enligt de nya rekommendationerna ska det finnas en reduktion i bruknings- och anläggningsavgifter för samfällighetsföreningar som delar på samma förbindelsepunkt.

Sedan 2006 har det funnits ett par domstolsmål om bruksavgifter för samfälligheter som delar förbindelsepunkten. Rättspraxis visar att fastigheterna i en samfällighet inte har samma nytta av VA-tjänster som fastigheter som var egna förbindelsepunkter, och därav behöver förbindelsepunktsavgift reduceras.

Svenskt Vatten föreslår även reduktion av förbindelsepunktsavgifter för anläggningsavgifter. Dock framgår motsatsen i rättspraxis, samfälligheter har inte fått rätt till reduktion av anläggningsavgifter.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår ändring av taxepuppbyggnad för bruksavgifter så att samfälligheter som delar på samma förbindelsepunkt har en 20 % reduktion på fasta avgiften enligt § 14.1.a) i Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten – och avloppsanläggningar. Reduceringen på 20 % anses vara rimligt.

Förvaltningen föreslår inte ändring av uppbyggnad för anläggningsavgifter eftersom det saknas rättspraxis som stödjer detta. Förvaltningen avvaktar också avgörande i överklagan av taxan från september 2023 då avgörandet kommer att behandla just anläggningsavgifter.

Under 2024 kommer förvaltningen att genomföra en översyn av taxekonstruktion i sin helhet.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär marginellt minskade intäkter till VA kollektivet som avses rymma i beslutat höjning.

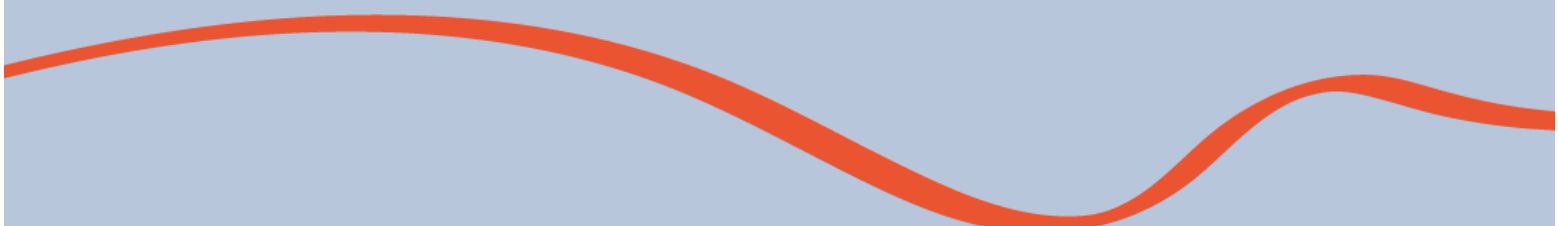
Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar

Beslutet ska skickas till

Adela Kapetanovic, VA-chef
Tina Gustavsson, förvaltningsekonom
Anna-Karin Linder, administratör

Adela Kapetanovic
VA-chef

Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Typ av dokument	Taxa
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Fastställd	
Ersätter dokument	Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten och avloppsanläggning antagen av kommunfullmäktige den 25 september 2023
Diarienummer	KS 2023/1320
Giltighetstid	Fr.o.m. 2024-03-01
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och förvaltningar i kommunen
Dokumentansvarig	VA-chef
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Årligen

Innehåll

§ 1 Inledning	2
§ 2 Avgiftstyper	2
§ 3 Fastighetsbegrepp	2
§ 4 Avgiftsskyldighet	3
ANLÄGGNINGSAVGIFTER (§ 5–13).....	4
§ 5 Bostadsfastighet.....	4
§ 6 Annan fastighet.....	5
§ 7 Obebyggd fastighet.....	6
§ 8 Delvis anslutning	7
§ 9 Allmän platsmark	8
§ 10 Reglering av avgiftsbelopp.....	8
§ 11 Särförhållanden	8
§ 12 Betalning av anläggningsavgifter	8
§ 13 Övriga frågor	9
BRUKNINGSAVGIFTER (§ 14–22)	10
§ 14 Bebyggd fastighet	10
§ 15 Allmän platsmark	12
§ 16 Större spillvattenmängd än dricksvattenmängd.....	12
§ 17 Obebyggd fastighet.....	13
§ 18 Extra åtaganden	13
§ 19 Särförhållanden.....	14
§ 20 Betalning av avgifter	14
§ 21 Avtal i vissa fall.....	15
§ 22 Reglering av avgiftsbelopp.....	15
TAXANS INFÖRANDE (§ 23)	15
§ 23 Taxans ikraftträdande	15

§ 1 Inledning

För att täcka nödvändiga kostnader för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet dagvattengata (Dg) är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2 Avgiftstyper

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3 Fastighetsbegrepp

I dessa taxeföreskrifter avses med:

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämföras fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Butiker	Restauranger	Utbildning
Förvaltning	Sjukvård	
	Utställningslokaler	
Hantverk	Småindustri	
Hotell	Sporthallar	
Kontor	Stormarknader	

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men ännu inte bebyggt.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, där begreppet lägenhet inte är tillämplig för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4 Avgiftsskyldighet

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål.

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V Vattenförsörjning	Ja	Ja
S Spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df Dag- och/eller dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg Dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja, ingår delvis i Df

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna

vattentjänster är uppfyllda.

- 4.5 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

ANLÄGGNINGSAVGIFTER (§ 5–13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdeskatt.

§ 5 Bostadsfastighet

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df*	Om 45 339 kronor	Om 56 673 kronor
b)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df*	Om 21 803 kronor	Om 27 253 kronor
c)	En avgift per m ² tomtyta	om 18,9 kronor	om 23,6 kronor
d)	En avgift per lägenhet	om 18 834 kronor	om 23 542 kronor

* Föreligger avgiftsskyldighet för Df enligt 4.2 uttas avgift enligt 5.1 a) som om servisledning för Df framdragits och 5.1b) som om förbindelsepunkt för Df upprättats, oberoende av om förbindelsepunkt för Df upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d) även om reducering är påkallad av 8.1.

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6 och 5.7 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, eller tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgifter erläggas enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta ska avgift erläggas enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd. Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iaktas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska avgift erläggas enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

§ 6 Annan fastighet

6.1 För annan fastighet ska erläggas anläggningsavgift. Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df*	Om 45 339 kronor	Om 56 673 kronor
b)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df*	Om 21 803 kronor	Om 27 253 kronor
c)	En avgift per m ² tomtyta	om 45,5 kronor	om 56,9 kronor

* Föreligger avgiftsskyldighet för Df enligt 4.2 uttas avgift enligt 6.1 a) som om servisledning för Df framdrags och 6.1b) som om förbindelsepunkt för Df upprättats, oberoende av om förbindelsepunkt för Df upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomyteavgift för andel av fastighets areal motsvarande mark som tills vidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten, upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelse-punkter eller tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska avgifter erläggas enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomyta, ska avgift erläggas enligt 6.1 c) för tillkommande tomyta som härrör från fastighet för vilken tomyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

§ 7 Obebyggd fastighet

7.1 För obebyggd fastighet ska erläggas del av full anläggningsavgift. Avgift utgår per fastighet med:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a)	100 %
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100 %	6.1 b)	100 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	100 %	6.1 c)	70 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0 %	—	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), jämför 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet ska erläggas resterande avgifter enligt följande.

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100 %	–	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs bostadsfastighet tas ytterligare avgift ut enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8 Delvis anslutning

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, ska erläggas reducerade avgifter enligt följande.

Avgifter för framdragen servisledning*	
En ledning	70 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

* Föreligger avgiftsskyldighet för Df enligt 4.2 uttas avgift enligt 8.1 som om servisledning för Df framdragits, oberoende av om förbindelsepunkt för Df upprättats.

Avgifter i övrigt

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30 %	50 %	20 %	–
Tomtyteavgift	5.1 c)	30 %	50 %	–	20 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30 %	50 %	–	20 %
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30 %	50 %	20 %	–
Tomtyteavgift	6.1c)	30 %	50 %	–	20 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

För fastighet för vilken tillämpas s.k. lokalt omhändertagande av dagvatten inom kvartersmark, eller avleder dagvattnet på annat sätt än via den allmänna anläggningen, uttas inte avgift för ändamål Df enligt 5.1 a respektive 5.1b eller 6.1a respektive 6.1b. Detta gäller även om dränvatten avleds till den allmänna anläggningen.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket

avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska avgifter erläggas enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a) eller 6.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9 Allmän platsmark

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga anläggningsavgift enligt särskilt avtal.

§ 10 Reglering av avgiftsbelopp

Reglering av avgiftsbelopp beslutas av kommunfullmäktige.

§ 11 Särförhållanden

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt § 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 12 Betalning av anläggningsavgifter

12.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas

inom tid som anges i räkning.

12.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta erläggas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett. Om påminnelse måste skickas ut för obetald räkning tillkommer avgift motsvarande högsta belopp för skriftlig betalningspåminnelse enligt lag (1981:739) om ersättning för inkassokostnader.

12.3 Enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 12.2.

12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – till exempel ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 12.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 13 Övriga frågor

13.1 Om, efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen, ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannens överenskomna kostnader härför.

13.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och huvudmannen finner skäl att bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som finns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

13.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny

servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

13.4 Om en fastighetsägare begär att extra befintlig servisledning ska borttagas och huvudmannen finner skäl att bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta borttagandet av den extra befintliga servisledningens allmänna del.

13.5 Samtidigt som fastigheten får bruksrätten så infaller en betalningsskyldighet, som innebär att fastigheten har ett VA-abonnemang som inte kan sägas upp. Även om den faktiska VA-anslutningen upphör ska bruksavgiften betalas årligen enligt gällande VA-taxa. Det medför att VA-huvudmannen i framtiden är garanterad en viss intäkt för att bekosta underhåll och upprätthållande av de VA-anläggningar som förser samtliga fastigheter inom verksamhetsområdena med VA-försörjning.

BRUKNINGSAVGIFTER (§ 14–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdeskatt.

§ 14 Bebyggd fastighet

14.1 För bebyggd fastighet ska erläggas bruksavgift. Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	En fast avgift per år och vattenmätare:		
	20 mm (Q ₃ 4)	om 3 591,7 kr	Om 4 489,6 kr
	25 mm (Q ₃ 6,3)	om 12 571,6 kr	om 15 714,5 kr
	40 mm (Q ₃ 10)	om 28 756,0 kr	om 35 945,0 kr
	50 mm (Q ₃ 16)	om 64 695,1 kr	om 80 868,9 kr
	≥65 mm (Q ₃ 60)	om 143 771,9 kr	om 179 714,8 kr

b)	En avgift per m ³ levererat vatten	om 27,1 kronor	om 33,9 kronor
c)	En avgift per år och varje helt 100-tal m ² tomtyta	om 50,1 kronor	om 62,7 kronor
d)	En avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet med fler än två lägenheter	om 383,9 kronor	om 479,8 kronor
e)	En avgift per m ³ levererat vatten vid kommunens betalstation för vatten	om 30,6 kronor	om 38,2 kronor

För bostadsfastighet med högst två lägenheter tas avgift enligt c) ut för högst 1 200 m².

För fastigheter som ingår i samfällighet för vatten och avlopp och där kommunen har vattenmätare i varje fastighet, reduceras bruksavgiften 14.1 a) med 20%.

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

14.3 Följande avgifter ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df*
Fast avgift	14.1 a)	45 %	55 %	–
Avgift per m ³	14.1 b)	40 %	60 %	–
Avgift efter m ² tomtyta	14.1 c)	–	–	100 %
Avgift per lägenhet	14.1 d)	40 %	40 %	20 %

* Om dag- och/eller dränvatten från fastigheten avleds genom den allmänna anläggningen eller på annat sätt som huvudmannen ordnat med, uttas avgift enligt 14.1 c) och d) för Df även om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.4 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten.

Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tills vidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 90 m³/lägenhet och år för fritidsbostad. Fast avgift enligt 14.1 a) tillkommer för en fiktiv vattenmätare av storlek som huvudmannen bestämmer.

14.5 För s.k. byggvatten ska bruksavgift

erläggas enligt 14.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare, som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos mark- och miljödomstolen.

Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 18.

14.7 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o.d.), ska erläggas avgift med 12 % av avgiften enligt 14.1 b).

§ 15 Allmän platsmark

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga bruksavgift.

Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
En årlig avgift per m ² allmän platsmark för bortledning av dagvatten	om 0,9 kronor	om 1,1 kronor

§ 16 Större spillvattenmängd än dricksvattenmängd

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den

levererade vattenmängden till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17 Obebyggd fastighet

För obebyggd fastighet inom detaljplan ska erläggas bruksavgift enligt 14.1 a) och 14.1 c). Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgiften 14.1 enligt 14.2.

§ 18 Extra åtaganden

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter.

	Utan moms	Med moms
Nedtagning av vattenmätare	851 kronor	1064 kronor
Uppsättning av vattenmätare	851 kronor	1064 kronor
Avstängning av vattentillförsel	851 kronor per timme	1064 kronor per timme
Påsläpp av vattentillförsel	851 kronor per timme	1064 kronor per timme
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	851 kronor	1064 kronor

Undersökning av vattenmätare. Fastighetsägaren betalar endast om mätaren är felfri. I fall det är fel på mätaren så står kommunen för kostnaden. Vattenmätare byts regelbundet (cirka vart 10:e år) och byteskostnaden ingår i abonnemangsavgiften.	851 kronor	1064 kronor
Länsning av vattenmätarbrunn	851 kronor	1064 kronor
Förgäves besök (från tredje gången)	851 kronor	1064 kronor

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

§ 19 Särförhållanden

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt § 14–17 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 20 Betalning av avgifter

Avgift enligt 14.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller enligt beslut av VA-huvudmannen. Avgift enligt 14.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd eller annan grund som anges i § 14 och § 16.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta erläggas på obetalt belopp enligt 12.2.

Om påminnelse måste skickas ut för obetald räkning tillkommer avgift motsvarande högsta belopp för skriftlig betalningspåminnelse enligt lag (1981:739) om ersättning för inkassokostnader.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning, dock att mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning ska ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering ska där jämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 21 Avtal i vissa fall

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende, eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 22 Reglering av avgiftsbelopp

Reglering av avgiftsbelopp beslutas av kommunfullmäktige.

TAXANS INFÖRANDE (§ 23)

§ 23 Taxans ikraftträdande

Denna taxa träder i kraft den **1 mars** 2024. De brukningsavgifter enligt 14.1, 14.4 och 14.7 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen jämlikt 53 § lagen om allmänna vattentjänster.

§ 150

Dnr 2023/01308

Taxa för distanstentamen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen, att gälla från och med den 15 februari 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 29 juni 2020, § 92.

Sammanfattning

Kompetens- och arbetslivsnämnden beslutade den 22 november 2023, § 73, att föreslå att kommunfullmäktige antar ändring av taxa för anmälningsavgift för distanstentamen och föreslog att ändringen ska gälla från och med den 15 februari 2024. Av bakgrunden framgår att andra kommuner ut en avgift för distanstentamen. Det har medfört att många studenter som är medlemmar i andra kommuner väljer Falköping som ort för tentamen. Förslaget är därför att en ändring av taxan för distanstentamen görs. Förslaget innebär att en uppdelning görs mellan de som studerar i lärcenters verksamheter, kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet samt för icke-kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet. För studerande i lärcenters verksamheter tas ingen avgift ut.

Distanstentamen för kommunmedlemmar på högskola och universitet kan ske kostnadsfritt under kontorstid och mot en avgift om 500 kronor utanför kontorstid. För icke-kommunmedlemmar på högskola och universitet tas en avgift om 500 kronor ut för distanstentamen både under och utanför kontorstid. Kommunledningsförvaltningen föreslår mot bakgrund av 2 kap. 3 § och 2 kap. 5 § kommunallagen att förslaget antas med ett mindre förtydligande. Kompetens- och arbetslivsnämnden bedömer att antalet anmälda distanstentamen troligen kommer att minska men att intäkterna från avgifterna beräknas öka med 50 tkr till 70 tkr årligen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- Kommunledningsförvaltningens förslag till taxa, 2023-11-23
- Kompetens- och arbetslivsnämndens beslut, 2023-11-22
- Kompetens- och arbetslivsnämndens förslag till taxa, 2023-11-22
- Nu gällande taxa

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen, att gälla från och med den 15 februari 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 29 juni 2020, § 92.

Sammanfattning

Kompetens- och arbetslivsnämnden beslutade den 22 november 2023, § 73, att föreslå att kommunfullmäktige antar ändring av taxa för anmälningsavgift för distanstentamen och föreslog att ändringen ska gälla från och med den 15 februari 2024. Av bakgrunden framgår att andra kommuner ut en avgift för distanstentamen. Det har medfört att många studenter som är medlemmar i andra kommuner väljer Falköping som ort för tentamen. Förslaget är därför att en ändring av taxan för distanstentamen görs. Förslaget innebär att en uppdelning görs mellan de som studerar i lärcenters verksamheter, kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet samt för icke-kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet. För studerande i lärcenters verksamheter tas ingen avgift ut.

Distanstentamen för kommunmedlemmar på högskola och universitet kan ske kostnadsfritt under kontorstid och mot en avgift om 500 kronor utanför kontorstid. För icke-kommunmedlemmar på högskola och universitet tas en avgift om 500 kronor ut för distanstentamen både under och utanför kontorstid. Kommunledningsförvaltningen föreslår mot bakgrund av 2 kap. 3 § och 2 kap. 5 § kommunallagen att förslaget antas med ett mindre förtydligande. Kompetens- och arbetslivsnämnden bedömer att antalet anmälda distanstentamen troligen kommer att minska men att intäkterna från avgifterna beräknas öka med 50 tkr till 70 tkr årligen.

Bakgrund

Kompetens- och arbetslivsnämnden beslutade den 22 november 2023, § 73, att föreslå att kommunfullmäktige antar ändring av taxa för anmälningsavgift för distanstentamen och föreslog att ändringen ska gälla från och med den 15 februari 2024.

Av nämndens beslut framgår att elever och studenter i Lärcenters egna verksamheter samt de som studerar på universitet och högskola idag har en möjlighet att utan kostnad skriva tentamen på Lärcenter. Utöver detta erbjuds medborgare i Falköpings kommun även möjlighet att utanför kontorstid skriva tentamen på Lärcenter. Som regel tar andra kommuner ut en avgift för distanstentamen. Det har medfört att många studenter som är medlemmar i andra kommuner väljer Falköping som ort för tentamen. Servicen att kunna genomföra distanstentamen anser nämndens ska vara kvar men det är inte rimligt att servicen tillhandahålls kostnadsfritt för studenter som är medlemmar i andra kommuner.

Förslaget innebär att en uppdelning görs mellan de som studerar i lärcenters verksamheter, kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet samt för icke-kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet. För studerande i lärcenters verksamheter tas ingen avgift ut. Distanstentamen för kommunmedlemmar på högskola och universitet kan ske kostnadsfritt under kontorstid och mot en avgift om 500 kronor utanför kontorstid. För icke-kommunmedlemmar på högskola och universitet tas en avgift om 500 kronor ut för distanstentamen både under och utanför kontorstid.

Förvaltningens bedömning

Enligt 2 kap. 5 § kommunallagen får kommuner ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Det framgår inte av skollagen att den kommunala vuxenutbildningen har en skyldighet att tillhandahålla möjlighet till distanstentamen för studenter utanför kontorstid. Detta ska därför ses som en service till medborgarna och det finns möjlighet för kommunen att ta ut en avgift. Enligt självkostnadsprincipen i 2 kap. 6 § kommunallagen får kommunen inte ta ut högre avgifter än vad som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller. Av 2 kap. 3 § kommunallagen framgår att en kommun ska behandla sina medlemmar lika, det är därför möjligt att ta ut en högre avgift för den som inte är kommunmedlem.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för distanstentamen men att ett mindre förtydligande görs om att för icke-kommunmedlemmar på högskola och universitet tas en avgift om 500 kronor ut för distanstentamen både under och utanför kontorstid.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Kompetens- och arbetslivsnämnden bedömer att antalet anmälda distanstentamen troligen kommer att minska men att intäkterna från avgifterna beräknas öka med 50 tkr till 70 tkr årligen. Finansiering sker inom kompetens- och arbetslivsnämndens ordinarie budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- Kommunledningsförvaltningens förslag till taxa, 2023-11-23
- Kompetens- och arbetslivsnämndens beslut, 2023-11-22

- Kompetens- och arbetslivsnämndens förslag till taxa, 2023-11-22
- Nu gällande taxa

Beslutet ska skickas till

Kompetens- och arbetslivsnämnden
Anna Karin Linder, administratör
Sara Cronholm, kommunjurist

Sara Cronholm
Kommunjurist

Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Typ av dokument	Avgift
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Fastställd	
Ersätter dokument	Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen
Diarienummer	
Giltighetstid	
Dokumentet gäller för	Kompetens- och arbetslivsnämnden
Dokumentansvarig	Förvaltningschef för Kompetens- och arbetslivsförvaltningen
Tidpunkt för aktualitetsprövning	En gång per mandatperiod.

Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen

§ 1 Den som deltar i en utbildning inom kompetens- och arbetslivs- förvaltningens verksamheter kan utan kostnad göra prov och tentamen som hör till den aktuella utbildningen.

§ 2 Studerande på universitet och högskolor som är kommunmedlemmar i Falköpings kommun kan utan kostnad skriva distanstentamen på Lärcenter under ordinarie kontorstid. Distanstentamen för kommunmedlemmar utanför kontorstid kostar 500 kronor.

§ 3 Studerande på universitet och högskolor som inte är kommunmedlemmar i Falköpings kommun kan skriva distanstentamen på Lärcenter **både** under **och utanför** ordinarie kontorstid till en kostnad av 500 kr.

Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Typ av dokument	Avgift
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Fastställd	
Ersätter dokument	Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen
Diarienummer	
Giltighetstid	
Dokumentet gäller för	Kompetens- och arbetslivsnämnden
Dokumentansvarig	Förvaltningschef för Kompetens- och arbetslivsförvaltningen
Tidpunkt för aktualitetsprövning	En gång per mandatperiod.

Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen

§ 1 Den som deltar i en utbildning inom kompetens- och arbetslivs- förvaltningens verksamheter kan utan kostnad göra prov och tentamen som hör till den aktuella utbildningen.

§ 2 Studerande på universitet och högskolor som är kommunmedlemmar i Falköpings kommun kan utan kostnad skriva distanstentamen på Lärcenter under ordinarie kontorstid. Distanstentamen för kommunmedlemmar utanför kontorstid kostar 500 kronor.

§ 3 Studerande på universitet och högskolor som inte är kommunmedlemmar i Falköpings kommun kan skriva distanstentamen på Lärcenter under ordinarie kontorstid till en kostnad av 500 kr.

§ 73

Dnr 2023/00097

Taxa för distanstentamen

Kompetens- och arbetslivsnämndens beslut

- 1 Kompetens- och arbetslivsnämnden föreslår att fullmäktige antar ändring av taxa för anmälningavgift för distanstentamen att gälla från och med giltighet från och med den 15 februari 2024.

Sammanfattning

Elever och studenter i Lärcenters egna verksamheter samt de som studerar på universitet och högskola har idag möjlighet att utan kostnad skriva tentamen på Lärcenter. Utöver detta erbjuds medborgare i Falköpings kommun även möjlighet att utanför kontorstid skriva tentamen på Lärcenter. Som regel tar andra kommuner ut en avgift för distanstentamen. Det har medfört att många studenter som är medlemmar i andra kommuner väljer Falköping som ort för tentamen. Servicen att kunna genomföra distanstentamen ska vara kvar men det är inte rimligt att servicen tillhandahålls kostnadsfritt för studenter som är medlemmar i andra kommuner.

Kompetens- och arbetslivsförvaltningen vill därför få möjlighet att ta ut anmälningavgift 500 kronor per elev/student för studenter som studerar på universitet och högskola samt är medlemmar i en annan kommun än Falköping. Antalet anmälda distanstentamen kommer troligen att minska men intäkterna från avgifter för distanstentamen beräknas ändå öka med 50 till 70 tkr årligen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kompetens- och arbetslivsförvaltningen, 2023-10-31
- Förslag till taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen, 2023-10-31

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

FÖR FALKÖPINGS KOMMUN

Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen

Antagen av kommunfullmäktige den 29 juni 2019, § 92
Gäller från och med 1 augusti 2020.

§ 1

Elever och studenter i Lärcenters egna verksamheter samt de som studerar på universitet och högskola har möjlighet att skriva tentamen på Lärcenter. Kompetens- och arbetslivsförvaltningen bistår då med lokal, tentamensvakt, datorer osv. som en service. Ansökan om att få göra tentamen på Lärcenter görs via hemsidan och kundservice på Lärcenter.

Lärcenter är medlem i Nitus (Nätverk för kommunala lärcentra) där ett av kraven för medlemskap är att erbjuda möjlighet till tentamen även utanför kontorstid.

Kompetens- och arbetslivsförvaltningen tar 500 kronor i anmälningsavgift per elev/student och tentamenstillfälle utanför kontorstid.

§ 151

Dnr 2023/01242

Delegationsbestämmelser för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att anta kommunstyrelsens delegationsbestämmelser, att gälla från och med den 1 februari 2024, vilket ersätter kommunstyrelsens beslut den 14 juni 2023, § 132.

Sammanfattning

Kommunledningsförvaltningen har sett över delegationsbestämmelserna. Det har uppmärksamats både behov av ändringar och tillägg i delegationsbestämmelserna. Till exempel föreslås att det införs ny delegation om att ingå avtal om åtgärder vid grävningsarbeten/nöjdhetsförklaring, ny nivå för beslut av utbetalning av skadestånd, ny punkt om att ingå och säga upp nyttjanderättsavtal inom fastighetsavdelningens ansvar samt beslut om att begära sändning av viktigt meddelande till allmänheten. Därutöver har ett nytt avsnitt om stiftelser och fonder införts samt delegater i några punkter förändrats. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar förslaget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-16
- Förslag till delegationsbestämmelser, 2023-11-16

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Delegationsbestämmelser för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att anta kommunstyrelsens delegationsbestämmelser, att gälla från och med den 1 februari 2024, vilket ersätter kommunstyrelsens beslut den 14 juni 2023, § 132.

Sammanfattning

Kommunledningsförvaltningen har sett över delegationsbestämmelserna. Det har uppmärksammats både behov av ändringar och tillägg i delegationsbestämmelserna. Till exempel föreslås att det införs ny delegation om att ingå avtal om åtgärder vid grävningsarbeten/nöjdhetsförklaring, ny nivå för beslut av utbetalning av skadestånd, ny punkt om att ingå och säga upp nyttjanderättsavtal inom fastighetsavdelningens ansvar samt beslut om att begära sändning av viktigt meddelande till allmänheten. Därutöver har ett nytt avsnitt om stiftelser och fonder införts samt delegater i några punkter förändrats. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar förslaget.

Bakgrund

Kommunledningsförvaltningen har sett över delegationsbestämmelserna. Det har uppmärksammats både behov av ändringar och tillägg i delegationsbestämmelserna. Utöver språkliga förändringar och mindre justeringar har i huvudsak följande tillägg och förändringar gjorts;

- § 6.4 föreslås tas bort. Punkten gäller beslut ta ut avgift i förskott i enlighet med 6 kap. 1 a § offentlighets- och sekretesslagen. Skälet är att det enligt ett förarbetsuttalande bedöms utgöra ett verkställighetsbeslut.
- Det föreslås att införas en delegation till avdelningschefer och enhetschefer i § 10.23 om att ingå avtal om åtgärder vid grävningsarbeten/nöjdhetsförklaring.
- I § 10.24 föreslås en ny nivå, mellan ett prisbasbelopp och 100 000 kronor införas för utbetalning av skadestånd. Delegation föreslås vara biträdande förvaltningschef i första hand.

- I § 11.3 gällande att utlämna mark på reservation föreslås ett undantag för markanvisningar kopplat till detaljplaneläggning. För dessa kan markanvisning medges till dess att detaljplanen vunnit laga kraft eller planarbetet avbrutits.
- Att ingå och säga upp avtal om servitut mm. har avskilts som en egen punkt i § 11.7.
- I § 11.8 införs en ny punkt om att ingå och säga upp avtal genom vilket kommunen tillhörig fastighet med byggnad inom fastighetsavdelningens ansvar belastas med nyttjanderätt. Delegat föreslås vara verksamhetschef fastighet och service.
- I § 11.15 gällande beslut om verksamhetsanpassningar föreslås beslutet i första hand fattas av lokalstrateg.
- I § 14.3 om ansökan om bidrag till lokala naturvårdsprojekt föreslås i första hand stadsbyggnadschef fatta dessa beslut.
- Under avsnittet ”säkerhetsskydd och krisberedskap” föreslås ett tillägg göras § 17.8 om att besluta om att begära sändning av ett viktigt meddelande till allmänheten (VMA). Delegater föreslås vara kommundirektör, VA-chef och tjänsteperson i beredskap (TiB)
- Ett nytt avsnitt, § 18, föreslås införas om stiftelser och donationsfonder. Delegationen enligt detta avsnitt görs av kommunstyrelsen som stiftelseförvaltare. Handlingar hos stiftelsen utgör inte allmänna handlingar. Förslaget innebär att ordföranden föreslås som delegat när det gäller att godkänna årsredovisningar för stiftelser och att ekonomichefen föreslås som delegat när det gäller att besluta om utdelning av medel ur stiftelserna.
- Biträdande förvaltningschef har fått en ny titel ”biträdande kommundirektör” vilket ändrats genomgående i dokumentet.

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar förslaget till delegationsbestämmelser. Ändringen gäller från och med den 1 februari 2024 och ersätter kommunstyrelsens beslut den 14 juni 2023, § 132.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

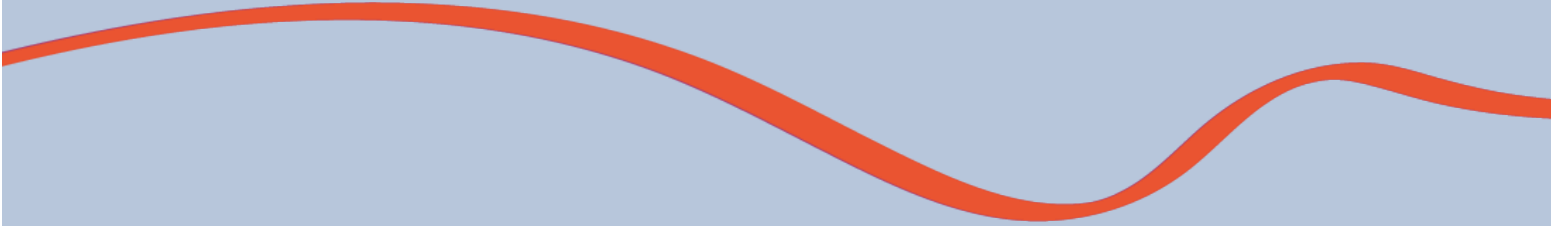
Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-16
- Förslag till delegationsbestämmelser, 2023-11-16

Beslutet ska skickas till

Lars Svensson, kommundirektör
 Dina Ebbeson, biträdande förvaltningschef
 Samtliga avdelningschefer och delegater
 Anna Karin Linder, administratör
 Sara Cronholm, kommunjurist

Sara Cronholm
Kommunjurist

Delegationsbestämmelser för kommunstyrelsen

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Typ av dokument	Kommunal författningssamling
Beslutsinstans	Kommunstyrelsen
Fastställd	
Ersätter dokument	Ersätter delegationsbestämmelserna antagna av kommunstyrelsen
Diarienummer	
Giltighetstid	
Dokumentet gäller för	Kommunstyrelsen och kommunledningsförvaltningen
Dokumentansvarig	Kommundirektör

Innehållsförteckning

Inledning	3
Skillnaden mellan delegationsbeslut och verkställighetsbeslut.....	3
Anmälan av delegationsbeslut	4
Delegation med stöd av andra lagrum än 6 kap. 37 § kommunallagen.....	4
Ordförandebeslut	4
Vidaredelegation.....	4
Inledande bestämmelser	5
Delegation med stöd av 6 kap. 37 § kommunallagen.....	5
Allmänna ärenden.....	5
Ärenden enligt förvaltningslagen (FL)	8
Personalärenden (kommunövergripande).....	10
Personalärenden (kommunledningsförvaltningen).....	11
Ekonomiska ärenden.....	16
Fastighetsärenden	21
Naturvårdsärenden.....	28
IT-ärenden	30
GDPR-ärenden	31
Undertecknande av handlingar	35

Inledning

§ 1

Dessa delegationsbestämmelser gäller för kommunstyrelsen och kommunledningsförvaltningen, kommunledningsförvaltningen. Förvaltningschef är kommundirektören och direkt underställd kommundirektören är ~~biträdande kommundirektör~~ ~~biträdande förvaltningschef~~. ~~Biträdande kommundirektör~~ ~~Biträdande förvaltningschef~~ har ~~genom vidaredelegation~~ personalansvar för övriga verksamhetschefer. Direkt underställd verksamhetschef är avdelningschef. På vissa avdelningar finns även enhetschef som är direkt underställd avdelningschef. Den som innehar dessa befattningar är delegat i de ärenden där befattningen anges ha delegation, om inget undantag finns angivet i denna delegationsordning.

Med delegation enligt 6 kap. 37 § kommunallagen avses att en nämnd ger någon annan i uppdrag att självständigt fatta beslut på nämndens vägnar. Ett beslut som fattas med stöd av dessa delegationsbestämmelser har samma rättsverkan som om det fattats av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen kan inte ändra ett sådant beslut men kan när som helst återkalla delegationen.

Enligt 6 kap. 38 § får vissa typer av ärenden inte delegeras. Delegationsförbud gäller bland annat för ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet och vissa ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild. Det är beslutsfattarens ansvar att inte fatta beslut som står i strid med dessa begränsningar.

Vidare ska de beslut som delegeras enligt dessa bestämmelser fattas i enlighet med gällande lagar, förordningar, kommunfullmäktiges beslut, bindande avtal och vägledande bestämmelser. Den delegerade beslutsrätten är därtill begränsad till kommunstyrelsens verksamhetsområde och gäller bara inom respektive budgetramar. Frågor som bedöms vara av principiell eller prejudicerande natur ska alltid underställas kommunstyrelsen.

Om angivna delegater av någon anledning är förhindrade att fatta ett visst beslut är det kommunstyrelsens skyldighet att fatta beslutet. Om det är fara i dröjsmål har ordföranden, med förste respektive andre vice ordförande som ersättare, rätt att fatta beslutet på nämndens vägnar, se § 3.

Dessa delegationsbestämmelser ska ses över vid behov. En översyn ska dock alltid göras i samband med att en ny mandatperiod inletts.

Skillnaden mellan delegationsbeslut och verkställighetsbeslut

Skillnaden mellan ett delegationsbeslut och ett verkställighetsbeslut är att delegationsbeslutet kan överklagas och måste anmälas till nämnden till skillnad mot verkställighetsbeslutet. Ett delegationsbeslut kännetecknas av att det föreligger alternativa lösningar och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och bedömningar. Verkställighetsbeslut är däremot sådana där de anställda följer redan fastställda regler och direktiv och där

det i princip inte finns något utrymme för självständiga bedömningar och alternativa beslutsmöjligheter. Sådana beslut tas löpande som en del av det dagliga arbetet. Exempel på verkställighetsbeslut är bland annat avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa eller tilldelning av tomt enligt tomtkön.

Anmälan av delegationsbeslut

§ 2

Ett delegationsbeslut ska anmälas till kommunstyrelsen vid dess nästkommande sammanträde. I de fall där det finns en handling till följd av delegationsbeslutet, exempelvis ett avtal, görs anmälan genom diarieföring i Ciceron. Det är viktigt att det i handlingen framgår hänvisning till aktuell punkt i delegationsbestämmelser samt vem som har fattat delegationsbeslutet. I annat fall ska delegationsbeslutet dokumenteras genom upprättandet av ett delegationsbeslut enligt mall.

För vissa typer av beslut finns särskilda hantering vad gäller anmälan, se information i fältet ”Anmärkning” vid respektive paragraf.

Delegationsbeslutet ska meddelas kansliavdelningen så snart som möjligt för att anmälas på nästkommande sammanträde.

Samtliga anmälda delegationsbeslut presenteras för kommunstyrelsen i form av en förteckning.

Delegation med stöd av andra lagrum än 6 kap. 37 § kommunallagen

§ 3

Ordförandebeslut

Med tillämpning av 6 kap. 39 § kommunallagen delegeras till ordföranden, eller vid förfall för denne till förste eller andre vice ordföranden i nämnd ordning, att besluta på kommunstyrelsens vägnar i ärenden som är så brådskande att kommunstyrelsens beslut inte kan avvaktas. Sådana beslut ska anmälas till nästa sammanträde.

§ 4

Vidaredelegation

Kommundirektören får i sin egenskap av förvaltningschef och med tillämpning av 7 kap. 6 § kommunallagen vidaredelegera sin beslutanderätt till annan anställd. Sådan vidaredelegation ska anmälas skriftligt som ett vanligt delegationsbeslut till kommunstyrelsen.

Inledande bestämmelser

§ 5

Där bestämmelserna anvisar flera delegater ska beslutet i första hand fattas av den förstnämnda delegaten ensam. Först i dennes frånvaro går beslutsrätten över till övriga delegater i angiven ordning.

Med tillämpning av 6 kap. 37 § kommunallagen delegeras kommunstyrelsens beslutanderätt för de ärenden som framgår av avsnitten 6–13 nedan.

Delegation med stöd av 6 kap. 37 § kommunallagen

§ 6

Allmänna ärenden

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 6.1	Utfärda fullmakt att föra kommunstyrelsens talan inför domstol och andra myndigheter	1. Ordföranden 2. Kommundirektör 3. Biträdande förvaltningschef Biträdande kommundirektör	
§ 6.2	Besluta om yttrande till domstol avseende överklagade beslut där ursprungsbeslutet fattats på delegation	1. Den som fattat det överklagade beslutet 2. Kommunjurist	Enligt 6 kap. 38 § råder delegeringsförbud i fråga om yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet har överklagats.
§ 6.3	Besluta att inte utlämna allmän handling enligt offentlighets- och sekretesslagen samt att utlämna sådan handling mot förbehåll	1. Kommunjurist 2. Kanslichef 3. Biträdande förvaltningschef Biträdande kommundirektör	
§ 6.4	Besluta om att ta ut avgift i förskott i enlighet med 6 kap. 1 a § offentlighets- och sekretesslagen	1. Kommunjurist 2. Kanslichef 3. Biträdande förvaltningschef	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 6.5	I brådskande fall avge yttranden till myndigheter, organisationer och andra, dock inte i laglighetsprövningar enligt kommunallagen eller i frågor av principiell natur	Arbetsutskottet	
§ 6.6	Avge samråds- och granskningsyttranden och svara på remisser avseende översiktlig och strategisk fysisk planering, dock inte i frågor av principiell natur	Arbetsutskottet	
§ 6.7	Svara på remisser från riksdagen, regeringen eller andra myndigheter i frågor som hänför sig till kommunstyrelsens uppgifter, dock inte i frågor av principiell natur.	Arbetsutskottet	
§ 6.8	Besluta om yttranden över policys, riktlinjer och planer från grannkommuner som berör fysisk planering, dock inte i frågor av principiell natur	Arbetsutskottet	
§ 6.9	Vid fara i dröjsmål utse ombud vid stämmor och möten, om inte bolagsordning eller annan urkund anger att detta ska göras av annat organ	Arbetsutskottet	
§ 6.10	Besluta om Falköpings kommuns deltagande i kampanjer, manifestationer och viljeyttringar, förutsatt att inte beslutet är av principiell betydelse eller medför kostnader överstigande fem prisbasbelopp	Arbetsutskottet	
§ 6.11	Besluta om yttrande enligt 12 eller 19 §§ kamerabevakningslag	1. Kommunjurist 2. Kanslichef	
§ 6.12	Besluta i ärende om fastställande av belägenhetsadresser enligt 10 § lagen om lägenhetsregister respektive lägenhetsnummer enligt 11 § samma lag	1. 1:e mätning-ingenjör 2. Stadsbyggnadschef	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 6.13	Remittera motioner till aktuell nämnd med angivande av direktiv och tidsangivelser	Ordföranden	
§ 6.14	Remittera till nämnder i andra ärenden än motioner	1. Kanslichef 2. Kommundirektör 3. Kommunjurist	
§ 6.15	Ansöka om bidrag, exempelvis statsbidrag eller EU-bidrag, till kommunstyrelsens verksamhet i övriga ärenden än som framgår av § 14.12-14.14. - Som rör flera avdelningar - Som rör endast avdelningen	Biträdande förvaltningschef Biträdande kommundirektör Avdelningschef	
§ 6.16	Besluta i frågor om användande av kommunens heraldiska vapen och logotyp	1. Kommunikationschef 2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör 3. Kommundirektör	
§ 6.17	Besluta om återremiss av ärende	Arbetsutskottet	
§ 6.18	Besluta om viljeinriktning inom området social hållbarhet	Utskottet för social hållbarhet	
§ 6.19	Lämna utredningsuppdrag till förvaltningen	Arbetsutskottet	
§ 6.20	Anta dokumenthanteringsplan	1. Biträdande förvaltningschef kommundirektör 2. Kommundirektör 3. Kanslichef	Efter samråd med arkivarie
§ 6.21	Beslut om att enskilt gallringsbeslut	1. Biträdande förvaltningschef kommundirektör 2. Kanslichef	Efter samråd med arkivarie

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 6.22	Avge yttranden i trafikärenden till miljönämnden, byggnadsnämnden, Trafikverket, polismyndigheten, länsstyrelsen eller Transportstyrelsen som inte bedöms vara av principiell beskaffenhet för kommunen	1. Trafikingenjör 2. Gatuchef	
§ 6.23	Besluta om uthyrning eller lån av reservkraft	1. Verksamhetschef samhällsbyggnad 2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör	
§ 6.24	Beslut om att ansöka om planuppdrag hos byggnadsnämnden	1. Mark- och exploateringsansvarig, stadsbyggnadschef, fastighetschef, VA-chef och gatuchef inom sitt ansvarsområde	

§ 7

Ärenden enligt förvaltningslagen (FL)

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 7.1	Beslut att avslå en skriftlig framställning om att avgöra ett ärende som inte har avgjorts inom sex månader	1. Avdelningschef 2. Kommundirektör	12 § första stycket FL
§ 7.2	Beslut att avskriva ett ärende från vidare handläggning om en ansökan/framställning har återkallats eller frågan förfallit av annan anledning	Avdelningschef	Även då ett ärende flyttas över till en annan kommun t.ex.

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 7.3	<p>Beslut att avvisa</p> <ul style="list-style-type: none"> - ett ombud eller biträde - överklagande som kommit in för sent. - Ärende eller ansökan på annan grund 	<p>Arbetsutskottet</p> <p>1. Den som fattat det överklagade beslutet</p> <p>2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör</p> <p>Avdelningschef</p>	<p>14 § FL</p> <p>Efter samråd med kommunjurist.</p> <p>45 § FL</p> <p>Rättidsprövningen som sådan utgör verkställighet. Det är först själva avvisningsbeslutet som utgör delegationsbeslut.</p> <p>Exempelvis att ej behörig person söker eller ansökan är ofullständig. Då prövas inte sakfrågan.</p>
§ 7.4	<p>Beslut att förelägga</p> <ul style="list-style-type: none"> - part eller ombud att styrka ombudets behörighet genom en fullmakt - den enskilde att avhjälpa en brist i en framställning 	<p>1. Avdelningschef</p> <p>2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör</p> <p>1. Avdelningschef</p> <p>2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör</p>	<p>15 § andra stycket FL</p> <p>20 § andra stycket FL</p> <p>Om specialreglering finns i annan lag eller förordning ska den bestämmelsen dock tillämpas istället enligt 4 § FL. Se exv. 9 kap 22 § PBL.</p> <p>Av föreläggandet ska även framgå att följden av att föreläggandet inte följs kan bli att framställningen inte tas upp till prövning.</p>
§ 7.5	<p>Rätta beslut som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende</p>	<p>1. Delegaten i ursprungsbeslutet</p> <p>2. Avdelningschef</p>	<p>36 § FL</p>
§ 7.6	<p>Ompröva och ändra beslut</p>	<p>1. Delegaten i ursprungsbeslutet</p> <p>2. Avdelningschef</p>	<p>37-39 §§ FL</p>

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 7.7	Överklaga domstols eller myndighets beslut när beslutet har fattats på delegation	1. Delegaten i ursprungsbeslutet 2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör	
§ 7.8	Begära att det beslut som kommunen överklagat tills vidare inte ska gälla (yrkande om inhibition)	1. Delegaten i ursprungsbeslutet 2. Avdelningschef	48 § FL

§ 8

Personalärenden (kommunövergripande)

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 8.1	<ul style="list-style-type: none"> • Antagande av centrala avtal • Teckna kollektivavtal 	1. HR-chef 2. Kommundirektör	
§ 8.2	Besluta om stridsåtgärd	Arbetsutskottet	
§ 8.3	Föra tvisteförhandlingar	HR-chef	
§ 8.4	Avgöra frågor om tolkning och tillämpning av avtal och andra arbetsrättsliga bestämmelser	1. HR-chef 2. Kommunjurist	
§ 8.5	Anställa kommundirektör och förvaltningschefer	Arbetsutskottet	
§ 8.6	Lönesätta andra nämnders förvaltningschefer samt besluta om lönetillägg	1. Kommundirektör 2. HR-chef	
§ 8.7	Bevilja ledighet för andra nämnders förvaltningschefer i andra fall än när sådan regleras av lag eller kollektivavtal	1. Kommundirektör 2. HR-chef	
§ 8.8	Utfärda varsel/underrättelse om avsked eller uppsägning och entlediga andra nämnders förvaltningschefer	1. Kommundirektör 2. HR-chef	
§ 8.9	Förkorta uppsägningstid för andra nämnders förvaltningschefer	1. Kommundirektör 2. HR-chef	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 8.10	Fatta beslut om förbud av bisyssla i enlighet med Falköpings kommuns ”Riktlinje för bisyssla” för <ul style="list-style-type: none"> Förvaltningschefer utom kommundirektören 	HR-chef	
§ 8.11	Lämna uppdrag enligt 6 kap. 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter	HR-chef	

§ 9

Personalärenden (kommunledningsförvaltningen)

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 9.1	Pröva återbesättande av befattningar som; <ul style="list-style-type: none"> Biträdande förvaltningschef kommundirektör Verksamhetschef Avdelningschef Enhetschef övrig personal på kommunledningsförvaltningen 	Kommundirektör Biträdande förvaltningschef kommundirektör Verksamhetschef Avdelningschef Avdelningschef och enhetschef inom sin enhet	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 9.2	Inrätta nya tjänster - som verksamhetschef eller motsvarande - som avdelningschef eller motsvarande -inom avdelningen eller enheten	Biträdande förvaltningschef kommundirektör Verksamhetschef Avdelningschef och enhetschef inom sin enhet	
§ 9.3	Anställa <ul style="list-style-type: none"> • Biträdande förvaltningschef kommundirektör • Verksamhetschef • Avdelningschef • Enhetschef • övrig personal på kommunledningsförvaltningen 	Kommundirektör Biträdande förvaltningschef kommundirektör Verksamhetschef Avdelningschef Avdelningschef och enhetschef inom sin enhet	Delegationsbeslut om anställning av personal anmäls löpande av HR-avdelningen genom en lista över nyanställningar som lämnas till kansli-avdelningen.

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 9.4	<p>Besluta om lönesättning avseende</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommundirektören • Biträdande förvaltningschef kommundirektör • Verksamhetschef • Avdelningschef • Enhetschef • övrig personal på kommunledningsförvaltningen 	<p>Ordföranden</p> <p>Kommundirektör</p> <p>Biträdande förvaltningschef kommundirektör</p> <p>Verksamhetschef</p> <p>Avdelningschef</p> <p>Avdelningschef och enhetschef inom sin enhet</p>	
§ 9.5	<p>Bevilja ledighet i andra fall än när sådan regleras av lag eller kollektivavtal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommundirektören • Biträdande förvaltningschef kommundirektör • Verksamhetschef • Avdelningschef • Enhetschef • övrig personal på kommunledningsförvaltningen 	<p>Ordföranden</p> <p>Kommundirektör</p> <p>Biträdande förvaltningschef kommundirektör</p> <p>Verksamhetschef</p> <p>Avdelningschef</p> <p>Avdelningschef och enhetschef inom sin enhet</p>	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 9.6	Fatta beslut om förbud av bisyssla i enlighet med Falköpings kommuns ”Riktlinje för bisyssla” för <ul style="list-style-type: none"> • kommundirektören • övrig personal på kommunledningsförvaltningen 	Ordföranden HR-chef	
§ 9.7	Förkorta uppsägningstid för <ul style="list-style-type: none"> • Kommundirektören • Biträdande förvaltningschef kommundirektör • Verksamhetschef • Avdelningschef • Enhetschef • övrig personal på kommunledningsförvaltningen 	Ordföranden Kommundirektör Biträdande förvaltningschef kommundirektör Verksamhetschef Avdelningschef Avdelningschef eller enhetschef inom sin enhet	
§ 9.8	Utfärda varsel/underrättelse om avsked eller uppsägning och entlediga <ul style="list-style-type: none"> • Kommundirektören • HR-chef • övrig personal på kommunledningsförvaltningen 	Ordföranden Kommundirektören 1. HR-chef 2. Kommundirektör	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 9.9	<p>Besluta om avstängning från tjänstgöring och disciplinpåföljd i enlighet med gällande kollektivavtal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommundirektören och biträdande kommundirektör • Verksamhetschef • Avdelningschef och dess direkt underställda medarbetare • Enhetschef och dess direkt underställda medarbetare 	<p>Avdelningschef</p> <p>Ordföranden</p> <p>Kommundirektör</p> <p>Biträdande kommundirektör</p> <p>Verksamhetschef</p>	<p>Samråd med HR-avdelning ska ske</p>
§ 9.10	<p>Vara förhandlingspart vid förhandling enligt 11–14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet vid förhandling med facklig organisation som företrädar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biträdande förvaltningschef kommundirektör och verksamhetschef • Avdelningschefer och enhetschefer • övrig personal inom kommunledningsförvaltningen 	<p>1. HR-chef 2. Kommundirektör</p> <p>1. HR-chef 2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör</p> <p>1. Avdelningschef och enhetschef inom sin enhet 2. HR-chef</p>	
§ 9.11	<p>Besluta om pensionsförmåner utifrån fastställda riktlinjer</p>	<p>HR-chef</p>	
§ 9.12	<p>Besluta om lönetillägg för personal på kommunledningsförvaltningen</p>	<p>HR-chef</p>	

§ 10

Ekonomiska ärenden

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 10.1	Besluta om antagande av budgetförutsättningar	Arbetsutskottet	
§ 10.2	Besluta om täckning av kapitalkostnader för nämnderna	1. Ekonomichef 2. Kommundirektör 3. Biträdande förvaltningschef kommundirektör	
§ 10.3	Besluta om fördelning av centralt placerat löneutrymme	1. Ekonomichef 2. Kommundirektör	Gäller endast fördelning av det centrala löneutrymme som kommunfullmäktige har avsatt
§ 10.4	Besluta om placeringar av kommunens likvida medel enligt av kommunfullmäktige antagen policy för finansverksamheten	1. Ekonomichef 2. Kommundirektör 3. Biträdande förvaltningschef kommundirektör	
§ 10.5	Besluta om placering av kommunala fond- och donationsmedel	1. Ekonomichef 2. Kommundirektör 3. Biträdande förvaltningschef kommundirektör	
§ 10.6	Upplåna respektive konvertera lån upp till av kommunfullmäktige högsta angivna belopp eller på grund av särskilt av fullmäktige fattat beslut	1. Ekonomichef 2. Kommundirektör 3. Biträdande förvaltningschef kommundirektör 4. HR-chef	
§ 10.7	Besluta om borgen för Falköpings Hyresbostäder AB eller Fastighets AB Mösseberg, för nya lån eller för omsättning av befintliga lån med kommunal borgen, uppgående till den ram som kommunfullmäktige fastställt.	1. Ekonomichef 2. Kommundirektör 3. Biträdande förvaltningschef kommundirektör 4. HR-chef	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 10.8	Besluta om fördelning av personalstrategiska medel	Arbetsutskottet	
§ 10.9	Besluta om fördelning av stimulansmedel utifrån sociala investeringsreserven	Utskottet för social hållbarhet	
§ 10.10	Bevilja kommunstrategiskt bidrag ur kommunstyrelsens medel för bidragsgivning upp till fyra prisbasbelopp	Arbetsutskottet	
§ 10.11	Ingå avtal om sponsring <ul style="list-style-type: none"> • upp till en ett halvt prisbasbelopp • inom en ram av ett halvt prisbasbelopp till ett prisbasbelopp 	Näringslivschef Arbetsutskottet	
§ 10.12	Ingå avtal om sponsring, finansierad ur marknadsföringsbudgeten, uppgående till maximalt högst två milliprisbasbelopp per deltagare och högst en tredjedels prisbasbelopp totalt till i kommunen verksam förening eller annan organisation för anordnande av måltid eller mottagning under förutsättning att det avser arrangemang som bidrar till att skänka uppmärksamhet åt Falköpings kommun, såsom mästerskap, konferenser av rikskaraktär och därmed jämställda arrangemang	1. Näringslivschef 2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör	
§ 10.13	Utse attestanter	1. Förvaltnings-ekonom 2. Ekonomichef	
§ 10.14	Besluta om att sammanträdesarvode ska utgå för annan aktivitet än sammanträde för kommunstyrelsens förtroendevalda	Ordföranden	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 10.15	<p>Besluta om inköp av varor och tjänster genom direktupphandling, vilket innefattar samtliga beslut som krävs enligt gällande upphandlingslagstiftning och kommunens styrdokument kring inköp och upphandling, inom vederbörande verksamhetsområde och inom ramen för gällande budget, till ett belopp uppgående till</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det maximala belopp upp till direktupphandling som anges i gällande lag om offentlig upphandling 	<p>Avdelningschefer, enhetschefer, förvaltare, byggprojektledare, gatuingenjör, trafikingenjör, stadsträdgårdsmästare, biträdande gatuchef, driftchef, VA-projektör, VA-ingenjör</p>	<p>Delegerad beslutanderätt i inköpsfrågor gäller endast inom ramen för av kommunstyrelsen antagen budget eller kostnads kalkyl för visst projekt.</p> <p>Inköp av varor och tjänster inom behörig befattningshavares verksamhetsområde, inom ramen för gällande budget och i enlighet med giltigt ramavtal eller separat avtal betraktas som verkställighet.</p> <p>Tillkommande ÄTA-arbeten i entreprenadavtal betraktas som verkställighet om de ryms inom projektets budget.</p>

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 10.16	Besluta om inköp av varor och tjänster genom upphandling, som överskrider gränsen för direktupphandling, vilket innefattar samtliga beslut som krävs enligt gällande upphandlingslagstiftning och kommunens styrdokument kring inköp och upphandling.	1. Verksamhetschef 2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör 3. Ekonomichef	Vid upphandling över gränsen för direktupphandling ska en beställning av uppdraget göras till upphandlingsenheten i Skövde. Att framta bygghandlingar i enlighet med kommunens antagna styrdokument eller politiska beslut riktlinjer och beslutade inriktningar (projektdirektiv) och att därmed ansöka om tillhörande lov, anmälan och dispens betraktas som verkställighet. Tillkommande ÄTA-arbeten i entreprenadavtal betraktas som verkställighet om de ryms inom projektets budget.
§ 10.17	Besluta om ramavtal, vilket inkluderar alla de beslut som krävs i enlighet gällande upphandlingslagstiftning och kommunens interna styrdokument för upphandling i förvaltningsövergripande upphandlingar enligt vilka kommunens nämnder/förvaltningar genom avrop kan göra inköp, så kallade ramavtal (med undantag för IT och telefoni)	1. Ekonomichef 2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör	Kommunövergripande ramavtal ansvarar kommunstyrelsen för. Kommunövergripande ramavtal är ramavtal som berör fler än en nämnd t.ex. kontorsmaterial.
§ 10.18	Besluta om kommunövergripande och förvaltningsspecifika ramavtal för IT och telefoni, vilket inkluderar alla de beslut som krävs i enlighet med gällande upphandlingslagstiftning och kommunens interna styrdokument för upphandling	1. Verksamhetschef digitalisering och utveckling 2. Ekonomichef	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 10.19	Besluta om kommunövergripande och förvaltningsspecifika ramavtal för entreprenader inom verksamhetsområdena fastighet och service och samhällsbyggnad, vilket inkluderar alla de beslut som krävs i enlighet med gällande upphandlingslagstiftning och kommunens interna styrdokument för upphandling	1. Verksamhetschef inom respektive område 2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör	
§ 10.20	Besluta om ramavtal, vilket inkluderar alla de beslut som krävs i enlighet med gällande upphandlingslagstiftning och kommunens interna styrdokument för upphandling, för den egna nämnden/förvaltningen	1. Ekonomichef 2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör	
§ 10.21	Besluta om leasing i enlighet med policy för finansverksamheten	1. Ekonomichef 2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör	
§ 10.22	Beslut om försäljning av utrangerat material och inventarier - upp till 100 000 kronor - upp till 700 000 kronor	Avdelningschef, enhetschef och fastighetsförvaltare Verksamhetschef fastighet- och service, VA-chef samt gatuchef inom egna verksamheten	Utrangerat material ska i första hand erbjudas verksamhet inom kommunen Samråd ska ske med förvaltningsekonom
§ 10.23	Ingå avtal om åtgärder vid grävningensarbeten/nöjdhetsförklaring	Avdelningschefer/enhetschefer	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 10.24	<p>Utbetalning av skadestånd (exempelvis ersättning av skada orsakad av personal etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upp till ett prisbasbelopp - Mellan ett prisbasbelopp och 100 000 kronor 	<p>1. Verksamhetschef inom respektive område</p> <p>2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör</p> <p>1. Biträdande kommundirektör</p> <p>2. Kommundirektör</p>	<p>Ersättning för personskador samt ersättningsanspråk över ett prisbasbelopp ska anmälas till kommunens försäkringsbolag.</p> <p>Samråd ska ske med kommunjurist.</p>
§ 10.25	<p>Besluta att justera i nämndens verksamhetsplan då kommunfullmäktige beslutat att förändra budgetramen under innevarande år</p>	<p>1. Kommundirektör</p> <p>2. Biträdande förvaltningschef kommundirektör</p>	<p>Om det handlar om nämndens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet av verksamheten så behöver beslutet fattas av nämnden, enligt 6 kap. 38 § KL.</p>

§ 11

Fastighetsärenden

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 11.1	<p>Föra kommunstyrelsens talan</p> <ul style="list-style-type: none"> • inför myndigheter i fastighetsärenden, • ansöka om lantmäteriförrättning, lagfart eller annan inskrivning i fastighetsregistret. 	<p>1. Mark- och exploateringsansvarig</p> <p>2. Mark- och exploateringsingenjör</p> <p>3. Stadsbyggnadschef</p>	
§ 11.2	<p>Besluta om att ingå avtal på fastighetsområdet som är villkorat beslut i högre instans, ex. i enlighet med 4 kap. 4 § jordabalken</p>	<p>Ordföranden</p>	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 11.3	<p>Utlämna mark på reservation</p> <ul style="list-style-type: none"> • inom ramen av 30 prisbasbelopp för en längsta tid av två (2) år. För markanvisningar kopplat till detaljplaneläggning kan dock markanvisning medges till dess att detaljplanen vunnit laga kraft eller planarbetet avbrutits. • inom ramen av 50 prisbasbelopp för en längsta tid av två (2) år. För markanvisningar kopplat till detaljplaneläggning kan dock markanvisning medges till dess att detaljplanen vunnit laga kraft eller planarbetet avbrutits. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mark- och exploateringsansvarig 2. Mark- och exploateringsingenjör 3. Stadsbyggnadschef <p>Arbetsutskottet</p>	<p>Att utlämna mark på reservation enligt tomtkän är att anse som verkställighetsbeslut.</p>
§ 11.4	<p>Vid ett tillfälle förlänga reservation/markanvisning som beslutats i högre instans på oförändrade villkor för en längsta tid om sex månader</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mark- och exploateringsansvarig 2. Stadsbyggnadschef 3. Biträdande stadsbyggnadschef 	
§ 11.5	<p>Förvärva fastighet, vilket även inkluderar budgivning, genom köp, byte, fastighetsbildning eller inlösen,</p> <ul style="list-style-type: none"> • upp till 30 prisbasbelopp • upp till 50 prisbasbelopp 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mark- och exploateringsansvarig 2. Mark- och exploateringsingenjör 3. Stadsbyggnadschef <p>Arbetsutskottet</p>	<p>Att lämna bud inför köp av fastighet är att anse som verkställighetsbeslut</p>

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 11.6	<p>Avhända kommunen fastighet eller fastighetsdel genom försäljning, byte eller annan fastighetsbildning</p> <ul style="list-style-type: none"> • upp till 30 prisbasbelopp <p>upp till 50 prisbasbelopp</p>	<p>1. Mark- och exploateringsansvarig</p> <p>2. Mark- och exploateringsingenjör</p> <p>3. Stadsbyggnadschef</p> <p>Arbetsutskottet</p>	
§ 11.7	<p>Ingå och säga upp avtal genom vilket kommunen tillhörig fastighet belastas med servitut, ledningsrätt, med eller utan vederlag,</p>	<p>1. Mark- och exploateringsansvarig</p> <p>2. Mark- och exploateringsingenjör</p> <p>3. Stadsbyggnadschef</p>	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 11.8	<ul style="list-style-type: none"> • Ingå och säga upp avtal genom vilket kommunen tillhörig fastighet belastas med servitut, ledningsrätt eller annan nyttjanderätt, med eller utan vederlag, <ul style="list-style-type: none"> - uppgående till maximalt 10 år - uppgående till maximalt 15 år • Ingå och säga upp avtal genom vilket kommunen på fastighet som tillhör annan än kommunen tillförsäkras rätt till servitut, ledningsrätt eller annan nyttjanderätt, med eller utan vederlag. • Ingå och säga upp avtal genom vilket kommunen tillhörig fastighet med byggnad inom fastighetsavdelningens ansvar belastas med nyttjanderätt 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Mark- och exploateringsansvarig 2. Mark- och exploateringsingenjör 3. Stadsbyggnadschef Arbetsutskottet 1. Mark- och exploateringsansvarig 2. Mark- och exploateringsingenjör 3. Stadsbyggnadschef Verksamhetschef fastighet och service 	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 11.9	Ansöka om utsträckning, nedsättning, dödning, sammanföring och relaxation av inteckningar samt utbyte av pantbrev liksom andra därmed jämförliga åtgärder.	1. Mark- och exploateringsansvarig 2. Mark- och exploateringsingenjör 3. Stadsbyggnadschef	
§ 11.10	Utfärda värdeintyg beträffande fastighet eller fastighetsdelar.	1. Mark- och exploateringsansvarig 2. Mark- och exploateringsingenjör 3. Stadsbyggnadschef	
§ 11.11	Göra framställningar till och besluta om yttranden över remisser från miljönämnden, byggnadsnämnden, lantmäterimyndigheten samt andra statliga myndigheter och instanser avseende fastighetsbildning och bygglov	1. Mark- och exploateringsansvarig 2. Mark- och exploateringsingenjör 3. Stadsbyggnadschef	
§ 11.12	Besluta om förändrad hyresnivå	Verksamhetschef fastighet och service	
§ 11.13	In- och uthyrning av bostäder - Inhyrning av bostäder - Uthyrning av bostäder	Verksamhetschef fastighet och service 1. Fastighetsförvaltare 2. Verksamhetschef fastighet och service 3. Handläggare fastighetsavdelning	
§ 11.14	In- och uthyrning av lokaler - Uthyrning av lokal. Hyrestid upp till tre år. - Uthyrning av lokaler mellan tre	Förvaltare Verksamhetschef	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
	och tio år. - Inhyrning av lokaler. Hyrestid upp till tio år.	fastighet och service Verksamhetschef fastighet och service	
§ 11.15	Beslut om verksamhetsanpassningar och mindre nyinvesteringar i kommunägda lokaler inom budgetposten ”lokalförändringar utanför ram” ”mindre nyinvesteringar och verksamhetsanpassningar”	1. Lokalstrateg 2. Verksamhetschef fastighet och service	
§ 11.16	Beslut om - varningsbrev - uppsägning av hyresavtal	Förvaltare Verksamhetschef fastighet och service	

§ 12

Delegation i frågor som rör markförvaltning, ordningslag och trafikfrågor

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 12.1	Beslut att lämna yttrande om tillfällig upplåtelse av offentliga platser samt yttrande över tillstånd enligt ordningslagen eller lokala ordningsföreskrifter	1. Handläggare park/gata 2. Trafikingenjör 3. Gatuchef	
§ 12.2	Beslut om upplåtelse och nyttjande av allmän plats som inte regleras i allmänna lokala ordningsföreskrifter och ordningslagen	Gatuchef	
§ 12.3	Besluta om gräv tillstånd för framdragning av ledningar i gator och på allmänna platser	1. Gatuingenjör 2. Gatuchef	
§ 12.4	Beslut om bidragsgivning för enskilda vägar	Gatuchef	
§ 12.5	Beslut om bidragsgivning till belysningsföreningar, gårdsbelysning	Gatuchef	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 12.6	Beslut om att införa, ändra och upphäva trafikföreskrifter och föreskrifter med särskilda trafikregler i samband med vägarbeten eller liknande	1. Trafikingenjör 2. Gatuchef	10 kap. 1 § och 14 § trafikförordningen
§ 12.7	Beslut om att införa, ändra och upphäva lokala föreskrifter om hastighet, ett fordonstågs längd och bärighetsklasser	1. Trafikingenjör 2. Gatuchef	3 kap. 17 §, 4 kap. 17 f § och 4 kap. 11 § trafikförordningen
§ 12.8	Beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade	1. Handläggare park/gata 2. Trafikingenjör 3. Gatuchef	
§ 12.9	Beslut om flyttning av fordon eller skrotning av fordon	1. Trafikövervakare 2. Trafikingenjör 3. Gatuchef	Enligt lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall
§ 12.10	Beslut om att godkänna Trafikordningsplan (Ta-plan)	1. Trafikingenjör 2. Gatuchef	
§ 12.11	Beslut om vägvisning på kommunal gata	1. Trafikingenjör 2. Gatuchef	

§ 13

Delegation avseende vatten- och avloppsfrågor samt biogas

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 13.1	Ingå avtal med abonnenter/föreningar och verksamheter utanför område som regleras av lagen om allmänna vattentjänster	VA-chef	
§ 13.2	Ingå avtal om köp av substrat till biogasanläggningen, vilket inkluderar lämnande av anbud	1. Ordförande i utskottet för stöd och service 2. Verksamhetschef samhällsbyggnad	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 13.3	Ingå avtal om försäljning av biogödsel och slurry	1. Ordförande i utskottet för stöd och service 2. Verksamhetschef samhällsbyggnad	

§ 14

Naturvårdsärenden

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 14.1	Besluta om yttrande till länsstyrelsen i fråga om verksamhet eller åtgärd som kan antas medföra betydande miljöpåverkan ur naturvårdssynpunkt.	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.2	Besluta om yttrande till länsstyrelsen i ärende om dispens från föreskrifter inom områdesskydd.	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.3	Besluta om yttrande till Skogsstyrelsen i ärende om bildande av biotopskyddsområde samt i andra ärenden om föreskrifter om biotopskydd.	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.4	Besluta om yttrande till miljödomstol i ärende om tillstånd till vattenverksamhet, samt yttrande till länsstyrelsen i ärende om anmälan om vattenverksamhet.	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.5	Besluta om yttrande till länsstyrelsen i ärende om tillstånd till markavvattning.	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.6	Besluta om yttrande till länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen i ärende om anmälan för samråd för verksamhet/åtgärd som väsentligt kan komma att ändra eller skada naturmiljön.	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.7	Besluta om yttrande till länsstyrelsen i ärende om undantag från terrängkörningslagen.	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 14.8	Besluta om yttrande till Skogsstyrelsen om slutavverkning, skyddsdikning och/ eller naturhänsyn.	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.9	Besluta om yttrande till länsstyrelsen i ärende om bevarandeplaner för Natura 2000.	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.10	Besluta om yttrande till Skogsstyrelsen i ärende avseende samråd om planerat naturvårdsavtal.	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.11	Besluta om yttrande till miljönämnden i ärende om dispens från områdesskydd.	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.12	Ansöka om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.13	Ansöka om bidrag till lokala naturvårdsprojekt enligt förordning (2003:598) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt.	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef 1. Stadsbyggnadschef 2. Verksamhetschef samhällsbyggnad	
§ 14.14	Godkänna avtal om fördelning av bidrag från lokala naturvårdsprojekt	1. Stadsbyggnadschef 2. Verksamhetschef stadsbyggnad	
§ 14.15	Ansöka om stöd samt utbetalning av stöd till natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (Nokås).	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.16	Besluta om yttrande till länsstyrelsen i ärende om tillstånd till vilthägn	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	
§ 14.17	Besluta om yttrande gällande ändring av föreskrifter för naturreservat	1. Kommunekolog 2. Stadsbyggnadschef	

§ 15

IT-ärenden

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 15.1	Fastställande av kommunövergripande systemsäkerhetsplan.	Arbetsutskottet	Omfattar kommunens nätverk. Innehåller konkreta mål och ramar för IT-säkerheten kring kommunens nätverk.
§ 15.2	Fastställande av särskild systemsäkerhetsplan per system för kommunledningsförvaltningen. Omfattar konkreta mål och ramar för IT-säkerheten kring enskilda system.	Systemägare	Information om vem som är systemägare finns på IT-avdelningens sida på Falnet
§ 15.3	Fastställande av kommunövergripande säkerhetsinstruktion. Omfattar kommunens nätverk. Innehåller generella säkerhetsregler och instruktioner för kommunens nätverk.	Verksamhetschef digitalisering och utveckling	
§ 15.4	Fastställande av kompletterande säkerhetsinstruktion per system. Innehåller särskilda säkerhetsregler för enskilda system.	Systemägare	
§ 15.5	Fastställande av säkerhetsinstruktion för alla användare. Innehåller generella säkerhetsregler och instruktioner för användare kommunens nätverk.	Verksamhetschef digitalisering och utveckling	
§ 15.6	Fastställande av kompletterande säkerhetsinstruktioner för en grupp av användare. Innehåller särskilda säkerhetsregler för användare av enskilda system.	Systemägare	
§ 15.7	Fastställande av avbrottsplan per system.	Systemägare	

§ 16

GDPR-ärenden

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 16.1	Beslut att utse vikarierande dataskyddsbud för begränsade tidsperiod om högst 12 månader.	1. Biträdande förvaltningschef kommundirektör 2. Kommundirektör	
§ 16.2	Beslut att ta ut en avgift eller vägra att tillmötesgå begäran om begäran är uppenbart ogrundade eller orimliga enligt art. 12.5 GDPR	1. Verksamhets- utvecklare 2. Kanslichef	Förvaltningsbesvär och överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 7 kap. 2 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Ange besvärshänvisning.
§ 16.3	Beslut om utlämnade av registerutdrag samt beslut att avvisa begäran om registerutdrag enligt art. 15 GDPR	1. Verksamhets- utvecklare 2. Kanslichef	Förvaltningsbesvär och överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 7 kap. 2 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Ange besvärshänvisning.
§ 16.4	Beslut om den registrerades rätt till rättelse enligt art. 16 GDPR	1. Avdelningschef 2. Verksamhets- utvecklare	Förvaltningsbesvär och överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 7 kap. 2 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Ange besvärshänvisning.
§ 16.5	Beslut om den registrerades rätt till radering enligt art. 17 GDPR	1. Avdelningschef 2. Verksamhets- utvecklare	Förvaltningsbesvär. Överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 7 kap. 2 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Ange besvärshänvisning.

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 16.6	Beslut om den registrerades rätt till begränsning av behandling enligt art. 18 GDPR	1. Avdelningschef 2. Verksamhetsutvecklare	Förvaltningsbesvär. Överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 7 kap. 2 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskydds-förordning. Ange besvärshänvisning.
§ 16.7	Beslut om underrättelse till tredje man om rättelse eller radering av personuppgifter eller begränsning av behandling enligt art. 19 GDPR	1. Avdelningschef 2. Verksamhetsutvecklare	Förvaltningsbesvär. Överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 7 kap. 2 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskydds-förordning. Ange besvärshänvisning.
§ 16.8	Beslut om den registrerades rätt till dataportabilitet enligt art. 20 GDPR.	1. Avdelningschef 2. Verksamhetsutvecklare	Förvaltningsbesvär. Överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 7 kap. 2 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskydds-förordning. Ange besvärshänvisning. Registrerad ska ha rätt att få ut personuppgifter om sig själv som denne lämnat till personuppgifts-ansvarig på strukturerat sätt och har rätt att överföra dessa uppgifter till en annan personuppgiftsansvarig utan att den förstnämnda personuppgiftsansvarige hindrar detta

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 16.9	Beslut med anledning av den registrerades rätt att göra invändningar enligt art. 21 GDPR	1. Avdelningschef 2. Verksamhetsutvecklare	Förvaltningsbesvär. Överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 7 kap. 2 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskydds-förordning. Ange besvärshänvisning.
§ 16.10	Ingå personuppgiftsbiträdesavtal inklusive instruktioner enligt artikel 28.3 GDPR	Den delegat som har rätt att teckna huvudavtalet	Överklagandeförbud enligt 7 kap. 5 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskydds-förordning.
§ 16.11	Beslut att anmäla en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten samt upprätta anmälan och dokumentation enligt art. 33 GDPR	1. Avdelningschef 2. Verksamhetsutvecklare	Anmälan ska göras till Integritetsskyddsmyndigheten senast 72 timmar efter att myndigheten fick kännedom om incidenten. Samråd med dataskyddsombud innan anmälan. Överklagandeförbud enligt 7 kap. 5 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskydds-förordning.
§ 16.12	Fastställa konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt art. 35 GDPR	Avdelningschef	Samråd med dataskyddsombud innan konsekvensbedömningen fastställs. Överklagande-förbud enligt 7 kap. 5 § lag 2018:218 om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskydds-förordning.

§ 17

Säkerhetsskydd och krisberedskap

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 17.1	Utse säkerhetsskyddschef samt biträdande säkerhetsskyddschef	Kommundirektör	

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 17.2	Besluta om signalskyddsavtal	Kommundirektör	
§ 17.3	Utse signalskyddschef och biträdande signalskyddschef	Kommundirektör	
§ 17.4	Ingå säkerhetsskyddsavtal och säkerhetsskyddsöverenskommelse	Kommundirektör	
§ 17.5	Beslut om placering i säkerhetsklass samt registerkontroll och särskild personutredning	Säkerhetsskydds- chef	
§ 17.6	Besluta om anmälan av säkerhetshotande verksamhet eller händelse enligt säkerhetsskyddsförordningen (2021:955)	Säkerhetsskydds- chef	
§ 17.7	Besluta om ansökan av skyddsobjekt enligt skyddslagen (2010:305)	1. Säkerhetsskydds- chef 2. Säkerhets- samordnare	
§ 17.8	Besluta om att begära sändning av ett viktigt meddelande till allmänheten (VMA)	Kommundirektör/ VA-chef/ Tjänsteperson i beredskap (TiB)	

§ 18

Stiftelser och donationsfonder

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
§ 18.1	Godkänna årsredovisningar för anknutna stiftelser och kommunala gåvor	Ordföranden	Kommunstyrelsens delegation enligt detta avsnitt görs i egenskap av stiftelseförvaltare. Handlingar hos stiftelsen utgör inte allmänna handlingar.
§ 18.2	Besluta om utdelning av medel ur anknutna stiftelser och kommunala gåvor	Ekonomichefen	Kommunstyrelsens delegation enligt detta avsnitt görs i egenskap av stiftelseförvaltare. Handlingar hos stiftelsen utgör inte allmänna handlingar.

§ 19

Undertecknande av handlingar

Handlingar	Undertecknas av
Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen eller beslut som verkställs av kommunstyrelsen efter beslut i kommunfullmäktige	Ordföranden eller vid förfall för denne i tur och ordning av förste vice ordföranden respektive andre vice ordföranden och undertecknas i förening med kommundirektör eller, då denne är frånvarande, av biträdande förvaltningschefen kommundirektör, ekonomichefen eller HR-chefen
Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsens utskott	Utskottets ordförande, eller när denne är frånvarande utskottets vice ordförande, undertecknas i förening med ytterligare en av följande personer; Kommundirektören, biträdande förvaltningschefen kommundirektör eller ekonomichefen
Avtal, andra handlingar och skrivelser i övrigt som anställd i kommunen har beslutat om på delegation av kommunstyrelsen, med undantag av ekonomihandlingar, se nedan.	Delegaten
Ekonomihandlingar, så som borgenshandlingar, transaktionsavtal gällande betallosningar, lånehandlingar eller bankgarantier	Kommundirektör och ekonomichef är firmatecknare för kommunstyrelsen vid undertecknande av ekonomihandlingar. Oavsett vem som enligt dessa delegationsbestämmelser har rätt att fatta beslutet ska handlingarna undertecknas i förening av kommundirektör eller, då denne är frånvarande, av biträdande förvaltningschefen kommundirektör, och ekonomichefen.

§ 39

Dnr 2023/01123

Besvarande av motion från Albin Gilbertsson (SD) om att erbjuda skolfrukost till grundskoleelever i Falköping**Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Sammanfattning

Albin Gilbertsson (SD) har i en motion föreslagit ”att kommunledningsförvaltningen tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen utreder förutsättningarna att kommunens grundskoleelever erbjuds en lättare frukost varje ordinarie skoldag.”

Kommunledningsförvaltningen föreslår att motionen bör anses besvarad då kommunstyrelsen den 18 oktober 2023, § 197 fattat beslut om att ta fram ett pilotprojekt om frukost i grundskolan. Uppdraget ska vara redovisat till kommunstyrelsen under första kvartalet 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-14
- Kommunstyrelsen § 197/2023
- Ordförandeförslag, 2023-09-28
- Kommunfullmäktige § 64/2023
- Motionen

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsen

Besvarande av motion från Albin Gilbertsson (SD) om att erbjuda skolfrukost till grundskoleelever i Falköping

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Sammanfattning

Albin Gilbertsson (SD) har i en motion föreslagit ”att kommunledningsförvaltningen tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen utreder förutsättningarna att kommunens grundskoleelever erbjuds en lättare frukost varje ordinarie skoldag.”

Kommunledningsförvaltningen föreslår att motionen bör anses besvarad då kommunstyrelsen den 18 oktober 2023, § 197 fattat beslut om att ta fram ett pilotprojekt om frukost i grundskolan. Uppdraget ska vara redovisat till kommunstyrelsen under första kvartalet 2024.

Bakgrund

Albin Gilbertsson (SD) har väckt en motion om att kommunledningsförvaltningen tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen utreder förutsättningarna att kommunens grundskoleelever erbjuds en lättare frukost varje ordinarie skoldag.”

Kommunfullmäktige beslutade den 25 september 2023, § 64 att remittera motionen till kommunstyrelsen för yttrande.

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 18 oktober 2023, § 197 beslutades att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen ta fram ett förslag på pilotprojekt om frukost i grundskolan samt att uppdraget ska vara redovisat till kommunstyrelsen under kvartal 1 år 2024.

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen bedömer givet att kommunstyrelsen den 18 oktober 2023, § 197 fattat beslut i den riktning som motionären anför, att motionen bör anses besvarad.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-14
- Kommunstyrelsen § 197/2023
- Ordförandeförslag, 2023-09-28
- Kommunfullmäktige § 64/2023
- Motionen

Beslutet ska skickas till

Motionären

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

§ 64

Dnr 2023/01123

Motion från Albin Gilbertsson (SD) om att erbjuda skolfrukost till grundskoleelever i Falköpings kommun

Kommunfullmäktiges beslut

- 1 Kommunfullmäktige beslutar att remittera motionen till kommunstyrelsen för yttrande.

Bakgrund

Albin Gilbertsson (SD) har väckt en motion om att erbjuda skolfrukost till grundskoleelever i Falköpings kommun. Av motionen framgår följande.

I en tid då utbildningens betydelse för individens framtid är oomtvistlig, är det avgörande att varje elev ges de bästa förutsättningarna att nå sin fulla potential. Ett välbalanserat näringsintag är en grundläggande faktor för inläring och prestation i skolan. Därför är det hög tid för Falköpings kommun att införa ett omfattande skolfrukostprogram för elever i grundskolan.

Forskning visar tydligt att elever som äter en hälsosam frukost presterar bättre i skolan. En välbalanserad måltid på morgonen förbättrar koncentration, minne och inlärningsförmågan. Genom att erbjuda skolfrukost till alla elever säkerställer Falköpings kommun att varje barn har möjlighet att nå sin fulla potential i klassrummet. Ett regelbundet intag av näringsrik mat har visat sig minska antalet sjukdagar och förbättra elevernas övergripande hälsa. Genom att erbjuda en balanserad skolfrukost främjar Falköpings kommun inte bara akademisk prestation, utan även fysiskt och mentalt välbefinnande hos eleverna.

Ett lokalt system med erbjudande av en lättare skolfrukost skulle också gynna Falköpings näringsliv, genom att kommunen ställer krav på lokalt producerade livsmedel ökar efterfrågan och skapar möjligheter för samarbete med lokala leverantörer. Genom att investera i en sund skolmiljö och främja hälsosamma vanor från en tidig ålder, bidrar Falköpings kommun till att forma framtidens engagerade, produktiva och ansvarsfulla medborgare. Detta blir en investering inte bara i individernas framtid, utan även i Falköpings framtid.

Mot bakgrund av ovanstående förslås kommunfullmäktige besluta:

Att: Kommunledningsförvaltningen tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen utreder förutsättningarna att kommunens grundskoleelever erbjuds en lättare frukost varje ordinarie skoldag.

Paragrafen skickas till
Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital Justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

2023-09-25

Kommunfullmäktige

Motion

Erbjud skolfrukost till grundskoleelever i Falköpings kommun

Förslag till beslut

Mot bakgrund av nedan förslås kommunfullmäktige besluta:

Att: Kommunledningsförvaltningen tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreder förutsättningarna att kommunens grundskoleelever erbjuds en lättare frukost varje ordinarie skoldag.

Bakgrund

I en tid då utbildningens betydelse för individens framtid är oomtvistlig, är det avgörande att varje elev ges de bästa förutsättningarna att nå sin fulla potential. Ett välbalanserat näringsintag är en grundläggande faktor för inläring och prestation i skolan. Därför är det hög tid för Falköpings kommun att införa ett omfattande skolfrukostprogram för elever i grundskolan.

Forskning visar tydligt att elever som äter en hälsosam frukost presterar bättre i skolan. En välbalanserad måltid på morgonen förbättrar koncentration, minne och inlärningsförmågan. Genom att erbjuda skolfrukost till alla elever säkerställer Falköpings kommun att varje barn har möjlighet att nå sin fulla potential i klassrummet. Ett regelbundet intag av näringsrik mat har visat sig minska antalet sjukdagar och förbättra elevernas övergripande hälsa. Genom att erbjuda en balanserad skolfrukost främjar Falköpings kommun inte bara akademisk prestation, utan även fysiskt och mentalt välbefinnande hos eleverna.

Ett lokalt system med erbjudande av en lättare skolfrukost skulle också gynna Falköpings näringsliv, genom att kommunen ställer krav på lokalt producerade livsmedel ökar efterfrågan och skapar möjligheter för samarbete med lokala leverantörer. Genom att investera i en sund skolmiljö och främja hälsosamma vanor från en tidig ålder, bidrar Falköpings kommun till att forma framtidens engagerade, produktiva och ansvarsfulla medborgare. Detta blir en investering inte bara i individernas framtid, utan även i Falköpings framtid.

Albin Gilbertsson

Sverigedemokraterna Falköping

Kommunstyrelsen

Nominering av styrelseledamöter till den ideella föreningen Daléniums årsstämma 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen i Falköpings kommun nominerar XX(X) och XX (partipolitiskt obunden) till styrelseledamöter i den ideella föreningen Dalénium.
- 2 Nomineringarna skickas till valberedningen för Daléniums årsstämma 2024.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har utifrån nämndens reglemente, § 10 punkten 15 möjlighet att ”utse ombud och utfärda ägarinstruktion till ombuden för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i, samt de kommunalförbund, föreningar, andra organisationer och samverkansorgan som kommunen är medlem i.”

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-15

Beslutet ska skickas till

Den ideella föreningen Dalénium
Valda ledamöter
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Val av representanter till Luft i Västs årsmöte 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att välja XX(X) till representant till Luft i Västs årsmöte år 2024.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att välja XX(X) till representantsersättare till Luft i Västs årsmöte år 2024.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har utifrån nämndens reglemente, § 10 punkten 15 möjlighet att ”utse ombud och utfärda ägarinstruktion till ombuden för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i, samt de kommunalförbund, föreningar, andra organisationer och samverkansorgan som kommunen är medlem i.”

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-15

Beslutet ska skickas till

Luft i Väst
Representant
Representantsersättare
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Val av ägarrepresentant till ägarsamråd för samordningsförbundet Skaraborg år 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen väljer XX(X) till ägarrepresentant i Samordningsförbundet Skaraborg från och med den 17 januari 2024 till och med den 31 december 2024.
- 2 Kommunstyrelsen väljer XX(X) till ersättare för ägarrepresentanten i Samordningsförbundet Skaraborg från och med den 17 januari 2024 till och med den 31 december 2024.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har utifrån nämndens reglemente, § 10 punkten 15 möjlighet att ”utse ombud och utfärda ägarinstruktion till ombuden för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i, samt de kommunalförbund, föreningar, andra organisationer och samverkansorgan som kommunen är medlem i.”

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-14

Beslutet ska skickas till

Samordningsförbundet Skaraborg
Ägarrepresentant
Ersättare för ägarrepresentanten
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Val av ombud vid Falbygdens Bredbands AB:s bolagsstämmor år 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen väljer XX(X) till ombud vid Falbygdens Bredband AB:s bolagsstämmor under år 2024.
- 2 Kommunstyrelsen väljer XX(X) till ombudersättare vid Falbygdens Bredband AB:s bolagsstämmor under år 2024.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har utifrån nämndens reglemente, § 10 punkten 15 möjlighet att ”utse ombud och utfärda ägarinstruktion till ombuden för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i, samt de kommunalförbund, föreningar, andra organisationer och samverkansorgan som kommunen är medlem i.”

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-14

Beslutet ska skickas till

Falbygdens Bredband AB
Ombud
Ombudersättare
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Val av ombud vid Falköpings Hyresbostäder AB:s bolagsstämmor år 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen väljer XX(X) till ombud vid Falköpings Hyresbostäder AB:s bolagsstämmor under år 2024.
- 2 Kommunstyrelsen väljer XX(X) till ombudsersättare vid Falköpings Hyresbostäder AB:s bolagsstämmor under år 2024.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har utifrån nämndens reglemente, § 10 punkten 15 möjlighet att ”utse ombud och utfärda ägarinstruktion till ombuden för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i, samt de kommunalförbund, föreningar, andra organisationer och samverkansorgan som kommunen är medlem i.”

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-14

Beslutet ska skickas till

Falköpings Hyresbostäder AB
Ombud
Ombudsersättare
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Val av ombud vid Hotellfastigheter i Falköping AB:s bolagsstämmor år 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen väljer XX(X) till ombud vid Hotellfastigheter i Falköping AB:s bolagsstämmor under år 2024.
- 2 Kommunstyrelsen väljer XX(X) till ombudsersättare vid Hotellfastigheter i Falköping AB:s bolagsstämmor under år 2024.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har utifrån nämndens reglemente, § 10 punkten 15 möjlighet att ”utse ombud och utfärda ägarinstruktion till ombuden för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i, samt de kommunalförbund, föreningar, andra organisationer och samverkansorgan som kommunen är medlem i.”

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-15

Beslutet ska skickas till

Hotellfastigheter i Falköping AB
Ombud
Ombudsersättare
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Val av ombud vid Inera AB:s ägarråd

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen väljer XX(X) till ombud vid Inera AB:s ägarråd och bolagsstämmor under år 2024.
- 2 Kommunstyrelsen väljer XX(X) till ombudsersättare vid Inera AB:s ägarråd och bolagsstämmor under år 2024.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har utifrån nämndens reglemente, § 10 punkten 15 möjlighet att ”utse ombud och utfärda ägarinstruktion till ombuden för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i, samt de kommunalförbund, föreningar, andra organisationer och samverkansorgan som kommunen är medlem i.”

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-15

Beslutet ska skickas till

Inera AB
Ombud
Ombudsersättare
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Val av ombud vid den ekonomiska föreningen Kommuninvests föreningsstämmor år 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen väljer XX(X) till ombud vid den ekonomiska föreningen Kommuninvests föreningsstämmor under år 2024.
- 2 Kommunstyrelsen väljer XX(X) till ombudsersättare vid den ekonomiska föreningen Kommuninvests föreningsstämmor under år 2024.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har utifrån nämndens reglemente, § 10 punkten 15 möjlighet att ”utse ombud och utfärda ägarinstruktion till ombuden för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i, samt de kommunalförbund, föreningar, andra organisationer och samverkansorgan som kommunen är medlem i.”

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-15

Beslutet ska skickas till

Kommuninvest
Ombud
Ombudsersättare
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Val av ombud vid Mularps Vind AB:s bolagsstämmor för år 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att välja XX(X) till ombud vid Mularps Vind AB:s bolagsstämmor under år 2024.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att välja XX(X)) till ombudersättare vid Mularps Vind AB:s bolagsstämmor under år 2024.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har utifrån nämndens reglemente, § 10 punkten 15 möjlighet att ”utse ombud och utfärda ägarinstruktion till ombuden för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i, samt de kommunalförbund, föreningar, andra organisationer och samverkansorgan som kommunen är medlem i.”

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-11

Beslutet ska skickas till

Mularps Vind AB
Ombud
Ombudersättare
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

§ 152

Dnr 2023/01251

Delårsrapport för Skaraborgs kommunalförbund per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige godkänna Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Syftet med Skaraborgs kommunalförbund är att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärde för medlemmarna. Direktionen för Skaraborgs kommunalförbund beslutade den 13 oktober 2023, § 74, att godkänna det upprättade delårsbokslutet. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti år 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Revisorernas granskning av delårsrapporten, 2023-10-20
- Revisionsrapport från PWC
- Yttrande från PWC
- Skaraborgs kommunalförbunds direktion § 74/2023
- Delårsrapport 2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Delårsrapport för Skaraborgs kommunalförbund per den 31 augusti 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige godkänna Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Syftet med Skaraborgs kommunalförbund är att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärde för medlemmarna. Direktionen för Skaraborgs kommunalförbund beslutade den 13 oktober 2023, § 74, att godkänna det upprättade delårsbokslutet. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti år 2023.

Bakgrund

Skaraborgs kommunalförbund bildades år 2006 av 15 kommuner. Kommunalförbundets syfte är att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärde för medlemmarna. Kommunalförbundet ska arbeta för att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Direktionen för Skaraborgs kommunalförbund beslutade den 13 oktober 2023, § 74, att godkänna det upprättade delårsbokslutet. De första månadernas resultat visar ett överskott på 1 389 tkr. Prognosen för helåret 2023 visar på ett överskott om 1 074 tkr.

Förbundets revisorer har ingen avvikande bedömning är den som direktionen gör avseende det ekonomiska resultatet för perioden. Balanskravet bedöms uppfyllas år 2023.

Förvaltningens bedömning

Utifrån underlagen föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige godkänner Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti år 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Revisorernas granskning av delårsrapporten, 2023-10-20
- Revisionsrapport från PWC
- Yttrande från PWC
- Skaraborgs kommunalförbunds direktions § 74/2023
- Delårsrapport 2023

Beslutet ska skickas till

Skaraborgs kommunalförbund, info@skaraborg.se

Linda Karelid
Kanslichef

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-08-31

Skaraborgs kommunalförbund

Revisionsrapport
September 2023

*Stefana Preenja
Nikolina Djurovic*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Förbundsstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapport i samband med fullmäktiges behandling av delårsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

1. Är resultatet i delårsrapport förenligt med de mål förbundsfullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

I granskning av delårsrapport riktas fokus mot om det finns förutsättningar att mål och balanskrav kommer att uppnås för perioden.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2023-08-31 och som behandlats av förbundsdirektionen 2023-10-13.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ansvarig ekonom.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- Förbundet har fastställt mål för perioden 2023 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.
- Förbundet har 1 finansiellt mål och 6 verksamhetsmål.
- Av delårsrapporten framgår att det finansiella målet är uppfyllt.
- Av delårsrapporten framgår att 5 verksamhetsmål är uppfyllda och 1 är delvis uppfyllt.
- Den sammanfattande bedömningen är att Skaraborgs kommunalförbund vid delårsuppföljningen har en positiv utveckling för alla 7 mål. Av de 22 aktiviteter som beslutats för 2023 är 16 av dessa pågående enligt plan, tre är pågående med mindre avvikelse och tre är avslutade enligt plan.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- Av redovisningen framgår att prognostiserat resultat för helåret är positivt och förväntas uppgå till ca 1 mnkr, årets prognostiserade resultat efter balanskravsjusteringar förväntas uppgå till ca 1 mnkr. Således prognostiserar förbundet att uppnå balanskravet för 2023.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultaten i delårsrapport förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Uppfyllt

- **Verksamhetsmål**

Delvis uppfyllt

2023-10-20

Stefana Preenja

Uppdragsledare

Nikolina Djurovic

Projektledare

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Skaraborgs kommunalförbund

Org.nr 222000-2188

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet för perioden 2023-01-01 - 2023-08-31. Det är direktionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Undertecknande

Den dag som framgår av min elektroniska signatur

PricewaterhouseCoopers AB

Peter Ek

Ansvarigt sakkunnigt biträde/ auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: PETER EK

Peter Ek
Manager

2023-10-20 10:47:38 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Skaraborgs kommunalförbund
Direktionen

Respektive fullmäktige enligt förteckning
nedan

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-08-31 är förenligt med de mål som det tidigare fullmäktige för förbundet beslutat. Till följd av organisationsförändring har styrelse och fullmäktige numera ersatts av en direktion.

Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningsresultatet framgår av bifogad granskningsrapport som utarbetats av PwC.

Revisorerna bedömer att:

- ✓ Vi har ingen avvikande bedömning än den som direktionen gör avseende det ekonomiska resultatet för perioden.
- ✓ Balanskravet bedöms att uppfyllas 2023.
- ✓ Mål för verksamhet och ekonomi kopplade till god ekonomisk hushållning finns fastställda. Uppföljning av målen är kortfattad i delårsrapporten då uppföljning huvudsakligen sker på helårsbasis.

Skövde den 20 oktober 2023

Valda revisorer

Elof Jonsson

Per-Olof Ekholm

Lena Blomgren

Bilaga: Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport 2023-08-31
och Revisionsrapport – GEH och balanskrav, delår 2023

För kännedom respektive fullmäktige i

Essunga kommun
Falköpings kommun
Grästorps kommun
Gullspångs kommun
Götene kommun
Hjo kommun
Karlsborgs kommun
Lidköpings kommun
Mariestads kommun
Skara kommun
Skövde kommun
Tibro kommun
Tidaholms kommun
Töreboda kommun
Vara kommun

Deltagare

SKARABORGS KOMMUNALFÖRBUND 222000-2188 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-20 14:08:17 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: ELOF JONSSON

Datum

Elof Jonsson

Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-20 10:34:19 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: PER-OLOF EKHOLM

Datum

Per-Olof Ekholm

Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-20 10:33:52 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Anna Lena Elisabeth
Blomgren

Datum

Lena Blomgren

Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

DELÅRSRAPPORT 2023

Skaraborgs Kommunalförbund
Organisationsnummer: 222000-2188

INLEDNING

Skaraborgs Kommunalförbund har till ändamål att tillvarata de 15 medlemskommunernas intressen, främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska göra nytta i kommunerna, skapa mervärde för medlemmarna och stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare. Samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande är en viktig del av förbundets verksamhet.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Förvaltningsberättelse.....	4
1.1 Översikt över verksamhetens utveckling.....	4
1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
1.3 Händelser av väsentlig betydelse.....	5
1.4 God ekonomisk hushållning och ställning.....	5
1.5 Väsentliga personalförhållanden.....	6
2. Måluppfyllelse	7
3. Uppföljning av resultatmätningar och aktiviteter	7
3.1 God och nära vård.....	8
3.2 Stärkt kunskapsstyrning.....	8
3.3 Ett robust Skaraborg	9
3.4 Ett kompetensförsörjt Skaraborg	10
3.5 Ett attraktivt Skaraborg.....	11
3.6 God arbetsgivare.....	12
3.7 En ekonomi i balans	13
4. Ekonomiska rapporter	14
4.1 Driftsredovisning.....	14
4.2 Investeringsredovisning.....	16
4.3 Resultaträkning	16
4.4 Balansräkning	18
4.5 Kassaflödesanalys.....	21
4.6 Tilläggsupplysningar.....	22
5. Verksamhet.....	28
5.1 Kanslienheten	28
5.2 Projektenheten.....	28
5.3 Kunskapsutveckling	28
5.4 Regional utveckling	29
5.5 Välfärdsutveckling	32

1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Politisk organisation

Enligt förbundsordningen är direktionen verkställande politiskt organ. Direktionen består av 15 ledamöter med 15 ersättare. Till direktionen finns ett presidium bestående av förbundets ordförande och 1:e, 2:e och 3:vice ordförande. Presidiet bereder ärenden inför direktionen, och representerar förbundet i olika former av samverkan, till exempel i Västra Götalandsregionen. Varje medlemskommun representeras i direktionen av en ledamot som är kommunstyrelsens ordförande och en ersättare som är oppositionsföreträdare.

Organisation

Kommunalförbundets verksamhet leds av en förbundsdirektör. Förbundsorganisationen har fem enheter - kansli, projekt, Regional utveckling, Kunskapsutveckling och Valfärdsutveckling med var sin enhetschef. Förbundsdirektör och enhetscheferna utgör förbundets ledningsgrupp.

Förbundets verksamhet består i hög grad av arbete kring de strategiska inriktningar som ligger i förbundets uppdrag, samt i en samverkansstruktur med nätverk från kommunernas ledningsorganisationer. Till förbundet är också tre förtroendevalda revisorer knutna jämte en yrkesrevisor.

1.1 ÖVERSIKT AV VERKSAMHETENS UTVECKLING

Förbundets verksamhet har under det första halvåret fortsatt påverkats av de stora etableringar som gjorts i Skaraborg det senaste året och den omställnings som sker inom befintligt näringsliv i de flesta kommuner i Skaraborg.

Skaraborgs 15 kommuner har sedan tidigare påbörjat ett omfattande omställningsarbete för att med gemensamma insatser möta välfärdsutmaningar, den industriella omvandlingen och för att nå målet med en hållbar och klimatsmart utveckling. Ett arbete som kräver en omställning inom samtliga samhällssektorer. I praktiken består arbetsuppgifterna i stort av att genomföra den Delregionala utvecklingsstrategin för Skaraborg 2030 (DRUS 2030), som antogs av direktionen våren 2022.

1.2 VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Kommunalförbundet har ett överskott under första delåret 2023. Överskottet kan delvis hänföras till den positiva ränta som förbundet erhållit. Förbundet har en god ekonomisk hushållning och allmän återhållsamhet vilket också bidrar till det positiva resultatet. De finansiella intäkterna påverkar även den positiva prognosen för helåret.

1.3 HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Under våren genomförde förbundet flytt av kontoret från Tegelbruket till Regionens Hus. De tillfälligt ökade kostnader som flytten medförde var budgeterade. Beskrivning av verksamheten beskriv senare del av denna delårsrapport.

1.4 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH STÄLLNING

I grunduppdraget för Skaraborgs Kommunalförbund ingår att bidra till att kommunerna samverkar kring frågor som skapar kostnadseffektiva lösningar och att hitta lösningar som skapar mervärden för medlemskommunerna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Förbundet deltar aktivt i ägarsamråd för att säkerställa att inte några ekonomiska risker ska finnas i de intressebolag, Gryning Vård AB och Mediapoolen Västra Götaland AB, som förbundet äger andelar i. Förbundets ekonomiska ställning bedöms vara god, och förbundets arbete med ekonomisk hushållning kommer fortsatt utvecklas stabilt.

Förbundet har ett eget kapital på 7 410 tkr.

1.4.1 BALANSKRAVSRESULTATET

Kommunallagen anger att kommuners resultat ska vara positivt. Bedömning av balanskravsresultatet utifrån en beräkning med beaktande av balanskravsreglerna uppgår det prognostiserade resultatet till 1 074 tkr.

	2023	2022	2021	2020
	(prognos)			
Årets resultat enligt resultaträkningen	1 074 000	45 776	177 643	619 417
- Samtliga realisationsvinster				
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
-/+Orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i				

	2023	2022	2021	2020
värdepapper				
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 074 000	45 776	177 643	619 417
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv				
Synnerliga skäl				
Årets balanskravsresultat	1 074 000	45 776	177 643	619 417
Balanskravsunderskott från tidigare år				
Summa	1 074 000	45 776	177 643	619 417

Inga underskott från tidigare år finns att återställa

1.5 VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Sjukfrånvaron för samtliga anställda på förbundet var under första delåret 2023 2,13% (januari-juli) Siffran för samma period 2022 var 1,7%. Årets ökning kan förklaras med enskilda medarbetares längre sjukskrivning. Då förbundet är en förhållandevis liten organisation slår dessa få individer direkt mot den totala procentsatsen.

Medarbetarna på förbundet har möjlighet att ta del av en så kallad friskvårdstimme och kan ansöka om friskvårdsbidrag.

Under 2022 genomfördes undersökningar av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön och utifrån resultatet från denna undersökning har förändringar genomförts under våren. Framför allt vad gäller en förtydligad organisationsstruktur och att skapa förutsättningar för ett mer nära ledarskap.

1.5.1 PENSIONSSPECIFIKATION

Skaraborgs Kommunalförbund har per 2023-08-31 en pensionsskuld på 24 763 000 kronor, inklusive löneskatt.

För tryggheten av pensionsskulden är förbundet anslutet till SKR:s Pensionsstiftelse. Per 2023-08-31 är marknadsvärdet av det avsatta kapitalet 24 349 000 kronor. Därmed har förbundet en konsolideringsgrad för sina pensionsåtaganden på 98%, vilket innebär att det finns 98 kronor i kapital för varje 100 kronor i framtida pensionsförpliktelser.

I bokslutet 2022-12-31 gjordes en avsättning om 1 226 000 kr.

Kapitalet i SKR:s pensionsstiftelse placeras i aktie- och räntefonder i enlighet med stiftelsens placeringspolicy. Stiftelsens placeringsverksamhet har till delåret 2023 skapat en avkastning på 6,6% vilket för Skaraborgs Kommunalförbund motsvarar en avkastning på 1,5 miljoner kronor.

2 MÅLUPPFYLLELSE

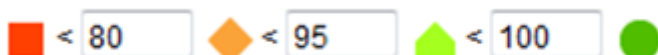
Den sammanfattande bedömningen är att Skaraborgs Kommunalförbund vid delårsuppföljningen har en positiv utveckling för alla sju mål. Av de 22 aktiviteter som beslutats för 2023 är 16 av dessa pågående enligt plan, tre är pågående med mindre avvikelse och tre är avslutade enligt plan. Kommentarer till aktiviteterna finns i rapporteringen nedan under "uppföljning av resultatmätningar och aktiviteter".

3 UPPFÖLJNING AV RESULTATMÄTNINGAR OCH AKTIVITETER

I detta avsnitt redovisas de resultatmätningar och aktiviteter som beslutats om i verksamhetsplanen.

För resultatmätningar finns färgkoder. Koden visar senaste utfall i jämförelse med målvärdet för samma period. För att få en grön symbol krävs att 95 procent av målvärdet är uppfyllt. Röd symbol innebär att utfallet är 80 procent eller lägre av uppsatt målvärde. I de fall målvärde saknas görs ingen bedömning. Pilen är en så kallad trendpil och jämför senaste utfall med det utfall som rapporterats vid ett tidigare tillfälle.

Färgkod resultatmätning:

Aktiviteter

Färgkoder för aktiviteter tolkas enligt följande;

- Svart streck: Ej påbörjad
- Grön: Pågående enligt plan
- Ljusgrön: Pågående med mindre avvikelse
- Gul: Väntläge (avvakta politiskt beslut, resurs etc.)
- Röd: Större avvikelse (gäller både omfattning av arbetet, tid, budget)
- Grön bock: Avslutad, genomförd enligt plan
- Orange bock: Avslutad utan åtgärd
- Röd bock: Avslutad, genomförd med större avvikelse

3.1 GOD OCH NÄRA VÅRD

Resultatmätning	Kommentar
● Delta i 100 % av det länsgemensamma arbetet kopplat till färdplan	Deltagit enligt plan.
● Uppföljning av att handlingsplaner upprättats	Handlingsplaner för arbetet har upprättats.
● Aktivitetsplanen är 100 % genomförd	Aktivitetsplanen har genomförts enligt plan fram till delåret.

Aktiviteter	Kommentar
▶ Aktivt delta i det länsgemensamma utvecklingsarbetet	Deltagit aktivt i det länsgemensamma utvecklingsarbetet samt tagit fram en film med tillhörande utbildningsmaterial för kommunernas räkning.
✓ Utarbeta handlingsplaner i Vårdsamverkan Skaraborg	Alla samverkansområden har tagit fram handlingsplaner.
▶ Genomföra aktivitetsplan psykisk hälsa	Anordnat ett flertal utbildningsinsatser med brukarmedverkan inom suicidprevention.

3.2 STÄRKT KUNSKAPSSTYRNING

Resultatmätning	Kommentar
● Uppföljning av att två utbildningsinsatser har genomförts	Utbildning har genomförts enligt plan fram till delåret.
● Sammanställa genomförda insatser för digitalisering och välfärdsteknik	Sammanställning pågår och kommer att färdigställas till årsskiftet enligt plan.

Aktiviteter	Kommentar
▶ Genomföra kompetensutveckling genom utbildningsinsatser	Genomfört utbildningsinsatser i samverkan inom föräldraskapsstöd.
▲ Stärka digitalisering och användandet av välfärdsteknik	Vi ingår i ledningsråd för digitala hjälpmedel. Socialcheferna har beslutat att ha digitalisering som ett fokusområde. Har inte ägarskapet i frågan och har svårt att påverka takten i arbetet, därmed är det pågående med mindre avvikelse.

3.3 ETT ROBUST SKARABORG

Resultatmätning	Kommentar
● En genomförd bostadsförsörjningsanalys	WSP har levererat en bostadsförsörjningsanalys 20230818.
● Starta upp en Kinnekulletåggrupp	Kinnekulletåggrupp uppstartad 20230331.
■ Säkra kollektivtrafik/mobilitetslösning för 600 gymnasieelever i glesa geografier	Kartläggningar och exempel på möjliga lösningar i en WSP-rapport från VGR. VGR/Västtrafik har inte presenterat en plan för kollektivtrafiklösning för gymnasieelever i glesa geografier.
■ En resurs som arbetar med livsmedelsproduktion för Skaraborg är rekryterad.	Finansiering av tjänst har inte kunnat säkras av extern part.
● Skaraborgs Kommunalförbund ska ta fram en gemensam strategi för kommunernas energiförsörjning, ett planeringsunderlag för att öka tillgången till el och energi i Skaraborg som ingår som en del av Omställningsarbetet i Skaraborg.	Vi har skapat en planering för hur arbetet ska genomföras.

Aktiviteter	Kommentar
▶ Genomföra en bostadsförsörjningsanalys	Genomförd och beslutas i direktionen under hösten.
▲ Stärka infrastruktur och kollektivtrafik utifrån nya förutsättningar med etableringar samt verka för att gymnasieungdomar får tillgång till en god mobilitet/kollektivtrafik.	Under hösten kommer en pendlingsanalys redovisas. VGR/Västtrafik har ännu inte presenterat en plan för kollektivtrafiklösning för gymnasieelever i glesa geografier.
▲ Gröna näringar med fokus på livsmedelsområdet. Koordinera och genomföra insatser inom livsmedelsområdet. Skapa en utvecklingsarena för samverkan och dialog. Rekrytera en person.	Arbete pågår för att stärka arbetet med gröna näringar på förbundet men ingen rekrytering har gjorts.
▶ Forma en strategi inom fossiloberoende. Påbörja arbetet med att etablera kommunala energiplaner i	Arbete pågår för att ta fram en energiplan för Skaraborg.

Aktiviteter	Kommentar
<p>Samverkan med kommuner och energibolag. Detta sker i projektet SUES-Digit (Samhällsbyggande Utvecklingsstrategi med Elektrifieringsfokus i Skaraborg genom DIGITalisering).</p>	

3.4 ETT KOMPETENSFÖRSÖRJT SKARABORG

Resultatmätning	Kommentar
<p>● Öka antalet insatser som riktas mot de prioriterade områdena i samverkansstrategin</p>	<p>Samverkansstrategin antogs den 2 februari 2023. Därefter har enheten arbetat för att öka antalet insatser som riktas mot de prioriterade områdena i strategin.</p>
<p>● Öka antalet insatser som stärker förutsättningarna för att elever ska bli behöriga till gymnasiet</p>	<p>Det prioriterade området Fullföljd utbildning lyfts fram genom Kunskapsnoden. Genom nodens arbete ökas antalet insatser som stärker förutsättningarna för att elever ska bli behöriga till gymnasiet.</p>
<p>● Konkretisera och stärka arbetet med samverkan skola-arbetsliv</p>	<p>Exempel på hur samverkan skola-arbetsliv har konkretiserats och stärkts är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivt arbete i våra collegeverksamheter • Beviljat ESF-projekt kring samverkan skola-arbetsliv (Val för livet) • Ökat antal aktörer som ansluter sig till praktikplatsen.se
<p>▲ Styrgrupp och arbetsgrupper är uppstartade och har tydligt fokus och tydlig riktning</p>	<p>Styrgrupp uppstartad samt tre arbetsgrupper: Behovsinventering, industriutbildning, larmcentrasamverkan. Fler grupper ska startas.</p>
<p>● Ett regionalt planeringsunderlag för dimensionering av gymnasiala utbildningar är framtaget</p>	<p>Regionalt planeringsunderlag för dimensionering är framtaget och samordnat av VGR, där Skaraborgs kommunalförbund har bidragit med delregionalt underlag. I oktober återkopplar Skolverket detta underlag och ger direktiv.</p>

Aktiviteter	Kommentar
<p>▶ Förstärka och kommunicera de aktiviteter som sker ute i kommunerna som utgår från Utbildning Skaraborgs samverkansstrategi</p>	<p>Tagit fram ett kommunikationsmaterial om framfarten i Skaraborg som är kommunicerat till kommunerna.</p>

Aktiviteter	Kommentar
<p>▶ Stärka förutsättningarna för barn och unga att fullfölja sin utbildning</p>	<p>Genom projektet Kunskapsnoden har antalet insatser ökat och stärkt förutsättningarna för att eleverna ska bli behöriga till gymnasiet. Direktionen har beslutat kring nytt gymnasieavtal med större fokus på fullföljd utbildning.</p>
<p>▶ Öka antalet studerande på utbildning med inriktningar som arbetsmarknaden efterfrågar.</p>	<p>Beviljat projekt för ökad samverkan skola arbetsliv (Val för livet). Pågående arbete i Teknikcollege och Vård och omsorgscollege.</p>
<p>▶ Stödja och samordna insatser för kompetensomställning i arbetslivet. Utveckla struktur, arbetsmetoder och insatser i Kompetensnavet. Insatserna riktas mot tillverkande industri, battericellsfabrik och utifrån kommunernas behov.</p>	<p>Har skapat struktur och processer.</p>
<p>▶ Öka förutsättningarna för ett kompetensförsörjt arbetsliv</p>	<p>Beslutat ett nytt gymnasieavtal där det regionala dimensioneringsunderlaget blir viktigt. Ett flertal insatser i collegeverksamheterna pågår.</p>

3.5 ETT ATTRAKTIVT SKARABORG

Resultatmätning	Kommentar
<p>● Lansera en webbsida, ha ett fungerande CRM-system och antal kommuner som har en väl fungerande struktur</p>	<p>Webbsidan lanserad, CRM-system i funktion och 15 kommuner utvecklar sin struktur lokalt.</p>
<p>● Ta fram ett nytt investeringsfrämjande erbjudande inom området Agro food. Det nya värdeerbjudandet ska vara paketerat och presenterat på hemsidan/andra kanaler under 2023.</p>	<p>Erbjudande inom Agro food är under utveckling.</p>
<p>● Antagen kulturplan med handlingsplan, workshops och utbildningsinsatser, dialog med civilsamhället, 2 konferenser, 5 processer som kan leda till nya EU-projekt, Gestaltat livsmiljö övergår till flera processer/nyckelprojekt</p>	<p>Handlingsplan beräknas beslutad under december månad. Arbetet går enligt plan.</p>
<p>● Uppföljning av antalet riktade aktiviteter som genomförts under 2023</p>	<p>Under våren 2023 har sju riktade aktiviteter genomförts.</p>

Aktiviteter	Kommentar
▶ Etablera Livet i Skaraborg	Projektet "Livet i Skaraborg" har övergått till ett långsiktigt uppdrag. Webbsidan har lanserad.
▶ Business Region Skaraborg utvecklar det nya fokusområdet "Agro food"	Inventering och uppbyggnad av fokusområdet "Agro food" pågår.
▶ Utveckla erbjudande och marknadsföra Skaraborg med attraktiva reseanledningar i form av riktade kampanjer.	Erbjudanden och paket tas fram och marknadsförs av Visit Skaraborg. Exempel på paket är Medeltida Skaraborg och Familjeresan.
▶ Implementera en ny kulturplan med tillhörande insatser	Ny kulturplan är antagen och framtagande av handlingsplan för implementering pågår.
▶ Främja social hållbarhet. Främja barns hälsa och utveckling genom riktade aktiviteter och utbildningar inom föräldraskapsstöd.	Arbete pågår och flera utbildningar har genomförts.

3.6 GOD ARBETSGIVARE

Resultatmätning	Kommentar
● Utbilda personalen	Klar med utbildning i aktivitetsbaserat arbetssätt våren 2023. Utbildningar i digitala miljöer och ergonomi planeras till hösten 2023.
● Skriva spelregler	Skrivit och förankrat spelregler ett aktivitetsbaserat arbetssätt.
● Utvärdera nya arbetssätt	Planeras genomföras under hösten 2023.

Aktiviteter	Kommentar
✓ Införa aktivitetsbaserat arbetssätt	Flytt har skett till Regionens Hus.
▶ Fokus digitala arbetsplatsen	Dialog förs med Skövde IT för utbildningspaket för all personal.

3.7 EN EKONOMI I BALANS

Resultatmätning	Kommentar
● Uppföljning av att budget är lagd per utvecklingsområde.	Budget för 2023 är lagd per utvecklingsområdes. Uppföljning per utvecklingsområde kan ses under driftsredovisning.

Aktiviteter	Kommentar
✓ Budgetera per utvecklingsområde	Genomfört.

4 EKONOMISKA RAPPORTER

4.1 DRIFTSREDOVISNING

4.1.1 SKARABORGS KOMMUNALFÖRBUND TOTALT

Tkr	Utfall delår (jan-aug)	Budget (Helår)	Prognos (Helår)
Intäkter	39 391 695	51 378 000	59 087 000
Kostnader			
Personal	-19 057 526	-29 754 000	-29 386 000
Övriga kostnader	-18 945 042	-16 022 000	-28 627 000
Externa tjänster	0	-5 555 000	0
OH-kostnader/intäkt	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-38 002 568	-51 331 000	-58 013 000
RESULTAT	1 389 127	47 000	1 074 000

Kommentar

Utfallet samt prognosen inkluderar en icke budgeterad finansiell intäkt i form av ränta.

Ingen fördelning av utfallet mellan övriga kostnader och externa tjänster har skett i delåret utan dessa redovisas tillsammans på raden Övriga kostnader.

4.1.2 KANSLIENHETEN

Tkr	Utfall delår (jan-aug)	Budget (Helår)
Intäkter	8 414 503	12 951 000
Kostnader		
Personal	-3 682 958	-4 935 000
Övriga kostnader	-6 849 867	-6 982 000
Externa tjänster	0	0
OH-kostnader/intäkt	2 912 453	-987 000
SUMMA KOSTNADER	-7 620 372	-12 904 000
RESULTAT	794 131	47 000

4.1.3 KUNSKAPSUTVECKLING

Tkr	Utfall delår (jan-aug)	Budget (Helår)
Intäkter	5 558 340	9 944 000
Kostnader		
Personal	-3 388 443	-6 370 000
Övriga kostnader	-1 259 391	-2 100 000
Externa tjänster	0	-200 000
OH-kostnader/intäkt	-632 866	- 1 274 000
SUMMA KOSTNADER	-5 280 700	- 9 944 000
RESULTAT	277 640	0

4.1.4 PROJEKTENHETEN

Tkr	Utfall delår (jan-aug)	Budget (Helår)
Intäkter	5 731 762	18 515 000
Kostnader		
Personal	-4 647 758	- 7 304 000
Övriga kostnader	62 775	- 5 433 000
Externa tjänster	0	-4 317 000
OH-kostnader/intäkt	-889 963	- 1 461 000
SUMMA KOSTNADER	-5 474 946	-18 515 000
RESULTAT	256 816	0

4.1.5 REGIONAL UTVECKLING

Tkr	Utfall delår (jan-aug)	Budget (Helår)
Intäkter	5 584 618	8 258 000
Kostnader		
Personal	-3 672 624	- 5 895 000
Övriga kostnader	-1 159 624	-934 000
Externa tjänster	0	-250 000
OH-kostnader/intäkt	-691 831	-1 179 000
SUMMA KOSTNADER	-5 524 079	-8 258 000
RESULTAT	60 539	0

4.1.6 VÄLFÄRDSUTVECKLING

Tkr	Utfall delår (jan-aug)	Budget (Helår)
Intäkter	14 102 471	7 661 000
Kostnader		
Personal	-3 665 743	-5 250 000
Övriga kostnader	-9 738 934	-573 000
Externa tjänster	0	-788 000
OH-kostnader/intäkt	-697 794	- 1 050 000
SUMMA KOSTNADER	-14 102 471	-7 661 000
RESULTAT	0	0

4.2 INVESTERINGSREDOVISNING

Skaraborgs Kommunalförbund har per 2023-08-31 inte genomfört några tillkommande investeringar. I samband med byte av lokaler uttrangerades eller såldes större delen av de materiella anläggningstillgångarna.

4.3 RESULTATRÄKNING

Ändring av delårsrapportens period. Förbundet har bytt period för delårsrapporten från att omfatta januari till juli till att nu omfatta januari till augusti. Omräkning av jämförelsesiffror har skett utifrån en framräkning av de tidigare avlämnade siffrorna per delåret 2022-07-31.

RESULTATRÄKNING	Not	2023-01-01-- 2023-08-31	2022-01-01-- 2022-08-31	Prognos 2023	Budget 2023
Verksamhetens intäkter					
Medlemsavgifter		8 414 103	8 173 182	12 621 000	12 590 000
Övriga intäkter	2	30 307 337	17 558 887	45 461 000	38 788 000
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	3	- 19 057 526	- 16 777 847	- 29 386 000	- 29 754 000
Övriga externa kostnader	4	- 18 923 938	- 8 193 698	- 28 595 000	- 21 547 000
Av- och nedskrivningar	5	- 14 673	- 17 285	- 22 000	- 30 000
Verksamhetens nettokostnader		725 303	743 239	79 000	47 000
Verksamhetens resultat		725 303	743 239	79 000	47 000
Finansiella intäkter		670 255	0	1 005 000	0
Finansiella kostnader	6	- 6 431	- 11 552	- 10 000	0
Resultat efter finansiella poster		1 389 127	731 687	1 074 000	47 000
Delårets resultat		1 389 127	731 687	1 074 000	47 000

4.4 BALANSRÄKNING

Balansräkning	Not	2023-08-31		2022-12-31	
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Maskiner och inventarier	7	55 211		130 603	
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier	8	2 200 000		2 200 000	
Summa anläggningstillgångar		2 255 211		2 330 603	
Omsättningstillgångar					
Kundfordringar		2 785 855		1 160 708	
Övriga fordringar		2 026 289		1 832 150	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	7 816 409		6 168 230	
Kassa och Bank	10	73 371 498		73 470 291	
Summa omsättningstillgångar		86 000 051		82 631 379	
SUMMA TILLGÅNGAR		88 255 262		84 961 982	

Balansräkning	Not	2023-08-31		2022-12-31	
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital	11	6 020 773		5 974 997	
Årets resultat		1 389 127		45 776	
Summa eget kapital		7 409 900		6 020 773	
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	12	1 226 000		1 226 000	
Skulder					
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		1 706 615		3 300 101	
Övriga kortfristiga skulder		1 271 826		1 144 163	
Skulder till olika projekt	13	31 620 212		30 744 144	
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	14	45 020 709		42 526 801	
Summa kortfristiga skulder		79 619 362		77 715 209	
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		88 255 262		84 961 982	
Ställda säkerheter		Inga		Inga	

4.4.1 PENSIONSSPECIFIKATION

Pensionsskuld inklusive löneskatt		2023-08-31	2022-12-31	
Avsättning och ansvarsförbindelse		19 369 000	18 781 000	
Ränteuppräknig		137 000	196 000	
Basbeloppsuppräknig		1 684 000	276 000	
Nya utbetalningar		-520 000	-711 000	
Intjänad förmånsbestämd ålderspension		1 885 000	2 113 000	
Ändring av diskonteringsräntan		- 1 821 000	-1 090 000	
Övrigt		4 028 000	4 503 000	
Summa pensioner		24 762 000	24 068 000	
Total pensionsskuld		24 762 000	24 068 000	
Marknadsvärde pensionsstiftelsen 2023-08-31/2022-12-31		24 349 094	22 841 552	
Konsolideringsgrad		98%	95%	

För att möta den lägre konsolideringsgraden skedde en avsättning om 1 226 tkr per 2022-12-31 vilken inte är inräknat i ovan. Vår bedömning är att förväntad framtida avkastning på pensionsstiftelsen kommer lösa fastställt mål för konsolideringsgrad därav sker ingen ytterligare avsättning till stiftelsen per 2023-08-31.

4.5 KASSAFLÖDESANALYS

		2023-01-01--2023-08-31 (8 månader)		2022-01-01--2022-12-31
Den löpande verksamheten				
Årets resultat		1 389 127		45 776
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Av- och nedskrivningar		14 673		26 546
Gjorda avsättningar		0		1 226 000
Övriga justeringar		-33 131		0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		-18 458		1 252 546
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-3 467 465		-1 466 971
Ökning/minskning kortfristiga skulder		1 904 153		5 012 221
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-192 643		4 843 572
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anläggningstillgångar		0		-34 004
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		93 850		0
Årets kassaflöde		- 98 793		4 809 568
Likvida medel vid årets början		73 470 291		68 660 724
Likvida medel vid årets slut		73 371 498		73 470 292

4.6 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Redovisningen av projekten görs på två olika sätt. Projektmedel som avser delregionala utvecklingsmedel bokas först mot ett skuldkonto för att sedan betalas ut/rekvireras till olika projekt, antingen som förbundet driver själva (intäktsförs) eller också till andra aktörer(skuldminskning). För de projekt som inte går via tillväxtprogrammet bokas intäkten direkt mot olika verksamheter i förbundet.

För projekten som förbundet driver själva så bokförs kostnaderna direkt på respektive verksamhet/projekt. Pågående projekt "nollas ut" vid bokslut så de inte ger förbundet någon resultateffekt.

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av konst görs inga avskrivningar. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp.

Ändring av redovisningsprinciper per 2021-12-31; Förbundet har valt att lyfta ut från balansräkningen slag 13220 som är "andelar i pensionsstiftelse" samt slag 22200 som är "pensionsavsättningen". Detta ger en engångspåverkan på Eget Kapital per 201231 med 1 852 tkr. Pensionsstiftelsens anskaffningsvärde och marknadsvärde kommer from 2021 redovisas separat och inte tillhöra balansräkningen. Pensionsstiftelsens värde bör enligt gällande redovisningslagstiftning inte utgöra en tillgång i förbundet. På samma sätt kommer avsättningen och ansvarsförbindelsen redovisas som total pensionsskuld utifrån beräkning av Tryggandelagen hämtat från KPA. Dessa poster utgör ingen skuld i förbundet då dessa poster är tryggade via pensionsstiftelsen.

Ändring av delårsrapportens period. Förbundet har bytt period för delårsrapporten från att omfatta januari till juli till att nu omfatta januari till augusti. Omräkning av jämförelsesiffror har skett utifrån en framräkning av de tidigare avlämnade siffrorna per delåret 2022-07-31.

	2023-01-01--2023-08-31	2022-01-01--2022-08-31
Not 2 Verksamhetens intäkter		
Driftbidrag från staten	1 577 611	2 538 845
Driftbidrag från kommuner och landsting	23 983 146	14 312 530
Kurser och konferenser	371 042	374 863
Försäljning av verksamhet till kommuner och landsting	4 136 780	272 528
Övriga intäkter	238 757	60 121
Summa verksamhetens intäkter	30 307 336	17 558 887

	2023-01-01--2023-08-31	2022-01-01--2022-08-31
Not 3 Personalkostnader		
Styrelse och övrigt förtroendevalda	-57 964	-25 920
Anställda	-12 729 450	-11 405 130
Sociala avgifter	-4 202 644	-3 806 636
Pensionskostnader	-2 067 468	-1 540 161
Summa verksamhetens kostnader	-19 057 526	-16 777 847

	2023-01-01--2023-08-31	2022-01-01--2022-08-31
Not 4 Arvode till revisorer		
Fast arvode sakkunnigt biträde	-120 000	- 66 667
Övrig revision	0	0
Arvode till förtroendevalda revisorer	-5 300	-3 600
Summa arvode till revisorer	-125 300	-70 267

	2023-01-01--2023-08-31	2022-01-01--2022-08-31
Not 5 Avskrivningar		
Av- och nedskrivning maskiner och inventarier	-14 673	-17 285
Summa avskrivningar	-14 673	-17 285

Avskrivningar har gjorts enligt plan på inventarier med 10%, 20% och 33% samt datorer med 33% av anskaffningsvärdet.

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod uppgår till 5 år

	2023-01-01--2023-08-31	2022-01-01--2022-08-31
Not 6 Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-6 431	-11 552
Summa finansiella kostnader	-6 431	-11 552

	2023-08-31	2022-12-31
Not 7 Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	790 643	756 639
Investeringar		34 004
Försäljningar/utrangeringar	-714 644	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	75 999	790 643
Ingående avskrivningar	-660 040	-633 494
Försäljningar/utrangeringar	653 925	
Årets avskrivningar	-14 673	-26 546
Utgående ackumulerade avskrivningar	-20 788	-660 040
Utgående redovisat värde	55 211	130 603

	2023-08-31	2022-12-31
Not 8 Finansiella anläggningstillgångar/aktier		
Gryning Vård AB 556605-8201, säte Göreborg, 17%	1 700 000	1 700 000
Mediapoolen Västra Götaland AB, 556601-4741 säte Skövde, 33%	500 000	500 000
Redovisat värde vid årets slut	2 200 000	2 200 000

Andelsvärde Gryning Vård AB 15 959 047 (13 501 632)

Andelsvärde Mediapoolen Västra Götaland AB 2 803 468 (2 803 468). Delårets värde enligt årsredovisning för räkenskapsår 2021.

	2023-08-31	2022-12-31
Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Upplupen fakturering	144 000	0
Periodiserade lev. fakturor enligt underlag	1 198 584	372 870
Övriga projekt med upplupen intäkt enligt underlag	5 806 638	5 795 360
Upplupen ränta	667 187	0
Redovisat värde vid årets slut	7 816 409	6 168 230

	2023-08-31	2022-12-31
Not 10 Kassa och bank		
Förbundets likvida medel	41 751 286	42 726 147
Tillväxtprogrammets likvida medel	31 620 212	30 744 144
	73 371 498	73 470 291

	2023-08-31	2022-12-31
Not 11 Eget kapital		
Eget kapital		
Ingående eget kapital	6 020 773	5 974 997
Årets resultat	1 389 127	45 776
Utgående eget kapital	7 409 900	6 020 773

Not 12 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

* Not 12 sätts från och med 211231 med upplysning under balansräkningen

	2023-08-31	2022-12-31
Not 13 Skulder till olika projekt (DRUM)		
Beslutade utvecklingsmedel i olika projekt (DRUM)	55 707 254	42 864 690
Ej nyttjade/erhållna projektmedel kommunal finansiering	-10 712 736	-6 479 490
Ej nyttjade/erhållna projektmedel VGR finansiering	-13 374 306	-5 641 056
	31 620 212	30 744 144

Noten/arbets sättet har omarbetats sedan 2021-12-31.

	2023-08-31	2022-12-31
Not 14		
Upplupna löner	68 802	70 183
Upplupna semesterlöner	871 477	1 554 893
Upplupen avgiftsbestämd ålderspension	880 000	828 723
Övriga projekt med resultat upplupen kostnad	37 933 195	39 088 431
Övriga interimsskulder	5 267 235	984 571
	45 020 709	42 526 801

5 VERKSAMHET

5.1 KANSLIENHETEN

Fokus under våren har varit organisering av flytt av kontoret samt framtagning av ny tillgänglighetsanpassad grafisk profil för förbundet. Tydligare ärendehanteringsprocess har även arbetats fram och förtydligande i interna regler och riktlinjer.

Antagningskansliet

Driften av gymnasieantagningen löper på med support, utbildningar samt dialog kring utveckling i samverkan med huvudmännen i Skaraborg. Under våren genomfördes nätverksträffar för alla studie- och yrkevägledarträffar med fokus på skola/arbetsliv.

Praktikplatsen

Under våren-23 har inga nya implementationer genomförts i praktikplatsen.se men samtal har påbörjats med några ytterligare kommuner kring implementering av grundskolans prao. Driften av systemet löper på med support, utbildningar samt dialog kring utveckling i samverkan med Göteborgsregionen, GR.

5.2 PROJEKTENHETEN

Under året har Kommunalförbundet varit aktivt i nio projekt, i vissa fall som projektägare och i andra fall som en projektpart. Därtill har en förstudie bedrivits. VGR har varit den tongivande anslagsgivaren. Under året avslutades de två projekten Kombinationsutbildningar och KomILand. Ytterligare förändring är att projektet Livet i Skaraborg, som går mot projektavslut i september 2023, fortsatt kommer bedrivas och växlas upp i form av långsiktigt uppdrag.

Under våren har styrgrupp för Vårdsamverkan identifierat behov och möjlighet för projektet Barn och unga i Vårdsamverkan att förlängas. Kommunalförbundet kommer därmed att fortsätta driva detta även under 2024.

Under hösten 2022 inrättades den nya funktionen Internationell projektkoordinator vid Kommunalförbundet. Under våren har koordinatören deltagit i flera ansökningsprocesser både internt och externt, tjänsten följs upp i samband med återrapportering av överenskommelsen till VGR som infaller vid årsskiftet.

Under våren har Kommunalförbundet beviljades projektansökan "Samverkan skola-arbetsliv" riktade till ESF, uppstart sker höst 2023.

5.3 KUNSKAPSUTVECKLING

Skaraborgs skol- och utbildningschefer har tagit fram en Samverkansstrategi för Utbildning Skaraborg - organiserad samverkan för utveckling. Under första halvåret har även Samverkansavtal för gymnasieutbildningarna i Skaraborg reviderats. Samtliga dokument har godkänts av direktionen.

Ett politiskt nätverk för Barn- och utbildningsnämndsordföranden i Skaraborg har startats upp enligt beslut i direktionen.

Kunskapsnod Fullföljda studier

Under våren har flera olika initiativ och aktiviteter genomförts. Prioriterade inriktningar för kunskapsnodens arbete är Motivation och framtidstro, Föräldrar som resurs, Psykisk hälsa samt Läsning och språkutveckling. Med syfte att utveckla eleverns valkompetens samt

samverkan mellan skola och arbetsliv har en projektansökan till ESF (Europeiska Socialfonden) genomförts och beviljats. Rektorer och nyckelpersoner från högstadieskolor i Skaraborg har bjudits in till inspirations- och dialogdagar med fokus på att stärka samverkan mellan skola och föräldrar.

Teknikcollege

Under våren genomfördes Möjligheternas Värld. Runt 1200 högstadieelever deltog. Ny ansökan för åren 2024-2027 är beviljad. Under våren producerades en film, Välj Teknik, för att visa på möjligheterna med att välja en tekniskt inriktad utbildning.

Vård- och omsorgscollege Skaraborg (VOC)

VO-College Skaraborg har återcertifierats och får nu använda VO-Colleges kvalitetsstämpel ytterligare fem år, 2023-2028.

Samverkan blir allt viktigare, särskilt när vi ser att färre elever har ansökt och antagits till vård- och omsorgsutbildningar vid våra ungdomsgymnasier inför HT23.

Kombinationsutbildningar SFI och Helhetslyftet

Skaraborgs Kommunalförbund har fram till och med april, för VGR, drivit i det Skolverksägda ESF-projektet Kombinationsutbildningar SFI. Under projektets sista period har projektet gått in i en operativ fas där kompetensutveckling för pedagogisk personal testas. Dessutom har de identifierade framgångsfaktorerna för en kombinationsutbildning sats samman i en modell, vilken ligger till grund för ett av spåren i projektet Helhetslyftet.

I det AMIF-finansierade projektet Helhetslyftet samordnar förbundet en av fem insatser – Kombinationsutbildningar. Sju kommuner ingår i insatsen och under hösten 2023 kommer en kollegial utbildning genomföras för pedagoger som undervisar på kombinationsutbildningar.

IMprove

Projektet avslutades under sista delen av 2022 men inom Skaraborg pågår implementering av "Skaraborgsmodellen", vilken innehåller dokument och rutiner för HUR unga tjejer och killar ska överlämnas mellan grundskola och gymnasieskolans introduktionsprogram, eller mellan introduktionsprogram.

5.4 REGIONAL UTVECKLING

Näringsliv

Näringslivet går bra trots oroliga tider. Arbetslösheten i Skaraborg sjunker. Flera kommuner har en arbetslöshet under 4 %. Den bransch som har det tuffast är byggbranschen. Likaså nyföretagandet har minskat och är inte på samma nivå som, innan Ukraina-kriget. Nyligen beviljades projektet Innovationsboost på ASSAR med totalt 29,8 miljoner från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Västra Götalandsregionen och Skaraborgs Kommunalförbund. Ett helt nytt projekt som syftar till innovation för hållbar omställning hos tillverkande industri, dess värdekedja och teknikföretag.

Kompetensförsörjning

Kompetensforum Skaraborg påbörjade vid årsskiftet en process att omformera sig till ett Kompetensråd som ligger i linje med avsiktsförklaringen mellan Västra Götalandsregionen och Skaraborgs Kommunalförbund. Förutom att samla parterna kring strategisk samverkan

och dialog ska det nya Kompetensrådet vara riktningsgivande genom åtgärdsförslag och gemensamma uttalanden. Verksamhetsmålet utgår ifrån effektmålet i den delregionala utvecklingsstrategin. Att Skaraborg ska ha förmågan att kompetensförsörja arbetslivets behov med särskilt fokus på ett arbetsliv i förändring.

För projektet Kompetensnavet har strukturer och processer fallit på plats och dialogerna med såväl utbildningsanordnare som företag är i gång. Kompetensnavet har hittat sin roll som mötesplats, motor och mäklare och är engagerade i pågående kompetensinsatser samt initierar vid behov egna.

Elektrifiering

Under våren har arbetet med att skapa underlag för beslut i direktionen gällande en delregional energiförsörjningsplan tagit fram. Efter att beslutet togs har arbetet fortsatt med att skapa strukturer för det arbetet. Utöver det fortsätter arbetet med att lämna stöd till kommunernas egen energiplanering.

Livet i Skaraborg

I januari lanserades www.livetiskaraborg.se i samband med Skaraborgsdagen Under våren har även CRM-systemet (CRM= Customer relationship management) som byggts lanserats och "inflyttarguider" i kommunerna har utbildats och introducerats.

Business Region Skaraborg

Året har till stor del präglats av det samordningsarbete som övergripande sker kring "Omställning Skaraborg" utifrån bland annat Volvo Groups avisering om etablering och den fortsatt ökade expansion som sker inom det befintliga näringslivet. Det sker stora expansionsetableringar i de flesta av Skaraborgs kommuner.

Några av de insatsområden som BRS har arbetat med; Det nordiska batteriklustret som leds av Business Sweden har intensifierats, omtag kring Expand & Retain, Offertberedskap 2.0, framtagande av ny hemsida och nytt material till BRS reviderade fokusområden Smart Industry, Smart Energy, Logistics samt uppbyggnad av det nyttillkomna fokusområdet Agro Food.

Satsning på investeringsfrämjande riktade till ERUF (med medfinansiering från VGR och de delregionala utvecklingsmedlen). Insatsen ägs av VGR och genomförs i samverkan med övriga fyra etableringskontor i VG-området. Uppstart höst 2023.

Infrastruktur

Arbetet med framdrift av de beslutade tolvåriga infrastrukturplanerna (2022 - 2033), som uppdaterades 2022, har bara påbörjats. Skaraborgs inspel om en deletapp av väg 49 Varnhem-Skövde, som prioriterades i den Regionala planen, kommer dock att dröja. Åtgärdsvalsstudien för väg 44 Grästorp-Lidköping pågår, och beräknas bli klar under 2023. Sträckan ska då kunna bli ett namngivet objekt i kommande Regional plan 2026-2037. Under 2023 har en Kinnekulletåggrupp etablerats med Skaraborgskommunerna utmed banan, för att tydligare och gemensamt kunna arbeta för att utveckla Kinnekullebanan och kinnekulletågtrafiken i enlighet med de behov vi ser framöver.

Västra Götalandsregionen har bekostat en studie kring gods- och logistikutmaningar i Skaraborg, och samverkat med Kommunalförbundet och branschen under våren 2023.

Kollektivtrafik

Det pågått ett arbete med kartläggning av gymnasiependling med kollektivtrafik regionalt inom ramen för Arena Mobilitet. När den pågående bussupphandlingen i Skaraborg trafikstartas juni 2025 kommer 500-600 gymnasieungdomar i Skaraborg sakna rimliga möjligheter att ta sig till gymnasiestudier med linjelagd kollektivtrafik. Därför behöver nya lösningar arbetas framöver. Det behöver också tydliggöras kring ansvarsfördelningen för de gymnasieelever som bor i glesare geografier där kollektivtrafik saknas.

Under våren 2023 påbörjades också arbetet med ett nytt regionalt Trafikförsörjningsprogram. Där aviseras också ett ökad fokus på barn och ungas förutsättningar att resa med kollektivtrafik. I från Skaraborg fortsätter vi också att efterfråga en närvaro av efterfrågestyrd kollektivtrafik i glesare geografier, som också integreras med den linjelagda trafiken i ett "helaresanperspektiv".

Besöksnäring

Visit Skaraborg har arbetat med produktutveckling/marknadsföring av olika reseanledningar (golf, familjeresan, tågluffa, mat/vandring, cykel) och en app kring medeltida Skaraborg. Tillsammans med Platåbergens Geopark har även Geoparksrundor tagits fram. Inom affärsutveckling har Visit Skaraborg hjälpt besöksnäringens företag att lyftas upp till Norden eller världsnivå, vilket ger tillgång till en större internationella marknad med stöd av Turistrådet Västsverige.

Klimat 2030

Under året har fokus varit på arbetet med den nya omgången klimatlöften för kommunerna för åren 2024-2026. Kommunalförbundet har i sin delregionala samordningsroll arbetat för att ta fram förslag på nya klimatlöften, för att klimatlöften ska ge största möjliga nytta för kommunerna i det strategiska och konkreta klimatomställningsarbetet på lokal nivå.

I genomförandet av klimatlöften för 2023 har arbetet inriktats på att genomföra Koldioxidbudget, Laddinfrastrukturplan, Upphandling och inköp samt Intern och extern kommunikation, intern organisering och förankringsarbete runt klimatlöften.

Kultur

Arbetet med att ta fram en handlingsplan till Skaraborgs Kulturplan 2030 har påbörjats och kommer redovisas i december 2023. Handlingsplanen kommer tydliggöra hur Skaraborgs Kommunalförbund ska prioritera och nå effektmålen inom de tre samverkansområdena; Profilera Skaraborg genom kultur, Skapa attraktiva livsmiljöer och få fler människor att trivs och utvecklas.

Våren 2023 har en förstudie "Strukturbild Nätverkstaden" (tidigare Skaraborgsvisioner), som finansieras av Tillväxtverket, påbörjats. Förstudien har tagit fram en strategi för olika nyckelprojekt som kommer stödja Skaraborgs hållbara utveckling och möta upp de behov och utmaningar vi har. Arbetet grundar sig i Strukturbild Skaraborg och Gestaltad Livsmiljö. Förstudien har tagits fram med stöd av RiSE och har involverat olika chefsnätverk i intervjuer, workshops och nätverksträffar.

Ett politiskt nätverk för Kulturnämndsordföranden i Skaraborg har startats upp enligt beslut i direktionen.

5.5 VÄLFÄRDSUTVECKLING

Välfärd och folkhälsa har under delåret 2023 arbetat med en mängd frågor bland annat:

Folkhälsoavtal

Nya avtal mellan Skaraborgs Kommunalförbund och delregional nämnd östra har påbörjats. Arbetet pågår och beräknas vara klart för beslut i direktionen i början av november för att därefter överlämnas för beslut i delregionalnämnd östra november 2023.

Risk och möjlighetsanalys

En samverkan är påbörjad med Länsstyrelsen i Västra Götaland kring framtagande av en risk och möjlighetsanalys utifrån de stora etableringarna som just nu sker i Skaraborg. Analysen har huvudfokus mot socialhållbarhet.

VästKom

Utredning och omställning av Västkom:s uppdrag har pågått under året och beslut är taget av VästKom:s styrelse om att begränsa VästKom:s uppdrag samt att en del arbetsuppgifter övergår till kommunalförbunden. Arbetet fortgår under hösten för att realisera förändringen av uppdragen så att organisationerna kan vara klara för att träda i kraft 1 jan 2024.

Film Nära Vård

En film med tillhörande utbildningsmaterial om Nära Vård och det personcentrerade arbetssättet i kommunernas alla verksamheter har tagits fram i samarbete med övriga kommunalförbund i regionen.

Nytt hälso- och sjukvårdsavtal

Arbetet med att ta fram ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal mellan kommunerna och regionen i Västra Götaland har påbörjats. Arbetet kommer att starta under hösten 2023 och pågå under hela 2024.

Samsjuklighetsutredning

Mycket fokus har hittills i år lagts på samverkan med psykiatrin, bland annat ett utvecklingsarbete om integrerad verksamhet och förberedelser inför ny lagstiftning (Samsjuklighetsutredningen). Detta kommer att vara ett fokusområde även framöver då beslut väntas vid årsskiftet.

Ungdomar och kriminalitet

Några kommuner i Skaraborg deltar i Nationell pilot - Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott hos unga.

Ett politiskt nätverk för socialnämndsordföranden i Skaraborg har startats upp enligt beslut i direktionen.

skaraborg.se

info@skaraborg.se
0500-49 72 00
Box 54, 541 22 Skövde

§ 74/23 Delårsbokslut 2023-08-31

SKBKF2023.0080

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skaraborgs Kommunalförbund Direktionsmöte	2023-10-13	74/23

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna det upprättade delårsbokslutet per 2023-08-31.

Bakgrund

Kansliet har tillsammans med förbundets ekonom tagit fram ett delårsbokslut med förvaltningsberättelse, per den 31 augusti 2023.

Periodens ekonomiska resultat

De första månadernas resultat visar ett överskott på 1 389 tkr. För helåret 2023 visar på ett överskott i storleksordningen 1 074 tkr.

Förbundets revisorer (PwC) granskar delårsbokslutet och kommer avlämna sina granskningsnoteringar.

Handlingar

Delårsrapport 2023 (003)

UTKAST Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport

Revisionsrapport - GEH och balanskrav, delår 2023 - UTKAST

Skickas till

Medlemskommunerna

Skövde ekonomienhet

§ 153

Dnr 2023/01244

Delårsrapport för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) har ansvar för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll i medlemskommunerna. Direktionen beslutade den 20 oktober 2023, § 6, att överlämna kommunalförbundets delårsrapport per den 31 augusti 2023 till kommunfullmäktige i förbundets medlemskommuner och till förbundets revisorer. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-20
- Yttrande från PWC
- Revisionsrapport från PWC
- Direktionen, § 6/2023
- Delårsrapport 2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsen

Delårsrapport för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg per den 31 augusti 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) har ansvar för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll i medlemskommunerna. Direktionen beslutade den 20 oktober 2023, § 6, att överlämna kommunalförbundets delårsrapport per den 31 augusti 2023 till kommunfullmäktige i förbundets medlemskommuner och till förbundets revisorer. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Bakgrund

Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) är ett kommunalförbund med direktion som har ansvar för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll i de fem medlemskommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutade den 20 oktober 2023, § 6, att överlämna kommunalförbundets delårsrapport per den 31 augusti 2023 till kommunfullmäktige i förbundets medlemskommuner och till förbundets revisorer.

Miljösamverkan prognostiserar ett underskott för innevarande år. Direktionen avser att ta fram en åtgärdsplan för hantering av ett eventuellt underskott i samband med årsredovisningen.

Revisionen bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god revisionsred i övrigt. Med utgångspunkt från uppgifterna i delårsrapporten är bedömningen att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2023.

Grundat på den översiktliga granskningen av delårsrapportens återrapportering bedömer revisionen att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med det finansiella mål som fastställts i budget 2023.

Grundat på den översiktliga granskningen av delårsrapportens återrapportering kan revisionen inte uttala sig om det prognostiserade resultatet för direktionens verksamhetsmål som fastställts i budget 2023 då prognos saknas. Gällande nämndens verksamhetsmål är det prognostiserade resultatet delvis förenligt med de mål som fastställts i budget 2023.

Förvaltningens bedömning

Mot bakgrund av underlaget föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-20
- Yttrande från PWC
- Revisionsrapport från PWC
- Direktionen, § 6/2023
- Delårsrapport 2023

Beslutet ska skickas till

Miljösamverkan östra Skaraborg, miljoskaraborg@skovde.se

Linda Karelid
Kanslichef

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Miljösamverkan östra Skaraborg

Org.nr 222000-2865

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för Miljösamverkan östra Skaraborg för perioden 2023-01-01 – 2023-08-31. Det är direktionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund våra uttalanden.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Datum som framgår av den elektroniska signaturen.

PricewaterhouseCoopers AB

Peter Ek

Ansvarigt sakkunnigt biträde/ auktoriserad revisor

Deltagare

PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556067-4276 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: PETER EK

Peter Ek

2023-10-23 10:24:00 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Till:

Kommunfullmäktige i respektive medlemskommun

För kännedom:

Direktionen för MÖS

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2023-08-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat.

Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningsresultatet framgår av bifogade granskningsrapporter som utarbetats av PwC.

Vi bedömer:

- att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Med utgångspunkt från uppgifterna i delårsrapporten är bedömningen att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2023.
- att grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering är det prognostiserade resultatet inte förenligt med det **finansiella mål** som fastställts i budget 2023.
- att grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan vi inte uttala oss om det prognostiserade resultatet för direktionens **verksamhetsmål** som fastställts i budget 2023 då prognos saknas. Gällande nämndens verksamhetsmål är det prognostiserade resultatet delvis förenligt med de mål som fastställts i budget 2023.

Bilaga: Sakkunniga bitrådets yttrande 2023, PwC
Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat, 2023, MÖS, PwC

Skövde 20 oktober 2023

Per-Olof Ekholm, Hjo kommun

Birgitta Svensson, Karlsborgs kommun

Bilaga: Sakkunniga biträdets yttrande 2023, PwC
Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat, 2023, MÖS, PwC

Deltagare

KOMMUNALFÖRBUNDET MILJÖSAMVERKAN ÖSTRA SKARABORG 222000-2865 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-24 06:53:20 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: BIRGITTA SVENSSON

Datum

Birgitta Swensson
Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-23 14:38:47 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: PER-OLOF EKHOLM

Datum

Pelle Ekholm
Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-08-31

Kommunalförbundet Miljösamverkan
östra Skaraborg

Revisionsrapport
Oktober 2023

*Projektledare
Rebecca Lindström*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att förbundsdirektionen ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Förbundsdirektionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i delårsrapport förenligt med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?

I granskning av delårsrapport riktas fokus mot om det finns förutsättningar att mål och balanskrav kommer att uppnås för perioden.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2023-08-31 och som behandlats av förbundsdirektionen 2023-10-20.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef/redovisningschef.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- Direktionen har beslutat om budget och strategisk plan 2022-2024, fortsättningsvis benämnd budgeten.
 - Budgeten har inget avsnitt för god ekonomisk hushållning och innehåller inte uttryckta mål för god ekonomisk hushållning.
 - I budgeten framgår strategiska mål (fyra stycken) för verksamheten, varav ett mål har målsatt mätetal. De övriga tre målen har inte målsatta mätetal.
 - Direktionen har inte tydliggjort att målen är tillika mål för god ekonomisk hushållning.
- Granskning av förbundets delårsrapport per 2023-08-31 visar följande:
 - Delårsrapporten innehåller en uppföljning men inte i samtliga fall en bedömning av måluppfyllelse av de fyra målen under eget avsnitt.
 - Av redovisningen framgår att direktionens finansiella mål om att årets resultat ska uppgå till minst 0,5 % av medlemsbidragen (204 tkr år 2023) ej bedöms uppnås till årets slut. Nämndens finansiella mål uppnås ej på delårsbasis men bedöms uppfyllas på helårsbasis.
 - Av redovisningen framgår att verksamhetsmålet inom perspektiv *medarbetare* bedöms uppnås till årets slut, Verksamhetsmålet inom perspektiv *tillsyn och kontroll* respektive *kund* följs upp i delårsrapporten men en bedömning av måluppfyllelse och en prognos för måluppfyllelse till årets slut lämnas inte. Det finns även ett antal nämndsmål kopplade till direktionens mål under de olika perspektiven. Redovisningen visar att tre mål bedöms uppnås eller ha hög måluppfyllelse vid årets slut, ett bedöms delvis uppnås och två bedöms inte uppnås och ett mål har slutdatum 2027 och bedöms ligga i fas för att kunna uppnås vid slutdatum.
- Direktionen gör den samlade bedömningen att en god ekonomisk hushållning har uppnåtts för perioden.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Bedömning

Utifrån genomförd översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fastställts i budget 2023.

Utifrån genomförd översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan vi inte uttala oss om den prognostiserade måluppfyllelsen för direktionens verksamhetsmål då det inte framgår i delårsrapport. Vi konstaterar att avrapporteringen av mål i delårsrapport saknar tillräcklig tydlighet, struktur och helhet och som en följd av detta är det inte möjligt för oss att bedöma om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som fastställts i budget 2023. Om vi lägger till nämndens mål som en del av helhetsbedömningen av verksamhetsmålen gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

I delårsrapportens förvaltningsberättelse återfinns ett särskilt avsnitt benämnt "Balanskravsresultatet". Av redovisningen framgår att förbundet inför år 2023 inte har något underskott från tidigare år att återställa.

- Årets resultat efter balanskravsjusteringar prognostiseras till -726 tkr.

Bedömning

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att direktionen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär. Vi bedömer att det finns behov av åtgärder för att säkerställa att verksamheten kan bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar och en plan för hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i delårsrapport förenligt med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Ej uppfyllt

- **Verksamhetsmål**

Kan ej bedömas utifrån
direktionens mål

Delvis, inklusive nämndsmål

2. Revisionsfråga 2

Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Ej uppfyllt

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Att direktionen i budget/verksamhetsplan tydliggör att förbundets verksamhetsmål tillika är förbundets mål för god ekonomisk hushållning.
- Att direktionen prövar hur förbundets mål för god ekonomisk hushållning kan göras mer mätbara.
- Att direktionen - till framtida delårsrapporter - säkerställer att avsnittet “God ekonomisk hushållning” innehåller en enhetlig utvärdering av samtliga mål för god ekonomisk hushållning (verksamhet och ekonomi).
- Delårsrapporten behöver i större utsträckning kompletteras med redovisning gällande vilka åtgärder som pågår/planeras ifall de verksamhetsmässiga målen inte uppfylls.
- Det finns ett behov av åtgärder för att säkerställa att verksamheten kan bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar och en plan för hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

2023-10-20

Rebecca Lindström

Uppdragsledare

Rebecca Lindström

Projektledare

Delårsrapport 2023 för Miljösamverkan östra Skaraborg

Org.nr 222000-2865

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Beslutad av Direktionen för Miljösamverkan
östra Skaraborg den 20 oktober 2023, § 6

Innehåll

1. Inledning.....	1
1.1 Förbundets verksamhet.....	1
1.2 Politiker och tjänstepersoner	1
2. Förvaltningsberättelse	3
2.1 Översikt av verksamhetens utveckling.....	3
2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
2.3 Händelser av väsentlig betydelse.....	4
2.4 Styrning och uppföljning.....	5
2.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	9
2.6 Balanskravsresultatet.....	9
2.7 Väsentliga personalförhållanden	10
2.8 Miljöredovisning	11
2.9 Förväntad utveckling.....	11
3. Resultaträkning.....	14
4. Balansräkning.....	15
5. Kassaflödesanalys	16
6. Noter.....	17
1 Redovisningsprinciper.....	17
7. Investeringsredovisning.....	21
8. Driftsredovisning.....	21
8.1 Utfall i förhållande till budget.....	21
8.2 Miljöbalkens område.....	22
8.3 Helårsprognos.....	23
8.4 Återbetalning medlemskommunerna.....	23
9. Bilagor.....	24
9.1 Styrd tillsyn och kontroll.....	24
9.2 NKI – löpande insiktsmätningar.....	25

1. Inledning

1.1 Förbundets verksamhet

Miljösamverkan östra Skaraborg är ett kommunalförbund med en direktion och en miljönämnd som i sitt arbete ska bidra till hållbar utveckling som syftar till att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö.

Miljönämnden östra Skaraborg ansvarar för tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Utöver detta har nämnden även tillsynsansvar enligt tobakslagen, strålskyddslagen, lagen om animaliska biprodukter, lagen om sprängämnesprekursorer samt den tillfälliga lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Medlemskommunerna är Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

Fördelningen av medlemsbidraget 2022 gjordes utifrån befolkningmängden den 31 december 2020. Vid denna tidpunkt var den totala befolkningmängden inom medlemskommunerna 117 765 varav Falköping 33 270, Hjo 9 233, Karlsborg 6 965, Skövde 57 016 och Tibro 11 281.

Direktionens uppdrag regleras i en förbundsordning och en arbetsordning. Miljönämndens reglemente beskriver nämndens uppdrag. Verksamhetens omfattning framgår av nämndens tillsyns- och kontrollplan. Kontinuerlig uppföljning av mål och planer sker genom internkontroll.

Bild 1. Förbundets geografiska område

1.2 Politiker och tjänstepersoner

1.2.1 Tjänstepersoner

Miljösamverkan östra Skaraborg är den organisation som praktiskt utför tillsyn och prövning inom livsmedels- och miljöbalksområdet. Förbundets tjänstepersonsorganisation leds av förbundschef Pelle Holmström samt avdelningscheferna Jenny Möller och Anna Toftedahl. Per den 31 augusti 2023 hade Miljösamverkan totalt 43 anställda

1.2.2 Revisorer

Medlemskommunerna utser revisorer som granskar kommunalförbundets verksamhet.

Revisorer för år 2022

- Ronny Wennerström, Tibro
- Lars Elinderson, Falköping

Revisorer 2023

- Per-Olof Ekholm, Hjo
- Birgitta Svensson, Karlsborg

1.2.3 Politisk ledning

Direktionen

Ordförande

- Jan Hanna (S), Tibro

Vice ordförande

- Pierre Robert Rydén (S), Hjo

Ledamöter

- Adam Johansson (M), Falköping
- Johanna Svensson (S), Falköping
- Catrin Hulmarker (M), Hjo
- Torbjörn Colling (M), Karlsborg
- Jonas Davidsson (S), Karlsborg
- Johan Ask (S), Skövde
- Torbjörn Bergman (SP), Skövde
- Åse Nicklasson (SD), Tibro

Ersättare

- Karola Svensson (C), Falköping
- Ingvor Bergman (S), Falköping
- Samuel Björgvinsson (KD), Hjo
- Annelie Johansson (S), Hjo
- Monica Staudinger (C), Karlsborg
- Peter Lindroth (S), Karlsborg
- Therese Sahlström (M), Skövde
- Ulrica Johansson (C), Skövde
- Ann Ohlsson (L), Tibro
- Per-Olof Andersson (M), Tibro

Miljönämnden östra Skaraborg

Ordförande

- Mikael Wendt (L), Falköping

Vice ordförande

- Michael Nimstad (M), Skövde
- Lena Åberg (L), Tibro

Ledamöter

- Karolina Bergström (S), Falköping
- Knut Indebetou (M), Hjo
- Anders Karlsson (S), Hjo
- Anders Lundgren (C), Karlsborg
- Peter Kornestedt (S), Karlsborg
- Anders Ahlmann (SD), Skövde
- Jessica Bolzyk (M), Tibro

Ersättare

- Roland Wanner (MP), Falköping
- Christer Carlsson (SD), Falköping
- Klara de Boer (C), Hjo
- Kenny Johansson (S), Hjo
- Anders Ståhl (L), Karlsborg
- Anna Bruzell (S), Karlsborg
- Linda Schultz Forsberg (S), Skövde
- Lars Lundgren (SP), Skövde
- Per Gren (S), Tibro
- Annika Singleton (KD), Tibro

2. Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt av verksamhetens utveckling

2.1.1 Tillsyn och kontroll

Under perioden 1 januari–31 augusti 2023 har miljönämnden genomfört tillsyns- och kontrollinsatser utifrån den beslutade tillsyns- och kontrollplanen. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Utvärdering av måluppfyllelsen görs i tre nivåer, låg (under 75%), god (över 75%) och hög (över 90%).

Styrd tillsyn och kontroll

Den styrda tillsynen, insatser på anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter, omfattar 2 024 insatser. Jämfört med tillsynsplanen för helår på 3 064 insatser innebär det en måluppfyllelse som motsvarar 66,1 procent. Vi bedömer att vi kommer att uppnå en hög måluppfyllelse.

En mer detaljerad redovisning finns i bilaga 9.1.

	2023-08-31	2022-08-31	2021-08-31*	2020-08-31*	2019-08-31*
Måluppfyllelse	66,1 %	66,3 %	61,4 %	57,4 %	68,7 %

* ändrad definition av styrd tillsyn. Tidigare var definitionen av styrda planerade insatser att de finansierades med årlig avgift.

Behovsprioriterad tillsyn och kontroll

Under tertial 2 har vi inte kunnat få fram tillförlitlig statistik från vårt verksamhets-system som utvisar omfattningen av det behovsprioriterade tillsynen. Detta har korrigerats till årsredovisningen.

2.1.2 Ekonomi

	2023-08-31	2022-08-31	2021-08-31	2020-08-31	2019-08-31
Verksamhetens intäkter	18 697	19 156	20 689	20 700	26 479 ²
Verksamhetens kostnader	-19 895	-18 682	20 233	18 929	24 826 ²
Resultat efter avskrivningar och finansiella poster	-1 140	449	394	1 709	1 591
Avgiftsfinansieringsgrad ¹ , %	49,4	55,1	61,1	61,9	62,6
Antal anställda	43	40	40	45	44
Folkmängd medlemskommunerna	118 414	117 765	117 517	117 002	116 169

Beloppen ovan anges i tusentals kronor.

Befolkningsmängden är från närmast föregående årsskifte.

¹ Intäkter från avgifter från tillsyn och kontroll dividerat med totala kostnader exklusive VA-rådgivningen.

² Stor påverkan av tillfälligt statligt finansierat projekt inom förorenad mark

2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.2.1 Viktiga förhållanden

Förändring av semesterlöneskulden

Avstämning av semesterlöneskulden görs vid delår och helår. Eftersom majoriteten av uttag av semesterdagar sker under sommarperioden innebär det att skulden per den 31 augusti har minskat i förhållande till årsskiftet. Resultatpåverkan är således positiv. Resultatpåverkan vid avstämningen är av samma skäl negativ vid årsskiftet. Resultatpåverkan vid delåret är 411 tkr.

2.2.2 Finansiella risker

Förbundet har inga finansiella placeringar och inga avsättningar eller ansvarsförbindelser avseende pensioner.

2.3 Händelser av väsentlig betydelse

2.3.1 Nästa steg för en ökad andel efterhandsdebitering

Respektive kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner beslutade att anta en ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område som gäller från och med 1 januari 2022. En ny inriktning som den nya taxan har inneburit är att många verksamheter har gått från att betala en fast årlig avgift i förskott för den planerade tillsynen till att numera betala en avgift utifrån nedlagd tid i efterskott.

I och med taxan 2022 gick drygt 600 verksamheter över till efterhandsdebitering. Efter nytt beslut om taxa i medlemskommunernas kommunfullmäktige under hösten 2022 gick ytterligare ca 400 verksamheter till efterhandsdebitering från och med 1 januari 2023. Kvarvarande ca 80 verksamheter med fast årlig avgift är verksamheter med prövningsnivå A och B (undantaget branschen lantbruk). Skälet till att de fortsatt föreslås behålla en fast årlig avgift är att avgiftssystemen för dessa verksamheter bör vara lika, oavsett om länsstyrelsen eller kommunen har tillsynen. Dessa verksamheter är också ett undantag gentemot övriga eftersom även händelsestyrd tillsyn ska rymmas inom den årliga avgiften.

Från och med 1 januari 2024 kommer all tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen att vara efterhandsdebiterad.

2.3.4 Ny riskklassningsmodell för livsmedelskontrollen

Sedan en tid tillbaka bedriver Livsmedelverket ett arbete med att se över och göra om den befintliga vägledande riskklassningsmodellen för livsmedelsanläggningar i leden efter primärproduktionen. En ny modell gäller från och med år 2024, med ett övergångsår 2023 då kontrollmyndigheterna kan klassa om befintliga verksamheter. Livsmedelverkets nya modell för fastställande av kontrollfrekvens är till för att underlätta för kontrollmyndigheterna att uppfylla kravet på en riskbaserad offentlig kontroll som är verkningfull, lämplig och sker med en regelbunden frekvens.

Den nya riskklassningsmodellen för livsmedelsverksamheter innebär en stor osäkerhetsfaktor, antalet tillsynstimmar kan komma att minska avsevärt vilket får påverkan på intäkterna och på behovet av personella resurser. För att på bästa sätt försöka förutspå kommande behov kommer vi att revidera behovsutredningen för år 2024 under hösten. Detta för att vi om möjligt med större säkerhet ska kunna prognostisera vad riskklassningarna kommer att få för effekter på våra tillsynsintäkter och det personella behovet.

2.3.5 Nationell strategi för miljöbalkstillsynen

Den nationella tillsynsstrategin för miljötillsynsområdet beslutades i december 2021. Strategin avser åren 2022–2024 och styr vår planering och prioritering inom tillsynen. Nämnden kommer att utgå ifrån de preciserade åtgärderna samt de fokusområden som beslutats i strategin och följa angivna styrningar.

2.4 Styrning och uppföljning

Nedan följer en uppföljning av verksamhetsmålen. Direktionens mål är övergripande och av en mer strategisk karaktär medan nämndens verksamhetsmål är mer konkreta och mätbara. Nämndens verksamhetsmål ska bidra till att direktionens mål uppnås. Sett i ett helhetsperspektiv bedömer vi att vi uppnår en god måluppfyllelse för våra verksamhetsmål.

2.4.1 Perspektiv finansiering

2.4.2 Perspektiv tillsyn och kontroll

Direktionens verksamhetsmål

Mål
<ul style="list-style-type: none">Alltid bra resultat vid extern granskning av verksamheten. Uppföljning av målet utgår om någon granskning inte genomförts under året.

Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none">Någon extern granskning har inte genomförts per den 31 augusti 2023.

Nämndens verksamhetsmål

Mål
<ul style="list-style-type: none">100 % av antalet tillsyns-/kontrollinsatser i tillsynsplanerna ska genomföras för den styrda tillsynen.

Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none">Per den 31 augusti har 66,1 % av insatserna genomförts. Bedömningen är att vi kommer att nå hög måluppfyllnad.

Mål
<ul style="list-style-type: none">100 % av antalet tillsyns-/kontrollinsatser i tillsynsplanerna ska genomföras för den behovsprioriterade tillsynen.

Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none">På grund av problem med att få ut statistik ur verksamhetssystemet kan vi inte redovisa statistik för detta mål till delårsrapporten. Bedömning är att vi kommer nå hög måluppfyllnad.

Nämndens preciserade verksamhetsmål

Mål
<ul style="list-style-type: none">Bedriva tillsyn och kontroll av små avloppsanläggningar så att årligen minst 5 % av anläggningarna som inte är godkända åtgärdas.

Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none">I dagsläget är ca 3 % av de små avloppsanläggningarna åtgärdade i årets tillsynsområde. Bedömningen är att vi inte kommer nå målet om 5 %.

Mål
<ul style="list-style-type: none">Till senast år 2027 ska samtliga vedeldade pannor som används som primär värmekälla inom tätort och småort uppfylla kraven enligt BBR 1998 och vara utrustade med ackumulatortank.

Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none">Arbete enligt fastställd nämndriktlinje pågår och bedömningen är att målet uppnås till år 2027.

2.4.3 Perspektiv kund

Direktionens verksamhetsmål

Mål

- Nöjda invånare och verksamhetsutövare

Måloppfyllelse

- Mäts delvis genom insiktmätningar som redovisas under nämndens mål nedan.

Nämndens verksamhetsmål

Mål

- 1. Miljönämnden ska ha ett högre NKI (Nöjd-Kund-Index) än genomsnittet för respektive myndighetsområde i SKR:s öppna jämförelser.
- 2. Miljönämnden ska ha en bibehållen eller ökad nivå av NKI (Nöjd-Kund-Index) jämfört med föregående års mätning för respektive myndighetsområde.

Måloppfyllelse

- 1. Se bilaga 9.2 för mer detaljerad redovisning.
- 2. Se bilaga 9.2 för mer detaljerad redovisning.
- Målen är delvis uppnådda. Bedömningen är att målen inte kommer att nås under 2023 för alla myndighetsområdena.

Mål

- För året 2023 ska andelen som kommer in via e-tjänster uppgå till:
 - minst 50 procent för anmälan/ansökan om installation av värmepump
 - minst 70 procent för anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet
 - minst 70 procent för klagomål på misstänkt matförgiftning
 - minst 50 procent för anmälan/ansökan om tillstånd för enskilt avlopp
 - minst 50 procent för klagomål på inomhusmiljö
- För året 2023 ska antalet händelser som kommer in via e-tjänsten Följ och komplettera dina ärenden uppgå till minst 300.

Nuläge

- 16,1 procent för anmälan/ansökan om installation av värmepump
- 71,9 procent för anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet
- 88,9 procent för klagomål på misstänkt matförgiftning
- 27,7 procent för anmälan/ansökan om tillstånd för enskilt avlopp
- 44,4 procent för klagomål på inomhusmiljö
- 111 st har använt e-tjänst "komplettering av befintligt ärende"
- Bedömningen är att vi delvis kommer att uppnå målet

2.4.4 Perspektiv medarbetare

Direktionens verksamhetsmål

Mål

- En attraktiv arbetsgivare med stolta medarbetare.

Nuläge

- Målet mäts genom insiktsmätningar och medarbetarundersökningar.

Nämndens verksamhetsmål

Mål

- Genomföra minst en medarbetarundersökning under 2023 där:
 - svarsfrekvensen ska överstiga 85 procent.
 - nyckeltalet eNPS ska överstiga 0 (Nyckeltalet är inom intervallet – 100 och + 100 där värden över 0 anses vara bra).
 - Nyckeltalet medarbetarengagemang ska vara högre än jämförelsevärdet för offentliga verksamheter.

Nuläge

- Per den 31 augusti har tre medarbetarundersökningar genomförts.
- Svarsfrekvensen har varit 81-91%
- eNPS är vid senaste mätningen +3
- Nyckeltalet är vid senaste mätningen 4,0 och jämförelsevärdet är 3,8.
- Bedömningen är att vi kommer att uppnå målet.

2.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.5.1 God ekonomisk hushållning

Förbundets finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning stämmer väl överens med kommunallagens regler om en ekonomi i balans. De finansiella målen är delvis uppfyllda. Verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda i hög grad inom de flesta områden. Vår samlade bedömning är att en god ekonomisk hushållning för perioden har uppnåtts.

Vår erfarenhet visar att förbundet som organisationsform är mer kostnadseffektiv än om respektive medlemskommun skulle ha haft ett eget miljökontor. Förutom att det skapar bättre förutsättningar vad gäller kompetensförsörjning över tid finns det skalfördelar i en samverkan vilket i sig bidrar till en god ekonomisk hushållning.

Förbundets arbetsmetod för att genomföra tillsynen, den så kallade sprintmetoden, där vi genomför tillsynen i korta avgränsade tillsynsprojekt med samma fokus- och kontrollområden, är något som bidrar till en kostnadseffektiv verksamhet.

Kommande utveckling i syfte att uppnå en mer kostnadseffektiv verksamhet ser vi framför allt i digitaliseringen vilket beskrivs mer under avsnittet om förväntad utveckling.

2.5.2 Ekonomisk ställning

Vår bedömning är att förbundets ekonomiska ställning är god. Det egna kapitalet uppgår per den 31 augusti till 2 860 tkr och förbundet har inga långfristiga skulder. Betalningsförmågan är god både på kort och lång sikt.

2.6 Balanskravsresultatet

Resultatet för helåret 2023 förväntas enligt helårsprognosen att uppgå till -726 tkr. Inga per i dag kända balanskravsjusteringar eller avsättning till resultatutjämningsreserv påverkar det prognostiserade resultatet vilket gör att balanskravsresultatet bedöms komma att motsvara det prognostiserade resultatet.

(Tusentals kronor)	Delår 2023	Prognos 2023	Budget 2023
Årets/delårets resultat	-1 140	-726	68
Reducering av samtliga realisationsvinster	0	0	0
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets/delårets resultat efter balanskravsjusteringar	-1 140	-726	68
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Balanskravsresultat	-1 140	-726	68

2.7 Väsentliga personalförhållanden

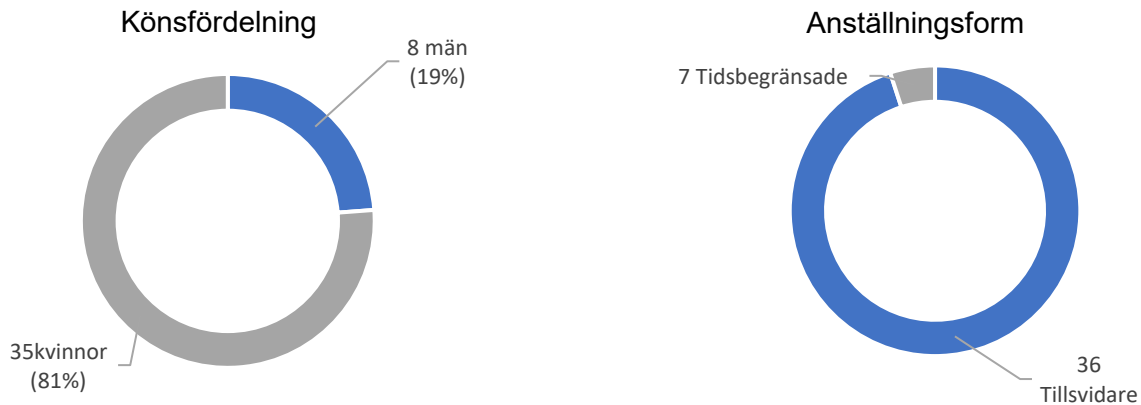
2.7.1 Sjukfrånvaro

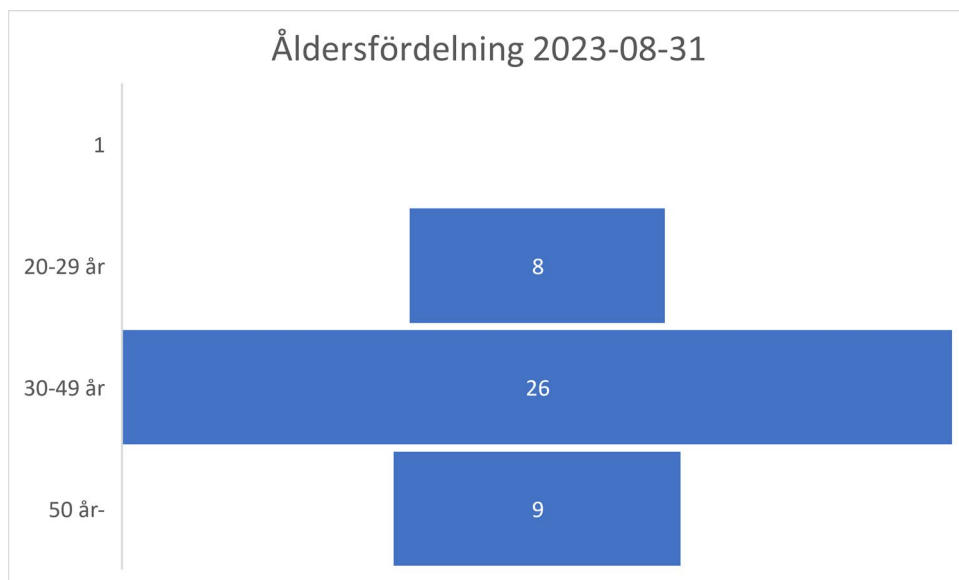
	2023-07-31	2022-07-31	2021-07-31
Total sjukfrånvaro	6,4 %	5,9 %	4,5 %
varav:			
- långtidssjukfrånvaro (≥90 dagar)	58 %	68,0 %	53,9 %
- sjukfrånvaro för män	2,4 %	1,3 %	0,8 %
- sjukfrånvaro för kvinnor	7,5 %	7,6 %	5,8 %
- anställda <29 år	5,8 %	2,6 %	2,6 %
- anställda 30–49 år	7,9 %	7,6 %	4,0 %
- anställda 50– år	2,3 %	2,0 %	7,5 %

Förbundschefen har som mål att den totala sjukfrånvaron ska vara lägre än 4 procent vid årets slut. Statistiken för augusti är inte tillgänglig vilket gör att perioden som statistiken baseras på ovan är perioden januari–juli. Den totala sjukfrånvaron uppgår till 6,4 procent. För kvinnor är siffran 7,5 procent, för män 2,4 procent. Andelen långtidssjukfrånvaro uppgår till 58 procent av den totala sjukfrånvaron.

Statistiken varierar kraftigt över tid eftersom urvalet är relativt litet och en sjukskrivning får stort genomslag på den totala sjukfrånvaron. Vi ser små förändringar i sjukfrånvaron som helhet. Långtidssjukfrånvaron är inte direkt arbetsrelaterad. Målet ovan avser helår, men vår bedömning idag är att vi troligtvis inte når målsättningen om maximalt 4 % sjukfrånvaro.

2.7.2 Personalsammansättning

2.8 Miljöredovisning

Miljösamverkan östra Skaraborg är miljödiplomerad enligt kraven i Svensk Miljöbas. Miljösamverkan bidrar genom att fullfölja sitt uppdrag som tillsynsmyndighet till en hållbar utveckling och en god miljö.

Vi arbetar aktivt med vår organisations påverkan på miljön. Vi har en intern miljöpolicy, mål samt handlingsplan för att nå våra uppsatta mål. För vår del handlar det om mål kopplade till bland annat transporter, energianvändning och resursförbrukning. Varje år revideras vårt interna miljöarbete av en extern part. Senast godkända revidering genomfördes den 19 april 2023.

SVENSK MILJÖBAS

2.9 Förväntad utveckling

2.9.1 Omvärldsanalys

De ekonomiska förutsättningarna för kommunerna och krav på effektivisering och digitalisering inverkar även på oss. Att satsa på digitalisering är en förutsättning för att verksamheten ska kunna bedrivas effektivare på sikt men också för att kunna möta de förväntningar som kunder har på oss. Utvecklingen av e-tjänster och e-arkiv medför förändringar som kommer att påverka organisationen. Framst inom verksamhetsstödet men även på sikt för inspektörerna och hur vi bedriver tillsyn.

Livsmedelsverket har tagit fram en ny riskklassningsmodell som gäller från och med 2024. I dagsläget är det oklart hur den kommer påverka vår verksamhet. Både gällande personellt behov samt möjliga intäkter från tillsynen.

Havs- och vattenmyndigheten arbetar med att uppdatera tillsynsvägledningen för tillsynen av små avlopp, bland annat med s.k. riskbaserad tillsyn med riskklassning av avloppsanläggningarna. Vi vet i dagsläget inte hur detta kommer påverka vår verksamhet.

Den nationella tillsynsstrategin gäller för åren 2022–2024 och styr vår planering och prioritering inom tillsynen. Nämnden kommer utgå ifrån de preciserade åtgärder samt fokusområden som beslutats i strategin och följa styrningar i strategin.

2.9.2 Utveckling av verksamheten

Digitalisering

Digitaliseringen har ännu inte medfört den positiva effekt som önskas. Vi har idag ett behov av att ytterligare fokusera på arbetet med digitalisering, e-tjänster med mera för att kunna få effekt av digitaliseringens olika delar. Vi kan se att digitaliseringen kräver resurser i större utsträckning än vad som inledningsvis uppskattades, exempelvis för drift och underhåll. Vikten av att ha en fungerande IT-struktur och vid problem kunna vidta snabba åtgärder har en direkt koppling till hur kunderna upplever vårt arbete men självklart också till hur snabbt ärendet kan hanteras.

Vi behöver utvärdera vilka typer av resurser vi behöver för att kunna få effekt av digitaliseringen avseende enkelhet för kund och Miljösamverkan som helhet. Effektiv drift och utveckling av vår IT-struktur är avgörande för om vi ska kunna ta steget att få en fungerande effektiv digital hantering. Den tänkta besparingen i traditionell administration kan ersättas av ett ökat behov av IT-resurser.

Fokus i arbetet i digitaliseringen är att få välfungerande e-tjänster jämfört med att införa flera sådana.

Rekrytering

Vi ser en ökad svårighet i att kunna rekrytera kompetenta medarbetare. Vi kan komma att i större utsträckning än idag samverka med andra kommuner för att hitta rätt kompetens inom vissa områden där särskild kompetens behövs.

Ökad transparens mot kund – efterhandsdebitering

Arbetet med att införa ny taxa för efterhandsdebitering fortsätter under hösten. Från 1 januari 2023 gäller en ny taxa för miljöbalken. Efterhandsdebiteringen medför en ökad administration genom att exempelvis vi behöver fatta avgiftsbeslut i varje ärende.

Från och med 1 januari 2024 är all livsmedelstillsyn efterhandsdebiterad.

Ökade administrativa krav

Vi konstaterar ökade administrativa krav inom personuppgiftshantering (GDPR), informationssäkerhet med mera som gör att det är en osäker utveckling på krav inom administrationen. I dessa fall ser vi ett stort behov av samordning, exempelvis inom medlemskommunerna inklusive bolag och andra kommunalförbund.

Osäkerhet i ekonomi

Det förändrade arbetssättet med tim- och efterhandsdebitering ser vi medför en ökad osäkerhet för ekonomin som kan slå åt flera håll. Dels att intäkterna blir lägre än budgeterat, dels att de företag som tidigare hade schablonavgift där vi gjorde mer tid än vad schablonen avsåg kommer få en högre avgift när vi tar ut avgift för nedlagd tid.

Eftersom vi ännu inte har något heltäckande underlag för tidsredovisning finns en osäkerhet i avgiftsfinansieringsgraden. Vissa uppgifter kan dock nämnden inte ta ut en avgift för, exempelvis remisshantering och överklagningar. Den pågående tidsredovisningen samt efterföljande utvärdering kommer på ett bättre sätt än idag att visa omfattningen av detta arbete och ge ett bra beslutsunderlag för eventuella förändringar. Troligtvis behöver en detaljerad tidsredovisning fortsätta en tid framöver för att ge ett bättre beslutsunderlag för behovet av resurser.

3. Resultaträkning

	Not	2023-01-01 –2023-08-31	2022-01-01 –2022-08-31	Budget helår	Helårs prognos
Verksamhetens intäkter	3	18 697 414	19 156 355	31 422 000	30 631 000 -31 343 000
Verksamhetens kostnader	4,5	-19 895 202	-18 681 949	-31 343 000	
Avskrivningar	6	-20 506	-31 223	-24 000	-24 000
Verksamhetens nettokostnader		-1 218 294	443 183	55 000	-736 000
Verksamhetens resultat		-1 218 294	443 183	55 000	-736 000
Finansiella intäkter	7	78 524	5 840	13 000	10 000
Finansiella kostnader		0	0	0	0
Resultat efter finansiella poster		-1 139 770	449 023	68 000	-726 000
Periodens resultat	8	-1 139 770	449 023	68 000	-726 000

4. Balansräkning

	Not	2023-08-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Maskiner och inventarier	9	3 741	24 247
Summa anläggningstillgångar		3 741	24 247
Omsättningstillgångar			
Fordringar	10	5 252 374	3 591 199
Kassa och Bank	11	3 081 627	5 621 171
Summa omsättningstillgångar		8 334 001	9 212 370
SUMMA TILLGÅNGAR		8 337 742	9 236 617
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	12		
Årets resultat		-1 139 770	729 662
Övrigt eget kapital		4 000 000	4 000 000
Summa eget kapital		2 860 230	4 729 662
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		0	0
Skulder			
Långfristiga skulder		0	0
Kortfristiga skulder	13	5 477 512	4 506 954
Summa skulder		5 477 512	4 506 954
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 337 742	9 236 616
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

5. Kassaflödesanalys

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Den löpande verksamheten		
Delårets resultat	-1 139 770	449 023
Återbetalning till medlemskommunerna avseende föregående år	-729 662	-228 355
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	-1 869 432	220 668
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Av- och nedskrivningar	20 506	31 223
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-1 848 926	251 891
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-1 661 175	576 358
Ökning/minskning kortfristiga skulder	970 558	5 481 282
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-2 539 543	6 309 351
Periodens kassaflöde	-2 539 543	6 309 351
Likvida medel vid årets början		
Likvida medel vid årets början	5 621 171	6 183 244
Likvida medel vid delårets slut	3 081 628	12 492 775

6. Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring (LKBR) och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

I de fall utfall saknas för årets belopp och i jämförande belopp har dessa rader inte alltid presenterats i årsredovisningen.

Principerna är väsentligen oförändrade sedan senast föregående räkenskapsår.

1.1 Redovisning av intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter.

1.2 Redovisning av kostnader

Kostnader redovisas fortlöpande i den takt de uppstår.

Förbundet har inga avsättningar eller ansvarsförbindelser avseende pensioner. Premier för pensioner tryggas löpande genom utbetalningar till externa pensionsförvaltare och bokförs som kostnad innevarande år.

1.2.1 Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Avskrivning påbörjas från och med tidpunkten då tillgången tas i bruk.

Nyttjandeperioden omprövas om det finns omständigheter som gör det nödvändigt (exempelvis verksamhetsförändringar, tekniskiften eller organisationsförändringar) och beloppet är väsentligt. Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 6.

1.3 Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar som inventarier och maskiner ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp. För 2023 uppgår ett halvt prisbasbelopp till 26 250kr.

1.4 Omsättningstillgångar

Fordringar redovisas som omsättningstillgång, med undantag för poster där förfalldatum ligger mer än 12 månader efter balansdagen. Dessa klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt

efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar. Fordringar i utländsk valuta redovisas till balansdagens kurs.

1.5 Skulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

1.6 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Inga bedömningar eller uppskattningar har gjorts som påverkar bokslutet väsentligen.

Not 3 Verksamhetens intäkter

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Medlemsbidrag	8 951 333	8 600 000
Förrättning och granskning	9 583 306	10 016 516
Statligt stöd tillfällig lagstiftning	0	265 379
Övriga intäkter	162 774	274 460
Summa verksamhetens intäkter	18 697 413	19 156 355

Not 4 Ersättning till revisorerna

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
PwC		
Revisionsuppdraget	-61 250	-50 000
Summa ersättning till revisorerna	-61 250	-50 000

Not 5 Verksamhetens kostnader

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Kostnader arbetskraft	-15 558 461	-14 763 608
Övriga verksamhetskostnader	-4 336 741	-3 918 341
Summa verksamhetens kostnader	-19 895 202	-18 681 949

Not 6 Avskrivningar

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Avskrivning maskiner och inventarier	-20 506	-69 084
Summa avskrivningar	-20 506	-69 084

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod uppgår till 6 år 2023 och 8 år 2022.

Not 7 Finansiella intäkter

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Ränteintäkter	78 524	5 840
Summa finansiella intäkter	78 524	5 840

Not 8 Delårets resultat

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Delårets resultat enligt resultaträkningen	-1 139 770	449 023
Delårets resultat efter balanskravsjusteringar	-1 139 770	449 023

Not 9 Maskiner och inventarier

	2023-08-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	779 026	779 026
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	779 026	779 026
Ingående avskrivningar	-754 779	-708 890
Årets avskrivningar	-20 506	-45 889
Utgående ackumulerade avskrivningar	-775 285	-754 779
Utgående redovisat värde	3 741	24 247

Not 10 Fordringar

	2023-08-31	2022-12-31
Kundfordringar	749 641	739 303
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 152 811	1 523 955
Övriga kortfristiga fordringar	1 219 004	1 327 941
Redovisat värde vid årets slut	5 121 456	3 591 199

Not 11 Kassa och bank

	2023-08-31	2022-12-31
Bank	3 081 627	5 621 171
Summa bank	3 081 627	5 621 171

Not 12 Eget kapital

	2023-08-31	2022-12-31
Eget kapital		
Ingående eget kapital	4 729 662	4 228 355
Återbetalning till medlemskommunerna	-729 662	-228 355
Delårets resultat	-1 139 770	729 662
Utgående eget kapital	2 860 230	4 729 662

Not 13 Kortfristiga skulder

	2023-08-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	197 464	1 355 706
Övriga kortfristiga skulder	832 086	761 532
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4 447 963	2 389 716
Summa kortfristiga skulder	5 477 513	4 506 954

7. Investeringsredovisning

Inga investeringar har gjorts under året och inga investeringar är budgeterade.

8. Driftsredovisning

8.1 Utfall i förhållande till budget

Nedan redovisas det ekonomiska utfallet i förhållande till av direktionen fastslagen budget för 2023 samt utfallet samma period föregående år.

(tkr)	Budget 2023	Prognos 2023	Utfall 23-08-31	Utfall 22-08-31
Intäkter	31 422	30 631	18 697	19 156
Medlemsbidrag	13 427	13 427	8 951	8 600
Tillsynsavgifter	17 790	17 000	9 583	10 017
Övriga intäkter	204	204	163	539
<i>varav för tillsyn trängsel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>265</i>
Kostnader	-31 343	-31 343	-19 895	-18 682
Personal	-24 265	-24 265	-15 558	-14 356
<i>varav för tillsyn trängsel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Övriga verksamhetskostnader	-6 398	-6 398	-4 337	-3 917
<i>varav för tillsyn trängsel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
VA-rådgivning	-680	-680	-447	-409
<i>varav personal</i>	<i>-655</i>	<i>-655</i>	<i>-439</i>	<i>-408</i>
<i>varav övriga</i>	<i>-25</i>	<i>-25</i>	<i>-8</i>	<i>-10</i>
Avskrivningar	- 24	-24	-21	-31
Finansiella intäkter	13	10	79	6
Finansiella kostnader	0	0	0	0
RESULTAT	68	-726	-1 140	449

Observera att VA-rådgivningen redovisas separat i ovanstående uppställning eftersom det är en fristående funktion som är helt finansierad av medlemskommunerna. I resultaträkningen redovisas det inte separat.

8.1.1 Resultatanalys

Resultatet uppgår per den 31 augusti till -1 140 tkr. Avstämningen av semesterlöneskulden har en positiv resultatpåverkan motsvarande 411 tkr vid delåret. Exkluderar vi den påverkan noterar vi ett underskott motsvarande 1 551 tkr.

8.1.2 Intäktsanalys

Intäkterna uppgår till 18 697 tkr vilket är 2 249 tkr lägre än budgeterat per den 31 augusti. Övriga intäkter överskrider budget medan intäkter från tillsynsavgifter underskrider budget.

Intäkterna från medlemsbidrag uppgår till 8 951 tkr och är helt enligt budget.

Övriga intäkter uppgår till 163 tkr vid delåret. Av detta står lönebidrag för 144 tkr, samt övriga intäkter om 19 tkr.

Intäkterna från tillsynsavgifter uppgår till 9 583 tkr vilket är 2 276 tkr lägre än budget per den 31 augusti. Nedan följer en redovisning per kontrollområde.

8.2 Miljöbalkens område

För miljöbalkens område uppgår intäkterna till 6 288 tkr vilket är 1 958 tkr lägre än budgeterat vid delår. Det finns en negativ effekt som kan härledas till övergången från schablonavgifter till efterhandsdebitering, där planeringsschablonerna inte stämmer överens med tid för genomförd tillsyn.

För delområde miljöskydd uppgår intäkterna till 3 992 tkr vilket är ca 902 tkr lägre än budget. Det är framför allt personalomsättning som medfört utebliven tillsyn som är den främsta orsaken till avvikelsen. Det finns också en viss eftersläpning i fakturering av genomförd tillsyn.

För delområde avlopp uppgår intäkterna till 1 927 tkr vilket är 263 tkr lägre intäkter än budgeterat. Avloppsteamet har haft personalomsättning vilket initialt medför en minskad effektivitet i arbetet.

Färre tillståndsansökningar än planerat har kommit in under perioden. En osäkerhetsfaktor är att vi inte med säkerhet vet hur många tillståndsansökningar som kommer in.

Det finns också en osäkerhetsfaktor när i tiden som ansökningarna kommer in till oss jämfört med ursprunglig uppskattad plan, vilket också påverkar när tillsyn kan göras.

För delområde hälsoskydd är utfallet -361 tkr vilket är 408 tkr lägre än budget. Planeringsschablonen som vi har visat sig i dessa typer av tillsyn inte stämma. Det är dock för kort tid som vi har genomfört mätning med efterhandsdebitering för att kunna dra slutsatser om att ändra våra planeringsschabloner. Hälsoskyddsteamet har också haft en stor personalomsättning under första delen av året. Det har medfört en minskning av intäkter på grund av bland annat upplärning av nya kollegor.

8.2.1 Livsmedelskontrollen

För livsmedelskontrollen uppgår intäkterna till 3 296 tkr vilket är 317 tkr mindre än budgeterat.

Under året genomförs ett stort administrativt arbete för att riskklassa alla livsmedelsverksamheter enligt Livsmedelsverkets nya riskklassningsmodell där vi inte kommer ta betalt för all nedlagd tid.

8.3 Kostnadsanalys

De totala kostnaderna för perioden januari till augusti uppgår till 19 916 tkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse med 994 tkr för samma period. Det är främst lönekostnader på grund av vakanser som förklarar det lägre utfallet.

Personalkostnaderna är något lägre än budgeterat och är relaterade till uppkomna vakanser och utebliven lönekostnad.

Vad gäller övriga verksamhetskostnader är det inga stora avvikelser mot budget.

Kostnaderna för VA-rådgivningen är i linje med budget.

8.3 Helårsprognos

Helårsprognosen för verksamheten är ett underskott på -726 tkr.

Intäkterna bedöms som helhet att understiga budgeterade intäkter med 791 tkr.

Intäkterna från tillsynsavgifter understiger budget med 790 tkr.

De främsta skälen till att intäkter från tillsynsavgifter bedöms understiga budget är dels att vi fick in färre avloppstillståndsansökningar än prognostiserat, dels att lantbrukstillsynen inte har hunnit genomföras enligt plan p.g.a. personalomsättning. Därutöver har hälsoskyddsschablonerna inte stämt.

8.4 Återbetalning medlemskommunerna

Överstigande del 4 mkr eget kapital efter 2022 års bokslut uppgick till 730 tkr vilket återbetalades till medlemskommunerna i slutet av maj 2023 enligt följande fördelning:

	Falköping	Hjo	Karlsborg	Skövde	Tibro	MÖS
Andel, %	28,41	7,87	5,93	48,18	9,61	100,0
Återbetalat, kr	206 374	57 303	43 227	352 615	70 143	729 662

9. Bilagor

9.1 Styrd tillsyn och kontroll

Utfall insatser per den 31 augusti

Område	Inspektion	Systemtillsyn/ revisioner	Prov	Granskning	Informations- insats	Möten	Totalt
Miljöbalken, Avlopp	3	0	0	0	0	0	3
Miljöbalken, Hälsoskydd	128	4	0	0	0	0	132
Miljöbalken, Miljöskydd	678	5	0	437	0	3	1120
varav A och B	57	5	0	53	0	3	115
varav C och U	135	0	0	0	0	0	135
varav Lantbruk	118	0	0	16	0	0	134
varav Köldmedia	368	0	0	368	0	0	368
Animaliska biprodukter	95	0	0	0	0	0	95
varav Lantbruk	95	0	0	0	0	0	95
varav Livsmedel	0	0	0	0	0	0	0
Strålskydd	0	0	0	0	0	0	0
Tobak	0	0	0	0	0	0	0
varav Hälsoskydd	0	0	0	0	0	0	0
varav Livsmedel	0	0	0	0	0	0	0
Livsmedelskontroll	620	33	21	0	0	0	674
Totalt	1 524	89	21	437	0	0	2 408

Måluppfyllelse mot helårsplan efter tertial 2

Område	Helårsplan	Utfall tertial 2	Måluppfyllelse tertial 2
Miljöbalken, Avlopp	18	3	16,7%
Miljöbalken, Hälsoskydd	254	132	52,0%
Miljöbalken, Miljöskydd	1 394	1 120	80,3%
varav A och B	202	115	56,9%
varav C och U	192	135	70,3%
varav Lantbruk	238	134	56,3%
varav Köldmedia	736	736	100,0%
Animaliska biprodukter	199	95	47,7%
varav Lantbruk	199	95	47,7%
varav Livsmedel	0	0	0
Strålskydd	0	0	0
Tobak	20	0	0
varav Hälsoskydd	20	0	-
varav Livsmedel	0	0	0
Livsmedelskontroll	1 204	620	57,2%
Totalt	3 089	2 024	66,1%

9.2 NKI – löpande insiktsmätningar

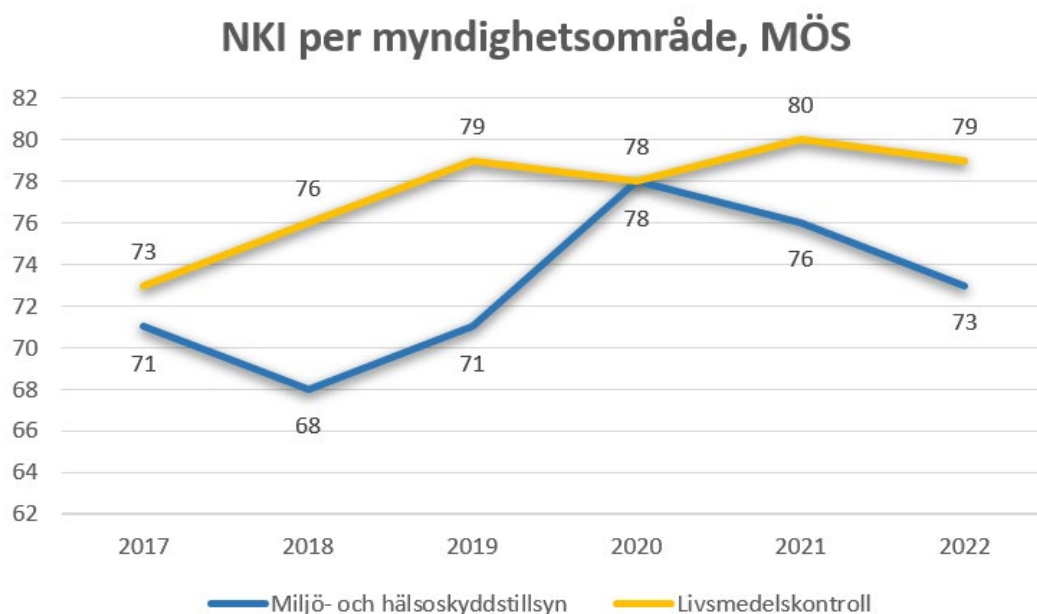
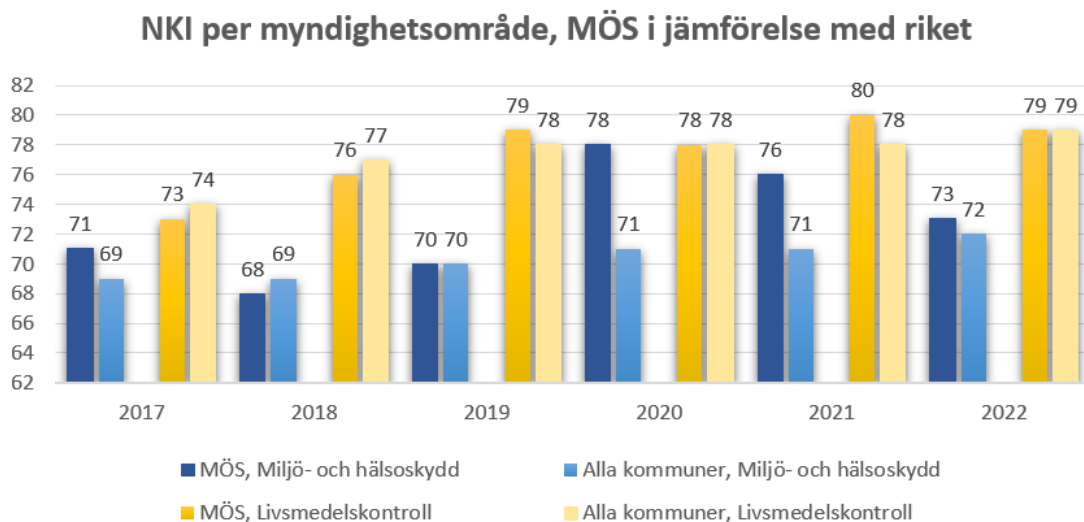
Miljönämndens verksamhetsmål

Miljönämnden ska ha en bibehållen eller ökad nivå av NKI (Nöjd-Kund-Index) jämfört med föregående års mätning för respektive myndighetsområde.

Uppföljningen görs efter att Sveriges Kommuner och Regioner har redovisat rapporten Öppna jämförelser för år 2022.

Resultat mål 1

Nedan följer en kortfattad redovisning av mål och måluppfyllelse för NKI-mätningar som genomförts under 2022.

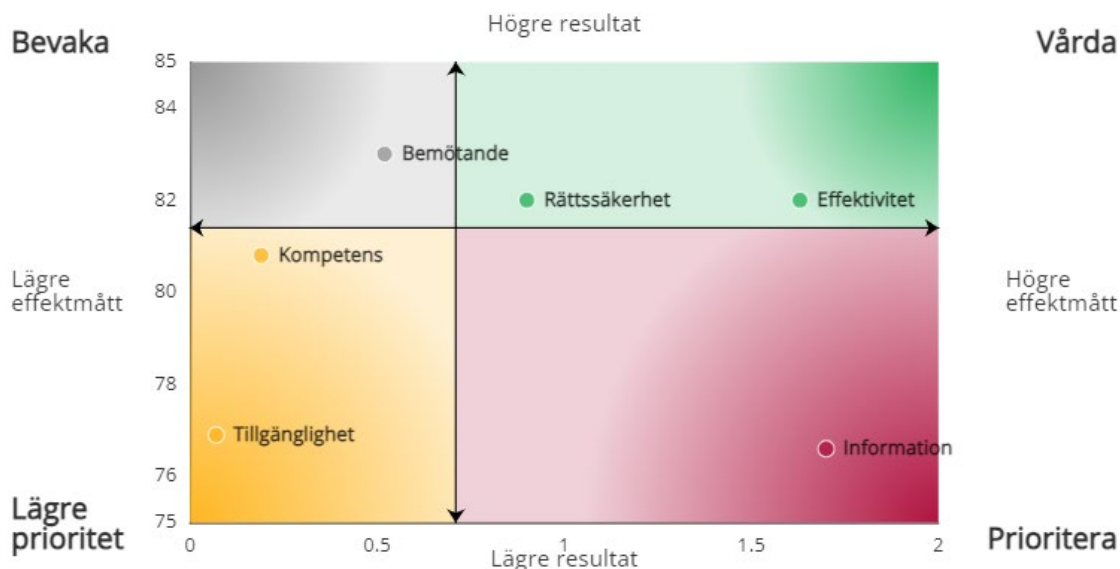

Vi kan notera att målet om att ha högre NKI för respektive myndighetsområde jämfört med övriga deltagande kommuner delvis är uppnått. För miljö- och hälsoskydd uppgår NKI till 73, att jämföra med övriga deltagande kommuners värde om 72. För livsmedelskontrollen uppgår NKI till 79 ett värde som delas med övriga deltagande kommuner.

Livsmedelskontrollen

- Svarsfrekvensen uppgår till 56 procent. Antalet ärenden som svaren grundar sig på uppgår till 204.
- NKI för livsmedelskontroll uppgår till 79, vilket är en hög nivå. Resultatet ligger lägre än föregående år då NKI var 80.
- Högst omdöme ges attityd och bemötande, med ett värde på 84 respektive 83. Lägst omdöme ges möjligheten att använda digitala tjänster med ett värde på 73.

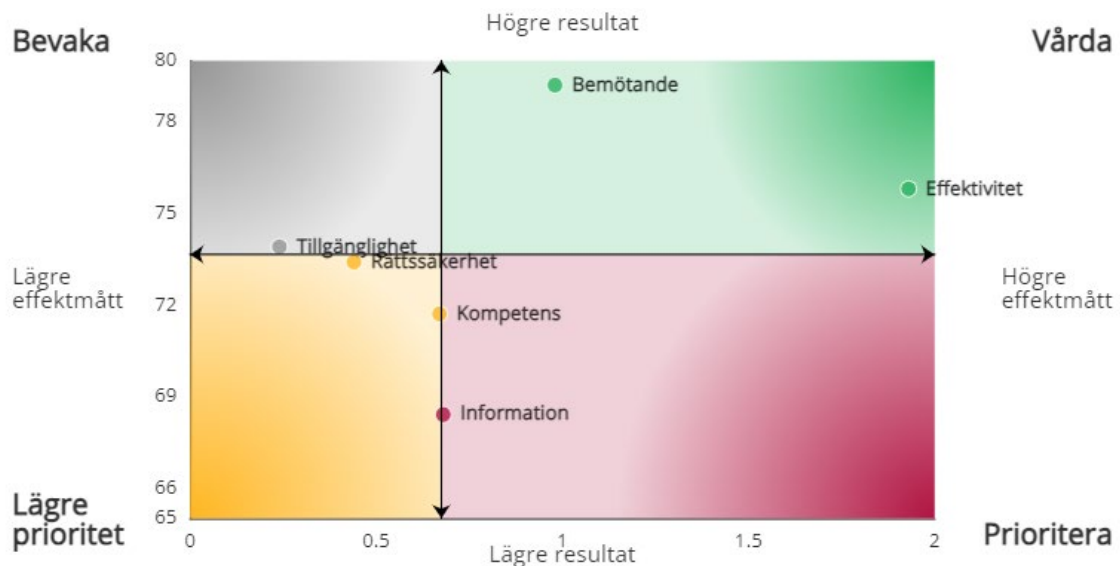
Följande prioriteringsmatris redovisas för området livsmedelskontroll. Effektmåttet baseras på kundernas svar om hur viktigt de anser att serviceområdet är i deras bedömning. Rättssäkerhet och effektivitet fortsätter att öka precis som föregående år. Information är ett område som bör prioriteras.

Miljö- och hälsoskyddstillsynen

- Svarsfrekvensen uppgår till 66 procent. Antalet ärenden som svaren grundar sig på uppgår till 171.
- NKI för Miljö- och hälsoskydd uppgår till 73. Det är tre enheter lägre jämfört med föregående år.
- Högst omdöme ges attityd och bemötande, med ett värde på 81 respektive 79. Lägst omdöme ges till informationen på vår webbplats med ett värde på 63.

Följande prioriteringsmatris redovisas för området miljö- och hälsoskydd. Effektmåttet baseras på kundernas svar om hur viktigt de anser att serviceområdet är i deras bedömning. Betygsindexet visar hur kunderna bedömt serviceområdet. Det visar precis som föregående år att kunderna tycker att effektivitet är viktigast, följt av bemötande.

Resultat (mål 2)

Antalet svar som hittills rapporterats in för år 2023 är 185. Det är en viss eftersläpning i hur resultatet rapporteras in. Av de inrapporterade svaren är värdet 88 för miljö- och hälsoskydd och 97 för livsmedel.

Vi kan notera en minskning för NKI inom livsmedelskontrollen jämfört med föregående år. NKI uppgår till 74 per den 31 augusti, en minskning med fem enheter. För miljö- och hälsoskydd ser vi ett ökat NKI jämfört med föregående år. Värdet uppgår till 74.

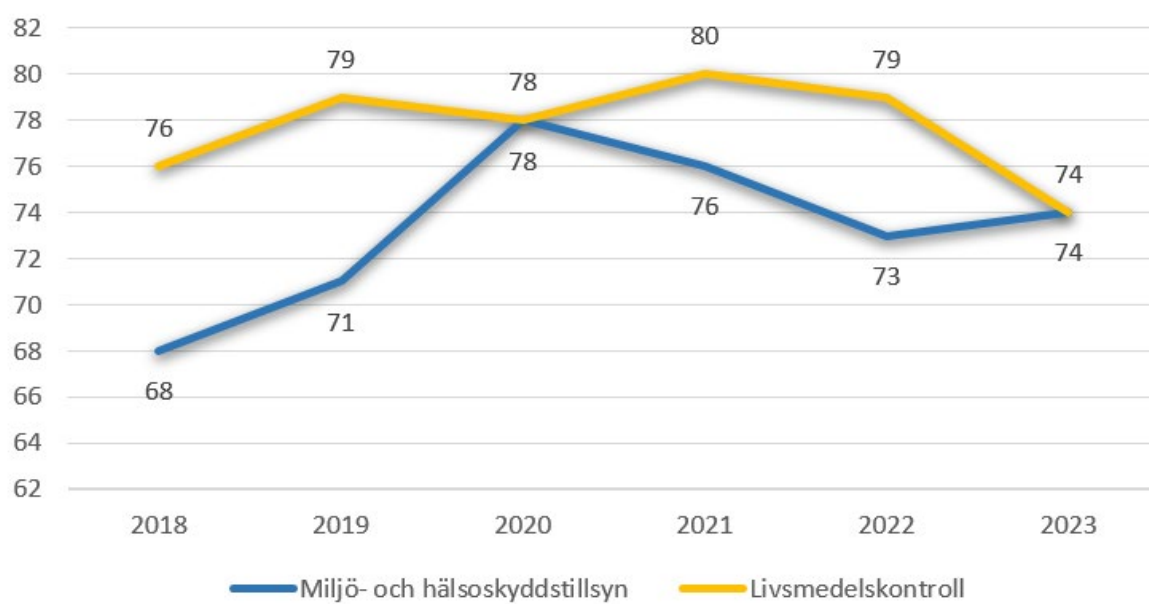
Målet om att ha en bibehållen eller ökad NKI är vid denna avstämning delvis uppnått.

Vi konstaterar att underlaget för bedömning är förhållandevis litet till antalet vilket ger en stor osäkerhet i resultatet. Vi kommer återkommande under hösten att utvärdera det underlag som uppdateras när vi får in fler svar på enkäten för att kunna dra säkrare slutsatser och vidta eventuella åtgärder.

Av det underlag vi har fått in är företagarna minst nöjda med informationen på vår webbplats med ett värde på 71 vilket motsvarar ett högt värde. Vi arbetar kontinuerligt med vår webbplats både internt och i samverkan med vår kundtjänst för att möta våra kunders behov av information.

NKI-gradering: 80 eller högre: mycket högt, 70 till 79: högt, 62 till 69: godkänt, 50 till 61: lågt, 50 eller lägre: mycket lågt.

NKI per myndighetsområde, MÖS

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: JAN HANNA
Date: 2023-10-23 16:36:06
BankID refno: c5f1538e-befc-451b-b452-84433006aaa4

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Jan Hanna

Signed by: JONAS DAVIDSSON
Date: 2023-10-24 07:31:18
BankID refno: eef469a7-dea7-4147-a189-e485a18e297f

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Jonas Davidsson

Plats och tid Stadshuset i Skövde, KS-salen kl. 13.30–15.10

Beslutande

Karola Svensson (C), ersätter Adam Johansson (M)	Falköping
Johanna Svensson (S)	Falköping
Catrin Hulmarker (M)	Hjo
Torbjörn Colling (M)	Karlsborg
Jonas Davidsson (S)	Karlsborg
Johan Ask (S)	Skövde
Ulrica Johansson (C), ersätter Torbjörn Bergman (SP)	Skövde
Jan Hanna (S), ordförande	Tibro
Åse Nicklasson (SD)	Tibro

Övriga närvarande

Ersättare
Ann Ohlsson (L), Tibro

Övriga

Pelle Holmström, förbundschef
Eleonor Daag, sekreterare
Mikael Wendt, ordförande i
Miljönämnden östra Skaraborg

Ajournering Kl. 14.30–14.45

Utses att justera Jonas Davidsson

Underskrifter

Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.

Sekreterare Eleonor Daag

Paragrafer 6–11

Ordförande Jan Hanna (S)

Justerare Jonas Davidsson (S)

Delårsrapport för år 2023

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutar att överlämna kommunalförbundets delårsrapport per den 31 augusti 2023 till kommunfullmäktige i förbundets medlemskommuner och till förbundets revisorer.

Miljösamverkan prognostiserar ett underskott för innevarande år. Direktionen avser att ta fram en åtgärdsplan för hantering av ett eventuellt underskott i samband med årsredovisningen.

Redogörelse för ärendet

En delårsrapport har tagits fram. Enligt 11 kap. 16 § kommunallagen ska ett kommunalförbunds direktionen överlämna sin delårsrapport till kommunfullmäktige i sina medlemskommuner för behandling och till förbundets revisorer för bedömning.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-20
Delårsrapport för år 2023

Bilaga

Delårsrapport för år 2023

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i medlemskommunerna: Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro
Kommunalförbundets revisorer

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: JAN HANNA

Date: 2023-10-23 11:30:43

BankID refno: a73fa958-d56a-481c-8869-53ba4596309a

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Jan Hanna

Signed by: JONAS DAVIDSSON

Date: 2023-10-23 11:56:16

BankID refno: c0c99ade-ba87-4f98-a16a-d1c9be948c02

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Jonas Davidsson

Signed by: ELEONOR DAAG

Date: 2023-10-23 16:18:59

BankID refno: 863147b2-3921-484d-97f9-87cda38bb28c

Sekreterare: Eleonor Daag

§ 154

Dnr 2023/01227

**Delårsrapport för kommunalförbundet
Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna delårsrapport för kommunalförbundet Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023.

Sammanfattning

Skaraborgsvatten har till uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Direktionen för kommunalförbundet Skaraborgsvatten beslutade den 25 augusti 2023, § 15, att godkänna delårsrapporten per den 30 juni 2023 och att sända den till revisorerna för granskning.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Skaraborgsvattens delårsrapport per den 30 juni 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-06
- Granskning av delårsrapporten, KPMG, 2023-10-06
- Delårsrapport per den 30 juni 2023
- Direktionen, § 15/2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsen

Delårsrapport för kommunalförbundet Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna delårsrapport för kommunalförbundet Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023.

Sammanfattning

Skaraborgsvatten har till uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Direktionen för kommunalförbundet Skaraborgsvatten beslutade den 25 augusti 2023, § 15, att godkänna delårsrapporten per den 30 juni 2023 och att sända den till revisorerna för granskning.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Skaraborgsvattens delårsrapport per den 30 juni 2023.

Bakgrund

Skaraborgsvatten, tidigare Skaraborgs vattenverksförbund, bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Den nu gällande förbundsordningen som reglerar verksamheten antogs av medlemskommunerna under år 2018.

Direktionen för kommunalförbundet Skaraborgsvatten beslutade den 25 augusti 2023, § 15, att godkänna delårsrapporten per den 30 juni 2023 och att sända den till revisorerna för granskning.

Delårets resultat är 6 174 tkr. Det budgeterade resultatet var 2 055 tkr. Anledningen till att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat med 3,1 mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då en del av budgeterade investeringar är senarelagda. Delårets resultat är också bättre jämför med föregående år och anledningen till det är också ökade verksamhetsintäkter och då främst genom elstöd.

Revisorerna bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed. Revisorerna bedömer också att de finansiella målen uppfylls fullt ut samt att de inte är möjligt att bedöma

måluppfyllelsen av förbudets verksamhetsmässiga mål för god ekonomiska hushållning.

Förvaltningens bedömning

Utifrån underlagen föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Skaraborgsvattens delårsrapport per den 30 juni 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-06
- Granskning av delårsrapporten, KPMG, 2023-10-06
- Delårsrapport per den 30 juni 2023
- Direktionen, § 15/2023

Beslutet ska skickas till

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten, carl.doverholm@skaraborgsvatten.se

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2023-08-25 kl 09.00

1(5)

Innehållsförteckning	Sida
Deltagare och anslagsbevis	2
Paragraf 13-15	3
Paragraf 16-18	4
Paragraf 19	5

He CD EDP

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2023-08-25 kl 09.00

2(5)

Plats och tid Borgunda Vattenverk kl 09.00-11.30

Beslutande

Håkan Ehn, Ska (Ordförande)
Clary Starck, Sde (v.ordf)
Ed Kahrs, Fkp
Jan Wallander, Ska
Roger Lundberg, Fkp
Göran Segerstedt, Sde
Jörgen Frödelius, Sde

Ersättare

Lars Berg, Skara
Christer Carlsson, Fkp
Sven-Olof Ask, Ska

Övriga deltagande Carl Doverholm
Torbjörn Bäck

Förbundsdirektör, Skarborgsvatten
Ekonom, Skövde kommun

Utses att justera Ed Kahrs

Underskrifter

Sekreterare

Paragrafer § 13-19

Ordförande

Justerande

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Instans Kommunalförbundet Skarborgsvatten

Sammanträdesdatum 2023-08-25

Justeringsdatum 2023-09-01

Anslagsdatum 2023-

Överklagningstid t o m

Förvaringsplats för protokollet Skarborgsvattens arkiv

Underskrift

.....

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2023-08-25 kl 09.00

3(5)

§ 13

Val av protokolljusterare

Beslut:

Direktionen beslutar att utse Ed Kahrs till att, jämte ordföranden, justera dagens protokoll.

§ 14

Godkännande av föregående protokoll

Protokollet från direktionens föregående möte från den 2023-05-26 har varit utsänt till ledamöterna.

Beslut:

Direktionen beslutar att godkänna protokollet och lägga detsamma till handlingarna.

§ 15

Delårsrapport 2023-06-30

Delårsrapporten har varit utsänd till ledamöterna.

Förbundsdirektör Carl Doverholm och Ekonom Torbjörn Bäck föredrar innehållet.

Delårets resultat är 6 174 tkr. Det budgeterade resultatet är 2 055 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat och då är det framförallt övriga verksamhetsintäkter som har ökat med 3,1mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då en del budgeterade investeringar är senarelagda.

Delårets resultat är också bättre jämfört med fg år och anledningen till det är också ökade verksamhetsintäkter och då framförallt genom elstöd.

Beslut:

Direktionen beslutar att fastställa densamma och lämna över till revisorerna för granskning.

He CP

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2023-08-25 kl 09.00

4(5)

§ 16

Budget 2024

Budgetförslag har varit utsänd till ledamöterna samt även diskuterats på föregående möte. Förbundsdirektör Carl Doverholm och Ekonom Torbjörn Bäck föredrar innehållet. Trots tidigare beslutade höjningar av vattenpriset ser vi ett minusresultat inom några år, detta framförallt på grund av de stora investeringar som måste göras i anläggningen vilket medför ökade ränte och avskrivningskostnader.

Beslut:

Direktionen beslutar att anta budgetförslaget för 2024.

§ 17

Förbundsordning

Vår nu gällande förbundsordning behöver uppdateras vilket även våra medlemskommuner påpekat, synpunkter och formuleringar diskuterades inför beslut på kommande möte.

Beslut:

Direktionen beslutar att presidiet sammanträder och tar fram förslag till kommande möte i November.

§18

Informationer

Förbundsdirektören informerar direktionen om aktuella projekt såsom:

Läcka på Skaraledningen: Den 15 Augusti hade vi en stor vattenläcka vid Härlingstorp på PVC ledningen till Skara, larmet kom 03.00 och kl 16.00 var allt återställt i normal drift. En utförlig händelserapport har tagits fram enligt rutin.

Nätstation Hjällö: Den 31/8 skall vi delta på FAT prov av den nya nätstationen innan leverans till Hjällö den 5/9.

Utbyggnad membranfilteranläggning: Underlaget för upphandling är klart och skall annonseras ut under kommande vecka (v35).

He CO

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2023-08-25 kl 09.00

5(5)

Baltazar- Ett upplevelse och lärcenter för de yngre i Skövde. De vill ha med vatten i sin utställning vilket vi är positiva till att hjälpa till med både faktamässigt och ekonomiskt.

Beslut:

Direktionen noterar informationen.

§ 19

Övrigt

Nästa sammanträde för direktionen är **Fredagen den 17/11 kl 13:00**

Observera den ändrade tiden !

Protokollförelse : Carl Doverholm

Sk CO

Delårsrapport för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-06-30

Kommunalförbundets direktion avger följande delårsrapport.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2-12
- resultaträkning	13
- balansräkning	14-15
- kassaflödesanalys	16
- noter	17-21
- Drifts- och investeringsredovisning	22-23

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Förbundets verksamhet

Historik

Skaraborgsvatten tidigare Skaraborgs vattenverksförbund bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Den nu gällande förbundsordningen som reglerar verksamheten antogs av medlemskommunerna under 2018. Sedan förbundets anläggningar togs i drift 1959 fram till och med 20230630 har förbundet levererat ca 497,550 miljoner m³ dricksvatten av hög kvalitet och med mycket hög tillgänglighet.

Organisation

Skövde, Skara och Falköpings kommuner är sammanslutna till ett kommunalförbund med direktion för obestämd tid enligt bestämmelserna i kommunallagen, med ändamål att förse medlemmarna med dricksvatten.

Direktionens ledamöter tillsätts av medlemskommunerna enligt följande: Skövde tillsätter tre ordinarie ledamöter och tre ersättare och Skara och Falköping tillsätter två ordinarie ledamöter och två ersättare vardera.

Personalen utgörs av en Förbundsdirektör samt sju tekniker. Vid större driftstörningar kan personalen utökas med personal från medlemskommunerna enligt avtal.

Vattenkvalitet

Skaraborgsvatten skall leverera vatten med högsta möjliga kvalitet, med minsta möjliga mängd av kemiska tillsatser.

Skaraborgsvatten skall upprätthålla en god drift- och egenkontroll av vattenkvalitén.

Skaraborgsvatten skall aktivt medverka i Vätternvårdsförbundet för att säkerställa råvattenkvalitén.

Omvärldsanalys

Skaraborgsvatten är medlem och aktiv i Vätternvårdsförbundet vars syfte är att bevara sjöns egenart och samordna åtgärder, övervakningsprogram och forskning i och omkring Vättern.

Vi är även medlemmar och aktiva i vår branschorganisation Svenskt vatten vilket resulterar i ett gott samarbete och nätverkande på nationell nivå.

Skaraborgsvattens anläggningar har varit i drift sedan 1959 varvid det finns ett stort underhållsbehov. Förbundet följer sin plan för investeringar i framförallt ledningsnätet.

Beredskap

En följd efter pandemin och även det pågående kriget har blivit att vi fått nya krav på oss att vi ska kunna producera dricksvatten även under störda förhållanden i vår omgivning, under minst 3 månader med helst klara 6 månader. Skaraborgsvatten har pga detta inventerat våra beroenden, exempelvis kemikalieleveranser. Vi har listat ett antal punkter som är viktiga för oss och jobbar med att hitta lösningar för de. Vi kommer bla att utföra vattenanalyser på plats själva.

Översikt över verksamhetens utveckling

Flerårsöversikt

	202306	202206	202106	202006	201906
Allmänt					
Antal anställda	8	7	7	7	7
Budgetomslutning					
Delårets resultat, tkr	2 055	5 127	5 203	5 351	6 354
Personalkostnader, tkr	3 574	3 392	3 293	2 980	2 564
Nettoinvesteringar, tkr	65 850	12 500	12 450	16 150	32 600
Resultat					
Delårets resultat, tkr	6 174	4 866	5 713	6 258	5 835
Eget kapital, tkr	160 250	147 358	144 065	133 756	122 590
Finansiering					
Vattenintäkt, tkr	19 840	18 722	18 729	19 219	17 596
Övriga intäkter, tkr	3 123	54	132	161	7
Nyckeltal					
Soliditet %	64	66	80	76	85

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nedanstående punkter har och kommer att ha en väsentlig påverkan på förbundets resultat och ekonomiska ställning.

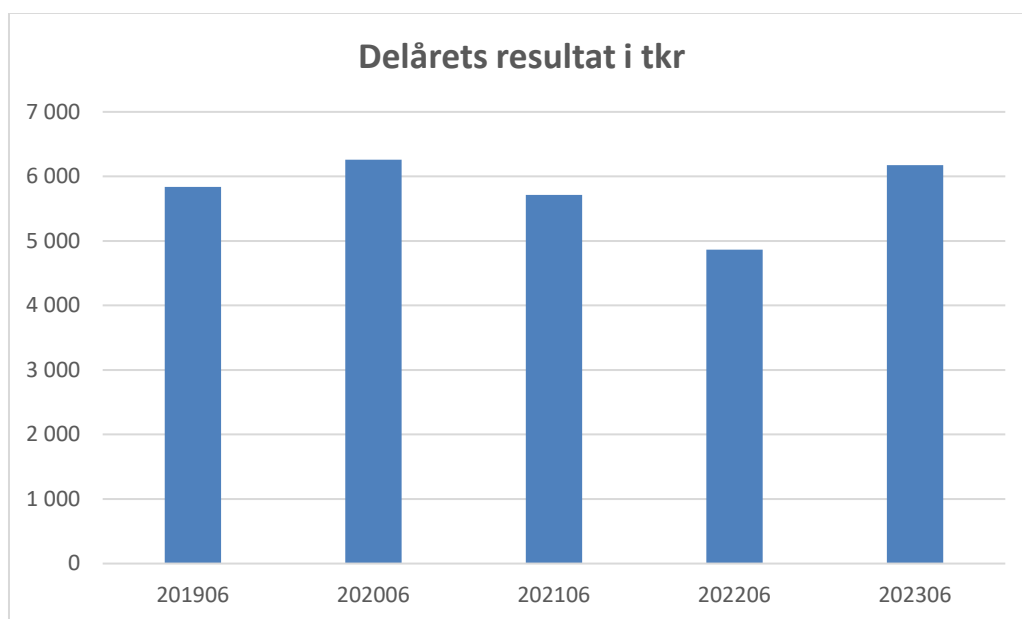
- Vi har under våren kopplat in den nya vattenledningen till Skövde, det var ett planerat underhållsjobb som innebär att vi grävt två st nya parallella ledningar för maximal säkerhet. Den gamla ledningen var uttjänt samt är lokaliserad så att reparationer och underhåll av den var omöjligt. Vi har trots ökade kostnader för bla rör nästan kunnat hålla budgeten som är på 60mkr, projektet har slutat på en kostnad av 66,6 mkr.
- Beslut har under året tagits om stora investeringar framöver varvid vi beslutat att höja vattenpriset mer än vi tidigare gjort, för år 2023 höjs det med 0,2kr och 2024 höjs det 1kr för att därefter återgå till en årlig höjning om 0,2kr/år. Detta görs för att vi ska kunna finansiera investeringarna till en del direkt och inte bygga på oss en allt för stor låneskuld som gör oss känsliga för höjda räntor. Vi har pga detta även omarbetat våra ekonomiska mål.

Ekonomisk redogörelse

Delårets resultat

Delårets resultat är 6 174 tkr. Det budgeterade resultatet är 2 055 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat och då är det framförallt övriga verksamhetsintäkter som har ökat med 3,1mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda.

Delårets resultat är också bättre jämfört med fg år och anledningen till det är också ökade verksamhetsintäkter och då framförallt genom elstöd.

Delårets investeringar

Investeringarna för delåret uppgår till 6 973tkr. De största investeringarna är gjorda på renovering snabbfilter med 3 128tkr, dubbling Skövdeledningen med 1 092tkr och nätstationen på Hjällö med 1 790tkr.

Vattenpriset

Det pris som medlemskommunerna betalar för dricksvatten är fortfarande lågt, 4,5 kr/m³ fritt levererat till respektive kommuns reservoar. Priset är jämförbart med andra dricksvattenproducenter i landet som har liknande organisationsform.

Förändring av soliditeten

Soliditeten visar hur stor andel av de totala tillgångarna som ägarna har finansierat. Soliditeten ligger på 64%, vilket är 1% bättre än per 221231.

Intäkter

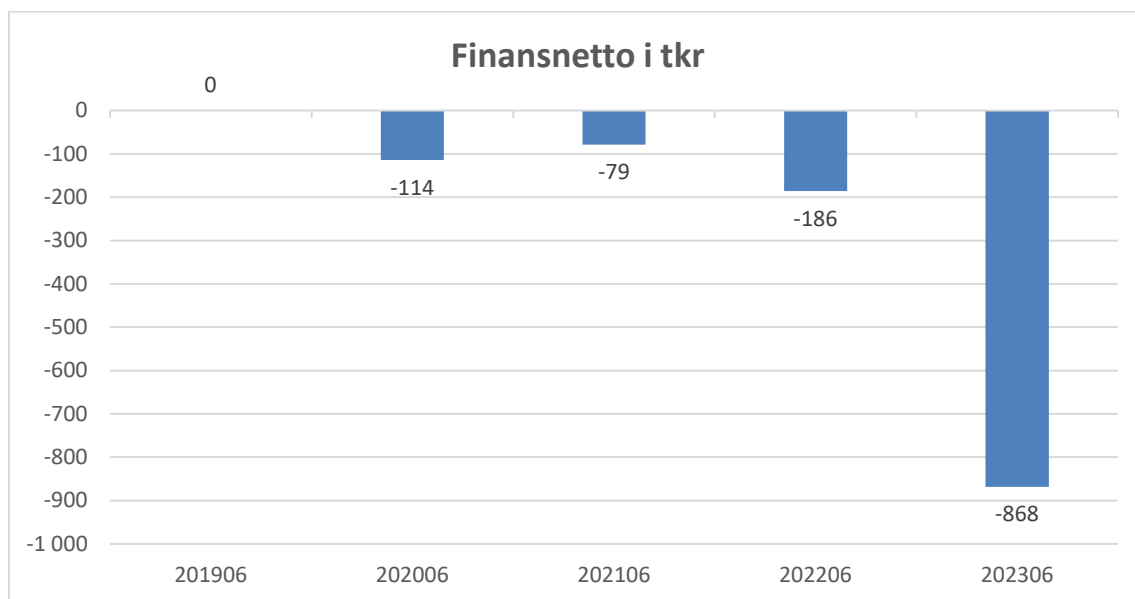
Verksamhetens intäkter har ökat med 4,2 mkr jämfört med föregående år och mot budget med 3,7 mkr. Ökningen mot fg år och även mot budget beror på en intäkt av elstöd med 3,1mkr. Ökningen mot fg år beror även på ökat vattenpris.

Kostnader

Verksamhetens kostnader har ökat med 1,6 mkr jämfört med föregående år och ökat mot budget med 0,3 mkr. Ökningen mot fg år beror bl.a. på ökade kostnader för personalen då förbundet nu har 8st anställda istället för 7st. De ökade kostnaderna kommer också från generella prishöjningar.

Finansnetto

De finansiella intäkterna under delåret uppgår till 2 tkr. De finansiella kostnaderna uppgår till 870 tkr. Jämfört med budget så har finansnettot förbättrats med 225 tkr, vilket kommer från senarelagda investeringar. Jämfört med föregående år så har finansnettot försämrats med 682 tkr, anledningen till försämringen beror på att räntan har gått upp.

Likvida medel

Skaraborgsvatten har ett eget bankkonto, ett underkonto till det koncernkonto som Skövde kommun har i Swedbank. Saldot per 230630 var – 85 320 tkr.

Skulden på bankkontot sedan 221231 har ökat med 6 030tkr, vilket beror bl.a. på investeringar i snabbfilter.

Materiella anläggningstillgångar

Kvarvarande bokfört värde på ledningsnät, vattenverk och pumpstationer uppgår till 237 062 tkr därtill kommer ett kvarvarande bokfört värde på maskiner, inventarier och fordon på 4 835 tkr.

Finansiella risker

Förbundet har en liten finansiell risk då de för tillfället har ett negativt saldo på bankkontot. För mer information om hanteringen av de finansiella riskerna se förbundets information om de ekonomiska målen.

Pensioner

Förbundet har ingen skuld för den förmånsbestämda ålderspensionen och den intjänade pensionsrätten per 1997-12-31 då det har tryggats genom försäkring. Kostnaderna för den förmånsbestämda ålderspensionen uppgår till 191 tkr i år och (100 tkr fg år). Förbundet har inga särskilda pensionsåtaganden som avviker från normalavtalet. Förbundet har däremot kortfristig skuld för premier till 8 personers avgiftsbaserade pensionsrätt.

Händelser av väsentlig betydelse

- Beslut har tagits att vi skall bygga ut med en ny avskiljande mikrobiologisk säkerhetsbarriär, det blir den största investering och förändring av processen som gjorts i vattenverkets historia. Detta görs för att vi ska klara Livsmedelsverkets föreskrifter om tillräckligt skydd mot vattenburna sjukdomar så som virus och bakterier. Detta behövs även för att kunna säkerhetsställa vattenkvalitén till kommunernas ledningsnät som blir större och längre.
- Som en följd av ovanstående och även pga andra investeringar i bla utökad reservoarvolym så har vi tillskrivit medlemskommunerna att de ska godkänna den utökade lånevolymen som detta innebär för oss. Alla kommunerna har godkänt en total låneskuld på 250 miljoner kronor men samtidigt givit oss i uppdrag att vi skall uppdatera vår förbundsordning med anledning av detta vilket vi arbetar med.
- Ytterligare ett sandfilter har renoverats enligt plan.
- Har inte inträffat några väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut.

Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet

Målen inom förbundet fastställs och tas fram av direktionen.

Budgeten tas fram av anställda på förbundet i samarbete med ekonomiavdelningen på skövde kommun. Budgeten fastställs sedan av direktionen.
Budgeten och de ekonomiska målen följs upp vid delårs- och årsbokslut.

Verksamhetsmålen följs i huvudsak upp genom löpande avrapportering på direktionens möten.

Internkontrollen följs upp genom omfattande provtagning samt analys av vattenkvalitén samt även vid attestering av fakturor.

Leveranser

Förbundet har under första halvåret 2023 producerat cirka 4,250 miljoner m³ vatten av god kvalitet, vilket är en marginell ökning mot föregående år.

Till enskilda abonnenter samt Tidaholms och Hjo kommuner har levererats 179 093 m³. Vilket är en ökning från föregående år.

Vattenpriset har under året varit 4,5 kr/m³ till medlemskommunerna och 5,5 kr/m³ till enskilda abonnenter för renvatten respektive 3,25 kr/m³ för råvatten.

Medelproduktionen har under året varit 23 484 /m³/d och den största dygnsförbrukningen 32829 m³ jämfört med 23 290m³/d resp 31116 m³ för år 2022, vilken 2023 inträffade den 14 Juni..

Den procentuella fördelningen av kommunernas förbrukning har varit Skövde 50,7% (52,5%), Skara 22,3% (21,9%) och Falköping 27% (25,6 %). Föregående år i parentes.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Ekonomiska mål

Direktionen har under år 2022 beslutat att justera de ekonomiska målen till:

- Att avgiftsnivåerna tydliggörs för medlemskommunerna med god framförhållning och med ett flerårsperspektiv framåt, i syfte att underlätta ägarnas ekonomiska planering och att minimera abrupta förändringar av vattenavgiften.
- Att avgiftsnivåer väljs så att förbundets skuld år 2032 ej motsvarar mer än fyra årsomsättningar, i syfte att undvika en räntekänslig ekonomi.

Utvärdering av ekonomiska mål

- Priset till medlemskommunerna har höjts från 4,3kr/m³ 2022 till 4,5kr/m³ 2023, vilket är helt enligt budget och investeringsplan, därmed är målet uppfyllt.
- Skulderna överstiger inte fyra årsomsättningar, därmed är målet uppfyllt. Förbundets omsättning har under de fyra senaste åren totalt uppgått till 143 938 tkr. Förbundets korta och långa skulder per 230630 uppgår till 91 200 tkr.

Verksamhetsmål

Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera vatten av god kvalitet. Verksamhetsmålet är uppfyllt.

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Direktionens sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2023 är att god ekonomisk hushållning bedöms föreligga då de ekonomiska målen nåtts och riktlinjerna för verksamheten följts.

Delårets resultat

Delårets resultat är 6 174 tkr. Det budgeterade resultatet är 2 055 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat och då är det framförallt övriga verksamhetsintäkter som har ökat med 3,1mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda.

Delårets resultat är också bättre jämfört med fg år och anledningen till det är också ökade verksamhetsintäkter och då framförallt genom elstöd.

Delårets investeringar

Investeringarna för delåret uppgår till 6 973tkr. De största investeringarna är gjorda på renovering snabbfilter med 3 128tkr, dubblering Skövdeledningen med 1 092tkr och nätstationen på Hjällö med 1 790tkr.

Balanskravsresultatet

Årets resultat enligt balanskravet	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	8 447	6 717	9 007	10 854
-Samtliga realisationsvinster	-	-	-	-
+Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
-/+Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
+/- Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	8 447	6 717	9 007	10 854
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
+Användning av medel från Resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
=Balanskravsresultat	8 447	6 717	9 007	10 854

Siffran för år 2023 avser prognos medan de andra siffrorna är verkliga resultat.

Väsentliga personalförhållanden

LEDAMÖTER I DIREKTIONEN SAMT REVISORER.

Ledamöter:

Ordinarie:

Håkan Ehn, ordf.	Skara
Clary Starck, v ordf.	Skövde
Ed Kahrs	Falköping
Jan Walander	Skara
Jörgen Frödelius	Skövde
Roger Lundberg	Falköping
Göran Segerstedt	Skövde

Ersättare:

Lars Berg	Skara
Anders Karlsson	Skövde
Vanja Wallemyr	Falköping
Sven-Olof Ask	Skara
Irma Arnautovic Stark	Skövde
Christer Carlsson	Falköping
Kay Henningsson	Skövde

Direktionen har under året haft två sammanträden.

Revisorer

Ordinarie:

Birgitta Johansson	Skövde
Christina Eliasson	Skara
Ingrid Schwanborg	Falköping

Ersättare:

Vakant	Skövde
Ess Ahlgrand	Skara
Lars Elinderson	Falköping

PERSONALFÖRTECKNING

Carl Doverholm

Sören Pettersson
Marcus Svensson
Erik Björk
Henrik Persson
Henrik Larsson
Arne Nordh
Josefine Stångberg

Förbundsdirektör

Maskinteknik / ledningsnät
Fastighet / fordonsteknik
Elteknik
Projektledare entreprenader
Processteknik
Säkerhetssamordnare
Kvalitetsansvarig

Sjukfrånvaro	202306	202206
Total sjukfrånvaro %	1,47%	2,5%
- långtidssjukfrånvaro* %	0%	0%

* Med långtidssjuk avses sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Personalvård

Företagshälsovården inom förbundet är ordnad genom anslutning till Skaraborgshälsan och Urohälsan.

Personalsammansättning

Medelantal anställda

20230630

20220630

**Medelantal
anställda**

**Varav
män**

**Medelantal
anställda**

**Varav
män**

8

7

7

7

Åldersfördelning

20230630

20220630

20-29 år i %

0

0

30-39 år i %

25

14

40-49 år i %

37,5

43

50-59 år i %

12,5

29

60 år - i %

25

14

Vi har sedan årsskiftet utökat personalen med en kvinna som är anställd som kvalitetsansvarig och kommer att ansvara för provtagning och analyser. Behovet av detta har ökat med de nya dricksvattenföreskrifterna samt för att få en robustare organisation.

Förväntad utveckling

Förbundet gör positiva resultat för att kunna betala investeringar med egna medel.

Direktionen har fattat ett strategiskt beslut om att dubblera hela förbundets ledningsnät för att säkra framtida vattenleveranser. Arbetet med dubbleringen kommer enligt nuvarande bedömning att pågå till ca år 2030. Investeringen beräknas enligt nuvarande investeringsplan uppgå till ca 328 000 tkr. Då projekten är beroende av myndighetsbeslut och lagen om offentlig upphandling samt avtal med berörda fastighetsägare så är en exakt tidsplan mycket svår att följa, en del budgeterade projekt har pga av detta blivit förskjutna i tid vilket påverkar bla resultatet genom avskrivningarna. Fram till 230630 har vi investerat för 219 866tkr.

Ökade krav

Vår verksamhet styrs av livsmedelsverkets föreskrifter, vilka säger att vi skall ha minst två stycken mikrobiologiska säkerhetsbarriärer för att säkerhetsställa dricks vattenkvalitén. Vi har idag klor och UV ljus vilka båda är inaktiverande. För att kunna tillgodoräkna oss klor som barriär skall det vara fritt klor, vi har klören bunden till kloramin på grund av de långa ledningsnäten. Vi behöver en avskiljande barriär också för att framtidssäkra vattenkvalitén när kommunerna växer.

Vi har utfört en mikrobiologisk säkerhetsanalys (MBA) vilken visar på svagheter i vattenverkets mikrobiologiska säkerhetsbarriärer. På grund av vattenverkets utformning och avsaknaden av reservoarvolym kan ej tillräcklig kontakttid mellan klor och vatten erhållas för att uppnå föreskrivna log-reduktioner av bakterier och virus.

Eventuella klimatförändringar kan även ge oss ett förändrat råvatten, Vätterns vatten har hittills varit stabilt, tom för vår del blivit bättre men vi ser att det blir varmare.

Beslut har därför tagits om att vi skall bygga ut vattenverket med ett membranfilter vilket är en avskiljande barriär.

Miljöredovisning

Förbundet genomför fortlöpande uppföljning och kontroll av möjliga energisparåtgärder.

Vattenkemi

För kloraminbildning och desinfektion av vattnet, har 2 ton ammoniumsulfat och 25 ton natriumhypoklorit förbrukats. För alkalinitetshöjning och pH-justering har 47 ton koldioxid och 37,8 ton kalk förbrukats.

Kemikaliekostnaden inklusive hyra av gastank samt licens för kloramin har totalt uppgått till 542,6 tkr. För desinfektion använder vi även UV-ljus som medfört en material- och servicekostnad på 266,9 tkr.

Vattenanalyser med avseende på temperatur, pH-värde och kloröverskott för kontroll av processtyrning, har utförts dagligen av kvalitetsansvarig, och under helger driftansvarig. Mikrobiologiska och kemiska vattenprov enligt fastställt kontrollprogram (Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter LIVSFS 2022:12 (tidigare 2017:2), har skickats till ackrediterat laboratorium- Eurofins AB för analys. Antal prover som tagits och analyserats, och som innefattats av Livsmedelsverkets nya föreskrifter (LIVSFS 2022:12), har ökat framför allt med avseende på frekvensen av undersökningar av råvattnet. Under året har hittills 26 dricksvattenprover (utgående dricksvatten), 26 råvattenprover analyserats enligt ordinarie provtagningsprogram. Utöver dessa prover har förklorat råvatten från Hjällö analyserats med avseende på mikroorganismer vid 13 tillfällen. PFAS har provtagits vid 1 tillfälle, och visade på halter under livsmedelsverkets gränsvärde. Vi har tagit del av 40 analyserade nätprover från Falköpings- och Skara kommun. Vi kommer även fortsättningsvis ta del av kommunernas nätprover vilket ger oss en bättre överblick på fler punkter. Av proverna för utgående dricksvatten samt för nätprov, där en bedömning görs av ackrediterat laboratorium, var alla prover godkända med god marginal, såväl mikrobiologiskt som kemiskt.

Vattenbehandling

Prover som tagits och analyserats utöver Livsmedelsverkets nya föreskrifter (LIVSFS 2022:12), har innefattat extra provtagning vid Hjällö pumpstation med avseende på Cryptosporidium. Extra provtagning har även gjorts vid såväl Hjällö pumpstation samt Borgunda vattenverk med avseende på trihalometaner, THM. Provtagning har även skett vid 2 tillfällen från snabbsandfilter 1, som under året renoverats, men även 2 provtagningar av de nyligen renoverade sandfilter 2 & 4. Dessa analyser var samtliga inom marginalen för godkänt dricksvatten. Vi har utfört 21st provtagningar med avseende på mikroorganismer på vardera av de två nya vattenledningarna mellan Borgunda och överlämningspunkten till Skövde kommun som togs i bruk 230415. Förbundet har även under våren 2023 hjälpt anslutna vattenföreningar med provtagning enligt regelverket för dricksvatten (LIVSFS 2022:12). Fördelarna för Skaraborgsvatten med detta är bl.a en bättre bild av vattenkvaliteten ute i distributionsnätet.

Resultaträkning

Tkr

Resultaträkning, tkr	Not	2023-01-01- 2023-06-30	2022-01-01- 2022-06-30	Prognos helår 2023	Budget helår 2023
Verksamhetens intäkter	2	22 963	18 776	42 822	38 588
Verksamhetens kostnader	3,15	-12 206	-10 569	-24 412	-23 904
Avskrivningar	4	-3 715	-3 155	-7 867	-8 388
Verksamhetens nettokostnader		7 042	5 052	10 543	6 296
Verksamhetens resultat		7 042	5 052	10 543	6 296
Finansiella intäkter	5	2	0	4	0
Finansiella kostnader	6	-870	-186	-2 100	-2 186
Resultat efter finansiella poster		6 174	4 866	8 447	4 110
Extraordinära poster		0	0	0	0
Delårets/Årets resultat		6 174	4 866	8 447	4 110

Balansräkning

Tkr

Not 2023-06-30 2022-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Mark, byggnader och tekniska anläggningar

7 237 062 233 845

Maskiner, inventarier och fordon

8 4 835 4 793

Finansiella anläggningstillgångar

9 15 15

Summa anläggningstillgångar

241 912 238 653

Omsättningstillgångar

Fordringar

10 9 538 6 925

Summa omsättningstillgångar

9 538 6 925

SUMMA TILLGÅNGAR

251 450 245 578

Balansräkning

Not

2023-06-30

2022-12-31

Tkr

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Årets resultat

6 174

6 717

Övrigt eget kapital

154 076

147 358

Summa eget kapital

160 250

154 075

Skulder

Långfristiga skulder

11

85 320

79 290

Kortfristiga skulder

12

5 880

12 213

91 200

91 503

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

251 450

245 578

Ställda säkerheter

Inga

Inga

Ansvarsförbindelser

Inga

Inga

Kassaflödesanalys

Tkr

	Not	2023-01-01 -2023-06-30	2022-01-01 -2022-06-30
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		6 174	4 866
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	13		
Av- och nedskrivningar		3 715	3 155
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		9 889	8 021
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-2 613	-395
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-6 333	10 393
Kassaflöde från den löpande verksamheten		943	18 019
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	14	-6 973	-35 091
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-6 973	-35 091
Finansieringsverksamheten			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0
Årets kassaflöde		-6 030	-17 072
Likvida medel vid årets början		-79 290	-44 357
Likvida medel vid årets slut		-85 320	-61 429

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. De största intäkterna är vattenintäkter som faktureras månadsvis till medlemskommunerna i förbundet.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gräns för materiella tillgångar. Anläggningstillgångarna upptages till anskaffningsvärdet minskat med eventuella investeringsbidrag och verkställda avskrivningar. Anläggningarna aktiveras när anläggningen är klar att använda.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Skaraborgsvattens förmånsbestämda ålderspension hanteras via försäkringslösning. Årets premier uppgår till 191 tkr (100 tkr fg delår). Avgiftsbaserade pensionsavgifter erläggs löpande.

Komponentavskrivningar har införts under 2015. Det som fanns innan 2015 har gått igenom med avseende på väsentlighet och en del mindre justeringar har gjorts.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar är:

Fastigheter 5 år
Fastigheter 7 år
Fastigheter 9 år
Fastigheter 10 år
Fastigheter 13 år
Fastigheter 15 år
Fastigheter 18 år
Fastigheter 20 år
Fastigheter 25 år
Fastigheter 30 år
Fastigheter 33 år
Fastigheter 50 år
Fordon 5 år
Inventarier 3 år
Inventarier 5 år
Inventarier 10 år
Maskiner 5 år
Maskiner 10 år
Maskiner 20 år
Mark skrivs ej av

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2023-01-01 -2023-06-30	2022-01-01 -2022-06-30
Vattenförsäljning		
Skövde	9 694	9 236
Skara	4 269	4 145
Falköping	5 163	4 605
Övriga vattenintäkter(Tidaholm, Hjo och enskilda abonnenter)	714	736
Övriga verksamhetsintäkter	3 123	54
Summa verksamhetens intäkter	22 963	18 776

Not 3 Verksamhetens kostnader

	2023-01-01 -2023-06-30	2022-01-01 -2022-06-30
Elektrisk energi	3 236	2 977
Personalkostnader	3 829	3 089
Reparation och underhåll	390	1 343
Övriga främmande tjänster (bl.a.provtagningar, ek tjänster)	1 191	851
Övriga verksamhetskostnader (vattenuttagsavgift, kemikalier, processdatasystem)	3 559	2 265
Summa verksamhetens kostnader	12 205	10 525

Not 4 Avskrivningar

	2023-01-01 -2023-06-30	2022-01-01 -2022-06-30
Avskrivning byggnader och tekniska anläggningar	3 091	2 495
Avskrivning maskiner, inventarier och fordon	624	660
Summa avskrivningar	3 715	3 155

Not 5 Finansiella intäkter

	2023-01-01 -2023-06-30	2022-01-01 -2022-06-30
Ränteintäkter	2	0
Summa finansiella intäkter	2	0

Not 6 Finansiella kostnader

	2023-01-01 -2023-06-30	2022-01-01 -2022-06-30
Räntekostnader	870	186
Summa finansiella kostnader	870	186

Not 7 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	2023-06-30	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	290 179	233 764
Investeringar	6 308	56 415
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	296 487	290 179
Ingående avskrivningar	-56 334	-50 869
Årets avskrivningar	-3 091	-5 465
Utgående ackumulerade avskrivningar	-59 425	-56 334
Utgående redovisat värde	237 062	233 845

Not 8 Maskiner, inventarier och fordon

	2023-06-30	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	23 358	23 358
Investeringar	666	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	24 024	23 358
Ingående avskrivningar	-18 565	-17 271
Årets avskrivningar	-624	-1 294
Utgående ackumulerade avskrivningar	-19 189	-18 565
Utgående redovisat värde	4 835	4 793

Not 9 Finansiella anläggningstillgångar

	2023-06-30	2022-12-31
Andelar i Borgunda belysningsföretag	15	15
Summa finansiella anläggningstillgångar	15	15

Not 10 Fordringar

	2023-06-30	2022-12-31
Kundfordringar	4 218	3 435
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 849	2 121
Mervärdeskattefordringar	0	730
Övriga kortfristiga fordringar	1 471	639
Summa fordringar	9 538	6 925

Not 11 Långfristiga skulder

	2023-06-30	2022-12-31
Ingående låneskuld	79 290	44 357
Nyupplåningar under året	6 030	34 933
Utgående låneskuld	85 320	79 290

Skulder till koncernföretag	85 320	79 290
Summa	85 320	79 290

Summa långfristiga skulder 85 320 79 290

Anledningen till lånet beror på stora investeringar i ledningsnätet.

Not 12 Kortfristiga skulder

	2023-06-30	2022-12-31
Leverantörsskulder	1 513	8 745
Övriga kortfristiga skulder	1 304	219
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 063	3 249
Summa kortfristiga skulder	5 880	12 213

Not 13 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2023-06-30	2022-06-30
Av- och nedskrivningar	3 715	3 155
	3 715	3 155

Not 14 Investeringar i materiella anläggningstillgångar

	2023-06-30	2022-06-30
Årets investeringar	6 973	35 091
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	6 973	35 091

Not 15 Arvode till revisorer

	2023-06-30	2022-06-30
Arvode sakkunnigt biträde	19	29
Arvode till förtroendevalda revisorer	4	15
Summa arvode till revisorer	23	44

Driftsredovisning

Principerna för framtagning av budget och utfall är detsamma. För principer över hur driftsredovisningen är framtagen gå till tilläggsupplysningar och not 1 om redovisnings- och värderingsprinciper.

Verksamheter	Budget 202306	Utfall 202306	Utfall 202206	Avvikelse budget 202306
Förbundet totalt				
Verksamhetens intäkter	19 294	22 963	18 776	3 669
Verksamhetens kostnader	-11 952	-12 206	-10 569	-254
Avskrivningar	-4 194	-3 715	-3 155	479
Finansiella intäkter	0	2	0	2
Finansiella kostnader	-1 093	-870	-186	223
Summa	2 055	6 174	4 866	4 119

Delårets resultat

Delårets resultat är 6 174 tkr. Det budgeterade resultatet är 2 055 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat och då är det framförallt övriga verksamhetsintäkter som har ökat med 3,1mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda.

Delårets resultat är också bättre jämfört med fg år och anledningen till det är också ökade verksamhetsintäkter och då framförallt genom elstöd.

Investeringsredovisning

Principerna för framtagning av budget och utfall är detsamma. För principer över hur investeringsredovisningen är framtagen gå till tilläggsupplysningar och not 1 om redovisnings- och värderingsprinciper.

Investeringarna nedan är gjorda i materiella anläggningstillgångar.

Projekt	Budget 202306	Utfall 202306	Avvikelse	Utfall 202206
Ledningssystem	10 000	1 224	8 776	26 735
El utrustning	250		250	
Maskinutrustning	2 500	265	2 235	
Fastighet	850		850	
Torbjörntorp reservkraft och styrning	500		500	
Ultrafilteranläggning, byggnad	15 000		15 000	
Ultrafilteranläggning, övrig utrustning	35 000		35 000	
Kalkdoseringsanläggning		165	-165	1 274
Fastighetsköp Borgunda				3 225
Markköp Hjällö				1 035
Byggnad köp Borgunda				2 822
Renovering snabbfilter	1 250	3 128	-1 878	
Driftövervakningssystem	500		500	
Processdatasystem		401	-401	
Nätstation Hjällö		1 790	-1 790	
Summa nettoinvesteringar	65 850	6 973	58 877	35 091

Delårets investeringar

Investeringarna för delåret uppgår till 6 973tkr. De största investeringarna är gjorda på renovering snabbfilter med 3 128tkr, dubblering Skövdeledningen med 1 092tkr och nätstationen på Hjällö med 1 790tkr.

Årets investeringar är lägre jämfört med fg år och mot budget vilket beror på att investeringarna har blivit senarelagda.

KOMMUNALFÖRBUNDET SKARABORGSVATTEN

Revisionen

2023-10-06

Till Kommunfullmäktige i:

Skövde, Falköping, Skara kommuner

Revisorernas bedömning av delårsrapporten 2023-06-30

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-06-30 är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsmetod i kommunal verksamhet.

För 2023 finns två finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionens fastställda finansiella mål. Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig. Förbundet uppfyller båda de finansiella målen vid delåret.

I den av direktionen fastställda budgeten för 2023 finns ett verksamhetsmål som bedömts ha betydelse för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att det inte är möjligt utifrån resultatet i delårsrapporten att bedöma om målet är uppnått. Vår rekommendation är att direktionen ser över såväl målformuleringar som mätbarhet gällande de finansiella målen och verksamhetsmålen för en god ekonomisk hushållning.

Förbundets resultat för delåret uppgår till 6 174 tkr. Årsprognosen uppgår till 8 447 tkr, en förbättring på 4 337 tkr mot budget. Det beror i huvudsak på ökade intäkter och generella statsbidrag samt utjämnings- och minskningsåtgärder för verksamhetens nettokostnader.

Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår att förbundets prognosticerade balanskravsresultat uppgår till 8,4 mkr. Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Vår bedömning är att:

- Delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed
- De finansiella målen uppnås
- Det inte är möjligt att bedöma måluppfyllelsen av förbundets verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Skövde 2023-10-06

DocuSigned by:
Christina Eliasson
B49C74F36B734C3...
Christina Eliasson
Revisor Skara kommun

DocuSigned by:
Birgitta Johansson
602B089F15D8459...
Birgitta Johansson
Revisor Skövde kommun

DocuSigned by:
Ingrid Wirstam Schwanborg
16A73975DAF14D6...
Ingrid Wirstam Schwanborg
Revisor Falköping kommun

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2023-06-30

Granskningsrapport

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

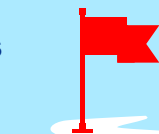
KPMG AB

2023-10-06

Snabb överblick

Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen uppfyller kraven.

Finansiella mål

Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Resultat och prognos

Förbundets delårsresultat uppgår till 6 174 tkr.

Årsprognosen uppgår till 8 447 tkr, en förbättring på 4 337 tkr mot budget. Det beror i huvudsak på ökade intäkter och generella statsbidrag samt utjämnings- och minskar verksamhetens nettokostnader.

Balanskravsresultat

Vår bedömning är att förbundet har uppnått balanskravsresultatet vid delåret.

Verksamhetsmål

Vi bedömer att det är svårt att fastställa om detta mål är uppfyllt eller ej.

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
 - Bedömning
 - Rekommendation
- Balanskravsresultat

Slutsats

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
- Balanskravsresultat

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av direktionens fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Kommer förbundet att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till direktionen.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2023-06-30.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionsred i kommunal verksamhet 2023. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser direktionens delårsrapport per 2023-06-30.

Rapporten är faktakontrollerad av ansvarig ekonom samt förbundsdirektören.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer (hädanefter RKR).

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Avstämningar med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Förbundet gör i delårsrapporten avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Inga avsteg noterades.

Delårsrapportens räkenskaper - fortsättning

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens har det inte kommit fram några omständigheter och avvikelser som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget för 2023.

God ekonomisk hushållning

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten har i delårsrapporten antagit 1 st. verksamhetsmål och 2 st. finansiella mål.

Finansiella mål:

- Att avgiftsnivåerna tydliggörs för medlemskommunerna med god framförhållning och med ett flerårsperspektiv framåt, i syfte att underlätta ägarnas ekonomiska planering och att minimera abrupta förändringar av vattenavgiften.
- Att avgiftsnivåer väljs så att förbundets skuld år 2032 ej motsvarar mer än fyra årsomsättningar, i syfte att undvika en räntekänslig ekonomi.

Verksamhetsmål

- Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera vatten av god kvalitet.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Finansiella mål:

Utifrån den genomförda granskningen är vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av direktionen fastställda finansiella målen. Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig. Förbundet uppfyller båda de finansiella målen vid delåret.

Verksamhetsmål:

Vår sammanfattande bedömning är att det är svårt att bedöma utifrån delårsrapporten om detta mål är uppfyllt eller ej. Vi rekommenderar att direktionen ser över såväl målformuleringen som mätbarhet såväl gällande de finansiella målen som verksamhetsmålen för en god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

En kommun/förbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att förbundets prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 8,4 mkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Beräkningen som ligger till grund för förbundets balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Utifrån vår genomförda översiktliga granskning av delårsrapporten gör vi bedömningen att resultatet är förenligt med det av direktionen fastställda i budget finansiella målen, dock är det svårt att bedöma om de verksamhetsmässiga målen är uppfyllda. Vi rekommenderar att direktionen ser över såväl målformuleringar som mätbarhet såväl gällande de finansiella målen som verksamhetsmålen för en god ekonomisk hushållning.

Slutsats – Balanskravsresultat

Utifrån vår genomförda översiktliga granskning har vi, utöver vad som nämns ovan i avsnitt 2, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i balanskravsutredningen delårsbokslutet.

Jönköping 2023-10-06

Thord Axelsson

Auktoriserad revisor

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

Yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Org. nr 222000–0281

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för Kommunalförbundet Skaraborgsvatten för perioden 2023-01-01—2023-06-30. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga bitrådets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Jönköping den 6 oktober 2023

KPMG AB

DocuSigned by:

71B76C47A11844F...

Thord Axelsson

Auktoriserad revisor

§ 155

Dnr 2023/01214

Delårsrapport för kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg per den 30 juni 2023**Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna. Direktionen beslutade den 25 september 2023, § 4, att godkänna delårsrapporten för år 2023. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-06
- Granskning av delårsrapporten 2023, KPMG, 2023-10-06
- Direktionen, § 4/2023
- Delårsrapport 2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsen

Delårsrapport för kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg per den 30 juni 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna. Direktionen beslutade den 25 september 2023, § 4, att godkänna delårsrapporten för år 2023. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Bakgrund

Kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna.

Direktionen beslutade den 25 september 2023, § 4, att godkänna delårsrapporten för år 2023. Delårets resultat är negativt med -2,2 miljoner kronor, vilket är 2,3 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet om -4,5 miljoner kronor för perioden.

Soliditeten uppgår till 50 %, vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt. Prognosen för helåret pekar på ett negativt resultat på -5,6 miljoner kronor.

Revisorerna bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed och att det finansiella målet uppfylls. Revisorerna bedömer att förbundets verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning inte fullt ut uppfylls.

Förvaltningens bedömning

Utifrån underlagen föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-06
- Granskning av delårsrapporten 2023, KPMG, 2023-10-06
- Direktionen, § 4/2023
- Delårsrapport 2023

Beslutet ska skickas till

Avfall och Återvinning Skaraborg, info@avfallskaraborg.se

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg

Org. nr 222000–1206

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg för perioden 2023-01-01—2023-06-30. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga bitrådets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Jönköping den 6 oktober 2023

KPMG AB

DocuSigned by:

71B76C47A11844F...

Thord Axelsson

Auktoriserad revisor

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2023-06-30

Granskningsrapport

Avfall & Återvinning Skaraborg

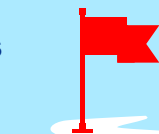
KPMG AB

2023-10-06

Snabb överblick

Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen uppfyller kraven.

Finansiella mål

Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Resultat och prognos

Förbundets delårsresultat uppgår till -2 187 tkr.

Årsprognosen uppgår till -5 646 tkr, en förbättring på 3 439 tkr mot budget. Det beror i huvudsak på minskade kostnader och något ökade intäkter.

Balanskravsresultat

Vår bedömning är att förbundet har uppnått balanskravsresultatet vid delåret.

Verksamhetsmål

Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten inte är förenligt med de av direktionen fastställda verksamhetsmålen och att samtliga mål inte kommer att nås fullt ut 2023.

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
 - Bedömning
 - Rekommendation
- Balanskravsresultat

Slutsats

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
- Balanskravsresultat

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL, bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till direktionen.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2023-06-30.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionsred i kommunal verksamhet 2023. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser direktionens delårsrapport per 2023-06-30.

Rapporten är kontrollerad av ansvarig ekonom samt förbundsdirektören.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer (hädanefter RKR).

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionens beslutade mål för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Avstämning med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Förbundet gör i delårsrapporten avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Inga avsteg noterades.

Delårsrapportens räkenskaper - fortsättning

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens har det inte kommit fram några omständigheter och avvikelser som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget för 2023.

God ekonomisk hushållning

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg har i delårsrapporten antagit 5 övergripande mål (varav 1 finansiellt mål)

Finansiella mål:

- Soliditeten understiger inte 35%

Verksamhetsmål

- Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet
- God service och hög tillgänglighet
- Aktuell och lättillgänglig information om förbundet avfallshantering och kundens bidrag till detta.
- Vara en attraktiv arbetsgivare.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Finansiella mål:

Utifrån den genomförda granskningen är vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de fastställda finansiella målen. Förbundet har bedömt detta mål som uppfyllt och vi har inte funnit någon som tyder på att det skulle vara väsentligt felaktigt.

Verksamhetsmål:

Vår bedömning är att resultatet i delårsrapporten har fyra övergripande mål för verksamheten. I delårsrapporten redovisas att inget av verksamhetsmålen är uppfyllda vid delåret, och bedöms även ej uppfyllas vid årets slut. Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig. Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten inte är förenligt med de av direktionens fastställda verksamhetsmål och att samtliga mål inte kommer att nås fullt ut 2023.

Balanskravsresultat

En kommun/förbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att förbundets prognostiserade balanskravsresultat uppgår till - 5 690 tkr för helåret.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Beräkningen som ligger till grund för förbundets balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Utifrån vår genomförda översiktliga granskning av delårsrapporten gör vi bedömningen att det finansiella målet är förenligt med det fastställda målet, medan delårsrapporten inte är förenlig med de fastställda verksamhetsmålen. Målen uppnås inte fullt ut under 2023.

Slutsats – Balanskravsresultat

Utifrån vår genomförda översiktliga granskning har vi, utöver vad som nämns ovan i avsnitt 2, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i balanskravsutredningen delårsbokslutet.

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

Direktionen för Avfall &
Återvinning Skaraborg

Delårsrapport 2023

Förslag till beslut

Direktionen godkänner delårsrapporten för år 2023.

Bakgrund

Delårsrapport har upprättats för perioden 1 januari – 30 juni 2023.

Resultatet för delåret är negativt med -2,2 miljoner kronor. Det är 2,3 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet om -4,5 miljoner kronor för perioden.

Soliditeten uppgår till 50 procent vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt.

Prognosen för år 2023 är ett negativt resultat på -5,6 miljoner kronor.

Bilagor

Delårsrapport 2023 för Avfall & Återvinning Skaraborg.

Delges

Medlemskommunerna Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda och Vara.

Avfall & Återvinning Skaraborg

Maria Törnblad
Ekonomichef

Revisionen

2023-10-06

Till Kommunfullmäktige i:

Hjo, Skövde, Tibro, Karlsborg, Töreboda,
Falköping, Skara, Gullspång, Mariestad,
Essunga, Grästorp, Götene, Vara
kommuner

Revisorernas bedömning av delårsrapporten 2023-06-30

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-06-30 är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsmetod i kommunal verksamhet.

För 2023 finns ett finansiellt mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att resultatet vid delår är förenligt med det av direktionen fastställda finansiella målet. Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

I den av direktionen fastställda budgeten för 2023 finns fyra övergripande mål som bedömts ha betydelse för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten inte är förenligt med de av direktionen fastställda verksamhetsmålen och att samtliga mål inte kommer att nås fullt ut 2023.

Förbundets resultat för delåret uppgår till – 2 187 tkr. Årsprognosen för förbundet är ett negativt resultat på – 5 646 tkr, en förbättring på 3 439 tkr mot budget. Detta beror i huvudsak på minskade kostnader och något ökade intäkter.

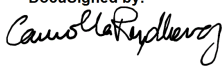
Kommunalförbundets prognostiserade balanskravsresultat uppgår till – 5 690 tkr för helåret. Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Vår bedömning är att:

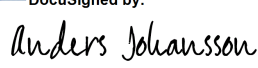
- Delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed
- Det finansiella målet uppfylls.
- Förbundets verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning uppfylls inte fullt ut.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Skövde 2023-10-06

DocuSigned by:

77BBEF1518D447B...

Camilla Rydberg
Revisor Götene kommun

DocuSigned by:

4587BEBD93144B0...

Anders Johansson
Revisor Karlsborg kommun

Delårsrapport 2023

Avfall & Återvinning Skaraborg

Delårsrapport per 2023-06-30

Innehåll

Sammanfattning	3
Förvaltningsberättelse	4
Händelser av väsentlig betydelse	4
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	5
Resultat och prognos	9
Bedömning av balanskravsresultat 2023.....	11
Förväntad utveckling	12
Ekonomiska rapporter	13
Driftredovisning.....	13
Investeringsredovisning	14
Resultaträkning.....	15
Balansräkning.....	15
Kassaflödesanalys.....	16
Noter och tilläggsupplysningar.....	16
Bilaga 1. Aktiviteter i verksamhetsplan.....	23

Sammanfattning

Resultatet för delåret är negativt med -2,2 miljoner kronor. Det är 2,3 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet om -4,5 miljoner kronor för perioden. Soliditeten uppgår till 50 procent vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt.

Prognosen för år 2023 är ett negativt resultat på -5,6 miljoner kronor, vilket är 3,4 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat på -9,1 miljoner kronor. Både intäkter och kostnader väntas bli lägre än budgeterat.

Lagförändringarna för både obligatorisk insamling av matavfall och kommunalt insamlingsansvar för förpackningar innebär genomgripande förändringar av det kommunala insamlingssystemet med start redan år 2024.

Adam van Stam
Förbundsordförande

Pontus Düring
Förbundsdirektör

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

- Nybyggd återvinningscentral, Heljeved i Vara kommun, öppnade i januari och drivs i A&ÅS regi. Det är första gången förbundet öppnar en helt nybyggd återvinningscentral. Den har möjliggjort bättre sortering och kapacitet att ta emot fler kunder.
- Krusegårdens återvinningscentral i Essunga kommun övergick till förbundets regi från februari.
- Både Stenstorps och Flobys återvinningscentraler har flyttats till tillfälliga platser då sluttäckning och iordningställande pågår på ordinarie platser. Lösningarna har blivit bra och det har varit prioriterat att kunna fortsätta ha återvinningscentral på dessa orter.
- Förberedelser inför att kommunerna tar över ansvar för att samla in förpackningar från januari 2024 pågår. Det handlar om drift, skötsel och tömning av alla återvinningsstationer samt att insamling hos flerbostadshus som idag har förpackningsinsamling ska fungera. Från och med 2027 är uppdraget att insamlingen ska vara fastighetsnära. Insamlingen ska finansieras av förpackningsproducenterna, men ersättningen rekvireras via Naturvårdsverket.
- Kommunplast¹ utsorteras på återvinningscentralerna Falevi i Falköping, Krusegården i Essunga samt Heljeved i Vara sedan i april 2023. Syftet är att öka återvinningen av plast och därmed minska utsläppen från förbränning och den mängd fossila resurser som behövs vid framställning av ny plast. Behandlingskostnaden per ton är högre för plast än för restavfall.
- Kundnöjdhetsmätning är genomförd och för att ta reda på kundernas nöjdhet med avfallshanteringen, kundernas vanor och attityder inom specifika frågor. Resultatet av undersökningen ska ge jämförelse med tidigare undersökningar och användas i det strategiska

¹ Kommunplast är plast som kommer från kommuninvånarna, därav namnet. Det är till exempel pulkor, plaststolar/-bord, leksaker, hinkar med mera.

förbättringsarbetet. 81 procent är mycket nöjda eller nöjda med avfallshanteringen i kommunen.

- Ny entreprenör för insamling i Falköping och Skara i början på året. Bytet har gått bra, utan störningar hos kunderna.
- Restavfall från ÅVC har minskat med cirka 20 procent jämfört med år 2022.
- Sortera säcken är infört på ytterligare tre återvinningscentraler; Heljeved i Vara kommun, Risängen i Skövde kommun samt Krusegården i Essunga kommun. Sortera säcken innebär att allt avfall ska sorteras och lämnas löst i respektive avfallsbehållare. Inga säckar med osorterat avfall tas emot på återvinningscentralen. Med rätt sortering ökar möjligheterna för avfallet att återvinnas och mängden restavfall minskas.

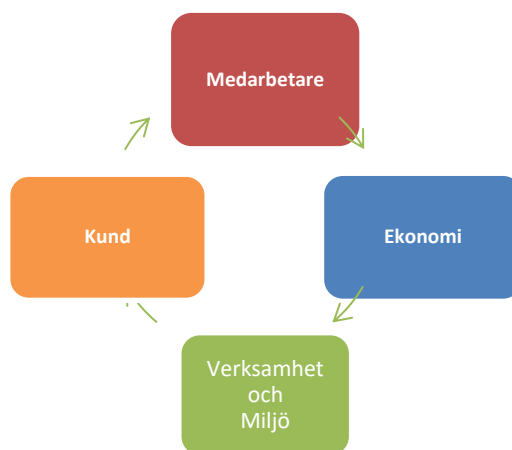
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Mål och måluppfyllelse 2023

Uppföljning av målen i verksamhetsplanen sker löpande under året och redovisas till direktionen två gånger per år.

Förbundet har 5 övergripande mål. Hittills i år har ett mål uppfyllts och ett har delvis uppnåtts. Tre av målen är inte uppnådda än.

Vid årets slut bedöms att ett mål kommer vara uppfyllt, två mål kommer vara delvis uppfyllda och två mål kommer inte vara uppfyllda.

Måluppfyllelse vid delårsbokslut

- Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet
- God service med hög tillgänglighet
- Aktuell och lättillgänglig information om Avfall & Återvinning
Skaraborgs miljödrivna avfallshantering och kundens bidrag till denna ("alla måste förstå – alla måste vara med")
- Vara en attraktiv arbetsgivare
- Ekonomi i balans

Den samlade bedömningen av god ekonomisk hushållning är att förbundet fortsatt har en god ekonomi och goda rutiner för att arbeta mot de uppsatta målen.

Verksamhet- och miljöperspektiv

Övergripande mål: **Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet.**

Indikator	Måluppfyllelse
Den totala mängden insamlat matavfall ska årligen öka.	Målet är uppnått. Den totala mängden insamlat matavfall har ökat under första halvåret från 3 249 till 3 279 ton jämfört med samma tidpunkt förra året. <u>Kommentar:</u> Prognosen för helåret är att målet kommer att uppnås.
Matavfallets renhetsgrad ska vara minst 98 procent vid varje fastighet.	Målet är inte uppnått. Plockanalys visar att 93 procent av matavfallet i den bruna tunnan är bioavfall som kan återvinnas till biogödsel och biogas. <u>Kommentar:</u> Plockanalys genomfördes i Gullspångs kommun i maj månad år 2023. Det planeras inte någon mer plockanalys av matavfall under året så prognosen för helåret är att målet inte kommer uppnås.

Indikator	Måluppfyllelse
"Sortera säcken" införs vid minst en ÅVC årligen.	<p>Målet är uppnått.</p> <p>"Sortera säcken" har införts vid återvinningscentralerna Krusegården i Essunga, Risängen i Skövde samt Heljeved i Vara under januari och februari 2023.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>"Sortera säcken" har nu införts på 11 anläggningar i förbundet.</p>

Kundperspektiv

Övergripande mål: **God service och hög tillgänglighet.**

Indikator	Måluppfyllelse
Nöjd kundindex ska år 2023 vara minst 85 %.	<p>Målet är inte uppnått.</p> <p>81 % av kunderna är nöjda med avfallshanteringen i kommunen enligt kundnöjdhetsmätning genomförd år 2023.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>Prognos för helåret är att målet inte kommer uppnås.</p>
Grönt kort införs för minst en ÅVC årligen.	<p>Målet är inte uppnått.</p> <p>ÅVC Heljeved i Vara förbereds för uppstart av grönt kort.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>Prognosen för helåret är att målet kommer uppnås.</p>

Övergripande mål: **Aktuell och lättillgänglig information om Avfall & Återvinning Skaraborgs miljödrivna avfallshantering och kundens bidrag till denna ("alla måste förstå – alla måste vara med").**

Indikator	Måluppfyllelse
Nöjd kundindex ska år 2023 vara minst 85 %.	<p>Målet är inte uppnått.</p> <p>69 % av kunderna är nöjda med informationen och 74 % är nöjda med kundtjänst enligt kundnöjdhetsmätning genomförd år 2023.</p>

Medarbetarperspektiv

Övergripande mål: **Vara en attraktiv arbetsgivare.**

Indikator	Måluppfyllelse
Nöjd medarbetarindex ska år 2024 vara minst 85 %.	<p>Målet är inte uppnått.</p> <p>Undersökning genomfördes under hösten 2022 och det samlade resultatet var 76 %.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>Medarbetarundersökningen genomförs vart tredje år. Nöjd-medarbetar-index används som ett komplement för att följa trender i verksamheten. Eftersträvansvärt är att ständigt förbättra sig samt att inte understiga riktvärdet 63. Fördelning mellan avdelningarna: insamling 67 %, ÅVC 76 %, kontor 84 %.</p>

Ekonomiskt perspektiv

Övergripande mål: **Ekonomi i balans.**

Indikator	Måluppfyllelse
Soliditeten understiger inte 35 %.	<p>Målet är uppnått.</p> <p>Soliditeten är 50 % och överstiger därmed det finansiella målet.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>Bedömningen är att målet kommer att uppnås även vid årsskiftet. Nuvarande prognos för helåret innebär en soliditet på 45 %.</p>

Resultat och prognos

Resultat första halvåret

Resultatet för delåret är negativt med -2,2 miljoner kronor. Det är 2,3 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet om -4,5 miljoner kronor.

Soliditeten uppgår till 50 procent vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt.

Nettokostnaden för renhållningsuppdraget har varit -1,8 miljoner kronor.

Årsbudget för renhållningsuppdraget är -8,5 miljoner kronor.

Bokföring för sluttäckning har ändrats inför 2023 jämfört med tidigare år.

Effekten blir att både kostnader och intäkter är lägre än tidigare år, men verksamheten ska ge ett nollresultat vid årets slut.

Prognos

Prognosen för år 2023 är ett negativt resultat på -5,6 miljoner kronor, vilket är 3,4 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat på -9,1 miljoner kronor.

Både intäkter och kostnader väntas bli lägre än budgeterat.

Intäkterna väntas bli 213,5 miljoner kronor, vilket är 2,1 miljoner kronor lägre än budgeterat. Grundavgifterna väntas vara 3 procent, motsvarande 1,8 miljoner kronor, lägre än budgeterat. Grundavgifterna blev lägre år 2022 än prognos och den effekten följer med i budget och prognosavvikelse år 2023. Slamtömningsavgifterna väntas vara 6 procent, motsvarande 1,3 miljoner kronor, lägre än budgeterat. Intäkterna för återvinningscentralerna väntas vara 0,9 miljoner kronor högre än budgeterat. Det motsvarar 10 procent.

Kostnaderna väntas bli 219,1 miljoner kronor, vilket är 5,6 miljoner kronor lägre än budgeterat. Störst skillnad mellan budget och prognos har enskilda avlopp samt återvinningscentralerna. Kostnaderna för enskilda avlopp väntas vara 3 procent lägre än budgeterat, vilket motsvarar 0,7 miljoner kronor. För

återvinningscentralerna väntas kostnaderna vara 9 procent lägre än budgeterat, vilket motsvarar 5,6 miljoner kronor. Effekterna av sortera säcken i kombination med försiktig budgetering innebär att kostnaderna behandling samt transporter blir lägre. Av väntat budgetöverskott står behandlingskostnaderna för 3,6 miljoner kronor, varav brännbart står för 2,5 miljoner kronor till följd av minskad mängd.

De främsta faktorerna till osäkerhet i prognosen är:

- Inköp av begagnade containrar och kärl kommer göras under slutet av året eller början av år 2024. Förutom osäkerhet på om inköp/leverans sker år 2023 eller 2024 saknar förbundet i nuläget kompletta uppgifter över kvarvarande livslängd och därmed har uppskattning fått göras på hur stor del av inköpet som blir investering. Detta gäller för kärl till restavfall samt containrar till förpackningar vid återvinningsstationer.
- Inköp av och utställning av kärl för uppstart av insamling av matavfall i Essunga, Grästorp och Götene planeras. Leverantör av kärl har ännu inte kunnat ge bekräftelse på leverans under år 2023.
- Grund- och hämtningsavgifter är som regel högre under andra halvåret än under första halvåret. Successiv samordning med nya medlemskommuner, där entreprenörer tidigare fakturerat kunder, har inneburit förändringar i intäktsflödet som ökar osäkerheten i prognosen.
- Sortera säcken har införts på fler återvinningscentraler och innebär minskad mängd restavfall, med en osäkerhet på hur stor minskningen blir. Behandlingskostnaderna blir lägre när restavfallet minskar.
- Förbundets sophämtningsfordon börjar bli äldre. Det leder till ökad osäkerhet för kostnader för reparationer och underhåll av dem.

Bedömning av balanskravsresultat 2023

Balanskravsutredning	2023-01-01 2023-06-30	Prognos 2023	Budget 2023
Resultat enligt resultaträkningen	-2 187	-5 646	-9 085
- samtliga realisationsvinster	-44	-44	0
+ realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Delårets resultat efter balanskravsjusteringar	-2 231	-5 690	-9 085
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Delårets balanskravsresultat	-2 231	-5 690	-9 085

Helårsprognosen visar ett underskott om -2,2 miljoner kronor. Underskottet är planerat och lägre än budgeterat underskott på -9,1 miljoner kronor. Detta följer direktionens beslut att finansiera införandet av matavfallsinsamling med det egna kapitalet.

Finansiellt mål för förbundet är att ha en soliditet på 35 procent eller mer. Prognosen är att soliditeten kommer vara 45 procent vid årsskiftet.

Med hänsyn till den goda soliditeten bedöms det finnas synnerliga skäl att inte återställa det negativa resultatet. Planerade årliga avgiftshöjningar och kostnadsbesparing ska ge ett resultat i balans.

Förväntad utveckling

Insamling av matavfall

Enligt EU:s avfallsdirektiv ska kommunen senast den 31 december 2023 säkerställa att hushållens matavfall separeras och materialåtervinns.

Ansökan om dispens för att kunna samordna införande av matavfallsinsamling och insamling av förpackningar under 2024 och 2025 är inskickat till Naturvårdsverket.

Konsekvenserna av obligatorisk insamling av matavfall är att de miljöstyrande avgifterna inte längre kan tas ut av de som valt att tacka nej till insamling av matavfall. Intäkterna minskar samtidigt som kostnaderna ökar för insamlingen då fler kärl ska tömmas. Kostnader för kvalitetskontrollerande åtgärder riskerar också att öka.

De kommuner i förbundet som helt saknar insamling av matavfall är Essunga, Grästorp och Götene kommuner. Planering pågår och insamlingen kommer att starta i enlighet med avfallsdirektivet senast 1 januari 2024.

Kommunal insamling av förpackningar

Regeringen har beslutat att den 1 januari 2024 ska kommunerna ta över insamlingsansvaret för förpackningsavfall från hushåll. Senast 2027 ska fastighetsnära insamling av förpackningar vara infört. Från den 1 januari 2026 ska kommunerna även samla in samma sorters förpackningsavfall på större populära platser utomhus, som till exempel torg och parker av viss storlek. Producenterna ska fortsatt finansiera insamlingen genom att ersätta kommunerna för kostnader kopplade till insamlingen.

Kommunalt insamlingsansvar för förpackningar innebär en genomgripande förändring av det kommunala insamlingssystemet. Tiden för omställningen är alltför kort och det finns en viss risk i att ersättningsmodellen från producenterna till kommunerna inte kommer att täcka de faktiska kostnaderna fullt ut under införandeperioden.

Ekonomiska rapporter

Driftredovisning

Redovisning av kostnader och intäkter januari – juni 2023

tkr	2023-01-01 2023-06-30	2022-01-01 2022-06-30	Prognos 2023	Budget 2023
Renhållningsuppdrag intäkter	105 037	101 210	211 614	213 265
Renhållningsuppdrag kostnader	-106 859	-99 968	-216 180	-221 800
Renhållningsuppdrag resultat	-1 823	1 242	-4 566	-8 535
Övrig verksamhet, netto	-365	107	-1 080	-550
Resultat	-2 188	1 349	-5 646	-9 085

Kostnader per verksamhet

	2023-01-01 2023-06-30	2022-01-01 2022-06-30	Prognos 2023	Budget 2023
Direktion	-316	-275	-665	-665
Administration	-10 567	-10 274	-21 290	-21 290
Återvinningscentraler	-30 285	-28 586	-60 482	-66 115
Enskilda avlopp	-11 440	-10 406	-22 000	-22 665
Sop- och latrinhämtning	-54 252	-50 427	-111 744	-111 065
Kostnader renhållningsuppdraget	-106 859	-99 968	-216 180	-221 800
Förpackningsinsamling	-281		-735	-735
Sluttäckning	-513	-9 792	-1 195	-1 195
Verksamhetsavfall	-590	-506	-995	-995
Kostnader övrig verksamhet	-1 384	-10 298	-2 925	-2 925
Summa kostnader	-108 243	-110 266	-219 105	-224 725

Intäktsredovisning

tkr	2023-01-01 2023-06-30	2022-01-01 2022-06-30	Prognos 2023	Budget 2023
Grundavgifter	32 803	29 859	68 100	69 900
Hämtnings- och behandlingsavgifter	53 700	54 771	110 500	110 500
Latrin	63	68	500	500
Enskilda avlopp	10 573	9 794	21 146	22 445
Återvinningscentraler	6 299	5 434	9 840	8 940
Övrigt	1 598	1 284	1 528	980
Intäkter renhållningsuppdraget	105 037	101 210	211 614	213 265
Övriga intäkter	1 019	10 405	1 845	2 375
Summa intäkter	106 056	111 615	213 059	215 640

Investeringsredovisning

	2023-01-01 2023-06-30	Prognos 2023	Budget 2023
Vara ÅVC	122	217	5 435
Götene ÅVC	0	0	4 200
Containrar	2 586	2 586	2 475
Övriga inventarier	163	163	990
Stenstorp ÅVC	0	0	0
Floby ÅVC	0	0	0
Summa ÅVC	2 871	2 966	13 100
Kärl och containrar	1 260	6 700	6 700
Kärl matavfall	0	5 250	3 700
Ombyggnad kontor Bångahagen	298	298	0
Summa insamling	1 558	12 248	10 400
ÅVS containrar	0	4 600	2 700
Returpapperscontainrar	0	1 800	0
Containrar omlastning förpackningar	0	700	0
Kärl fastighetsnära insamling, förpackningar	0	0	10 000
Summa förpackningar	0	7 100	12 700
Summa investeringar	4 429	22 314	36 200

Resultaträkning

tkr	Not	2023-01-01 2023-06-30	2022-01-01 2022-06-30	Prognos 2023	Budget 2023
Verksamhetens intäkter	2	106 056	111 615	213 459	215 640
Verksamhetens kostnader	3, 4, 5	-103 121	-106 619	-209 435	-213 810
Avskrivningar	6	-5 142	-3 647	-9 700	-10 915
Verksamhetens nettokostnader		-2 207	1 349	-5 676	-9 085
Finansiella intäkter		20	0	30	0
Finansiella kostnader		0	0	0	0
Resultat efter finansiella poster		-2 187	1 349	-5 646	-9 085
Extraordinära poster					
Årets resultat		-2 187	1 349	-5 646	-9 085

Balansräkning

tkr	Not	2023-06-30	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	7	2 395	2 427
Maskiner och inventarier	8, 9	20 549	18 600
Bilar och andra transportmedel	10	12 307	14 935
Summa anläggningstillgångar		35 251	35 962
Omsättningstillgångar			
Fordringar	11	50 626	41 756
Kassa och bank		11 043	27 553
Summa omsättningstillgångar		61 669	69 309
SUMMA TILLGÅNGAR		96 920	105 272
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Årets resultat		-2 188	5 429
Övrigt eget kapital		50 516	45 087
Summa eget kapital		48 328	50 516
Skulder			
Långfristiga skulder			
Kortfristiga skulder	12, 13	48 592	54 756
Summa skulder		48 592	54 756
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		96 920	105 272

Kassaflödesanalys

tkr	Not	2023-01-01- 2023-06-30	2022-01-01- 2022-12-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		-2 188	5 429
Justering för av- och nedskrivningar		5 142	7 978
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		-44	-503
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-8 842	-10 509
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-6 193	7 872
Medel från den löpande verksamheten		-12 125	10 267
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-4 430	-26 234
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		44	549
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-4 386	-25 685
Finansieringsverksamheten			
Ökning/minskning långfristiga skulder			
Ökning/minskning långsiktiga fordringar			
Kapitaltillskott nya medlemmar			8 497
Medel från finansieringsverksamheten		0	8 497
PERIODENS KASSAFLÖDE		-16 510	-6 921
Likvida medel vid årets början		27 553	34 474
Likvida medel vid periodens slut		11 043	27 553

Noter och tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bland annat innebär att:

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

INTÄKTER

Redovisning av intäkter

Försäljning av varor och tjänster redovisas vid leverans till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande: Ränteintäkter i enlighet med effektiv avkastning.

Från och med 2023 har en förändring i redovisningen av intäkter och kostnader för sluttäckning gjorts. Tidigare har detta bokförts som intäkter respektive kostnader men då detta är kommunernas intäkter och kostnader och förbundet endast är mellanhand redovisas dessa numer via balansräkningen som kortfristig fordran eller skuld. Detta gör att utfallet för sluttäckningen mellan 2023 och 2022 inte är jämförbart.

KOSTNADER

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	10-20 år
Maskiner, inventarier och fordon	3-10 år

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Leasingavtal för bilar *där varje enskilt avtal är oväsentligt och enskilt klassificeras som operationell leasing* bedöms samlat för tillgångskategorin ”bilar” och redovisas som finansiell leasing om värdet totalt är väsentligt.

Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper, baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer, som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder, som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

Inga väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar och antaganden på balansdagen bedöms kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Not 2 Övriga intäkter**2023-01-01
-2023-06-30****2022**

Grund- och hämningsavgifter	97 139 494	194 609 197
Försäljning av material och mottagningsavgifter ÅVC	6 127 508	9 587 479
Intäkter kommersiell verksamhet	1 019 183	17 448 395
Realisationsvinster	44 100	541 923
Övriga ersättningar	1 725 520	1 708 768
Summa intäkter	106 055 805	223 895 762

Not 3 Ersättning till revisorerna**2023-01-01
-2023-06-30****2022**

Revisionsuppdraget KPMG	38 975	45 000
	38 975	45 000

Not 4 Övriga externa kostnader**2023-01-01
-2023-06-30****2022**

Entreprenader	34 387 924	76 040 455
Behandlingsavgifter	23 118 502	37 217 399
Förbränningsskatt	0	3 750 440
Konsulttjänster	803 676	1 440 174
Lokal- och markhyror	2 043 494	2 476 704
Hyror/leasing av anläggningstillgångar	236 659	281 384
Bränsle, energi och vatten	3 514 708	6 568 296
Transporter	1 736 279	4 454 088
Övriga lokal- och verksamhetskostnader	784 701	7 678 268
Förbrukningsinventarier och material	3 632 373	9 435 315
Reparation och underhåll av maskiner och inventarier	2 357 685	4 923 705
Administrationskostnader	6 219 604	15 107 983
Realisationsförluster	0	38 754
Övriga verksamhetskostnader	1 112 625	2 407 354
Summa övriga externa kostnader	79 948 230	171 820 319

Not 5 Personalkostnader**2023-01-01
-2023-06-30****2022**

Arvoden	157 023	286 931
Löner	16 321 507	26 647 974
Kostnadsersättningar	44 102	62 655
Sociala avgifter	5 001 958	9 007 853
Pensionskostnader	1 230 688	2 186 975
Personalsociala kostnader	417 671	477 286
Summa personalkostnader	23 172 949	38 669 674

Not 6 Avskrivningar**2023-01-01
-2023-06-30****2022**

Byggnader	330 204	640 691
Maskiner	1 049 413	896 376
Inventarier	1 133 540	1 347 028
Bilar och transportmedel	2 628 794	5 093 918
Summa avskrivningar	5 141 951	7 978 013
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år		
Byggnader	10 år	10 år
Maskiner, inventarier och fordon	6 år	10 år

Not 7 Byggnader och mark**2023-06-30****2022-12-31**

Ingående anskaffningsvärden	6 584 095	6 584 095
Omklassificeringar	491 561	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 075 656	6 584 095
Ingående avskrivningar	-4 362 480	-3 721 789
Årets avskrivningar	-330 204	-640 691
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 692 684	-4 362 480
Pågående nyanläggningar		
Ingående balans	205 507	12 250
Utgifter under året	298 304	193 257
Under året genomförda omfördelningar	-491 561	0
Utgående balans	12 250	205 507
Utgående redovisat värde	2 395 222	2 427 122

Not 8 Maskiner	2023-06-30	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	18 162 631	11 099 631
Investeringar	45 000	7 213 000
Försäljningar/utrangeringar	0	-150 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	18 207 631	18 162 631
Ingående avskrivningar	-9 952 739	-9 203 979
Försäljningar/utrangeringar	0	147 616
Årets avskrivningar	-1 049 413	-896 376
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 002 152	-9 952 739
Ingående uppskrivningar	0	
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0	
Utgående redovisat värde	7 205 479	8 209 892

Not 9 Inventarier	2023-06-30	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	16 816 845	9 050 407
Investeringar	4 086 706	7 818 288
Försäljningar/utrangeringar	0	-51 850
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	20 903 551	16 816 845
Ingående avskrivningar	-6 426 864	-5 088 132
Försäljningar/utrangeringar	0	8 296
Årets avskrivningar	-1 133 541	-1 347 028
Utgående ackumulerade avskrivningar	-7 560 405	-6 426 864
Ingående uppskrivningar	0	
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0	
Utgående redovisat värde	13 343 146	10 389 981

Not 10 Bilar och andra transportmedel	2023-06-30	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	45 589 029	34 579 685
Investeringar	0	11 009 344
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	45 589 029	45 589 029
Ingående avskrivningar	-30 653 593	-25 559 674
Årets avskrivningar	-2 628 794	-5 093 919
Utgående ackumulerade avskrivningar	-33 282 387	-30 653 593
Ingående uppskrivningar	0	
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0	
Utgående redovisat värde	12 306 642	14 935 436

Not 11 Fordringar**2023-06-30****2022-12-31**

Kundfordringar	38 936 871	30 365 064
Övriga fordringar	2 215 227	1 431 781
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9 474 068	9 959 048
Summa fordringar	50 626 166	41 755 893

Not 12 Övriga kortfristiga skulder**2023-06-30****2022-12-31**

Leverantörsskulder	18 138 805	33 547 089
Momsskuld	8 085 759	2 874 703
Sociala avgifter	915 334	665 806
Personalens källskatt	743 822	538 629
Övriga kortfristiga skulder	5 263 136	750 230
Summa övriga kortfristiga skulder	33 146 856	38 376 457

Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**2023-06-30****2022-12-31**

Upplupna löner	778 168	378 335
Upplupna semesterlöner	3 692 457	2 336 867
Pensionsskuld avg best ÅP	821 126	1 106 415
Löneskatt avg best ÅP och övrig löneskatt	133 573	160 955
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10 026 588	12 397 166
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15 451 912	16 379 738

Bilaga 1. Aktiviteter i verksamhetsplan

Verksamhet- och miljöperspektiv

Övergripande mål: **Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet.**

Prioriterade aktiviteter

Återvinningscentraler	<p>”Sortera säcken” införs vid Vara och Risängen</p> <p><i>Sortera säcken infördes i januari på Heljeved i Vara och i februari på Risängen i Skövde samt Krusegården i Essunga.</i></p>
Insamling	<p>Återstarta plockanalyser samt utöka insamlingen av matavfall</p> <p><i>Plockanalys är genomförd i Gullspångs kommun på både rest- och matavfall från småhus. Detta för att ha ett ”förevärde” i testprojektet med fastighetsnära insamling av förpackningar som planeras till våren 2024.</i></p>
Verksamhetsstöd	<p>Öka andelen digitala utskick och fakturor</p> <p><i>Andelen digitala utskick och fakturor har ökat till 64,5 procent från 63,2 procent år 2022.</i></p>
Stab/ledning	<p>Administration/rutin kommunala insamlingsansvaret för förpackningar</p> <p><i>Förbundet har kommit så långt i förberedelserna att andra aktörer kommer på studiebesök.</i></p>

Kundperspektiv

Övergripande mål: **God service och hög tillgänglighet.**

Aktuell och lättillgänglig information om Avfall & Återvinning Skaraborgs miljödrivna avfallshantering och kundens bidrag till denna ("alla måste förstå – alla måste vara med")

Prioriterade aktiviteter

Återvinningscentraler	Införande och vidmakthållandet av grönt kort
Insamling	Tydliga informationsdukar på samtliga fordon
Verksamhetsstöd	<p>Öka antalet e-tjänster</p> <p>Nedanstående e-tjänster är nya under 2023.</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Abonnemangsändring/kärlbyte</i>• <i>Anmälan e-postadress och reg.nr ÅVC (tillfällig tjänst för insamling av data till den nya vågen)</i>• <i>Anmälan enskilt avlopp i Essunga (tillfällig tjänst för insamling av data till Essungas slamregister)</i>• <i>Ansökan om delat kärl</i>• <i>Ansökan om återvinningskort ÅVC</i>• <i>Beställa sophämtning till nybyggd fastighet.</i>• <i>Beställning av latrinkärl (inför årets utkörning av kärl)</i>• <i>Beställning av matavfallspåsar, flerbostadshus</i>• <i>Extratömning sophämtning</i>• <i>Fakturafrågor/fakturakopior</i>• <i>Trasigt kärl</i>• <i>Utbetalningsunderlag (tänkt att använda för att på ett säkert sätt kunna lämna sina kontouppgifter vid t.ex. återbetalning, arrendeersättning)</i>• <i>Utebliven tömning</i> <p>E-tjänst för uppehåll och ägarbyten finns sedan tidigare.</p>
Stab/ledning	<p>Bevaka likvärdig prestation mot samtliga kommuner i "utökade uppdraget"</p> <p><i>Kommunerna hanteras lika när det gäller information, remisser, förfrågningar med mera.</i></p>

Medarbetarperspektiv

Övergripande mål: **Vara en attraktiv arbetsgivare.**

Prioriterade aktiviteter

Återvinningscentraler	Genomföra studiebesök samt systematiserad kompetensutveckling (onboarding) <i>Studiebesök är genomförda under våren hos Skövde Energi och biogasanläggningen i Falköping, två av våra största mottagare av avfall för behandling.</i>
Insamling	Intern information samt systematiserad introduktion (onboarding) <i>Studiebesök är genomförda under våren hos Skövde Energi och biogasanläggningen i Falköping, två av våra största mottagare av avfall för behandling.</i>
Verksamhetsstöd	Nytt intranät med rätt, relevant och tillgänglig information <i>Nytt intranät från 1 juni, med rätt, relevant och tillgänglig information.</i>
Stab/ledning	KASAM – Vi-känsla Attraktiv arbetsgivare

Ekonomiperspektivet

Övergripande mål: **Ekonomi i balans.**

Prioriterade aktiviteter

Återvinningscentraler	Justera avgifterna för företag på ÅVC. <i>Avgifterna för företag på ÅVC justeras inför varje nytt år, för att vara marknadsmässiga och utifrån de avfallsmängder och avfallssorter som lämnas.</i> Utveckla automatiserad hantering/vägning.
Insamling	Utveckla/implementera mobila rensverket för slam. Bevaka rutt/fordonsoptimering.
Verksamhetsstöd	Systematiserad registervård. Flytta beslutsattest till verksamhetsansvarig för ökad tydlighet/kostnadsmedvetenhet.
Stab/ledning	Onboarding ny ekonomichef. Nya revisionsbestämmelser. Diariehantering – Rutiner <i>Rutiner för diariehantering har setts över och antalet diarieförda ärenden har ökat jämfört med tidigare år.</i>

§4

Delårsrapport 2023

Beslut

Direktionen godkänner delårsrapporten för år 2023.

Bakgrund

Delårsrapport har upprättats för perioden 1 januari – 30 juni 2023.

Resultatet för delåret är negativt med -2,2 miljoner kronor. Det är 2,3 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet om -4,5 miljoner kronor för perioden.

Soliditeten uppgår till 50 procent vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt.

Prognosen för år 2023 är ett negativt resultat på -5,6 miljoner kronor.

Handlingar

Delårsrapport 2023 för Avfall & Återvinning Skaraborg.

Delges

Medlemskommunerna Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda och Vara.

Avfall & Återvinning Skaraborg

§ 156

Dnr 2023/01158

**Delårsrapport för Samordningsförbundet Skaraborg
per den 31 augusti 2023****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Samordningsförbundet Skaraborg är en samverkansform för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och 14 kommuner i Skaraborg. Styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg beslutade den 3 oktober 2023, § 6a, att godkänna delårsredovisningen. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Protokoll från styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg, 2023-10-03
- Samordningsförbundet Skaraborgs delårsredovisning per den 31 augusti 2023
- Samordningsförbundet Skaraborgs projektredovisning år 2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsen

Delårsrapport för Samordningsförbundet Skaraborg per den 31 augusti 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Samordningsförbundet Skaraborg är en samverkansform för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och 14 kommuner i Skaraborg. Styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg beslutade den 3 oktober 2023, § 6a, att godkänna delårsredovisningen. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Bakgrund

Samordningsförbundet Skaraborg är en samverkansform för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och 14 kommuner i Skaraborg. Samordningsförbundet startade sin verksamhet januari 2021 och är ett resultat av en sammanslagning av de tre tidigare förbunden Samordningsförbundet Norra, Västra och Östra Samordningsförbundet. Målet är en effektiv användning av samhällets resurser och att med lokala behov avgöra vad som behövs för att fler personer ska få, behålla eller förbättra sin förmåga att förvärvsarbeta.

Styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg beslutade den 3 oktober 2023, § 6a, att godkänna delårsredovisningen.

Förvaltningens bedömning

Utifrån underlaget föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Protokoll från styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg, 2023-10-03
- Samordningsförbundet Skaraborgs delårsredovisning per den 31 augusti 2023
- Samordningsförbundet Skaraborgs projektredovisning år 2023

Beslutet ska skickas till

Samordningsförbundet Skaraborg, info@samskaraborg.se

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

PROTOKOLL 5

2023

Protokoll 5

Plats och tid

Styrelsemöte Samordningsförbundet Skaraborg
Tisdagen den 3 oktober kl. 9:00–12:00

Paragrafer § 1 - § 10

Beslutande

Ulla-Karin Cannervik, Arbetsförmedlingen, ordförande
Björn Thodenius, Gullspångs kommun, vice ordförande
Louise Samuelsson, Försäkringskassan
Lars Holmberg, Västra Götalandsregionen

Adjungerade

Cliff Nyqvist, Essunga kommun
Anna Dalström, Götene kommun
Ann-Christine Fredriksson, Hjo kommun
Richard Thorell, Mariestads kommun
Michael Karlsson, Skara kommun
Anita Löfgren, Skövde kommun
Ingela Lager, Tibro kommun
Runo Johansson, Tidaholms kommun
Linn Brandström, Töreboda kommun
Fredrik Pettersson, Vara kommun
Ingvor Bergman, Falköpings kommun
Christina Ulfström, Lidköpings kommun

Ersättare

Tina Song, Arbetsförmedlingen
Peter Larsson, Försäkringskassan
Jenni Gustand, Gullspångs kommun
Merja Wester, Hjo kommun
Linnea Wall, Mariestads kommun
Kenneth Källström, Skövde kommun
Maria Maric, Tibro kommun

Övriga deltagare

Christel Martinsson, förbundschef
Amanda Hermansson, administratör

Anmält förhinder

Elisabeth Persson, Karlsborgs kommun
Marie Nilsson, Skara kommun
Monica Staudinger, Karlsborgs kommun
Ann-Charlott Karlsson, Töreboda kommun
Anne-Charlotte Granander, Götene kommun
Sebastian Ekeröth Claussen, Västra
Götalandsregionen
Tommy Larsson, Lidköpings kommun
Elin Härling, Vara kommun
Ingela Backman, Tidaholms kommun
Bengt-Göran Henningsson, Essunga kommun
Caroline Lundberg, Falköpings kommun

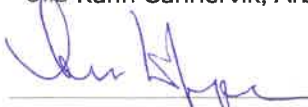
Underskrifter

Ordförande

Ulla-Karin Cannervik, Arbetsförmedlingen

Justerare

Anita Löfgren, Skövde kommun

Sekreterare

Amanda Hermansson, Samordningsförbundet Skaraborg

Anslag/ bevis

Organ	Samordningsförbundet Skaraborg
Sammanträdesdatum	2023-10-03
Anslaget under tiden	2023-10-12 – 2023-11-02
Förvaringsplats för protokoll	Samordningsförbundet Skaraborg, S:t Sigfrids gata 8, Skövde
Underskrift	

§1. Sammanträdet öppnas

Ulla-Karin Cannervik, ordförande, hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

§2. Val av justerare

Anita Löfgren väljs till justerare.

§3. Förra mötets protokoll

Läggs till handlingarna.

§4. Föredragningslistan

Föredragningslistan godkänns med tillägg av §5a.

§5. Rapporter

a. Inledning/ nuläge

Förbundschef inleder med att kort gå igenom nuläget i förbundet, bland annat hur resterande mötesdatum ser ut för året, vilka insatser som behöver nya beslut om förlängning, samt vilka insatser som avslutas vid årsskiftet.

b. Rapport från beredningsgruppsmötet

Föregående beredningsgruppsmöte hölls i samband med studieresan till Köpenhamn i slutet av augusti och vi fokuserade på två punkter: styrgruppsmöte Cresco+ där projektets upphandlade utvärderare Sweco presenterade nulägesanalysen, samt en projektidé från AF som beredningsgruppen fick diskutera.

§6. Beslutsärenden

a. Delårsredovisning 2023

Förbundet har fram till och med augusti månads slut haft 471 individer (63% kvinnor, 36% män, 1% med annan definition av kön) inskrivna i våra insatser. Av de individerna som avslutats har 59% positiva avslut. Den könsuppdelade statistiken visar dock att 56% av kvinnorna och 69% av männen gör positiva stegförflyttningar mot arbete och studier. När det gäller målet att förbundets parter arbetar tillsammans med individens bästa i fokus finns mycket som pekar på en förbättrad och utökad samverkan, inte minst finns många signaler som visar på detta i ESF-projektet Cresco+.

Av förbundets totala budgetram på 39 882 000 kr fördelas 23 521 000 kr (59%) till individinriktade insatser, 3 179 000 kr till strukturinriktade insatser samt 3 556 000 kr till förbundets drift. De ekonomiska rapporterna visar däremot på att vi sannolikt ändå inte lyckas omsätta mer av det egna kapitalet i den utsträckning som vi önskat.

Ordförande uttrycker en oro för förbundets stora egna kapital.

Styrelsen beslutar att

Godkänna upprättad delårsredovisning för 2023.

b. Cresco+

Cresco+ som startade upp 1 mars 2023 har fått en riktigt bra start. Målet är 500 deltagare för hela projektperioden men redan efter augusti 2023 har 261 deltagare remitterats in till projektet.

81% av deltagarna i Cresco+ upplever förbättrad hälsa efter att de avslutat projektet.

39% av de som avslutats hittills har fått arbete eller påbörjat studier.

32 % av de som hittills avslutats har gått vidare till arbetsträning.

En första nulägesanalys är gjord av projektets upphandlade utvärderare Sweco. Beredningsgruppen fick ta del av denna på sitt föregående möte och den fanns som bilaga till informationsunderlaget för kännedom för styrelsen.

Riktigt glädjande är att intresset för Cresco+ har ökat radikalt sedan uppstarten och efterfrågan av information och utbildning i BIP är därför hög. Projektledare och metodstödjare försöker att tillgodose önskemålen om information och stöttning i metoden men behovet är större än resurserna. För att kunna implementera arbetssättet vill vi gärna kunna tillmötesgå önskemålen om att informera/utbilda såväl handläggare på arbetsmarknadsenheterna som remitterter och övriga intressenter. Detta är viktigt eftersom olika aktörers kunskap om och delaktighet i metoden medför att deltagarna får bättre förutsättningar att närma sig arbete. Därför kommer eventuellt en utökning ske inom Cresco+ budget med en tjänst för att bistå projektledningen. Även utbildning/information via Væksthuset i Köpenhamn till handläggare som inte arbetar direkt i projektet samt till remitterter och andra parter som vill få en ökad förståelse för metoden planeras som ett led i implementeringen.

De allra flesta kommunerna följer planeringen enligt avtal och en del kommuner har uttryckt behov av utökning för att klara av trycket från remitterterna. Dessutom vore det bra om tjänsterna har visst utrymme för att arbeta aktivt med samverkan eftersom det är en betydande del av arbetssättet inom BIP.

På styrelseberedningens senaste möte diskuterades möjligheten att utöka antalet tjänster i projektet genom att avsätta mer medel från förbundet. Styrelseberedningen var mycket positiv till detta och projektledare fick i uppdrag att ta fram ett förslag till styrelsemötet utifrån hur behovet ser ut.

Kansliet föreslår att utöka Cresco+ med sex samordnartjänster för perioden november 2023 till och med april 2025. Detta utifrån Samordningsförbundets budget. Nedan finns en tabell som visar skillnaden i budget.

	2023	2024	2025
Nuvarande budget	9 819 660 kr	12 137 100 kr	4 386 414 kr
Utökning med 6 tjänster	582 603 kr	3 495 618 kr	1 165 206 kr
Ny föreslagen budget	10 402 263 kr	15 632 718 kr	5 551 620 kr

Styrelsen beslutar att

Utöka Cresco+ med sex samordnartjänster under perioden november 2023 till och med april 2025 och avsätta ytterligare medel ur förbundets budget för detta; 582 603 kr under 2023, 3 495 618 kr under 2024 och 1 165 206 kr under 2025.

c. Samverkansdag/ utöka budgetpost kompetensutveckling 2024

Det finns en helt ny idé om att Samordningsförbundet skulle arrangera en hel konferensdag "Samverkansdag" i Skaraborg för alla medarbetare och chefer, insatspersonal – ja alla som arbetar aktivt med samverkan. Ursprungligen är det tre idéer som har slagits samman till ett paket. Den första delen handlar om att Arbetsmarknadsenheterna historiskt haft AME-dagar i Skaraborg för sin personal och sedan en tid frågat om Samordningsförbundet på något sätt kan vara med och arrangera det med dem, här har tanken väckts att fler borde vara med en sådan dag för att stärka samverkan. Den andra delen handlar om att de delar av Beredningsgruppen som varit på studieresa i Danmark önskar att en grundföreläsning ges om BIP och tron på individen till alla deras medarbetare. Den tredje delen är helt innovativ och handlar om att uppmuntra medarbetare genom att låta dem gå på något mer än en föreläsning, nämligen en motivationsshow. En show med föreläsarna Tobias Karlsson och Magdalena Forsberg som plockar in något som är ganska nytt i Sverige genom att göra en show med musik och dans som ändå innehåller ett starkt budskap. Ämnet handlar om att få balans i livet och berör både hälsa, träning, kost, meningsfull tillvaro mm. Precis dessa ämnen arbetar mycket av personalen bland våra parter med att rusta invånare i och att vi som förbund skulle kunna göra något extra för att rusta och motivera personalen ytterligare skulle kunna vara en mycket god investering.

Beredningsgruppen är positiv till att Samordningsförbundet arrangerar en samverkansdag som innehåller en föreläsning om BIP, valbara seminarier på olika lokala ämnen, och motivationsshowen. Styrelseberedningen tycker idén är spännande och har spelat in en önskan att undersöka om programmet kan livesändas för att skapa inkludering för de som inte får resa till konferensen.

En preliminär prisbild för 500 personer på plats och max 200 personer digitalt för ett preliminärt datum bokat i början av februari 2024:

Lokaler Vara konserthus inkl lunch och fika:	218 500 kr
Livesändning:	23 000 kr
Motivationsshowen:	190 000 kr
Föreläsning BIP från Væksthuset Danmark:	27 000 kr
Föreläsare Seminarier:	50 000 kr
Summa:	508 500 kr

Önskar styrelsen att Samordningsförbundet arbetar vidare för att kunna arrangera en Samverkansdag för alla parter? Kan budgetposten kompetensutveckling utökas under 2024 för att rymma kostnader för Samverkansdagen?

Styrelsen beslutar att

Utöka budgetposten för kompetensutveckling med 508 500 kr under 2024, samt ge kansliet i uppdrag att arbeta vidare för att kunna arrangera en Samverkansdag.

§7. Diskussionsärenden

a. Rotationsordning

Med den nya förbundsordningen så verkställs den nya omtolkningen av finslagen, dvs då blir alla ordinarie valda ledamöter fullvärdiga medlemmar med egen röst i Samordningsförbundets styrelse. Därför behöver rotationsordningen ses över för idag utgår den ifrån att endast en från varje part har en fullvärdig plats och

rösträtt i styrelsen. Det har också framkommit röster om att styrelseberedningen kanske borde omformas till ett arbetsutskott och detta borde i så fall också framgå av rotationsordningen.

Enligt styrelseberedningens förslag diskuteras rotationsordningen på styrelsemötet. Flera i styrelsen är positiva till att ändra till ett arbetsutskott istället för styrelseberedning, med reservation för att vi behöver undersöka om det behöver framgå i förbundsordningen om vi har det ena eller det andra. Om ett eventuellt arbetsutskott ska kunna ta beslut behöver delegationsordningen ändras.

Styrelsen diskuterar även om vice ordförande ska sitta längre än ett år och det framkommer åsikter både för och emot. Fördelar är exempelvis att det annars skulle ta väldigt lång tid innan alla kommuner får vara vice, men nackdelar är att ett år är alldeles för kort för att få kontinuitet i arbetet. Nuvarande vice tycker dock att det är viktigare med bra representation i ett arbetsutskott än vice-posten.

Det framförs åsikter från flera att det inte finns någon poäng med att ha kvar representation i styrelseberedning eller arbetsutskott från de tre gamla förbunden, det finns ingen koppling till dem längre och det är viktigare med en bra geografisk och storleksmässig fördelning så väl som en bra fördelning mellan medlemmarna.

Revisorerna har framfört att de tycker ett år är alldeles för kort tid och önskar att detta ändras, vilket styrelsen är positiva till. De ställer en fråga om man kan välja revisor för en hel mandatperiod istället för att få bättre kontinuitet?

Styrelsen tillsätter en arbetsgrupp för att ta fram ett förslag på en ny rotationsordning till nästa styrelsemöte. Gruppen ska bestå av representanter från AF, FK, regionen, samt kommunerna Gullspång, Karlsborg, Skara och Skövde. Även Lidköpings representant ska tillfrågas.

§8. Informationsärenden

a. Höstens kompetensutveckling

På mötet redogör utvecklingsledare för de kompetensutvecklingsinsatser vi haft hittills i höst samt vad som är planerat framöver. Hittills har vi nått 320 personer och fått 4,3 av 5 i snittbetyg.

b. Budgetupptakt

I förbundets årshjul har det sedan flera år tillbaka funnits med två heldagsmöten där förbundets beredningsgrupp och styrelse har arbetat tillsammans med omvärldsbevakning på vårens heldag respektive budget- och verksamhetsförberedande arbete på höstens heldag. Årets budgetupptakt äger rum tisdagen den 10 oktober och platsen är Lundsbrunns resort & spa. Kalenderinbjudan gick ut redan i våras och en inbjudan med program skickades ut för ett par veckor sedan.

c. Jämställdhetsutbildning

I förbundets resultat framgår det tydligt att vi har utmaningar kring jämställdhet. Vi har betydligt fler kvinnor i våra insatser än män, men trots detta har män större chans att nå arbete med hjälp av våra insatser. På grund av detta har förbundet i år jämställdhet som fokusområde. Ett flertal åtgärder sker och ett led i detta är en utbildning för styrelse och beredningsgrupp i att leda och styra jämställt.

Första utbildningstillfället är under budgetupptakten den 10 oktober där vi kommer att vika eftermiddagen till första delen av utbildningen. Fortsättningen kommer sedan ske fredagen den 27 oktober.

d. Halvdag för styrelse och beredning den 23/4

Än finns ingen information om och när den nationella finsamkonferensen 2024 kommer att äga rum men ryktet säger att den eventuellt kommer att arrangeras som en digital konferens. Om dagarna blir av och flera från styrelsen väljer att delta finns ett förslag på att 2024 års Omvärldsdag då ska vara en halvdag istället för heldag. Detta förslag har uppkommit utifrån situationen som blev i våras då flera av er fick avsätta tid för ett stort antal dagar med Samordningsförbundet under april/maj.

På mötet ställer förbundschef frågan om vi ska fortsätta planera för en halvdag eller ändra till en vanlig heldag med tanke på att det eventuellt blir en digital finsamkonferens? Styrelsen tycker att vi ska fortsatt planera för en halvdag.

e. Medlemssamråd 2024

Styrelseberedningen gav vice ordförande samt Linn Brandström i uppdrag att höra med kommunalförbundets ordförande Therese Ahlström huruvida Samordningsförbundets medlemssamråd kan hållas i anslutning till ett av deras ordinarie direktionsmöte i april månad. Förslagsvis ett medlemssamråd som genomförs som ett lunchmöte.

På mötet meddelar de att det är högst tveksamt om det går att förlägga dessa på samma dag, i så fall på morgonen innan kommunalförbundets möte eller på eftermiddagen när det är slut. Lunchen är inte ett gångbart alternativ.

Styrelsen föreslår att vi håller nästa års medlemssamråd digitalt istället och ser att den 26/4 kl 12:00–13:00 är en bra tid. Efter nästa medlemssamråd kan man utvärdera om det är bättre med fysiska eller digitala möten framöver.

f. Uppföljningsfrågan

I våras skickade styrelsen in en skrivelse till socialförsäkringsutskottet och i juni efterfrågade förbundschef en återkoppling. Då visade det sig att skrivelsen inte hade noterats inkommit utan snarare hade tappats bort.

Efter det vet vi att den registrerats och ska behandlas men ingen ytterligare information har nått oss.

I övrigt så vet vi att Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen tillsammans arbetar med en hemställan till departementet och att vår förening, NNS, håller på att samla in hur förbunden arbetar med uppföljning nu efter SUS nedläggning. Samordningsförbundet Skaraborg har skickat in hur vi hanterat frågan inkluderat den mall som används i delårsredovisningen.

Tidigare på styrelsemötet behandlades delårsredovisningen inklusive resultat utifrån den mall som beslutades om på junimötet. Efter denna summering i delårsredovisningen önskar vi från kansliet återkomma med vad vi analyserat och har för ytterligare förslag på hur vi ska gå vidare med uppföljningsfrågan.

g. Återrapportering ny förbundsordning

Vi har fått beslut om att godkänna den nya förbundsordningen från följande medlemmar: Tibro, Hjo, Töreboda, Karlsborg, Gullspång, Essunga, Mariestad, Vara, Tidaholm och Skövde och Arbetsförmedlingen. Götene kommun meddelar på mötet att beslut togs under måndagen och vi kommer få protokollet inom kort. Resterande kommuner kommer ta beslut under oktober månad. Även FK och regionen är på gång med sina beslut.

§9. Övrigt

§10. Mötet avslutas

Nästa sammanträde i styrelsen:

10 oktober gemensam heldag med styrelse och beredningsgrupp

27 oktober jämställdhetsutbildning för styrelse och beredningsgrupp

21 november kl. 9:00–12:00

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

PROJEKTREDOVISNING
DELÅR 2023

Innehållsförteckning

<i>Cresco Creare</i>	3
<i>Cresco+</i>	6
<i>Elings ark</i>	10
<i>Friskvågen</i>	14
<i>Förberedande insats Gullspång</i>	17
<i>Förberedande insats Töreboda</i>	21
<i>GreveGarden</i>	25
<i>Grön rehab Tidaholm</i>	29
<i>Hantverksstegen</i>	33
<i>Mofalla Lantgård</i>	36
<i>Promise Hjo</i>	40
<i>Rörsås Lantliv</i>	43
<i>Startgrid</i>	46
<i>Studio Ludum</i>	50
<i>AKT-SAM</i>	53
<i>Stoppa våldet</i>	56

Individeriktade insatser

Cresco Creare

Samverkande parter som ingått avtal

Essunga, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara kommuner

Avtalsperiod

2021-01-01 – 2023-02-28

Bakgrund

Cresco Creare – Växa & utvecklas, är ett Skaraborgsgemensamt projekt med flexibla och fördomsfria insatser. Den danska BIP-studien lägger grunden för en metod där kartläggning och uppföljning av individens arbetsförmåga mäts och förbättras med hjälp av progressionskort. Projektet avser testa och utveckla BIP-modellen till en "Skaraborgsmodell". 370 individer från 13 olika kommuner i Skaraborg med försörjning både från kommunen och Försäkringskassan deltar i projektet. Projektet kommer att arbeta med individer i behov av stöd inom målgrupperna; psykisk ohälsa, missbruksproblematik och utrikesfödda. Visionen med projektet är att fler individer når arbete/studier med hjälp av en samordnad Skaraborgsmodell.

Syfte

Projekt Cresco Creare vill motivera och stötta deltagare att närma sig arbete och eller studier

Mål

- 30 % har fått arbete/påbörjat studier.
- 50 % har påbörjat arbetslivsinriktade åtgärder.
- Av de som inte närmat sig arbete/studier har 90 % fått en mer strukturerad vardag.

Metod/Strategi

Cresco Creare har samordnare som kartlägger individens hela livssituation och behov med hjälp av BIP progressionskort och jobbar med de områden som behövs tillsammans med individen, gärna flera parallellt för att närma sig arbete eller studier. Det kan t.ex. handla om insatser som behövs i vardagen för att möjliggöra att praktik kan genomföras. Samordnaren finns med deltagaren från första mötet och hjälper till att få till de insatser och kontakter som behövs för att möjliggöra arbete eller studier.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	169	69	98

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	107	43	63

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	24	13	11
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	62	42	19
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>	21	8	12

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?			
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Cresco Create pågick i 13 kommuner och det är olika förutsättningar i samtliga. Det finns olika insatser för deltagarna och samverkan inom kommunen och med vården ser olika ut. De kommuner som har en god samverkan mellan enheter som arbetar med basala insatser har ofta en mer effektiv process för deltagaren och glappen mellan insatser är kortare. Mer om detta går att läsa i slutrapporten. Nedan följer en kort sammanfattning.

Den upplevda psykiska och fysiska hälsan hos deltagarna har förbättrats enligt mätningarna. Männens upplevda hälsa har förbättrats i högre utsträckning än kvinnornas.

Deltagarna har i hög grad en positiv progression avseende indikatorer som berör deltagarnas relation till arbetsmarknaden. Det innebär att de deltagare som avslutat projektet och inte gått vidare till arbete eller studier i högre utsträckning;

- vet vad de skulle vilja jobba med
- tror att deras kompetenser kan användas på en arbetsplats
- vet vad de ska göra för att förbättra sina möjligheter att få ett jobb
- tror att de kan klara ett arbete.

Den största utmaningen i projektet har varit att arbeta med metoden BIP inte bara avseende samordnarnas arbete med deltagarna utan också strukturellt genom att deltagande parter i projektet aktivt försöker påverka indikatorerna och erbjuda insatser och utvecklar samverkan kring insatserna som möjliggör progression för deltagarna.

Det har varit en utmaning att nå personer med missbruk i den utsträckning vi hade önskat. Detta mestadels beroende av regler som kommunerna har.

Utmanande har också varit för samordnarna att våga prata arbete från början med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Att ha fokus på jobb är centralt i BIP och alltså något vi behöver arbeta med i det projekt som fortsätter efter Cresco Create. Cresco+ påbörjades i direkt anslutning till att Cresco Create upphörde.

Cresco+

Samverkande parter som ingått avtal

Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara kommuner

Avtalsperiod

2023-03-01 – 2025-06-30

Bakgrund

Cresco+ är ett individinriktat projekt finansierat av Europeiska Socialfonden (ESF) där en metod inspirerad av Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP) används för att mäta deltagarnas progression. Den danska BIP-studien är tänkt att utveckla individen för att ta steg mot arbete eller studier. Cresco+ är en fortsättning och utveckling av vårt tidigare ESF-projekt Cresco Create.

Syfte

Individer i Skaraborg med en komplex problematik förflyttar sig med hjälp av projektet närmare arbete eller studier och egen försörjning.

Mål

1. Deltagande kvinnor och män har gjort en stegförflyttning och närmat sig arbetsmarknaden
 - 90 % har en upplevd förbättrad hälsa
 - 70 % har en ökad aktivitetsförmåga och klarar mer än 5 timmars aktivitet per vecka
 - 35 % har fått arbete/är arbets sökande eller har börjat studera
 - 30 % går vidare till arbetsträning; antingen via förstärkt samverkan mellan FK och AF eller arbetslivsinriktade insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via Arbetsförmedlingen
2. Deltagande kvinnor och män uppnår en varaktig progression mot arbete eller studier
 - 70 % har behållit eller ökat sin progression 1 år efter projektavslut
 - Möjlighet att arbeta med samtliga livsområden/indikatorer finns i alla kommuner
 - Deltagare erbjuds studiemotiverande insatser av folkhögskolor där minst 70 % av tillgängliga kursplatser nyttjas
3. Alla individer i målgruppen, inklusive de som tillhör missgynnade grupper, ska ha lika möjligheter att ta del av projektets insatser
 - Samverkan mellan kommun och vård har utvecklats kring individer som saknar egen försörjning
 - Att ta fram ett anpassat material till deltagare med särskilda behov för att de ska kunna tillgodogöra sig BIP
4. Projektpersonalen bemöter deltagare fördomsfritt och med en tro på individens förmåga
 - 90 % av deltagarna upplever sig bli fördomsfritt bemötta
 - 90 % av deltagarna upplever att samordnarna tror på ens förmåga
 - Projektpersonalen har en ökad kunskap och förståelse för hur vi omedvetet behandlar olika grupper olika
 - Kommunerna arbetar aktivt för att erbjuda aktiviteter som passar olika grupper av deltagare

Metod/Strategi

Cresco Create har samordnare som kartlägger individens hela livssituation och behov med hjälp av BIP progressionskort och jobbar med de områden som behövs tillsammans med individen, gärna flera parallellt för att närma sig arbete eller studier. Det kan t.ex. handla om insatser som behövs i vardagen för att möjliggöra att praktik kan genomföras. Samordnaren finns med deltagaren från första mötet och hjälper till att få till de insatser och kontakter som behövs för att möjliggöra arbete eller studier. För att kunna påverka indikatorerna krävs ett stort fokus på samverkan för att kunna använda insatser anpassade till deltagarna och samordna samt undvika glapp emellan insatserna.

Se indikatorerna/områdena nedan;

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret (Januari tom augusti)	261	152	104

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret (Januari tom augusti)	39	22	16

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	27	14	13
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	2	1	1
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>	0	0	0

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	21 (26 svar)	12	9
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	15	7	8

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

81% av deltagarna i Cresco+ upplever förbättrad hälsa efter att de avslutat projektet. De allra flesta deltagare anser att såväl samordnaren samt remittenten tror på dem och att de har ett gott bemötande.

39% av de som avslutats hittills har fått arbete eller börjat studier, 6 kvinnor och 6 män. Av dessa har en kvinna och 3 män fått en subventionerad anställning. 3 män har avslutats till studier, inga kvinnor.

32 % av de som hittills avslutats har gått vidare till arbetsträning; antingen via förstärkt samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen eller arbetslivsinriktade insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via Arbetsförmedlingen. Till förstärkt samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har 4 män och 2 kvinnor avslutats. Ännu har ingen person med försörjningsstöd avslutats.

En man har avslutats till "Tillbaka till kommunen utan planering gentemot arbete" och en kvinna till andra förberedande insatser. 9 kvinnor och 3 män har avslutats för sjukskrivning för medicinsk behandling.

Målen går i rätt riktning. Av den statistik och de enkäter vi genomför ser vi att antal deltagare sannolikt kommer nås, även målen avseende hur många som ska avslutas till arbete/studier. Bemötandet från samordnare och handläggare anses gott. Vi har ännu inte fått fram ett material för de som inte kan tillgodogöra sig BIP men tror absolut att även detta mål kommer nås eftersom projektet endast pågått sedan mars. De största utmaningarna och vårt största fokus kommer att vara att arbeta för att samtliga indikatorer finns tillgängliga i samtliga kommuner samt att kommunerna arbetar aktivt för att hitta aktiviteter för samtliga deltagare, även missgynnade deltagare.

Skillnaderna mellan män och kvinnor är ännu inte så tydliga fränsett att det är tydligt att kvinnor i klart högre utsträckning avslutas till sjukskrivning för medicinsk behandling samt att färre kvinnor vid avslut har en jobbfokuserad aktivitet. Detta får vi fortsätta följa och studera orsakerna till. Eftersom 50% har en psykisk ohälsa är det rimligt att försöka hitta lämpliga insatser för detta.

Centralt i BIP är att tillämpa jobbfokus från redan från början och att därför alltid arbeta med jobbfokuserade aktiviteter. Vid inskrivningen är det ganska jämn fördelning mellan kvinnor och män. 65% av kvinnorna och 74% av männen har en jobbfokuserad insats. Vid progressionsmätningarna har 70% av kvinnorna och 92% av männen en jobbfokuserad insats, och vid avslut 70% av kvinnorna och 100% av männen.

Remitteringen fungerar väl i de flesta kommuner. De få kommuner där det behöver förbättras pågår en dialog för att förbättra detta. Dialogen mellan remittenter och samordnare under projektets gång är bra men kan givetvis förbättras och genom regelbundna möten med remittenter och samordnare identifieras eventuella problem så att vi gemensamt kan försöka hitta lösningar.

Vårdens väntetider och tillgänglighet lyfts ofta som ett problem och vår intention är att inom projektet utveckla samverkan mellan vården och kommunerna. Det är tydligt att samverkan med vården behöver utvecklas för att hitta lösningar på indikatorn hälsa. Vi har också utvecklat en enkät där vi kommer följa upp hur just samverkan mellan kommuner och vård utvecklas och arbeta tillsammans med lösningar.

En utmaning har varit att det dröjer innan Arbetsförmedlingen hittar praktikplatser för personer som avslutas till förstärkt samverkan. Detta gör att samordnarna ibland behåller personer även efter projektets slut vilket påverkar deras möjligheter att arbeta med nya deltagare.

Elings ark

Samverkande parter som ingått avtal

Vara kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2020-02-15 – 2023-12-31

Bakgrund

På grund av det höga sjukpenningtalet i Vara kommun erbjuder Samordningsförbundet de med en längre eller komplexare sjukskrivning eller med försörjningsstöd en möjlighet till återhämtning i grön miljö. En lyckad förstudie med konceptet grön prerehabilitering genomfördes på Elings ark från september 2017 till februari 2018, och från och med februari 2020 erbjuds det igen.

Syfte

Den förberedande insatsen på Elings ark ska syfta till att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmåga så att deltagarna förbereds för arbetslivsriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier.

Mål

Målet är att efter genomförd insats uppnå upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos minst 70 % av deltagarna och att deltagarna på så vis närmar sig arbetsmarknaden och egen försörjning.

Metod/Strategi

Aktiviteter som genomförs med deltagare är till exempel (individuellt utformat):

- Arbete med trädgård, djur och natur
- Kreativa aktiviteter som målning, sång, musik, enklare snickeri, foto, film, redigering, skrivande samt retorikträning
- Lättare motion i naturen eller i gymmet i stallet

Gården tar emot två grupper per år, en med start på vårterminen och en med start på höstterminen, à 12 veckor.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningssenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	9	5	4

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	9	5	4

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetsökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	4	1	3
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	2	2	0
Övriga avslut * <i>Tillbaka till remittent för Jag stärkande kurs för att därefter komma ut i arbetsträning med tydlig riktning.</i>	3	2	1

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	9	5	4
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	7	5	2

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

I den ena gruppen var det en framgångsfaktor att deltagarna hade liknande problematik.

Det uppstod ett varmt och öppen-hjärtligt samtalsklimat där mycket av det de aldrig berättat för någon fick

ventileras. Saker packades rätt i "livets ryggsäck" under trevliga aktiviteter med djur, natur och kreativt skapande. Deltagarna peppade varandra inför framtiden. Igenkänning är helande, att förstå att jag inte är ensam om det här. Vid avslutet var samtliga deltagare tacksamma för tiden på Elings ARK.

Alla individer vill vara med i samhället och kämpar för att ta sig fram mot ett arbetsliv. Vi har bara olika mycket i bagaget som behöver bearbetas och ges uttryck.

Utfallet skiljer sig en del beroende på remittent. Det finns deltagare som har långt kvar fram mot arbete men som ändå tagit ett stort steg framåt. Om vi tillåter oss att generalisera så skall vi försöka ge en bild.

Endast ett exempel.

En ung person kommer hit men vågar inte ta sig in genom grinden till vår verksamhet. Har suttit hemma i två år på sitt rum i föräldrahemmet. Vi ser och hör hen. Lirkar. Kramar. Följer. Sakta närmar hen sig gruppen. Blir en i gruppen. Vågar prata lite. Tolv veckor går. Ett stort steg och mycket fungerar men inte allt. Åter till remittent.

De som remitterats till oss från Cresco Creare är oftast, inte alltid, unga kvinnor med ingen eller ringa erfarenhet från ett arbetsliv. Inte sällan bor de i föräldrahemmet, har isolerat sig, har någon form av autismdiagnos där de uppger sig ha svårt i kontakten med andra människor och har svårt att ge uttryck för sina egna behov. Flera har även många andra diagnoser, vanligt är *PTSD*, och *Social fobi* mfl. Flera i den här gruppen har identifierat sig med sina diagnoser. Skulle vi få önska något för den här gruppen vore det tidigare insatser och *självkännedom*- *självstärkande* kurser liknande den som vi ofta lämnar över dem till på AME i Vara men med mer inriktning på symptom, kriterier och vad vi i samhället anser är normalt och varför.

De som remitterats från Försäkringskassan har många olika problemområden, både fysiska och psykiska. Flera som kommer hit har varit hemma länge. Några har varit hemma i åtta till tio år.

I den här gruppen vet man oftast vad som förväntas av en i ett arbetsliv och man vill ur sin situation så fort det går. Det finns inte sällan stress och utbrändhet. FK:s handläggare i Skaraborg jobbar bra med deltagaren för att nå en *hållbar återgång* till arbete. Men det finns också en hel del kvinnor, före detta vårdpersonal som har misslyckats med sin återgång vid flera tillfällen. De är äldre, inte sällan över 60 år, svåra fysiska åkommor och vill inte återgå. De har gjort sitt, de vill ha pension.

Så ja, utfallet skiljer sig beroende på remittent och ja, könsskillnader till viss del.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på?

De unga deltagarna remitterade till oss från Cresco Creare behöver vår verksamhet men de har oftast en lite längre bit att nå innan de kommer ut i arbetsträning, samarbete AF/ FK. Därför återgår de till remittent för att till exempel gå JAG stödjande kurs och bygga sig starkare.

En del deltagare som remitteras hit från FK riskerar att falla in i sjukdomsskov igen. De vill för mycket och tror att de orkar mer än de gör. Det handlar om både fysiska och psykiska diagnoser: utmattningsdepression, stroke, diabetes osv. Oftast hamnar dessa individer i kö för vidare utredningar/ behandlingar av sina besvär.

Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Under åren har vi haft flertalet deltagare som gått direkt ut på öppna arbetsmarknaden. Något fler män än kvinnor. Vi tror att de själva känt att det varit dags. De har varit redo att anta utmaningarna som det innebär att ge sig ut på öppna arbetsmarknaden. De har varit oerhört modiga och hittat trygghet i sig själva.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Den här omgången var det helt klart gruppdynamiken och samtalsklimatet. Det blev så bra och alla blev bättre, gladare och mer empatiska under våra tolv veckor.

Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?

100% av deltagarna uppger att de upplever positiv skillnad i fysisk- såväl som psykisk hälsa och psykisk-fysisk förmåga i förhållande till arbetslivet vid sitt avslut hos oss om de jämför med uppstarten. En har blivit lite sämre psykiskt av privata skäl men säger sig ändå uppleva klara förbättringar avseende hälsan.

89% säger sig uppleva en förbättring i sin aktivitetsnivå, 11% upplever inte någon skillnad, då skall det poängteras att deltagaren som inte märkte någon skillnad hade hög frånvaro.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Intagen fungerar även om det är olika aktörer som skickar deltagare till oss just nu. Vi har inte riktigt fått igång remissförfarandet som säkerligen kommer att förbättra situationen. Aktörerna är bra på att följa upp men det som sägs på mötet efterlevs inte alltid och det är fortfarande deltagare som hamnar mellan stolarna av olika anledningar.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte?

Det har skett förbättringar på många områden men vi har valt att fokusera på område fysisk hälsa, psykisk hälsa, fysisk- och psykisk förmåga samt aktivitetsnivå vid samtal med deltagarna vid utskrivning. Vårt mål för hälsan är satt till 70% och vi lyckades nå 100%.

Åtta deltagare upplevde en högre aktivitetsnivå vid utskrivning och en deltagare kände att aktivitetsnivån var oförändrad. Vårt mål för en ökning av aktivitetsnivån är 70% och resultatet blev 89%.

4 deltagare uppgav att de skulle vidare till samarbete FK/ AF.

Vi är väldigt nöjda.

Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Det enda det stora flertalet önskar är lite längre tid. Att 12 veckor känns lite för kort. Men vi fortsätter med samverkan och sätter individen i centrum!

Friskvågen

Samverkande parter som ingått avtal

Götene kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2017-09-01 – 2023-12-31

Bakgrund

På grund av det höga sjukpenningtalet som var vid projektstart i Götene kommun, inklusive höga sjukpenningtal hos Götene kommun som arbetsgivare, har Samordningsförbundet genom samverkan mellan Götene kommun och Försäkringskassan kunnat erbjuda en förberedande insats på Nya Mästers Handelsträdgård AB sedan 2017-09-01.

Syfte

Syftet med den förberedande insatsen på Friskvågen är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och egen försörjning.

Mål

Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmågan så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning.

Metod/Strategi

Aktiviteter som genomförts med deltagarna är till exempel (individuellt utformat):

- Arbete i trädgårdsmiljö med växter i rehabiliterande syfte
- Kreativa aktiviteter där deltagaren får använda händer och sinnet som målning, skulptering, lera och handarbete
- Mindfulness, yoga, avslappning och lättare motion

Deltagarna kan vara i insatsen maximalt i 6 månader.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningssenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	26	19	7

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	19	15	4

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	11	9	2
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	8	6	2
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	12	9	3
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			

8 av deltagarna har gått tillbaka till remittenten

2 av dem för att ansöka om sjukersättning.

1 av dem går till annan förberedande insats

5 av dem vet vi inte vad nästa insats blir.

De flesta deltagarna uppger att de mår bättre efter insats framför allt de som har något nytt att se fram emot. De mår bättre både fysiskt och psykiskt de har fått en bättre självkänsla och självförtroende. Gemenskapen med andra i samma situation har haft stor betydelse.

De som ej kommer vidare är de som inte upplever någon större förbättring.

Vi har fått återkopplingar om att de överenskomna aktiviteterna uteblivit på grund av byte av handläggare på FK och HR. Detta ligger efter avslut hos oss.

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Vi kan sammanfatta att det viktigaste är att alla insatser hänger ihop så det inte blir några luckor i aktiviteterna. Det är lätt att falla tillbaka i gamla mönster och att tappa tron på sig själv när man blir ensam hemma. Kontinuitet ger mindre oro vilket leder till bättre hälsa. Vi upplever en klar hälsomässig försämring då deltagarna ställs inför osäkerhet och tomrum. Vi uppnår de bästa resultaten då logistiken och hälsan är i fas med varandra.

Vi har tagit emot personer som är mycket sjuka under sex års tid med oerhört lyckade resultat. Genom att motivera deltagarna att ta reda på vad de tycker är roligt. När de hitta sin glädjekälla så kommer vilja, med viljan kommer krafterna tillbaka och det blir ett positivt läkande flöde i kroppen.

6 månader är en väldigt kort tid för deltagare med komplexa sjukdomsbilder att få tillbaka en hållbar hälsa. Detta gör att FK tvekar på att placera deltagare som inte förväntas friskna till på den tiden vilket ger mindre inflöde till Friskvågen än tidigare. Vi har i skrivandets stund endast 7 deltagare. Men det kommer ett studiebesök idag.

Förberedande insats Gullspång

Samverkande parter som ingått avtal

Gullspångs kommun och Närhälsan Gullspång rehamottagning (Västra Götalandsregionen)

Avtalsperiod

2021-01-01 – 2023-12-31

Bakgrund

Individer som befunnit sig i en längre sjukskrivning eller på annat sätt varit långvarigt utanför arbetsmarknaden har behov av en individanpassad förberedande insats, för att kunna uppnå en förbättrad hälsa och ökad aktivitetsförmåga och på så vis rustas för att kunna delta i en mer ordinarie eller reguljär arbetslivsinriktad rehabilitering och närma sig egen försörjning.

Syfte

Syftet med den förberedande insatsen i Gullspång är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och egen försörjning.

Mål

Det övergripande målet med insatsen är att förbättra hälsan, strukturen i vardagen och att öka aktivitetsnivån hos deltagarna så att individerna rustas för mer ordinarie arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning

Metod/Strategi

Aktiviteter som förväntas leda till förbättrad hälsa, bättre struktur i vardagen och en ökad aktivitetsnivå, som primärvårdens rehab kan erbjuda är fysisk aktivitet, vardagsstruktur, kroppskänedom, sömn och stresshantering enskilt eller i grupp med stöd av arbetsterapeut/fysioterapeut.

Aktiviteter som kommunen ansvarar för, som ska stötta deltagarna mot uppsatta mål är föreläsningar på tema hälsa, ekonomi, arbetsmarknad och datakunskap etc. Motivationsgrupper/motiverande samtal och 7TJUGO-aktiviteter är en annan del, liksom kreativa aktiviteter så som att måla och skapa. Sammantaget handlar det om kompetenshöjande aktiviteter, sociala aktiviteter och motiverande aktiviteter.

Insatsen pågår i 20 veckor.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	11	5	6

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	8	4	4

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	5	2	3
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	3	2	1
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	5	2	3
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	6	4	2

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen.

framgångsfaktorer

Vi får möjligheten att lägga mer resurser på att hjälpa individuella deltagare att komma framåt mot de mål som man sätter upp vid inskrivning. Att vi som arbetsmarknadskonsulenter kan ge individerna ett utökat stöd mot myndigheter eller ut i andra verksamheter och aktiviteter genom projektet är avgörande för att individerna ska kunna göra en snabbare progression. Utan projektmedel så hade inte detta utökade stöd varit möjligt i samma omfattning. En annan framgångsfaktor är tydliga mätinstrument i form av enkäterna, där man tydligt kan följa deltagarnas progression och resultaten i projektet. Att insatsen också är tidsbegränsad till 20 veckor gör att man under projekttiden har en kort tidsram att förhålla sig till, vilket leder till att både arbetskonsulenten och deltagaren behöver hålla ett högt tempo för att få till stegförlyttningar än om tidsramen vore längre.

utmaningar

Då det visat sig att många deltagare har varit i behov av stöd från vården i olika omfattningar, så har det tagit lång tid att få till stegförlyttningar på dessa. Detta då et inom vården är väldigt långa väntetider och tider för olika utredningar är väldigt lång. det tar också väldigt lång tid att få träffa läkare för de deltagare som är i behov av att träffa läkare för att komma framåt i sina ärenden. Vi har försökt att använda oss av SIP möten, men också samarbeten med rehab-koordinatorer/kuratorer på vårdcentralerna för att komma runt dessa problem.

kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det?

De 2 deltagare som har gått ut i arbete efter insats har båda haft körkort. Av övriga 6 som är avslutade och inte gick vidare till arbete har ingen av dessa körkort. Möjligheterna att ta sig till olika aktiviteter för individer med körkort är större, samtidigt som vi upplever att individer utan körkort blir mer begränsade i sina möjligheter att ta sig till vidare aktiviteter. Av de som nådde positiva avslut hade 4 av 5 ingen tydlig önskan under projektets gång att bli sjukskriven för att minska sin tid i aktivitet. Samtliga 3 deltagare som inte nådde positiva resultat fokuserade mycket på sina fysiska och psykiska besvär under projektet och samtliga var sjukskrivna och eller sjukanmälde sig väldigt ofta under stora delar av projektet.

Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Samtliga 3 deltagare som inte fick positivt avslut var remitterade från socialtjänsten och hade gått på försörjningsstöd väldigt länge. Av de 5 som fick positiva resultat så kom endast 3 från socialtjänsten och 2 av dessa hade varit i behov av ekonomiskt bistånd under mindre tid än ett år. Man kan därför göra antagandet att de personer som haft offentlig försörjning under kortare tid tenderar i större utsträckning att få positivare resultat.

En stor skillnad mellan män och kvinnor var att samtliga kvinnor hade mycket mer psykisk ohälsa än männen under projektets gång, vilket ledde till en ökad frånvaro hos kvinnorna i jämförelse med männen. Detta styrktes också av deras egen skattning i självskattningsenkäten där samtliga kvinnor vid inskrivning skattade sig lågt vid frågan om psykiskt mående medan samtliga av männen skattade sig högt. Vid utskrivning skattade sig fortfarande 3 av 4 kvinnor lågt, samtidigt som samtliga män skattade sin psykiska hälsa som något lägre eller oförändrad, men alla män fortsatte skatta sig högt gällande sin psykiska hälsa.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning- vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Av de deltagare som gick tillbaka till remittent utan att ha nått eller är på väg till ökad arbetsträning så var alla i stort behov av läkare för sina fysiska eller psykiska besvär. De var mer benägna att få till sjukskrivningar för att inte behöva närvara vid olika aktiviteter. Samtliga skattade också att dom inte mår bättre efter avslutat projekt. Samtliga hade mycket frånvaro under projektets gång.

Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Av de två som fick arbete i samband med projektet så var båda män, med körkort, vilket vägde tungt för att gå vidare till anställning. Det hade varit intressant att se om utfallet varit annorlunda om någon av kvinnorna i projektet hade haft körkort. De som gjort störst stegförlyttningar i projektet har varit de deltagare som skattat högre hälsa vid inskrivning. De som har skattat en lägre hälsa har haft svårare att ta del av möjligheter till ökade aktiviteter som i sin tur kan leda till en mer strukturerad vardag.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

5 deltagare uppger att dom mår bättre efter insatsen. 3 deltagare uppger att dom inte mår bättre. 2 av dessa deltagare som har uppgett att dom inte mår bättre, uppgav att dom heller inte blivit sämre av insatsen. Den tredje uppgav att denne blivit sämre, men att detta berodde på saker som hänt i dennes privatliv och inte på insatserna i projektet.

En skillnad mellan deltagarna som uppgav att dom mådde bättre efter projektet och de som uppgav att dom mådde sämre efter projektet var hur man såg på sitt eget tillstånd. de deltagare som inte mådde bättre tenderade i större utsträckning att koppla sitt mående till sina fysiska eller psykiska besvär och menade att dessa inte försvunnit genom projektet. Dessa deltagare hade också i större utsträckning behov av läkarkontakter för sina psykiska och fysiska besvär.

De som uppgav att dom mådde bättre efter projektet hänvisade istället till hur ökad aktivitetsnivå hade haft en positiv utveckling på deras vardag och att dom blivit mer sociala och kommit ut mer. Alla utom 1 hade också mindre behov av läkarkontakter för sina psykiska eller fysiska besvär.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Vad gäller intag till Förberedande insats så blir vi oftast kontaktade av någon myndighet/verksamhet som vill få ut kommuninvånare i arbetsför ålder i en insats för ökad aktivitetsnivå och därigenom en utökad hälsa hos individer. Syftet är ofta att deltagarna ska närma sig egen försörjning. Ibland finns det behov av att kartlägga och utreda omfattning av sysselsättningsförmåga och vilka behov av stöd och anpassningar som behövs för att individernas prestationsförmåga kan tas tillvara på bästa sätt. Det händer även i sällsynta fall att individer själva som uppfyller kriterierna ovan kontaktar oss för att få stöd och hjälp genom projektet.

Dialoger brukar hållas löpande med remittenter under projekttiden för att tillsammans med deltagarna dokumentera framsteg och se över individernas fortsatta planering. Vid övergångsperioder till andra aktiviteter så brukar finnas kvar och följa upp till personen känner sig trygg hos den nya aktören och finns med som bollplank under övergångsperioden. Oftast träffar vi deltagaren tillsammans med aktören som tar vid efter avslut och lämnar vid behov en slutdokumentation.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Vi upplever att många av deltagarna har ökat sin aktivitetsförmåga genom sitt deltagande i projektet, något som styrks av enkäterna. Av de som avslutats under 2023 så har aktivitetsnivån ökat hos 7 deltagare, samtidigt som den är oförändrad hos 1 deltagare (en man).

Endast en kvinna skattade att hälsan var sämre efter projektet, samt försämrad vardag och struktur. Övriga kvinnor skattade bättre eller oförändrad, från tidigare väldigt lågt skattade nivåer. En intressant iakttagelse är att samtliga 4 män skattade hälsa och struktur i vardagen sämre eller oförändrad efter tiden i projektet, dock från tidigare väldigt högt skattade nivåer.

Av deltagarnas egna meningar kan man slå fast att aktivitetsnivå och stegförflyttning har spelat en central roll i projektet. 4 av 8 väljer att lyfta fram just ökad aktivitet eller stegförflyttning i denna fråga.

Beskriv med egna ord vad insatsen betytt för dig.

Kvinna 1 "Kommit ut mer, lärt nya saker, fått praktik"

Kvinna 2 "Den har betytt och hjälpt på många plan, jag har ett större hjälpnätverk nu"

Kvinna 3 "Har fortfarande samma sjukdomsproblem sömnbesvär. Påbörjat kontakt med vård, hoppas det blir bättre."

Kvinna 4 "Mycket som hänt privat, vilket gör att jag mår sämre. Men tycker om insatsen."

Man 1 "Bättre med hälsa och känsla och mer aktivitet och hjälp med jobb"

Man 2 "Struktur i vardagen, aktivitet istället för att sitta hemma"

Man 3 "Kommer inte på något, men har fått jobb"

Man 4 "Mår inte bättre, men inte sämre"

Vi ser tydligt hur hälsan hos individerna påverkas positivt av vardaglig struktur och aktivitetsnivå, men även hur låg hälsa negativt påverkar individernas vardagliga struktur och möjligheter till aktivitetsnivå.

De som gjort störst stegförflyttningar i projektet har varit de deltagare som haft en bättre hälsa vid inskrivning. De som har skattat en sämre hälsa har haft svårare att ta del av möjligheter till ökade aktiviteter som i sin tur kan leda till en mer strukturerad vardag.

Genom svaren i enkäten och deltagarnas egna ord, så ser vi hur hälsan både påverkas och påverkas av vardaglig struktur och aktivitetsnivå. Så att man genom projektet arbetar med dessa 3 i fokus för att deltagarna på sikt ska nå arbete, studier eller annan form av egen försörjning förefaller vara rätt väg för att nå goda resultat gällande de uppsatta målen.

Förberedande insats Töreboda

Samverkande parter som ingått avtal

Töreboda kommun, Närhälsan Töreboda rehabmottaning (Västra Götalandsregionen) och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2022-07-01 – 2023-12-31

Bakgrund

Många individer i Töreboda har varit ifrån arbetsmarknaden länge med långvarig ersättning från sjukförsäkringen, långvarigt försörjningsstöd eller till och med helt saknar ekonomisk ersättning. Dessa personer har generellt en komplex problematik där samordnad rehabilitering krävs. I gruppen med långvarig ersättning från sjukförsäkringen finns ofta inte bara en sjukdomsbild utan ofta även en social problematik och i gruppen med långvarigt försörjningsstöd gömmer sig ofta också medicinska besvär. Mot denna bakgrund finns skäl till extra insatser och behovet av en förberedande insats är stort för att stötta de som stått utanför arbetsmarknaden länge och har lång väg fram, där kraven i mer ordinarie arbetslivsinriktad rehabilitering är för stora.

Syfte

Syftet med den förberedande insatsen i Töreboda är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och egen försörjning.

Mål

Det övergripande målet med insatsen är att förbättra hälsan och att öka aktivitetsnivån hos deltagarna så att individerna rustas för mer ordinarie arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning.

Metod/Strategi

Aktiviteter som förväntas leda till förbättrad hälsa och ökad aktivitetsnivå, som primärvårdens rehab kan erbjuda, är fysisk aktivitet, vardagsstruktur, kroppskännedom samt sömn och stresshantering. Enskilt eller i grupp med stöd av arbetsterapeut/fysioterapeut.

Aktiviteter som kommunen ansvarar för, som ska stötta deltagarna mot uppsatta mål, är skapar- och målargrupp, motivationsgrupp och naturgrupp som Manne Ryttman håller i (mångårig erfarenhet av att jobba med grupper inom grön rehab). Studiebesök, utflykter och föreläsningar på tema hälsa, ekonomi och social kommunikation är exempel på andra aktiviteter. Legoverksamhet finns också att tillgå. 7TJUGO-metoden med Empowerment-pedagogik tillämpas med övningar som ökar förmågan att ta mer ansvar och bli mer motiverad, engagerad och delaktig i sin framtid – "Sitta bakom ratten".

Insatsen pågår i 20 veckor.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	21	15	6

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	14	11	3

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning: inom GK, via Cresco eller praktik eller annan arbetslivsinriktad insats via AF eller i någon form)</i>	12	9	3
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	2	2	0
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>	0		

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	13	10	3

Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	14	11	3
--	----	----	---

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Framgångsfaktorerna är att vi jobbar individuellt med individerna fast i gruppkonstellationer. Att möta sig själv bland andra.

Steget blir inte heller så stort inom vår verksamhet och då inte heller utanför våra väggar; arbetsgrupp, klass osv.

Vi pratar mycket med deltagarna om att det finns en tillhörighet i samhället som berör alla och en egenkraft i att tillåta sig själv att både må och vara som man är. Att skapa acceptans och tolerans för att känna en ökad delaktighet.

Att vi har kunnat planera fritt utifrån de deltagare som remitterats.

Deltagare som når ett "positivt avslut" har alla haft behovet av att följas och stötts genom fler delar än bara de arbetslivsriktade. Att det finns en tillit och tro på individen från oss medarbetare.

"Vi kan vilja ihjäl oss själva om inte individen vill själv" - men vi ska aldrig sluta hoppas, försöka och tro att det kan bli bättre - till och med bra! Så vad är ett positivt avslut?

Det vi kan analysera av de individer vi möter så är det att män i högre utsträckning har svårare att hålla i pågående kontakter och vänja sig med nya roller som kopplas på i planeringen. Faller ifrån och självdestruktivt beteende förstärks.

Ett mer akut läge av psykiskt illamående bland männen vi mött i Förberedande insats.

Män tappar i dessa fall mer styrfart som hunnit jobbas upp under tiden i inskrivning. En form av tillitsbrist, både till sig själv och andra. Vi har haft få män vs kvinnor inskrivna, men det har inte varit samma svårighet för kvinnorna att ta nya kontakter efter det att en relation/planering med oss är upptagen och senare avslutad.

Kvinnor bibehåller relationer i en annan utsträckning och har då istället adderat nya kontakter.

Vi som kvinnor i personalgruppen inom vår verksamhet upplevs ha lättare att "komma nära" individen, detta ur en känsla av att det blir en moderlig stöttning.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på?

Långvarig frånvaro till aktivitet och bestående nedsättning som ställer sig i vägen för en kortsiktig lösning. I våra fall (2) är det individer som behöver fortsatt stöd under en längre tid. En av dessa har erhållit aktivitetsersättning under inskrivningen och det i sig tyder på att det är en person som vi måste jobba med en längre tid.

Ser vi könsskillnader här? Nej. Andra mönster? Efter flera år inom yrket så ser vi såklart att personer som inte har klarat skola, kommit nära arbetsmarknaden och är i behov av vårdens insatser och/eller missbruk som är betydande orsak till varför det ej går att nå framgång inom en kort tid och/eller första gången. Många behöver fler "chanser" och en o-ruckbar tro från oss omkring om att det måste finnas en plats för alla. Det är en konst och balans för oss medarbetare att veta när "fixar-hatten" ska åka på och av, för sanningen är att ibland måste vi göra "åt" individen för att hen ska kunna börja eller ens våga tänka ditåt hen vill. Positiv curling... :)

Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ja, och i detta specifika exempelfall (1) så kom individen till oss via en remittent och anhängig som ansåg att hen inte klarade av något av arbete eller studier. Men i tidigt enskilt samtal med individen framkom en önskan om att klara studierna. Som medarbetare är det Alltid individen som ska "sitta vid ratten", med oss intill. Efter detta såg vi över betyg, studieformer och CSN. Det var en kort väg att gå då vi samordnade kontakter och genomförde besöken gemensamt på de olika enheter som behövde inkluderas. Inom kort var studier påbörjat som en "prövning" och det stod snart klart att hen hade förmåga (med viss anpassning) att avklara studier i takt med planeringen. Vid avslut startades ny planering för fortsatta kurser och vid uppföljning efter utskrivning (gångar flera) så har hen klarat sina betyg och medarbetare ombads även att vara referens för arbetsansökan.

3 månader efter avslut är hen i visstidsanställning och planerar fortsatta studier inför ansökan till Högskola 2024.

Resultatet av detta anser vi baseras på tillit, ihållande uppföljning och tro på individens kapacitet, som ett exempel.

Ser ni könsskillnader här? Nej. Andra mönster? Nej

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Överraskande positiva resultat då vi upplever att de allra flesta inte mår helt "bra" vid avslut. Men vi tror att vårt "gnatande och tjtande" om att mående är en del av livet, vare sig det är bra eller dåligt, gett resultat av acceptans.

Definiering av stegförflyttning: talar vi samma språk? menar vi samma sak?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Vi upplever att vi, för individens skull, ofta hänger kvar längre än vad "vi ska". Vi känner inte att alla remittenter är intresserade av att fortsätta ha oss med i någon form av planering. Däremot är det överraskande att AFs handläggare är de som bibehåller kontakten även vid en övergång. Vi ser ofta att det ligger en tidsbrist i handläggarkontakt med individ (mer ovanifrån direktiv).

Vi tror att remittenter generellt skulle vara hjälpta av vårt arbete om kontakter och relationer fick bli tätare och långvariga - då inte byten av handläggare, brist av tid osv. Önsketänk, men dock en reflektion och analys.

Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Vi känner att vi arbetat utifrån den tanken som grundades i projektet, att jobba med en målgrupp som arbetsmarknaden står långt ifrån. under detta år har vi istället känt att vi behövt skruva (och försvara) vårt arbete för att möta muntligt uttalade mål: som att gemensam kartläggning och arbetsträning med AF är det slutgiltiga positiva målet. Vi har ändå kommit dit här med flera och ser inom en snar framtid kommer flera av våra nu avslutade deltagare, under tiden i fortsatt Cresco Plus planering, att nå ovannämnda mål.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte?

Vi ser fortsatt positivt och framåt på avslutande fas av projektet (hösten 2023) och hoppas att kommande deltagare och planering kommer ge ett gott resultat för projektet men främst ett gott resultat för individen!

GreveGarden

Samverkande parter som ingått avtal

Lidköpings kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2023-01-01 – 2023-08-31

Bakgrund

Antalet personer som är långt från arbetsmarknaden av olika anledningar har ökat i Lidköpings kommun och i Skaraborg. Flera behöver stöd och insatser. Kommunens och Försäkringskassans egna insatser räcker inte till i dagsläget.

Under de sista åren har olika rapporter och forskning visat på goda effekter med aktiviteter och insatser i lantlig miljö. Där personer genom vistelse och anpassade aktiviteter med natur, trädgård och/eller djur har utvecklat sina förmågor genom bland annat stärkt självkänsla, socialt umgänge och ökad aktivitetsförmåga. Under pandemitiden har samhället tydligt sett på goda effekter av utevistelse.

Syfte

Insatsen ska syfta till att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmåga så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier.

Mål

Målet med insatsen är att öka individens upplevda hälsa, självkänsla och aktivitetsförmåga i riktning mot arbetsträning, som ett led mot arbete eller studier.

Metod/Strategi

Individanpassade aktiviteter inom natur och trädgård, enklare snickeriarbete, kreativt skapande, samtal och aktiviteter för att stärka självbilden, samt sociala samarbetsaktiviteter. Individuell handlingsplan görs av deltagare och personal på GreveGarden.

Kontinuerligt intag tillämpas. Individer deltar i insatsen ca tre gånger i veckan under 12 veckor, med möjlighet att förlänga till 16 veckor.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	31	25	6

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	24	20	4

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	15	12	3
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	5	5	0
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>	4	3	1

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	18 (5 ej gjort sista)	15	3
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	22	19	3

Analys

En övervägande del av våra deltagare har kommit från Försäkringskassan. 50% av deltagarna har tidigare gått Naturunderstödd Rehabilitering, en behandling under 12 veckor för personer med psykisk ohälsa. Deltagarna har varit övervägande kvinnor. Därför har det varit svårt att rättvist analysera eventuella skillnader mellan män och kvinnor.

Framgångsfaktorer

Till oss har övervägande antal av deltagarna beskrivit insatsen som; *trygg, känner ett värde, gemenskap, kravlöshet, tillåtande.*

En analys vi gjort utifrån självskattningsenkät och det vi känner till om deltagarna är de som tidigare har varit aktiva i arbetslivet, har en tjänst eller ett yrke som de tycker om, snabbare har kommit till arbete/arbetsträning eller kartläggning mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Socioekonomiska faktorer påverkar. De som har dessa svårigheter har en längre väg att gå men vi har sett att de oftast mår bättre och ökad självkänsla då de delar en gemenskap även om stegförflyttningen inte varit lika tydlig.

Vi ser även att de som gått NUR har med sig en insikt och kunskap som de fördelaktigt omsätter praktiskt under denna insats. De förmedlar även denna kunskap till de deltagare som kommit direkt till *GreveGarden Friskvård*. Då vi har kontinuerligt intag förmedlas kunskap och erfarenheter från deltagare som varit i *Friskvård* en längre tid till de som nyligen startat. Ett hopp om förbättring och kunskapsöverföring ges.

Avstannad eller ej fortsatt stegförflyttning

I de fall där deltagandet inte lett framåt mot en positiv stegförflyttning, ser vi att det beror på nya sjukdomar, negativa livshändelser, okända faktorer, en familjesituation där andra sjukdomar påverkar. I flera fall ser vi hur kvinnor ofta tar ansvaret för kontakter med vård, omsorg och skola för barn och äldre föräldrar. Där försöker vi arbeta med insikten om ett delat ansvar.

Kontakt med samarbetspartners

Vi upplever ett gott samarbete mellan remittent och oss. Vi har en plan över avstämning- och avslutningsmöte som ger deltagarna en större trygghet även om oro för framtiden finns. Vi har ingen kontakt med aktörer som tar vid efter insatsen.

Vid några fall har vården och arbetsgivare efterfrågat möjlighet att delta vid avslutande samtal vilket vi ställt oss positiva till. Det har i dagsläget inte tagit några resurser från oss och deltagaren känner sig nöjd över att alla berörda parter kan samverka och på så sätt minska antalet möten. Kan ett samarbete med vården utvecklas även i detta sammanhang och på så sätt få en större helhet över vägen mot en bättre hälsa, arbete eller sysselsättning?

Initialt såg vi att deltagare från NUR kunde bli en egen grupp i gruppen. Men genom att sprida intaget, fördela dagarna har personalen medvetet arbetat för att alla ska känna möjlighet till en social gemenskap, har vi lyckats med att skapa en gemensam grupp med enskilda individer.

Resultat

Vi känner oss nöjda med det resultat vi får som är positiva avslut. Vi har hittat ett koncept där över 62% går till vidare med ett positivt avslut (enligt Samordningsförbundets riktlinjer). Vi ser att de personer som har behov av ytterligare 4 veckor efter de 12 har i de flesta fall än tydligare utvecklat sin förmåga och självkänsla för att gå vidare till nästa steg på sin väg mot arbetsträning, arbete eller studier. Det är även ett högt antal 75% som anger att de mår bättre efter sin insats. Här har 20% av avslutade ej svarat då de avslutat snabbt på grund av akuta händelser. De som uppger att de inte mår bättre har det pga nya händelser i livet som tillkommit samt en förmodad besvikelse över att inte kommit till det mål de själva förväntat. Som målsättning har vi 90% som uppger att de mår bättre efter vår insats. Möjligen är detta mål för högt?

Vi ser att studiebesök innan start underlättar starten. Dock ser vi att resurser tas när studiebesök bokas före remiss skickas. Detta för att se om *Friskvård* kan vara aktuellt för den ev deltagaren. Samtidigt sparas för personen om detta är fel insats. Kan vi hitta en annan lösning ev förutbestämda dagar då vi tar emot studiebesök?

Teamet fungerar bra. Vi har nära kontakt med varandra och beslutsvägarna är korta. Det har varit berikande att besöka andra verksamheter med förberedande insatser inom Samordningsförbundet.

Iakttagelser och tankar

Två frågor har vi behövt lyfta ett flertal gånger. Vi har saknat deltagare som kommer från AME i Lidköping, men förstått att det beror på svårigheterna att ta sig till oss med kollektiv trafik, trots att vi anpassat verksamhetens tider efter tidtabell. Kan det bero på ekonomiska svårigheter och osäkerheten att ta buss? Vi har flera deltagare som tar buss och det fungerar tillfredställande. Vi ställer oss ofta frågan om en lösning kan hittas liknande i andra kommuner?

Den andra frågan vi diskuterat är kösituationen som vi den sista tiden sett öka och kan ställas på sin spets. De innehåller även ett etiskt dilemma. Studier har tidigare visat att en ofrivilligt avbruten rehabiliteringsprocess förlänger återgången mot arbete/studier. Flera som tidigare gått NUR har behov av en fortsättning för att omsätta sin kunskap i praktiken vilket de tydligt gör i *Friskvård* för att senare gå vidare till arbetsträning/arbete studier, vilket 60% gör. Men vi ser även att 40% av de som har positiva avslut ej haft liknande insats. Vi har ej klart över hur många av dessa som haft en annan insats innan *Friskvård*. Ska en sammanhållande rehabiliteringslänk prioriteras vid intag framför en turordning i kö? I dagsläget har delar av ledningsgruppen beslutat att intag sker efter remiss registrerats.

Då vi har deltagare som har en missbruksproblematik med sig, ser teamet ett behov av ökad kunskap. Kontakt med Lidköpings kommuns rådgivningscentrum har tagits för stöd och ev utbildning.

Vi har även kontaktat kommunen för att få ytterligare information om Cresco+ då stegförflyttningen för en del deltagare inte är lika tydlig och Cresco+ kan vara ett alternativ.

Slutsats

Vi ser att den metod vi arbetar efter med *platsen, aktiviteter, teamet och mötet* gett goda resultat och största delen av deltagarna går vidare på sin väg med en stärkt självkänsla, kunskap och insikt mot arbete och sysselsättning. Dock vet vi inte fortsättningen.

Grön rehab Tidaholm

Samverkande parter som ingått avtal

Tidaholms kommun, Försäkringskassan och Närhälsan Tidaholm (Västra Götalandsregionen)

Avtalsperiod

2023-01-01 – 2025-12-31

Bakgrund

Nivåerna av Aktivitetsersättning är höga i Tidaholm, och långvarigt försörjningsstöd är ett dilemma. Vi ser också en negativ utveckling av sjukpenningtalet i Tidaholm. Många står således med ett bidragsberoende en bra bit ifrån arbetsmarknaden och behöver en annan typ av insats än vad som kan erbjudas inom ordinarie verksamheter. Det behövs en kompletterande aktivitetsbaserad verksamhet där deltagarna kan utvecklas och bli motiverade att nå självförsörjning. Vi har också sett att det är särskilt utmanande att nå utveckling för kvinnor inom målgruppen, då de ofta har en komplex samsjuklighet i form av psykisk ohälsa i kombination med fibromyalgi/reumatism. Det behövs därför en insats som i högre grad kan stödja dessa individer att närma sig arbetsmarknaden

Syfte

Insatsen ska syfta till att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmåga så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier.

Mål

Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa samt utveckla deltagarnas förmåga i aktivitet och förmåga att hantera arbetslivets gemensamma krav, där kvinnliga och manliga deltagare når positiv utveckling i lika stor utsträckning.

Metod/Strategi

I insatsen finns aktiviteter inom trädgård och odling, så som att jordförbättra, så, vattna, rensa ogräs etc. Utöver det finns även motiverande samtal med handläggare som vägleder deltagaren mot satta mål med hjälp av olika verktyg och tekniker. Deltagarna får succesivt träna upp sin aktivitetsförmåga genom trädgårdssysslor och odling som sker både självständigt och i grupp.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män	Icke binära
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	11	9	1	1

	Antal	Kvinnor	Män	Icke binära
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	0	0	0	0

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>			
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>			
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?			

Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			
--	--	--	--

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Inga deltagare har ännu avslutats från insatsen. Samtliga elva deltagare är handplockade och tillhör målgruppen. Dessa personer har gemensamt att de har varit isolerade i sina hem, vanligtvis på grund av utmattningssyndrom, i flera år och merparten av dem har utvecklat social fobi.

Det dagliga deltagandet börjar med ett gemensamt möte med handledare. Där går dagens arbetsuppgifter igenom och fördelas mellan deltagarna. Hänsyn tas till varje individs dagsform och önskan. Det finns möjlighet för individuella samtal med handledaren efter varje möte. Individuella samtal förs också regelbundet med ansvarig samordnare (AME) och uppföljningsmöten med remittent tillsammans med samordnare. Detta öppna och involverande arbetssätt har fått flera av deltagarna att närma sig arbetsledare, samordnare och andra deltagare genom social interaktion och på så vis förbättra sitt psykiska mående. Ett par positiva bieffekter av detta är god närvaro och ökat ansvarstagande.

En tydlig negativ effekt av arbetssättet är trygghetsfaktorn. Deltagarna upplever ett distinkt förbättrat psykiskt mående och kopplar det till insatsen vilket i sin tur medför en trygghetskänsla och välbehag. Det skapar en rädsla och ovilja att ta nästa steg i rehabiliteringen. Här åligger det handledare och samordnare att vara tydliga med villkoren såsom krav på progression och tid. Projektledningen behöver vara mer aktiva i att säkerställa att metoder och arbetssätt inom projektet efterlevs. Ledningen bör även säkerställa att handledare har förutsättningar att kunna instruera, motivera och observera deltagarna och att observationerna dokumenteras i verksamhetsstöd.

En annan viktig faktor är tydlighet gentemot deltagarna. Önskvärt att remittenten i samtal med individen är mycket tydlig med syfte och mål innan ansökan till projektet sker. Remittenter undanhåller eller missar många gånger att informera samordnare på AME om högst väsentliga omständigheter som påverkar individens möjligheter till en lyckad rehabilitering. Exempelvis medicinska förutsättningar, vårdinsatser eller andra utredningar som påverkar individens möjligheter till deltagande.

Nedan följer några förslag till att försöka korta ner tiden för deltagare i projektet:

- Tydlighet - alla parter är införstådda i syfte, mål och arbetssätt.
- För att ytterligare säkerställa att alla parter förstår villkoren i projektet föreslås att en broschyr skapas som både remittenter och tänkbara deltagare får ta del av innan ansökan om start skickas till AME.
- Utvärdering (skapa bevakningar i verksamhetsstödet) bör göras var tredje månad. Vid utebliven progression och om det inte går att motivera till fortsatt deltagande ska samtal föras med remittent om avslut.
- Remittent bör skapa och följa dagordning vid uppföljningsmöten, dels för en enhetlig och rättssäker handläggning, dels för att säkerställa att de tar del av väsentlig information kring den enskildes rehabilitering.
- Samordnare på AME bör i större utsträckning kombinera insatsen med andra tillgängliga och lämpliga insatser på AME.
- Ledningen på AME bör se över handledarens arbetsuppgifter, säkerställa att denne följer de metoder och arbetssätt som var ämnat att brukas i projektet, och att handledaren har de resurser och tid som avsatts till projektet.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Ingen deltagare har i dagsläget avslutats från Grön rehab.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Ingen deltagare har i dagsläget avslutats från Grön rehab.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Ingen deltagare har i dagsläget avslutats från Grön rehab.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Det har gått över förväntan när det gäller deltagarnas upplevda mående. En stor del av deltagarna har mycket god närvaro. De visar på att de kan och vill uppfylla arbetslivets gemensamma krav. De visar också förbättrat resultat i exempelvis progressionsmätning (BIP) och börjar visa upp en positiv framtidstro. Samtidigt uppvisar de rädsla till förändring. De känner sig trygga i insatsen och världen utanför är hotfull. Här arbetar handledare och samordnare på AME aktivt med olika idéer för att hitta lämplig och effektiv lösning.

Hantverksstegen

Samverkande parter som ingått avtal

Tibro kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2021-01-01 – 2023-12-31

Bakgrund

Vid en längre sjukskrivning eller frånvaro från arbetslivet visade det sig att steget till att delta i en arbetslivsinriktad rehabilitering var stort och ofta blev alltför påfrestande. Idén med att erbjuda en form av återhämtning eller lugnare start mot en arbetslivsinriktad rehabilitering föddes, och när Folkuniversitet visades kunna agera aktör startade en förberedande insats med inriktning på möbel- och textilhantverk. Idag remitterar omkringliggande kommuner till en 20 veckors förberedande insats med namn Hantverksstegen där man har möjlighet att ta emot tio deltagare i en form av kontinuerligt intag.

Syfte

Insatsen på Hantverksstegen ska syfta till att förbereda individer för arbetslivsinriktad rehabilitering och bidra till att individerna som är aktuella för insatsen närmar sig eget arbete eller studier, genom olika motiverande och inspirerande hantverksaktiviteter i kreativ miljö där hänsyn tas till deltagarnas individuella förutsättningar.

Mål

Huvudmålet är att efter genomförd insats uppnå upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos 70 % av deltagarna och att deltagarna på så vis närmar sig arbetsmarknaden och egen försörjning.

Vidare är målet att 50 % av deltagarna uppnår en stabil aktivitetsnivå på 25% av anställningsnivån. 10 timmar per vecka, om deltagaren har en tjänst på 100%, och går vidare till arbetsträning, praktik, arbete, arbetssökande eller studier efter insatsen på 20 veckor.

Metod/Strategi

Hantverksstegen erbjuder olika hantverksaktiviteter på Tibro Hantverksakademi. Kursen erbjuder motiverande och inspirerande aktiviteter i en kreativ miljö utifrån deltagarens intresse, möjligheter och hinder. Att få vara del i ett sammanhang och utvecklas som människa.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självkattningensenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	22	18	4

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	14	11	3

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	5	5	0
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	5	4	1
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>	4	2	2

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	11	10	1
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	12	10	2

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det?

Framgångsfaktorerna är en kreativ miljö där jag som handledare ger individuellt handledning. Alla har en egen plats, de vet vart de ska vara när de kommer och andra små detaljer som gör att varje deltagare känner sig sedda, lyssnade till och att hänsyn tas till var och ens situation.

Utmaningarna är att finna nyckeln till var och ens förmåga och låsa upp kreativiteten som oftast skapar ett bättre mående, då alla har så olika behov och väldigt olika individer. Här gäller det att som handledare vara kreativ och inlyssnande.

Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

De som har gått t.ex. Cresco plus före denna insatsen har en mycket större chans att komma ut i arbetsträning.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på?

Uteslutande hälsan vill jag säga, dessa står långt från arbetsmarknaden och har en mycket längre väg att gå än andra.

Ser vi könsskillnader här?

Nej, inga könsskillnader. Som det sett ut nu har de manliga inte kommit ut i arbetsträning utan bara kvinnorna. Bland kvinnorna har ca 37 % gått ut i arbetsträning men bland männen är det 0 %.

Andra mönster?

Det kan finnas någon som kanske inte vill tillbaka även om jag inte direkt sett det under den här perioden.

Det beror oftast på att de är sämre vid start än de andra som klarar att komma ut i arbetsträning direkt. Det kan vara så att de inte helt enkelt klarar av att arbeta eller det inte direkt finns några arbetsplatser som är så flexibla att arbetet skulle kunna styras utifrån hur en person mår och då är det att söka sjukersättning som kvarstår.

Hade t.ex. en kvinna som helst inte ville ha sjukersättning på heltid utan ville arbeta i sin mans företag på 25 %, där hon kunde jobba hemifrån utifrån måendet. Det är en lösning som kanske inte så många har möjlighet till.

Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Har inte detta halvåret haft någon som gått direkt till arbete eller studier.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Att nästan alla mår bättre!

Även de som inte mår bättre efter insatsen så har alla trivts och vill egentligen inte sluta, men måendet de hade från start sätter stopp.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Tycker att det fungerar jättebra från remittenternas sida, det som är svårare är fortfarande övergången till Arbetsförmedlingen det tar lång tid. Jag har låtit flera gå kvar (utan att ta upp plats för nya deltagare) för att de annars faller tillbaka, det de jobbat upp under 20 veckor faller om det blir för långt avbrott.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Jag ser inget annat än att de som remitteras behöver vara starka nog att klara en prerrehab och det är så klart svårt att förutse vem som klarar eller inte. Det som styrker detta är att de som gått till exempel Cresco Plus har alltid klarat att gå vidare till arbetsträning som det sett ut nu.

Mofalla Lantgård

Samverkande parter som ingått avtal

Tibro kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2022-09-01 – 2023-08-31 (faktisk tid som delrapporteringen gäller 23-01-16 - 2023-08-10)

Bakgrund

Sjukpenningtalet är generellt högt i Skaraborg och långa sjukskrivningar är ett bekymmer, Tibro är inget undantag. Andelen vuxna med långvarigt försörjningsstöd har ökat för varje år sedan 2016 i Tibro, och i jämförelse med liknande kommuner så ligger Tibro drygt 8 procent högre och över både regionsnittet och rikssnitt (2020). Orsaken till långvarigt försörjningsstöd är sociala hinder av olika slag, men ofta finns också ohälsan där.

2021 fick PWC uppdrag från Tibro kommun att utreda förutsättningarna för Grön Arena som insats. Kortfattat beskriver utredningen att Grön Arena kan vara ett mycket gott hjälpmedel för att stödja personer med långvarigt försörjningsstöd. Studien pekade på att ohälsa är den mest förekommande orsaken till att personer med långvarigt försörjningsstöd inte har tillgång till arbetsmarknaden eller andra arbetsmarknadsåtgärder. Vid analys av gruppen som uppbär långvarigt försörjningsstöd utifrån "sociala hinder" fann man att många är kodade med orsak "sjukskriven utan ersättning", "sjukskriven med otillräcklig sjukpenning" eller "otillräcklig aktivitetsersättning". Dessa personer tenderar att bli kvar på försörjningsstöd allt längre tid och det saknas aktiviteter som tar dem närmare egen försörjning och rehabilitering.

Syfte

Syftet med den förberedande insatsen på Mofalla Lantgård är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och egen försörjning.

Mål

Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmågan så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning.

Huvudmålet är att 70% av deltagarna upplever en förbättrad hälsa och har uppnått en ökad aktivitetsnivå efter insatsen.

Målsättningen är vidare att 50 % av deltagarna efter insatsen på 20 veckor ska gå vidare till arbetsträning genom samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen eller motsvarande i kommunens regi, alternativt till praktik eller annan arbetsförberedande insats via Arbetsförmedlingen. Om deltagare går direkt vidare till arbete/studier/arbetssökande kommer också att följas.

Insatsen strävar också efter att 90 % av deltagarna upplever sig ha fått en mer strukturerad vardag efter insatsen.

Metod/Strategi

På Mofalla Lantgård som är en Grön Arena Gård erbjuds arbetsförberedande aktiviteter inom djurvård, natur- och trädgårdshantering i en återhämtande och trygg miljö, där hänsyn tas till deltagarnas individuella förutsättningar. Deltagarna erbjuds vistelse på gården 10 timmar per vecka varje måndag, onsdag och fredag förmiddag under 20 veckor. Insatsen kan ta emot 6 individer samtidigt och löpande intag tillämpas.

Verksamheten på gården utgår ifrån Grön Arena konceptet där djur och natur fungerar hälsofrämjande. Både nationell och internationell forskning har visat att rehabilitering med natur, trädgård och djur har gett goda resultat. Att göra aktiviteter som är valbara, individuellt anpassade inom dessa områden har visat sig ge en känsla av sammanhang, stärkande av självkänsla, ökad fysisk förmåga, förbättrad psykisk hälsa, ökad social förmåga, återkommande rytm och regelbundenhet som ger en fungerande vardag. Dessa inslag ger ökade förutsättningar för att närma sig arbetsmarknaden.

På gården finns hästar, får, grisar, höns, kaniner, katter och bin liksom småskalig grönsaksodling och en gårdsbutik. Som deltagare får man vara med i sysslorna på gården och metodiken handlar om att utifrån individuella anpassningar skapa aktiviteter och planering som fungerar för varje enskild deltagare.

Deltagaren har ett inskrivningssamtal med sin handläggare där självskattningsenkäten fylls i samt en handlingsplan upprättas där mål för insatsen och deltagaren formuleras. Efter fem veckor sker ett uppföljningsmöte tillsammans med deltagarens handläggare och handledaren på Mofalla Lantgård. Där följs målplaneringen upp och revideras vid behov. Fem veckor innan avslut av insats sker ett uppföljningsmöte där målen följs upp samt planering framåt formuleras och fastställs.

Om deltagaren kommer upp i tio timmar per vecka och deltagaren är sjukskriven är tanken att en ansökan om samordnad rehabilitering ska skickas in till Försäkringskassan för att deltagaren ska gå vidare till förstärkt samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut. Genom dessa verktyg kan uppställda mål mätas. Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	10	7	3

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	5	3	2

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män

Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetsökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>			
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>			
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?			
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			

Insatsen på Mofalla Lantgård har än så länge fyllt sitt syfte. De fem deltagare som avslutat sina 20 veckor har samtliga angett att de mår bättre efter insatsen och att deras förutsättningar för att kunna arbeta förbättrats. Samtliga har under perioden ökat sin tid i aktivitet. Fyra personer utav fem dvs. 80% har positiva avslut där en person fått en subventionerad heltidsanställning, en deltagare har fått praktik, en går vidare till arbetsträning och en kommer att studera på en anpassad utbildning. En utav de fem deltagare som avslutats har ett "negativt" avslut och upplever att denne behöver mer tid och förrehabiliterande insatser för att komma vidare till nästa steg, den personen har börjat på Hantverksstegen.

Förutom de goda resultat på själva insatsens mål som ses bör också nämnas deltagarnas individuella måluppfyllelse där samtliga har upplevt flera positiva resultat. Nedan följer några citat ifrån gårdens egna helt frivilliga utvärderingsenkät:

" Insatsen på Mofalla Lantgård har gett mig bättre självkänsla och fått mig att se mig själv med mer positiva ögon"

" Känslan av att känna sig behövd och duktig var något som gett mig mycket"

"Jag har fått en bättre syn på mig själv och på min inställning till arbete"

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

En framgångsfaktor i insatsen på Mofalla Lantgård är att deltagarna möts där de befinner sig och i en trygg och lantlig miljö där de har möjlighet att delta kravlöst i sysslorna på gården. Det finns gott om utrymme att gå undan och ta pauser vid behov. Sysslorna på gården är verkliga och flera deltagare har lyft känslan av, att bidra och att det man gör känns meningsfullt, som väldigt positivt. Det finns en variation av aktiviteter där anpassning utefter intresse och förmåga är möjlig. Djuren och den lugna miljön på gården har upplevts som en tillgång.

En framgångsfaktor för att få deltagare från Tibro kommun till insatsen har varit att handledaren från Mofalla Lantgård kommer och hämtar och lämnar deltagaren på AME. Deltagarna har då tagit sig till AME på egen hand men sedan fått stöd med att komma ut till gården som ligger avlägset och en bit från en busshållplats.

På grund av relativt få avslutade deltagare är det svårt att dra några slutsatser kring gemensamma nämnare, utfall kopplat till remittent och så vidare.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Den deltagare som avslutat med ett negativt resultat och som inte kommit vidare till nästa steg emot egen försörjning utan snarare kvarstannat på samma nivå och nu börjat på Hantverksstegen har en historia av flera år utan sysselsättning innan hen började på Mofalla Lantgård. Analysen av detta är att det tar tid att komma tillbaka efter en lång sjukskrivning/period utan sysselsättning. Personen har behov av en längre tid än 20 veckor med anpassning i sin aktivitet. Det finns ett kvarvarande behov av dagar med vila emellan dagarna i aktivitet. Det finns ett kvarvarande behov av flexibilitet i antalet timmar. En arbetsträning eller praktik med förutsättningarna som gäller där kom helt enkelt för snabbt på, varför ytterligare en period med prerehabilitering bedömdes nödvändig.

Den personen som gick direkt till en subventionerad anställning efter avslutad insats på Mofalla Lantgård har även hen en historia av flera år utan sysselsättning. Analysen av det mycket positiva utfallet med heltidsjobb är att personen har en fungerande vardag, goda relationer, upplever god hälsa och motivation till förändring. Det är så många faktorer som påverkar hur en människa mår och förutsättningarna för att uppnå målet - egen försörjning.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Nej

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Förutom de deltagare som kommit från Tibro kommun så är det Försäkringskassan Skövde som har remitterat två deltagare från Skövde kommun. Skövde kommuns arbetsmarknadsenhet har remitterat en deltagare och Hjo kommuns arbetsmarknadsenhet har remitterat en deltagare. Kontakten med andra remitterter och aktörer har fungerat bra vid de tillfällen som kontakt behövts både innan, under och efter insatsen.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

För att insatsen ska fortsätta hålla riktningen mot uppsatta mål är det viktigt att som remittent tänka på att de deltagare som remitteras gör det vid rätt tidpunkt för individen. Det kan exempelvis vara så att individen har varit borta från arbetsmarknaden i över tio års tid och då kan det vara av vikt att tänka på att individen kan ha behov av en mer social aktivitet innan uppstart av en förrehabiliterande insats. Detta eftersom individen kanske inte är redo för att redan efter 20 veckor gå in i arbetsträning.

Promise Hjo

Samverkande parter som ingått avtal

Hjo kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2018-11-01 – 2023-12-31

Bakgrund

Det finns en målgrupp som står så långt ifrån arbetsmarknaden att de inte klarar av de krav som ställs på deltagarna inom befintlig Arbetsmarknadsenhet. Individerna behöver ett mer individuellt anpassat stöd med kravställande i förhållande till förmåga. De har en komplex livsproblematik.

Syfte

Promise Hjo är en förberedande insats som utgör första steget på vägen till självförsörjning och ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden eller studier.

Mål

Huvudmålet efter genomförd insats är att deltagarna upplever en förbättrad hälsa och en ökad aktivitetsförmåga och att deltagarna på så vis närmar sig arbetsmarknaden och egen försörjning. Vidare är målet att 70% av deltagarna uppnår en aktivitetsnivå på 10h/vecka och går vidare till arbetsträning, praktik, arbete, arbetssökande eller studier efter insatsen på 20 veckor.

Ett delmål är att deltagarna får ta del av meningsfulla aktiviteter och få ett socialt sammanhang inom ramen för insatsen.

Metod/Strategi

Aktiviteter i insatsen:

- Individuella planer för samtliga deltagare
- Coachande samtal individuellt och i grupp
- Skapande verkstad utifrån intresseområden
- Olika aktiviteter kring hälsa och friskvård

Insatsen arbetar övergripande med olika metoder så som lösningsfokuserat arbetssätt, 7TJUGO, MI och mindfulness.

Insatsen pågår i 20 veckor.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	15	11	4

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	9	8	1

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	4	3	1
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	3	3	
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>	2	2	

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	8	7	1
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	7		

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen har nått eller är på väg till arbetsträning- vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Framgångsfaktorer som vi kan se i projektet är att vi kan individanpassa våra aktiviteter och vår verksamhet utefter de deltagarna som vi har. Vi kan erbjuda många olika aktiviteter som både innefattar aktiviteter i små grupper och individ anpassade samtal utefter MI metoden. Vi kan se att tiden på Promise ger deltagarna en mer välmående vardag både fysiskt och psykiskt och att de flesta som är hos oss ser en vinning med att vara här i form av ett bättre mående. En stor framgångsfaktor är vårt arbete med individuella coachande samtal som vi har vid sidan av gruppaktiviteterna. Här arbetar vi med en handlingsplan och sätter upp mål för varje individ som vi sedan arbetar tillsammans med för att individen ska lyckas och utvecklas med de svårigheter som hen har.

Vi ser en tydlig gemensam nämnare bland de deltagare som når ett positivt avslut att de höjer sin sociala förmåga bland andra deltagare och att de även har en starkare självkänsla jämfört med vad de hade när de började på Promise. Detta stärker deltagaren positivt för att kunna bli mer självständig och komma närmre ett arbete. På Promise har vi flest kvinnor som deltagare men vi kan se att de män vi har oftast går fortare mot praktikplats eller arbetsträning. Om vi ser på utfallet av ökad aktivitet i projektet så upplevs det vara lika mellan kvinnor och män på de deltagarna vi har. De flesta deltagarna vi har nu är från kommun eller Försäkringskassan och där ser vi ingen större skillnad när det gäller remittenterna, båda remitterar deltagare som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Avslutade deltagare som går tillbaka till remittent är de som står längst bort från arbetsmarknaden och som inte har kunnat göra så stora framsteg på dessa 20 veckor. 20 veckor är en kort tid för att påverka dessa deltagare och de behöver längre tid för att utvecklas och komma tillbaka till det sociala nätverket detta beror inte heller på vilket kön de har utan mer den situationen som de är i.

Vi märker en gemensam utstickare på de deltagare vi skrivit ut att de har en godare insikt i sin självkänsla och en mer positiv syn på framtiden även om de har långt kvar till arbete så stärker det individen mot en ljusare framtid att få känslan av självförtroende av att göra små framsteg. De deltagarna som remitteras till oss på Promise Hjo står ofta väldigt långt ifrån arbetsmarknaden och har en väldigt komplex problematik. Remittenten har ofta inget tydligt syfte och mål med insatsen och inte heller några krav på att deltagarna ska uppnå 10 timmar per vecka, utan kanske enbart vara med på några aktiviteter i veckan. Syftet med den förberedande insatsen Promise Hjo är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och en egen försörjning. Men även att deltagarnas sysselsättning ska bidra till ett fysiskt och psykiskt bättre mående. Huvudmålet efter genomförd insats är att deltagarna upplever en förbättrad hälsa och en ökad aktivitetsförmåga som stärker deltagarna till en egen försörjning. Personer som remitteras till Promise har oftast inte de förutsättningar eller mål att komma upp i tio timmar i veckan. Detta utgör ett hinder att uppnå det målet som projektet har inom avtalstiden och att 70 % av deltagarna ska uppnå tio timmar per vecka. Här märker vi att de 20 veckorna inte räcker till för våra deltagare, vi skulle se att deltagarna har möjlighet att komma tillbaka till projektet efter de avslutade 20 veckorna.

Rörsås Lantliv

Samverkande parter som ingått avtal

Mariestads kommun, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen

Avtalsperiod

2022-10-01 – 2024-09-30

Bakgrund

Många individer står så långt ifrån arbetsmarknaden att det inte finns förutsättningar att delta i mer ordinarie arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser via t ex kommun, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Dessa individer behöver stärkas och rustas för att sedan kunna tillgodogöra sig dessa arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser och närma sig arbete eller studier och egen försörjning.

Syfte

Syftet är att deltagarna ska komma närmre arbete eller studier och på sikt nå en egen försörjning.

Mål

Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmågan så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning.

Metod/Strategi

Rörsås Lantliv finns utanför Mariestad och är en certifierad Grön Arena-gård. Insatsen på Rörsås Lantliv pågår i 16 veckor och innebär hälsofrämjande aktiviteter i "grön miljö". Verksamheten erbjuder en lantlig miljö, med djur, trädgård, skogspromenader, öppna landskap, odling och kreativa mindre projekt. Fokus ligger på rutiner och ansvar – att t ex passa överenskomna tider – samt på gemenskap, hälsa, motivation och självkänsla. Omfattningen är upp till 10 timmar per vecka. Aktiviteterna anpassas efter deltagarnas behov, dagsform och intresse.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom Augusti)</i>	18	15	3

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom Augusti)</i>	14	11	3

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	6	5	1
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	8	6	2
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats? Vi hade en annan självskattningsenkät för de som började hösten/vintern 2022 där den frågan inte fanns med.	5	4	1
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	1	1	

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen,

Under delåret har vi fått en stabil personalgrupp med bra kompetens, socionom, diakon, och lång erfarenhet. Det har gett trygghet bland deltagarna och större möjlighet att dela på ansvarsområdena.

kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Vi har haft 6 deltagare som gått vidare mot arbetsträning. Gemensamma nämnare är en bättre struktur i vardagen och en större självkänsla.

Vi har tyvärr haft 5 deltagare som fått avbryta sin period på grund av olika kombinationer av fysiskt och psykiskt mående samt otillräcklig motivation. Gemensamma nämnare för dessa är att det inte kommer bli aktuellt i närtid att börja arbetsträna. Vid avstämningsmöten med FK och deltagaren har vi då gemensamt kommit fram till att avsluta perioden.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster?

3 deltagare går tillbaka till remittenten och fortsätter i andra rehabiliterande insatser då de fortfarande är i behov av stöd för att få bättre förutsättningar. De har mer omfattande svårigheter och står längre ifrån arbetsmarknaden.

Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Nej

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Inget särskilt

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut? Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Resultatet hittills i år är 43% till arbetsträning. De flesta personer vi får remitterade till oss är för sjuka för att det ska finnas någon rimlig chans för dem att vara redo för arbetsträning efter 16 veckor hos oss. (Målet är 75%).

Remittenterna behöver tydligare riktlinjer för vilka som ska placeras i insatsen. Handläggarna på FK samt kommunerna behöver veta vilka premisser som gäller för att kunna remittera rätt personer till insatsen kopplat till syfte och mål.

Ett förslag är att vi från insatsen kommer på något personalmöte, eller liknande, för att berätta lite om verksamheten och vad avtalet innebär.

Startgrid

Samverkande parter som ingått avtal

Vara kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2020-03-01 – 2025-02-28

Bakgrund

Unga med aktivitetsersättning aktualiseras allt för ofta först när de närmar sig 30 år och ska prövas mot sjukersättning. Då sker en gemensam kartläggning mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, men efter många år i utanförskap är vägen lång för att komma närmare arbete. Genom Startgrid vill vi nå ungdomarna tidigare.

Syfte

Syftet med projektet är att med tidiga gemensamma insatser tidigarelägga inträdet på arbetsmarknaden, samhället i övrigt, samt egen försörjning, för unga med aktivitetsersättning.

Mål

Kvantitativt mål:

- Tidigarelägga unga med aktivitetsersättning till egen försörjning.
- Minst 5 individer startar projektet år 1.
- 4 av 5 individer har halvtidsanställning år 1.
- 3 av 5 individer har heltidsförsörjning år 2.
- Minst 5 individer startar projektet år 2.
- 4 av 5 har halvtidsanställning år 2.

Kvalitativt mål:

Alla deltagare upplever att de har närmat sig arbetsmarknaden på ett positivt sätt.

Metod/Strategi

Startgrid finns för unga som relativt nyligen beviljats aktivitetsersättning. Genom ett fördjupat mentorskap och med stöd av 7TJUGO-metodiken skapas en trygg väg mot ett strukturerat deltagande och en stegvis övergång till gruppaktivitet. Deltagaren möts upp där hen befinner sig och ett individuellt upplägg utformas för varje individ.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	21	10	11

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	3	1	2

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>			
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>			
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?			
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			

Analys

Vi har under året haft 21 deltagare i projektet, varav 10 tjejer och 11 killar. Jämn könsfördelning.

3 st deltagare har avslutats under 2023. 1 st vidare till anställning, 1 st flytt och 1 st LSS. Det ser ut som att fler kommer avslutas mot LSS framöver.

5 st har nu aktivitetsträning på Odengården med individanpassade uppgifter och/eller deltagande i vår jag stärkande grupp. Det är 2 tjejer och 3 killar. Aktivitetsnivåerna varierar mellan 5 h/v till 20 h/v.

Marias egen gruppaktivitet för deltagarna är fortfarande aktuell. De som vill träffas i en annan lokal där det är en avslappnande miljö. Maria skapar förutsättningar till dialog och social träning genom exempelvis bakning eller andra teman. Externa personer deltar också och kan föra in nya perspektiv och dialogämnen i gruppen. 3 st deltar i dessa gruppträffar, 1 tjej och 2 killar.

En deltagare som sedan gick ut mot arbete deltog under några tillfällen i Samordningsförbundets projekt Elings ark.

Innan sommaren flyttade Maria in i stationshuset där vi kommer ha nya möjligheter till aktiviteter. En ny deltagare har uttryckt att det var förutsättningen för att hen skulle börja i startgrid. Efter sommaren kommer förmodligen en deltagare delta i en ny aktivitet inom Samordningsförbundets projekt Cresco+ som heter Livslinjen.

44%(8/18) deltar i någon av dessa aktiviteter och övriga deltar i det fördjupande mentorskapet. Där det betydelsefulla arbetet med att skapa tillit och en bra relation påbörjas. De inledande träffarna kan ske i deltagarens hem, promenad utomhus, träff på ett café, frukostträff m.m. Mentorskapet bygger på att finnas med i vardagen och praktiskt instruera/hjälpa till med kontakter. Exempelvis vårdinstanser, budget o skuldrådgivare, boendestöd, kontakt med hyresvärdar m.m. Maria är tillgänglig på telefon/SMS och har tider som passar deltagarna. Viktigt att möta deltagaren där hen befinner sig och anpassa kommunikationen.

Utifrån målet att deltagarna ska ha en upplevd bättre hälsa så erbjuder vi regelbunden friskvård såsom promenader, simning, gym m.m. 2 st deltagare är just nu med i friskvården.

Några av deltagarna har gått tillbaka i sin progression och mår psykiskt sämre. De kan därför inte delta i de aktiviteter som de tidigare har gjort. Här har bl a vården fått komplettera medicineringen. Kontakt sker fortfarande med Maria och när de mår lite bättre kan en ny planering för återgång i de andra aktiviteterna genomföras. Upplevelsen är att de har en lägre tröskel att ta sig över vid nästa uppstart än de hade vid första början. Nu har de en relation med Maria och vet vad som förväntas.

Maria och Cecilia har även gemensamma uppföljningar med deltagarna, minst var 6:e vecka. Viktigt att deltagarna erbjuds fysiska möten där de blir sedda och får en förståelse för att någon engagerar sig. Det är i det fysiska mötet vi kan skapa en relation som är en förutsättning för att det ska ske en förändring. Samarbetet mellan Vara kommun och Försäkringskassan fungerar väldigt bra.

Vi har under våren haft ett exempel där det blev ett distansmöte istället för fysiskt möte. Det är en stor skillnad i deltagarens upplevelse av mötet. Det är mindre tydlighet och upplevelsen av handläggaren har en distans och inte bryr sig ökar markant.

VIP modellen som Vara kommun har som arbetsmodell gäller för hela enheten och projektet. Startgrid arbetar också utifrån den här modellen. Det som hittills har framkommit är att deltagarna i Startgrid befinner sig i Steg 1 och kommer befinna sig där under en lång tid innan de är redo att ta nästa steg.

Insikten att den här målgruppen behöver otroligt mycket tid för att närma sig arbetsmarknaden förstärks ytterligare ju längre projektet fortgår. Men de steg som deltagarna nu tar en efter en är ett bevis på att den här metoden som projektet arbetar utifrån ger resultat. De här personerna skulle troligen fortfarande sitta isolerade i sitt hem om de inte varit för startgrid.

Det är många gånger det psykiska måendet som hindrar dem att ta sig ur sin situation på egen hand. De behöver ett långsiktigt stöd för att hitta sin väg ut ur sin situation. De flesta av deltagarna har hamnat i sin situation redan i skolan och det finns stora vinster med att titta vidare på hur vi kan föra över vår kunskap i projektet till gymnasiet.

Projektets styrka är handledaren Maria Hermansson som har möjlighet att möta deltagarna där de befinner sig i tid och rum. Det fördjupade mentorskapet innebär att aktiviteterna anpassas utifrån deltagaren och de behöver inte vara på Odengården om det inte går. Maria möter upp på andra platser och andra tider.

Svagheten är att det finns en begränsning i lämpliga arbetsuppgifter utifrån deltagarens motivation, intresse och möjlighet att arbeta i grupp. Deltagarna behöver mycket strukturerade arbetsuppgifter. I dagsläget utförs lättare montering, växtskötsel, lokalvård och deltagande i serviceteamet.

För att nå de uppsatta målen i projektet behövs mer tid/person.

Studio Ludum

Samverkande parter som ingått avtal

Tibro kommun, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Avtalsperiod

2022-01-01 – 2023-12-31

Bakgrund

Det finns behov av att skapa en proaktiv verksamhet där personer som har varit hemmasittare i grundskolan, inte kunnat sökt gymnasieskola och där kommunens strategi för KAA inte räcker till, får chans att successivt återhämta sig och återfå en bättre hälsa och en ökad aktivitetsförmåga. Tibro kompetenscenter har tillsammans med LUDEA möjlighet att i en anpassad miljö kunna erbjuda denna verksamhet för ovan nämnda deltagare som har ett stort intresse för onlinespel.

Det finns goda erfarenheter av att denna verksamhet stärker individens självkänsla och välbefinnande genom projektet Studio Ludum som genomfördes 2018-08-01 – 2021-04-30 med stöd av Högskolan i Skövde.

Syfte

Syftet med projektet är att bidra till att fler individer kommer ut på arbetsmarknaden eller börjar studera och klarar sin egen försörjning.

Mål

Huvudmålet är att efter genomförd insats uppnå upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos 70 % av deltagarna och att de på så vis närmar sig studier/arbetsmarknaden och egen försörjning.

Målet är att minst 70 % av deltagarna går vidare till studier, arbetslivsinriktad rehabilitering (arbetsträning, praktik eller motsvarande), arbetssökande eller arbete efter medverkan i projektet.

Metod/Strategi

Metoden handlar om att möta individerna där de befinner sig och erbjuda organiserat onlinespel i kombination med social träning i form av fysiska träffar och gruppaktiviteter, utifrån en individuell planering. Utföraren Ludea ansvarar för den dagliga verksamheten med individerna. Utföraren genomför arbetet i samverkan med handläggare på Tibro kompetenscenter med utgångspunkt i individens behov. Förberedande aktiviteter finns tillgängligt för deltagarna alla dagar i veckan.

Deltagarna erbjuds förberedande aktivitet och deltagande i projektet till dess att deltagaren är redo att ta nästa steg vidare mot studier/arbetsmarknaden och egen försörjning. När deltagaren är tillräckligt stärkt kommer Arbetsförmedlingen att involveras (inom projektet) och förbereda deltagaren för nästa steg.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningssenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	6		6

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	2		2

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>			
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>			
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?			
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

- Vi ser en gemensam nämnare i att målgruppen har ett stort stödbehov, där de även behöver ha ett stort stöd i övriga delar i livet. Till exempel ser vi de positiva avslut vi har haft har deltagarna haft ett större säkerhetsnätverk kring sig, vilket saknas hos vissa individer. Nätverket består oftast av god man, boendestöd, personligt ombud. Vid de gånger vi identifierat behov av något form av stöd försöker vi arbeta tillsammans handläggare från AME samt från Ludea för att informera kring de olika stöden.
- Tight samarbete kring personen bland olika professioner, men även stöd från individens närstående ser vi som en framgångsfaktor. I motsvarighet när stödet uteblir så kan det innebära att naturliga nästa steg inte följs upp som det hade behövts.
- Vi har enbart haft män i insatsen, vi försöker presentera insatsen för både kvinnor och män, dock har vi under hela projektet haft utmaningar med att identifiera kvinnor.
- Ha en tät nära kontakt i samarbetet mellan kommun och Ludea har varit väldigt värdefullt, även att Ludeas lokaler har legat i samma lokal ser vi har underlättat.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

- *När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster?*
Vi kan inte svara på den första frågan då de avslut vi haft ej har gått tillbaka till remittent.
- *Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?*
- En har gått vidare till arbetssökande på AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande efter insats. Här hade personen möjlighet att testa ungdomsjobbansställning i kombination med Studio ludum och det fungerade bra. Vi kan ej svara på könsskillnader då vi haft enbart män i insatsen. Det andra avslutet gjordes mot praktik/sommarjobb för ungdom.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

- Vi uppmärksammar att individerna har fått en utökad insikt om deras situation och mående vilket märks under utskrivningsenkäten som då mer speglar hur individen mår, en uppskattning om sitt faktiska mående jämfört med initiala mätningen. Detta kan vara ett resultat av mer förtroende för personalen i verksamheten och att personen faktiskt vågar och kan dela med sig av hur personen faktiskt skattar sitt eget mående.
- Vi upplever att personerna har haft lättare för sociala sammanhang, det har vart positivt att tillhöra en grupp där de inte ifrågasätter varandra eller varför de är där.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

- Vi har styrgruppsmöten cirka var tredje månad med AF, FK, Samordningsförbundet, Ludea samt Tibro kommun och arbetar utifrån vad som bestäms där.
- Månadsavstämningar mellan Ludea samt Handläggare på AME. där vi går in lite djupare kring varje individ, här ser vi att vi har samsyn kring målgruppen och arbetar gemensamt för att identifiera en bra väg framåt. Hög flexibilitet och tilltro till varandra.
- Vid inskrivning: Handläggare på AME bokar ett första möte med Ludea för den potentiella deltagaren, sen antas deltagaren efter det mötet om Ludea ser att de har möjlighet att jobba med individen. Uppföljningar görs månadsvis. Vid de fall där FK är en av remittenten deltar även Ludea på uppföljningsmötena.
- Vi har inte haft någon som går mot arbetsträning, utan vidare till annan aktör direkt, en deltagare avslutas mot arbetssökning via AF 100% och en deltagare avslutas med tanke om praktik/arbete inom kommunala aktivitetsansvaret. Vi kan inte uttala oss om hur samverkan med AF kring deltagaren som avslutats dit då personen har ett personligt ombud som sköter den delen, samt utskrivning från AME i Tibro kommun.

Hur ser ni på det resultat som uppnått genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

- Positivt, de deltagare som har avslutats har vart positiva inställda till insatsen och vi har även sett framsteg hos deltagarna, framför allt individuella framsteg. Lärt sig hålla tider bättre samt att de kommer återkommande.
- Få in mer deltagare har vart utmaningen i projektet, de som skrivs in har ofta vart hemma i några år redan i tidig ålder vilket gör att det tar tid att arbeta med stegfölyttningen.

Strukturinriktade insatser

AKT-SAM

Samverkande parter som ingått avtal

Skaraborgs Sjukhus (Västra Götalandsregionen) och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2022-03-01 – 2024-02-29

Bakgrund

Vuxenpsykiatri och Försäkringskassan har gemensamt under flera år uppmärksammat att det finns många unga vuxna med långa ersättningsperioder som följs av vuxenpsykiatri. För att bryta detta mönster finns behov av att samverka tidigare. Vuxenpsykiatri har inom sin ordinarie verksamhet inte utrymme att arbeta fokuserat med dessa individer, men i och med detta projekt möjliggörs detta och en ny arbetsmetod kommer att prövas. Innan projektet påbörjades uppstod gemensamma möten endast efter att ett behov uppmärksammats, vilket oftast blev sent i processen. I och med det här projektet ska man prova vilket utfall som ges om alla med nybeviljad aktivitetsersättning kallas till ett tidigt gemensamt möte runt individen där också handläggare från Försäkringskassan och rehabkoordinator på vuxenpsykiatri deltar.

Syfte

Syftet med projektet är att förkorta ersättningsperioderna för individer med aktivitetsersättning och bidra till att fler individer kommer ut på arbetsmarknaden, börjar studera och klarar sin egen försörjning.

Mål

Målet är att främja samverkan och utveckla en effektiv samverkansmodell runt individer som beviljats aktivitetsersättning för första gången, genom ett strukturerat arbetssätt där alla deltagare ska få ett tidigt samverkans/avstämningmöte. Målet är att alla med nybeslut ska remitteras in i projektet och att 75 % av deltagarna ska få ett möte inom 30 dagar från beslut.

Detta mål har omformulerats av styrgruppen och innebär att även patienter med förlängning av sjukersättning kan inkluderas samt att 75% av deltagarna ska få ett möte inom 30 dagar från att behov signalerats från någon av parterna.

Målet är också att, genom en effektivare samverkan, tidigare identifiera rätt insatser och stöd som ska bidra till en effektivare stegförflyttning för individen vad gäller hälsa och aktivitetsförmåga. Målet är att 7 av 10 individer i projektet upplever sig ha gjort stegförflyttningar framåt vad gäller hälsa och aktivitetsförmåga.

Metod/Strategi

Två rehabkoordinatorer anställs inom psykiatri, vilket möjliggör ett intensifierat arbete runt individer med aktivitetsersättning beviljat från Försäkringskassan. Försäkringskassan inhämtar samtycke från individen när aktivitetsersättning beviljats första gången och ett avstämningmöte initieras med rehabkoordinator. Mötets syfte är att tidigt identifiera rätt insatser och nå en gemensam planering runt individen.

Efter det första gemensamma mötet läggs en gemensam planering för individen, insatser initieras och sedan följs planeringen och individen upp regelbundet företrädesvis av rehabkoordinator från Psykiatri.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordnings- förbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret 2023 <i>(Januari tom augusti)</i>	81	52	29

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	4	1	3

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>			
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>			
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?			
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Hittills har den största vinsten med projektet varit förbättrad samverkan. Den viktigaste framgångsfaktorn har varit enkla och snabba kontaktvägar mellan Försäkringskassan och Psykiatrin. Det underlättas av en liten arbetsgrupp, där representanter från Försäkringskassan och de två rehabkoordinatorerna från Psykiatrin i projektet ingår. Då samtycke finns från patienten om informationsutbyte har rehabkoordinatorerna noterat att det förefaller som att mer information utbyts om planering avseende insatser än tidigare, vilket förhoppningsvis kan leda till bättre samordning och delaktighet för patienterna även om det inte är helt klarlagt ännu.

Efter beslut om utvidgning av målgruppen till både patienter med nystartad och förlängd aktivitetsersättning samt att vården också kan remittera in patienter i projektet ser vi en ökning av antal deltagare. I nuläget är det 81 patienter inskrivna. Det finns kapacitet för att inkludera fler patienter i projektet.

Två bortfall har registrerats, dessa har remitterats över till primärvården. Fyra patienter har avslutats eller kommer att avslutas inom kort på grund av ålder. En av dessa får fortsatt ersättning från Försäkringskassan i form av sjukersättning, en patient går vidare till studier och de övriga två fortsätter i daglig verksamhet. Samtliga följs fortsatt av Psykiatrin.

Det är 64 % kvinnor och 36 % män i projektet. Denna fördelning stämmer överens med fördelningen i Psykiatrin. Fler kvinnor än män har vårdkontakt med Psykiatrin (Ineras Intygsstatistik: aktuell åldersgrupp = 68% kvinnor vs 32% män och Ineras Rehabstöd: pågående alla åldrar = 64,4% kvinnor vs 35,6% män).

Den justerade målsättningen om att planera ett avstämningmöte inom 30 dagar från att behovet signaleras har visat sig mer realistisk och har hållits i samtliga fall efter detta. När ett avstämningmöte har varit mer än en månad fram i tiden från det datum det planerades har rehabiliteringskoordinator oftast haft individuella möten med patienten fram till dess att mötet äger rum.

Det är svårt att utvärdera resultat avseende projektets syfte på grund av den korta tiden. Alltför få patienter har avslutats vilket vi förutsåg och tog upp i projektansökan. Vi kan ändå konstatera att 44 % av patienterna är aktiva i någon form av insats utanför sjukvården. Tillgången på insatser utanför sjukvården varierar stort mellan kommunerna, vilket försvårar koordineringsinsatser och stegförflyttningar. Flera patienter bedöms stå alltför långt från arbetsmarknaden och där arbetar man med insatser inom sjukvården och/eller insatser inom kommunens socialtjänst.

Stoppa våldet

Samverkande parter som ingått avtal

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Avtalsperiod

2020-01-01 – 2023-12-31

Bakgrund

Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.

Mellan 2020-03-01 – 2021-12-31 deltog Samordningsförbundet Skaraborg i ett regeringsuppdrag med mål att förbättra upptäckten av våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld samt med att förmedla adekvata insatser mot detta. I uppdraget samverkade Nationella nätverket för samordningsförbund, NNS, med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket och Socialstyrelsen. När regeringsuppdraget och därmed projektet tog slut ansökte Försäkringskassan tillsammans med Arbetsförmedlingen om ett projekt för att fortsätta detta viktiga arbete i Skaraborg för att upptäcka både våldsutsatthet och våldsutövande.

I Skaraborg finns en hög andel sjukskrivningar som pågått längre än ett år och i denna grupp finns ett stort antal personer som är eller har varit utsatta för våld och som påverkar deras hälsotillstånd och rehabiliteringsförutsättningar. Genom att fler av dessa identifieras och kan få rätt stöd, undanröjs hinder och förutsättningarna ökar för att dessa individer ska kunna förflytta sig framåt i sin rehabilitering och kunna delta i det förstärkta samarbetet mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen och därmed närma sig eget arbete/studier.

Syfte

Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.

Att samtliga parter som bedriver förberedande insatser med stöd av Samordningsförbundet Skaraborg under projekttiden skapar rutiner i respektive verksamhet när det gäller att löpande ställa frågor kring våldsutsatthet samt rutiner/kunskap kring hur personer som är i behov av stöd kommer i kontakt med rätt aktör för att få stöd. Detta kan grundas på en pågående utsatthet eller tidigare upplevelser av egen/annan närståendes våldsutsatthet.

I förlängningen kan detta bidra till att fler kan komma framåt i sin rehabilitering och närma sig egen försörjning, genom att upptäcka ev. våldsutsatthet i högre grad så kan individerna få rätt stöd och på så sätt kan ett stort hinder undanröjas för dessa personer.

Mål

Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?

Att samtliga parter som bedriver förberedande insatser med stöd av Samordningsförbundet Skaraborg under projekttiden skapar rutiner i respektive verksamhet när det gäller att löpande ställa frågor kring våldsutsatthet samt rutiner/kunskap hur personer som är i behov av stöd kommer i kontakt med rätt aktör för att få stöd.

Delmål 1: Minst 30 % av deltagarna i aktuella insatser har fått frågan (genom frågeformuläret) minst en gång under 2022.

Delmål 2: Minst 50 % av deltagarna i aktuella insatser har fått frågan (genom frågeformuläret) minst en gång under 2023 och att 25 % av de som deltar längre tid än 6 månader har fått frågan minst två gånger under 2023.

Metod/Strategi

Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?

Försäkringskassan arbetar utifrån myndighetens metodstöd och ansvar för att frågor om våldsutsatthet ställs tidigt under sjukperioden. I samband med att förberedande eller arbetslivsinriktade insatser aktualiseras ställer Försäkringskassan frågor om våldsutsatthet på nytt.

Under förberedande insatser ansvarar utföraren, oftast kommunen eller annan upphandlad aktör, att frågor om pågående eller tidigare erfarenhet av våldsutsatthet ställs kontinuerligt utifrån framtagna metod från NNS. Rutinen byggs upp med stöd av projektledaren under 2022 där denna rutin inte redan introducerats, projektledaren finns med som ett fortsatt kontinuerligt stöd både för de som nu introduceras och för de aktörer som redan påbörjat detta arbete under tidigare projektperiod.

Arbetsförmedlingen ansvarar för att frågor ställs för de individer som deltar i det gemensamma arbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan utifrån Arbetsförmedlingens ordinarie rutin i denna fråga. Vid behov kan projektledaren stödja myndigheternas handläggare med gemensamma informationsinsatser från Q2 - Q3 2022 och fortsatt under projekttiden.

Uppföljning via handläggarna kommer att ske från Q4 2022.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

Projektet har kunnat nå ut till ytterligare fler verksamheter/kommunala insatser i Skaraborg där man fått vägledning om hur man kan identifiera, ställa frågan samt fått initial rådgivning för att kunna arbeta med frågan om våld i nära relation. Sammanlagt är det 18 insatser som använder sig utav frågeformulären januari -augusti 2023. En insats har tackat ja och kommer att börja med att använda frågeformuläret men har ännu inte inkommit med några. Utav dessa har flera insett att frågan om våld i nära relation vänder sig inte enbart till en speciell insats inom exempelvis arbetsmarknadsenheten utan att frågan bör ställas inom samtliga insatser som pågår. Frågeformulären som används för att fånga upp om någon varit utsatt för våld eller om man är den som utövar våld kan därför komma från flera verksamheter inom samma kommun.

Kommuner där samtliga handläggare inom arbetsmarknadsenheten deltagit i informationsmöten är exempelvis Tibro kommun, Vara kommun, Skövde kommun etc. Flertal kommuner har idag redan fungerande rutiner och strukturer på hur man hanterar jakande svar på våld i nära relation men ser frågeformuläret som ger statistik på hur det ser ut i deras kommuner en möjlighet att sätta in ytterligare resurser och rätt stöd för att stötta dem som varit utsatta till att komma ut i egen försörjning igen.

Följande verksamheter har fått information och använder frågeformulären:

Akt-Sam, Psykiatri Skövde-Mariestad
Akt-Sam Psykiatri Faököping-Lidköping
Elhings Ark
Friskvågen, Götene
Förberedande insats Gullspång
Förberedande insats Töreboda
Grevegården Lidköping

Hantverkstegen, Tibro
Mofalla lantgård
Promise Hjo, Hjo
Rörsås lantliv, Mariestad
Studio Ludum

Cresco Creare i Gullspång (samt samtliga insatser på AME)
Cresco Creare i SKövde
Cresco Creare Tibro
Cresco Creare Tidaholm
Cresco Creare i Töreboda (samt samtliga insatser på AME)
Cresco Creare Vara

Följande insatser har fått information och tackat ja till att börja använda frågeformuläret om våld:
Cresco Creare i Falköping

Möte kommer att planeras in efter sommaren med Cresco+ i Essunga, Lidköping, Skara, Mariestad, och Karlsborg

Frågeformulär

1. Har du blivit hotad, kontrollerad, förnedrad, trakasserad eller liknande av en närstående?
Ja O Nej O
2. Har du blivit slagen, sparkad, knuffad eller skadad på något annat sätt av en närstående?
Ja O Nej O
3. Har du känt press att mot din vilja delta i eller se på sexuella handlingar av en närstående?
Ja O Nej O
4. Har du varit utsatt för verbala, psykiska och/eller fysiska sexuella kränkningar av en närstående?
Ja O Nej O
5. Har du blivit utsatt för våld enligt fråga 1-4 av någon annan person än någon närstående?
Ja O Nej O
6. Har du under din uppväxt sett eller hört en närstående bli utsatt för våld enligt fråga 1-4?
Ja O Nej O
7. Har du själv som vuxen utsatt någon annan för våld enligt fråga 1-4?
Ja O Nej O

Verksamheter som skickat in enkäter

AKT SAM Skövde och Mariestad

Totalt 20 enkäter varav 12 kvinnor som har svarat, 2 hen och 6 män

Kvinna 1) svarat ja på fråga 1-6

Kvinna 2) svarat ja på fråga 5

Kvinna 3) svarat ja på fråga 1-5

Kvinna 4) svarat ja på fråga 1-4+6-7

Kvinna 5) svarat ja på 1-7

Kvinna 6) svarat ja på 1-6

Kvinna 7) svarat ja på 1-2+4-5+7

Kvinna 8) har svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 9) har svarat ja på 1-5

Kvinna 10) har svarat ja på 1-7

Kvinna 11) har svarat ja på 1-2+ 5-6

Kvinna 12) har svarat nej på samtliga frågor

Hen 1) har svarat ja på 1-6

Hen 2) har svarat ja på 3-4

Man 1) har svarat ja på 1+5

Man 2) har svarat ja på 2+5-6

Man 3) har svarat ja på 1-5

Man 4) har svarat ja på 1-2+ 4 + 6

Man 5) har svarat ja på 2 + 5-7

Man 6) har svarat ja på 6

Reslutat: Utav 20 deltagare har 18 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation samt att fem av dem även utsatt någon annan för våld.

AKT-SAM Falköping och Lidköping

Totalt 12 enkäter varav 7 kvinnor som har svarat, 2 hen och 3 män

Kvinna 1) svarat ja på fråga 6

Kvinna 2) svarat ja på fråga 1-2 + 4-5

Kvinna 3) svarat ja på fråga 5 + 7

Kvinna 4) svarat ja på fråga 5 + 7

Kvinna 5) svarat ja på 5 + 7

Kvinna 6) svarat ja på 5-6

Kvinna 7) svarat ja på 5-6

Hen 1) har svarat ja på 1-5

Hen 2) har svarat ja på 2 + 7

Man 1) har svarat ja på 7

Man 2) har svarat nej på samtliga frågor

Man 3) har svarat ja på 1-2 + 5-7

Reslutat: Utav 12 deltagare har 11 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation samt att sex av dem även utsatt någon annan för våld.

PROMISE HJO

Totalt 8 enkäter varav 2 kvinnor som har svarat, och 6 män

Kvinna 1) svarat ja på fråga 1-2

Kvinna 2) svarat ja på fråga 1-5

Man 1) har svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat nej på samtliga frågor

Man 3) har svarat ja på 1-2 + 4 + 7

Man 4) har svarat ja på 2 + 5-7

Man 5) har svarat nej på samtliga frågor

Man 6) har svarat nej på samtliga frågor

Reslutat: Utav 8 deltagare har 4 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation samt att två av dem även utsatt någon annan för våld.

CRESCO+HJO

Har inkommit med en enkät

Kvinna 1) har svarat ja på 5-6

VARA Cresco+

Totalt 10 enkäter varav 6 kvinnor som har svarat, och 4 män

Kvinna 1) svarat ja på fråga 5

Kvinna 2) svarat ja på fråga 6 samt att även barn i hemmet har varit utsatt

Kvinna 3) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 4) svarat ja på fråga 5-6

Kvinna 5) svarat ja på 1-4 + 6 samt att även barn i hemmet har varit utsatt

Kvinna 6) svarat ja på 1-7 samt att även barn i hemmet har varit utsatt

Man 1) har svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat ja på 4-6

Man 3) har svarat ja på 1-2 + 4-5

Man 4) har svarat ja på 1-2 + 6 samt att även barn i hemmet har varit utsatt

Reslutat: Utav 10 deltagare har 8 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation samt att en av dem även utsatt någon annan för våld. Fyra har även kryssat i att barn i hemmet har varit utsatt för våld i nära relation

EHLINGS ARK

Totalt 7 enkäter varav 5 kvinnor som har svarat, och 2 män

Kvinna 1) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 2) svarat ja på fråga 1-5

Kvinna 3) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 4) svarat ja på fråga 2

Kvinna 5) svarat nej på samtliga frågor

Man 1) har svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat ja på 5

Reslutat: Utav 7 deltagare har 3 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation

Grevegården

Totalt 23 enkäter varav 20 kvinnor som har svarat och 3 män

Kvinna 1) svarat ja på fråga 1-4

Kvinna 2) svarat ja på fråga 1-4

Kvinna 3) svarat ja på fråga 1-7

Kvinna 4) svarat ja på fråga 1-4

Kvinna 5) svarat ja på 7

Kvinna 6) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 7) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 8) har svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 9) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 10) har svarat ja på 5

Kvinna 11) har svarat ja på 1-2+ 4 + 6-7

Kvinna 12) har svarat ja på 1-2 + 5-6

Kvinna 13) har svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 14) har svarat ja på 1-3 + 5-6

Kvinna 15) har svarat ja på 5

Kvinna 16) har svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 17) har svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 18) har svarat ja på 1-2 + 5

Kvinna 19) har svarat ja på 1 + 3-6

Kvinna 20) har svarat ja på 1-4

Man 1) har svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat ja på 1-2 + 6

Man 3) har svarat ja på 2 + 7

Reslutat: Utav 23 deltagare har 15 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation samt att fyra av dem även utsatt någon annan för våld.

TIBRO CRESCO

Totalt 14 enkäter varav 12 kvinnor som har svarat och 2 män

Kvinna 1) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 2) svarat ja på fråga 1-4

Kvinna 3) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 4) svarat ja på fråga 1-2 + 4

Kvinna 5) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 6) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 7) svarat ja på 1-2 + 5

Kvinna 8) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 9) svarat ja på 1

Kvinna 10) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 11) har svarat ja på 1-4

Kvinna 12) svarat nej på samtliga frågor

Man 1) har svarat ja på 1-6

Man 2) har svarat ja på 1-6

Reslutat: Utav 14 deltagare har 7 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation

FRISKVÅGEN

Totalt 11 enkäter varav 10 kvinnor som har svarat och 1 man

Kvinna 1) svarat ja på 1-2 + 6

Kvinna 2) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 3) svarat ja på 1-2 + 4

Kvinna 4) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 5) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 6) svarat ja på 6

Kvinna 7) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 8) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 9) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 10) svarat ja p 1 + 5

Man 1) har svarat ja på 5

Reslutat: Utav 11 deltagare har 5 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation

MOFALLA LANTGÅRD

Totalt 5 enkäter varav 3 kvinnor som har svarat och 2 män

Kvinna 1) svarat ja på 1-2 + 5 + 7

Kvinna 2) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 3) svarat ja 6

Man 1) har svarat ja på 6

Man2) har svarat nej på samtliga frågor

Reslutat: Utav 5 deltagare har 3 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation och en som utsatt någon annan för våld i nära relation

STUDIUM LUDUM

Totalt 3 enkäter varav 3 män som svarat

Man1) svarat ja på 1-2 + 5

Man 2) svarat nej på samtliga frågor

Man 3 3) svarat ja 5-6

Reslutat: Utav 3 deltagare har 2 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation

SKÖVDE CRESCO

Totalt 6 enkäter varav 5 kvinnor och 1 män som svarat

Kvinna1) svarat ja på 1-4

Kvinna 2) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 3) svarat ja på 1-4

Kvinna 4) svarat ja på 1 + 3

Kvinna 5) har svarat ja på 1-3 + 6

Man 1) svarat nej på samtliga frågor

Reslutat: Utav 6 deltagare har 4 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation

HANTVERKSREGEN

Totalt 8 enkäter varav 5 kvinnor, 1 hen och 2 män som svarat

Kvinna1) svarat ja på 1-4

Kvinna 2) svarat ja på 1 + 3-6

Kvinna 3) svarat ja på 1 + 4 + 6

Kvinna 4) svarat ja på 1 + 3

Kvinna 5) har svarat ja på 1-4 + 6

Man 1) svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat nej på samtliga frågor

Hen 1) har svarat ja på 1-4

Reslutat: Utav 8 deltagare har 6 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation

TIDAHOLM CRESCO

Totalt 11 enkäter varav 5 kvinnor och 6 män som svarat

Kvinna1) svarat ja på 1-3 + 5

Kvinna 2) svarat ja på 1-7

Kvinna 3) svarat ja på 1 + 5

Kvinna 4) svarat ja på 1-7

Kvinna 5) har svarat ja på 6

Man 1) svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat ja på 4-6

Man 3) har svarat ja på 5

Man 4) har svarat ja på 1 + 5-6

Man 5) har svarat nej på samtliga frågor

Man 6) har svarat ja på 1-3 + 5-6

Reslutat: Utav 11 deltagare har 9 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation och två har även svarat att de utsatt andra för våld i nära relation

OKÄNDA ENKÄTER SOM INKOMMIT UTAN AVSÄNDARE

Totalt 13 enkäter varav 7 kvinnor och 6 män som svarat

Kvinna 1) svarat ja på 1.2 + 4-7

Kvinna 2) svarat ja på 1-5

Kvinna 3) svarat ja på 1-6

Kvinna 4) svarat ja på 1-5

Kvinna 5) har svarat ja på 1-2 + 5

Kvinna 6) har svarat ja på 6

Kvinna 7) har svarat ja på 3

Man 1) svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat ja på 1-2 + 6

Man 3) har svarat ja på 1-6

Man 4) har svarat ja på 1 + 4

Man 5) har svarat ja på 5

Man 6) har svarat ja på 1-2 + 4-7

Reslutat: Utav 13 deltagare har 12 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation och två har även svarat att de utsatt andra för våld i nära relation

Sammanlagt har 152 frågeformulär inkommit

Utav dessa var 100 kvinnor, 47 män och 5 hen

1. Har du blivit hotad, kontrollerad, förnedrad, trakasserad eller liknande av en närstående?

52 kvinnor har svarat ja på frågan, 17 män och tre som vill differera sig som hen

2. Har du blivit slagen, sparkad, knuffad eller skadad på något annat sätt av en närstående?

45 kvinnor har svarat ja på frågan, 19 män och fyra hen

3. Har du känt press att mot din vilja delta i eller se på sexuella handlingar av en närstående?
36 kvinnor har svarat ja på frågan, 6 män och fyra hen

4. Har du varit utsatt för verbala, psykiska och/eller fysiska sexuella kränkningar av en närstående?
36 kvinnor har svarat ja på frågan, 12 män och fyra hen

5. Har du blivit utsatt för våld enligt fråga 1-4 av någon annan person än någon närstående?
41 kvinnor har svarat ja på frågan, 21 män och två hen

6. Har du under din uppväxt sett eller hört en närstående bli utsatt för våld enligt fråga 1-4?
30 kvinnor har svarat ja på frågan, 19 män och 1 hen

7. Har du själv som vuxen utsatt någon annan för våld enligt fråga 1– 4?
13 kvinnor har svarat ja, 7 män och en hen

Utav 100 kvinnor är det 27 kvinnor som inte har upplevt någon form av våld och utav 47 män som svarat är det 16 män som inte upplevt någon form av våld.

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Genom projektet har det varit möjligt att sätta igång processer där man har insett att man måste börja med att våga ställa frågan om någon blivit utsatt för våld och skapa rutiner hur man hanterar svaret och vart man ska vända sig till så att den som varit utsatt får den hjälp de behöver, men också utforma bra samverkansformer mellan verksamheter. Genom dialog med kommunerna och olika projekt inom samordningsförbunden har de fått analysera behovet av ett förändrat arbetssätt och projektet har kunnat ge förslag på hur de kan utveckla arbetet med att börja våga ställa frågan om våld. Insatser som kommit igång med frågeformulären ser det som positivt att kunna stötta de som varit utsatta vidare genom att frågeformuläret möjliggör att prata om det den utsatte har varit med om. Svaren som inkommit visar på en hög siffra när det gäller att man har varit utsatt som barn eller vuxen för våld i nära relation vilket visar på att varje insats eller kommun måste arbeta vidare med frågan och skapa dessa nödvändiga rutiner

Positiv respons har inkommit från de insatser som använder sig utav frågeformulären och de utbildningsinsatser som har kunnat ske i form av fysiska möten där vi pratar om våld i nära relation men även föreläsningar som anordnats av Samordningsförbundet.

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

DELÅRSREDOVISNING 2023

Beslutad av styrelsen 2023-10-03

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Organisation	3
Uppdrag.....	3
Finansiering	3
Verksamhetsidé och vision	3
Översikt över verksamhetens utveckling	3
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
Händelser av väsentlig betydelse	5
Styrning och uppföljning av verksamheten	6
God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning	7
Måluppfyllelse och resultat.....	7
Uppföljning av verksamheten.....	10
Uppföljning och resultat för individinriktade insatser	11
Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser	12
Balanskravsresultat.....	13
Väsentliga personalförhållanden	13
Förväntad utveckling	14
Resultaträkning	14
Balansräkning	15
Kassaflödesanalys	16
Driftredovisning	16
Noter	17
Styrelsens underskrift	20

Förvaltningsberättelse

Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt kommunerna Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara som medlemmar. Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har styrelsen ett kansli och en beredningsgrupp.

Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna. Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre.

Finansiering

Samordningsförbundet Skaraborg finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, Västra Götalandsregionen med en fjärdedel och kommunerna (Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara) med resterande fjärdedel. Utöver dessa medlemsintäkter bedriver Samordningsförbundet Skaraborg ett ESF-projekt med en totalbudget på 16,8 miljoner under en tvåårsperiod till och med juni 2025.

Verksamhetsidé och vision

Samordningsförbundet Skaraborg har som långsiktigt effektmål att öka invånarnas hälsa så att andelen i arbetsför ålder som är beroende av offentlig försörjning minskar och att fler kommer i egen försörjning. Samordningsförbundet Skaraborgs mål är att agera proaktivt och med stor lyhördhet finansiera eller delfinansiera rehabiliteringsinsatser hos huvudmännen eller hos andra rehabiliteringsaktörer där deltagarna är aktuella hos minst två av huvudmännen. Samordningsförbundet ska vara välkänt både externt och inom parternas organisationer.

Samordningsförbundet Skaraborgs vision är *Vi skapar möjligheter!*

Översikt över verksamhetens utveckling

	2023-08-31	2022-08-31	2021-08-31	2020-08-31	2019-08-31
Verksamhetens intäkter	15 103 112	18 013 091	17 771 157	5 509 213	7 586 578
Verksamhetens kostnader	17 646 737	12 964 208	14 737 774	4 944 493	5 910 577
Årets resultat	-2 543 625	5 048 883	303 384	564 720	1 676 001
Soliditet	72%	81%	48%	57%	73%
Antal anställda	4	5	5	5	5

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nytt ESF-projekt

I december 2022 fick vi besked om att vår ansökan Cresco+, en fördjupning av ESF-projektet Cresco Creare, hade beviljats finansiering från Europeiska socialfonden med startdatum den 1 mars 2023. Cresco+ har en total budgetram på 16,8 miljoner under en tvåårsperiod med en medfinansieringsgrad på 46%.

Stort eget kapital

Vid årsskiftet hade förbundet ett eget kapital på hela 17 miljoner och med detta inräknat en budgetram på knappt 40 miljoner varav 3,5 miljoner är budgeterat för drift och övriga medel är möjliga att omsätta i verksamhet för våra medlemmar. Prognosen visar på ett eget kapital på 22 % dvs drygt 8,6 miljoner vid årets slut om vi genomför det som planerats samt förbrukar avsatta utvecklingsmedel på 1 miljon kronor. Ett samordningsförbund ska enligt nationella rekommendationer inte överstiga 20 % i eget kapital vid årets slut men med hänsyn till att vi bedriver ett omfattande ESF-projekt där flera oförutsedda händelser kanske kan inträffa samt att finansieringen från ESF alltid bygger på ansökningar om utbetalning retroaktivt så finner vi att det kan vara förklarande omständigheter som skulle kunna göra att 22 % eget kapital är ok.

Finansierar många insatser

Förbundets inriktning är projektorienterad och finansiering kan sökas av minst två parter för att utveckla ett gemensamt arbete. Parterna kan ej söka finansiering för att täcka kostnader för ett ordinarie uppdrag.

- Förbundet bedriver ett stort ESF-projekt med namn Cresco+ som är en fördjupning av tidigare ESF-projekt där vi arbetar med att utveckla BIP-metoden (samordnade och samtidiga insatser) och där alla våra medlemskommuner är aktivt deltagande.
- Förbundet har elva förberedande insatser där målet är att öka deltagarnas hälsa och aktivitetsförmåga och komma upp i en omfattning som motsvarar minst tio timmars aktivitet/vecka.
- Förbundet har även fyra individinriktade projekt och fyra strukturinriktade insatser.

Samordningsförbundet Skaraborg arbetar mycket nära sina medlemsparter och finansierar många insatser som bedrivs av framförallt kommunerna. I en sådan här differentierad organisationsmodell krävs ett omfattande arbete med att följa upp och ge stöd till alla insatsansvariga och det är också förbundets mest omfattande arbete.

Målgrupp

Vi ska arbeta med personer mellan 16–65 år som är i behov av stöd för att närma sig arbete eller studier. Samordningsförbundet Skaraborg har uttalat att vi ska arbeta med individer så tidigt som möjligt i rehabiliteringsprocessen och det innebär att vi arbetar mycket med motivation och självinsiktshöjande insatser. Att arbeta med individer i ett så tidigt skede påverkar hur vi definierat våra mål och därför har vi också flera delmål som snarare handlar om stegförflyttningar än om faktiskt uppnått arbete eller påbörjade studier.

Nytt uppföljningssystem

Fram till och med 2022 fanns ett sektorsövergripande uppföljningssystem som kallades SUS. Detta system har ersatts av systemet som kallas Uppföljning Finsam. På grund av att det råder tveksamhet om det finns lagutrymme för att registrera deltagare med personuppgifter kan Uppföljning Finsam än så länge endast mäta antal deltagare och om de är kvinnor eller män. Hur det går för de som avslutar en aktivitet eller annan

bakgrundsfakta som t.ex. utbildningsbakgrund eller ersättningsform går alltså inte längre att få fram. Styrelsen har varit aktiv och skickat in en skrivelse till socialförsäkringsutskottet och påtalat vikten av att skyndsamt ta fram ett bättre uppföljningssystem samt på juni månads styrelsemöte också gett förbundschef i uppdrag att fortsätta att se på hur vi kan förbättra vår uppföljning.

Revision

Av de statliga parternas revisor, som framförallt granskar förbundets räkenskaper, godkändes revisionen och inga anmärkningar eller rekommendationer framkom. Från de förtroendevalda revisorerna med sitt sakkunniga biträde, som framförallt granskar vår verksamhet, framfördes några rekommendationer. De menade att förbundet rekommenderades att beskriva de långsiktiga och kanske finansiella målet även i förbundsordningen. Detta beaktades men blev till slut ett förslag som inte togs med i den nya förbundsordningen. Vidare menade de att förbundet borde utveckla beskrivningen av målluppfyllelsen till att fokusera mer på effekter av förbundets verksamhet, mer beskriva vad det egna kapitalet ska användas till samt på ett tydligare sätt återkoppla internkontrollplanen på styrelsemöten.

Händelser av väsentlig betydelse

Övergripande beskrivning

Förbundets första halvår har förutom att följa upp och ge stöd till pågående insatser, ägnats åt revision och årsredovisning, avslut och uppstart av ESF-projekt, genomförande av kompetensutvecklingsinsatser och planering av höstens kompetensutvecklingsinsatser, omfattande omvärldsbevakning, analys och upprättande av årets behovsanalys samt planering och genomförande av augusti månads studieresa till forskningscentret Væksthuset i Köpenhamn som alla beredningsgruppens medlemmar erbjöds att delta i.

Fler styrelsemedlemmar

Från och med årsskiftet har alla medlemmars ledamöter inklusive ersättare kallats till förbundets styrelsemöten allt enligt omtolkningen av finsamlagstiftningen som visar att alla medlemmar ska vara representerade som fullvärdiga ledamöter med en rösträtt var. Eftersom ingen förbundsordning som styrker detta ännu finns antagen kommer detta att träda i kraft fullt ut först januari 2024. Fram till dess deltar alla med full närvaro- och yttranderätt men endast en kommun har en formell röst.

Nytt projekt, Cresco+

Vi har avslutat ESF-projektet Cresco Creare den 28 februari samt i direkt anslutning till det startat upp ett nytt ESF-projekt, Cresco+ som är en fördjupning av arbetet med att utveckla BIP-metoden med samordnade och samtidiga insatser i alla våra medlemskommuner. Utöver fördjupningen av BIP-metoden har Folkhögskolan och verktyget Jobmatch adderats in för att ytterligare förstärka deltagarnas väg mot arbete och egen försörjning.

Finsamdag och Omvärldsdag

Både styrelse och beredningsgrupp erbjöds att få delta på årets Finsamdag som genomfördes på Tylösands hotell i Halmstad. Vi var 22 personer som deltog på konferensen som upplevdes mycket givande och deltagarna var också mycket nöjda med förbundets arrangemang. Vi har genomfört den årliga Omvärldsdagen som i år hade temat *Organisering för individens bästa*. Som inbjudna gäster hade vi därför både Sjuhärads Samordningsförbund och Centrala Östergötlands förbundschefer som delgav oss hur de arbetar och är organiserade. Utöver det lyftes som vanligt årets behovsanalys, vi fick lära oss mer om hur drogsituationen ser ut i Skaraborg samt höra om Vårdsamverkan. Avslutningsvis lyssnade vi till docent Mats Tyrstrup som föreläste om *De organisatoriska mellanrummen* och hur man bör arbeta för att minska dessa så mycket som möjligt.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Behovsanalys

2023 års behovsanalys följer förbundets första analys i sin struktur men avsnitten om respektive medlem har utvecklats och möjliggör numera ett riktigt bra underlag för att se på vilka åtgärder och insatser som skulle behöva finnas i närområdet för att möta upp identifierade behov. Statistiken är framförallt hämtad från statistiska centralbyrån och från kommunernas statistikverktyg Kolada. Men när det gäller de enskilda avsnitten om respektive medlem så har mycket av datan växt fram i en dialog med ansvariga enhetschefer.

Studieresa till Væksthuset i Köpenhamn

Den 28–30 augusti arrangerade förbundet en studieresa till Væksthuset i Köpenhamn. Syftet med resan var att lära mer om BIP-metoden men även ett erfarenhetsbyte med Samordningsförbundet Helsingborg stod på agendan. Med på resan var framförallt arbetsmarknadschefer från tio av våra medlemskommuner men även flera chefer från socialtjänst och vuxenpsykiatri deltog. Studieresan fick höga utvärderingspoäng och har resulterat i att fler önskar att vi fortsätter att sprida kunskapen närliggande förvaltningar och arbetsgrupper.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Organisation

Samordningsförbundet Skaraborgs styrelse har till sin hjälp ett kansli med en av förbundet anställd förbundschef, en utvecklingsledare samt del av en tjänst som administratör. Utöver detta finns projektanställda i form av projektledare, metodstödjare, processtödjare (vakant sedan juni) samt del av tjänst som administratör. Ekonomiskt stöd köps av medlemsparten Västra Götalandsregionen och löne- och pensionshjälp köps av medlemskommunen Götene. Företagshälsovård finns upphandlad och avtal finns tecknat med Skaraborgshälsan men från och med 2024 kommer det, efter en ny upphandlingsomgång, att övergå att bli leverantören Avonova.

Förbundschefen har av styrelsen i uppdrag att leda det operativa arbetet, ha personalansvar för förbundets medarbetare och i övrigt verkställa det styrelsen fattar beslut om.

Uppföljning

Eftersom det sektorsövergripande uppföljningssystemet har ersatts av ett nytt, Uppföljning Finsam, har möjligheterna att mäta förbundets resultat kraftigt begränsats. Vi fortsätter dock med månadsuppföljningar och registrering av antal deltagare och kön med hjälp av det nya systemet. Alla insatser har utöver detta en egen styrgrupp med ansvar för att både stödja och följa upp resultat. Styrelsen erhåller en sammanställning av resultaten både vid delårs- och helårsredovisning och här har en ny förenklad mall tagits fram.

För att säkerställa att förbundet arbetar med aktuella målgrupper och behov har förbundschef ett uppdrag att ta fram en årlig behovsanalys samt att tillse att verksamheten ligger i linje med finsamslagstiftningens intentioner och krav.

Styrelsen gör en årlig internkontroll enligt fastställd internkontrollplan samt följer framtagna policydokument exempelvis integritet- och upphandlingspolicy. I upprättat årshjul finns en årlig omvärldsdag då förbundets behovsanalys är planerad att presenteras samt en årlig budgetupptakt då verksamhetsplan med tillhörande budgetplan processas fram.

Ordförandes sign/Justeraandes sign

God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

Måluppfyllelse och resultat

Samordningsförbundet Skaraborg har tre övergripande målsättningar samt flera delmål som är kopplade till dem. Resultat beskrivs nedan kopplat till respektive delmål.

Mål 1: Deltagande kvinnor och män i förbundets individriktade insatser gör en likvärdig stegförflyttning närmare arbete eller studier.

- *90 % av kvinnor respektive män upplever en förbättrad hälsa.*
När deltagare avslutas i våra insatser uppger 68% att de mår bättre efter insatsen än vad de gjorde innan, det går inte att se någon signifikant skillnad mellan könen (69% av alla avslutade kvinnor och 67% av alla avslutade män uppger att de mår bättre efter insats). Utifrån delårets resultat är det tveksamt om vi kommer nå hela vägen till målsättningen, reflekterande samtal med projektpersonal kommer ske. Kan målsättningen här vara för högt ställd?
- *90 % av kvinnor respektive män upplever sig bli bemötta med värdighet och respekt (oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder).*
Området bemötande mäts inte längre i hela förbundet men inom Cresco+ görs mätningar som visar att 100% av kvinnorna och 92% av männen upplever att de blivit bra bemötta av sin samordnare i projektet. Motsvarande siffror gällande bemötande av handläggare inom Socialtjänsten/Försäkringskassan/annan handläggare inom AME eller liknande visar att 92% av kvinnorna och 83% av männen upplever att de blivit bra bemötta.
- *70 % av kvinnor respektive män har en ökad aktivitetsförmåga och klarar mer än 5 timmars aktivitet per vecka.*
56% av alla avslutade deltagare (57% av alla avslutade kvinnor och 48% av alla avslutade män) har utökat sin tid i aktivitet under insatsen. Förbundet kommer undersöka med personalen i insatserna hur rättvisande frågan är då flera av insatserna har en förutbestämd tid i gruppaktivitet per vecka och inom dessa kanske frågan ej blir rättvisande för om en deltagare förbättras i sin ork och sin aktivitetsförmåga. Om frågan i sig fungerar behöver ytterligare reflektioner göras kring hur vi kan skapa förutsättningar för fler att öka sin aktivitetsförmåga.
- *60 % av kvinnor respektive män går vidare till arbetsträning, antingen via förstärkt samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, via Cresco, eller via arbetslivsinriktade insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via Arbetsförmedlingen.*
- *10 % av kvinnor respektive män har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera.*
59% av alla som avslutats i en insats har gjort en tydlig positiv stegförflyttning, vad den innebär specifikt samlar vi inte längre in. Det innebär att i dessa 59% ryms både de som nått till arbete/studier, de som är arbetssökande samt de som gått vidare till någon form av arbetsträning. Ser vi på statistiken könsuppdelat syns här en märkbar skillnad mellan könen då 56% av alla avslutade kvinnor och 69% av alla avslutade män gjort en positiv stegförflyttning. Fortsatta insatser kring jämställdhet för att komma åt orsaker till ojämställdheten i resultaten är därmed av stor vikt. För att vid helåret kunna redovisa hur många individer som med hjälp av samordningsförbundets insatser nått direkt till arbete/studier/arbetssökande föreslås en tillägsfråga till insatsernas årsredovisning.

Ordförandes sign./Justerandes sign

- *Kvinnor som avslutas i förbundets insatser har 2023 en högre andel positiva avslut, fler har närmat sig arbete/studier än resultatet 2022.*
Under 2022 hade 56% av alla kvinnor som avslutades i en förbundsfinansierad insats gjort en positiv stegförflyttning. På delårets resultat är andelen exakt den samma, 56% av alla avslutade kvinnor har avslutats i ett så kallat positivt avslut. Med fortsatta insatser för personalen kring jämställdhet är förhoppningen att den siffran till helåret har ökat.
- *På ett år har förbundet minst 500 personer inskrivna i sina individinriktade insatser.*
Under första halvåret har förbundet haft 471 deltagare inskrivna, 63% av dem är kvinnor och 36% av dem är män. 1% har angett annan definition av kön. Delårets resultat visar därmed att vi med största sannolikhet når och till och med överträffar målet. Här visar resultatet på en stor skillnad mellan kvinnor och män som bör analyseras ytterligare, bland sjukskrivna vet vi att det är en större andel kvinnor än män men i utanförskap över lag sett till helårsekvivalenter är det jämnare fördelat mellan könen där kvinnor stod för 54% och män för 45% (Helårsekvivalenter nationell statistik 2022). Vad är det i våra insatser som gör att det remitteras flest kvinnor till dem? Är vi nöjda med att det ser ut på det viset? Hur kan vi anpassa och utveckla våra insatser så att det remitteras in fler män?

Mål 2: Förbundets fyra parter arbetar tillsammans med individens bästa i fokus.

- *Det finns behovsanpassade forum där parterna regelbundet möts och där samverkan främjas.*
De regelbundna forum som finns är styrelse, beredningsgrupp, styrgrupper och nätverksträffar. I alla dessa forum möts vi över organisatoriska gränser. I utvärderingsfrågor går det att utläsa att deltagarna tycker att samverkan främjas men att det finns utrymme för ännu bättre samverkan. Saknas någon part blir genast samverkan bristande. Stora skillnader i parternas uppdrag och förutsättningar skapar emellanåt friktion. Det finns inte några signaler om att ytterligare forum skulle vara lösningen utan genom att arbeta med de plattformar vi har och utgå från vårt gemensamma intresse att skapa möjligheter för individen är det rimligt att tro att samverkan fortsätter förstärkas.
- *Behovsanpassad kompetensutveckling arrangeras och nyttjas. Minst 4 tillfällen per termin med behovsanpassad kompetensutveckling arrangeras och minst 70% av tillgängliga platser nyttjas.*
Sex tillfällen arrangerades under vårterminen och över 70% av platserna nyttjades av deltagare. I flera av de digitala forumen har fler än väntat deltagit, i de arrangemang som varit på plats har närvaron över lag varit mycket god. Planeringen över vilken kompetensutveckling som ska erbjudas går inför varje termin via beredningsgruppen för att säkerställa att kompetensutvecklingen baseras på behov.
- *Gods exempel inhämtas, sprids och tas tillvara.*

Inhämtning

Under delåret så har flera större aktiviteter skett för att inhämta goda exempel. Vårens heldag för styrelsen och beredningsgruppen hade flera inslag där vi fick omvärldskunskap från andra Samordningsförbund. Den nationella Finsamkonferensen erbjöds både styrelse och beredningsgrupp att åka på och där inhämtades mycket inspiration och goda exempel. I slutet av augusti månad erbjöds beredningsgruppen att åka på en studieresa till Væksthusets forskningscenter i Köpenhamn med ett kort stopp på vägen hos Samordningsförbundet Helsingborg. Fokus under resan var forskningscentrets BIP-studie.

Spridning

Projektet Stoppa våldet har blivit uppmärksammat nationellt som ett gott exempel. Hur vi arbetar inom projektet har delats via FINSAMs nationella nyhetsbrev. Det ledde till att förbundschef och projektledare för projektet blev inbjudna att åka till Visby för att berätta där hur vi arbetar med Stoppa våldet i Skaraborg.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Vi har fått en film inspelad som visar upp det unika sätt vi i Skaraborg arbetar med förberedande insatser. Filmen kommer framöver att spridas både lokalt och nationellt. Vi arrangerade innan sommaren studiebesök med gårdsfika på Mofalla Lantgård och GreveGarden för att inom Skaraborg sprida kännedom och kunskap om våra insatser. Vi har också fortsatt att uppmärksamma företag som gör något extra för vår målgrupp genom att dela ut utmärkelsen *Det goda exemplet* runt om i Skaraborg.

- *Helårsekvivalenterna minskar i Skaraborg.*
Nationell statistik med helårsekvivalenter publiceras en gång årligen av SCB och uppföljning av målet görs därför enbart vid helårsrapporten och i samband med den årliga behovsanalysen.
- *Förbundets uppdrag är välkänt hos alla fyra parter, bland de som behöver ha kännedom för att uppdraget ska kunna utföras.*
Målsättningen har inte något givet sätt att mäta uppfyllelsegrad. Bilden förbundet har är att vi kommit ganska långt i att göra förbundets uppdrag välkänt hos de som behöver ha kännedom om det bland parterna. Förbundschef tar kontakt med nya medlemmar i styrelse och beredning och ger dem en introduktion. Erbjudande om en samverkansworkshop för nyanställda gick ut i våras till parterna men den ställdes in på grund av för lågt intresse vilket indikerar att kunskapen just nu är tillräcklig. Sociala medier, kompetensutvecklingen och utdelning av utmärkelsen *Det goda exemplet* är arenor där förbundet lite särskilt förmedlar förbundets uppdrag och vilka parter förbundet består av. Det är dock ett område som ständigt behöver hållas levande och där vi kanske skulle kunna nå ännu längre om alla i ledande positioner i förbundet förmedlade än mer på sin egen hemarena vad Samordningsförbundet gör och har för uppdrag.

Mål 3: Tilldelade medel ska omsättas i verksamhet som gagnar de invånare i förbundets område som har behov av samordnade rehabiliteringsinsatser.

- *En majoritet av medien ska gå till individriktade insatser.*
En klar majoritet av förbundets budget, hela 23 521 000 kr (59%), finns avsatt för individriktade insatser.
- *Insatserna överensstämmer med de områden den årliga behovsanalysen synliggör.*
Insatserna överensstämmer med uttryckta behov både i behovsanalys och i övrig dialog. Inom Cresco+ har vi dessutom haft möjlighet att vara flexibla och på medlemmarnas önskemål kunnat utöka personalresursen under pågående projekttid.
- *Årets resultat ska som lägst vara 1,5 miljoner kronor.*
2023 års resultat kommer sannolikt att understiga 1,5 miljoner, men med förbundets stora egna kapital inräknat så blir det sammanvägda resultat betydligt högre.
- *Det egna kapitalet ska vid årets slut vara max 20 % av årets ingångna medel. Övriga medel ska vara omsatta i verksamhet.*
Bedömningen är att vi kommer att ha ett eget kapital vid årets slut som överstiger 20%.

Framgångsfaktorer

Att individen får ett stöd med både vardagliga och sociala behov samtidigt som stödet också innehåller arbetslivsinriktade insatser är det som är kärnan i metodutvecklingsprojektet Cresco+. Detta tillsammans med att handläggaren har en tro på att individen kan få ett jobb och erbjuder insatser parallellt har visat sig vara mycket avgörande i den danska BIP-studien för att en individ ska få och behålla ett jobb.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Cresco+ pågår till och med juni 2025 och vi hoppas att det arbetet leder till att fler får och kan behålla ett jobb, dvs att våra medlemmars arbete med att ge ett stöd till individer ska bli mer hållbart. Att samverkan mellan olika förvaltningar och mellan parter utvecklas vet vi stärker arbetet runt en individ och minskar väntetider och glapp då en individ annars tenderar att backa i sin utveckling. Att kännedom om förbundets olika insatser är hög underlättar remittering till rätt insats och skapar på det sättet också bättre förutsättningar för positiva stegförflyttningar mot arbete eller studier.

Utveckling under året

I och kring förbundets insatser upplever vi att både remittering till och erbjudandet av ett samordnat och samtidigt stöd utvecklats i positiv riktning under delåret. Vi får också tydliga signaler på att samverkan ökat mellan kommunala förvaltningar, främst mellan försörjningsstödenheter och arbetsmarknadsenheter men att även samverkan utvecklats positivt mellan kommuner och Försäkringskassan.

Utmaningar

Transport till och från förbundets insatser är fortsatt en stor utmaning i flera medlemskommuner men i vissa kommuner och insatser har man funnit lösningar som vi spridit som goda exempel till övriga medlemmar.

En fortsatt utmaning är att både förstå och hitta nya samarbetsformer med Arbetsförmedlingens efter deras reformering. Reformeringen har påverkat medlemskommunernas arbetsuppgifter och finansiering och upplevelsen är att det arbetsmarknadspolitiska ansvaret har blivit större för kommunerna.

Diskussionen om hur länge en individ ska få vara i en insats är lite av en ständig diskussion och just nu är vår upplevelse att en tydlig avgränsning nog är att föredra. Hur man på bästa sätt i denna avgränsade tid kan arbeta både stödjande och kravställande kan upplevas som en utmaning.

Men förbundets största utmaning är just nu hur vi, efter det sektorsövergripande systemet SUS lagts ner, ska kunna följa upp våra insatsers resultat. Detta utvecklingsarbete är pågående.

Uppföljning av verksamheten

Insatser

Samordningsförbundet Skaraborg bedriver både strukturinriktade och individinriktade insatser. Under delåret har 15 individinriktade insatser och 4 strukturinriktade insatser pågått. Om alla insatsers resultat, analys och reflektioner kan läsas i bilagan projektredovisning delår 2023.

Uppföljning

Hur förbundet följer upp individinriktade insatser är under förändring då det nya uppföljningssystemet Uppföljning Finsam är betydligt mer begränsat då det inte innehåller någon registerdata utöver kön och inte heller mäter avslutsanledningar. Förbundet använder det nya nationella systemet och arbetar aktivt för att påtala bristerna nationellt för att få till en lösning som möjliggör en mer kvalitativ uppföljning. Förbundet låter insatserna själva följa upp sin verksamhet och redovisar sedan på en aggregerad nivå i samband med del- och helårsredovisning till förbundet. Förbundets strukturinriktade insatser följs upp i individuella lösningar anpassade för insatsen, kompetensutvecklingen har en väl etablerad anonym enkät som går ut till deltagare i samband med en aktivitet. Utöver ovan finns styrgrupper med berörda parter i insatserna och månadsuppföljningar med projektpersonal, dessa har förutsättningar att fånga upp oförutsedda händelser samt följa huruvida insatsen leder mot målen.

Ordförandes sign/Justeraandes sign

Uppföljning och resultat för individinriktade insatser

Individinriktade insatser

De individinriktade insatser som har bedrivits under året är:

- Cresco+
- Cresco Creare
- Förberedande insats Gullspång
- Förberedande insats Töreboda FIA
- Promise Hjo
- Elings Ark
- GreveGarden Friskvård
- Rörsås Lantliv
- Startgrid
- Studio Ludum
- Friskvågen
- Hantverksstegen
- Mofalla Lantgård
- Grön rehab Tidaholm
- Hälsoskolor i städerna Falköping, Götene, Hjo och Lidköping

Målgrupper

Antal deltagare & avslutsanledningar

Under delåret har 471 individer, (298 kvinnor, 167 män, 6 med annan definition av kön), deltagit i våra olika individinriktade insatser.

261 av dessa har deltagit i ESF-projektet Cresco+.

160 individer har avslutat sin insats under delåret, 111 kvinnor, 48 män.

Av de som avslutats har 95 individer (62 kvinnor, 33 män) dvs 59% positiva avslut. Det betyder att de i någon grad gjort en stegförflyttning närmre arbete.

24% (29% kvinnor, 15% män) har avslutats med en oklar stegförflyttning och 8% (8% kvinnor, 8% män) har avslutats med anledningen övrigt.

Hälsa & aktivitetsförmåga

68% (69% kvinnor, 67% män) av de som avslutats uppger att de mår bättre efter insats och 56% (54% kvinnor, 48% män) av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen.

Kön

Deltagarna är kvinnor i högre grad än män, 298 kvinnliga deltagare jämfört med 167 manliga deltagare. Att jämföra med 303 kvinnor och 181 män under första delen av 2022.

Ålder

Denna data kan inte registreras i det nya Uppföljning Finsam och därav inte heller längre följas.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Individernas försörjning och remittent

Denna data kan inte registreras i det nya Uppföljning Finsam och därav inte heller längre följas.

Utbildningsnivå

Denna data kan inte registreras i det nya Uppföljning Finsam och därav inte heller längre följas.

Tid med offentlig försörjning innan insats

Denna data kan inte registreras i det nya Uppföljning Finsam och därav inte heller längre följas.

Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser

Förbundet har fyra strukturinriktade insatser som alla bedöms fungera mycket bra.

Det goda exemplet

En utmärkelse delas ut årligen i varje medlemskommun till en arbetsgivare som visat ett stort engagemang för ett stort socialt ansvarstagande. Alla medlemskommuner deltar. I ungefär hälften av våra medlemskommuner har utmärkelsen delats ut på olika former av företagsfest eller näringslivsgala. Resterande har delats ut hos vinnaren där vi bjudit på tårta till samtliga anställda, hållit ett tal till dem och överlämnat priset; en tavla och en blomsterbukett.

Stoppa Våldet

Ett projekt som går ut på att frågan om våld ska ställas till alla deltagare i våra insatser på rutin och att ett evidensbaserat frågeformulär ska användas. Här är vi Sverigeledande på att få in antal svar men tyvärr svarar hela 72% ja på frågan om de någon gång upplevt eller utövat våld. Mer utförligt resultat och analys finns att läsa i bilagan Projektredovisning delår 2023.

AKT-SAM

Ett gemensamt projekt mellan Försäkringskassan och Vuxenpsykiatri där ett samverkansmöte ska hållas i mycket snar tid efter att aktivitetsersättning beslutats om. Projektet har genomfört möte med hela 81 individer under delåret vilket bedöms vara mycket bra. Mer utförligt resultat och analys finns att läsa i bilagan Projektredovisning delår 2023.

Kompetensutveckling

I vårens kompetensutvecklingsinsatser har ca 290 personer deltagit. Vi arrangerade under våren följande:

- Ett digitalt seminarium om Arbetsförmedlingens uppdrag (ca 60 deltagare)
- Två utbildningar i lösningsfokuserad samtalsmetodik (48 deltagare)
- Ett digitalt seminarium om BIP i Skaraborg (ca 110 deltagare)
- En heldags workshop i inkludering (11 deltagare)
- En jämställdhetsutbildning för projektpersonal (43 deltagare)
- En rekryteringsutbildning (13 deltagare)

Alla dessa tillfällen tillsammans får 4,3/5 i helhetsbetyg av deltagarna. Vi har nyttjat en stor del av de platser vi erbjudit, i flera av de utbildningar som skett på plats har det varit fullbokat. Detta indikerar att utbildningarna ligger väl i linje med de behov och önskemål som finns kring kompetensutveckling. En samverkansworkshop erbjöds men ställdes in på grund av för få deltagare, detta skedde i god dialog med beredningsgruppen som vid tillfället inte hade behov av workshopen men påtalade att behovet kan återkomma vid annat tillfälle. Workshopen som inte blev av var planerad att äga rum i Lidköping för att säkerställa att vi erbjuder utbildningar på olika orter men av genväret att döma så drar vi också slutsatsen att Skövde ofta är en bra ort

Ordförandes sign/Justerandes sign

för utbildning och att om det ska förläggas till andra orter bör ett stort lokalt engagemang och önskemål om att delta finnas. I all kompetensutveckling som förbundet arrangerar erbjuds deltagarna att fylla i en anonym digital utvärdering. Denna används som ett levande verktyg för att ständigt förbättra och vara relevanta. Utvärderingarna visar, som framkommer i inledningen av stycket, att deltagarna generellt är mycket nöjda. I fritextfrågor framkommer också mycket som indikerar att kompetensutvecklingen inte enbart är givande för stunden utan upplevs komma till nytta i det dagliga arbetet. Några citat av deltagare som visar på detta lyder:

"Vi hade möjlighet att se seminariet tillsammans på arbetsplatsen. Vi kan nu ha en gemensam dialog kring den information som vi fick."

"Mycket bra och många olika verktyg som är användbara i arbetet."

"Jag tycker att det var en pedagogisk utbildning där jag fick inspiration och konkreta verktyg att använda i mitt dagliga arbete."

Balanskravsresultat

Balanskravresultat

Balanskravresultatet beräknas enligt följande:

= Årets resultat enligt resultaträkningen	= -2 543 625
- Samtliga realisationsvinster	- 0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	+ 0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	+ 0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-/+ 0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	+/- 0
=Balanskravresultat	= -2 543 625

Väsentliga personalförhållanden

Förbundet har 2,5 tillsvidareanställd personal på sitt kansli.

1,0 Förbundschef

1,0 Utvecklingsledare

0,5 Administratör

Utöver detta finns 1,5 projektanställda; 1,0 projektledare och 0,5 tjänst administration. I ESF-projektet Cresco+ finns ytterligare en person som arbetar som metodstödjare och den personen finns inlånad från Lidköpings kommun där ett samverkansavtal upprättats. Ekonomi och löne- och pensionshantering köps in av två olika medlemsparter, Västra Götalandsregionen och Götene kommun. Personalen har ett varierat åldersspann men endast det kvinnliga könet finns representerat och ingen har ett annat etniskt ursprung än svenskt.

Ordförandes sign/Justeraandes sign

Förväntad utveckling

Förbundet har höga förväntningar på metodutvecklingsprojektet Cresco+ där alla våra medlemskommuner är aktiva utförare tillsammans med Försäkringskassan och vården. Här finns ett över förväntan högt antal deltagare och både samverkan och metodutvecklingen med samordnade och samtidigt insatser utvecklas mycket positivt. Förhoppningen är att detta sätt att arbeta kommer att bli implementerat och leda till att fler både får och kan behålla ett arbete.

Även förbundets kompetensutvecklingsinsatser utvecklas positivt och har inkluderat en bredare målgrupp än tidigare vilket vi har förhoppningar ska stärka samverkan ytterligare.

Förhoppningen är att årets behovsanalys och förbundets insatskarta ska bli än mer hjälpsamma för våra medlemmar och underlätta både framtagande och lämplig placering av insatser.

Resultaträkning

Resultaträkning			
Belopp i kr.	Not	2023-08-31	2022-08-31
Verksamhetens intäkter	2	15 103 112	18 013 091
Verksamhetens kostnader	3	-17 643 009	-12 961 370
Avskrivningar			0
Verksamhetens resultat		-2 539 897	5 051 721
Finansiella intäkter		0	0
Finansiella kostnader		-3 728	-2 838
Resultat efter finansiella poster		-2 543 625	5 048 883
Extraordinära poster			
Årets resultat		-2 543 625	5 048 883

Ordförandes sign/Justeraandes sign

Balansräkning

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2023-08-31	2022-08-31
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
Fordringar	4	3 826 974	4 321 520
Kortfristiga placeringar		0	0
Kassa och bank		16 280 942	15 981 492
Summa omsättningstillgångar		20 107 916	20 303 012
Summa tillgångar		20 107 916	20 303 012
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Årets resultat		-2 543 625	5 048 883
Övrigt eget kapital		17 050 815	11 381 925
Avsättning			
Avsättningar för pensioner			0
Skulder			
Långfristiga skulder		0	0
Kortfristiga skulder	5	5 600 726	3 872 204
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		20 107 916	20 303 012

Ordförandes sign/Justerandes sign

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys

Belopp i kr.	2023-08-31	2022-08-31
Årets resultat	-2 543 625	5 048 883
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-2 543 625	5 048 883
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-337 895	1 265 638
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-224 825	-2 638 939
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-562 720	-1 373 301
Årets kassaflöde	-2 430 555	1 157 881
Likvida medel vid årets början	18 711 497	14 823 611
Likvida medel vid årets slut	16 280 942	15 981 492

Driftredovisning

Belopp i tkr.	Utfall 2023-08-31			Budget 2023-08-31	Avvikelse 2023-08-31	Utfall 2022-08-31		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto*	Utfall-Budget netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Nettokostnader		17 646 737	17 646 737	20 837 333	-3 190 597		12 964 208	12 964 208
Medlemsbidrag	11 253 333		11 253 333	11 253 333	0	11 369 333		11 369 333
ESF bidrag	3 822 490		3 822 490	3 967 333	-144 843	6 643 756		6 643 756
Övriga intäkter	27 289		27 289	0	27 289	2		2
Resultat			-2 543 625	-5 616 667	3 073 042			5 048 883
Utgående EK			14 507 190	11 434 183	3 073 007			16 430 808

Ordförandes sign/Justeraandes sign

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Delårsredovisningen är i tillämpliga delar upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Vissa anpassningar har gjorts till Finsam:s verksamhet.

Not 3. Verksamhetens kostnader

	2023-08-31	2022-08-31
Månadslön	605 586	435 472
Arvode	211 645	140 290
Reseersättning	23 596	9 656
Sociala avgifter	305 218	217 484
Övriga Personalkostnader	77 190	169 691
Reparation och underhåll av lokaler	2 421	0
Verksamhetsanknutna kostnader	15 513 660	11 125 789
Lokalkostnader	210 126	187 619
Postbefordran	1 956	900
Förbrukningsinventarier o- material	33 412	3 448
Serviceavgifter till bransorganisationer	46 460	45 968
Övriga frakter och transporter	2 100	0
Lämnade bidrag o gåvor	0	1 800
Tele, mobil	30 204	31 565
IT-tjänster	21 618	40 813
Konsultarvoden spec utredn	69 490	157 393
Gruppförsäkringspremier	10 161	0
Övriga tjänster, <i>varav revisionskostnad</i>	182 560	106 256
Valutakursförluster	7 663	0
Räntekostnader för kortfristiga skulder	739	0
Övriga kostnader	10 007	1 390
Pensionsförsäkringspremier	271 306	281 182
Övriga pensionskostnader	5 890	4 653
Summa	17 643 009	12 961 370

Ordförandes sign/Justerandes sign

Handwritten signatures: HB, BA, UlaC

Not 2. Verksamhetens intäkter

	2023-08-31	2022-08-31
Driftbidrag från staten	5 626 667	5 684 667
Driftbidrag från Töreboda kommun	95 544	98 397
Driftbidrag från Mariestads kommun	255 437	255 624
Driftbidrag från Gullspångs kommun	50 078	50 853
Driftbidrag från Hjo kommun	92 991	93 511
Driftbidrag från Karlsborgs kommun	69 258	69 779
Driftbidrag från Tibro kommun	117 258	119 057
Driftbidrag från Skövde kommun	649 015	655 851
Driftbidrag från Falköping kommun	349 299	352 405
Driftbidrag från Tidaholm kommun	135 329	137 345
Driftbidrag från Skara kommun	202 766	204 790
Driftbidrag från Götene kommun	135 607	136 965
Driftbidrag från Essunga kommun	57 025	58 113
Driftbidrag från Lidköping kommun	432 967	437 520
Driftbidrag från Vara kommun	170 760	172 124
Driftbidrag från regionen	2 813 333	2 842 333
EU-medel och andra bidrag	3 822 490	6 643 756
Övriga intäkter	27 289	2
Summa	15 103 112	18 013 091

Ordförandes sign/Justerandes sign

[Handwritten signatures]

Not 4. Fordringar

	2023-08-31	2022-08-31
Kundfordringar	1 059 682	1 065 875
Redovisningskonto, Ludvikamoms	250 966	150 072
Förutbetalda kostnader	24 064	22 015
Upplupna intäkter	2 492 262	3 083 559
Summa	3 826 974	4 321 520

Not 5. Kortfristiga skulder

	2023-08-31	2022-08-31
Leverantörsskulder	1 700 751	1 194 327
Avräkning särskild löneskatt	79 760	73 183
Upplupna semesterlöner	0	0
Upplupna kostnader	2 413 548	1 894 111
Förutbetalda intäkter	1 406 667	710 583
Summa	5 600 726	3 872 204

Ordförandes sign/Justerandes sign

Styrelsens underskrift

Vi intygar att delårsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

Datum: 2023 10 03

Ulla-Karin Cannervik
Ordförande

Björn Thodenius
Vice ordförande

Lars Holmberg
Ledamot

Louise Samuelsson
Ledamot

Ordförandes sign/Justerandes sign

§ 157

Dnr 2023/01375

Delårsrapport för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med ändamålet att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Direktionen för Tolkförmedling Väst har den 17 november 2023, § 534, beslutat att godkänna delårsrapport 2023. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-05
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten samt PWC:s yttrande
- Direktionen, § 534/2023
- Delårsrapport 2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Delårsrapport för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst per den 31 augusti 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med ändamålet att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Direktionen för Tolkförmedling Väst har den 17 november 2023, § 534, beslutat att godkänna delårsrapport 2023. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Bakgrund

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med ändamålet att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Direktionen för Tolkförmedling Väst har den 17 november 2023, § 534, beslutat att godkänna delårsrapport 2023.

Utfallet för delåret är 1,1 mnkr och prognosen för helåret är 2,3 mnkr.

Revisorernas samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat om, såväl de finansiella som de övergripande målen för verksamheten.

Förvaltningens bedömning

Mot bakgrund av underlagen föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2022.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-05
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten samt PWCs yttrande
- Direktionen, § 534/2023
- Delårsrapport 2023

Beslutet ska skickas till

Kommunalförbundet Tolkförmedling Väst, kansli@tolkformedlingvast.se

Linda Karelid
Kanslichef

**Revisorerna i kommunalförbundet
Tolförmedling Väst**

2023-11-20

Till fullmäktige i

Västra Götalandsregionen
Alingsås kommun, Bollebygd kommun, Borås stad,
Dals-Eds kommun, Essunga kommun,
Falköpings kommun, Grästorps kommun,
Gullspångs kommun, Göteborgs Stad,
Götene kommun, Herrljunga kommun, Hjo kommun,
Härryda kommun, Karlsborgs kommun,
Kungälv kommun, Lerums kommun,
Lidköpings kommun, Lilla Edets kommun,
Lysekils kommun, Mariestads kommun,
Marks kommun, Munkedals kommun,
Mölnåls kommun, Orust kommun,
Partille kommun, Skara kommun, Skövde kommun,
Sotenäs kommun, Strömstads kommun,
Svenljunga kommun, Tanums kommun,
Tibro kommun, Tidaholms kommun,
Tjörns kommun, Tranemo kommun,
Trollhättans Stad, Töreboda kommun,
Uddevalla kommun, Ulricehamns kommun,
Vara kommun, Vårgårda kommun samt
Öckerö kommun

Revisorernas bedömning av delårsrapport

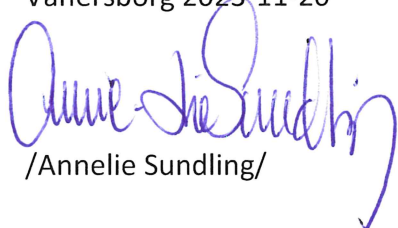
Vi, *vid bolagsstämman* utsedda revisorer för Tolförmedling Väst, har av Västra Götalandsregionens fullmäktige uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2023-08-31 är förenlig med de mål som direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är betydande för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Revisorernas samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat om, såväl de finansiella som de övergripande målen för verksamheten.

Vänersborg 2023-11-20

/Annelie Sundling/

/Marie Engström Rosengren/

Bilaga: Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport per 2023-08-31 (PWC)

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Tolkförmedling Väst kommunalförbund

Org.nr 222000-2972

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunalförbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för Tolkförmedling Väst kommunalförbund för perioden 2023-01-01–2023-08-31. Det är direktionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Göteborg den dag som framgår av min elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt .
Ansvarigt sakkunnigt biträde/ auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-16 14:06:06 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Gunilla Fredrika Lönnbratt

Datum

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

§ 534 Delårsrapport 2023

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna DELÅRSRAPPORT 2023.

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Under räkenskapsåret ska förbundet upprätta minst en delårsrapport för verksamheten och ekonomin. Delårsrapporten ska innehålla en förenklad förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt noter.

Förbundsordningen reglerar att förbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Förbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,1 mkr.

Budget 2023 är lagd utifrån 335 000 uppdrag och prognosen för helår 2023 baseras på ca 332 000 uppdrag. Efterfrågan på förbundets tjänster har minskat och förbundet har till och med 31 augusti utfört ca 7000 färre uppdrag jämfört med föregående år.

Händelser av väsentlig betydelse:

- Driftsättning av nytt bokningssystem – Det nya bokningssystemet driftsattes 15 maj efter intensivt implementeringsarbete under hösten 2022 och våren 2023.
- Anmälan till Konkurrensverket – Förbundet blev anonymt anmälda till Konkurrensverket under våren, utredning pågår.
- Fortsatt dominans av distanstolkning – Under första halvan fortsätter distanstolkning dominera trots att pandemin är över. Såväl arbetsprocesser som bemanning och den övergripande verksamhetsplaneringen påverkas av detta.
- TFV 10 år – förbundet har 2023 varit i drift i tio år.
- West Pride – Förbundet deltog under West Pride. Angeläget för förbundet att visa sin medvetenhet avseende HBTQI-frågornas betydelse i tolksammanhang.

Händelser efter räkenskapsperiodens slut:

- Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens slut.

Utfallet för delåret är 1,1 mkr och prognosen för helåret är 2,3 mkr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- DELÅRSRAPPORT 2023, dnr 23/0044-2

Beslutet skickas till

Förbundsmedlemmarna
Revisorerna

Delårsrapport 2023

Organisationsnummer 222000–2972

Tolkförmedling Väst

Innehållsförteckning

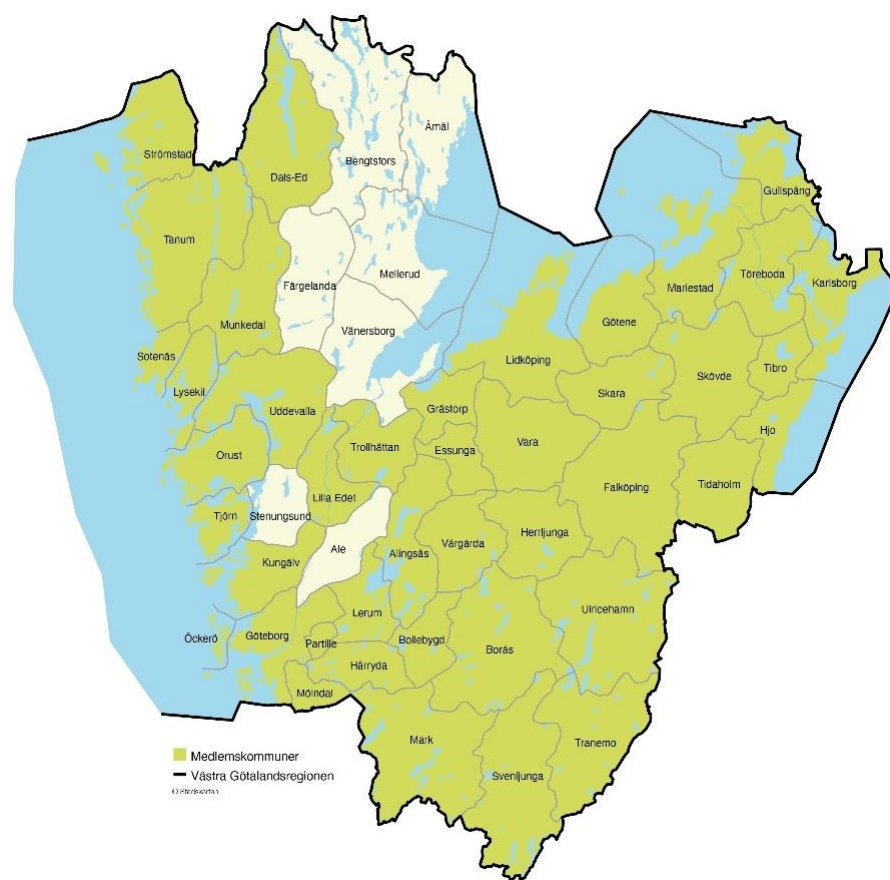
Inledning.....	4
Vision.....	5
Ledord	5
Förvaltningsberättelse.....	5
Organisation	5
Direktionen	5
Förbundets verksamhet.....	8
Tolkar och översättare.....	8
Kunder.....	8
Händelser av väsentlig betydelse	9
Driftsättning av nytt bokningssystem.....	9
Anmälan till konkurrensverket.....	9
Fortsatt dominans av distanstolkning	9
TFV 10 år	9
West Pride	9
Händelser efter räkenskapsperiodens slut	9
Styrning och uppföljning av verksamheten.....	9
Övergripande mål.....	9
Verksamhetsmål 2023.....	10
Ekonomi	11
God ekonomisk hushållning	12
Balanskravsresultat utifrån helårsprognos.....	12
Väsentliga personalförhållanden.....	12
Medarbetare	12
Tillsvidare- och visstidsanställda	12
Sysselsättningsgrad.....	13
Sjukfrånvaro	13
Förväntad utveckling.....	13
Omvärld.....	13
Nuläge.....	14
Förväntad utveckling	14
Räkenskaper	16

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner.....	16
Resultaträkning.....	16
Resultaträkning	16
Balansräkning.....	17
Kassaflödesanalys	18
Noter	19
Driftsredovisning.....	22
Delårsutfall samt helårprognos i förhållande till budget.....	22
Bakgrund till budget.....	22
Utfall och prognos	22
Förbundets investeringsverksamhet.....	24

Inledning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov¹ av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och består av totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö.

Figur 1 Karta över medlemskommuner

Förbundet är en egen offentligjuridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit en krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

¹ En myndighet ska enligt 13 § i Förvaltningslagen ”... använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.”

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förbundet har sitt säte i Göteborg samt lokalkontor i Mariestad och Borås.

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

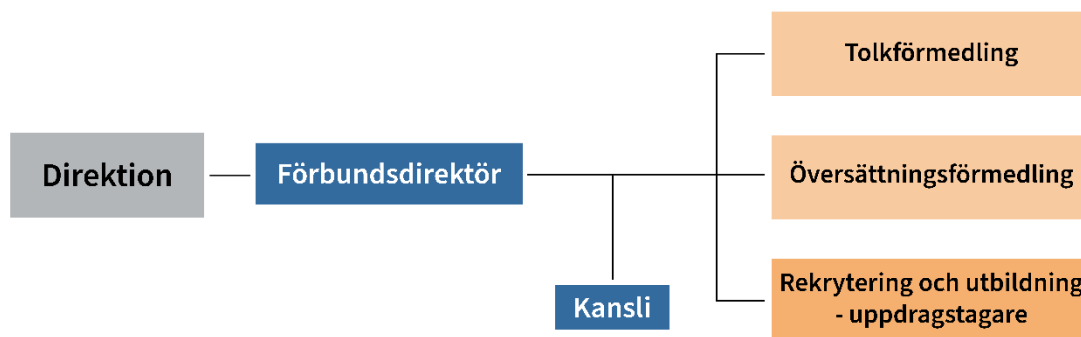
Ledord

Förbundets ledord; professionalitet, tillgänglighet och trygghet är en del av förbundets varumärke. Ledorden talar om vad förbundet står för och ska genomsyra verksamheten.

Förvaltningsberättelse

Organisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektör. Verksamheten består av kansli, tre tolkförmedlingskontor samt översättningsförmedling. Kansliet leds av förbundsdirektören. Förmedlingsverksamheten, inklusive översättningsförmedling, samt verksamheten för rekrytering och utbildning av uppdragstagare, leds av förbundets verksamhetschefer. Administrativt stöd inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads, Töreboda, Gullspångs kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

Figur 2 Organisationsschema

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna antagit. Direktionen har haft tre möten under perioden 1 januari t.o.m. 31 augusti 2023.

Direktionen för Tolkförmedling Väst utgjordes 2023-08-31 av:

Göteborgs Stad

Claudia Nistor Pedrini (S), ordförande
Zagros Hama Ada (M), ersättare

Alingsås kommun

Per-Gordon Tranberg (M), ledamot
Ulla Dalén (MP), ersättare

Borås Stad

Marie Samuelsson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Essunga kommun

Marie-Louise Svensson (M), ledamot
Pernilla Jönsson (M), ersättare

Grästorps kommun

Svante Classon (C), ledamot
Lars-Erik Tengeland (M), ersättare

Götene kommun

Rebecka Franzén (GF²), ledamot
Björn Cavalli Björkman (S), ersättare

Hjo kommun

Eva-Lott Gram (KD), ledamot
Lars-Göran Svensson (S), ersättare

Karlsborgs kommun

Ingvar Kärsmyr (KD), ledamot
Hilkka Eskelinen (S), ersättare

Lerums kommun

Halim Azemi (S), ledamot
Yvonne Kuhlin (SD), ersättare

Lilla Edets kommun

Gitte Jensen (S), ledamot
Johan Sösaeter Johansson (SD), ersättare

Mariestads kommun

Richard Thorell (M), ledamot
Janne Jansson (S), ersättare

Västra Götalandsregionen

Dragan Dobromirovic (S), vice ordförande
Monika Beiring (M), ersättare

Bollebygd kommun

Fredrik Drugge (M), ledamot
Lisette Vermeulen (SD), ersättare

Dals-Eds kommun

Christina Virevik (C), ledamot
Carina Halmberg (S), ersättare

Falköpings kommun

Niclas Hillestrand (S), ledamot
Caroline Lundberg (M), ersättare

Gullspångs kommun

Björn Thodenius (M), ledamot
Ann-Christin Erlandsson (S), ersättare

Herrljunga kommun

Mats Palm (S), ledamot
Gunnar Andersson (M), ersättare

Härryda Kommun

Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot
Siw Hallbert (S), ersättare

Kungälv kommun

Ulrica Brogren (S), ledamot
Dagmar Marcusson (S), ersättare

Lidköpings kommun

Kristina Classon (M), ledamot
Lena O Jenemark (S), ledamot

Lysekils kommun

Ricard Söderberg (S), ledamot
Philip Nordqvist (M), ersättare

Marks kommun

Niklas Herneryd (L), ledamot
Kerstin Wimman-Lindén (M), ersättare

² Götene Framtid

Munkedals kommun

Fredrik Roos-Fylksjö (SD), ledamot
Liza Kettil (S), ersättare

Orust kommun

Veronica Almroth (L), ledamot
Martin Reteike (MP), ersättare

Skara kommun

Suzanne Johansson (C), ledamot
Marie Nilsson (M), ersättare

Sotenäs kommun

Gerardo Alas (S), ledamot
Roland Mattsson (M), ersättare

Svenljunga kommun

Birgitta Boo (M), ledamot
Patrik Harrysson (S), ersättare

Tibro kommun

Peter Söderlund (L), ledamot
Bodil Olsson (M), ersättare

Tjörns kommun

Cathrine Berntsson (L), ledamot
Marieanne Berndtsson (S), ersättare

Trollhättans Stad

Margreth Johnsson (S), ledamot
Dana Roman Blomster (KD), ersättare

Uddevalla kommun

Marie-Louise Andreasson (M), ledamot
Stefan Skoglund (S), ersättare

Vara kommun

Elin Härling (SD), ledamot
Fredrik Pettersson (S), ersättare

Öckerö kommun

Sandra Svensson (M), ledamot
Thomas Wijk (S), ersättare

Mölnåls stad

Shahla Alamshahi (S), ledamot
Delaram Wall (L), ersättare

Partille Kommun

Anette Nord (KD), ledamot
Eva Carlsson (S), ersättare

Skövde kommun

Maria Hjærtqvist (S), ledamot
Ann-Britt Nilsson (SD), ersättare

Strömstads kommun

Hans-Robert Hansson (L), ledamot
Merry Johansson (S), ersättare

Tanums kommun

Roger Wallentin (C), ledamot
Birgitta Nilsson (M), ersättare

Tidaholms kommun

Zelal-Sara Yesildeniz (VT³), ledamot
Jonas Storm (S), ersättare

Tranemo kommun

Eva-Karin Haglund (S), ledamot
Erene Bertilsson (KD), ersättare

Töreboda kommun

Björn Lagerqvist (M), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Ulricehamn kommun

Sebastian Gustavsson (M), ledamot
Kari Isomaa (S), ersättare

Vårgårda kommun

Bengt Hilmersson (C), ledamot
Tony Willner (S), ersättare

³ Vi Tidaholm

Förbundets verksamhet

Tolkförmedling Väst har i uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolktjänster. Förbundet erbjuder även översättningstjänster till sina medlemmar. Språktolkning erbjuds på plats och på distans. Distanstolkning utförs via ljud och bild för såväl kortare meddelanden som längre tolkningsuppdrag.

Bokning av förbundets tjänster kan ske på webben, i appen eller via telefonkontakt. Förmedlingskontoren har öppet vardagar under kontorstid. Övriga tider administreras förbundets manuella bokningar av Regionservice, Västra Götalandsregionen. Via förbundets digitala tjänst, Akut tolk, tillsätts akuta tolkuppdrag inom fem minuter, dygnet runt, årets alla dagar.

Tolkar och översättare

Den 31 augusti 2023 hade förbundet 1 263 aktiva tolkar, av dessa var 243 auktoriserade och 86 hade även sjukvårdsauktorisering. Vid samma tillfälle hade förbundet 124 aktiva översättare, av dessa var 73 auktoriserade translatorer. 40 uppdragstagare var verksamma som både tolk och översättare.

I Sverige talas ca 200 språk⁴. Kammarkollegiet ansvarar för auktorisering av tolkar och översättare. Möjligheten till auktorisering erbjuds dock endast i ca 50 språk för tolkar. Rekrytering av tolkar sker löpande för att kunna möta kundernas behov. Förbundet har bland annat ett kontinuerligt samarbete med externa utbildningsanordnare för tolkutbildning, vilket har resulterat i att allt fler nyutexaminerade tolkar sökt sig till förbundet men också att Tolkförmedling Väst är med och påverkar utbildningsaktörernas kursutbud. Såväl bred annonsering som riktad och uppsökande rekrytering sker för att möta det ständigt föränderliga tolkbehovet.

Hittills i år har förbundet rekryterat 111 tolkar i ca 50 olika språk där majoriteten av dessa är i mindre frekventa språk. Redan etablerade tolkar fortsätter söka sig till förbundet vilket är ett resultat av det starka varumärket som en seriös och kvalitativ tolkförmedling. Av de 111 rekryterade tolkarna är 45 utbildade och tio även auktoriserade. Tre av dessa redan sjukvårdsauktorerade.

Förbundet erbjuder utbildningsinsatser för såväl tolkaspiranter som erfarna tolkar. Under våren har följande utbildningar erbjudits på distans; ”SRHR”⁵, ”Att tolka i skolan”, ”Fördjupningskurs i Socialtjänsten”, ”Fördjupningskurs Psykiatri och psykisk ohälsa” samt ”Introduktionskurs” för nyrekryterade tolkar som saknar tolkutbildning. Totalt har 119 utbildningsintyg utfärdats under våren varav 30 genomgått SRHR-utbildning.

Kunder

Den 31 augusti 2023 hade förbundet 5 470 registrerade medlemskunder. I snitt förmedlas uppdrag till drygt 2 000 kunder varje månad. Av förbundets förmedlade uppdrag köps 99,98 % av medlemskunder. Största kund är Västra Götalandsregionen som står för 71 %.

⁴ *Många modersmål*. Institutet för språk och folkminnen.

<https://www.isof.se/lar-dig-mer/kunskapsbanker/lar-dig-mer-om-svenska-spraket/ett-sprak-i-forandring>. Hämtat 2021-08-24.

⁵ Sexuell och Reproductiv Hälsa och Rättigheter (SRHR) genomförs i samarbete med Kunskapscentrum för sexuell hälsa, Västra Götalandsregionen, samt SRHR-teamet, Göteborgs Stad.

Händelser av väsentlig betydelse

Driftsättning av nytt bokningssystem

Under 2022 upphandlades ett nytt bokningssystem för förmedling av förbundets tjänster. Efter intensivt implementeringsarbete under hösten 2022 och våren 2023 driftsattes det nya systemet 15 maj. Hela implementeringsprocessen och samarbetet med den nya leverantören har fungerat mycket bra.

Anmälan till konkurrensverket

Förbundet blev anonymt anmälda till Konkurrensverket under våren. En utredning pågår.

Fortsatt dominans av distanstolkning

Under pandemin ökade distanstolkning kraftigt, huruvida det skulle kvarstå efter pandemin eller inte har varit svårt att förutspå. Under första halvan av 2023 kan dock konstateras att distanstolkning fortsätter dominera trots att pandemin är över. Detta påverkar såväl arbetsprocesser som bemanning och den övergripande verksamhetsplaneringen på olika sätt.

TFV 10 år

Förbundet bildades 2013 och har därmed varit i drift i 10 år 2023.

West Pride

Förbundet har även under 2023 medverkat med monter under West Pride-veckan. Då fler och fler av förbundets kunder efterfrågar tolkar med SRHR⁶-kompetens är det angeläget för förbundet att visa sin medvetenhet avseende HBTQI-frågornas betydelse i tolksammanhang.

Händelser efter räkenskapsperiodens slut

Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens slut.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Övergripande mål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Förbundets värdegrund ska vara ett gemensamt förhållningssätt och verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet och likvärdig service till förbundets kunder
- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt
- arbeta miljömedvetet och hållbart
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare i samhället.

⁶ Sexuell och Reproductiv Hälsa och Rättigheter

Verksamhetsmål 2023

Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

- Målet beräknas uppnås
- Utfall är svårbedömt
- Målet förväntas inte uppnås

Kvalitetsmål

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Andel tillsatta beställningar ska överstiga 99 %.	99,2 %	≥99 %	●
Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1 %.	0,8 %	<1 %	●

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 7 %.	8,8 %	≥7 %	●
Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 20 %.	23,2 %	≥20 %	●
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 63 %.	59,3 %	≥63 %	●

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 70 %.	72,7 %	≥70 %	●
Nöjd kundindex (NKI) ska överstiga 80*	-	>80	●

*Ny indikator 2023

Arbetsmiljömål

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Sjukfrånvaron ska understiga 6 %.	5,3 %	<6 %	●
Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska överstiga 87	85	>87	●

Miljömål

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 65 %.	67,2 %	≥65 %	●

Måluppfyllelse

Ett kontinuerligt arbete pågår för att ständigt kvalitetssäkra verksamheten. Detta sker bland annat genom grund- och vidareutbildning för uppdragstagare samt löpande uppföljning av synpunkter och avvikelser från såväl kunder som uppdragstagare. Tillsättning av tolkuppdrag sker utifrån prioriteringen högsta kompetens för uppdraget. Distanstolkningen har under året legat på en stabil och hög nivå vilket innebär att tolkens tid mer effektivt kunnat nyttjas till faktisk tolktid. Den stora andelen distanstolkning har bidragit till att även andelen uppdrag som utförs av tolkar med högre kompetens fortsatt är större än förväntat. Målen avseende uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar förväntas därmed uppnås. Dock kommer inte målet avseende uppdrag utförda av utbildade tolkar att uppnås. Detta bör inte ses som negativt då uppdragen i stället har utförts av auktoriserade tolkar, det vill säga tolkar med högre kompetens än vad indikatorn avser. Målet att tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar samt att förbundet ska bedriva en hållbar verksamhet bedöms därmed uppnås.

Målet att förbundet ska ha en pålitlig leverans förväntas uppnås då båda indikatorerna beräknas nå sina respektive målvärden för helåret. Även indikatorerna kopplat till såväl andel beställningar som inkommer via digitala tjänster som Nöjd kundindex beräknas nå sina respektive målvärden för helåret. Målet att förbundet ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas förväntas därmed uppnås för helåret.

Den totala sjukfrånvaron för helåret är svårbedömd då sjukfrånvaron under perioden varierat på grund av långtidssjukfrånvaro. Dock har sjukfrånvaron ej varit arbetsrelaterad. Målvärdet för indikatorn förväntas klaras. Årets två första mätningar avseende hållbart medarbetarengagemang (HME) indikerar att även detta målvärde kommer att uppnås för året. Då båda indikatorerna förväntas uppnås bedöms målet att förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare uppnås.

Ekonomi

I enlighet med förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter. Ett av de övergripande verksamhetsmålen är att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och förbundets största kostnader är arvoden till tolkar kopplat till tolkuppdrag. Den totala kostnaden för arvoden och de totala intäkterna är beroende av hur många tolktjänster som utförs. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Tolkförmedling Väst har en checkkredit hos bank på 10 mkr.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till 3,1 mkr.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecknen för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat
- Checkkrediten ska ej nyttjas

Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat och likviditeten har varit god vilket innebär att checkkrediten inte nyttjats.

Balanskravsresultat utifrån helårsprognos

Inget underskott från tidigare år finns att återställa enligt balanskravets bestämmelser. Balanskravet år 2023 indikerar ett positivt resultat uppgående till 1,1 mkr.

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

Den under hösten ny tillträdde kommunikátören valde efter några månaders sjukskrivning att avsluta sin anställning i början på året. Efter en intensiv rekryteringsprocess kunde en ny kommunikátör tillträda redan i april, dock till en början på deltid. Inför semestern avslutade även förbundets digitaliseringsutvecklare sin anställning för nya utmaningar. Huruvida tjänsten kommer att återbesättas eller inte är i dagsläget ännu oklart.

I november tillträdde en ny verksamhetschef för Boråskontoret. Denne valde att säga upp sig under sommaren då hon under våren erbjudits annan sysselsättning. Då en utredning pågår avseende verksamhetens utformning är det i skrivande stund ännu oklart när och om tjänsten ska återbesättas.

Det kontinuerliga värdegrundsarbetet som bedrivits i organisationen de senare åren har haft en fortsatt positiv inverkan på förbundets arbetsmiljö, vilket tydligt framkommer i utfallet i Winningtemp.

Förbundet är idag i hög grad distansanpassat i sina arbetsprocesser vilket har inneburit en högre effektivitet och större flexibilitet för den enskilde medarbetaren.

Årets löneöversyn genomfördes i enlighet med avtal och ny lön betalades ut i april. Löneöversynen föranleddes av en lönekartläggning där inga osakliga löneskillnader förelåg.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Per den 31 augusti 2023 hade förbundet 46 tillsvidareanställda arbetstagare. Av dessa var 40 kvinnor och 6 män. Vid samma tidpunkt var två tillsvidareanställda studielediga varav en partiellt studieledig. Fem tillsvidareanställda var föräldralediga varav fyra är partiellt föräldralediga.

Totalt har antalet arbetade timmar som utförts i förbundet under årets första åtta månader motsvarat 36,3 årsarbetare (åa), vilket är 2,7 åa färre jämfört med samma period föregående år. Minskningen beror på att flera tjänster varit vakanta under perioden. De tillsvidareanställda

arbetstagarna har fram till 31 augusti arbetat tid motsvarande 33 åa och antalet timmar som utförts av visstidsanställd personal motsvarar 3,3 åa.

Delår	Tillsvidare (åa)	Visstid (åa)	Timavlönade (åa)	Totalt (åa)
2023	33,0	3,3	0	36,3
2022	37,3	1,5	0,2	39
2021	38,9	2,6	0,7	42,2
2020	34,5	6,3	0,8	41,6
2019	36,6	6,6	1,4	44,6

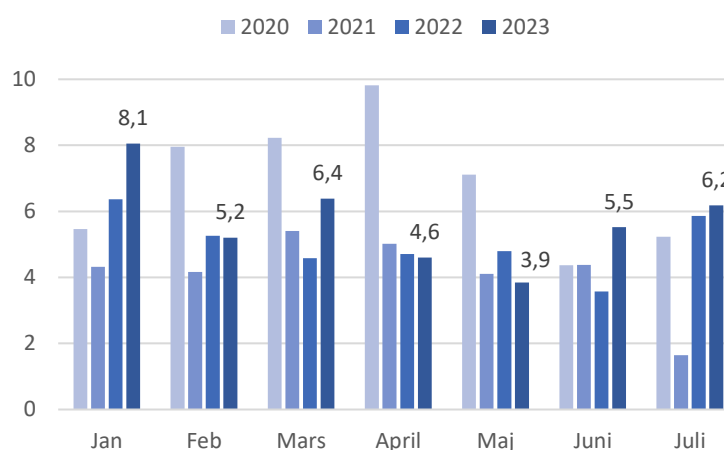
Figur 3 Faktiskt arbetade timmar omvandlat till årsarbetare

Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 99,6 %. Av förbundets tillsvidareanställda arbetar 97,5 % av kvinnorna och 100 % av männen heltid.

Sjukfrånvaro

Den genomsnittliga totala sjukfrånvaron för årets första sju månader var 5,7 % vilket är en ökning med 0,7 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Ökningen bedöms vara kopplad till ett par medarbetares icke arbetsrelaterad långtidssjukfrånvaro. Den totala sjukfrånvaron bedöms ligga på en normal nivå. Kostnaderna för företagshälsovård är fortsatt i princip obefintliga.

Figur 4 Sjukfrånvaro 2020–2023

Männens sjukfrånvaro (8,7 %) har fördubblats sedan föregående år. Kvinnorna har däremot en lägre sjukfrånvaro (4,9 %) jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron är högst i åldersgruppen 50 år eller äldre. Ingen arbetsrelaterad sjukfrånvaro finns identifierad i förbundet.

Ålder	29 år eller yngre	30–49 år	50 år eller äldre
Sjukfrånvaro	4,1 %	5,2 %	6,2 %

Tabell 1 Sjukfrånvaro, åldersgrupp

Förväntad utveckling

Omvärld

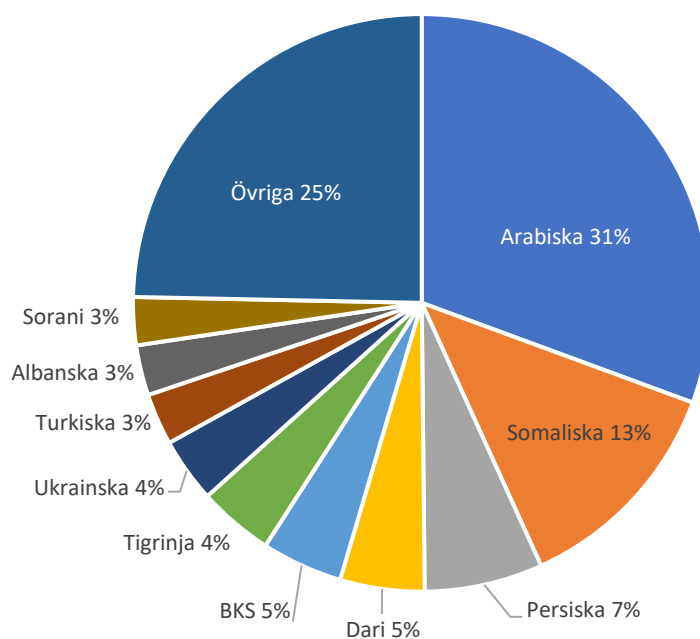
I slutet av 2022 var 29,4 miljoner människor på flykt i världen vilket är en ökning med 2,3 miljoner jämfört med föregående år. Drygt 50 % av flyktingarna kommer från; Syrien, Ukraina och Afghanistan.⁷

⁷ UNHCR. <https://www.unhcr.org/about-unhcr/who-we-are/figures-glance>. Hämtat 2023-08-15.

Migrationsverkets senaste prognos avseende antalet asylsökande till Sverige är cirka 14 000 personer för 2023. Även prognosen för antalet skyddsökande från Ukraina är 14 000 personer för 2023. Enligt massflyktsdirektivet kan det tillfälliga skyddet förlängas som längst till 4 mars 2025, även om kriget fortsätter. Migrationsverket spår att flera av de personer som idag befinner sig i Sverige under det tillfälliga skyddet då kommer att vilja stanna kvar i Sverige och därmed kommer att ansöka om främst asyl men även arbetstillstånd.⁸

Nuläge

Under januari – augusti 2023 har förbundet utfört knappt 215 000 uppdrag, varav 809 översättningsuppdrag. Förbundet har under perioden förmedlat tjänster på 124 olika språk. Arabiska och somaliska är fortsatt mest efterfrågat, dock har färre uppdrag utförts i år jämfört med föregående år i dessa språk. Av de tio mest efterfrågade språken har förbundet endast utfört fler uppdrag på ukrainska jämfört med samma period föregående år. Förbundet har under 2023 levererat uppdrag på fler olika språk än tidigare vilket inneburit att gruppen övriga språk ökat med två procentenheter.

Figur 5 Språkfördelning 2023

Förväntad utveckling

Efterfrågan på förbundets tjänster har minskat. Förbundet har till och med 31 augusti utfört ca 7 000 färre uppdrag jämfört med föregående år. Den lägre efterfrågan är en effekt av minskat inflöde av tolkbehövande, bland annat färre asylsökande och kvotflyktingar, vilket torde vara ett resultat av förändrad migrationspolitisk såväl inom som utom Sveriges gränser. Den framtida efterfrågan på tolk är svår att bedöma dock borde behovet minska något över tid.

Distanstolkning har fortsatt varit den dominerande tolktjänsten under året. Tolkning på distans innebär färre resor, mer effektivt nyttjande av tolkens tid och därmed högre kompetens på fler uppdrag samt lägre kostnader för kunden. Förbundet har kontinuerligt informerat kunderna om distanstolkningens fördelar, ett arbete som kommer fortsätta för att bibehålla dominansen av tolkning på distans.

I takt med den snabba tekniska utveckling som sker i samhället förväntas tolk- och översättningsbranschen generellt kompletteras med mer digitala och automatiserade lösningar. Med det nya bokningssystemet i drift kommer utvecklingsarbetet avseende nya produkter och tjänster återupptas under hösten.

⁸ Verksamhets- och utgiftsprognos 2023-07-28. Migrationsverket.

<https://www.migrationsverket.se/download/18.5d500a21188b551ac1116b9/1690528590760/Migrationsverkets%20juli%20prognos%202023%20P3-23.pdf>. Hämtat 2023-08-15.

Förbundet arbetar kontinuerligt med att attrahera och rekrytera lämpliga kandidater till tolkyrket samt att kompetensutveckla och behålla befintliga tolkar. Vidareutbildning av befintliga tolkar sker löpande utifrån såväl kundernas som tolkarnas behov. Bland annat är ett par SRHR-utbildningar planerade till hösten. Under hösten kommer en utbildning på temat "Våld i nära relationer" att utarbetas.

Förbundets tjänst, "Kulturdialog", kommer även under hösten att erbjudas kostnadsfritt till medlemsorganisationernas olika verksamheter.

Förbundet är sedan några år tillbaka kvalitetscertifierade enligt FR2000. Under hösten är en certifieringsrevision inplanerad och ett skifte kommer att ske till ISO-standard då detta i högre grad än FR2000 anses tillämpligt på förbundets verksamhet.

Räkenskaper

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner

Delårsrapporten har upprättats enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående årsredovisning. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolk- och översättningsuppdragen har utförts och har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen. Inventarier och immateriella tillgångar skrivs av på fem år.

Resultaträkning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet.

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	2022-01-01 2022-08-31	2023-01-01 2023-08-31	Prognos 2023	Budget 2023
Verksamhetens intäkter	1	142 280	144 006	222 460	213 000
Verksamhetens kostnader	2	-133 690	-139 828	-216 759	-210 337
Avskrivningar	3	-4 154	-2 983	-3 365	-2 618
Verksamhetens nettokostnader		4 436	1 195	2 336	0
Finansiella intäkter	4	2	15	5	5
Finansiella kostnader	5	-44	-96	-50	-50
Resultat före extraordinära poster		4 394	1 114	2 291	0
Extraordinära poster					
Redovisat resultat		4 394	1 114	2 291	0

Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2023-01-01 2023-08-31	2022-01-01 2022-08-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriell anläggningstillgång	7	7 005	4 621
Inventarier	8	72	143
Summa anläggningstillgångar		7 077	4 764
Omsättningstillgångar			
Fordringar	9	29 739	30 176
Likvida medel	10	24 630	21 893
Summa omsättningstillgångar		54 369	52 069
Summa tillgångar		61 446	56 833

EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital			
Eget kapital	11	30 946	26 769
Andelskapital, medlemskommuner	11	3 135	3 135
Årets/periodens resultat	11	1 114	4 394
Summa eget kapital		35 194	34 298
Skulder			
Kortfristiga skulder	12	26 251	22 535
Summa skulder		26 251	22 535
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		61 446	56 833

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2023-01-01 2023-08-31	2022-01-01 2022-08-31	2022-01-01 2022-12-31
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	11	1 114	4 394	4 177
Justering för av- och nedskrivning	3	2 983	4 154	6 226
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital				
		4 097	8 548	10 403
Förändring kortfristiga fordringar		15 379	11 240	-3 699
Förändring kortfristiga skulder		-7 193	-8 226	2 686
Kassaflöde från den löpande verksamheten				
		-12 282	11 562	9 390
Investeringsverksamheten				
Bruttoinvestering i anläggningstillgångar	7	-6 119	0	-1 254
Kassaflöde från investeringsverksamheten				
		-6 119	0	-1 254
Finansieringsverksamheten				
Andelskapital	13	0	0	0
Återbetalning av Eget Kapital	11	0	-10 000	-10 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten				
		0	-10 000	-10 000
Årets kassaflöde				
		-6 163	1 562	-1 864
Likvida medel vid periodens början				
		18 467	20 331	20 331
Likvida medel vid periodens slut				
	10	24 630	21 893	18 467

Noter

Belopp i tkr

Not	2023-01-01	2022-01-01	2022-01-01
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
1 Verksamhetens intäkter			
Förmedlingstjänster	143 989	142 246	223 802
Övriga intäkter	17	34	49
Summa	144 006	142 280	223 851
2 Verksamhetens kostnader			
Direktionskostnader	341	313	454
Sociala avgifter direktion	152	117	179
Personalkostnad	13 806	14 261	21 209
Sociala avgifter personal	4 746	4 462	6 355
Arvoden och ersättning tolkar	93 327	88 571	144 003
Sociala avgifter tolkar	19 595	18 412	29 354
Tolkutbildning	305	249	554
Lokalkostnader	2 469	2 377	3 553
Dator/IT/telefoni/post	2 029	1 246	2 192
Inventarier, förbrukningsmaterial	167	161	383
Administrativa- och konsulttjänster	2 891	3 521	4 992
Summa	139 828	133 690	213 228
Ersättning för revisorer			
Revisionsuppdraget, sakkunniga	0	75	112
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, sakkunniga	0	55	0
Skatterådgivning	0	0	0
Övriga tjänster	0	0	0
Summa	0	130	112
3 Avskrivningar			
Inventarier	2 983	4 154	6 232
Summa	2 983	4 154	6 232
4 Finansiella intäkter			
Ränteintäkter	15	2	3
Övriga finansiella intäkter	0	0	2
Summa	15	2	5

5 Finansiella kostnader

Räntekostnad	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	96	44	106
Summa	96	44	107

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma.

Anläggningstillgångar

6 Pågående investeringar

Pågående investeringar			
- <i>Nytt verksamhetsystem</i>	0	0	1 254
Summa	0	0	1 254

7 Immateriella anläggningstillgångar

Ingående anskaffningsvärde	12 758	12 758	12 758
Årets investering	6 119	0	0
Årets Utrangering	-12 758	0	0
Omklassificering från pågående investering	1 254	0	0
Summa	7 373	12 758	12 758

Ingående avskrivning	-10 191	-4 031	-4 031
Försäljning/utrangering	12 758	0	0
Årets Avskrivning	-2 935	-4 106	-6 160
Summa	-368	-8 137	-10 191

Utgående bokfört värde	7 005	4 621	2 567
-------------------------------	--------------	--------------	--------------

8 Inventarier

Anskaffningsvärde	1 439	1 600	1 600
Årets försäljning	0	-161	-162
Ackumulerade avskrivningar	-1 319	-1 248	-1 409
Årets försäljning	0	0	162
Årets avskrivning	-48	-48	-72
Summa	72	143	120

9 Fordringar

Kundfordringar	12 281	12 351	26 908
Div. kortfristiga fordringar	381	302	228
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17 078	17 523	17 982
Summa	29 739	30 176	45 118

10 Kassa och bank			
Bank	24 630	21 893	18 467
Summa	24 630	21 893	18 467
11 Eget kapital			
Ingående balans Allmänt eget kapital	30 946	36 769	36 769
Återbetalning av Eget Kapital till förbundets medlemmar	0	-10 000	-10 000
Utgående balans Allmänt eget kapital	30 946	26 769	26 769
Årets/periodens resultat	1 114	4 394	4 177
Andelskapital, medlemskommuner	3 135	3 135	3 135
Summa	35 194	34 298	34 081
12 Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	1 439	1 745	2 047
Moms	5 190	5 565	8 722
Personalens skatter och avgifter	1 783	1 766	3 541
Skulder till anställda	16	-5	-6
Upplupna semesterlöner	721	738	869
Upplupna tolkkostnader inkl. sociala avgifter	14 344	12 243	6 039
Övriga upplupna kostnader	2 759	483	12 233
Summa	26 251	22 535	33 444
En checkkredit på 10 mnkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 augusti 2023.			
13 Andelskapital			
Årets förändring av andelskapital	0	0	0
Varje medlem i förbundet har andelar motsvarande antalet invånare			
Summa	0	0	0

Driftsredovisning

Driftsredovisningen redovisas totalt för förbundet då styrningen av verksamhet sker på en förbundsövergripande nivå. Kostnader kopplat till respektive verksamhetsort finns utfördelad, dock ligger de övergripande kostnaderna budgeterat centralt.

Delårsutfall samt helårprognos i förhållande till budget

Bakgrund till budget

Budget 2023 är lagd utifrån 335 000 uppdrag och prognosen för helår 2023 baseras på ca 332 000 uppdrag.

Utfall och prognos

Förbundet förväntas inte fullt ut uppnå budgeterat antal uppdrag för 2023 vilket påverkar budgetutfallet negativt. Till följd av att fler uppdrag utförs av auktoriserade tolkar är såväl delårsutfallet som helårsprognosen för förmedlingsintäkter och arvodeskostnader högre än budgeterat. Dock är täckningsmarginalen för auktoriserade tolkar mindre än för tolkar med lägre kompetens vilket ytterligare påverkar budgetutfallet negativt.

INTÄKTER	Utfall jan-aug 2023	Budget jan-aug 2023	Prognos helår 2023	Budget 2023
Förmedlingstjänster	143 989	142 000	222 440	213 000
Övriga Intäkter	17		20	0
Summering	144 006	142 000	222 460	213 000
KOSTNADER				
Direktionskostnader	493	533	800	800
Personalkostnader	18 551	23 067	29 000	34 600
Arvoden uppdragstagare	112 922	109 433	174 615	164 150
Tolkutbildning	305	533	600	800
Lokalkostnader	2 470	2 298	3 500	3 447
Hyra IT-utrustning, IT-program, licenser	2 029	1 671	3 700	2 506
Inventarier, förbrukningsmaterial	167	158	250	237
Administrativa och konsulttjänster	2 891	2 531	4 204	3 797
Finansiella kostnader	3 065	1 775	3 500	2 663
Summering	142 893	142 000	220 169	213 000
RESULTAT	1 113	0	2 291	0

Tabell 2 Utfall mot budget per 2023-08-31 samt helårsprognos i förhållande till budget 2023

Direktionskostnaderna ligger i paritet med budget och prognosen för helåret är att kostnaderna kommer att hålla sig inom ramen för budget. Personalkostnaderna per 31 augusti är lägre än budgeterat och beror främst på flera vakanta tjänster under året men är även ett resultat av att möten och kompetenshöjande insatser sker mestadels på distans. Helårsprognosen för personalkostnaderna är därmed lägre än budgeterat.

Knappt hälften av budgeten för tolkutbildning har nyttjats vilket främst beror på att utbildningsinsatserna har genomförts på distans och att något färre kurser genomförts under våren. Helårsutfallet för tolkutbildning beräknas vara något lägre än budgeterat.

Kostnadsutfallet för lokaler och förbrukning ligger i paritet med budget för delåret. Prognosen för helåret följer därmed också budget.

Kostnadsutfallet avseende konsultstöd, IT-system, programvara och licenser är högre än budgeterat. Förbundet har dels haft ökade kostnader i samband med avveckling av det tidigare bokningssystemet, dels ökade kostnader i samband med implementering av det nya bokningssystemet. Det nya bokningssystemet har även en högre driftskostnad än vad som är budgeterat. De ökade kostnaderna kopplat till avveckling och driftsättning av bokningssystem har framför allt påverkat delårsutfallet då driftsättningen skedde i maj.

Kostnadsutfallet för avskrivningar är högre än budgeterat. Då förslag till budget och verksamhetsplan 2023 beslutades innan beslut av investeringsbudget för nytt bokningssystem så saknas budget för avskrivningar i 2023 års budget. Detta resulterar även i en budgetavvikelse för det prognostiserade helårsutfallet.

Utfallet för delåret är 1,1 mkr och prognosen för helåret är 2,3 mkr. Den positiva prognosen är ett resultat av förbundets lägre personalkostnader under året.

Förbundets investeringsverksamhet

I september 2022 skrevs avtal avseende nytt bokningssystem. I maj 2023 driftsattes systemet. Investeringens utfall blev 7,4 mkr att jämföra med budgeterade 6,5 mkr. De ökade kostnaderna beror bland annat på kompletteringar för att uppnå kravställd funktionalitet och högre tidsåtgång än estimerat vid implementering. Det kommer att tillkomma ytterligare kostnader avseende önskad funktionalitet under hösten. Avskrivningar på investeringen har skett sedan 1 juni. Projektet planeras att avslutas i oktober.

	2022	2023	Totalt utfall	Budget	Avvikelse
Utfall, tkr	1 254	5 385	7 373	6 500	873

Tabell 3 Investeringsbudget samt utfall

Tolkförmedling Väst, Göteborg 2023-09-29

Claudia Nistor Pedrini
Ordförande

Dragan Dobromirovic
Vice ordförande

DELEGATIONSLISTADatum
2024-01-11Sida
1(9)

Datum	Dokument id.	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2023-11-13	98062	Avtal med Kallin och Franzen AB om möbelreconditionering	Magnus Fleischer	
2023-11-14	98077	Yttrande i Trafikverkets ärende TRV 2023/111653 om dispens för transport gällande tillåten bredd på Virkesvägen	Thérese Broman	
2023-11-13	98084	Avtal med Johnér Bildbyrå AB om högkvalitativa bilder och videoklipp från skandinaviska och internationella fotografer och bildbyråer	Niclas Beermann	
2023-11-15	98090	Ordförandebeslut gällande avgränsningssamråd Falken solcellspark	Adam Johansson	
2023-11-16	98110	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilda personliga förhållanden
2023-11-14	98111	Avtal med Racerdepån om cyklar, tillbehör, service och reparationer	Magnus Fleischer	
2023-11-16	98121	Avtal med PR Slamsugning om leverans av fettavskiljarslam	Johan Eriksson	
2023-11-16	98125	Ordförandebeslut gällande stadgar för Ätrans Vattenråd	Adam Johansson	

Datum	Dokument id.	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2023-11-20	98181	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilda personliga förhållanden
2023-11-20	98182	Adressättning för fastigheten Kremlan 4	Mikael Carp	
2023-11-20	98186	Yttrande till polisen gällande ansökan från Majblommans lokalförening Falköping, A 665.717/2023	Anna Johansson	
2023-11-22	98236	Ordförandebeslut gällande överklagande av taxa för Falköpings kommuns allmänna VA-anläggningar år 2024	Adam Johansson	
2023-11-27	98308	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilda personliga förhållanden
2023-11-27	98309	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilda personliga förhållanden
2023-11-28	98319	Adressättning för fastigheten Tåstorp 7:7	Mikael Carp	
2023-11-28	98322	Adressättning för fastigheten Trollet 4	Mikael Carp	
2023-11-30	98341	Yttrande till polisen gällande ansökan om upplag Jättenegatan, A 674.820/2023	Anna Johansson	
2023-11-17	98362	Leveransavtal (avrop från ramavtal Adda programvaror och molntjänster 2019) med Atea Sverige AB och underleverantören SiteVision AB om programvaror, support och underhåll samt tjänster enligt offert	Dina Ebbeson	

Datum	Dokument id.	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2023-11-30	98374	Väghållarföreskrifter november månad 2023 på Nygatan inom Trätorget parkering gällande förbud att parkera	Thérese Broman	
2023-11-30	98375	Väghållarföreskrifter november månad 2023 på Nygatan inom Trätorget parkering gällande förbud att parkera	Thérese Broman	
2023-11-30	98384	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilds personliga förhållanden
2023-12-01	98388	Yttrande till polisen gällande ansökan från Stenstorps samhällsförening om julmarknad, A 684.754/2023	Anna Johansson	
2023-12-01	98392	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilds personliga förhållanden
2023-10-18	98393	Servitutsavtal Tjänande Torbjörntorp 10:1 Härskande Stora Berg 1:31	Lolita Dikanda	
2023-09-18	98397	Kontrakt avseende ekonomiskt stöd till kommuner för brottsförebyggande åtgärder mellan Brottsförebyggande rådet (Brå) och Falköpings kommun	Lars Svensson	
2023-11-30	98437	Beslut om driftbidrag till enskild väg	Fredrik Johansson	
2023-11-28	98438	Beslut om särskilt driftbidrag till Balltorp-Brogårdens samfällighetsförening	Fredrik Johansson	
2023-11-28	98439	Beslut om särskilt driftbidrag till Sånarp-Ekesgårdets vägsamfällighet	Fredrik Johansson	
2023-12-04	98443	Yttrande till polisen gällande ansökan från Allt i Bygge Tidaholm om materialupplag på Midfalegatan, A 696.560/2023	Anna Johansson	

Datum	Dokument id.	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2023-12-05	98463	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilda personliga förhållanden
2023-12-05	98489	Föreskrifter om bärighetsklass BK4 på Energigatan	Thérese Broman	
2023-12-05	98490	Föreskrifter om bärighetsklass BK4 på Tunnelgatan	Thérese Broman	
2023-12-05	98491	Föreskrifter om bärighetsklass BK4 på Virkesvägen	Thérese Broman	
2023-12-05	98492	Föreskrifter om bärighetsklass BK4 på Logistikvägen	Thérese Broman	
2023-11-29	98493	Föreskrifter om längre fordonståg på Energigatan	Thérese Broman	
2023-11-29	98494	Föreskrifter om längre fordonståg på Tunnelgatan	Thérese Broman	
2023-11-29	98495	Föreskrifter om längre fordonståg på Virkesvägen	Thérese Broman	
2023-11-29	98496	Föreskrifter om längre fordonståg på Logistikvägen	Thérese Broman	
2023-12-05	98497	Lokala trafikföreskrifter om förbud mot trafik med motorfordon mellan Kapellsgatan och Danska vägen	Thérese Broman	
2023-12-05	98498	Lokala trafikföreskrifter om förbud mot trafik med motorfordon på Sommarstigen mellan Bergsängsvägen och Jakobsbergsgatan	Thérese Broman	
2023-12-05	98499	Föreskrifter om bärighetsklass BK1 på Göteborgsvägen	Thérese Broman	

Datum	Dokument id.	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2023-12-05	98500	Föreskrifter om bärighetsklass BK1 på Rastvägen	Thérese Broman	
2023-12-05	98501	Föreskrifter om bärighetsklass BK1 i cirkulation Bestorpsrondellen	Thérese Broman	
2023-11-30	98502	Väghållarföreskrifter december månad 2023 på Nygatan inom Trätorgets parkering gällande förbud att parkera	Thérese Broman	
2023-11-30	98503	Väghållarföreskrifter december månad 2023 på Nygatan inom Trätorgets parkering gällande förbud att parkera	Thérese Broman	
2023-12-05	98506	Väghållarföreskrifter december månad 2023 på Botvidsgatan om förbud mot trafik med fordon	Thérese Broman	
2023-12-05	98507	Väghållarföreskrifter december månad 2023 på Landbogatan om förbud att parkera	Thérese Broman	
2023-12-05	98508	Väghållarföreskrifter december månad 2023 på Landbogatan och Storgatan om förbud mot trafik med fordon	Thérese Broman	
2023-12-05	98509	Väghållarföreskrifter december månad 2023 på Sankt Olofsgatan om förbud mot trafik med fordon	Thérese Broman	
2023-12-05	98510	Väghållarföreskrifter december månad 2023 på Sankt Olofsgatan om förbud att parkera	Thérese Broman	
2023-12-05	98547	Lokala trafikföreskrifter om tillåten tid att parkera 2 timmar på Landbogatan inom Kyrkbackens parkering	Thérese Broman	
2023-12-05	98548	Föreskrifter om bärighetsklass BK1 på Södermannagatan	Thérese Broman	
2023-12-06	98552	Föreskrifter om bärighetsklass BK1 på Sikagårdsgatan	Thérese Broman	

Datum	Dokument id.	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2023-12-04	98557	Ansökan till Swedbank om dödande av inteckning utan pantbrevets företeende i fastigheten Tåstorp 7:8	Alexander Järkeborn	
2023-12-04	98558	Fullmakt gällande ansökan om dödning och nyfastställelse av förkommen handling fastigheten Tåstorp 7:8	Lars Svensson	
2023-12-04	98566	38354, Avtal med Solör Energi i Falköping AB om leverans av fjärrvärme	Marcus Boström	
2023-12-06	98579	Avtal med Tyréns Sverige AB om konsultuppdrag för att göra en nyttjandepotentialstudie för gång- och cykelvägar	Edvin Ekholm	
2023-12-18	98592	Ordförandebeslut om nyttjanderättsavtal med Avfall och Återvinning Skaraborg	Adam Johansson	
2023-12-01	98599	Direktupphandlat ramavtal med Jysk BtB om möbler och tillbehör	Magnus Fleischer	
2023-12-01	98600	Direktupphandlat ramavtal med Grolls Swedol om yrkesskor	Magnus Fleischer	
2023-12-01	98602	Direktupphandlat ramavtal med Grolls Swedol om yrkeskläder och arbetskläder	Magnus Fleischer	
2023-12-08	98603	Direktköpsavtal med Biltema Falköping om produkter som säljs i varuhuset	Magnus Fleischer	
2023-12-12	98617	Ordförandebeslut om yttrande till Miljösamverkan östra Skaraborg	Adam Johansson	
2023-12-11	98618	Avställd båt med kärra inom allmän plats vid Gustav Dalensskolan i Stenstorp	Lisbeth Ek	
2023-12-06	98620	Yttrande till polisen gällande ansökan från Regionhälsan, A 690.512/2023	Anna Johansson	
2023-12-12	98635	Adressättning för fastigheten Gudhem 12:5	Mikael Carp	

Datum	Dokument id.	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2023-12-13	98643	Väghållarföreskrifter december månad 2023 på Nygatan inom Trätorget's parkering gällande förbud att parkera	Thérese Broman	
2023-10-26	98660	Avtal om ersättningsanspråk	Anna Johansson	
2023-12-13	98686	Avtal med Benders Sverige AB om betongkantsten	Erna Pezic	
2023-12-15	98693	Väghållarföreskrifter december månad 2023 på Vallgatan i Floby gällande förbud mot trafik med fordon	Thérese Broman	
2023-12-21	98699	Kungörelse om flyttade fordon med registreringsnummer ULP 405	Lisbeth Ek	
2023-12-15	98722	Protokollsutdrag 2023-12-15 § 158 Tillsättande av tjänsten som förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen	Jenny Trygg	
2023-12-18	98726	Adressättning för fastigheten Leaby 6:1	Mikael Carp	
2023-12-18	98763	Avtal med S:t Eriks AB om betongplattor	Erna Pezic	
2023-12-18	98765	Avtal med S:t Eriks om betongrör	Erna Pezic	
2023-12-18	98771	Yttrande i länsstyrelsens ärende 45746-2023 om sammanställning över allmänna vägar 2024	Thérese Broman	
2023-12-19	98786	Adressättning för fastigheten Älleberg 2:1	Mikael Carp	
2023-12-19	98788	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilda personliga förhållanden

Datum	Dokument id.	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2023-12-20	98833	Beslut om särskilt driftbidrag till Gimmerstorps samfällighetsförening	Fredrik Johansson	
2023-12-19	98837	Uppsägning av uppdragsavtal från Västtrafik AB gällande tillköp av seniorbiljett	Lars Svensson	
2023-12-27	98844	Ordförandebeslut överklagande av taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar år 2024	Adam Johansson	
2023-12-22	98845	Ordförandebeslut om avtal om verksamhetsstöd till Falköpings närradioförening	Adam Johansson	
2023-12-20	98856	Direktupphandlat ramavtal 2024-2025 med Br. Gustafssons Vitvaror AB om vitvaror av hushållskaraktär	Magnus Fleischer	
2023-12-20	98857	Direktupphandlat ramavtal med Br. Gustafssons Vitvaror AB om arbetsmaskiner	Magnus Fleischer	
2023-12-20	98858	Direktupphandlat ramavtal med Unik Resurs i Sverige AB om uppdrag i samband med verksamhetsutveckling biogas	Dina Ebbeson	
2023-12-17	98859	Köpeavtal - Del av Fjällåkra 2:36	Alexander Järkeborn	
2023-12-22	98864	Avtal med Solum Search AB gällande konsulttjänst rekrytering av gatuchef	Maria Axelsson	
2023-11-21	98887	Avtal med Vårgårda-Herrljunga Biogas AB om leverans av substrat för biogasproduktion	Johan Eriksson	
2024-01-03	98888	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilda personliga förhållanden

Datum	Dokument id.	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2023-12-20	98899	Avtal med stiftelsen RÄFS naturvårdsarbeten om praktisk naturvårdsskötsel	Amelie Sandström	
2023-12-28	98900	Avtal med Naturvårdstjänst i Skaraborg ekonomisk förening om praktisk naturvårdsskötsel	Amelie Sandström	
2024-01-07	98924	Lokala trafikföreskrifter om förbud mot trafik med motorfordon på Sommarstigen mellan Bergsängsvägen och Jakobsbergsgatan	Thérese Broman	
2024-01-07	98925	Väghållarföreskrifter januari månad 2024 på Vallgatan i Floby gällande förbud mot trafik med fordon	Thérese Broman	
2024-01-08	98929	Yttrande till polisen gällande ansökan från Falköping Tak, A 011.983/2024	Anna Johansson	
2024-01-08	98978	Underhållsavtal korttillverkning Seriline AB	Marcus Boström	
2024-01-09	98990	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilda personliga förhållanden
2024-01-10	99001	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilda personliga förhållanden
2024-01-10	99002	Adressättning för fastigheten Väduren 1	Mikael Carp	
2024-01-10	99003	Direktupphandlat avtal med Matlagerskan avseende marknadskoordinator i samband med projektet Lokal Matkultur Falbygden	Carl-Olov Holmström	

Datum
2024-01-11

Datum	Dokument id.	Beskrivning	Sekretess
2023-11-02	97951	Protokoll KUSS 2023-11-02 med signaturer	
2023-11-10	98035	Protokoll från Avfall och Återvinning Skaraborgs direktionsmöte den 23 oktober 2023	
2023-11-14	98064	Protokoll från Miljönämndens sammanträde den 8 november 2023	
2023-11-16	98119	Protokoll KUSH 2023-11-09 med signaturer	
2023-11-29	98333	Protokoll från Avfall och Återvinning Skaraborgs sammanträde den 20 november 2023	
2023-11-29	98338	Protokoll från samordningsförbundet Skaraborgs sammanträde den 21 november 2023	
2023-12-11	98624	Protokoll från Miljönämnden östra Skaraborgs sammanträde den 6 december år 2023	
2023-12-14	98651	Återkoppling från kommunrevisorerna angående dialogmöten med kommunstyrelsens utskott för stöd och service den 8 december 2023	
2023-12-13	98672	Protokoll KSAU 2023-12-13, med signaturer	

Datum	Dokument id.	Beskrivning	Sekretess
2023-12-15	98700	Protokoll KSAU 2023-12-15, med signaturer	
2023-12-18	98725	Mötesanteckningar KSAU Övrig tid 2023-12-13	
2023-12-18	98727	Protokoll KUSS 2023-12-14 med signaturer	
2023-12-18	98737	Protokoll KUSH 2023-12-14 med signaturer	
2023-12-11	98791	Mötesanteckningar rådet för funktionshinderfrågor 2023-12-11	
2023-12-14	98792	Mötesanteckningar kommunala pensionärsrådet 2023-12-14	
2023-12-21	98843	Protokoll från direktionen Miljösamverkan östra Skaraborgs sammanträde den 15 december 2023	
2023-12-11	98877	Mötesanteckningar rådet för funktionshinderfrågor 2023-12-11	
2023-12-01	98879	Mötesanteckningar kommunala pensionärsrådet 2023-12-14	
2024-01-03	98905	Statistik över inkomna synpunkter i synpunktsprogrammet DF- respons 2023-01-01-2023-12-31	
2024-01-05	98923	Statistik över inkomna synpunkter i synpunktsprogrammet DF-respons - samtliga förvaltningar under år 2023	

Justering av protokoll kommunstyrelsens utskott för stöd och service 2023-11-02

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Protokoll KUSS 2023-11-02.pdf

Storlek: 564488 byte

Hashvärde SHA256:

c5be599d996f71e36170fbd8f1b8e10ae2540fe279d15778d55893ff3cfcda16

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 2:

Ingvor Margareta Bergman

Signerat med BankID 2023-11-06 16:30 Ref: 25341854-5f06-49a9-a8c6-2d2192c276cc

JOHAN ERIKSSON

Signerat med BankID 2023-11-06 18:02 Ref: e6f4aa17-f9f4-4095-870b-0ed24dba2884

Plats och tid	Vartoftarummet, Stadshuset klockan 13:00-14:17		
Beslutande	Johan Eriksson (M), Ordförande Ingvor Bergman (S), 2:e vice ordförande Maria Bruckshaw (KD), 1:e vice ordförande Gerhard Karlsson (SD) Erik Kyrkander (V)		
Ersättare	Christina Jorméus (M) Patrik Andersson (S) Stefan Lennartsson (C) Johanna Johansson (SD)		
Övriga närvarande	Erna Pezic, verksamhetschef samhällsbyggnad Jenny Trygg, kommunsekreterare Dina Ebbeson, biträdande förvaltningschef Håkan Persson, verksamhetschef digitalisering och utveckling Marcus Boström, verksamhetschef stöd och service Kerstin Jonsson, chef för måltidsavdelningen Tina Gustavsson, förvaltningsekonom Jenny Andersson, ekonom Anna Isaksson, kommunjurist		
Justerare	Ingvor Bergman (S)		
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför underskrifter		
Sekreterare	Jenny Trygg	Paragrafer	§§ 34-35
Ordförande	Johan Eriksson		
Justerare	Ingvor Bergman		
	ANSLAGSBEVIS		
	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Organ	Kommunstyrelsens utskott för stöd och service		
Sammanträdesdatum	2023-11-02		
Justeringsdatum	2023-11-06		
Anslaget är uppsatt	2023-11-07 – 2023-11-28		
Förvaringsplats för protokollet	Kommunledningsförvaltningen		
Underskrift	Digitalt genom anslag Jenny Trygg		

Ärendelista

- § 34 Dnr 2023/01193
Åtgärdsplan för kommunstyrelsen år 20233
- § 35 Dnr 2023/01182
**Information om dataskyddsombudets nulägesanalys och
granskningsrapport gällande tredjelandsöverföringar4**

Justerarnas signaturer Digital signatur			Protokollsutdraget bestyrks
--	--	--	-----------------------------

§ 34

Dnr 2023/01193

Åtgärdsplan för kommunstyrelsen år 2023

Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna åtgärder för en budget i balans för kommunstyrelsen, enligt kommunledningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 oktober 2023.

Sammanfattning

I kommunstyrelsen verksamhetsrapport per 31 augusti 2023 prognostiseras ett underskott för nämnden med -9,6 miljoner kronor för 2023. Med anledning av detta ska kommunstyrelsen ange förslag på åtgärder för att redovisa hur förvaltningen arbetar med att komma i balans.

Kommunledningsförvaltningen föreslår följande åtgärder för att nå balans.

- Att följa framtagen kostnadsfördelning för kommunövergripande IT system gällande Microsoft 365 för respektive förvaltning.
- Att göra medvetna val vid inköp av både material och livsmedel för att på så sätt vara kostnadseffektiv med bibehållen kvalitet.
- Arbeta med fortsatta åtgärder med biogasen pågår inom arbetsgruppen för biogas. En tillsatt politisk styrgrupp har i uppdrag att ge inriktning i det fortsatta arbetet med biogasen.
- En ny struktur för ekonomiuppföljning

Den prognostiserade avvikelsen om -9,6 miljoner kronor befaras att belasta kommunens resultat. Planerade åtgärder med vidtagna aktiviteter förväntas leda till ett minskat underskott och budget i balans.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-12
- Kommunstyrelsens verksamhetsrapport per augusti 2023

Justerarnas signaturer Digital signatur			Protokollsutdraget bestyrks
--	--	--	-----------------------------

§ 35

Dnr 2023/01182

Information om dataskyddsombudets nulägesanalys och granskningsrapport gällande tredjelandsöverföringar

Kommunstyrelsens utskott för stöd och services beslut

- 1 Kommunstyrelsens utskott för stöd och service beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

Nulägesanalys

Dataskyddsombudet för samtliga nämnder i Falköpings kommun samt för Falköpings Hyresbostäder AB har genomfört en nulägesanalys av nämndernas och bolagets arbete för att uppfylla kraven i dataskyddsförordningen (GDPR). Resultatet har presenterats i en rapport med bilagor där åtgärdsförslag återfinns med prioriteringsordning 1-3.

Bilagorna innehåller kommunövergripande åtgärder samt åtgärder riktade specifikt mot barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden, kompetens- och arbetslivsnämnden, kommunstyrelsen och Falköpings Hyresbostäder AB. Nulägesanalysen är avgränsad till de nämnder med högst risker utifrån mängden personuppgifter som behandlas eller de nämnder som behandlar känsliga personuppgifter. De kommunövergripande åtgärderna riktas även mot övriga nämnder som ledning i deras dataskyddsarbete.

Nulägesanalysen bygger på intervjuer genomförda under våren 2023 med företrädare för de centrala funktionerna i kommunledningsförvaltningen och representanter för utvalda förvaltningar. Intervjufrågorna utgår från dataskyddsförordningens krav på personuppgiftsansvariga vilket inom kommunen är respektive nämnd.

Några av de allmänna slutsatserna som dataskyddsombudet dragit är att det finns en god kunskapsnivå om personuppgiftsbehandlingar (hos dataskyddskontaktpersonerna på förvaltningarna) och generellt ett stort engagemang från ansvariga chefer. Kommunen behöver dock se till att kunskapen och engagemanget sprids i hela organisationen och säkerställa att dataskyddsperspektivet finns med i kommande projekt, inte minst i digitaliseringsprojektet om att övergå till Microsoft365 och andra molntjänster.

Dataskyddsombudets uppgifter omfattar bland annat att övervaka efterlevnaden av dataskyddsförordningen och den personuppgiftsansvariges strategi för skydd av personuppgifter. Nämndernas och bolagets arbete med

Justerarnas signaturer Digital signatur			Protokollsutdraget bestyrks
--	--	--	-----------------------------

åtgärdsförslagen kommer att följas upp av dataskyddsombudet över tid som en del av deras granskande uppdrag.

Granskningsrapport – överföringar av personuppgifter till tredje land

Dataskyddsombudet har även avslutat den granskning som tidigare dataskyddsombud påbörjade gällande nämndernas överföringar av personuppgifter till tredje land med anledning av EU-domstolens dom i Schrems II-målet. Granskningsrapporten innehåller åtgärdsförslag som riktats till respektive nämnd. Några av åtgärdsförslagen är utbildning och fortbildning för medarbete, säkerställa att frågan om överföring till tredjeland inkluderas vid inköps- och upphandlingsprocesser samt att utföra informationsklassning och riskanalys av innehållsdata i Microsoft365.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-10
- Rapport nulägesanalys – Dataskyddsförordningen, GDPR
- Bilaga 1 Åtgärdsförslag kommunövergripande, Falköpings kommun, 2023-07-06
- Bilaga 2 Åtgärdsförslag kommunstyrelsen i Falköpings kommun, 2023-07-06
- Granskningsrapport – Överföringar av personuppgifter till tredje land, 2023-06-30

Justerarnas signaturer Digital signatur			Protokollsutdraget bestyrks
--	--	--	-----------------------------

Innehållsförteckning

Val av protokollsjusterare	3
Godkännande av dagordning	4
Sammanträdesdagar 2024	5
Ekonomisk uppföljning kvartal 3	6
Internkontrollplan	7
Information från tjänstemännen	8
Beslut fattade på delegation	9
Övriga ärenden	10

Plats och tid	Balthazar Science Center, Kavelbrovägen 2B Skövde, kl. 09.00 – 12:00	
Deltagande	Beslutande	Ersättare
	Adam van Stam (ordförande)	Peter Andreasson
	Daniel Andersson	Johanna Svensson
	Karola Svensson	Åsa Karlsson
	Lars-Erik Tengeland	Kjell-Arne Green
	Jan Hassel	
	Anders Månsson	
	Stefan Swenson	
	Anders Lundgren	
	Anders Bredelius	
	Lena Christersson	
	Anna-Karin Johansson	
	Thomas Boethius	
Övriga deltagande	Pontus Düring, förbundsdirektör	Christina Storm, ÅVC-chef
	Jessica Rytter, tf. förbundsdirektör	Ola Törnblom, Kommunikatör
	Maria Törnblad, ekonomichef	Tova Lustig, Avfallsing.
Utses att justera	Anders Månsson	
Underskrifter		
Sekreterare		Paragrafer 1–8
Ordförande	<hr/> Maria Törnblad	
Justerande	<hr/> Adam van Stam	
	<hr/> Anders Månsson	

ANSLAG

Protokollet är justerat

Organ	Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg	
Sammanträdesdatum	2023-10-23	
Justeringsdatum	2023-10-23	
Anslagsdatum	2023-10-26	Överklagningstid t o m 2023-11-16
Underskrift	<hr/> Pontus Düring	

§1

Val av protokollsjusterare

Beslut

Anders Månsson utses till protokollsjusterare.

§2

Godkännande av dagordning

Beslut

Direktionen godkänner dagordningen.

§3

Sammanträdesdagar 2024

Beslut

Direktionen antar föreslagna datum för direktionens sammanträden under 2024. Samtliga sammanträden hålls i Skövde.

Bakgrund

Fastställande av kommande års mötestillfällen enligt nedanstående förslag

Datum och tid	Större ärenden
18 mars, klockan 09.00	Årsredovisning 2023
15 april, klockan 09.00	Fördiskussion avfallstaxa
3 juni, klockan 09.00	Avfallstaxa 2025 Prognos kvartal 1
23 september, klockan 09.00 (heldag)	Delårsrapport 2024 Arbete med verksamhetsplanen samt internkontrollplan 2025
21 oktober, klockan 09.00	Reservtid
25 november, klockan 09.00	Prognos kvartal 3 Budget 2025 Verksamhetsplan 2025-2027

§4

Ekonomisk uppföljning kvartal 3

Beslut

Direktionen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Ekonomichef redogör för det ekonomiska läget efter tredje kvartalet.

Prognos för helåret är ett resultat nära budget, -9 miljoner kronor.

tkr	Utfall jan-sep 2023	Budget 2023	Prognos helår 2023	Prognos delår
Renhållningsuppdrag intäkter	154 725	213 265	213 271	211 614
Renhållningsuppdrag kostnader	-148 477	-221 800	-220 215	-216 180
Renhållningsuppdrag resultat	6 248	-8 535	-6 945	-4 566
Övrig verksamhet*, netto	-594	-550	-2 033	-1 080
Resultat	5 653	-9 085	-8 978	-5 646

Jämfört med prognosen vid delårsbokslutet efter juni månad är det en försämring med 3,3 miljoner kronor. Främsta skäl är att kommunalförbundet har köpt in begagnade kärl och containrar, där delar av inköpet är investering och delar av inköpet kostnadsförs direkt. Uppdelningen är gjord utifrån ålder på inköpta kärl och containrar.

Investeringarna väntas vara 18,7 miljoner kronor år 2023.

§5

Internkontrollplan

Beslut

Direktionen beslutar att anta förslag till internkontrollplan 2024.

Bakgrund

Direktionen skall tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål, riktlinjer samt föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen skall också tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detta innebär att direktionen ansvarar för att utforma och organisera den interna kontrollen. Direktionen skall årligen upprätta en internkontrollplan och samtliga kontroller skall dokumenteras.

Av planen skall framgå:

- Vad som skall granskas under året
- Vem som ansvarar för granskningen

Kommentar från direktionsmöte:

Åsa Karlsson hade synpunkt på att riskanalysen skall dokumenteras samt biläggas inför interkontroll 2025.

Jan Hassel lyfte frågan om "bluff fakturor" samt efterfrågade en dragning av A&ÅS rutin för fakturahantering. Inget som skall in i internkontrollen, men redovisas för direktionen.

§6

Information från tjänstemännen

Beslut

Direktionen lägger informationen till handlingarna.

Bakgrund

Tjänstemännen uppdaterar direktionen om pågående och genomförd verksamhet samt projekt och förändringar.

§7

Beslut fattade på delegation

Beslut

Direktionen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Aktuella delegationsbeslut redovisas för direktionen.

§8

Övriga ärenden

Inga övriga ärenden.

DOKUMENT SIGNATURER

Innehållet i detta dokument är digitalt signerat.
Namn och tidpunkter visas på denna sida.

Underskriftstjänst: Ciceron Document Signer 1 - PROD (backa2) 1.7.16.0 [TS-Sign]

Plats och tid	Stadshuset i Skövde, Kommunstyrelsesalen, kl. 13.00–14.55	
Beslutande	Mikael Wendt (L), Falköping, ordförande Roland Wanner (MP), Falköping ersätter Karolina Bergström (S), Falköping Knut Indebetou (M), Hjo Kenny Johansson (S), Hjo ersätter Anders Karlsson (S), Hjo Anders Lundgren (C), Karlsborg Peter Kornestedt (S), Karlsborg Michael Nimstad (M), Skövde, 1:e vice ordförande Lars Lundgren (SP), Skövde ersätter Anders Ahlmann (SD), Skövde Lena Åberg (L), Tibro, 2:e vice ordförande Urban Samuelsson (M), Tibro	
Övriga närvarande	Ersättare Anders Ståhl (L), Karlsborg Annika Singleton (KD), Tibro	Övriga Pelle Holmström, förbundschef Jenny Möller, avdelningschef avlopp, hälsoskydd, livsmedel Anna Toftedahl, avdelningschef miljöskydd Eleonor Daag, sekreterare Jenny Bjurén, miljöinspektör Aivaras Gliebus, praktikant Kalle Eklind, praktikant
Ajournering	Kl. 14.15–14.35	
Utses att justera	Anders Lundgren	
Underskrifter	Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.	
Sekreterare	Eleonor Daag	Paragrafer 45–54
Ordförande	Mikael Wendt (L)	
Justerare	Anders Lundgren (C)	

Innehållsförteckning

Revidering av delegationsordning för Miljönämnden östra Skaraborg	3
För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde.....	5
För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening, Skövde kommun.....	11
För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 – Ansökan om utdömande av vite	18
Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Allegio Omsorg AB:s verksamhet i Falköpings kommun.....	20
Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Jowe AB:s verksamhet Eken Centrum i Falköpings kommun.....	24
Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Jowe AB:s verksamhet Eken Falköping i Falköpings kommun.....	27
Information.....	30
Redovisning av delegationsbeslut	31
Övriga frågor	32

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

Revidering av delegationsordning för Miljönämnden östra Skaraborg

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att anta en reviderad delegationsordning och att den ska gälla från och med den 1 december 2023.

Förbundschefen får ge annan anställd i uppdrag att besluta i dennes ställe (vidaredelegering).

Denna delegationsordning ersätter nämndens tidigare delegationsordning.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden beslutade om den nu gällande delegationsordningen den 13 oktober 2021, MN § 61.

I den reviderade delegationsordningen föreslås ett tillägg av punkter för att kunna fatta beslut enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg med tillhörande förordning samt en uppdatering av punkten för beslut enligt lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Revideringen omfattar även tillägg för att kunna fatta beslut om registrering av anläggningar som omfattas av krav enligt regelverket om material i kontakt med livsmedel.

I övrigt behövs några få redaktionella ändringar.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Bestämmelser om delegering av ärenden finns i 6 kap. kommunallagen (2017:725).

37 § En nämnd får uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även uppdra åt en anställd att besluta enligt 7 kap. 5–8 §§.

MN § 45 forts.

38 § Beslutanderätten får inte delegeras när det gäller

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

39 § En nämnd får uppdra åt ordföranden, eller en annan ledamot som nämnden har utsett, att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27
Delegationsordning för Miljönämnden östra Skaraborg

Bilaga

Delegationsordning för Miljönämnden östra Skaraborg

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förelägga HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde med organisationsnummer 766600-0778 om följande:

1. Genomföra de åtgärder som behövs för att radonhalten inte ska överskrida referensnivån på 200 Bq/m³ luft i någon av lägenheterna i flerbostadshusen nedan. Tabellen visar vilka lägenheter som hade mätresultat som överskred Strålskyddsföreskriftens referensnivå i tidigare mätning.

Byggnadsid	Fastighetsbeteckning	Adress	Lägenhetsnummer
2120138	Kakan 15	Dalvägen [redacted]	[redacted]
1714470	Kakan 15	Dalvägen [redacted]	[redacted]
2073420	Kakan 15	Dalvägen [redacted] Dalvägen [redacted]	[redacted]
2038285	Kakan 15	Dalvägen [redacted] Dalvägen [redacted] Dalvägen [redacted] Dalvägen [redacted]	[redacted]
1852916	Kakan 15	Dalvägen [redacted] Dalvägen [redacted]	[redacted]
1667657	Kakan 15	Dalvägen [redacted] Dalvägen [redacted]	[redacted]
2108408	Kakan 15	Dalvägen [redacted]	[redacted]

2. Efter att HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde utfört åtgärder ska de genomföra nya radonmätningar i de lägenheter där radonhalter konstaterats vara över 200 Bq/m³ luft, se tabellen i punkt 1. Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden senast den **31 januari 2025**.
3. När föreningen i Skövde redovisar mätresultat till miljönämnden ska det framgå vilken lägenhet som respektive mätning är utförd i.
4. Om föreningen säljer någon av de aktuella fastigheterna innan de har hunnit redovisa de nya mätningarna, ska de i stället lämna köparens namn och adress till miljönämnden.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 46 forts.

Nämnden beslutar att förena **punkt 2** i föreläggandet med vite om **50 000 kr** för vart och ett av flerbostadshusen i tabellen i punkt 1, om punkt 2 inte följs.

Av strålskyddslagen framgår att detta beslut gäller omedelbart även om det överklagas eftersom inte annat bestämts.

HSB Bostadsrättsförening Dalsslätten i Skövde har rätt att överklaga beslutet. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg har tidigare uppmanat HSB Bostadsrättsförening Dalsslätten i Skövde att mäta radon i sina flerbostadshus och redovisa resultaten till nämnden. I juni 2014 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till nämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i flera lägenheter.

Miljönämnden uppmanade föreningen att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 januari 2016. I januari 2016 hörde föreningen av sig till nämnden och meddelade att mätningar pågick men att de inte skulle hinna redovisa i tid. Nämnden flyttade fram redovisningsdatumet till den 31 maj 2016.

Den 15 mars 2016 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till nämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i sex lägenheter. Enligt den åtgärdsplan som föreningen också skickade in beräknade de att vara klara med åtgärder och nya uppföljande långtidsmätningar den 30 april 2017.

Den 22 maj 2017 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till nämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i fem lägenheter. Enligt redovisad åtgärdsplan beräknade föreningen att vara klara med åtgärder och nya uppföljande långtidsmätningar den 31 maj 2018. Miljönämnden uppmanade HSB Bostadsrättsförening Dalsslätten i Skövde att redovisa uppföljande långtidsmätningar till den 31 maj 2018.

I april 2018 hörde föreningen av sig och meddelade att de inte hade lyckats få ned radonhalterna i de fem kvarstående lägenheterna. Vid möte med föreningen den 4 maj 2018 meddelade de att de hade lagt ned ca 600 000 kr på åtgärder utan resultat. Föreningen kunde tänka sig att göra ytterligare åtgärder men till ett senare redovisningsdatum. Nämnden uppmanade då föreningen att redovisa nya uppföljande långtidsmätningar senast den 31 januari 2020.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 46 forts.

Den 22 januari 2020 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till nämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i flera lägenheter.

Föreningen åtog sig i februari 2020 att göra en referensmätning i lägenhet [REDACTED] på Dalvägen [REDACTED] och redovisa resultatet till nämnden senast den 31 maj 2020. Inget resultat redovisades till nämnden.

Den 9 september 2020 förelade miljönämnden (MN § 49) att genomföra radonsänkande åtgärder och redovisa resultat av uppföljande långtidsmätningar senast den 31 maj 2021.

I maj 2021 redovisade bostadsrättsföreningen resultat från uppföljande radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i de lägenheter som anges i tabellen i punkt 1. Tillsammans med radonmätningarna redovisade föreningen en åtgärdsplan som visade att de planerade att installera från- och tilluftsventilation med värmeåtervinning (FTX-ventilation). Föreningen beräknade att kunna redovisa uppföljande radonmätningar senast den 31 maj 2023.

Den 2 september 2021 redovisade bostadsrättsföreningen en ny reviderad åtgärdsplan. Enligt planen skulle föreningen prova att installera radonsugar i ett urval av lägenheter under september 2021. Om åtgärderna hade tillräcklig effekt skulle radonsugar installeras för samtliga lägenheter. Om denna lösning inte fungerade planerade föreningen att i stället installera FTX-ventilation. I det fallet beräknade de att ha genomfört uppföljande radonmätningar i slutet av mars 2023.

Bostadsrättsföreningen hörde av sig i mars 2023 och informerade om att de mätt radon och att radonvärdena fortfarande är för höga. De hade genomfört åtgärder som inte var tillräckliga, men mätningar pågick fortfarande. De planerade att redovisa resultat och ny åtgärdsplan i maj.

I maj 2023 redovisade bostadsrättsföreningen resultat och en beskrivning av vilka åtgärder som genomförts. Styrelsen hade kommit fram till uppfattningen att problemen med de förhöjda radonhalterna inte kan lösas på annat sätt än genom installation av FTX-ventilation eller dylikt.

I september 2023 kompletterade föreningen sin åtgärdsplan. De planerar att vara klara med åtgärder och uppföljande mätningar i december 2024.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 46 forts.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Av 3 kapitlet 5 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller är ansvarig för en åtgärd som kan innebära att en människa exponeras för joniserande strålning ska optimera strålskyddet genom att så långt som det är möjligt och rimligt med hänsyn till befintlig teknisk kunskap samt ekonomiska och samhällsliga faktorer begränsa

1. sannolikheten för exponering,
2. antalet personer som exponeras, och
3. storleken på den individuella stråldosen.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddslagen framgår att det i fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

3 kapitlet 10 § strålskyddslagen: Den som bedriver en verksamhet med joniserande strålning eller verksamhet i en omgivning med joniserande strålning eller som sysselsätter någon för att utföra arbete i en sådan verksamhet ska i den utsträckning som behövs från strålskyddssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden

1. kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma,
2. underhålla de tekniska anordningar och den utrustning för mätning eller strålskydd som används i verksamheten,
3. vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön, och
4. se till att alla som arbetar i verksamheten och kan komma att exponeras för joniserande strålning har
 - a. god kännedom om de förhållanden, villkor och föreskrifter som verksamheten bedrivs under,
 - b. kunskap om de risker som kan vara förenade med verksamheten, och
 - c. den kompetens som behövs för att strålskyddet ska fungera tillfredsställande.

Av 8 kapitlet 4 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 46 forts.

I 8 kapitlet 6 § strålskyddslagen finns det angivet att tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Av 8 kapitlet 7 § strålskyddslagen framgår det att ett beslut om föreläggande enligt 6 § får förenas med vite.

I 10 kapitlet 3 § strålskyddslagen finns det angivet att beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddsförordningen (2018:506) framgår det att referensnivån för radon är 200 becquerel per kubikmeter luft (Bq/m³ luft) inomhus i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till.

Miljönämndens bedömning

Eftersom HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde har redovisat att radonhalten inom nämnda flerbostadshus överskrider Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ och på grund av risken för lungcancer i samband med höga radonhalter i bostäder bedömer miljönämnden att det finns skäl att kräva att de ska vidta åtgärder för att sänka radonhalten.

Miljönämnden bedömer att HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde som fastighetsägare är de som har den faktiska möjligheten att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten. För att ta reda på om åtgärderna har haft effekt behöver nya mätningar göras efter att åtgärderna är klara. Miljönämnden bedömer att kostnaderna för att utföra åtgärderna och mätningarna är rimliga i förhållande till nyttan det medför.

HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde ska genomföra nya långtidsmätningar i de lägenheter där radonhalter över 200 Bq/m³ luft har konstaterats för att visa att åtgärderna har haft effekt.

Miljönämnden har tidigare förelagt föreningen om att sänka radonhalten för flerbostadshuset i tabellen i punkt 1. Eftersom de inte har redovisat några resultat som visar på tillräckliga åtgärder inom förelagd tid anser miljönämnden att det är motiverat att förena föreläggandet med vite för att föreningen ska genomföra åtgärder som sänker radonhalten i inomhusluften.

Fortsatt handläggning

När miljönämnden har tagit emot mätprotokoll från HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde kommer nämnden att granska dem. Om protokollen visar att radonhalten inte överskrider 200 Bq/m³ luft kommer nämnden att avsluta ärendet.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 46 forts.

Om föreningen inte redovisar nya radonmätningar efter att de genomfört radonsänkande åtgärder för flerbostadshusen i tabellen i punkt 1 senast den 31 januari 2025, kan miljönämnden begära att vitet ska dömas ut. Föreningen får då maximalt betala 350 000 kr. Nämnden kan även komma att besluta om ett nytt föreläggande med vite.

Avgift för handläggning

Miljönämnden kommer att fatta beslut om avgift för handläggningen av detta ärende. Avgiften per timma är 1 114 kr. Handläggningen har tagit 2 timmar och 15 minuter. Avgiften blir då 2 506 kr.

I handläggningstiden ingår till exempel inläsning och beredning av ärendet, samråd med andra, registerhållning, upprättande av skrivelser samt beslutsfattande.

Avgiften tas ut med stöd av 10 kapitlet 4 § strålskyddslagen (2018:396) och den taxa för tillsyn inom strålskyddslagens område som gäller i den aktuella kommunen. Taxan är antagen med stöd av 8 kapitlet 14 § strålskyddsförordningen (2018:506).

Det är först när HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde har tagit emot beslutet om avgift som de kan överklaga det.

Om HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde vill lämna synpunkter på avgiften innan beslut fattas ska de höra av sig inom två veckor.

Miljönämnden kommer även att ta ut avgifter för den tid som uppföljningen av detta beslut tar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27

Beslutet skickas till

HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde, [REDACTED]

Bilaga till HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde

Överklagningshänvisning

Delgivningsmetod

E-post

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening, Skövde kommun

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förelägga Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening med organisationsnummer 766600–2352 om följande:

1. Genomföra de åtgärder som behövs för att radonhalten inte ska överskrida referensnivån på 200 Bq/m³ luft i någon av lägenheterna i flerbostadshusen nedan. Tabellen visar vilka lägenheter som hade mätresultat som överskred Strålskyddsföreskriftens referensnivå i tidigare mätning.

Byggnadsid	Fastighetsbeteckning	Adress	Lägenhetsnummer
1895059	Dragonen 1	Gransikagatan 13	[REDACTED]
2077661	Dragonen 1	Gransikagatan 15	[REDACTED]

2. Efter att Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening utfört åtgärder ska de genomföra nya radonmätningar i de lägenheter där radonhalter konstaterats vara över 200 Bq/m³ luft, se tabellen i punkt 1. Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden senast den **31 januari 2024**.
3. Utföra mätningar i följande lägenheter:
 - De lägenheter som angränsar till en lägenhet med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft och ligger på samma våningsplan.
 - Lägenheten ovanför och nedanför lägenheten med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft.

Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden **senast den 31 januari 2024**. Om föreningen har mätt i någon av lägenheterna i punkt 3 tidigare och resultatet var under referensvärdet 200 Bq/m³ luft, behöver den inte göra om mätningen i den lägenheten.

4. När föreningen redovisar mätresultat till miljönämnden ska det framgå vilken lägenhet som respektive mätning är utförd i.
5. Om föreningen säljer någon av de aktuella fastigheterna innan de har hunnit redovisa de nya mätningarna, ska den i stället lämna köparens namn och adress till miljönämnden.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 47 forts.

Nämnden beslutar att förena **punkt 2** i föreläggandet med vite om **50 000 kronor** för vart och ett av flerbostadshusen i tabellen i punkt 1, om punkt 2 inte följs.

Av strålskyddslagen framgår att detta beslut gäller omedelbart även om det överklagas eftersom inte annat bestämts.

Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening har rätt att överklaga beslutet. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg har tidigare uppmanat Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening att mäta radon i sina flerbostadshus och redovisa resultaten till nämnden. I juni 2015 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till nämnden.

Miljönämnden beslutade (dnr 2015-3324, DB 2015-982) att bostadsrättsföreningen skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 maj 2016.

Vid kontakt med föreningens ordförande i juli 2016 berättade hen att inga åtgärder eller mätningar genomförts. Miljönämnden fattade ett nytt beslut om att bostadsrättsföreningen skulle genomföra åtgärder och redovisa uppföljande mätningar senast den 31 januari 2018. Beslutet var förenat med vite.

I november 2017 kontaktade föreningen nämnden om att de troligtvis skulle bli något sena med mätningarna. I mars 2018 meddelade föreningen att de ännu inte fått resultaten från de genomförda mätningarna. I april 2018 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i de flerbostadshus som finns angivna i punkt 1 ovan. Bostadsrättsföreningen skulle ta fram en åtgärdsplan till den 1 oktober 2018.

I september 2018 meddelade ordföranden miljönämnden att föreningen behövde mer tid för att ta fram en tidsplan eftersom de har lämnat ut arbetet med att genomföra fönsterbyte på anbud. I januari 2019 kontaktade miljönämnden föreningen om tidsplanen utan att få svar. I juni meddelade föreningen att de höll på med fönsterbyten, och att de även planerade att installera FTX-ventilation. Arbetena skulle kräva stora ombyggnationer av lägenheterna. Efter att föreningen genomfört installationen skulle de göra uppföljande radonmätningar och redovisa dem till miljönämnden senast den 31 januari 2021.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 47 forts.

Bostadsrättsföreningen redovisade resultat från uppföljande mätningar för två av flerbostadshusen i juli 2020. Bland resultaten fanns det lägenheter där referensvärdet för radon i inomhusluft överskreds. Installationen av ny ventilation var inte slutförd i det sista huset. Bostadsrättsföreningen åtog sig att justera in ventilationen och slutföra installationen av ventilationen i det sista huset. Uppföljande radonmätningar skulle redovisas till miljönämnden senast den 31 januari 2021.

Miljönämnden fick inte in några mätningar. I mars 2021 meddelade bostadsrättsföreningen att mätningarna var försenade. Redovisning skulle ske senast den 31 maj 2021. I augusti 2021 redovisade föreningen nya mätningar. Miljönämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i flera lägenheter. Bostadsrättsföreningen meddelade att de planerade att justera in ventilationen under hösten.

Miljönämnden fattade den 9 september 2021 beslut (MN § 47) om att föreningen skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar senast den 31 januari 2022. Beslutet var förenat med vite. I december 2021 redovisade bostadsrättsföreningen resultat från radonmätningar som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i de båda flerbostadshusen som finns angivna i punkt 1.

Den 4 februari fattade miljönämnden ett nytt beslut om att bostadsrättsföreningen skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till miljönämnden senast den 31 maj 2022. Beslutet var förenat med vite.

I juni 2022 gavs bostadsrättsföreningen möjlighet att lämna synpunkter eftersom miljönämnden övervägde att ansöka om utdömande av vitet eftersom föreningen inte hade redovisat några resultat från radonmätningar.

Bostadsrättsföreningen redovisade då resultat från mätningar och de visade att det fortfarande fanns lägenheter i flerbostadshusen angivna i punkt 1 som hade radonhalter över referensnivån. Två av lägenheterna som tidigare hade haft överskridanden hade radonhalter under referensnivån. Föreningen uppgav även att de planerade att göra ytterligare justeringar av luftflödena och göra en ny mätning under hösten samt redovisa radonresultaten till miljönämnden senast den 31 januari 2023.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 47 forts.

I januari 2023 hörde den anlitate konsulten av sig om att de missat att hänga upp mätdosor i en av lägenheterna. Mätning skulle ske omedelbart och resultaten skulle redovisas till miljönämnden i mars samma år.

Resultat från övriga mätningar redovisades till miljönämnden under januari. Miljönämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i de lägenheter som anges i punkt 1. En av lägenheterna som tidigare hade haft överskridanden hade radonhalter under referensnivån.

I maj kompletterade bostadsrättsföreningen med en ytterligare mätning. Miljönämnden kontaktade föreningen eftersom det saknades resultat från mätningar i en lägenhet där det tidigare varit överskridande. I augusti kompletterade föreningen med den saknade mätningen. De har också meddelat att de ska byta komponenter i ventilation och genomföra uppföljande radonmätningar under hösten 2023.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Av 3 kapitlet 5 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller är ansvarig för en åtgärd som kan innebära att en människa exponeras för joniserande strålning ska optimera strålskyddet genom att så långt som det är möjligt och rimligt med hänsyn till befintlig teknisk kunskap samt ekonomiska och samhällsliga faktorer begränsa

1. sannolikheten för exponering,
2. antalet personer som exponeras, och
3. storleken på den individuella stråldosen.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddslagen framgår att det i fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 47 forts.

3 kapitlet 10 § strålskyddslagen: Den som bedriver en verksamhet med joniserande strålning eller verksamhet i en omgivning med joniserande strålning eller som sysselsätter någon för att utföra arbete i en sådan verksamhet ska i den utsträckning som behövs från strålskyddssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden

1. kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma,
2. underhålla de tekniska anordningar och den utrustning för mätning eller strålskydd som används i verksamheten,
3. vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön, och
4. se till att alla som arbetar i verksamheten och kan komma att exponeras för joniserande strålning har
 - a. god kännedom om de förhållanden, villkor och föreskrifter som verksamheten bedrivs under,
 - b. kunskap om de risker som kan vara förenade med verksamheten, och
 - c. den kompetens som behövs för att strålskyddet ska fungera tillfredsställande.

Av 8 kapitlet 4 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

I 8 kapitlet 6 § strålskyddslagen finns det angivet att tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Av 8 kapitlet 7 § strålskyddslagen framgår det att ett beslut om föreläggande enligt 6 § får förenas med vite.

I 10 kapitlet 3 § strålskyddslagen finns det angivet att beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddsförordningen (2018:506) framgår det att referensnivån för radon är 200 Becquerel per kubikmeter luft (Bq/m³ luft) inomhus i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 47 forts.

Miljönämndens bedömning

Eftersom Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening har redovisat att radonhalten inom nämnda flerbostadshus överskrider Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ och på grund av risken för lungcancer i samband med höga radonhalter i bostäder bedömer miljönämnden att det finns skäl att kräva att föreningen ska vidta åtgärder för att sänka radonhalten.

Miljönämnden bedömer att Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening som fastighetsägare är de som har den faktiska möjligheten att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten. För att ta reda på om åtgärderna har haft effekt behöver nya mätningar göras efter att åtgärderna är klara. Miljönämnden bedömer att kostnaderna för att utföra åtgärderna och mätningarna är rimliga i förhållande till nyttan det medför.

Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening ska genomföra nya långtidsmätningar i de lägenheter där radonhalter över 200 Bq/m³ luft har konstaterats för att visa att åtgärderna har haft effekt. Eftersom radonhalten kan variera inom ett hus och bostadsrättsföreningen inte har mätt i alla lägenheter, är det viktigt att de genomför fler mätningar för att säkerställa att radonhalten inte är för hög i fler lägenheter i huset. Långtidsmätningarna ska ske enligt det urval som beskrivs i punkt 3 i beslutet.

Miljönämnden har tidigare förelagt Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening om att sänka radonhalten i flerbostadshuset i punkt 1. Eftersom föreningen inte har redovisat några resultat som visar på tillräckliga åtgärder inom förelagd tid anser miljönämnden att det är motiverat att förena föreläggandet med vite för att föreningen ska genomföra åtgärder som sänker radonhalten i inomhusluften.

Fortsatt handläggning

När miljönämnden har tagit emot mätprotokoll från Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening kommer nämnden att granska dem. Om protokollen visar att radonhalten inte överskrider 200 Bq/m³ luft kommer nämnden att avsluta ärendet.

Om föreningen inte redovisar nya radonmätningar efter att de genomfört radonsänkande åtgärder för flerbostadshuset i punkten 1 senast den 31 januari 2024, kan miljönämnden ansöka om att vitet ska dömas ut. Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening får då maximalt betala 100 000 kr. Nämnden kan även komma att besluta om ett nytt föreläggande med vite.

Avgift för handläggning

Miljönämnden kommer att fatta beslut om avgift för handläggningen av detta ärende. Avgiften per timma är 1 114 kr. Handläggningen har tagit 2 timmar och 15 minuter. Avgiften blir då 2 506 kr.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 47 forts.

I handläggningstiden ingår till exempel inläsning och beredning av ärendet, samråd med andra, registerhållning, upprättande av skrivelser samt beslutsfattande.

Avgiften tas ut med stöd av 10 kapitlet 4 § strålskyddslagen (2018:396) och den taxa för tillsyn inom strålskyddslagens område som gäller i den aktuella kommunen. Taxan är antagen med stöd av 8 kapitlet 14 § strålskyddsförordningen (2018:506).

Det är först när Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening har tagit emot beslutet om avgift som de kan överklaga den.

Om Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening vill lämna synpunkter på avgiften innan beslut fattas ska de höra av sig inom två veckor.

Miljönämnden kommer även att ta ut avgifter för den tid som uppföljningen av detta beslut tar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27

Beslutet skickas till

Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening, [REDACTED]
Skaraborgs klimatservice i Tibro, [REDACTED]

Bilagor till Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening

Överklagningshänvisning
Mottagningskvitto

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 – Ansökan om utdömande av vite

Beslutet gäller

Verksamhetsutövare: Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5
Organisationsnummer: 767800-0808
Besöksadress: Slötagatan 5A, 5D, Karlebygatan 2B, 4F, 5A och
Dalagatan 2A
Fastighetsbeteckning: Äpplet 9 och Päronet 9

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att ansöka om utdömande av ett vite på 200 000 kronor enligt nämndens beslut (MN § 55) daterat den 9 september 2020 med ärendenummer 2020-2447 gällande Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 (org.nr 767800-0808).

Redogörelse för ärendet

Den 9 september 2020 beslutade miljönämnden (MN § 55) att förelägga Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 att vidta åtgärder för att sänka radonhalterna samt att utföra radonmätningar i sina flerbostadshus. Enligt punkt 2 i förläggandet skulle radonmätningarna ha redovisats till nämnden senast den 31 maj 2023. Nämnden hade beslutat att förena punkt 2 i föreläggandet med vite om 50 000 kronor för vart och ett av flerbostadshusen enligt tabellen i punkt 1 om punkt 2 inte följdes. Ingen redovisning av radonmätningar har gjorts till miljönämnden.

Nämndens beslut är delgivet och har vunnit laga kraft.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

6 § lagen (1985:206) om viten: Frågor om utdömande av viten prövas av förvaltningsrätt på ansökan av den myndighet som har utfärdat vitesföreläggandet eller, om detta har skett efter överklagande i frågan om vitesföreläggande, av den myndighet som har prövat denna fråga i första instans. Ansökan om utdömande görs hos den förvaltningsrätt inom vars domkrets myndigheten är belägen.

MN § 48 forts.

Miljönämndens bedömning

Miljönämndens beslut att vitesförelägga Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 att utföra radonmätningar i sina flerbostadshus har vunnit laga kraft och ingen redovisning av radonmätningar har gjorts till miljönämnden. Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 har inte vidtagit de åtgärder som nämnden har beslutat om. Nämnden anser därför att det finns skäl för utdömmande av vite om 200 000 kronor enligt punkt två i förläggandet (50 000 kronor gånger 4 stycken flerbostadshus).

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27

Miljönämndens föreläggande (MN § 55) daterat den 9 september 2020 med diarienummer 2020-2445

Beslutet skickas till

Förvaltningsrätten i Jönköping

Bilagor till förvaltningsrätten i Jönköping

Miljönämndens föreläggande (MN § 55) daterat den 9 september 2020 med diarienummer 2020-2445

Bevis om delgivning av beslutet från 2020

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Allegio Omsorg AB:s verksamhet i Falköpings kommun

Beslutet gäller

Anläggningens namn: Allegio Falköping
Livsmedelsföretagare: Allegio Omsorg AB
Organisationsnummer: 559019-7975
Besöksadress: Storgatan 36
Fastighetsbeteckning: Gästgivaren 8, Falköping

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att påföra Allegio Omsorg AB (org.nr 559019-7975) en sanktionsavgift om 40 000 kronor för att inte ha underrättat kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning enligt 39 c § livsmedelsförordningen (2006:813).

Avgiften ska betalas till Kammarkollegiet enligt särskild betalningsanmaning som de skickar separat till bolaget. Betalningen ska ske senast 30 dagar efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Redogörelse för ärendet

Vid en kontroll av Allegio Omsorg AB:s verksamhet i Falköping den 25 september 2023 framkom det att bolaget inte har underrättat miljönämnden om att en ny fysisk eller juridisk person har tagit över ansvaret för en registrerad livsmedelsanläggning.

Allegio Omsorg AB fick den 4 oktober 2023 en underrättelse om sanktionsavgift enligt livsmedelslagen där bolaget fick tillfälle att yttra sig över de uppgifter som ligger till grund för beslutet. Den 13 oktober 2023 fick nämnden in ett yttrande från bolaget. Av yttrandet framgick att en administrativ miss under sommaren orsakade förseningar i deras kommunikation till nämnden. Enheten i Falköping startades den 15 augusti 2023, och före den tidpunkten hade Allegio Omsorg AB ingen omsättning i området. När det gäller omsättningen för år 2023 är det ännu för tidigt att göra några definitiva uttalanden, eftersom bolaget bedriver verksamhet enligt kundval, vilket innebär att det inte finns någon garanterad volym. Bolaget vill poängtera att den omsättning som nämnden hänvisar till kommer från deras andra enheter i landet och inte har något att göra med verksamheten i Falköping. Därför anser bolaget att det är missvisande att använda denna omsättning som underlag.

MN § 49 forts.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Varje livsmedelsföretagare ska enligt artikel 6.2 förordning 852/2004/EG registrera alla sina anläggningar hos behörig kontrollmyndighet och se till att informationen som registrerats är korrekt genom att bland annat underrätta kontrollmyndigheten om betydande ändringar.

En sanktionsavgift enligt livsmedelslagen (2006:804), också kallad livsmedels-sanktionsavgift (LSA), är en särskild avgift som är föreskriven med stöd av 30 a § livsmedelslagen. Avgiften ska tas ut för vissa överträdelser av livsmedelslagstiftningen och med vissa belopp som framgår av 39 c–39 g §§ i livsmedelsförordningen. Miljönämnden är enligt 30 b § livsmedelslagen skyldig att påföra en livsmedelssanktionsavgift även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Avgiften ska dock inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till

1. sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand eller genom att uppdra åt någon annan göra det som ålegat den avgiftsskyldige,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som inte kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte kunnat påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Avgiften tillfaller staten och ska enligt 39 h § livsmedelsförordningen betalas till Kammarkollegiet efter en särskild betalningsanmaning.

Enligt 39 c § livsmedelsförordningen ska en sanktionsavgift tas ut av den som påbörjar en verksamhet utan att i enlighet med artikel 6.2 förordning 852/2004/EG ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten om registrering av de anläggningar som han eller hon ansvarar för.

Avgiften ska betalas med ett belopp som motsvarar en procent av årsomsättningen, dock lägst 5 000 kronor och högst 75 000 kronor. Om överträdelsen består i att inte underrätta kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning, ska avgiften i stället betalas med en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2 500 kronor och högst 40 000 kronor.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 49 forts.

Med årsomsättning avses enligt 39 b § livsmedelsförordningen den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår. Årsomsättningen får uppskattas om överträdelserna har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om årsomsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga.

Miljönämndens bedömning

Ovanstående livsmedelsverksamhet har påbörjats av Allegio Omsorg AB utan att bolaget först har underrättat miljönämnden om att en ny fysisk eller juridisk person har tagit över ansvaret för en registrerad livsmedelsanläggning. Det finns därför grund för att påföra en sanktionsavgift enligt 39 c § livsmedelsförordningen. Miljönämnden bedömer att det i ärendet inte har framkommit några omständigheter som enligt 30 b § livsmedelslagen medför att sanktionsavgift inte ska påföras.

Sanktionsavgiften för att underlåta att anmäla ett ägarbyte ska enligt 39 b § och 39 c § andra stycket livsmedelsförordningen bestämmas till ett belopp som motsvarar en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2 500 kronor och högst 40 000 kronor.

Enligt uppgifter från företagsregistret uppgick bolagets totala omsättning under föregående räkenskapsår till 215 943 000 kronor. Det ger en beräknad sanktionsavgift på 1 079 715 kronor.

Miljönämnden anser därmed att det finns skäl att besluta att påföra Allegio Omsorg AB en sanktionsavgift om 40 000 kronor som är maxbeloppet enligt gällande lagstiftning samt att ni ska betala avgiften till Kammarkollegiet inom 30 dagar efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Vad bolaget har framfört i sitt yttrande ger inte miljönämnden anledning att göra någon annan bedömning av sanktionsavgiftens storlek. Av lagstiftningen framgår att den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår ska användas för beräkning av sanktionsavgiften, och nämnden kan inte se att det finns utrymme för någon annan bedömning utifrån gällande lagstiftning. Det har inte framkommit annat än att avgiften är korrekt beräknad och att maxbeloppet för sanktionsavgift därmed ska användas.

Fortsatt handläggning

Miljönämnden skickar beslutet till Kammarkollegiet för verkställande efter att beslutet vunnit laga kraft. Kammarkollegiet bevakar att livsmedelssanktionsavgiften betalas.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 49 forts.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27

Beslutet skickas till

Allegio Omsorg AB, Grönlandsgatan 1, 761 30 Norrtälje

Bilagor till Allegio Omsorg AB Falköping

Överklagningshänvisning

Mottagningskvitto

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Jowe AB:s verksamhet Eken Centrum i Falköpings kommun

Beslutet gäller

Anläggningens namn: Eken Centrum
Livsmedelsföretagare: Jowe AB
Org.nr/personnr: 556644-6281
Besöksadress: Trädgårdsgatan 19
Fastighetsbeteckning: Läkaren 3, Falköping

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att påföra Jowe AB (org.nr 556644-6281) en sanktionsavgift om **40 000 kronor** för att inte ha underrättat kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning enligt 39 c § livsmedelsförordningen (2006:813).

Avgiften ska betalas till Kammarkollegiet enligt särskild betalningsanmaning som de skickar separat till bolaget. Betalningen ska ske senast **30 dagar** efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Redogörelse för ärendet

Vid ett telefonsamtal med Jowe AB:s [REDACTED] den 2 februari 2023 framkom att bolaget inte hade underrättat miljönämnden om att bolaget som ny fysisk eller juridisk person hade tagit över ansvaret för en redan registrerad livsmedelsanläggning, Eken Centrum i Falköping.

Jowe AB fick den 4 oktober 2023 en underrättelse om sanktionsavgift enligt livsmedelslagen där bolaget fick tillfälle att yttra sig. Bolaget har inte skickat in något yttrande med anledning av underrättelsen.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Varje livsmedelsföretagare ska enligt artikel 6.2 förordning 852/2004/EG registrera alla sina anläggningar hos behörig kontrollmyndighet och se till att informationen som registrerats är korrekt genom att bland annat underrätta kontrollmyndigheten om betydande ändringar.

MN § 50 forts.

En sanktionsavgift enligt livsmedelslagen (2006:804), också kallad livsmedels-sanktionsavgift (LSA), är en särskild avgift som är föreskriven med stöd av 30 a § livsmedelslagen. Avgiften ska tas ut för vissa överträdelser av livsmedels-lagstiftningen och med vissa belopp som framgår av 39 c–39 g §§ i livsmedels-förordningen. Miljönämnden är enligt 30 b § livsmedelslagen skyldig att påföra en livsmedelssanktionsavgift även om överträdelserna inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Avgiften ska dock inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till

1. sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand eller genom att uppdra åt någon annan göra det som ålegat den avgiftsskyldige,
2. att överträdelserna berott på en omständighet som inte kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte kunnat påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Avgiften tillfaller staten och ska enligt 39 h § livsmedelsförordningen betalas till Kammarkollegiet efter en särskild betalningsanmaning.

Enligt 39 c § livsmedelsförordningen ska en sanktionsavgift tas ut av den som påbörjar en verksamhet utan att i enlighet med artikel 6.2 förordning 852/2004/EG ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten om registrering av de anläggningar som han eller hon ansvarar för.

Om överträdelserna består i att inte underrätta kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning, ska avgiften i stället betalas med en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2 500 kronor och högst 40 000 kronor.

Med årsomsättning avses enligt 39 b § livsmedelsförordningen den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår. Årsomsättningen får uppskattas om överträdelserna har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om årsomsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 50 forts.

Miljönämndens bedömning

Ovanstående livsmedelsverksamhet har påbörjats i en anläggning av Jowe AB utan att bolaget först har underrättat miljönämnden om att en ny fysisk eller juridisk person har tagit över ansvaret för en registrerad livsmedelsanläggning. Det finns därför grund för att påföra sanktionsavgift enligt 39 c § livsmedelsförordningen. Miljönämnden bedömer att det i ärendet inte har framkommit några omständigheter som enligt 30 b § livsmedelslagen medför att sanktionsavgift inte ska påföras.

Sanktionsavgiften för att underlåta att anmäla ett ägarbyte ska enligt 39 b § och 39 c § andra stycket livsmedelsförordningen bestämmas till ett belopp som motsvarar en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2500 kronor och högst 40 000 kronor.

Enligt uppgifter från företagsregistret uppgick bolagets totala omsättning under föregående räkenskapsår till 80 815 000 kronor. Det ger en beräknad sanktionsavgift på 404 075 kronor.

Miljönämnden anser därmed att det finns skäl att besluta att påföra Jowe AB en sanktionsavgift om 40 000 kronor som är maxbeloppet enligt gällande lagstiftning samt att bolaget ska betala avgiften till Kammarkollegiet inom 30 dagar efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Fortsatt handläggning

Miljönämnden skickar beslutet till Kammarkollegiet för verkställande efter att beslutet vunnit laga kraft. Kammarkollegiet bevakar att livsmedelssanktionsavgiften betalas.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27

Beslutet skickas till

Jowe AB, c/o: Humana AB, box 30075, 104 25 Stockholm

Bilagor till Jowe AB

Överklagningshänvisning
Mottagningskvitto

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Jowe AB:s verksamhet Eken Falköping i Falköpings kommun

Beslutet gäller

Anläggningens namn: Eken Falköping
Livsmedelsföretagare: Jowe AB
Org.nr/personnr: 556644-6281
Besöksadress: Tåstorp Sikagården 2
Fastighetsbeteckning: Tåstorp 7:9, Falköping

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att påföra Jowe AB (org.nr 556644-6281) en sanktionsavgift om **75 000 kronor** för att ha påbörjat en verksamhet utan att först ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten om registrering enligt 39 c § livsmedelsförordningen (2006:813).

Avgiften ska betalas till Kammarkollegiet enligt särskild betalningsanmaning som de skickar separat till bolaget. Betalningen ska ske **senast 30 dagar** efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Redogörelse för ärendet

Vid ett telefonsamtal med [REDACTED] på Eken Falköping den 2 november 2022 framkom att Jowe AB hade påbörjat en livsmedelsverksamhet i en anläggning på adressen Tåstorp Sikagården 2 i Falköping utan att först ha anmält den till Miljönämnden östra Skaraborg för registrering.

Bolaget fick den 4 oktober 2023 en underrättelse om sanktionsavgift enligt livsmedelslagen där bolaget fick tillfälle att yttra sig över de uppgifter som ligger till grund för beslutet. Bolaget har inte skickat in något yttrande med anledning av underrättelsen.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Varje livsmedelsföretagare ska enligt artikel 6.2 förordning 852/2004/EG registrera alla sina anläggningar hos behörig kontrollmyndighet och se till att informationen som registrerats är korrekt genom att bland annat underrätta kontrollmyndigheten om betydande ändringar.

MN § 51 forts.

En sanktionsavgift enligt livsmedelslagen (2006:804), också kallad livsmedels-sanktionsavgift (LSA), är en särskild avgift som är föreskriven med stöd av 30 a § livsmedelslagen. Avgiften ska tas ut för vissa överträdelser av livsmedels-lagstiftningen och med vissa belopp som framgår av 39 c–39 g §§ i livsmedels-förordningen. Miljönämnden är enligt 30 b § livsmedelslagen skyldig att påföra en LSA även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Avgiften ska dock inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till

1. sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand eller genom att uppdra åt någon annan göra det som ålegat den avgiftsskyldige,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som inte kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte kunnat påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Avgiften tillfaller staten och ska enligt 39 h § livsmedelsförordningen betalas till Kammarkollegiet efter en särskild betalningsanmaning.

Enligt 39 c § livsmedelsförordningen ska en sanktionsavgift tas ut av den som påbörjar en verksamhet utan att i enlighet med artikel 6.2 förordning 852/2004/EG ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten om registrering av de anläggningar som han eller hon ansvarar för.

Avgiften ska betalas med ett belopp som motsvarar en procent av årsomsättningen, dock lägst 5 000 kronor och högst 75 000 kronor.

Med årsomsättning avses enligt 39 b § livsmedelsförordningen den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår. Årsomsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om årsomsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga.

Miljönämndens bedömning

Ovanstående livsmedelsverksamhet har påbörjats i en anläggning av Jowe AB utan att bolaget först hade anmält den till miljönämnden för registrering. Det finns därför grund för att påföra sanktionsavgift enligt 39 c § livsmedelsförordningen. Miljönämnden bedömer att det i ärendet inte har framkommit några omständigheter som enligt 30 b § livsmedelslagen medför att sanktionsavgift inte ska påföras.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 51 forts.

Sanktionsavgiften för att påbörja en verksamhet som inte är registrerad ska enligt 39 b § och 39 c § andra stycket livsmedelsförordningen bestämmas till ett belopp som motsvarar en procent av årsomsättningen under föregående räkenskapsår, dock lägst 5 000 kronor och högst 75 000 kronor.

Enligt uppgifter från företagsregistret uppgick bolagets totala omsättning under föregående räkenskapsår till 80 815 000 kronor. Det ger en beräknad sanktionsavgift på 808 150 kronor.

Miljönämnden anser därmed att det finns skäl att besluta att påföra Jowe AB en sanktionsavgift om 75 000 kronor som är maxbeloppet enligt gällande lagstiftning samt att bolaget ska betala avgiften till Kammarkollegiet inom 30 dagar efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Fortsatt handläggning

Miljönämnden skickar beslutet till Kammarkollegiet för verkställande efter att beslutet vunnit laga kraft. Kammarkollegiet bevakar att livsmedelssanktionsavgiften betalas.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27

Beslutet skickas till

Jowe AB, c/o: Humana AB, box 30075, 104 25 Stockholm

Bilagor till Jowe AB

Överklagningshänvisning

Mottagningskvitto

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 52

Information

- a) Vad afrikansk svinpest är och hur Miljösamverkan kan påverkas av virusets förekomst.
- b) Jullunch den 6 december, särskild inbjudan skickas ut.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

Redovisning av delegationsbeslut

Miljönämnden har tagit del av en lista med de beslut som miljökontoret har fattat på nämndens delegation under september 2023.

Bilaga

Lista med delegationsbeslut från september 2023

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 54

Övriga frågor

- Anders Lundgren (C) informerar om läget med PFAS-föreningar vid Karlsborgs flygplats.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och
utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: MIKAEL WENDT

Date: 2023-11-13 19:58:15

BankID refno: 76749bfe-5d80-4979-9696-78d4f96e9a6e

Ordförande i Miljönämnden östra Skaraborg: Mikael
Wendt

Signed by: ANDERS LUNDGREN

Date: 2023-11-13 20:29:18

BankID refno: 6cba8bec-547e-48e3-9b7c-7de3e14f2365

Ledamot i Miljönämnden östra Skaraborg: Anders
Lundgren

Signed by: ELEONOR DAAG

Date: 2023-11-14 07:36:46

BankID refno: ddb6a743-8dcc-4a0b-a585-667682f0839f

Miljösekreterare: Eleonor Daag

Justering av KUSH protokoll 2023-11-09

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Protokoll KUSH 2023-11-09.pdf

Storlek: 504488 byte

Hashvärde SHA256:

c3644c62f3d83a3748941c5355b7525bd591d36cc1dc283690b1aaff80db2c6b

*Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.
För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.*

Signerat av 2:

KAROLA MARIA SVENSSON

Signerat med BankID 2023-11-15 12:50 Ref: 576d22e8-b1fa-499b-b909-6efb717c22bf

JOHANNA SVENSSON

Signerat med BankID 2023-11-15 19:11 Ref: 1743958d-d3b3-4b79-a1f6-2272fa596a93

Plats och tid	Ryttarsalen, Lärcenter klockan 09:00–12:05, ajournering kl. 10:41–10:50		
Beslutande	Karola Svensson (C), Ordförande Adam Johansson (M), 1:e vice ordförande Johanna Svensson (S), 2:e vice ordförande Albin Gilbertsson (SD), § 23, kl. 09:07-	Martin Johansson (L) Hassan Hussein (S) Erik Kyrkander (V) Maria Henriksson (S) Göran Gynnemo (KD)	
Övriga närvarande	Mats Svanteman (MP), inadjungerad ledamot Dina Ebbeson, biträdande förvaltningschef Edvin Ekholm, utvecklingschef Johanna Jonsson, folkhälsostrateg Sara Lehman Svensson, utvecklingsledare Mikael Winarve, säkerhetssamordnare Sebastian Helin, kommunsekreterare Sofia Thuvevesson (C), ordförande barn- och utbildningsnämnden Sam Jubrant (KD), ordförande byggnadsnämnden Maria Bruckshaw (KD), ordförande nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg Sture Olsson (M), ordförande socialnämnden Michael Karlsson (S), Västra Götalandsregionen Helene Lundqvist (M), Västra Götalandsregionen Robert Rydqvist, förvaltningschef kompetens- och arbetslivsförvaltningen Erna Pezic, verksamhetschef för samhällsbyggnad, § 24 Amelie Sandström, tf. stadsbyggnadschef, § 24 Tomas Thiel, VD Falköpings Hyresbostäder, § 24 Sarha Eng, avdelningschef kultur- och fritidsförvaltningen, § 25 Peter Strandell, projektledare, § 25 Karin Hermansson, verksamhetschef kultur- och fritidsförvaltningen, § 25 Thérese Broman, trafikingenjör, § 25 Casper Abrahamsson, fridisleddare, § 25 Johanna Dahl, verksamhetsledare öppen ungdomsverksamhet, § 25		
Justerare	Johanna Svensson (S)		
Underskrifter			
Sekreterare	Sebastian Helin	Paragrafer	§§ 23-25
Ordförande	Karola Svensson		
Justerare	Johanna Svensson		
	ANSLAGSBEVIS		
	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Organ	Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet		
Sammanträdesdatum	2023-11-09		
Justeringsdatum	2023-11-15		
Anslaget är uppsatt	2023-11-16–2023-12-07		
Förvaringsplats för protokollet	Kommunledningsförvaltningen		
Underskrift	Digitalt genom anslag Sebastian Helin		

Ärendelista

- § 23 Dnr 2022/00629006
Information om utskottets uppdrag och arbetssätt.....3
- § 24 Dnr 2023/01190
Information om fokusområde fysisk miljö och bostadsmiljö.....4
- § 25 Dnr 2023/01188
Information om områdesbaserat arbete5

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 23

Dnr 2022/00629006

Information om utskottets uppdrag och arbetssätt

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhets beslut

- 1 Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

Kommunfullmäktige beslutade den 25 juni 2018, § 102 att från och med mandatperioden 2019–2022 inrätta ett utskott för sociala hållbarhetsfrågor under kommunstyrelsen. Vidare gavs uppdraget till kommunstyrelsen att anta en instruktion för utskottet, vilket kommunstyrelsen beslutade att göra den 6 februari 2019, § 23. Utskottet kom att ersätta folkhälsorådet, brottsförebyggande rådet och mångfaldsutskottet. Det fanns också frågor från demokratiberedningen som lades på utskottet. Utifrån den antagna instruktionen ska utskottet arbeta med sociala hållbarhetsfrågor på en strategisk och kommunövergripande nivå, vilket omfattar frågor om mänskliga rättigheter, demokrati, folkhälsa, inkludering, brottsförebyggande arbete samt frågor om jämställdhet och jämlikhet ur ett socialt hållbarhetsperspektiv. Utskottet har beslutat fokusområden för arbetet med social hållbarhet i Falköpings kommun.

- Ungas uppväxtvillkor
- Trygghet
- Utbildning och sysselsättning
- Demokrati, inflytande och social sammanhållning
- **Fysisk miljö och bostadsmiljö**

I samband med den nya mandatperioden får utskottet återkommande information om sitt uppdrag samt hur utskottet arbetat under mandatperioden som gått. Instruktionen för utskottet går igen igen och några exempel på hur utskottet styrt vissa frågor presenteras, för att skapa förståelse och inspiration kring hur utskottet kan arbeta. Vid detta utskott ges information om hur utskottet arbetat inom området **fysisk miljö och bostadsmiljö**.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen 2023-10-11

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 24

Dnr 2023/01190

Information om fokusområde fysisk miljö och bostadsmiljö

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhets beslut

- 1 Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet har under de fyra år utskottet funnits arbetat med flera komplexa frågor. De ryms inom dessa av utskottet beslutade fokusområden. Flera av områdena finns dessutom i flerårsplan 2023–2025.

- Barns och ungas uppväxtvillkor
- Trygghet
- Utbildning och sysselsättning
- Demokrati, inflytande och social sammanhållning
- **Fysisk miljö och bostadsmiljö**

Utifrån utskottets fokusområden finns en plan för 2023 års möten där varje möte kommer hantera ett fokusområde, vid sidan av de övriga ärenden som kommer upp. Mötet i november kommer att ha tema fysisk miljö och bostadsmiljö. Tidigare teman har under året varit arbetsmarknad, demokrati, trygghet samt barn och ungas uppväxtvillkor.

Samhällsbyggnadschef Erna Pezic, tf. stadsbyggnadschef Amelie Sandström, kulturchef Karin Hermansson, VD Falköpings Hyresbostäder Tomas Thiel med flera informerar om arbetet med fysisk miljö och bostadsmiljö ur ett socialt hållbarhetsperspektiv. Bland annat finns vägledning från plan- och bygglagen, Folkhälsomyndigheten, Boverket med flera. Några konkreta exempel på arbeten i Falköping berättas om, samt hur det sociala hållbarhetsperspektivet finns med i det pågående arbetet med att uppdatera kommunens översiktsplan.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-13

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 25

Dnr 2023/01188

Information om områdesbaserat arbete

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhets beslut

- 1 Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

Kommunfullmäktige beslutade den 25 juni 2018, § 102, att från och med mandatperioden 2019–2022 inrätta ett utskott för sociala hållbarhetsfrågor under kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet har ansvar att leda, samordna och driva på ett aktivt och systematiskt socialt hållbarhetsarbete utifrån fem framtagna fokusområden där fysisk miljö och bostadsmiljö är ett av dem.

- Barn och ungas uppväxtvillkor
- Trygghet
- Demokrati, inflytande och social sammanhållning
- Utbildning och sysselsättning
- **Fysisk miljö och bostadsmiljö**

Utifrån detta fokusområde har utskottet initierat ett områdesbaserat arbete. Områdesbaserat arbete handlar om att kommunala verksamheter, bostadsbolag, näringsliv, polis och civilsamhälle arbetar tillsammans med boende/verksamma i ett område för att skapa trygghet genom bland annat mötesplatser och aktiviteter.

Som en inspirerande start i detta arbete bjöds Gårdstensbostäder samt Malmö kommun in till kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet i december år 2020. Såväl Gårdstensbolaget samt Malmö har jobbat föredömligt i på områdesnivå för att stärka trygghet och uppväxtvillkor.

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet har ställt sig bakom ett antal projekt kopplat till områdesbaserat arbete. Ett som kallas Rantenprojektet och handlar om att stärka tryggheten på Rantenområdet tillsammans med de organisationer och företag som verkar där. Ytterligare ett projekt görs i samarbete mellan kultur- och fritid och föreningarna på Dotorpsområdet i syfte att stärka tryggheten kopplat till träningar samt sänka trösklarna för föreningsdeltagande. Ett tredje projekt görs i samverkan mellan kommunen och Hyresbostäder för att stärka tryggheten i Dotorpsområdet.

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Utöver detta har kultur- och fritidsförvaltningen samordnare för ett områdebaserat arbete på flera orter såsom Vartofta, Stenstorp, Gudhem, Floby och Kinnarp.

Sarha Eng och projektledare Peter Strandell berättar om nuläget i det områdebaserade arbetet.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-11

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Innehållsförteckning

Val av protokollsjusterare	3
Godkännande av dagordning	4
Firmatecknare och beslutsattester 2024	5
Driftbudget 2024 och investeringsbudget 2024 med plan för 2025-2026	6
Verksamhetsplan 2024 - 2026	7
Information från tjänstemännen	8
Beslut fattade på delegation	9
Övriga ärenden	10

Plats och tid	Rådmanngatan 26 Skövde, kl. 09.00 – 12:00	
Deltagande	Beslutande	Ersättare
	Adam van Stam (ordförande)	Johanna Svensson
	Karola Svensson	Åsa Karlsson
	Maria Toll	Kjell-Arne Green
	Anders Månsson	Lars-Erik Tengeland
	Stefan Swenson	
	Anders Lundgren	
	Anders Bredelius	
	Lena Christersson	
	Anna-Karin Johansson	
	Thomas Boethius	
	Jan Erlandsson	
Övriga deltagande	Pontus Düring, förbundsdirektör	Christina Storm, ÅVC-chef
	Jessica Rytter, tf. förbundsdirektör	Ola Törnblom, Kommunikatör
	Maria Törnblad, ekonomichef	
Utses att justera	Stefan Swenson	
Underskrifter		
Sekreterare	Digital underskrift	Paragrafer 1–8
	<hr/>	
Ordförande	Digital underskrift	
	<hr/>	
Justerande	Digital underskrift	
	<hr/>	
	Stefan Swenson	

ANSLAG
Protokollet är justerat

Organ	Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg	
Sammanträdesdatum	2023-11-20	
Justeringsdatum	2023-11-20	
Anslagsdatum	2023-11-24	Överklagningstid t o m 2023-12-15
Underskrift	Digital underskrift	
	<hr/>	
	Pontus Düring	

§1

Val av protokollsjusterare

Beslut

Stefan Swenson utses till protokollsjusterare.

§2

Godkännande av dagordning

Beslut

Direktionen godkänner dagordningen.

§3

Firmatecknare och beslutsattestanter 2024

Beslut

Direktionen beslutar att till firmatecknare utse förbundets ordförande med vice ordförande som ersättare. Kontrasignation skall ske av förbundsdirektör Pontus Düring med biträdande förbundsdirektör som ersättare.

Direktionen beslutar att utse Pontus Düring, Ewa Dydiszko, Jessica Rytter, Christina Storm samt Maria Törnblad till beslutsattestanter.

Direktionen beslutar enligt bifogad skrivelse att genom fullmakt till namngivna personer på Skövde kommuns ekonomiavdelning utse dessa till ombud för kommunalförbundet under 2024 med rätt att, med iakttagande av i detta beslut angivna villkor och begränsningar, företräda förbundet, föra dess talan och vidta rättshandlingar i övrigt inom angivna områden samt att underteckna dit tillhöriga handlingar och beslutsattestera bokföringsorder.

Direktionen beslutar att delegera till förbundsdirektören och vid dennes förfall till biträdande förbundsdirektör, rätten att under perioden 2024-01-01—2024-12-31 utse beslutsattestanter samt utfärda fullmakt för ombud att företräda förbundet, föra dess talan och vidta rättshandlingar i övrigt inom ovan angivna områden samt att underteckna dit tillhöriga handlingar och beslutsattestera bokföringsorder.

Bakgrund

Avfall & Återvinning Skaraborg har genom avtal gett Skövde kommun i uppdrag att fullgöra uppgifter inom ekonomiadministration. Fullmakten har utarbetats i samarbete med Skövde kommuns stadsjurist.

§4

Driftbudget 2024 och investeringsbudget 2024 med plan för 2025-2026

Beslut

Direktionen godkänner driftbudget för 2024 och investeringsbudget för 2024 med plan för 2025-2026.

Bakgrund

Driftbudget 2024 och investeringsbudget för 2024 med plan för 2025–2026 har upprättats för Avfall & Återvinning Skaraborg. Budgeterat resultat för år 2024 är 2,9 miljoner kronor. För år 2023 budgeterades ett underskott på -9,1 miljoner kronor.

Avfallstaxorna har höjts inför 2024 för att vara i nivå med förbundets kostnader, men inriktningen är att även i fortsättningen ha lägre taxor än genomsnittet för riket. En stor del av förbundets kostnader är kopplade till avtal för entreprenörer och behandling av avfall där index bestämmer prispförändringar under avtalstiden.

Handlingar

Skrivelse Budget 2024 samt plan 2025 - 2026

§5

Verksamhetsplan 2024 - 2026

Beslut

Direktionen beslutar att fastställa verksamhetsplan 2024–2026 med nedanstående förändring.
Punkt 4.3 *”Nöjd medarbetarindex ska öka inom respektive avdelning samt inom förbundet som helhet jämfört med föregående mätning.”*

Bakgrund

Verksamhetsplan för åren 2024–2026 har upprättats för Avfall & Återvinning Skaraborg. Målen i verksamhetsplanen är indelade i fyra perspektiv; verksamhet och miljö, kund, medarbetare samt ekonomi. Verksamhetsplanen innehåller också förbundets vision och verksamhetsidé.

Verksamhetsplanen innefattar även kapitlet *”Aktiviteter”* där respektive avdelnings prioriterade aktiviteter redovisas för att uppnå respektive perspektivs övergripande mål. Detta i syfte att tydligare styra hela organisationen mot samma mål.

Yrkande:

Maria Toll yrkade på omskrivning av indikatorn 4.3.

Nuvarande skrivning *”Nöjd medarbetarindex ska år 2025 vara minst 70% i respektive avdelning samt 80% inom förbundet.”*

Skall ersättas med *”Nöjd medarbetarindex ska öka inom respektive avdelning samt inom förbundet som helhet jämfört med föregående mätning.”*

Efter diskussion samt omröstning beslutade direktionen om föreslagen ändring.

Handlingar

Skrivelse Förslag verksamhetsplan 2024 – 2026

§6

Information från tjänstemännen

Beslut

Direktionen lägger informationen till handlingarna.

Bakgrund

Tjänstemännen uppdaterar direktionen om pågående och genomförd verksamhet samt projekt och förändringar.

§7

Beslut fattade på delegation

Beslut

Direktionen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Aktuella delegationsbeslut för perioden 231009 – 231106 redovisas för direktionen.

§8

Övriga ärenden

- Vad är läget med förbundsordningen? Fråga till direktionen.
Flertalet kommuner ställer sig positiva till att genomföra förändringen i förbundsordningen som innebär en utökning av "Checkkrediten" till 70 miljoner från dagens 20 miljoner. Detta för att parera de variationer framförallt övertagandet av förpackningsinsamlingen kommer innebära.
- Anders Månsson frågar hur det går med tidsplanen för utställning av nya matavfallskärl i Götene, Essunga samt Grästorp.
Tidsplanen med start av matavfallsinsamling till årsskiftet ligger kvar. Samtliga delar till kärlen är levererade och utställning startar inom kort.
- Åsa Karlsson frågar om det stämmer att om man har ett boende samt ett fritidshus inom A&ÅS område behöver betala dubbla grundavgifter.
Det stämmer Grundavgiften är kopplad till fastigheten och täcker ÅVC samt overheadkostnader.
- Adam van Stam informerade om skrivelse från en medborgare avseende vårt samarbete med Björk & Frihet. Björk & Frihet har tagit tydlig ställning mot Israel i Israel/Hamas konflikten varför inskrivaren tyckte vårt samarbete var olämpligt. Denna skrivning gick samtidigt till flertalet avfallsförbund.
Presidiet har gett uppdrag till förbundsdirektören att se över samarbetet samt ta fram policy/riktlinjer för hur förbundet samarbetar med ideella organisationer. Att notera är att Björk & Frihet har ett "90 konto".

DOKUMENT SIGNATURER

Innehållet i detta dokument är digitalt signerat.
Namn och tidpunkter visas på denna sida.

Underskriftstjänst: Ciceron Document Signer 1 - PROD (backa2) 1.7.16.0 [TS-Sign]

PROTOKOLL 6

2023

Protokoll 6

Plats och tid

Styrelsemöte Samordningsförbundet Skaraborg
Tisdagen den 21 november kl. 9:00–12:00

Paragrafer § 1 - § 10

Beslutande

Ulla-Karin Cannervik, Arbetsförmedlingen, ordförande
Louise Samuelsson, Försäkringskassan
Jenni Gustrand, Gullspångs kommun
Lars Holmberg, Västra Götalandsregionen

Adjungerade

Cliff Nyqvist, Essunga kommun
Anna Dalström, Götene kommun
Ann-Christine Fredriksson, Hjo kommun
Monica Staudinger, Karlsborgs kommun
Tommy Larsson, Lidköpings kommun
Richard Thorell, Mariestads kommun
Michael Karlsson, Skara kommun
Anita Löfgren, Skövde kommun
Linn Brandström, Töreboda kommun
Elin Härling, Vara kommun
Maria Maric, Tibro kommun
Ingvor Bergman, Falköpings kommun
Ingela Backman, Tidaholms kommun

Ersättare

Tina Song, Arbetsförmedlingen
Peter Larsson, Försäkringskassan
Christina Ulfström, Lidköpings kommun
Linnea Wall, Mariestads kommun
Kenneth Källström, Skövde kommun

Övriga deltagare

Christel Martinsson, förbundschef
Amanda Hermansson, administratör

Anmält förhinder

Ingela Lager, Tibro kommun
Anne-Charlotte Granander, Götene kommun
Elisabeth Persson, Karlsborgs kommun
Björn Thodenius, Gullspångs kommun, vice
ordförande
Caroline Lundberg, Falköpings kommun
Runo Johansson, Tidaholms kommun
Sebastian Ekeröth Clausson, Västra
Götalandsregionen
Bengt-Göran Henningsson, Essunga kommun
Merja Wester, Hjo kommun
Marie Nilsson, Skara kommun
Ann-Charlott Karlsson, Töreboda kommun
Fredrik Pettersson, Vara kommun

Underskrifter

Ordförande

Ulla-Karin Cannervik, Arbetsförmedlingen

Justerare

Anita Löfgren, Skövde kommun

Sekreterare

Amanda Hermansson, Samordningsförbundet Skaraborg

Ordförandes sign/Justerandes sign

Anslag/bevis

Organ	Samordningsförbundet Skaraborg
Sammanträdesdatum	2023-11-21
Anslaget under tiden	2023-01-29 – 2023-12-19
Förvaringsplats för protokoll	Samordningsförbundet Skaraborg, S:t Sigfrids gata 8, Skövde
Underskrift	

§1. Sammanträdet öppnas

Ulla-Karin Cannervik, ordförande, hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

§2. Val av justerare

Anita Löfgren väljs till justerare.

§3. Förra mötets protokoll

Läggs till handlingarna.

§4. Föredragningslistan

Föredragningslistan godkänns.

§5. Rapporter

a. Summering av året

På mötet gjorde förbundschef en kort summering av 2023 års arbete.

b. Rapport från beredningsgruppsmötet

På sitt föregående möte fick beredningsgruppen bland annat tycka till om projektansökan Stoppa våldet samt förlängningar av insatserna Elings ark, Friskvågen, GreveGarden och Hantverksstegen. De fick diskutera förbundets organisering, samverkansdagen och vårens kompetensutveckling, och vi fick besök från projekt AKT-SAM som berättade om sina resultat. En del av mötet ägnades åt ett styrgruppsmöte för Cresco+.

c. Cresco+

Förbundschef summerade kort den info som styrelsen fick i informationsunderlaget; att fokus just nu i projektet ligger på samverkan, förhållningssättet tron på individen, dialogen om implementering som redan är påbörjad med styrgruppen, samt det aktiva arbetet med de horisontella principerna.

d. Internkontrollplan 2023

På mötet gav förbundschef en kort rapport om utförd kontroll. Kontrollens bedömningar finns nedan.

Förbundschef tryckte på politikens stora inverkan kring kösituationer till insatser som ofta kan bero på att försörjningsstödstagare prioriteras i det kommunala uppdraget.

Ingen i styrelsen har varit i kontakt med socialförsäkringsutskottet. De önskar få det brev vi skickade till socialförsäkringsutskottets ordförande i somras.

Vad kan gå fel?	Åtgärdsplan	Bedömning
Att tappa innovation och nytänkande	Förbundschef lyfter på heldagar in inslag som främjar innovation och nytänkande. Att arbeta med kulturen på beredningsgrupp och styrelsemöte för att främja ett klimat där vi ställer nyfikna frågor och vågar pröva idéer och testa i liten skala.	Dessa inslag har i varierande grad funnits med på heldagar och i beredningsgrupp. Fortsatt strategiskt arbete kring området behövs.
Att redovisning av kvalitativt resultat av verksamheten ej sker	Frågan följs av förbundschef löpande på nationella träffar för förbundschefer. Styrelsen hanterar frågan genom att stående lyfta den på varje styrelsemöte till dess att någon form av lösning som möjliggör en fullgod uppföljning har identifierats och satts i verket.	Åtgärdsplanen följs
Att projekt ej följs upp och utvärderas	Processtödjare sitter med i alla projektens styrgrupper och driver där att varje projekt för resultat själva så att vi när en lösning identifieras för hur vi kan få del av det inte har förlorat årets data.	Eftersom det är vakans på processtödjtjänsten så har utvecklingsledare och förbundschef funnits med i styrgrupperna men ett drivande arbete och uppföljning har inte kunnat genomföras i önskad utsträckning.
Att projektmedarbetare slutar		Flera projektmedarbetare har slutat eller bytts ut i Cresco+. I övriga insatser har personalomsättningen varit låg. Det finns en kosituation i vissa kommuner i Cresco+ men det går inte att se något samband med personalbyte. Negativa avbrott eller väntetider för deltagare har under året snarare berott på lokal politik och kommunernas regler.
Att vi saknar lagstöd för en kvalitativ uppföljning	Frågan följs av förbundschef löpande på nationella träffar för förbundschefer. Styrelsen hanterar frågan genom att stående lyfta den på varje styrelsemöte till dess att någon form av lösning som möjliggör en fullgod uppföljning har identifierats och satts i verket. Styrelsen arbetar proaktivt och aktivt med att få frågan lyft och prioriterad nationellt både genom en skrivelse men också genom kontakter med socialförsäkringsutskottets ledamöter.	Åtgärdsplanen följs men med ett frågetecken, har några ledamöter i socialförsäkringsutskottet kontaktats?

e. Organisering, projekt kontra mer varaktiga insatser

Styrelsen har gett kansliet i uppdrag att under hösten tillsammans med beredningsgruppen se över möjligheten till att på något vis skapa mer långsiktiga insatser i förbundet som inte har krav på implementering. Funderingen har varit om det går att fördela medel utifrån ett rättvisetänk kopplat till kommunstorlek. Flera i styrelsen blev inspirerade under finsamkonferensen av andra förbund som arbetade på detta sätt och ser därtill att vi som förbund under flera år haft för mycket medel över vid årsslut. För att se hur man skulle kunna göra en sådan lösning har siffror tagits fram på hur det skulle kunna gå till. Både beredningsgrupp och styrelseberedning har när de sett siffrorna kommit till slutsatsen att detta inte är en bra väg för förbundet att gå utan blivit stärkta i en vilja att bibehålla nuvarande verksamhetsinriktning där vi arbetar behovsstyrt och innovativt. För att inte få en projektrötthet kan vi både bevilja längre projekt samt fortsätta erbjuda "färdiga koncept" för parterna att få möjlighet att haka på, exempelvis så som vi gjort med hälsoskolorna och med Cresco+.

Situationen ser också annorlunda ut idag än när vi fick uppdraget, styrelsen har exempelvis beviljat mer medel till Cresco+ och ser positivt på att växla upp det vi redan har. Styrelsen fick på mötet se framtagna siffror och ställer sig bakom att fortsätta med den organisering vi har idag. De se gärna att beredningen kommer med nya idéer som kan ges som erbjudande till alla medlemmar, kanske utifrån behovsanalysen?

§6. Beslutsärenden

a. Budgetplan 2024-2026

En budgetplan finns upprättad och synkroniserad med Verksamhetsplan 2024. Prognosen säger oss att vi kommer att göra ett resultat på minus 4,2 miljoner innevarande år vilket medför att vi kan föra över 12,8 miljoner i eget kapital till 2024.

I budget 2024 avsätts 27,5 miljoner till olika insatser, och 3,7 miljoner till arvode och övrig drift av förbundet. De individinriktade insatserna budgeteras till 24,7 miljoner varav 5,5 miljoner till förberedande insatser och hela 18 miljoner är budgeterade till ESF-projektet Cresco+. Resultatet för 2024 budgeteras till att bli minus 7,1 miljoner.

Från 2024 går det att se tre dominerande insatsformer och det är de förberedande insatserna, ESF-projektet Cresco+ med samordnade och samtidiga insatser med en avgörande viktig tro på individen, samt kompetensutvecklingsinsatser.

Styrelsen beslutar att

Godkänna upprättad budgetplan för 2024-2026.

b. Uppföljning av förbundets insatser

Förbundets uppföljning av insatser har varit skarpt begränsat under 2023. Det har inte kommit några nya direktiv nationellt. Förbundet har gått igenom vilka uppgifter vi får in i dagsläget, vad dessa används till samt vilka uppgifter vi saknar. Kansliet har fått i uppdrag att utreda hur vi kan arbeta för att ha en god uppföljning av verksamheten utan att samla in personuppgifter. Utifrån detta kommer ett förslag bestående av tre delar. Alla delar samlar så vitt vi kan bedöma information på aggregerad nivå men eftersom ingen information går att spåra till en individ kan vi inte se att någon av uppgifterna är en personuppgift. Vi bygger alltså inte några nya system för personuppgifter, vi riskerar inte att bryta mot några regler eller lagar kring personuppgiftsinsamling men förslaget är att vi samlar in information om målgruppen och alla våra insatser på en övergripande nivå genom nedan tre steg.

1. Några tillägsfrågor föreslås i delår/helårsrapportens mall för att klara att följa upp förbundets målsättningar. Kopplat till detta finns en ny mall till insatserna att använda när en deltagare skrivs ut.
2. En digital, frivillig och helt anonym enkät som deltagare erbjuds svara på med sin telefon i samband med avslutningssamtal föreslås. Detta syftar till att ge oss en övergripande bild av målgruppen förbundet når och möjliggör att vi även fortsättningsvis kan göra den målgruppsanalys som finns på sidan 6-7 i 2023 års behovsanalys. Myndiggör också deltagarperspektivet och låter deltagarna ge feedback på insatsen samt följer upp om insatser används av deltagare över kommungränser. Observera att den är utformad enbart på en övergripande nivå, vi frågar inte efter vilken insats de deltagit i eller vilken kommun de bor i utan kommer enbart samla aggregerad information. Systemet som används har funktioner där vi kan markera att inga IP-adresser samlas in för att säkerställa anonymitet. En fråga ställdes till V6-juristerna om att granska denna enkät för att med expertishjälp säkerställa att enkäten är anonym och att inte någon del gör att det kan anses vara en personuppgift. De rekommenderar att anlita en expert på området. De sa även att i finsamlagen står det att vi ska följa upp så utifrån det borde det inte vara några problem. Styrelsen är positiv till att anlita en jurist som är expert i området.
3. Den tredje delen är enbart för kännedom och innehåller månadsuppföljningar samt den blankett vid avslut som projekten kommer använda för att ha uppgifterna de behöver för att svara på vår del- och helårsmall.

På styrelseberedningens möte framkom även förslaget att knyta en forskare till förbundets insatser för att kunna följa upp på ett djupare sätt. Styrelsen ställde sig positiv till att undersöka möjligheterna för detta.

Styrelsen beslutar att

- Godkänna uppdateringen av hel- och delårsmallar.
- Ge kansliet i uppdrag att upphandla en expertjurist för att utreda avslutsenkäten utifrån rekommendation från kommunjuristerna i V6.
- Ge kansliet i uppdrag att undersöka möjligheten att knyta en forskare till förbundets insatser och kostnader för detta.

c. Verksamhetsplan 2024

Verksamhetsplan 2024 är en uppdaterad variant av 2023 års verksamhetsplan och innehåller inga större förändringar, förutom att möjligheten att mäta ett av delmålen är avhängigt föregående beslut om uppföljning. Eftersom styrelsen tog föregående beslut om uppdaterade del- och helårsmallar kommer verksamhetsplanen så som den är skriven nu att kunna godkännas i sin helhet.

Styrelsen beslutar att

Godkänna upprättad verksamhetsplan för 2024.

d. Ny ansökan – Stoppa våldet

Försäkringskassan har tillsammans med Arbetsförmedlingen inkommit med en förlängningsansökan gällande strukturprojektet Stoppa våldet. Man har gjort bedömningen att det fortsatt finns ett behov av att ge stöd till förbundets insatser för att kunna nå det tidigare uppsatta målet att minst 50% av deltagarna i aktuella insatser har fått frågan om våldsutsatthet/våldsutövning minst en gång under 2024. Under delåret 2023 svarade 152 deltagare på frågor om våld dvs 72% av de individer som deltagit i aktuella insatser.

En utveckling i förlängningsprojektet är att öka dialogen med hälso- och sjukvården och främst i de områden där processtödet ej tidigare varit aktiv. Ett annat nytt mål är att än fler ska ges möjlighet att kunna delta i en gemensam kartläggning och det förstärkta samarbetet i FK och AF:s regi.

Styrelsen beslutar att

Bevilja ansökan.

e. Förlängning av avtal – Elings ark

Elings Ark har upphandlats och kan enligt avtal beviljas ytterligare ett års verksamhet, därefter krävs en ny ansökan och en ny upphandling om insatsen ska få finnas kvar.

Styrgruppen gör bedömningen att insatsen är välfungerande och önskar en fortsättning under 2024. Beredningsgruppen och styrelseberedningen ställer sig också bakom en förlängning.

Vara kommun och Försäkringskassan står i avtalet för insatsen. Vara kommun har upphandlat aktören Elings Ark som bedriver gröna insatser på en gård. Målsättningen för insatsen är att deltagarna uppnår en upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos minst 70% av deltagarna. Utfallet på delåret 2023 visar ett utfall på att 100% upplever förbättrad hälsa och 89% en förbättrad aktivitetsförmåga. Deltagare som registrerats i positiva avslut under delåret var 4 st av totalt 9, alltså 44%. Det är dock svårt att dra slutsatser på en sådan liten volym. Insatsen har i avtal plats för 12 deltagare per grupp, de hade under våren 9/12 deltagare och nu under hösten 7/12 deltagare. Att fylla grupperna är återkommande ett problem trots mycket åtgärder. En stor

styrka i insatsen är arbetet med gruppen där deltagarna ofta stärks med varandra. Insatsen är en av få som har ett fast datum för gruppuppstart just för att kunna arbeta mycket med gruppprocesser.

Styrelsen beslutar att

Förlänga avtalet med ett år.

f. Förlängning av avtal – Friskvågen

Friskvågen har upphandlats och kan enligt avtal beviljas ytterligare ett års verksamhet, därefter krävs en ny ansökan och en ny upphandling om insatsen ska få finnas kvar.

Styrgruppen gör bedömningen att insatsen är välfungerande och önskar en fortsättning under 2024. Beredningsgruppen och styrelseberedningen ställer sig också bakom en förlängning.

Götene kommun och Försäkringskassan står i avtalet för insatsen. Götene kommun har upphandlat Mästers handelsträdgård som bedriver insatsen Friskvågen. Målsättningen för insatsen är att deltagarna förbättrar sin hälsa och utvecklar sin aktivitetsförmåga. Utfallet på delåret visar att 58% vid avslut registrerats i något positivt avslut och 63% uppger att de mår bättre. Insatsen har i avtal plats för 16 deltagare samtidigt med löpande intag, under delåret har de haft 26 deltagare. I september månad har de 9 deltagare inskrivna. Insatsen har en stor majoritet kvinnor och reflekterar aktivt kring detta. De testar under hösten att erbjuda skjuts till och från Skara för att tillmötesgå önskemålet att ta emot Skarabor som har svårt att initialt ta sig själva till Götene.

Styrelsen beslutar att

Förlänga avtalet med ett år.

g. Förlängning av avtal – GreveGarden

GreveGarden har upphandlats och kan enligt avtal beviljas ytterligare ett års verksamhet, därefter krävs en ny ansökan och en ny upphandling om insatsen ska få finnas kvar.

Styrgruppen gör bedömningen att insatsen är välfungerande och önskar en fortsättning under 2024. Beredningsgruppen och styrelseberedningen ställer sig också bakom en förlängning.

Lidköpings kommun och Försäkringskassan står i avtalet för insatsen. Lidköpings kommun har upphandlat aktören GreveGarden för att bedriva insatsen Friskvård. Målet med insatsen är att öka individens upplevda hälsa, självkänsla och aktivitetsförmåga. Utfallet vid delåret visar att 62% avslutas i positiva avslutsanledningar och 75% uppger att de mår bättre efter avslutad insats. Unikt för insatsen är att ca 50% av deltagarna har gått en naturunderstödd rehabilitering innan de påbörjar insatsen Friskvård. Enligt avtal ska de kunna ta emot minst 10 deltagare samtidigt och 30 på ett år. Under vårterminen hade de 31 deltagare totalt. Insatsen har nästan uteslutande nått en målgrupp med sjukpenning.

Styrelsen beslutar att

Förlänga avtalet med ett år.

h. Förlängning av avtal – Hantverksstegen

Hantverksstegen har upphandlats och kan enligt avtal beviljas ytterligare ett års verksamhet, därefter krävs en ny ansökan och en ny upphandling om insatsen ska få finnas kvar.

Styrgruppen gör bedömningen att insatsen är välfungerande och önskar en fortsättning under 2024. Beredningsgruppen och styrelseberedningen ställer sig också bakom en förlängning.

Tibro kommun och Försäkringskassan står i avtalet för insatsen. Tibro kommun har upphandlat Tibro Hantverksakademi som står för insatsen Hantverksstegen. Målet med insatsen är att uppnå upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos 70% av deltagarna. Utfallet på delåret visar att 86% har ökat sin förmåga till aktivitet och 79% mår bättre. Dock har enbart 36% registrerats i positiva avslut och insatspersonalens upplevelse är att de haft deltagare med ett svårare utgångsläge under 2023. I avtal ska de ha plats för 10 deltagare samtidigt och minst 20 deltagare per år. Under delåret har de haft 22 deltagare. De har en stor majoritet kvinnor i insatsen och reflekterar aktivt kring hur de ska få fler män till insatsen.

Styrelsen beslutar att

Förlänga avtalet med ett år.

i. Uppsägning av avtal med sakkunnigt revisorsbiträde

Förbundets upphandlade sakkunniga revisorsbiträde, Deloitte, följer inte våra överenskommelser och har ej haft någon kommunikation med oss trots upprepade mailpåminnelser från förbundschef. Därför gav styrelseberedningen förbundschef i uppdrag att kolla om den statligt upphandlade revisorn KPMG även kan ta rollen som sakkunnigt biträde och att vi då säger upp avtalet med Deloitte. KPMG har återkommit med ett positivt besked att de även kan axla denna roll.

Styrelsen beslutar att

Säga upp avtalet med Deloitte.

j. Förhöjd serviceavgift till NNS

Vårt nationella nätverk för Samordningsförbund är numera välfungerande och ger oss ett bra och strukturerat stöd. Vid kommande årsmöte som äger rum den 24 november föreslås att besluta om en förhöjd serviceavgift från 2 promille till 3,5 promille av förbundets tilldelning. Detta innebär en ökning från 34 tkr till 60 tkr per år. Styrelsen var positiva till höjningen eftersom NNS nu är ett fungerande stöd. Däremot såg de en farhåga i att godkänna höjningen när vi inte vet hur andra förbund kommer rösta i frågan, och vill enbart godkänna höjningen under förutsättning att de andra förbunden också godkänner.

Styrelsen beslutar att

- Godkänna höjningen av serviceavgiften från 2 promille till 3,5 promille av förbundets tilldelning, under förutsättning att samtliga andra förbund godkänner höjningen.
- Ge ordförande fullmakt att rösta ja i frågan på NNS möte 24/11.

k. Processen kring ny förbundsordning

Nuläget är sådant att alla medlemskommuner har haft uppe den nya förbundsordningen i respektive kommunfullmäktige och alla har beslutat att godkänna förbundsordningen. Arbetsförmedlingen har också beslutat att godkänna den. Vi väntar fortfarande på svar från Försäkringskassan och från Västra Götalandsregionen. Vid ett eventuellt avslag från Försäkringskassan eller regionen föreslår styrelseberedningen att styrelsen kallas till ett extrainsatt möte redan i januari för att då besluta om hur en ny process ska formas för att återigen se över förbundsordningen. En preliminär kalenderbokning ska skickas.

Styrelsen beslutar att

Kalla till ett extra styrelsemöte den 30 januari kl 9–11 om Försäkringskassan eller regionen beslutar att avslå den nya förbundsordningen.

§7. Informationsärenden

a. Delrapport rotationsordningen

På mötet gav ordförande en kort åiterrapport om nuläget av översynen av rotationsordningen. Det finns en del frågetecken kring vissa formuleringar, bland annat kring hur val av revisorer ska ske. Det behöver också läggas till formuleringar kring arbetsutskott om ett sådant ska vara beslutsmässigt. Frågan är pausad tills vi vet om förbundsordningen godkänns eller ej. Blir den inte det kan vi göra alla ändringar som behövs innan vi skickar ut den på nytt.

b. Styrelseberedningen 2024

Nästa år består styrelseberedningen av ledamöter från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen, Götene kommun, Gullspångs kommun, Skövde kommun och Vara kommun. Kalenderbokningar är skickade. Vice ordförande 2024 blir Anna Dalström från Götene kommun.

c. Samverkansdagen 2 februari

Styrelsen godkände den 3 oktober att Samordningsförbundet arrangerar en Samverkansdag i Skaraborg för alla medarbetare och chefer, insatspersonal – ja alla som arbetar aktivt med samverkan. Dagen kommer inledas med en föreläsning från Væksthuset Danmark (de som gjort BIP-forskningen) och dagen kommer avslutas med en motivationsshow med Tobias Karlsson och Magdalena Forsberg. Däremellan kommer 5 valbara seminarium erbjudas, ett som varje part står för samt ett där en deltagare berättar om sin resa. Som deltagare kommer man att kunna välja 2 seminarier. Anmälan för dagen har släppts. Alla parter kommer att delta på något vis.

d. NNS årsmöte

Ordförande deltar på NNS:s medlemsmöte den 24 november.

e. En vecka fri från våld

En vecka fri från våld infaller vecka 47 varje år och i år sker en satsning i samverkan i Skaraborg mellan Länsstyrelsen, folkhälsan, kvinnojourer, Utväg och Samordningsförbundet kring det förebyggande arbetet och föreläsningar och ett dialogmaterial kommer användas på flera platser runt om i Skaraborg under veckan.

f. Reflektion av årets styrelsearbete

Som en avslutning på årets sista möte fick styrelsen reflektera över det gångna årets arbete. Hur har det gått för oss som en ny större styrelse? Vad gör vi riktigt bra och vad kan eventuellt förbättras/utvecklas under nästa år?

Det som återkom som något vi gör bra var underlagen inför samt ledning av mötena, och att det blir bra diskussioner på mötena trots att vi är en så stor grupp. Det framkom även kommentarer kring hur värdefull den förankring vi har mellan styrelse och beredningsgrupp är, samt att arbetet i samordningsförbundet gett större förståelse för det egna arbetet i kommunen som KSO.

Det som återkom som något vi kan förbättra var att flera var osäkra på rollen och förväntan på vad de ska göra på hemmaplan med den info de får från samordningsförbundet. Flera såg också gärna ytterligare dialoger med sin beredningsgruppsrepresentant kring projektidéer, ledda av samordningsförbundet, och kanske även ihop

med andra kommuner med liknande behov samt representanter från de andra parterna. Det framkom ett förslag om att ha fler bikupor på mötena för att låta alla komma till tals.

§8. Diskussionsärenden

§9. Övrigt

§10. Mötet avslutas

Nästa sammanträde i styrelsen:

20 februari kl. 9:00–12:00

Plats och tid	Stadshuset i Skövde, Kommunstyrelsensalen, kl. 13.00–15.25	
Beslutande	Mikael Wendt (L), Falköping, ordförande Karolina Bergström (S), Falköping Knut Indebetou (M), Hjo Anders Karlsson (S), Hjo Anders Lundgren (C), Karlsborg Peter Kornestedt (S), Karlsborg Michael Nimstad (M), Skövde, 1:e vice ordförande Anders Ahlmann (SD), Skövde Lena Åberg (L), Tibro, 2:e vice ordförande Urban Samuelsson (M), Tibro	
Övriga närvarande	Ersättare Anders Ståhl (L), Karlsborg Linda Schultz Forsberg (S), Skövde Lars Lundgren (SP), Skövde Roland Wannar (MP), Falköping Christer Carlsson (SD), Falköping Klara de Boer (C), Hjo Kenny Johansson (S), Hjo	Övriga Pelle Holmström, förbundschef Jenny Möller, avdelningschef avlopp, hälsoskydd, livsmedel Anna Toftedahl, avdelningschef miljöskydd Eleonor Daag, sekreterare Jona Viker, miljöinspektör Jan Ove Johansson, miljöinspektör, § 58, 59, 63, 64 Sofie Bengtsson, miljöinspektör, § 60–62, 65a
Ajournering	Kl. 14.35–14.50	
Utses att justera	Peter Kornestedt	
Underskrifter	Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.	
Sekreterare	Eleonor Daag	Paragrafer 55–68
Ordförande	Mikael Wendt (L)	
Justerare	Peter Kornestedt (S)	

Innehållsförteckning

Internkontrollrapport tertial 2 2023	3
Kartering av risker inför år 2024	4
Tillsyns- och kontrollplan för Miljönämnden östra Skaraborg 2024–2026	5
Internkontrollplan för år 2024	6
Detaljbudget för år 2024.....	7
Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Go Puls AB:s verksamhet Puls Billingen i Skövde kommun.....	8
Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Go Puls AB:s verksamhet Puls Trädgårdsstaden i Skövde kommun	13
Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Frippes Åkeri AB:s verksamhet i Skövde kommun.....	18
Remiss om vattentjänstplan för Hjo kommun.....	22
Remiss om granskning av vattentjänstplan för Falköpings kommun.....	24
Information.....	25
Projektrapporter.....	26
Redovisning av delegationsbeslut	27
Övriga frågor	28

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

Internkontrollrapport tertial 2 2023

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att fastställa internkontrollrapporten för det andra tertialet 2023.

Redogörelse för ärendet

Enligt internkontrollplanen för 2023 ska kontoret rapportera resultatet av internkontrollen till nämnden.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-11-16

Internkontrollrapport tertial 2 2023

Bilaga

Internkontrollrapport tertial 2 2023

Beslutet skickas till

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg

Kartering av risker inför år 2024

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att anta en kartering av risker inför år 2024.

Redogörelse för ärendet

Enligt nämndriktlinjen för riskanalys och internkontroll ska miljönämnden kartera och klassa risker en gång per år.

Vid riskklassningar ska nämnden bedöma riskernas väsentlighetsgrad och sannolikheten att risken inträffar. Detta sker med hjälp av en femgradig skala. Den sammanlagda riskklassen fås fram i en matris:

VÄSENTLIGHET					
Mycket allvarlig	5	6	7	8	9
Allvarlig	4	5	6	7	8
Kännbar	3	4	5	6	7
Lindrig	2	3	4	5	6
Försumbar	1	2	3	4	5
SANNOLIKHET	Osannolik	Mindre sannolik	Möjlig	Sannolik	Mycket sannolik

Riskerna har minskat i 8 punkter. 5 risker har fått ökad riskklassning och 15 risker har tagits bort.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-11-16

Sammanställning av ändringar i kartering av risker inför år 2024

Kartering av risker inför år 2024

Bilaga

Kartering av risker inför år 2024

Tillsyns- och kontrollplan för Miljönämnden östra Skaraborg 2024–2026

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att fastställa tillsyns- och kontrollplanen för åren 2024–2026.

Nämnden delegerar rätten till miljökontoret att genomföra smärre justeringar i tillsyns- och kontrollplanen vid behov.

Redogörelse för ärendet

Enligt direktionens riktlinje för planering, uppföljning och verksamhetsutveckling ska nämnden årligen upprätta en samlad tillsyns- och kontrollplan som omfattar myndighetens ansvarsområde. Planen ska grundas på en behovsutredning.

Eftersom verkligheten ändras under verksamhetsåret och därmed behoven behöver tillsyns- och kontrollplanen mindre justeringar. För att inte belasta nämnden med dessa smärre ändringar delegerar nämnden rätten att genomföra dessa ändringar efter det att nämnden antagit planen.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-11-16

Tillsyns- och kontrollplan för Miljönämnden östra Skaraborg 2024–2026

Bilaga

Tillsyns- och kontrollplan för Miljönämnden östra Skaraborg 2024–2026

Beslutet skickas till

Miljösamverkans medlemskommuner: Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro

Internkontrollplan för år 2024

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att fastställa internkontrollplanen för år 2024.

Redogörelse för ärendet

Enligt nämndriktlinjen för internkontroll ska miljönämnden anta en internkontrollplan för varje år.

Internkontrollplanen är en plan för kontroll av den egna verksamheten. Planen ska ta hänsyn till den riskanalys som genomförts och till nämndens prioriterade mål. Planen ska också ge möjlighet att jämföra nämndens verksamheter med andra.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-11-16
Internkontrollplan för år 2024

Bilaga

Internkontrollplan för år 2024

Detaljbudget för år 2024

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att godkänna detaljbudgeten för år 2024.

Redogörelse för ärendet

Miljösamverkan har tagit fram en detaljbudget för år 2024. Enligt direktionsriktlinjen för planering, uppföljning och verksamhetsutveckling ska nämnden godkänna en detaljbudget inför ett nytt år.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-11-16

Detaljbudget 2024

Bilaga

Detaljbudget 2024

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Go Puls AB:s verksamhet Puls Billingen i Skövde kommun

Anläggningens namn: Puls Billingen
Livsmedelsföretagare: Go Puls AB
Org.nr/personnr: 559183-1812
Besöksadress: Gamla kungsvägen 54
Fastighetsbeteckning: Glimmern 1, Skövde kommun

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att påföra Go Puls AB (org.nr 559183-1812) en sanktionsavgift om **15 433 kronor** för att inte ha underrättat kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning, Puls Billingen, enligt 39 c § livsmedelsförordningen (2006:813).

Avgiften ska betalas till Kammarkollegiet enligt särskild betalningsanmaning som de skickar separat till er. Betalningen ska ske **senast 30 dagar** efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Detta beslut kan överklagas. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

I samband med att Miljönämnden östra Skaraborg skickade ut en kommunicering inför ny riskklassning framkom det att Go Puls AB inte hade underrättat Miljönämnden östra Skaraborg om att bolaget som ny fysisk eller juridisk person hade tagit över ansvaret för en registrerad livsmedelsanläggning. Informationen nämnden fick från [REDACTED] den 30 juni 2023 var att bolaget försattes i konkurs i början av maj 2023. Verksamheten är rekonstruerad in i, och drivs vidare av Go Puls AB. Puls Billingen är en verksamhet där de bedriver gym med försäljning av livsmedel.

Bolaget fick den 26 oktober 2023 en underrättelse om sanktionsavgift enligt livsmedelslagen där bolaget fick tillfälle att yttra sig senast den 16 november över de uppgifter som ligger till grund för beslutet. Nämnden fick in ett yttrande från bolaget den 17 november med anledning av underrättelsen.

MN § 60 forts.

Bolaget framförde följande synpunkter (sammanfattning):

Go Puls AB förvärvade under våren/försommaren innevarande år delar av verksamheterna i Stallsiken EZ Hlth AB, 559284–1323 och Billingen EZ Hlth AB, 556762–2435. I samband med övertagandet rekonstruerades desamma på så sätt att verksamhetsdelar skars bort och verksamheterna krympes.

Stallsiken EZ Hlth AB och Billingen EZ Hlth AB omsatte sina senaste fulla verksamhetsår ca 6,6 respektive 9,6 mkr. Årsomsättningen för de båda verksamhetsställena tillsammans bedömer huvudmannen kommer att ligga på ca 12 mkr.

Bolaget anför att det vore oskäligt att påföra de föreslagna sanktionsavgifterna. De omständigheter som åberopas för detta ställningstagande är:

Bolaget har varit osäkra på huruvida den lilla försäljningen av livsmedel som sker efter övertagandet medför en skyldighet att vara registrerade för livsmedelshantering. Verksamheten har skickat in en anmälan om registrering efter att det framkommit att det saknades och behövdes.

De omsättningsuppgifter nämnden har använt sig av är inte rättvisande för den rekonstruerade verksamheten, omsättningen är väsentligt lägre.

Livsmedelshanteringens andel av den totala omsättningen är ca 0,5–1 %, således motsvarande den sanktionsavgift som föreslås. En sådan kostnad för en nystartad verksamhet i det läge man nu befinner sig skulle kunna bli ytterligt allvarligt.

Den proportionalitetsprincip som i fall som det föreliggande alltid skall vara rådande, torde indikera att en eventuell sanktionsavgift under alla omständigheter skall jämkas nedåt till det lägsta beloppet lagstiftaren anger, 2 500 kronor.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Varje livsmedelsföretagare ska enligt artikel 6.2 förordning 852/2004/EG registrera alla sina anläggningar hos behörig kontrollmyndighet och se till att informationen som registrerats är korrekt genom att bland annat underrätta kontrollmyndigheten om betydande ändringar.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

MN § 60 forts.

En sanktionsavgift enligt livsmedelslagen (2006:804), också kallad livsmedelssanktionsavgift (LSA), är en särskild avgift som är föreskriven med stöd av 30 a § livsmedelslagen. Avgiften ska tas ut för vissa överträdelser av livsmedelslagstiftningen och med vissa belopp som framgår av 39 c–39 g §§ i livsmedelsförordningen. Miljönämnden är enligt 30 b § livsmedelslagen skyldig att påföra en livsmedelssanktionsavgift även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet. Avgiften ska dock inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till

1. sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand eller genom att uppdra åt någon annan göra det som ålegat den avgiftsskyldige,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som inte kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte kunnat påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Avgiften tillfaller staten och ska enligt 39 h § livsmedelsförordningen betalas till Kammarkollegiet efter en särskild betalningsanmaning.

Enligt 39 c § livsmedelsförordningen ska en sanktionsavgift tas ut av den som påbörjar en verksamhet utan att i enlighet med artikel 6.2 förordning 852/2004/EG ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten om registrering av de anläggningar som han eller hon ansvarar för.

Om överträdelsen består i att inte underrätta kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning, ska avgiften i stället betalas med en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2 500 kronor och högst 40 000 kronor.

Med årsomsättning avses enligt 39 b § livsmedelsförordningen den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår. Årsomsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om årsomsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

MN § 60 forts.

Miljönämndens bedömning

Ovanstående livsmedelsverksamhet har påbörjats i en anläggning av Go Puls AB utan att först har underrättat miljönämnden om att en ny fysisk eller juridisk person har tagit över ansvaret för en registrerad livsmedelsanläggning. Det finns därför grund för att påföra sanktionsavgift enligt 39 c § livsmedelsförordningen. Miljönämnden bedömer att det i ärendet inte har framkommit några omständigheter som enligt 30 b § livsmedelslagen medför att sanktionsavgift inte ska påföras.

Sanktionsavgiften för att underlåta att anmäla ett ägarbyte ska enligt 39 b § och 39 c § andra stycket livsmedelsförordningen bestämmas till ett belopp som motsvarar en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2 500 kronor och högst 40 000 kronor.

Enligt allabolags översikt för år 2022 uppgick den tidigare registrerade verksamhetens (Billingen EZ Hlth AB, org.nr 556762-2435) totala omsättning under föregående räkenskapsår till 9 592 000 kronor. Miljönämnden har via sin underrättelse den 26 oktober 2023 angett att nämnden bedömer att den tidigare registrerade ägarens omsättning kunde ligga till grund för en uppskattad årsomsättning att beräkna sanktionsavgiften utifrån. Det gav en beräknad sanktionsavgift på 47 960 kronor (maxbeloppet är 40 000 kronor). Go Puls AB har yttrat sig och uppgett att de uppskattar den totala kommande omsättningen för de båda verksamhetsställena tillsammans till 12 miljoner. Miljönämnden har i och med yttrandet tittat på vad företaget Go Puls AB hade för omsättning under en 12-månadersperiod, vilket i huvudsak omfattar en omsättning innan bolaget utökades med de aktuella verksamhetsdelarna. Enligt bolagets årsredovisning 2022-07-01 till 2023 06-30 hade Go Puls AB en total omsättning på 3 086 680 kronor under denna period.

Nämnden anser att viss oklarhet finns i lagstiftningen när det gäller vilken omsättning som är mest rättvisande att använda. Nämnden anser att Go Puls AB:s redovisade omsättning på 3 086 680 kronor kan användas för att beräkna sanktionsavgiften. Samtidigt är det tidigare bolagets totala omsättning samt huvudmannens egen uppskattade kommande omsättning betydligt högre. Nämnden anser att den mest fördelaktiga bedömningen av total omsättning för verksamheten kan användas och ligga till grund för beräkningen av sanktionsavgiften, i detta fall en total omsättning på drygt 3 miljoner kronor.

Miljönämnden anser därmed att det finns skäl att besluta att påföra Go Puls AB en sanktionsavgift om 15 433 kronor (3 086 680 kr x 0,5 %) enligt gällande lagstiftning samt att bolaget ska betala avgiften till Kammarkollegiet inom 30 dagar efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

MN § 60 forts.

Vad bolaget har framfört i sitt yttrande har medfört att nämndens sett över vilken total omsättning som kan ligga till grund för bedömning av beräkning av sanktionsavgiften. Vad som framförts i övrigt i yttrandet ger inte miljönämnden anledning att göra någon annan bedömning av sanktionsavgiftens storlek. Av lagstiftningen framgår att den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår ska användas alternativt uppskattas för beräkning av sanktionsavgiften, och nämnden kan inte se att det finns utrymme för någon annan bedömning utifrån gällande lagstiftning. Lagstiftningen ger inte utrymme för nämnden att jämka eller använda del av omsättning. Det har inte framkommit annat än att avgiften är korrekt beräknad utifrån bolagets uppgifter om omsättning för verksamheten.

Fortsatt handläggning

Miljönämnden skickar beslutet till Kammarkollegiet för verkställande efter att beslutet vunnit laga kraft. Kammarkollegiet bevakar att livsmedelssanktionsavgiften betalas.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-11-30

Beslutet skickas till

Go Puls AB, [REDACTED]

Delgivningsmetod

E-post

Bilaga till Go Puls AB

Överklagningshänvisning

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Go Puls AB:s verksamhet Puls Trädgårdsstaden i Skövde kommun

Anläggningens namn: Puls Trädgårdsstaden
Livsmedelsföretagare: Go Puls AB
Org.nr/personnr: 559183-1812
Besöksadress: Jonstorpsgatan 6, Skövde
Fastighetsbeteckning: Tennet 2, Skövde kommun

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att påföra Go Puls AB (org.nr 559183-1812) en sanktionsavgift om **15 433 kronor** för att inte ha underrättat kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning, Puls Trädgårdsstaden, enligt 39 c § livsmedelsförordningen (2006:813).

Avgiften ska betalas till Kammarkollegiet enligt särskild betalningsanmaning som de skickar separat till er. Betalningen ska ske **senast 30 dagar** efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Detta beslut kan överklagas. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

I samband med att Miljönämnden östra Skaraborg skickade ut en kommunicering inför ny riskklassning framkom det att Go Puls AB inte hade underrättat Miljönämnden östra Skaraborg om att bolaget som ny fysisk eller juridisk person har tagit över ansvaret för en registrerad livsmedelsanläggning. Informationen nämnden fick från [REDACTED] den 30 juni 2023 var att bolaget försattes i konkurs i början av maj 2023. Verksamheten är rekonstruerad in i, och drivs vidare av Go Puls AB. Puls Trädgårdsstaden är en verksamhet där de bedriver gym med försäljning av livsmedel.

Bolaget fick den 26 oktober 2023 en underrättelse om sanktionsavgift enligt livsmedelslagen där bolaget fick tillfälle att yttra sig senast den 16 november över de uppgifter som ligger till grund för beslutet. Nämnden fick in ett yttrande från bolaget den 17 november.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

MN § 61 forts.

Bolaget framförde följande synpunkter (sammanfattning):

Go Puls AB förvärvade under våren/försommaren innevarande år delar av verksamheterna i Stallsiken EZ Hlth AB, 559284-1323 och Billingen EZ Hlth AB, 556762-2435. I samband med övertagandet rekonstruerades desamma på så sätt att verksamhetsdelar skars bort och verksamheterna krymptes.

Stallsiken EZ Hlth AB och Billingen EZ Hlth AB omsatte sina senaste fulla verksamhetsår ca 6,6 respektive 9,6 mkr. Årsomsättningen för de båda verksamhetsställena tillsammans bedömer huvudmannen kommer att ligga på ca 12 mkr.

Bolaget anför att det vore oskäligt att påföra de föreslagna sanktionsavgifterna. De omständigheter som åberopas för detta ställningstagande är:

Bolaget har varit osäkra på huruvida den lilla försäljningen av livsmedel som sker efter övertagandet medför en skyldighet att vara registrerade för livsmedelshantering. Verksamheten har skickat in en anmälan om registrering efter att det framkommit att det saknades och behövdes.

De omsättningsuppgifter nämnden har använt sig av är inte rättvisande för den rekonstruerade verksamheten, omsättningen är väsentligt lägre.

Livsmedelshanteringens andel av den totala omsättningen är ca 0,5–1 %, således motsvarande den sanktionsavgift som föreslås. En sådan kostnad för en nystartad verksamhet i det läge man nu befinner sig skulle kunna bli ytterligt allvarligt.

Den proportionalitetsprincip som i fall som det föreliggande alltid skall vara rådande, torde indikera att en eventuell sanktionsavgift under alla omständigheter skall jämkas nedåt till det lägsta beloppet lagstiftaren anger, 2 500 kronor.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Varje livsmedelsföretagare ska enligt artikel 6.2 förordning 852/2004/EG registrera alla sina anläggningar hos behörig kontrollmyndighet och se till att informationen som registrerats är korrekt genom att bland annat underrätta kontrollmyndigheten om betydande ändringar.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

MN § 61 forts.

En sanktionsavgift enligt livsmedelslagen (2006:804), också kallad livsmedelssanktionsavgift (LSA), är en särskild avgift som är föreskriven med stöd av 30 a § livsmedelslagen. Avgiften ska tas ut för vissa överträdelser av livsmedelslagstiftningen och med vissa belopp som framgår av 39 c–39 g §§ i livsmedelsförordningen. Miljönämnden är enligt 30 b § livsmedelslagen skyldig att påföra en livsmedelssanktionsavgift även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet. Avgiften ska dock inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till

1. sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand eller genom att uppdra åt någon annan göra det som ålegat den avgiftsskyldige,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som inte kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte kunnat påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Avgiften tillfaller staten och ska enligt 39 h § livsmedelsförordningen betalas till Kammarkollegiet efter en särskild betalningsanmaning.

Enligt 39 c § livsmedelsförordningen ska en sanktionsavgift tas ut av den som påbörjar en verksamhet utan att i enlighet med artikel 6.2 förordning 852/2004/EG ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten om registrering av de anläggningar som han eller hon ansvarar för.

Om överträdelsen består i att inte underrätta kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning, ska avgiften i stället betalas med en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2 500 kronor och högst 40 000 kronor.

Med årsomsättning avses enligt 39 b § livsmedelsförordningen den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår. Årsomsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om årsomsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

MN § 61 forts.

Miljönämndens bedömning

Ovanstående livsmedelsverksamhet har påbörjats i en anläggning av Go Puls AB utan att först har underrättat miljönämnden om att en ny fysisk eller juridisk person har tagit över ansvaret för en registrerad livsmedelsanläggning. Det finns därför grund för att påföra sanktionsavgift enligt 39 c § livsmedelsförordningen. Miljönämnden bedömer att det i ärendet inte har framkommit några omständigheter som enligt 30 b § livsmedelslagen medför att sanktionsavgift inte ska påföras.

Sanktionsavgiften för att underlåta att anmäla ett ägarbyte ska enligt 39 b § och 39 c § andra stycket livsmedelsförordningen bestämmas till ett belopp som motsvarar en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2 500 kronor och högst 40 000 kronor.

Enligt allabolags översikt för år 2022 uppgick den tidigare registrerade verksamhetens (Stallsiken EZ Hlth AB, 559284-1323) totala omsättning under föregående räkenskapsår till 6 619 000 kronor. Miljönämnden har via sin underrättelse den 26 oktober 2023 angett att nämnden bedömer att den tidigare registrerade ägarens omsättning kunde ligga till grund för en uppskattad årsomsättning att beräkna sanktionsavgiften utifrån. Det gav en beräknad sanktionsavgift på 33 095 kronor. Go Puls AB har yttrat sig och uppgett att de uppskattar den totala kommande omsättningen för de båda verksamhetsställena tillsammans till 12 miljoner. Miljönämnden har i och med yttrandet tittat på vad företaget Go Puls AB hade för omsättning under en 12-månadersperiod, vilket i huvudsak omfattar en omsättning innan bolaget utökades med de aktuella verksamhetsdelarna. Enligt bolagets årsredovisning 2022-07-01 till 2023-06-30 hade Go Puls AB en total omsättning på 3 086 680 kronor under denna period.

Nämnden anser att viss oklarhet finns i lagstiftningen när det gäller vilken omsättning som är mest rättvisande att använda. Nämnden anser att Go Puls AB:s redovisade omsättning på 3 086 680 kronor kan användas för att beräkna sanktionsavgiften. Samtidigt är det tidigare bolagets totala omsättning samt huvudmannens egen uppskattade kommande omsättning betydligt högre. Nämnden anser att den mest fördelaktiga bedömningen av total omsättning för verksamheten kan användas och ligga till grund för beräkningen av sanktionsavgiften, i detta fall en total omsättning på drygt 3 miljoner kronor.

Miljönämnden anser därmed att det finns skäl att besluta att påföra Go Puls AB en sanktionsavgift om 15 433 kronor (3 086 680 kr x 0,5 %) samt att bolaget ska betala avgiften till Kammarkollegiet inom 30 dagar efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

MN § 61 forts.

Vad bolaget har framfört i sitt yttrande har medfört att nämndens sett över vilken total omsättning som kan ligga till grund för bedömning av beräkning av sanktionsavgiften. Vad som framförts i övrigt i yttrandet ger inte miljönämnden anledning att göra någon annan bedömning av sanktionsavgiftens storlek. Av lagstiftningen framgår att den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår ska användas alternativt uppskattas för beräkning av sanktionsavgiften, och nämnden kan inte se att det finns utrymme för någon annan bedömning utifrån gällande lagstiftning. Lagstiftningen ger inte utrymme för nämnden att jämka eller använda del av omsättning. Det har inte framkommit annat än att avgiften är korrekt beräknad utifrån bolagets uppgifter om omsättning för verksamheten.

Fortsatt handläggning

Miljönämnden skickar beslutet till Kammarkollegiet för verkställande efter att beslutet vunnit laga kraft. Kammarkollegiet bevakar att livsmedelssanktionsavgiften betalas.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-11-30

Beslutet skickas till

Go Puls AB, [REDACTED]

Delgivningsmetod

E-post

Bilaga till Go Puls AB

Överklagningshänvisning

Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Frippes Åkeri AB:s verksamhet i Skövde kommun

Anläggningens namn: Frippes Åkeri
Livsmedelsföretagare: Frippes Åkeri AB
Organisationsnummer: 556653-2833
Besöksadress: Bäckedalsvägen 8
Fastighetsbeteckning: Timmersdala 3:182, Skövde

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att påföra Frippes Åkeri AB (org.nr 556653-2833) en sanktionsavgift om **75 000 kronor** för att ha påbörjat en verksamhet utan att först ha anmält den till kontrollmyndigheten för registrering enligt 39 c § livsmedelsförordningen (2006:813).

Avgiften ska betalas till Kammarkollegiet enligt särskild betalningsanmaning som de skickar separat till Frippes Åkeri AB. Betalningen ska ske **senast 30 dagar** efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Detta beslut kan överklagas. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Den 14 september 2023 fick miljönämnden uppgifter om att Frippes Åkeri AB hade påbörjat en livsmedelsverksamhet utan att först ha anmält den till Miljönämnden östra Skaraborg för registrering. Verksamheten bedriver transport av livsmedel och påbörjades i september 2022.

Bolaget fick den 2 oktober 2023 en underrättelse om sanktionsavgift enligt livsmedelslagen där bolaget fick tillfälle att yttra sig över de uppgifter som ligger till grund för beslutet.

Den 3 oktober 2023 fick nämnden in synpunkter från bolaget via telefon samt de angav att de skulle skicka in ett skriftligt yttrande. Av muntligt framförda synpunkter framkom att det inte har varit bolagets avsikt att ha en oregistrerad verksamhet. Bolaget har inte tagit del av någon information som anger att deras verksamhet ska vara registrerad. Bolaget ville också framföra att de inte har någon livsmedelslokal utan enbart transporterar livsmedel. Transport av livsmedel är inte är deras huvudsakliga verksamhet, livsmedel utgör endast en liten del av allt som de transporterar. Bolaget frågade också varför nämnden har räknat på bolagets totala omsättning och inte på den omsättningen som livsmedelstransporterna står för. Något skriftligt yttrande har inte kommit in.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

MN § 62 forts.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Varje livsmedelsföretagare ska enligt artikel 6.2 förordning 852/2004/EG registrera alla sina anläggningar hos behörig kontrollmyndighet och se till att informationen som registrerats är korrekt genom att bland annat underrätta kontrollmyndigheten om betydande ändringar.

En sanktionsavgift enligt livsmedelslagen (2006:804), också kallad livsmedelssanktionsavgift (LSA), är en särskild avgift som är föreskriven med stöd av 30 a § livsmedelslagen. Avgiften ska tas ut för vissa överträdelser av livsmedelslagstiftningen och med vissa belopp som framgår av 39 c–39 g §§ i livsmedelsförordningen. Miljönämnden är enligt 30 b § livsmedelslagen skyldig att påföra en livsmedelssanktionsavgift även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Avgiften ska dock inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till

1. sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand eller genom att uppdra åt någon annan göra det som ålegat den avgiftsskyldige,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som inte kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte kunnat påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Avgiften tillfaller staten och ska enligt 39 h § livsmedelsförordningen betalas till Kammarkollegiet efter en särskild betalningsanmaning.

Enligt 39 c § livsmedelsförordningen ska en sanktionsavgift tas ut av den som påbörjar en verksamhet utan att i enlighet med artikel 6.2 förordning 852/2004/EG ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten om registrering av de anläggningar som han eller hon ansvarar för.

Avgiften ska betalas med ett belopp som motsvarar en procent av årsomsättningen, dock lägst 5 000 kronor och högst 75 000 kronor.

Med årsomsättning avses enligt 39 b § livsmedelsförordningen den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår. Årsomsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om årsomsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

MN § 62 forts.

Miljönämndens bedömning

Ovanstående livsmedelsverksamhet har påbörjats av Frippes Åkeri AB utan att bolaget först har anmält den till miljönämnden för registrering. Det finns därför grund för att påföra sanktionsavgift enligt 39 c § livsmedelsförordningen. Miljönämnden bedömer att det i ärendet inte har framkommit några omständigheter som enligt 30 b § livsmedelslagen medför att sanktionsavgift inte ska påföras.

Sanktionsavgiften för att påbörja en verksamhet som inte är registrerad ska enligt 39 b § och 39 c § andra stycket livsmedelsförordningen bestämmas till ett belopp som motsvarar en procent av årsomsättningen under föregående räkenskapsår, dock lägst 5 000 kronor och högst 75 000 kronor.

Årsomsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om årsomsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga. Miljönämnden anser att de uppgifter om omsättning som bolaget har skickat in kan användas för att uppskatta verksamhetens årsomsättning för närmast föregående räkenskapsår och att uppgifterna därmed kan ligga till grund för beräkning av storleken på sanktionsavgiften.

Enligt uppgifter som bolaget har skickat in till nämnden uppgick bolagets totala omsättning under perioden 2022-09-01–2023-08-31 till 53 502 000 kronor. En procent av den totala omsättningen ger en beräknad sanktionsavgift på 535 020 kronor. Miljönämnden anser därmed att det finns skäl att besluta att påföra Frippes Åkeri AB en sanktionsavgift om 75 000 kronor som är maxbeloppet enligt gällande lagstiftning samt att bolaget ska betala avgiften till Kammarkollegiet inom 30 dagar efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Vad bolaget har framfört i sitt yttrande ger inte miljönämnden anledning att göra någon annan bedömning av sanktionsavgiftens storlek. Av lagstiftningen framgår att den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår ska användas alternativt uppskattas för beräkning av sanktionsavgiften, och nämnden kan inte se att det finns utrymme för någon annan bedömning utifrån gällande lagstiftning. Det har inte framkommit annat än att avgiften är korrekt beräknad utifrån bolagets uppgifter om omsättning för verksamheten och att maxbeloppet för sanktionsavgift därmed ska tillämpas.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

MN § 62 forts.

Fortsatt handläggning

Miljönämnden skickar beslutet till Kammarkollegiet för verkställande efter att beslutet vunnit laga kraft. Kammarkollegiet bevakar att livsmedelssanktionsavgiften betalas.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-11-16

Beslutet skickas till

Frippes Åkeri AB, frippesakeri@live.se

Delgivningsmetod

E-post

Bilaga till Frippes Åkeri AB

Överklagningshänvisning

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

Remiss om vattentjänstplan för Hjo kommun

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att lämna följande synpunkter:

Hjo kommun har tagit fram ett bra förslag på vattentjänstplan. Det är positivt att bedömningarna i vattentjänstplanen kopplas samman med miljö kvalitetsnormerna för vatten och de vattenförekomster som finns i kommunen. Miljönämnden har inga synpunkter på de bedömningar som görs om de utpekade områdena i vattentjänstplanen.

Det är positivt att kommunen har tagit fram en skyfallskartläggning, som är ett viktigt verktyg för att kunna bygga det robusta samhället. Skyfalls-kartläggningen omfattar enbart Hjo tätort med närliggande omland, vilket är en brist eftersom eventuella risker i de övriga verksamhetsområdena inte framgår. Vattentjänstplanen definierar vad som avses med skyfall och extremregn, vilket är en viktig förutsättning för det fortsatta arbetet.

Kommunens dagvattenanläggningar bör läggas till i analysen över VA-anläggningar som riskerar att påverkas vid skyfall. Det kan finnas installationer och teknisk utrustning i dagvattennätet som riskerar att slås ut eller fungera otillfredsställande vid skyfall. I beskrivningen av dagvattensystemet framgår det till exempel att det finns oljeavskiljare i systemet.

Det framgår av vattentjänstplanen att det krävs ytterligare utredningar för att bedöma riskerna för de utpekade anläggningarna vid skyfall. Det vore bra om det framgick av vattentjänstplanen hur och när det är tänkt att ske.

I den strategiska miljöbedömningen framgår det att förslaget om vattentjänstplan inte har någon påverkan på skyddsområden för vattentäkt. I och med att Vätterns vattenskyddsområde är recipient för både renat spillvatten och dagvatten kan detta behöva utvecklas ytterligare.

Redogörelse för ärendet

Hjo kommun har ställt ut ett förslag till vattentjänstplan enligt 6a och 6b § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Vattentjänstplanen innehåller kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses, samt bidra till att säkra så att de kommunala VA-anläggningarna uppfyller sina funktionskrav vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Hjo kommun önskar svar senast den 22 december 2023.

MN § 63 forts.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-11-30

Remiss från Hjo kommun

Beslutet skickas till

Hjo kommun, Samhällsbyggnad

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

Remiss om granskning av vattentjänstplan för Falköpings kommun

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg har inga synpunkter utöver de som nämnden lämnade i sitt yttrande den 6 september 2023.

Redogörelse för ärendet

Före den 1 januari 2024 ska varje kommun anta en plan för den långsiktiga planeringen av allmänna vattentjänster. Falköpings kommun har tagit fram ett förslag till vattentjänstplan som sträcker sig cirka tolv år framåt. Planen har identifierat 25 områden som skulle kunna utgöra framtida verksamhetsområden för vatten och avlopp. Falköpings kommun har tidigare haft samråd och den 6 september 2023, MN § 32, yttrade sig miljönämnden över en remiss om förslaget till vattentjänstplan.

Efter samrådet har Falköpings kommun gjort justeringar i planhandlingarna och de har nu skickat en remiss av den justerade vattentjänstplanen för granskning. Falköpings kommun vill få svar senast den 22 december 2023.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-11-30
Remiss från Falköpings kommun

Beslutet skickas till

Falköpings kommun, Kommunstyrelsen

MN § 65

Information

- a) Redovisning av projektrapport: Tillsyn hos hygieniska verksamheter som använder stickande och skärande verktyg
- b) Årlig justering av Miljösamverkans taxor och avgifter inför år 2024 (dnr 2023-8998)

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornstedt

MN § 66

Projektrapporter

Miljönämnden har tagit del av följande projektrapporter:

- a) Tillsyn hos hygieniska verksamheter som använder stickande och skärande verktyg (dnr 2022-6018)
- b) Livsmedelskontroll hos tillverkare, grossister, lager, transportörer, skolor, förskolor, äldreboenden och restauranger (dnr 2022-6395)
- c) Tillsyn av rökfria miljöer hos restauranger (dnr 2022-6547)
- d) Livsmedelskontroll hos bagerier, butiker, caféer, skolor och huvudkontor (dnr 2022-6396)
- e) Granskning av miljörapporter för verksamhetsåret 2022 från lantbruk och en biogasanläggning (dnr 2023-4316)
- f) Miljötillsyn på byggprojekt – Hantering av avfall (dnr 2023-6688)
- g) Miljötillsyn på verksamheter med hantering av trävaror, lösningsmedel, täkter m.m. (dnr 2023-4411)
- h) Miljötillsyn hos lantbruk i kommunerna Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro (dnr 2023-7009)

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

Redovisning av delegationsbeslut

Miljönämnden har tagit del av en lista med de beslut som miljökontoret har fattat på nämndens delegation under oktober 2023.

Bilaga

Lista med delegationsbeslut från oktober 2023

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

MN § 68

Övriga frågor

- Anders Lundgren (C) ställer en fråga om efterhandsdebitering av Miljösamverkans tillsynsavgifter.
- Anders Lundgren (C) uppmärksammar nämnden på att en rapport om sanering av Karlsborgsbanan kommer att färdigställas i januari 2024.
- Knut Indebetou (M) tar upp frågan om framtiden för eventuell uranbrytning i Ranstad.
- Miljönämndens ordförande Mikael Wendt tackar nämndens ledamöter och ersättare för gott samarbete under 2023 och önskar dem en god jul och ett gott nytt år.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Peter Kornestedt

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: MIKAEL WENDT

Date: 2023-12-08 16:04:41

BankID refno: 5b728683-bd95-479b-b2e1-35acb6b7a7f4

Ordförande i Miljönämnden östra Skaraborg: Mikael
Wendt

Signed by: PETER KORNESTEDT

Date: 2023-12-10 12:13:39

BankID refno: 87ef4324-8f3f-4be1-8e71-86c810f533f8

Ledamot i Miljönämnden östra Skaraborg: Peter
Kornestedt

Signed by: ELEONOR DAAG

Date: 2023-12-11 07:38:12

BankID refno: bd62b640-21c3-4b9d-973d-d0ec14403f9f

Miljösekreterare: Eleonor Daag

2023-12-13

Till
Kommunstyrelsen
(För kännedom)

Återkoppling från dialogmöten

Inom ramen för grundläggande granskning och som komplement till de övriga uppföljningen av kommunstyrelsens arbete har kommunrevisionen i Falköpings kommun tillsammans med sakkunnigt biträde genomfört ett särskilt dialogmöte med kommunstyrelsens utskott för stöd och service (KUSS) den 8 november och med kommunstyrelsens presidium den 15 december 2023.

Som ett resultat av dialogmötet har vi sammanställt några iakttagelser och noteringar som vi härmed delger kommunstyrelsen.

Det är av stor vikt att kommunstyrelsen fortsätter med konkretisering och förankring av tillitsbaserad styrning bland både politiker och tjänstemän. Kommunstyrelsen bör även se över hur övriga styrdokument anpassas i enlighet med tillitsbaserad styrning.

Efter omorganisationen av tekniska nämnden, är det av vikt att organisationsförändringen utvärderas och därmed säkerställer att beslutsgången mellan KUSS och KS är effektiv och förenklad.

Vår slutliga uttalande avseende kommunstyrelsens ansvarsutövande redovisas i revisionsberättelsen för 2023.

Vi passar på att tacka kommunstyrelsens presidium för ett bra och konstruktivt möte.

Revisorer

Ingrid Schwanborg, ord.

Lars Elinderson

Anna Johansson

Anne-Mari Sahlström

Anette Larsson

Carl-Magnus Folke

Bjarne Hallgren

Justering av protokoll kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-12-13

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Protokoll KSAU 2023-12-13.pdf

Storlek: 777292 byte

Hashvärde SHA256:

fd6685f50801ca7d03beef92a869d3d93c0be084e901f3301039ed35b6e4ece5

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 2:

ADAM JOHANSSON

Signerat med BankID 2023-12-14 09:25 Ref: 4965a834-62d7-4818-81a8-01950f043cb3

JOHANNA SVENSSON

Signerat med BankID 2023-12-14 13:40 Ref: ba6dab33-ee6d-4c5d-ad91-282d02f9ea27

Plats och tid	Finansen, Stadshuset klockan 13:00-15:45, ajournering kl. 14:35-14:55		
Beslutande	Adam Johansson (M), Ordförande Johanna Svensson (S) Karola Svensson (C), 1:e vice ordförande Jonas Larsson (SD) Göran Gynnemo (KD)		
Övriga närvarande	Lars Svensson, kommundirektör Linda Karelid, kanslichef Sara Cronholm, kommunjurist Jenny Trygg, kommunsekreterare Emilie Andersson, säkerhetssamordnare, § 137 Roger Almgren, räddningschef, § 138 Maria Axelsson, HR-chef, § 138 Amelie Sandström, stadsbyggnadschef, § 139 Dina Ebbeson, biträdande kommundirektör, § 141 Tina Gustavsson, förvaltningsekonom, § 141 Edvin Ekholm, utvecklingschef, § 141 via länk Niclas Beerman, kommunikationschef, § 143 Hampus Haga, förvaltningschef, § 144 Sara Lehman Svensson, utvecklingsledare, § 145		
Justerare	Johanna Svensson (S)		
Underskrifter	Protokollet är justerat digitalt och saknar därför signaturer		
Sekreterare	Jenny Trygg	Paragrafer	§§ 137-157
Ordförande	Adam Johansson		
Justerare	Johanna Svensson		
	ANSLAGSBEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Organ	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
Sammanträdesdatum	2023-12-13		
Justeringsdatum	2023-12-14		
Anslaget är uppsatt	2023-12-15 – 2024-01-05		
Förvaringsplats för protokollet	Kommunledningsförvaltningen		
Underskrift	Digitalt genom anslag Jenny Trygg		

Ärendelista

§ 137	Dnr 2023/01157	Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser	4
§ 138	Dnr 2023/01316	Ansökan om dispens för arbetstider inom räddningstjänst	5
§ 139	Dnr 2023/01166	Bullervallar vid skjutbanor inom fastigheten Falköpings-Gunnestorp 5:4	6
§ 140	Dnr 2023/01233	Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt	8
§ 141	Dnr 2023/01162	Kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024-2026 med budget för år 2024	9
§ 142	Dnr 2023/01312	Kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024	10
§ 143	Dnr 2023/01028	Riktlinje för mediekontakter	11
§ 144	Dnr 2023/01256	Återrapportering av uppdrag om utredning av behov och eventuella former för ett föreningarnas hus	12
§ 145	Dnr 2023/01281	Återrapportering av uppdrag om klimatpolitiskt råd	14
§ 146	Dnr 2023/00768	Återrapportering av uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan	15
§ 147	Dnr 2023/00484	Bildande av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker, del av fastigheten Alvared 4:164	16
§ 148	Dnr 2023/01298	Förvärv av fastigheten Friggeråker 25:10	17
§ 149	Dnr 2023/01134	Yttrande gällande kommunrevisionens granskning av långsiktig ekonomisk och finansiell planering	18
§ 150	Dnr 2023/01308	Taxa för distanstentamen	19
§ 151	Dnr 2023/01242	Delegationsbestämmelser för kommunstyrelsen	20
§ 152	Dnr 2023/01251	Delårsrapport för Skaraborgs kommunalförbund per den 31 augusti 2023	21
§ 153	Dnr 2023/01244	Delårsrapport för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg per den 31 augusti 2023	22
§ 154	Dnr 2023/01227		

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

	Delårsrapport för kommunalförbundet Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023	23
§ 155	Dnr 2023/01214 Delårsrapport för kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg per den 30 juni 2023	24
§ 156	Dnr 2023/01158 Delårsrapport för Samordningsförbundet Skaraborg per den 31 augusti 2023	25
§ 157	Dnr 2023/01375 Delårsrapport för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst per den 31 augusti 2023	26

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 137

Dnr 2023/01157

Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser att gälla från och med den 15 februari 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 24 februari 2020, § 50.

Sammanfattning

Falköpings kommuns målsättning och arbete med krishantering regleras genom kommunöverenskommelsen mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten via Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB).

Kommunens arbete inom krisberedskapsområdet utgår från denna överenskommelse och regleras genom lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Policyn syftar till att skapa en strategisk inriktning för arbetet med krisberedskap.

Policyn följer de direktiv som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) kräver. Aktuell policy följer i stort samma innehåll som tidigare år men är uppdaterad enligt de lagkrav och de överenskommelser som gäller för mandatperioden. I aktuell policy har även mål och övergripande planering för mandatperioden lyfts in, enligt lagkrav och kommunöverenskommelsen.

Förslaget till policy har stämts av med förvaltningschefer vid KLG den 30 november 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-11
- Förslag till policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser
- Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser, KF 24 februari 2020, § 50

§ 138

Dnr 2023/01316

Ansökan om dispens för arbetstider inom räddningstjänst

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att lämna in en dispensansökan från de nya arbetstidsreglerna i Allmänna bestämmelser (AB) enligt Bilaga R till den partsgemensamma arbetstidsnämnden, för personal som arbetar inom räddningstjänst.

Sammanfattning

Arbetstidslagen och EU:s arbetstidsdirektiv har omtolkats med direkt påverkan på avtalen på arbetsmarknaden via AB och bilagorna till AB. När det gäller personal inom räddningstjänstområdet gäller Bilaga R för heltidsanställd, skiftgående personal, som innebär 42 timmars arbetsvecka. Den nya Bilaga R medger arbetspass som maximalt är 20 timmar och efter varje arbetspass ska vilotiden alltid vara minst 11 timmar och lika lång som det genomförda arbetspasset. Detta medför stora problem med att skapa ett arbetstidsschema som fungerar för arbetsgivaren och är attraktivt för arbetstagaren. Dispensansökan ger möjlighet till att förlägga arbetspass som är 24 timmar, främst på helg och under semesterperioden juni-augusti. Ansökan gäller även att timanställd personal även omfattas av dispensen så att de tillåts arbeta på samma schema.

Beslutsunderlag

- Risk- och konsekvensanalys, 2023-11-21
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Dispensansökan till arbetstidsnämnden, 2023-10-26
- Svar i bilaga till dispensansökan, 2023-10-26

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 139

Dnr 2023/01166

Bullervallar vid skjutbanor inom fastigheten Falköpings-Gunnestorp 5:4

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att genomföra investeringsprojektet för bullerdämpande åtgärder om 1 150 000 kr. För 2024 används 150 000 kronor ur kommunstyrelsens investeringsmedel för oförutsett mark- och exploatering. Återstående projektmedel, 1 000 000 kr läggs för beslut till budgetberedningen, Flerårsplan 2025–2027.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att uppdra åt kommunledningsförvaltningen att genomföra bullerdämpande åtgärder för skjutbanor inom fastigheten Falköpings-Gunnestorp 5:4. Beslutsunkten gäller under förutsättning att punkt 1 får laga kraft.

Sammanfattning

Falköpings kommun äger fastigheten Falköpings-Gunnestorp 5:4, i anslutning till vägen mot Åsle (väg 2858) och flygplatsen. Falköpings kommun utarrenderar mark inom fastigheten till Falköpings jakt- och sportskytteklubb. Närboende öster om skjutbanorna har sedan sommaren 2010 inkommit med klagomål på buller till Miljösamverkan Östra Skaraborg. Skytteklubben har på grund av för höga bullernivåer vid bostadshusen i öster fått föreläggande om bulleråtgärder. Av genomförda bullerutredningar framgår att för att kunna dämpa bullret åt öster krävs anläggande av bullervallar med en höjd på 8 meter över marken samt en sammanlagd längd på cirka 310 meter.

Detta ärende innefattar flera komplexa frågor som behöver belysas både ur ett föreningsperspektiv, ett rättviseperspektiv, ett ekonomiskt perspektiv och ur ett strategiskt markanvändningsperspektiv. Utvecklingen av Falköpings tätort med både nya bostäder och verksamheter har de senaste åren skett i snabbare takt än förväntat. Det innebär att tätorten inom en relativt snar framtid troligtvis kommer behöva utvecklas även på östra sidan av riksvägarna. I denna kontext är skjutbanornas placering svårhanterad då det är en verksamhet som av sin natur låter mycket och är svår att kombinera med tätortsbebyggelse.

Normalt sett ansöker föreningar om olika slags föreningsbidrag hos kultur- och fritidsförvaltningen för att kunna genomföra större och kostsamma ombyggnationer. I detta fall är ett genomförande av de bullerdämpande åtgärderna av sådan art att det inte lämpar sig för en förening att ansvara för anläggandet. För att kunna anlägga bullervallarna krävs att tillstånd beviljas för både vattenverksamhet och artskyddet. Ansökan om dessa tillstånd blir

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

därför första steget i genomförandet av bulleråtgärderna. Utöver tillstånden krävs även tillgång på jordmassor, uppskattningsvis cirka 30 000 kubikmeter. I dagsläget har kommunen ett underskott på massor, men skulle genom pågående exploateringar inom Fåraberget och Sikagården kunna tillgodoräkna cirka 15 000 kubikmeter till bullervallarna. De återstående massorna om cirka 15 000 kubikmeter kommer behöva införskaffas från externa projekt. Dessa externa projekt råder inte kommunen över men tillgången finns idag säkrad under 2024 med förutsättning att konjunkturen inte helt viker.

Det finns inga ekonomiska medel avsatta för ett genomförande av de bullerdämpande åtgärderna. För att starta projektet krävs investeringsmedel för 2024 vilket tas från medel ur kommunstyrelsens budget för oförutsett mark- och exploatering, 150 000 kronor och resterande projektmedel, 1 000 000 kr läggs för beslut till budgetberedningen för Flerårsplan 2025–2027.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-18
- Bullerutredning, WSP, 2021-04-12
- Kompletterande bullerutredning, WSP, 2023-04-17
- Grod- och kräldjursinventering, EnviroPlanning AB, 2023-07-02

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 140

Dnr 2023/01233

Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande av data, för geospatiala data och jordobservation och miljö, fram till den 9 februari 2025.

Sammanfattning

Falköpings kommun tillhandahåller så kallade värdefulla data, vilka omfattar bland annat kartdata i form av geografiska namn, byggnader, adresser, fastigheter, höjddata och ortofoton. Nya direktiv har kommit från EU om att öppna data från den offentliga sektorn ska tillgängliggöras avgiftsfritt.

I dagsläget finns avtal tecknade mellan Falköpings kommun och olika aktörer som nyttjar de dataset som omfattas av de nya direktiven och därför ska tillgängliggöras avgiftsfritt. Detta kommer i förlängningen innebära att de intäkter kommunen har idag för inmätning och ajourhållning av kommunens geospatiala data och för jordobservation och miljö kommer att försvinna.

Enligt kap. 4 § 6 lag (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data finns det möjlighet för kommunen att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande i högst 2 år från den dag som förordningen träder i kraft, dvs till och med 9 februari 2025.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-16

§ 141

Dnr 2023/01162

Kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024–2026 med budget för år 2024

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen fastställer kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024–2026 och budget för år 2024.

Deltar ej i beslutet

Johanna Svensson (S) och Jonas Larsson (SD) deltar ej i beslutet.

Sammanfattning

Utifrån flerårsplanen för år 2024–2026 beslutad av kommunfullmäktige den 30 oktober 2023, § 90 ska respektive nämnd ta fram en verksamhetsplan för år 2024–2026 med verksamhetsmål och verksamhetsbudget utifrån den fastställda budget- och investeringsramen.

I verksamhetsplanen beskrivs hur kommunstyrelsen ska arbeta med mål och delmål, samt vilka indikatorer som är relevanta att följa för att få en bild av måluppfyllelsen. Kommunstyrelsens driftsbudget för år 2024 är 334,0 mnkr. Denna nettobudgetram är fördelad mellan de olika verksamheterna. Kommunstyrelsens totala investeringsbudget är 279,8 mnkr för 2024.

Kommunstyrelsens budget behöver anpassas utifrån ny ram enligt flerårsplan för att få en budget i balans. Risker i budgeten beror bland annat på vikande konjunktur vilket har gett både prisökningar på livsmedel samt minskade intäkter för plan och bygglov. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med anpassningar för att få budgeten i balans under 2024.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen fastställer kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024–2026 och budget för år 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Kommunstyrelsens verksamhetsplan för åren 2024–2026 och budget för år 2024

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 142

Dnr 2023/01312

Kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen antar kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024.

Sammanfattning

Internkontroll handlar främst om att säkerställa att verksamheten når de mål som kommunfullmäktige beslutat om. Internkontrollen ska vara ett verktyg som används för att kunna skapa goda rutiner, ökad effektivitet, säkerställa att lagar och andra regelverk efterlevs samt att minimera de risker som finns i verksamheten. Den ska också skydda medarbetare från oerättigade misstankar om oegentligheter.

Kommunstyrelsen ska bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet med fokus på kvalitet för dem som verksamheten riktar sig till. De ska även följa kommunfullmäktiges långsiktiga inriktning för god ekonomisk hushållning, så att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och bidrar till en hållbar utveckling utifrån ett helhetsperspektiv.

Det är kommunledningsförvaltningens bedömning att föreslagna internkontrollplan för kommunstyrelsen är i linje med Falköpings kommuns riktlinje för den interna kontrollen. Kommunledningsförvaltningen föreslår därför kommunstyrelsen att godkänna kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Internkontrollplan för kommunstyrelsen år 2024
- Risklistor

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 143

Dnr 2023/01028

Riktlinje för mediekontakter

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen antar riktlinje för mediekontakter, att gälla från den 1 februari 2024.

Sammanfattning

Riktlinjen för mediekontakter ska säkerställa en effektiv hantering av mediala frågor från kommunens sida. Nyhetsmedier utgör en viktig kanal till invånarna för kommunens kommunikation kring bland annat politiska förslag och beslut samt händelser och aktiviteter. Genom media kan kommunen förklara och öka förståelsen för det kommunala arbetet och skapa insyn i den demokratiska processen. Därför är det viktigt att kommunen aktivt arbetar för goda och professionella relationer med media och ger journalister tillgång till korrekt och saklig information. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar riktlinje för mediekontakter, att gälla från 1 februari 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-17
- Riktlinje för mediekontakter

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 144

Dnr 2023/01256

Återrapportering av uppdrag om utredning av behov och eventuella former för ett föreningarnas hus

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

- 1 Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

I Flerårsplan för 2023–2025 Falköpings kommun gav kommunfullmäktige kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att:

”... utreda behovet och eventuella former för ett föreningarnas hus. Uppdraget ska redovisas för kultur- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen under kvartal 3 år 2023.”

Kultur- och fritidsförvaltningen satte samman en särskild arbetsgrupp för uppdraget. Under utredningstiden har arbetsgruppen genomfört en enkätundersökning, erfarenhetsinhämtning hos andra liknande verksamheter, gjort en inventering av nuvarande lokalutbud för föreningar samt haft ett flertal interna analyssamtal.

I utredningen presenterar kultur- och fritidsförvaltningen följande slutsatser och rekommendationer:

Det finns både sociala och ekonomiska fördelar med föreningshusliknande verksamheter vilket gör frågan om ett föreningarnas hus angelägen. Förvaltningen gör dock bedömningen att kommunens föreningsliv inte upplever ett behov av ett stort föreningarnas hus i kommunen.

Kultur- och fritidsförvaltningen ser geografiska, ekonomiska och verksamhetsmässiga svårigheter med ett skapa ett större föreningarnas hus i kommunen. Förvaltningens slutsats är i stället att det vore mer gynnsamt att vidareutveckla några av de befintliga föreningskluster som finns runt om i kommunen till föreningshus-liknande verksamheter. Förvaltningen ser också möjligheter att knyta kommunal föreningservice och det områdesbaserade arbetet till dessa. Kultur- och fritidsförvaltningen bör fokusera mer på föreningskluster i sitt fortsatta strategiska utvecklingsarbete kopplat till föreningslivet och dess lokaler.

Ett starkt underifrånperspektiv där föreningslivet aktivt samarbetar kring lokalkluster och löpande fyller dem med verksamhet är enligt förvaltningen en viktig förutsättning för att lyckas med en föreningshus-liknande verksamhet. Kommunen bör därför aktivt stötta eventuella initiativ från föreningslivet som gäller föreningshus-liknande verksamheter.

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Parallellt med denna utredning arbetar kultur- och fritidsförvaltningen med att ta fram förslag på en ny modell för kommunens stöd- och bidrag till civilsamhället. Där är bidragen till verksamhetslokaler och anläggningar en viktig pusselbit. Resultaten av utredningen gällande ett föreningarnas hus bör implementeras i arbetet med framtagandet av den nya stöd- och bidragsmodellen.

Slutligen bör kommunen skapa bättre förutsättningar för att föreningslivet ska kunna nyttja de delar av kommunens lokaler som står tomma på kvällen och helger. Detta skulle bidra till ett mer effektivt lokalnyttjande för lokalsamhället som helhet.

Utredningens resultat presenterades för kultur- och fritidsnämnden den 24 oktober 2023, § 9, som beslutade att godkänna utredningen.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Kultur- och fritidsnämnden § 93/2023
- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2023-09-27
- Kultur- och fritidsförvaltningens utredning
- Sammanställning av enkät

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 145

Dnr 2023/01281

Återrapportering av uppdrag om klimatpolitiskt råd

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att arbeta enligt en modell där externa experter bjuds in för att ge feedback och fungera som stöd i utvecklingen av det lokala klimatarbetet.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att anse uppdraget om klimatpolitiskt råd slutfört.

Deltar ej i beslutet

Jonas Larsson (SD) deltar ej i beslutet.

Sammanfattning

I kommunstyrelsens verksamhetsplan för år 2023–2025 finns uppdraget att ta fram förslag på hur ett klimatpolitiskt råd i Falköpings kommun kan utformas. Förvaltningen föreslår en modell där externa experter från Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om bjuds in att komma med feedback på genomförandet av Falköpings klimatstrategi och fungera som stöd för att utveckla det lokala klimatarbetet. Förslaget är att testa denna modell i samband med den årliga uppföljningen av klimatstrategin som görs våren 2024. Ett sådant samarbete med samordnarna inom Klimat 2030 ger möjlighet att skapa lärande både för den egna kommunen och för hela regionen. Falköping har en ambitiös och strukturerad klimatstrategi samt klimatuppföljning. Kommunen är långt framme i processer och arbetssätt och har som ambition att fortsätta vara skicklig på klimatområdet. För att ligga i framkant är det värdefullt att hitta sätt att få in vetenskapliga perspektiv på de klimatinsatser som görs.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-20

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 146

Dnr 2023/00768

Återrapportering av uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Sammanfattning

Den 29 maj 2023, § 51, beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning kring de fysiska förutsättningarna för en byggnation av en högstadieskola på fotbollsplanerna vid Allebergsgymnasiet. En arbetsgrupp bestående av personal från kommunledningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, samhällsskydd mellersta Skaraborg, kultur- och fritidsförvaltningen, samt extern arkitekt har under hösten arbetat med utredningen.

Förvaltningen bedömer att det är möjligt att bygga en högstadieskola enligt alternativ 2 och 3 på fastigheten Väduren 1. Dock bedömer förvaltningen att en byggnation enligt alternativ 2 och 3 utifrån ett ekonomiskt perspektiv inte är lämpligt då budgeterade medel inte kommer att räcka till.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen 2023-11-22
- Återrapportering ”Uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan, Dnr 2023/768”.

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 147

Dnr 2023/00484

Bildande av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker, del av fastigheten Alvared 4:164**Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker.

Sammanfattning

Genom ett LONA-projekt har värdefulla betesmarker på kommunal mark i Åsarp restaurerats. Kommunen har för att säkerställa områdets naturvärden upphävt delar en byggnadsplan och ämnar skydda området genom att bilda ett biotopskyddsområde på ca 3,7 ha. Ett förslag till beslut för bildandet av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker har upprättats. Förslaget har skickats för yttrande eller synpunkter till myndigheter, ledningsägare, ägare till grannfastigheter, betesarrendator samt föreningar. Fem positiva eller neutrala yttranden har inkommit. Förvaltningen anser att kommunstyrelsen bör föreslå kommunfullmäktige att fastställa förslaget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Förslag till bildande av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker, inklusive bilaga 1 och 2, 2023-11-22

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 148

Dnr 2023/01298

Förvärv av fastigheten Friggeråker 25:10

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för år 2024 med 2 750 000 kronor.

Sammanfattning

Falköpings kommun arbetar med att ta fram ett planprogram för fortsatt utbyggnad av Marjarps industriområde. Fastigheten Friggeråker 25:10 ligger inom området som planeras som framtida industriområde väster om västra stambanan.

Det är olämpligt med en bostadsfastighet i ett industriområde och genom att Falköpings kommun förvärvar fastigheten underlättas även kommande detaljplaneprocess.

I och med detta förvärv äger Falköpings kommun den mark som omfattas av planprogrammet.

Medel avseende fastighetsförvärv budgeteras inte i kommunstyrelsens investeringsbudget. Beslut om tilläggsanslag till kommunstyrelsens budget för investeringar 2024 om 2 750 000 kronor, avseende köpeskilling och lagfartskostnad, behövs således för förvärvet.

Driftkostnaden för byggnaderna fram till att de ska rivas beräknas till 35 000 kronor per år.

Framtida rivningskostnad beräknas till cirka 300 000 kronor och hanteras enligt policy för lokalförsörjning och projektinvesteringar inom befintlig budgetram.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10 och att kommunfullmäktige ger tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för 2024 med 2 750 000 kronor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-17

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 149

Dnr 2023/01134

Yttrande gällande kommunrevisionens granskning av långsiktig ekonomisk och finansiell planering

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att avge yttrande till kommunrevisionen enligt kommunledningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 november 2023.

Sammanfattning

Kommunrevisionens har genomfört en granskning av Falköpings kommun gällande långsiktig ekonomisk och finansiell planering. I rapporten finns ett antal iakttagelser och rekommendationer som kommunrevisionen önskar svar på från kommunstyrelsen. Bland annat lämnas en rekommendation om att stärka den långsiktiga planeringen och uppföljningen, att löpande se över de ekonomiska mål som tillämpas samt att säkerställa att nedskrivningar av anläggningstillgångar görs så snart behov konstaterats.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen 2023-11-22
- Skrivelse från revisorerna till kommunstyrelsen 2023-09-20
- Granskningsrapport från Deloitte, 2023-09-08

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 150

Dnr 2023/01308

Taxa för distanstentamen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen, att gälla från och med den 15 februari 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 29 juni 2020, § 92.

Sammanfattning

Kompetens- och arbetslivsnämnden beslutade den 22 november 2023, § 73, att föreslå att kommunfullmäktige antar ändring av taxa för anmälningsavgift för distanstentamen och föreslog att ändringen ska gälla från och med den 15 februari 2024. Av bakgrunden framgår att andra kommuner ut en avgift för distanstentamen. Det har medfört att många studenter som är medlemmar i andra kommuner väljer Falköping som ort för tentamen. Förslaget är därför att en ändring av taxan för distanstentamen görs. Förslaget innebär att en uppdelning görs mellan de som studerar i lärcenters verksamheter, kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet samt för icke-kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet. För studerande i lärcenters verksamheter tas ingen avgift ut.

Distanstentamen för kommunmedlemmar på högskola och universitet kan ske kostnadsfritt under kontorstid och mot en avgift om 500 kronor utanför kontorstid. För icke-kommunmedlemmar på högskola och universitet tas en avgift om 500 kronor ut för distanstentamen både under och utanför kontorstid. Kommunledningsförvaltningen föreslår mot bakgrund av 2 kap. 3 § och 2 kap. 5 § kommunallagen att förslaget antas med ett mindre förtydligande. Kompetens- och arbetslivsnämnden bedömer att antalet anmälda distanstentamen troligen kommer att minska men att intäkterna från avgifterna beräknas öka med 50 tkr till 70 tkr årligen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- Kommunledningsförvaltningens förslag till taxa, 2023-11-23
- Kompetens- och arbetslivsnämndens beslut, 2023-11-22
- Kompetens- och arbetslivsnämndens förslag till taxa, 2023-11-22
- Nu gällande taxa

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 151

Dnr 2023/01242

Delegationsbestämmelser för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att anta kommunstyrelsens delegationsbestämmelser, att gälla från och med den 1 februari 2024, vilket ersätter kommunstyrelsens beslut den 14 juni 2023, § 132.

Sammanfattning

Kommunledningsförvaltningen har sett över delegationsbestämmelserna. Det har uppmärksamats både behov av ändringar och tillägg i delegationsbestämmelserna. Till exempel föreslås att det införs ny delegation om att ingå avtal om åtgärder vid grävningsarbeten/nöjdhetsförklaring, ny nivå för beslut av utbetalning av skadestånd, ny punkt om att ingå och säga upp nyttjanderättsavtal inom fastighetsavdelningens ansvar samt beslut om att begära sändning av viktigt meddelande till allmänheten. Därutöver har ett nytt avsnitt om stiftelser och fonder införts samt delegater i några punkter förändrats. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar förslaget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-16
- Förslag till delegationsbestämmelser, 2023-11-16

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 152

Dnr 2023/01251

Delårsrapport för Skaraborgs kommunalförbund per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige godkänna Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Syftet med Skaraborgs kommunalförbund är att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärde för medlemmarna. Direktionen för Skaraborgs kommunalförbund beslutade den 13 oktober 2023, § 74, att godkänna det upprättade delårsbokslutet. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti år 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Revisorernas granskning av delårsrapporten, 2023-10-20
- Revisionsrapport från PWC
- Yttrande från PWC
- Skaraborgs kommunalförbunds direktion § 74/2023
- Delårsrapport 2023

§ 153

Dnr 2023/01244

Delårsrapport för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) har ansvar för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll i medlemskommunerna. Direktionen beslutade den 20 oktober 2023, § 6, att överlämna kommunalförbundets delårsrapport per den 31 augusti 2023 till kommunfullmäktige i förbundets medlemskommuner och till förbundets revisorer. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-20
- Yttrande från PWC
- Revisionsrapport från PWC
- Direktionen, § 6/2023
- Delårsrapport 2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 154

Dnr 2023/01227

Delårsrapport för kommunalförbundet Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna delårsrapport för kommunalförbundet Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023.

Sammanfattning

Skaraborgsvatten har till uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Direktionen för kommunalförbundet Skaraborgsvatten beslutade den 25 augusti 2023, § 15, att godkänna delårsrapporten per den 30 juni 2023 och att sända den till revisorerna för granskning. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Skaraborgsvattens delårsrapport per den 30 juni 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-06
- Granskning av delårsrapporten, KPMG, 2023-10-06
- Delårsrapport per den 30 juni 2023
- Direktionen, § 15/2023

§ 155

Dnr 2023/01214

Delårsrapport för kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg per den 30 juni 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna. Direktionen beslutade den 25 september 2023, § 4, att godkänna delårsrapporten för år 2023. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-06
- Granskning av delårsrapporten 2023, KPMG, 2023-10-06
- Direktionen, § 4/2023
- Delårsrapport 2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 156

Dnr 2023/01158

Delårsrapport för Samordningsförbundet Skaraborg per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Samordningsförbundet Skaraborg är en samverkansform för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och 14 kommuner i Skaraborg. Styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg beslutade den 3 oktober 2023, § 6a, att godkänna delårsredovisningen. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Protokoll från styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg, 2023-10-03
- Samordningsförbundet Skaraborgs delårsredovisning per den 31 augusti 2023
- Samordningsförbundet Skaraborgs projektredovisning år 2023

§ 157

Dnr 2023/01375

Delårsrapport för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med ändamålet att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Direktionen för Tolkförmedling Väst har den 17 november 2023, § 534, beslutat att godkänna delårsrapport 2023. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-05
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten samt PWC:s yttrande
- Direktionen, § 534/2023
- Delårsrapport 2023

Justering av protokoll kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-12-15

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Protokoll KSAU 2023-12-15.pdf

Storlek: 361781 byte

Hashvärde SHA256:

e6f7eee936ef0ffe3752610208ddea5f979ae541cbe131fb1ee11c04a1ccfc74

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 2:

ADAM JOHANSSON

Signerat med BankID 2023-12-15 13:36 Ref: 3c967c6a-48c9-4f0f-9e36-16e8404d85d7

JOHANNA SVENSSON

Signerat med BankID 2023-12-15 14:21 Ref: 292481a5-55cd-4676-abc3-818e3a94ab66

Plats och tid	Ryttarsalen, Lärcenter klockan 8:30-8:35		
Beslutande	Adam Johansson (M), Ordförande Johanna Svensson (S), via länk Karola Svensson (C), 1:e vice ordförande, via länk Jonas Larsson (SD), via länk Göran Gynnemo (KD), via länk		
Övriga närvarande	Dina Ebbeson, biträdande kommundirektör Jenny Trygg, kommunsekreterare		
Justerare	Johanna Svensson (S)		
Underskrifter	Protokollet är justerat digitalt och saknar därför underskrifter		
Sekreterare	Jenny Trygg	Paragrafer	§ 158
Ordförande	Adam Johansson		
Justerare	Johanna Svensson		
Organ	ANSLAGSBEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag. Kommunstyrelsens arbetsutskott		
Sammanträdesdatum	2023-12-15		
Justeringsdatum	2023-12-15		
Anslaget är uppsatt	2023-12-15 – 2024-01-05		
Förvaringsplats för protokollet	Kommunledningsförvaltningen		
Underskrift	Digitalt genom anslag Jenny Trygg		

Ärendelista

§ 158 Dnr 2023/01387

Tillsättande av tjänsten som förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen3

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

§ 158

Dnr 2023/01387

Tillsättande av tjänsten som förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

- 1 Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att tillsätta Anneli Alm som förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen från och med mars 2024
- 2 HR-chef Maria Axelsson får i uppdrag att teckna anställningsavtal med Anneli Alm.

Sammanfattning

Ärendet rör tillsättande av tjänsten som förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen. Förvaltningen föreslår att Anneli Alm tillsätts som ny förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen från och med mars 2024 att HR-chefen får i uppdrag att teckna anställningsavtalet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-15

Yrkanden

Johanna Svensson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Paragrafen skickas till

Lars Svensson, kommundirektör
HR-avdelningen
Barn- och utbildningsförvaltningen
Anneli Alm

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

2023-12-13

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU Övrig tid

Tid: Onsdag 13 december 2023, kl. 09:00–11:50

Plats: Finansen, Stadshuset

Närvaro:

Adam Johansson (M)

Karola Svensson (C)

Johanna Svensson (S)

Jonas Larsson (SD)

Lars Svensson, kommundirektör

Sebastian Helin, kommunsekreterare

Erna Pezic, verksamhetschef

Amelie Sandström, stadsbyggnadschef

Carl-Olov Holmström, näringlivschef

Marcus Boström, verksamhetschef

Karoline Jernsparv, ungdomsstrateg

Malvesa Sylva, unga kommunutvecklare

Ida Elf, utvecklingsledare

1. Information om bostadsförsörjningsanalys Skaraborg
(verksamhetschef samhällsbyggnad Erna Pezic) kl. 09.00-09.25

Den demografiska positiva utvecklingen främst ett resultat av ett invandringsnetto. Främst småhus i samtliga av Skaraborgskommunerna förutom Skövde. Pris per kvadratmeter har sjunkit något sedan 2022. Falköping ligger i spannet 18 000–20 000 kronor per kvadratmeter och ligger därmed i ett medelläge i förhållande till andra Skaraborgskommuner.

Socioekonomisk bostadsanalys

Falköping har ett redovisat underskott på bostäder även om det är litet sådant.

Befolkningsprognos Skaraborg

Det som sticker ut är gruppen 50–69 år som förutsätts minska. En av regionens stora utmaningar är kring kompetensförsörjning i Skaraborg.

Byggbehoven i Falköping

Scenario 2

Bostäder i flerbostadshus 369

Småhus 518

Totalt 887

Scenario 3

Bostäder i flerbostadshus 829

Småhus 85

Total 914

Slutsatser/rekommendation från rapporten

- Säkerställa en strategisk markpolitik
- Korta handläggningstider för detaljplaner och bygglov (Falköping har dock redan relativt korta handläggningstider)
- Införa kommunal planeringsbudget som inte är beroende av exploatörer
- Genomföra studier om betalningsviljan hos hushållen
- Ser över tillträdeskraven hos allmännyttan
- Tillsätt kommunal äldrelots
- Placera ansvaret för bostadsförsörjningsfrågor centralt i kommunens organisation
- Ta fram en processbeskrivning för en exploatörsdriven planprocess
- Överväga att allmännyttan tar risken för bostadsbyggande, på så sätt att allmänna bygger först och därefter säljer bostäderna till privata aktörer
- Hur ser en aktör som Volvo AB på sitt bostadsförsörjningsansvar? Samverkansavtal möjlig lösning?
- Skapa en annonsplats för lediga bostäder
- Skapa en bostadsstiftelse ägd gemensamt av industrin och kommuner

Fler av dessa rekommendationer/slutsatser arbetar redan Falköping med. Vissa bedöms mer beröra större städer och inte vara relevanta för Falköpings del.

2. Planläget (stadsbyggnadschef Amelie Sandström)

Stadsbyggnadschef Amelie Sandström redogör för planläget och status för pågående projekt.

3. Företagsklimat (näringslivschef Carl-Olov Holmström)
Svenskt näringslivs "Företagsklimat" attitydundersökning görs i alla 290 kommuner.
SKR "insikt" är ett NKI – Nöjd Kund Index

Målet är att dessa undersökningar konvergerar det vill säga att de båda ger en gemensam tydlig helhetsbild.

Falköpings kommuns resultat i ranking från Svenskt Näringsliv.

- 2014 195
- 2023 50

Bästa resultat sedan 2014 var under 2022, på plats 20.

- 78 % av företagen har haft kontakt med kommunen det senaste året.
- Påverkan av brottsligheten uppges påverka 25 % av företagen negativt.
- 16 % av företagen upplever att kommunens upphandling är bristfällig.
- 43 % av företagen upplever att kompetensförsörjningen är bristfällig.
- Sammanfattande omdöme är plats 44
- Påverkan av brottslighet/otrygghet är Falköpings kommun på plats 254 av Sveriges 290 kommuner, vilket påverkar Falköpings ranking.

Hur ska kommunen ta sig till nästa nivå?

Kommunen behöver bli bättre på direkt kommunikation med näringslivet.

Kommunen behöver initiera ett förändringsarbete gällande företagsklimatet, t ex genomgå utbildningen "Förenkla – helt enkelt".

4. Information gällande uppvärmning i kommunala byggnader (verksamhetschef fastighet och service Marcus Boström)

Uppvärmningskällorna i kommunen består till 80 % av fjärrvärme. De andra stora består av pellets och bergvärme. Arbete pågår för att frångå oljeanvändning (som idag består av ungefär 1 %).

288864 MWh var kommunens totala förbrukning under 2022.

Nätavgift

- Höglastperioden är en del av nätavgiften, tas ut på timmen på den timme med högst förbrukning som infaller måndag-fredag mellan klockan 07:00-19:00. Detta gäller mellan 1 november och 31 mars.
- Effektavgiften tas ut varje månad under hela året och tas ut på den timme under månaden då förbrukning är som högst.
- Hur påverkar detta kommunala byggnader?
- Uppstart av alla våra system sker i höglastzonen och går inte att påverka då verksamhet bedrivs under den tiden.

Topparna är framför allt mellan 09:00-10:00 och är kopplade till våra tillagningskök.

Leveransavgift

- Energi Sverige är vår största nätleverantör i Falköpings kommun
- Rörligt elavtal till hösten 2026 som är baserat på spotpris.

5. Undersökning om kollektivtrafik och resor (unga kommunutvecklare Malvesa Sylva & ungdomsstrateg Karoline Jernsparv) kl. 11.10-11.30

Unga kommunutvecklare har gjort en undersökning hur unga transporterar sig i sin vardag.

Undersökningen har bestått av enkät och intervjuer (20 djupintervjuer) och besvarades av 180 ungdomar från Skaraborg.

Åsikterna mellan boende i tätort och landsbygd skiljer sig åt. Gymnasievalet påverkas av möjligheten till kollektivtrafik.

Tätort: Nöjda med tillgänglighet, cykel och gå är alternativ. Ofräscha bussar och tåg. Dyra biljettpriser.

Landsbygd: Skolkort gäller inte kvällstid/helger vilket är en nackdel när det gäller t ex fritidsaktiviteter. Glesa tidtabeller, dyra biljettpriser. Många använder moped, EPA för

Förslag från unga

- Gratis busskort för unga på sommaren på landsbygden (för de som gör feriepraktik)
- Nå ut till unga om att närtrafik finns tillgänglig. Ta hjälp av unga att marknadsföra och gör det enklare att förstå.
- Skolkorten ska fungera längre än ordinarie tid 04:00-19:00, detta för att säkerställa jämlika möjligheter till fritid och utveckling utanför skolan.

- Ändra avståndskravet från 6 km från skolan till 3 km.

6. Övrigt

Inga övriga frågor.

Justering av KUSS protokoll 2023-12-14

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Protokoll KUSS 2023-12-14.pdf

Storlek: 536557 byte

Hashvärde SHA256:

7b5713b295e402256725dfba40efa3d6b288bde11fc8b8db721871db547a87ad

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 2:

Ingvor Margareta Bergman

Signerat med BankID 2023-12-18 08:35 Ref: 98323404-edd0-412f-8107-8be087107c7c

JOHAN ERIKSSON

Signerat med BankID 2023-12-18 10:14 Ref: 9fa22aab-1bf2-4c44-85e9-4b01f7adb5c4

Plats och tid	Finansen, Stadshuset klockan 13:00–14:26		
Beslutande	Johan Eriksson (M), Ordförande Stefan Lennartsson (C), tjänstg. ers. Ingvor Bergman (S), 2:e vice ordförande Gerhard Karlsson (SD) Erik Kyrkander (V)		
Ersättare	Christina Jorméus (M) Patrik Andersson (S) Johanna Johansson (SD) Mats Svanteman (MP)		
Övriga närvarande	Erna Pezic, verksamhetschef Sebastian Helin, kommunsekreterare Patrick Nohlgren, utredare, § 36 Marcus Boström, verksamhetschef, § 38, 40 Adela Kapetanovic, VA-chef, § 41		
Justerare	Ingvor Bergman (S)		
Underskrifter			
Sekreterare	Sebastian Helin	Paragrafer	§§ 36-41
Ordförande	Johan Eriksson		
Justerare	Ingvor Bergman		
	ANSLAGSBEVIS		
	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Organ	Kommunstyrelsens utskott för stöd och service		
Sammanträdesdatum	2023-12-14		
Justeringsdatum	2023-12-18		
Anslaget är uppsatt	2023-12-19–2024-01-09		
Förvaringsplats för protokollet	Kommunledningsförvaltningen		
Underskrift	Digitalt genom anslag Sebastian Helin		

Ärendelista

§ 36	Dnr 2023/01044 Information om transportpoolen.....	3
§ 37	Dnr 2023/01209 Återrapportering av uppdrag om att utreda förutsättningar för solceller på deponi.....	6
§ 38	Dnr 2023/01322 Uppdrag om översyn av uppvärmningskällor i kommunala byggnader	7
§ 39	Dnr 2023/01123 Besvarande av motion från Albin Gilbertsson (SD) om att erbjuda skolfrukost till grundskoleelever i Falköping	8
§ 40	Dnr 2023/00945 Riktlinje för flaggning på kommunala fastigheter i Falköpings kommun.....	9
§ 41	Dnr 2023/01320 Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar 2024	10

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 36

Dnr 2023/01044

Information om transportpoolen

Kommunstyrelsens utskott för stöd och services beslut

- 1 Kommunstyrelsens utskott för stöd och service beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

I kommunens flerårsplan för år 2023–2025 finns ett uppdrag att utreda och ta fram förslag på hur en transportpool kan utformas. En transportpool ska skapa större effektivitet med hänsyn till ekonomi och miljö.

Transportpoolens syfte är att ge förutsättningar för organisationen att uppfylla mötes- och resepolicy samt klimatstrategi 2021–2030. Målet blir att spara pengar och öka hållbarheten bland annat genom att nyttja kommunens fordon på bästa sätt.

Utredningen av transportpoolen ska omfatta Stadshusets personbilar och cyklar, dock ej specialfordon. Det ska bland annat utredas vilka avdelningar i Stadshuset som kräver egna personbilar och hur många fordon av varje slag behövs i en pool för att ge förutsättningar för organisationen att fungera.

Drivmedel

Avseende drivmedel, ska kommunens organisation enligt klimatstrategin vara fri från fossila bränslen senast år 2030.

Fossilfria drivmedel som idag finns på marknaden är:

- Elbilar
- Vätgas
 - Vätgasutvecklingen är fortfarande i utvecklingsstadiet och närmaste tankställe är i Mariestad.
- Biogas från matavfall
 - Inga gasbilar som motsvarar kommunens behov av personbilar tillverkas i dagsläget.
- Etanol
 - Etanolfordon tillverkas inte i någon större skala.
- HVO 100 (Hydrerad Vegetabilisk Olja vilket är ett förnybart drivmedel för dieselmotorer)

Det mest kostnadseffektiva alternativet bedöms vara elbilar. För att kunna använda elbilar i transportpoolen krävs installation av laddstolpar, vilket nu görs utanför Stadshuset och ska vara klart våren 2024.

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Utöver Stadshuset så gjordes en inventering under våren 2023 av samtliga förvaltningars behov av laddstolpar. På det inkomna underlag som sammanställts är det 149 laddplatser som ”önskas”.

Barn- och utbildningsförvaltningen	11 st
Park/Gata (Midfalegatan)	6 st
Kompetens- & arbetslivsförvaltningen	4 st
Samhällsskydd Mellersta Skaraborg	10 st
Socialförvaltningen	118 st

Utifrån dessa behov sker fortsatt utveckling av intern laddinfrastruktur för att göra omställningen till fossilfria fordon i hela kommunens organisation.

Transportpool i Stadshuset

I nuläget finns följande personbilar vid Stadshuset:

Bilpoolen Stadshuset	7 st
Digitaliseringsavdelningen	3 st
Kultur- och fritidsförvaltningen	1 st
Fastighetsavdelningen	4 st
Lokalvårdsavdelningen	1 st

Ambitionen är att transportpoolen ska kunna uppfylla de behov av persontransporter som finns i Stadshusets verksamheter samt vara tillgänglig för övriga delar av kommunens organisation. I vissa fall kräver arbetet specialutrustade bilar, varför det ännu inte är möjligt att flytta samtliga nuvarande personbilar till transportpoolen.

Två av digitaliseringsavdelningens bilar är specialutrustade och behövs som jourbilar. Under det kommande året ska det utredas hur frekvent den tredje bilen används samt möjligheten att avveckla den.

Två av fastighetsavdelningens bilar behöver i nuläget vara kvar. Övriga två personbilar flyttas till transportpoolen. Under det kommande året ska det utredas hur frekvent de två kvarvarande bilarna används samt möjligheten att avveckla dem.

Två av fastighetsavdelningens bilar behöver i nuläget vara kvar. Övriga två personbilar flyttas till transportpoolen. Under det kommande året ska det utredas hur frekvent de två kvarvarande bilarna används samt möjligheten att avveckla dem.

Sammantaget bedöms transportpoolen behöva innehålla åtta fordon, som ska drivas av el. Det innebär alltså att antalet personbilar bedöms kunna minskas jämfört med nuläget. Omställningen till eldrivna bilar ska göras på två till tre år.

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Till stadshuset är även åtta cyklar införskaffade, varav fyra elcyklar. Dessa ingår i transportpoolen och ska enligt mötes- och resepolicy användas för kortare transportsträckor. Enligt utredningen sker ca 30% av alla nuvarande bilpoolsresor inom centralorten Falköping och många av dessa bedöms kunna göras med cykel istället för bil. För att förbättra tillgängligheten för tjänstecyklarna, samt erbjuda möjligheter som motiverar medarbetare att cyklar till och från jobbet byggs ett cykelgarage utanför stadshuset där både tjänstecyklar och medarbetares egna cyklar kan parkeras.

Bokningssystemet för transportpoolen ska uppdateras. Där ska både bilar och cyklar, och om möjligt även kollektivtrafikbiljetter, kunna bokas. Detta arbete är påbörjat.

Ekonomiska konsekvenser

För laddstolpar kommer femtio procent av kostnaden från Naturvårdsverket på 300 000 kronor och 15 000 kronor per laddningspunkt. Totalkostnaden enligt offerten är 642 600 kronor och finansieras genom kommunstyrelsens investeringsmedel 2023.

Ett cykelgarage med 52 cykelplatser och 26 etagehållare ska uppföras på baksidan av Stadshuset. Kostnaden för cykelgaraget uppgår till 1 168 000 kr och det beräknas stå klart våren 2024. Detta finansieras genom kommunstyrelsens investeringsmedel 2023.

Transportpoolen administreras av park/gata och en internhyra debiteras den som lånar bil, precis som med nuvarande bilpool. Med denna modell är tanken att transportpoolen ska vara kostnadsneutral.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-09-04

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 37

Dnr 2023/01209

Återrapportering av uppdrag om att utreda förutsättningar för solceller på deponi

Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna utredningen om förutsättningar för etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att ett ställningstagande om lämplig markanvändning för området Falevi avgörs i framtagandet av den nya kommunövergripande översiktsplanen.

Sammanfattning

Utredning av förutsättningar för etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier visar att det finns möjligheter för etablering av nya verksamheter på en sluttäckt deponi som till exempel anläggning av solceller. Samtidigt poängterar både SGI (Statens geotekniska institut) och Avfall Sverige att det finns en oro att nyttjandet av deponierna kan äventyra själva sluttäckningen.

Eventuella projekt behöver utredas ordentligt och är beroende på förutsättningar på den specifika platsen.

I den pågående processen med en ny översiktsplan är framtida markanvändning för området Falevi föremål för diskussion. Av denna anledning behöver förutsättningar och olika intressen inom området vägas mot varandra innan ett slutligt ställningstagande om lämplig markanvändning för området.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-27
- Utredning - förutsättningar för etablering av solcellsparker på sluttäckta deponier

Paragrafen skickas till
Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 38

Dnr 2023/01322

Uppdrag om översyn av uppvärmningskällor i kommunala byggnader

Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att ge kommundirektören i uppdrag att genomföra en översyn av uppvärmningskällor i kommunala byggnader.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att uppdraget återrapporteras under kvartal 2 år 2024.

Sammanfattning

Hösten 2022 aviserade fjärrvärmebolaget en höjning på 27,9 %. Anledningen till höjningen grundade sig i kriget i Ukraina samt elkrisen i Europa.

Hösten 2023 aviserar fjärrvärmebolaget en höjning på 15,5 % vilket innebär en höjning på cirka 43 % under två års tid. Höjningen inför 2024 är enligt fjärrvärmebolaget Solör bioenergi Falköping AB kopplat till höga bränslepriser.

Kommunledningsförvaltningen anser att höjningen med cirka 43 % på två år inte är en rimlig höjning och att fjärrvärmeleverantören Solör bioenergi Falköping AB inte har motiverat höjningen på ett tydligt sätt.

Kommunledningsförvaltningen anser att konsekvensen av prisutvecklingen och de höga taxorna medför en risk att framtida etableringar i kommunen påverkas negativt. Befintliga etableringar får svårt att välja hållbara alternativ när fjärrvärmerna inte blir kostnadseffektiv.

Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att genomföra en översyn av uppvärmningskällor i kommunala byggnader.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- 2023 Priser Skaraborg - Nils Holgerssons rapport

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 39

Dnr 2023/01123

Besvarande av motion från Albin Gilbertsson (SD) om att erbjuda skolfrukost till grundskoleelever i Falköping**Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Sammanfattning

Albin Gilbertsson (SD) har i en motion föreslagit ”att kommunledningsförvaltningen tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen utreder förutsättningarna att kommunens grundskoleelever erbjuds en lättare frukost varje ordinarie skoldag.”

Kommunledningsförvaltningen föreslår att motionen bör anses besvarad då kommunstyrelsen den 18 oktober 2023, § 197 fattat beslut om att ta fram ett pilotprojekt om frukost i grundskolan. Uppdraget ska vara redovisat till kommunstyrelsen under första kvartalet 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-14
- Kommunstyrelsen § 197/2023
- Ordförandeförslag, 2023-09-28
- Kommunfullmäktige § 64/2023
- Motionen

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 40

Dnr 2023/00945

Riktlinje för flaggning på kommunala fastigheter i Falköpings kommun

Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att anta riktlinje för flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun, att gälla från och med den 1 februari 2024.

Sammanfattning

Flaggning är en tradition som syftar till att visa extra uppmärksamhet vid speciella tillfällen. En riktlinje är framtagen i syfte att underlätta samt tydliggöra för flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun. Riktlinjen omfattar hur, när och var flaggning får ske samt ansvarsfördelningen mellan hyresgäst och hyresvärd. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att anta riktlinjen om flaggning på kommunala fastigheter i Falköpings kommun.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Riktlinje för flaggning på kommunala fastigheter i Falköping kommun

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 41

Dnr 2023/01320

Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar 2024

Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar, att gälla från och med den 1 mars 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 25 september 2023, § 70.

Sammanfattning

Nuvarande taxa för Falköpings kommun allmänna vatten och avloppsanläggningar följer version av Svenskt Vattens rekommendation om taxeuppbyggnad från 2007. Sedan 2007 har denna taxeuppbyggnation som följs av de flesta kommuner i Sverige prövats i domstolar och som följd av rättspraxis har Svenskt Vatten år 2021 kommit med en ny rekommendation för taxeuppbyggnad. Ändring av taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar tar hänsyn till en del av de rättsprövade ändringarna i taxeuppbyggnation. Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar

Paragrafen skickas till
Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Justering av protokoll KUSH 2023-12-14

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Protokoll KUSH 2023-12-14.pdf

Storlek: 738925 byte

Hashvärde SHA256:

acbea18862b3cd66ab3535d8b7896d84e94efbaa541ef543e1704a18bddd590e

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 2:

KAROLA MARIA SVENSSON

Signerat med BankID 2023-12-18 08:33 Ref: e7543600-7345-45f7-afca-18da25964479

JOHANNA SVENSSON

Signerat med BankID 2023-12-18 09:50 Ref: 58708726-2c4e-45d2-83f0-acda17914a7e

Plats och tid	Ryttarsalen, Lärcenter, och digitalt klockan 09:05–11:57, ajournering kl. 10:12–10:36		
Beslutande	Karola Svensson (C), Ordförande Adam Johansson (M), 1:e vice ordförande, kl. 09:18–, §§ 27–31, del av § 26 Johanna Svensson (S), 2:e vice ordförande Albin Gilbertsson (SD)	Annika Carp (L), tjänstg. ers. Hassan Hussein (S) Erik Kyrkander (V) Fredy Neüman (S), tjänstg. ers. Stefan Lennartsson (C), tjänstg. ers.	
Övriga närvarande	Mats Svanteman (MP), adjungerad ledamot Sofia Thu vesson (C), ordförande barn- och utbildningsnämnden Sam Jubrant (KD), ordförande byggnadsnämnden Anders Blom (MP), ordförande kultur- och fritidsnämnden Sture Olsson (M), ordförande socialnämnden Helene Lundqvist (M), Västra Götalandsregionen Dina Ebbeson, biträdande förvaltningschef Edvin Ekholm, utvecklingschef Johanna Jonsson, folkhälsostrateg Karoline Jernsparv, ungdomsstrateg Sara Lehman Svensson, utvecklingsledare Mikael Winarve, säkerhetssamordnare Sebastian Helin, kommunsekreterare Robert Rydquist, förvaltningschef kompetens- och arbetslivsförvaltningen Karina Bronell, skolchef Eva Olofsson, biträdande socialchef Hampus Haga, kultur- och fritidschef Sarha Eng, avdelningschef kultur- och fritidsförvaltningen Ida Johansson, idrottsstrateg, § 28		
Justerare	Johanna Svensson (S)		
Underskrifter			
Sekreterare	Sebastian Helin	Paragrafer	§§ 26-31
Ordförande	Karola Svensson		
Justerare	Johanna Svensson		
	ANSLAGSBEVIS		
	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Organ	Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet		
Sammanträdesdatum	2023-12-14		
Justeringsdatum	2023-12-18		
Anslaget är uppsatt	2023-12-19–2024-01-09		
Förvaringsplats för protokollet	Kommunledningsförvaltningen		
Underskrift	Digitalt genom anslag Sebastian Helin		

Ärendelista

§ 26	Dnr 2022/00629006 Information om utskottets uppdrag och arbetssätt.....	3
§ 27	Dnr 2023/01319 Information om lägesbild i det brottsförebyggande arbetet	4
§ 28	Dnr 2023/01315 Återrapportering av strategiska utvecklingsmedel gällande Dotorp - en social hållbar och attraktiv plats för Falköpings invånare att vara aktiva och trivas på.....	6
§ 29	Dnr 2023/01074 Information om kommunrevisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga samt nämndernas svar på denna	7
§ 30	Dnr 2023/01314 Uppdrag om strategi för kommunens övergripande förebyggande arbete för barn och unga.....	14
§ 31	Dnr 2023/01313 Information från nämnderna till kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet.....	15

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 26

Dnr 2022/00629006

Information om utskottets uppdrag och arbetssätt

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhets beslut

- 1 Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

Kommunfullmäktige beslutade den 25 juni 2018, § 102 att från och med mandatperioden 2019–2022 inrätta ett utskott för sociala hållbarhetsfrågor under kommunstyrelsen. Vidare gavs uppdraget till kommunstyrelsen att anta en instruktion för utskottet, vilket kommunstyrelsen beslutade att göra den 6 februari 2019, § 23. Utskottet kom att ersätta folkhälsorådet, brottsförebyggande rådet och mångfaldsutskottet. Det fanns också frågor från demokratiberedningen som lades på utskottet. Utifrån den antagna instruktionen ska utskottet arbeta med sociala hållbarhetsfrågor på en strategisk och kommunövergripande nivå, vilket omfattar frågor om mänskliga rättigheter, demokrati, folkhälsa, inkludering, brottsförebyggande arbete samt frågor om jämställdhet och jämlikhet ur ett socialt hållbarhetsperspektiv. Utskottet har beslutat om fokusområden för arbetet med social hållbarhet i Falköpings kommun

- Ungas uppväxtvillkor
- Trygghet
- Utbildning och sysselsättning
- Demokrati, inflytande och social sammanhållning
- Fysisk miljö och bostadsmiljö

Under år 2023 har utskottet arbetat tematiskt och gått igenom nuläge och insatser på respektive tema. På dagens möte för utskottet dialog om vad som varit bra med 2023 års utskottsmöten och vad vi tar med oss in i år 2024.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 27

Dnr 2023/01319

Information om lägesbild i det brottsförebyggande arbetet

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhets beslut

- 1 Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

I samband med att lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete trädde i kraft den 1 juli 2023 infördes krav på att kommunen ska ta fram en lägesbild över brottsligheten inom kommunens geografiska område. Lägesbilden ska innehålla

1. en kartläggning av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser,
2. annan information av betydelse i sammanhanget, och
3. en analys av kartläggningen och informationen.

Inom Falköpings kommun har den nya Trygghetsamverkansgruppen (TSG) fått i uppdrag att arbeta fram lägesbilden. TSG består av representanter på verksamhetschefsnivå för kommunens förvaltningar samt VD för Falköpings Hyrebostäder och kommunpolis. När lägesbilden är klar kommer den att redovisas för kommunledningsgruppen, kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet och kommunstyrelsen. Själva lägesbilden kommer i Falköping vara bred; tanken är att den ska ge bra förutsättningar för att ta fram en åtgärdsplan. För att stämma med hur kommunledning tidigare beslutat att arbeta med trygghetsfrågor kommer lägesbilden sannolikt delas in i fyra fokusområden. Dessa är:

1. Trygg familj
2. Trygg förskola och skola
3. Trygga mötesplatser och relationer
4. Trygga fysiska miljöer

Dessa fokusområden kommer att kompletteras med brottsstatistik och för uppgiften annan relevant statistik såväl som samlad kunskap av hur Falköping upplevs och vilka problem vi står inför framöver. Utifrån lägesbilden ska en åtgärdsplan/handlingsplan tas fram. Denna bygger på data och information som sammanställs i lägesbilden, samt en analys av orsaker bakom utmaningarna.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-28

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 28

Dnr 2023/01315

Återrapportering av strategiska utvecklingsmedel gällande Dotorp - en social hållbar och attraktiv plats för Falköpings invånare att vara aktiva och trivas på

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhets beslut

- 1 Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet föreslår kommunstyrelsen att godkänna återrapportering av strategiska utvecklingsbidrag Dotorp – en socialt hållbar och attraktiv plats för Falköpings invånare att vara aktiva och trivas på.

Sammanfattning

Föreningarna IFK Falköping och Falköpings KIK påtalade under år 2021 att det fanns problem att bedriva verksamhet på idrottsområdet Dotorp utifrån en upplevd otrygghet. Ett samarbete startades mellan kultur- och fritidsförvaltningen och de två föreningarna med syfte att öka tryggheten på området och inkludera fler i föreningsverksamheten. En ansökan om projektmedel för ett projekt över två års tid gjordes till det kommunstrategiska utvecklingsbidraget. Kommunstyrelsen beviljade genom § 50/2022 kultur- och fritidsnämndens ansökan om strategiska utvecklingsbidrag för projektet Dotorp - en socialt hållbar och attraktiv plats för Falköpings invånare att vara aktiva och trivas på med 1 000 000 kr för år 2022. Återrapportering av strategiska utvecklingsbidrag för projektet ska göras efter varje år och lämnas till kommunstyrelsen. I återrapporteringen framgår att projektet har bedrivits i enlighet med de mål som satts upp för projektet i projektansökan samt inom budget för projektet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 29

Dnr 2023/01074

Information om kommunrevisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga samt nämndernas svar på denna

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhets beslut

- 1 Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

Deloitte AB har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av det förebyggande arbetet för barn och unga. Syftet med granskningen var att bedöma om socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten. I samband med granskningen har en rapport upprättats. I rapportens sammanfattning finns iakttagelser och rekommendationer. Revisionen har bett om synpunkter på rapporten från socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden.

Svaret på revisionsfrågan i rapporten är att revisionens sammanfattande bedömning är att kommunen (socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden) till stor del bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete kring barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten.

Granskningsrapporten sammanfattar sina iakttagelser och rekommendationer enligt följande:

Iakttagelser

- Mellan åren 2015–2022 ökade kostnaden (kronor/invånare) för barn- och ungdomsverksamheten (BoU) i Falköping med ca 80 %. Under samma period ökade kostnaderna i riket med 43 %, i liknande kommuner med 57 % och i Skaraborg med 50 %. År 2022 låg Falköping bland de 30 % av Sveriges kommuner som redovisat högst kostnad för BoU räknat i (kr/invånare).
- Budgeten för BoU (barn och unga) har varit relativt oförändrad under de tre senaste åren, mellan 32,7–33,8 mnkr. Samtidigt har den totala kostnaden ökat från 37,8 mnkr till 55 mnkr och därmed även budgetavvikelsen, från -15 % år 2020 till drygt -60 % år 2021 och 2022.

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

- Enligt officiella uppgifter var kostnaden för både individuellt behovsprövade och övriga öppna insatser lägre i Falköping än i riket, liknande kommuner och Skaraborg. Skillnaden gäller framför allt ”övriga öppna insatser”.
- Antalet placeringar av barn och unga i Falköping har ökat kraftigt, från 50 till 79, de senaste fem åren. Den största ökningen skedde mellan 2021 och 2022, från 60 till 79, vilket är en ökning med 32 %.
- De mest kostsamma placeringarna i Falköping under 2022 var HVB SoL samt HVB LVU som kostade i genomsnitt 2,7 mnkr resp. 2,4 mnkr per placering och år.
- Falköpings kommun saknar en kommunövergripande strategi för förebyggande arbete kring barn och unga.
- Ansvarsfördelningen för det förebyggande arbetet med barn och unga mellan berörda nämnder är otydlig. Däremot är ansvarsfördelningen inom respektive nämnd i huvudsak tydlig.
- Det finns relativt goda och väldokumenterade strukturer för samverkansarbete kring det förebyggande arbetet på tjänstemannanivå. Däremot saknas samverkansformer på politisk nivå.
- Falköpings kommun erbjuder ett stort antal förebyggande insatser. Insatserna börjar i förskolan och sträcker sig till elever i högstadiet. Dock saknas en tydlig processägare som ansvarar för och koordinerar arbetet.
- Huvuddelen av arbetet kring barn och unga sker i projektform och inte som en integrerad del av ordinarie verksamhet.
- Det förebyggande arbetet följs inte upp och utvärderas på ett strukturerat och systematiskt sätt. Detta medför svårigheter att bedöma huruvida insatserna är ändamålsenliga och uppnår önskade effekter.
- Åtterrapporering av det förebyggande arbetet kring barn och unga till respektive nämnd sker i liten skala. I sällsynta fall agerar nämnden (fattar beslut/ger uppdrag) med anledning av den erhållna informationen.

Rekommendationer

Revisionen rekommenderar socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden att:

- föreslå kommunfullmäktige att besluta om en övergripande strategi för kommunens arbete med förebyggande arbete kring barn och unga.
- utifrån den fastställda strategin, klargöra respektive nämnds roll och ansvarsområden samt utforma metoder för att stärka samarbete, koordination och gemensamt agerande inom kommunens förebyggande arbete för barn och unga.

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

- utvärdera och se över det totala utbudet av förebyggande åtgärder/insatser som tillhandahålls i dagsläget i förhållande till den fastställda målsättningen och strategin.
- överväga att integrera en större del av det förebyggande arbetet i den ordinarie verksamheten och därmed minska behovet av projektbaserat arbete.
- säkerställa att de resurser som tilldelas barn- och ungdomsverksamheten överensstämmer med de faktiska behoven och de fastlagda målen för det förebyggande arbetet kring barn och unga.

Samlade reflektioner

Nämndernas svar på granskningsrapporten återges i sin helhet senare i det här dokumentet. Några korta sammanfattande rader ges här, tillsammans med samlade reflektioner från nämndernas förvaltningschefer.

”Föreslå en övergripande strategi för kommunens arbete med förebyggande arbete kring barn och unga”

Nämnderna ställer sig i sina revisionsvar positiva till förslaget om att ta fram en övergripande strategi. Kommunstyrelsen föreslås därför i ärende 2023/01314 ge kommundirektören i uppdrag att ta fram ett förslag till strategi för kommunens arbete med förebyggande arbete kring barn och unga.

”Det finns relativt goda och väldokumenterade strukturer för samverkansarbete kring det förebyggande arbetet på tjänstemannanivå. Däremot saknas samverkansformer på politisk nivå.”

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet är det politiska forumet för samverkan och samordning av de sociala hållbarhetsfrågorna, där det förebyggande arbetet för barn och unga ingår. Att utskottet inte nämns eller beaktas i revisionsrapporten är en brist, vilken också påtalas av nämnderna i sina respektive svar.

Däremot finns anledning att stärka kopplingen mellan nämnderna och utskottet. Detta föreslås göras genom att på nämndernas respektive dagordningar lägga till ett informationsärende med återkoppling från utskottets möten, där ordföranden informerar nämnden om föregående mötes innehåll. Det föreslås också att på utskottets möten, med jämna mellanrum, lägga till ett informationsärende där respektive nämndsordförande redovisar relevant information från nämndens arbete och ansvarsområde.

”Det förebyggande arbetet följs inte upp och utvärderas på ett strukturerat och systematiskt sätt.”

På kommunstyrelsen utskott för social hållbarhet redovisas vid varje möte, utifrån olika fokusområden, hur nuläget ser ut, vilket arbete som görs och

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

upplevda effekter av det, samt vilka utmaningar som finns framåt. I och med detta görs en strukturerad uppföljning till det politiska samverkansforumet.

Övriga reflektioner

I övrigt är viktigt att nämnda att kommunen på tjänstepersonnivå fastställt en struktur och organisering för det sociala hållbarhetsarbetet där resurser samlas för att åstadkomma ett kraftfullare arbete och bättre samverkan. Detta syftar till att resurserna ska användas mer effektivt och att tydliggöra uppdrag, ansvar och roller. Denna struktur och organisation har informerats utskottet för social hållbarhet på tidigare möten, bland annat 12 oktober 2023.

Socialnämndens svar på revisionsrapport

Socialnämnden lämnade synpunkter på granskningen på möte 27 september:

Nämnden instämmer i Deloittes bedömningar kring att det skulle behövas en övergripande strategi för det förebyggande arbetet. Det skulle skapa stabilare förutsättningar för verksamheterna. I den övergripande strategin skall det ingå en beskrivning av formerna för de berörda nämndernas samarbete. Detta för en ökad effektivitet och resursoptimering i det förebyggande arbetet även på politisk nivå. Nämnden noterar också att det övergripande arbetet i kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet, KUSH, som till stora delar är den sammanhållande politiska strukturen för arbetet med social hållbarhet där det förebyggande arbetet ingår. Det arbete som sker inom ramen för KUSH saknas helt i Deloittes rapport.

Nämnden anser att även kommunstyrelsen bör svara på revisionsrapporten, då det övergripande arbetet med social hållbarhet annars riskerar att tappas bort.

Nämnden kan också se ett behov att utifrån strategin klargöra respektive nämnds roll och ansvarsområden samt utforma metoder för att stärka samarbete, koordination och gemensamt agerande inom kommunens förebyggande arbete för barn och unga.

Nämnden delar delvis bedömningen att nämnden kan utveckla uppföljning och utvärdering av det förebyggande arbetet kring barn och unga, på nämnds- och förvaltningsnivå. Sedan något år tillbaka pågår ett arbete med att utveckla systematisk uppföljning på individnivå, som är ett sätt att stärka uppföljning och utvärdering och att jämföra verksamhetens resultat med varandra. En utvärdering av KRAFT har påbörjats och kommer att genomföras under hösten 2023. Det är ett pågående arbete, som behöver fortsätta. Nämnden kommer att hållas informerad om hur arbetet fortskrider och vilka slutsatser uppföljningen och utvärderingar kommer fram till.

Gällande rekommendationen att kommunen ska överväga att integrera en större del av det förebyggande arbetet i den ordinarie verksamheten och därmed minska behovet av projektbaserat arbete delar inte nämnden

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

revisionens bedömning. Stora delar av det förebyggande arbetet sker inom ordinarie budget, t ex fältsekreterare, Ällagatans förebyggande team, ungdomsmottagning mm. Den enda verksamhet som i nuläget bedrivs i projektform är KRAFT. Att bedriva verksamhet i projektform kan ibland vara nödvändigt för att kunna pröva nya arbetssätt och metoder, då dessa kan behöva utvärderas innan de lyfts in i ordinarie verksamhet.

Deloitte konstaterar i sin rapport att den sammanlagda bedömning är att Falköpings kommun inte ligger i linje med jämförbara kommuner när det gäller volym och kostnad för barn- och ungdomsverksamhet.

Antalet placeringar och kostnaden för placeringar har stabiliserats under 2023 och förvaltningen gör bedömningen att arbetet med att minska andelen externa placeringar till förmån för hemmaplanslösningar går åt rätt håll. Förvaltningen har utökat verksamheten på Ällagatans förebyggande team med två personal, vilket innebär att den förebyggande verksamheten har utökats.

Budgeten för barn- och ungdomsverksamheten har överskridits under flera år och nämnden har i sina verksamhetsplaner angivit att budgeten inte överensstämmer med de faktiska behoven.

Sammanfattningsvis delar nämnden i stort Deloitte's bedömningar, främst gällande behovet av en gemensam strategi och att samverka mellan nämnderna i det förebyggande arbetet behöver stärkas.

Kultur- och fritidsnämndens svar på revisionsrapport

Kultur- och fritidsnämnden lämnade synpunkter på granskningen på möte 26 september:

Kultur- och fritidsnämnden är positiv till revisorernas förslag om en övergripande strategi för kommunens samlade förebyggande trygghetsarbete för barn och unga. Strategin bör innehålla mål som de berörda nämnderna kan implementera i sina respektive verksamhetsplaner. I den övergripande strategin ska det ingå en beskrivning av formerna för de berörda nämndernas samarbete. Detta för en ökad effektivitet och resursoptimering i det förebyggande arbetet även på politisk nivå

Kultur- och fritidsnämnden är positiv till att hitta förbättrade metoder för att följa upp och utvärdera det förebyggande trygghetsarbetet för barn och unga, även om nämnden är medveten om svårigheterna med att mäta effekterna av förebyggande insatser.

Kultur- och fritidsnämnden kan konstatera att återslagningen till nämnden av det förebyggande arbetet behöver förbättras och systematiseras.

Kultur- och fritidsnämnden delar inte revisionsrapportens iakttagelse om att det saknas samverkansformer på politisk nivå. Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet hanterar det övergripande förebyggande trygghetsarbetet

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

riktat mot barn och unga. Till dessa möten bjuds både nämndsordföranden och förvaltningschefer in. Kultur- och fritidsnämndens bedömning är dock att det finns utvecklingspotential i samverkan på politisk nivå gällande det förebyggande trygghetsarbetet. Bland annat behöver arbetet i kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet förankras tydligare i nämnden. Ansvarsfördelningen mellan nämnderna bör också förtydligas.

Resurserna för det förebyggande arbetet riktat mot barn- och unga är större än vad som framgår i revisionsrapporten. Revisorerna skriver att budgeten för barn- och unga de tre senaste åren legat på 32,7–33,8 mnkr. De samlade budgeterade resurserna för det förebyggande trygghetsarbetet är betydligt större än så. Stora delar av den verksamhet som kultur- och fritidsnämnden och dess förvaltning bedriver bör betraktas som främjande och förebyggande verksamhet för barn och unga. Kultur- och fritidsnämnden fick inför verksamhetsåret 2023 en ramhöjning på 1,5 mnkr som var öronmärkt för det främjande och förebyggande arbetet riktat mot unga. Den budget för förebyggande arbete riktat mot barn och unga som presenteras i revisorernas rapport blir därför missvisande.

Kultur- och fritidsnämnden kan konstatera att revisorerna i sin rapport helt utelämnat kommunstyrelsens och kommunledningsförvaltningens ansvar för dessa frågor. Kommunstyrelsen och kommunledningsförvaltningen har- och tar ett stort samlat ansvar för det förebyggande trygghetsarbetet riktat mot barn och unga. Att det inte noterats i den genomförda granskningen är en brist.

Barn- och utbildningsnämndens svar på revisionsrapport

Barn- och utbildningsnämnden lämnade synpunkter på granskningen genom arbetsutskottet på möte 10 oktober:

Rapportens granskning handlar till stora delar om socialnämndens verksamhet och det förbyggande arbetet för barn och unga inom barn- och utbildningsnämnden berörs väldigt lite.

Nämnden instämmer i revisionens bedömning att en övergripande strategi för kommunens förebyggande arbete bör tas fram, för att på så vis skapa stabilare förutsättningar för verksamheterna. Nämnden noterar också att det övergripande arbetet i kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet, KUSH, som till stora delar är den sammanhållande politiska strukturen för arbetet med social hållbarhet och där det förebyggande arbetet ingår. Till dessa möten bjuds både nämndsordföranden och förvaltningschefer in. Det arbete som sker inom ramen för KUSH saknas helt i Deloittes rapport.

En reflektion är att arbetet i KUSH mer systematiskt ska återrapporteras till respektive nämnd, för att det samordnade och övergripande arbetet ska vara en naturlig del i nämndernas arbete.

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Nämnden kan konstatera att revisorerna i sin rapport helt utelämnat att kommunledningsgruppen genom kommunledningsförvaltningen har ett pågående förebyggande trygghetsarbete riktat mot barn och unga. Att det inte noterats i den genomförda granskningen är en stor brist.

I rapporten står det att ” Huvuddelen av arbetet kring barn och unga sker i projektform och inte som en integrerad del av ordinarie verksamhet.” Detta är direkt felaktigt då vi för närvarande endast har en verksamhet som i nuläget bedrivs i projektform (KRAFT).

All övrig samverkan sker inom den ordinarie verksamheten. Barn- och utbildningsförvaltningen har bland annat en upparbetad samverkan med socialförvaltningen som innefattar chefer på enhetsnivå, elevhälsa samt socialsekreterare.

Nämnden instämmer i delar av Deloittes slutsatser. Nämnden gör bedömningen att en gemensam strategi för det förebyggande arbetet kan underlätta för verksamheterna i utformandet och styrningen av det förebyggande arbetet.

Nämnden delar i stora delar Deloittes bedömningar, men instämmer inte i att det förebyggande arbetet sker i projektform i någon större grad.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-06
- Kommunrevisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 30

Dnr 2023/01314

Uppdrag om strategi för kommunens övergripande förebyggande arbete för barn och unga

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhets förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att under 2024 ta fram ett förslag till strategi för kommunens övergripande förebyggandearbete för barn och unga.

Sammanfattning

Deloitte AB har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av det förebyggande arbetet för barn och unga. I revisionens rekommendationer ingår att ” föreslå kommunfullmäktige att besluta om en övergripande strategi för kommunens arbete med förebyggande arbete kring barn och unga”. Socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden har alla i sina respektive revisionsvar bedömt detta vara en bra idé som skulle stärka förutsättningarna för kommunens övergripande förebyggande arbete för barn och unga i Falköpings kommun.

Framarbetandet av ett förslag till strategi kan göras med befintlig personal och kräver således ingen ytterligare finansiering än personalens arbetstid. Huruvida genomförandet av strategin sedan kräver finansiering eller prioritering på något sätt får framgå av själva strategidokumentet och tillhörande underlag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-06
- *Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21 (se KUSH § 29/2023)*
- *Kommunrevisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga (se KUSH § 29/2023)*

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

§ 31

Dnr 2023/01313

Information från nämnderna till kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet

Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhets beslut

- 1 Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

Kommunfullmäktige beslutade den 25 juni 2018, § 102 att från och med mandatperioden 2019–2022 inrätta ett utskott för sociala hållbarhetsfrågor under kommunstyrelsen. Utskottet ska arbeta med socialt hållbarhetsfrågor på en strategisk och kommunövergripande nivå och har jobbat med fokusområdet såsom ungas uppväxtvillkor, trygghet, arbetsmarknad, demokrati och inflytande samt fysisk miljö och bostadsmiljö. Utskottet har i uppdrag att på ett aktivt och systematiskt sätt leda hållbarhetsarbete i alla nämnder och bolag. I dialoger kring utskottets roll så har det framkommit att det behövs en starkare koppling till nämndernas arbete i utskottet. Därför införs en informationspunkt där nämnderna får berätta om sitt nuläge kopplat till sociala hållbarhetsfrågor.

Barn- och utbildningsnämnden

- Gymnasiebehörighet ca 84% (förbättring sen lovskolan tillkommit)
- Ny rutin för närvaro i skolan
- Uppdrag fullföljd utbildning – UP2 (SKR)
- Tidiga insatser kring språkutvecklande arbete
- Psykisk ohälsa och frånvaro är viktig förklaring till tapp kring högskoleförberedande från 90 % till 80 %.

Byggnadsnämnden

- Principer för byggnation av nya bostadsområden, variation av upplåtelseformer för att åstadkomma organisk blandning. Inte mer än 300 meter till grönområde.

Kompetens- och arbetslivsnämnden

- Nytt avtal för lärare inom vuxenutbildning
- Digitalisering av handläggning av bistånd (effektivisering, frigöra resurser, öka inslaget av socialt arbete)
- Framtagande av verksamhetsplan 2024-2026

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kultur- och fritidsnämnden

- Utvecklingsprojektet på Dotorp
- Äntligen fredag
- Lovaktiviteter
- Verksamhetsområde ungdom
- Fritidspolitiskt program

Socialnämnden

- Barn och unga som anhöriga
 - Fler förebyggande insatser utifrån kommande socialtjänstlag
 - Utvärdering av KRAFT (ökad måluppfyllelse, närvaro, minskad andel konflikter)
-

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Datum
2023-12-11

Rådet för funktionshinderfrågor

Närvarande

Karola Svensson (C) Ordförande

Elias Assio (M)

Suzanne Åkerlund (L)

Kent Mossby (M)

Dag Högrell (L)

Lillemor Bertilsson (S)

Corry Thuresson (S)

Emma Hillestrand (S)

Henrik Sjöberg (S)

Roger Lundberg (S)

Kjell-Åke Andersson, Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, RSMH

Lennart Häger, Synskadades Riksförbund, SRF

Margareta Nilsson, Hörselskadades Riksförbund, HRF

Inga-Maj Johansson, Riksförbundet för Utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna, FUB

Monica Setterberg, Falköpings Reumatikerförening

Marie Ryberg, Falköpings Reumatikerförening

Agneta Lindblom, Föreningen för rörelsehindrade barn och ungdomar, RBU

Lars Svensson, kommundirektör

John Wallberg, verksamhetschef avdelning för funktionsnedsättning

Per Larsson, utvecklingsledare

Karin Stigner, verksamhetsutvecklare socialförvaltningen

Johanna Aldén, nämndsekreterare

Mötesanteckningar rådet för funktionshinderfrågor

Tisdagen den 11 december kl. 18:00-20:00, Ryttersalen Lärcenter.

1. Föregående mötesanteckningar

Genomgång av föregående mötesanteckningar.

2. Återkoppling regeln om 11 timmars dygnsvila

Verksamhetschef John Wallberg presenterar bakgrund till de nya skärpta reglerna kopplat till arbetstidslagen. Utgångspunkt är att personal ska ha 11 timmars vila per dygn och 36 timmars vila per vecka.

Generell påverkan på verksamheten är att tid för rapportering försvinner, all personal kommer inte kunna delta på gemensamma APT eller utbildningsdagar då det alltid kommer ske en krock med någons rätt till vila.

Inom gruppbostäderna får personal arbeta 20 timmar i sträck men då krävs 20 timmars efterföljande vila. Detta drabbar framförallt verksamhetens helger då personal inte får jobba längre pass. Det kan även komma att påverka semesterresor men där är timanställning en potentiell lösning.

Personal inom den personliga assistansen kan komma att behöva arbeta fler pass med anledning av den skärpta regleringen. Det finns dock möjlighet att genom MBL komma överens om 24-timmars pass. En av förutsättningarna är då att kommunstyrelsen fattar beslut i frågan. Kommunstyrelsen väntas hantera ärendet under början av 2024. Beslutet kan dock komma att överprövas av den ny tillsatta arbetstidsnämnden.

Även äldreomsorgen påverkas och har bland annat behövt anställa fler personal för att få ihop schemasättningen.

3. Information om kommunens organisation

Falköpings nya kommundirektör Lars Svensson presenterar sig inför rådet och redovisar kommunens övergripande organisation och verksamhets specifikt kommunstyrelsen.

4. Information om tillgänglighet på kommunens webbsida

Ärendet utgår på grund av sjukdom men tas upp vid ett annat mötestillfälle framöver.

5. Workshop om framtidens äldreomsorg

Utvecklingsledare Per Larsson och verksamhetsutvecklare Karin Stigner har i uppdrag att utreda framtidens äldreomsorg. De besöker olika forum i kommunen för att samla in synpunkter och tankar kring frågan. Resultatet kommer sedan att sammanställas och levereras till kommunens beredning för äldreomsorg.

Synpunkter som lyfts fram under mötet är bland annat vikten av anpassade bostäder, individanpassade alternativ kopplat till digitala medel samt frivilliga insatser med stöd av kommunen.

6. Övriga frågor

- Sammanträdestider för år 2024 fastställs:

28 februari kl. 18:00-20:00	13 maj kl. 18:00-20:00	11 september kl. 18:00-20:00	27 november kl. 18:00-20:00
--------------------------------	---------------------------	---------------------------------	--------------------------------

- Fråga lyfts om vilka föreningar som fått enkäten om ett potentiellt föreningarnas hus. Ordföranden har, efter rådets möte, fått svar från kultur- och fritidsförvaltningen: Enkäten har skickats ut till samtliga föreningar som finns med i kommunens föreningsregister. Rådet uppmanas registrera sina föreningar i registret och hålla kontaktuppgifterna uppdaterade.

Rådet är intresserat av att få veta mer om föreningsbidrag och utredningen av ett potentiellt föreningarnas hus. Representant från kultur- och fritidsförvaltningen bjuds in till ett av rådets möten under våren 2024 för vidare information i dessa frågor.

Karola Svensson (C)
Ordförande

Kommunala pensionärsrådet

Närvarande

Karola Svensson (C) Ordförande

Sture Olsson (M)

Anders Winlöf (M)

Barbro Westergren, SKPF

Elisabeth Dahlålv, SPF Frökina

Ulla-Britt Hellman, SPF Falköping

Jan Gustafsson, RPG

Johanna Svensson (S)

Märtha Liljegren, SKPF

Ulla-Lisa Karlberg, SKPF

Gullan Björk, SPF Frökina

Gunnel Bergqvist, SPF Falköping

Lars Svensson, kommundirektör

Per Larsson, utvecklingsledare

Karin Stigner, verksamhetsutvecklare socialförvaltningen

Johanna Aldén, nämndsekreterare

Mötesanteckningar kommunala pensionärsrådet

Torsdagen den 14 december kl. 13:00-15:10, Ryttarsalen Lärcenter.

Ärende

Parentation

1. Föregående mötesanteckningar

Genomgång av föregående mötesanteckningar.

2. Workshop om framtidens äldreomsorg

Utvecklingsledare Per Larsson och verksamhetsutvecklare Karin Stigner har i uppdrag att utreda framtidens äldreomsorg. De besöker olika forum i kommunen för att samla in synpunkter och tankar kring frågan. Resultatet kommer sedan att sammanställas och levereras till kommunens beredning för äldreomsorg.

Synpunkter som lyfts fram under mötet är bland annat vikten av anpassade boenden, utbud av aktiviteter samt möjligheten till användning av artificiell intelligens (AI).

3. Information om kommunens organisation

Falköpings nya kommundirektör Lars Svensson presenterar sig inför rådet och redovisar kommunens övergripande organisation och verksamhets specifikt kommunstyrelsen.

Rådet önskar ta del av den presentation som Lars visat. Den skickas med tillsammans med mötesanteckningarna.

4. Information om tillgänglighet på kommunens webbsida

Ärendet utgår på grund av sjukdom men tas upp vid ett annat mötestillfälle framöver.

5. Övriga frågor

- Sammanträdestider för år 2024 fastställs:

29 februari kl. 10:00-12:00	16 maj kl. 10:00-12:00	12 september kl. 10:00-12:00	28 november kl. 10:00-12:00
--------------------------------	---------------------------	---------------------------------	--------------------------------

- Fråga lyfts om vilka föreningar som fått enkäten om ett potentiellt föreningarnas hus. Ordföranden meddelar att enkäten har skickats ut till samtliga föreningar som finns med i kommunens föreningsregister. Rådet uppmanas registrera sina föreningar i registret och hålla kontaktuppgifterna uppdaterade. Representant från kultur- och fritidsförvaltningen bjuds in till rådets möte i maj för vidare information i dessa frågor.
- Rådet önskar mer information om socialnämndens budget för år 2024. Sture Olsson (M) redogör för nuläget men då allt inte är klart bjuds en representant från socialförvaltningen in till rådets möte i februari för djupare genomgång.

- Dialog kring två insändare som publicerats i Falköpings tidning; en gällande personalsituation på Katarinagården och en gällande intraprenad på Tåstorp avdelning korttid/växelvård.

Karola Svensson (C)
Ordförande

Plats och tid Teams kl. 13.30–14.20

Beslutande

Karola Svensson (C), ersätter Adam Johansson (M)	Falköping
Johanna Svensson (S)	Falköping
Catrin Hulmarker (M)	Hjo
Pierre Robert Rydén (S), vice ordförande	Hjo
Torbjörn Colling (M)	Karlsborg
Jonas Davidsson (S)	Karlsborg
Johan Ask (S), § 14–17	Skövde
Jan Hanna (S), ordförande	Tibro

Övriga närvarande

Ersättare
Samuel Björgvinsson (KD), Hjo
Annelie Johansson (S), Hjo

Övriga

Pelle Holmström, förbundschef
Eleonor Daag, sekreterare

Utses att justera

Pierre Robert Rydén

Underskrifter

Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.

Sekreterare Eleonor Daag

Paragrafer 12–17

Ordförande Jan Hanna (S)

Justerare Pierre Robert Rydén (S)

Innehållsförteckning

Direktionsriktlinje för attest hos Miljösamverkan östra Skaraborg – revidering....	3
Fullmakt till anställda hos Skövde kommun att företräda Miljösamverkan östra Skaraborg under 2024	4
Utredningsuppdrag till förbundschefen om utveckling av kommunalförbundets verksamhet.....	6
Information	8
Starttider och datum för direktionens sammanträden 2024.....	9
Övriga frågor	10

Direktionsriktlinje för attest hos Miljösamverkan östra Skaraborg – revidering

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutar att anta en reviderad direktionsriktlinje för attest. Riktlinjen gäller från och med den 1 januari 2023.

Redogörelse för ärendet

Miljösamverkan östra Skaraborg har tagit fram ett förslag till direktionsriktlinje för attest. En översyn av den gällande riktlinje har genomförts. Förändringarna kan i huvudsak härledas till införandet av ett nytt ekonomisystem och hantering av bokföringsorder.

Direktionsriktlinjen omfattar även ett förtydligande om vilka fullmakter direktionen beslutar om.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-12-08

Direktionsriktlinje för attest

Bilaga

Direktionsriktlinje för attest

Fullmakt till anställda hos Skövde kommun att företräda Miljösamverkan östra Skaraborg under 2024

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutar att ge fullmakt till nedanstående personer att företräda Miljösamverkan östra Skaraborg under år 2024 och föra dess talan och vidta rättshandlingar i övrigt inom nedan angivna områden samt underteckna nödvändiga handlingar.

Detta beslut ersätter direktionens tidigare beslut om fullmakter som fattades den 20 oktober 2023, Dir § 9.

Rätt att företräda Miljösamverkan östra Skaraborg vad gäller medel på bankräkningar och giro

Bemyndigande till av Skövde kommun anställda

[Redacted names]

att två i förening företräda Miljösamverkan östra Skaraborg avseende medel på bankräkningar och giro. Dessa personer har också rätt att var och en beslutsattestera bokföringsorder inom området.

Rätt att företräda Miljösamverkan östra Skaraborg vad gäller skattedeklarationer och inkomstdeklaration.

Bemyndigande till av Skövde kommun anställda

[Redacted names]

att företräda Miljösamverkan östra Skaraborg avseende skattedeklarationer och inkomstdeklaration samt beslutsattestera bokföringsorder och utbetalning inom området.

Rätt att ansöka om betalningsförelägganden och utmätningar.

Av Skövde kommun anställda

[Redacted names]

, får envar tillsammans med någon av [Redacted names] för Miljösamverkan östra Skaraborgs räkning ansöka om betalningsförelägganden och utmätningar.

Dir § 13 forts.

Beslutsattestanter

Vid Skövde kommun anställda

[Redacted]
[Redacted] tilldelas rätten att
beslutsattestera bokföringsorder.

Fullmakt för ekonomisystem

Vid Skövde kommun anställda

[Redacted]
[Redacted] som behöver
tillgång till Miljösamverkan östra Skaraborgs uppgifter i ekonomisystem för att
utföra arbetsuppgifter enligt tjänsteavtalet, tilldelas rätten till detta.

Förbundschefens delegation under löpande år

Direktionen delegerar till förbundschefen, och vid dennes förfall till biträdande förbundschef, rätten att under perioden 2024-01-01–2024-12-31 utfärda fullmakt för ombud att företräda förbundet, föra dess talan och vidta rättshandlingar i övrigt inom ovan angivna områden samt att underteckna dit tillhöriga handlingar och beslutsattestera bokföringsorder.

Redogörelse för ärendet

Miljösamverkan östra Skaraborg har genom avtal gett olika avdelningar hos Skövde kommun i uppdrag att utföra vissa administrativa uppgifter inom till exempel ekonomi. För att underlätta hanteringen av löpande arbetsuppgifter behöver direktionen utse namngivna beslutsattestanter och fullmaktstagare.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-12-08

Beslutet skickas till

Skövde kommuns avdelning för ekonomi och verksamhetsstyrning
Samtliga personer som omfattas av beslutet

Utredningsuppdrag till förbundschefen om utveckling av kommunalförbundets verksamhet

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutar att ge förbundschefen följande uppdrag:

Utreda förutsättningarna för kommunalförbundet att ansvara för medlemskommunernas tillsyn och tillståndsgivning enligt följande lagstiftning:

- Alkohollag (2010:1622)
- Lag (2018:2088) om tobak och liknade produkter
- Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter
- Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel

Uppdraget ska redovisas i form av:

- a) En översiktlig behovsutredning som visar behovet av resurser samt ett förslag till organisation samt relevanta förutsättningar för behovet av resurser.
- b) En sammanställning av vilka styrdokument eller beslut som behöver ändras och hur.
- c) En översiktlig tidsplan samt förutsättningar för ett eventuellt beslut om ansvarsförändring enligt uppdraget samt eventuellt behov av fördjupade utredningar.

Uppdraget ska redovisas vid direktionens sammanträde i mars 2024.

Redogörelse för ärendet

Idag finns ett samverkansavtal mellan Miljösamverkans medlemskommuner (Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro) och Lidköpings kommun som hanterar kommunernas tillstånds- och tillsynshandläggning i frågor om alkohol, tobak och liknade produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt kontroll av receptfria läkemedel. Miljösamverkan har idag endast en mindre del av tillsynsansvaret inom lagen om tobak och liknade produkter.

Dir § 14 forts.

De förändringar av Miljösamverkan östra Skaraborgs verksamhet som har genomförts under de senaste åren medför att det nu finns anledning att utreda om det är möjligt att utöka förbundets ansvarsområde. Uppdraget till förbundschefen innebär att utreda om det finns möjligheter till effektivisering av att samordna andra kommunala tillsynsområden än de som kommunalförbundet ansvarar för i dag. Aktuella områden för uppdraget är tillstånds- och tillsynshandläggning i frågor om alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt kontroll av receptfria läkemedel.

Utredningen ska visa om det finns förutsättningar för kommunalförbundet att utöka sitt ansvarsområde och ansvara för tillsyn med tillhörande arbetsuppgifter inom de angivna områdena. Utredningen ska utgå från att ansvaret för förbundet skulle få samma förutsättningar som de som anges i medlemskommunernas nuvarande avtal med Lidköpings kommun inom ramen för Tillståndsenheten i samverkan (TiS).

I utredningen ska förbundschefen ta fram ett förslag till organisation samt uppskatta resursbehovet för de nya ansvarsområdena. Utredningen ska också visa på behovet av vilka styrdokument eller beslut som behöver ändras eller upprättas och vad som ska ingå i respektive handling samt andra eventuella styrningar som krävs för att förbundet ska kunna utöka sitt ansvarsområde.

Utredningen ska också beskriva de förutsättningar som slutsatserna i utredningen vilar på samt osäkerheter och områden som kan behöva utredas ytterligare.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-12-08

Dir § 15

Information

- a) Tillsyns- och kontrollplan för år 2024 (dnr 2023-8761)
- b) Internkontrollrapport tertial 2 2023 (dnr 2023-5580)
- c) Återbetalning av felaktiga avgifter
- d) Direktionens nästa sammanträde hålls fredagen den 8 mars 2024.

Starttider och datum för direktionens sammanträden 2024

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutar att ändra starttiden för några av sina sammanträden 2024. Direktionen beslutar också att inte ändra datumet för sitt sammanträde i juni.

Följande datum och starttider gäller:

- Fredag 8 mars kl. 13.30
- Onsdag 19 juni kl. 8.30
- Fredag 18 oktober kl. 8.30
- Fredag 13 december kl. 8.30

Dir § 17

Övriga frågor

Förbundschefen Pelle Holmström informerar om samverkan med andra kommuner.

Direktionens ordförande Jan Hanna tackar direktionen för gott samarbete under året och önskar alla en god jul och ett gott nytt år.

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och
utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: JAN HANNA
Date: 2023-12-20 12:43:17

BankID refno: 78c1eae8-2950-4a27-ad22-9112d9ddffc9

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Jan Hanna

Signed by: ELEONOR DAAG
Date: 2023-12-21 08:50:01

BankID refno: b7a045ec-af92-4ee1-a015-6d8a29279e29

Sekreterare: Eleonor Daag

Signed by: Pierre Robert Rydén
Date: 2023-12-20 19:35:20

BankID refno: c7948da0-482a-4541-95ed-035e34b7000d

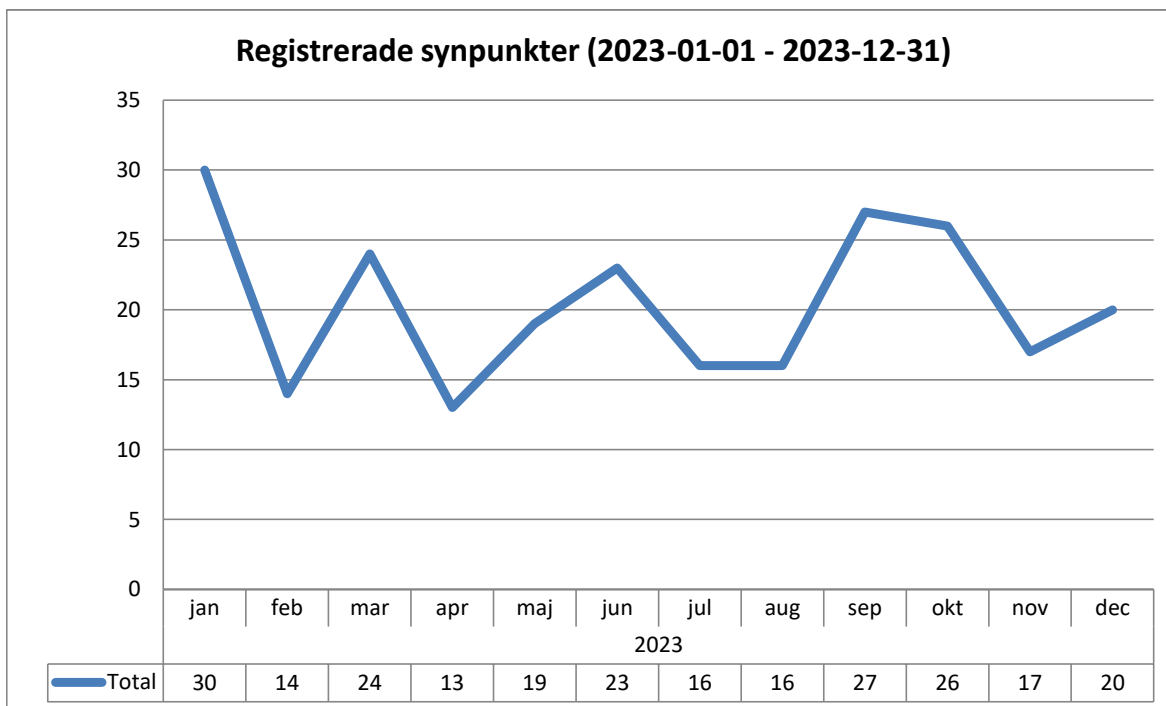
Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Pierre Rydén

Rapport inkomna synpunkter

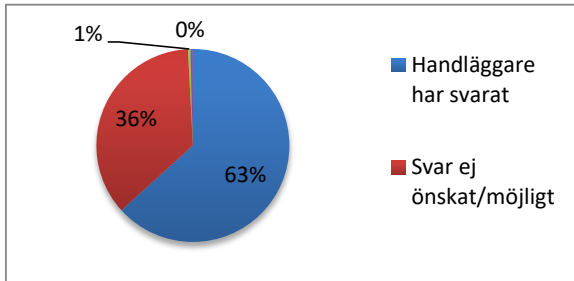
Vald period 2023-01-01 - 2023-12-31

Sammanfattning

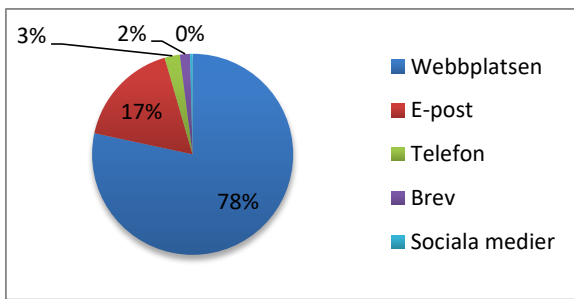
Antal registrerade synpunkter	Antal	%
Avslutade	242	98,8%
Öppna	3	1,2%
Totalt	245	100,0%

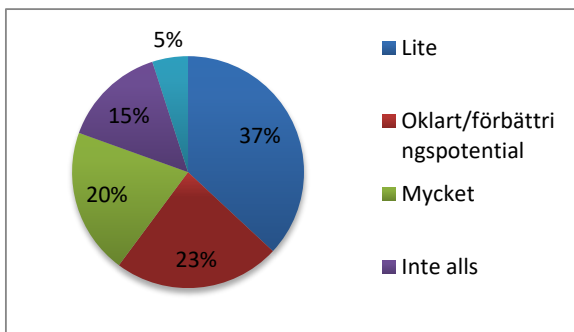
Status	Antal	%
Handläggare har svarat	155	63,3%
Svar ej önskat/möjligt	88	35,9%
Autosvar felanmälan	1	0,4%
Ingen bekräftelse skickad	1	0,4%
Totalt	245	100,0%

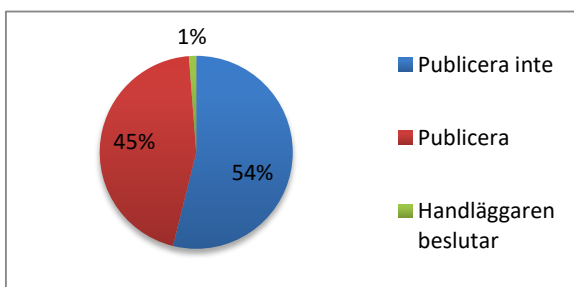
Inkom via	Antal	%
Webbplatsen	192	78,4%
E-post	42	17,1%
Telefon	6	2,4%
Brev	4	1,6%
Sociala medier	1	0,4%
Totalt	245	100,0%

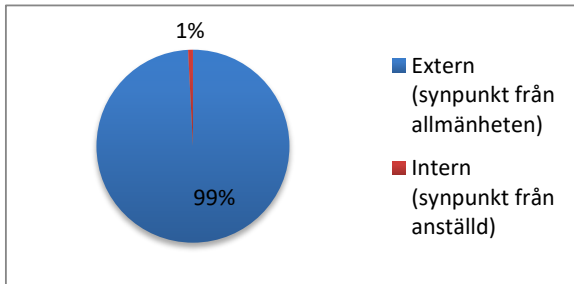
Medfört förbättring	Antal	%
Lite	89	36,9%
Oklart/förbättringspotential	56	23,2%
Mycket	49	20,3%
Inte alls	35	14,5%
Irrelevant	12	5,0%
(blank)		0,0%
Totalt	241	100,0%

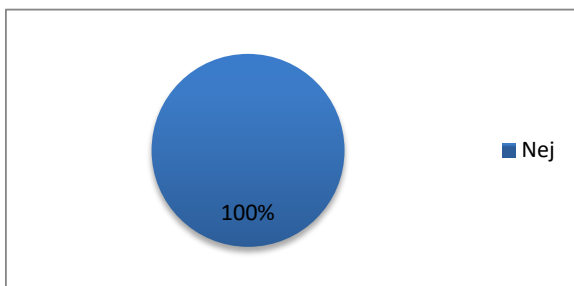
PuL-granskat	Antal	%
Publicera inte	132	53,9%
Publicera	110	44,9%
Handläggaren beslutar	3	1,2%
Totalt	245	100,0%

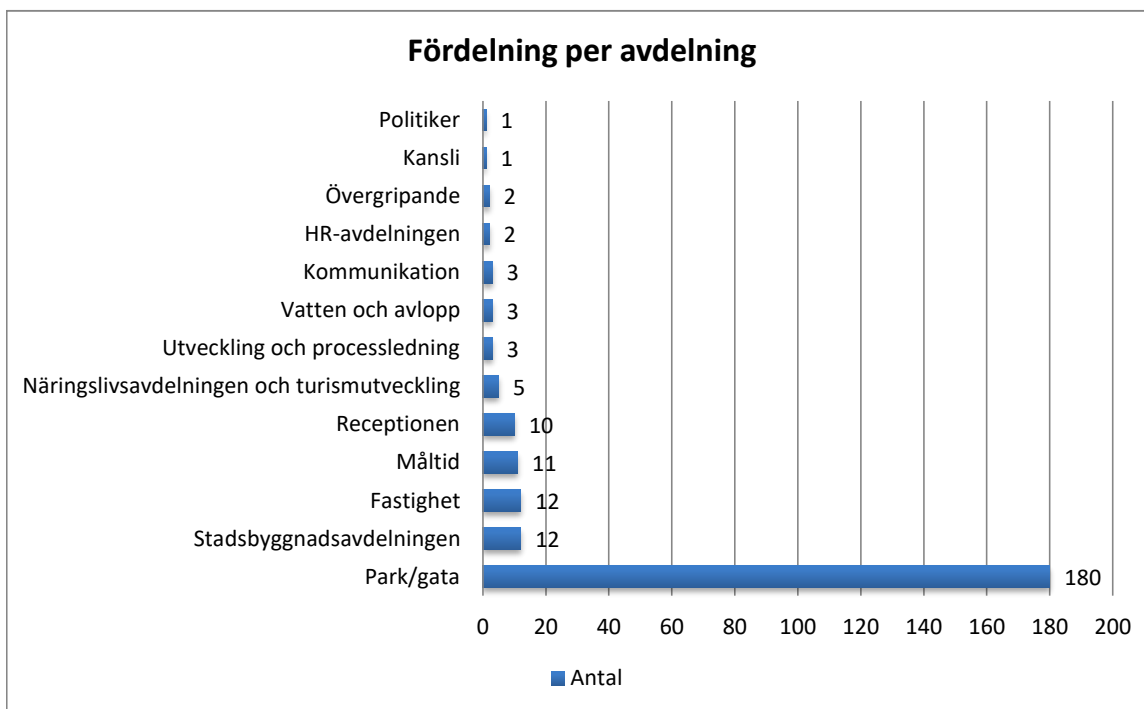
Lämnad av	Antal	%
Extern (synpunkt från allmänheten)	243	99,2%
Intern (synpunkt från anställd)	2	0,8%
Totalt	245	100,0%

Sekretess	Antal	%
Nej	245	100,0%
Totalt	245	100,0%

Fördelning per avdelning

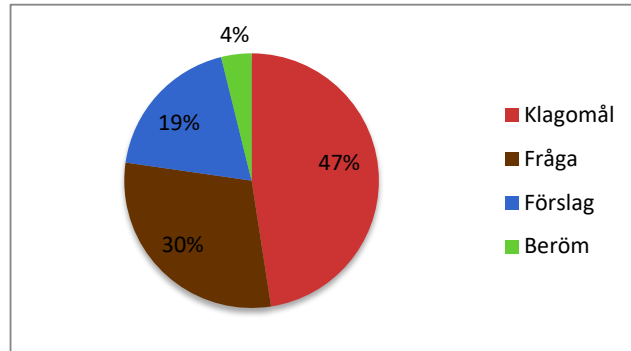

Avdelning	Antal	Fördelning
Kommunledningsförvaltningen	245	100,0%
Fastighet	12	4,9%
HR-avdelningen	2	0,8%
Kansli	1	0,4%
Kommunikation	3	1,2%
Måltid	11	4,5%
Näringslivsavdelningen och turismutveckling	5	2,0%
Park/gata	180	73,5%
Politiker	1	0,4%
Receptionen	10	4,1%
Stadsbyggnadsavdelningen	12	4,9%
Utveckling och processledning	3	1,2%
Vatten och avlopp	3	1,2%
Övergripande	2	0,8%
Totalt	245	100,0%

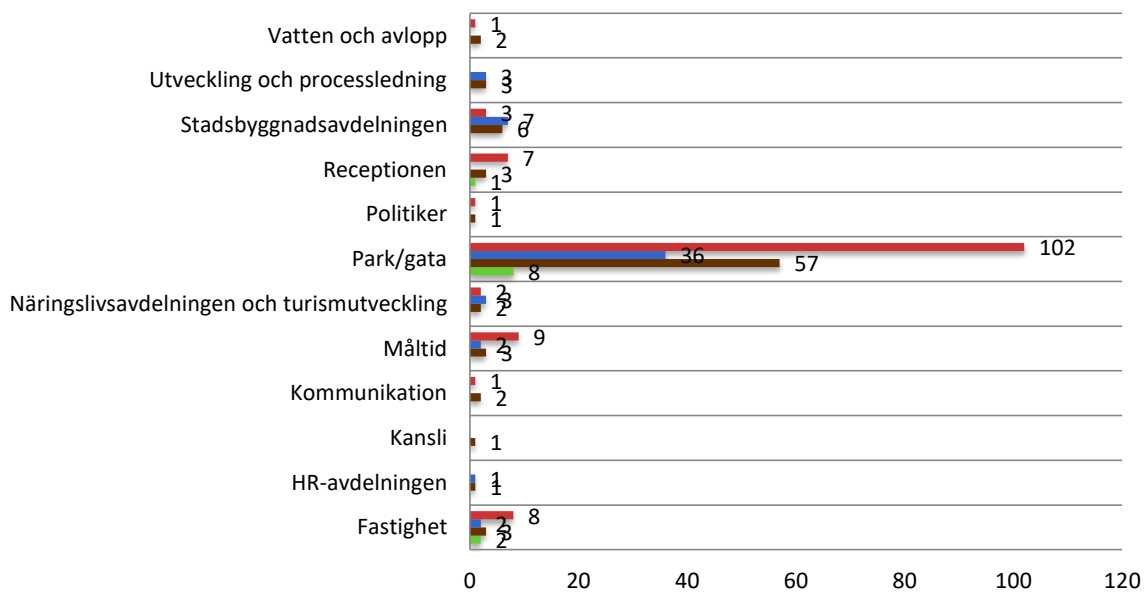
Synpunktstyp

Observera att en synpunkt kan vara av flera typer.

Synpunktstyp	Antal	%
Klagomål	136	47,6%
Fråga	85	29,7%
Förslag	54	18,9%
Beröm	11	3,8%
Totalt	286	100,0%

Synpunktstyp per avdelning

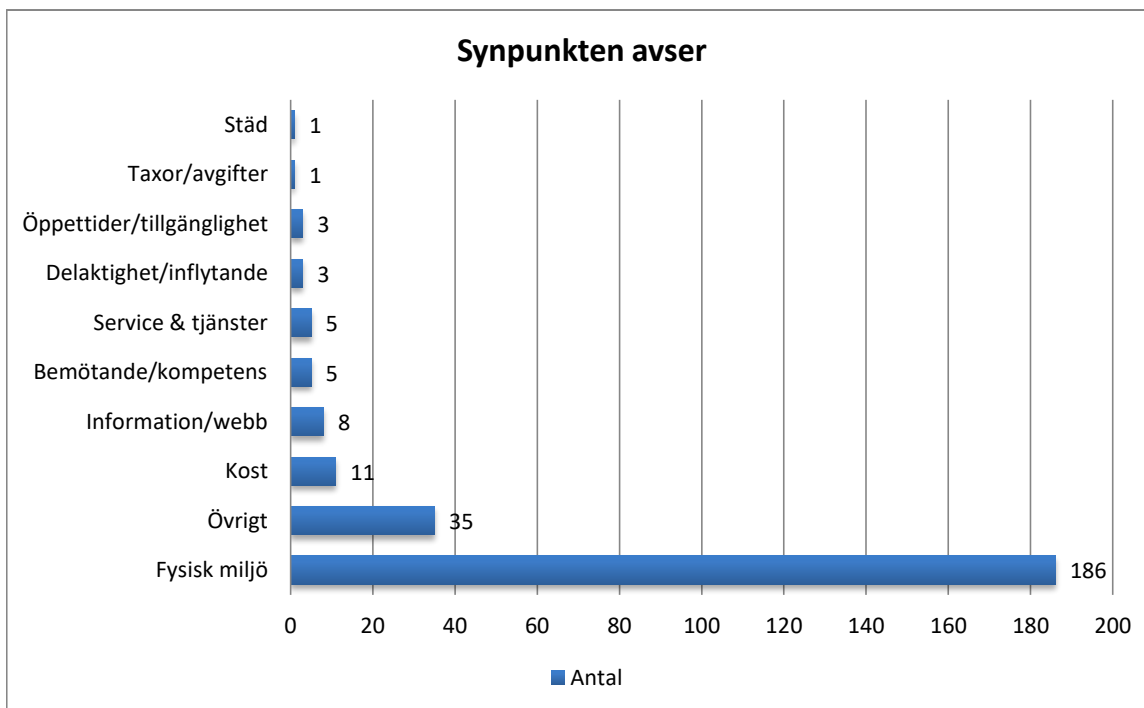

	Fastighet	HR-avdelningen	Kansli	Kommunikation	Måltid	Näringslivsavdelningen och turismutveckling	Park/gata	Politiker	Receptionen	Stadsbyggnadsavdelningen	Utveckling och processledning	Vatten och avlopp
■ Klagomål	8			1	9	2	102	1	7	3		1
■ Förslag	2	1			2	3	36			7	3	
■ Fråga	3	1	1	2	3	2	57	1	3	6	3	2
■ Beröm	2						8		1			

Antal

Synpunkten avser

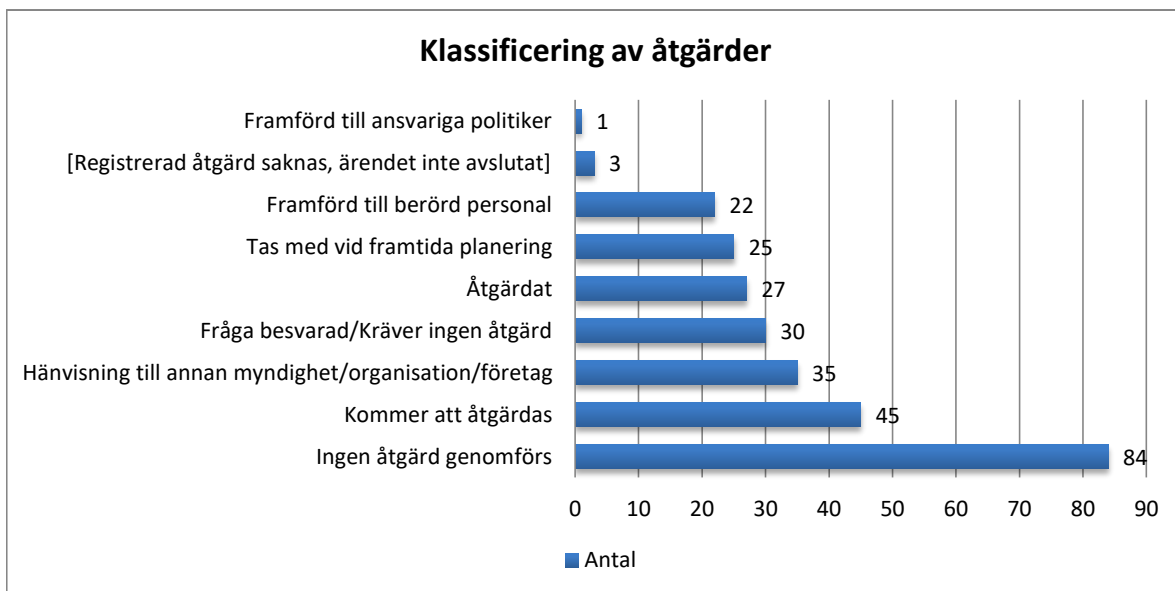
En synpunkt kan tillhöra flera kategorier.

Avser	Antal	Fördelning
Fysisk miljö	186	72,1%
Övrigt	35	13,6%
Kost	11	4,3%
Information/webb	8	3,1%
Bemötande/kompetens	5	1,9%
Service & tjänster	5	1,9%
Delaktighet/inflytande	3	1,2%
Öppettider/tillgänglighet	3	1,2%
Taxor/avgifter	1	0,4%
Städ	1	0,4%
Totalt	258	100,0%

Klassificering av åtgärder

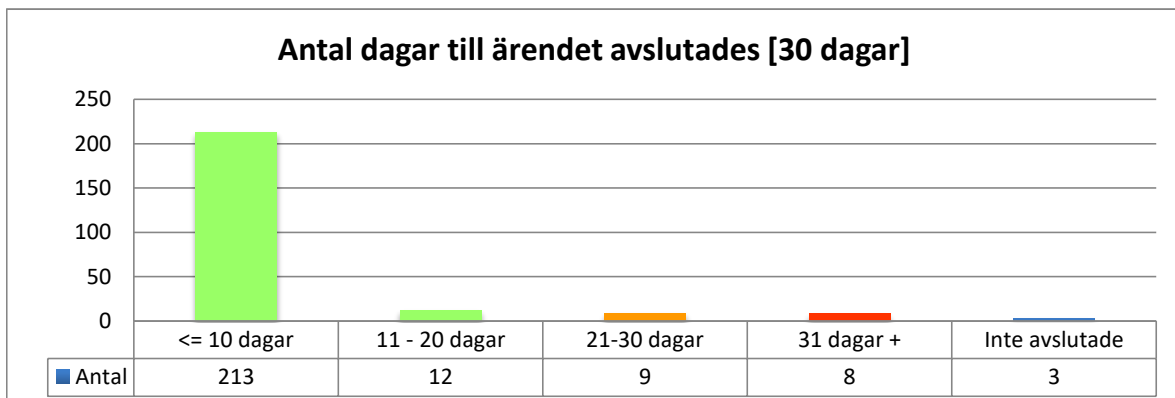
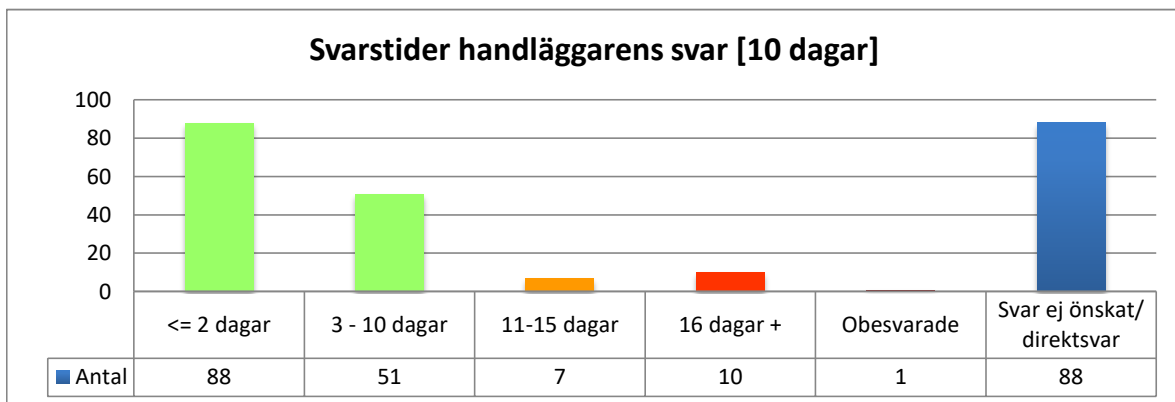
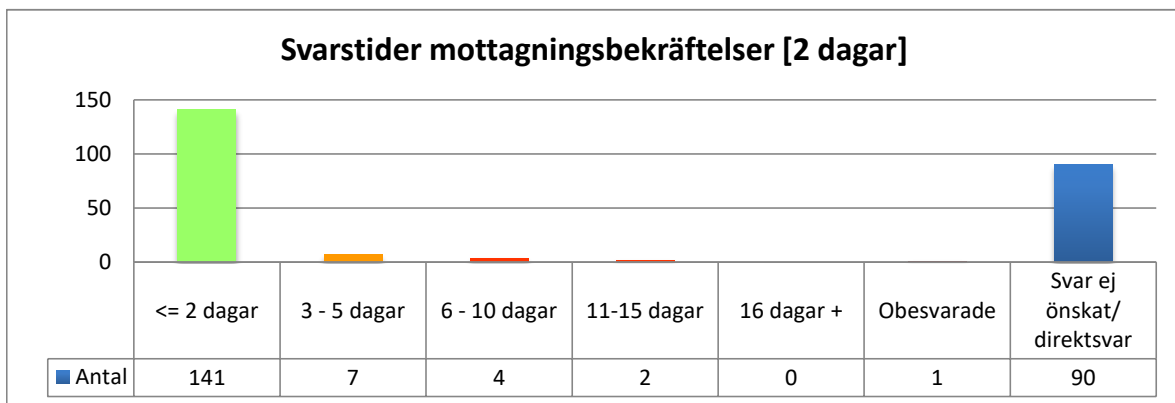
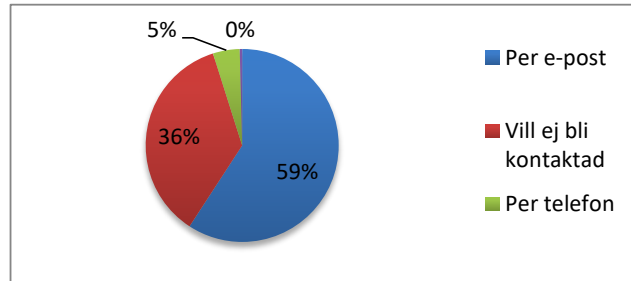
Ett ärende kan ha flera åtgärder.

Åtgärder	Antal	Fördelning
Ingen åtgärd genomförs	84	30,9%
Kommer att åtgärdas	45	16,5%
Hänvisning till annan myndighet/organisation/företag	35	12,9%
Fråga besvarad/Kräver ingen åtgärd	30	11,0%
Åtgärdat	27	9,9%
Tas med vid framtida planering	25	9,2%
Framförd till berörd personal	22	8,1%
[Registrerad åtgärd saknas, ärendet inte avslutat]	3	1,1%
Framförd till ansvariga politiker	1	0,4%
Totalt	272	100,0%

Återkoppling och svarstider

Önskar svar	Antal	%
Per e-post	145	59,2%
Vill ej bli kontaktad	88	35,9%
Per telefon	11	4,5%
Per brev	1	0,4%
Totalt	245	100,0%

Åtgärdat, kommer att åtgärdas eller tas med i planering

Antal		ID-Numm	Total
Klassificering av åtgärder			
Kommer att åtgärdas			45
"Ormen" i Floby	23677		1
Anneborg	24113		1
Anneborgsgatan	24112		1
Brunn vid Åttagårdsskolan	23367		1
Brunnslock	24202		1
Danska vägen - ogräs i refuger och trottoarkanter	23507		1
Eriksgatan - Långtidsparkering	22980		1
Gamla skolan i Stenstorp	23241		1
Gatuskyltar Tingsgatan Floby	23032		1
Gräsklippning i Döbelnsparken Stenstorp	23675		1
Gångvägen till McDonalds	23379		1
Halka Södra Bestorp	22836		1
Halkbekämpning Stenstorp	24233		1
Hund papperskorg nära Åttagårdsskola	24286		1
Julpynt	24314		1
Julpynta på Sankt Sigfridsgatan	24256		1
Kontakt med Falköpings kommun	23194		1
Laddinfrastruktur	22938		1
Lekpark Slutarp	23110		1
Lekplats	23239		1
Lidgatan - parkering	23504		1
Mössebergsparken	23676		1
Odensbergs samhälle	24379		1
Ormen i Floby	23154		1
Papperskorgar Vartofta	24189		1
Rantens Torg	22977		1
Renhållning Dotorpsgatan	23800		1
Rutschkana vid Stenstorps förskola	23569		1
Sigurd Kochs gata - Långtidsparkering	22979		1
Slänten	23853		1
Snöpinnar Mössebergsparken	24174		1
Snöröjning Floby	22731		1
Snöröjning Stenstorp	23161		1
Sporthallen i Floby	22868		1
Stuprör	23827		1
Städa upp obebyggda tomter	22824		1
Södra vägen 9	24252		1
Träd i Slutarp	23540		1
Träd skötsel	22808		1
Trädgårdsgatan vägmärke D6	23266		1

Växtlighet på gång-och cykelväg	23418	1
Åsarp	22794	1
Åsarp Alvaredsgatan	23678	1
Äldre-boendet i Stenstorp	24182	1
Övrigt: Borgmästarevägen 11	23429	1
Tas med vid framtida planering		25
Asfaltering	23094	1
Butikernas öppettider på lördagar	22796	1
Cykelsäker väg till Stenstorp	23390	1
Danska vägen - hastighet	23662	1
Ferlingatan 2 - Fri sikt	23907	1
Fåraberget	23365	1
Hastigheten i Falköpings tätort	23970	1
Hollendergatan - gång- och cykelbana till ICA Maxi	24030	1
Högt ljud i centrum under stadsfest	23338	1
Längre öppettider!	22795	1
Mossvägen - ny gång- och cykelbana	23419	1
Mössebergsgatan - fri sikt och trafiksäkerhet korsning	24043	1
Ovåsen i bostadsområde	23244	1
Parkslide	23414	1
Pianogatan - Fri sikt	23042	1
Pizzerian Maimi Göteborgsvägen	24083	1
Plogning Junibacken	22728	1
Påverås/Marka - gång- och cykelbana	23952	1
Rälsbussgatan 21 hög hastighet	23277	1
Säker cykelväg!	23222	1
Trinnöjegatan(biten innan folkets park)	23118	1
Vilhelmsbergsgatan - olägenhet parkerade lastbilar	22974	1
Vägskytt Vindängen	24329	1
Åsarp Alvaredsgatan	23678	1
Återvinningscentralen	23174	1
Åtgärdat		27
Allmänningen vid postgårdsgatan	23782	1
Avloppsbrunn korsningen Danska vägen/Linnégatan	24095	1
Belysning på Alstönergatan	23048	1
Bilhjälp	22727	1
Cykelbanan mellan Dotorpsskolan och Prästgårdsgatan	23763	1
Eriksbergsgatan	23671	1
Falköpings kommun hemsida	23840	1
Fontäner	23725	1
Granen i Floby	24291	1
Granen på berget	22862	1
Hjelmarsörsgatan	24248	1
Håkantorpsvägen	22963	1
Hörnet Anneborgsgatan-Lokmästargatan	24383	1
Klostervägen Gudhem	23693	1

Kommunens toalett på Kötttorget	23681	1
Kontakt med Falköpings kommun	23194	1
Kärl återvinning	24021	1
Landbogatan 2	23736	1
Lekplats	23912	1
Nyinflyttad	22715	1
Sankt Sigfridsgatan	24322	1
Snö	23104	1
Snöröjning	24342	1
Snöröjning Stenstorp	22730	1
Särskolan har bytt namn till anpassad grundskola/gymnasieskola	23587	1
Trafikerad korsning	24011	1
Träd	22842	1
Totalt		97

Mottagningsbekräftelse försenad eller inte skickad (där sådan utlovas)

Antal				
Intervall	Rubrik	ID	Total	
3 - 5 dagar				7
Fastighet	Sporthallen i Floby	22868	1	
Måltid	Skolmat	24019	1	
Näringslivsavdelningen och turism	Längre öppettider!	22795	1	
Park/gata	test	23140	1	
	Tomtgränsen samt parkeringen vid Vandrar hemm	23422	1	
Stadsbyggnadsavdelningen	Död fisk hittad i bäck	23249	1	
Utveckling och processledning	Säker cykelväg!	23222	1	
6 - 10 dagar				4
Park/gata	Fredriksbergsparken - felparkering	23109	1	
	Lekpark Slutarp	23110	1	
	Växer vilt - Skötningsvägen 7	23842	1	
Vatten och avlopp	Damm	23695	1	
11 - 15 dagar				2
Park/gata	Klostervägen Gudhem	23693	1	
Receptionen	Belysning Åttagård	23096	1	
Obesvarat				1
Park/gata	Häck	24200	1	
Totalt				14

Försenade och obesvarade handläggarsvar där svar önskas

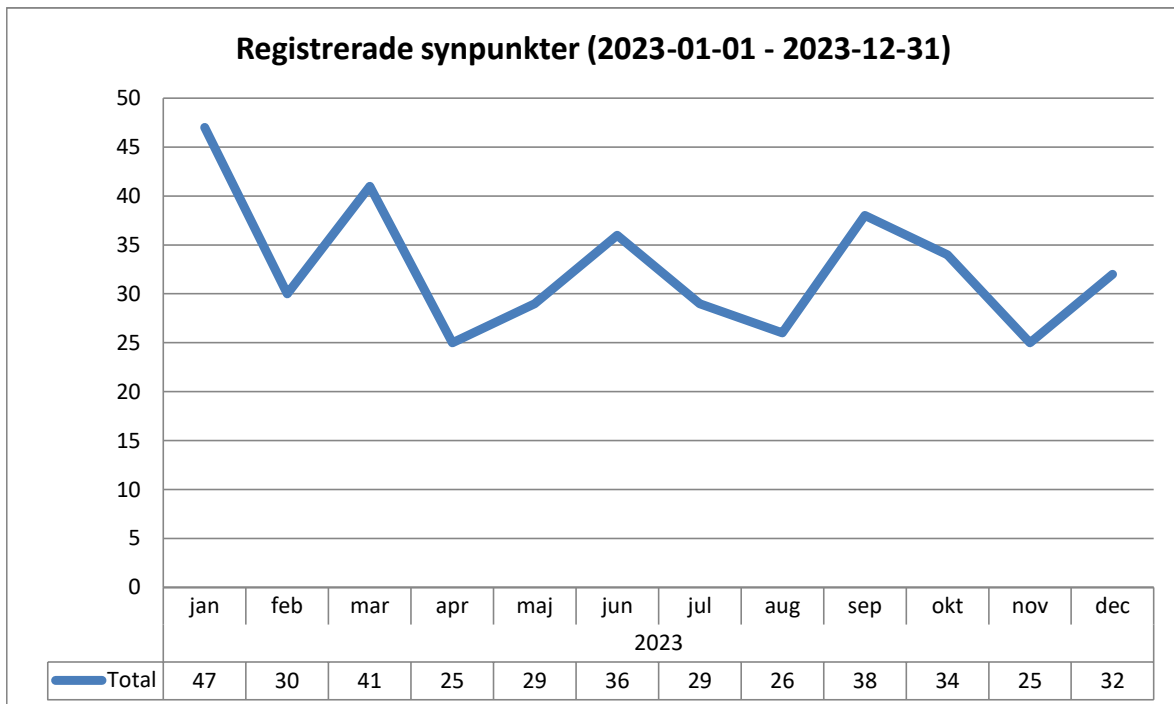
Antal	Intervall	Rubrik	ID	Total
	11 - 15 dagar			7
	Fastighet	Ormen i Floby	23154	1
	Park/gata	Cirkulationsplatser på riksvägarna 46 och 47	23806	1
		Klostervägen Gudhem	23693	1
		Parkering Falköpings station	23368	1
		Utfart från Glädjens förskola till Parkgatan	24163	1
	Receptionen	Belysning Åttagård	23096	1
	Stadsbyggnadsavdelningen	Lyktstolpar vid Malta Johanna	22983	1
	16 dagar +			10
	Kansli	Återvinningscentralen	23174	1
	Park/gata	Kommunens toalett på Kötttorget	23681	1
		Lekplats	23239	1
		Lekplatsen Alriksväg, Vägen till soptipen i Floby	22967	1
		Rantens Torg	22977	1
		Snöröjning utfarten Smedjevägen-Leabyvägen	23063	1
		Torget	23470	1
		Trollets förskola	23783	1
		Åsarp	23347	1
	Vatten och avlopp	Kärl återvinning	24021	1
	Obesvarat			1
	Park/gata	Häck	24200	1
Totalt				18

Rapport inkomna synpunkter

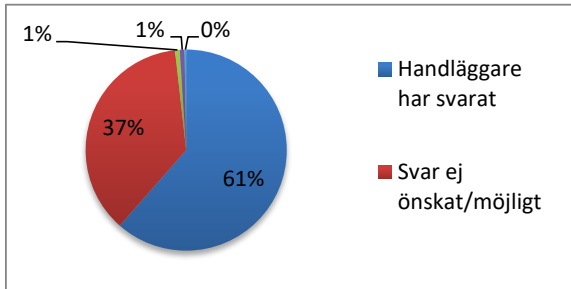
Vald period 2023-01-01 - 2023-12-31

Sammanfattning

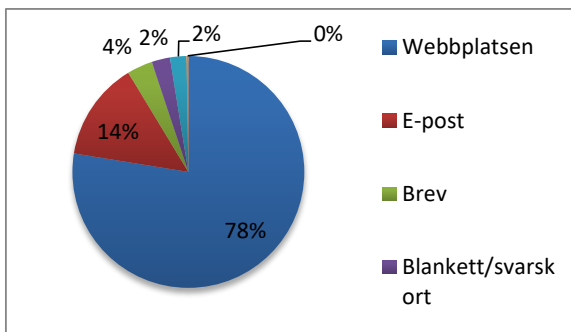
Antal registrerade synpunkter	Antal	%
Avslutade	389	99,2%
Öppna	3	0,8%
Totalt	392	100,0%

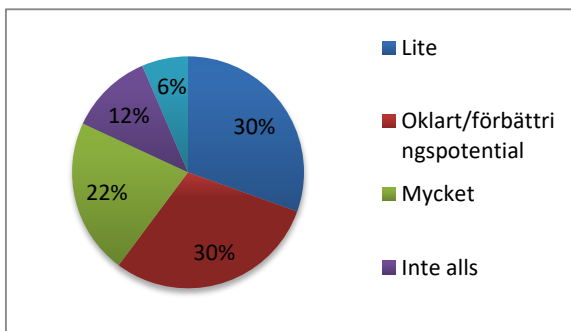
Status	Antal	%
Handläggare har svarat	241	61,5%
Svar ej önskat/möjligt	144	36,7%
Mottagningsbekräftelse skickad	3	0,8%
Ingen bekräftelse skickad	3	0,8%
Autosvar felanmälan	1	0,3%
Totalt	392	100,0%

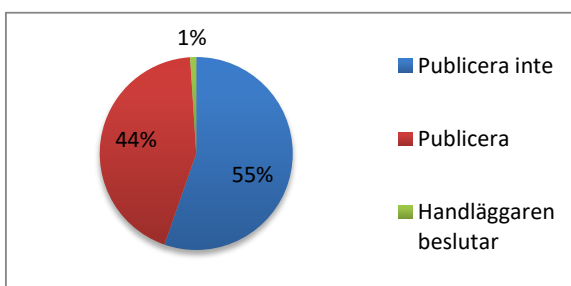
Inkom via	Antal	%
Webbplatsen	304	77,6%
E-post	54	13,8%
Brev	14	3,6%
Blankett/svarskort	10	2,6%
Telefon	9	2,3%
Sociala medier	1	0,3%
Totalt	392	100,0%

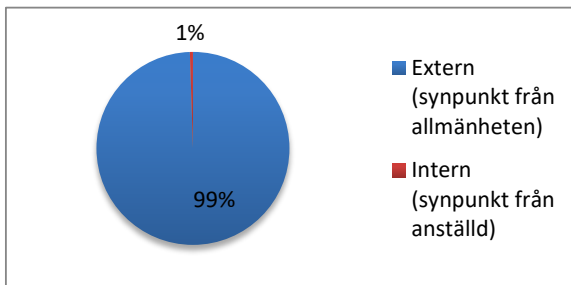
Medfört förbättring	Antal	%
Lite	118	30,5%
Oklart/förbättringspotential	115	29,7%
Mycket	84	21,7%
Inte alls	45	11,6%
Irrelevant (blank)	25	6,5%
Totalt	387	100,0%

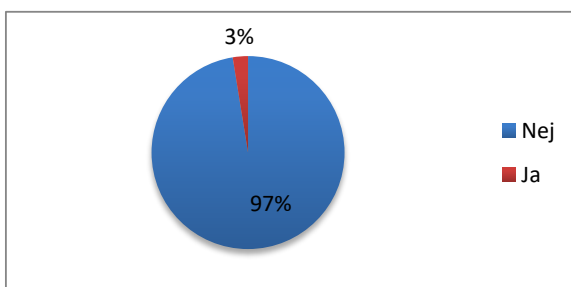
PuL-granskat	Antal	%
Publicera inte	217	55,4%
Publicera	171	43,6%
Handläggaren beslutar	4	1,0%
Totalt	392	100,0%

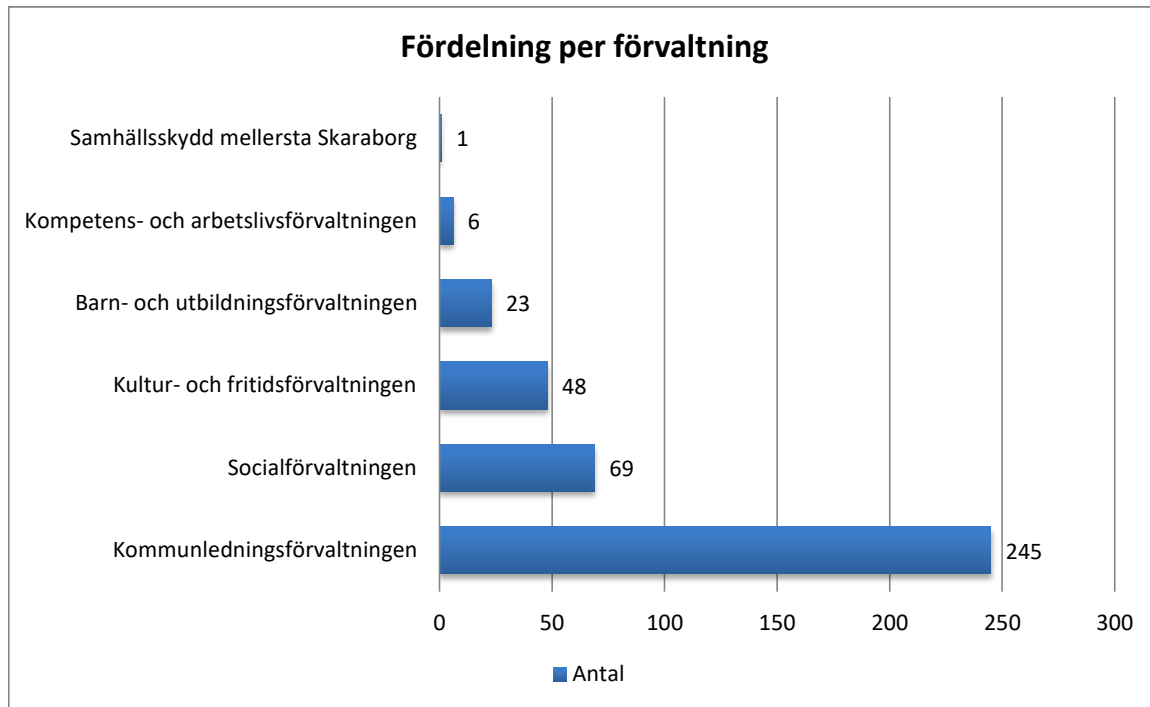
Lämnad av	Antal	%
Extern (synpunkt från allmänheten)	390	99,5%
Intern (synpunkt från anställd)	2	0,5%
Totalt	392	100,0%

Sekretess	Antal	%
Nej	382	97,4%
Ja	10	2,6%
Totalt	392	100,0%

Fördelning per förvaltning

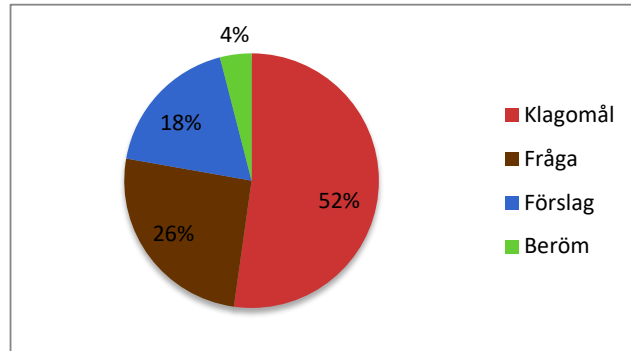

Förvaltning	Antal	Fördelning
--- FÖRVALTNINGAR ---	392	100,0%
Barn- och utbildningsförvaltningen	23	5,9%
Kommunledningsförvaltningen	245	62,5%
Kompetens- och arbetslivsförvaltningen	6	1,5%
Kultur- och fritidsförvaltningen	48	12,2%
Samhällsskydd mellersta Skaraborg	1	0,3%
Socialförvaltningen	69	17,6%
Totalt	392	100,0%

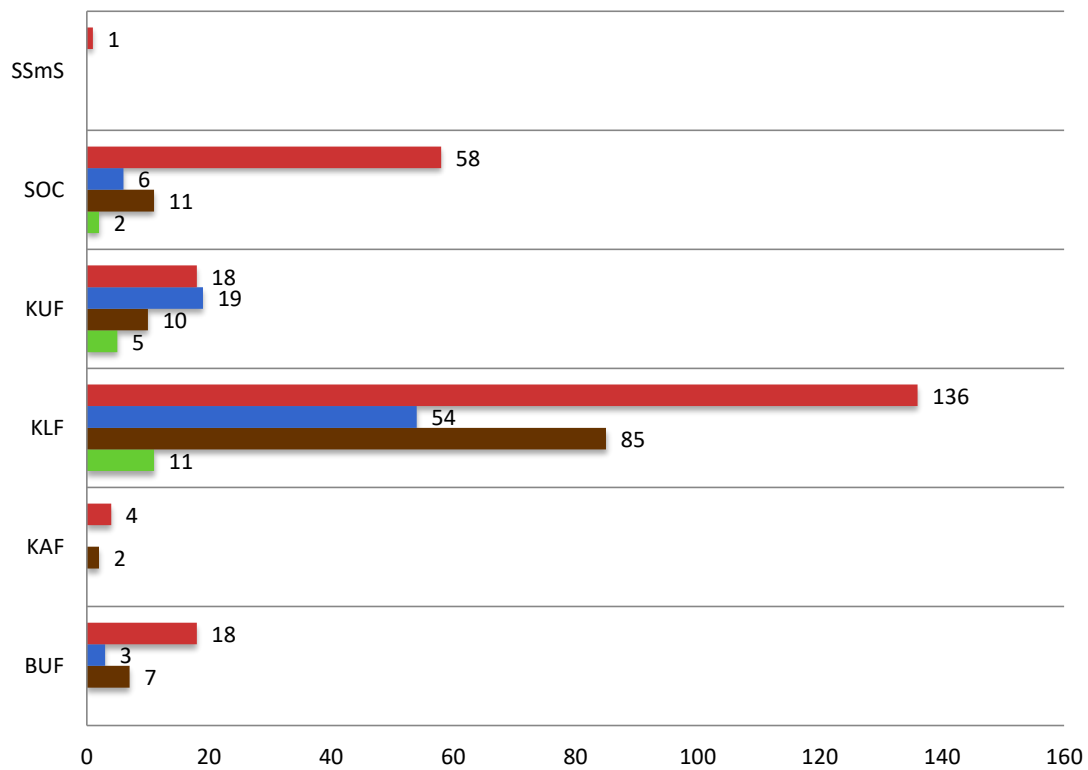
Synpunktstyp

Observera att en synpunkt kan vara av flera typer.

Synpunktstyp	Antal	%
Klagomål	235	52,2%
Fråga	115	25,6%
Förslag	82	18,2%
Beröm	18	4,0%
Totalt	450	100,0%

Synpunktstyp per förvaltning

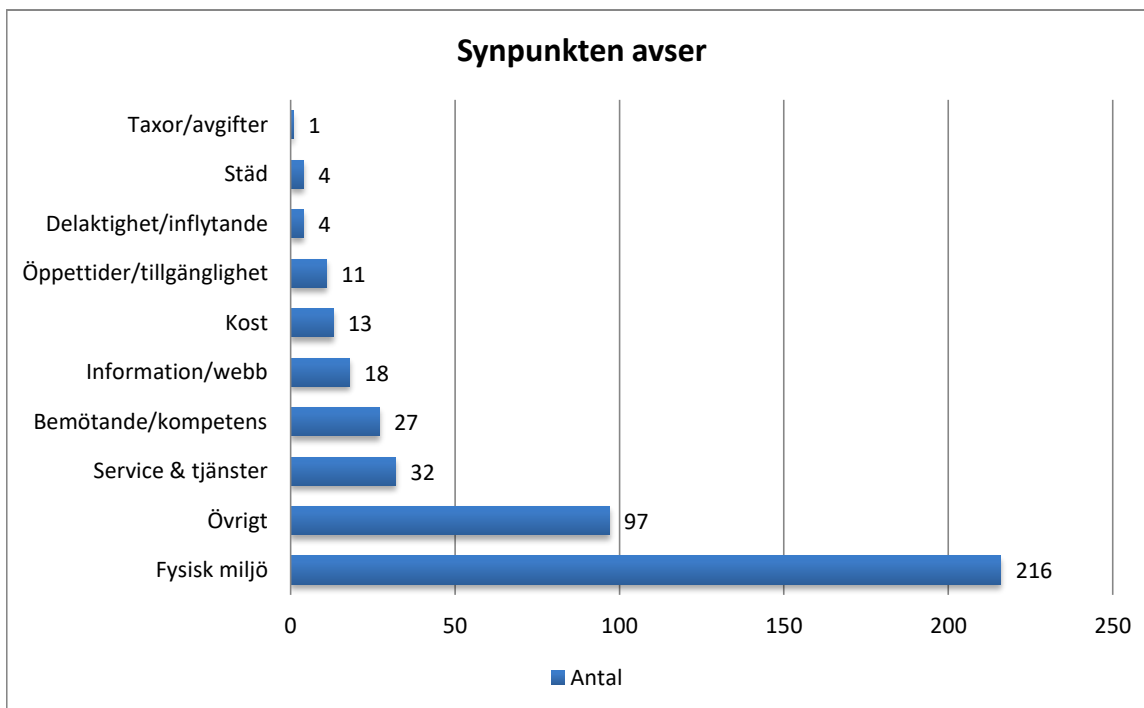

	BUF	KAF	KLF	KUF	SOC	SSmS
■ Klagomål	18	4	136	18	58	1
■ Förslag	3		54	19	6	
■ Fråga	7	2	85	10	11	
■ Beröm			11	5	2	

Antal

Synpunkten avser

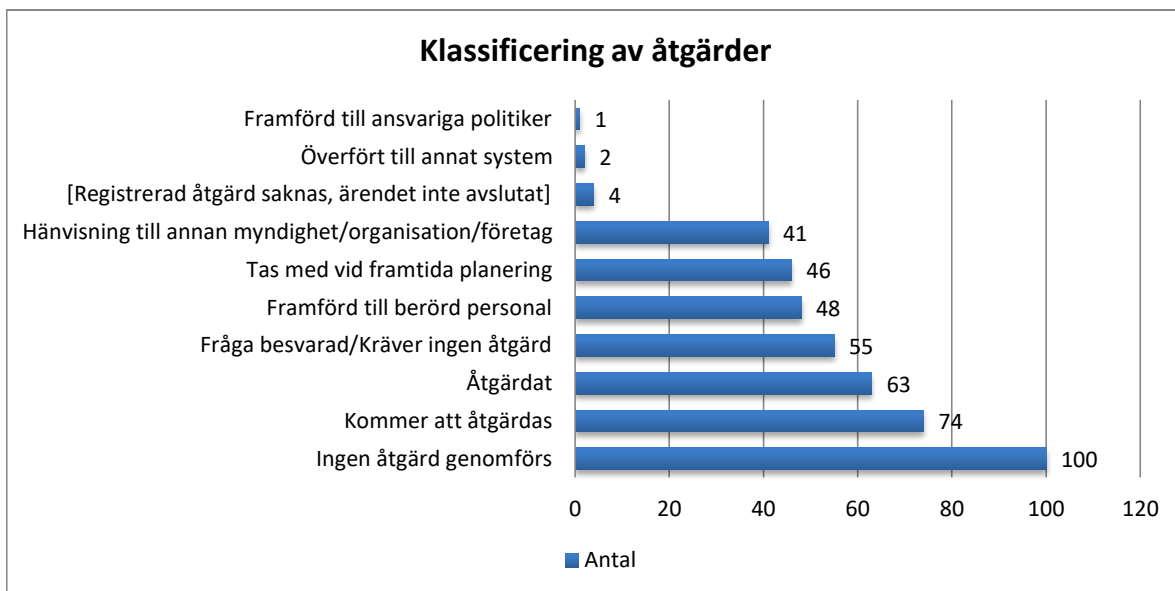
En synpunkt kan tillhöra flera kategorier.

Avser	Antal	Fördelning
Fysisk miljö	216	51,1%
Övrigt	97	22,9%
Service & tjänster	32	7,6%
Bemötande/kompetens	27	6,4%
Information/webb	18	4,3%
Kost	13	3,1%
Öppettider/tillgänglighet	11	2,6%
Delaktighet/inflytande	4	0,9%
Städ	4	0,9%
Taxor/avgifter	1	0,2%
Totalt	423	100,0%

Klassificering av åtgärder

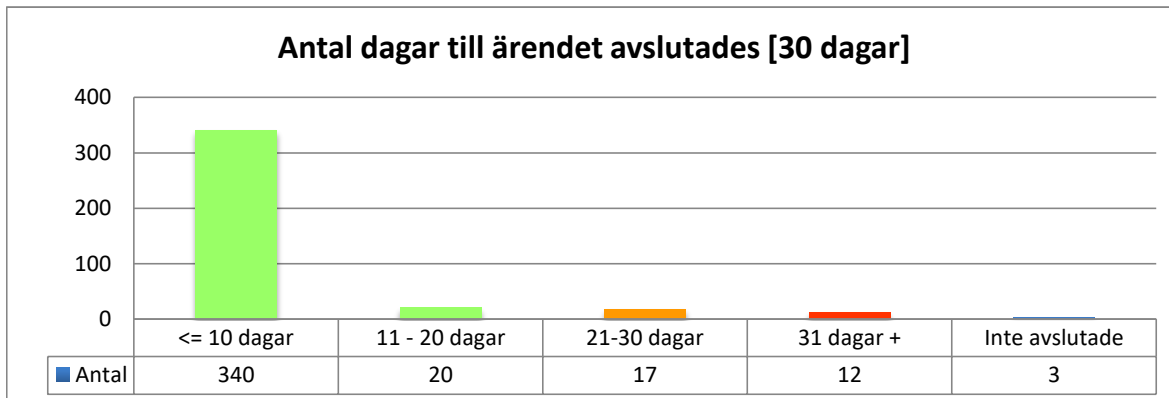
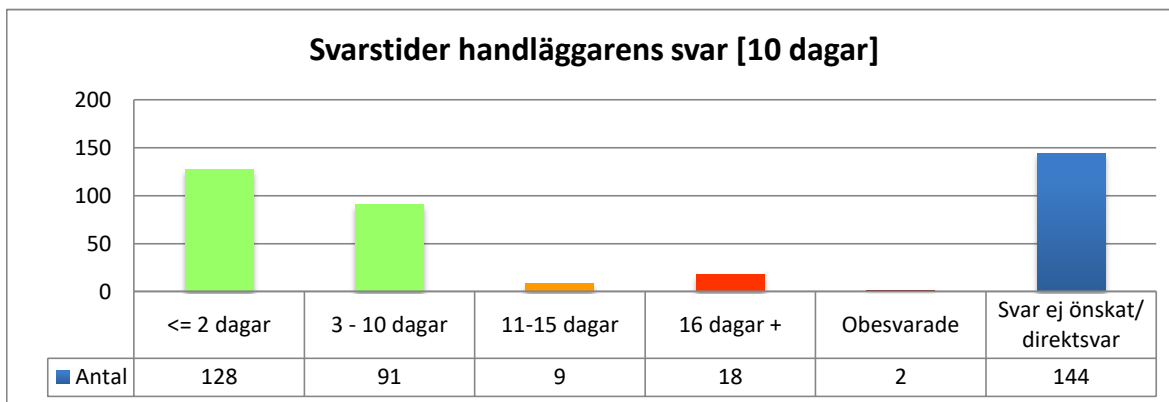
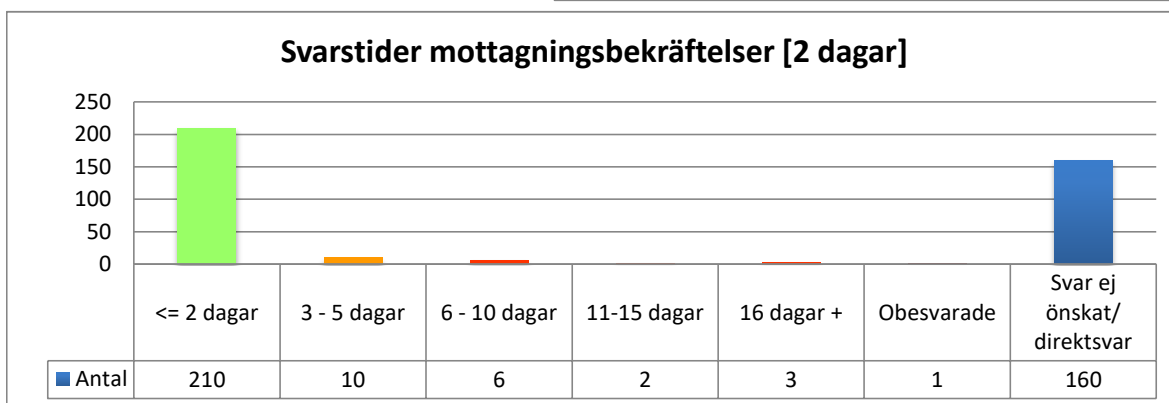
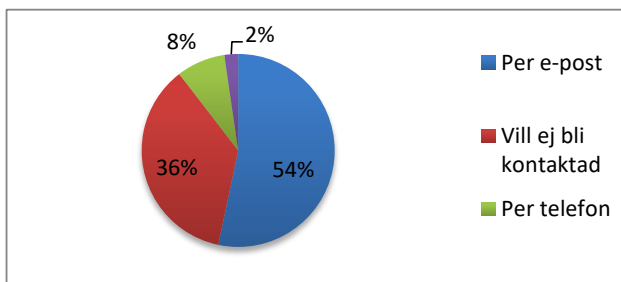
Ett ärende kan ha flera åtgärder.

Åtgärder	Antal	Fördelning
Ingen åtgärd genomförs	100	23,0%
Kommer att åtgärdas	74	17,1%
Åtgärdat	63	14,5%
Fråga besvarad/Kräver ingen åtgärd	55	12,7%
Framförd till berörd personal	48	11,1%
Tas med vid framtida planering	46	10,6%
Hänvisning till annan myndighet/organisation/företag	41	9,4%
[Registrerad åtgärd saknas, ärendet inte avslutat]	4	0,9%
Överfört till annat system	2	0,5%
Framförd till ansvariga politiker	1	0,2%
Totalt	434	100,0%

Återkoppling och svarstider

Önskar svar	Antal	%
Per e-post	209	53,3%
Vill ej bli kontaktad	142	36,2%
Per telefon	32	8,2%
Per brev	9	2,3%
Totalt	392	100,0%

Åtgärdat, kommer att åtgärdas eller tas med i planering

Antal		ID-Numm	Total
Klassificering av åtgärder		ID-Numm	Total
Kommer att åtgärdas			74
"Ormen" i Floby		23677	1
Anneborg		24113	1
Anneborgsgatan		24112	1
Bastu vid Floby Sporthall		23242	1
Boendestöd		23539	1
Brunn vid Åttagårdsskolan		23367	1
Brunnslock		24202	1
Danska vägen - ogräs i refuger och trottoarkanter		23507	1
Eriksgatan - Långtidsparkering		22980	1
Flyttad fåtölj vid Motioncentralen Pankasjön		23605	1
Förbättrad kommunikation äldreboende		23795	1
Gamla skolan i Stenstorp		23241	1
Gatuskyltar Tingsgatan Floby		23032	1
Gräsklippning i Döbelnsparken Stenstorp		23675	1
Gångvägen till McDonalds		23379	1
Halka Södra Bestorp		22836	1
Halkbekämpning Stenstorp		24233	1
Hemtjänst		23364	1
		23377	1
Hund papperskorg nära Åttagårdsskola		24286	1
Julpynt		24314	1
Julpynta på Sankt Sigfridsgatan		24256	1
Klagomål		23305	1
Klagomål med frågor		23456	1
Kontakt med Falköpings kommun		23194	1
Laddinfrastruktur		22938	1
Lampor vid elljusspåret i Vartofta		22872	1
Lekpark Slutarp		23110	1
Lekplats		23239	1
Lidgatan - parkering		23504	1
Möjlighet till städning vid Dotorps idrottsanläggning		23279	1
Mössebergsparken		23676	1
Namn på nya högstadienheten med Gudhems- och Vartoftaskolan?		23579	1
Odensbergs samhälle		24379	1
Ormen i Floby		23154	1
Papperskorgar Vartofta		24189	1
Parkering		23240	1
Projekt Förskolan formar framtiden		23568	1
Rantens Torg		22977	1
Renhållning Dotorpsgatan		23800	1

Rutschkana vid Stenstorps förskola	23569	1
Sigurd Kochs gata - Långtidsparkering	22979	1
Skytning vid motioncentral Pankasjön	23105	1
Slänten	23853	1
Snöpinnar Mössebergsparken	24174	1
Snöröjning Floby	22731	1
Snöröjning Stenstorp	23161	1
Sporthallen i Floby	22868	1
Storgatan 53, Floby	23565	1
Stuprör	23827	1
Städa upp obebyggda tomter	22824	1
Synpunkt gällande låst huvudentré på äldreboende	24311	1
Synpunkt gällande trygghetslarm	24312	1
Synpunkt Katarinagården	23400	1
Synpunkt om crosstrainer i träningslokalen på Floby skola	23796	1
Synpunkt på boendestöd	23512	1
Synpunkt på hemtjänstens cykelparkering	24394	1
Synpunkt på Trygg Hemgång	23825	1
Synpunkter kring insatser inom hemstöd	23996	1
Synpunkter och frågor angående stöd och omvårdnad på äldreboende	23519	1
Synpunkter på hemtjänstens utförande	23496	1
Synpunkter på Trygg hemgång	23696	1
Södra vägen 9	24252	1
Trasig trampbil på djurparken	23373	1
Träd i Slutarp	23540	1
Träd skötsel	22808	1
Trädgårdsgatan vägmärke D6	23266	1
Utemiljön Kinnarps förskola	23263	1
Växtlighet på gång-och cykelväg	23418	1
Åsarp	22794	1
Åsarp Alvaredsgatan	23678	1
Äldre-boendet i Stenstorp	24182	1
Övrigt: Borgmästarevägen 11	23429	1
Övrigt: Elvagatan	24138	1
Tas med vid framtida planering		46
Ålleberg	23744	1
Angående: EU:s arbetsdirektiv om dygnsvila	23307	1
Asfaltering	23094	1
Butikernas öppettider på lördagar	22796	1
Cykelsäker väg till Stenstorp	23390	1
Danska vägen - hastighet	23662	1
Ferlingatan 2 - Fri sikt	23907	1
Fler bord vid lekplatsen vid Mössebergs djurpark	23663	1
Fåraberget	23365	1
Förbättrad kommunikation äldreboende	23795	1
Hastigheten i Falköpings tätort	23970	1

Hollendergatan - gång- och cykelbana till ICA Maxi	24030	1
Högt ljud i centrum under stadsfest	23338	1
Intern synpunkt och önskan om återkoppling efter avbrott i Viva	22896	1
Kinnarp grusplanen	23668	1
Klagomål hemtjänst	23285	1
Längre öppettider!	22795	1
Mossvägen - ny gång- och cykelbana	23419	1
Mössebergs djurpark	23813	1
Mössebergsgatan - fri sikt och trafiksäkerhet korsning	24043	1
Ovåsen i bostadsområde	23244	1
Parkslide	23414	1
Pianogatan - Fri sikt	23042	1
Pizzerian Maimi Göteborgsvägen	24083	1
Platser på vattengymnastik på Odenbadet	23680	1
Plogning Junibacken	22728	1
Påverås/Marka - gång- och cykelbana	23952	1
Rälsbussgatan 21 hög hastighet	23277	1
Skolskjuts Gudhemsskolan	23923	1
Synpunkt om grundskolans kommunikation med vårdnadshavare	23163	1
Synpunkter på insats boendestöd under sommaren	23780	1
Synpunkter på socialt innehåll och bemötande på äldreboende	23030	1
Säker cykelväg!	23222	1
Trinnöjegatan(biten innan folkets park)	23118	1
Uppfräschning av centrum	22905	1
Vandringsled på Ålleberg	23685	1
Webbkameror vid Mössebergsbacken	22709	1
Vilhelmsbergsgatan - olägenhet parkerade lastbilar	22974	1
Vägskytt Vindängen	24329	1
Ålleberg, platåleden	23743	1
Åsarp Alvaredsgatan	23678	1
Återvinningscentralen	23174	1
Önskemål om liftassisterad cykling på Mösseberg	24331	1
Önskemål om skyltning på fler språk vid Motionscentralen Pankasjön	23571	1
Önskemål om utveckling av Odenbadet	23430	1
Öppettider på Falbygdens Museum	24141	1
Åtgärdat		63
Allmänningen vid postgårdsgatan	23782	1
Ang. barn/ungdomar med gränsöverskridande beteende	23024	1
Ang. korttidsboende marknadsgatan, falköpings kommun	23127	1
Angående musikunderhållning på äldreboende	22940	1
Angående: EU:s arbetsdirektiv om dygnsvila	23307	1
Ansökan äldreboende	24191	1
Avloppsbrunn korsningen Danska vägen/Linnégatan	24095	1
Belysning på Alstömergatan	23048	1
Bilhjälp	22727	1
Cykelbanan mellan Dotorpsskolan och Prästgårdsgatan	23763	1

Eriksbergsgatan	23671	1
Falköpings kommun hemsida	23840	1
Fontäner	23725	1
Fråga gällande uteblivet besök samt utebliven återkoppling på synpunkt	22792	1
Fråga om placering av Platåskolan	22961	1
Granen i Floby	24291	1
Granen på berget	22862	1
Granulat	23413	1
Hjelmarsörsgatan	24248	1
Håkantorpsvägen	22963	1
Högstadium Odenvi	24296	1
	24297	1
	24298	1
	24299	1
	24300	1
Hörnet Anneborgsgatan-Lokmästargatan	24383	1
lakttagelse avseende brevlådan utanför stöd- och försörjningsenheten	23087	1
Information på hemsidan	24224	1
Kinnarp grusplanen	23668	1
Klagomål avseende omvårdnad	22844	1
Klagomål gällande hemtjänstens bilkörning samt beteende	23157	1
Klagomål på hemtjänstens parkering	23402	1
Klagomål på städ inom hemtjänsten	22892	1
Klostervägen Gudhem	23693	1
Kommunbil på plats för handikappade	23225	1
Kommunens toalett på Kötttorget	23681	1
Kontakt med Falköpings kommun	23194	1
Kärl återvinning	24021	1
Landbogatan 2	23736	1
Lekplats	23912	1
Läsårstider på hemsidan	23013	1
Mössebergsparken	23692	1
Nyinflyttad	22715	1
Sankt Sigfridsgatan	24322	1
Snö	23104	1
Snöröjning	24342	1
Snöröjning Stenstorp	22730	1
Synpunkt biståndsbedömning	22996	1
Synpunkt hemtjänst	23388	1
Synpunkt om länk som inte fungerar på kommunens hemsida	23858	1
Synpunkt på hemtjänstens bilkörning.	22908	1
Synpunkt på hemtjänstens stöd i samband med färdtjänst	23956	1
Synpunkt på matdistribution	23570	1
Särskolan har bytt namn till anpassad grundskola/gymnasieskola	23587	1
Trafikerad korsning	24011	1
Trappan upp till Mösseberg	23346	1

Träd	22842	1
Träd Näregården	23267	1
TV-utbud	22719	1
Utebliven hjälp	22720	1
Utebliven matdistribution, privat hemtjänst	23202	1
Wifi Katarinagården	23243	1
Äldreomsorgen - Falköpings kommun. Missad matdistribution	24264	1
Totalt		183

Mottagningsbekräftelse försenad eller inte skickad (där sådan utlovas)

Antal			ID	Total
Intervall		Rubrik		
3 - 5 dagar				10
Barn- och utbildningsförvaltningen	Kommunledningsförvaltningen	Utemiljön Kinnarps förskola	23263	1
		Död fisk hittad i bäck	23249	1
		Längre öppettider!	22795	1
		Skolmat	24019	1
		Sporthallen i Floby	22868	1
		Säker cykelväg!	23222	1
		test	23140	1
Socialförvaltningen		Tomtgränsen samt parkeringen vid Vandrar hemm	23422	1
		Kommunbil på plats för handikappade	23225	1
		Synpunkt biståndsbedömning	22996	1
6 - 10 dagar				6
Kommunledningsförvaltningen		Damm	23695	1
		Fredriksbergsparken - felparkering	23109	1
		Lekpark Slutarp	23110	1
		Växer vilt - Skötningsvägen 7	23842	1
Socialförvaltningen		Angående: EU:s arbetsdirektiv om dygnsvila	23307	1
		Utebliven hjälp	22720	1
11 - 15 dagar				2
Kommunledningsförvaltningen		Belysning Åttagård	23096	1
		Klostervägen Gudhem	23693	1
16 dagar +				3
Kultur- och fritidsförvaltningen	Samhällsskydd mellersta Skarab	pisterna och liftarna	23077	1
		Vad får man göra i nödvärn?	22910	1
Socialförvaltningen		Utebliven matdistribution, privat hemtjänst	23202	1
Obesvarat				1
Kommunledningsförvaltningen		Häck	24200	1
Totalt				22

Försenade och obesvarade handläggarsvar där svar önskas

Antal	Intervall	Rubrik	ID	Total
	11 - 15 dagar			9
	Barn- och utbildningsförvaltningen	Vartofta skola	23340	1
	Kommunledningsförvaltningen	Belysning Åttagård	23096	1
		Cirkulationsplatser på riksvägarna 46 och 47	23806	1
		Klostervägen Gudhem	23693	1
		Lyktstolpar vid Malta Johanna	22983	1
		Ormen i Floby	23154	1
		Parkering Falköpings station	23368	1
		Utfart från Glädjens förskola till Parkgatan	24163	1
	Socialförvaltningen	Parkering	23240	1
	16 dagar +			18
	Barn- och utbildningsförvaltningen	Klagomål Flobyskolan	24073	1
		Mobbning Flobyskolan	23061	1
	Kommunledningsförvaltningen	Kommunens toalett på Kötttorget	23681	1
		Kärl återvinning	24021	1
		Lekplats	23239	1
		Lekplatsen Alriksväg, Vägen till soptipen i Floby	22967	1
		Rantens Torg	22977	1
		Snöröjning utfarten Smedjevägen-Leabyvägen	23063	1
		Torget	23470	1
		Trollets förskola	23783	1
		Åsarp	23347	1
		Återvinningscentralen	23174	1
	Kultur- och fritidsförvaltningen	Mössebergsparken	23692	1
		pisterna och liftarna	23077	1
		Önskemål om skyltning på fler språk vid Motionscentralen	23571	1
	Samhällsskydd mellersta Skaraborg	Vad får man göra i nödvärn?	22910	1
	Socialförvaltningen	Klagomål hemtjänst	23405	1
		Utebliven matdistribution, privat hemtjänst	23202	1
	Obesvarat			2
	Kommunledningsförvaltningen	Häck	24200	1
	Socialförvaltningen	TV-utbud	22718	1
Totalt				29